POETARUM
TRAGICORUM GRAECORUM
FRAGMENTA

EDIDIT

FRIDERICUS GUILELMUS WAGNER.

VOLUMEN I.

VRATISLAVIAE,
IMPENSIS TREWENDTI ET GRANIERI.
MDCCCLII.

AESCHYLI ET SOPHOCLIS

PERDITARUM FABULARUM

FRAGMENTA

EDIDIT

FRIDERICUS GUILELMUS WAGNER,
PHIL DR. ANT. LIT. IN UNIV. VRATISL. PROF.

εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ.
Eur. Phoen. 745.

VRATISLAVIAE,
IMPENSIS TREWENDTI ET GRANIERI.
MDCCCLII.

VIRO

ILLVSTRISSIMO CANDIDISSIMO

CHRISTIANO AVGVSTO LOBECK

ANTE HAEC DECEM LVSTRA

VITTENBERGAE

DOCTORIS PHILOSOPHIAE ET MAGISTRI
LIBERALIVM ARTIVM

H O N O R I B V S   O R N A T O

ATQVE

MVNERE PRAECEPTORIS PVBLICI
TOTIDEM ANNOS

M A G N I F I C E N T I S S I M E   F V N C T O

CAL. IVN. A. MDCCCLII.

GRATVLATVR

ET HVNC QVALEMCVNQVE LIBRVM

SVMMAE VENERATIONIS TESTIFICANDAE CAVSA

D. D. D.

AVCTOR.

PRAEFATIO.

Vix ulla opus fore excusatione existimo, quod tot praeclarissimorum poetarum membra, quae tam diu disiecta iacebant, in unum corpus collegi; illud autem fortasse mirum ac reprehendendum cuipiam videbitur, quod tanquam falce in aliorum segetes immissa etiam Aeschyli, Sophoclis atque Euripidis reliquias adieci. Neque ab initio consilium mihi fuit horum quoque poetarum fragmenta adiungendi, quippe quae dudum ab aliis iisque me doctioribus viris diligenter collecta, emendata, disposita arbitrarer; mox autem, quum minorum, ut ita dicam, tragicorum residua congessissem, pluribus rationibus adductus sum, ut ad maiorum illorum reliquias etiam aggrederer. Primum enim bene intellexi, de minorum tragicorum fragmentis ac poetica arte recte iudicare non posse, nisi qui *Aeschyli*, *Sophoclis* atque *Euripidis* et superstites fabulas et deperditarum reliquias accurate

cognorit et pertractarit: nam quis v. c. recte vel saltem probabiliter de *Theodectae* Philocteta disputet, nisi qui explorarit, quales fuerint Aeschyli, Sophoclis, Euripidis Philoctetae, praesertim quum minores tragici mirum quantum ex maioribus istis pependerint, ut saepissime non modo tragoediarum argumenta ac singularum scenarum dispositiones, sed sententias etiam dictionesque ab iis repeterent. Omnium vero maxime, ut suo loco exemplis demonstrabo, Euripides is fuit, cuius ex hortulis posteriores poetae tragici flosculos suos carpserunt ac delibarunt: unde factum est, ut nonnunquam vel grammatici de quarundam fabularum ac sententiarum auctoribus inter Euripidem aliosque poetas fluctuarent. Deinde quum Aeschyli ac praecipue, quum Sophoclis et Euripidis reliquias diligenter perlustrassem, miratus vidi, eas nec omnes adhuc esse congestas nec satis emendate exhibitas nec ita denique dispositas, ut sententia de fabularum, ex quibus petitae essent, conformatione deque poetica auctoris arte ferri posset. Quae quum animo mecum volverem, denuo Aeschyli, Sophoclis et Euripidis fragmenta colligere atque *omnia omnium tragicorum residua* uno corpore comprehendere constitui: in quo consilio illud me confirmavit, quod mihi persuadebam, eos, qui minorum tragicorum reliquias possessuri essent collectas, propter rationem, quam supra exposui, invitos tantum plena *Aeschyli, Sophoclis Euripidisque fragmentorum* collectione esse cardituros. Totius autem dispositio haec erit, ut, quum volumine *primo*, quod nunc in lucem emitto, *Aeschyli ac Sophoclis*, secundo (quod a. 1844 pro-

diit) *Euripidis*, *tertio* (quod a. 1848 editum est) reliquorum poetarum tragicorum fragmenta contineantur, *quarto*, si Deo O. M. placuerit, aliquando historiam tragicorum criticam editurus sim.*)

Iam vero hoc volumine quae praestiterim, quamvis e superioribus ea iam concludi queant, tamen paullo uberius dicendum erit, ne quis plura a me exspectet, quam quae dare vel volui vel potui. Ac primum quidem id egi, quod vir immortalis memoriae, C. Valckenarius (Diatr. p. 5. B.) cuique fragmentorum editori imprimis spectandum esse monuit, ut ex omnibus antiquis libris, ex quibus Aeschylea vel Sophoclea expiscari poteram, maxima cum fide etiam depravatissima quaevis exscriberem. Sed quoniam ubique optimas quasque illorum librorum editiones in usum vocavi, factum est, ut haud paucos locos, qui corrupti ante circumferebantur, e codd. correctiores edere possem. Nec pauciores virorum doctissimorum, Bergkii, Boeckhii, Ellendtii, G. Hermanni, Lobeckii, Meinekii, A. Nauckii, aliorum**) coniectu-

---

*) Haec ex parte e praefatione volumini II. praemissa, in qua, quum id primo loco in lucem emitteretur, de consilio atque ratione totius operis exponendum erat, iterata sunt: nam ea hoc loco i. e. tanquam in totius operis fronte omitti non posse existimabam, praesertim quum vererer, ne volumen II. non in omnium, quotquot his gaudent studiis, manus venisset.

**) Unius Bothii editiones fragmentorum Aeschyli, Sophoclis et Euripidis (a. 1844 sq. Lipsiae publicatas) non respexi et semel pervolutatas vel iterum inspicere nefas putavi: — neque equidem dubito, quin nunc ipsum pigeat, tales libros edidisse. Uno tantum loco (Aesch. frgm. 301.) eius mentionem feci, quum in praefatione ad Aeschyli fragmenta reli-

ris, quas hic illic sparsas curiose conquisivi, et meis haud parcis, quoad per ingenii infirmitatem licuit, emendati sunt; itaque spero fore, ut Aeschyli et Sophoclis fragmenta nunc tandem ipsis auctoribus dignius, quam adhuc factum est, in lucem prodeant. Quorum in textu graeco exarando eam legem mihi posui, ut verba sic exhiberem, uti in codd. extant, emendationes autem, ubi necessariae erant, infra subiicerem, paucissimis locis exceptis, velut Aesch. frgm. 66, vs. 1. Soph. frgm. 354., in quibus, quum lenissima ac certissima fere medicina restitui possent, eas in textum recepi. Ubique simul et scriptorum, quibus Aeschylea vel Sophoclea debebam, et aliorum verba apposui, si quid iis ad poetae verba intellegenda vel illustranda continebatur. Deinde quum et libros ab aliis inspectos accuratius perlustrassem et quosdam a prioribus editoribus nondum in usum vocatos perquisissem, contigit mihi, ut fragmentorum numerum multis augere et novam Sophoclis fabulam addere possem. Postremo diligenter explorare studui, quaenam fuerint singularum fabularum argumenta et qua ratione a poetis sint disposita atque conformata, quum et plurimis locis fragmentorum interpretationem inde pendere et ea re solum de poetae ingenio iudicium fieri posse bene intellegerem. Atqui in illis indagandis non vanis coniecturis locum dedi, sed ibi tantum de argumento deque ratione, qua aliqua fabula adornata

---

quos editores fastu despiciens emendationem suam tanquam pro exemplo attulerit, qua ratione omnino Aeschylus emendandus sit.

esse videretur, disserui, ubi vel ex fragmentis ipsis vel ex certis veterum scriptorum testimoniis vel ex titulis*) vel aliunde cum aliqua probabilitatis specie aliquid colligi poterat; nam *critici* philologi esse putavi exponere, quae facta et quam maxime certa sint, non quae fieri potuerint. Sed quoniam temporum iniuria evenit, ut et maxima Aeschyli et Sophoclis fragmentorum pars e singulis vocibus constaret et pauca tantum testimonia de ratione, qua poetae singulas fabulas conformaverint, nobis servata essent, in plerisque fabulis acquiescere in eo coactus fui, ut explicarem, qualia earum fuissent argumenta: et ne hoc quidem in omnibus fieri potuit. Nemo igitur mirabitur, quod, quum firmum fundamentum, quo niti possemus, non esset, in numerum rationemque tetralogiarum Aeschyli inquirere nolui: nam quantopere in eiusmodi rebus errari queat, intellegitur, ex quo didascalia fabulae, cui nomen Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, edita est. Egregie quidem disputationis et de tetralogiis Aeschyleis et de fabulis Sophocleis viam praemunivit vir summus, *THEOPHILUS WELCKER*, sed quamvis ingeniosissime ubique disseruerit neque scripserit quidquam, quod non sit lectione atque admiratione dignissimum, vereor tamen, ne et in concinnandis tetralogiis Aeschyli, quum sibi persuasisset, earum fabulas ubique argumenti mythici continuitate fuisse nexas, quamquam huic sententiae et Persarum et Lycurgiae didascaliae

---

*) Ridet Antiphanes ap. Athen. VI, p. 222. B. sq. poetas tragicos, quod ex nominibus fabularum argumenta ferme divinari possint.

obstabant, a vero nonnunquam aberraverit et in oeconomia fabularum Aeschyli ac Sophoclis explicanda saepius ostenderit, quomodo poeta argumentum aliquod tractare potuerit, quam quomodo tractarit. Quare haud paucis locis, videlicet non sine gravissima causa, ab eius sententia recessi: verum etiam ubi eam amplexus sum satis habui afferre, quae aut certa essent aut probabiliter ex iis, quae certa sunt, consequerentur. Ubi ne probabiliter quidem disputare licebat, paucis virorum doctissimorum sententias attuli. —

Haec fere sunt, quae praemittenda esse mihi ante videbantur, quam hunc librum peritorum lectorum benevolentiae atque indulgentiae, quam eos mihi non denegaturos esse confido, qui aut similia opera moliti sunt aut sciunt, quantum in iis desudandum ac laborandum sit, commendatum emitterem.

Scripsi Vratislaviae Non. April. MDCCCLII.

DE

FABULARUM AESCHYLI NUMERO AC NOMINIBUS.

Vitae Aeschyleae scriptor incertus (p. 121, 71. in Westermanni Biogr. gr.) tradit: *ἐποίησε δὲ δράματα ο' καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφίβολα ε'. νίκας δὲ τὰς πάσας εἴληφε ιγ', οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ἀπηνέγκατο.* Consentit alter vitae scriptor a Robertellio primo publicatus (p. 123, 107. Westerm. l. c.) *σημειωτέον ὅτι δράματα ο' ἐποίησεν ὁ Αἰσχύλος.* Alia vero praebet Suidas s. v. *ἔγραψε δὲ καὶ ἐλεγεῖα καὶ τραγῳδίας ϟ', νίκας δ' εἷλεν κη'.* Uter sua ex limpidiore fonte hauserit haud facile quispiam dixerit. Nam ad hanc quaestionem absolvendam ne vetus quidem fabularum Aeschylearum catalogus a nescio quo grammatico compositus, quem codd. quidam et editt. Aldina ac Robertelliana praebent (cf. Westermann. l. c. p. 124.), multum valet, quum a veteribus scriptoribus etiam fabulae citentur, quae in catalogo isto non reperiuntur. De qua re infra dicemus. Sed quum ex eo magnam dramatum Aeschyleorum partem (h. e. LXXII) cognoscamus, e re nos facturos esse rati sumus, si eum h. l. integrum subiiceremus. Quem ea ratione exhibuimus, qua in codicibus extat.

Ἀγαμέμνων	*Αἰγύπτιοι*
Ἀθάμας	*Αἰτναῖοι γνήσιοι*
Αἰτναῖοι νόθοι	*Ἀργεῖοι*
Ἀμυμώνη	*Ἀργὼ ἢ Κωπευστής*
Ἀταλάντη	*Βασσάραι*
Βάκχαι	*Γλαῦκος πόντιος*
Δαναΐδες	*Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας*
Δικτυουργοί	*Εὐμενίδες*
Ἐπίγονοι	*Ἡλιάδες*
Ἐλευσίνιοι	*Ἠδωνοί*
Ἡρακλεῖδαι	*Θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταί*
Θρῇσσαι	*Ἰφιγένεια*
Ἰξίων	

Ἱκέτιδες
Κρῆσσαι
Κερκυών
Κᾶρες
ἢ Εὐρώπη
Λάϊος
Λυκοῦργος
Μέμνων
Νεανίσκοι
Νεμέα
Ξάντριαι
Οἰδίπους
Πενθεύς
Περραιβίδες
Πηνελόπη
Προπομποί
Προμηθεὺς λυόμενος
Πολυδέκτης
Σίσυφος δραπέτης
Σφίγξ
Τροφοί
Ὑψιπύλη
Φρύγιαι
Φρύγες
ἢ Ἕκτορος
λύτρα.
Καλλιστώ
Κάβειροι
Κίρκη σατυρική
Κήρυκες
Λεών
Λήμνιοι
Μυσοί
Μυρμιδόνες
Νηρεΐδες
Νιόβη
Ὅπλων κρίσις
Ὀστολόγοι
Πρωτεύς
Πέρσαι
Προμηθεὺς
δεσμώτης
Προμηθεὺς πυρφόρος
Σαλαμίνιαι
Σεμέλη ἢ Ὑδροφόροι
Τοξότιδες
Τήλεφος
Φιλοκτήτης
Φορκίδες
Χοηφόροι
Ψυχοστασία
Ψυχαγωγοί.

Ex his fabulis, *Αἰτναῖαι νόθοι, Ἀταλάντη, Βάκχαι, Λήμνιοι, Νεμέα Φρύγιαι*, aliunde quidem non sunt cognitae, attamen non magis in dubitationem vocari debent, quam *Αἰγύπτιοι, Μέμνων* et *Οἰδίπους*, quae ante nos pariter atque illae a solo catalogi auctore afferebantur, nunc autem, ut infra docuimus, aliis testimoniis firmatae sunt. Contra desunt in catalogo haec dramata: *Ἀλκμήνη, Γλαῦκος ποτνιεύς, Διονύσου τροφοί, Θαλαμαποιοί, Ἱέρειαι, Παλαμήδης, Προμηθεὺς πυρκαεύς, Σίσυφος πετροκυλιστής, Φινεύς, Ὠρείθυια.* Inter quae *Ἀλκμήνη* sane aliquam dubitationem movet, quum sola Hesychii auctoritate nitatur, cuius verba corrupta videntur: reliqua autem aliorum scriptorum testimoniis bene munita sunt ac *Διονύσου τροφοί* fortasse ne in catalogo quidem desiderantur, siquidem verum est, quod infra probabile reddere conati fuimus, *Διονύσου τροφούς* non differre a fabula, quam catalogi auctor *Τροφῶν* nomine attulit. Quibus num ex coniectura etiam addendus sit *Κύκνος* titulus, cuius neque a catalogi auctore nec ab ullo alio vetere scriptore apertis verbis mentio facta est, dubitari potest: nam quamvis propter Aristophanis locum (Ran. 963.) Cycnum ab Aeschylo in aliqua fabula introductum esse certum sit, tamen inde eam *Cycni* nomine inscriptam fuisse non sequitur. (Vide quae infra de hoc dramate disputavimus.) E numero fabularum Aeschylearum autem confidenter eiecimus *Aiacem Locrum* et *Phoenissas*, quae vulgo inter eas circumferebantur; qua-

rum altera manifesto Zenobii errore ad Aeschylum relata est, quum Sophoclis sit (cf. Soph. fragm. 11 et quae de Sophoclis Aiace Locro disputavimus), altera nunc a Bekkero melioris codicis auctoritate e Polluce remota est. (cf. Aesch. fragm. 251.) Iam vero fabulis istis cum iis, quas catologus praebet, computatis LXXXII cognita habemus dramata. Et quum dubitari vix possit, quin plura Aeschyli dramata ita interierint, ut ne tituli quidem aetatem tulerint, multo credibilius est illud, quod Suidas tradidit, *Aeschylum nonaginta fabulas composuisse,* quemadmodum Suidam etiam in Sophoclis vita e bono fonte hausisse infra ostendimus. Si quis autem quaerat, unde exorta sit illa inter Suidam et vitae Aesch. scriptorem differentia, eam non huius errori tribuerim, sed vitae scriptorem sua veteri cuidam grammatico debere statuerim, cuius aetate iam XX Aeschyli fabulae interierant. Iam enim Alexandrinorum temporibus multas Aeschyli fabulas perditas fuisse inde potest cognosci, quod de versu quodam (fragm. 88) grammatici disceptarunt, ex qua fabula petitus esset. Quod ille Suidae numerus impar est et numero IV, quo tetralogias efficiunt, dividi nequit, non mirum videbitur ei, qui Aeschylum vix ab initio tetralogias docere potuisse consideraverit. De qua re h. l. disserere longum et a proposito nostro alienum est. —

Nunc enim quaeritur, quae fabulae vel re vera fuerint satyricae vel fuisse videantur. Quae res vereor ne ad liquidum nunquam perduci possit, quum de plurimorum dramatum argumentis non satis constet. At certis testimoniis satyrica dicuntur: *Κερκυών, Κήρυκες, Κίρκη, Λέων, Λυκοῦργος, Προμηθεὺς* (*πυρκαεύς*), *Πρωτεύς, Σφίγξ.* Quibus haud dubie adnumeranda sunt, si quidem de eorum argumentis recte iudicavimus: *Ἀμυμώνη* et *Σίσυφος δραπέτης.* Utrum praeterea huc alia, v. c. *Ἀταλάντη, Διονύσου τροφοί, Κάβειροι, Καλλιστώ, Κᾶρες, Κύκνος* referenda sint an tragoediae fuerint, ob causam, quam diximus, in medio est relinquendum. Vix autem dubito, quin etiam inter perditas Aeschyli fabulas nonnullae fuerint satyricae. —

Iamiam his expositis restat, ut uno in conspectu universo omnes, quae nobis innotuerunt, Aeschyli fabulas enumeremus titulis sic scriptis, uti scribendos esse eos infra docuimus. Sunt vero:

Ἀγαμέμνων.
Ἀθάμας.
Αἰγύπτιοι.
Αἴτνα.
Ἀλκμήνη.
Ἀμυμώνη (*σατυρική*).
Ἀργεῖοι.
Ἀργὼ ἢ Κωπευστής.
Ἀταλάντη.
Βάκχαι.
Βασσαρίδες.
Γλαῦκος πόντιος.
Γλαῦκος ποτνιεύς.
Δαναΐδες.
Δικτυουλκοί.
Διονύσου τροφοί.
Ἐλευσίνιοι.
Ἐπίγονοι.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.
Εὐμενίδες.
Ἠδωνοί.
Ἡλιάδες.
Ἡρακλεῖδαι.
Θαλαμοποιοί.
Θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταί.
Θρῇσσαι.

Ἱέρειαι.	Πενθεύς.
Ἱκέτιδες.	Περραιβίδες.
Ἰξίων.	Πέρσαι.
Ἰφιγένεια.	Πηνελόπη.
Κάβειροι.	Πολυδέκτης.
Καλλιστώ.	Προμηθευς δεσμώτης.
Κᾶρες ἢ Εὐρώπη.	Προμηθεὺς λυόμενος.
Κερκυών σατυρικός.	Προμηθεὺς πυρκαεὺς σατυρικός.
Κήρυκες σάτυροι.	Προμηθεὺς πυρφόρος.
Κίρκη σατυρική.	Προπομποί.
Κρῆσσαι.	Πρωτεὺς σατυρικός.
[Κύκνος.]	Σαλαμίνιαι.
Λάϊος.	Σεμέλη ἢ Ὑδροφόροι.
Λέων σατυρικός.	Σίσυφος δραπέτης (σατυρικός).
Λήμνιοι.	Σίσυφος πετροκυλιστής.
Λυκοῦργος σατυρικός.	Σφίγξ σατυρική.
Μέμνων.	Τήλεφος.
Μυρμιδόνες.	Τοξότιδες.
Μυσοί.	Ὑψιπύλη.
Νεανίσκοι.	Φιλοκτήτης.
Νεμέα (Νέμεα?).	Φινεύς.
Νηρεΐδες.	Φορκίδες.
Νιόβη.	Φρύγες ἢ Ἕκτορος λύτρα.
Ξάντριαι.	Φρύγιαι.
Οἰδίπους.	Χοηφόροι.
Ὅπλων κρίσις.	Ψυχαγωγοί.
Ὀστολόγοι.	Ψυχοστασία.
Παλαμήδης.	Ὠρείθυια.

Inter quas quum minimum decem satyricae fuerint, minimum decem tetralogias docuisse Aeschylum perspicuum est. Sed de quattuor tantum constat hisce:

Φινεύς, Πέρσαι, Γλαῦκος (ποτνιεύς), Προμηθεύς (πυρκαεύς).
cf. Didasc. Persar. (verba ad Glaucum adscripsimus.)

Λάϊος, Οἰδίπους, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφὶγξ σατυρική.
cf. Didasc. ad Septem. (verba ad Laium adscripsimus.)

Ἠδωνοί, Βασσαρίδες, Νεανίσκοι, Λυκοῦργος σατυρικός.
cf. schol. ad Arist. Thesm. 135. (fragm. 54.)

Ἀγαμέμνων, Χοηφόροι, Εὐμενίδες, Πρωτεὺς σατυρικός.
cf. Didasc. Agamemn.

Quibus perquam probabiliter adiicias hanc quintam:

Προμηθεὺς πυρφόρος, Προμηθεὺς δεσμώτης, Προμηθεὺς λυόμενος.
Vide quae de ea infra disputavimus.

De aliis, quas viri docti ex coniectura composuerunt, ipsorum libros inspicere operae pretium est, quos infra ad singulas fabulas citavimus, ne quid desiderent, qui harum rerum studiosi sunt.

AESCHYLI PERDITARUM FABULARUM FRAGMENTA.

Α Θ Α Μ Α Σ.

Si fragm. I. recte ad Athamantis filium, Melicertam, lebeti aeneo iniectum refertur, Aeschylum eodem argumento usum esse probabile est, quod Sophocles in *Athamante altera* tractavit quodque Apollod. III, 4, 3 paucis adumbravit. Cuius verba haec sunt: κατὰ δὲ τὸν χρόνον τὸν καθήκοντα Διόνυσον γεννᾷ Ζεὺς λύσας τὰ ῥάμματα καὶ δίδωσιν Ἑρμῇ, ὁ δὲ κομίζει πρὸς Ἰνὼ καὶ Ἀθάμαντα καὶ πείθει τρέφειν ὡς κόρην. ἀγανακτήσασα δὲ Ἥρη μανίαν αὐτοῖς ἐνέβαλε. καὶ Ἀθάμας μὲν τὸν πρεσβύτερον παῖδα Λέαρχον ὡς ἔλαφον θηρεύσας ἀπέκτεινεν, Ἰνὼ δὲ τὸν Μελικέρτην εἰς πεπυρωμένον λέβητα ῥίψασα, εἶτα βαστάσασα μετὰ νεκροῦ τοῦ παιδὸς ἥλατο κατὰ βυθῶν. καὶ Λευκοθέα μὲν αὐτὴ καλεῖται, Παλαίμων δὲ ὁ παῖς, οὕτως ὀνομασθέντες ὑπὸ τῶν πλεόντων. τοῖς χειμαζομένοις γὰρ βοηθοῦσιν. ἐτέθη δὲ ἐπὶ Μελικέρτῃ ἀγὼν τῶν Ἰσθμίων Σισύφου θέντος. cf. Sophocl. l. c. Pherecyd. ap. schol. Hom. Il. σ', 486. — Welcker (Tril. p. 336 sq. Append. p. 124.) fabulam in tetralogia quadam medium locum inter Δικτυουλκούς et Θεωρούς tenuisse arbitratur.

I. (1.)

Athen. II. p. 37. F. et hinc Eustath. p. 740, 10. ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων, οὓς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινεν ἀμφοτέρους. ἐμπυριβήτης ὁ καὶ λοετροχόος. Αἰσχύλος

Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης,
ἀεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

Ὁ δ' ἕτερος κρατὴρ καλούμενος. Ad Athamantem fabulam versus pertinere cognoscitur ex eodem Athen. VII. p. 316. B. quem exscripsit Eustath. p. 1541, 29. καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Ἀθάμαντι ἀπὸ ἁπλοῦ τοῦ πούς, ὡς νοῦς. cf. Welck. Append. ad Aesch. Trilog. p. 127. — Pro οἰκεῖος Emperius (Opusc. p. 345.) maluit εὔθετος coll. Agam. 432.

II. (2.)

Hesych. Ἀήτους, μεγάλας. Αἰσχύλος Ἀθάμαντι. (cod. Ἀθάμαντας, unde Schowio Ἀθάμαντι σ. h. e. σατυρικῷ eliciendum videtur.). Vocem firmat Hom. Il. φ', 395., explicavit Buttmann. Lexil. I. p. 233.

III. (3.)

Hesych. Ἀπαρτί, ἀπηρτισμένως, ἀκριβῶς. Αἰσχύλος Ἀθάμαντι. (cod. ἀπαρτιᾶ, ἀπαρτισμένος, quod primus H. Stephanus correxit. cf. schol. Aristoph. Plut. 388. Erotian. Suid. s. v.) Eadem omisso Aeschyli loco extant in Bekk. An. Gr. p. 418.

IV. (4.)*

Hesych. Βρυαζούσης λεαίνης. * ἐν Ἀθάμαντι. ἀκμαζούσης ἢ ἐγκύμονος. Locus utrum ad Athamantem Aeschyli an Sophoclis (an Antiphanis an Amphidis) referendus sit, dubitari potest.

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ.

Sunt, qui, quoniam huius dramatis nisi in vetere Aesch. fabularum catalogo mentio non facta est, id ab eo abiudicent: sed temere eos facere inde cognosci potest, primum quod eius memoriam servarunt Gram. in Cram. An. Gr. Ox. II. p. 443, 10. et Etym. Gud. p. 227, 38. v. Ζαγρεύς (cf. Fragm. 219.) — — ἐν δὲ Αἰγυπτίοις (Etym. Αἰγύπτι) τὸν Πλούτωνα καλεῖ τὸν ἀγραῖον, τὸν πολυξενώτατον, τὸν Δία τῶν κεκμηκότων, quamquam videndum est, ne hi scriptores, id quod Welckero (Tril. p. 556.) persuasum est, Aegyptios cum Supplicibus (vs. 148.) confuderint; deinde quod fabulam eodem nomine inscriptam ante Aeschylum iam Phrynichus ediderat (cf. Poet. trag. fragm. Vol. III. p. 6.), ad cuius argumentum divinandum valent scholiastae ad Eur. Or. 859 verba a Cobetio nuper e codd. Ven. Vat. publicata: Φρύνιχος δὲ ὁ τραγικός φησι σὺν Αἰγυπτίοις τὸν Αἴγυπτον ἥκειν εἰς Ἄργος. Hinc ad eandem fabulam referenda esse suspicaris quae apud solum schol. Venet. ad Or. l. c. leguntur: ὅπου φασὶ πρῶτον τὸν Δαναὸν μετὰ θάνατον τῶν υἱῶν Αἰγύπτου δοῦναι δίκας. αὐτὸς γὰρ ὁ Αἴγυπτος ἧκεν εἰς Ἄργος τιμωρήσων τῷ φόνῳ. Δαναὸς δὲ μαθὼν ἐξῆγεν εἰς ὅπλα τοὺς Ἀργείους. ἀλλὰ Λυγκεὺς πείθει λόγοις ὁρίσασθαι τὴν ἔχθραν καὶ καθιστῶσι δικαστὰς αὐτοῖς Αἰγυπτίων καὶ Ἀργείων τοὺς ἀρίστους. ὁ δὲ τόπος ἔνθα ἡ δίκη συνήχθη περὶ τὴν μεγίστην ἄκραν, ἔνθα καὶ Ἴναχος ἁλίσας τὸν λαὸν συνεβούλευσεν οἰκίζειν τὸ πεδίον. ὁ δὲ τόπος ἐξ ἐκείνου ἁλία λέγεται. Iam vero si Aeschylum plane eodem argumento atque Phrynichum usum esse et *Aegyptios* in eadem tetralogia cum *Supplicibus* et *Danaidibus* fuisse constaret, illam fabulam tertium tetralogiae locum obtinuisse inde sequeretur, id quod Welcker (Trilog. p. 390. sq. Mus. Rhenan. Nov. IV. p. 482. sq.) aliique plane negarunt argumentum ab illo longe diversum in Aegyptiis infuisse statuentes.

AITNA.

Quinam verus huius fabulae titulus fuerit, dubitari potest, quum, qui ad eam respexerunt scriptores, inter se dissentiant. Nam qui fabularum Aesch. catalogum composuit, citat: *Αἰτναῖοι γνήσιοι, Αἰτναῖοι νόθοι.* Apud Steph. Byz. v. *Παλική* (cf. fragmentum I. s. fin.) Holstenio et Meinekio testibus in codicibus est *ἐν Αἴτναις* (praeter cod. Rhedig., qui Passovio teste *ἐν Αἴτνᾳ* habet), sicuti in scholiis ad Hom. Il. π', 183 (fragm. II.), de qua nominis forma infra disputavimus. *Aetnam* vero drama inscriptum fuisse ait Macrobius (cf. fragm. I.), atque eodem ducere videtur scriptura *ἐν Αἴτνῃ* (cod. *ετνη*) apud Io. Laurentium Lydum (fragm. VI.). Apud Hesychium denique (cf. fgm. III. IV. V.), si quidem fragm. V. recte emendatum est, ter nomen *Αἰτναῖαι* extat. Cui patrocinari etiam videtur vitae Aesch. scriptor (Biogr. Gr. ed. Westerm. p. 129, 51.) his verbis: *ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτνην κτίζοντος ἐπεδείξατο τὰς Αἰτναίας οἰωνιζόμενος ἐντεῦθεν βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικίζουσι τὴν πόλιν,* quamquam *τὰς Αἰτναίας* nisi in codd. Paris. A. B. non legitur, in cod. Guelph. et edit. Robert. vero *πάνυ λαμπρῶς* in reliquis libris *τὰς Αἴτνας* extat. Nam in libris per compendia scriptis haud raro syllabas excidisse nemo nescit, ac similiter in Sophoclei dramatis *Μυκηναιῶν* titulo codices inter scripturas *ἐν Μυκηναίαις* et *ἐν Μυκήναις* fluctuantes videmus. cf. Soph. fgm. 143. 144. Itaque etiam apud Steph. Byz. et in schol. Hom. (ll. cc.) *Αἴτναις* pro *Αἰτναίαις* scriptum esse videtur, quae tituli forma omnium fere virorum doctorum consensu probata est. Solus quod sciam Schneidewinus (in Welckeri et Ritschelii Mus. Rhen. III. p. 70.) genuinum nomen *Aetnam* fuisse satis e Macrobii verbis apparere verissime monuit, ad quam sententiam nuper etiam Welcker (Trag. Gr. p. 57.) accessit titulo *Νεμέα* (dubito num recte id fecerit. Vid. ad Nemea.) cum isto comparato. Nec mirum vero, quod grammatici ad chorum respicientes fabulam *Aetnaeas* appellarunt, siquidem eos in fabulis citandis haud raro negligentes fuisse meminimus, de qua re in adnot. ad Sophoclis Niptra verba fecimus. Utrum autem titulus *Αἰτναῖοι* (calami) errori originem debeat an fabula, in qua sententia Schneidewinus est, duplicem chorum, alterum ex adolescentibus, alterum ex virginibus constantem habuerit, in medio relinquimus. De argumento dramatis nihil compertum habemus neque e paucis quae supersunt fragmentis quidquam lucramur: haud improbabilis autem Schneidewini (l. c. p. 73.) est sententia: illius summam in explicanda origine inque instituendo cultu Palicorum positam fuisse. cf. fgm. I. Nihil ea de re protulit God. Hermannus, qui peculiari libello (Lips. 1837. repetit. in Opusc. VII. p. 315.) de hoc dramate egit: probabiliter vero inde, quod Hiero. Olymp. LXXVI, 1. Aetnam condere instituerit, coniici posse monuit, quo anno edita sit fabula.

I. (5.)

Macrob. Sat. V, 19. „*In libro nono Virgilius posuit hos versus* (581. sq.):

Stabat in egregiis Arcentis filius armis,
pictus acu chlamydem et ferrugine clarus Ibera,
insignis facie, genitor quam miserat Arcens
eductum matris luco Symaethia circum
flumina, pinguis ubi et placabilis ara Palici.

Quis hic Palicus deus, vel potius qui dii Palici, nam duo sunt, apud nullum penitus auctorem latinum, quod sciam, repperi, sed de Graecorum penitissimis literis hanc historiam eruit Maro. Nam primum ut Simaethus fluvius, cuius in his versibus meminit, in Sicilia est, ita et dii Palici in Sicilia coluntur, quos primum omnium Aeschylus tragicus, vir utique Siculus, in literas dedit. Interpretationem quoque nominis eorum, quam Graeci ἐτυμολογίαν vocant, expressit versibus suis. Sed priusquam versus Aeschyli ponam, paucis explananda est historia Palicorum. In Sicilia Symaethus fluvius est. Iuxta hunc nympha Thalia, compressu Iovis gravida, metu Iunonis optavit, ut sibi terra dehisceret, quod et factum est. Sed ubi venit tempus maturitatis infantum, quos alvo illa gestaverat, reclusa terra est et duo infantes de alvo Thaliae progressi emerserunt, appellatique sunt Palici ἀπὸ τοῦ πάλιν ἱκέσθαι, quoniam prius in terram mersi, denuo inde reversi sunt. Nec longe inde lacus breves sunt, sed immensum profundi, aquarum scaturigine semper ebullientes, quos incolae crateras vocant et nomine Dellos appellant, fratresque eos Palicorum aestimant, et habentur in cultu maximo. Praecipueque circa exigendum iuxta eos iusiurandum praesens et efficax numen ostenditur. Nam quum furti negati vel eiuscemodi rei fides quaeritur et iusiurandum a suspecto petitur, uterque ab omni contagione mundi ad crateras accedunt, accepto prius fideiussore a persona quae iuratura est de solvendo eo quod peteretur, si addixisset eventus. Illic invocato loci numine testatum faciebat esse iurator, de quo iuraret. Quod si feliciter faceret, discedebat illaesus; si vero subesset iuriiurando mala conscientia, mox in lacu amittebat vitam falsus iurator. Haec res ita religionem fratrum commendabat, ut crateres quidem implacabiles vocarentur. Nec sine divinatione est Palicorum templum. Nam quum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Siculi heroi cuidam certum sacrificium celebraverunt et revertit ubertas. Qua gratia Siculi omne genus frugum congesserunt in aram Palicorum. Ex qua ubertate ara ipsa pinguis vocata est. Haec est omnis historia, quae de Palicis eorumque fratribus in Graecis tantummodo literis invenitur, quas Maro non minus quam Latinas hausit. Sed haec quae diximus auctoritatibus approbanda sunt. Aeschyli tragoedia est, quae inscribitur Aetna. In hac quum de Palicis loqueretur, sic ait:

A. Τί δῆτ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῖς ὄνομα θήσονται βροτοί;
B. Σεμνοὺς Παλικοὺς Ζεὺς ἐφίεται καλεῖν.
A. Ἦ καὶ Παλικῶν εὐλόγως μενεῖ φάτις;
B. Πάλιν γὰρ ἵκουσ᾽ ἐκ σκότου τόδ᾽ ἐς φάος.

Haec Aeschylus." — Aeschyli versus in editione Camerarii, quae omnium prima in hoc Saturnalium capite Graeca habet, sic exhibentur, ut vs. 1. sit: τί δῆθεν αὐτοῖς ὄνομα τίθενται βροτοί., vs. 3. μένει φάτις, vs. 4. ἐκ σκότους τό γ' ἐς φάος. omnesque uni personae tribuantur. Hinc Hermannus l. c. coniectura effecit: τί δῆθ' ἓν αὐτοῖς ὄνομα τιθέαται βροτοί., vs. 4. ἐκ σκότου τόδ' ἐς φάος. et stichomythiam versibus inesse bene perspexit. Sed primi vs. emendationem quum alii impugnarunt tum ferri non posse Schneidewinus l. c. nuper docuit, qui locum ex vet. cod. Paris. 6371. saec. XI. sic restituit, ut supra exhibitus est (nisi quod ibi ἤκουσ' legitur), ac bene explicuit. — Ad eundem Aeschyli locum haud dubie respexit Steph. Byz. v. Π α λ ι κ ή. πόλις Σικελίας. Θεόφιλος δ' ἐν ἑνδεκάτῳ Περιηγήσεως Σικελίας Παλικὴν κρηνήν φησιν εἶναι. πλησίον δὲ αὐτῆς ἱερὸν Παλικῶν, οἵ εἰσι δαίμονές τινες, οὓς Αἰσχύλος ἐν Αἴτναις (cod. Rhedig. Αἴτνᾳ) γενεαλογεῖ Διὸς καὶ Θαλείας τῆς Ἡφαίστου, ... κληθῆναι δὲ αὐτοὺς Παλικοὺς διὰ τὸ ἀποθανόντας πάλιν εἰς ἀνθρώπους ἱκέσθαι. cf. Hesych. v. Π α λ ι κ ο ί. Ἀδρανῷ δύο γεννῶνται υἱοὶ Παλικοί· οἱ νῦν τῆς Συρακουσίας εἰσὶ κρατῆρες οἱ καλούμενοι Παλικοί, οἱ καὶ κατοικήσαντες αὐτῇ. cf. Diod. Sic. XI, 89. XXXVI, 33.

II. (6.)

Schol. Hom. Il. π', 186. Τὸν κάλαμον γὰρ τῶν βελῶν τινες ἠλακάτην φασὶ καὶ Αἰσχύλος ἐν Αἴτναις τοὺς π ο τ α μ ο ὺ ς π ο λ υ η λ α κ ά τ ο υ ς φησί.

III. (7.)

Hesych. et Phavor. α ἱ μ ο ί, δρυμοί. (cod. Hes. αἱμοίδρυμοι.) Αἰσχύλος Αἰτναίαις (cod. αἰτιναίαις.). Consentit Gramm. in Bekk. An. p. 360, 30. et in Bachm. An. I. p. 49, 24. α ἱ μ ο ὺ ς τοὺς δρυμοὺς Αἰσχύλος, ἴσως ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ καὶ αἱμασιὰ κέκληται. Unde corrigi possunt Suid. et Zon. p. 69. α ἱ μ ο ὺ ς τὰς (τοὺς Zon.) δρόσους (sic) φησὶν (λέγει Zon.) ὁ Αἰσχύλος. Eustath. p. 1851, 26. ἀλλαχοῦ δὲ φέρεται καὶ ὅτι αἱμασιὰν Ἀττικοὶ καὶ Ἴωνες τὸ τειχίον φασί. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτὸ Δωριέας οἶμαι καλεῖν. καὶ ὅτι αἱμοὶ τοὺς δρόμους (sic) Αἰσχύλος λέγει, ἴσως, φασὶν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ καὶ αἱμασιὰ κέκληται.

IV. (8.)

Hesych. Ἀ ν α ξ ί α ν, βασιλείαν. Αἰσχύλος Αἰτναίαις (cod. λιανοίαις). Eadem habet Phavorinus omisso fabulae nomine. Ἀναξία forma Sicula pro ἄνασσα fuisse, itaque corrigendum βασίλειαν videtur.

V. (9.)

Hesych. et Phavorin. v. Κ ρ ε ί τ τ ο ν α ς. τοὺς ἥρωας οὕτω λέγουσιν. δοκοῦσι δὲ κακότυχοί τινες εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ παριόντες τὰ ἡρῷϊα σιγὴν ἔχουσι μή τι βλαβῶσι. καὶ οἱ θεοὶ δέ. Αἰσχύλος Αἰτναίαις (cod. Αἰτναίας, quod vitium Schowius probabiliter inde exortum esse suspicatur,

quod in codice, ex quo descriptus est Marcianus, fuerit $\overset{\text{αι}}{\text{Αἴτνας}}$.) cf. Phot. p. 177, 8. *Κρείττονες, οἱ ἥρωες. δοκοῦσι δὲ κακωτικοὶ εἶναι. δι' ὃ καὶ οἱ τὰ ἡρῷα παριόντες σιωπῶσιν.* ex quo illud *κακότυχοι* apud Hesych. in *κακωτικοὶ* corrigendum videri Hermannus monuit.

VI. (10.)

Io. Laurent. Lyd. fragm. p. 274. ed. Hasii, p. 116, 6. ed. Bekk. *καὶ βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν* (sc. *τὸν Κρόνον*) *ἡ ἱστορία παραδίδωσιν, ὡς ἔμπροσθεν ἀφηγησάμην, κατά τε τὴν Λιβύην καὶ Σικελίαν [οἰκίσαι τε τοὺς τό]πους καὶ [πόλιν] κτίσαι, ὡς ὁ Χάραξ φησί, τὴ[ν τότε μὲν] λεγομένην Κρονίαν, νῦν δὲ Ἱερὰν πόλιν, ὡς [Ἰ]σίγον[ος περὶ Ἑλλην]ικῶν θεῶν καὶ Πολέμων καὶ Αἰσχύλος ἐν τῇ Αἴτνῃ* (cod. *ετνη*) *π[αραδιδόασιν]*. Uncis inclusa supplementa sunt Hasii. Illorum similia tradit Diod. III, 61. *δυναστεῦσαι δέ φασι τὸν Κρόνον κατὰ Σικελίαν καὶ Λιβύην, ἔτι δὲ τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὸ σύνολον ἐν τοῖς πρὸς ἑσπέραν τόποις συστήσασθαι τὴν βασιλείαν, παρὰ πᾶσι δὲ φρουραῖς διακατέχειν τὰς ἀκροπόλεις καὶ τοὺς ὀχυροὺς τῶν τόπων. ἀφ' οὗ δὴ μέχρι τοῦ νῦν χρόνου κατά τε τὴν Σικελίαν καὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν νεύοντα μέρη πολλοὺς τῶν ὑψηλῶν τόπων ἀπ' ἐκείνου Κρόνια προσαγορεύεσθαι.*

Α Λ Κ Μ Η Ν Η.

Dubitationem hic titulus movet, non tam propterea, quod semel tantum citatur, quam quod in vetere fabularum Aesch. catalogo omissus est ac vix intelligi potest, quale fabulae sic inscriptae argumentum esse potuerit. Qua re viri docti varia ratione Hesychii loco, quo Alcmene citatur, mederi studuerunt, Welckerus (Trilog. p. 564.) autem personam tragoediae pro ipsa fabula citatam esse [1]) ratus Alcmenen ab *Heraclidis* non diversam fuisse coniecit.

I. (11.)

Hesych. *Ἀποστάς, φυγών. Αἰσχύλος Ἰσθμιασταῖς* (cod. *ἰσθάσταις*) *καὶ Ἀλκμήνῃ.* Stanleius pro *Ἀλκμήνῃ* corrigi *Ἀλκμάν* iussit, Albertius *Euripidis* (quidni *Ionis?*) nomen ante *Ἀλκμήνῃ* excidisse Butlerus *ἐν Ἀμυμώνῃ* scribendum esse statuit.

Α Μ Υ Μ Ω Ν Η [Σ Α Τ Υ Ρ Ι Κ Η].

Vix dubitari potest, quin huius fabulae argumentum servaverit Hyginus (fab. CLXIX.) his verbis: „*Amymone Danai filia missa est*

---

[1]) De eo more vide quae infra monuimus, ubi de Sophoclis fabularum numero ac nominibus disputavimus.

a patre aquam petitum ad sacrum faciendum; quae dum quaerit, lassitudine obdormiit: quam satyrus violare voluit. Illa Neptuni fidem imploravit. quod cum Neptunus fuscinam in satyrum misisset, illa se in petram fixit. Satyrum Neptunus fugavit. Qui quum quaereret in solitudine a puella, illa se aquatum missam esse dixit a patre: quam Neptunus compressit. Pro quo beneficium ei tribuit, iussitque eius fuscinam de petra educere. Quae cum eduxisset, tres silani sunt secuti, qui ex Amymones nomine Amymonius fons appellatus est. Ex qua compressione natus est Nauplius. Hic autem fons Arnaeus postea est appellatus.“ cf. Apollod. II, 1, 4. Lucian. dial. marin. 6. Fabulam tale argumentum complexam satyricam fuisse facile intelligitur. — Picturas huc spectantes descripserunt Hirtius (in Boettigeri Amalthea Vol. II.), O. Iahnius (Pict. Vas. p. 34.), Gerhardus (Pict. vas. delect. I. p. 48. sq.), R. Rochettius (Choix de peint. p. 17. sq.).

I. (12.)

Ammon. de diff. verb. p. 37. v. *γῆμαι.* *Αἰσχύλος ἐν Ἀμυμώνῃ*

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δ᾽ ἐμοί.

Legebatur *γαμεῖν δὲ μή*, quod emendatum est ex Bachm. An. Gr. II. p. 375, 9. ubi versus sine fabulae nomine citatus est. Ita etiam coniecerat Valckenarius. Apud Herodian. MS. *περὶ ἀκυρολογίας* Dindorfio teste legitur *ἐμοὶ δὲ γαμεῖν.*

II. (13.)

Athen. XV. p. 690. C. *καὶ μήποτε οὐκ ἔστι μύρον ἡ βάκκαρις. Αἰσχύλος γὰρ ἐν Ἀμυμώνῃ ἀντιδιαστέλλων φησὶ*

κἄγωγε τὰς σὰς βακκάρεις τε καὶ μύρα.

cf. Ion. fgm. 26. (Vol. III. p. 31.)

III. (14.)

Hesych. *Θρώσκων κνώδαλα, ἐκθορίζων καὶ σπερματίζων, γεννῶν. Αἰσχύλος Ἀμυμώνῃ.* cf. Eumenid. 630.

ΑΡΓΕΙΟΙ.

Quid hac fabula Aeschylus expresserit obscurum est, quamquam eam ad res Thebanas pertinuisse cum ex titulo tum ex fgm. II. coniici potest. Cavendum vero, ne eiusmodi indiciis in errorem inducamur, quemadmodum Hermannum errasse videmus, ubi (de trilog. Theb. p. 17. Opusc. VII. p. 206.) hanc fabulam praecessisse dixit Se-

ptem ad Thebas, eaque opinione obstrictus in fgm. II, quae grammatici sunt verba ἐν Ἀργείοις Aeschylo tribuit. Nam ex didascalia ad Aeschyli Septem a Franzio nuper edita rem longe aliter se habuisse cognoscitur. Neque plus tribuendum est Welckeri (Trilog. p. 372. sq. Zimmermanni Diar. schol. 1832. p. 229. sq.) rationi inter se connexas fuisse dicentis Epigonos, Argivos, Phoenissas, quum e melioribus Pollucis libris Phoenissas omnino ab Aeschylo non scriptas esse constet. Quam ob rem nescire nos, quid poeta spectaverit, fateri, quam vanis hariolationibus indulgere maluimus. Boeckhii (Trag. Princ. p. 30.) fabulam inter satyricas referentis opinionem bene dudum redarguerunt Welcker (Tril. p. 377.) et Hermannus (l. c. p. 18. Opusc. VII. p. 208.)

I. (15.)

Harpocr. v. χλίδος. (leg. χλῆδος.) quem exscripserunt Hesych. Suid. s. v. χλίδος. — πᾶν πλῆθος χλίδος λέγεται καὶ ἔστιν οἷον σωρός τις, μάλιστα δὲ τὸ τῶν ἀποκαθαρμάτων τε καὶ ἀποψηματων. καὶ ἡ τῶν ποταμῶν πρόσχωσις καὶ πολὺ μᾶλλον τῶν χειμάρρων, ὃ καὶ χέραδος καλεῖται. — Αἰσχύλος Ἀργείοις (cod. Vratisl. Ἀργίαις)

Καὶ παλτὰ κἀγκυλητὰ καὶ χλῆδον βαλών.

cf. Etym. M. p. 812, 54. χλῆδος· ὁ κλῆρος τῶν ἀποκαθαρμάτων, ὁ ἔχων ἰλύν τινα καὶ βοτανώδη καὶ φρυγανώδη, ἢ σωρὸς λίθων. Valesius maluit καὶ πάλτ' ἀναγκύλητα κτλ.

II. (16.)

Etym. M. p. 341, 6. Ἐνηλύσια, εὐκίνητα. καὶ ἤλυσιν τὴν ἔλευσιν. Αἰσχύλος ἐν Ἀργείοις „Καπανεύς μου καταλείπεται λοιποῖς ἀκέραυνος ἀρούρων ἐπηλυσίων ἀπέλιπεν.“ οἱ δὲ τὰ κατασκηφθέντα. Οὕτως εἰς τὸ ῥητορικόν. Εἰς δὲ τοὺς ἐτυμολόγους εὗρον, εἰς ἃ κέραυνος εἰσβέβηκεν, ἃ καὶ ἀνατίθεται Διῒ καταιβάτῃ καὶ λέγεται ἄδυτα καὶ ἄβατα. Cf. Hesych. Ἐνηλύσιος· ἐμβρόντητος, κεραυνόβλητος. Deinceps: Ἐνηλύσια· τὰ κατασκηφθέντα χωρία ἐνηλύσια λέγεται. ἔνιοι δὲ εὐκίνητα παρὰ τὴν ἔλευσιν. In Aeschyli verbis ex ipso Etymologo restituendum esse ἐνηλυσίων vidit Stanleius, cetera intacta reliquit. Welcker (Diar. schol. 1832. p. 230. not.) collat. Eur. Suppl. 934. sqq. haec Aeschyli verba fuisse suspicatur:

Καπανέως μὲν καταλείπεται,
λοιβαῖς ἃ κεραυνὸς ἀρούρων
ἐνηλυσίων ἀπέλιπε.

quae quibus numeris quaque sententia esse ille voluerit, Hermannus (l. c. p. 20. Opusc. VII. p. 209.) expedire se non posse dicit. Ipse igitur proposuit: Αἰσχύλος·

ἐν Ἀργείοις
Καπανεὺς μὲν ἂν ἀλλ' ἐπέτας λοιποῖς
ἀκέραυνον ἄρουραν ἐνηλυσίων
ἀπέλειπεν.

in quibus vereor ne tantummodo vs. 3. 4. probabiliter restituti sint, reliqua vero sine melioris codicis auxilio restitui omnino non possint.

III. (17.)

Hesych. *Ἀπόσκημμα, ἀπέρεισμα* (cod. *ἀπέρισμα*). *Αἰσχύλος Ἀργείοις* (cod. *Ἀργίας*).

IV. (18.)

Hesych. *Ἐμμέλεια, εἶδος ὀρχήσεως. καὶ Πλάτων ἐπαινεῖ τὴν ὄρχησιν καί φησιν* (excidisse Platonis verba de Legg. VII. p. 816. B. monuit Dindorfius). *ἢ ἀπὸ τοῦ μέλους ὠνομάσθη ἢ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰ μέλη γενέσθαι. τραγικὴ δὲ ἡ ὄρχησις. Ἀργείοις* (cod. *ἀργυρίοις*) *δὲ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ σατυρικὴ* (cod. *σατοιρικὴ*), *ἥ ἐστι σίκιννις* (cod. *σικήνης*). Mirum est, quod Hesychius Aeschylum, quem in constituendis saltationum generibus diligentissimum fuisse constat (cf. Athen. I. p. 21.) nomine *ἐμμελείας* pro Sicinni de saltatione satyrica usum esse refert, quum omnes reliqui scriptores illud nomen nisi de tragica non dictum esse testentur. cf. Athen. I. p. 20. E. XIV. p. 618. 629. D. 630. B. 631. E. Poll. IV, 99. Schol. Aristoph. Nub. 540. Recte igitur Hermannus (l. c. p. 18. Op. VII. p. 207.) statuisse videtur, Hesychii verba vitium contraxisse et sic restituenda esse: *τραγικὴ δὲ ὄρχησις· Αἰσχύλος Ἀργείοις. ἦν δὲ καὶ σατυρική, ἥ ἐστι σίκιννις.* Nam sic scripsit Hesych. ipse v. *σίκιννις, ὄρχησίς τις — — ἦν δὲ καὶ ἐμμέλεια τραγικὴ καὶ κωμικὴ κόρδαξ.*

Praeterea ad hanc fabulam referendum esse censet Wellauer fragm. 19, Butler Pausaniae (VIII, 6, 6.) locum, quem ad fragm. 165 attulimus.

ΑΡΓΩ = ΚΩΠΕΥΣΤΗΣ.

Solus auctor catalogi fab. Aesch. titulum *Ἀργὼ ἢ κωπευστὴς* [2]) servavit, in quo Welckerus (Tril. p. 312. Append. p. 101.) *κωπευσταὶ* corrigendum esse fortassis recte coniecit, quamvis equidem, quum de argumento plane incerti simus, nihil mutare ausim. Nam ex inscriptione *Argonis* et e scholiastae Apollonii Rhodii verbis (infra subiectis) nihil aliud potest cognosci, quam argumentum ex Argonauta-

---

[2]) De duplici tragoediarum titulo vide quae infra in adnot. ad Sophoclis Niptra disputavimus.

rum historia petitum fuisse. Verumtamen hoc quibusdam ita suffecit, ut ex Aeschyli dramate Attii fabulam *Argonautas* expressam eiusque versus a Cicerone (l. infra c.) servatos huc referendos esse statuerent. In qua re utrum recte iudicaverint an secus, nisi alia accesserint indicia, vix quisquam explorabit. Nam quum ad Iasonis et Argonautarum historiam etiam alia Aeschyli dramata pertinuerint (vid. ad Cabiros), illi versus facile etiam in alio locum habere potuerunt.

I. (19.)

Schol. Apoll. Rhod. I, 105. *Τῖφυς δ' Ἁγνιάδης)* — *ὁ δὲ Φερεκύδης Ποντέα (Ποτνιέα* Muell. Orchom. p. 264.) *ἱστορεῖ τὸν Τῖφυν εἶναι· Αἰσχύλος δὲ τὸν Τῖφυν ἐν τῇ Ἀργοῖ Ἶφιν καλεῖ.* Wellauer corrigi iussit *Αἰσχύλος ἐν Ἀργείοις.* male. Tiphyn inter Argonautas etiam affert ac navis clavem tenuisse narrat Apollod. I, 9, 16. 23.

II. III. IV. *

Cic. de Nat. Deor. II, 35, 89. „*Atqui ille apud Attium pastor, qui navem nunquam ante vidisset, ut procul divinum et novum vehiculum Argonautarum e monte conspexit, primo admirans et perterritus hoc modo loquitur:*

— tanta moles labitur
fremebunda ex alto ingenti sonitu et spiritu,
prae se undas volvit, cortices si suscitat,
ruit prolapsa, pelagus respergit, reflat.
Ita dum interruptum credas nimbum volvier,
dum quod sublime ventis expulsum rapi
saxum aut procellis, vel globoso turbines
exsistere ictos undis concursantibus:
nisi quas terrestres pontus strages conciet,
aut forte Triton fuscina evertens specus
subter radices penitus undante in freto
molem ex profundo saxeam ad coelum eruit.

Dubitat primo, quae sit ea natura, quam cernit ignotam, idemque iuvenibus visis auditoque nautico cantu

Sic inciti atque alacres rostris perfremunt
delphini. —

item alia multa.

Silvani melo
consimilem ad aures cantum et auditum refert."

Ex Argonautis hos vs. petitos esse docet Priscian. de vers. com. p. 1325. P. — Fragm. IV. Bergkio (in Diar. Antiqu. 1841. p. 91.)

de ipsius navis voce accipiendum ac totus Attii locus ex Aeschyli Cabiris expressus videtur.

Ad hanc fabulam fortasse referendum est fragm. 336.

Α Τ Α Λ Α Ν Τ Η.

Quid Aeschylus hac fabula repraesentaverit plane ignoramus, quum praeter titulum in catalogo fab. Aesch. servatum nihil ex ea ac de ea traditum nobis sit. Atqui ipse ille titulus (quem in dubitationem non vocandum esse Aristiae Atalante docet; cf. Fragm. poet. trag. Vol. III. p. 11.) non iis fidem habendam esse documento est, qui argumentum ex *Meleagri* historia petitum fuisse statuunt, sed fabulae summam haud dubie ex ipsius Atalantae vita haustam fuisse. Ac nescio equidem, an fabula ea continuerit, quae narrat Apollod. III, 9, 2., ac fortasse satyrica fuerit.

Β Α Κ Χ Α Ι.

Huius fabulae nisi in vetere catalogo mentio non est facta, itaque quid ea continuerit nescimus. Valckenarius (Diatr. p. 16.) Welckero assentiente eam non a *Pentheo*, Elmsleius (ad hypoth. Eur. Bacch. p. 5.) non a *Bassaridibus* diversam fuisse statuit, uterque sola coniectura ductus; equidem non differre *Bacchas* et *Xantrias* mihi persuadeo et, cur ita statuerem, infra (ad Xantrias) exposui. Quamquam in eiusmodi rebus facile errari posse non sum inscius.

Β Α Σ Σ Α Ρ Ι Δ Ε Σ.

Huic fabulae secundum in tetralogia Lycurgia locum fuisse testis est schol. Aristoph. Thesm. 135. (Vide infra fragm. 54.) Argumentum paucis adumbravit Eratosth. Catast. 24. *Μετέλαβε δὲ αὐτὴν* (sc. *τὴν λύραν*) *Ἀπόλλων καὶ συναρμοσάμενος ᾠδὴν Ὀρφεῖ ἔδωκεν, ὃς Καλλιόπης υἱὸς ὢν, μιᾶς τῶν Μουσῶν, ἐποίησε τὰς χορδὰς ἐννέα ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθμοῦ, καὶ προήγαγεν ἐπιπλέον, ἐν τοῖς ἀνθρώποις δο-*

ξαζόμενος οὕτως ὥστε καὶ ὑπόληψιν ἔχειν περὶ αὐτοῦ τοιαύτην, ὅτι καὶ τὰς πέτρας καὶ τὰ θηρία ἐκήλει διὰ τῆς ᾠδῆς. ὃς τὸν μὲν Διόνυσον οὐκ ἐτίμα, τὸν δὲ Ἥλιον μέγιστον τῶν θεῶν ἐνόμιζεν εἶναι, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν. ἐπεγειρόμενός τε τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν ἑωθινὴν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον προσέμενε τὰς ἀνατολὰς, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἥλιον πρῶτον. ὅθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἔπεμψε τὰς Βασσαρίδας, ὥς φησιν Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς, αἵτινες αὐτὸν διέσπασαν καὶ τὰ μέλη διέρριψαν χωρὶς ἕκαστον. αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγοῦσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις Λειβήθροις. τὴν δὲ λύραν οὐκ ἔχουσαι ὅτῳ δώσειεν τὸν Δία ἠξίωσαν καταστερίζειν, ὅπως ἐκείνου τε καὶ αὐτῶν μνημόσυνον τεθῇ ἐν τοῖς ἄστροις. τοῦ δὲ ἐπινεύσαντος οὕτως ἐτέθη, ἐπισημασίαν δ' ἔχει ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμπτώματι δυομένη καθ' ὥραν. Hinc sua petiit Hygin. Poet. Astron. II, 7. p. 438. sq. Sed illud Eratosthenis testimonium quum solum sit, ex quo de fabulae argumento aliquid petamus, nec de ea ipsa nec de ratione, qua fabula cum reliquis eiusdem tetralogiae fabulis coniuncta fuerit, certum iudicium facere possumus. De qua re quid iudicaverint viri docti, paucis significavimus ad *Edonorum* argumentum.

I. (28.)

Schol. Nicandr. Ther. 288. *ψόλον) σημαίνει δὲ ἡ λέξις τρία. ἔστι γὰρ ψόλον (ψολόεν* Herm.) *τὸ μέλαν, τὸ σποδοειδὲς, τὸ λαμπρόν. Εὐφορίων „ἢ Αἴτνην ψολόεσσαν, ἐναύλιον Ἀστεροπαίου·" καὶ ἔτι „Λιγνὺν δὲ ψολόεσσαν, ἀϊδνήεντά τε καπνόν." καὶ Αἰσχύλος ἐν Βασσαρίσι* (vulg. *Βακχαρίσι*)

Κάρφει παλαιῷ κἀπιβωμίῳ ψόλῳ.

Κάρφει recte editt. *σκάρφει* Cod. et Schneider.

II. (21.)

Hesych. *Εἱλλόμενον· εἰργόμενον. Αἰσχύλος Βασσαρίσι* (cod. *Βάσσαρες.*) cf. Simplic. ad Aristot. de coelo. fol. 125, 6. (p. 505, 6, 19. ed. Brandis.) *Τὸ δὲ ἰλλομένην, εἴτε διὰ τοῦ ι γράφεται, τὸ δεδεμένην δηλοῖ· καὶ οὕτως Ἀπολλώνιος ὁ ποιητὴς* (Argon. I, 129.) *καὶ Ὅμηρος* (Il. XIII, 572.). *εἴτε διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται καὶ οὕτως εἰργομένην δηλοῖ, ὡς καὶ Αἰσχύλος ἐν Βασσάραις* (sic).

Γ Λ Α Υ Κ Ο Σ.

Duas fabulas *Glauci* nomine inscriptas ab Aeschylo editas esse, quamvis in vetere dramatum catalogo una tantum commemoretur, earumque alteram tertium in Persarum tetralogia locum obtinuisse ex apertis veterum scriptorum testimoniis cognoscitur: neque ea de re nunc inter viros doctos ulla est dubitatio. Sed utra cum Persis coniuncta fuerit, etiam nunc a quibusdam ambigitur. Nam in ar-

gumento Persarum graeco haec leguntur: ἐπὶ Μένωνος (h. e. Ol. LXXVI, 4.) τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ (sic vett. editt.), Προμηθεῖ. In quibus Welcker (Trilog. p. 470., Append. 176.), G. Hermannus (dissert. de Aeschyli Glaucis. Lips. 1812. Opusc. II. p. 60.), Gruppius (Ariadne. p. 81. sq.) Glauci Potniensis argumentum, quale id sibi finxerunt, consociari cum reliquorum illorum dramatum argumentis posse negantes pro Ποτνιεῖ corrigendum esse Ποντίῳ dixerunt, atque Hermannus eo usque progressus est, ut *Glaucum Marinum* fabulam satyricam fuisse statueret (cf. fragm. I.). At eorum sententiam perquam dubiam, ne dicam improbabilem esse ex eo patet, quod de neutrius Glauci argumento neque ex fragmentis, neque ex veterum scriptorum testimoniis concludi quidquam potest, quod vel certum sit vel saltem aliquam veri speciem prae se ferat. Nam non multum valet, quod tradidit Pausanias (IX, 22, 6. sq.): Τούτων τε δή ἐστι τῇ Ἀνθηδόνι μνήματα καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ καλούμενον Γλαύκου πήδημα. Εἶναι δὲ αὐτὸν ἁλιέα, καὶ ἐπεὶ τῆς πόας ἔφαγε, δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα ἐς τόδε προλέγειν, οἵ τε ἄλλοι πιστὰ ἥγηνται καὶ οἱ τὴν θάλασσαν πλέοντες πλεῖστα ἀνθρώπων ἐς τὴν Γλαύκου μαντικὴν κατὰ ἔτος ἕκαστον λέγουσι. Πινδάρῳ δὲ καὶ Αἰσχύλῳ πυνθανομένοις παρὰ Ἀνθηδονίων, τῷ μὲν οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐπῆλθεν ᾆσαι τὰ ἐς Γλαῦκον, Αἰσχύλῳ δὲ καὶ ἐς ποίησιν δράματος ἐξήρκεσε. quamquam eum ad *Glaucum Marinum* [3]) spectasse e fragmentis luculenter intelligitur, quum ex iis nihil praeterea consequatur, nisi aliquem (fortasse Glaucum ipsum) nescio cui de itinere quodam maritimo exposuisse. — Multo incertiora sunt, quae ex *Glauci Potniensis* reliquiis cognosci possunt, nec de fabulae summa extat ullius veteris scriptoris testimonium. Itaque viri docti alii aliter de ea iudicarunt, et fragmenta cum argumento ab ipsis constituto convenire acutius quam verius ostendere conati sunt. Inter quos certe maxima laude nobis I. A. Ahrens dignus videtur, quod solus (p. 195.) veteri didascaliae confisus *Glaucum Potniensem*, non *Marinum*, cum reliquis Persarum tetralogiae fabulis coniunctum explanare studuit. Ceterum Glaucus, de quo in hoc dramate agebatur, ab Anthedonio longe diversus erat teste Probo ad Virgil. Georg. III. 266. *Potnia urbs est Boeotiae, ubi Glaucus Sisyphi filius et Meropes, ut Asclepiades in tragodumenis lib. I. ait, habuit equas, quas adsueverat humana carne alere, quo cupidius in hostem irruerent et perniciosius: ipsum autem, cum alimenta deficerent, devorarunt in ludis funebribus Peliae.* Servius ad eundem *l. Potniae civitas est, de qua fuit Glaucus, qui quum sacra Veneris sperneret, illa irata equabus eius immisit furorem, quibus utebatur ad currum, et eum morsibus dilaceraverunt.* Et mox: *hoc autem ideo fingitur, quod eis furorem Venus immiserit, quia dilaniatus est Glaucus effrenatis nimia cupiditate equabus, quum eas cohiberet a coitu, ut essent velociores.*

---

[3]) Reliquorum scriptorum locos (quibus addendum Palaephati c. 28.) ad eum spectantes collegit Hermannus l. c. p. 8. Opusc. II. p. 65. — Aeschyli drama imitatione expressisse videtur Cicero puer teste Plut. vit. Cic. 2. p. 861. E.

cf. Palaeph. 26. Schol. Eur. Or. 318. Hygin. fab. 250. 273. Bene inter utrumque distinxit Ovid. Ibid. vs. 557.

Potniadum morsus subeas, ut Glaucus, equarum
Inque maris salias, Glaucus ut alter, aquas.

Fragmenta partim ex Glauco Marino, partim ex Potniensi, partim ex Glauco simpliciter citantur. Quorum ea, quae ex Glauco cognomine omisso afferuntur, quum ad alteramutram fabulam cum certa probabilitatis specie referri nequeant, reliquis praemisimus.

I. (22.)

Schol. Theocr. IV, 62. *Τοὺς σατύρους* (*ἀκρατεῖς* ex scholio inferiore addidit Casaub. de satyr. poes. 2, 5.) *οἱ πλείονές φασιν, ὡς καὶ τοὺς Σειληνοὺς καὶ Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ, Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀνδρομέδᾳ·* G. Hermannus l. c. p. 9. (Opusc. II. p. 66.) haec ad *Glaucum Marinum* refert eamque propterea fabulam satyricam fuisse statuit. Sed probabiliter eam sententiam Welcker (Trilog. p. 470) redarguit.

II. (23.)

Schol. Pind. Pyth. I, 152. *Ἱμέρας, ποταμὸς Σικελίας, περὶ οὗ καὶ Αἰσχύλος φησὶν ἐν Γλαύκῳ*

*καλοῖσι λουτροῖς ἐκλέλουμαι * δέμας,*
εἰς ὑψίκρημνον Ἱμέραν δ' ἀφικόμην.

Lacunam Heynius sic explevit: *ἐκλελουμένος δέμας* eiecto *δ'* in vs. 2., Schuetzius dedit *ἐκλέλουμαι μὲν*, aliis placuit *δή*, aliis *μου*. At videndum, ne aut gravior corruptela in versu insit aut scholiastes falsa tradiderit. Nam si vere Aeschylus Himeram flumen dixit, mirum est, quod is, qui loquitur, in aquam lotus, non lavatum, ut nos solemus, ivit. Itaque potius *καλοῖσιν ἐκλουσόμενος λουτροῖς* vel simile quid exspectatur, ac fortassis etiam vs. 2. ante primum collocandus est. Sed equidem vereor, ne omnino scholiastes erraverit, verbis *καλοῖσι λουτροῖς* ita inductus, ut Aeschylum de flumine verba fecisse opinaretur. Poeta vero urbem ad fluvium pariter cognominatum sitam dixisse videtur, quam commemorant Pind. Ol. XII, 2. Herod. VI, 24. VII, 165. Thuc. VI, 5. 62. Strabo VI. p. 272. Ac bene etiam convenit urbi epitheton *ὑψίκρημνος*. cf. Aesch. Prom. 419. Quae coniectura si vera est, recte scripsisse videtur Heynius *ἐκλελουμένος*, *δ'* vero, nisi eiiciendum, post *λουτροῖς* ponendum est. — Stanleius, Butler, Schuetzius locum ad *Glaucum Potniensem*, Hermannus ad *Marinum* rettulit ac propter eum ad eandem fabulam pertinere dixit fgm. 343.

III. (24.)

Schol. Ven. ad Hom. Il. *ν'*, 198. Eustath. p. 927, 39. *Αἰσχύλος περὶ Γλαύκου*

Εἷλκον δ' ἄνω λυκηδὸν, ὥστε διπλόοι
λύκοι νεβρὸν φέρουσιν ἀμφὶ μασχάλαις.

δ' addidit Hermannus l. c. p. 6. (Opusc. II. p. 63.) versus ad Glaucum Potniensem referendos esse dicens. — Verba εἷλκον ἄνω λυκηδὸν ex Aeschylo affert etiam Schol. Paris. Il. ν', 198. in Cram. Anecd. Paris. III. p. 18, 22.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ.

IV. (25.)

Athen. III. p. 87. A. τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὑρεῖν λεγομένας καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς. — — ἀρσενικῶς δ' Αἰσχύλος ἐν Ποντίῳ Γλαύκῳ

κόγχοι, μύες κὤστρεια.

V. (26.)

Scriptor vitae Arati (in Petavii Uranol. p. 269. A. in edit. Buhl. II. p. 430. in Westermanni Biogr. gr. p. 53.) καὶ πάλιν Ἀθῆναι μέν εἰσι τῆς Ἀττικῆς, εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθῆναι, αἱ Διάδες, ὧν μέμνηται ἐν Γλαύκῳ ποντίῳ Αἰσχύλος

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπερῶν.

Vulgo edebatur Δαΐδας παρ' ἐκ Περσῶν. Διάδας restituit Valckenarius (Diatrib. p. 143.), παρεκπερῶν Scaliger et Hermannus. Quorum ille simul probabiliter coniecit, huic versui subiectos fuisse versus, quos ex eadem fabula Strabo servavit (fgm. VI.), quum Δῖον Strabone (X. p. 446.) et Stephano Byz. s. v. testibus urbs fuerit περὶ τὸ Κήναιον, a quo prope abfuerint Διάδες Ἀθῆναι καλούμεναι.

VI. (27.)

Strabo X, 1, 9. p. 447. (686.) Ἔστι δὲ πᾶσα μὲν ἡ Εὔβοια εὔσειστος, μάλιστα δ' ἡ περὶ τὸν πορθμὸν καὶ δεχομένη πνευμάτων ὑποφορὰς, καθάπερ ἡ Βοιωτία καὶ ἄλλοι τόποι, περὶ ὧν ἐμνήσθημεν διὰ πλειόνων πρότερον· ὑπὸ τοιοῦδε πάθους καὶ ἡ ὁμώνυμος τῇ νήσῳ πόλις καταποθῆναι λέγεται, ἧς μέμνηται καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ

Εὐβοΐδα καμπὴν ἀμφὶ Κηναίου Διὸς
ἀκτὴν κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίου Λίχα.

Codd. Εὐβοΐδα, quod retinuit Cramer, sed vide quae ad Ionis fragm. 28. (Vol. III. p. 33.) monuimus. Iidem postea praebent καμπὴν praeter BKC et edit. Ald. καμπτὴν exhibentes, quam scripturae discrepantiam Groskurdius eo explicandam dicit, quod Strabo

pro Aeschyleo *καμπὴν* formam ipsi propriam posuerit. Sed eius formae nullo alio loco extat vestigium; itaque *καμπτὴν* librario cuidam originem debere videtur voce *Εὐβοΐδα* ipsam urbem nominari opinanti. Nam qui Strabonis verba attento animo perlegerit, exspectabit sane urbis nomen: sed ex iisdem simul patet, urbi atque insulae idem fuisse *Euboeae* nomen. Quod quum in Aeschyii verbis non legeretur, fuerunt, qui vitium in iis latere arbitrarentur: v. c. Bernhardyus et Cramer, quorum ille (in Annal. Berolin. crit. 1828. p. 247.) *Εὐβοΐδ' ἄκραν τὴν ἀμφὶ κτλ.* coniecit, hic „si *καμπτὴν*," inquit, „meliore auctoritate niteretur, suspicari posses *Εὔβοια καμπτήν*." Quarum correctionum neutram ferri posse facile intelligitur. Statuendum potius videtur, nisi forte gravius ulcus in Aeschyli verbis delitescit, adiectivum *Εὐβοΐδα* non ab insula, sed ab urbe Euboea repetitum esse, quo accuratius locus, de quo agitur, designaretur. — Hos versus antecedenti fragmento subiiciendos videri supra monuimus.

VII. (28.)

Paus. X, 4, 7. *Τὸ δὲ ὄνομα τῇ πόλει (sc. Δαυλίδι) τεθῆναι λέγουσιν ἀπὸ Δαυλίδος νύμφης, θυγατέρα δὲ εἶναι τοῦ Κηφισοῦ τὴν Δαυλίδα. Τοῖς δέ ἐστιν εἰρημένον ὡς τὸ χωρίον, ἔνθα ἡ πόλις ᾠκίσθη, παρείχετο συνεχῆ δένδρα, καλεῖσθαι δὲ τὰ δασέα ὑπὸ τῶν πάλαι δαῦλα. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλον τὰ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γένεια ὑπήνην ὠνομακέναι δαῦλον.* Versum, ad quem Pausanias respexisse videtur, servavit Etym. M. p. 250, 4. *Δαυλίς· πόλις ἐν τῷ Παρνασῷ κειμένη. μῦθος δὲ ἐκεῖ γεγονέναι τὰ κατὰ τὸν Τηρέα καὶ τὰς ἀδελφὰς Πρόκνην καὶ Φιλομήλαν. εἴρηται δὲ διὰ τὸ πολὺ δάσος ἔχειν. δαῦλον γὰρ τὸ δασύ. Αἰσχύλος*

Δαῦλος δ' ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν.

δ' insertum est ex Eustath. p. 274, 24. *Δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως, ὡς δηλοῖ Πανσανίας, εἰπὼν δαῦλον τὸ δασύ. ἡ προτέρα περισπᾶται. Αἰσχύλος „Δαῦλος δ' ὑπήνη."*

VIII. IX. (29.)

Bekk. An. Gr. p. 347, 25. Bachm. An. Gr. I. p. 34, 30. — *οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ζῶς εὐθείας μονοσυλλάβου, ᾗ κέχρηται καὶ Ὅμηρος, γίνεται ἡ αἰτιατικὴ ζῶν, καὶ κατὰ σύνθεσιν ἀείζων, ὡς Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποντίῳ*

Ὁ τὴν ἀείζων ἄφθιτον πόαν φαγών.

Σοφοκλῆς δὲ τὴν εὐθεῖαν εἶπεν ἀειζῶς γενεά. ἀπὸ δὲ τῆς ζωὸς δισυλλάβου εὐθείας φιλόζωος εἶπεν. ἧς ἡ γενικὴ ζωοῦ, ἣν Αἰσχύλος κατὰ σύνθεσιν προάγει, εἰπὼν

Καὶ γεύομαί πως τῆς ἀειζώου πόας.

Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1835. p. 963.) *ἀειζόου* corrigendum esse ait: nam Atticos aut *ἀείζως* aut *ἀείζοος* (uti *ζόη* saepius reperiatur) dixisse videri, non item *ἀείζωος*, quae sit forma

vulgaris. Sed hanc sententiam argumentis non firmavit. — De immortali ista herba Iacobsius conferri iussit Athen. XV. p. 679. A. ἐπειδὴ οὖν ἤδη καὶ σὺ πεπλήρωσαι οὐ μόνον τῶν τοῦ Γλαύκου κρανίων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀειζώου βοτάνης, ἧς ὁ Ἀνθηδόνιος ἐκεῖνος δαίμων ἐμφορηθεὶς ἀθάνατος ἀλινηχὴς γέγονε κτλ. cf. VII. p. 296. F.

X. (30.)

Phrynich. in Bekk. An. Gr. I. p. 5, 21.

Ἀνθρωποειδὲς θηρίον
ὕδατι συζῶν —

ἐπὶ τοῦ Γλαύκου ἀναφανέντος ἐκ τῆς θαλάσσης· Αἰσχύλος.

Ad eandem fabulam Hermannus l. c. p. 12. Opusc. II. p. 69. referendum esse dicit fgm. 280. propter fgm. 37, quod ei pariter huc pertinere videtur.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΤΝΙΕΥΣ.

XI. (31.)

Schol. Eur. Phoen. 1194. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ

Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα καὶ νεκρῷ νεκρὸς,
ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφραγμένοι.

Vs. 2. Vulg. ἐκπεφευγμένοι. Cod. Aug. ἐμπεφυγμένοι. Vat. ap. Cobet. ἐκπεφυγμένοι. Ven. ἐκπεφ . . μένοι. Valck. ad Phoen. l. c. correxit ἐμπεφυρμένοι collat. Virgil. Aen. XI, 638.

armaque corporaque et permisti caede virorum
semianimes volvuntur equi.

Hermannus vero (l. c. p. 6. Opusc. II. p. 63.) comparatis ipsius Euripidis verbis: τροχοί τ' ἐπήδων, ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσιν· νεκροὶ δὲ νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ. probabilius scripsit ἐκπεφραγμένοι vel ἐμπεφραγμένοι. — Ad vs. 1. respexit etiam Aristoph. Ran. 1400. ad quem locum scholiastes adnotat: τὸ δὲ ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα ἐκ Γλαύκου Ποτνιέως Αἰσχύλου.

XII. (32.)

Schol. Aristoph. Ran. 1528. πρῶτα μὲν εὐοδίαν·) εὐοδίαν δὲ, εὐκολίαν περὶ τὴν ὁδόν. παρὰ τὰ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ Αἰσχύλου

εὐοδίαν μὲν πρῶτον ἀπὸ στόματος χέομεν.

Πρῶτον habet cod. Ven., reliqui *πρῶτα*. Fritzschius (ad Aristoph. Ran. 1528.) deleri iubet *μὲν* ut ex Aristophane illatum; haud probabiliter. — Cf. Hesych. *εὐοδία, εὐπραξία*.

XIII. (33.)

Schol. Platon. Cratyl. p. 16. ed. Ruhnk. p. 370. Bekk. *Ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἀναμένει. — Αἰσχύλος δέ φησι Γλαύκῳ Ποτνιεῖ*

Ἀγὼν γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους.

Aeschylus haud dubie respexit ad notum illud Ibyci proverbium *ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἐπιδέχεται οὔτε φιλία*, de quo vide Schneidewin. ad Ibyc. Fragm. p. 164.

XIV. (34.)

Hesych. *Ἀμφίσωπον, περίωπον, πάντοθεν ἀναπεπταμένον- Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ.* cf. Etym. M. p. 91, 12. *ἀμφίσωπον, περίβλεπτον.*

XV. (35.)

Hesych. *Εὐφήμοις γόοις, δυσφήμοις, κατὰ ἀντίφρασιν. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ* (cod. *γλαυκόποτνι* ..).

XVI. (36.)

Hesych. *Ἴτηλον, τὸ ἔμμονον καὶ οὐκ ἐξίτηλον. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ.* cf. Phot. p. 118, 3. *Ἴτηλον, τὸν οὐκ ἐξίτηλον, ἀλλ' ἀνεξάλειπτον. οὕτως Αἰσχύλος.*

XVII. (37.)

Hesych. *Ξιφίρου λιμήν· Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ. ὁ πορθμός· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ περὶ Ῥήγιον ὠρείων.* Valesius correxit *ὡρίων*, Albertius *νεωρίων*, sed neutro multum proficimus. In Aeschyli verbis Casaubonus et Iunius *Ξιφήρου λιμὴν* scribi malunt, Hermannus vero (l. c. p. 12. Opusc. II. 69.) *Ζεφύρου* vel *Ζεφυρίου λιμήν. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποντίῳ.* et huc spectare dicit fgm. 280. Nam a Rhegio oppido non longe abesse promontorium Zephyrium, quod *Ζεφύρου ἄκρην* vocaverit Dionys. Perieg. 364. et sub eo portum fuisse. cf. Strabo VI. p. 397. *μετὰ δὲ τὸ Ἡράκλειον ἄκρα τῆς Λοκρίδος, ἣ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα τοῖς ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα.* Vera videtur correctio *Ζεφύρου*, improbabilis autem est lemmatis mutatio: nam ratio non perspicitur, cur illius portus non etiam in Glauco Potniensi mentio fieri potuerit.

In hanc fabulam praeterea inferendum esse dicit Spanhemius fgm. 367, Hermannus fgm. 381.

Δ Α Ν Α Ι Δ Ε Σ.

Huius fabulae argumentum ad Danaidum historiam pertinuisse nisi ex titulo cognosci nequit. Illam tradunt Apollod. II, 1, 4. [Δαναὸν μὲν οὖν Βῆλος ἐν Λιβύῃ κατῴκισεν, Αἴγυπτον δὲ ἐν Ἀραβίᾳ, ὃς καὶ κατασκαψάμενος τὴν Μελαμπόδων χώραν ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Αἴγυπτον. γίνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν Αἰγύπτῳ μὲν παῖδες πεντήκοντα, θυγατέρες δὲ Δαναῷ πεντήκοντα. στασιασάντων δὲ αὐτῶν περὶ τῆς ἀρχῆς ὕστερον Δαναὸς τοὺς Αἰγύπτου παῖδας δεδοικὼς, ὑποθεμένης Ἀθηνᾶς αὐτῷ, ναῦν κατεσκεύασε πρῶτος πεντηκόντορον καὶ τὰς θυγατέρας ἐνθέμενος ἔφυγε. προσάγων δὲ Ῥόδῳ τὸ τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἱδρύσατο. ἐντεῦθεν δὲ ἧκεν εἰς Ἄργος — —. οἱ δὲ Αἰγύπτου παῖδες ἐλθόντες εἰς Ἄργος τῆς τε ἔχθρας παύσασθαι παρεκάλουν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ γαμεῖν ἠξίουν. Δαναὸς δὲ ἅμα μὲν ἀπιστῶν αὐτῶν τοῖς ἐπαγγέλμασιν, ἅμα δὲ καὶ μνησικακῶν περὶ φυγῆς ὡμολόγει τοὺς γάμους καὶ διεκλήρου τὰς κόρας. — — ὡς δὲ ἐκληρώσαντο τοὺς γάμους, ἑστιάσας ἐγχειρίδια διαδίδωσι ταῖς θυγατράσιν, αἱ δὲ κοιμωμένους τοὺς νυμφίους ἀπέκτειναν πλὴν Ὑπερμνήστρας· αὕτη δὲ Λυγκέα διέσωσε παρθένον αὐτὴν φυλάξαντα, διὸ καθείρξας αὐτὴν Δαναὸς ἐφρούρει. αἱ δὲ ἄλλαι τῶν Δαναοῦ θυγατέρων τὰς μὲν κεφαλὰς τῶν νυμφίων ἐν τῇ Λέρνῃ κατώρυξαν, τὰ δὲ σώματα πρὸ τῆς πόλεως ἐκήδευσαν. καὶ αὐτὰς ἐκάθηραν Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἑρμῆς Διὸς κελεύσαντος.] Hygin. fab. 168. schol. Hom. Il. α', 42. Schol. ad Eurip. Or. 859. ed. Cobet., Schol. Pind. Nem. X, 10. Serv. ad Virg. X, 497. in singulis quidem discedentes, in universa re autem conspirantes. Sed quoniam ad Danaidum historiam etiam Supplices, quae aetatem tulit fabula, pertinet, viri docti (G. Hermannus, de Aesch. Danaidibus. Lips. 1820. Opusc. II. 319., Welcker. Trilog. p. 390., Droysenius Interpr. Aesch. II. p. 305, Gruppius Ariadn. p. 72., Tittler in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1838. n. 118. sq., Welcker in Mus. Rhenan. IV. 1846. p. 481.) Danaides cum ea in eadem tetralogia fuisse statuunt, de compositione tetralogiae autem deque Danaidum argumento et conformatione in diversas abierunt partes. In universum tamen in eo plerique consentiunt, coram iudicibus rem aut solius Hypermnestrae aut omnium Danaidum actam esse.

I. (38.)

Schol. Pind. Pyth. III, 27. τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς εἶπε διὰ τὸ τοὺς ὑμνοῦντας ἐπευφημιζομένους λέγειν σὺν κούροις τε καὶ κόραις. Αἰσχύλος Δαναΐσι

κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους
νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Vs. 1. Toupius ad Suid. T. II. p. 295. coniecit κἄπειτ' ἄνεισι probante Welckero l. c. p. 396. et ἕως τ' ἐγείρει assentiente Heathio. Vs. 3. Heathius νόμοις ἀοιδῶν, Toupius νόμοις γερόντων, sed postea vulgatam retinendam putavit, θέντας praecentores dici arbitratus.

Causinus ad Horapoll. Hierogl. p. 224. ed. Pauw. ἕως τ' ἐγείρω *interim excito* et νόμοισι θέντων interpretatur: *legibus eorum, qui statuerunt hanc cantilenam.* Heynius acute correxit θέλγων, sed locum correctione non indigere dixit Hermannus verba sic interpretatus: „*Tum vero it lumen solis, usque dum excito: favere iubento sponsos, ut mos est, cum pueris ac puellis*, ut verba πρευμενεῖς — κόραις excitantis sint. Idem vir clarissimus hinc patere monuit, qua vi dici solitum sit illud σὺν κόροις τε καὶ κόραις. Fecundum enim coniugium apprecabantur novis nuptis, favere eos cum pueris atque puellis, i. e. multa prole, iubentes. cf. Phoenix ap. Athen. VIII. p. 359. F. Hesych. κουριζομέναις, ὑμεναιομέναις, γαμουμέναις, διὰ τὸ λέγειν σὺν κούροις τε καὶ κόραις, ὅπερ νῦν παρεφθαρμένως ἐκκορεῖν λέγεται.

II. (39.)

Athen. XIII. p. 600. A. (allato Eurip. fgm. 839. pergit:) καὶ ὁ σεμνότατος δ' Αἰσχύλος ἐν ταῖς Δαναΐσιν. αὐτὴν παράγει τὴν Ἀφροδίτην λέγουσαν

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα,
ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.
ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν
ἔκυσε γαῖαν. ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον.
δενδρῶτις ὥρα δ' ἐκ νοτίζοντος γάμου
τέλειός ἐστι· τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

Eosdem versus duobus postremis omissis affert etiam Eustath. p. 978, 24, sed his verbis praefixis: καί τις Αἰσχύλος, οὐχ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀλλ' Ἀλεξανδρεύς, ὡς ἡ κατὰ τὸν Ἀθήναιον ἱστορία δηλοῖ, φησίν. Nec potest negari, illos versus, si cum Euripidis fgm. 839. vs. 7. sq., 833 et Suppl. vs. 447. sq. comparantur, potius huius poetae vel imitatoris Euripidei cuiusdam, quam Aeschyli scribendi genus prae se ferre, ut facile ab Aeschylo Alexandrino originem ducere potuerint; sed quum Eustathius solo Athenaeo teste usus sit, is autem apertis verbis σεμνότατος δ' ὁ Αἰσχύλος, quod de Alexandrino certe scripturus non fuisset, scripserit, aliquantum probabilitatis nanciscitur Schuetzii et Hermanni sententia, Eustathium ab epitome deceptum esse, in qua paullo ante (p. 599. E.) Aeschyli Alexandrini mentio facta erat. — Vs. 1. paullulum offendit, quod terra a Caelo vulnerari dicitur, itaque pro τρῶσαι Grotius (Exc. p. 45.) correxit τρῆσαι, *perforare, penetrare;* Heathius χρῶσαι, *tangere, contrectare, amplecti;* A. Nauckius (in Schneidewini Philol. IV. p. 533.) στρῶσαι, *sternere*, terram cum lectulo comparari dicens, quem caelum sibi quasi sternat. Sed nescio an praeferenda sit correctio χρῶσαι, si comparo Eur. Phoen. 1625. σοί τ' εὖ λέλεκται γόνατα μὴ χρώζειν ἐμά. Med. 497. καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα κακοῦ πρὸς ἀνδρός. — Vs. 3. Epitome Athenaei et Eustath. εὐνάοντος, sed in illa ad tertiam syllabam superscriptum est ε. Reliqui libri εὐνάεντος et sic

Dindorfius, quod nescio an recte improbaverit Flor. Lobeckius (in Schneidewini Philol. V. p. 244.). Grotius maluit εὐνοοῦντος, Valckenarius (Diatr. p. 53.) sed dubitanter εὐρωέντος. G. Hermannus vero defendit εὐνάοντος exemplo Homeri (Od. ν' 109.) ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα, quod num recte esset factum iure dubitavit Lobeckius l. c., quamquam, quod ipse proposuit, εὐνασθέντος nimis a librorum scriptura recedit. Nos quum probabilem correctionem non haberemus, librorum scripturam servare satius duximus. Ad sententiam dignissimi sunt qui conferantur Euripidis loci supra citati. — Vs. 4. plane solitarius usus est verbi κύειν, quod h. l. significat *fecundare:* nam quod Hermannus dicit, κύειν apud Aeschylum et Euripidem esse *fecundare,* κυεῖν *parere,* exemplis non confirmatur; certe apud Euripidem (fgm. 185.) κύουσα significat *gravida.* — Vs. 6. 7. omittit Epitome Athen. Libri optimi habent δένδρων τις ὥρα δ', reliqui δένδρων δέ τις ὥρα, quod egregie correxit G. Hermannus collat. Eur. Herc. fur. 770.

III. (40.)

Hesych. Καθαίρομαι γῆρας. ἐκδύομαι. Αἰσχύλος Δαναΐσι (cod. δαίσι.) — Hermanno (l. c. p. 336.) tale quid poeta scripsisse videtur: καθαίρεται δὲ γῆρας ἀνθρώπων φύσις.

IV. (41.)

Strabo V, 2, 4. p. 221. C. (p. 338. A.) Αἰσχύλος δ' ἐκ τοῦ περὶ Μυκήνας Ἄργους φησὶν ἐν Ἱκέτισι καὶ Δαναΐσι τὸ γένος αὐτῶν (sc. τῶν Πελασγῶν.). Probabiliter haec sic correxit G. Hermannus, quum ante legeretur, Ἱκέτισιν ἢ Δαναΐσι: nam sexcenties confusae sunt particulae ἢ et καὶ (cf. Bast comment. palaeogr. p. 717. 815.). An putet quisquam, Strabonem Supplices et Danaides pro una fabula habuisse?!

Praeterea huc refert Hermannus fgm. 301. 324. 362.

ΔΙΚΤΥΟΥΛΚΟΙ.

Qui verus huius dramatis fuerit titulus, dubitari potest, nam in vetere fabularum Aesch. catalogo legitur Δικτυουργοί, apud Aelianum, Pollucem, Hesychium et Photium Δικτυουλκοί. Nos quattuor diversis auctoribus per se non spernendis magis, quam uni, quem in *Aetnae* et *Bassaridum* titulis errasse vidimus, magis confidendum esse rati, fabulam Δικτυουλκῶν nomine inscripsimus, praesertim quum hoc nomen a Polluce etiam alio loco (I, 91.) inter vulgares piscatorum appellationes allatum sit, nomen δικτυουργοί vero nullo alio

loco extet ac soli calami errori originem debere videatur. De argumento neque memoriae quidquam traditum est neque ex paucis quae supersunt fragmentis cognosci potest: attamen Welcker (Tril. p. 336. sq. Append. p. 124. sq.) *Piscatores*, *Athamantem* et *Theoros* fabulas una tetralogia comprehensas et primo dramate ea expressa fuisse coniecit, quae narravit Ovid. Metam. IV, 416. sq. ex cuius versu (512.) „*Io, comites, his retia tendite silvis*“ fabulae inscriptio *δικτυουλκοί* explicari possit. Coniectura suae facere dicit et Aesch. fragm. 4 ac 425, et quod etiam in Sophoclis Athamante β retium mentio sit facta (Soph. fgm. 2.).

I. (42.)

Aelian. Hist. Anim. VII, 47. *Τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιούτων ἀγρίων τὰ ἔκγονα ὄβρια καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι* (fgm. 605.) *τοῦ ὀνόματος καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι καὶ Δικτυουλκοῖς.* cf. Phot. p. 314, 22. *Ὄβρια καὶ Ὀβρίκαλα. τὰ τῶν λεόντων καὶ λύκων σκύμνια. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς.* Cum in Agamemnone vs. 143. non *ὄβρια*, sed *ὀβρίκαλα* legatur, videndum, ne pro *ἐν Ἀγαμέμνονι* corrigendum sit *ἐν Μέμνονι*. Vide quae ad fgm. 414. disputavimus.

II. (43.)

Pollux VII, 35. *Ὕφασμα δέ ἐστι λεπτὸν, εὐυφὲς, ἰσχνὸν, εὐήτριον, εὔπλοκον. τὸ δὲ εὐήτριον Αἰσχύλος ἐν Δικτυουλκοῖς* (sic Bekker) *εἰ καὶ μὴ ἐπὶ ἐσθῆτος, ἀλλ' οὖν εἴρηκε*

δικτύου δ' εὐήτρια.

cf. Plat. Polit. p. 310. E. *λεῖον καὶ τὸ λεγόμενον εὐήτριον ὕφασμα.* Zonar. p. 915. *εὐήτριον, ἱμάτιον καλοΰφαντον.* Schol. Plat. p. 373. R. Suid. Phot. p. 31, 8. *εὐήτριον· ἱμάτιον εὐυφές* (cod. Phot. *εὐφυές*)*· ἢ τὸ ὅμαλον ὕφασμα.*

III. (44.)

Hesych. *Θῶσθαι· δαίνυσθαι* (cod. *δύνασθαι*), *θοινᾶσθαι* (cod. *θωνᾶσθαι.* Bastius ad Greg. Cor. p. 358. ex Etym. Paris. *θωρᾶσθαι.*), *εὐωχεῖσθαι. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς.*

ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΟΦΟΙ.

Haud dubie recte Hemsterhusius (ad Lucian. dial. mar. 9.) titulo *Διονύσου τροφοί*, quem scholiastes Aristophanis ac scriptor argumenti Medeae Euripidis (fgm. I.), et titulo *Τροφοί*, quem vetus fabularum Aesch. catalogus pariter atque Hesychius et Photius exhibent, unam fabulam significari coniecit, quamquam Welcker (Tril.

p. 343.) hoc negavit *Τροφῶν* nomine educatores nutricesque liberorum Niobes designari fabulamque ad tetralogiam, in qua Niobes fata tractata sint, referendam esse dicens. Nam veteres grammatici et scholiastae in fabularum titulis afferendis non modo in universum parum curiosi fuerunt [4]), sed praecipue, ubi tituli ea pluribus verbis constabant, brevitati studuerunt inscriptionis parte omissa. Non mirum igitur potest esse, quod pro *Ἕκτορος λύτροις* simpliciter *Λύτροις* (cf. fgm. 252. 258.), pro *Ἀχαιῶν συλλόγῳ* simpliciter *Συλλόγῳ* (cf. Soph. fgm. 150.), pro *Ἀχιλλέως ἐρασταῖς* nude *Ἐρασταῖς* et alia eius generis reperimus. (cf. adnot. ad Sophoclis Herculem in Taenaro.) Quam ob rem mihi non videtur dubium esse, quin ad eandem fabulam pertineant *Διονύσου τροφοί* et *Τροφοί*. De cuius argumento nihil aliud scimus, quam quod ab scholiasta Aristoph. et scriptore argum. Med. Eur. (fragm. I.) memoriae mandatum est.

I. (45.)

Schol. Aristoph. Equ. 1321. *Ὥσπερ ἡ Μήδεια λέγεται, ὡς μὲν Αἰσχύλος Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, τὰς τροφοὺς τοῦ Διονύσου ἀφεψήσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.* (Verba *Διονύσου τροφοῖς* et *μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν* desunt in cod. Veneto, extant vero in Ravennate.) cf. Script. argum. Medeae Eurip. *Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα ἐνεοποίησε.*

II. (46.)

Hesych. *Δίκρα ὄψις· ἡ διπλῆ· Αἰσχύλος Τροφοῖς.* — cf. Lobeck. ad Phryn. p. 233. et Paralip. I. p. 42.

III. (47.)

Hesych. *Πεδοίκον χελιδόνος· συνοίκον. Αἰσχύλος Τροφοῖς* (cod. *αἰσχυλοτρόφοις.*).

IV. (48.)

Phot. p. 47, 10. *Ἑψιοῦσα· τροφὰς διδοῦσα χόνδρου* (malim *χόνδρον.*) *καὶ τὰ* (legendum fort. *σῖτα*) *ἑψητά· Αἰσχύλος Τροφοῖς. βιοτὴν αὔξιμον ἑψιοῦσα. Ἱππῶναξ.* (Hipponactis locus excidisse videtur.) Haec ad nutricem pertinere, quae infantem (Bacchum?) ptisana aliisque coctis cibis nutriverit facile intelligitur. Offendit autem vox *ἑψιοῦσα*, quae alibi non reperitur ac vix habet, quo defendi possit. Vereor igitur, ne quid corruptelae in ea lateat et haud scio an corrigendum sit *ἕψουσα.* Hanc vocem autem Aeschylus non solita *coquendi* vi, sed poetarum more inter se commutatis sequela et causa *coctos cibos porrigendi* significatione usurpasse videtur.

---

[4]) De hac re infra in disputatione de Sophoclis fabularum numero ac nominibus et in adnotatione ad Sophoclis Niptra monuimus.

ΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ. Vide *ΦΡΥΓΕΣ.*

ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΙ.

Quae huius dramatis summa fuerit, cognoscimus ex Plutarchi (vit. Thes. c. 29, 9. p. 14. A.) verbis: *Συνέπραξε δὲ καὶ* (sc. *ὁ Θησεὺς*) *Ἀδράστῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων, οὐχ, ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγῳδίᾳ, μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατήσας, ἀλλὰ πείσας καὶ σπεισάμενος· οὕτω γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγουσι. — — Ταφαὶ δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐν Ἐλευθεραῖς δείκνυνται, τῶν δὲ ἡγεμόνων περὶ Ἐλευσῖνα, καὶ τοῦτο Θησέως Ἀδράστῳ χαρισαμένου. Καταμαρτυροῦσι δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἱκετίδων καὶ οἱ Αἰσχύλου Ἐλευσίνιοι, ἐν οἷς ταῦτα λέγων ὁ Θησεὺς πεποίηται.* Hinc quidem fabulam ad res Thebanas pertinuisse perspicitur, sed quibus cum fabulis tetralogiae vinculo coniuncta fuerit, obscurum est: nam falsam esse eorum sententiam, qui Eleusinios post Septem ad Thebas locum habuisse statuerunt, ex huius fabulae didascalia (vide ad Laii argumentum) cognoscitur.

I. (49.)

Hesych. *Ἀοζήσω* (cod. *ἀοξήσω*)· *διακονήσω, ὑπουργήσω· Αἰσχύλος Ἐλευσινίαις* (sic). Eadem omisso Aeschyli loco habet Etym. M. p. 116, 41.

ΕΠΙΓΟΝΟΙ.

Huius fabulae argumentum ex Thebanorum historia petitum fuisse ex titulo coniiciendum videtur: num vero eius quod Sophocles in Epigonis tractavit (de quo infra), simile fuerit, valde incertum est. Sunt qui Eleusinios, Argivos et Epigonos fabulas eadem tetralogia coniunctas fuisse statuant.

I. II. III. (50.)

Schol. Pind. Isthm. VI, 10. *Τὸν δὲ τρίτον κρατῆρα Διὸς σωτῆρος ἔλεγον. καθὰ καὶ Σοφοκλῆς* (fgm. 403.) *τὸν μὲν γὰρ πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου ἐκίρνασαν, τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον Διὸς σωτῆρος. καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἐπιγόνοις*

Λοιβὰς Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου
Ἥρας τε.

εἶτα

τὴν δευτέραν γε κρᾶσιν ἥρωσιν νέμω.

εἶτα

τρίτον Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

Fgm. I. et II. praebet etiam Mich. Apostol. X, 77, a. ed. Leutsch. sed omissis poetae ac fabulae nominibus. — De re cf. Soph. fragm. l. c. — Ad fgm. III. cf. fgm. 65.

IV. (51.)

Hesych. *Τιμαλφής·* *ἔντιμος, τιμὴν ἀλφαίνουσα, διὰ τιμὰς ἀγομένη. Ἴων* (fgm. 41. Vol. III. p. 39.) — *Αἰσχύλος δὲ ἐν Ἐπιγόνοις ἐπὶ τοῦ ἐντίμου.* cf. Etym. M. 758, 32. et locos ad Ionis l. c. congestos.

V. (52.)*

Athen. XIII. p. 584. D. *Ἀνδρονίκου δὲ τοῦ τραγῳδοῦ ἀπ' ἀγῶνός τινος, ἐν ᾧ τοὺς Ἐπιγόνους εὐημερήκει, πίνειν μέλλοντος παρ' αὐτῇ καὶ τοῦ παιδὸς κελεύοντος Γνάθαιναν προαναλῶσαι*

Ὀλόμενε παίδων, (ἔφη) ποῖον εἴρηκας λόγον.

Hunc versum ex ipsa Epigonis fabula ductum esse statuunt viri docti, sed utrum Aeschyli an Sophoclis drama dictum sit, dubitant.

Ad hanc fabulam fortasse referendi sunt versus (Incert. tragic. fgm. CXXII. Vol. III. p. 209.), quos servavit Plut. de aud. poet. 13. p. 35. E. et de inim. util. 5. p. 88. F.; nam neque in Sophoclis, quod Valckenario (Diatr. p. 150.) visum est, neque in Euripidis Alcmaeone locum habere potuerunt, quum ab utraque fabula Adrastus alienus fuerit.

ΕΥΡΩΠΗ. Vide *ΚΑΡΕΣ.*

ΗΔΩΝΟΙ.

Hanc fabulam primum in Lycurgia tetralogia locum obtinuisse et Lycurgi res complexam esse testis est locupletissimus Schol. ad Aristoph. Thesm. 135. (fgm. IV.). Lycurgi vero historiam sic narravit Apollodor. III, 5, 1. *Λυκοῦργος δέ, παῖς Δρύαντος, Ἠδωνῶν βασιλεύων, οἳ Στρυμόνα παροικοῦσι ποταμόν, πρῶτος ὑβρίσας ἐξέβαλεν αὐτόν· καὶ Διόνυσος μὲν εἰς θάλασσαν πρὸς Θέτιν τὴν Νηρέως κατέφυγε, Βάκχαι δὲ ἐγένοντο αἰχμάλωτοι καὶ τὸ συνεπόμενον Σατύρων πλῆθος αὐτῷ· αὖθις δὲ αἱ Βάκχαι ἐλύθησαν ἐξαίφνης· Λυκούργῳ δὲ μανίαν ἐποίησε Διόνυσος· ὁ δὲ μεμηνὼς Δρύαντα τὸν παῖδα, ἀμπέλου νομίζων κλῆμα κόπτειν, πελέκει πλήξας ἀπέκτεινε καὶ ἀκρωτηριάσας ἑαυτὸν ἐσωφρόνησε. τῆς δὲ γῆς ἀκάρπου μενούσης ἔχρησεν ὁ θεὸς καρποφορήσειν αὐτήν, ἂν θανατωθῇ Λυκοῦργος. Ἠδωνοὶ δὲ ἀκούσαντες εἰς τὸ Παγγαῖον αὐτὸν ἀπαγαγόντες ὄρος ἔδησαν, κἀκεῖ κατὰ Διονύσου βούλησιν ὑπὸ ἵππων διαφθαρεὶς ἀπέ-*

θανε. Ab Apollodori narratione cum in quibusdam aliis tum in poena describenda discedunt Hygin. fab. 132. 242. Diod. Sic. III, 62. sq. Qua ratione Aeschylus hoc argumentum explicaverit, in tanta Lycurgiae fragmentorum penuria plerorumque brevitate nos latet. Verum tamen si id ad eum fere modum, quo res Lycurgi exposuit Apollodorus, compositum fuit, G. Hermannus (de Aesch. Lycurgia. Lips. 1831. p. 5. Opusc. p. 5.) *Edonos* coniecit incursionem Bacchici gregis in Thraciam, cladem que et captivitatem Bacchi comprehendisse: in *Bassaridis* solutas Bacchas, insaniam Lycurgi, necem Orphei fuisse expositum: *Neaniscos* denique in poena versatos esse, qua oraculi iussu in monte Pangaeo affectus fuerit Lycurgus. Ad hanc sententiam de tetrologiae compositione conceptam Hermannus etiam fragmenta, praecipue Edonorum, accomodare atque explicare studuit. Sed ab eo in multis recedunt Welcker (Append. Tril. p. 103. sq.), Gruppius (Ariadn. p. 97.), A Schoellius (in Annal. Berolin. crit. 1834. II. p. 441.), Friebelius (Satyrogr. p. 143.).

I. II. III. (53.)

Strabo X, 3, 16. p. 470. *Τούτοις δ' ἔοικε καὶ τὰ παρὰ τοῖς Θρᾳξὶ τά τε Κοτύττια καὶ τὰ Βενδίδεια, παρ' οἷς καὶ τὰ Ὀρφικὰ τὴν καταρχὴν ἔσχε. τῆς μὲν οὖν Κότυος τῆς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς Αἰσχύλου μέμνηται καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ὀργάνων· εἰπὼν γὰρ*

Σεμνὰ Κότυς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς,
ὄρεια δ' ὄργαν' ἔχοντες,

τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον εὐθέως ἐπιφέρει

ὁ μὲν ἐν χερσὶν
βόμβυκας ἔχων, τόρνου κάματον,
δακτυλόδεικτον πίμπλησι μέλος,
μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλάν·
ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ.

καὶ πάλιν

Ψαλμὸς δ' ἀλαλάζει·
ταυρόφθογγοι δ' ὑπομυκῶνται
ποθὲν ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι,
τυπάνου δ' εἰκὼν ὥσθ' ὑπογαίου
βροντῆς φέρεται βαρυταρβής.

ταῦτα γὰρ ἔοικε τοῖς Φρυγίοις· καὶ οὐκ ἀπεικός γε, ὥσπερ αὐτοὶ οἱ Φρύγες Θρᾳκῶν ἄποικοί εἰσιν, οὕτω καὶ τὰ ἱερὰ ἐκεῖθεν μετενηνέχθαι· καὶ τὸν Διόνυσον δὲ καὶ τὸν Ἠδωνὸν Λυκοῦργον συνάγοντες εἰς ἓν τὴν ὁμοιοτροπίαν τῶν ἱερῶν αἰνίττονται. Sic locum e codd. dedit Cramer. —

Fragm. I. Hermanno (l. c. p. 8.) verba *ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς* Strabonis, Aeschyli vero fuisse videntur: *σεμνὰ Κότυς ὄρεια δ' ὄργαν' ἔχοντας*; sed extare nego locum, quo fabulae nomen inter ipsius poetae verba intersertum sit, et si ullus extaret, tale quid tamen ab

hoc loco alienissimum iudicarem, quum Strabo iam paullo ante fabulae nomen attulisset. Nonnulli codd. habent ἔχοντας, quod haud dubie sequenti τοὺς originem debet; Groskurdius maluit ἔχουσα, Lobeckius (Aglaopham. p. 1014.) οὐρεὶ ὄργι' ἔχουσ'., Friebelius (Satyrogr. p. 36.) ὄρσασα τάχ' ὄργαν' ἔχοντας. Bothius: ὀργίων δὴ ὄργανα ἔχοντας verba Straboni tribuens; Ahrens: Κότυς ἡ 'ν τοῖς 'Ηδωνοῖς, ὄρθια δ' ὄργαν ἔχοντες. Sed haud iusta est mutationis causa.

Fgm. II. Hermannus verba βόμβυκας ἔχων ad vs. 1. refert. — Vs. 3. in libris est δακτυλόδεικτον, quod defendit Naekius (sched. crit. p. 24.), improbarunt Lobeckius (ad Phryn. p. 623.) δακτυλότευκτον proponens, Iacobius (Exerc. crit. I. p. 145.) δακτυλόθικτον commendans, Pauwius δακτυλόδικτον corrigens, quod Hermannus recepit. — Ad vs. 9. respexerunt Athen. XI. p. 479. B. καὶ τὰ κύμβαλα δ' Αἰσχύλος ἐν 'Ηδωνοῖς κοτύλας εἴρηκεν „ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ." Schol. Ven. ad Il. ψ'. 14., ubi στοβεῖ, et fabulae nomine omisso Eustath. p. 1282, 16, qui recte tamen ὀτοβεῖ. Similiter locutus est Aesch. Prom. 574.

IV. (54.)

Aristoph. Thesm. 135.

καί σ', ὦ νεανίσχ', ὅστις εἶ, κατ' Αἰσχύλον
ἐκ τῆς Λυκουργίας ἐρέσθαι βούλομαι.
ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;
τί λήκυθος καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξύμφορον.
τίς δαὶ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία;
τίς δ' αὐτὸς, ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
καὶ ποῦ πέος; ποῦ χλαῖνα; ποῦ Λακωνικαί;
ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ'; εἶτα ποῦ τὰ τιτθία;

Adnotat scholiastes: τὴν τετραλογίαν λέγει Λυκουργίαν, 'Ηδωνοὺς, Βασσαρίδας, Νεανίσκους, Λυκοῦργον τὸν Σατυρικόν. λέγει δὲ ἐν τοῖς 'Ηδωνοῖς πρὸς τὸν συλληφθέντα Διόνυσον

ποδαπὸς ὁ γύννις.

G. Hermanno (l. c. p. 15.) autem totus versus

ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;

Aeschyli esse videtur, quum scholiastae saepe initia tantum versuum ponant. At in eo non acquieverunt Welcker l. c. et Fritzschius (ad Aristoph. l. c.), sed ille totum fere locum duobus vs. extremis et paucis quibusdam verbis exceptis ex Aeschyli officina profectum dicit, hic eum ad similes Aeschyli versus compositum fuisse opinatur, Aeschylum vero in hunc fere modum scripsisse:

ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί [κύμβαλον]
λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ [μίτρα τὸ τύμπανον];

τί [βόστρυχος] καὶ [θύρσος;] ὡς οὐ ξύμφορον.
τίς δ' [αὖ γυναικῶν] καὶ ξίφους κοινωνία;
τίς δ' αὐτὸς, ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
καὶ ποῦ [χιτών;] ποῦ χλαῖνα; ποῦ [γενειάδες;]
ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ'· εἶτα ποῦ [᾽σθήτων στρόφος];
τί φῄς; τί σιγᾷς:

Verum haec nimis a tragoediae gravitate abhorrent: itaque probabiliorem duco Hermanni sententiam.

V. (55.)

Longin. de Sublim. c. XV, 6. καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούργου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται

Ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη.

Stanleius, Brunckius (ad Aristoph. Ran. 1124.), Boettiger (Mus. Attic. I. p. 358.) versum ad *Lycurgum* fabulam, Welcker (Trilog. p. 322. Append. p. 105.) et Hermannus (l. c. p. 9.) huc referunt Lycurgum aegre ferre dicentes, quod omnia Bacchicam insaniam spirent.

VI. (56.)

Schol. Hom. Il. ι', 535. χλούνην) οἱ μὲν ἀφριστήν. χλουδεῖν γὰρ τὸ ἀφρίζειν τινὲς Δωριέων ἔλεγον. ἄλλοι δὲ κακοῦργον. καὶ γὰρ τῶν ἀρχαίων ἰαμβοποιῶν τινὰ φάναι, ἀνὴρ ὅδ' ἑσπέρης καθεύδοντα ἄπουν ἔδησε χλούνην. (ἄπ' οὖν ἔδυσε χλοῦνις. Hermannus l. c. p. 10.) Ξενοφῶντα δὲ γένος τι Ἰνδῶν (ἀκρίδων corrigit Hermannus ex schol. Theocr. X, 18. fragm. 125. Malim ἀνδρῶν). φάναι τὸν χλούνην εἶναι, καθάπερ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἠδωνοῖς

Μακροσκελὴς μὲν ἄραμα χλούνης τις ᾖ.

Huc respexisse videtur Eustath. p. 772, 53. ὅτι δὲ καὶ ἐκτομίαν ὁ χλούνης δηλοῖ, οὐ μόνον Αἰσχύλος δίδωσι χρῆσιν, ἀλλὰ καὶ Αἰλιανὸς μάλιστα ἐν τοῖς περὶ προνοίας χλούνην λέγων τὸν ἀπόκοπον. καὶ Ἀριστοτέλης κατὰ τὸν γεώγραφον χλούνην σὺν τὸν τομίαν λέγει. — Aeschyli versum sic correxit Welcker (Tril. p. 321.): μακροσκελὴς μὲν ἄρα καὶ χλούνης τις εἶ. Suevernius (in Comment. Acad. Berolin. p. 40.) μακροσκελὴς μὲν, ἀλλὰ μὴν χλούνης τις εἶ. G. Bernhardyus (ad Dionys. Perieg. p. 942.) μακροσκελὴς μὲν ἄρ', ἄνα, χλούνης τις εἶ. G. Hermannus vero e loco scholiastae Theocr. l. c., de quo copiosus est, voce χλούνης, quamvis repugnet Eustathius, locustae genus significari sibi persuasit et sic locum constituit: A. μακροσκελῆς μέν — B. ἄρα μὴ χλούνης τις ἦν! h. e. (Nuncius) *praelonga certe crura* —. (Lycurgus.) num locusta erat? Recte autem Ahrens et haec comoediae, non tragoediae, convenire monuit, et verba uni personae tribuit, servata quidem Hermanni correctione, sed alia adhibita interpretatione: ut Lycurgus e nuncio quaesivit:

μακροσκελὴς μὲν ἄρα μὴ χλούνης τις ἦν;

Num forte is (quem vidisti) maialis (eunuchus) fuit longis exstructus cruribus?

VII. (57.)

Aristoph. Av. 276. τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀριβάτης; Adnotat scholiastes: Ὁ μουσόμαντις· ὁ κομπώδης· τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις καὶ οἱ ποιηταί. — Ἄτοπος ὄρνις· τοῦτο εἶπεν εἰς τὸ τερατῶδες τοῦ ὄρνιθος ἀφορῶν, οὐδὲν (οὗ δὲ Herman.) πρὸς τὸ προκείμενον· παρὰ τὰ ἐξ Ἠδωνῶν (ἡδόνων. Ven.) Αἰσχύλου

Τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος, ἀβρατεὺς ὃν σθένει.

Cod. Ven. τί ποτ' ἔσται et ἄλλο ἀκρατοῦς. Haec exscripsit et sic decurtavit Suid. v. Μουσόμαντις. κομπώδης. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις καὶ οἱ ποιηταί· παρὰ τὰ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου „τίς ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις ἄλλος (cod. Lips. ἄλαλος) ἀβρατεύς." Brunck. ad Arist. l. c. correxit: τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος, ἄβροτος, ὃν θένει. Reisigius (comment. crit. ad Soph. OC. 1050. p. 328.) hoc improbans proposuit: ἄλαλος, ἄβροπος, ἐν στέφει; Welcker (Append. Tril. p. 113.) de Sileno agi arbitratus scripsit: τ. π. ε. ὁ μ. ἄλαλος, ἄβρ' ὃς ἀναστένει. G. Hermannus Bacchi verba esse dicens coniecit: τ. π. ε. ὁ μ., ἄλαλ' ὃς ἄβροτ' εὐθυνεῖ, quae postea ipse sic immutavit: ἄλαλ' ὃς ἄβροτά τ' εὐθυνεῖ h. e. *quis istic est praestigiator, muta qui insensata aget?* Simul vero de ipso Baccho agi posse confessus hanc proposuit coniecturam: τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἀμαλὸς ἁβροβάτης σθένει. Fritzschius: τί ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄλαλος ἁβροβάτης τόσον σθένει; Friebelius (Satyrogr. p. 139.) τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄλαλος ἁβροβάτης; verba ὃν σθένει (quae Suidas omisit) fortasse ne ipsius quidem Aeschyli esse dicens, ut rescribendum sit ὃν στίχον (per compendium στ.) θένει, h. e. quem quidem versum pungit sc. Aristophanes. Simulque correctionem ἁβροβάτης ipsius Aeschyli (Pers. 1029.) et grammatici cuiusdam testimonio (in Bekk. An. Gr. I. p. 322, 11. ἁβρὰ βαίνων. θρυπτόμενος, βλακευόμενος.) firmavit. Dindorfius ad schol. Aristoph. l. c. in verbis ὃν σθένει latere suspicatus est ὅσον σθένει, quod Ahrens recepit versu sic exhibito: τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄλαλος, ἁβρὸς ὅσον σθένει. Mihi ad verum proxime accedere videtur altera Hermanni correctio servata tamen librorum scriptura ἄλαλος:

Τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄλαλος ἁβροβάτης σθένει.

Cur Bacchus — nam de eo agi videtur — mutus sit dictus nunc haud facile explorabitur.

VIII. (58.)

Erotian. p. 192. Ἴκταρ, ἐγγύς, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὡς Αἰσχύλος ἐν Εὐμενίσι (vs. 952.) φησίν, ἴκταρ ἥμενοι Διός. μέμνηται ὁ αὐτὸς τῆς λέξεως καὶ ἐν Ἠδωνοῖς. οἱ δὲ περὶ Ἰσχόμαχον καὶ Κυδίαν καὶ Κυδέαν τὸν Μυλασέα ἔγραψαν ἴκμαρ. αἰτία δὲ τούτου ἡ τῆς λέξεως ἄγνοια. cf. Etym. M. p. 470, 90. Phot. p. 106, 7. Aesch. Ag. 115.

IX. (59.)

Hesych. *Ἄδασμος, οὐδένα δασμὸν ἐκτελοῦσα, οἷον τελοῦσα ἐνοίκιον. Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς* (cod. *ἡδονήν.*). Phot. p. 8, 4. *Ἄδασμος· οὐδένα δασμὸν ἐκτίνουσα, οὐδὲ μερίζουσα δασμὸν τῆς οἰκήσεως. οὕτως Αἰσχύλος.*

X. (60.)

Hesych. et Suid. *Αἰγίζειν· διασπᾶν. παρ' ὃ καὶ* (*αἰκίζεσθαι* cod. Hesych.) *τὸ αἰγίζεσθαι·* (corrigendum videtur *παρ' ὃ τὸ καταιγίζεσθαι.*) *ἀπὸ τῶν καταιγίδων. Αἰσχύλος. ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖς* (cod. Hesych. *ἡδονῇ*) *καὶ τὰς νεβρίδας* (*νευρίδας* cod. Hesych.) *οὕτω καλεῖ.* Cf. Suid. v. *Ἠδωνὰ ἱμάτια. , Θρᾳκικά. Ἠδωνὶς, Ἠδωνίδος, χώρα οὕτω λέγεται. καὶ Ἠδωνοὶ, ὄνομα ἔθνους. Αἰσχύλος. ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖσι τὰς νεβρίδας οὕτως καλεῖ. καὶ ἔστιν ἐν τῷ αἰγίζειν.* Phavorin. *αἰγίζει, διασπᾷ, καταιγίζει. ἐκ μεταφορᾶς, παρ' ὃ καὶ τὸ αἰκίζεσθαι, ἀπὸ τῶν καταιγίδων. ἔτι ὁ αὐτὸς ποιητὴς ἐν Ἠδωνοῖς αἰγίζειν τὰς νευρίδας λέγει, ἀντὶ τοῦ διασπᾶν καὶ καταιγίζειν.* Hinc Hermannus (l. c. p. 14.) poetae verba fuisse suspicatur.

νεβρίδας δ' Ἠδωνίδας
ἤγιζον.

h. c. *pellesque hinnuleorum Edonides carptim revellunt.* At Hesychii et Suidae locos consideranti mihi Phavorinus non ex antiquiore, sed ex turbato fonte hausisse vel male intellexisse videtur ea, ex quibus sua excerpsit: illi certe nihil aliud dicunt, quam Aeschylum aliquo loco usum esse verbo (*κατ*)*αιγίζεσθαι*; in Edonis autem pelles hinnuleorum (*κατ*)*αιγίδας*) appellasse.

XI. (61.)

Hesych. *Ἀμφίδρομος· Αἰσχύλος Σεμέλῃ ἔπλασε δαίμονα καινὸν περὶ τὰ Ἀμφιδρόμια, ὡς εἰ ἔλεγες τὸν γενέθλιον. δηλοῖ δὲ καὶ ἐξ ἑκατέρου μέρους θεώμενον ἢ προηγούμενον ἢ ὁρμᾶν δυνάμενον, ὡς Αἰσχύλος ἐν Ἠδωνοῖς* (cod. *ἡδωνές.*) Eadem habet Phavorinus sed omissis fabulae ac poetae nominibus. cf. Harpocr. v. *Ἀμφιδρόμια· ἡμέρα τις ἤγετο ἐπὶ τοῖς νεογνοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος παρὰ τὴν ἑστίαν ἔφερον τρέχοντες καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων καὶ φίλων πολύποδας καὶ σηπίας ἐλάμβανον.* Welck. Tril. p. 329.

XII. (62.)

Hesych. *Ἄσσιστα· ἔγγιστα. Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς.* (cod. *ἡδωνῶν.*)

Praeterea ad hanc fabulam referuntur a G. Hermanno (l c. p. 18.) fgm. 377, 373, 380; a Welckero (Trag. Graec. p. 49.) fgm. 344.

Η Λ Ι Α Δ Ε Σ.

Quod huius fabulae fuerit argumentum neque ex fragmentis neque aliunde liquet. Ex titulo vero apparet, introductas fuisse Heliades, Solis filias, quas infelicem fratris Phaethontis sortem lugentes ad amnem Eridanum, in quem ille praeceps irruisse ferebatur, in populos electrum stillantes a Iove mutatas esse veteres scriptores tradunt. Quod hinc coniicias, Phaethontis temeritatem sororumque luctum tragoediae argumentum praebuisse confirmari videtur testimoniis et Plinii (fgm. I.) et schol. ad Od. ρ'. 208: *Ἥλιος Ῥόδῃ μιχθεὶς τῇ Ἀσωποῦ, παῖδας ἴσχει Φαέθοντα καὶ Λαμπετίην καὶ Αἴγλην καὶ Φαέθουσαν. ἀνδρωθεὶς δὲ ὁ Φαέθων, ἤρετο τὴν μητέρα τίνος εἴη πατρός. πυθόμενος δὲ ὡς Ἡλίου, παριγένετο ἐπὶ τὰς τοῦ πατρὸς ἀνατολάς. γνωρισθεὶς δὲ τούτῳ, ἐδεῖτο τοῦ πατρὸς ἐπ' ὀλίγον αὐτῷ συγχωρῆσαι τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ῥυτῆρας, ὅπως κατοπτεύσειε τὸν κόσμον. ὁ δὲ Ἥλιος ἀκούσας, παραυτὰ μὲν ἀντέλεγεν, εἰδὼς ἃ πείσεται. σφόδρα δὲ αὐτῷ ἐγκειμένῳ συγχωρεῖ, διδάξας ὅτι τὸ μεταίχμιον. ἐπιβὰς δὲ ἐκεῖνος τοῦ ἅρματος, ἀτάκτως ἤλαυνεν, ὥστε πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς φρύγειν. καταπεσόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ τῆς θείας φλογὸς ἐπὶ τὸν Ἠριδανὸν ποταμὸν καὶ φθαρέντος, αἱ ἀδελφαὶ παραγενόμεναι κατὰ τὸν τόπον τοῦ Κελτικοῦ πελάγους ἐθρήνουν ἡμέρας ἀδιαλείπτως καὶ νύκτας. ὅθεν κατελεήσας ὁ Ζεὺς ταύταις ἀνάμνησιν ἐνεποίησε τῶν κακῶν, μεταμορφῶν αὐτὰς εἰς αἰγείρους, αἵπερ εἰσὶ δένδρα. λέγεται δὲ καὶ ἐντεῦθεν ἀπογεννᾶσθαι τὸν ἤλεκτρον, τῆς ἀρχαίας οἰμωγῆς ἀποδακρυόντων τοῦτον καρπὸν τῶν δένδρων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ τοῖς τραγικοῖς.* Nam extrema verba tantummodo ad Aeschylum et Euripidem pertinere possunt, quippe qui soli ex omnibus, quotquot nobis innotuerunt, poetis tragicis Phaethontis res tractaverint; Euripides vero (cf. Eurip. Fragm. p. 379. sqq.) Phaethontis matrem Clymenen appellavit, itaque probabilis est Welckeri (Tril. p. 570.) coniectura, scholiasten, quum Rhoden matrem nominaverit, ad Aeschyli fabulam respexisse. Sed quae eius fuerit compositio nunc vix explorari poterit. Vide quae de ea disputarunt Welcker l. c. et in Diar. scholiast. a. 1828. nr. 30. G. Hermannus in diss. de Aesch. Heliadibus. in Opusc. III. p. 130., Droysenius (Aesch. II. p. 242.).

I. (63.)

Plin. Hist. N. XXXVII, 11. *Phaethontis fulmine icti sorores, luctu mutatas in arbores populos, lacrimis electrum omnibus annis fundere iuxta Eridanum amnem, quem Padum vocavimus, electrum appellatum, quoniam sol vocitatus sit ἠλέκτωρ, plurumi poetae dixere primique, ut arbitror, Aeschylus, Philoxenus, Euripides, Satyrus, Nicander. Quod esse falsum, Italiae testimonio patet. Diligentiores eorum Electridas insulas in mari Hadriatico esse dixerunt, ad quas delaberetur Padus. Qua appellatione nullas unquam ibi fuisse certum est, nec vero ullas ita positas esse, in quas quidquam cursu Padi devehi possit. Nam quod Aeschylus in Iberia, h. e. in Hispania Eridanum esse dixit, eundemque appellari Rhodanum, Euripides rursus et Apollonius in Hadriatico litore confluere Rhodanum et Padum, fa-*

ciliorem veniam facit ignorati sucini in tanta orbis ignorantia. Consentit Appuleius de orthogr. ed. ab Ang. Maio. p. 135. *Eridanus citra diphthongum, fluvius Atticae nec non Thessaliae. Est item Italiae, qui est Padus: item Hiberiae auctoribus Aeschylo, Pausania, Euphorione minore.* Apte Plinii verba huc rettulit Butler.

II. (64.)

Schol. Soph. OC. 1248. *Τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν φησὶ τῶν προσαγορευομένων Ῥιπῶν. τινὲς δὲ οὕτω καλοῦσι Ῥιπαῖα ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια διὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηται δὲ Ἀλκμὰν, λέγων οὕτω· „Ῥιπὰς ὄρος ἔνθεον ὕλαι νυκτὸς* (Hermannus corrigit: *ἔνθ' ἀντολαὶ Νυκτὸς* collat. Soph. fgm. 682.) *μελαίνας στέρνων·“ καὶ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλος·*

Ῥιπαὶ μὲν δὴ πατρός.

Ῥιπαὶ codex, ut intelligatur cursus praeceps solis, sed editores *ῥῖπαι* de montibus accipiunt, ut scholiastae visum est. Hermannus eiusmodi quid scriptum fuisse putat: *ῥῖπαι μὲν δὴ πατρὸς Ὠκεανοῦ γείτονες αὗται* vel *ῥῖπαι μὲν δὴ πατρὸς αἵδε Διὸς χειμωνοτόκοι.*

III. (65.)

Athen. X. p. 424. D. *Τῷ δὲ ἀκρατέστερον Ὑπερίδης κέχρηται ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους γράφων οὕτως „Εἰ μέν τις ἀκρατέστερον ἔπιεν, ἐλύπει σέ.“ τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τὸ ἀνιηρέστερον καὶ τὸ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλου*

Ἀφθονέστερον λίβα.

Libri *ἀφθονέστερα, ἀφθονέστερον* Epitome et qui hanc formam ex Athenaeo commemorat Eustath. p. 746, 45. Non opus esse, ut cum Casaubono *ἀφθονεστέραν λίβα* corrigatur, recte monet Hermannus p. 135. Similiter scripsit Pind. Ol. II, 171. (memoratus ab Antiatt. Bekk. p. 80, 70 et Eustathio ad Dion. Perieg. p. 172.) *ἀφθονέστερον χέρα.* — Similis locutio est in Epigon. fgm. III.

IV. (66.)

Athen. XI. p. 469. F. *ὅτι δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ ποτηρίου διεκομίζετο ἐπὶ τὴν δύσιν Στησίχορος μὲν οὕτως φησίν·*

Ἀέλιος Ὑπεριονίδας δέπας ἐσκατέβαινε
χρύσεον, ὄφρα δι' Ὠκεανοῖο περάσας
ἀφίκοιθ' ἱερᾶς ποτὶ βένθεα νυκτὸς ἐρεμνᾶς
ποτὶ ματέρα κουριδίαν τ' ἄλοχον
παῖδας τε φίλους. ὁ δ' ἐς ἄλσος ἔβα δάφναισι κατάσκιον
ποσσὶ παῖς Διός.

— *καὶ Ἀντίμαχος — καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἡλιάσιν*

Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖσι σοῦ
πατρὸς Ἡφαιστοτυχὲς

δέπας, ἐν τῷ διαβάλλει
πολὺν οἰδματόεντα φέρει δρόμου
πόρον οὐδ εἰς μελανίππου
προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν.

Sic locum dedit Dindorfius praeter vs. 1, de quo mox dicemus. Libri vs. 2. *ἡφαιστοτευχὲς,* quod Schweighaeuser et alii in *ἡφαιστοτυχὲς* mutarunt. Hermannus *ἡφαιστοτυκές.* Vs. 3. optimi libri *διαβάλλει,* vulg. *διαβάλλων.* Vs. 6. *ἱερᾶς* habent Cod. Marc. et Epit. *ἱμερᾶς* Laur. *ἱμερτᾶς* vulg. — Butler, Erfurdtius, alii metrum anapaesticum esse crediderunt, bene autem Hermannus monuit esse ionicum a minore. — Vs. 1. quum librorum scriptura *ἰσοῦ πατρὸς* a Dindorfio servata aptam sententiam non praeberet, Casaubonus egregie correxit: *δυσμαῖσι σοῦ πατρὸς,* quae sententia quum metro minus conveniret, ab Hermanno in *ἔνθ' | ἐπὶ δυσμαῖσι τεοῦ | πατρός κ. τ. λ.* mutata est. Sed ut de metro in universum constet, tamen de unoquoque versu, ubi antistropha deest, indicium tam certum fieri nequit, ut nobis eo nixis librorum scripturam mutare liceat, nisi forte alia ratio nos cogit. — Vs. 4. Hermannus eadem ratione ductus Stesichori loco respecto scripsit: *πολὺν οἰδματόεντ' ἀμφίδρομον | πόρον, εἰς μελανίππου κτλ.* Qua correctione fortasse sententia bene restituta est, non item verba: nam quomodo *ἀμφίδρομον* in *φέρει δρόμον* depravari potuerit, haud facile perspicitur. Quae fuerint poetae verba, sine melioris codicis auxilio vix explorabitur: nolo tamen coniecturam quae in mentem mihi venit, silentio premere: *ἐν τῷ διαβάλλειν | σάλον οἰδματόεντα περῶν δρόμον | πόρον οἶδ' κτλ.* h. e. *in quo (Sol) cursus iter perficiens transiicere scit mare fluctuosum.* De re contulisse non pigebit etiam Mimnermi locum post Aeschyleum ab Athenaeo allatum. Friebelius (Poet. satyr. p. 139.) proposuit: *ἐν τῷ διαβάλλει | πολὺν οἰδματόεντ' ἀφέσει δρόμον | περανοῦσ' εἰς κτλ.* — Vs. 6. De voce *ἀμολγὸν* Hermannus comparari iussit Eurip. fgm. 775. vs. 6. sed vide quae ibi disputavimus. Melius huc quadrat Eurip. fgm. 107.

V. (67.)

Grammat. in Bekk. An. p. 346, 9. *Ἀδριαναὶ γυναῖκες. Αἰσχύλος ἐν Ἡλιάσιν*

Ἀδριαναί τε γυναῖκες τρόπον ἕξουσι γόων.

Hermannus p. 138 scripsit *Ἀδριηναί* et verba in eodem chori Ionico carmine locum habuisse coniecit, Aeschylum dicens Ionica, ut poetica forma, usum esse, sicut Euripidem in Hippol. 735. *ἀρθείην ἐπὶ πόντιον κῦμα τᾶς Ἀδριηνᾶς ἀκτᾶς Ἠριδάνου θ' ὕδωρ, ἔνθα πορφύρεον σταλάσσουσ' εἰς οἶδμα πατρὸς τάλαιναι κόραι Φαέθοντος οἴκτῳ δακρύων τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.*

Praeterea ad hanc fabulam relata sunt a Gatakero fgm. 297, ab Hermanno fgm. 308. 354. 398. et Chaeremonis fragm. 22. cf. fgm. 322.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

Quale Aeschylus hac fabula expresserit argumentum neque ex fragmentis neque ex veterum scriptorum testimoniis compertum habemus, neque ex titulo quidquam aliud coniicere possumus, quam Herculis posteros sicut in Euripidis fabula eodem nomine inscripta fuisse introductos. Num vero inter utriusque poetae fabulam praeter titulum alia quoque similitudo intercesserit, latet nos. Welckero (Tril. p. 564.) ab Aeschyli dramate non diversa fuisse videtur eiusdem *Alcmene.*

I. (68.)

Stob. CXXII, 2. *Αἰσχύλου Ἡρακλειδῶν.*

Οὐ γάρ τι μεῖζον ἄλλο τοῦδε πείσομαι.

Fabulae titulus in solo cod. Paris. A. extat.

II. (69.)

Hesych. *Ἀμφιμήτορες· οἱ ἐκ πολλῶν μητέρων γεγονότες ἀδελφοί. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις.* cf. Pollux. III, 23. *οἱ μὲν ἐκ μόνου πατρὸς ἀδελφοί, διαφόρων δ' ὄντες μητέρων, ἀμφιμήτορες, εἰ δὲ εἶεν ἐκ διαφόρων πατέρων, ἐκ μέντοι μιᾶς μητρὸς, ἀμφιπάτορες.* Etym. M. p. 91, 3. Suid. v. *ἀμφιμήτωρ.*

III. (70.)

Hesych. *Ἐπιγλωσσῶ· ἐποιωνίζου διὰ γλώττης. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις.* Cf. Choeph. 1041. *μήτ' ἐπιγλωσσῶ κακά.* Pollux. II, 109. *καὶ οὐκ ἐπιγλωττήσομαι ἤγουν οὐ λοιδορήσομαι.* Schol. Aristoph. Lys. 37.

ΘΑΛΑΜΟΠΟΙΟΙ.

De argumento huius fabulae, quae in vetere catalogo omissa et omnino semel tantum citata est, neque veteres scriptores memoriae quidquam prodiderunt neque fragmentum, quod superest, lucis aliquid affert, neque titulus probabili coniecturae locum praebet; nihilo tamen minus nonnulli viri docti coniectando non modo fabulae summam

adumbrare, sed etiam dramata explorare studuerunt, quibuscum ea in eadem tetralogia fuerit. (Cf. Welcker. Trilog. p. 408. sq. Append. 158. sq. Droysen. Aesch. II. p. 246. Grupp. Ariadn. p. 568. Welcker. in Mus. Rhenan. V. 1837. p. 447.) Et consentiunt quidem in eo paene omnes, coniunctas fuisse *Θαλαμοποιούς, Ἰφιγένειαν, Ἱερείας*, sed de ordine, quo eae se exceperint, dissentiunt. Welcker postremo loco eum probavit, quem modo attulimus. — Blomfieldus (Mus. crit. Cantabrig. V. p. 79.) autem fabulam inter satyricas rettulit.

I. (71.)

Pollux. VII. 122. *καὶ ἐκφάτνωμα δὲ καὶ κῦμα μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς.*

ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον φατνώματι
κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

τάχα δὲ καὶ οἱ θαλαμοποιοὶ εἶδος τέχνης. Sic locum exhibuit Bekker. Dindorfius verba *φάτνωμά τι* (sic enim antea legebatur) ut temere in poetae versus illata, eiecit; quod probare equidem non possum, quum laquearis ab Aeschylo mentionem esse factam ex ipso Polluce appareat. Sed mirum est, quod Pollux de voce *ἐκφάτνωμα* loquitur, in Aeschyli versu autem *φάτνωμα* legitur. Locus igitur mihi videtur in hunc modum restituendus:

Ὁ μὲν τὸ Λέσβιόν γ' ἐν ἐκφατνώματι
κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

Quod alii *φάτνωμα* et *κυμάτιον*, id Aeschylus *ἐκφάτνωμα* et *κῦμα* dixisse videtur. Sententia haec est: *alius vero Lesbium cymatium in laqueari numeris triangulis conficiat.* De exornando thalamo agi apertum est. *Lesbii cymatii* meminit etiam Vitruv. III, 1. IV, 3. cf. Hesych. *κυμάτια, αἱ ὑπεροχαὶ παρὰ τέκτοσι καὶ λιθοποιοῖς.* Id. v. *αἰετός.* — *καὶ ὄροφος καὶ τῷ ἐπὶ γείσῳ κυμάτιον.* Ahrens dedit: *ὁ μέν τις Λέσβιον φατνώματι κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐμπεραινέτω ῥυθμοῖς.*

ΘΕΩΡΟΙ = ΙΣΘΜΙΑΣΤΑΙ.

In vetere Aesch. fabularum catalogo et apud Hesychium (fgm. III.) legitur *Θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταί* (cod. *θεόδωροι ἢ ἰσομιασταί.*), ex quo cave ne fabulam hoc duplici titulo inscriptam fuisse credas. (Vide quae in adnot. ad Sophoclis Niptra monuimus.) Argumentum plane incertum est: nam in coniectura satis infirma Welckeri (vid. ad *Δικτυουλκούς*) posita est sententia, in hac fabula ludos Isthmios in Melicertae honorem esse institutos. Probabiliter vero idem (in Append. Trilog. p. 134.) eorum redarguit sententiam, qui hanc fabulam propter fgm. I. inter satyricas rettulerunt.

I. (72.)

Athen. XIV. p. 629. F. ἦν δὲ ὁ σκὼψ τῶν ἀποσκοπούντων τὸ σχῆμα, ἄκραν τὴν χεῖρα ὑπὲρ τοῦ μετώπου κεκυρτωκότων. μνημονεύει Αἰσχύλος ἐν Θεωροῖς

Καὶ μὴν παλαιῶν τῶνδέ σοι σκωπευμάτων.

Huc respexerunt Hesych. Σκωπευμάτων· σχῆμα τῆς χειρὸς πρὸς τὸ μέτωπον τιθεμένης, ὥσπερ ἀποσκοπούντων. Id. v. ὑπόσκοπον χέρα. (cod. ὑποσκεπόνχερα.) Αἰσχύλος. ὥσπερ οἱ ἀποσκοποῦντες οὕτω κελεύει σχηματίσαι τὴν χεῖρα, καθάπερ τοὺς Πᾶνας ποιοῦσι. (sic.) σχῆμα δέ ἐστιν ὀρχηστικὸν ὁ σκοπός. Phot. p. 527, 6. Σκώπευμα· σχῆμα σατυρικόν, ὡς καὶ ὁ σκωπός. οὕτως Αἰσχύλος. Corrigendum σκοπός ex eodem liquet p. 514, 11. σκοπός. σχῆμα ὀρχηστικόν. οὕτως Εὔπολις. Item scribendum esse ubique σκοπευμάτων recte monuit Ruhnkenius: verbum enim deductum est a verbo σκοπεῖν, quum ii, qui intente aliquid et accurate cernere velint, manum ad frontem super oculos tendant. Inter hunc gestum et saltationem, quae vulgo σκὼψ, *strix* appellata est, aliquid similitudinis intercessisse videtur, ut poetis verborum lusu liceret nomina σκόπευμα et σκοπός ad eam transferre. Non repugnat Pollux. IV, 103. ἦν δέ τι καὶ σκὼψ, τὸ δ' αὐτὸ καὶ σκωπίας, εἶδος ὀρχήσεως ἔχον τινὰ τοῦ τραχήλου περιφορὰν κατὰ τὴν τοῦ ὄρνιθος μίμησιν, ὃς ὑπ' ἐκπλήξεως πρὸς τὴν ὄρχησιν ἁλίσκεται. Nam etiam caput circumferre et corpus mox erigere, mox demittere solent, qui non primo aspectu oculorum acie aliquid dignoscere possunt. — Verba ὑπόσκοπον χέρα num ad eandem fabulam referenda sint, dubito.

II. (73.)

Hesych. Ἀποστάς. Cf. fgm. 11.

III. (74.)

Hesych. Ἰαμβίς. Αἰσχύλος Θεωροῖς ἢ Ἰσθμιασταῖς. τοῖς κιθαρίζουσιν ὁ αὐλὸς συνῄει καὶ αἱ τοιαῦται κιθαρίσεις ἐλέγοντο παριαμβίδες. Pollux. IV, 66. inter harmonias affert: ἴαμβοι, ἰαμβίδες, παριαμβίδες. Id. IV, 83. καὶ μὴν ἴαμβοί γε καὶ παριαμβίδες νόμοι κιθαριστήριοι, οἷς καὶ προσηύλουν.

IV. (75.)

Phot. p. 655, 12. Ψο. (sic) ἐπὶ τοῦ σαπροῦ καὶ μὴ συναρέσκοντος. ἔστι δὲ ἀποκομματικοῦ λεξειδίου· ψόθον γὰρ καλοῦσιν· Ἀριστοφάνης. Πλέω γράσου καὶ ψοθοίου καὶ ῥύπου γε καὶ ψόθου. Αἰσχύλος Θεωροῖς. Quid h. l. Aristophanis sit, quid Aeschyli, non liquet. Dobraeus in Ind. p. 735. correxit: πλέω γράσου τε καὶ ψόθου· οἷον καὶ ῥύπου. Αἰσχ. Θ. et intellexit quasi statim post ψὸ sequeretur Αἰσχύλος. Aeschylo versum etiam Dindorfius tribuit, sed sic scribit: πλέω γράσου γε καὶ ψοθοίου καὶ ῥύπου. coll. Theognosto in Bekk. An. III. p. 1432. ψοθοιός ὁ ἀκάθαρτος. Th. Bergkio (ad Aristoph. Fragm. p. 1329.) legendum esse videtur: Πλέω γράσου τε καὶ ῥύπου γε

καὶ ψόθον· ut hic Aristophanis sit versus, Aeschylus autem illud ipsum ψὸ dixerit. Non negat tamen, scribi etiam posse: *Πλέῳ γράσου τε καὶ ψοθοιοί. Καὶ ῥύπου γε καὶ ψόθου* [πλέων]. ut alterum Aeschyli, Aristophanis sit alterum. Haec ratio multo probabilior mihi videtur, ac nescio, an etiam illud καὶ ante ῥύπου Photii, non poetae, sit. — Ad illud ψὸ contulisse non pigebit Soph. fgm. 475.

Θ Ρ Η Ι Σ Σ Α Ι.

Hanc fabulam ex choro captivarum mulierum inscriptam esse cognoscitur e schol. Soph. Aj. 134. qui explicans, cur Sophocles ex viris Salaminiis chorum fecerit, haec scripsit: *τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων κηδεμονικὸν μὲν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις, οὐ μὴν εὐπρόσωπον. ὅρα γὰρ οἷον αἰχμαλώτους ἐπιτιμᾶν τῷ Μενελάῳ.* Quod hinc coniici potest, inter Sophoclis Aiacem et Thressas Aeschyli intercessisse aliquam argumenti similitudinem, id duobus aliis eiusdem scholiastae locis, (fragm. I. II.) ita confirmatur, ut dubitari omnino non possit, quin Aeschylus plane idem argumentum tractaverit atque Sophocles. Sed qua ratione hoc fecerit poeta obscurum est. — Ceterum non sine probabilitatis specie viri doctissimi Welcker (Tril. p. 438. sq.), Droysenius (Aesch. II. p. 248.); G. Hermannus (de trag. fata Aiacis et Teucri compl. Lips. 1838. Opusc. VII. p. 362.) Gruppius (Ariadn. p. 577.) hanc fabulam cum *Armorum Iudicio* et *Salaminiis* eiusdem tetralogiae nexu, ita tamen, ut medium inter illas locum tenuerit, coniunctam fuisse statuunt.

I. (76.)

Schol. Soph. Aiac. 815. *Μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθα ὁ Αἴας εὐτρεπίσας τὸ ξίφος ῥῆσίν τινα πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται, ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια· εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι' ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι' ἀγγέλου ἀπαγγείλας· ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος* (sc. *ὁ Σοφοκλῆς*) *καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέρου τινὸς, ὑπ' ὄψιν ἔθηκε τὸ δρώμενον, ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος· εἰκῇ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς παλαιοῦ οὐχ ὅσιον.*

II. (77.)

Schol. Soph. Aiac. 833. *Παραδεδομένου δὲ καθ' ἱστορίαν ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς, διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιεκεῖτο. φησὶν δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος, ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο οὐδαμοῦ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ. τόξον ὥς τις ἐντείνων, πρὶν δή τις, φησί, παροῦσα δαίμων ἔδει-*

ξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ, ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἐριθεῦσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρῳ μὴ βουληθεὶς, οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων, ψιλῶς φησὶ πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ, κατὰ τί δὲ τὴν πλευρὰν μὴ εἰπών. Eodem respexerunt Schol. Hom. Il. ξ', 404. et Eustath. p. 995, 1. *Τρωτὸς ὅλον ἦν ὁ Αἴας τὸ σῶμα καὶ οὐ μόνον τὰ περὶ μασχάλην κατὰ Αἰσχύλον καὶ ἄλλους.* E scholiastae Soph. verbis G. Hermannus (l. c. p. 13. Opusc. VII. p. 374.) hos Aeschyli versus eruit

ἔκαμψε, τόξον ὥς τις ἐντείνων, ξίφος,
πρὶν δή παροῦσα δαιμόνων τις εὐφρόνως
ἔδειξεν αὐτῷ —

III. (78.)

Aristoph. Ran. 1294.

Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι.

Adnotat scholiastes: *Τιμαχίδας φησὶ τοῦτο ἐν ἐνίοις μὴ γράφεσθαι. Ἀπολλώνιος δέ φησιν ἐκ Θρησσῶν αὐτὸ εἶναι.* G. Hermannus l. c. se non dubitare dicit, quin haec ad eandem rem (de qua fgm. II.) pertineant et Aeschyli verba haec fuerint: *τὸ συγκλινές τ' ἐπ' Αἴαντι ξίφος.* Fritzschius (ad Arist. l. c.) vero hoc improbat poetamque scripsisse censet: *τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι (ἔθνος)* h. e. *densam phalangem Aiaci adstantem.* collat. Hom. Il. ν', 126. sq. 709. sq. Quod vereor ut cuiquam persuadeat.

IV. (79.)

Hesych. *Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν. Αἰσχύλος Θρήσσαις.* Corrigendum esse *ἄγαις* monuit Hermannus l. c. cf. Hom. Od. γ', 227.

Praeterea a Suevernio probabiliter ad hanc fabulam referuntur versus, quos sine poetae nomine servavit Clem. Alex. Strom. II, 15, 63. p. 462. P. quosque inter Incertorum tragicorum reliquias (fgm. III, IV. Vol. III. p. 182.) exhibuimus.

I E P E I A I.

Quod argumentum in hac fabula, cuius nomen in vetere catalogo omissum est, Aeschylus tractaverit plane nos latet: nam in coniectura non admodum firma innititur Welckeri (vide ad *Θαλαμοποιούς.*) sententia *Ἱερειῶν* nomine significari sacerdotes Dianae Tau-

ricae dramatisque summam in Iphigenia e Tauris abducenda fuisse positam. Hoc solum memoriae traditum est, poetam in hoc dramate, sicut in quibusdam aliis res mysticas attigisse. Ad Aristotelis (Ethic. Nicom. III. 2.) enim verba: *Ὃ δὲ πράττει ἀγνοήσειεν ἄν τις, οἷον λέγοντές φασιν ἐκπεσεῖν αὐτοῖς, ἢ οὐκ εἰδέναι ὅτι ἀπόρρητα ἦν, ὥσπερ Αἰσχύλος τὰ μυστικά·* adnotavit Eustratius p. 40. A. *Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἔν τε ταῖς Τοξότισι καὶ Ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ καὶ ἐν Οἰδίποδι· ἐν γὰρ τούτοις πᾶσι περὶ Δημήτρας λέγων τῶν μυστικωτέρων περιεργότερον ἅπτεσθαι ἔοικε. λέγει δὲ καὶ περὶ Αἰσχύλου καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὁμήρου ὡς κινδυνεύοντος ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεθῆναι ἐπὶ τῷ τῶν μυστικῶν περιφέρειν τινὰ δοκεῖν, εἰ μὴ προαισθόμενος κατέφυγεν ἐπὶ τὸν τοῦ Διονύσου βωμόν κτλ.* Hanc ob rem Aeschylum accusatum, fratris Aminiae ope vero absolutum esse narrat Aelian. V. H. V, 19. cf. fgm. 273. Lobeck. Aglaoph. p. 77.

I. (80.)

Aristoph. Ran. 1274. *Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν.* Adnotat scholiastes: *Εὐφημεῖτε μελισσονόμοι· ἐξ Ἱερειῶν Αἰσχύλου. οἱ διανέμοντες τὰ τῆς πόλεως ἢ οἰκοῦντες ἐν τῇ πόλει.*

II. (81.)

Macrob. Sat. V, 22. *In tertio Aeneidos libro cursim legitur, neque unde translatum sit, quaeritur „quae Phoebo pater omnipotens, mihi Phoebus Apollo praedixit". In talibus locis grammatici excusantes imperitiam suam inventiones has ingenio magis quam doctrinae Maronis assignant: nec dicunt eum ab aliis mutuatum, ne nominare cogantur auctores. Sed affirmo doctissimum vatem etiam in hoc Aeschylum, eminentissimum tragoediarum scriptorem secutum, qui in fabula, quae latina lingua SACERDOTES inscribitur, sic ait:*

Στέλλειν ὅπως τάχιστα· ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθιεῖ Λοξίᾳ θεσπίσματα.

Et alibi (Eum. vs. 19.)" — Eosdem vs. omisso *θεσπίσματα* affert Schol. Soph. OC. 793. cf. Soph. fgm. 300.

III (82.)

Hesych. *Κασωλάβα· οἱ μὲν πόλις, οἱ δὲ κώμη. Αἰσχύλος Ἱερείαις.*

I Ξ I O N.

Ixionis impietatem ac poenam, quas tradunt Diod. Sic. IV, 69, 4. 5. Schol. Apollon. Rhod. II, 62. Schol. Eur. Phoen. 1192. Hy-

gin. LXII. (cf. Eurip. Ixion. fgm. p. 218.), hoc dramate repraesentatas esse nisi e titulo et fgm. I. divinare non licet: multo minus igitur de ratione, qua poeta hoc argumentum tractaverit, iudicare possumus. — O. Mueller (ad Aesch.. Eum. p. 138.), Welcker (Trag. Gr. p. 30. 52.), Droysenius (Aesch. II. p. 241.) cum eo Perrhaebides coniunctas fuisse statuunt, sed de ordine et argumento dissentiunt. De qua coniectura ad Perrhaebides verba fecimus.

I. (83.)

Schol. Pind. Pyth. II, 39. *Τὸν μὲν Ἰξίονα οἱ μὲν Ἀντίονος γενεαλογοῦσιν, ὡς Αἰσχύλος.*

II. (84.)

Athen. IV. p. 182. C. *εἰσὶ δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι* (sc. *ἡμίοποι*) *ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύλος γοῦν κατὰ μεταφορὰν ἐν Ἰξίονι φησὶ*

Τὸν δ' ἡμίοπον καὶ τὸν ἐλάσσονα
ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

εἰσὶ δ' οἱ αὐτοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις, οἷς οὐκ οὖσιν ἐναγωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται. Vs. 1. correxit Porso (Adv. p. 74.) *καὶ τὸν ἐλάσσω.* Delevit haec verba Bothius. Respexit huc Pollux. VI, 161. *καὶ ἡμίοπον αὐλὸν* (*εἴρηκε*) *Αἰσχύλος.* Locum Schweighaeuser sic bene explicuit: „metaphora, qua usum esse Aeschylum Athenaeus ait, in eo posita videtur, ut, quod in *ἡμιόπῳ* minori tibia usu venit, ut sonus eius a maiori obruatur et quasi absorbeatur, id generatim ad alia omnia transferri posse significaverit poeta dixeritque ubique „*quod minus sit id a maiori obscurari et quasi deglutiri.*“ Cf. Hesych. *ἡμίοποι οἱ μὴ τέλειοι αὐλοί· τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων μὴ τελείων.*

III. (83.)

Stob. CXXI, 16. *Αἰσχύλου Ἰξίονος.*

Βίου πονηροῦ θάνατος εὐκλεέστερος.

Haud dissimile est fgm. 334.

IV. (86.)

Cram. An. Gr. Oxon. I. p. 62, 12. *Αἰσχύλος Ἰξίονι·*

πρευμενῆς ἀλάστορος.

Similiter voce usus est Aeschylus in fgm. 401.

V. (87.)

Hesych. *Ἱερεῖτιν* (cod. *ἱερείτην*)*· καθαρμοῦ δεομένην, ἱκέτιν. Αἰσχύλος Ἰξίονι.* Dindorfius dedit *ἱερῖτιν.*

Ad hanc fabulam Pauwius, Droysenius et Welcker praeterea rettulerunt fgm. 382.

Ι Φ Ι Γ Ε Ν Ε Ι Α.

Ad Iphigeniae historiam hoc drama pertinuisse ipse titulus documento est, nec dubitari poterit, si quidem recte fragm. I, ex quo Agamemnonem inter personas fuisse apparet, huc relatum est, quin in eo illa sint exposita, quae Aulide gesta sunt quaeque a Sophocle in *Iphigenia* (de qua infra), ab Euripide in *Iphigenia Aulidensi* sunt explicata. De tetralogia, ad quam viri docti Aeschyli fabulam referunt, vide Θαλαμοποιούς et Ἱερείας, de mysteriis in ea profanatis Eustratii verba (ad Ἱερειῶν argumentum adscripta.).

I. (88.)

Aristoph. Ran. 1270.

Κύδιστ' Ἀχαιῶν Ἀτρέως πολυκοίρανε μάνθανε παῖ.

Adnotat scholiastes: Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος, ἐπισκέψασθε πόθεν εἰσί. Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου· Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

II. (89.)

Schol. Soph. Ai. 722. κυδάζεται) λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων· καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀμύκῳ· „Ἄμυκε, μή κύδαζέ μοι τὸν πρεσβύτερον ἀδελφεόν·" (sic). καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ

Οὔτοι γυναιξὶ δεῖ κυδάζεσθαι· τί γάρ;

ἀρσενικῶς δὲ ὁ κύδος ἐπὶ τῆς ὕβρεως. Exscripsit haec Suid. v. κυδάζεται, apud quem tantummodo οὔτοι γυναιξὶ κυδάζεται legitur. Cf. Etym. M. p. 325, 6. ἔστι κῦδος (leg. κύδος) ἀρσενικῶς καὶ σημαίνει παρὰ Συρακουσίοις τὴν λοιδορίαν. Ἀπὸ γοῦν τοῦ κῦδος (leg. κύδος) κυδάζω κυδάζομαι. καὶ „κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις:" ἀντὶ τοῦ λοιδορεῖται· Σοφοκλῆς Αἴαντι (vs. 722.). Consentiunt in prosodia Epicharm. ap. Athen. VI. p. 236. A. Apoll. Rhod. I, 1337. ad quem locum cf. schol. Adde Phot. p. 184, 1. Κύδος, λοιδορία ἀρσενικῶς. Schol. Aristoph. Nub. 616. Eustath. p. 790, 40. — De formula τί γάρ; cf. Blomfield. ad Agam. 263.

Κ Α Β Ε Ι Ρ Ο Ι.

Huius dramatis argumentum ex Iasonis historia petitum fuisse apparet ex fragm. II et III; sed quum ad eandem etiam *Argo* te

Hypsipyle (et fortassis etiam *Lemnii*) pertinuerint, difficillimum est ad dicendum, quid in unaquaque earum repraesentaverit Aeschylus. Hanc quoque ob caussam dubium est, quod Welcker (Trilog. p. 311. Append. p. 100. Trag. Gr. I. p. 50. sq.), Droysenius (Aesch. II. p. 236.), Klausenius (Aesch. Choeph. p. 235.) statuunt, illas tetralogiae nexu inter se fuisse coniunctas: nec mirum, quod iidem de ordine, quo fabulae se exceperint, non modo non consentiunt, sed etiam Welcker sententiam in Tril. et App. l. c. prolatam nuper in Trag. Gr. l. c. sic mutavit, ut *Hypsipylen* primum, *Argonem* alterum, *Cabiros* tertium tetralogiae locum obtinuisse diceret. Ex *Cabirorum* nomine, quo chorus significatus esse videtur, probabiliter coniicias, scenam in insula Lemno fuisse; ibi enim Cabiri initio colebantur teste Herod. II. 51. cf. Lobeck. Aglaoph. p. 1202. sqq. Welck. Trilog. p. 155. sqq. Habet igitur, quo commendetur eorum sententia, qui in hoc dramate Iasonis et Hypsipyles nuptias, cui Cabiri tanquam convivae interfuerint, celebratas esse coniiciunt. Quae si vera est coniectura, respectis fragmentis fabulam inter satyricas referre vix dubitabis, quamquam iudicium in eiusmodi rebus facile falli potest.

I. (90.)

Athen. IX. p. 373. D. *ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρσενικοῦ οὐ μόνον ὄρνιν, ἀλλὰ καὶ ὄρνιθα. — — καὶ Σοφοκλῆς* (fgm. 140.) — *Αἰσχύλος Καβείροις*

Ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ.

II. (91.)

Athen. X. p. 428. F. *Ἐπεὶ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἐγὼ φαίην ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν. πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος καὶ οὐχ, ὡς ἔνιοί φασιν, Εὐριπίδης παρήγαγε τὴν τῶν μεθυόντων ὄψιν εἰς τραγῳδίαν. ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας· — — ὡς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. ἀγνοοῦσί τε οἱ λέγοντες πρῶτον Ἐπίχαρμον ἐπὶ τὴν σκηνὴν παραγαγεῖν μεθύοντα. μεθ' ὃν Κράτητα κτλ.* Cavendum est, ne inde, quod Athenaeus scripsit *εἰς τραγῳδίαν*, *Cabiros* tragoediam fuisse concludatur: nam ita scribere coactus fuit, quum poetas tragicos, ut e postremis verbis liquet, comicis opposuerit.

III. (92.)

Schol. Pind. Pyth. IV, 303. *Πάντας Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνιάσι τῷ δράματι καταλέγει τοὺς εἰς τὸ Ἀργῷον εἰσελθόντας σκάφος, καὶ Αἰσχύλος Καβείροις* (codd. *κίβηραις*.).

IV. (93.)

Plut. Quaest. Conviv. II, 1, 7. p. 632. F. *ποιεῖ δ' εὔχαρι σκῶμμα καὶ μέμψις ἐμφαίνουσα χάριν. — — — καὶ εἴ τις ἀντιστρέψας αἰτιῷτο τοὺς Αἰσχύλου Καβείρους*

Ὄξους σπανίζειν δῶμα

ποιήσαντας, ὥσπερ αὐτοὶ παίζοντες ἠπείλησαν, *„tam benignam videlicet daturi vindemiam, ut gutta aceti non relinquatur in aedibus,“* addit interpres Latinus in edit. Paris. Duebneri. Sed rectius statueris Cabiros minitatos esse, se tantum bibere velle, ut ne acetum quidem remansurum sit. Stanleius Aeschylum scripsisse existimat: Ὄξους σπανίζειν δῶμα μὲν (malim τοί) ποιήσομεν. Ad eandem rem pertinet fgm. V.

V. (94.)

Phrynichus Bekkeri I. p. 115, 3. Ὑδρήρους πίθους καὶ οἰνηρούς. Αἰσχύλος Καβείροις (cod. καιείροις.). Versus, ex quibus haec petita sint, servavit Pollux. VI, 23. καὶ οἰνηρὸς θεράπων παρὰ Ἀνακρέοντι καὶ οἰνηρὸς παρὰ Κρατίνῳ· „οὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.“ καὶ Αἰσχύλος

μήτε κρωσσοὺς
μήτ' οἰνηροὺς μήθ' ὑδατηροὺς
λείπειν ἀφνεοῖσι δόμοισι.

Vs. 1. Blomfieldus correxit μηδ' αὖ. Vs. 3. librorum scripturam λιπεῖν emendavit Heathius. — Quo haec pertineant patet e fgm. IV.

Ad eandem fabulam Th. Bergkius refert fgm. 336.

Κ Α Λ Λ Ι Σ Τ Ω.

Huius fabulae memoria nisi in vetere catalogo et uno Hesychii loco non servata est, itaque de argumento nihil potest dici, praeterquam quod ex ipso titulo coniicere licet, tractata esse a poeta, quae narravit Eratosth. Catast. 1. Ἄρκτος ἡ μεγάλη. Ταυτήν (Callistonis nomen supplerunt viri docti ex Apollod. III, 8, 2. Hygin. Poet. Astron. II, 1. III, 1. Schol. Germanic. 24.) Ἡσίοδός φησι Λυκάονος θυγατέρα ἐν Ἀρκαδίᾳ οἰκεῖν, ἑλέσθαι δὲ μετὰ Ἀρτέμιδος τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγωγὴν ἐν τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι, φθαρεῖσάν τε ὑπὸ Διὸς ἐμμεῖναι λανθάνουσαν τὴν θεόν· φωραθῆναι δὲ ὕστερον ἐπίτοκον ἤδη οὖσαν, ὀφθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς λουομένην. ἐφ' ᾧ ὀργισθεῖσαν τὴν θεὸν ἀποθηριῶσαι αὐτήν, καὶ οὕτως τεκεῖν ἄρκτον γενομένην τὸν κληθέντα Ἀρκάδα. οὖσαν δ' ἐν τῷ ὄρει θηρευθῆναι ὑπὸ αἰπόλων τινῶν καὶ παραδοθῆναι μετὰ τοῦ βρέφους τῷ Λυκάονι. μετὰ χρόνον δέ τινα δόξαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄβατον ἱερὸν ἀγνοήσασαν τὸν νόμον. ὑπὸ δὲ τοῦ ἰδίου υἱοῦ διωκομένην καὶ τῶν Ἀρκάδων καὶ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσαν διὰ τὸν εἰρημένον νόμον ὁ Ζεὺς διὰ τὴν συγγένειαν αὐτὴν ἐξείλετο καὶ ἐν τοῖς ἄστροις αὐτὴν ἔθηκεν. Ἄρκτον δὲ αὐτὴν ὠνόμασε διὰ τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ σύμπτωμα. Ad. Schoellius

(Tetral. Trag. I. 1. p. 8.) fabulam satyricam fuisse dicit, sed mihi illud argumentum eiusmodi videtur, ut, sicut plura alia, et in tragoedia et in dramate satyrico explicari potuerit.

I. (95.)

Hesych. *Πανίας βήσσας· ὡς ἀπὸ* (cod. *ἐπὶ*) *τοῦ Πανός. Αἰσχύλος Καλλιστοῖ.* Hinc corrigendus Phot. p. 377, 19. *Πανίας αἶσα· ἀπὸ τοῦ Πανός.*

ΚΑΡΕΣ = ΕΥΡΩΠΗ.

In vetere catalogo extat titulus *Κᾶρες ἢ Εὐρώπη* Stephani Byz. auctoritate (fgm. II.) firmatus, ex quo tamen cave coniicias, fabulam a poeta dupliciter inscriptam fuisse. (Vide quae ad Sophoclis Niptra monuimus.) Rectius ex eo divinaveris, in dramate expressam fuisse notissimam illam historiam, quam de Iove in taurum mutato deque Europa virgine, Agenoris filia, ab illo rapta narrant Eratosth. Catast. 14. Apollod. III, 1. Ovid. Met. II, 845. sq. Art. am. I. 323, alii. Sunt quidem, qui, quum Agenorem Phoenicum regem fuisse et Europam in Cretam insulam transiectam legerint, *Carum* chorum ab isto argumento alienum iudicent: sed aliter haud dubie sentient, si ex Athenaeo (IV. p. 174. F.) Phoenicen nonnunquam etiam Cariam esse appellatam didicerint. Nam vix potest dubitari, quin idem fecerit Aeschylus. Quae si recte disputata sunt, probari nequit Welckeri (Append. Tril. p. 311.) opinio per se non admodum credibilis, Europam fugientem incidisse in satyros, qui se Caros esse simulaverint et virginem amore persecuti sint. — De ratione, qua Aeschylus argumentum tractaverit, in tanta fragmentorum paucitate iudicare non licet: itaque non pro certo affirmaverim, quod plerisque certum videtur, fabulam fuisse satyricam.

I. (96.)

Stob. LI, 26. *Αἰσχύλου Καρῶν·*

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ
ἀεὶ τὰ λῷστα πάντα τἀνθρώπων στρατοῦ.

Sic e libris dedit Gaisfordus nisi quod *τ' ἀνθρώπων* scripsit. Sed quum in optimo libro Vindob. (teste Gaisfordo ad calcem Stob. Eclog. p. 880) sit *πάντα τἄνων*, quodammodo ingeniosa Valckenari coniectura firmari videtur in Diatr. Eurip. p. 225. haec scribentis: „Redeat vox *ἀνθρώπων* in suum compendium *ανων*. Alicubi *μῶν* in Euripidis versu mutatum fuit in *νῶν*: hic *ανων* mutetur in *ἀμῶν*, *metens*, de Marte homicida, qui demetit ense suo praestantissimos quosque. Dici certe potuit: *χαίρει γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμῶν στρατοῦ.*

Sed φιλεῖ requirit ἀμᾶν: hoc igitur restituamus et suum Aeschylo versum trochaicum:

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμᾶν στρατοῦ.

i. e. *sed amat metere Mars semper optimos quosque ex exercitu.*" Ad sententiam suam confirmandam adiecit plura similia de Marte dicta poetarum. v. c. Soph. fgm. 677. Atqui vereor, ne ea ingeniosior quam verior sit. Primum non est, cur poetae pro senario versum troch. tribuamus: deinde male insertum est γὲ, neglecta vero (quum in cod. sit πάντα τάνων, non πάντ' ἄνων) una syllaba; postremo, id quod gravissimum est, de sententia non recte statuisse videtur vir clarissimus. Stobaeus enim haec affert in capite περὶ τόλμης, in quo eiusmodi sententia nec legitur nec apte legi potuit. Nescio igitur, an poeta talem fere sententiam protulerit: „*Mars semper optimos quosque ex exercitu sibi eligere solet socios.*" et in hunc modum scripserit:

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ
ἀεὶ τὰ λῷστα πάντα τἀνδρῶν ἐν στρατῷ.

Facile τἀνδρῶν ἐν in τἀνθρώπων corrumpi potuit. Erfurdt. ad Soph. Phil. 437. p. 223 proposuerat: παντὸς ἀνατρέπων, Dindorfius πάντ' ἀνατρέπων, uterque eandem atque Valckenarius sententiam secutus.

II. (97.)

Steph. Byz. Μύλασα, πόλις Καρίας, ἀπὸ Μυλάσου, τοῦ Χρυσάορος, τοῦ Γλαύκου τοῦ Σισύφου τοῦ Αἰόλου· λέγεται καὶ Μύλασος, ὡς Αἰσχύλος ἐν Καρσὶν ἢ Εὐρώπῃ. Optimus cod. Rhedig. habet Μύλασος, Voss. Palat. Μύλας.

ΚΕΡΚΥΩΝ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

In hoc dramate, quod satyricum fuisse Hesychii testimonio constat, haud dubie ea erant expressa, quae de Cercyone, Vulcani vel Neptuni filio tradit Diod. Sic. IV, 59, 5. Ἀνεῖλε δὲ καὶ (sc. ὁ Θησεὺς) περὶ τὴν Ἐλευσῖνα Κερκυόνα (ita, non Κερκύονα scribendum esse docet Arcad. p. 15, 27.) τὸν διαπαλαίοντα τοῖς παριοῦσι καὶ τὸν ἡττηθέντα διαφθείροντα. cf. Plut. vit. Thes. 11. Paus. I, 5, 2. Ovid. Met. VII, 439. sq. Hygin. fab. 38. 187. Stat. Theb. XII, 576. Similia argumenta tractarunt Sophocles in Amyco et Salmoneo, Euripides in Busiride, Theristis, Scirone, Syleo, quod Ahrentis causa moneo de argumento isto dubitantis.

I. (98.)

Pollux. X, 175. εἶεν δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες ἐκ τῶν σκευῶν, Πλάτωνός τε εἰπόντος καὶ ἐν Κερκυόνι Αἰσχύλου

ἀμφωτίδες τοι τοῖς ἐνωτίοις πέλας.

cf. Pollux. II, 83. — καὶ νεὼς δὲ ἐπωτίδες ὠνομάζοντο καὶ ἀμφωτίδες. ἐνώτια ὁ κόσμος ὁ ἐν τοῖς ὠσίν. Etym. M. p. 93, 12.

II. (99.)

Hesych. Ἄμβωνες· αἱ προσαναβάσεις τῶν ὀρῶν. Αἰσχύλος Κερκυόνι (cod. Κερκύονι.) καὶ Σισύφῳ. Huc respexit Erotian. p. 86. Καὶ γὰρ οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Αἰσχύλος. Consentiunt Ael. Dionys. apud Eustath. p. 1636, 10. Etym. M. p. 81, 8. Ἄμβων· κυρίως δὲ ἄμβων τὸ χεῖλος τῆς λοπάδος παρὰ τὸ ἐν ἀναβάσει εἶναι· οἷον· „πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.“ λέγονται δὲ καὶ ὀρεινοὶ καὶ ὑψηλοὶ τόποι. Similiter 597, 49. Gud. p. 43, 33. ubi vitiose ἄμβρων scribitur. Zonar. p. 142. 146. ubi male ἄμβρων. Phryn. Bekkeri p. 12, 4. cf. Meinek. Poet. com. II. p. 440. — Sunt fortasse, qui ipsa verba

— — πολλῶν ἤδη λοπάδων
τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.

Aeschyli esse dicant, nec proferri ea aptissime de Hercule, voracicitatis quasi exemplo, potuisse negaverim: sed quum Hesychius et Erotianus, qui ad Aeschylum respexerunt, vocem verbis τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις interpretati sint, illorum sententia probari nequit.

III. (100.)

Hesych. Ἀπεψύχη (cod. ἀπεψύχει)· ἀπεπνευματίσθη. Αἰσχύλος Κερκυόνι σατυρικῷ (cod. κερκυόνησατυρικῶ).

IV. (101.)

Hesych. Ἀτίσεις· ἀτιμάσεις. Αἰσχύλος Κερκυόνι. Cf. Theogn. 819. Welck.

V. (102.)

Hesych. Εὐλημαστεῖ (cod. εὐλήματι). λήματος καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει. Αἰσχύλος Κερκυόνι (cod. Κερκυόνῃ) σατυρικῷ.

VI. (103.)

Harpocr. p. 134, 24. ed. Bekk. Ὄρον, σκεῦός τι γεωργικὸν, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους ὑποσημαίνει. μήποτε μέντοι τὸ ὄρον. παρά τε Αἰσχύλῳ ἐν Κερκυόνι (cod. Κεραυνῶνι) καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν δευτέρᾳ Ἐπικλήρῳ σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν. Haec excerpserunt Suid. v. ὄρον et Phot. p. 349, 18. omisso autem fabulae nomine. Lignum illud, quod Harpocratio τὸ ὄρον appellatum esse tradit, Pollux. VII, 150. X, 130. τὸν ὄρον dicit.

ΚΗΡΥΚΕΣ ΣΑΤΥΡΟΙ.

Quale huius fabulae fuerit argumentum neque ex fragmentis neque ex titulo liquet. Valde enim obscurum est, qui fuerint praecones, quos poeta introduxit. Casaubonus intellexit *praecones sacrorum administros*, de quibus Athen. XV. p. 660. A. *Ὅτι δὲ σεμνὸν ἦν ἡ μαγειρικὴ μαθεῖν ἔστιν ἐκ τῶν Ἀθηναίων κηρύκων. οἵδε γὰρ μαγείρων καὶ βουτύπων ἐπεῖχον τάξιν, ὥς φησι Κλείδημος ἐν Πρωτογονίας πρώτῳ. Ὅμηρός τε τὸ ῥέζειν ἐπὶ τοῦ θύειν τάσσει, τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ μεταδόρπια θυμιᾶν. καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾶν ὠνόμαζον. ἔδρων δ' οἱ κήρυκες ἄχρι πολλοῦ βουθυτοῦντες, φησί, καὶ σκευάζοντες καὶ μιστύλλοντες, ἔτι δ' οἰνοχοοῦντες. κήρυκας δ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κρείττονος ὠνόμαζον. ἀναγέγραπταί τε οὐδαμοῦ μαγείρῳ μισθὸς, ἀλλὰ κήρυκι.* cf. Hom. Od. α'. 146. sq. Ahrens e fragmentis apparere dicit, Herculem esse facetiis ob inexpletam famem traductum : sed equidem nihil eiusmodi in iis detegere possum. Nam inde quod in fragm. III pellis leoninae et in fgm. VI leonis mentio facta est, nondum sequitur, ut Hercules introductus fuerit. Quod si ex illis fragmentis certo concludi posset, haud improbabilis esset coniectura, hanc fabulam non diversam a *Leone* fuisse. (Vid. infra.) Ac facile fieri potuit, quum *Κήρυκες* et *Λέων* in catalogo se excipiant, ut particula *ἤ*, qua has fabulas non differre significatum erat, exciderit.

I. (104.)

Pollux IX, 136. *φαῦλον γὰρ τὸ λογγάζειν ἐν τοῖς Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου.* Eodem respexit Phot. p. 228, 22. *Λογγάσω. στραγγεύσομαι· ὃ ἡμεῖς λαγγάσω καὶ λαγγονεύσω λέγομεν. Αἰσχύλος.* Quae post Aeschyli nomen sequuntur verba *δὲ ἐξ ὧν τὰ ἀπογεῖα δοῦσιν* (leg. *δέουσι* ex Hesych.) *λογγάσια,* recte monuit Butler alius glossae fragmentum esse, qua de v. *λογγῶνες* agebatur. cf. Etym. M. p. 569, 42. *Λογγῶνες δὲ καλοῦνται οἱ ἐπὶ τῶν λιμένων τρητοὶ λίθοι· οὓς τρυπῶσιν, ἵν' ἐξαρτῶσι τὰ σχοινία νεῶν ἐξ αὐτῶν. τοὺς δὲ τοιούτους λίθους καὶ λογγάσια ἔλεγον.* Hesych. *Λογγάσια· ἐξ ὧν τὰ πρυμνήσια δέουσιν τῶν νεῶν.* De voce *λογγάζειν* cf. Phryn. Bekkeri 50, 51. *Λογγάζειν· τὸ διαδιδράσκειν τὸ ἔργον, προφασιζόμενόν τινα πρόφασιν. καὶ τοῦτο Ἀριστοφάνης τίθησιν ἐπὶ ἵππων προσποιουμένων χωλεύειν.* Hesych. v. *λαγγάζει* et *λογγάζει.*

II. (105.)

Pollux. X, 68. *Μήποτ' οὖν βέλτιον στενόστομον αὐτὸ* (sc. *τὸ κυλίχνιον,* quod Teleclides *σύστομον* appellavit) *καλεῖν, εἴρηται δὲ τοὔνομα ἐπὶ ἀμφορέως ἐν σατυρικῷ δράματι Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου*

στενόστομον τὸ τεῦχος.

III. (106.)

Pollux X, 168. *Φαίης δ' ἂν καὶ σίσυραν, Αἰσχύλου μὲν ἐν Κήρυξι σατύροις λέγοντος*

ἀμφωτίδες τοι τοῖς ἐνωτίοις πέλας.

cf. Pollux. II, 83. — καὶ νεὼς δὲ ἐπωτίδες ὠνομάζοντο καὶ ἀμφωτίδες. ἐνώτια ὁ κόσμος ὁ ἐν τοῖς ὠσίν. Etym. M. p. 93, 12.

II. (99.)

Hesych. Ἄμβωνες· αἱ προσαναβάσεις τῶν ὀρῶν. Αἰσχύλος Κερκυόνι (cod. Κερκύονι.) καὶ Σισύφῳ. Huc respexit Erotian. p. 86. Καὶ γὰρ οἱ Ῥόδιοι ἄμβωνας τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Αἰσχύλος. Consentiunt Ael. Dionys. apud Eustath. p. 1636, 10. Etym. M. p. 81, 8. Ἄμβων· κυρίως δὲ ἄμβων τὸ χεῖλος τῆς λοπάδος παρὰ τὸ ἐν ἀναβάσει εἶναι· οἷον· „πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.“ λέγονται δὲ καὶ ὀρεινοὶ καὶ ὑψηλοὶ τόποι. Similiter 597, 49. Gud. p. 43, 33. ubi vitiose ἄμβρων scribitur. Zonar. p. 142. 146. ubi male ἄμβρων. Phryn. Bekkeri p. 12, 4. cf. Meinek. Poet. com. II. p. 440. — Sunt fortasse, qui ipsa verba

— — πολλῶν ἤδη λοπάδων
τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.

Aeschyli esse dicant, nec proferri ea aptissime de Hercule, voracicitatis quasi exemplo, potuisse negaverim: sed quum Hesychius et Erotianus, qui ad Aeschylum respexerunt, vocem verbis τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις interpretati sint, illorum sententia probari nequit.

III. (100.)

Hesych. Ἀπεψύχη (cod. ἀπεψύχει)· ἀπεπνευματίσθη. Αἰσχύλος Κερκυόνι σατυρικῷ (cod. κερκυόνησατυρικῷ).

IV. (101.)

Hesych. Ἀτίσεις· ἀτιμάσεις. Αἰσχύλος Κερκυόνι. Cf. Theogn. 819. Welck.

V. (102.)

Hesych. Εὐληματεῖ (cod. εὐλήματι). λήματος καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει. Αἰσχύλος Κερκυόνι (cod. Κερκυόνῃ) σατυρικῷ.

VI. (103.)

Harpocr. p. 134, 24. ed. Bekk. Ὄρον, σκεῦός τι γεωργικὸν, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους ὑποσημαίνει. μήποτε μέντοι τὸ ὄρον. παρά τε Αἰσχύλῳ ἐν Κερκυόνι (cod. Κεραυνῶνι) καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν δευτέρῳ Ἐπικλήρῳ σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν. Haec excerpserunt Suid. v. ὄρον et Phot. p. 349, 18. omisso autem fabulae nomine. Lignum illud, quod Harpocratio τὸ ὄρον appellatum esse tradit, Pollux. VII, 150. X, 130. τὸν ὄρον dicit.

II.

Pollux IX, 136. … Eodem … schyli nomen sequuntur … ex Hesych. … esse, qua de … Hesych. … voce λογγάζειν cf. … sic). … Pers. … ripidis … e vera, … ibi est … n recte … enaeum … Αἰσχύ- … λογγάζει.

III.

Pollux. X, 68. … κυρίλλιον, quod Telecl… νομα ἐπὶ ἀμφορέως … καὶ τὸ

Pollux X, 168 … λέγοντες … sychius … potest.

κατὰ τῆς σισύρνης τῆς λεοντέας.

Σοφοκλῆς δ' (fgm. 386.) — Sic locum dedit Bekker. — Toupius (Emendat. II. p. 166.) comparato Hesychii loco *Λεόντειος δορά· τὸ δέρμα αὐτοῦ.* versum voce *δορᾶς* explevit.

IV. (107.)

Antiattic. Bekkeri I. p. 102, 14. *Κακοποιεῖν. Αἰσχύλος Κήρυξιν.*

V. (108.)

Id. I. p. 109, 22. *Νοσσόν· χωρὶς τοῦ ε. Αἰσχύλος Κήρυξιν.* cf. Lobeck. ad Phryn. p. 206. Alibi poeta habet *νεοσσός.* v. c. Sept. 485. Ag. 799. Choeph. 254. 494.

VI. (109.)

Phot. p. 477, 11. *Πυρσοκόρσου λέοντος. Αἰσχύλος ἐν Κάρυξι* (sic) *σατύροις.* cf. Hesych. *Πυρροκόρσου λέοντος· πυρροκεφάλου, ξανθοτρίχου.*

ΚΙΡΚΗ ΣΑΤΥΡΙΚΗ.

In vetere Aesch. fab. catalogo legitur *Κέρκοι σατυρικοί,* quod ex Hesychio correctum est. Argumentum dramatis haud dubie petitum fuit ex iis, quae Homerus in libro X Odysseae tradidit: sed qua ratione fuerit conformatum, propter fragmentorum paucitatem et exilitatem dici nequit.

I. (110.)

Hesych. *Αὐτόφορβος· αὐτόφαγος. Αἰσχύλος Κίρκῃ.*

II. (111.)

Hesych. *Ζυγώσω· δαμάσω, κλείσω, καθέξω. Αἰσχύλος Κίκρῃ σατυρικῇ.* (cod. *Κιρκησατυρι*). cf. Phot. p. 55, 8. *Ζυγώσω· καθέξω, δαμάσω.*

III. (112.)*

Huc referendum esse suspicor versiculum, quem sine poetae et fabulae nomine affert Etym. p. 592, 33. *Μῶλυ· εἶδος βοτάνης, ὅπερ δέδωκεν Ὀδυσσεὺς τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ καὶ ἀποκατέστησεν αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἀλλοιώσεως τῆς Κίρκης, παρὰ τὸ μωλύειν (τουτέστι πραῦνειν καὶ καταστέλλειν) τὰς φθοροποιοὺς ἐννοίας. Μωλύνειν δέ ἐστι τὸ ἀμβλῦναι καὶ κωλῦσαι, ἀπὸ τοῦ μὴ ὀλλύειν ἢ ἀπὸ τοῦ κωλύειν.*

ἔχων μὲν ἐν τῇ χειρὶ μῶλυ.

ἀντιφάρμακον γὰρ δέδοται. cf. Hom. Od. X, 305. Ovid. Met. XIV. 291. Verba in nuncii narratione locum habuisse videntur.

Κ Ρ Η Σ Σ Α Ι.

Quod huius fabulae fuerit argumentum, neque ex fragmentis concludi neque ex titulo divinari potest. O. Mueller (ap. Welck. Trag. Gr. p. 57.) et Hoeckius (III. p, 289.) vero idem fuisse coniecerunt, quod Sophocles in *Μάντεσι* (vid. infra), Euripides in Polyido repraesentaverit. Cui opinioni favere videtur fgm. I. collat. cum Soph. fgm. 368, quamquam non valde refragabor, si quis poetam argumentum tractasse dicat eius simile, quod Euripides in *Cressis* expressit.

I. (113.)

Athen. II. p. 51. D. (praemisso fgm. 253. pergit:) ἐν δὲ Κρήσσαις καὶ τὰ τῆς βάτου

Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις
καὶ μιλτοπρέπτοις βρίθεται ταὐτοῦ χρόνου.

cf. Eustath. p. 1254, 24. Παραγωγὴ δὲ αὐτοῦ μείρω μερῶ μέμορκα, μέσος μέμορα, ἐξ οὗ μέμορμαι, μέμορσαι, ὅθεν ὁ μόρσιμος κατ' ἀναλογίαν τῶν διὰ τοῦ ιμος παραγωγῶν, ὧν τινὰ καὶ διὰ τοῦ χιμος καινότερον παράγονται. οὕτως Αἰσχύλος πέπλους μελαγχίμους φησίν. ἕτερος δέ τις μελάγχιμα συκάμινα ἐν τῷ

Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις

ὅπερ ἐστὶ μέλασι·

καὶ μιλτοπρέπτοις (ἤγουν ἐρυθροῖς) βρίθεται ταὐτοῦ χροιᾷ (sic).

Dubitari potest, utrum Eustathius, quae Brunckii (ad Aesch. Pers. 299.) sententia est, verba πέπλους μελαγχίμους, quae in Euripidis Phoenissis (vs. 238) leguntur, errore Aeschylo tribuerit, an re vera, in qua sententia Butler fuit, locum Aeschyli (Choeph. 11, ubi est φάρεσιν μελαγχίμοις) ante oculos habuerit, sed ex memoria non recte citaverit. Certe eum de altero loco errasse praeter Athenaeum testis est Pollux VI, 46. ταῦτα δὲ (sc. τὰ συκάμινα) καὶ μόρα Αἰσχύλος ὠνόμακεν, τὰ ἄγρια οὕτως ὀνομάσας τὰ ἐκ τῆς βάτου.

II. (114.)

Hesych. Ἀτόπαστον· ἀνείκαστον. τοπάζειν γὰρ τὸ εἰκάζειν· καὶ τὸ ὑποτοπῆσαι δὲ ἐνθένδε λέγεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις. Utrum Hesychius ἀτόπαστον an ὑποτοπῆσαι apud Aeschylum invenerit dubitari potest.

III. (115.)

Hesych. *Αὐτορέγμονος πότμον*, ὃν ἑαυτῷ (cod. ὅσον ἑαυτὸν) ἔρεξε· [καὶ καθευθὺς ἑαυτορέγμονος, παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα.] Αἰσχύλος Κρη (τ superscr.). Sic codex, unde Musurus effinxit *Κίρκῃ*, Dindorfius *Κρήσσαις*.

IV. (116.)

Hesych. *Ἐπιξενοῦσθαι*· μαρτύρεσθαι, πορεύεσθαι· Σοφοκλῆς (fgm. 151.) καὶ Αἰσχύλος Κρήσσαις.

V. (117.)

Phot. p. 430, 24. *Πισσοκωνήτῳ πυρί*· τῷ εὐκαύτῳ· ἐπεὶ τὰ καιόμενα πίσσῃ χρίεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις. cf. Hesych. v. *πισσοκωνήτῳ πυρί*. πίσσῃ χρίουσιν ἵνα τάχιον κατακαίηται· κωνῆσαι δέ ἐστι τὸ περιενεγκεῖν. Id. v. Κωνῆσαι· (cod. κωνεῖσαι.) πισσοκοπῆσαι καὶ κύκλῳ περιενεγκεῖν. καὶ *πισσωκώνητον μόρον* λέγουσιν, ὅταν πίσσῃ καταχρισθέντες τινὲς ὑπὸ πυρὸς ἀποθάνωσιν. Αἰσχύλος Κρήσσαις καὶ Κρατῖνος. (Cod. αἰσχύλος καὶ κρατῖνος κρήσαις.) Nisi forte Aeschylus utraque locutione, *πισσοκωνήτῳ πυρί* et *πισσωκώνητον μόρον* usus est, apud Photium et Hesych. pr. l. corrigendum erit *πισσοκωνήτῳ μόρῳ*.

Κ Υ Κ Ν Ο Σ. *

Cycnum viri docti Aeschylo tribuunt propter Aristophanis (Ran. 963.) verba, quibus Aeschylus reprehenditur:

Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας κωδωνοφαλαροπώλους.

Ex quibus sane Cycnum in aliqua fabula introductum esse apparet, sed utrum fabula eius nomine inscripta fuerit non liquet.[4]) Welcker (Tril. p. 544) quidem hoc propterea veri simillimum esse dicit, quia inter Troicas Aeschyli fabulas nobis cognitas nulla sit, in qua Cycnus in scenam produci potuerit: sed equidem hoc non tam praefracte negaverim, quum de fabularum argumentis haudquaquam satis constet; verum etiamsi constaret, Cycnus tamen in perdita quadam fabula introductus esse potuisset. Omnino autem ea de re difficillimum est ad recte iudicandum, quum nesciamus, quis fuerit ille Cycnus ab Aeschylo inductus. Quattuor enim vel quinque commemorantur Cycni. Primus, Martis et Pyrenes filius: ad Echedorum, Macedoniae flumen ab Hercule interfectus est: quem quum Mars ulcisci coepisset, fulmine immisso Iupiter certamini finem imposuit. cf. Apollod. II, 5, 11, 3, Hygin. fab. 31. — Alter Cycnus, Martis et Pelopeae filius, immanitate insignis, quippe quum peregrinorum, quotquot eum adibant, capita abscinderet iisque Marti templum ex-

---

[4]) Cf. p. 59. adnot. 5.

strueret (cf. schol. Pind. Ol. II, 82. XI, 15.), pariter ab Hercule occisus est. (cf. Pind. Ol. XI, 15. Eur. Herc. f. 390. sq. Apollod. II, 7. 7, 5. — Tertius, Stheneli filius, ob nimium dolorem, quo infelicem Phaethontis sortem prosecutus est, a Iove in olorem mutatus esse fertur. cf. Ovid. Met. II. 367. sq. — Quartus idemque omnium notissimus, Neptuni filius, insulae Tenedi regnum tenebat et foedere cum Troibus icto cum Hectore Graecos a litore arcere conabatur, quum classem ad Troiam appulerant. Ubi quum Graeci vehementer premerentur, Achilles auxilio venit et manus cum Cycno conseruit. Uterque autem quippe divina stirpe oriundus ferro vulnerari non poterat: quare Achilles eum terrae affixit et galeae vinculis adductis suffocavit. cf. Ovid. Met. XII, 64. sc. Tzetz. Anteh. 257. sq. Athen. IX. p. 393. D. sq. Dict. Cret. II. 12. — Si Aeschylus primum vel secundum Cycnum sibi elegit, fabula haud dubie satyrica fuit; sin tertium vel quartum, tragoedia.

ΚΩΠΕΥΣΤΗΣ. Vide *ΑΡΓΩ.*

ΛΑΙΟΣ.

Hanc fabulam primum locum in tetralogia, in qua fuit Septem ad Thebas, obtinuisse apparet ex huius dramatis didascalia, quam e cod. Mediceo publici iuris fecit I. Franzius (Berol. 1848.). In ea enim haec leguntur: *Ἐδιδάχθη ἐπὶ Θεαγένους* (*Θεαγενίδου* correxit Franzius) *Ὀλυμπιάδι οη. ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφιγγὶ σατυρικῇ· δεύτερος Ἀριστίων* (*Ἀριστίας* Franzius) *Περσεῖ, Ταντάλῳ, Παλαισταῖς σατυρικοῖς τοῖς Πρατίνου πατρός. τρίτος Πολυφράσμων* (*Πολυφράδμων* Franz.) *Λυκουργίᾳ τετραλογίᾳ.* Idem coniecerat olim G. Hermannus (de compos. tetral. p. 11. Opusc. II. p. 314. sq.), postea vero (de Aesch. tril. Theb. p. 3. Opusc. VII. p. 191.) Welckero aliisque obloquentibus hanc sententiam abiecit. Sed omissis iis, quae viri docti de fabularum ex historia Thebana petitarum compositione olim coniecerunt, de Laii argumento videamus necesse est. Quod partim ex fgm. I., partim e titulo divinare licet. Illud enim quum ad infantem exponendum pertineat, veri est simillimum, in dramate actum esse de Oedipo interficiendo, quem contra oraculi iussum Laius genuerat. cf. Apollod. III, 5, 7. Diodor. IV, 64. Hygin. fab. LXVI. Auctor. argum. Eurip. Phoeniss.

I. (118.)

Schol. Ven. Aristoph. Vesp. 218. *ἐγχυτριεῖς· ἀπο τῶν ἐκτιθεμένων παιδίων ἐν χύτραις. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἀποκτεῖναι χυτρίζειν ἔλεγεν ἐν Πριάμῳ καὶ Αἰσχύλος Λαΐῳ* (cod. *λαξω*) *καὶ Φερεκράτης.* cf. Schol. Aristoph. Ran. 1190. *τὸ δὲ ἐν ὀστράκῳ, ἐπεὶ ἐν χύτραις ἐξετίθεσαν τὰ*

παιδία. διὸ καὶ χυτρίζειν ἔλεγον. Etym. M. p. 313, 39. *ἐγχυτρίζειν· τὸ ἀποκτείνειν. ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς χύτραις ἐκτιθεμένων βρεφῶν.*

II. (119.)

Hesych. *Ἀράχνου, ἀπ' εὐθείας ὁ ἀράχνης. Αἰσχύλος Λαΐῳ.* Cf. Etym. M. p. 134. fin. *ἀράχνης· παρὰ τὸ ἀναρριχᾶσθαι. ἢ παρὰ τὸ ἀραιὰ ἴχνη ἔχειν ἀπὸ τῆς τῶν ποδῶν ἀραιότητος. Ἡσίοδος* (Opp. 777.). *ἀρσενικῶς λέγεται τὸ ζῶον, ἀράχνη δὲ τὸ λεπτότατον ὕφασμα τοῦ ἀράχνου. ἢ παρὰ τὸ εἰς τὸν ἀέρα αἴρειν τὰ ἴχνη.* Ammon. de diff. voc. p. 24. Valck. Suid. s. v. Soph. fgm. 273.

Praeterea ad hanc fabulam rettulit Th. Gataker (Adv. Misc. p. 529. B.) fgm. 297. et versus quosdam, quos sine auctoris nomine servavit Clem. Alex. Strom. II, 15. p. 462. P. sed eos ex Euripidis Chrysippo ductos esse suo loco docuimus. cf. Eurip. fgm. 829. 830.

ΛΕΩΝ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Argumentum huius fabulae, cuius memoriam veteri catalogo et Stephano Byz. debemus, nescio an haustum fuerit ex iis, quae memoriae tradidit Apollod. II, 5, 1. Nam de portento quodam actum esse, quod viatoribus interitum paraverit, e Stephani loco intelligitur. Summa igitur fabulae in interficiendo vel capiendo leone Nemeaeo posita fuisse videtur, cui rei satyri eodem modo interfuerunt, quo in Euripidis Cyclope in excaecando Polyphemo occupati sunt. Quo timidiores enim ipsi erant, eo magis Herculem exhortati esse videntur. — Ab hac fabula vide ne diversa non fuerit *Κήρυκες*.

I. (120.)

Steph. Byz. v. *Χώρα: — — ὅθεν τὸ χωρίτης* — (allatis Sophoclis fgm. 22 et 217. pergit:) *καὶ Αἰσχύλος ἐν Λέοντι σατυρικῷ*

Ὁδοιπόρων δήλημα, χωρίτης δράκων.

ΛΗΜΝΙΟΙ.

In vetere catalogo extat titulus *Λήκνιοι,* quem haud dubie recte in *Λήμνιοι* mutarunt viri docti. Sed quid fabula sic inscripta con-

tinuerit, haud facile dixeris. Dubitari enim potest, utrum ad Hypsipyles et Argonautarum historiam, sicut Sophoclis Lemniae, an Welckero (Trag. Gr. p. 29.) auctore ad Philoctetae res referenda sit. Non mirum igitur, quod Ahrens *Λήμνιαι* corrigendum fabulamque ab Hypsipyla non diversam esse, Welcker autem servato titulo *Λήμνιοι* a Philocteta non differre censet.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Hanc fabulam ad Lycurgiam tetralogiam pertinuisse constat testimonio schol. Aristoph. Thesm. 135. (fgm. 54.): sed quale eius fuerit argumentum neque hinc neque ex fragmentis cognoscitur. G. Hermannus (de Aesch. Lycurg. p. 18. Opusc. V. p. 22. sq.), quum absonum ei videretur, virum insignem, cuius adversi casus modo miseratione atque horrore spectatorum animos implessent, inter satyrorum ioculares lusus petulantemque lasciviam in scena conspici, Lycurgum in hac fabula dei loco habitum et simul cum Dionyso a Thracibus cultum esse coniecit, testibus usus Auct. Rhesi vs. 970. sq. Strabo X, 3. p. 471. *καὶ τὸν Διόνυσον δὲ καὶ τὸν Ἠδωνὸν Λυκοῦργον συνάπτοντες εἰς ἕν, τῶν ἱερῶν τὴν ὁμοιοτροπίαν αἰνίττονται.* (integrum attulimus locum ad fgm. 53.) Nonn. Dionys. XXI, 155. sqq. Quae coniectura si vera est, haud inepte ad Lycurgum, deum agrestum factum, referas vini hordacei (fgm. I.) inventionem.

I. (121.)

Athen. X. p. 447. B. *τὸν δὲ κρίθινον οἶνον καὶ βρῦτον τινὲς καλοῦσιν. ὡς Σοφοκλῆς* (fgm. 566.) — — *μνημονεύει τοῦ πώματος Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ·*

Κἀκ τῶνδ' ἔπινες βρῦτον ἰσχναίνων χρόνῳ.
κἀσεμνοκόμπει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγῃ.

Vs. 1. libri *τῶν δ' ἔπινες*, Laur. *ἔπεινε*, quod Dindorfium commovit, ut *ἔπινε* scriberet. Vs. 2. in codd. est *καὶ σεμνοκόπτει*, quod correxit Lobeck. ad Phryn. p. 416. Multa in his versibus offensioni sunt: primum quo spectet *ἰσχναίνων*, *arefaciens*, non apparet; deinde solitaria fere est dictio *ἀνδρεία στέγη*; postremo mirum est, quod vs. 2. ad aliud subiectum pertinere videtur. Quas difficultates removit G. Hermannus l. c. p. 28. hac emendatione:

κἀκ τῶνδ' ἔπινες βρῦτον ἰσχναίνων χρόνῳ.
κἀσεμνοκόμπει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγη.

h. e. *ex his bibebas zythum tempore aridis, atque in virtute hoc iactitabat domus.* „Colloquitur nescio quis, inquit ille, cum Lycurgo:

qui quum *ἐκ τῶνδε* dicit, vel calvas intelligit vel utres ex coriis factas hospitum, quos occidisset Lycurgus: quorum ille dissecta membra postibus domus suae affigere consueverat. Hinc quod ille sic de more capita et pelles arefaceret, tempore praesente dictum *ἰσχναίνων;* quod autem in fronte domus arescerent, tecta hanc crudelitatem in virtutis loco cum iactatione testari dicuntur. Ipse eam feritatem iactat Lycurgus ap. Nonn. XX, 311. et pluribus in illa oratione."

II. (122.)

Schol. Aristoph. Equ. 1150. (allato Soph. fgm. 467. pergit:) *Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ ἀλληγορικῶς τοὺς δεσμοὺς κημοὺς εἴρηκε διὰ τούτων*

καὶ τούσδε κημοὺς στόματος.

III. (123.

Schol. Soph. OC. 674. *Ἀνέχουσα κισσόν· ὑπὲρ ἑαυτὴν ἔχουσα τὸ φυτὸν, ἄνω ἔχουσα τὸν κισσόν· ὡς ἐν Λυκούργῳ Αἰσχύλος·*

ἄκουε δ' ἄν' οὖς ἔχων.

Suid. et Phavorin. *ἄν' οὖς ἔχων, ἀντὶ τοῦ ἄνω τὸ οὖς ἔχων.* Butler correxit: *ἄκου' ἄν' οὖς ἔχων,* Dindorfius maluit *ἄκουε δ'* in versus fine poni. Sed recte haec G. Hermannus l. c. p. 29. ex melico carmine petita videri monuit apteque comparavit Theogn. 883.

IV. (124.)

Hesych. *Ἀνούτατος· ἄτρωτος ἐκ χειρός· Αἰσχύλος Λυκούργῳ.* cf. Schol. Hom. Il. δ'. 540. Etym. M. p. 119. 52. *ἀνούτατος· ὁ ἀτραυμάτιστος παρὰ τὸ οὐτάζω.* De Hesychii loco sic disputavit Hermannus l. c. p. 29. „Non esset, opinor, sic interpretatus grammaticus, nisi adiectum fuisset aliquid, unde appareret proprie accipiendum esse vocabulum, ut apud Homer. Il. XI, 659, XVI, 25. Itaque quum idem Hesychius alibi posuerit: *ἄβλητος· ἄτρωτος ἐκ βέλους·* hoc quoque ex illo Aeschyli versu sumtum videtur, in quo scriptum fuisse puto: *ἄβλητος ὤν, ἀνούτατος·* *non vulneratus eminus, non comminus.*" Vereor ut Hermannus haec cuiquam persuadeat. Sed quum Hesychius scripserit: *ἄτρωτος ἐκ χειρός,* verba *ἐκ χειρος* vel similia ex ipsius poetae loco fluxisse veri est simillimum: ut Aeschylus *ἀνούτατος* [*μὲν ἐκ χερὸς, τετρωμένος* | *λόγοις δὲ κτλ.*] vel similiter scripserit.

V. (125.)

Schol. Theocr. X, 18. ad verba Theocr. *„μάντις τοι τὰν νύκτα χροΐξεται ἁ καλαμαία."* haec adnotavit: *ἴσως οὖν ὁ Θεόκριτος τὴν ἰσχνὴν εἰπεῖν θέλων καὶ διεφθινηκυῖαν τοῦτο φησίν. ἢ τὴν ἐπιβλαβὲς καὶ χαλεπὸν ὁρῶσαν. Ἀρίσταρχος γὰρ ἐν ὑπομνήματι Λυκούργου Αἰσχύλου τὴν ἀκρίδα φησὶ ταύτην, εἰ προσβλέψει τινὶ τῶν ζῴων, ἐκείνῳ κακὸν γίγνεσθαι. ἔστι δὲ χλωρὰ καὶ περιμήκεις τοὺς πόδας ἔχουσα καὶ λεπτοὺς, καὶ συνεχῶς αὐτοὺς κινοῦσα. — — ἢ ἡ σὴ ἐρωμένη ἡ ἐοικυῖα τῇ ἀκρίδι τῇ καλαμαίᾳ*

ὀνομαζομένῃ, τῇ πρὸς μαντείας ἐπιτηδείᾳ, περιβαλεῖται τὸν χρῶτά σου κατὰ τὴν νύκτα. τουτέστιν, ἡ ἰσχνὴ καὶ λεπτὴ καὶ μακρόσκελος (Herm. *μακροσκελὴς*) *συγκοιμηθήσεταί σοι.* Hinc G. Hermannus maxime propter extrema verba fgm. 56 restituendum esse opinatus est, in qua re eum errasse videri suo loco ostendimus: recte autem monuit, fortasse scholiasten verba ne recte quidem ad Lycurgum referre, quum non constet, utrum illud Aristarchi *ὑπόμνημα Λυκούργου* in solo Lycurgo constiterit neque etiam eorum aliquid explicare potuerit, quae in praegressis legerentur tragoediis, an universam tetralogiam complexum sit.

Μ Ε Μ Ν Ω Ν.

Huius fabulae aperte mentio non est facta [5]) nisi in vetere fab. Aesch. catalogo et apud Polluc. IV, 110. Bekk. *ὁπότε μὴν ἀντὶ τετάρτου ὑποκριτοῦ δέοι τινὰ τῶν χορευτῶν εἰπεῖν ἐν ᾠδῇ, παρασκήνιον καλεῖται τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐν Ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου. εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ὀνομάζεται, καὶ πεπρᾶχθαί φασιν αὐτὸ ἐν Μέμνονι* (legebatur olim *Ἀγαμέμνονι*, quod Bekker e cod. correxit.) *Αἰσχύλου.* Memnonis autem, Aethiopum regis, historiam tractavit Aeschylus etiam in Psychostosia: qua re factum est, ut alii viri docti Memnonem et Psychostosiam eandem fabulam, alii diversas quidem, sed eiusdem tetralogiae partes fuisse statuerent. Haec sententia ab Hermanno (de Aesch. Psychost. p. 6. Opusc. VII. p. 317.) maxime defensa alteri longe videtur praeferenda ac nuper a Welckero quoque (Trag. Gr. p. 29. 35.) est accepta, quum Memnonis historia sane eiusmodi sit, ut duabus fabulis materiam praebere potuerit. Nam vix potest dubitari, quin Aeschylus in tetralogia ea expresserit, quae Aethiopidis scriptor, Arctinus Milesius (ap. Proclum in Chrestom. p. 583. ed. Didot.) narravit. *Μέμνων δὲ ὁ Ἠοῦς υἱὸς ἔχων ἡφαιστότευκτον πανοπλίαν παραγίνεται τοῖς Τρωσὶ βοηθήσων. καὶ Θέτις τῷ παιδὶ τὰ κατὰ τὸν Μέμνονα προλέγει, καὶ συμβουλῆς γενομένης Ἀντίλοχος ὑπὸ Μέμνονος ἀναιρεῖται. ἔπειτα Ἀχιλλεὺς Μέμνονα κτείνει. καὶ τούτῳ μὲν Ἠὼς παρὰ Διὸς αἰτησαμένη ἀθανασίαν δίδωσι,*

---

[5]) De fabularum titulis nihil potest subsidii peti ex verbis Aristoph. Ran. 961. sq.

> *ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν*
> *ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ' ἐξέπληττον αὐτούς,*
> *Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας κωδωνοφαλαροπώλους.*

Vehementer enim v. c. erret, qui ex eiusdem poetae verbis (Ran. 1043):

> *ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ Φαίδρας ἐποίουν πόρνας οὐδὲ Σθενεβοίας,*

ab Euripide tragoediam *Phaedrae* nomine inscriptam compositam esse concludat. cf. Eurip. Fragm. p. 222. Ex illis verbis nihil aliud sequitur, quam in alia fabula Cycnum, in alia Memnonem ab Aeschylo introductum fu'

τρεψάμενος δ' Ἀχιλλεὺς τοὺς Τρῶας καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσπεσὼν ὑπὸ Πάριδος ἀναιρεῖται καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ περὶ τοῦ πτώματος γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης Αἴας ἀνελόμενος ἐπὶ τὰς ναῦς κομίζει, Ὀδυσσέως ἀπομαχομένου τοῖς Τρωσίν. ἔπειτα Ἀντίλοχόν τε θάπτουσι καὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀχιλλέως προτίθενται. καὶ Θέτις ἀφικομένη σὺν Μούσαις καὶ ταῖς ἀδελφαῖς θρηνεῖ τὸν παῖδα. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς πυρᾶς ἡ Θέτις ἀναρπάσασα τὸν παῖδα εἰς τὴν Λευκὴν νῆσον διακομίζει. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ τὸν τάφον χώσαντες ἀγῶνα τιθέασι καὶ περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων Ὀδυσσεῖ καὶ Αἴαντι στάσις ἐμπίπτει. Quae si ab Aeschylo in tetralogia tractata sunt, probabilis est G. Hermanni l. c. sententia, in prima fabula *(Memnone)* Antilochum a Memnone, in altera *(Psychostasia)* Memnonem ab Achille, in tertia (cuius nomen se nescire fatetur Hermannus, Welcker l. c. autem *Nereïdes* fuisse existimat) Achillem ab Alexandro esse interfectum. Sed qua ratione poeta singulas fabulas conformaverit, plane incertum est. —

I. (126.)

Strabo. XV. p. 728. *Λέγονται δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σούσιοι. φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν.* cf. Choeph. 417. et Interprett. ad h. l. Dubito an pro *Αἰσχύλος* corrigendum sit *Σοφοκλῆς*. Nam ex Plutarcho et Polluce (vid. ad Psychostas.) apparet, in *Psychostasia* Memnonis matrem non mulierem Cissiam, sed deam Auroram introductam fuisse, nec poetam in *Memnone* rem aliter instituisse credibile est. Nisi forte igitur locus ad aliam quandam fabulam pertinuit, in qua Memnonis mater per occasionem memorata erat, Strabonem Aeschyli et Sophoclis Memnones inter se confudisse statuendum erit.

G. Hermannus praeterea huc refert fgm. 312. 385.; equidem huc pertinere etiam dixerim fgm. 395. 414. 421. et fortassis fgm. 22.

ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ.

Viri docti, qui Aeschyli fabularum reliquiis examinandis atque interpretandis operam dederunt, Welcker (Trilog. p. 415. sq.) G. Hermannus (de Aesch. Myrmid. etc. Lips. 1833. Opusc. V. p. 136. sq.), Droysenius (Aesch. II. p. 237. sq.), A. Schoellius (Tetral. Trag. 391. sq.), quamvis de singulis quibusdam dissentiant, tamen omnes in eo concordant, *Myrmidones*, *Nereides* et *Phryges* una tetralogia comprehensas et ab Attio Latine fuisse expressas. Cui sententiae sane et argumenti continuitas et fragmenta ipsa quodammodo favent: nam certe *Myrmidonum* et *Phrygum* reliquiae ita sunt comparatae, ut fabularum summas ex iis divinare possimus. Probabiliter igitur

Hermannus inde nexum tetralogiae, qua Aeschylus Iliadem in tragoedias convertit, paucis sic descripsit: „In *Myrmidonibus*, quantum colligi potest, Achilles, quum precibus et necessitate victus tandem Patroclum in proelium ire passus esset, isque esset ab Hectore occisus, mortuum deflebat. *Nereïdes* (cf. Il. XVIII — XXII.) pugnam Achillis, qui nova a matre arma accepisset, necemque Hectoris videntur continuisse. In *Phrygibus* (Il. XXIII. XXIV.) Priamus corpus filii ab Achille redemit.“ — Ad hanc fabulam haud dubie respexit Aeschylus Aristophanis (Ran. 1040.)

ὅθεν ἡμὴ φρὴν ἀπομαξαμένη πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησεν,
Πατρόκλων, Τεύκρων θυμολεόντων κτλ.

I. (127.)

Harpocr. p. 159, 7. ed. Bekk. *Προπεπωκότες· ἀντὶ τοῦ προδεδωκότες· ἐκ μεταφορᾶς δὲ λέγεται. — ἐν ἀρχῇ δὲ τῶν Μυρμιδόνων Αἰσχύλος*

Τάδε μὲν λεύσσεις, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
δοριλυμάντους Δαναῶν μόχθους,
*οὓς * * εἴσω κλισίας.*

Versu 1 usus est Aristoph. Ran. 992, ad quem locum scholiastes adnotat: *ἔστι δὲ ἀρχὴ αὕτη Μυρμιδόνων Αἰσχύλου.* — Vs. 3. lacunam Blomfieldus (praef. ad Pers. p. XIV.) expleri iussit verbis *σὺ προπίνεις*; Heathius probabilius *προπεπωκὼς* excidisse coniecit, cuius sententiam Hermannus amplexus in sequentibus *μίμνεις* vel *θάσσεις* vel talorum ludi commemorationem sequutam esse dicit, si quidem verum sit, quod scholiastes quidam ad Aristoph. Ran. 1400. *βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.* adnotavit: *ἐκ Μυρμιδόνων· πεποίηκε γὰρ αὐτοὺς κυβεύοντας.* Verum his verbis nihil tribuendum esse non modo inde apparet, quod ea in optimis libris Rav. Ven. desunt, sed quod etiam versus *βέβληκ' κτλ.*, qui olim inter Aeschyli Myrmidonum reliquias circumferebatur, ab alio scholiasta, Zenobio, Eustathio, Suida, Photio, Euripidi tribuitur. Cf. Eurip. fgm. 692.

II. (128.)

Aristoph. Ran. 1264.

Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ, τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων
ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;

Schol. adnot. *Εὐριπίδης ἐστὶ τὰ Αἰσχύλου λέγων· ἔστι δὲ ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου.* [*τοῦτο ἀπὸ τῶν πρέσβεων πρὸς Ἀχιλλέα* (Fritzschius ad Aristoph. Ran. 992. maluit: *τοῦτο πρὸς Ἀχιλλέα ἀπὸ τῶν πρέσβεων ὡς*) *Αἰσχύλος πεποίηκεν· ἔστι δὲ ἐκ Μυρμιδόνων. προφέρει καὶ Εὐριπίδης εἰς γέλωτα ἄλλα ἐξ ἄλλων δράματα συναγαγών. διὸ καὶ ἀσαφῆ, μίαν ἁρμονίαν οὐκ ἔχοντα.*] Et ad vs. 1266. *προφέρεται δὲ οὐκ ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ μέλη αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἄλλο ἄλλοθεν, καὶ ἐπιλέγει τὸ ἰήκοπον,* [*κυρίως ἐκείνων τῶν στίχων ὄν, τοῦ Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ.*] Quae uncis inclusimus

verba in optimis libris Rav. Ven. desunt. Bene correxerunt Heathius et Hermannus:

> *Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ, τί ποτ', ἀνδροδάϊκτον ἀκούων,*
> *ἰή,*
> *κόπον, οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;*

cf. Schol. Arist. Ran. 1275. *τινὲς ἀξιοῦσι τὸ ἰὴ ψιλοῦν, ὅταν μὴ ᾖ ἐν ὕμνῳ. ἐκεῖ γὰρ δασύνεται. ὡς ἐφυμνίῳ δὲ κέχρηται τῷ ἰήκοπον οὐ πελάθεις.* Etym. M. p. 469, 41. Suid. v. *ἰή.* Defendit vero *ἰήκοπον* et idem atque *ἰήϊον κόπον*, *lamentabilem planctum*, esse dixit Fritzschius ad Aristoph. Ran. 1264.; haud feliciter.

III. (129.)

Schol. Aristoph. Av. 1256. *τριέμβολον· πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον. μήποτε δὲ καὶ πλοίου τις ἦν κατασκευή· καὶ γὰρ δεκέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν τοῦ Νέστορος ναῦν ἐν Μυρμιδόσιν.* Eadem habet Suid. v. *τριώβολον* sed omissis verbis *Αἰσχύλος εἶπε.* Hermannus haec et fgm. IV. ibi locum habuisse arbitratur, ubi de calamitate Graecorum aucta, imprimis de igni navibus iniecto expositum sit.

IV. (130.)

Schol. Aristoph. Pac. 1177. *ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών· ὡς φοινικᾶ πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ. ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ πολλάκις κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος, ὃν ἀεὶ κωμῳδοῦσιν, ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται. — Ἄλλως. ὁ Αἰσχύλος „ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν στάζει κηρο....θεν τῶν φαρμάκων πολὺς πόνος." θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι πρῶτος φεύγει ὡς ἵππος καὶ ὄρνεον.* Sic cod. Venet. cf. Schol. Aristoph. Av. 799. *εἶτ' ἐξ οὐδενὸς μεγάλα πράττει κἄστι νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών· παρὰ τὰ γραφέντα ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. λέγει δὲ ὅτι μέγας ὄρνις γέγονε καὶ οὐχ ὁ τυχών.* (Verba *παρὰ* — *Αἰσχύλου* tantummodo ad v. *ἱππαλεκτρυὼν* pertinere monuit Dindorfius.) Aristoph. Ran. 1030. sq.

> *ΔΙΟΝ.* *Νὴ τοὺς θεούς, ἐγὼ γοῦν*
> *ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα*
> *τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν τίς ἐστιν ὄρνις.*
> *ΑΙΣΧ.* *σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὠμαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.*

Adnotat schol.: *προείρηται ὅτι ἐκ τῶν Μυρμιδόνων ἐστὶν ἐπὶ νεὼς „ἐπὶ δ' αἰετὸς ξουθὸς ἱππαλεκτρυών." τὸ δὲ ἵππος ἐπὶ τοῦ μεγάλου.* Extrema verba, nisi forte ex illis: *ἀπὸ δ' αὖτε* depravata sunt, sic videntur restituenda:

> *ἔπι δ' αἰετὸς [καὶ] ξουθὸς ἱππαλεκτρυών*

Agebatur enim de picturis, quibus navis exornata erat. — Verba a schol. Arist. Pac. allata vero sic dedit Hermannus:

> *ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς ἱππαλεκτρυών*
> *στάζει, χριθέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.*

praecessisse dicens vocabulum, quale χροία est, quo crasis fieret in ἀπό. Sed Hermannus ipse haec intelligi vix posse et στάζει, si πολὺς πόνος recte se habeant, ut ipse iste equigallus dictus sit *discretorum colorum multus labor*, ad aliquod e praegressis verbis referendum esse fassus est. Quam ob rem sic immutavit vs. 2: κριθέντων φαρμάκων πολὺν πόνον. At neque haec mutatio neque, quod literae κηρο et lacuna prorsus ab eo neglectae sunt, probari potest. Ad verum igitur multo propius accessisse videtur Dindorfius, qui (adnot. ad schol. Arist. l. c.) in illis verbis trium versuum lacinias superesse coniecit in hunc modum constituendas:

ξουθὸς ἱππαλεκτρυών
στάζει . . . . .
κηρὸς λυθέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.

Male autem et verba ἀπὸ δ' αὖτε locum habere in senario potuisse negavit ideoque omisit, et infeliciter vs. 3. restituit. Rectius fortasse nuper dedit Welcker (de pictura encaustica in Script. minor. Vol. III. p. 413.):

ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς ἱππαλεκτρύων
στάζει . . . .
κηροχριθέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.

cum verbo κηροχίεσθαι collat. v. κυροχυτεῖν, ad vs. 2. 3. collat. Agam. 179. στάζει δ' ἐν ὕπνῳ πρὸ καρδίας μνησιπήμων πόνος. Sed vide, ne vs. 1. e schol. Ran. 1030, eum in modum, quo supra scripsimus, corrigendus et post ἱππαλεκτρυὼν interpungendum sit: praeterea dubito, num recte se habeat κηροχριθέντων. Nescio igitur, an poeta scripserit:

ἔπι δ' αἰετὸς [καὶ] ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.
στάζει [δὲ δεινῇ τοῦ πυρὸς τακεὶς φλογὶ]
κηρῷ [τι]θέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.

Male Fritzschius (ad Aristoph. Ran. 492.) coniecit:

α.
Ποῦ δ' αὖτε φροῦδος ἱππαλεκτρυών;
κηρ. (i. e. κῆρυξ.)
στάζει, λυθέντων φαρμάκων πολὺς πόνος.

V. VI. (131.)

Athen. XIII. p, 601. A. *Οὕτω δ' ἐναγώνιος ἦν ἡ περὶ τὰ ἐρωτικὰ πραγματεία καὶ οὐδεὶς ἡγεῖτο φορτικοὺς τοὺς ἐρωτικοὺς, ὥστε καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας, ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων. διὸ καὶ παιδεραστάν τινες καλοῦσι τὴν τραγῳδίαν· καὶ ἐδέχοντο τὰ τοιαῦτα ᾄσματα οἱ θεαταί.* De hac re, quam poetis haud pauci vitio verterunt, vide quae ad Niobes Sophocleae argumentum disputavimus. Plato (Sympos. p. 180. A.) non propter amoris commemorationem, sed quod Patroclum ab Achille, non hunc ab illo

amatum finxerit, Aeschylum reprehendit his verbis: *Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων, καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολύ, ὥς φησιν Ὅμηρος.* De quibus alii aliter iudicarunt. cf. Stallb. ad h. l. — Fragmenta, quae ad illum amorem pertinent, haec sunt. Athen. XIII. p. 602. E. *Παρὰ δὲ Σπαρτιάταις, ὡς Ἅγνων φησὶν ὁ Ἀκαδημαϊκός, πρὸ τῶν γάμων ταῖς παρθένοις ὡς παιδικοῖς νόμος ἐστὶν ὁμιλεῖν. καὶ γὰρ ὁ νομοθέτης Σόλων ἔφη „μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος." Αἰσχύλος τε καὶ Σοφοκλῆς ἀναφανδὸν ἔφασαν· ὁ μὲν Μυρμιδόσι*

Σέβας δὲ μηρῶν ἁγνὸν οὐκ ἐπῃδέσω,
ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων.

ὁ δ' ἐν Κολχίσι (fgm. 316.). In libris est *ἅγιον*, quod Canter (Var. Lect. II, 9.) correxit. cf. Pors. ad Eur. Med. 750. Cavetur autem hoc ipso adiectivo *ἁγνὸν*, ne de amore flagitioso cogitetur. Vs. 2. libri *πικρῶν*, quod Canter l. c. ex Plutarcho emendavit, qui de adul. et amic. 19. p. 61. A. versum 2 sine auctoris et fabulae nomine, totum locum vero in Amator. V, 2. p. 751. C. sic exhibuit: *Πρόσλαβε δὲ τῷ Σόλωνι* (l. c.) *καὶ τὸν Αἰσχύλον λέγοντα· „σέβας δὲ μηρῶν οὐ κατῃδέσω, ὦ δυσχάριστε καὶ πυκνῶν φιλημάτων."* Achillis ad Patrocli cadaver verba esse monuit Porso l. c. et eodem rettulit Lucian. Amor. 54. T. II. p. 457. *ἀλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας μεσῖτις ἡδονή· στένων γοῦν Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον, ἀταμιεύτῳ πάθει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπερράγη·*

μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία
[καλλίων.]

In aliquot libris est *καλλίω*, in aliis *καλλίων*, in aliis vox deest. Boissonadius correxit *κάλλιον*, Belinus de Ballu *μηρῶν τί τῶν σῶν εὐσεβοῦς ὁμιλίας κάλλιον*, G. Hermannus *εὐσέβησ' ὁμιλίαν κλαίων. κλαίων* proposuit etiam Dobraeus (Append. ad Aristoph. p. 129.). Fritzschius (de Sophocl. Niob. p. 36.), collat. Aristoph. Equ. 1262. *μηρῶν τί τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία κάλλιον;* recte ceteroquin monens, Achillis Patroclique amorem tanto pudore descriptum fuisse, ut omnis rerum atque verborum turpitudo abesset. — Equidem vereor, ne hic versus non Aeschyli sit, sed Luciani, qui, quum versus, quos supra attulimus, citare vellet, eorum vero non satis memor esset, eandem quidem sententiam, sed alia verba usurpavit; nam mirum in modum conveniunt *σέβας ἁγνὸν μηρῶν* et *ὁμιλία εὐσεβὴς μηρῶν*, nec credendum, a poeta in eadem scena bis eandem sententiam esse prolatam. Vox *καλλίων* autem vel quidquid in ea latet a librario ad supplendam sententiam adiectum videtur.

VII. (132.).

Grammatic. in Bekk. An. Gr. I. p. 321, 19. Bachm. An. I. p. 4, 2. Suid. Zonar. p. 9. Cram. Anecd. Gr. Paris. Vol. IV. p. 83. *Ἄβδελυκτα· ἀμύσακτα, μιάντα, τὰ μὴ μιαίνοντα, ἃ οὐκ ἄν τις βδελυ-*

χθείη καὶ δυσχεράνειε· τραγικωτέρα δὲ ἡ λέξις· Αἰσχύλος (Μυρμιδόσι addit Suid.)

Καὶ μὴν, φιλῶ γὰρ, ἀβδέλυκτ᾽ ἐμοὶ τάδε.

Sic libri: Bekker scripsit φιλῶ γε κἀβδέλυκτά μοι τάδε sine iusta causa.

VIII. (133.)

Aristoph. Eccles. 392.

Ἀντίλοχ᾽, ἀποίμωξόν με τοῦ τριωβόλου
τὸν ζῶντα μᾶλλον. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.

Adnotat schol. (et hinc Suid. v. ἀποίμωξον.) Παρὰ τὸ ἐξ Αἰσχύλου Μυρμιδόνων

Ἀντίλοχ᾽, ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος
τὸν ζῶντα μᾶλλον.

Probabiliter G. Hermannus etiam verba τἀμὰ γὰρ διοίχεται Aeschyli esse coniecit. Ab Achille haec Antilocho dicta esse, qui primus ei de Patroclo interfecto nuntium attulisset, ut est ap. Hom. Il. σ', 18., monuit Porso ad Eur. Med. 750.

IX. (134.)

Aristoph. Av. 808.

Ταυτὶ μὲν ἠκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον,
τάδ᾽ οὐχ ὑπ᾽ ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.

ubi scholiastes (quem exscripsit Suid. v. ταυτὶ μὲν et v. οὐχ ὑπ᾽ ἄλλων, ubi v. 1. omisit.): κατὰ τὸν Αἰσχύλον· Ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν·

Ὧς δ᾽ ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος,
πληγέντ᾽ ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν,
εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος·
τάδ᾽ οὐχ ὑπ᾽ ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
ἁλισκόμεσθα.

πεποίηκε γὰρ ὁ Αἰσχύλος ἀετὸν τετρωμένον λέγοντα ταῦτα, ἐπειδὴ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ· καὶ ἡμεῖς οὖν, φησίν, οὐχ ὑπ᾽ ἄλλων πάσχομεν ταῦτα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν γνώμῃ. — τοῖς αὑτῶν πτεροῖς· ὅλον τοῦτο ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. τὸ δὲ, οὐχ ὑπ᾽ ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεσθα, ἀντὶ τοῦ, ἑαυτοῖς ταῦτα πεποιήκαμεν. — Vs. 1. Suid. ὅδ᾽. Sed Diogenian. I, 189. et schol. Anglic. ad Aphthon. (in Walzii Rhett. II. p. 12.): Λιβυκὸς δὲ αἶνος ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰρῆσθαι λέγεται, ἀπὸ Λίβυός τινος· οἱ δὲ Κύβισσαν (Κύβισαν Diogen.) εὑρετὴν γενέσθαι τοῦ εἴδους τούτου, ὡς Αἰσχύλος διασαφεῖ „ὧδ᾽ ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυκῶν τὸ κλέος. Hinc genuinam scripturam Schneidewinus bene perspexit hanc esse:

Ὧδ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν κλέος.

Vs. 4. sq. in proverbium abiit, quo multi scriptores usi sunt, quorum locos congesserunt Gataker Adv. posth. p. 538. sq., Porso ad Eurip. Med. 139. VIII., Valckenarius ad fragm. Callim. p. 286., Blomfieldus ad Agam. 796., Schaefer ad Aesop. p. 139. Addendum esse locum Galeni de Hippocr. et Plat. placit. T. I. p. 280. Bas. (T. V. p. 395. Lips.) monuerunt Hermannus et Dindorfius. Verba Achillis esse querentis, quod Patroclum armis suis ornatum ipse ad necem miserit, vidit Porso l. c.

X. (135.)

Schol. Aristoph. Av. 1420. πτερῶν Πτερῶν δεῖ· παρὰ τὸ Αἰσχύλου ἐξ Μυρμιδόνων

Ὅπλων ὅπλων δεῖ.

Verba Achillis esse arma requirentis monuit Hermannus.

XI. (136.)

Hesych. et Phavorin. Ἄγρεμον· τὸν κάμακα, ἀπὸ τοῦ αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν, ἤγουν ἀγρεύειν· ἢ λαμπάδα ἢ δόρυ. Αἰσχύλος ἐν Μυρμιδόσιν. (Hesychii cod. Αἰσχύλος δὲ μυρμή.) Si recte se habet δὲ, verissime inquit Hermannus, continuenda his est glossa, quae apud utrumque grammaticum sequitur: ἀγρέμονα, τὸν ἐπιμήνιον. Sed Hermannus ipse Phavorini scripturam praefert, nisi quod Aeschylum non ἄγρεμον, sed ἀγρέμονα posuisse existimat. Quae sententia eo confirmari videtur, quod in Etym. M. p. 13, 17. legitur: ἀγρεμὼν (sic), θηρευτικός.

XII. (137.)

Hesych. Ἐγκουράδες, τὰ ἐν τῷ προσώπῳ στίγματα. καὶ οἱ ἐν ταῖς ὀροφαῖς γραφικοὶ προσώπων πίνακες. ἔστι γὰρ κουρὰς ἡ κορυφὴ (ὀροφὴ Struvius in Supplem. Lex. Schneideri p. 117.) καὶ ὁ γραπτὸς πίναξ. ἐγκουρὰς δὲ ὁ γεγραμμένος. Αἰσχύλος Μυρμιδόσιν (cod. μυρμήδοσιν.) Id. et Phavorin. v. Κουράς, ἡ ἐν τοῖς ὀροφήμασι γραφὴ, ὀροφικὸς πίναξ. παρὰ δὲ Αἰσχύλῳ ἐν Μυρμιδόσι ἀμφιβόλλεται (sic correxit Hermannus pro ἀμφιβάλλει) ἐγκουράδι (Phavorin. ἐν κουράδι.) ἔστι δὲ ἐγκουρὰς ὀροφικὸς πίναξ. Ex his dubitasse grammaticos apparet, utrum Aeschylus ἐγκουράδι an ἐν κουράδι scripserit.

Hermannus praeterea huc refert fgm. 139. et 356.

Μ Υ Σ Ο Ι.

Aristotelis locum (fgm. I.), quo Telephum in Mysiam venisse mutum narratur, recte ad Aeschyli (non ad Sophoclis) Mysos referri inde cognosci potest, quod versibus quibusdam, quos Photius ex eo dramate servavit, famulus pro domino loqui videtur. Domino enim, si quidem is Telephus fuit, loqui non licuit, quia caede pollutus ac nondum expiatus erat: ita enim ferebat mos. cf. Aesch. Eum. 425. sq. Eur. Fragm. 1028. Welcker. Trag. Gr. p. 53. sq. Et Telephum introductum esse etiam ex fgm. IV, quo Tegeae mentio facta, probabile est: nam e Tegea Telephus in Mysiam ex oraculi iussu profectus est, ut propter avunculorum caedem expiaretur. Veri igitur est simillimum, ab Aeschylo in hac fabula ea esse expressa, quae Apollod. III, 9, 1., Hygin. fab. C., alii narrant, quaeque a nobis infra (ad Sophoclis Mysos) sunt exposita. Ibi etiam de discrimine, quod inter utriusque fabulam intercessisse videtur, pauca diximus.

I. (138.)

Aristot. Poetic. c. 25. Tyrrwh. p. 69. Herm. τούς τε λόγους μὴ συνίστασθαι ἐκ μερῶν ἀλόγων, ἀλλὰ μάλιστα μὲν μηδὲν ἔχειν ἄλογον· εἰ δὲ μή, ἔξω τοῦ μυθεύματος· ὥσπερ Οἰδίπους τὸ μὴ εἰδέναι πῶς ὁ Λάϊος ἀπέθανεν. ἀλλὰ μὴ ἐν τῷ δράματι. ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ (Soph. El. 680.) οἱ τὰ Πύθια ἐπαγγέλλοντες, ἢ ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἥκων.

II. (139.)

Strab. XIII. p. 616. Ῥεῖ δ' ἐκ τοῦ Τήμνου ποταμὸς Μύσιος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτοῦ· ἀφ' οὗ δέχονταί τινες εἰπεῖν Αἰσχύλον κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι προλόγου

Ἰὼ Κάϊκε Μύσιαί τ' ἐπιρροαί.

Eundem vs. sine auctoris et fabulae nomine afferunt Schol. Hephaestionis p. 84. (103. ed. Gaisf.) et Macrob. Saturn. V, 20. — Mirum est, quod Strabo eum κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι προλόγου locum habuisse dicit, quum Harpocrationis et scholiastae Aristoph. (fgm. 127.) testimoniis prologum metro anapaestico conscriptum fuisse constet. G. Hermannus (de Aesch. Myrmid. etc. p. 5.) Opusc. V. p. 139.) quidem istis verbis primam histrionis orationem iambicam, (sicut in Euripidis Iphigenia in Aulide anapaestos excipiat is, qui propter argumenti enarrationem vocetur prologus,) significari arbitratus locum inter Myrmidonum fragmenta recepit, sed bene hanc sententiam redarguit Welcker (Trag. Gr. p. 54.) ac iure violentam dixit hanc rationem. Adde iis, quae vir doctissimus disputavit, scholiastae ad Arist. Thesm. 1074. (Eurip. fgm. 117.) similiter locuti verba. Multo igitur probabilior est Pauwii coniectura, ad quam Butler, Dindorfius, Welcker, alii accesserunt, erratum esse in fabulae nomine sive a Strabone ipso sive a librario

quodam et illius loco substituendum *ἐν Μυσοῖς*. Caïci enim in hac fabula mentionem esse factam etiam e fgm. III. liquet.

III. (140.)

Phot. p. 344, 7. et Suid. *Ὀργεῶνες· οἱ τοῖς ἰδίᾳ ἀφιδρυμένοις θεοῖς ὀργιάζοντες· ὀργιάζειν δέ ἐστι τὰ τῶν θεῶν ὄργια τελεῖν· τουτέστι μυστήρια καὶ νόμιμα. Νόμων δ'. μὴ κεκτῆσθαι ἔσω ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἱερά. τὸν δὲ φανέντα κεκτημένον ἕτερα καὶ ὀργιάζοντα πλὴν τὰ δημόσια. Σέλευκος δὲ ἐν τῷ ὑπομνήματι τῶν Σόλωνος ἀξόνων· ὀργεῶνάς φησι καλεῖσθαι τοὺς συνόδους ἔχοντας περί τινας ἥρωας ἢ θεούς· ἤδη δὲ μεταφέροντες καὶ τοὺς ἱερέας οὕτως καλοῦσιν· ὁ γ' οὖν Ἀντίμαχος ἐν τῇ Λυδῇ· Γενεᾷ Καβάρνους θῆκεν ἀγακλέας ὀργείωνας· καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐν Μυσοῖς τὸν ἱερέα τοῦ Καΐκου προσαγορεύων·*

Ποταμοῦ Καΐκου χαῖρε πρῶτος ὀργεών·
εὐχαῖς δὲ σώζοις δεσπότας Παιωνίαις.

περὶ τῶν ὀργεώνων γέγραφεν καὶ Φιλόχορος· τοὺς δὲ φράτορας ἐπάναγκες δέχεσθαι καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς ὁμογάλακτας, οὓς γεννητὰς (sic) *καλοῦμεν.* Apud Suid. est *σώσεις — παιονίας.* — Huc respexit etiam Harpocrat. p. 139, 4. ed. Bekk. v. *Ὀργεῶνας. — ὀργεῶνες δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τιμῇ θεῶν ἢ ἡρώων συνιόντες. — — οἱ μέντοι ποιηταὶ ἔταττον τοὔνομα ἁπλῶς ἐπὶ τῶν ἱερέων, ὡς Ἀντίμαχός τέ που καὶ Αἰσχύλος ἐν Μύσταις* (sic.) Cf. Etym. M. p. 226, 18. *Γεννῆται· γένους ἐστὶ σύστημα ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν συνεστώς, οὗ οἱ μετέχοντες ἐκαλοῦντο γεννῆται· οὐ κατὰ γένος ἀλλήλοις προσήκοντες, οὐδὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ἀλλ' ὥσπερ οἱ δημόται καὶ φράτορες ἐκαλοῦντο, νόμων κοινωνίαν τινὰ ἔχοντες, οὕτως καὶ οἱ γεννῆται συγγενικῶν ὀργίων ἢ θεῶν, ἀφ' ὧν ὀργεῶνες ὠνομάσθησαν. ἢ οἱ ταὐτοῦ γένους μετέχοντες ἢ ἀπ' ἀρχῆς κοινὰ ἱερὰ ἔχοντες· οἱ δὲ ὁμογαλάκτους, φράτορας, συγγενεῖς τοὺς γεννήτας.*

IV. (141.)

Steph. Byz. *Οἶος, πολίχνιον Τεγέας. Αἰσχύλος Μυσοῖς.*

Welcker (Trag. Graec. p. 56.) huc rettulit fgm. 290. 407, sed fortassis etiam huc pertinet fgm. 229.

Ν Ε Α Ν Ι Σ Κ Ο Ι.

Quale huius fabulae, quae tertium in Lycurgia tetralogia obtinuit locum, viris doctis fuisse videatur argumentum, in universum iam ad *Edonos* indicavimus. Hoc loco satis erit adiecisse, quum omnia, quae de ea scimus, in coniectura posita sint, Hermannum

(de Aesch. Lycurgia p. 20. Opusc. V. p. 25.) *Νεανίσκων* nomine statuisse iuvenes Edonos significari, qui cognita Bacchi potentia, sacra eius amplexi, quum etiam Lycurgus impietatem luisset suam, deorum eum numero additum coniunctis cum Baccho sacris coluerint. Fabulae enim tale argumentum complexae ait vir clarissimus apte adnecti potuisse Lycurgum satyricum, de quo supra dictum.

I. (142.)

Athen. XI. p. 503. C. *Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς καλεῖσθαί φησι ψυκτήρια καὶ τοὺς ἀλσώδεις καὶ συσκίους τόπους τοὺς τοῖς θεοῖς ἀνειμένους, ἐν οἷς ἔστιν ἀναψῦξαι. Αἰσχύλος Νεανίσκοις*

σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις.

Εὐριπίδης (fgm. 778.). Sic libri, nisi quod in deterioribus quibusdam *ὑπηκόοισιν* est. Valckenarius (ad Eur. Hippol. 199.) literam *σ* in *σαύρας* e praegresso *Νεανίσκοις* adhaesisse ratus correxit *αὔρας*, quod editores recipere non dubitarunt. Verissime autem monuit G. Hermannus, pravam esse ratiocinationem, qua ille versum Aeschyli corrigendum iudicaverit. Nam quis reprehenderet, si Aeschylus sic scripsisset: *οὐδ' εὗροι τις ἂν σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις*; vel sic: *ὥστε καῦμ' ὑπεκφυγεῖν σαύρας κτλ.* sicut Virg. Ecl. II, 9. *nunc virides etiam occultant spineta lacertos.*, vel si poeta in comparatione aliqua lacertae mentionem fecisset?

II. (143.)

Hesych. et Phavorin. *Ἀρείφατον λῆμα, ἰσχυρὸν, ἀντὶ τοῦ Ἄρει ἐοικώς* (Phavorin. *ἐοικός*). *Αἰσχύλος Νεανίσκοις.* Cf. Aesch. Eum. 873. Eur. Suppl. 621. Etym. M. p. 139, 20.

III. (144.)

Hesych. *Ἀφοίβατον· ἀκάθαρτον. Αἰσχύλος Νεανίσκοις.* Eadem sine auctoris et fabulae nominibus habet Phavorinus. Haud dubie recte correxerunt viri docti *ἀφοίβαντον, ἀκάθαρτον*, nam *ἀφοίβαντον χέρα* habet Aesch. in Eum. 237, quem locum scholiastes ipso illo *ἀκάθαρτον* explicavit.

IV. (145.)

Apud Phot. p. 326, 15. se excipiunt hae glossae: *Ὀκτώπηχυς καὶ Ὀκτώπους· Φιλήμων. — Ὀκτώπαν ποταμὸν Αἰσχύλος διαπέπλευκε Νεανίσκοις. — Ὀκτώπας· ἤτοι ὁ σκορπίος. — Ὀκτώπους· ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν. — Ὀκτώπουν* (cf. fgm. 161.). Similem habet Hesych. *Ὀκτώπας, ποταμός.* Sed neque fluvius aliquis *Ὀκτώπας* innotuit, nec, si forte illa vox adiectivum est, quid significet aut qua ratione corrigenda sit, ut fluvio conveniat, liquet. Neminem autem latere potest, apud Photium omnia esse perturbata, nec facile ad dicendum, quomodo possint restitui. G. Hermannus l. c. p. 26. sibi de tribus constare dicit: primo aut haec verba, *Αἰσχύλος Νεανίσκοις*,

aut illa *ποταμὸν διαπέπλευκεν* vel ex margine vel quod supra versum adscripta fuissent, locis non suis esse inserta; deinde *ἤτοι*, *ἢ* indicio esse, non quod vocabulum in capite glossae posuerit Photius, sed illud, quod scriptoris ab eo commemorati sit, explicari; postremo *ὀκτώπαν* et *ὀκτώπας* indocto librario deberi, qui quum in codice, quem ante oculos habuerit, scriptum viderit *ὀκτώπουν* et *ὀκτώπους*, utrique autem voci supra appictum esse *α*, hoc *α* non, uti debuerit, mediae, sed ultimae syllabae correctionem esse crediderit. His positis emendavit: *ποταμὸν διαπέπλευκεν ὀκτάπους*, sed dubitari simul posse monuit, utrum haec verba Aeschyli an Philemonis nomini sint adiicienda. Et quum ipse ea potius comoediae quam tragoediae convenire existimaret, in hunc modum Photii glossas esse redintegrandas coniecit: *ὀ κ τ ώ π η χ υ ς καὶ ὀ κ τ ώ π ο υ ς. Αἰσχύλος Νεανίσκοις. Φιλήμων ὀ κ τ ά π ο υ ν. „ποταμὸν διαπέπλευκεν ὀκτάπους·“ ἤτοι ὁ σκορπίος ὁ ὀκτώπους, ἢ ὁ μακρὸς ὀκτὼ ποδῶν.* incertum esse dicens, scorpiumne an cancrum (cf. Nicandr. Ther. 605.) in mente habuerit illius versiculi auctor. Haec Hermannus. — Butler dedit *Ὀκτώπαν· ποταμὸν (διαπέπλευκε) Αἰσχ. Ν.* verbum *διαπέπλευκε* a Photio adiectum esse arbitratus, quo ostenderet, unde penderet casus obliquus. — Friebelius (Satyrogr. fragm. p. 137.) proposuit: *Ὀκτώπαν ποταμόν· Αἰσχύλος δι' α πέπλακε Νεανίσκοις· Ὀκτώπας· ἤτοι ὁ σκορπίος.* quamquam ipse propter Hermanni disputationem de hac forma dubitans. — Mihi neque haec neque quae Hermannus disputavit, ab omni parte satisfaciunt: ipse tamen meliora non habeo, quae proferam. Nescio tamen, an simpliciter corrigendum *Ὀ κ τ ώ π α ν π ο τ α μ ό ν δ ι α π έ π λ ε υ κ ε ν. Αἰσχύλος Νεανίσκοις.* et credendum sit, a poeta allatum esse fluvium aliunde nobis non cognitum. Neque hoc offensioni esse debet, quum Aeschylus saepius urbes fluviosque commemoraverit ceteroquin ignotos. cf. fgm. 82. 97. 141. 349. Videant de hac re doctiores.

Hermannus huc praeterea referendum esse censet fgm. 291.

N E M E A.

Quid in hac fabula, cuius nisi in vetere fab. Aesch. catalogo mentio non est facta, poeta repraesentaverit, plane ignoramus. Nam ne titulus quidem ita comparatus est, ut ex eo probabilem coniecturam facere queamus. Falsam vero esse eorum sententiam, qui hanc fabulam cum Septem contra Thebas in eadem tetralogia fuisse statuerunt, ex illis luculenter apparet, quae ad Laium Aeschyli disputavimus. Quamobrem etiam admodum dubium est, quod de eius argumento viri docti divinarunt, latere id in iis dicentes, quae

memoriae prodidit Apollod. III, 6, 4. *Παραγενόμενοι δὲ εἰς Νεμέαν, ἧς ἐβασίλευσε Λυκοῦργος, ἐζήτουν ὕδωρ. καὶ αὐτοῖς ἡγήσατο τῆς ἐπὶ κρήνην ὁδοῦ Ὑψιπύλη, νήπιον παῖδα ὄντα Ὀφέλτην ἀπολιποῦσα, ὃν ἔτρεφεν, Εὐρυδίκης ὄντα καὶ Λυκούργου. αἰσθόμεναι γὰρ αἱ Λήμνιαι ὕστερον Θόαντα σεσωσμένον, ἐκεῖνον μὲν ἔκτειναν, τὴν δὲ Ὑψιπύλην ἀπημπόλησαν· διὸ πραθεῖσα ἐλάτρευε παρὰ Λυκούργῳ. δεικνυούσης δὲ τὴν κρήνην ὁ παῖς ἀπολειφθεὶς ὑπὸ δράκοντος διαφθείρεται. τὸν μὲν οὖν δράκοντα ἐπιφανέντες οἱ μετὰ Ἀδράστου κτείνουσι, τὸν δὲ παῖδα θάπτουσιν. Ἀμφιάραος δὲ εἶπεν ἐκείνοις τὸ σημεῖον τὰ μέλλοντα προμαντεύεσθαι· τὸν δὲ παῖδα Ἀρχέμορον ἐκάλεσαν. οἱ δὲ ἔθεσαν ἐπ' αὐτῷ τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα. καὶ ἵππῳ μὲν ἐνίκησεν Ἄδραστος, σταδίῳ δὲ Ἐτέοκλος, πυγμῇ Τυδεὺς, ἅρματι καὶ δίσκῳ Ἀμφιάραος, ἀκοντίῳ Λαόδοκος, πάλῃ Πολυνείκης, τόξῳ Παρθενοπαῖος·* Idem argumentum Euripides in *Hypsipyle* tractavit, ubi plura de eo diximus. cf. Eur. Fragm. p. 373. Sed si eodem usus est Aeschylus, id quod G. Hermanno (de Aesch. trilog. Theban. p. 16. Opusc. Vol. VII. p. 205.) propter locum schol. Pind., qui in Nemeorum praefatione de istorum ludorum institutione scripsit: *ἄλλοι δὲ, ὧν ἐστι καὶ Αἰσχύλος, ἐπ' Ἀρχεμόρῳ τῷ Νεμέας* (sic) *παιδί*, veri simile videtur, mirum est, quod poeta fabulam urbis nomine inscripsit. Comparavit quidem Welcker (Trag. Gr. p. 57.) cum eo titulum *Αἴτνα*, sed longe alia est huius, alia illius dramatis ratio. Nescio igitur, an dramatis titulus *Νέμεα*, non *Νεμέα*, fuerit: si quidem summa fabulae in instituendis ludis Nemeis erat posita. Ac sic inscribi eam potuisse non negabit, qui tragoedias nonnunquam ab argumenti summa nomen accepisse consideraverit. (Vide quae infra ad Sophoclis Niptra monuimus). In eo autem ad Hermanni sententiam accedo, quod is fabulam potius ad Hypsipyles, quam ad Thebanas res pertinuisse dicit.

ΝΗΡΕΙΔΕΣ.

Huius fabulae quale fuerit argumentum neque ex fragmentis neque aliunde compertum habemus. Quod ex titulo autem viri docti divinarunt, supra (ad Myrmidones) est commemoratum. Sed a reliquis Welcker (Tril. p. 422. 436. sq. Trag. Gr. p. 35. sq.) cum in aliis quibusdam, quae afferre longum est, tum in eo maxime dissentit, quod duas Aeschyli fabulas fuisse statuit *Nereïdum* nomine inscriptas, quarum altera cum Myrmidonibus, altera cum Memnone et Psychostasia coniuncta fuerit.

I. (146.)

Schol. Eur. Phoen. 209. (219. Valck.) *περιρρύτων· τῶν σφοδρῶς ῥεομένων καὶ κύκλῳ κεχυμένων. Ἀκάρπιστα δὲ πεδία τὴν θάλασσάν φησιν, ἐπεὶ ἱππεύειν αἱ νῆες δοκοῦσιν ὀχήματος τρόπον. οὕτω καὶ Ἴων λέγει* (fgm. 62. Poet. trag. fgm. Vol. III. p. 46.) *καὶ Αἰσχύλος Νηρεῖσι*

δελφινοφόρον πόντου πεδίον
διαμειψάμεναι.

Cod. Aug. Taur. δελφίνορον, Hav. δελφήνηρον, vett. editt. δελφινορόν πεδίον πῶς δ. Barnesius correxit δελφινοφόρον Valckenario aliisque probantibus, G. Hermannus (de Aesch. Myrmid. etc. p. 15. Opusc. V. p. 151.) δελφινηρὸν πεδίον πόντου.

II. (147.)

Hesych. Ἐναραφόρος· σκυλοφόρος. ἐναροκτάντας δὲ, φθογ-γ...κότος (φθογγοσκότος Musurus.), ὑψοῦ τέλος ἀθανάτων ἀπολέψει (ἀπολείψει Musur.). Αἰσχύλος Νηρεΐσιν. οἱ ὑπομνηματισταὶ παρὰ τὸ (Hom. Od. χ', 412.) „οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν (ἐπαδρᾶσιν cod.) εὐχετάασθαι", ἵνα ᾖ ὁ νοῦς, ὁ δὲ ἐναροκτάντας θάνατον μὴ (μοι Musur.) ἐπικαυχώμενος, τὸ ἐκ τῶν θεῶν τέλος ὑψοῦ ἀπολείψει, τὰ τῶν ἀθανάτων ὕψη, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥξει. Huc respexisse videtur Eustath. p. 437, 20. Ἐκ τοῦ ἐναίρειν καὶ κτείνειν ἐναροκτάντας ὁ θάνατος· Unde in Hesychii verbis G. Hermannus θάνατος corrigendum esse monuit. Sed quod idem Aeschyli verba sic constituit:

ἐναροκτάντας δὲ φθόνος αὐχαῖς
ἔγκοτος ὑψοῦ
τέλος ἀθανάτων ἀπολείψει,
ἥξει τ' ἐχθρούς.

(chorum haec de Hectore dixisse arbitratus, qui gloriatus esset, se Achillis armis Patroclo detractis Achilli ipsi interitum esse paraturum,) id, quamvis vel denuo ab Hermanno (Non videri Aesch. Ἰλίου πέρσιν scrips. Lips. 1841. p. 1. sq.) defensum sit, vereor tamen, ut cuiquam probetur. Nam ut omittam, extrema verba haud dubie non Aeschyli, sed interpretis esse, etiam priora vix unquam restituentur, nisi forte e meliore codice vel aliunde loco auxilium latum erit. Nam perturbatum esse totum Hesychii locum, non modo inde cognoscitur, quod Aeschyli verba lacunosa et corrupta sunt, sed quod ea ad explicandam vocem ἐναραφόρος adscripta sunt, ad quam minime pertinent. Facile igitur excidisse aliquid intelligitur. Ingenii vero solertia non sufficit ad locos restituendos, in quibus ne constat quidem, de qua re agatur.

III. (148.)

Schol. Pind. Nem. VI. 85. Δίκρουν γὰρ ὥστε δύο ἀκμὰς ἔχον καὶ μιᾷ βολῇ ὥστε δισσὰ τὰ τραύματα ἀπεργάζεσθαι. καὶ Αἰσχύλος ἐν Νηρεΐσι „κάμακος εἰσι κάμακος γλώσσημα διπλάσιον·" Schuetzius et I. G. Schneider verba κάμακος εἰσι, Butler verba κάμακος γλώσσημα διπλάσιον, delenda dicit. Dindorfius Aeschyli versum fuisse censet hunc: κάμακος δ' εἶσι γλώσσημα διπλοῦν vel εἶσιν κάμακος γλ. δ., G. Hermannus et Fritzschius:

κάμακος δ' εἰσὶν
γλώσσημα διπλοῦν.

nisi quod Fritzschius *δικροῦν* (cf. fgm. 46.) praefert. Hermannus verba arcte cum antecedente fragm. cohaesisse existimat. — De voce *κάμαξ* cf. Agam. 166. fgm. 162. Eur. Hec. 1155. El. 852.

IV. (149.)

Hesych. *Ἀθήρ· ἐπιδορατίς. μεταφορικῶς. Αἰσχύλος Νηρεῖ* (sic cod.). Huc respexit etiam Gramm. in Bekk. An. p. 353, 15. *ἀθήρ. ἀκμὴ τοῦ ἠκονημένου σιδήρου, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τοῦ ἀθέρος, ὅς ἐστι τοῦ ἀστάχυος. λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐπιδορατὶς ἀθήρ.* Cf. fgm. 395.

Huc fortassis praeterea referendum est fgm. 390.

N I O B H.

Niobes historiam paucis tradidit Hygin. fab. IX. „*Amphion, in coniugium Niobam, Tantali et Diones filiam accepit. Ex qua procreavit liberos septem totidemque filias. Quem partum Niobe Latonae anteposuit superbiusque locuta est in Apollinem et Dianam: quod illa cincta viri cultu esset et Apollo vestem deorum atque crinitus, et se numero filiorum Latonam superare. Ob id Apollo filios eius in sylva venantes sagittis interfecit in monte Sipylo. Et Diana filias in regia sagittis interemit praeter Chloridem. At genitrix liberis orba flendo lapidea facta esse dicitur in monte Sipylo. Eiusque hodie lacrymae manare dicuntur. Amphion autem cum templum Apollinis expugnare vellet, ab Apolline sagittis est interfectus.* In qua narranda quantum antiqui poetae variaverint ex parte cognosci potest ex Apollod. III, 5. 6. Schol. ad Hom. Il. *ω'*, 602. Uberius eam exposuit Ovidius (Metam. VI, 146. sq.), tragicos poetas [6]) procul dubio secutus, quamvis hodie vix dixeris, in qua re Aeschylum, in qua Sophoclem ante oculos habuerit, quum neque ex fragmentis neque aliunde appareat, qualis fuerit Aeschyleae, qualis Sophocleae Niobes compositio. Multa quidem viri docti [7]) de utriusque poetae Niobe

---

[6]) H. e. Aeschylum et Sophoclem, nam reliqui poetae tragici, quantum equidem scio, hoc argumentum neglexerunt.

[7]) De Aeschyli dramate scripserunt Welcker (Trilog. 341. sq. Append. p. 143.), G. Hermannus (de Aesch. Niobe. Lips. 1823. Opusc. III. p. 37. sq.), Fritzschius (de Aesch. Niobe, Rostochii, 1836.), Schoellius (Tetral. Trag. I. p. 504. sq.). De Sophoclis dramate loco suo diximus.

ingeniose disputarunt, sed quum certum fundamentum non haberent, quo niterentur, alius aliam sententiam amplexus est. Nam et illud perquam dubium, ne dicam falsum est, quod Welckero placuit, *Τροφοὺς* (quam fabulam a *Διονύσου τροφοῖς* diversam esse statuit) *Νιόβην* et *Προπομποὺς* tetralogiae vinculo coniunctas fuisse, et illud, quod e loco Aristotelis corruptissimo [8]) (Poet. XVIII, 17.) et ab aliis aliter correcto plerique concluserunt, Aeschylum non omnem Niobes historiam, sed unam tantum eius partem complexum esse. Neque equidem satis intelligo, qua ratione hoc dixerint. Nam si *Niobe* tetralogiae pars fuit, non necesse erat, ut omnis historia in uno eodemque dramate tractaretur; sin minus, illorum sententia tragoediae notioni repugnat, quippe quum eadem fabula, quae Niobes supplicium ac dolorem continuit, etiam delictum eius continere debuerit.

I. (150.)

Schol. Eur. Phoen. 159. *Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ* (fgm. 456.)· *ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν δράματι Νιόβης* (*Δράμασιν ἢ Νιόβῳ* Dindorf.). *ὁμοίως ζ' αὐτὰς λέγουσιν, εἶναι δὲ ἑπτὰ καὶ τοὺς ἄρρένας.*

II. (151.)

Hephaestio (p. 7. ed. Gaisf.) ut diphthongum etiam in media voce corripi doceat, affert: *Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ*

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται.

Eundem vs. omisso fabulae nomine habent Priscian. I, 9. p. 562. (p. 47. ed Krehl.) Eustath. p. 1665, 38. Sed fluctuant codd. editionesque et Hephaestionis et Prisciani inter *ἴστρος* et *οἶστρος*, pro *λοχεύεται* praeterea edit. Aldina Prisciani *μαιεύται*, Eustath. *μνηστεύεται* praebet. Hermannus (l. c. p. 45.) igitur, quum Istri commemoratione offenderetur, Aeschylum scripsisse censuit: *οἶστρος τοιαύτας παρθένους μνηστεύεται*, haec non ad chorum pertinere, sed de amore prolata esse dicens, quo formosissimas Niobae filias proci expetiverint. Probabiliter vero hanc sententiam Fritzschius l. c. p. 11. sq. redarguit versumque *ἴστρος* — *λοχεύεται* ab Aeschylo profectum, alterum vero *οἶστρος* — *μνηστεύεται* a quodam comico poeta ad illius imitationem effictum esse iudicavit. Videtur enim versus *ἴστρος* — *λοχεύεται*, id quod Hermannum ipsum non fugit, eodem modo ad chorum Niobae referendus, quo in Supplic. 287 de Danaidum choro dictum est: *καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν.*

---

[8]) Verba sunt haec: *χρὴ δὲ, ὥσπερ εἴρηται πολλάκις, μεμνῆσθαι καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιϊκὸν σύστημα τραγῳδίας· ἐποποιϊκὸν δὲ λέγω τὸ πολύμυθον, οἷον εἴ τις τῆς Ἰλιάδος ὅλον ποιοῖ μῦθον. ἐκεῖ μὲν γὰρ διὰ τὸ μῆκος λαμβάνει τὰ μέρη τὸ πρέπον μέγεθος· ἐν δὲ τοῖς δράμασι πολὺ παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἀποβαίνει. σημεῖον δὲ, ὅσοι πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην (καὶ Μήδειαν), καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος, ἢ ἐκπίπτουσιν ἢ κακῶς ἀγωνίζονται. ἐπεὶ καὶ Ἀγάθων ἐξέπεσεν ἐν τούτῳ μόνῳ.* Verba *καὶ Μήδειαν* in pluribus codd. desunt.

III. (152.)

Hesych. Ἐπώζειν· ἐπικαθῆσθαι τοῖς ᾠοῖς· Αἰσχύλος Νιόβῃ μεταφορικῶς·

Ἐφημένη τάφον
Τέκνοις ἐπῳζε τοῖς τεθνηκόσιν.

Cod. ἐφιμένη. Hermannus τάφον ad initium sequentis vs. refert. Sed fortasse in eius fine excidit γύναι. De re cf. Script. vit. Aesch. (p. 119, 33. in Westermanni Biogr. Gr.) ὥστε διὰ τὸ πλεονάζειν τῷ βάρει τῶν προσώπων κωμῳδεῖται παρ' Ἀριστοφάνους· ἐν μὲν γὰρ τῇ Νιόβῃ ἕως τρίτης ἡμέρας (P. Victorius maluit τρίτου μέρους, sed repugnat etiam schol. Aristoph. Ran. l. infra c.) ἐπικαθημένη τῷ ταφῷ τῶν παίδων οὐδὲν φθέγγεται ἐγκεκαλυμμένη, ἐν δὲ δὴ τοῖς Ἕκτορος λύτροις Ἀχιλλεὺς ὁμοίως ἐγκεκαλυμμένος οὐ φθέγγεται πλὴν ἐν ἀρχαῖς ὀλίγα πρὸς Ἑρμῆν ἀμοιβαῖα. Confirmantur et excusantur haec ab ipso Aristophane (Ran. 911. sq.).

ΕΤ. Πρώτιστα μὲν γὰρ δῆθ' ἕνα τίν' ἐκαθίσεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν', ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνὺς,
πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.
ΔΙ. μὰ τὸν Δί', οὐ δῆθ'. ΕΤ. Ὁ δὲ χορός γ' ἤρειδεν ὁρμαθοὺς ἂν
μελῶν ἐφεξῆς τέτταρας ξυνεχῶς ἄν· οἱ δ' ἐσίγων.
ΔΙ. ἐγὼ δ' ἔχαιρον τῇ σιωπῇ, καί με τοῦτ' ἔτερπεν
οὐχ ἧττον ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες. ΕΤ. ἠλίθιος γὰρ ἦσθα,
σάφ' ἴσθι. ΔΙ. κἀμαυτῷ δοκῶ. τί δὲ ταῦτ' ἔδρασ' ὁ δεῖνα;
ΕΤ. ὑπ' ἀλαζονείας, ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθοῖτο,
ὁπόθ' ἡ Νιόβη τί φθέγξεται· τὸ δρᾶμα δ' ἂν διῄει.

Adnotant scholiastae: ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενός ἐστι καὶ οὐκ ἀποκρινόμενος παρ' Αἰσχύλῳ ἐν δράματι ἐπιγραφομένῳ Φρυξὶν ἢ Ἕκτορος λύτροις· οὐδὲν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. — Ἄλλως· εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα ἢ Ἕκτορος λύτροις. ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν, ὃς μέχρι τριῶν ἡμέρων οὐδὲν φθέγγεται. Haec postrema (quae in cod. Ven. desunt) aut hominis indocti, qui quae de Niobe legisset, ad Myrmidones transtulit, aut corrupta esse monuit Hermannus; at iis saltem confirmatur scriptura ἕως τρίτης ἡμέρας apud script. vit. Aesch. l. c. De Niobes taciturnitate porro testes sunt schol. ad Aesch. Prom. 433. σιωπῶσι δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ πρόσωπα ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους (cf. Soph. fgm. 676.), ἢ διὰ τὴν συμφοράν, ὡς ἡ Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ. Eustath. p. 1940, 64. καὶ γάρ τοι παρὰ Αἰσχύλῳ καθῆνταί που πρόσωπα σιωπῶντα ἐφ' ἱκανὸν κατὰ σχῆμα ἢ πένθους ἢ θαυμασμοῦ ἤ τινος ἑτεροίου πάθους· καὶ ἔοικεν ἡ τραγῳδία ἐντεῦθεν λαβοῦσα (Penelopen Homeri dicit) τὰ τοιαῦτα σοφίζεσθαι. Id. p. 1343, 62. Quum ex his locis Nioben tacentem liberorum sepulcro adsedisse appareat, non potest ad Aeschyli versus adaptari Hesychii interpretatio vocis ἐπώζειν, *ovis incubare*, quandoquidem omnes gallinae inter incubandum acutissimos clamores edere solent, id quod non fugit schol. ad Aristoph. Av. 266. explicantem: ἐπῴζειν ἐστὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς καθεζόμενα τὰ ὄρνεα κράζειν. Quare Fritzschius l. c. p. 30. in voce omnino *clamandi* significationem inesse dixit; nam notum

esse verbum ὤζειν i. e. ὦ clamare, eiulare, quo usi sint Aesch. Eum. 124. Aristoph. Vesp. 1527., et eodem iure et ὤζειν simpliciter et ἐπώζειν dici potuisse, id quod e similitudine vocum αἰάζειν atque ἐπαιάζειν appareat. At vereor, ne vir doctissimus duo verba inter se diversa confuderit: nam aliud est ἐπῴζειν *ovis incubare* [9]), exortum ex ἐπὶ et ὠΐζειν, quod verbum Hesychius affert, aliud ἐπώζειν, *lamentari, deflere, queri*, quod ex ἐπὶ et ῴζειν (cf. Aesch. Aristoph. l. c. = οἴζειν, ὀΐζειν, οἰζύειν, ὀϊζύειν) compositum ac simili ratione ex οἴ vel ὦ formatum est, qua οἰμώζειν ex οἴμοι, φεύζειν a φεῦ et similia. Hoc haud dubie usus est Aeschylus. Ἔπωζε vero imperativum esse bene perspexit G. Hermannus. Eodem auctore locum sic explicuit Fritzschius: „nec vero, si ceteroquin Niobe tacebat, idcirco eam nefas erat ingemiscere. Eximie enim hoc Aeschylus excogitavit, ut Nioben auditis Tantali orationibus, nihil aliud quam ingemiscere per intervalla et sonum lugubrem edere iuberet. Simillima autem ratione Erinyes consopitae, conviciis Clytaemnestrae auditis caetera tacent, verumtamen interdum acutissimos quosdam sonos fundunt, quasi diro somnio territae. Quocirca Tantalus, quum Nioben toties a se benevole admonitam nihil quidquam ad interrogata respondere, ac tantummodo flere nonnunquam, suspiria trahere varieque lamentari vidisset, tandem indignabundus exclamavit: „*quin tu sedens in sepulcro, lamentatione inutili liberos prosequere mortuos.*"

IV. (153.)

Plato de Rep. II. p. 380. A. *Οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἐατέον ἀκούειν τοὺς νέους, ὅτι*

Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,
ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

ἀλλ' ἐάν τις ποιῇ, ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα ἔνεστι τὰ τῆς Νιόβης πάθη —. Hinc versus affert Euseb. Praep. Ev. XIII, 3. p. 643. D. Eosdem sine poetae et fabulae nomine praebent Plut. de aud. poet. 2. p. 17. B. et de commun. sentent. 14. p. 1065. E., Stob. II, 7. et Arsen. Viol. (p. 288. ed. Walz.) XXIX, 96. p. 456. ed. Leutsch.

V. (154.)

Strabo. XII, 8, 21. p. 580. (allatis fragm. IX. X. pergit:) *καὶ ὁ Τάνταλος λέγει*

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεκ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος,
Ἴδης τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
*ἔρπουσι μήλων πᾶν δ' ὀρεχθεῖ * πέδον.*

---

9) Recte Fritzschius l. c. hoc a tragoediae dignitate abhorrere monuit; saepius vero reperitur apud poetas comicos. cf. Aristoph. Av. 266. Cratin. ap. Athen. IX. p. 373. F. Epicharm. ap. Diog. L. III, 16.

Initium huius fragmenti servavit etiam Plutarch. Cum princ. philosoph. III. p. 778. B. et de exil. 9. p. 603. A. haec scribens: *Τί γὰρ ἡ πλάτεια χώρα πρὸς τὸν ἄλυπον βίον; Οὐκ ἀκούεις τοῦ Ταντάλου λέγοντος ἐν τῇ τραγῳδίᾳ·*

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον,

εἶτα μετ' ὀλίγον λέγοντος

Θυμὸς [δέ] ποθ' ἁμὸς οὐρανῷ κυρῶν ἄνω,
ἔραζε πίπτει καί με προσφωνεῖ τάδε.
γίγνωσκε τἀνθρώπεια μὴ σέβειν ἄγαν.

Prius fragmentum sic exhibuimus, uti in codd. legitur. Vs. 4. libri partim *ἐρεχθεῖ*, partim *ἐρέχθεον* habent, solus Medic. 3. *ὀρεχθεῖ* exhibet. Lacunam viri docti vario modo explerunt. Casaubonus scripsit: *Ἴδη τε μ. κ. βρ. βρέμουσι μ. πᾶν δ' ὀρεχθέει πέδον.*, Valckenarius (ad Eur. Hipp. 744.) *Ἴδης ἐνὶ κνημοῖσι καὶ βρυχήμασιν ὀργῶσι μ. π. δ' ὀρεχθέει πέδον.* Heathius: *Ἴδη τέ μ. κ. βρ. βρέμουσα μ. π. δὲ κἀρέχθει π.* Toupius (ad Suid. I. p. 444. II. 478.) *Ἴδη τε μ. κ. βρ. τέρπουσι μ. π. δὲ κὠρεχθεῖ π.* Iacobsius (in Diar. Lit. Halens. a. 1822. p. 567.) in caeteris Heathium secutus ultima sic correxit: *πᾶν τ' ὀρεχθεῖ γῆς πέδον.* G. Hermannus (l. c. p. 15. Opusc. III. p. 50.) in reliquis servata librorum scriptura extrema sic dedit: *πᾶν δι' ὀρχηθμοὶ πέδον,* postea vero abiecta hac emendatione proposuit: *Ἴδη τε μ. κ. βρ. πρέπουσα μήλων πᾶν ὀρόχθειον πέδον.* coll. Hesych. *ὄροχθον. ὄρειον ὄχθον.* Id. *ὄρογκοι. τῶν ὀρῶν τὰ ὀγκώδη, ἃ καὶ ὀρόχθους καλοῦσιν, ἢ (ἤγουν* Herm.) *ὀρῶν λόφους.* Fritzschius l. c. p. 15. inter vs. 3 et 4 aliquid excidisse arbitratus dedit: *Ἴδης τε μ. κ. βρ. [πάγοι βρέμονται· μυρίων βοσκήματα δ] ἕρπουσι μήλων· πᾶν δ' ἀναρροχθεῖ πέδον.* Ahrens exhibuit: *ἀγελαί τε* (pro *Ἴδης τε*) *μ. κ. κρ. ἐρ. μ. π. δ' ἐπηχεῖται πέδον.* Lobeckius (Aglaoph. p. 1216. not. p.) denique et Schneidewinus (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1834. nr. 53.) in reliquis scriptura codicum servata postrema verba sic restituerunt: *πᾶν ὀρεχθεῖ δάπεδον,* hic recte monens, quod etiam Toupius et Welcker monuerant, Aeschylum videri ad Aristiae (apud Athen. II. p. 60. B.) versum (Fragm. 6. Poet. trag. fragm. Vol. III. p. 13.) *μύκαισι δ' ὠρέχθει τὸ λάϊνον πέδον* respexisse. In correctionem *δάπεδον* ipse olim incideram, quum non modo per se intelligeretur, quam facile *πέδον* et *δάπεδον* confundi potuerint, sed has voces etiam confusas esse inde cognoscerem, quod Eustathius, qui Aristiae versum (p. 1017, 16.) citavit, scripsit *τὸ λάϊνον δάπεδον.* Sed quod simul conieceram *ἴλαι τε* (cf. Eur. Alc. 580.) *μ. κ. βρ. ἐρ. μήλων· πᾶν δ' ὀρεχθεῖ δάπεδον,* nunc missum facio et Lobeckii et Schneidewini accipio emendationem. Sententia enim haec est: „*Aro autem terram XII dierum iter, Berecynthiam regionem, ubi Adrastea sedes et Idae omne percutitur solum mugitibus errantibus gregum.*“ Sedem illam Adrasteae urbem fuisse et montem et campum non longe a Cyzico monuit Hermannus citatis Steph. Byz. et Strab. p. 576. —

In altero fragmento viri docti librorum scripturam θυμὸς δέ ποθ' ἁμὸς κτλ., qua metrum violatur vario modo immutarunt. Stanleius scripsit: ποτ' ἐμὸς, quod probavit Welcker (Append. p. 87.), improbavit Hermannus l. c. 51. Porso (Miscell. p. 212.) correxit: οὑμὸς δὲ πότμος κτλ., quod recepit Dindorfius, reiecit Fritzschius p. 16. Hermannus ipse dedit: θυμὸς δὲ πιθανὸς coll. Agam. 494. ut sententia esset: „animus fiduciae plenus, quum alte ad caelum elatus est, humi deiicitur, monens me, ne nimium tribuam rebus humanis.“ In adnot. vero scribi etiam posse dixit: θυμὸς δὲ πρόσθεν κτλ. Fritzschius denique recte nullam causam esse monens, cur Aeschylea forma ἁμὸς deleatur, vulgatam retinuit, sed particulam δὲ, quae sexcenties a librariis infersa est, eiecit. Quae ratio mihi quoque ceteris praeferenda videtur.

VII. (155.)

Aristoph. Av. 1238. sqq.

ΙΡ. Ὦ μῶρε μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας
δεινάς, ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψῃ Δίκη,
λιγνὺς δὲ σῶμα καὶ δόμων περιπτυχὰς
καταιθαλώσῃ σου Λικυμνίαις βολαῖς.
ΠΕΙ. Ἄκουσον αὕτη· παῦε τῶν παφλασμάτων.
ἔχ' ἀτρέμα· φέρ' ἴδω, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα
ταυτὶ λέγουσα μορμολύττεσθαι δοκεῖς;
ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
μέλαθρα μὲν αὐτοῦ καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.

Quod ex horum versuum colore coniicias, eos magna ex parte e tragoediis esse petitos, id etiam scholiastarum testimoniis paene confirmatur. Nam vs. 1240. Sophoclis esse (fgm. 819.) scholiastes dixit (quae in eo sunt verba Διὸς μακέλλῃ habet etiam Aesch. in Ag. 512.), vs. 1244 partem ex Eur. Alc. 675 fluxisse Kuster aliique monuerunt, ad vs. 1247 vero adnotavit scholiastes: καὶ δόμους Ἀμφίονος· ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου. ἐξέρριπται δὲ τὸ Ἀμφίονος ἐκ παρῳδίας. Sic correxit haec verba Hermannus l. c. p. 53, nisi quod etiam ἐνέρραπται maluit, probante Dindorfio, quum ante legeretur: ἐξέρριπται δέ τ' Ἀμφίονος ἐκ μονῳδίας. Hoc enim dicit scholiastes, Iovis nomen exspectari, sed Amphionis domum, ut fit in parodia iocorum plena, retentam esse. — E postremis, quum et locum ex Aeschyli Nioba irrisum esse appareat, et priora quoque, quae tragicum colorem prae se ferunt, sicut postrema ad Iovem easdemque huius dei minas pertineant, G. Hermannus ingeniose haec Tantali Aeschylei verba fuisse coniecit:

Ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας,
δείσασ' ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψῃ Δίκη,
αὐτὸς δὲ μέλαθρα καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσῃ πυρφόροισιν αἰετοῖς.

Δείσας pro vulg. *δεινὰς* (*δειλὰς* apud Suid. v. *μάκελλα*) correxit Porso, in *δείσασ'* mutavit Hermannus. Fritzschius assentit quidem Hermanno, eiusmodi versus a Tantalo dictos esse, sed alios fuisse negat, quam quos Aristophanes ipse (vs. 1238—42) exhibuerit voce *λιγνὺς* in *αὐτὸς* mutata; in extrema vero fabula locum habuisse existimat versus:

[ἐγὼ δὲ μέλαθρα] καὶ δόμους Ἀμφίονος
καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.

VIII. (156.)

Stob. CXVIII, 1. *Αἰσχύλου Νιόβης.*

Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ,
οὔτ' ἄν τι θύων οὔτ' ἐπισπένδων ἄνοις,
οὐ βωμός ἐστιν οὐδὲ παιωνίζεται·
μόνου δὲ πειθὼ δαιμόνων ἀποστατεῖ.

Vs. 1. afferunt Aristoph. Ran. 1391. (ubi schol. eum ex Aeschyli Niobe ductum esse monet), Schol. Soph. El. 139., Schol. Eur. Alc. 56., Suid. v. *πάγκοινος*; tres priores Schol. Hom. Il. *ι'*, 159 et Eustath. p. 744, 2, ubi scriptum vs. 2. *οὐδ' ἂν τ. θ. οὐδ' ἐπ. λάβοις οὐδ' ἔστι βωμός.* — Apud Stob. vs. 2. est *ναοῖς*, quod bene correxit Dobraeus (ad Aristoph. p. 133.) cf. Phryn. fragm. 16. (Vol. III. p. 10.) et locos ibi congestos. Scaliger *ἄγοις* in MS. apud Grotium. — Primo versui apud Schol. Soph. l. c. et Suid. subiiciunter verba:

μόνος οὐ δέχεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος.

quae unde ducta sint nescimus.

IX. X. (157.)

Plato de Rep. III. p. 391. E. *Πᾶς γὰρ ἑαυτῷ συγγνώμην ἕξει κακῷ ὄντι, πεισθεὶς ὡς ἄρα τοιαῦτα πράττουσι τε καὶ ἔπραττον καὶ*

Οἱ θεῶν ἀγχίσποροι
οἱ Ζηνὸς ἐγγὺς, ὧν κατ' Ἰδαῖον πάγον
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστ' ἐν αἰθέρι,
κοὔπω σφιν ἐξίτηλον αἷμα δαιμόνων.

Haec (sicut fragm. V. VI.) ex Aeschyli Niobe petitos esse docet Strabo XII, 8, 21. p. 580. *Αἰσχύλος δὲ συγχεῖ ἐν τῇ Νιόβῃ· φησὶ γὰρ ἐκείνη μνησθήσεσθαι τῶν περὶ Τάνταλον*

Οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστι

καὶ πάλιν

Σίπυλον, Ἰδαίαν ἀνὰ
χθόνα.

Ad prius fragmentum, in quo dubitari potest, scripseritne Aeschylus *ὢν κατ' Ἰδαῖον πάγον* an *οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ* an *οἷς κατ' Ἰδαῖον πάγον*, respexerunt etiam Lucian. Encom. Demosth. 13. T. III. p. 501. *μανίᾳ σώφρονι τῶν ψυχῶν, ὅσαι Ζηνὸς ἐγγὺς καὶ θεῶν ἀγχίσποροι, φησὶν ὁ τραγικός.* Phot. *Ἀγχίσποροι, ἐγγὺς γένους.* — Altero fragmento Niobe indicasse videtur, se in Sipylum abituram esse.

XI. (158.)

Hesych. *Κάκαλα, τείχη. Αἰσχύλος Νιόβῃ.* Phot. p. 125, 4. *Κάκαλον, τεῖχος.*

XII. (159.)

Hesych. *Ἡμορίς· κενή, ἐστερημένη, Αἰσχύλος Νιόβῃ.* Scribi certe debuisse *ἡμορὶς*, nisi fuerit *ἤμορος*, quod idem grammaticus et Photius per *ἄμοιρος* interpretantur, monuit Hermannus. Fritzschius l. c. p. 30. corrigi maluit *ἠμορισμένη* collat. Phot. p. 70, 12. *ἠμόριξεν* (Hesych. male *ἤμορξεν*), *ἄμοιρον ἐποίησεν.* Quod haud scio an probandum sit.

Praeterea G. Hermanno (l. c. p. 48) auctore editores praeter Dindorfium huc rettulerunt verba Philostr. vit. Apoll. IV, 5. p. 173. ed. Mor. (c. 16. p. 154. Olear.) *ἀλλὰ σύ, ἔφη, Ἀπολλώνιε, σοφοὶ γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια, τοῦ τε τάφου ἐπιμελήθητι. καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Παλαμήδους ἀνάλαβε, φαύλως ἐρριμένον.* Quae Morellus in argumento capitis illius posuit verba: „*Senarius iambicus ex Aeschyli Nioba, σοφοῖς * ἐστι γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια, Prudentibus affinia inter se pleraque.*" G. Hermannus l. c. p. 48. ex aliquo scholio antiquo originem duxisse indeque Aeschylo hos trochaeos esse restituendos dixit:

ὡς σοφοῖσι πρὸς σοφοὺς
ἐστὶ κηδεία.

Bene Hermannus corrupta Philostrati verba emendavit, sed cur Aeschylo — si quidem Aeschyli verba sunt — trochaeos tribuerit, non perspicio. Facile enim ex illis hunc senarium elicias:

σοφοῖσι κηδεία γάρ ἐστι πρὸς σοφούς.

Deinde hic receperunt Hermannus et Fritzschius Diogenis Laertii locum, quem nos cum duobus Plutarchi locis inter Niobes Sophocleae reliquias exhibuimus. cf. Soph. fgm. 425. 426, 427. — Ad hanc fabulam autem fortasse respexit Aristophanes (Vesp. 579. sq.) verbis:

κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει, πρὶν ἂν ἡμῖν
ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας.

ad quae schol.: *ὅτι τραγικὸς ὑποκριτὴς ὁ Οἴαγρος εἴρηται πρότερον. ὡς θαυμάζων δὲ αὐτόν φησιν, ὅτι κἂν ἐκεῖνος ὁ μέγας καταδικασθῇ. ἐκ τῆς Νιόβης δέ· καὶ γὰρ ὑπεκρίθη τὴν Νιόβην ἢ Σοφοκλέους ἢ Αἰσχύλου.*

ΞΑΝΤΡΙΑΙ.

Huius fabulae argumentum ad Penthei historiam pertinuisse cum ex fgm. I. II., tum ex titulo concludi potest, ad quem explicandum egregie Elmsleius (ad Eur. Bacch. hypoth. p. 5. ed. Lips.) locum Philostrati (Imag. I, 18. p. 790.) adhibuit in describenda pictura, qua Penthei mors expressa erat, haec dicentis: *καὶ ἤδε σοι ἡ ἐλάτη χαμαὶ γυναικῶν ἔργον ἐκ Διονύσου μέγα, πέπτωκε δὲ τὸν Πενθέα ἀποσεισαμένη ταῖς βάκχαις ἐν εἴδει λέοντος, αἱ δὲ καὶ ξαίνουσι τὸ θήραμα, μήτηρ ἐκείνη καὶ ἀδελφαὶ μητρὸς, αἱ μὲν ἀπορρηγνῦσαι τὰς χεῖρας, ἡ δ' ἐπισπῶσα τὸν υἱὸν τῆς χαίτης. εἴποις δ' ἂν, ὡς καὶ ἀλαλάζουσιν, οὕτως ἔνιον αὐταῖς τὸ ἆσθμα. Διόνυσος δ' αὐτὸς μὲν ἐν περιωπῇ τούτων ἕστηκεν ἐμπλήσας τὴν παρειὰν χόλου, τὸν δ' οἶστρον προσβακχεύσας ταῖς γυναιξίν· οὐδ' ὁρῶσι γοῦν τὰ δρώμενα, καὶ ὁπόσα ἱκετεύει ὁ Πενθεὺς, λέοντος ἀκούειν φασὶ βρυχωμένου.* Ex fgm. II quum simul Bacchas introductas fuisse appareat, vix dubitari posse mihi videtur, quin ex iis chorus constiterit et, quae in vetere catalogo citatur fabula *Bacchae*, ab hac diversa non fuerit. Iam enim per se improbabile est, quum Pentheus a matre et materteris laceratus sit, ex his (Xantriis) chorum fuisse compositum. Vehementer autem falluntur, qui propter numerum pluralem tituli chorum eo significari opinantur: obstat enim titulus *Ἡλιάδες* multique alii. (Vide quae ad Sophoclis Niptra monuimus.) Sed quoniam etiam *Pentheus* Aeschyli commemoratur — quam fabulam a Xantriis diversam fuisse ex eo maxime apparet, quod Galenus eodem loco Xantrias et deinceps Pentheum citavit (fgm. 175.) — probabilis est Welckeri (Tril. p. 327. Append. 122. sq.) et Droyseni (Aesch. II. p. 228.) sententia, *Pentheum et Xantrias* tetralogiae vinculo fuisse connexas et in universum illud continuisse argumentum, quod Euripides in solis Bacchis tractaverit. Num vero, quod iidem viri doctissimi statuunt, in eadem tetralogia fuerit *Semele*, admodum dubium est.

I. (160.)

Aesch. Eum. 24.

Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,
ἐξ οὗτε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεὸς,
λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον.

Ubi scholiastes: *Νῦν φησιν ἐν Παρνασῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα· ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις ἐν Κιθαιρῶνι.*

II. (161.)

Phot. p. 326, 19. et Suid. s. v. *Ὀκτώπουν· Κρατῖνος Θρᾴτταις „Ὀκτώπουν ἀνεγείρεις" ἀντὶ τοῦ σκορπίον. παροιμία γὰρ „σκορπίον ὀκτώπουν ἀνεγείρεις." ἐν δὲ Αἰσχύλου Ξαντρίαις ἡ Λύσσα ἐπιθειάζουσα ταῖς Βάκχαις φησίν·*

Ἐκ ποδῶν δ' ἄνω
ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα
κέντημα γλώσσης, σκορπίου βέλος λέγω.

Probabiliter Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. nr. 9.), quum non, quid gestum sit, narrari, sed potius Insania furoris stimulos Bacchabus iniiciens introducta videatur, id quod ex Photii ipsius verbis liquet, pro *ὑπέρχεται* scribi iussit *ὑπερχέτω*. — Proverbii *σκορπίον ὀκτώπουν ἀνεγείρεις* meminerunt Diogenian. VIII, 8. Hesych. v. *ὀκτάπουν*. Mich. Apost. XV, 55. ed. Leutsch. omnes *ὀκτάπουν* exhibentes. cf. fgm. 145. — Insaniam pariter atque Aeschylus introduxit Euripides in Hercule fur.

III. (162.)

Pollux X, 117. *Τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν ἐν Ξαντρίαις Αἰσχύλος·*

κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι.

Aliter *κάμαξ* usurpatum est in fragm. 148. cf. Hesych. *Κάμακες· δοράτια ἱππικά. καὶ ὀρθὰ ξύλα ὑπὸ ταῖς ἀναδενδράσι.* Etym. M. p. 487, 21. *Κάμαξ· ἀρσενικῶς μὲν σημαίνει ὄρυγμα ἢ τοὺς ἐν τάφρῳ πεπηγμένους πασσάλους πρὸς τὴν τῶν πολεμίων ἐρωήν. θηλυκῶς δὲ τὰς ῥάβδους ἢ δόνακας παραπεπηγότας ταῖς ἀμπέλοις.*

IV. (163.)

Galen. ad Hippocr. Epid. Vol. V. p. 455. ed. Bas. (Vol. IX. p. 385. Chart.) *Ἐπὶ δὲ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς* (fgm. 325.) — — *οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις*

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητῴας κόρας.

Sic haec ex certissima Bentleii (Epist.. ad Mill. p. 51.) correctione ediderunt, quum in libris esset: *Αἰσχύλος ἐξαντίας οὔτε π. ἡ. πρ. οὔτ' ἀστέρων στόμα Λ. κ.* Similiter locutus est Aesch. in Prom. 798. *ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται | ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.* cf. Eur. Hipp. 851. — Ad hunc locum respexit Phot. p. 409, 10. *Πέμφιξ· πνοή. Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις ἐπὶ τῶν ἀκτίνων.*

V. (164.)

Etym. M. p. 595, 36. *Μύστις παρὰ τὸ μύστης. τοῦτο παρὰ τὸ μύω. Οὐ μόνον δὲ ἀπὸ βαρυτόνου γίνεται εἰς υ παρώνυμον, οἷον πλανήτης, πλανῆτις. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὀξυτόνου, οἷον ὑβριστὴς, ὕβριστις, αἰχμητὴς, αἴχμητις, βουλευτὴς, βούλευτις.*

Τῶνδε βούλευτις πόνων.

ἐν ταῖς Ξαντρίαις. Probabiliter huc rettulit Stanleius, Dindorfius vero omisit, fortassis eadem causa (h. e. nulla) ductus, qua Meinekius

(Cur crit. p. 40. Hist. crit. com. p. 176.) et Gaisfordus ad Hephaest. p. 91. locum Platoni comico tribuerunt, cuius fabula *Ξάνται ἢ Κέρκωπες* ab Hephaestione vitiose *Ξάντριαι* nominata est.

V. (165.) *

In Aristophanis Ranis (vs. 1344.) Aeschylus inter Euripidis monodiarum particulas recitat: *Νύμφαι ὀρεσσίγονοι*, ad quae verba scholiastes adnotat: *Ἐκ τῶν Ξαντριῶν Αἰσχύλου* (sic codd. Rav. Ven. *Εὐριπίδου* reliqui.), *φησὶν Ἀσκληπιάδης· εὗρε δὲ Ἀθήνησιν ἔν τινι τῶν διαθέντων* (*διασωθέντων αὐτογράφων* correxit Dobraeus) „*Νύμφαι ὀρεσιγόνιαι* (cod. Ven. *ὀρεσιγόνιοι*) *θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου ὑπὸ ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις.*“ *ἔοικε δὲ ὅλον ἐπιτηδεύειν ἀνυπότακτα. ἄλλως οὐδὲ παρ' Αἰσχύλου ἥρμοζε τὰ τοιαῦτα λαμβάνεσθαι.* (Postremis haud dubie scholiastes se offendi significat, quod Aristophanes Euripidi Aeschyleis, non huius ipsius versibus irrideat.) Ad poetae verba illustranda Valckenarius (Diatr. p. 11.) attulit locum Platonis (Rep. II. p. 381. D.) *Μηδὲ Πρωτέως καὶ Θέτιδος καταψευδέσθω μηδεὶς μηδ' ἐν τραγῳδίαις μηδ' ἐν ἄλλοις ποιήμασιν εἰσαγέτω Ἥραν ἠλλοιωμένην ὡς ἱέρειαν ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.* His adiunxit Dindorfius locum Diogenis (Epist. 5 in Noticeset Extraits des MS. Vol. V. pt. II. p. 241.) *οἵτινες* (sc. *οἱ τραγικοὶ*) *Ἥραν τε τὴν Διὸς παράκοιτιν ἔφασαν τὴν* (leg. *εἰς*) *ἱέρειαν μεταμορφωθεῖσαν τοιοῦτον βίου σχῆμα ἀναλαβεῖν, νύμφαις κρηναίαισιν* (sic Boissonadius, cod. *κρήναισιν*) *κυδραῖς θεαῖς ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείαις ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.* et Pausan. VIII, 6, 6. *Ὁ δὲ Ἴναχος ἐφ' ὅσον μὲν πρόεισι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν διὰ τοῦ ὄρους, τοῦτό ἐστιν Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσιν ὅρος τῆς χώρας· ἀποστρέψας δὲ ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ διὰ τῆς Ἀργείας ἤδη τὸ ἀπὸ τούτου κάτεισι, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν Ἴναχον ἄλλοι τε καὶ Αἰσχύλος ποταμὸν καλοῦσι Ἀργεῖον.* Inde Aeschylo hos tribuit versus:

Νύμφαις κρηναίαις κυδραῖσι θεαῖσιν ἀγείρω,
Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.

Meinekius vero (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. a. 1843. p. 243.) hos elicuit:

Ὀρεσσιγόνοισιν
νύμφαις κρηνιάσιν κτλ.

in reliquis cum Dindorfio consentiens. Sed probabiliter Dindorfius de scholio isto sic disputavit: „Euripidis est *Νύμφαι ὀρεσσίγονοι*, cuius verba integra, fortasse ex Aeschyleis expressa, ab antiquo grammatico apposita nunc cum illis coaluerunt in scholio et corrupto et defecto. Ita etiam intelligitur quam originem mirum illud *Νύμφαι ὀρεσιγόνιαι* habeat, in quo syllabae *Νύμφαι ὀρεσιγον* * ad Euripidis, proximae *ιαι θεαῖσιν* ad Aeschyli locum pertinent. Iunonis quae fuerint partes in Aeschyli fabula nescitur.“ In editione schol. Oxoniensi vero verba *νύμφαι ὀρεσιγόνιαι* vel omisit, eorumque loco vocem *Νύμφαις* et lacunae signum posuit. Fortassis recte. Certe verba *νύμφαι*

ὀρεσσίγονοι inter Aeschylea recipi non debere mihi persuasissimum est. — Ceterum si vere disputata sunt, quae de huius dramatis argumento supra diximus, non possunt illi versus et quae de Iunone a Platone et Diogene ll. cc. narrantur, in Xantriis locum habuisse [10]). Asclepiades igitur vel quicunque eius nomen sibi arrogavit, erravit, quod etiam scholiastes ipse intellexit, quum scriberet: *ἔοικε δὲ ὅλον ἐπιτηδεύειν ἀνυπότακτα.* Egregie hoc perspexit Welck. Tril. p. 331. not. 581., contra quem frustra disputavit Fritzschius (ad Aristoph. l. c.) fabulam dicens satyricam fuisse. Cui sententiae et fragmentorum color et titulus et argumenti gravitas et illud obstat, quod de choro supra disputavimus.

Ad hanc fabulam Welcker (Tril. p. 331.) praeterea refert fgm. 285.

Ο Ι Δ Ι Π Ο Υ Σ.

Oedipi nusquam mentio facta est nisi in vetere fab. Aesch. catalogo et in didascalia ad Septem c. Theb., quam ad Laium adscripsimus; itaque argumentum tantummodo ex titulo divinare possumus. Hinc et respecto loco, quem Oedipus in tetralogia (vid. ad Laium) inter *Laium* et *Septem* ad Thebas habuit, fabulam Oedipi fata ex eo tempore, quo rex Thebanorum factus est, usque ad excaecationem eius vel mortem complexam esse probabile est. Mystica quaedam in ea evulgata fuisse Eustratii constat testimonio (vid. ad *Ἱερείας.*). —

Valckenarius ad hanc fabulam rettulit fgm. 367, alii fgm. 340. 344.

Ο Π Λ Ω Ν Κ Ρ Ι Σ Ι Σ.

Hanc fabulam cum *Thressis* et *Salaminiis* tetralogiae vinculo copulatam fuisse viri docti (cf. Welcker. Trilog. p. 438. Trag. Gr. p. 37. sq. Droysen. Aesch. II. p. 248. G. Hermann. de trag. Aiacis et Teucri fata complex. Lips. 1838. Opusc. VII. p. 362. sq. Grupp. Ariadn. p. 577.) fere omnes inter se consentientes statuunt. Quo-

---

10) Quae de Iunone traduntur, ad *Semelen* referre non dubitarem, (conferas enim praeter ea, quae infra de hac fabula disputavimus, *Schilleri* nostri *Semelen* —) si perspectum haberem, quas nymphas in ea fabula Iuno alloqui potuisset. Sed vide fgm. 216.

rum sententiam admodum probabilem esse vix negare poterit, qui illis concesserit, quod sane partim e fragm. I. II partim e titulo elucet, argumentum in iudicio de Achillis armis positum fuisse, de quibus, quum ea Thetis mater illi proposuisset praemium, qui post Achillem fortissimus esset eiusque mortem ulturus, Aiacem et Ulixem certasse, hunc autem postremo vicisse veteres scriptores tradunt. cf. Hom. Od. XI, 545. et schol. ad h. l. Procl. (ex Arctini Aethiop.) p. 583. ed. Didot. Ovid. Metam. XII, 612. sq. XIII, 1. sqq. Quint. Smyrn. Posthom. V, 1. sqq. Nam tale argumentum per se solum non potuisse tragoediae summam efficere, facile intelligitur.

I. (166.)

Aristoph. Ach. 883. *Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπάδων κορᾶν.* ubi scholiastes: *Ὁ στίχος ἀπὸ δράματος Αἰσχύλου Ὅπλων κρίσεως οὕτως ἐπιγεγραμμένου, ἐν ᾧ ἐπικαλεῖται τὰς Νηρεΐδας τις ἐξελθούσας κρῖναι πρὸς τὴν Θέτιν λέγων*

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων κορῶν.

Vulgo legebatur *χορὸν*, quod Valck. ad Ammon. I. p. 164 in *χοροῦ* mutavit. Sed probabilius Bentleius ex Aristophane restituit *κορῶν*, quod paene confirmatur codicis Rav. scriptura *κορᾶν*.

II. (167.)

Schol. Soph. Aiac. 190. (praemisso Soph. fgm. 533.) *καὶ Αἰσχύλος ἐν Ὅπλων Κρίσει*

Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος,
τῆς σῆς λέγω τοι μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι (vs. 102.). G. Hermannus maluit: *λέγω 'γώ.*

III. (168.)

Stob. XI, 8. *Αἰσχύλου Ὅπλων κρίσεως.*

Ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη.

Sine fabulae et poetae nomine citatur ab Arsen. V, 16. p. 72. ed. Walz. (p. 302. ed. Leutsch.) Imitatus est Eurip. in Phoen. 472.

IV. (169.)

Stob. CXXI, 23. *Αἰσχύλου ἐν Ὅπλων κρίσει.*

Τί γὰρ καλὸν ζῆν βίοτον ὃς λύπας φέρει;

Libri *βίον*, quod correxerunt Stanleius et Iacobs. Lect. Stob. p. 145. Grotius maluerat: *τὸ γὰρ κακὸν ζῆν βίον ὅσας λύπας φέρει.* cf. fgm. 83.

V. (170.)

Etym. Gud. p. 567, 34. *Χλίδοντα, χλίδην, σωρηδὸν, δηλοῖ πλήθους ἔμφασιν. Αἰσχύλος ὁ πλουκρίσει καὶ χερίδοντα, ἀντὶ τοῦ πληθύνοντα.* Quae

sic correxit G. Hermannus l. c. p. 365. not. *Χλίδον καὶ χλῆδον, σωρόν. δηλοῖ πλήθους ἔμφασιν. Αἰσχύλος Ὅπλων κρίσει· κεχληδότα, ἀντὶ τοῦ πληθύνοντα.* Cf. fgm. 15.

Ad hanc fabulam praeterea Lachmannus et alii referunt fgm. 276.

Ο Σ Τ Ο Λ Ο Γ Ο Ι.

Nomen huius dramatis praebent vetus fab. Aesch. catalogus et Phot. p. 533, 15. (*Ὀστολόγοι· παρ' Ἐπιλύκῳ· καὶ δρᾶμα Αἰσχύλου Ὀστολόγοι.*), fragmentum simul cum titulo Athenaeus. Ex quo quum Ulixem introductum esse appareat de iniuriis, quas a superbis Penelopes procis perpessus sit, conquerentem, Welcker (Tril. p. 452. sq. Append. p. 161. sq. 332. sq.) assentiente Droysenio (II. p. 251.) eam Ulixis historiae partem, quam Homerus Odysseae libris XVII — XXII descripsit, in tetralogia, quae ex fabulis *Ὀστολόγοι, Σύνδειπνοι* (hanc excogitavit Welcker[11]) et *Πενελόπη* constiterit, compositam fuisse coniecit. Quae coniectura, quoad rem spectat, haud improbabilis videbitur consideranti, prorsus idem argumentum a Sophocle in *Convivis* (*Συνδείπνοις*) esse tractatum, quamvis fortasse aliam de titulis et ordine fabularum sententiam amplexurus sit. Certe *Ὀστολόγους* eodem iure inter tragoedias referri fatebitur, quo Sophoclis fabulam infra tragoediam fuisse docuimus. Nihil vero de eius compositione compertum habemus.

I. (171.)

Athen. XV. p. 667. C. *Καὶ Αἰσχύλος δ' ἐν Ὀστολόγοις ἀγκυλητοὺς λέγει κοττάβους διὰ τούτων·*

Εὐρύμαχος, οὐκ ἄλλος, οὐδὲν ἥσσονας
ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί.
ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοὐμὸν κάρα
τοῦ δ' ἀγκυλητοῦ κοσσάβιός ἐστι σκοπὸς
ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο.

---

[11]) Fidem ei facere voluit (Append. p. 172.) loco Aristophanis ap. Athen. VIII. p. 365. B. *σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας — — καὶ Πλάτων — καὶ Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ*

Ἐν τοῖσι συνδείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον

corrigens *Συνδείπνοις*. Sed qui hunc locum non opinione praeiudicata circumspexerit, *συνδείπνοις* concedet numerum pluralem esse vocis *σύνδειπνον*, non vocis *σύνδειπνος*, et versu illo de homine agi, qui in conviviis laudare soleat Aeschylum (h. e. eius recitare versus.).

Vs. 1. Libri habent ἧσσον, vett. editt. ἥσσονας. Iacobsius (Animadv. in Ath. p. 352.) dedit: Εὐρύμαχος οὖν οὐκ κτλ. Casaubonus: Εὐρύμαχος οὖν τις κτλ. — Vs. 2. libri αἰνεσίους, quod correxit Porso ad Hom. Od. β', 159. — Vs. 3. ἦν μὲν αὐτῷ. Pal. γὰρ ἦν αὐτῷ. Laur. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ. Ald. Deinde libri τοῦ μὲν κάρα, quod correxit Petitus (Observ. VII, 13.) — Vs. 4. codd. ἀγκύλη τοῦ κοσσάβιος. Ald. κόσσαβος. Stanleius emendavit: τῶν δ' ἀγκυλήτων κοττάβων ἔστη σκοπὸς ἐκ τ' ἐμῶν collat. Polluc. X, 21. Καὶ μὴν ὅτῳ φίλον ἀποβλύζειν πιόντι καὶ ἐξεμεῖν (pro eo nunc e melioribus libri Bekker ἀπεμεῖν dedit), ὅπερ οἱ πολλοὶ ἀποκοτταβίζειν καλοῦσι, εὐτρεπιστέα τούτῳ λεκάνη τις ὑποδέξασθαι τὸ ἐπαναπλέον τοῦ ποτοῦ. Ceterum ἀγκυλητοὺς κοττάβους ex *Aeschylo* memorant Athen. XI· p. 782. E. Eustath. p. 344, 21., sine poetae nomine schol. Aristoph. Pac. 1244. — Vs. 5. codd. χεῖρ'. Heathius χείρ. Dindorfio vs. 3. et 5. ex duorum versuum reliquis compositi esse videntur. Locum Friebelius sic correxit:

> (Ἀλλ') Εὐρύμαχος, οὐκ ἄλλος, οὐδὲν ἥσσονας
> ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί·
> ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κοττάβιον τοὐμὸν κάρα·
> τόδ' ἀγκυλητῶν κοττάβων ἔστη σκοπός,
> ἔνθ' ἐξεμῶν ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο.

in quibus (vs. 3.) haud dubie recte restitutum est κοττάβιον: nam Ulixes Eurymacho non κότταβος, sed tantummodo κοττάβιον (cf. Athen. XV. p. 666. B.) esse potuit. Minus bene vs. 4. emendatio Friebelio cesserit, quippe qua idem fere expressum sit atque versu 3. Vs. 5. denique non expedio. Equidem in hunc modum scripserim:

> (Ἀλλ') Εὐρύμαχος, οὐκ ἄλλος, οὐδὲν ἥσσονας
> ὕβριζ' ὑβρισμούς, οὐκ ἐναισίους ἐμοί·
> ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κοττάβιον [ἔγωγ'] ἀεί·
> τοῦ δ' ἀγκυλητοῦ κοττάβου τοὐμὸν κάρα
> ἔστη σκοπός· τοῦ δ' ἐκτενῶς ἡβῶσα χεὶρ
> ἐφίετο.

Ἐκτενὴς habet Aesch. Suppl. 961. — Probabiliter monuit Iacobsius (Mus. Attic. III, p. 487.) hunc locum Euripidi ante oculos versatum esse scribenti (fgm. 563): πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασι κάρα γέροντος· κτλ.

II. (172.)

Athen. I. p. 17. C. Αἰσχύλος γοῦν ἀπρεπῶς που παράγει μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγνύναι· λέγει γοῦν

> Ὅδ' ἐστίν, ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
> γελωτοποιόν, τὴν κάκοσμον οὐράνην,
> ἔρριψεν οὐδ' ἥμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
> πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη,
> χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Hinc affert vss. etiam Eustath. p. 1828, 28. — Recte hoc fragmentum a Dindorfio ad hanc fabulam relatum esse non modo inde probabile est, quod Sophocles in *Συνδείπνοις*, in qua fabula idem argumentum tractavit, iisdem fere verbis usus est (ab Athenaeo post Aeschylea allatis, cf. Soph. fgm. 529.), sed etiam paene apertis verbis ab Athenaeo ipso indicatur, quippe qui paullo post illa fragmenta (p. 17. F.), ubi de Penelopes procis agit, haec addidit: *ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηστῆρας εἰσάγει* (sc. *Ὅμηρος*) *μεθύοντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν, ἀλλὰ πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ῥιπτούμενον.* — Vs. 1. Lacunam explevit Iacobsius (Animadv. in Ath. p. 11. scribendo *ὅδ' ἐστ' ἐκεῖνος ὅς κτλ.*, sed offendit etiam locutio *ἀμφ' ἐμοὶ — ἔρριψεν.* Probabilius igitur Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. p. 75.) e Sophoclis loco correxit: *ὅδ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφὶ θυμῷ μοι βέλος κτλ.* — Vs. 2. *οὐράνην* ex Aeschylo commemorant Pollux X, 44, Gram. in Walzii Rhet. VII. p. 735. et Cram. Anecd. Paris. IV, p. 12., Eustath. Opusc. p. 296, 51. cf. Soph. l. c. — Vs. 4. Huc respexit Schol. Lycophr. 778. *Παρ' Αἰσχύλῳ φαίνεταί τις τὸν Ὀδυσσέα τύψας ὀστράκῳ, οὐ μὴν παρ' Ὁμήρῳ.*

Dindorfius praeterea huc rettulit fgm. 345.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

In hoc dramate Aeschylum in universum idem argumentum, quod Sophocles et Euripides fabulis pariter cognominatis expresserint, tractasse cum ex titulo tum ex fragm. I. cognosci potest, sed nec de ratione, qua id conformatum, nec de fabulis, quibuscum tetralogiae nexu copulatum fuerit, quidquam constat vel probabiliter coniici potest.

I. (173.)

Athen. I. p. 11. E. *Ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων*

καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας
ἔταξα, σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα,
ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα δ' αἱρεῖσθαι τρία.

Vario modo viri docti haec emendarunt. I. Scaliger: *κ. τ. κ. στ. καὶ ταγοὺς κτλ.* contra metrum. Valckenarius (ad Eur. Phoen. 546.) dedit: *κ. τ. κ. στ. καὶ λόχους ἔταξα κτλ.* Heathius: *κ. τ. χἀκατοντάρχας * * ἔταξα κτλ.* Schweighaeuser et Porso: *κ. τ. χἀκατοντάρχας στρατῷ ἔταξα.* Butler: *κ. τ. χἀκατοντάρχας ἐγὼ ἔταξα κτλ.* Bene Heathius,

Schweighaeuser, Porso, Butler *στρατάρχας* ferri non posse perspexerunt: nam gloriari quidem Palamedes poterat, exercitum ex lege quadam a se dispositum esse (cf. Soph. fgm. 401.), sed etiam toti exercitui imperatorem a se primo esse constitutum, id profecto sibi vindicare non poterat. Haud dubie illud *στρατάρχας*, id quod Schweighaeuserum non latuit, ex *στρατῷ* corruptum est, quae vox abesse vix potuit, quum Palamedes inter multa inventa, quibus se Graecis profuisse gloriabatur, (vs. 2. 3.) primum ea afferebat, quibus exercitui bene consuluerat. cf. Soph. l. c. vs. 5. 6. — Vs. 3. citant Eustath. p. 242, 22. *τὸ δὲ παρ᾽ Αἰσχύλῳ ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα δ᾽ αἱρεῖσθαι τρία ἢ μάλιστα τρίτα. κατὰ τοὺς παλαιοὺς κακῶς ῥηθῆναι κρίνουσιν οἱ παλαιοί. οὐδὲ μνηστῆρες γάρ, φασιν, οὐδὲ Κύκλωψ τρισὶ τροφαῖς ἐχρῆντο.* Similiter, sed omissis verbis *ἢ μαλ. τρίτα* p. 1358, 4. p. 1432, 5. p. 1791, 45. p. 1833. 4. et Schol. ad Hom. Il. *α'*, 308. in Cram. An. Gr. Paris. III, p. 7, 14. et p. 154, 6. (uterque recte *δόρπα θ'*, sed male *τρία*.) Schol. ad Il. *β'*, 381. ad Od. *β'*, 20. Ex his Valckenarius l. c. tertium versum restituit quamvis in ordine vocum *δεῖπνα* et *δόρπα* errans. Locus igitur ita se habuisse videtur:

καὶ ταξιάρχας χἀκατοντάρχας στρατῷ
ἔταξα, σῖτον δ᾽ εἰδέναι διώρισα,
ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ᾽ αἱρεῖσθαι τρίτα.

II. (174.)

(Herodian. *περὶ ἰλιακ. προσ.* p. 224. ed. Lehrs. ap.) Schol. Hom. Il. *δ'*, 319. *κατέκταν μετὰ τοῦ ν αἱ Ἀριστάρχου, καὶ ἐν ἐκτάσει τοῦ α Δωρικῇ οὔσῃ ὡς ἔβαν ἐγώ· ἡ γὰρ χρῆσις τοιαύτη ἦν παρὰ Ἀττικοῖς· παρὰ γὰρ τὸ κτῶ καὶ κτῆμι κινήματα ἱκανὰ ἐξέπιπτεν· δεύτερος μὲν αὐτὸς ἀόριστος, ὀφείλων εἶναι κοινῶς ἔκτην, γενόμενος δὲ κατὰ Δωρίδα ἔκταν, ὃς ἐν χρήσει παρὰ Ἀττικοῖς. Εὐριπίδης* (fragm. 619.) — *Αἰσχύλος δὲ Παλαμήδει*

Τίνος κατέκτας ἕνεκα παῖδ᾽ ἐμὸν βλάβης;

καὶ (fragm. 215.).

Praeterea Blomfieldus (ad Aesch. Prom. 467.) ex hac fabula ductos esse censet versus, quos Stobaeus in Eclogis (I. 1.) tanquam ex Aeschyli Prometheo affert cum vss. 452—57 huius fabulae arcte coniunctos:

456. *ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους ὁδοὺς*
ἀριθμὸν εὑρὼν, ἔξοχον σοφισμάτων.
ἔπειτα πάσης Ἑλλάδος καὶ ξυμμάχων
βίον διῴκησ᾽ ὄντα πρὶν πεφυρμένον
θηρσίν θ᾽ ὅμοιον· πρῶτα μὲν τὸν πάνσοφον
ἀριθμὸν εὕρηκ᾽, ἔξοχον σοφισμάτων.

Vs. 1. 2. in codd. Promethei Aeschylei sic leguntur: *ἄστρων ἔδειξα, τάς τε δυσκρίτους δύσεις· | καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων | ἐξεῦρον*

κτλ. Nisi vs. 3—6 casu apud Stobaeum cum Aeschyleis coaluerunt, quoniam propter argumenti similitudinem iuxta collocati erant, probabiliter mihi ad Palamedem referri videntur, neque vero ad Aeschyli fabulam, sed ad recentioris cuiusdam poetae (fortassis Astydamantis minoris) Palamedem, qui Aeschylea in usum suum converterit et cum suis miscuerit. —

Locum Platonis (de Rep. VII. p. 522. D.) *Παγγέλοιον γοῦν, ἔφην, στρατηγὸν Ἀγαμέμνονα ἐν ταῖς τραγῳδίαις Παλαμήδης ἑκάστοτε ἀποφαίνει· ἢ οὐκ ἐννενόηκας ὅτι φησὶν ἀριθμὸν εὑρὼν, τάς τε τάξεις τῷ στρατοπέδῳ καταστῆναι ἐν Ἰλίῳ καὶ ἐξαριθμῆσαι ναῦς τε καὶ ἄλλα πάντα.*, de quo dixit Aristides (Vol. II. p. 260. Iebb.), non ad Aeschyli Palamedem (in qua sententia Butler fuit), sed ad tragicos poetas in universum spectare, quippe qui omnes Palamedem talia de se praedicantem induxerint, facile intelligitur.

Π Ε Ν Θ Ε Υ Σ.

Hoc dramate idem argumentum expressum fuisse atque Euripidis Bacchis testis est scriptor argumenti Bacch. Eur. his verbis: *ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.* Sed quum Penthei fata, ut supra vidimus, etiam in Xantriis tractata esse videantur, hanc fabulam cum illa tetralogiae vinculo connexam fuisse probabile est.

I. (175.)

Galen. loco supra (ad fgm. 163.) citato post illud fragm. pergit: — *ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος ὁ αὐτὸς* (fgm. 180.) *καὶ ἐν Πενθεῖ*

Μηδ' αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς.

Male Stanleius *πρὸς πέδον* scripsit.

Π Ε Ρ Ρ Α Ι Β Ι Δ Ε Σ.

Titulum *Περραιβίδες* praebent vetus fab. Aesch. catalogus et Athenaeus XI. p. 499. A., unde alterum Athenaei locum (XI. p. 476. C.) ubi *Περραιβοί* est, corrigendum esse dudum Dindorfius monuit (praef. ad Athen. I. p. IV. adnot.). Quale autem fuerit huius dramatis argumentum, haud facile dixeris, quum neque ex fragmentis concludi neque ex titulo coniici quidquam possit, quod aliquam probabilitatis speciem prae se ferat. Welcker (Tril. p. 559.) fabulae summam in pugna Centaurorum cum Lapithis et Perrhaebis com-

missa, quae inter Pirithoi et Hippodamiae nuptias exorta erat (cf. Ovid. Met. XII, 146. sqq.), positam fuisse putat, quum fragmenta ex Ovidii (l. c. 242.) verbis:

Vina dabant animos: et prima pocula pugna
Missa volant, fragilesque cadi curvique lebetes.

explicari possint. Sed postea (Trag. Gr. p. 30. 52.) ipse ad O. Muelleri sententiam accessit, (qui in Ind. doct. Gotting. a. 1827. p. 670. et ad Aesch. Eum. p. 138.) *Perrhaebides* et *Ixionem* in una eademque tetralogia fuisse coniecerat, in qua tota Ixionis historia tractata esset, itaque Perrhaebides ea continuisse, quae tradiderit Diod. IV, 69, 3. *οὗτος δ'* (sc. *Ἰξίων*), *ὥς φασιν, ὑποσχόμενος ἕδνα πολλὰ δώσειν Ἠϊονεῖ, ἔγημε τὴν Ἠϊονέως θυγατέρα Δίαν, ἐξ ἧς ἐγέννησε Πειρίθουν. Ἐπειθ' ὁ μὲν Ἰξίων οὐκ ἀπέδωκε τὰ ἕδνα τῇ γυναικί, ὁ δ' Ἠϊονεὺς τὰς ἵππους ἀντὶ τούτων ἠνεχύρασεν. Ὁ δ' Ἰξίων τὸν Ἠϊονέα μετεπέμψατο ἐπαγγελλόμενος πάντα ὑπακούσεσθαι, καὶ τὸν Ἠϊονέα παραγενόμενον ἔβαλεν εἰς βόθρον πυρὸς μεστόν. Διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῆς παρανομίας μηδένα βούλεσθαι καθᾶραι τὸν φόνον.* cf. Schol. Eur. Phoen. 1192. Quae sententia mihi quoque fragmenta consideranti probabilior videtur: nam fragmento II verba Eïonei dona requirentis, fragmento III nuncii vel chori verba post Eïonei mortem dicta contineri mihi persuadeo. — Aptissime sane cum tali dramate fabula *(Ixion)*, qua reliqua expressa erant, quae de Ixione Diodorus narravit, connecti potuit.

I. (176.)

Athen. XI. p. 476. C. *Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβίσι* (codd. *Περραιβοῖς*) *τοὺς Περραιβοὺς παρίστησιν ἀντὶ ποτηρίων τοῖς κέρασι χρωμένους διὰ τούτων*

Ἀργυρηλάτοις
κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις.

καὶ Σοφοκλῆς (fgm. 455.). — *Προβεβλημένοις* Epitome et Eustath. p. 917, 63. Sciens praetermitto Blomfieldi coniecturam (praef. ad Aesch. Pers. p. XXVIII.).

II. (177.)

Athen. XI. p. 499. A. *Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβίσι φησί·*

Ποῦ μοι τὰ πολλὰ δῶρα κἀκροθίνια;
Ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα;

Vs. 2. attulit etiam Eustath. p. 1775, 22.

III. (178.)

Hesych. *Ἀπαιόλη· ἀπάτη, ἀποστέρησις. Αἰσχύλος Περραιβίσιν* (cod. *Περρέβην.*). Versum, ad quem Hesychius respexit, servavit Eustath. p. 352, 33. *ἰστέον δ' ὅτι ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος αἰόλλω καὶ ἀπαιόλη γίνεται ἡ ἀπάτη καὶ ἀποστέρησις. Αἰσχύλος·*

Τέθνηκεν αἰσχρῶς χρημάτων ἀπαιόλη.

Libri *αἰσχρὸς*, quod correxit Butler. — De voce *ἀπαιόλη* dignus etiam est qui audiatur schol. Aristoph. Nub. 1150. *Ἀπαιόλη· πέπλακεν ὄνομα δαίμονος σωματοποιήσας αὐτὴν, παρὰ τὸ ἀπαιολεῖν καὶ κινεῖν καὶ στερεῖν. ἤ τινα τοιαύτην, ὡς ἂν εἴποι τις, ὦ Ἀδικία. Ἀριστοφάνης δὲ ὀξύνεσθαί φησι τὴν ἐσχάτην, ἀπαιολή.* —

Huc etiam referenda videntur fgm. 303. 376.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

Quum in Penelopes historia nihil sit, quod tragoediae argumentum praebere potuerit, fuerunt, qui de titulo dubitarent. Sed is cum veteris catalogi atque Etymologici M. auctoritate, tum eo confirmatur, quod etiam Philocles drama eodem nomine inscripsit: itaque probabilior est Welckeri sententia hanc fabulam in eadem tetralogia fuisse dicentis, in qua fuerint *Ὀστολόγοι.* Num vero poeta tetralogiam ea ratione composuerit, qua Welckero placuit (vide ad *Ὀστολόγους*), dubitari potest.

I. (179.)

Etym. M. p. 31, 5. *Αἰδοιέστατος· ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀρχέστατον, ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν Πηνελόπῃ, οἷον*

Ἐγὼ γένος μέν εἰμι Κρὴς ἀρχέστατον,

καὶ τὸ αἰδοιέστατον καὶ ἀφθονέστατον ποιητικά εἰσι κατ' ἔθος Ἰώνων γενόμενα. Eundem vs. habet sine fab. nom. Phavorin. Ecl. p. 86, 3. Dindf. ubi *μικρῆς* pro *Κρής*. — De superlativo *ἀρχέστατον* dubitarunt Bernhardyus (in Annal. Berol. crit. a. 1838. II. p. 347.), Lobeckius (Paralip. p. 81. n. 21.), defendit eum A. Nauckius (ad Aristoph. Byz. p. 46. not. 54.)

Ad hanc fabulam fortasse referendi sunt versus, quos servavit Stob. Ecl. Phys. I, 9, 19. p. 232. Heer. (I. p. 85. ed. Gaisf.) c. lem. *Εὐριπίδου Πηνελόπῃ·*

οὐκ ἔστι πράττοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν,
ὀξὺ βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Corrigunt quidem *Εὐριπίδου Μελανίππῃ*, sed utrum in fabulae an in poetae nomine erratum sit, dubitari potest.

ΠΟΛΥΔΕΚΤΗΣ.

Huius dramatis nusquam nisi in vetere fab. Aesch. catalogo extat memoria; itaque perquam dubium est, quale eius fuerit argumentum. Si autem coniecturam ex titulo facere licet, argumentum ad Danaes Perseique historiam pertinuit et ab eo non multum diversum fuit, quod Euripides in Dictye tractavit, de quo loco suo (Eurip. fragm. p. 164.) disputavimus. Huc spectasse videtur pictura, quam commemoravit Paus. I, 22, 7. *καὶ Περσεύς ἐστιν εἰς Σέριφον κομιζόμενος Πολυδέκτῃ φέρων τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης·* cf. Apollod. II, 4, 4. Pherecyd. ap. Schol. Apoll. Rhod. IV, 1515. (fgm. 26. ed. Mueller.). Welckero (Tril. p. 387.) haec fabula cum Phorcidibus coniuncta fuisse videtur.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ.

Scriptor vit. Aesch. (p. 122, 95. in Westermanni Biogr. Gr.) haec habet: *ταύτῃ καὶ ἄριστος εἰς τραγῳδίαν Αἰσχύλος κρίνεται, ὅτι εἰσάγει πρόσωπα μεγάλα καὶ ἀξιόχρεα, καί τινες ἤδη τῶν τραγῳδιῶν αὐτῷ διὰ μόνων οἰκονομοῦνται θεῶν, καθάπερ οἱ Προμηθεῖς· τὰ γὰρ δράματα συμπληροῦσιν οἱ πρεσβύτατοι τῶν θεῶν, καί ἐστι τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ τῆς ὀρχήστρας θεῖα πάντα πρόσωπα.* Quod ex his verbis cognoscitur, Promethei historiam in compluribus fabulis h. e. (si Aeschyli morem spectamus) in tetralogia tractatam esse, id a Welckero (Trilog. p. 7. sq. Append. p. 1. sqq.) ac nuper a Bellmanno (de Aeschyli ternione Prometheo etc. Vratisl. 1839.) ex fragmentis aliisque rationibus tam luculenter expositum est, ut hodie, quamvis G. Hermannus (in diss. de Aesch. Prometheo soluto. Lips. 1828. Opusc. IV. p. 258. sq.) multa acute contra disputaverit, vix reperiatur, qui de tetralogia ista dubitet. (Cf. Dissen. Script. min. p. 301. Klausen. Theologum. Aesch. p. 155. Droysen. Aesch. II. p. 159. sq. Grupp. Ariadn. p. 55. e. a.) Cui aptissime conveniunt tituli, quos vetus catalogus exhibet: *Προμηθεὺς πυρφόρος, Προμηθεὺς δεσμώτης, Προμηθεὺς λυόμενος,* quippe quibus paene ipsius argumenti explicatio significata sit. Nam Promethei historiam sic paucis adumbravit Apollod. I, 7, 1. *Προμηθεὺς δὲ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ λάθρα Διὸς ἐν νάρθηκι κρύψας· ὡς δὲ ᾔσθετο Ζεύς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. ἐν δὴ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἐδέδετο καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος αὐτοῦ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τῶν ἡπάτων αὐξανομένων διὰ νυκτός. καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσεν, ὡς ἐν τοῖς καθ' Ἡρακλέα* (II, 5, 11, 12.) *δηλώσομεν.* Ab illis autem Prometheis haud dubie diversa fuit, quae in Persa-

rum Aesch. didascalia gr. sine cognomine citatur Προμηθεὺς, fabula satyrica, quum in illis satyrici quidquam inesse non potuisse et argumenti gravitas et illud ipsum documento est, quod vitae scriptor de iis dixit. Peropportune igitur accidit, ut Pollux (IX, 156) scripserit: ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο καὶ Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέα οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα, τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον. (Adde fgm. 198.) Hanc fabulam enim a satyrica illa non diversam fuisse inde concludi potest, quod e fragmento quodam (199) in hac quoque de igni actum esse, itaque aptissimum fuisse Προμηθέως πυρκαέως nomen apparet. Fuerunt quidem, qui eam ob caussam Προμηθέα πυρκαέα et πυρφόρον eandem fabulam fuisse statuerent, sed eos parum probabiliter egisse, satis bene nobis Welcker (Trilog. p. 119. sq. Append. p. 30. sq. 343. sq.) docuisse videtur. Nam qui titulum πυρκαέα ideo in dubitationem vocant, quoniam a veteris catalogi auctore omissus est, et nescire videntur plurium ab eo praetermissos esse dramatum titulos, et sibi non constant, quum in illo titulo Pollucem errasse statuant, in Θαλαμοποιῶν nomine vero, quod idem solus exhibuit, non haereant. Quae quum ita se habeant, fabulam Προμηθέα πυρκαέα satyricam fuisse in Persarum tetralogia, πυρφόρον et λυόμενον vero cum *Prometheo vincto*, quae aetatem tulit, eo ordine coniunctas fuisse censemus, ut πόρφυρος tetralogiam inciperet, λυόμενος finiret, δεσμώτης medium inter utramque teneret locum.[12]) — Fragmenta quae falso ad Prometheum vinctum vel simpliciter ad Prometheum cognomine nullo addito referuntur, h. l. fabularum illarum reliquiis praemisimus.

I. II. (180.)

Galen. Comment. ad Hippocr. de epidem. VI. p. 454. ed. Basil. (IX. p. 385. Charter.) — δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν (sc. τὴν πέμφιγα) ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς (fgm. 325.) λέγειν — Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε καὶ πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοάς, ἵν' εὐλαβοῦ
βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω.

ἐπὶ δὲ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς (fragm. 325. b.) οὕτω καὶ Αἰσχύλος (fgm. 163.)· ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ·

ἐξευλαβοῦ δὲ, μή σε προσβάλῃ στόμα
πέμφιξ· πικρὰ γὰρ, κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμοί.

Vario modo viri docti de fgm. I. iudicarunt. Fuerunt enim, qui Galenum in fabulae cognomine errasse et fragmentum ad Prome-

---

[12]) De ordine δεσμώτου et λυομένου constat testimonio scholiastae ad Prom. vinct. 510. ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς δράματι λύεται, ὅπερ ἐμφαίνει Αἰσχύλος.

theum solutum referendum esse arbitrarentur, in qua fabula sane id optime habere locum potuisse nemo opinor negabit, qui fgm. 190. 191. paullo accuratius consideraverit; sed fuerunt etiam, qui versus in superstite Prometheo inter vs. 790 et 791 excidisse statuerent. Utri rectius iudicaverint, nunc vix ad liquidum perduci poterit. Correctus est locus a Casaubono et Bentleio, quum ante legeretur *ἐρπετὴν δὲ* et *πρὸς πνοαῖσιν εὐλαβοῦ* et *τρέψας ἄνω*. — Alterum fragmentum quum simpliciter ex Prometheo attulerit Galenus, eandem fabulam dixisse videtur, quam antea nominaverat. Concordat etiam utriusque fragmenti sententia. Vs. 1. erat *προσβάλλῃ*, quod Casaubonus correxit. Vs. 2. Dindorfius dedit: *πικροὶ γάρ κοὺ διὰ ζόης ἀτμοί.*

III. (181.)

Schol. Aristid. ed. Frommel. p. 191. (Vol. III. p. 501, 17. Dindorf.) *τὸ δειλίας ἐξ Αἴαντος τοῦ μαστιγοφόρου Σοφοκλέους* (vs. 1226.), *τὸ δὲ σιωπῆς ἐκ Σιμωνίδου· καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ.*

Πολλοῖς γάρ ἐστι κέρδος ἡ σιγὴ βροτοῖς.

De hoc versu similiter atque de fgm. I iudicari potest, quamquam etiam fuerunt, qui eum propter sententiae similitudinem cum fgm. 186. coniungerent. G. Hermannus (de Aesch. Prom. Sol. p. 29.) aptissime cum eo comparavit Carcini fragm. 7. (Poet. trag. fragm. Vol. III. p. 98.)

IV. (182.)

Plut. de fort. 3. p. 98. C. *νῦν δὲ οὐκ ἀπὸ τύχης οὐδὲ αὐτομάτως περίεσμεν αὐτῶν καὶ κρατοῦμεν, ἀλλ' ὁ Προμηθεύς, τουτέστιν ὁ λογισμός, αἴτιος*

Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα, καὶ ταύρων γονὰς
δοὺς ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα.

κατ' Αἰσχύλον. Libri *ἀντίδωρα.* Sed idem de solert. anim. 7, 6. 964. F. *οὐ γὰρ ἀδικοῦσιν οἱ τὰ μὲν ἄμικτα καὶ βλαβερὰ κομιδῇ κολάζοντες καὶ ἀποκτιννύοντες, τὰ δὲ ἥμερα καὶ φιλάνθρωπα ποιούμενοι τιθασὰ καὶ συνεργὰ χρείας, πρὸς ἣν ἕκαστον εὖ πέφυκεν, „ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα, καὶ ταύρων γονάς," ὧν ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς δοῦναι ἡμῖν φησιν „ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα."* Cf. Porphyr. III, 18. p. 257. *ἀρκεῖ γὰρ ὅτι μηδὲν πονεῖν δεόμενοι χρώμεθα προκάμνουσι καὶ μοχθοῦσιν, ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονάς, ὥς Αἰσχύλος φησίν, ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα χειρωσάμενοι καὶ καταζεύξαντες.* — Ad Prometheum solutum viri docti hos versus referunt eosque in colloquio inter Prometheum et Herculem locum habuisse statuunt. cf. Hermann. l. c. p. 20. Welcker Trilog. p. 46.

V. (183.)

Strabo I, 2, 35. p. 43. Cor. *Ἡσιόδου γὰρ οὐκ ἂν τις αἰτιάσαιτο ἄγνοιαν οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Ὁμήρου ταῦτα μυθεύοντος, ὧν εἰσι καὶ οὗτοι οἱ Πυγμαῖοι, οὔτ' Ἀλκμᾶνος Στεγανόποδας ἱστοροῦντος, οὔτ' Αἰσχύλου Κυνο-*

κεφάλους καὶ Στερνοφθάλμους καὶ Μονομμάτους. cf. VII, 3. 6. p. 299. *Ἡσίοδον μὲν Ἡμίκυνας λέγοντα καὶ Μεγαλοκεφάλους καὶ Πυγμαίους, Ἀλκμᾶνα δὲ Στεγανόποδας, Αἰσχύλον δὲ Κυνοκεφάλους καὶ Στερνοφθάλμους καὶ Μονομμάτους ἐν τῷ Προμηθεῖ φασι καὶ ἄλλα μυρία.* Verba *ἐν τῷ Προμηθεῖ* omittunt Paris. o et Coraës, eaque ex margine illata esse coniecit Heynius ad Apollod. p. 1106., sed editores non dubitarunt locum ad Prometheum solutum referre, in qua fabula sane is pariter atque fragm. I. apte legi potuit.

VI. (184.)

Antiatt. Bekkeri I. p. 116, 7. *Χερσά· τὰ μὴ γεωργούμενα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ.* — cf. Soph. Antig. 251.

Praeterea ad Promethei historiam pertinere fragm. 350. monuit G. Hermannus l. c. p. 20.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΠΥΡΦΟΡΟΣ.

I. (185.)

Hygin. Poet. Astron. II, 15. p. 456. *Prometheum autem in monte Scythiae nomine Caucaso ferrea catena vinxit: quem alligatum ad triginta millia annorum Aeschylus tragoediarum scriptor ait.* Haec ad *Προμηθέα πυρφόρον* pertinere docet schol. ad Prom. Vinct. 94. *Τὸν μυριετῆ· ἐν γὰρ τῷ πυρφόρῳ τρεῖς μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν.* Dixit de his verbis G. Hermannus l. c. p. 7.

II. (186.)

Gellius N. A. XIII, 18. *Id quoque animadvertimus apud Aeschylum ἐν τῷ πυρφόρῳ Προμηθεῖ et apud Euripidem in tragoedia quae inscripta est Ἰνὼ eundem esse versum absque paucis syllabis. Aeschylus sic:*

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια.

Euripides (fgm. 416.) autem sic: *Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές.* Cf. fgm. 181.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΛΥΟΜΕΝΟΣ.

I. II. (187.)

Arrian. peripl. pont. Euxin. 19. *καίτοι Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ τὸν Φᾶσιν ὅρον Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ποιεῖ. Λέγουσι γοῦν αὐτῷ οἱ Τιτᾶνες πρὸς τὸν Προμηθέα ὅτι*

Ἥκομεν — —
τοὺς σοὺς ἄθλους τούσδε, Προμηθεῦ,
δεσμοῦ τε πάθος τόδ' ἐσοψόμενοι.

Ἔπειτα καταλέγουσιν, ὅσην χώραν ἐπῆλθον·

τῇ μὲν δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης
μέγαν ἠδ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν.

Eadem minus integra etiam in Periplo Ponti Euxini et Maeotidis paludis p. 1. afferuntur, et respiciuntur a Procop. Hist. Goth. IV, 6. p. 336, 11. *ἀλλὰ καὶ ὁ τραγῳδιοποιὸς Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ τῷ λυομένῳ εὐθὺς ἀρχόμενος τῆς τραγῳδίας τὸν ποταμὸν Φᾶσιν τέρμονα καλεῖ γῆς τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης. — Ἐσοψόμενοι* **pro vulg.** *ἐποψόμενοι* **Arriani editor Parisiensis (C. Mueller) haud dubie e codd. dedit.**

III. (188.)

Strabo I, 2, 27. p. 33. — *οὕτω τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι τὰ πρὸς Ὠκεανῷ. μαρτυρεῖ δὲ τὰ τοιαῦτα· ὅ τε γὰρ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ τῷ λυομένῳ φησὶν οὕτω·*

Φοινικόπεδόν τ' ἐρυθρᾶς ἱερὸν
χεῦμα θαλάσσης,
χαλκοκέραυνόν τε παρ' Ὠκεανῷ
λίμναν παντοτρόφον Αἰθιόπων,
ἵν' ὁ παντόπτας Ἥλιος αἰεὶ
χρῶτ' ἀθάνατον κάματόν θ' ἵππων
θερμαῖς ὕδατος
μαλακοῦ προχοαῖς ἀναπαύει.

παρ' ὅλον γὰρ τὸ μεσημβρινὸν κλίμα τοῦ Ὠκεανοῦ ταύτην πρὸς τὸν ἥλιον ἔσχοντος τὴν χρείαν καὶ τὴν σχέσιν, παρ' ὅλον καὶ τοὺς Αἰθίοπας τάττων φαίνεται. Ὁ Εὐριπίδης **(fgm. 762) — Copiose de his vss. disputavit G. Hermannus l. c. p. 15. sq. in primis monens,** *φοινικόπεδον* **non de maris aequore, sed de terra mare illud cingente dictum esse, collat. Steph. Byz. v.** *Ἐρυθρά. Οὐράνιος δ' ἐν Ἀραβικῶν δευτέρᾳ, ἀπὸ τῶν παρακειμένων ὀρῶν, ἃ ἐρυθρὰ δεινῶς εἰσὶ καὶ πορφυρὰ, καὶ ἐπὴν βάλλῃ εἰς αὐτὰ ὁ ἥλιος τὴν αὐγὴν, καταπέμπει εἰς τὴν θάλασσαν σκιὰν ἐρυθράν· καὶ ὄμβρῳ δὲ κατακλυσθέντων τῶν ὀρέων κάτω συρρέοντι εἰς θάλασσαν οὕτω γίγνεται ἡ θάλασσα τὴν χρόαν.* **et interprett. ad h. l. — Vs. 3. Idem vir clarissimus pro** *χαλκοκέραυνος* **maluit** *χαλκομάραυ-*

γος collat. Hom. Il. *ν'*, 340., I. G. Schneider (in lexico) *χαλκοκέραστος*, sed equidem nihil mutare ausim, nam quum *κεραυνὸς* non sit, ubi non sit etiam *ἀστραπὴ*, poeta audacior, qualis est Aeschylus, facile ad *κεραυνὸν* transferre potuit, quae sunt *ἀστραπῆς* simul cum illo comparentis. — Vs. 4. metri causa Lobeckius et Erfurdtius scripserunt *πάντων τροφὸν*, sed hoc non necessarium esse docuerunt Gaisfordus ad Hephaest. p. 280. et Hermannus El. doctr. metr. p. 374.

IV. (189)

Cic. Tusc. II, 10, 13. „*Veniat Aeschylus non poeta solum, sed etiam Pythagoreus: sic enim accepimus. Quo modo fert apud eum Prometheus dolorem, quem excipit ob furtum Lemnium?*

Unde ignis cluet mortalibus clam
divisus: unde dictus Prometheus
clepisse dolo poenasque Iovi
fato expendisse supremo.

Has igitur poenas pendens, affixus ad Caucasum, haec dixit:

Titanum suboles, socia nostra sanguinis,
generata Caelo, adspicite religatum asperis
vinctumque saxis; navem ut horrisono freto
noctem paventes timidi adnectunt navitae.
Saturnius me sic infixit Jupiter
Jovisque numen Mulcibri adscivit manus,
hos ille cuneos fabrica crudeli inserens,
perrupit artus: qua miser solertia
transverberatus, castrum hoc furiarum incolo.
Iam tertio me quoque funesto die
Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Iovis satelles pastu dilaniat fero.
Tum iecore optimo farta et satiata affatim,
clangorem fundit vastum, et sublime avolans.
pinnata cauda nostrum adulat sanguinem.
Quum vero adesum inflatu renovatum est iecur,
tum rursum tetros avida se ad pastus refert.
Sic hunc custodem maesti cruciatus alo,
qui me perenni vivom foedat miseria.
namque, ut videtis, vinclis constrictus Iovis
arcere nequeo diram volucrem a pectore.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias,
amore mortis terminum anquirens mali;
sed longe a leto numine aspellor Iovis.

Atque haec retusta seclis glomerata horridis
luctifica clades nostro infixa est corpori,
e quo liquatae solis ardore excidunt
guttae, quae saxa assidue instillant Caucasi.

A Cicerone ipso haec e Prometheo versa esse apparet ex iis, quae paullo post (§ 26) dixit; quattuor versiculi autem his praemissi ex Attii Philocteta petiti sunt teste Varrone LL. VII, 11. p. 122. M. (cf. G. Hermann. de Aesch. Philocteta. p. 6. sqq.) — Ad vs. 11 aut 17 fortasse pertinere Hesychii glossam *v. εἰσαφάσματα* (fgm. 196.) Hermannus dicit.

V. (190.)

Strabo IV, 1, 7. p. 182. sq. *Μεταξὺ γὰρ τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥοδανοῦ πεδίον ἐστὶ τῆς θαλάττης διέχον εἰς ἑκατὸν σταδίους, τοσοῦτον δὲ τὸν διάμετρον, κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα. καλεῖται δὲ Λιθῶδες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος· μεστὸν γάρ ἐστι λίθων χειροπληθῶν, ὑποπεφυκυῖαν ἐχόντων αὐτοῖς ἄγρωστιν, ἀφ' ἧς ἄφθονοι νομαὶ βοσκήμασίν εἰσιν· ἐν μέσῳ δ' ὕδατα καὶ ἁλυκίδες ἐνίστανται καὶ ἅλες. Ἅπαντα μὲν οὖν καὶ ὑπερκειμένη χώρα προσήνεμός ἐστι. διαφερόντως δ' εἰς τὸ πεδίον τοῦτο μελαμβόριον καταιγίζει πνεῦμα βίαιον καὶ φρικῶδες· φασὶ γοῦν σύρεσθαι καὶ κυλινδεῖσθαι τῶν λίθων ἐνίους· κατακλᾶσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῶν ὀχημάτων καὶ γυμνοῦσθαι καὶ ὅπλων καὶ ἐσθῆτος ἀπὸ τῆς ἐμπνοῆς· Ἀριστοτέλης μὲν οὖν φησιν, ὑπὸ σεισμῶν τῶν καλουμένων βραστῶν ἐκπεσόντας τοὺς λίθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, συνολισθεῖν εἰς τὰ κοῖλα τῶν χωρίων. Ποσειδώνιος δὲ λίμνην οὖσαν παγῆναι μετὰ κλυδασμοῦ· καὶ διὰ τοῦτο εἰς πλείονας μερισθῆναι λίθους, καθάπερ τοὺς ποταμίους κάχληκας, καὶ τὰς ψήφους τὰς αἰγιαλίτιδας· ὁμοίως δὲ καὶ λείους καὶ ἰσομεγέθεις τῇ ὁμοιότητι. καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδεδώκασιν ἀμφότεροι. Πιθανὸς μὲν οὖν παρ' ἀμφοῖν λόγος· ἀνάγκη γὰρ τοὺς οὕτω συνεστῶτας λίθους οὐ καθ' ἑαυτοὺς ἢ ἐξ ὑγροῦ παγέντας μεταβάλλειν, ἀλλ' ἐκ πετρῶν μεγάλων ῥήγματα συνεχῆ λαβουσῶν ἀποκριθῆναι. Τὸ μέντοι δυσαπολόγητον Αἰσχύλος καταμαθὼν ἢ παρ' ἄλλου λαβὼν εἰς μῦθον ἐξετόπισε· φησὶ γοῦν Προμηθεὺς παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἡρακλεῖ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπὸ τοῦ Καυκάσου πρὸς τὰς Ἑσπερίδας.*

Ἥξεις δὲ Λιγύων εἰς ἀτάρβητον στρατὸν,
ἔνθ' οὐ μάχης, σάφ' οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὢν,
μέμψει· πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν
ἐνταῦθ'. ἑλέσθαι δ' οὔτιν' ἐκ γαίας λίθον
ἕξεις, ἐπεὶ πᾶς χῶρός ἐστι μαλθακός.
ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σ' ὁ Ζεὺς οἰκτερεῖ,
νεφέλην δ' ὑποσχὼν νιφάδι γογγύλων πέτρων
ὑπόσκιον θήσει χθόν', οἷς ἔπειτα σὺ
βαλὼν διώσεις ῥᾳδίως Λίγυν στρατόν.

Vs. 1—3 attulit etiam Dionysius Hal. (Antiqu. Rom. I, 41.) haec scribens: *δηλοῖ δὲ τὸν πόλεμον τόνδε τῶν ἀρχαίων ποιητῶν Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ. πεποίηται γαρ αὐτῷ ὁ Προμηθεὺς Ἡρακλεῖ τά*

ἄλλα προλέγων, ὡς ἕκαστον αὐτῷ τι συμβήσεσθαι ἔμελλε κατὰ τὴν ἐπὶ Γηρυόνην στρατείαν, καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦ Λιγυστικοῦ πολέμου, ὡς οὐ ῥᾴδιος ὁ ἀγὼν ἔσται διηγούμενος· τὰ δὲ ποιήματα ὧδε ἔχει. ἥξεις κτλ. sed vs. 2. εὖ οἶδα. Eodem respexerunt Hygin. Poet. Astron. II, 6. p. 437. *Aeschylus autem in fabula, quae inscribitur* Προμηθεὺς λυόμενος, *Herculem ait esse non cum dracone, sed cum Liguribus depugnantem. Dicit enim, quo tempore Hercules a Geryone boves abduxerit, iter fecisse per Ligurum fines: quos conatos ab eo pecus abducere, manus contulisse et complures eorum sagittis confixisse: sed postquam Herculem tela deficerent, multitudine barbarorum et inopia armorum defessum se ingeniculasse, multis iam vulneribus acceptis: Iovem autem misertum filii curasse ut circa eum magna lapidum copia esset, quibus se Herculem defendisse et hostes fugasse. Itaque Iovem similitudinem pugnantis inter sidera constituisse.* Theo ad Arati Phaen. 75. non nominato auctore. — Vs. 7. libri στρογγύλων, quod bene correxit Hermannus l. c. p. 27. Similiter enim confunduntur γόγγυλος et στρόγγυλος in Soph. fgm. 369. — Vs. 8. in libris est: οἷς ἔπειτα συμβαλὼν δηώσει (δηώσεις Ald.). Salmasius ἔπειτα σὺ βαλὼν διώξεις respecto Hygin. l. c., Leopardus, Erfurdtius, Seidler, Hermannus διώσεις.

VI. (191.)

Steph. Byz. v. Ἄβιοι. ἔθνος Σκυθικόν. — — Αἰσχύλος τε Γαβίους διὰ τοῦ γ ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ·

Ἔπειτα δ' ἥξει δῆμον ἐνδικώτατον
[βροτῶν] ἁπάντων καὶ φιλοξενώτατον
Γαβίους, ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γατόμος
τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτόσποροι
γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

Vs. 1. Stanleius maluit ἥξεις, haud improbabiliter, si fragm. V. vs. 1. 5. comparas, Meinekius vero coniecit ἵξει. Vs. 2. initio Stanleius θνητῶν, Holstenius ἀνδρῶν, Valckenarius Σκυθῶν, Hermannus l. c. p. 21. coll. Hom. Il. ν', 6. βροτῶν excidisse coniecit. — Ad vs. 3. respexit Schol. Hom. Il. ν', 6. Ἀβίων τῶν νομάδων Σκυθῶν, ὅθεν καὶ ὁ Ἀνάχαρσίς ἐστιν. ὅς δή φησιν εἶναι ἁπάντων δικαιοτάτους, ὅτι κοινοὺς ἔχουσι παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὰ πάντα πλὴν ξίφους καὶ ποτηρίου. τούτοις δὲ καὶ αὐτομάτως ἡ γῆ βίον φέρει οὐδέ τι ζῶον ἐσθίουσιν. τούτους Αἰσχύλος Γαβίους φησίν. Similia habet Eustath. p. 916, 24.

VII. (192.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 284. Τὸν Ἴστρον φησὶν ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καταφέρεσθαι καὶ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν. οὕτω δὲ εἶπεν ἀκολουθῶν Αἰσχύλῳ ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ λέγοντι τοῦτο γενόμενον δὲ μεταξὺ Σκυθῶν καὶ Θρᾳκῶν σχίζεσθαι. His adiunctum fuisse suspicatur Hermannus l. c. p. 22. fgm. 281.

VIII. (193.)

Plut. Amator. XIV, 7. p. 757. D. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἕτερον θεὸν παρακαλεῖ μέλλων ἐπὶ τὸν ὄρνιν αἴρεσθαι τὸ τόξον, ὡς Αἰσχύλος φησίν,

Ἀγρεὺς δ' Ἀπόλλων ὀρθὸν ἰθύνοι βέλος.

De cognomine Apollinis dixit Boeckhius Explic. Pind. Pyth. IX. p. 324.

IX. (194.)

Plut. vit. Pompeii init. p. 619. B. Πρὸς Πομπήιον ἔοικε τοῦτο παθεῖν ὁ Ῥωμαίων δῆμος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅπερ ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἡρακλέα σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ λέγων

Ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον.

Hermannus l. c. p. 28 τοῦτο a librariis metri explendi causa insertum dicit.

X. (195.)

Athen. XV, p. 674. D. Αἰσχύλος δ' ἐν τῷ λυομένῳ Προμηθεῖ σαφῶς φησιν ὅτι ἐπὶ τιμῇ τοῦ Προμηθέως τὸν στέφανον περιτίθεμεν τῇ κεφαλῇ, ἀντίποινα τοῦ ἐκείνου δεσμοῦ, καίτοι (fgm. 226.).

XI. (196.)

Hesych. Εἰσαφάσματα· εἰσπτήματα, ἀπὸ τοῦ εἰσαφιέναι. ἢ σπαράγματα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ λυομένῳ.

XII. (197.)

Eustath. ad Il. ε'. p. 600, 43. Σχίσματα γάρ τινα καὶ οἱ θύσανοι, ὅθεν ἀρειθύσανοι κατὰ Παυσανίαν Ἄρεος θύσανοι, οἱονεὶ ἀποσχίσματα, παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ. Hesych. (p. 528.) ἀρθύσανοι, ἀποσχήματα καὶ ἀποβλαστήματα. Id. (p. 522.) ἀριθύσανοι, ἡνίοχοι, ubi literarum ordo requirit ἀρειθύσανοι. Passovius comparat nostrum: *Degenknopf*.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΠΥΡΚΑΕΥΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Argumenti summam ex fragmentis cognoscimus. E fgm. II enim Prometheum ignem a se surreptum satyris ostendisse eoque ad eos lacessendos usum esse apparet. Quoniam vero in fgm. I de facibus agi videtur, Welcker (ll. cc.) a Prometheo prima face accensa simul λαμπαδηδρομίας festum, quo Athenis adolescentes facibus ardentibus instructi ab ara Promethei in Ceramico urbem versus curru contendebant (cf. Aristoph. Ran. 130. sq. schol. ad h. l. et ad 1114. 1120. Paus. I, 30, 2. Boeckh. Oecon. publ. Athen.

I. p. 496.), institutum esse coniecit. — Ceterum vide quae supra (p. 94.) de hac fabula disputavimus.

I. (198.)

Pollux. X, 64. — *καὶ ἀλτῆρες καὶ τροχοὶ καὶ δίσκοι καὶ ἀποτομάδες καὶ ὠμόλινον, οὐ Κρατίνου* (cf. Athen. IX. p. 410. D.) *μόνον εἰπόντος τὸ ὠμόλινον, ἀλλὰ καὶ Αἰσχύλου ἐν Προμηθεῖ πυρκαεῖ*

Λινᾶ δὲ, πίσσα κὠμολίνου μακροὶ τόνοι.

Codd. *λίνα δὲ.* Editores correxerunt mox *λινάδες*, mox *λίνον*, Bentleius (Epist. ad Hemsterh. p. 96.) *λινᾶ δὲ γεῖσσα*, Blomfieldus (Gloss. ad Aesch. Pers. 68.) *λινᾶ δὲ πεῖσα.* dicens *πεῖσαν* idem esse atque *πεῖσμα* collat. Hom. Od. υ', 23. *Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε*, ubi schol. — *ἐν δεσμοῖς ἔμενεν.* et Hesych. *πείσῃ· πείσματι καὶ χώρῃ.* Dindorfius et Bekker *λινᾶ δὲ, πίσσα κτλ.* de sententia tacentes. Mihi *λίνα* dittographiae ex praegresso ac sequente *ὠμολίνου* originem debere eiusque loco *αἰνῇ* vel *αἴθει* vel similiter scribendum videtur. *Αἴθειν* intransitive dictum esse documento sunt Soph. Ai. 279. Pind. Ol. 7, 48. et participium *αἴθων.* De voce *ὠμόλινον* cf. Hesych. *ὠμόλινα, τὰ ἄργια ὀθόνια.*

II. (199.)

Plut. de inimic. util. II. p. 86. F. *Τοῦ δὲ σατύρου τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βουλομένου φιλῆσαι καὶ περιλάβειν* (sic recte A. Nauckius in Schneidewini Philol. IV. p. 535. pro vulg. *περιβαλεῖν*), *ὁ Προμηθεὺς*

Τράγος γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε.

καίει τὸν ἀψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα καὶ τέχνης ἁπάσης ὄργανόν ἐστι τοῖς χρῆσθαι μαθοῦσι. Cf. Eustath. p. 415, 7. *Ἥλιος ἀντὶ τοῦ ὦ Ἥλιε ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ „Τράγος γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε" ἀντὶ τοῦ, ὦ τράγε πάνυ στερήσῃ γενείου, εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις.* — Huc respexisse monuit Meinekius (in Schneidewini Philolog. III. p. 320.) Epiphanium (Ancorat. p. 108.): *Ἄλλος δὲ (Ζεὺς) ὁ τραγῳδὸς, ὁ καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καύσας· τάχα δὲ θεὸς ὢν ἐπελάθετο ὅτι δάκνει τὸ πῦρ καὶ οὐκ εἶχε τὴν πρόγνωσιν τοῦ λέγοντος τράγῳ τῷ σατύρῳ εὑρόντι πρότερον* (*ὁρῶντι πρῶτον* Meinek.) *τὸ πῦρ καὶ προσελθόντι* (*καὶ θέλοντι* inseri iubet Meinek.) *φιλῆσαι μὴ ἅψῃ τράγε· ἀψάμενος γὰρ ἐμπρήσεις μου* (*σοῦ* Meinek.) *τὰ γένεια.* — Offendunt quodammodo *ἆρα* et multo magis *σύ γε*, quum non intelligatur, cui personae opponi potuerit satyrus; nescio igitur, an poeta scripserit:

τράγος, γένειον ἆρα (fortas. *τἄρα* vel *κάρτα*) *πενθήσεις, φύγε.*

Ad eandem fabulam fortassis pertinere Meinekius l. c. dicit verba Auctoris ad Herenn. IV, 6, 9. — *aut si Prometheus, quum mortalibus ignem dividere vellet, ipse a vicinis, cum testa ambulans, carbunculos corrogaret, non ridiculum videretur?* — Alii huc rettulerunt fgm. 346.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

Memoriam huius fabulae praeter veteris catalogi auctorem servavit Alciphro Epist. III, 48. Ὡς γὰρ ἐνίκα (sc. Λικύμνιος ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς) τοὺς ἀντιτέχνους Κριτίαν τὸν Κλεωναῖον καὶ Ἵππασον τὸν Ἀμβρακιώτην τοὺς Αἰσχύλου Προπομποὺς —. Sed quum praeter nomen, ex quo vix quidquam divinare licet, una tantum vox servata sit, de argumento plane incerti sumus. Welckero (Tril. p. 346. Append. p. 25. sq.) fabula cum Nioba coniuncta fuisse videtur.

I. (200.)

Hesych. Δίπολοι· διπλαῖ. Αἰσχύλος Προπομποῖς. (Cod. δίπολοι· Αἰσχύλος διπλαῖ Προπομποῖς.)

ΠΡΩΤΕΥΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Hanc fabulam simul cum Orestea doctam esse didascalia Agamemnonis et Schol. Aristoph. Ran. 1124. documento sunt. Inde etiam atque ex fragmentis ipsis (cf. I. V. VI.) eam satyricam fuisse cognoscitur, ut Athenaeus erraverit necesse sit, ubi (fragm. II) scripsit: Αἰσχύλος ἐν τῷ τραγικῷ Πρωτεῖ, nisi forte haec verba, quum in nonnullis codd. desint, librario cuidam originem debent. [13]) Sed quale fuerit argumentum haud facile dixeris. Boeckhius (Princ. Trag. p. 28. 268.) et G. Hermannus (de compos. tetral. trag. p. 4. Opusc. II. p. 307.) id ex Odysseae lib. IV. vs. 350. sqq. petitum fuisse coniiciunt, cui coniecturae sane paullulum favent et Agamemnonis vs. 614 — 630 et vs. 671 — 77., quibus futuri Menelai adventus iniicitur mentio, et fragm. III, ex quo Eidotheam commemoratam esse intelligitur. Attamen Welckero (Tril. p. 508. Append. p. 297) probabilior videtur Stanleii sententia fabulam pertinuisse dicentis ad Bacchi historiam, quem primus omnium Proteus, Aegyptiorum rex hospitio exceperit. (cf. Apollod. III, 5, 1.). Sed quum plane nihil sit, quo haec opinio firmetur vel firmari videatur, Ad. Schoellius (Tetral. trag. p. 12. sq.), Droysenius (Aesch. II. p. 153. sq.) Gruppius (Ariadn. p. 52.) iure Boeckhii sententiam amplexi sunt.

---

13) Male Dindorfius, quum post v. τραγικῷ in parenthesi posuerit verba: i. q. σατυρικῷ, veteres grammaticos his vocabulis promiscue usos esse statuit; nam ne unum quidem eiusmodi usus extat exemplum. Multo magis autem a vero aberrarunt, qui propter Athenaei locum Aeschylum duos Proteos, alterum tragoediam, alterum fabulam satyricam scripsisse opinantur.

I. (201.)

Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 35, 19. Γάρος Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ

Καὶ τὸν ἰχθύων γάρον.

cf. Athen. II. p. 67. C. ὅτι δ' ἀρσενικόν ἐστι τοὔνομα Αἰσχύλος δηλοῖ εἰπὼν „καὶ τὸν κτλ. Herodian. ed. Pierson. p. 437. Soph. fgm. 564.

II. (202.)

Athen. IX. p. 394. A. Φάψ. — — ἐν δὲ πέμπτῳ (Ἀριστοτέλης) περὶ ζώων μορίων τὴν φάβα οὐκ ὀνομάζει, καίτοι Αἰσχύλου ἐν τῷ τραγικῷ Πρωτεῖ οὕτω μνημονεύοντος τοῦ ὄρνιθος

Σιτουμένην δύστηνον ἀθλίαν φάβα,
μέσακτα πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπληγμένην.

κἀν (fgm. 240.). Verba ἐν τῷ τραγικῷ in codd. Pal. Paris. et edit. Ald. desunt. Vs. 2. libri προσπτύοις πεπλεγμένην: illud Casaubonus, hoc Schweighaeuser correxit, qui etiam μέσακτος recte interpretatus est: *in medio fractus.* Voce πτύον Sophocles quoque usus est fgm. 975.

III. (203.)

Schol. Hom. Od. δ'. 366. Εἰδοθέη· ἀπὸ τῆς εἰδήσεως καὶ ἐπιστήμης τοῦ πατρὸς τὸ ὄνομα. καὶ Αἰσχύλος δὲ ἐν Πρωτεῖ Εἰδοθέαν αὐτὴν καλεῖ. His repugnat Etym. Gud. p. 316, 10. correctum e cod. Paris. 2638. Κερδώ, ὑποκοριστικῶς, ὡς παρ' Αἰσχύλῳ ἡ Εἰδὼ καὶ Ὑψὼ ἀντὶ τοῦ Εἰδοθέα καὶ Ὑψιπύλη. cf. Bekk. An. Gr. II. p. 857, 9. τῶν δὲ θηλυκῶν (sc. ὑποκοριστικῶν) τύποι τρεῖς, ὁ εἰς ω, οἷον Ὑψὼ Ὑψιπύλη, Εἰδὼ Εἰδοθέα καὶ Ἀφρώ, ἡ Ἀφροδίτη. cf. Tzschirner de nom. gr. in ω exeuntibus. Vratisl. 1851. p. 21.

IV. (204.)

Hesych. Ἄελπτοι· δεινοὶ καὶ ἄαπτοι. Αἰσχύλος Πρωτεῖ. Mira est Hesychii interpretatio: nam ut omittamus, vocem ἄελπτον per se significare vix posse δεινὸν vel simile quid, sed eam significationem adiecto quodam substantivo, cui mali vel calamitatis insit notio, nancisci, offendit καί, quod etiam ab Hesychii more abhorret. Qui singulas voces, quibus alias explicare voluit, aut solas aut interiecto ἢ adiicere solet: id quod etiam re ipsa efflagitatur, quum vox explicanda non duas simul habere potest explicationes prorsus diversas. Itaque aut corrigendum erit δεινοί, ἢ ἄαπτοι, (sexcenties enim ἢ et καί confusae sunt. cf. Bast Epist. p. 815.) aut Kustero credendum, qui Hesychium afferre voce ἄαπτοι non novam vocis ἄελπτοι explicationem, sed diversam eius scripturam voluisse existimavit. Apud Homerum enim, inquit, pro χεῖρας ἀάπτους Aristophanem grammaticum scripsisse χεῖρας ἀέπτους (ab α privativo et ἕπεσθαι) teste Eu-

[14]) Pro Αἰσχύλῳ mavult Ἀρχιλόχῳ A. Nauck. in Schneidewini Philol. I. p. 355. n. 12.

stathio; ex qua scriptura, quae haud dubie in plures Homeri codd. transierit, una litera addita (equidem dixerim Λ superscripta, sed pro Λ accepta,) exortum sit *ἀέλπτους*. Certe, utcunque de hoc loco statuitur, Hesychius in v. *ἄαπτοι* h. l. *α* intensivum (non privativum) esse voluit. cf. Etym. M. Suid. s. v.

V. (205.)

Hesych. *Ἄμαλα· τὴν ναῦν, ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ.* Corrupte Etym. M. p. 75, 22. *Ἄμαδα τὴν ναῦν Αἰσχύλος.* cf. Lobeck. Paralip. p. 275.

VI. (206.)

Hesych. *Ἐπάσω, ἱκτήσω. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ.* Cf. Aesch. Eum. 169. Eur. Andr. 642. Theogn. 146 (102. W.) Theocr. XV, 90.

Σ Α Λ Α Μ Ι Ν Ι Α Ι.

Vetus fab. Aesch. catalogus in editt. Ald. et Robert. exhibet *Σαλαμίνιοι*, sed cod. Guelph. habere videtur *Σαλαμίνιαι*, quae forma *Herodiani* et Hesychii testimoniis confirmatur. Quod fabulae fuerit argumentum, neque ex fragmentis neque aliunde cognoscimus: sed quum e titulo chorum e virginibus Salaminiis constitisse appareat, scenam in Salamine insula fuisse fabulamque ea continuisse haud improbabile est, quae de Teucri ad patrem reditu a veteribus scriptoribus narrantur. Quae quum etiam a Sophocle in *Teucro* tractata esse dicantur, infra a nobis explicata sunt. Illa virorum doctorum (vid. ad Thressas) coniectura autem inde aliquid praesidii habet, quod Teucri historiam ab Aeschylo expositam esse ex Aristophanis Ranis (1040) cognoscitur, ubi comicus Aeschylum sic loquentem fecit:

ὅθεν ἡ 'μὴ φρὴν ἀπομαξαμένη πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησεν
Πατρόκλων, Τεύκρων θυμολεόντων, ἵν' ἐπαίροιμ' ἄνδρα πολίτην
ἀντεκτείνειν αὑτὸν τούτοις, ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούσῃ.

Quam coniecturam qui probaverit, haud dubie etiam amplectetur eorundem sententiam: *Salaminias* cum *Armorum Iudicio* et *Thressis* tetralogiae vinculo fuisse connexas.

I. (207.)

Herodian. *περὶ μον. λεξ.* p. 36, 19. *Οἱ μέντοι τραγικοὶ ἐπίσης ἐκτείνουσι τοῦ προκειμένου ὀνόματος (φᾶρος) τὸ α καὶ συστέλλουσιν, ὡς παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σαλαμινίαις*

Εἴ μοι γένοιτο φᾶρος ἶσον ἐν οὐρανῷ.

ἀλλὰ μὴ κατὰ συστολὴν παρὰ Σοφοκλεῖ (fgm. 547. 206.) Male cod.

ἶσον, quod correxit Porso ad Eur. Or. 9. — Eundem versum habent Herodian. *περὶ διχρόνων* in Cram. An. Gr. Paris. III, p. 295, 13., ubi *ἐμοὶ* pro *εἴ μοι*, Draco Stratonicensis p. 35, 11 et Grammaticus Hermanni p. 443. Sententia obscura est nec multum prosunt correctiones, quas Ahrens proposuit: *ἶσον ἂν* vel *ἶσον ὄν*.

II. (208.)

Hesych. *Ἀναροιβδεῖ, ἀναρροφεῖ* (cod. *ἀναροιδοῖ, ἀναροφεῖ.*) *Αἰσχύλος Σαλαμινίαις* (cod. *σαλαμῖνες.*). Idem habet Phavorin. s. v. sed omisso Aeschyli loco. cf. Soph. fgm. 416.

III. (209.)

Hesych. *Ἀνήρης, ἀνδρώδης. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.* (cod. *Σαλαμιν.*) cf. Etym. M. p. 108, 5. et Phavorin. *ἀνήρης, ἀνδρώδης· οἱ δὲ ἀνάρμοστος.*

IV. (210.)

Hesych. *Ἔκλογον, διήγησιν. Αἰσχύλος ἐν Σαλαμινίαις.* (cod. *ἀσαλαμηνίαις.*)

V. (211.)

Hesych. *Κανθύλας, τὰς ἀνοιδήσεις. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.*

ΣΕΜΕΛΗ = ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ.

Titulum *Σεμέλη ἢ Ὑδροφόροι* praebent Scholiastes Homeri (fgm. IV.) et veteris catalogi auctor (nisi quod is *ὑδροφόρος* habet), ex quo tamen cave concludas, fabulam duplici nomine inscriptam fuisse. (Vide quae ad Sophoclis Niptra monuimus.) Probabiliter vero inde et ex fgm. V. coniicias, dramatis summam iis describi, quae tradidit Apollod. III, 4, 3. *Σεμέλης δὲ Ζεὺς ἐρασθεὶς Ἥρας κρύφα συνευνάζεται. ἡ δὲ ἐξαπατηθεῖσα ὑπὸ Ἥρας κατανεύσαντος αὐτῇ Διὸς πᾶν τὸ αἰτηθὲν ποιήσειν, αἰτεῖται τοιοῦτον αὐτὸν ἐλθεῖν οἷος ἦλθε μνηστευόμενος Ἥραν. Ζεὺς δὲ μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι παραγίνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος ἀστραπαῖς ὁμοῦ καὶ βρονταῖς καὶ κεραυνὸν ἵησιν. Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλιπούσης ἐξαμηνιαῖον βρέφος ἐξαμβλωθὲν ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας ἐνέρραψε τῷ μηρῷ.* cf. Hygin. fab. 179. Welck. Trilog. p. 328. sq. Nomine *Ὑδροφόροι* ii videntur significari, qui, quum regia fulmine Iovis icta esset, flammas extincturi accurrebant. — De loco huc fortasse referendo cf. p. 85. adnot. 10.

I. (212.)

Hesych. *Ἀνταία, ἐναντία, ἱκέσιος. Αἰσχύλος Σεμέλῃ. σημαίνει δὲ*

καὶ δαίμονα· καὶ τὴν Ἑκάτην δὲ Ἀνταίαν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ ἐπιπέμπειν ἄνταια. Cf. Soph. fgm. 295.

II. (213.)

Hesych. Ἄστερκτα· τὰ οὐ δυνάμενα κατασχεθῆναι. Αἰσχύλος Σεμέλῃ. Kuster correxit Ἄστεκτα, praesertim quum Hesychius ipse alio loco scripserit: Ἄστεκτος, ἀφόρητος, ἀβάστακτος. consentientibus Bekk. An. p 454, 7. Suid. Zonar. Ἄστεκτος, ὁ φλύαρος καὶ ἀνυπομόνητος.

III. (214.)

Hesych. v. Ἀμφίδρομος. Cf. fgm. 61.

IV. (215.)

Schol. Hom. Il. δ'. 319. (allato fgm. 174. pergit:) καὶ ἐν Σεμέλῃ ἢ Ὑδροφόροις

Ζεὺς, ὃς κατέκτα τοῦτον.

Huc etiam respectum esse in Etym. Gud. p. 305, 31. τὸ δεύτερον ἔκτας, τὸ τρίτον ἔκτα, οἷον „Ζεὺς ὃς κατέκτα". monuit A. Nauckius.

V. (216.)

Schol. Apollon. Rhod. I, 636. Θυάσιν ὠμοβόροις· Μαινάσιν· ἔνθεν καὶ τὴν Σεμέλην Θυώνην καλοῦσιν (cf. Eur. fgm. 177.), ἐπειδὴ Αἰσχύλος ἔγκυον αὐτὴν παρεισήγαγεν οὖσαν καὶ ἐνθεαζομένην, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐφαπτομένας τῆς γαστρὸς αὐτῆς ἐνθεαζομένας.

Σ Ι Σ Υ Φ Ο Σ.

Duo fuerunt dramata *Sisyphi* nomine inscripta: quorum alterum Σίσυφος δραπέτης a veteris catalogi auctore, alterum Σίσυφος πετροκυλιστὴς a scholiasta Aristophanis, Hesychio et Eustathio citatur. Fragmenta maximam partem e Sisypho simpliciter afferuntur, ut dubitari possit, ad utrum sint referenda. Sunt quidem, qui, quoniam duo fragmenta e Petrocylista, reliqua e Sisypho simpliciter laudantur, haec ad Δραπέτην referenda esse dicant, sed ii ne fallantur caveant. Ceterum omnia sunt ita comparata, ut, quale fuerit utriusque fabulae argumentum, ex iis cognosci nequeat. Itaque ex titulis Welcker (Tril. p. 550. sqq.) ingeniose coniecit, in *Sisypho Petrocylista* ea fuisse tractata, quae attigit Apollod. I, 9. 3. Κολάζεται Σίσυφος ἐν Ἅιδου πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων καὶ τοῦτον ὑπερβάλλειν θέλων, οὗτος δὲ ὠθούμενος ὑπ' αὐτοῦ ὠθεῖται πάλιν εἰς τοὐπίσω. τίνει δὲ ταύτην τὴν δίκην διὰ τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν. ἀρ-

πάσαντα γὰρ αὐτὴν κρύφα Δία Ἀσωπῷ μηνῦσαι ζητοῦντι λέγεται. cf. III, 12, 6. (*ὁ Ἄσωπος — ἐγέννησεν —*) *εἴκοσι δὲ θυγατέρας, ὧν μὲν μίαν Αἴγιναν ἥρπασε Ζεύς· ταύτην Ἀσωπὸς ζητῶν ἧκεν εἰς Κόρινθον καὶ μανθάνει παρὰ Σισύφου τὸν ἁρπάσαντα εἶναι Δία. Ζεὺς δὲ Ἀσωπὸν μὲν κεραυνώσας διώκοντα πάλιν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα ἀπέπεμψε ῥεῖθρα. διὰ τοῦτο μέχρι καὶ νῦν ἐκ τῶν τούτου ῥεῖθρων ἄνθρακες φέρονται.* cf. Pherecyd. l. (infra) c. Schol. Hom. Il. *α'*, 180. Mystica in ea fabula vulgasse Aeschylum testatur Eustratius ad Aristot. Ethic. Nicom. III. 2. (cuius verba ad *Ἱερείας* attulimus.) —

Alterius fabulae, *Σισύφου Δραπέτου*, quae satyrica fuisse plerisque videtur, argumentum Welcker in iis positum fuisse arbitratur, quae tradidit Pherecyd. ap. Schol. Hom. Il. *ζ'*, 153. (fgm. 78. ed. Mueller). *Διὸς τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν ἀπὸ Φλιοῦντος εἰς Οἰνώνην διὰ τῆς Κορίνθου μεταβιβάσαντος, Σίσυφος ζητοῦντι τῷ Ἀσωπῷ τὴν ἁρπαγὴν ἐπιδεικνύει τέχνῃ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσπάσατο εἰς ὀργὴν καθ' ἑαυτοῦ τὸν Δία. Ἐπιπέμπει οὖν αὐτῷ τὸν Θάνατον. ὁ δὲ Σίσυφος αἰσθόμενος τὴν ἔφοδον, δεσμοῖς κρατεροῖς ἀποδεσμοῖ τὸν Θάνατον. Διὰ τοῦτο οὖν συνέβη οὐδένα τῶν ἀνθρώπων ἀποθνήσκειν, ἕως ἂν αὐτὸν Ἄρης τῷ Θανάτῳ παρέδωκε, καὶ τὸν Θάνατον τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε. πρὶν ἢ δὲ ἀποθανεῖν τὸν Σίσυφον, ἐντέλλεται τῇ γυναικὶ Μερόπῃ, τὰ νενομισμένα μὴ πέμπειν εἰς Ἅιδου. καὶ μετὰ χρόνον οὐκ ἀποδιδούσης τῷ Σισύφῳ τῆς γυναικός, ὁ Ἅιδης πυθόμενος, μεθίησεν αὐτόν, ὡς τῇ γυναικὶ μεμψόμενον. ὁ δὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενος, οὐκέτι ὀπίσω ἄγει, πρὶν ἢ γηραιὸν αὐτὸν ἀποθανόντα * * κυλινδεῖν ἠνάγκασεν εἰς* (Villois. *ἐν*) *Ἅιδου λίθον, πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἀποδρᾶναι.* Ad eam referenda esse dixit fragm. III—X, eaque argumento isti accomodare studuit. Sed vide quae de iis supra monuimus.

I. (217.)

Hesych. *Θώψεις, θωπεύσεις· Αἰσχύλος Σισύφῳ πετροκυλιστῇ* (cod. *σεισύφῳ πετρακυλισθείς.*)

II. (218.)

Schol. Aristoph. Pac. 73. *Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον. — — μεγάλοι λέγονται εἶναι κατὰ τὴν Αἴτνην κάνθαροι. μαρτυροῦσιν δὲ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἡρακλεῖ τῷ ἐπὶ τὸν ζωστῆρα „Πυγμαρίων λοχαγὸς ἐκ τῶν κανθάρων τῶν μειζόνων, οὕς φασι τὴν Αἴτνην ἔχειν." τρόπον δέ τινα καὶ Αἰσχύλος ἐπιχώριος· λέγει δὲ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ*

Αἰτναῖός ἐστι κάνθαρος βίᾳ πονῶν.

Σοφοκλῆς (fgm. 166.) Codd. *πόνων*, quod Dindorfius correxit.

III. (219.)

Etym. Gud. p. 227, 38. Gramm. in Cram. An. Oxon. II. p. 443, 10. *Ζαγρεύς, ὁ μεγάλως ἀγρεύων· ὦ πότνια γῆ Ζαγρεῦ τε θεῶν πανυπέρτατε." τινὲς δὲ τὸν Ζαγρέα υἱὸν Ἅιδου φασίν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Σκύφῳ* (sic Etym., Gram. Crameri verba *ἐν Σκ.* omittit) „*Ζαγρεῖ τε νῦν με* (Gram. Cram. *μοι*) *καὶ Πολυξένῳ χαίρειν.*" Welcker (Tril.

p. 556. adnot. 863.) voce χαίρειν ad vs. 2. relata Aeschylum dicit Ζαγρέα et Πολύξενον, quae aliis locis Hadis cognomina sint, pro personis induxisse. Quae sententia iis, quae grammaticus tradidit, plane repugnat; Aeschylus, si quid video, in hunc modum scripsit:

— *Ζαγρεῦ τε, νῦν με, παῖ Πολυξένου*
χαίρειν [*ἐᾶτε* vel similiter]

vel:

[*ὦ Περσεφόνη*] *Ζαγρεῦ τε, παῖ Πολυξένου,*
χαίρειν με νῦν [*ἐᾶτε . . .*]

Sisyphus enim a diis inferis petit, ut se in terram remittant ad uxorem mulctandam. — Vel, si rectius se habeat *μοί*:

Ζαγρεῦ τε, νῦν μοι χαῖρε, παῖ Πολυξένου.

Πολύξενος Pluto ipse dicitur in Aesch. Suppl. 148.

IV. (220.)

Pollux. X, 77. Ἔξεστι δὲ καὶ σκαφὴν ὀνομάσαι (sc. τὸ σκεῦος ᾧ τοὺς πόδας ἐναπονιπτόμεθα) κατ' Αἰσχύλον [που σκάφην] εἰπόντα ἐν Σισύφῳ

Καὶ νίπτρα δὴ χρὴ θεοφόρων ποδῶν φέρειν·
λεοντοβάμων ποῦ σκάφη χαλκήλατος;

cf. Pollux VII, 40. τὸ δὲ τῶν ποδῶν νίπτρον νίπτρα μὲν Αἰσχύλος κτλ. — Huc respexisse Welcker (l. c. p. 558.) censet Horatium Sat. II, 3, 20.

V. (221.)

Pollux. X, 20. Τὸν μὲν οὖν τοῦ παντὸς οἴκου δεσπότην ὅτι καὶ ναύκληρον καὶ ἑστιοπάμονα Δωρικῶς καὶ στέγαρχον καὶ στεγάνομον κλητέον, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐνοίκιον οὐ ναῦλον μόνον ἀλλὰ καὶ στεγανόμιον, ἔχεις προειρημένον. παίζων δ' εἰ καὶ σταθμοῦχον αὐτὸν ἐθέλοις καλεῖν, ἐρεσχηλῶν τινὰ ἢ ἐκπειρώμενος, ὁ δὲ δεινὸς ὢν εἰς ὀνομάτων χρῆσιν λαμβάνοιτο τοῦ ῥήματος ὡς οὐκ ἂν εἴη δόκιμον, οὐδὲ σὺ μὲν ἂν αὐτὸ πάντῃ δόκιμον εἶναι νομίζοις, οὐ μέντοι οὐδὲ παντελῶς ἀδόκιμον. ὅτι δὲ ἐστιν εἰρημένον εἰ γνωρίζοις, φιλότιμος εἶναι δόξεις· εἴρηται τοίνυν ἐν Αἰσχύλου Σισύφῳ

σὺ δ' ὁ σταθμοῦχος εὖ κατιλλώψας ἄθρει.

Sic dedit Bekker nescio utrum codices an coniecturam Hemsterhusii secutus, ante quem legebatur: ἰδοῦ σταθμοῦχος ἐγκατήλλων φῶς ἄθρει. Pauwius scripsit: ἐγκατίλλων φῶς, Dindorfius et Friebelius Satyrogr. fragm. p. 139.) ἐγκατιλλώψας collat. Soph. fgm. 909. Sed respectis Aeschyli (Eum. 113.) verbis: ὑμῖν ἐγκατιλλώψας μέγα inducimur, ut Bekkeri scripturam praeferamus.

VI. (222.)

Aelian. Hist. An. XII, 5. Καὶ οἱ τὸν Ἁμαξιτὸν τῆς Τρωάδος κατοικοῦντες μῦς σέβουσιν· ἔνθεν τοι τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμε-

μενον Σμίνθιον καλοῦσι. Ἔτι γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον, ὥσπεροῦν Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ

Ἀλλ' ἀρουραῖός τίς ἐστι σμίνθος ὧδ' ὑπερφυής.

Sic e libris dedit Iacobsius.

VII. (223.)

Erotian. p. 118. ed. Fr. Διόπῳ· τῷ τῆς νηὸς ἐπιμελητῇ παρὰ τὸ διοπτεύειν. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις κειμένη καὶ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σισύφῳ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ (fgm. 449.). cf. Pollux. VII, 139. διόπος δὲ ὁ ἐπόπτης τῆς νεώς. Cf. Aesch. Pers. 44. (Eur.) Rhes. 741. Adde Aesch. fgm. 257.

VIII. (224.)

Hesych. Ἄμβωνες. Cf. fgm. 99.

IX. X. (225.)

Etym. Gud. p. 321. Κίκυς, ἡ δύναμις. Ἀπολλόδωρος ἰκμάς — καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ „καὶ θανόντων εἰσὶν οὐκ ἐνεστιγμάσει τὰ σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κίκις οὐδ' αἱμόρρυτοι φλέβες θανόντων φησὶν ἀψύχοις." Hinc I. G. Schneider (Fragm. Pind. p. 106.) haec elicuit: καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστι φθέγμα. collat. Hom. hymn. in Vener. 238. Τοῦ δή τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος οὐδ' ἔτι κίκυς. Iacobsius (Animadv. ad Eur. p. 187.) καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἴγμα σκεπάστη δ' οὐκ ἔνεστι κίκυς. collat. Hesych. ἰγμή, βοή. Dindorfius: καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἰκμασία (quae utrum grammatico an Aeschylo tribui voluerit non dixit) et Aeschyli: σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κίκυς οὐδ' αἱμόρρυτοι | φλέβες. Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. p. 75.) vero recte monuit, duo esse Aeschyli fragmenta, quae grammaticus ex more voce εἶτα coniunxerit, quorum alterum sic scribendum sit:

τῶν κατθανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἰκμάς.

alterum sic, ut Dindorfio placuit. Similiter statuit Bamberger (Coniect. in poet. gr. Brunsvig. 1841. p. 11.) Longe aliter autem locum constituit Cramer, qui, quum in Etymologico Parisino (vide eius Anecd. Gr. Paris, Vol. IV, p. 35, 21.) invenisset: καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ „καὶ θανόντων εἰσὶν οὐκέτι ἰμάσι τὰ σοι δ' οὐκ ἔστι κίκυς οὐδε αἱμόρρυτοι φλέβες· θανόντων φησὶ ἀψύχων. sic Aeschylum scripsisse opinatur:

θανόντι δ' οὐκέτ' ἔστιν ἰκμὰς ἴνεσιν,
οὐκ ἔστι κίκυς οὐδ' ἔθ' αἱματόρρυτοι
φλέβες —

coll. Odyss. λ', 392. — Quae coniectura quum nimis a codicum ductibus recedat, nos Bergkio auctore scribendum esse putamus: καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ·

[τῶν] κατθανόντων, οἷσιν οὐκ ἔνεστ' (vel οὐκέτ' ἔστ') ἰκμάς.

εἶτα·

σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κῖκυς οὐδ' αἱμόρρυτοι
φλέβες.

Vocem αἱμόρρυτος habet etiam Sophocles fgm. 129.

ΣΦΙΓΞ ΣΑΤΥΡΙΚΗ.

Satyricam fuisse hanc fabulam simulque cum Laio, Oedipode et Septem ad Thebas actam e didascalia cognoscitur, quam ad Laium attulimus. Argumentum autem nisi e titulo et fgm. II divinari non potest. Quum igitur de Sphinge haec tradiderit Apollod. III, 5, 8. Τούτου δὲ (sc. Κρέοντος) βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας. ἔπεμψε γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἣ μητρὸς μὲν Ἐχίδνης ἦν, πατρὸς δὲ Τυφῶνος. εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικὸς, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος· μαθοῦσα δὲ αἴνιγμά τι παρὰ Μουσῶν ἐπὶ τὸ Φίκειον ὄρος ἐκαθέζετο καὶ τοῦτο προὔτεινε Θηβαίοις. ἦν δὲ τὸ αἴνιγμα „τί ἐστιν ὃ μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίνεται." Χρήσμου δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος, τηνικαῦτα ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς Σφιγγὸς, ἡνίκα ἂν τὸ αἴνιγμα λύσωσι, [καὶ] συνιόντες εἰς αὐτὸ πολλάκις ἐζήτουν τί τὸ λεγόμενόν ἐστιν. ἐπὰν δὲ μὴ εὕρισκον, ἁρπάσασα ἕνα κατεβίβρωσκε. πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων καὶ τὸ τελευταῖον Αἵμονος τοῦ Κρέοντος, κηρύσσει Κρέων τῷ τὸ αἴνιγμα λύσοντι καὶ τὴν βασίλειαν καὶ τὴν Λαΐου δώσειν γυναῖκα. Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσεν εἰπὼν τὸ αἴνιγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λεγόμενον ἄνθρωπον εἶναι· —— ἡ μὲν οὖν Σφὶγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἑαυτὴν ἔρριψεν. — Sphingem satyris et Oedipo aenigmata proposuisse solvenda probabile est. Picturam in vase Neapolitano hinc haud dubie expressam descripsit O. Iahnius in Act. Soc. Liter. Saxon. a. 1847. p. 294.

I. (226.)

Athen. XV. p. 674. D. (allato fgm. 195 pergit.) καίτοι (καὶ ἔτι G. Hermann. de Aesch. trilog. Theb. p. 6. Opus. VII. p. 194.) ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σφιγγὶ εἰπὼν

Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανος, ἀρχαῖον στέφος,
δεσμῶν ἄριστος, ἐκ Προμηθέως λόγου.

Libri στέφανον, quod Grotius correxit. Deinde Heynius pro λόγου maluit λύγου, quod Hermannus l. c. probavit. Sed correctione haud quaquam opus est. Friebelius (Satyrogr. Gr. p. 140) maluit: τῷ δὲ ξένῳ γε στέψον ἀρχαῖον στέφος δεσμῶν ἄριστον ἐκ Προμηθέως λόγου quod satis est verbo tetigisse.

II. (227.)

Aristoph. Ran. 1286.

Σφίγγα δυσαμερίαν, πρύτανιν κύνα.

ubi Scholiastes: Σφίγγα δὲ δυσαμερίαν, τὴν ἐπὶ κακῷ χρόνῳ Θηβαίοις φανεῖσαν, πάροχον θανάτου. ταῦτα δὲ ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου. Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. p. 75.) bene corrigi iussit Σφίγγα, δυσαμεριᾶν vel δυσαμερίας πρ. κ. collat. Soph. fgm. 542. vs. 5., simulque comparavit Stesichor. fgm. 84. κοιλωνύχων ἵππων πρύτανις Ποσειδᾶν. Δυσαμεριᾶν scripsit etiam Fritzschius. De Sphinge similiter locutus est Soph. O. T. 391.

III. (228.)

Hesych. Κνοῦς· ὁ ἐκ τοῦ ἄξονος ἦχος. λέγεται δὲ καὶ κνόη· καὶ ὁ τῶν ποδῶν ψόφος, ὡς Αἰσχύλος Σφιγγί. Τινές τε φασίν, κνοῦν μὲν ἦχον, κνόην δὲ μέρος τοῦ ἄξονος ἢ χοίνικος. cf. Aesch. Sept. 356.

Τ Η Λ Ε Φ Ο Σ.

Ad huius dramatis argumentum facere schol. Aristoph. Ach. 332. τὰ δὲ μεγάλα πάθη ὑποπαίζει τῆς τραγῳδίας, ἐπεὶ καὶ ὁ Τήλεφος κατὰ τὸν τραγῳδοποιὸν Αἰσχύλον, ἵνα τύχῃ παρὰ τοῖς Ἕλλησι σωτηρίας, τὸν Ὀρέστην εἶχε συλλαβών. iam vidit Welcker (Tril. p. 562. Trag. Gr. p. 31.) Nam si cum his verbis Telephi Euripidei reliquiae, imprimis fgm. 701. sqq. comparantur, vix potest dubium esse, quin uterque poeta in fabulis eodem nomine inscriptis etiam idem argumentum tractaverit. Cuius summam sic expressit Hygin. fab. CI. „*Telephus, Herculis et Auges filius, ab Achille in pugna Chironis hasta percussus dicitur. Ex quo vulnere, quum in dies tetro cruciatu angeretur, petit sortem ab Apolline, quod esset remedium. Responsum est, ei neminem mederi posse, nisi eandem hastam, qua vulneratus erat. Hoc Telephus ubi audivit, ad regem Agamemnonem venit, et monitu Clytaemnestrae Orestem infantem de cunabulis rapuit, minitans, se eum occisurum, nisi sibi Achivi mederentur. Achivis autem quod responsum erat sine Telephi ductu Troiam capi non posse, facile cum eo in gratiam redierunt, et ab Achille petierunt, ut eum sanaret. Quibus Achilles respondit, se artem medicam non nosse. Tunc Ulysses ait, non te dicit Apollo, sed auctorem vulneris hastam nominat. Quam quum rasissent, remediatus est. A quo quum peterent, ut secum ad Troiam expugnandam iret non impetrarunt, quod is Laodicen Priami filiam uxorem haberet, sed ob beneficium, quod eum sanarunt, eos deduxit, locos autem et itinera demonstravit; inde in Mysiam est profectus.* Euripidis Telephus qualis fuisse videatur, suo loco ostendere conati sumus (cf. Eurip. Fragm. 354. sqq.); in quibus rebus autem Aeschylus ab eo discesserit, hodie vix explorabitur.

I. (229.)

Plato Phaedon. p. 108. A. ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλος λέγει. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἁπλῆν οἶμόν φησιν εἰς Ἅιδου φέρειν, ἡ δ' οὔτε ἁπλῆ οὔτε μία φαίνεταί μοι εἶναι. cf. Dionys. Hal. Rhet. VI, 5. (Vol. V. p. 265. Reisk. T. II. p. 40. ed. Lips.) Μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ οἶμος κατὰ τὸν Αἰσχύλον εἰς Ἅιδου φέρουσα. Clem. Alex. Strom. IV, 7. § 45. p. 583. P. fin. οὐκ ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Αἰσχύλον Τήλεφον νοεῖν ἁπλῆν οἶμον εἰς Ἅιδου φέρειν, ὁδοὶ δὲ πολλαὶ καὶ ἀπάγουσαι ἁμαρτίαι. πολυπλανεῖς τούτους, ὡς ἔοικε, τοὺς ἀπίστους διακωμῳδῶν Ἀριστοφάνης (Av. 685.) Inde hunc versum tanquam Aeschyleum expiscati sunt: ὁδοὶ δὲ πολλαὶ κἀπάγουσ' ἁμαρτίας. Sed vereor, ne haec Clementis ipsius sint, Aeschylus vero scripserit:

— Ἁπλῆ γὰρ οἶμος εἰς Ἅιδου φέρει.

II. (230.)

Hesych. Ἀμφιδέξιος χερσί· ταῖς τῶν τόξων, διὰ τὸ ἑκατέραν χεῖρα ἐνεργεῖν ἐν τῷ τοξεύειν. Αἰσχύλος Τηλέφῳ. cf. fgm. 254. vs. 2. Aliter Sophocles OC. 1114. OT. 1243.

Praeterea Timachidas huc rettulit fgm. 88.

Τ Ο Ξ Ο Τ Ι Δ Ε Σ.

Huius fabulae argumentum ad Actaeonis historiam pertinuisse e fragmentis bene intellexerunt G. Hermannus (de Aesch. Psychostasia. p. 4. Opusc. VII. p. 344.) et Droysenius (Aesch. II. p. 243.) ac nuper etiam concessit Welcker (Trag. Gr. p. 49.), quam antea (Tril. p. 430. sq. Append. p. 27. 291.) *Toxotides s. Penthesileam, Memnonem s. Psychostasiam et Nereides* tetralogiae vinculo, cuius argumentum ex Aethiopide (vid. Procli Chrestom. p. 583, a. in edit. Paris. Homeri) ductum fuisset, coniunctas esse dixisset. A vero igitur vix aberrabimus, si dramatis summam iis contineri statuerimus, quae memoriae tradidit Apollod. III, 4, 4. Αὐτονόης δὲ καὶ Ἀρισταίου παῖς Ἀκταίων ἐγένετο. ὃς τραφεὶς παρὰ Χείρωνι κυνηγὸς ἐδιδάχθη καὶ ὕστερον κατεβρώθη ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν. καὶ τοῦτον τελεύτησε τὸν τρόπον, ὡς μὲν οὖν Ἀκουσίλαος λέγει, μηνίσαντος τοῦ Διὸς ὅτι ἐμνηστεύσατο Σεμέλην, ὡς δὲ οἱ πλείονες, ὅτι τὴν Ἄρτεμιν λουομένην ἴδε. καί φασι τὴν θεὸν παραχρῆμα αὐτοῦ τὴν μορφὴν εἰς ἔλαφον ἀλλάξαι καὶ τοῖς ἑπομένοις αὐτῷ πεντήκοντα κυσὶν ἐμβαλεῖν λύσσαν, ὑφ' ὧν κατὰ ἄγνοιαν ἐβρώθη. ἀπολομένου τοῦ Ἀκταίονος οἱ κύνες ἐπιζητοῦντες τὸν

δεσπότην κατωρύοντο, καὶ ζήτησιν ποιούμενοι παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον, ὃς εἴδωλον κατεσκεύασεν Ἀκταίονος, ὃ καὶ τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσεν. cf. Hygin. fab. CLXXXI. Ovid. Metam. III. 138. sqq. Τοξότιδας nymphas, Dianae comites, fuisse probabiliter Hermannus coniecit. Eorum, qui fabulam satyricam fuisse dicunt (quibus nuper accessit Friebelius Satyr. Gr. fragm. p. 130.) sententiam redarguit Welcker (Append. ll. cc.). In ea autem Aeschylum mystica vulgasse testis est Eustratius, cuius verba ad Ἱερείας attulimus. Actaeonis personam attigit Pollux IV, 141. τὰ δ' ἔκσκευα πρόσωπα Ἀκταίων ἐστὶ κερασφόρος κτλ.

I. (231.)

Phrynichus Bekkeri I. p. 351, 4. Bachm. An. Gr. I. p. 38, 29. Ἄθηρος ἡμέρα — Αἰσχύλος ἐν Τοξότισι (cod. τοξότησι) — ἐπὶ Ἀκταίωνος

Οὔπω τις Ἀκταίων' ἄθηρος ἡμέρα
κενὸν πόνου πλουτοῦντ' ἔπεμψεν ἐς δόμους.

Versum 2 non expedio. Fortasse poeta scripsit κενὸν πόνου (malim φόνου: nam πόνος, quamvis saepius pro eo, quod labore efficitur, ponatur, tamen tam nude positum vix potest intelligi.) πλούτου τ' ἔπεμψεν ἐς δόμους. Πλούτου pro ἄγρας dictum esse facile intelligitur. Dindorfius Aeschylum Ἀκτέων' scripsisse ait, fortassis recte. cf. Eurip. fgm. 90. Sed vid. Eur. Bacch. 1292. Οὗπερ πρὶν Ἀκταίωνα διέλαχον κύνες.

II. III. (232.)

Antigon. Caryst. hist. mirab. c. 127. p. 174. (p. 88, 13 in Westermanni Script. paradoxogr.) Τῶν δὲ θηλέων ζώων τροπικώτερόν φησιν εἶναι πρὸς τὴν συνουσίαν ἵππον — φαίνεται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἱστορικῶς τὸ τοιοῦτον οὕτως πως εἰρηκέναι πρὸς τὰς παρθένους ἐν ταῖς Τοξότισιν

Ἄδων ταῖς ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
λέκτρων αστει μη βλεμμάτων ρεπιβουλη.

καὶ διαλιπὼν προσέθηκεν

Νέας γυναικὸς οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
ὀφθαλμός, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη.
ἔχων δὲ τούτων θυμὸν ἱππογνώμονα.

Sic libri, nisi quod verba νέας γυναικὸς e Plutarcho et grammatico quodam Crameri, qui huc respexerunt, adiecta sunt. Ille enim de profect. in virtute 10. p. 81. D. haec habet quae exscripsit grammaticus in Cram. An. Gr. Paris. I. p. 399, 24.: νέας μὲν γὰρ γυναικός, ὡς Αἰσχύλος φησὶν, οὐ λανθάνει φλέγων ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη. et Amator. 21, 5. p. 767. B. καὶ γὰρ ὀρθῶς Αἰσχύλος ἐποίησε „νέας γυναικος οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων ὀφθαλμὸς ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη." Vario modo viri docti versibus sat corruptis mederi conati sunt. Salmasius scripsit: Ἄδην γὰρ ἁ. π. γ. λ. ἀτρέπτη βλεμμάτων ῥέπει βολή. Pauwius: Ἄδων τάδ' — — ἄνειμι βλεμμάτων γ' ἐπηβόλος. Valcke-

narius (ad Eur. Phoen. 953.) *γάμων γὰρ — — ἀπειθὴς βλεμμάτων ῥέπει βολή.* Heathius: *Αἰδὼς γὰρ — — ἀπείροις, βλεμμάτων πρέπει βολῇ.* Toupius (Emend. in Suid. III. p. 135.): *Κάτω γὰρ — — ἀγεύστοις βλεμμάτων ῥέπει βολή*, quod Ahrens recepit. Emperius (Opusc. p. 230.) *Μᾶλλον τις — — ταπεινῇ βλ. ῥ. βολῇ* id requiri dicens verbis *οὔ με μὴ λάθῃ κτλ.* Teucher (ad Apollon. Dysc. p. 83.) *Ἴδων τάδ' — — ἄπειμι βλεμμάτων ἔπη βολῇ.* Friebelius l. c. p. 132. *Λάθρᾳ τις — — ποθεινὴ βλεμμάτων ῥ. β.* Mihi receptis coniecturis *αἰδὼς* et *ἀγεύστοις* scribendum videtur:

Αἰδοῖ γὰρ ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
λέκτρων ἀγεύστοις βλεμμάτων ῥέπει βολή.

h. e. *pudore enim apud castas virgines, nuptialis tori inexpertas, oculorum obtutus demittitur.* Scribi etiam possit: *αἰδοῖος ἁγναῖς κτλ.* — In fgm. III. vs. 3. Salmasius bene correxit *ἔχω*, sed vix recte Antigono Carystio et Aristot. hist. anim. VI. 18. ducibus in verbis *θυμὸν ἱππογνώμονα* metaphoram ab equabus sumtam esse statuit, quae admodum pronae essent ad coitum. Hoc sensit etiam Schuetzius, sed quod *ἱππογνώμων* nihil aliud significare dicit atque *μεγαλογνώμων* comico scil. et iocoso vocis usu, id vel multo improbabilius est. Longe alienus ab hoc loco est iocus: loquitur enim, si quid video, Diana. *Ἱππογνώμων* serio dictum est sicut *προβατογνώμων* (Agam. 769.) ac bene a Wellauero explicatum *„ad intelligendum et dignoscendum valde idoneus, ut qui peritus est artis, equorum aetatem diiudicandi.“* Ceterum verba *θυμὸν ἱππογνώμονα* hinc attulit Etym. M. p. 209, 48. 474, 45.

IV. (233.)

Schol. Hom. Il. ι, 593. *Ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπὶ τοῦ διαφθείρειν ψιλῶς τέταχε (τὸ ἀμαθύνειν) περὶ τοῦ Ἀκταίωνος λέγων*

Κύνες διημάθυνον ἄνδρα δεσπότην.

Apte locum huc rettulit Blomfieldus (Gloss. ad Aesch. Ag. 797.) cf. Eur. Bach. 1292. (vid. ad fgm. I.)

V. (234.)

Pollux. V, 47. *Τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀκταίονος κυνῶν ὀνόματα κατὰ τὴν Αἰσχύλου δόξαν, Κόραξ, Ἅρπυια, Χάρων, Λυκόττας.* cf. Hygin. l. c.

VI. (235.)

Hesych. *Πεζοφόροις ζώμασιν· Αἰσχύλος Τοξότισιν, ὥσπερ πέζαν ἐχόντων τῶν χιτώνων, τινὲς δὲ ποδήρεσι.* cf. Pollux. VII, 51. *τὸ δὲ ζῶμα ἔστι μὲν ἐπιτήδειον ἐνδῦναι, πέζας δὲ ἔχει, ὡς Αἰσχύλος δηλοῖ, πεζοφόρα τὰ ζώματα ἀποκαλῶν.*

ΤΡΟΦΟΙ. Vide *ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΟΦΟΙ.*

ΥΨΙΠΥΛΗ.

G. Hermannus (de trilog. Theb. p. 16. Opusc. VII. p. 206.) hanc fabulam in eadem tetralogia cum *Nemea* fuisse et ea continuisse coniecit, quae narravit Apollod. III, 6, 4. quaeque etiam Euripides postea in Hypsipyla repraesentavit. (cf. Eurip. Fgm. p. 373.) Sed huic sententiae obstat fragm. I., quippe ex quo Argonautas in hac fabula ad Lemnum insulam appulisse et cum Lemniis se miscuisse appareat. Veri igitur est simillimum, argumenti summam iis contineri, quae tradidit Hygin. fab. XV. „*In insula Lemno mulieres Veneri sacra aliquot annos non fecerant, cuius ira viri earum Thressas uxores duxerunt et priores spreverunt. At Lemniades eiusdem Veneris impulsu coniuratae genus virorum omne, quod ibi erat, interfecerunt, praeter Hypsipylen, quae patrem suum Thoantem clam in navem imposuit, quem tempestas in insulam Tauricam detulit. Interim Argonautae praeternavigantes Lemno accesserunt. Quos ut vidit Iphinoe, custos portae, nunciavit Hypsipylae reginae; cui Polyxo aetate constituta dedit consilium, ut eos laribus hospitalibus obligaret hospitioque invitaret. Hypsipyle ex Iasone procreavit Euneum et Deiphilum. Ibi cum plures dies retenti essent, ab Hercule obiurgati discesserunt.*“ cf. Apollod. I, 9, 17. Qua ratione Aeschylus hoc argumentum conformaverit, plane incertum est; nam quod viri docti coniiciunt (vide ad *Cabiros*), *Hypsipylen* cum *Argone* et *Cabiris* in eadem tetralogia fuisse, nullo alio quam coniecturae nititur fundamento.

I. (236.)

Schol. Apollon. Rhod. I, 773. Ὅτι δὲ ἐμίγησαν οἱ Ἀργοναῦται ταῖς Λημνίαις Ἡρόδωρος ἱστορεῖ ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς. Αἰσχύλος δ' ἐν Ὑψιπύλῃ ἐν ὅπλοις φησὶν αὐτὰς ἐπελθούσας χειμαζομένοις τοῖς Ἀργοναύταις [μὴ ἐᾶν προσχεῖν τῇ νήσῳ,], μέχρις οὗ ὅρκον ἔλαβον παρ' αὐτῶν ἀποβάντας (codd. ἀποβᾶσι) μιγήσεσθαι αὐταῖς. (Cod. Paris. ἅμα τε ἀποβῆναι αὐτοὺς τῆς νεὼς καὶ συγγενέσθαι αὐταῖς· καὶ οὕτως ἀποβῆναι ἐᾶσαι.) Σοφοκλῆς δὲ (fgm. 359.)

II. (237.)

Cf. fragm. 203.

III. (238.)

Hesych. Ἀποκορσωσαμέναις· ἀποκειραμέναις· κόρσας γὰρ τὰς τρίχας. Αἰσχύλος Ὑψιπύλῃ.

Φ Ι Λ Ο Κ Τ Η Τ Η Σ.

Quod praeclare a Sophocle in Philocteta superstite tractatum est argumentum, idem iam ante eum ab Aeschylo in scenam esse productum ex fragmentis luculenter intelligitur. Sed quum ex iis non simul de fabulae conformatione ac dispositione liqueat, perop portune accidit, ut ea de re pauca nobis tradiderit Dio Chrysostomus oratione (LII), qua inter se comparavit Aeschyli, Sophoclis et Euripides Philoctetas. Cuius verba haec sunt (p. 267. R. p. 629. Emper.): *ἥ τε γὰρ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφροσύνη καὶ τὸ ἀρχαῖον, ἔτι δὲ τὸ αὔθαδες τῆς διανοίας καὶ φράσεως πρέποντα ἐφαίνετο τραγῳδίᾳ καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤθεσι τῶν ἡρώων. οὐδὲν ἐπιβεβουλευμένον οὐδὲ στωμύλον οὐδὲ ταπεινόν. ἐπείτοι καὶ τὸν Ὀδυσσέα εἰσῆγε δριμὺν καὶ δόλιον, ὡς ἐν τοῖς τότε, πολὺ δὲ ἀπέχοντα τῆς νῦν κακοηθείας, ὥστε τῷ ὄντι ἀρχαῖον ἂν δόξαι παρὰ τοὺς νῦν ἁπλοῦς εἶναι βουλομένους καὶ μεγαλόφρονας. καὶ οὐδέν γε ἀλλαττούσης τῆς Ἀθηνᾶς προσεδεήθη πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι ὅστις ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου, καθάπερ Ὅμηρος κἀκείνῳ δὴ ἑπόμενος Εὐριπίδης ἐποίησεν. ὥστε τυχὸν ἄν τις ἐγκαλέσαι τῶν οὐ φιλούντων τὸν ἄνδρα, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ἐμέλησεν, ὅπως πιθανὸς ἔσται ὁ Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐπιγιγνωσκόμενος ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου. ἔχοι δ' ἂν ἀπολογίαν, ὡς ἐγῷμαι, πρὸς τὸ τοιοῦτον. ὁ μὲν γὰρ χρόνος τυχὸν οὐκ ἦν τοσοῦτος, ὥστε μὴ ἀνενεγκεῖν τὸν χαρακτῆρα, δέκα ἐτῶν διαγεγονότων. ἡ δὲ νόσος ἡ τοῦ Φιλοκτήτου καὶ κάκωσις καὶ τὸ ἐν ἐρημίᾳ βεβιωκέναι τὸν μεταξὺ χρόνον οὐκ ἀδύνατον τοῦτο ἐποίει. πολλοὶ γὰρ ἤδη, οἱ μὲν ὑπὸ ἀσθενείας, οἱ δὲ ὑπὸ δυστυχίας, ἔπαθον αὐτό. καὶ μὴν ὁ χορὸς αὐτῷ παραιτήσεως, ὥσπερ ὁ τοῦ Εὐριπίδου, οὐδὲν ἐδεήθη. ἄμφω γὰρ ἐκ τῶν Λημνίων ἐποίησαν τὸν χορόν. ἀλλ' ὁ μὲν Εὐριπίδης εὐθὺς ἀπολογουμένους πεποίηκε περὶ τῆς πρότερον ἀμελείας, ὅτι δὴ τοσούτων ἐτῶν οὔτε προσέλθοιεν πρὸς τὸν Φιλοκτήτην οὔτε βοηθήσειαν οὐδὲν αὐτῷ· ὁ δ' Αἰσχύλος ἁπλῶς εἰσήγαγε τὸν χορὸν ὃ τῷ παντὶ τραγικώτερον καὶ ἁπλούστερον. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐδύναντο πάσας διαφεύγειν τὰς ἀλογίας ἐν ταῖς τραγῳδίαις, ἴσως ἂν εἶχε λόγον μηδὲ τοῦτο παραπέμψαι. νῦν δὲ πολλάκις ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παραγιγνομένους ποιοῦσι τοὺς κήρυκας πλειόνων ἡμερῶν ὁδόν. ἔπειτα οὐδὲ ἐξ ἅπαντος ἦν μήτε προσελθεῖν αὐτῷ μηδένα Λημνίων μήτε ἐπιμεληθῆναι μηδέν. δοκεῖ γάρ μοι οὐδ' ἂν διεγένετο τὰ δέκα ἔτη μηδεμιᾶς τυγχάνων βοηθείας· ἀλλ' εἰκὸς μὲν τυγχάνειν αὐτὸν, σπανίως δὲ καὶ οὐδενὸς μεγάλου, καὶ μηδένα αἱρεῖσθαι οἰκίᾳ ὑποδέξασθαι καὶ νοσηλεύειν διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς νόσου. αὐτὸς γοῦν ὁ Εὐριπίδης τὸν Ἄκτορα εἰσάγει, ἕνα Λημνίων, ὡς γνώριμον τῷ Φιλοκήτῃ προσιόντα καὶ πολλάκις συμβεβληκότα. οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκεῖνο δοκεῖ μοι δικαίως ἄν τις αἰτιάσασθαι, τὸ διηγεῖσθαι πρὸς τὸν χορὸν, ὡς ἀγνοοῦντα τὰ περὶ τὴν ἀπόλειψιν τὴν τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὰ καθόλου συμβαίνοντα αὐτῷ. οἱ γὰρ δυστυχοῦντες ἄνθρωποι πολλάκις εἰώθασι μεμνῆσθαι, τῶν συμφορῶν καὶ τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς καὶ μηδὲν δεομένοις ἀκούειν ἐνοχλοῦσιν ἀεὶ διηγούμενοι. καὶ μὴν ἡ ἀπάτη ἡ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Φιλοκτήτην καὶ οἱ λόγοι, δι' ὧν προσηγάγετο αὐτὸν, οὐ μόνον εὐσχημονέστεροι καὶ ἥρωι πρέποντες, ἀλλ' οὐκ Εὐρυβάτῳ ἢ Παταικίωνι, ἀλλ', ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι, καὶ πιθανώτεροι. τί γὰρ ἔδει ποικίλης τέχνης καὶ ἐπιβουλῆς πρὸς ἄνδρα νοσοῦντα, καὶ ταῦτα τοξότην, ᾧ εἴ τις*

μόνον ἐγγυς παρέστη, ἀχρεῖος ἡ ἀλκὴ αὐτοῦ ἐγεγόνει; καὶ τὸ ἀπαγγέλλειν δὲ τὰς τῶν Ἀχαιῶν συμφορὰς καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τεθνηκότα καὶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπ' αἰτίᾳ ὡς οἷόντε αἰσχίστῃ καὶ καθόλου τὸ στράτευμα διεφθαρμένον οὐ μόνον χρήσιμον, ὥστε εὐφρᾶναι τὸν Φιλοκτήτην καὶ προσδέξασθαι μᾶλλον τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὁμιλίαν, ἀλλ' οὐδ' ἀπίθανον τρόπον τινὰ διὰ τὸ μῆκος τῆς στρατείας καὶ διὰ τὰ συμβεβηκότα οὐ πάλαι κατὰ τὴν ὀργὴν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως, ὅθ' Ἕκτωρ παρὰ σμικρὸν ἦλθεν ἐμπρῆσαι τὸν ναύσταθμον. His adde quae de *Euripidis* fabula dixit (p. 272. R. p. 632. Emp.): *οὐ μόνον δὲ πεποίηκε τὸν Ὀδυσσέα παραγιγνόμενον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Διομήδους· Ὁμηρικῶς καὶ τοῦτο.* Quum neque haec nec fragmenta sufficerent ad drama Aeschyli penitus cognoscendum, G. Hermannnus (in diss. de Aesch. Philocteta. Lips. 1825. Opusc. III, p. 113. sq.) ex Philocteta Attii, a quo Aeschyli fabulam imitatione expressam esse sibi persuasit, quotquot eius supersunt fragmenta congessit, emendavit ac disposuit, ut lucem illi afferet. Sed quamvis de plerisque, ut eius mos fuit, ingeniose disputaverit, tamen non effecit, quod voluit, ac nonnulla protulit, quae dubitationem moveant[15]); quid quod illud ipsum, quod Hermannus (correcto loco Quinct. V, 10, 84) pro certo statuit, Attii Philoctetam ex Aeschyli fabula esse translatam, haud temere negarunt, quamquam ipsi inter se dissentientes, Hartungus (Eurip. restit. I. p. 348.), Ladewigius (Anal. scen. p. 3.), Schneidewinus (in Philologo IV. p. 650. sq.). Quam ob rem nos, quum disquisitio ea de re nimis late pateat ac fortasse ne fructuosa quidem sit, ab ea abstinuimus et Attii fragmenta omisimus, praesertim quum vel iis adhibitis Aeschyli fabulam non multum proficere videremus.

I. (239.)

Aristoph. Ran. 1383.

Σπερχειὲ ποταμὲ βούνομοί τ' ἐπιστροφαί.

ubi schol. *ὑπὸ βοῶν καταστρεφόμεναι ἤγουν κατανεμόμεναι. ἔστι δὲ ἐκ Φιλοκτήτου Αἰσχύλου.* Hermannus hoc versu nisi totius fabulae, certe actus exordium contineri suspicatur.

II. (240.)

Athen. IX. p. 394. A. (allato fgm. 202 pergit:) *κἀν Φιλοκτήτῃ δὲ κατὰ γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκεν.*

III. (241.)

Schol. Hom. Od. ξ', 12. *Ὁ δὲ Κράτης τὴν τῶν δασυτάτων φυτῶν μελάνδρυόν φησιν, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησὶ Φιλοκτήτῃ*

Κρεμάσασα τόξον πίτυος ἐκ μελανδέτου.

---

15) Negavit v. c. Hermannus, quod Dio apertis verbis tradidit, Ulixem solum Philoctetae abducendi causa venisse.

Eustath. p. 1748, 57. habet κρεμάσας· Hermannus l. c. p. 121. corrigit κρεμαστὰ τόξα. Sed malim κρεμάσας τὰ τόξα vel κρεμάσας τὸ τόξον, nam τὸ propter sequens τό facile excidere potuit.

IV. (242.)

Aristot. Poet. c. 37. (c. 22, 13. Herm.) Τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἓν δὲ μόνον ὄνομα μεταθέντος ἀντὶ κυρίου εἰωθότος γλῶτταν, τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε

Φαγέδαιναν, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐσθίει τὸ θοινᾶται μετέθηκε.

V. (243.)

Plut. non posse suav. viv. sec. Epic. 3. p. 1087. F. καὶ ὁ χρόνος ὁ μὲν τούτων (sc. τῶν ἡδονῶν) οὐ πολὺς, ἀλλ' ὥσπερ οἱ διάττοντες, ἔξαψιν ἅμα καὶ σβέσιν ἐν τῇ σαρκὶ λαμβάνουσιν. ἐκ δὲ τοῦ πόνου μάρτυς ὁ Αἰσχύλου Φιλοκτήτης λέγων· „οὐ γὰρ ὁ δράκων, φησὶν, ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε δεινὴν στομάτων ἔκφυσιν ποδὸς λαβεῖν. Haec sic correxit Valckenarius (Diatr. Eur. p. 128.): οὐ γὰρ ὁ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε δεινήν γε στόματος ἔκφυσιν ποδὸς λαβών. Musgravius: οὐ γὰρ δακὼν ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε δεινῶν γε τομέων ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών. Jacobius (ad Anth. Gr. II. pt. 2, p. 497.) ὁ γὰρ δράκων ἐνῴκισε δεινὴν ὀδόντων ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών. G. Hermannus l. c. p. 122:

οὐ γὰρ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισεν
δεινὴν στομωτὸν ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών.

Schneidewius autem l. c. subtilem illam inter ἐνεῖναι et ἐνοικίσαι antithesim potius Euripidi, quam Aeschylo convenire dicens, quum in codd. esset ἀνῆκεν — — λαβεῖν, scribi iussit:

οὐ γὰρ δακὼν ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισεν
δεινὴν στομωτὸν ἔκφυσιν, ποδὸς βλάβην.

quod mihi quoque probabilius videtur, nisi forte locus vel graviori malo laborat. Plutarchus enim: „voluptatem in corpore non diu valere ac remanere, dolorem vero quasi infixum haerere" dicere ac suam de dolore sententiam Aeschyli verbis demonstrare voluit. Unde δράκων (quae vox iam per se offendit nec facile explicari potest) ἐνῆκεν falsa esse intelligitur: ἀνῆκεν et ἐνῴκισεν pertinent ad omissum *doloris* vocabulum, cuius loco Plutarchus dedit πόνος cuique orationem Aeschyleam accommodavit.

VI. (244.)

Suid. s. v.

Ἔνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος οὔτ' ἐκπλεῖν ἐᾷ

ἐπὶ τῶν δυσχρήστοις παραπεσόντων τοῦτο λέγεται. φησὶ δὲ αὐτὸ παρ' Αἰσχύλῳ ὁ Φιλοκτήτης. Versus in proverbium abiit. cf. Plut. de tranqu. anim. c. 18. p. 476. B. Diogenian. IV, 88. Mich. Apostol. VII, 22. ed. Leutsch. Gregor. Cypr. Leid. II, 13. ed. Leutsch.

VII. (245.)

Maxim. Tyr. Diss. XIII, F. p. 241. Reisk.

Ὦ πούς, ἀφήσω σε;

ὁ Φιλοκτήτης λέγει. Ἄνθρωπε, ἄφες, καὶ μὴ βόα, μηδὲ λοιδοροῦ τοῖς φιλτάτοις, μηδὲ ἐνόχλει τὴν Λημνίων γῆν.

Ὦ θάνατε Παιάν.

εἰ μὲν ταῦτα λέγεις ἀλαττόμενος κακὸν κακοῦ, οὐκ ἀποδέχομαι τῆς εὐχῆς. εἰ δὲ ἡγεῖ τὸν θάνατον παιᾶνα εἶναι καὶ ἀπαλλακτὴν κακοῦ καὶ ἀπλήστου καὶ νοσεροῦ θρέμματος, ἡγεῖ καλῶς· εὔχου καὶ κάλει τὸν παιᾶνα.

VIII. (246.)

Stob. CXX, 12. Αἰσχύλου.

Ὦ Θάνατε Παιάν, μή μ' ἀτιμάσῃς μολεῖν.
μόνος γὰρ εἶ σὺ τῶν ἀνηκέστων κακῶν
ἰατρός, ἄλγος δ' οὐδὲν ἅπτεται νεκροῦ.

Ex Philocteta petitum esse patet ex fgm. VII. — Vs. 3 etiam Plut. Consol. ad Apollon. 15. p. 109. F. sine poetae et fabulae nomine attulit. Ad sententiam cf. Soph. fgm. 652.

IX. (247.)

Phot. p. 326, 9. Ὀκόρνους· τοὺς πάρνοπας. Αἰσχύλος Φιλοκτήτῃ. οἱ δὲ Ἴωνες ἀττελέβους. cf. Hesych. Ὀκόρνους· τοὺς ἀττελέβους· καὶ τὰ ὀκριώδη οὕτω λέγουσιν.

G. Hermannus praeterea huc rettulit fgm. 297.

Φ Ι Ν Ε Υ Σ.

Phineum veteris fab. Aesch. catalogi auctor omisit: atqui fabula haudquaquam in dubitationem vocanda est, quum et Stobaeus duos versus ex ea servarit et ex didascalia ad Persas (quam ad Glaucum adscripsimus) eam simul cum Persis scenae commissam esse appa-

reat. Cuius quale fuerit argumentum, fragmentis veterumque scriptorum testimoniis destituti nisi e titulo divinare non possumus. Itaque viri docti (Welcker Trilog. p. 478. Mus. Rhenan. 1837. p. 225. sq. Klausen. Theologum. Aesch. p. 181. sq. Droysen. Aesch. II. p. 4. sq. 54. sq. Grupp. Ariadn. p. 92. sqq. 625. Preller de Aesch. Persis. p. 13. sq.) huc rettulerunt, quae narravit Apollod. I, 9, 21. Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες (οἱ Ἀργοναῦται) καταντῶσιν εἰς τῆς Θρᾴκης Σαλμυδησσὸν, ἔνθα ᾤκει Φινεὺς μάντις τὰς ὄψεις πεπηρωμένος. τοῦτον οἱ μὲν τὸν Ἀγήνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν. καὶ πηρωθῆναί φασιν αὐτὸν οἱ μὲν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προὔλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα, οἱ δὲ ὑπὸ Βορέου καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτι πεισθεὶς μητρυιᾷ τοὺς ἰδίους ἐτύφλωσε παῖδας, τινὲς δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος, ὅτι τοῖς Φρίξου παισὶ τὸν ἐκ Κόλχων εἰς τὴν Ἑλλάδα πλοῦν ἐμήνυσεν. ἔπεμψαν δὲ αὐτῷ καὶ τὰς Ἁρπυίας οἱ θεοί. πτερωταὶ δὲ ἦσαν αὗται καὶ ἐπειδὰν τῷ Φινεῖ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι τὰ μὲν πλείονα ἀνήρπαζον, ὀλίγα δὲ ὅσα ὀσμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι προσενέγκασθαι. βουλομένοις δὲ τοῖς Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν ὑποθήσεσθαι τὸν πλοῦν ἔφη, τὸν Ἁρπυιῶν αὐτὸν ἐὰν ἀπαλλάξωσιν. οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων, Ἅρπυιαι δὲ ἐξαίφνης σὺν βοῇ καταπτᾶσαι τὴν τροφὴν ἥρπαζον. θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες, Ζήτης καὶ Κάλαϊς, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη δι' ἀέρος ἐδίωκον. — — ἀπαλλαγεὶς δὲ τῶν Ἁρπυιῶν Φινεὺς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Haec Aeschylum sic in usum suum vertisse statuunt, ut Phineum non modo Argonautis de itinere exponentem, sed etiam de Persarum rebus vaticinantem et oracula, ad quae in Persis (vs. 739.) respexerit Darii simulacrum, edentem introduxerit. Sed vereor ut his argumentum tragoediae aptum contineatur. Quod in iis tantum latere mihi videtur, quae de Phineo tradiderunt Apollod. III, 15, 3. Asclepiad. ap. schol. Hom. Od. μ', 99. Schol. Apoll. Rhod. II, 177. quaeque etiam Sophocles in duabus fabulis (de quibus infra dictum) in scenam produxit. De ratione autem, qua id Aeschylus tractaverit, nihil compertum habemus.

I. (248.)

Athen. X. p. 421. F. Ὁ δ' Εὐριπίδης φησὶ (fgm. 187. vs. 4.) „φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθη στόμα." ὡς τῆς ἀπὸ τῶν προσφορῶν τέρψεως περὶ τὸ στόμα μᾶλλον γινομένης. Αἰσχύλος τ' ἐν Φινεῖ

καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσης γνάθου
ἐρρυσίαζον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ.

Vs. 2. codd. ἐρρυσίας οἷον, quod correxit Lobeckius. — Sunt qui Phineum his verbis de harpyis queri credant.

Φ Ο Ρ Κ Ι Δ Ε Σ.

Hanc fabulam ad Persei historiam pertinuisse e fragmentis cognoscitur: itaque Welcker (Tril. p. 378.), quum ad eandem etiam Polydectes spectasse videatur, utramque fabulam in eadem tetralogia fuisse coniecit. Utcunque ea de re statuitur, certe Phorcidum argumentum in iis positum fuisse ex Eratosthene (fgm. I.) probabile est, quae tradidit Pherecyd. ap. schol. Apollon. Rhod. IV, 1515. *Περσέως ἐν Σερίφῳ μετὰ τῆς μητρὸς διάγοντος παρὰ Δίκτυϊ καὶ ἡβήσαντος ἤδη, Πολυδέκτης ὁ Δίκτυος ὁμομήτριος ἀδελφὸς, βασιλεὺς Σερίφου τυγχάνων, ἰδὼν τὴν Δανάην, ἠράσθη αὐτῆς, ἠπόρει δὲ συγκοιμηθῆναι* (cod. Paris. *συγγενέσθαι αὐτῇ*). *καὶ παρασκευάσας ἄριστον, ἐκάλει ἄλλους τε πολλοὺς καὶ αὐτὸν Περσέα. Περσέως δὲ πυθομένου, ἐπὶ τίνι ὁ ἔρανος εὐωχεῖται, τοῦ δὲ φήσαντος, ἐπὶ ἵππῳ, Περσεὺς εἶπεν, ἐπὶ τῇ τῆς Γοργόνος κεφαλῇ. Μετὰ δὲ τὸν ἔρανον τῆς ἑξῆς ἡμέρας, ὅτε οἱ ἄλλοι ἐρανισταὶ τὸν ἵππον ἀπεκόμιζον, καὶ Περσεύς. ὁ δὲ οὐκ ἐδέχετο, ἀπῄτει δὲ τὴν τῆς Γοργόνος κεφαλὴν κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν· ἐὰν δὲ μὴ κομίσῃ, τὴν μητέρα αὐτοῦ λήψεσθαί ἔφη. Ὁ δὲ ἀνιαθεὶς ἀπέρχεται, ὀλοφυρόμενος τὴν συμφορὰν, εἰς τὸ ἔσχατον τῆς νήσου. Ἑρμῆς δὲ αὐτῷ ὀφθεὶς* (Paris. *ἐντυχὼν*), *καὶ πεῦσιν αὐτῷ προσαγαγὼν, μανθάνει τὴν αἰτίαν τοῦ θρήνου* (Paris. *λύπης.*) *Ὁ δὲ* (*ἡγεῖται* omitt. Paris.) *θαρρεῖν εἰπὼν* (*καὶ* omittit Paris) *πρῶτον μὲν ἡγεῖτο αὐτῷ πρὸς τὰς τοῦ Φόρκου Γραίας, Πεμφρηδὼ* (Paris. *Πεφριδὼ*) *καὶ Ἐντὼ καὶ Ἰαινὼ* (Apollodor. *Δεινὼ*) *Ἀθηνᾶς φρασάσης. καὶ αὐτῷ μὲν ὑφαιρεῖται* (Paris. *ἀφαιρεῖται*) *τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὸν ὀδόντα, ὀρεγουσῶν ἀλλήλαις* (Paris. *ὃν ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλαις ὤρεγον.*) *Αἱ δὲ, αἰσθανόμεναι, βοῶσι καὶ ἱκετεύουσι τὸν ὀθφαλμὸν καὶ τὸν ὀδόντα ἀποδοῦναι. Ἑνὶ γὰρ αἱ τρεῖς ἐκ διαδοχῆς ἐκέχρηντο. Ὁ δὲ Περσεὺς αὐτὸν ἔχειν ἔφη καὶ ἀποδώσειν, ἐὰν αὐτῷ ὑποδείξωσι τὰς νύμφας αἳ ἔχουσι τῆς Ἀϊδος κυνῆν καὶ τὰ πέδιλα τὰ ὑπόπτερα καὶ τὴν κίβισιν. Αἱ δὲ αὐτῷ φράζουσι. καὶ ὁ Περσεὺς ἀποδίδωσι. Καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὰς νύμφας σὺν Ἑρμῇ, αἰτήσας τε καὶ λαβὼν ὑποδεσμεῖται τὰ ὑπόπτερα πέδιλα, καὶ τὴν κίβισιν περιβάλλεται κατὰ τοὺς ὤμους* (sic Paris., *ὑποβάλλει κατὰ τῶν ὤμων* reliqui) *καὶ τὴν Ἄϊδος κυνῆν κεφαλῇ περιτίθησιν. Εἶτα ἔρχεται πετόμενος κατὰ* (cod. Paris. *εἰς*) *τὸν ὠκεανὸν καὶ τὰς Γοργόνας, συνεπομένων αὐτῷ Ἑρμοῦ τε καὶ Ἀθηνᾶς. ταύτας δὲ κοιμωμένας εὑρίσκει. Ὑποτίθενται δὲ αὐτῷ οὗτοι οἱ θεοὶ, ὅπως χρὴ τὴν κεφαλὴν* (Paris. addit *τῆς Γοργόνος*) *ἀποτεμεῖν ἀπεστραμμένον* (Paris. addit *δηλονότι καὶ* [sic Schaefer correxit pro vulg. *δὴ*] *κάτοπρον ἔχοντα*) *καὶ δεικνύουσιν ἐν τῷ κατόπτρῳ τὴν Μέδουσαν, ἣ μόνη ἦν θνητὴ τῶν Γοργόνων. Ὁ δὲ, πλησίον γενόμενος, ἀποτέμνει τῇ ἅρπῃ τὴν κεφαλὴν καὶ ἐνθεὶς εἰς τὴν κίβισιν φεύγει. αἱ δὲ αἰσθόμεναι* (Paris. *βοῶσι* h. e. *βοῶσαι*) *διώκουσιν. οὐχ ὁρῶσι μέντοι αὐτὸν διὰ τὴν Ἄϊδος κυνῆν.* cf. Apollod. II, 4, 1. sq. Scenam dramatis et Phorcidas sic descripsit Aeschylus ipse (Prom. 795. sq.)

Πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης. ἵνα
αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι
τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,
μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.

I. (249.)

Eratosth. Catast. 22. *Περσεύς. Περὶ τούτου ἱστορεῖται ὅτι ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη διὰ τὴν δόξαν· τῇ γὰρ Δανάῃ ὡς χρυσὸς μιγεὶς ὁ Ζεὺς ἐγέννησεν αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ Πολυδέκτου ἐπέμφθη εἰς Γοργόνας, τήν τε κυνῆν ἔλαβε παρ' Ἑρμοῦ καὶ τὰ πέδιλα, ἐν οἷς διὰ τοῦ ἀέρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν· δοκεῖ δὲ καὶ ἅρπην παρ' Ἡφαίστου λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος, ὡς Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι φησίν, ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητής. Φορκίδας [Γραίας] εἶχον προφύλακας αἱ Γοργόνες. αὗται δὲ ἕνα εἶχον ὀφθαλμὸν καὶ τοῦτον ἀλλήλαις ἐδίδοσαν κατὰ φυλακήν.* cf. Hygin. Poet. Astron. II, 12. *Sed ut ait Aeschylus tragoediarum scriptor in Phorcisi, Graeae fuerunt Gorgonum custodes — quae utraeque uno oculo usae existimantur, et ita suo quaeque tempore accepto oculo vigilias egisse.*

II. (250.)

Athen. IX. p. 402. B. *Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι οἱ περὶ τὴν Σικελίαν κατοικοῦντες ἀσχέδωρον καλοῦσι τὸν σύαγρον. Αἰσχύλος γοῦν ἐν Φορκίσι παρεικάζων τὸν Περσέα τῷ ἀγρίῳ τούτῳ συΐ φησιν*

— ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς.

— — *ὅτι δὲ Αἰσχύλος διατρίψας ἐν Σικελίᾳ πολλαῖς κέχρηται φωναῖς Σικελικαῖς οὐδὲν θαυμαστόν.* Aeschyli versum similiaque eorum, quae Athenaeus scripsit, attulit etiam Eustath. p. 1872, 6. cf. Gramm. in Bekk. An. I. p. 157, 25. Bachm. An. I. p. 157, 25. *Ἀσχέδωρος· παρ' Αἰσχύλῳ ὁ ἐκ τῆς ἰδίας ἀλκῆς ἄσχετα δωρούμενος, οἷον βίαιος. Ἰταλιῶται τὸν σύαγρον ἀσχέδωρον καλοῦσιν.* De Siculis Aeschyli locutionibus vide quae disputavit Th. Bergkius in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1835. p. 955. sqq.)

ΦΡΥΓΕΣ = ΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ.

Titulum *Φρύγες ἢ Ἕκτορος λύτρα* praebent veteris fab. Aesch. auctor, Pollux et scholiastes Aristophanis (vid. infra). [16]) ex quo dramatis argumentum petitum fuisse ex Hom. Iliadis libris XXIII. XXIV. coniici potest. Quae coniectura et fragmentis ipsis et veterum scriptorum testimoniis confirmatur. Haec enim de ratione, qua chorus munere suo functus sit, tradidit poeta comicus apud Athen. I. p. 21. E. *Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χοροὺς ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τὰ ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονο-*

---

16) De duplis fabularum titulis quid statuendum videatur expositum est ad Sophoclis Niptra. *Phrygum* nomine *Troes* a poeta significatos esse e fgm. 263. apparet.

μίαν εἰς ἑαυτὸν περιστᾶν. ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα Ἀριστοφάνης γοῦν — παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πίστις —

Τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν.

καὶ πάλιν

Τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν,
ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτα,
πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντες.

De Achille, quomodo se in hac fabula gesserit, dixerunt Aristoph. Ran. 911. sq. et scholl. Script. vit. Aesch. p. 119, 33. Westerm. Eustath. p. 1940, 64. (quorum verba ad fgm. 152. adscripsimus.) Atqui neque haec nec fragmenta ipsa sufficiunt ad oeconomiam fabulae Aeschyleae cognoscendam, etsi quodammodo virorum doctorum sententiam (vid. ad Myrmidones) firmant, qui Myrmidones et Phryges in eadem tetralogia fuisse statuunt.

I. (251.)

Pollux. VIII, 91. *Ἃ δὲ ποδεῖα Κριτίας καλεῖ, εἴτε πίλους αὐτὰ οἰητέον εἴτε περιειλήματα ποδῶν, ταῦτα πέλλυτρα καλεῖ ἐν Φρυξὶν* (sic e cod. dedit Bekker pro vulg. *Φοινίσσαις*) *Αἰσχύλος*

Πέλλυτρ' ἔχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις.

τὰ δὲ πέλλυτρα καὶ εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ αὖ τὰ πόδεια ταὐτόν. ἢν ταῖς ἀναξυρίσιν, ἃς σκελέας ἔνιοι ὀνομάζουσιν. cf. Pollux. II, 196. *Καὶ ποδεῖα τοὺς περὶ τοῖς ποσὶ πίλους Κριτίας, ἅπερ Αἰσχύλος πέλλυτρα καλεῖ.* Soph. fgm. 972.

II. (252.)

Pollux. VII, 131. *Τῷ μέντοι φορτηγῷ ἐπὶ τῶν τὰ φορτία ἀγόντων ἐμπόρων κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν ἢ Λύτροις*

ἀλλὰ ναυβάτην
φορτηγὸν, ὅστις ῥῶπον ἐξάγει χθονός.

G. Hermannus (de Aesch. Myrmid. etc. p. 20. Opusc. V. p. 158.) Aeschylum his verbis imitatum esse dicit Hom. Il. XXIV, 381.

III. (253.)

Athen. II. p. 51. C. *Μόρα δὲ τὰ συκάμινα καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Φρυξὶν ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος*

Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

Sequitur fgm. 113. — Huc respexerunt Pollux VI, 46. Phot. p. 275, 19. Eustath. p. 211, 17. allatis aliis ex Athen. p. 68. D. 49. F. Hermannus l. c. hunc quoque versum ex Homeri Il. XXIV, 411 — 23 haustum esse dixit.

IV. (254.)

Stob. CXXV, 7. *Αἰσχύλου Ἕκτορος* (sic).

Καὶ τοὺς θανόντας εἰ θέλεις εὐεργετεῖν.
τὸ γοῦν κακουργεῖν ἀμφιδεξίως ἔχει,
καὶ μήτε χαίρειν, μήτε λυπεῖσθαι βροτούς.
ἡμῶν γε μέντοι νέμεσίς ἐσθ' ὑπερτέρα,
καὶ τοῦ θανόντος ἡ δίκη πράσσει κότον.

Sic dedit Gaisfordus. Optimi libri Paris. A. B. Vindob. omittunt εἰ θέλεις et ὃ γοῦν praebent. Salmasius correxit τῷ γοῦν, Grotius ἤγουν — et vs. 3. οἷς — — λυπεῖσθαι πάρα. Locum egregie sic restituit Hermannus l. c.

καὶ τοὺς θανόντας εἰ θέλεις εὐεργετεῖν
εἴτ' οὖν κακουργεῖν, ἀμφιδεξίως ἔχει
τῷ μήτε χαίρειν μήτε λυπεῖσθαι φθιτούς.
ἡμῶν γε μέντοι νέμεσίς ἐσθ' ὑπερτέρα,
καὶ τοῦ θανόντος ἡ δίκη πράσσει κότον.

Priami videri verba fuisse monens.

V. (255.)

Schol. ad Eur. Androm. 1. ed. Cobet. την ἐν Ἀσίᾳ λέγει τὴν Ὑποπλάκιον Θήβην, ἧς Ἠετίων ἐβασίλευσεν. Δικαίαρχός φησιν ἔνθαδε ἀπόσπασμά τι μετὰ τοῦ Κάδμου οἰκῆσαι· ἔνιοι δὲ καὶ τὴν Χρύσην καὶ τὴν Λυρνησσὸν ἐν τῷ τῆς Θήβης πεδίῳ τάσσουσιν, ὡς ὁ Αἰσχύλος Λυρνησσίδα προσαγορεύσας τὴν Ἀνδρομάχην ἐν τοῖς Φρυξίν, ἔνθα καὶ ξένως ἱστορεῖ Ἀνδραίμονος αὐτὴν λέγων·

*Ἀνδραίμονος γένεθλον * Λυρνησσίου,*
ὅθενπερ Ἕκτωρ ἄλοχον ἤγαγεν φίλην.

In aliis codd. male παρ' Ἕκτορος legitur. G. Hermannus l. c. dedit: Ἀν. γ. ὦ Λυρ. ὅδ. π. Ἕκτωρ σ' ἄλ. ἤγ. φ. referri ὅθεν ad Λυρνησσὸν dicens, quod lateat in Λυρνησσίου. Probabiliter, siquidem προσαγορεύειν apud scholiastam significat *alloqui*; sed perquam mirum fuisset, si quis ita Andromachen allocutus esset. Mihi verba ex nuntii cuiusdam sermone fluxisse videntur, de iis verba facientis, qui Hectoris causa ad Achillem essent venturi. Cuius oratio fere haec mihi fuisse videtur: Ἀλλ' Ἀνδρομάχη σὺν τῷδ' (sc. τῷ Πριάμῳ) ὁμοῦ προσέρχεται, | Ἀνδραίμονος γένεθλον ὃν Λυρνησσίου κτλ.

VI. (256.)

Hesych. Ἀγαστά· ἃ ἄν τις ἀγάσαιτο, οἷον ἀρεστά. Αἰσχύλος Φρυξί (cod. φρα´ with ξ above) Albertius dubitat, an, quod literarum ordo requirit, Hesychius scripserit ἀγατά.

VII. (257.)

Hesych. Ἀδίοπον, ἄναρχον καὶ ἀφύλακτον. Αἰσχύλος Φρυξί. δίοποι γὰρ οἱ τῆς νεὼς φύλακες. Eadem habet Grammaticus in Bekk. An.

p. 344, 8. Cf. fgm. 223. Etym. M. p. 17, 44. 18, 28. Phavorin. Eustath. p. 203, 11. ἐκ δὲ τούτου οὐ μόνον δίοποι οἱ ἄρχοντες, ὡς καὶ Αἰσχύλος δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ ἀδίοποι οἱ μὴ ἀρχόμενοι. ἀδίοπος γάρ φασιν ὁ ἄναρχος καὶ ἀφύλακτος, ἐπεὶ δίοποι οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ διέποντες.

VIII. (258.)

Schol. Ven. ad Il. XXII, 23. Ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπ' ἀληθείας ἀνθιστάμενον χρυσὸν πεποίηκε πρὸς τὸ Ἕκτορος σῶμα ἐν Φρυξίν. Schol. Townl. et Vict. ὁ μέντοι Αἰσχύλος Ἕκτορος Λύτροις ἀληθὲς αὐτὸ ἐξεδέξατο. Eodem pertinere fgm. IX monuit Hermannus.

IX. (259.)

Hesych. Ἄροτον· τὸν ὅλκον τοῦ Ἕκτορος, ἢ τὸ ἀντίσταθμον. Αἰσχύλος Φρυξίν. Cf. fgm. VIII. Schowius sive ex codice sive per errorem dedit ἄροτον.

X. (260.)

Hesych. Διαπεφρούρηται βίος· Αἰσχύλος Φρυξίν. οἷον ἡ διὰ τοῦ βίου φρουρὰ (cod. φθορά.) συντετέλεσται, ἢ διελήλυθεν ὁ χρόνος. Hermanno collat. Hom. Il. ω', 486. sq. potius significari videtur vita in tot malis, pereuntibus plerisque filiis, conservata eumque ad terminum producta, qui finem faciat custodiendi. Friebelius (Poet. satyrogr. gr. p. 138.) corrigi iussit: διαπεφόρβηται βίος. — — ἡδεῖα τοῦ βίου φορβὴ συντ. κτλ. ingeniose quidem, sed sine causa.

XI. (261.)

Hesych. Ἐπιστροφαί. διατριβαί, δίαιται. Αἰσχύλος Φρυξίν. cf. fgm. 239.

XII. (262.)

Hesych. Τιτῆναι, βασιλίδες (cod. βασιλδ'). [Αἰσχύλος Φρυξίν addidit Sopingius] ἢ Ἕκτορος Λύτροις. Similiter Phavorinus: τιτήναις, βασιλίσιν· ἢ Ἕκτορος λύτροις. Eadem vox mendose alio loco apud Hesychium scripta est: τιήνη, ἡ βασίλισσα. Apte cum his compararunt: Hesych. Τίταξ, ἔντιμος ἢ δυνάστης· οἱ δὲ, βασιλεύς.

XIII. (263.)

Schol. Hom. Il, β', 462. Οἱ νεώτεροι τὴν Τροίαν καὶ την Φρυγίαν τὴν αὐτὴν λέγουσιν, ὁ δὲ Ὅμηρος οὐχ οὕτως. Αἰσχύλος δὲ συνέχεεν. Eadem Eustath. p. 364, 42.

Praeterea huius fabulae fragmentum excidit apud Stob. IV, 21, ubi lemma servatum est Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν, post lacunam vero hexameter heroicus sequitur. Hermannus l. c. p. 22. Opusc. V. p. 160, quem Ahrens sequitur, perquam audacter huc rettulit duos Chaere-

monis (fgm. 22. Poet. trag. fragm. Vol. III. p. 142.) ap. Stob. IV, 15. duosque Euripidis (fgm. 844.) ap. Stob. IV, 19. versus. Cf. Welcker. Trag. Gr. p. 1093. not. 21.

Φ Ρ Υ Γ Ι Α Ι.

Praeter titulum (Editt. Ald. et Robert. habent Φρύγιοι) in vetere catologo servatum nihil ex hac fabula aetatem tulit: itaque, quale eius fuerit argumentum, plane ignoramus, ac ne ex titulo quidem coniecturam facere de eo possumus aliquantulum probabilem. Nam vereor, ut cuiquam probetur Welckeri (Trag. Gr. p. 29.) sententia Phrygias dicentis non differre ab Iliupersi, quam sibi excogitavit (cf. fgm. 303. 376.) et in eadem tetralogia fuisse cum Philocteta (in Lemno) et Philocteta in Troia, quem pariter ipse animo sibi finxit. Nec plus tribuerim coniecturae, quae mihi olim in mentem venit, in hac fabula idem argumentum tractatum fuisse atque in Euripidis Troadibus. (cf. fgm. 263.)

Ψ Υ Χ Α Γ Ω Γ Ο Ι.

Huius fabulae argumentum obscurum est. Haud improbabiliter vero Valckenarius (Diatr. p. 286. B.) ex fgm. I coniecit, argumentum ex illa carminis Homerici parte, ad quam scholiastes versus Aeschyli servavit, h. e. ex Necyia (Od. lib. XI.) petitum fuisse; cui coniecturae ex parte favent, quae de voce Ψυχαγωγὸς disputavit Phrynichus Bekkeri I. p. 73, 10. *Ψυχαγωγός· — οἱ ἀρχαῖοι τοὺς τὰς ψυχὰς τῶν τεθνηκότων γοητείαις τισὶν ἄγοντας· τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ τοῦ Αἰσχύλου δρᾶμα Ψυχαγωγός.* Welcker (Tril. p. 458.) olim *Palamedem*, *Psychagogos* et *Ὀδυσσέα ἀκανθοπλῆγα* (cuius memoria nisi in Sophoclis fabula eodem nomine inscripta aetatem non tulerit), tetralogiae vinculo nexas fuisse statuit, nuper autem (Trag. Gr. p. 29.) *Palamedem* omisit.

I. (264.)

Schol. Hom. Od. λ', 134. *Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς*

Ἐρρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος,
ὄνθῳ σε πλήξει, νηδύος χειλώμασιν.
ἐκ τοῦδ' ἄκανθα ποντίου βοσκήματος
σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές.

Sic haec restituit Valckenarius l. c., quum ante legeretur

ἐρωδιὸς — ὃν ὡς ἔπληξεν ἠδὲ υἱὸς χειλώμασιν. Idem primus verba esse Tiresiae videri monuit Ulixi rationem, qua is mortem obiturus sit, vaticinantis.

II. (265.)

Aristoph. Ran. 1266.

Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν.

ubi scholiastes: *ἐκ τῶν Αἰσχύλου Ψυχαγωγῶν.*

III. (266.)

Pollux. X, 10. *Αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου Ψυχαγωγοῖς*

καὶ σκευοθηκῶν ναυτικῶν τ᾽ ἐρειπίων.

IV. (267.)

Schol. Apoll. Rhod. III, 846. *Ὅτι τὴν Δαῖραν Περσεφόνην καλοῦσι Τιμοσθένης ἐν τῷ Ἐξηγητικῷ συγκατατίθεται καὶ Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς ἐμφαίνει, τὴν Περσεφόνην ἐκδεχόμενος Δαῖραν.* Phavorin. *Δαῖρα ἡ αὐτὴ τῇ Δαείρᾳ. Δαῖραν μουνογένειαν λέγει Ἀπολλώνιος τὴν Περσεφόνην — — ὅτι δὲ τὴν Δαῖραν Περσεφόνην καλοῦσι, Δημοσθένης καὶ Αἰσχύλος μαρτυροῦσι.* Id. *Δάειρα, ἡ Περσεφόνη παρ᾽ Ἀθαιναίοις, παρὰ τὴν δᾷδα ἐπειδὴ μετὰ δᾴδων ἐπιτελεῖται αὐτῇ τὰ μυστήρια, ἢ ὅτι δᾷδα φορεῖ.* Plura praebet Eustath. p. 648, 40.

V. (268.)

Hesych. *Δρώπτειν· διακόπτειν ἢ διασκοπεῖν. Αἰσχύλος Ψυχαγωγοῖς.*

VI. (269.)

Phot. p. 534, 1. Suid. s. v. *Σταθερόν· ὀξύ, ἰσχυρὸν ἢ θερμόν. — — — τινὲς καὶ ἐπὶ τοῦ στασίμου, ὡς Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς*

σταθεροῦ χεύματος

(Suid. *χρήματος.*) *καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Προάγωνι· „Σταθερὰ δὲ κάλυξ νεαρᾶς ἥβης.“*

Ψ Υ Χ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α.

Huius dramatis argumentum ex Memnonis, Aethiopum regis, historia ductum fuisse testes sunt Plut. de aud. poet. 2. p. 16. F. sq. *Τοιαῦτα γάρ ἐστιν, ἃ πλάττουσιν ἑκόντες οἱ ποιηταί. Πλείονα δὲ, ἃ μὴ πλάττοντες, ἀλλ᾽ οἰόμενοι καὶ δοξάζοντες αὐτοί, προσαναχρώννυνται τὸ ψεῦδος ἡμῖν. Οἷον, ἐπὶ τοῦ Διὸς εἰρηκότος Ὁμήρου* (Il. φ'. 209.)

Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ,
ᾤχετο δ' ἐς ἀΐδαο. λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.

Τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκεν, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν, καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς ἔνθεν μὲν τὴν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠώ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱέων μαχομένων. Τοῦτο δὲ παντὶ δῆλον, ὅτι μυθοποίημα καὶ πλάσμα πρὸς ἡδονὴν ἢ ἔκπληξιν ἀκροατοῦ γέγονε. Schol. Ven. ad Il. VIII, 70. ὅτι τὰς θανατηφόρους μοίρας λέγει. ὁ δὲ Αἰσχύλος νομίσας λέγεσθαι τὰς ψυχὰς, ἐποίησε τὴν Ψυχοστασίαν, ἐν ᾗ ἐστιν ὁ Ζεὺς ἱστὰς ἐν τῷ ζυγῷ τὴν τοῦ Μέμνονος καὶ Ἀχιλλέως ψυχήν. Ibid. Porphyrius: πρὸς Αἰσχύλον Ψυχοστασίαν γράψαντα. Eustath. ad h. l. p. 699, 30. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι Αἰσχύλος ἐνταῦθα κῆρας οὐ τὰς εἰς θάνατον μοίρας, ἀλλὰ ψυχὰς νοήσας, ἐποίησεν αὐτὸς Ψυχοστασίαν, ἐν ᾗ ὁ Ζεὺς ἵστησιν ἐν ζυγῷ τὴν τοῦ Μέμνονος καὶ τοῦ Ἀχιλλέως ψυχήν. Schol. ad Il. XXII, 210. κῆρας τὰς μοίρας λέγει, οὐ τὰς ψυχὰς, ὡς ἐξεδέξατο φαύλως Αἰσχύλος. Eustath. p. 1266, 37. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐκ τούτου τοῦ χωρίου πεπλάσθαι, ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη, τὴν Ψυχοστασίαν τῷ Αἰσχύλῳ, κῆρε νοήσαντι τὰς ψυχὰς, ὡς καθόλου τοῦ Διὸς ψυχὰς ἱστῶντος. His supplendis inservit Pollux IV, 130. Ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογείου ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν ἐν ὕψει ἐπιφαίνονται θεοί, ὡς ὁ Ζεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν Ψυχοστασίᾳ· ἡ δὲ γέρανος μηχάνημά τι ἐστιν ἐκ μετεώρου καταφερόμενον ἐφ' ἁρπαγῇ σώματος, ᾧ κέχρηται ἡ Ἠὼς ἁρπάζουσα τὸ σῶμα τοῦ Μέμνονος. His summam argumenti adumbrari facile intelligitur: sed qua id ratione Aeschylus conformaverit ac disposuerit, fragmentis destituti dicere non possumus. Non mirum igitur nobis videtur, quod, quum ad Memnonis historiam etiam tragoediam huius regis nomine inscriptam (de qua loco suo disseruimus) pertinuisse verisimillimum sit, alii viri docti fuerunt, qui Memnonem et Psychostasiam non differre censerent, alii contra, quorum principes G. Hermannus (de Aeschyli Psychostasia. Lips. 1838. Opusc. VII. p. 343.) et Welcker (Trag. Gr. p. 29. 34.) sunt, utramque fabulam unius tetralogiae partem fuisse statuerent. De cuius argumento supra (ad Memnonem) diximus. — Picturas quasdam ad Psychostasiam spectantes descripsit Pausan. V, 19, 1 et V, 22, 2.

I. (270.)

Hesych. Phavor. Ἀνηκίδωτοι (cod. ἀνηκίδοτοι). ἄνευ ἀκίδος. Αἰσχύλος Ψυχοστασίᾳ. Grammaticus in Bekk. An. p. 402, 25. ἀνηκίδωτοι, ἄνευ ἀκίδος. Simplex ἀκιδωτός memorant idem grammaticus p. 371, 24. et Pollux X, 133. Hinc corrigendum esse ἀνακίδωτοι, quam formam etiam cod. Havniensis Arcadii p. 82, 24 praebet, recte monuit A. Nauckius (in Schneidewini Philol. IV. p. 535.)

II. (271.)

Hesych. Αὐριβάτας. Αἰσχύλος τὸ αὔριον ἐπὶ τοῦ ταχέως τίθησι. καὶ ὁ αὐτὸς Ψυχοστασίᾳ οὕτως φησὶ τὸ ὄνομα· ταχυβήμων. Sic bene

correxit Salmasius vulgatam φησὶ τὸ ὄνομα ταχυβήλων. Nec infeliciter Pauwium τὸ αὔριον mutari in τὸ αὖρι iussisse ex grammatici verbis in Bekk. An. Gr. p. 464, 9 cognoscitur: αὐρίβατον· τὸ αὖρι τιθέασι ἐπὶ τοῦ ταχέως καὶ τάχα οὐκ ἀπὸ τῆς αὔρας, ἀλλὰ κατά τινα βαρβαρικὴν λέξιν. τάχα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ αὔριον. Cf. Hermann. l. c. p. 354.

Ad hanc fabulam praeterea quidam pertinere dicunt fgm. 276. 312. equidem rettulerim fgm. 304.

Ω Ρ Ε Ι Θ Υ Ι Α.

Huius fabulae in vetere catalogo omissae argumentum nisi ex titulo divinari non potest, quum praeter eum nihil fere aliud servatum sit. Welcker (Tril. p. 564.) igitur fabulae summam iis contineri coniecit, quae narrarunt Acusilaus ap. Schol. Hom. Od. ξ', 533. Apollon. Rhod. I, 211. sq. Ovid. Met. VI, 678. sq., paucis attigerunt Herod. VII, 189. Plato Phaedr. p. 229. B. sq. Apollod. III. 15, 2. Quae sic paucis comprehenderis: Orithyia Erechthei fuit filia, Atheniensium regis. Quam quum Boreas in matrimonium ducere voluisset nec tamen precibus blanditiisque a patre, quippe cui immanis ac barbarus esse videretur, impetrare potuisset, ut eam sibi traderet, iratus iuravit alia ratione eaque sibi magis conveniente esse se acturum ac vi illud effecturum, quod precibus frustra tentasset. Itaque cum flatibus vehementissimis irruebat omnia eversurus; sed quum Orithyiam ad Ilissi ripas flores connectentem et cum virginibus aequalibus colludentem reperisset, trepidam puellam comprehendit et in Thraciam abduxit, ubi ex ea Zethum et Calain procreavit.

I. (272.)

Apud Longin. περὶ ὕψ. c. III. init. post lacunam leguntur haec:

— καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας·
εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον
μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάρροον
στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι.
νῦν δ' οὐ κέκραγά πω τὸ γενναῖον μέλος.

οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἀλλὰ παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι καὶ τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν καὶ τὸ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ποιεῖν καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς. Quod T. Faber coniecerat, hunc Aeschyli locum esse, id confirmatum est hoc Ioannis Siceliotae loco, quem ex cod. Paris. primus Ruhnkenius ad Longini l. c., deinde Walzius in Rhett. Gr. Vol. VI. p. 225. publicavit: φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ (sc. Aeschyli, cuius ante mentionem fuit) ἐν τῷ τῆς Ὠρειθυίας δράματι, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνή-

μης τὰ ἰαμβεῖα, ἐπιλαθόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς (οὐ probabiliter addidit Ruhnkenius) μιμεῖται. λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κατὰ Φιλολόγων. — Praeclare praeterea monuit Ruhnkenius, Boream loqui iratum ac frementem, quod Erechtheus ipsi filiam negasset, adeoque minari, se regiam Erechthei esse incensurum, etiamsi caminum restinxerint. Sed ut intelligi queant versus, scribendum esse ait ex Salmasii correctione: vs. 1. εἰ καὶ καμίνου κτλ., vs. 2. ὄψομαι ψόλον (collat. fgm. 20. et Ovid. Met. VI, 677.), vs. 3. βίᾳ παρείρας κτλ. (μίαν et βίᾳ nescio an similiter confusa sint apud Soph. fgm. 681.). Toupius maluit vs. 1. καὶ μὴ καμίνου κτλ. (quod Tollius proposuerat), vs. 2. εἰ γὰρ τὸν ἑστ. κτλ. Sed longe praestantior est Ruhnkenii ratio.

INCERTARUM FABULARUM FRAGMENTA.

I. (273.)

Herodot. II, 156, 4. Ἀπόλλωνα δὲ καὶ Ἄρτεμιν Διονύσου καὶ Ἴσιος λέγουσι εἶναι παῖδας, Λητοῦν δὲ τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι. Αἰγυπτιστὶ δὲ Ἀπόλλων μὲν Ὧρος, Δημήτηρ δὲ Ἶσις, Ἄρτεμις δὲ Βούβαστις. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου καὶ οὐδενὸς ἄλλου Αἰσχύλος ὁ Εὐφορίωνος ἥρπασε, τὸ ἐγὼ φράσω, μοῦνος δὴ ποιητέων τῶν προγενομένων. ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι θυγατέρα Δήμητρος. Τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλώτην. Ταῦτα μὲν οὕτω λέγουσι. Similiter Paus. VIII, 37, 6. Τὰ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἄνυτον ὑπὸ Ἀρκάδων λέγεται, Δήμητρος δὲ Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον Αἰσχύλος ἐδίδαξεν Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας. Poeta hoc in una ex iis fabulis fecisse videtur, in quibus mystica profanasse dicitur secundum Eustratium ad Aristot. Ethic. Nicom. III, 2. (cuius verba ad Ἱερειῶν argumentum adscripsimus.). — Herodoti testimonium fugit editores.

II. (274.)

Aristoph. Ran. 886.

Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

Adnotat scholiastes: παρόσον Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον (τῶν δήμων. codd. Rav. Θ. Μ.) ἦν ὁ Αἰσχύλος. [ἢ ὅτι ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις ἐτελεῖτο τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἔπος Αἰσχύλου.] Verba uncis inclusa desunt in codd. Rav. Ven. — Fritzschius (in Act. Soc. Gr. I, 1. p. 151.) locum ad Eleusinios rettulit.

III. (275.)

(Aristoph. ap.) Polluc. VI, 60. εἴποις δ' ἂν καὶ κοκκίσαι ῥόαν κατὰ Ἀριστοφάνην

ὀξυγλυκεῖαν τἄρα κοκκιεῖς ῥόαν.

τουτὶ δὲ τὸ ἰαμβεῖον Ἀριστοφάνης οὐκ ἴδιον ὂν εἴρηκεν, ἀλλ' ὡς Αἰσχύλου.

IV. (276.)

Plato de rep. II. p. 383. A. *Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι, οὐδ' Αἰσχύλου, ὅταν φῇ ἡ Θέτις τὸν Ἀπόλλω ἐν τοῖς αὐτῆς γάμοις ᾄδοντα*

ἐνδατεῖσθαι τὰς ἑὰς εὐπαιδίας
νόσων τ' ἀπείρους καὶ μακραίωνας βίους,
ξύμπαντά τ' εἰπὼν θεοφιλεῖς ἐμὰς τύχας
παιᾶν' ἐπευφήμησεν εὐθυμῶν ἐμέ.
κἀγὼ τὸ Φοίβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα
ἤλπιζον εἶναι, μαντικῇ βρύον τέχνῃ.
ὁ δ' αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρών,
αὐτὸς τάδ' εἰπών, αὐτός ἐστιν ὁ κτανὼν
τὸν παῖδα τὸν ἐμόν.

Eosdem vs. affert Euseb. Praep. Evang. XIII, 3., ubi vs. 2. male *μακραίωνος βίον*, **vs. 4.** *παιών*. **Vs. 5 — 9 praebet etiam Athenag. Leg. pro Christ. p. 22. B. p. 178. (p. 298. B. ed. Hag. Comit. 1742.). Vs. 7. 8. habent Plut. de aud. p. 16. E. sine poetae nomine, ubi pro** *θοίνῃ* **est** *δαιτὶ* **vel** *δαίτῃ*, **et Phoebammo in Walzii Rhet. Gr. VIII. p. 518, qui eos Sophocli assignat. Quos plerumque aut ad Psychostasiam ipsam aut ad extremam eius tetralogiae fabulam, cuius pars Psychostasia fuit, referunt (cf. Welck. Trag. Gr. p. 38.), Lachmannus (de trag. mens. p. 5.) vero, C. E. Ch. Schneider (ad Plat. l. c.) et G. Hermannus (de Aesch. trag. fata Aiacis et Teucri compl. Lips. 1838. p. 4. Opusc. VII. p. 364.) ad** *Ὅπλων κρίσιν* **pertinere ducunt. — Vs. 1. quomodo restituendus sit Aeschylo, dubitari potest, quum Plato orationis nexu infinitivum** *ἐνδατεῖσθαι* **ponere coactus fuerit. Butler coniecit:** *ὁ δ' ἐνδατεῖτο τὰς ἐμὰς εὐπαιδίας*, **Hermannus:** *ὁ δ' ἐνδατεῖται τὰς ἑὰς εὐπαιδίας*, **non necesse esse dicens, ut** *ἐμὰς* **scriptum fuisse putemus, quum** *ἑὰς* **indignantis esse possit et exprobrantis quae iactarit Apollo. Sed ut** *ὃς*, ***suus*****, raro a poetis tragicis usurpatum est (cf. Elmsl. ad Eur. Med. 925.), ita** *ἑὸς* **ab iis plane alienum sit. Quam ob rem malim:** *ὁ δ' ἐνδατεῖται* **(vel** *ὁ δ' ἐνεδατεῖτο*) *τὰς ἐμὰς εὐπαιδίας*.

V. (277.)

Plato de rep. VIII. p. 550. C. *Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο, τὸ τοῦ Αἰσχύλου λέγωμεν*

— ἄλλον ἄλλῃ πρὸς πόλει τεταγμένον;

μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν προτέραν τὴν πόλιν; **— A. Nauckius (Aristoph. Byz. fragm. p. 230.) corrigendum** *πύλῃ* **et respectum esse**

a Platone dixit non deperditum Aeschyli locum, sed Sept. 552. *πρὸς πύλαις τεταγμένος*: postea (in Schneidewini Philol. IV. p. 357.) de voce *πύλη* quidem sententiam mutavit, non item vero de toto versu. Sed mihi quidem et Platonis verba *τὸ τοῦ Αἰσχύλου λέγωμεν* et rationem, cur Plato Aeschyli versum pro consilio suo immutaverit, non adesse consideranti haec coniectura improbabilis videtur. Initio nescio an exciderit: *ἀλλ'*.

VI. (278.)

Plato de rep. VIII. p. 563. C. *Οὐκοῦν κατ' Αἰσχύλον, ἔφη, ἐροῦμεν*

ὅτι νῦν ἦλθ' ἐπὶ στόμα.

cf. Plut. Amator. 18, 9. p. 763. B. *Ὃ τοίνυν ἐν ἀρχῇ καιρὸν εἶχε ῥηθῆναι μᾶλλον, οὐδὲ νῦν, ἐπεί γ' οὖν ἦλθεν ἐπὶ στόμα, κατ' Αἰσχύλον, ἄρρητον ἐάσειν μοι δοκῶ. καὶ γάρ ἐστι παμμέγεθες.* Themist. Or. IV. p. 52. B. *ἐπειδὴ κατ' Αἰσχύλον νῦν ἦλθεν ἐπὶ στόμα, ὃ πάλαι ἐχρῆν.* cf. Schaef. ad Dion. Hal. de Comp. Verb. 13.

VII. (279.)

Aristot. Hist. Animal. IX, 49. (Vol. I. p. 633. Bekk.) *Μεταβάλλει δὲ καὶ ὁ ἔποψ τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἰδέαν, ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος πεποίηκεν ἐν τοῖσδε·*

Τοῦτον δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὐτοῦ κακῶν
πεποικίλωκε κἀποδηλώσας ἔχει
θρασὺν πετραῖον ὄρνιν ἐν παντευχίᾳ·
ὃς ἦρι μὲν φαίνοντι διαπάλλει πτερὸν
κίρκου λεπάργου· δύο γὰρ οὖν μορφὰς φανεῖ
παιδός τε χαὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο.
νέας δ' ὀπώρας ἡνίκ' ἂν ξανθῇ στάχυς,
στικτή νιν αὖθις ἀμφινωμήσει πτέρυξ.
ἀεὶ δὲ μίσει τῶνδ' ἀπ' ἄλλον εἰς τόπον
δρυμοὺς ἐρήμους ἢ πάγους ἀποικιεῖ.

Quum haud facile perspici queat, in qua fabula Aeschylus haec proferre potuerit, haud improbabilis est Welckeri (Trag. Gr. p. 381.) coniectura, Aristotelem — nisi forte hoc in librarium quendam cadit — errore Aeschylo tribuisse versus, qui e *Sophoclis Tereo* ducti sint.

VIII. (280.)

Strabo VI, 1, 6. p. 258. *Ὠνομάσθη δὲ Ῥήγιον, εἴθ', ὥς φησιν Αἰσχύλος, διὰ τὸ συμβὰν πάθος τῇ χώρᾳ ταύτῃ. ἀπορραγῆναι γὰρ ἀπὸ τῆς ἠπείρου τὴν Σικελίαν ὑπὸ σεισμῶν, ἄλλοι τε κἀκεῖνος εἴρηκεν*

— — ἀφ' οὗ δὴ Ῥήγιον κικλήσκεται.

Schuetzius versiculum ad Prometheum solutum, Hermannus ad Glaucum marinum rettulit. cf. fgm. 37.

IX. (281.)

Strabo VII, 3. 9. p. 300. *καὶ Αἰσχύλος δ' ἐμφαίνει συνηγορῶν τῷ ποιητῇ, φήσας περὶ τῶν Σκυθῶν*

Ἀλλ' ἱππάκης βρωτῆρες εὔνομοι Σκύθαι.

G. Hermannus (de Aesch. Prom. Sol. p. 22.) locum ad Prometheum solutum pertinere et cum fgm. 192 coniungendum esse dixit.

X. (282.)

Ssrabo VIII, 3, 8. p. 340. *καὶ Αἰσχύλος*

Κύπρον Πάφον τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον.

Ex Strabone habet Eustath. p. 305, 34. — Versus pars tetrametri trochaici esse videtur.

XI. (283.)

Strabo VIII, 7, 5. p. 387. *Τῶν δὲ λοιπῶν πόλεων τῶν Ἀχαϊκῶν εἶτε μερίδων Ῥύπες μὲν οὐκ οἰκοῦνται, τὴν δὲ χώραν Ῥυπίδα καλουμένην ἔσχον Αἰγιεῖς καὶ Φαρεῖς. καὶ Αἰσχύλος δὲ λέγει που*

Βουράν θ' ἱερὰν καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

τὲ post *ἱερὰν* inserunt Pleth., Tzschuck., Coraës. Casaubonus vero correxit: *Ἱεράν τε Βοῦραν καὶ κτλ.* Pauwius verba e chori carmine petita esse arbitratus post *ἱερὰν* novum versum incipi iussit; Schuetzius maluit: [*καὶ*] *Βοῦραν ἱερὰν καὶ κεραυνίας Ῥύπας.* — Ad eundem locum respexit Phot. p. 492, 10. *Ῥύπες· τῶν Ὠλενίων Ἀχαιῶν. οὕτως Αἰσχύλος.*

XII. (284.)

Strabo IX, 1, 9. p. 393. *Εἶτα Σάλαμις ἑβδομήκοντά που σταδίων οὖσα τὸ μῆκος, οἱ δ' ὀγδοήκοντά φασιν. ἔχει δ' ὁμώνυμον πόλιν τὴν μὲν ἀρχαίαν ἔρημον πρὸς Αἴγιναν τετραμμένην καὶ πρὸς νότον, καθάπερ καὶ Αἰσχύλος εἴρηκεν*

Αἴγινα δ' αὕτη πρὸς νότου κεῖται πνοάς.

Versus fortassis in Salaminiis locum habuit.

XIII. (285.)

Plut. vit. Demetr. c. 35. p. 905. D. *Διὸ καί φασιν αὐτὸν ἐν ταῖς χείροσι μεταβολαῖς πρὸς τὴν τύχην ἀποφθέγγεσθαι τὸ Αἰσχύλειον*

Σύ τοί με φυσᾷς, σύ με καταίθειν [μοι] δοκεῖς.

Sic libri; solus cod. 1679 (apud Sintenisium) habet *μοι.* Iterum versum affert Plut. de monarch. et democrat. 4. p. 827. C. — *ἀλλὰ πολλάκις ἀναγκαζόμενον τὸ Αἰσχύλειον ἀναφωνεῖν, ᾧ πρὸς τὴν τύχην ἐχρῆτο Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, ἀποβαλὼν τὴν ἡγεμονίαν*

σύ τοι μ' ἔφυσας, σύ με καταίθειν [μοι] δοκεῖς.

Sic Duebner, nescio utrum codices an coniecturam Grotii secutus, qui versum sic corrigi iusserat: σύ τοι μ' ἔφυσας, σύ με καταφθίειν δοκεῖς. Faber coniecit καθαιρεῖν probante Reiskio. G. Hermannus (ap. Sinten.) priora intacta reliquit, posteriora vero sic correxit: σύ με καταναν εῖν vel κατανονεῖν. Sed probabilior est emendatio ἔφυσας, praesertim quum a codicum vestigiis non recedat, eamque recte recepit Dindorfius. — Sunt qui *hunc* versum a Meleagro dictum esse statuant, quum mater eum titione isto fatali in ignem coniecto interficere voluerit; Stanleius vero eum Pentheo tribuit, in quem mater Agave incensis aedibus saeviverit. Consentit Welck. Tril. p. 331.

XIV. (286.)

Plut. de aud. poet. 14. p. 36. C. Ἐπιρρητέον δὲ καὶ τῷ Αἰσχύλῳ

Θάρσει· πόνου γὰρ ἄκρον οὐκ ἔχει χρόνον.

ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ παρ' Ἐπικούρῳ θρυλούμενον ἀεὶ καὶ θαυμαζόμενον, ὡς οἱ μεγάλοι πόνοι συντόμως ἐξάγουσιν, οἱ δὲ χρόνιοι μέγεθος οὐκ ἔχουσιν. ὧν τὸ μὲν εἴρηκεν ὁ Αἰσχύλος ἐναργῶς, τὸ δὲ τῷ εἰρημένῳ παρακείμενόν ἐστι.

XV. (287.)

Plut. de Consolat. ad Apollon. 10. p. 106. C. Ὁ δ' Αἰσχύλος καλῶς ἔοικεν ἐπιπλήττειν τοῖς νομίζουσι τὸν θάνατον εἶναι κακόν, λέγων ὧδε·

Ὡς οὐ δικαίως θάνατον ἔχθουσιν βροτοί,
ὅσπερ μέγιστον ῥῦμα τῶν πολλῶν κακῶν.

Vs. 2. Scaliger et Grotius correxerunt μέγ' ἐστ' ἴαμα, Porso vero in adnot. ad Praef. ad Eur. Hec. vocem ἴαμα serioris aevi esse arbitratus maluit: μέγιστον φάρμακον π. κ. Sed legitur ἴαμα apud Thuc. II, 51. Plat. Tim. p. 66. C. de Legg. VII. p. 790. D. e. a. l., nihilominus correctioni isti patrocinari nolim. Nam cur ῥῦμα mutetur, idonea non est causa. cf. Aesch. Suppl. 79. Soph. Ai. 159. Eur. Heracl. 261. Si quid mutandum, μέγ' ἐστιν scribi potest.

XVI. (288.)

Plut. Consol. ad Apollon. 29. p. 116. F. καὶ ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος

Ἀνδρῶν γάρ ἐστιν ἐναρέτων τε καὶ σοφῶν
ἐν τοῖς κακοῖσι μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Euripides teste Stob. CVIII, 43. hos versus sic immutatos in usum suum convertit: ἀνδρῶν τάδ' ἐστιν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν κἀν τοῖσι δεινοῖς μὴ κτλ. unde Valck. Diatr. p. 230. et Wyttenbachius etiam in Aeschyleis ἐνδίκων scribi voluerunt. De more isto Euripidis vide locos, quos ad eius fgm. 1054. congessimus.

XVII. (289.)

Plut. Quaest. Graec. 10. p. 293. A. Τί τὸ φυξίμηλον; Τῶν μικρῶν ἐστι καὶ χαμαιζήλων φυτῶν, ὧν ἐπιόντα τοὺς βλαστοὺς τὰ βοσκήματα

κολούει καὶ ἀδικεῖ καὶ λυμαίνεται τὴν αὔξησιν. ὅταν γοῦν ἀναδραμόντα μέγεθος λάβῃ, καὶ διαφύγῃ τὸ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπινεμομένων, φυξίμηλα καλεῖται. Τὸ δὲ μαρτύριον Αἰσχύλος.

XVIII. (290.)

Plut. de Isid. et Osir. 20. p. 358. E. Ὅτε μὲν οὖν εἰ ταῦτα περὶ τῆς μακαρίας καὶ ἀφθάρτου φύσεως, καθ' ἣν μάλιστα νοεῖται τὸ θεῖον, ὡς ἀληθῶς πραχθέντα καὶ συμπεσόντα δοξάζουσι καὶ λέγουσιν

ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι [τὸ] στόμα

κατ' Αἰσχύλον, οὐδὲν δεῖ λέγειν πρὸς σέ. — Articulum a Plutarcho adiectum esse facile intelligitur. — Welcker (Trag. Gr. p. 56) locum ad Mysos rettulit.

XIX. (291.)

Plut. de *Ει* ap. Delph. 9. p. 389. A. sq. Διόνυσον δὲ καὶ Ζαγρέα καὶ Νυκτέλιον καὶ Ἰσοδαίτην αὐτὸν ὀνομάζουσι καὶ φθοράς τινας καὶ ἀφανισμούς, [οἷ] τὰς ἀποβιώσεις καὶ παλιγγενεσίας, οἰκεῖα ταῖς εἰρημέναις μεταβολαῖς αἰνίγματα καὶ μυθεύματα, περαίνουσι· καὶ ᾄδουσι τῷ μὲν διθυραμβικὰ μέλη παθῶν μεστὰ καὶ μεταβολῆς, πλάνην τινὰ καὶ διαφόρησιν ἐχούσης. „μιξοβόαν γάρ, Αἰσχύλος φησί, πρέπει διθύραμβον ὁμαρτεῖν σύγκοινον Διονύσῳ. Locum bene sic restituit et in versus redegit Porso Append. ad Toup. in Suid. T. IV, p. 490.

— Μιξοβόαν πρέπει
διθύραμβον ὁμαρτεῖν
σύγκωμον Διονύσῳ.

collat. Eur. Bacch. 1173. ὁρῶ γε καί σε δέξομαι σύγκωμον ὦ. Aristoph. Ach. 264. Sed vulgatam σύγκοινον defendit Hermannus (de Aesch. Lycurgia p. 20. Opusc. V. p. 25.) loco ad Νεανίσκους relato.

XX. (292.)

Plut. de defect. orac. 43. p. 434. A. Καὶ μετάλλων ἴσμεν ἐξαμαυρώσεις γεγονέναι καινάς, ὡς τῶν περὶ τὴν Ἀττικὴν ἀργυρείων, καὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ χαλκίτιδος, ἐξ ἧς ἐδημιουργεῖτο τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, ὡς Αἰσχύλος εἴρηκε·

Λαβὼν γὰρ αὐτόθηκτον Εὐβοικὸν ξίφος.

Sic dedit Duebner nescio utram codd. an Xylandri correctionem ceteroquin probabilem secutus, nam vulgo legebatur αὐτόθακτον. Male autem retinuit librorum scripturam Εὐβοϊκόν.

XXI. (293.)

Plut. de cohib. ira. 4. p. 454. E. Καθάπερ οὖν τὴν φλόγα θριξὶ λαγῴαις ἀναπτομένην καὶ θρυαλλίσι καὶ συρφετῷ ῥᾴδιόν ἐστιν ἐπισχεῖν. ἐὰν δ' ἐπιλάβηται τῶν στερεῶν καὶ βάθος ἐχόντων, ταχὺ διέφθειρε καὶ συνεῖλεν

ὑψηλὸν ἠβάσασα τεκτόνων πόνον

ὥς φησιν Αἰσχύλος. — Heathius correxit ἡβήσασα, alii minus bene ἡ βάσασα. Sed nescio an rectius scribatur ἀμβήσασα. Formam ἀμβήσει habet Eur. Hec. 1263. ἀμβάτης. Eur. Bech. 1096. ἄμβασις Soph. OC. 1062. Corruptela eo exorta videtur, quod vocales η et α calami errore loca inter se commutaverant.

XXIII. (294.)

Plut. Quaest. Conviv. I, 8, 1. p. 625. D. Ταῦτα δὲ ἡμῶν εἰς τὸ προκείμενον εὑρεσιλογούντων, ἐδόκει τὸ τῆς ὄψεως ἀντιπίπτειν. Οἱ γὰρ πρεσβύτεροι πόρρω τὰ πράγματα τῶν ὀμμάτων ἀπάγοντες ἀναγινώσκουσιν, ἔγγυθεν δ' οὐ δύνανται. καὶ τοῦτο παραδηλῶν ὁ Αἰσχύλος φησίν.

Σὺ δ' ἄπο[θεν εἶδες] αὐτόν· οὐ γὰρ ἐγγύθεν
[ὁρᾷς], γέρων δὲ γραμματεὺς γενοῦ σαφής.

Ἐκδηλότερον δὲ Σοφοκλῆς (fgm. 768.) — Sic locum dedit Duebner, unde cognoscitur, verba uncis inclusa in codd. Paris. deesse. Iisdem vero firmari videtur scriptura σὺ δ', quam Heathius coniectura induxerat, quum antea legeretur: οὐδ' ἄποθεν κτλ. Οὐδ' quidem servari voluit Schuetzius signo interrogationis post αὐτὸν posito, ut sententia esset: „*Quid? num ne eminus quidem eum agnoscis? nam cominus nihil vides. fac igitur ut senex lector sis certus et fide dignus.*“ αὐτὸν fortasse referendum esse dicens ad νόμον, h. e. ad tabulam quandam legis promulgatam, quam aliquis, qui ipse literas nesciret, a sene quodam sibi legi voluerit. Sed eiusmodi scena a tragoedia aliena fuerit. Wyttenbachius sententiam tale quid desiderare putabat: εἰ δ' ἄποθεν εἶδες αὐτὸν, οὐδ' ἄρ' ἐγγύθεν ὁρᾷς. Male. Quid poeta scripserit, in verbis e continuitate sermonis ereptis difficile est ad dicendum; hoc tamen facile intelligitur, γενοῦ ferri non posse, manifesto enim poeta dixit senes propter oculorum hebetitudinem incertos esse lectores, ut, qui loquitur, dubitaverit, num recte senex viderit s. legerit. Scripsisse igitur Aeschylus videtur:

σὺ δ' ἄποθεν εἶδες αὐτόν· οὐ γὰρ ἐγγύθεν
ὁρᾷς· γέρων δὲ γραμματεὺς μὲν οὐ σαφής.

Si quem offendat μὲν post δὲ positam, is conferat Suppl. 918. ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν ἄγοις ἂν κτλ. Num etiam in verbis σὺ — αὐτὸν aliquid corruptelae lateat, nunc haud facile explores: cur vero Dindorfius aliique σὺ δὲ | ἄπωθον εἶδες κτλ. scripserint nescire me fateor.

XXIII. (295.

Plut. de prim. frig. 14. p. 950. E. οὐ γὰρ εἰς τοὐναντίον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἐναντίου φθείρεται τῶν ἀπολλυμένων ἕκαστον, ὥσπερ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος εἰς τὸν ἀέρα. Τὸ γὰρ ὕδωρ ὁ μὲν Αἰσχύλος, εἰ καὶ τραγικῶς, ἀλλ' ἀληθῶς, εἶπε,

Παῦ' ὕδωρ δίκην πυρός.

XXIV. (296.)

Plut. de commun. notit. 2. p. 1057. F. ὁ δὲ Στωϊκῶν σοφὸς, χθὲς μὲν ἦν αἴσχιστος ἅμα καὶ κάκιστος, τήμερον δὲ ἄφνω μεταβέβληκεν εἰς ἀρετὴν, καὶ γέγονεν ἐκ ῥυσσοῦ καὶ ὠχροῦ, καὶ κατ' Αἰσχύλον

ἐξ ὀσφυαλγοῦς κὠδυνοσπάδος λυγροῦ
γέροντος ·

εὐπρεπὴς, θεοειδὴς, καλλίμορφος. Butler haec e Philocteta deprompta arbitratur, Schuetzius e Telepho.

XXV. (297.)

Harpocr. p. 123, 12. ed. Bekk. Μαλακίζομεν· — — ἐν ἐνίοις δὲ γράφεται μαλκίομεν. ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρρον φρίττειν. Αἰσχύλος Ἑλλαδίω· κεκμῆτι μαλκίων ποδί. In corrupta voce Ἑλλαδίω fabulae nomen latere suspicati correxerunt Gataker (Miscell. p. 529.) Ἡλιάσι, Stanleius et Gronovius ἐν Λαΐῳ. Hermannus autem (de Aesch. trilog. Theb. Opusc. VII. p. 194.) in ea poetae ipsius verba inesse monens ingeniose correxit

ἔλα, δίωκ' ἀκμῆτι μάλκιον ποδί.

versumque ad Philoctetam rettulit. Formam ἔλα firmavit Euripidis exemplo Herc. fur. 819. Adde fgm. 771, ubi ea bis extat. — Priora haud dubie recte sunt restituta, in posterioribus autem malim: δίωκε μῆτι μαλκίων ποδί. Nam agitur de verbo μαλκίειν, quod etiam agnoscunt Suid. Phot. v. μαλκίομεν. et Phot. v. μαλκίειν.

XXVI. (298.)

Clem. Alex. Strom. IV, 7. § 50. p. 586. P. ταύτης τῆς ἐννοίας καὶ Αἰσχύλος ἐπιλαβόμενός φησι·

τῷ πονοῦντι δ' ἐκ θεῶν
ὀφείλεται τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος.

Affert hunc locum etiam Mich. Apostol. XVII, 46, e (Arsen. L, 45. p. 453. ed. Walz.) p. 697. ed. Leutsch.

XXVII. (299.)

Clem. Alex. Strom. V, 5. § 27. p. 661. P. Ναὶ τὰν ὄλυμπον καταδερκομέναν σκαπτοῦχον Ἥραν· ἔστι μοι πιστὸν ταμιεῖον ἐπὶ γλώσσας, ἡ ποιητική φησιν· ὅ τε Αἰσχύλος

Ἀλλ' ἐστὶ κἀμοὶ κλῇς ἐπὶ γλώσσῃ φύλαξ.

XXVIII. (300.) *

Clem. Alex. Strom. V, 14. § 718. P. — ὅτι Αἰσχύλος ἐπὶ τοῦ θεοῦ σεμνῶς σφόδρα φησίν·

Ζεύς ἐστιν αἰθήρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός.
Ζεύς τοι τὰ πάντα χὤτι τῶνδ' ὑπέρτερον.

Eadem habet Euseb. Praep. Evang. XIII, 13. p. 681. D. nisi quod *χωρεῖ* pro *χὤτι* praebet. Verissime monuit A. Nauckius (in Schneidewini Philol. IV. p. 535.), sententiam his versibus expressam tantum ab religiosa Aeschyli mente recedere, quantum ad Euripidis philosophandi rationem, qualis ea cum permultis aliis locis (cf. Valck. Diatr. c. IV—VI.) tum fragmentis 836. 990. 1047 patefacta est, accedat, ut Clementem poetarum nomina confudisse veri simillimum sit.

XXIX. (301.)

Clem. Alex. Strom. VI, 1. 8. p. 739.

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα,
[καὶ τὸν κακῶς πράσσοντα καὶ τοῦτον μένειν.]

Vs. 1. afferunt etiam Stob. XXXIX, 4 tanquam Sophoclis, Diogenian. VII, 35 et Mich. Apost. XII, 45. ed. Leutsch. sine poetae nomine. Latine expressit eum P. Syr. sent. 199. *domi manere virum fortunatum decet.* Hinc facile intelligitur, versum, quum sententiam satis tritam continuerit (cf. Hes. Op. 365. et Goettling. ad h. l. Muret. Var. Lect. XVII, 8.) in proverbium abisse: nec mirum igitur, quod de eius auctore scriptores incerti esse potuerunt. Non dubito autem, quin is solus Aeschylo vel Sophocli originem debeat, alter vero, qui, nisi inter duas personas distribuitur, (quae ratio ab Aeschyli tragoediis abhorret) ne graecus quidem est, sive a librario olim adiectus sit sive e comici cuiusdam loco, qui vs. 1. in usum suum converterit et fortassis in hunc modum irriserit:

A. Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα.
B. καὶ τὸν κακῶς πράσσοντα;
A. καὶ τοῦτον μένειν.

simul cum illo apud Clementem illatus sit. Nam Menander, cuius versus (a Stobaeo XXXIX, 11. quoque servatos)

Οἴκοι μένειν χρὴ καὶ μένειν ἐλεύθερον,
ἢ μηκέτ' εἶναι τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

Clemens ipse cum Aeschyleis comparavit, manifesto primum tantum Aeschyli versum ante oculos habuit, certe solummodo huius sententiam duobus vss. expressit. Quae quum ita sint, versum 2 non corrigendum, sed eiiciendum esse putamus. Praetermittere tamen nolumus coniecturam Bothii scribendum esse dicentis: *κοὐ τὸν κακῶς πραττόντα καὶ τητώμενον*, quippe qua se genuinam scripturam restituisse glorietur. — G. Hermannus (de Aesch. Danaid. p. 10. Opusc. II. p. 329.) locum ad Danaides rettulit.

XXX. (302.)

Athen. II. p. 67. F. allato Soph. fragm. 630 pergit: *καὶ παρ' Αἰσχύλῳ*

Διαβρεχεῖς ταρτύματα.

XXXI. (303.)

Athen. III. p. 86. B. *Αἰσχύλος δ' ἐν Πέρσαις τινὰς νήσους νηριτοτρόφους εἴρηκεν.* Sic locum dedit Dindorfius, quum in libris esset *τίς ἀνῄρει τὰς* (*AP. τοὺς*) *νήσους νηριτοτρόφους.* (*ἀναρριτοτρόφους.* Ald. *ἀναριτοτρόφους* Casaub.) Quum neque haec neque similia in Persis, quae aetatem tulit, legantur, fuerunt, qui ab Athenaeo Persarum nomine totam tetralogiam, cuius ea fabula pars fuerit, sicut apud Aristophanem (Ran. 1026. ubi cf. schol.) dictam, et verba ista pariter atque fgm. 376. ad *Glaucum Marinum* referenda esse statuerent; alii utrumque locum in altera Persarum editione, quae in Sicilia scenae commissa est (cf. schol. Aristoph. l. c. Vit. Aesch. Robertell. p. 122, 93. ed Westerm.), locum habuisse censent; alii (v. c. Hermannus de vers.' ap. Aesch. spur. p. XI. Opusc. II. p. 84.) denique ea ex editione, quam nunc habemus, excidisse statuunt. Quam sententiam Blomfieldus (praef. ad Aesch. Pers. p. XXVIII.) non improbabilem quidem esse, probabilius vero sibi videri dicit in fabulae nomine erratum esse. Coniicit igitur fuisse *Αἰσχύλος ἐν Περ.* h. e. *ἐν Περραιβοῖς,* quod facile in *Περσαῖς* transire potuerit. In eandem correctionem incidit nuper Alphons Hecker (in Schneidew. Philol. IV. p. 432.) nisi quod rectius scripsit: *ἐν Περραιβίσιν τὰς νήσους κτλ.,* eamque equidem reliquis praeferendam esse censeo. Idem de fgm. 376 valere videtur. Nam coniecturam, quam Welcker olim proposuerat, ut *ἐν Πέρσιδι* corrigeretur et Aeschylo *Ἰλίου πέρσις* fabula assignaretur, hanc vir clarissimus, credo, post ea quae Hermannus pluribus locis ac postremo in peculiari libello (Non videri Aeschylum *Ἰλίου πέρσιν* scripsisse. Lips. 1841.) contra disputavit, vix amplius tuebitur.

XXXII. (304.)

Athen. III. p. 99. B. *Οἶδα δ' ὅτι καὶ Σιμωνίδης που ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν Ἅιδην ἀγησίλαον, Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἰοχέαιραν τὴν ἀσπίδα τὸ ζῶον.* Locum ad Psychagogos rettulerim.

XXXIII. XXXIV. (305. a. b.)

Athen. VII. p. 303. C. *Μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ Αἰσχύλος λέγων*

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν μύδρους
ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὣς ἠνέσχετο
ἄναυδος.

καὶ ἀλλαχοῦ

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

ὡς τοῦ θύννου τῷ σκαιῷ ὀφθαλμῷ οὐ βλέποντος, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν. Alterum fragmentum restituit Iacobsius: nam in libris est vs. 1. *κἀπιχαλκεύειν λέγων,* (Ald. Cas. *λέγω*) *μύδρους,* vs. 2. *ὡς μὔχετο.* vs. 3. *ἂν λυδὸς,* Pal. *ἄν λυδος* (sic). — Alterum fragm., in quo libri praebent *οὗτος καὶ ὄνομα κτλ,* Casaub. *οὕτως* Plut. *καί*, restitutum est ex Plut.

de solert. anim. c. 29. p. 979. E. Schol. Oppian. Hal. IV, 504. 525. Eundem versum afferunt Aelian. de Hist. Anim. IX, 42. et hinc Mich. Apost. VIII, 96. ed. Leutsch. (Arsen. XXX, 19. p. 290. ed. Walz.) ὅτι δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὁρῶσι, τῷ δὲ ἄλλῳ οὐκ ἔτι, καὶ Αἰσχύλος ὁμολογεῖ λέγων· „Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην."

XXXV. (306.)

Athen. VIII. p. 362. F. τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι. λάπτειν δὲ τὸ τὴν τροφὴν ἐκπίπτειν καὶ κενούμενον λαγαρὸν γίγνεσθαι.

XXXVI — XXXVIII. (307. a. b. c.)

Athen. IX. p. 375. D. Αἰσχύλος δέ φησιν

Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
τόνδ' ἐν ῥοθοῦντι κριβάνῳ θήσω. τί γὰρ
ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτερον;

καὶ πάλιν

Λευκὸς, τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἠφευμένος
ὁ χοῖρος, ἕψου, μηδὲ λυπηθῇς πυρί.

καὶ ἔτι

Θύσας δὲ χοῖρον τόνδε τῆς αὐτῆς ὑὸς,
ἣ πολλά μ' ἐν δόμοισιν εἴργασται κακὰ
δονοῦσα καὶ τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω.

ταῦτα δὲ παρέθετο Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. — Fgm. I. vs. 2. libri ἐν νοθοῦντι (ἐννοτοῦντι Laurent.), quod Dindorfius correxit, ῥοθοῦντα κρίβανον eundem esse dicens quem coci σίζοντα κρίβανον apellent. Toupius collat. Choeph. 323. et Homer. Camin. 12. γναθοῦντι, quod recepit Schuetzius. Vs. 3. βέλτερον ex Aeschyli consuetudine scripsit Burneius in Monthly Review 1799. p. 139. (ap. Gaisford. ad Eur. Suppl. 1101.) pro vulg. βέλτιον. — Fragm. III. vs. 2. libri πολλά γ', quod Porso (ad Toupii Emend. IV. p. 477.) correxit. — Haec fragmenta ex fabulis satyricis petita esse nemo non videt.

XXXIX. (308.)

Athen. XI. p. 491. A. Ἡ δὲ τοῦ ὀνόματος ἐκτροπὴ, καθ' ἣν αἱ Πλειάδες λέγονται Πέλειαι καὶ Πελειάδες, παρὰ πολλοῖς ἐστι τῶν ποιητῶν. — — — καὶ Αἰσχύλος δ' ἐκφανέστερον προσπαίζων τῷ ὀνόματι κατὰ τὴν ὁμοφωνίαν

Αἱ δ' ἑπτ' Ἄτλαντος παῖδες ὠνομασμέναι
πατρὸς μέγιστον ἆθλον οὐρανοστέγη
κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων
ἔχουσι μορφὰς ἄπτεροι Πελειάδες.

ἀπτέρους γὰρ αὐτὰς εἴρηκε διὰ τὴν πρὸς ὄρνεις ὁμωνυμίαν. Ad eosdem vs. respexit Schol. ad Hom. Il. σ', 486. p. 507, 19. ed Bekk. *τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀτυχίας κλαιούσας αὐτὰς καταστερισθῆναί φησιν Αἰσχύλος.* Quos Butler et G. Hermannus (De Aesch. Heliad. p. 15. Opusc. III. p. 141.) ad Heliades rettulit. — Vs. 2 libri *οὐρανός τε γῆ*, quod correxit Dutheilius apud Schweighaeuserum. Grot. *οὐρανοῦ στέγη ναίεσκον.*

XL. (309.)

Athen. XII. p. 528. C. *Τοὺς δὲ Κουρῆτας Φύλαρχος διὰ τῆς ἑνδεκάτης* (lege *δ' ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ*) *τῶν ἱστοριῶν Αἰσχύλον ἱστορεῖν διὰ τὴν τρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας·*

Χλιδῶν τε πλόκαμος ὥστε παρθένοις ἁβραῖς·
ὅθεν καλεῖν Κουρῆτα λαὸν ἤνεσαν.

Παρθένου ἁβρᾶς Epitome et Eustath. p. 1292, 55. Cum his vs. Athenaeus ipse comparavit Agathon. fgm. 3. (Vol. III. p. 74.). Butler ad Cressas referri iussit.

XLI. (310.)

Athen. XIII. p. 573. B: *Καταλέξω δέ σοι Ἰωνικήν τινα ῥῆσιν, ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰσχύλον, περὶ ἑταιρῶν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς καλῆς Κορίνθου, ἐπειδή μοι τὴν αὐτόθι σοφιστείαν ὠνείδισας.* Libri omnes *Αἰσχύλον*, quod Schweighaeuser in *Αἰσχύλου* mutavit. Recte hoc improbavit Meinekius (Exercit. philol. in Athen. II. p. 39.) excidisse dicens fabulae nomen, in qua Aeschylus (sicut Athenaeus ista verba longiori de meritricibus sermoni praemiserit, ita) verbo *ἐκτείνειν* de longo sermone usus sit. Num vero idem recte coniecerit scribendum esse *κατὰ τὸν Αἰσχύλου Ἀγαμέμνονα*, ut respiciantur Agam. vs. 803. *θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε* et vs. 890. *μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας*, dubitari potest. Male Stanleius, Butler, Schuetzius, alii Aeschylo verba *ἰωνικὴν ῥῆσιν ἐκτείνας* tribuerunt.

XLII. (311.)

Athen. XIV. p. 632. C. *καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος ἐποίησεν*

Εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Huius vs. et metrum et sententia laborant; nam nec prima in *καλὰ* produci nec apte dici potest, eum, qui *παραπαίει* h. e. perperam psallat, b e n e (*καλὰ*) psallere. Correxit igitur Butler *κάρτα* collat. Agam. 1215. Quae correctio quamvis vera mihi non videatur, tamen longe praeferenda est ei, quam Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 75.) proposuit: A. *Εἶτ' οὖν σοφιστής.* — B. *Μάλα παραπαίων χέλυν.* collat. Aristoph. Ran. 103. Sed persuadere mihi non possum, *κάρτα* depravari in *καλὰ* potuisse; deinde num *παραπαίειν* de instrumento musico dici queat, quum neque hoc nec *παίειν κιθάραν, χέλυν* vel simile quid alicubi reperiatur, dubitari potest, nisi

forte poeta h. l. hac voce consilio pro *κρούειν* usus est, quia is, de quo agitur, satis inscite fides quasi ferit. Postremo *εἴτε* vix ferri mihi posse videtur, quamquam de versu e continuitate sermonis extracto recte iudicare difficillimum est. Nescio igitur an scribendum sit:

Εἴ γ' οὖν σοφιστὴς μάλα παραπταίων χέλυν.

Dubitans scripsi *παραπταίων*: cuius loco, nisi nimis a codicum vestigiis recederet, mallem *παρακρούων*. — De voce *σοφιστὴς* cf. Soph. fgm. 992.

XLIII. (312.)

Scriptor de Nilo qui adiectus est Wesselingii Herodoto p. 788. et Athenaei libro II p. 165. ed. Dindorf. *καὶ Αἰσχύλος*

Γένος μὲν αἰνεῖν ἐκμαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς, ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρους
γαῖαν κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρίᾳ,
ἐν δ' ἥλιος πυρωπὸς ἐκλάμψας χθονὶ
τήκει πετραίαν χιόνα· πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Αἴγυπτος, ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη,
φερέσβιον Δήμητρος ἀντέλλει στάχυν.

Vs. 1. *Codex epitomes Athenaei (C apud Dindorf.)* *ἐκλαθὼν*, Steph. ex alio codice *καὶ μαθὼν* unde Schweighaeuser restituit *ἐκμαθών*. — Vs. 2. C. *εντάδε* (sic) *Νεῖλος ἑπτάρρους*. Steph. *ἔνθα Νεῖλος ἐπάρρους*. Dindf. *Νεῖλος ἔνθ' ἑπτάρροος*. Grotius, Pauwius, Heathius, Vossius, Butler, Hermannus (de Aesch. Psychost. p. 7. Opusc. VII. p. 348.) *ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρους*. — Vs. 3. Steph. *κυλίνδων πνευμάτων ἐπομβρίαις*. Pro *πνευμάτων* Vossius maluit *ῥευμάτων*. Quod temere factum esse docuit Hermannus loco Aristidis T. II. p. 450. (339. debb.) *ἀπεβλέψαμεν οὖν εἰς τὰ νέφη, καί τις ἔφη τῶν παρόντων, ταῦτα δὴ τὰ Νείλου πνεύματα, οὕτω γάρ πως ὠνόμασε.* Idem vir clarissimus haesit in *γαῖαν*, quum nec de limo, quem fert Nili aqua, sermo esse videatur, [quemadmodum est apud Aristid. II, p. 469. (352. Iebb.) *τί πρὸς λόγον ἐστὶ τὸ τοῦ Νείλου ἄγειν γῆν καινὴν ἢ ποιεῖν;*] nec, si tale quid poeta dicere voluisset, vix *γαῖαν* scribere potuisset. Pro ea voce igitur correxit *γάνος*. Vs. 4. C. *ἐν ᾗ πυρωπὸς ἥλιος ἐκλάμψας χθονί.* Steph. *ἐν ᾗ πυρωτὸν μηνὸς ἐκλάμψαν φλόγα.* Grot. *ἐν τῷ πυρωπὸν ἐκ κυνὸς λάμψαι φλόγα.* Heath. *ἐν ᾧ μένος πυρωτὸν ἐκλάμψαν φλογὸς κτλ.* Dindf. *ἥλιος ἐν ᾗ πυρωπὸς ἐκλάμψας χθονί.* Verissime autem Hermannus in his aptam sententiam non inesse monuit ac leni mutatione locum bene sic restituit, ut supra scriptum est. — Vs. 5. 6. inverso ordine praebet Steph. non C. Ille etiam habet *πετραίην* et *ἀγγέλλει*. — Ceterum omnes fere editores versus ad Psychostasiam referunt, Hermanus vero ad Memnonem.

XLIV. (313.)

Stob. Ecl. I., 3, 24. p. 118. Heer. (p. 45. Gaisf.)

Δράσαντι γάρ τοι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

Cod. August. *τί*. Ad sententiam cf. Soph. fgm. 14. 223.

XLV. (314.)

Stob. Ecl. I, 3, 26. p. 118. Heer. (p. 45. Gaisf.)

Τό τοι κακὸν ποδῶκες ἔρχεται βροτοῖς.

Hic vs. et fgm. 315. 316. 317. continuo ordine leguntur in cod. Aug. et coniuncta afferuntur a Theophil. ad Autolyc. II. p. 257. ed. Wolf. (p. 327. ed. Hag. Comit.) his verbis praemissis: *καὶ ὅτι μέλλει ἡ τοῦ θεοῦ κρίσις γίνεσθαι καὶ τὰ κακὰ τοὺς πονηροὺς αἰφνιδίως καταλαμβάνειν καὶ τοῦτο Αἰσχύλος ἐσήμανε λέγων „τὸ τοι κακὸν" κτλ.*

XLVI. (315.)

Stob. Ecl. I, 3, 27. p. 120. Heer. (p. 45. Gaisf.) sine poetae nomine (praeter Aug. de quo supra).

Καὶ τἀμπλάκημα τῷ περῶντι τὴν θέμιν —

Hunc versum cum autecedente fragm. coniungi non posse, quum *ἀμπλάκημα* peccatum, nunquam poenam significet, bene perspexit Grotius, male autem correxit *κεῖτ'*. Ni fallor, verba *ἔσται κακόν* vel similia subsequebantur.

XLVII. (316.)

Stob. Ecl. I, 3, 28. p. 120. (p. 45. Gaisf.) sine poetae nomine (praeter Aug. de quo ad fragm. 314. dictum).

Ὁρᾷς Δίκην ἄναυδον οὐχ ὁρωμένην
εὕδοντι καὶ στείχοντι καὶ καθημένῳ.
ἑξῆς δ' ὀπηδεῖ δόχμιον, ἄλλοθ' ὕστερον.

Vs. 3. *ἄλλο δ'*. Aug. *ὀπάζει* — *ἄλλο δὲ* codd. Theophili ap. Wolf. — Inter vs. 2 et 3 non modo aliquid excidisse, sed vs. 3. etiam corruptus videtur. De quo restituendo doctiores videant. Dindorfio in his plura inesse videntur minime Aeschylea.

XLVIII. (317.)

Stob. Ecl. I, 3, 29. p. 120. Heer. (p. 46. Gaisf.) sine poetae nomine (praeter Aug. de quo ad fragm. 314 dictum.)

Οὐδὲν καλύπτει τῶν κακῶς εἰργασμένων.
ὅτι δ' ἂν ποιῇς ἀεὶ νόμιζ' ὁρᾶν τινάς.

Codd. Theophili ap. Wolf. habent:

Οὐδ' ἐγκαλύπτει νὺξ κακῶς εἰργασμένων,
ὅτι ἂν ποιῇς δεινὸν, νόμιζ' ὁρᾶν τινά.

In quibus si aut ὀυδὲν καλύπτει aut ἐγκαλύπτει servato εἰργασμένα et ὅτι δ' ἂν correxeris, genuinam scripturam revocaveris. Valde autem dubito num haec Aeschyli sint.

XLIX. (318.) *

Stob. Ecl. I, 6, 13. p. 198. sq. Heer. (p. 74. Gaisf.)

Τύχα μερόπων ἀρχὰ καὶ τέρμα,
τὺ καὶ σοφίας ἄκος δρᾷς, καὶ τιμὰν
βροτέοις ἐπέθηκας ἔργοις,
καὶ τὸ καλὸν πλέον ἢ κακὸν ἐκ σέθεν,
ἅ τε χάρις λάμπει
περὶ σὰν πτέρυγα χρυσέαν.
καὶ τὸ τεᾷ πλάστιγγι δοθὲν
μακαριστότατον τελέθει.
τὺ δ' ἀμαχανίας πόρον εἶδες ἐν ἄλγεσι,
καὶ λαμπρὸν φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ,
προφερέστατα θεῶν.

Haud temere Butler hos vs., quos codices et Heerenius Aeschylo tribuunt, ab eo abiudicavit, posteriora ex Pindaro (Olymp. V, 32.) expressa dicens. Lemma haud dubie corruptum est; similiter enim serm. I, 3, 34. Aeschylo versus tribuntur, qui sunt Archilochi. cf. Schol. Aristoph. Ran. 701.[17]) — Vs. 1. τύχαν. Aug. Deinde in codd. V. A. E. est: τέρματι καὶ σοφίας ἄκος δρᾶς καὶ τιμὰν βροτέοις. quae Grotius sic correxit: τέρμα τὺ καὶ σοφίας τιμὰν βροτείοις, eiectis verbis ἄκος δρᾶς καὶ, quae sane aptam sententiam non praebent. Verum haec ratio violentissima est ac ne metro quidem, quippe de quo non constet, excusari potest; itaque correxit Heerenius: σοφίας ἄκρον ἔχεις, sed multo elegantius probabiliusque Jacobsius (Exercit. crit. I. p. 213,) τὺ καὶ σοφίας θακεῖς ἕδρας. — Vs. 3. codd. πλέον ἢ καλόν, quod correxit Grot. — Vs. 6. Aug. περισσάν. — Vs. 10. Aug. Escur. ἤγαγες. Heerenius corrigi iussit: κἐς (leg. κεἰς) λαμπρὸν φάος ἄγαγες ἐκ σκότου collat. Pind. l. c. sine iusta causa. — Vs. 11 Vat. προφερέστατα. Aug. προφανέστατα. Escur. προφανέστατον.

L. (319.)

Stob. Ecl. II, 7, 10. (II. p. 340. ed. Heer. II. p. 648. ed. Gaisf.)

Κοινὸν τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.

Κοινὸν recte. Aug., vulgo καινόν.

---

[17]) Versus ibi citatus et inter Aeschylea olim circumlatus

ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις

Archilochi est scholiasta (l. c.) teste secundum edit. schol. Dindorfii Oxon. — Contra Aeschyli nomen reponendum pro Archilocho videri apud Suid. v. *Μυδαλέας* probabiliter coniecit Th. Bergkius (Poet. lyr. p. 498) coll. Aesch. Pers. 531.

LI. (320.)

Stob. Floril. III, 1.

[Ἃ δεῖ παρὼν φρόντιζε, μὴ παρὼν ἀπῇς.]
Ὁ χρήσιμ' εἰδώς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδώς, σοφός.

In Paris. A. vs. 1. deest, qui, si Aeschylo originem debeat, certe ab altero seiungendus est. — Vs. 2 habet etiam Arsen. Viol. p. 400. ed. Walz. sine auctoris nomine.

LII. (321.)

Stob. III, 10.

Ἁμαρτάνει τοι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.

Sic Paris. A. pro vulg. τε καὶ, quam Grot. in τι καὶ mutaverat. Dindorfius locum omisit.

LIII. (322.)

Stob. IV, 16. Mich. Apost. VIII, 41. d. (Arsen. XXVIII, 24. IX, 51, p. 271. ed. Walz.) ed. Leutsch.

Ἢ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων.

Similiter locutus est Eurip. fgm. 632. — Pro hoc versu Aeschylo tribuendos et ad Heliades referendos esse dicit G. Hermannus (de Aesch. Hel. Opusc. III. p. 140) versus apud Stobaeum praecedentes, sed vide, quae ad Chaeremonis fgm. 22 (Vol. III. p. 142.) disputavimus.

LIV. (323.) *

Stob. V, 11.

Ἠ χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος, ἣν ἄνθρωπος ᾖ.

In Paris. A. locus deest, quem Aeschylo tribuunt edd. Froben et Gesn.

LV. LVI. (324. 325.)

Stob. IX, 23. Schol. Ven. ad Hom. Il. β', 114. et Paris. ad eundem l. in Cram. An. Paris. III. p. 189. Eustath. p. 188, 44.

Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός.

Attulit etiam Sextus Empir. in Fabricii Bibl. XII. p. 626. ed. prior. et Galii Opusc. myth. p. 720. hoc subiecto Aeschyli versu

Ψευδῶν δὲ καιρὸν ἔσθ' ὅπου τιμᾷ θεός.

Utrumque versum G. Hermannus (De Aesch. Dan. p. 10. Opusc. II. p. 329.) ad Danaides rettulit.

LVII. (326.)

Stob. XVIII, 13.

Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.

Eundem vs. afferunt Mich. Apostol. (XI, 3. ed. Pantin. c. lem. *Αἰσχύλου*), IX, 59. c. ed. Leutsch. c. lem. *Εὐριπίδου*, sine auctoris nomine Arsen. XXXII, 35. VII, 93. p. 317. ed. Walz. (ed. Leutsch. l. c.), Max. Confess. 30. p. 618. Combef. — Ad sententiam cf. Theogn. 287. ed. Welck.

LVIII. (327.)

Stob. XX, 13.

Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.

Hunc vs. ex Prom. vs. 378. *ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι* corruptum esse putant (cf. Blomf. ad Prom. 386); sine idonea ratione.

LIX. (328.)

Stob. XXVII, 2.

Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

Aeschylo tribuunt optimi codd. Paris. A. et Vindob. (cuius scripturas vulgavit Gaisfordus ad calcem Stob. Eclog. p. 867.), Alexidi ed. Trincavelli et Mich. Apostol. XIII, 21, b. (Arsen. XL, 89.) ed. Leutsch.

LX. (329.)

Stob. XXIX, 21.

Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.

Aeschylo tribuunt Paris. A. et Vindob. (ap. Gaisf. l. c. p. 868.), Euripidi ed. Trincavelli et Mich. Apost. XVII, 86, c. (Arsen. LII, 34, XXXVI, 31.) ed. Leutsch. — Dindorfius fortassis excidisse dicit Persarum vs. 742. *ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, χὡ θεὸς συλλαμβάνει.*

LXI. (330.)

Stob. XXIX, 24.

Καλὸν δὲ καὶ γέροντα μανθάνειν σοφά.

LXII. (331.)

Stob. XXXIV, 5.

Πρὸ τῶν τοιούτων χρὴ λόγων δάκνειν στόμα.

LXIII. (332.)

Stob. XLV, 14.

Κακοὶ γὰρ εὖ πράσσοντες οὐκ ἀνασχετοί.

LXIV. (333.)

Stob. XCVIII, 49. Mich. Apost. XVI, 98. ed. Leutsch.

Τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ' ἐφήμερα φρονεῖ,
καὶ πιστὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ καπνοῦ σκιά.

Vs. 1. ἐφήμερα Paris. A. B., ἐφημέρια Vindob. (teste Gaisfordo ad calcem Stob. Ecl. p. 902.), Trinc. et Mich. Apost. —

LXV. (334.)

Stob. CXV, 10.

Γῆρας γὰρ ἥβης ἐστὶν ἐνδικώτερον.

LXVI. (335.)

Stob. CXXI, 17.

Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος εὐπορώτερος·
τὸ μὴ γενέσθαι δ' ἐστὶν ἢ πεφυκέναι
κρεῖσσον κακῶς πάσχοντα.

Vs. 1. legitur etiam inter sententias monostich. Menandr. 193, ubi αἱρετώτερος, quam scripturam Grotius quoque in Mss. (ap. Gaisf.) adnotavit quamque equidem longe praeferendam alteri existimo. — Vs. 2. 3. e Paris. A. restituti sunt, quum in reliquis libris esset: τὸ μὴ γενέσθαι δ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ πεφυκέναι. Butlero in his versibus aliquid inesse videtur, quod ab Aeschyli scribendi genere alienum sit: sed quale hoc sit, non explicuit. Nam sententia similis extat in fgm. 83. 169. et frequens est apud reliquos tragicos cf. Soph. fgm. 462. Eur. Hec. 377. fgm. 285. 963. e. a. l.

LXVII. (336.)

Aristid. or. XLVI. II. p. 292. Jebb. II. p. 378. Dindf. Μὴ μὲν οὖν ἔμοιγε κατ' Αἰσχύλον μήτε παρασπιστὴς μήτ' ἐγγὺς εἴη ὅστις μὴ φίλος τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μηδὲ τιμᾷ τὰ πρέποντα. — Inde Grotius hos elicuit vs:

μὴ παρασπιστὴς ἐμοὶ
εἴη μὲν οὖν μήτ' ἐγγὺς, ὅστις μὴ φίλος
τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μήτε τιμᾷ τὸ πρέπον.

male hiatu in vs. 3 admisso. Heathius igitur correxit: μή μοι παρασπίστης εἴη | μηδ' ἐγγὺς, ὅστις ἀνδρὶ μὴ τούτῳ φίλος | ****** μηδὲ τιμᾷ τὸ πρέπον. nihil curans vs. 1. choliambicum esse. Facile autem hiatus ille e versibus a Grotio propositis removeri potest, si pro τῷ scribitur ἔστ' vel ἦν — μήτ' ἐτίμα. Sed videndum, ne in illis Aristidis verba cum Aeschyleis commixta sint.

LXVIII. (337.)

Philo Jud. quod omnis prob. liber. p. 886. D. Ἄγαμαι καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν, οἳ σύμπαν ἀπέφηναν ἐλεύθερον τὸ πλήρωμα, μηδένα μήτε τῆς ἰδίας ἀναγκαίας ὑπηρεσίας προσέμενοι δοῦλον, ἀδελφὸν ἐλευθερίας λειτουργίαν ἐν τῷ τότε ἀσπασαμένων, εἰ δὴ καὶ ποιηταῖς προσέχειν ὅσιον. Διὰ

τί δὲ οὐ μέλλομεν; παιδευταὶ γὰρ οὗτοι γε τοῦ σύμπαντος βίου καθάπερ ἰδίᾳ γονεῖς παιδὸς καὶ οὗτοι τὰς πόλεις δημοσίᾳ σωφρονίζουσιν. οὐ δὴ ἀργοναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἐπέτρεπεν ἐπιβαίνειν οἰκέταις μεμοιραμένη καὶ ψυχῆς καὶ λογισμοῦ φύσις οὖσα φιλελεύθερος, ὅθεν καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐπ' αὐτοῖς εἶπε.

Ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱερὸν, αὔδασον, ξύλον;

Integrum attulimus Philonis locum, ut appareret, eum Aeschyli versum sic intellexisse, ut sanctitatis cognomen eo, quod omnes servi a navi Argone exclusi fuissent, referret. Haud improbabiliter vero coniecit Butler, cuius sententiam nuper Th. Bergkius (in Diar. Antiqu. a. 1841. p. 91.) amplexus uberius explicuit, illud αὔδασον, quamvis simili ratione intersertum sit in Eur. Phoen. 135, corruptum videri eiusque loco substituendum αὐδῆσον (Butler αὐδᾶσον) h. e. *vocale Argonis lignum.* Nam *vocalis* et aliis locis dicitur Argo et h. l. dicta videtur, si quidem, quod veri est simillimum, huc respexit Hygin. Poet. Astronom. II, 37. „*Homerus hunc eundem locum* (Pagasas) *in Thessaliae finibus esse demonstrat; Aeschylus autem et nonnulli aiunt a Minerva quandam materiam loquentem eodem esse coniunctam.*“ cf. Apollon. Rhod. I, 524. Attium ap. Cic. d. Nat. Deor. II, 35, 89. (Aesch. Argonis fgm. IV.) — Butler locum ad Cabiros vel Hypsipylen refert; equidem vero eum etiam ab Argone non alienum iudicaverim.

LXIX. (338.)

Pollux. II, 100. Ἀριστοφάνης δὲ στομῶσαι εἴρηκε τὸ λάλον ἀπεργάσασθαι. στόμα δὲ εἶπεν Αἰσχύλος τὸν τραχύν. στόμιον δὲ καὶ χαλινοῦ τι μέρος καὶ ὑποστόμιον. Sic haec dedit Bekker, quum ante legeretur: ἄστομον δὲ ἵππον Αἰσχ. τὸν τρ. Nec dubium mihi videtur, quin recte se habeat δὲ ἵππον, quum substantivum, ad quod τραχὺν pertinet, desit nec facile ex antecedentibus vel sequentibus suppleri queat, εἶπεν autem propter praegressum εἴρηκεν facile omitti potuerit. At etiam quod Bekker dedit στόμα vix recte se habere videtur: nam et per se improbabile est, equum durum (hartmaeulig) ab Aeschylo στόμα dictum esse, et multo improbabilius fit, si comparantur Eustath. ad Od. ε', 313. p. 1538, 50. λέξις ἱππικὴ τὸ ἐλάσειν. ὅθεν ἀνήλατός φησι παρὰ Ἀνακρέοντι ὁ ἀπειθής. ἀπὸ ὑποζυγίων. ὥσπερ καὶ στόμις παρ' Αἰσχύλῳ, ὁ ὥσπερ στόματι ἀντερείδων χαλινοῖς. Phrynichus Bekkeri p. 64, 14. στόμις καὶ βίαιος ἵππος· ὁ μὴ πειθόμενος τῷ χαλινῷ. Hesych. Phot. p. 540, 15. στόμις ἵππος (ἵππος deest ap. Hes.), ὁ (deest ap. Phot.) ἀπειθὴς καὶ βίαιος, ὃν τινες ἄστομον. Eadem habet Suid. nisi quod ibi στομίας ἵππος. Quae quum ita sint, apud Pollucem corrigendum videtur: στόμιν δὲ ἵππον Αἰσχύλος τὸν τραχύν.

LXX. (339.)

Pollux. VI, 40. παμπόνηρον δὲ καὶ τὸ παρὰ Μυρτίλῳ καταφαγᾶς, κἂν Αἰσχύλος αὐτὸ ᾖ προειρηκώς.

LXXI. (340.)

Pollux. VII, 60. Ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. τίνων δέ ἐστιν, ὡς μὴ περιερχώμεθα Κρῆτας ἢ Πέρσας, Αἰσχύλος ἐρεῖ

Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών.

Apte comparavit Pauwius Steph. Byz. v. Λιβυρνοί· ἔθνος προσεχὲς τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου. — — εὕρηται τὰ Λιβυρνικὰ σκάφη. καὶ Λιβυρνικὴ μανδύη, εἶδος ἐσθῆτος.

LXXII. (341.)

Pollux. VII, 61. Τὸ μέντοι χειμερινὸν ἱμάτιον χείμαστρον ἂν λέγοις καὶ χλαῖναν δὲ παχεῖαν, ἣν χειμάμυναν μὲν Αἰσχύλος, Ὅμηρος δὲ ἀλεξάνεμον κέκληκεν. cf. Hesych. Χειμάμυνα ἣν Ὅμηρος ἀλεξάνεμον λέγει. Soph. fgm. 1006.

LXXIII. (342.)

Pollux. VII. 78. Τοὺς δὲ τὰς ἐσθῆτας ἀπομισθοῦντας τοῖς χορηγοῖς οἱ μὲν νέοι ἱματιομίσθας ἐκάλουν, οἱ δὲ παλαιοὶ ἱματιομισθωτάς. ὅτι μέντοι καὶ τρίμιτα εἰργάζοντο, Αἰσχύλος διδάσκει φήσας

σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασιν.

cf. Pollux. VII, 36. σπάθη, ὅθεν καὶ τὸ σπαθᾶν καὶ (Soph. fgm. 889.) καὶ σπαθητοῖς ὑφάσμασιν.

LXXIV. (343.)

Pollux. VII, 167. Προσήκοι δ' ἂν βαλανείῳ λουτρὸν καὶ λοῦσθαι, καὶ λουτρῶνες ὡς Ξενοφῶν. καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ λουτροῦ λούτριον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσιν „μήτε ποδάνιπτρον θύραζ' ἐκχεῖτε μήτε λούτριον." ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ λουτῆρας λέγει. Αἰσχύλος δ' ἂν ἐοίκοι τὰ βαλανεῖα λουτήρια λέγειν.

λουταί γε μὲν δὴ λουτρὸν αὖ τὸ δεύτερον.
ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων.

Vs. 1. Pro vulg. αὐτὸ Butler correxit, αὖ τὸ, quod Bekker recepit, qui etiam uncis versum inclusit pariter atque Dindorfius de auctore dubitans. Nulla vero dubitatio in mentem venit G. Hermannò (de Aesch. Glaucis p. 11. Opusc. II. p. 69.) utrumque vs. ad Glaucum (cf. fgm. 23) referenti, nulla reliquis reliquiarum Aeschyli editoribus, nec dubitandi equidem ullam video causam. Nam primo demum vs. adiecto satis cognoscitur, λουτηρίων pro βαλανείων positum esse. Hoc autem eo magis necessarium videbatur Polluci, quum ipse (X, 46) docuerit, Aeschylum voce λουτήριον etiam pro λουτρὸν usum esse. Eius verba sunt haec: — ὁ παῖς πρόχουν τινὰ ἔχων προσοίσει, νεαροῦ τοῦ ὕδατος ἐπιχέων κατὰ λέβητος ἢ λουτηρίου τινὸς, ἐπεὶ καὶ τοῦτο τοὔνομα ἐπὶ μὲν τῶν λουτρῶν Αἰσχύλος εἴρηκεν.

LXXV. (344.)

Pollux VII, 177. καὶ τὸν τὰς ἀλαβάστρους φέροντα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἀλαβαστροφόρον. Welcker. (Trag. Gr. p. 49.) ad Edonos refert.

LXXVI. (345.)

Pollux. X, 180. *Καὶ στέγαστρον δὲ ὅστις ἐθέλοι ὀνομάζειν, ἧπερ ἡ πολλὴ χρῆσις, τὴν στεγαστρίδα διφθέραν, τὸν σκύτινον τοῦτον χιτῶνα, καταφευγέτω ἐπὶ τὸν Αἰσχύλον εἰπόντα*

ὀστέων στέγαστρον.

Dindorfius verba ad *'Οστολόγους* refert.

LXXVII. (346.)

Aelian. Hist. An. XII, 8. *Ζῷόν ἐστιν ὁ πυραύστης, ὁπεροῦν χαίρει μὲν τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρὸς καὶ προσπέταται τοῖς λύχνοις ἐν ἀκμαζούσῃ ἔτι τῇ φλογί, καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι, ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ ῥύμης εἶτα μέντοι καταπέφλεκται. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰσχύλος ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων*

Δέδοικα μῶρον κάρτα πυραύστου μόρον.

Exscripserunt haec verba Zenob. V, 79. (subiectis verbis *εἴρηται ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς προξενούντων ἀπώλειαν.*) Suid. v. *πυραύστου μόρος·* Mich. Apostol. XVIII, 18. ed. Leutsch. Eustath. ad Od. *ε'*, 490. p. 1547. fin. *σ'*, 309. p. 1848, 37. Proverb. Bodl. 775. — Ad Prometheum *πυρκαέα* referendum videtur.

LXXVIII. (347.)

Euseb. Praep. Evang. XIII, 13.

'Αλλ' οὔτε πολλὰ τραύματ' ἐν στέρνοις λαβὼν
θνήσκει τις, εἰ μὴ τέρμα συντρέχοι βίου,
οὔτ' ἐν στέγῃ τις ἥμενος παρ' ἑστίᾳ
φεύγει τι μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μόρον.

LXXIX. (348.)

Ammon. de diff. verb. p. 69. *Θεωρὸς καὶ θεατὴς διαφέρει. θεωρος μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος, θεατὴς δὲ ὁ ἀγώνων καὶ θεάτρων.* (Eur. Jon. 301.) *„πότερον θεατὴς ἢ χάριν μαντευμάτων." καὶ Αἰσχύλος*

Βοᾶς τοιοῦδε πράγματος θεωρὸς ὤν.

cf. Choeph. 244. Prom. 118. Valckenario ad h. l. pro *Βοᾶς* scribendum *Θόας* versusque ad Hypsipylen referendus videtur.

LXXX. (349.)

Steph. Byz. *Αἴνηθος, ὄρος. Αἰσχύλος. τὸ ἐθνικὸν Αἰνήθιος.*

LXXXI. (350.)

Procl. ad Hesiod. Op. 176. *Τουτέστι τὸ ἐκ Πανδώρας γένος, ἥτις ἦν κατὰ τὸν Αἰσχύλον*

Τοῦ πηλοπλάστου σπέρματος θνητὴ γυνή.

Ad Prometheum haec pertinere ex Hesiodi verbis elucet; recte igitur G. Hermannus (de Aesch. Prom. sol. p. 20. Opusc. IV. p. 280) versum ad Prometheum sive igniferum sive solutum referendum esse dixit.

LXXXII. (351.)

Macrob. Saturn. I, 18. *Et ne quis opinetur diversis diis Parnassum montem dicatum, idem Euripides in Licymnio Apollinem Liberumque unum eundemque deum esse significans scribit* (fragm. 480): *Δέσποινα φιλόδαφνε Βάκχε, Παιὰν Ἄπολλον εὔλυρε. Ad eandem sententiam Aeschylus:*

Ὁ Κισσεὺς Ἀπόλλων, ὁ Καβαῖος ὁ μάντις.

Pro ὁ Καβαῖος Meursius corrigendum esse censet καὶ Βάκχος, Barnesius ad Eur. Bacch. 408. Σαβαῖος probante G. Hermanno (Opusc. II. p. 245.) cf. Lobeck. Aglaoph. p. 80.

LXXXIII. (352.)

(Herodian. ap.) Schol. ad Hom. Il. ε', 9. Τὰ εἰς ης δισσύλλαβα ὀξύτονα, ἓν ἔχοντα σύμφωνον, εἰς ους περισπᾶται κατὰ τὴν γενικὴν, σαφοῦς, πρηνοῦς, προλοῦς, φραδοῦς, φραδέος νόου ἔργα. Τοιαύτη ἄρα ἐγίνετο καὶ ἡ προκείμενον ὀνόματος (Δάρης) κλίσις. Περὶ δὲ τοῦ ψιλῆτος παρ' Αἰσχύλῳ κτλ. ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων ἀποδώσομεν τὸν λόγον. Eadem fere habet Eustath. p. 515, 11. cf. Lehrs ad Herodian p. 226.

LXXXIV. (353.)

(Herodian. ap.) Schol. ad Il. ζ', 239. παρὰ γοῦν Αἰσχύλῳ οὕτως εὕρομεν

Οὔτε δῆμος οὔτ' ἔτης ἀνήρ.

καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ (fragm. 1032.). Eadem habet Eustath. p. 641. 59. cf. Lehrs. ad Herodian. p. 237. Boeckh. Corp. Inscr. II.

LXXXV. (354.)

(Herodian. ap.) Schol. ad Il. λ', 754. οἱ δέ φασιν ἐκ πλήρους σπιδέος καὶ ἀποδιδόασι πολλοῦ καὶ μακροῦ. καὶ γὰρ Αἰσχύλος πολλάκις τὴν λέξιν οὕτως ἔχουσαν τίθησι, ὅταν λέγῃ

σπίδιον μῆκος ὁδοῦ.

καὶ ὁ Ἀντίμαχος „οὐδὲ σπιδόθεν προνοῆσας.“ τουτέστι μακρόθεν. Eadem leguntur in Etym. M. p. 271, 18. — Σπίδιον πεδίον ex Aeschylo Schol. ad Il. ε', 9. et Eustath. p. 882, 58 et 996, 22. afferunt. Cf. Lehrs. ad Herodian. p. 270. — Ad Heliades locum refert Hermannus (diss. de Aesch. Heliad. Opusc. III. p. 140.

LXXXVI. (355.)

Schol. Hom. Il. ξ', 200. Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος τὰς ἐν κύκλῳ ἑστῶσας ἐν ἀπείρονι σχήματί φησιν ἵστασθαι·

Ὑμεῖς δὲ βωμὸν τόνδε καὶ πυρὸς σέλας
κύκλῳ περίστητ', ἐν λόχῳ τ' ἀπείρονι
εὔξασθε.

Eadem leguntur in Schol. ad Od. α', 98. — Vs. 2. vulgatam παρίσταθ' (Schol. Od. περίστατ') correxit G. Hermannus (de Aesch. Danaid. p. 6. Opusc. II. p. 325.), hunc locum ad Danaides referendum esse dicens. Cf. Blomfield. Gloss. ad Aesch. Prom. 7.

LXXXVII. (356.)

Schol. Hom. Il. π', 380. Τοῦτο δὲ πρὸς τὴν ἀρετὴν τῶν Ἀχιλλέως ἵππων. Ἕκτωρ δὲ αὐτὸ μόνον ἐκαυχήσατο, οὐ μὴν ἐτέλεσσεν. ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον — (Il. VIII. 179.) Αἰσχύλος δὲ Ἀχιλλέα σὺν τῇ πανοπλίᾳ φησὶν ὄπισθεν ὁρμήσαντα πηδῆσαι τὸν τάφρον, μὴ δείξαντα τὰ νῶτα τοῖς ἐχθροῖς. G. Hermannus (de Aesch. Myrmid. etc. p. 10. Opusc. V. p. 145.), qui haec verba ad Myrmidones rettulit, errorem in iis latere et pro Ἀχιλλέα corrigendum esse Ἕκτορα dixit; sed equidem nihil tribuere possum argumentis, quibus vir clarissimus usus est. Dubito igitur, an scholiastes ad Phryges Aeschyli vel Psychostasiam respexerit.

LXXXVIII. (357.)

Schol. Hom. Il. π', 542. Ταῦτα γὰρ σώζει τὸ μὲν πόλιν καὶ οἰκήτορας, τὸ δὲ ἀπεῖργον τοὺς πολεμίους. Αἰσχύλος

Ὅπου γὰρ ἰσχὺς συζυγοῦσι καὶ δίκη,
ποία ξυνωρὶς τῶνδε καρτερωτέρα;

LXXXIX. (358.)

Schol. Pind. Nem. X, 31. καὶ Αἰσχύλος

Ἥρα τέλεια, Ζηνὸς εὐναία δάμαρ.

XC. (359.)

Schol. Pind. Pyth. II, 13. Ἐναγώνιος δὲ ὁ Ἑρμῆς, ὡς τῶν ἀγώνων προστάτης· ὡς καὶ Αἰσχύλος

Ἐναγώνιε Μαίας καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

XCI. (360.)

Schol. Aristoph. Ach. 75.

ὦ Κραναὰ πόλις.

τοῦτο τέτριπται (sic Dindf. vulgo τέτραπται) ὑπὸ τῶν παλαιῶν. καὶ Αἰσχύλος γὰρ καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσαντο τῇ λέξει. λέγει δὲ Κραναὰς τὰς Ἀθήνας, ἤτοι τὰς τραχείας (λεπτόγεως γὰρ ἡ Ἀττική)· ἢ ἀπὸ Κραναοῦ τινος, ὃς ἦν τῶν αὐτοχθόνων εἷς. cf. Hesych. v. κραναήν. Suid. v. κραναῶν.

XCII. (361.)

Schol. Aristoph. Equ. 362. *Σχελίδας*, *βοὸς πλευρά.* *ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ τῶν βοῶν, ὡς Αἰσχύλος.*

XCIII. (362.)

Schol. Aristoph. Nub. 299. *ἐλέγετο γὰρ ληστεύεσθαι ἡ Αἴγυπτος. Αἰσχύλος*

Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

Versus in proverbium abiit itaque saepissime sine auctoris nomine citatus est. cf. Steph. Byz. v. *Αἴγυπτος*, Zenob. III, 37. Diogenian. IV. 35. Schol. Theocr. XV, 48. Schol. Aristid. p. 553. Mich. Apostol. V, 95. ed. Leutsch., Greg. Cypr. Leid. I, 88. ed. Leutsch., Eustath. ad Dionys. Perieg. 232., Id. ad Od. *δ'*, p. 1494. 11. — G. Hermannus (de Aesch. Danaid. p. 14. Opusc. II. p. 333.) ad Danaides rettulit.

XCIV. (363.)

Aristoph. Nub. 1364. *ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι.* Ad quem locum scholiastes: *μυρρίνης γὰρ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου, ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης· παρὰ τὰ Αἰσχύλου*

οὕνεκ' ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια.

Legendum videtur: *οὕνεκ'· ἔπεισ' ἄνθη λειμώνια.*

XCV. (364.)

Schol. Aristoph. Av. 1689. *καὶ Αἰσχύλος τὸ βαρβαρίζειν χελιδονίζειν φησὶ καὶ Ἴων ἐν Ὀμφάλῃ* (fragm. 31. Vol. III. p. 34.), *ὡς Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ πρώτῳ τῆς καθόλου φησίν.* De voce vide quae ad Ionis l. c. disputavimus.

XCVI. (365.)

Schol. Aristoph. Lys. 1257. *πολὺς δ' ἀμφὶ τὰς γέννας·) Πρὸς τὸ παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ „πολλὸς δ' ἀφρὸς ἦν περὶ στόμα“· καὶ Σοφοκλῆς* (El. 1219.). *Αἰσχύλος δὲ*

ἀφρὸς
βορᾶς βροτείας ἐρρύη κατὰ στόμα.

ἀντὶ τοῦ ἤνθει. Libri *ἐρρυηκότα*, quod Porso correxit.

XCVII. (366.)

Schol. Soph. El. 286. *Ἐπικουφίζεται γὰρ τοῖς δακρύοις ἡ συμφορά. Αἰσχύλος·*

Οἵ τε στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα.

Brunckius pro *τὲ* maluit *τοί*. Ad eundem vs. respexit Schol. Ven. Il. *ψ'*, 12. *Αἰσχύλος φησὶν ὅτι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἰάματα οὐ μέτρια τυγχάνουσι.* Inde Aeschyli versum hunc fuisse arbitrantur:

Οὔ τοι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἰάματα.

At scholiasten Hom. non verba, sed Aeschyli sententiam attulisse patet e verbis ab eo adiectis *οὐ μετρ. τυγχ.*

XCVIII. (367.)

Schol. Soph. OT. 733. *Περὶ Δαυλίδα φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδόν. ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας οὕτως*

Ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

Spanhemius hos vs. ad Glaucum Potniensem, Valckenarius (ad Eur. Phoen. 38) et G. Hermannus (de Aesch. Glaucis p. 7. Opusc. II. p. 68.) ad Oedipum rettulerunt. Postea vero Hermannus (de Aesch. trilog. Theb. p. 7. Opusc. VII. p. 195.) non solum ad Spanhemii sententiam accessit, sed eam etiam copiose defendit. Simulque probavit, quod Valckenarius coniecit, vocem *οὕτως* ad Aeschyli vs. 1. adiiciendam esse, et bene correxit: *οὕτως ἐπῆμεν γῆς ὅρους, κτλ.*

XCIX. (368.)

Schol. Soph. OC. 1048. *Τὰ περὶ Ἐλευσῖνα μέρη φησί, καὶ εἴη λαμπάσιν ἀκταῖς ταῖς λαμπαδευομέναις καὶ καταλαμπομέναις ὑπὸ τῆς μυστικῆς φλογὸς καὶ τῶν ἱερῶν δᾴδων, περὶ ὧν Αἰσχύλος φησί.*

Λαμπραῖσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει.

Rettulerunt mox ad Eleusinios, mox ad Oedipum.

C. (369.)

Schol. Soph. OC. 1049. *τέλη δὲ τὰς τελετάς. καὶ Αἰσχύλος*

Ἔφριξ' ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

Iacobsius (Animadv. ad Eurip. p. 187.) correxit *ἔφριξ' ἔρωτι* coll. Aiac. 693. *ἔφριξ' ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν*, quod Brunckius iure recepit.

CI. (370.)

Schol. Eur. Phoen. 942. *Οἱ περιλειφθέντες τῶν σπαρτῶν (ἐν τῇ πρὸς Κάδμον μάχῃ) ὡς Αἰσχύλος φησίν, ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ καὶ Ἐχίων.* In aliquot libris pro *Ὑπερήνωρ* legitur *Ἐχίων.*

CII. (371.)

Schol. ad Rhes. 36. *Ἐπιμενίδης δὲ Καλλιστοῦς καὶ Διὸς παῖδας γεγενῆσθαι Πᾶνα καὶ Ἀρκάδα διδύμους. Μνασέας δὲ ξενικωτέρον ἀφηγεῖται τὰ περὶ Πᾶνα, ἢ ὅτι Κρόνου παῖς ἢ ὅτι παλαιός ἐστιν, αἰθέρος γενεαλογούμενος, Κρόνους δὲ καὶ Κρονίους τοὺς πάνυ ἀρχαίους ἔλεγον, ἢ παππωνυμικῶς, ὅτι Διός, ὡς τὸν Ἀχιλλέα Αἰακίδην. Αἰσχυλ . . δὲ . . . . . ν πά-*

νοις τὸν μὲν Διὸς, ὃν καὶ δίδυμον, τὸν δὲ Κρόνου. Quae quomodo redintegranda sint non liquet, recte autem Kampmannus sententiam hanc esse dixit: „Aeschylus duos commemoravit Panes, alterum Iovis filium eumque geminum, alterum Saturni.“ Cobetius hoc scholion non attulit.

CIII. (372.)

Schol. Theocr. II, 36. Ἱδρύοντο δὲ αὐτὴν (τὴν Ἑκάτην) καὶ πρὸ τῶν θυρῶν, ὥς φησιν Αἰσχύλος

Δέσποιν᾽ Ἑκάτη
τῶν βασιλείων πρόδομος μελάθρων.

Cod. Canin. πρόδομος, reliqui πρόδρομος. Ad eundem locum respexit Aristid. or. II. Vol. I. p. 17. Iebb. p. 27. Dindf. ἀλλ᾽ ὦ τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων, Αἰσχύλῳ χορὸς ᾖσε, τῶν τε οὐρανίων καὶ πατρῴων καὶ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεγίστων, ἃ νύκτωρ μοι προὔφαινες, δίδου μὲν τιμὰς παρ᾽ ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων κτλ. Hinc Aeschyli verba fortasse sic refingas:

— Ἀλλ᾽, ὦ τῶν βασιλείων
πρόδομος μελάθρων, δέσποιν᾽ Ἑκάτη,
τῶν τ᾽ οὐρανίων τῶν τε πατρῴων
τῶν τε μεγίστων ἐν θἠμετέρᾳ,
νύκτωρ ἃ [σύ] μοι προὔφαινες —

CIV. (373.)

Schol. Apollon. Rhod. I, 473. Χαλίκρητον· τὸν ἄκρατον, τὸν χαλῶντα τὰς φρένας. Ἀθηναῖοι δὲ τὸν ἄκρατον χάλιν λέγουσι. Αἰσχύλος δὲ καὶ τὰς Βάκχας χαλιμίας (cod. Paris. χαλίδας) φησὶ λέγεσθαι. Corrigendum esse χαλιμάδας monuit Naekius (de Choerilo p. 217.) collat. Etym. M. p. 805, 6. χαλίφρων· κυρίως ὁ ἐν μέθῃ ἀφραίνων. χάλις γὰρ ὁ ἄκρατος οἶνος, παρὰ τὸ χαλᾶν καὶ ἀνιέναι ἀραρυίας τὰς φρένας· ἢ ὁ εὐήθης παρὰ τὸ κεχαλᾶσθαι τὰς φρένας. τὰς βάκχας χαλιμάδας ἔλεγον, τὰς χαλωμένας πρὸς συνουσίαν. καὶ χαλιμάζειν ἔλεγον τὸ περὶ τὰς συνουσίας πείθεσθαι. Hesych. Χαλιμάδες, ἀναίσχυντοι καὶ θρασεῖαι. χάλις, ὁ ἄκρατος οἶνος κτλ. Cf. fgm. 384. Sed quod Naekius etiam pro λέγεσθαι correxit γενέσθαι, minus necessarium videtur, quum scholiastae non tam accurate loqui soleant, ut unicuique eorum voci aliquantum ponderis afferre debeamus. Eandem ob causam etiam Hermanni (de Aesch. Lyc. p. 15. Opusc. V. p. 18. locum ad Edonos referentis) correctione φασὶ λέγει carere nec probare possumus, quod pro χαλιμάδας maluit χαλειμάδας, *laxivestes*.

CV. (374.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 269. Περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως (sic cod. Paris. ἀναδόσεως vulg.) διάφοροι αἰτίαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγοντο. Ἀναξαγόρας μὲν γάρ φησι διὰ τὴν τῆξιν τῆς χιόνος πληθύειν

αὐτόν· ᾧ ἕπεται Εὐριπίδης (Helen. vs. 1. sq.)· καὶ Αἰσχύλος καὶ Σοφοκλῆς ὑπέλαβον τοὺς κατ' Αἴγυπτον χιονίζεσθαι τόπους καὶ τηκομένης τῆς χιόνος τὴν χύσιν εἰς τὸν Νεῖλον ἐκδίδοσθαι. Haec sine dubio ad eandem fabulam pertinent, in qua locum habuit fgm. 312, nisi forte ad id ipsum scholiastes respexit.

CVI. (375.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 1348. Στέρφεσιν αἰγείοις·) τοῖς δέρμασιν· ἔνθεν καὶ στερφῶσαι. Ἴβυκος δὲ στερφωτῆρα στρατὸν εἴρηκε τὸν ἔχοντα δέρματα. ὅθεν καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἀξιοῦσι γράφειν μελανοστέρφων γένος, οὐχ, ὥς τινες, μαλανοστέρνιον. οὐ γὰρ μόνα τὰ στέρνα μέλανα ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ὅθεν καὶ τὸ κεράμιον στέρφος λέγεται. Pauwius Aeschylum Aethiopes per μελανοστέρφων γένος designasse suspicatur, quod Butler probat locum ad Memnonis historiam pertinuisse dicens, G. Hermannus (de Aesch. Prom. Sol. p. 18.) vero ad Prometheum Solutum refert propter fgm. 188.

CVII. (376.)

Schol. Paris. ad Hermogen. περὶ ἰδέων ap. Bastium ad Greg. Corinth. p. 241 et in Bekkeri Anecd. III. p. 1073. Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ παρατίθεται τὸ ὑπόξυλος ῥήτωρ καὶ ποιητής. εἴρηται δέ φησι μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἐκ ξύλων σκευῶν, οἷς ἐπιπολῆς ἐπελήλαται ἄργυρος. κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπιεικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις μέμνηται κτλ. Quum vox ὑπόξυλος (de qua vid. Meinek. ad Menandr. p. 142.) in Persis non extet, de hoc fragmento idem valere videtur, quod supra de fgm. 303 monuimus.

CVIII. (377.)

Orionis Etymol. p. 26, 4. v. ἄνασσα. Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ξ εἰς α παραγωγὰ ἐθνικὰ ὡς Φοῖνιξ Φοίνισσα, Κίλιξ Κίλισσα. τὰ δὲ εἰς ξ μὴ ὄντα ἐθνικὰ ὁμοίως λέγεται καὶ ἐπὶ θηλυκῶν. Αἰσχύλος

Δέσποινα νύμφη δυσχίμων ὀρῶν ἄναξ.

Codd. δυσχείμων ὀρῶν, quod correxit Sturzius. Cf. Suid. Ἄναξ, θηλυκῶς· οὕτως Αἰσχύλος. Diana invocari videtur; G. Hermannus (de Aesch. Lycurg. p. 15. Opusc. V. p. 18.) vero Cotyn ab Edonis cultam dici arbitratus locum ad Edonos rettulit.

CIX. (378.)

Eustath. ad Il. δ'. 440, 25 et ad Od. ω'. p. 1695, 49 ex Aeschylo affert μυχθίζειν, quam vocem explicant Hesych. Suid. v. μυχθίζεις· χλευάζεις, μυκτηρίζεις. cf. Theocr. XX, 13. Anth. Pal. V, 179. Sed fortassis Eustathius in mente habuit Prom. vs. 745, ubi est ἀναμυχθίζειν.

CX. (379.)

Eustath. ad Il. θ'. p. 706, 50. Αἰσχύλος φησίν·

ἐν διῤῥυμίᾳ

πῶλοι — —

cf. Aesch. Pers. 47. et schol. ad h. l.

CXI. (380.)

Eustath. ad Il. λ'. p. 827, 31. Οὕτω δὲ καὶ Αἰσχύλου μάχλον φασὶν ἄμπελον εἰπόντος τὴν ῥεομένην. ἡ κωμῳδία μάχλον εἶπε τὸν ὑπὸ καταφερείας δίυγρον. cf. Eustath. p. 1597, 28. Recte A. Nauckius (Aristoph. Byz. fragm. p. 167.) monuit grammatico μάχλον ἄμπελον interpretanti ῥεομένην, quominus fides habeatur, Aeschylum ipsum obstare in Suppl. 128 dicentem μάχλος Ἄρης, itaque locutione ista potius significari vitem vegetam et quasi lascivientem (der üppig wuchernde Weinstock). cf. Hes. Op. 588. Hesych. Phot. p. 250, 20. Suid. μάχλος· ἀσελγής, ἄσωτος. — Ad Lycurgiam rettulit G. Hermannus (de Aesch. Lycurg. p. 15. Opusc. V. p. 19.).

CXII. (381.)

Eustath. ad Il. σ'. p. 1157, 33. Αὐλωτοῖσιν) καὶ δίαυλος καὶ αὐλὸς κατὰ Παυσανίαν τὸ στάδιον. Αἰσχύλος δέ φησι καὶ τὴν τάφρον αὐλῶνα, ἔνθα καὶ φιμοὺς λέγει αὐλωτούς, διὰ τὸ κώδωνας, φησί, προσῆφθαι αὐτοῖς, οἷς ἐμφυσῶντες οἱ ἵπποι ὡς φωνὴν σάλπιγγος προΐεντο. γράφει οὖν οὕτως·

Ὃς εἶχε πώλους τέσσαρας ζυγηφόρους
φιμοῖσιν αὐλωτοῖσιν ἐστομωμένας.

Cf. Hesych. Phavorin. Αὐλῶνες· οἱ ἐπὶ εὐθείας τόποι. Αἰσχύλος καὶ τὴν τάφρον καὶ τὴν πύραν [adde αὐλῶνά φησι. Pro his verbis sequuntur ap. Hesych. haec: Σοφοκλῆς δὲ τὴν λόγχην τὴν μακρὰν αὐλῶπιν εἶπεν, quae quin ad v. αὐλῶπιν, αὔλους ἔχουσαν. referenda sint, non potest dubium esse. Similis enim versuum exitus librarium fefellit.] Hesych. Αὐλωτοὶ φιμοί. οἱ κημοί· διὰ τὸ τοῖς κημοῖς κώδωνας προσῆφθαι, εἰς οὓς ἐμφυσῶντες οἱ ἵπποι φωνὴν σάλπιγγος προΐεντο. G. Hermannus (de Aesch. Glaucis p. 7. Opusc. II. p. 64.) haec ad Glaucum Potniensem pertinere dicit.

CXIII. (382.)

Eustath. ad Il. τ'. p. 1183, 13. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπιτήδειος ἐδόκει πρὸς καθαρμὸν ὁ σῦς, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος ἐν τῷ

Πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνου
αὐτός σε χράνῃ Ζεὺς καταστάξας χεροῖν.

Vs. 1. Pauwius pro παλαγμοῖς corrigi σταλαγμοῖς locumque ad Ixionem referri iussit, sed vulgatam defendit Porso ad Eur. Or. 909. Vs. 2. legebatur χράναι, quod Porso emendavit.

CXIV. (383.)

Eustath. p. 1254, 25. Οὕτω Αἰσχύλος πέπλοις μελαγχίμοις φη-

σίν. Videndum esse monuit Butler, ne Eustathius memoria lapsus in mente habuerit Choeph. 9. φάρεσιν μελαγχίμοις.

CXV. (384.)

Eustath. p. 1471, 2. Ἑτεροία πάντως οὖσα παρὰ τὰς καθ' Ὅμηρον [σπονδὰς] εἶπεν, ἀκρήτους ἤγουν ἀκράτους, εἰ δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας διάφοροί τινες ἦσαν αἱ κατ' Αἰσχύλον σπονδαὶ χαλίκρητοι ζητητέον. τοιαῦται δὲ αἱ ἐπὶ Διονύσῳ κραθεῖσαι. χάλις γάρ φασιν ὁ Διόνυσος· ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ ὁ ἄρκατος οἶνος. ὅθεν καὶ χαλιμὰς γυνή, κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ ὑπὸ μέθης χαλωμένη τὸ σῶμα. cf. Suid. v. χαλίκρητος πότος. et fgm. 373.

CXVI. (385.)

Eustath. p. 1484, 48. Αἰθίοπα γοῦν φωνὴν Αἰσχύλος λέγει καὶ

Πότερα γυνή τις Αἰθίοψ φανήσεται;

Hermannus (de Aesch. Psychost. p. 8. Opusc. VII. p. 349.) haec ad Memnonem vel ad Psychostasiam referenda dicit.

CXVII. (386.)

Eustath. p. 1625, 43. Λέγει δὲ (sc. Ἀριστοφάνης ὁ Βυζ. ἐν τῷ περὶ ὀν. ἡλικ.) καὶ ὅτι κατὰ τὴν δάμαλιν Σοφοκλῆς (fragm. 901.) — καὶ Αἰσχύλος

Λεοντοχόρταν βούβαλιν νεαίρετον.

καὶ ὅτι αἶγες καὶ ὄϊες θήλειαι κέρατα πολλάκις ἔχουσαι κεράδες καλοῦνται. Legebatur νεαίτερον, quod correxit Dindorfius collat. Ag. 1033. 1035. De voce βούβαλις cf. A. Nauck. ad Aristoph. Byz. fragm. p. 110.

CXVIII. (387.)

Eustath. p. 1923, 61. Αἰσχύλος

Ὡς λέγει γέρον γράμμα.

Cf. Soph. fgm. 104. — Ex Aeschyli loco Valckenario (ad Eur. Phoen. 103.) expressa videntur Catulli (LXVIII, 46.): *haec charta loquatur anus.*

CXIX. (388.)

Eustath. Opusc. p. 355, 28. Ἐν μετοπώρῳ γὰρ οὐ μόνον καινὸν, ἐὰν (ὡς ἡ παροιμία) ἄνθος ἀναφυῇ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν κατ' Αἰσχύλον ἀρτίδροπος ὀπώρα νεάζουσα τρυγήθῃ. A. Nauckius, qui (in Schneidewini Philol. IV. p. 538.) hunc locum attulit, se nescire fatetur, quae fuerint Aeschyli verba, non dubitat vero ei vocem ἀρτίδροπος tribuere. Recte. Sed quum ea in Aesch. Sept. 315 pro vulg. ἀρτίτροπος restituenda videatur (extat re vera apud Schol. A. et Turneb.), Schneidewinus (ibid. V. p. 367.) praeter illam vocem omnino Aeschylei nihil ab Eustathio afferri, sed ad Septem l. c. respici censet. De qua re dubitari potest.

CXX. (389.)

Tzetz. ad Lycophr. 1247. *Θέοινος ὁ Διόνυσος, ὡς θεὸς οἴνου εὑρετής, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησί·*

Πάτερ Θέοινε, Μαινάδων ζευκτήριε.

Huc respexit etiam Harpocr. p. 95. 12. ed. Bekk. v. *Θεοίνιον· τὸν γὰρ Διόνυσον Θέοινον ἔλεγον, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος καὶ Ἴστρος ἐν α' Συναγωγῶν.*

CXXI. (390.)

Cram. Anecd. Oxon. I. p. 119, 12. *Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς προλαμβάνει τὸ ἰῶτα* (sc. praepositio *διὰ*) *καὶ γίνεται διαὶ καὶ συντάσσεται γενικῇ καὶ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἕνεκα.*

Πᾶσα γὰρ Τροία δέδορκεν Ἕκτορος τύχης δίαι.

ἀντὶ τοῦ ἕνεκα Ἕκτορος. καὶ ἐν Ἀγαμέμνονι (vs. 436.) cf. Agam. 1428. Aeschyli versum esse e verborum continuitate liquet. Quem Welcker (Trag. Gr. I. p. 34.) recte ad Nereides vel Phryges referendum esse dixit, sed num recte emendaverit *δέδουπεν*, valde dubito; equidem malim *δέδοικεν*.

CXXII. (391.)

Cram. Anec. Oxon. II. p. 414, 10. *Τονθωρύζω· ὡς ἡ χρῆσις „γυναικῶν τινῶν γραΐδων ὑποκοθωνιζομένων καὶ ὑποτονθωρυζόντων." καὶ Αἰσχύλος·*

ἐντονθόρυζε ταῦρος [ὡς] νεοσφαγής.

γίνεται δὲ παρὰ τὸ θρόος, ὃ σημαίνει τὸν τάραχον καὶ τὸν θόρυβον, κατὰ παραγωγὴν ῥῆμα θρούζω, καὶ ἐν ὑπερθέσει θωρύζω, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τονθωρύζω. Sic locum dedit Cramer inserta in Aeschyli versu part. *ὡς* et correcta codicis scriptura *ἐντονθώρυζεν*. Omnino autem corrigere debebat *τονθορύζω*, (cf. Aristoph. Ach. 683. Vesp. 614. Ran. 745. et schol. ad h. l. Suid. v. *τονθορύζει.* ubi etiam vox *ὑποτονθορύζω*.) et in priori exemplo *γραδίων* vel *γραϊδίων ὑποκωθωνιζομενῶν κἀνδρῶν ὑποτονθορύζοντων.*

CXXIII. (392.)

Bekk. An. I. p. 337, 8. Bachm. An. I. p. 22, 14. *Αἰσχύλος δέ φησι καὶ*

φρὴν ἀγέλαστος.

CXXIV. (393.)

Bekk. An. Gr. I. p. 347, 32. Bachm. An. I. p. 35, 7. *Ἄειλα, τὰ πολύσκια χωρία κατὰ στέρησιν τῆς ἕλης. οὕτως Αἰσχύλος.* Haec, redintegranda esse *εἵλης* ex Hesych. *ἄειλα πεδία, ἀνήλια. εἵλη* (cod. *". . λη*) *τοῦ ἡλίου αὐγή.* iam vidit Bergkius (in Diario Schol. a. 1836. p. 75.)

CXXV. (394.)

Bekk. An. Gr. I. p. 349, 6. Bachm. An. I. p. 56, 17. *Ἀηδόνειος θρῆνος· Αἰσχύλος*

Θρηνεῖ δὲ γόον τὸν ἀηδόνιον.

Cod. *ἀηδόνειον*, quod correxit Blomfield. Gloss. ad Aesch. Agam. 1113, ubi etiam similes locos comparavit. cf. Nicomachi fgm. II. (Vol. III. p. 109.)

CXXVI. (395.)

Bekk. An. Gr. p. 353, 10. *Ἀθηρής· ἴσως μὲν ὁ ἀτηρὴς ἢ ὁ ἀντερειστικός. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι*

Χαλκὸν ἀθέριτον ἀσπίδος ὑπερτενῆ.

ἢ ὁ λαμπρὸς, ἢ ὁ διὰ λαμπρότητα ἀθρούμενος· ἢ ὁ ἀθερίζων καὶ οὐδένος ἔχων λόγον διὰ σκληρότητα· ἢ ὁ ὀξὺς παρὰ τοὺς ἀθέρας. Quum Aeschyli versus in Agamemnone non legatur, fuerunt alii, qui eum ex isto dramate excidisse, alii, qui Choephoros sub Agamemnonis titulo citari statuerent. Sed multo probabilius pro *Ἀγαμέμνονι* scripseris *Μέμνονι*: nam has voces etiam alibi confusas esse constat. Vide quae ad fgm. 414 disputavimus. Blomfieldus (praef. ad Aesch. Agam. p. X.) absurda esse dicens, quae grammaticus de voce *ἀθηρὴς* tradiderit, Aeschyli versum sic correxit: *χαλκὸν ἀθέριστον ἀσπίδων ὑπερτενῆ*, et *ἀθέριστον* explicavit *non messum* coll. Eur. Suppl. 716. Boissonadius dedit: *χ. ἀθέριστον ἀσπίδος δ' ὑπερτενῆ.* coll. Zon. *ἀθέριστος. ὁ ἀφρόντιστος.* Sed grammatici verba non tam absurda sunt, quam corrupta et ex aliis lexicis restituenda. Haec enim habet Hesych. *Ἀθερής, ὁ σιδηρὸς ἀτηρὴς, ὅταν θερίζῃ ἢ θεριστικός. ἢ ὁ διὰ λαμπρότητα ἀθρούμενος. ὀξὺς ἢ ἐπὶ ἀσταχύων.* Etym. M. p. 25, 1. v. *ἀθηρὴς* et Lex. Ms. Sinneri in H. Steph. Thes. Gr. s. v. *ἀθηρής* suppeditant: *ἀθερής* (sic Lex. Ms.), *ὁ ἄγαν θεριστικός, ἢ λαμπρὸς, ἢ ὁ μὴ φροντίζων καὶ ὑβριστὴς, ἢ ὁ διὰ λαμπρότητα ἀθρούμενος.* Paullo ante legitur (p. 24, 55.): *ἀθηρὴς, θαυμαστός, ἀκριβὴς, ὑπερόπτης, αὐθάδης.* Sequitur *ἀθερίζειν, ἄγαν καταφρονεῖν κτλ.* Hinc liquet, Grammaticum Bekkeri sic esse corrigendum: *Ἀθερής, ἴσως μὲν ὁ ἀτηρὴς* (legendum fortassis *ἀτειρὴς*) *ἢ ὁ ἄγαν θεριστικός. Αἰσχύλος Μέμνονι*

Χαλκὸν ἀθερῆ τόνδ' ἀσπίδος δ' ὑπερτενῆ.

κτλ. Haud dubie vero *ἀθερὴς* h. l. idem valet atque *ὀξὺς*, quasi sit ab *ἀθὴρ* formatum, quam vocem Aeschylus (fgm. 149.) eadem significatione adhibuit. Similem vocem habet Nicand. Ther. 848. *ἀθερηΐδα ῥίζαν.* Ad hunc Aeschyli locum etiam ab Hesychio l. c. respectum esse patet ex verbis *ὁ σίδηρος ἀτηρής* (leg. *ἀτειρής*).

CXXVII. (396.)

Bekk. An. Gr. I. p. 363, 17. Bachm. An. I. p. 52, 25. *Αἰῶ τὸν αἰῶνα κατὰ ἀποκοπὴν Αἰσχύλος εἶπεν.*

CXXVIII. (397.)

Bekk. An. Gr. I. p. 368, 29. Bachm. An. I. p. 58, 18. Ἀκνίσωτος οἶκος, ὁ ἄνευ πυρὸς καὶ κνίσης. οὕτως Αἰσχύλος.

CXXIX. (398)

Bekk. An. Gr. I. p. 372, 9. Bachm. An. I. p. 62, 15. Ἄκουε τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς, ἀντὶ τοῦ τῶν ἐμῶν ἐπιστολῶν. Apte cum his comparavit Th. Bergkius (Reliqu. Com. p. 218.) Aesch. Pers. 769. Cratin. ap. Zonar. I. 804. ἄκουέ νυν καὶ τήνδε τὴν ἐπιστολήν. Herod. IV, 16, — G. Hermannus (de Aesch. Heliad. Opusc. III. p. 141.) verba Soli (in Heliadibus) tribuit propter Nonn. XXXVIII, 267.

CXXX. (399.)

Phrynichus Bekkeri p. 23, 12. Ἀκταινῶσαι σημαίνει μὲν τὸ ὑψῶσαι καὶ ἐπάραι καὶ μετεωρίσαι. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ φυτοῦ, ἀφ' οὗ τὰ ἀκόντια εἰς ὕψος αἴρεται ἀφιέμενα, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ παντὸς ὑψουμένου καὶ πηδῶντος μεθ' ὁρμῆς ἐτέθη τὸ ἀκταινῶσαι. Αἰσχύλος

οὐκέτ' ἀκταίνω

βαρυτόνως, οἷον οὐκέτι ὀρθοῦν δύναμαι ἐμαυτήν. Cf. Etym. M. p. 53, 34. Ἀκταίνω, ἐπὶ ἵππων· ἀκταίνειν τὸ μετεωρίζεσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι καὶ γαυριᾶν. Παρὰ τὸ ἧκται ἀκτός καὶ ῥῆμα ἀκτῶ, ἀφ' οὗ τὸ κουφίζω παρὰ Αἰσχύλῳ, ἐξ οὗ ἀκταίνω (leg. ἀφ' οὗ ἀκταίνω τὸ κουφίζω παρὰ Αἰσχύλῳ) καὶ ἀκταῖνον μένος, τὸ ἀνάγον καὶ δυνάμενον ἀνορθοῦν. Ruhnkenius (ad Timaei Lex. Plat. p. 21 de voce ἀκταίνειν disputans) utroque loco ad Aesch. Eum. vs. 36 ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν respici censet, haud probabiliter. Schuetzius etiam verba ἀκταῖνον μένος Aeschyli esse opinatur. — Corruptum illud ἀκταινῶσαι nescio an originem duxerit ex ἀκταίνω σε.

CXXXI. (400.)

Hesych. Ἀλαιός, ὁ παλαιὸς, ἄφρων. Αἰσχύλος. Bene Dindorfius correxit ἀλεός. cf. Schol. Aristoph. Lys. 988. ὥσπερ τὸ πήγανον ἔνιοι ἀφαιρέσει τοῦ π ἤγανον λέγουσιν, οὕτως ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἐναντίον πλεονάζει τὸ π. ἠλεὸς, ἀλεὸς, παλεός. τουτέστι λῆρος καὶ μάταιος.

CXXXII. (401.)

Bekk. An. Gr. I. p. 382, 30. Bachm. An. I, p. 74, 17. Ἀλάστορον, ἀντὶ τοῦ ἀλάστορα. ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ ἀλάστορος. Αἰσχύλος

μέγαν ἀλάστορον

εἶπεν. cf. fgm. 86.

CXXXIII. (402.)

Bekk. An. Gr. I. p. 383, 31. Bachm. I. p. 75, 22. Ἀλκάθω καὶ ἀλκάθειν (recte Dindorf. ἀλκαθεῖν). Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος. σημαίνει δὲ τὸ βοηθεῖν.

CXXXIV. (403.)

Etym. M. p. 93, 49. *Ἄμφις· τοῦτο οὐ συγκοπὴ, ἀλλὰ μετασχηματισμός. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀμφιάραος Ἄμφις, ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ. ὥσπερ ἀστράγαλος, ἄστρις. καὶ Ἰφιάνασσα, Ἶφις· κτλ.* cf. Etym. M. p. 159, 29. *ὡς γὰρ ὁ Παρθένιος πάρθις, καὶ ὁ Χαλδαῖος Χάλδις, καὶ ὁ λάσταυρος λάστρις καὶ Ἀμφιάραος Ἄμφις, οὕτω καὶ ὁ ἀστράγαλος ἄστρις.*

CXXXV. (404.)

Phrynichus Bekkeri p. 20, 13. *Ἀναγκόδακρυς· ὁ πρὸς ἀνάγκην δακρύων καὶ μὴ ἐκ παθοῦς τινος ἢ συμφορᾶς. Αἰσχύλος.*

CXXXVI. (405.)

Hesych. *Ἄνω ποταμῶν· παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γινομένων. κέχρηνται καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης* (Med. 410.) cf. Zenob. II, 56. Diogenian. I, 27. III, 30. Aristot. Meteorol. II, 2. Cic. ad Att. XV, 4, 1.

CXXXVII. (406.)

Phrynichus Bekkeri p. 6, 16. *Ἀπαίρειν· τὸ μὲν πλεῖστον οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ πλοῦ τιθέασι, πλὴν καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας, ὡς Αἰσχύλος καὶ Ἀριστοφάνης.*

CXXXVIII. (407.)

Etym. M. p. 118, 22. *Ἀπάργματα· λέγεται τὰ ὑπὸ τῶν τραγῳδῶν λεγόμενα μασχαλίσματα. ταῦτα δέ ἐστι φονευθέντος ἀκρωτηριάσματα. ἦν γάρ τι νόμιμον, τοῖς δολοφονήσασιν ἀφοσιῶσαι τὸν φόνον, διὰ τοῦ δολοφονηθέντος ἀκρωτηριασμοῦ· τὰ δὲ ἀκρωτήρια εἴροντες καὶ συρράπτοντες διὰ τῶν τοῦ νεκροῦ μασχαλῶν κατὰ τοῦ τραχήλου, περιετίθουν τῷ νεκρῷ, καθά φησιν Σοφοκλῆς* (El. 437·) — *ὅτι δὲ καὶ ἐγένοντο τοῦ αἵματος καὶ ἀπέπτυον Αἰσχύλος μαρτυρεῖ καὶ Ἀπολλώνιος* (Argon. IV, 477.). — Welcker (Trag. Gr. p. 56.) ad Mysos rettulit.

CXXXIX. (408.)

Bekk. An. Gr. I. p. 421, 5. Bachm. Gr. I. p. 116, 30. *Ἀπέλλητοι, ἀνταγωνισταί. οὕτως Αἰσχύλος.* Vox *ἀπέλλητοι* corrupta videtur. Quam O. Schneider (in Schneidewini Philol. II. p. 223.) quidem referendam dicit ad voces (ab Hesychio allatas) *πελλασταὶ* [*ὑποδήματα, ἃ περιετίθησαν οἱ δρομεῖς περὶ τὰ σφυρὰ, ἵνα μὴ ἔξω στρέφηται,*], *πελλυταὶ* [*οἱ δεσμοὶ οἱ περὶ τὰ σφυρὰ καὶ τοὺς ἀστραγάλους τῶν δρομέων κτλ.*], *πέλλυτα*, quae omnes a *πέλλα*, pellis, derivandae videantur; sed equidem non intelligo, qua ratione verbum ab ista stirpe deductum significationem *ἀνταγωνισταί* asciscere potuerit.

CXL. (409.)

Bekk. An. Gr. I, p. 439, 12. Bachm. An. I. p. 137, 10. Suid. Zonar. p. 237. *Ἀποφώλιοι· ξένοι* (*ξένιοι* Bekk. et Bachm.) *οἱ φυλὴν μὴ νέμοντες. οὕτως Αἰσχύλος. ἢ ἀπαίδευτοι. φωλεοὶ γὰρ τὰ παιδευτήρια,*

ὥς φασιν οἱ Ἴωνες. Hesych. Ἀποφύλιοι. ξένοι οἱ μὴ ἔχοντες φυλήν. Αἰσχύλος * σατυρικῷ. (Excidit fabulae nomen. cf. Soph. fgm. 731.). Alio loco Hesych. Ἀποφώλιος, μάταιος, ἀδόκιμος, εὐτελής, ἢ ἀπαίδευτος. Ex locis Hesychianis facile intelligitur, apud grammaticos Bekkeri, Bachmanni, Suidam et Zonaram confusa inter se esse ἀποφώλιος et ἀποφύλιος, Aeschylum vero usum esse voce ἀποφύλιος.

CXLI. (410.)

Etym. M. p. 149. extr. Ἄρταμος· ὁ μάγειρος· „ἢ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών.“ παρὰ τό διαρτάσαι, ὅ ἐστι μερίσαι ἢ συναρμόσαι. Αἰσχύλος

Τοιαῦτα, κῆρυξ, ἐξ ἐμοῦ διάρτασον.

Ἄρταμος οὖν ὁ διαρτῶν τὰ κρέα· καὶ ἀρταμῆσαι κρεανομῆσαι. Cf. Soph. fgm. 888. Eur. Alc. 494. Athen. XIV. p. 655. F. Hesych. s. v.

CXLII. (411.)

Bekk. An. Gr. I. p. 450, 4. Bachm. An. I. p. 149, 21. Ἀρχῆθεν· οὐκ ἔστι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πλὴν παρ' Αἰσχύλῳ.

CXLIII. (412.)

Bekk. An. Gr. I. p. 450, 30. Bachm. An. I. p. 150, 17. Ἀσαι· βλάψαι· οὕτως Αἰσχύλος. Cf. Soph. fgm. 578.

CXLIV. (413.)

Etym. M. p. 151, 48. Ἀσαλής. ἡ ἄφροντις, ἡ μηδένος φροντίζουσα. σάλη γὰρ ἡ φροντίς. (cf. fgm. 445.) Ἀσαλὴς ὁ ἀμέριμνος. Αἰσχύλος.

Ἀσαλὴς μανία.

Οὕτως Ἡρωδιανὸς καὶ Ἀπολλόδωρος. Similiter Bekk. An. Gr. I. p. 450, 28. Bachm. An. I. p. 150, 15. Ἀσαλὴς μανία, ἡ μηδένος φροντίζουσα. σάλη γὰρ ἡ φροντίς. οὕτως Αἰσχύλος. cf. Valck. ad Theocr. Adoniaz. p. 204. A. Lobeck. ad Soph. Ai. 353.

CXLV. (414.)

Hesych. Ἀσκεύοις· ψιλοῖς, ἀπαρασκεύοις. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. Quum vox ἄσκευος, qua etiam Sophocles (El. 36) usus est, in Agamemnone non extet, Blomfieldus (praef. ad Agam. p. X.) eam in perdita Choephororum parte lectam esse statuit, quia Choephori sub Agamemnonis titulo etiam alibi citentur: nam Hesychium scribentem γονίας· εὐρεχής. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, manifesto respexisse ad Choeph. 1063. Hanc ob causam ad eandem fabulam etiam referre non dubitat fgm. 395. Sed de interpretando Choephorum loco dissentiunt editores, inter quos Klausenius ab eo vel alienissimam iudicavit Hesychii explicationem. Quam equidem autem non, ut illi visum est, Hesychii commentum, sed potius ad alium locum

pertinuisse dixerim. Nec dubitari posse mihi videtur, quin supra pro *Ἀγαμέμνονι* corrigendum sit *Μέμνονι* [18]) et hoc et duobus aliis Hesychii locis (fgm. 395. 421.). Nam idem vitium ante Bekkerum erat apud Polluc. IV, 110. (vide infra Sophoclis Aethiopes): nec mirum est, quod librarius pro ignota Aeschyli fabula notiorem substituit.

CXLVI. (415.)

Etym. Paris. 2630. (ap. Gaisf. ad Etym. M. p. 158, 28. et in Cram. Anecd. Gr. Paris. IV. p. 61, 18.) *Ἀστεμφής καὶ ἀστεμφέως, ἀμετακινήτως, ἰσχυρῶς, παρὰ τὸ στέμβω, ὃ σημαίνει τὸ κινεῖν συνεχῶς, οὗ μέμνηται Αἰσχύλος.* Hinc emendandum Etym. Gud. p. 85, 44.

CXLVII. (416.)

Etym. M. p. 161, 15. *Ἀσχαδές. ἀκατάστατον. Αἰσχύλος.* Hesych. *Ἀσχαδές, ἀμετάσχετον.* Phavorin. *ἀσχαδές, ἀκατάστατον, ἀμετάσχετον.*

CXLVIII. (417.)

Phrynichus Bekkeri p. 6, 13. *Ἄτεγκτος παρηγορήμασιν. Αἰσχύλος. δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς Ἀττικῷ ἐχρήσατο ἤθει.* cf. Mich. Apostol. IV, 16. ed. Leutsch. *Ἄτεκτος* (sic) *ἄνθρωπος παρηγορήμασιν. ὁ μὴ βρεχόμενος μηδὲ ἱέμενος παραμυθίαν, ἀλλὰ σκληρὸς ὢν ὡς ἡ πέτρα ἢ ἄλλο τι τῶν σκληρῶν, ὡς μηδὲ ὑπὸ ὕδατος διαβρέχεσθαι.* De voce *ἄτεγκτος* cf. Hesych. Suid. s. v. Bekk. An. Gr. I. p. 458, 13. Etym. M. p. 163, 33. *Ἄτεγκτος, ὁ ἄπιστος* (leg. *ἄπειστος*) *καὶ ἀναίσθητος — λέγεται δὲ κυρίως ἄτεγκτος καὶ ὁ ἄβροχος, ἐξ οὗ ὁ μὴ δακρύων.* Wyttenb. ad Plut. de rect. aud. rat. p. 44. A. Soph. OR. 336. Eur. Herc. fur. 833.

CXLIX. (418.)

Bekk. An. Gr. I. p. 467, 9. Bachm. An. I. p. 167, 30. *Αὐτόκρανον λόγον· τὸν ἐξ ἑαυτοῦ τὸ τέλος ἐπιφέροντα. οὕτως Αἰσχύλος.* Cf. Etym. M. p. 173, 34. *αὐτόκρανα· αὐτόδηλα, αὐτοκράαντα.*

CL. (419.)

Etym. M. p. 182. extr. *Ἄχνη· Ὅμηρος τὸ ἐπιπολάζον τῇ θαλάσσῃ ἀφρῶδες· Ἱπποκράτης δὲ λεπτὸν ξύσμα τοῦ λίνου. Αἰσχύλος δὲ τὸν καπνόν.* Aliter Soph. fgm. 50.

CLI. (420.)

Choerobosc. Dictat. in Theodos. (in Bekk. An. III. p. 1196. p. 237, 8. ed. Gaisf.) *Ἰστέον δὲ ὅτι εὑρέθη τοῦ βοῦς ἡ γενικὴ οὐ μόνον βοός, ἀλλὰ καὶ τοῦ βοῦ παρὰ Σοφοκλεῖ* (fgm. 283.) *καὶ παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ.*

---

18) In eandem coniecturam incidisse nunc video Wellauerum (Lex. Aesch. p. 10. s. v. *ἀθέριτον*).

CLII. (421.)

Hesych. *Γονίας, εὐχερής. Αἰσχύλος Ἀγεμέμνονι* (lege *Μέμνονι*. Vide quae ad fgm. 414. disputavimus.)

CLIII. (422.)

Hesych. *Ἐδανοῖς· βρωσίμοις. Αἰσχύλος· Ἐδανόν* legitur in Agam. 1381.

CLIV. (423.)

Etym. M. p. 346. extr. *Ἐξαυστήρ· σημαίνει σκεῦός τι. παρὰ τὸ αὔω, αὔσω, αὐστὴρ καὶ ἐξαυστήρ. Αἰσχύλος.* cf. Hesych. *Ἐξαυστήρ· κρέαγρα.* Alio loco *Ἁρπάγη, ἐξαυστήρ* (sic vulgatam *ξυστὴρ* correxerunt Iunius et Gesner)· *ἔστι δὲ σκεῦος ἔχον ὀγκίνους, ᾧ τοὺς κάδους ἀνασπῶσιν ἀπὸ τῶν φρεάτων· καὶ ὁ λύκος. Εὐριπίδης* (Cycl. 33.) cf. Valck. ad Ammon. de diff. verb. I, 8. p. 33.

CLV. (424.)

Phot. p. 52, 17. *Ζεῦγος· τὸ ἐκ δυοῖν τινῶν ζευγνύμενον. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ πλειόνων· καὶ γὰρ καὶ Ἰσοκράτης τέθριππον ζεῦγος εἶπεν καὶ Αἰσχύλος·*

ζεῦγος τεθρίππων.

Minus accurate Etym. M. p. 409, 46. *Ζεῦγος· οὐ μόνον τὸ ἐκ δυοῖν ζευγνύμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ πλειόνων· καὶ γὰρ καὶ Ἰσοκράτης τέθριππον ζεῦγος εἶπε καὶ Αἰσχύλος.* cf. Bekk. An. Gr. I. p. 269, 29. Valck. ad Eur. Phoen. 331. Soph. fgm. 512.

CLVI. (425.)

Hesych. *Ἠριγένεια· ἡ τὴν ἡμέραν γεννῶσα· ἢ τῷ ὄρθρῳ ἢ τῷ ἦρι γενομένη· καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ λέαινα ἠριγένεια, ἢ ἡ ἐν τῷ ἀέρι τίκτουσα ἢ ἡ ἐν τῷ ἔαρι.* Cf. Schol. ad Hom. Il. *α'*, 477. Aeschyli verba haud dubie haec fuerunt:

ἠριγένεια λέαινα

et in carmine chori locum habuerunt. — Welcker (Trilog. p. 336. not. 589.) locum ad *Δικτυουλκοὺς* refert.

CLVII. (426.)

Etym. M. p. 450, 36. *Θίς· τὸ θὶς ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν ἐστι. Καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ, ὁμοίως ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν ἐστι. Ὅμηρος „θινὶ φοινικόεντι". καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ θηλυκῶς παρὰ Αἰσχύλῳ·*

Θινὸς ἐμβολὰς ἁλός·

Nisi aliquod adiectivum excidit, ex Aeschyli verbis nihil liquet ad id, quod Etymologus vult, declarandum.

CLVIII. (427.)

Hesych. *Ἴττυγα· ἐκπληκτικά. Αἰσχύλος.* Vox *ἴττυγα* corrupta videtur, sed quo modo restituenda sit, haud facile dixeris. Haud probabilis enim Albertii coniectura est *ἴστυγα*, quum Hesychius explicaverit *στύξαι, καταπλαγῆναι* et *ἰστυάζει, ὀργίζεται.*

CLIX. (428.)

Phrynichus Bekkeri p. 48, 21. *Αἰσχύλος*

Μὴ κακοῖς ἰῶ κακά·

cf. Soph. fgm. 86.

CLX. (429.)

Etym. M. p. 490, 11. v. *Κάπηλος.* — — — *ὁ δὲ Αἰσχύλος δόλια πάντα καλεῖ κάπηλα·*

Κάπηλα προσφέρων τεχνήματα.

Eadem habent Etym. Gud. p. 298, 7. Suid. v. *Κάπηλος* et Cram. An. Gr. Ox. II. p. 456, 4. Illi praebent *προφέρων*, grammaticus Crameri vero *προσφέρονται*, unde veram scripturam *προσφέρων* lucramur. — Cf. Soph. fgm. 971.

CLXI. (430.)

Hesych. *Κεχρηματεῖσθαι· πεφρύχθαι. Αἰσχύλος.* Nisi forte utraque vox, certe prior corrupta est. Musurus correxit *κεχρηματίσθαι*, Dindorfius *κεχρωματίσθαι*, sed neutrum voce *πεφρύχθαι* explicari posse mihi videtur. Schuetzius proposuit: *κεχρηματίσθαι, πεφράχθαι* collat. fgm. 442, sed hoc non magis probabile est.

CLXII. (431.)

Cram. Anecd. Gr. Oxon. II, p. 318, 5. Choerobosc. (in Bekk. An. Gr. III. p. 1391.) *Τὸ παρὰ τὸ κρᾶτα διὰ τοῦ αι γράφεται· οἷον, κραταίβιος· Κραταίπιλος, ὁ ἰσχυρὸν πίλιον ἔχων παρὰ Αἰσχύλῳ.*

CLXIII. (432.)

Etym. M. p. 537, 47. *Κρήνη, ἡ πηγή, παρὰ τὸ ῥέω ῥήνη καὶ κρήνη. ἤ ἐστι ῥῆμα κρῶ μονοσύλλαβον, συγκοπὲν ἐκ τοῦ κερῶ, ὃ δηλοῖ τὸ ἐγχέειν. καὶ ὡς παρὰ τὸ εἴρω, τὸ λέγω, γίνεται εἰρήνη, οὕτω κρῶ κρήνη. καὶ*

νεοκρᾶτας σπονδὰς

Αἰσχύλος τὰς νεωστὶ ἐγχυθείσας. Voce *νεοκρὰς* Aeschylus etiam in Choeph. 340 usus est.

CLXIV. (433.)

Phot. p. 188, 20. *Κυντερώτατα καὶ κυντατώτατα λέγουσιν Εὔβουλος — Φερεκράτης — καὶ Αἰσχύλος.* Cf. Bekk. An. Gr. p. 101, 30. Superlativum *κύντατος* habet Eur. Suppl. 807.

CLXV. (434.)

Phot. p. 206, 18. *Λαμπουρίς· ἡ ἀλώπηξ παρ' Αἰσχύλῳ.* Hesych. et Etym. M. p. 474, 4. *λάμπουρις.* (sic.) *ἡ ἀλώπηξ.* cf. Lycophr. 344. 1393.

CLXVI. (435.)

Etym. M. p. 574, 50. Gaisf. Etym. Gud. p. 378, 38. Cram. An. Oxon. I. p. 288, 21. *Μανὸν ἔλεγον τὸ ἀραιὸν, ὡς καὶ Αἰσχύλος*

Ἐν μανοστήμοις πέπλοις·

τουτέστιν ἀραιοῖς. — Huc sine dubio respexit Hesych. *μανοστήμοις, ἀραιοστήμοις.* Adnotavit Dindorfius: „*μανοστήμοις* prima syllaba correpta poeta dixisse videtur. Quo non refutatur Phrynichi (in Bekk. An. I. p. 51.) praeceptum de prosodia adiecti *μανός.*"

CLXVII. (436.)*

Phot. p. 246, 23. *Μαραθώνιον ποίημα. Αἰσχύλος· εὐδοκίμησε γὰρ ἐν τῷ Μαραθῶνι σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ.* Assentior Butlero, hoc loco, sive vulgata retineatur sive *ποιητὴν Αἰσχύλον* corrigatur, non fragmentum, sed potius testimonium de eius vita vel carminibus contineri dicenti.

CLXVIII. (437.)

Phot. p. 286, 8. *Ναρᾶς τε Δίρκης· ῥευστικῆς. Αἰσχύλος.* cf. Soph. fgm. 587.

CLXIX. (438.)

Phot. p. 331, 2. *Ὀμάμαιτα, τὰ οὐρήματα. Αἰσχύλος.* Pro *ὀμάμαιτα* restituendum est ex Hesych. *ὀμίχματα, οὐρήματα.* cf. Hes. Op. 725. Hipponax in Etym. M. p. 624, 8. Cratin. ap. Athen. XIV. p. 646. F. Choerobosc. I. p. 590, 6. et in Cram. Anecd. Oxon. p. 416, 18.

CLXX. (439.)

Phot. p. 353, 17. *Ὀστράκων· τῶν τοῦ ᾠοῦ. Αἰσχύλος.* Aeschyli versum servasse videtur Hesych. v. *Ὀστράκων·*

Ἀπτῆνα, τυτθὸν, ἄρτι γυμνὸν ὀστράκων

ἀντὶ τοῦ ᾠῶν. τινὲς δὲ κελύφων. cf. Aesch. ap. Aristoph. Ran. 1190.

CLXXI. (440.)

Phot. p. 361, 11. *Οὐρανιζέτω· πρὸς τὸν οὐρανὸν διικνείσθω. Αἰσχύλος.* Bachm. An. Gr. I. p. 322, 19. *Οὐράνιζεν· τὸ πρὸς τὸν οὐρανὸν διικνεῖτο. Αἰσχύλος.* Haec habet etiam Hesychius s. v. *οὐρανίζετο,* sed omisso poetae nomine.

CLXXII. (441.)

Choerobosc. Dictat. in Theodos. (in Bekk. An. III. p. 1408.) p. 232, 3. ed. Gaisf. *Πάλαμυς, Παλάμυος· το γαρ Παλάμυδος διὰ τοῦ δος κλιθὲν παρ' Αἰσχύλῳ ἡμάρτηται. ἔστι δὲ ὄνομα κύριον βασιλέως.* A. Nauckio (in Schneidewini Philol. IV. p. 537.) corrigendum videtur *Πάλμυς, Πάλμυος — Πάλμυδος,* quippe genitivo *Πάλμυδος* etiam Hipponax (cf. Bergk. Lyr. p. 513.) usus sit. Praeterea dubitat num recte se habeant verba *ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.* Sine iusta causa.

CLXXIII. (442.)

Phot. p. 427, 9. *Πεφρασμένος· παρεσκευασμένος εἰς τὸ φρασθῆναι. προσεκτικὴν ἔχων διάνοιαν. Αἰσχύλος.*

CLXXIV. (443.)

Etym. M. p. 674, 20. *Πλάστιγξ, ἡ μάστιξ ἀπὸ τοῦ πλήσσειν, παρ' Αἰσχύλῳ.* Nescio an pertineat ad Choeph. 288.

CLXXV. (444.)

Phot. p. 447, 14. *Πρέψαι· τὸ ὁμοιῶσαι* (leg. *ὁμοιοῦσθαι*). *Αἰσχύλος.* Idem habent Hesych. Phavorin. cf. Hesych. *πρέπον, ὅμοιον.* Aesch. Suppl. 297. Pers. 243. Soph. El. 654. Eur. Suppl. 1056.

CLXXVI. (445.)

Phot. p. 497, 14. *Σάλα· φροντίς. οὕτως Αἰσχύλος.* Cf. fgm. 413. Adnotat Dindorfius: „similis formae vox est *μάνα,* de qua Phot. p. 246, 4. *Μάνην· τὴν μανίαν. λέγουσι δὲ καὶ μάναν. Ἀριστοφάνης.*“

CLXXVII. (446.)

Hesych. *Σαυροβριθὲς ἔγχος· ἐκ τοῦ σαυρωτῆρος βαρύ. καὶ Αἰσχύλος ὀπισθοβριθὲς ἔγχος ἔφη.*

CLXXVIII. (447.)

Etym. M. p. 279, 17. *Δὶς καὶ τρίς. Δὶς ἡβήσαντα, τουτέστιν ἀναζήσαντα. φησὶ γὰρ μετὰ τὴν κρεουργίαν οἱ θεοὶ τὸν Πέλοπα ἀνεζωοποίησαν· καὶ τρισόζυος* (Edd. *τρισόζωος*) *παρὰ Αἰσχύλῳ.* cf. Etym. Gud. p. 585, 14, *Τρισκαίδεκα. Ἰστέον ὅτι τὸ δισχίλιοι καὶ δισμύριοι, ὡς ἔχοντα τὸ σ, ἐν παραθέσει ἐστί. τὸ γὰρ δὶς καὶ τρὶς ἐν τῇ συνθέσει ἀποβάλλουσι τὸ σ, οἷον δίμηνος, δίπηχυς, τρίπηχυς· σεσημείωται τὸ δισθένεις* (corrige ex Etym. M. l. c. *δισθανέες*) *καὶ τὸ τρίσφυλλον παρὰ Νικάνδρῳ, ἔστι δὲ*

εἶδος βοτάνης, καὶ τρισόξυος παρ' Αἰσχύλῳ. καὶ πῶς τὸ τρισκαίδεκα ἐν συνθέσει ἐστὶ καὶ οὐκ ἀποβάλλει τὸ σ, ὅτι οὐκ ἐγένετο ἀπὸ τρὶς τοῦ ἐπιῤῥήματος ἡ σύνθεσις, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τρεῖς ὀνόματος κτλ. Hinc bene perspexit A. Nauckius (in Schneidewini Philol. I. p. 354.) falsam esse Sylburgi correctionem τρισσόζωος eiusque loco substituit τρισοΐζυρός. Sed quoniam hanc vocem alii grammatici Archilocho tribuunt, (cf. Archiloch. fgm. 88. p. 204. ed. Liebel. fgm. 116. in Bergk. Poet. lyr. p. 491.) non dubitavit pro παρ' Αἰσχύλῳ scribere παρ' Ἀρχιλόχῳ, praesertim quum aliis quoque locis Aeschyli et Archilochi nomina confusa sint. Neque hoc improbabile mihi videtur. (Vide quae ad fgm. 318. monuimus.)

CLXXIX. (448.)

Aristoph. Ran. 1291.

Κυρεῖν παρασχὼν ἰταμαῖς κυσὶν ἀεροφοίτοις.

Quamvis scholiastae nihil adnotaverint, tamen haec verba Aeschylo tribuere non dubito, quum totum illud canticum (vs. 1285—1295.), quo Euripides Aeschyli μέλη perstringit, e versibus Aeschyleis (Agam. 108. 109. fgm. 227. Agam. 111. 112. fgm. 78.) conglutinatum sit vel potius compositum esse debeat.

DE

SOPHOCLIS FABULARUM NUMERO AC NOMINIBUS.

Vitae Sophocleae scriptor incertus (Biogr. gr. ed. Westermann. p. 131, 85) tradit: *ἔχει δὲ δράματα, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης, ρλ', τούτων δὲ νενόθευται ιζ'.* Suid. v. *Σοφοκλῆς* (Eudoc. p. 284.) vero: *ἐδίδαξε δὲ δράματα ρκγ', ὡς δέ τινες καὶ πολλῷ πλείω. νίκας δὲ ἔλαβεν κδ'.* Boeckhius (Trag. Princ. p. 110.) in his correxit *ριγ'*, quae emendatio haud paucis probata est, quippe qua congruentia inter Suidae et vitae scriptoris testimonia efficiatur, ubi primum apud hunc tredecim illa dramata subditicia de numero CXXX detractae sunt; attamen eam accipere noluerim, sed Suidam potius e fonte longe diverso hausisse statuerim. Nam is simul cum maiori fabularum numero etiam plures victorias commemorat, quum vitae scriptor (Westerm. p. 128, 36.) scripserit: *νίκας δ' ἔλαβεν κ', ὥς φησι Καρύστιος, πολλάκις δὲ καὶ δευτερεῖα ἔλαβε, τρίτα δ' οὐδεπώποτε.* Praecipue vero inde, quod Suidas solus verba notissima ac gravissima: *Σοφοκλῆς αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν.* exhibet, eum ex alio fonte sua sumsisse liquet atque vitae scriptorem, qui, quamvis in vita poetae enarranda admodum copiosus sit, ista tamen ne verbo quidem attigit. Quoniam vero in fabularum numero Aristophane teste usus est, cui in bibliotheca Alexandrina exemplum fabularum Aeschyli, Sophoclis Euripidisque Atticum Lycurgi opera ex ipsis poetarum codicibus recensitum, (quod Ptolemaeus III Euergetes ab Atheniensibus mutuatus erat, eius loco autem exemplum descriptum remiserat, cf. Galen. in Hippocr. Epidem. 3. com. 2. T. V. p. 412. ed Basil.) inspicere licuit cuique mens satis sana ac sobria fuit, ut genuinum Sophoclis drama a supposito discernere posset, nobis Sophoclem non plus CXIII fabulas scripsisse vel rectius edidisse iure statuendum erit. Quod hic numerus impar est, ut numero 4 (quo uti solent, qui Sophoclem tetralogias tantummodo scripsisse opinantur) dividi nequeat, offensioni esse non debet, quum ex illis Suidae verbis et ab aliis monitum et nuper a Boeckhio

Ind. lectt. Berol. 1841. 42.)[1]) extra omnem dubitationem positum sit, Sophoclem primum singulis fabulis certasse vel q. i. e. singulas fabulas docuisse. Verum etiam tetralogias ab eo compositas esse inde cognosci potest, primum quod non statim initio, ubi ei cum Aeschylo tetralogias docente certandum fuit, sed postquam aliquam famam nactus erat, in re tragica tantopere novare potuit; deinde quod etiam postea cum Euripide (cf. Aristoph. Argument. ad Eur. Med.) et aliis poetis tragicis (v. c. Philocle, Xenocle) tetralogias docentibus in certamen descendere, itaque paribus armis pugnare coactus fuit; postremo quod etiam nunc dramatum eius satyricorum numerus haud exiguus citatur. At vero Boeckhius (Trag. Princ. c. VIII.) numerum CXIII nimium esse eoque comprehendi dixit scenicas familiae Sophocleae (h. e. Jophontis et Sophoclis minoris) reliquias ab his Aristophanis grammatici (Argum. ad Soph. Antig. fin.) verbis profectus: *φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης. λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον*[2]). Ex quibus quum Antigonam circa exeuntem Ol. LXXXIV commissam esse conclusisset, hanc sententiam proposuit (p. 109.): „illud probabile mansit et credo mansurum est, qui ab anno duodetricesimo ad annum quinquagesimum sextum ediderit XXXII fabulas, eum ab hoc ad nonagesimum non editurum fuisse XC vel C." Sed ut imperium illud Sophoclis in bello Samio iam eo suspectum reddi omittamus, quod Aristophanes narrationem de eo verbis *φασὶ δὲ* incepit et hac ratione sibi de eo non constare patefecit, narratio ista cum ab aliis haud temere impugnata tum nuper a Franc. Rittero (in Nov. Museo Rhenan. II. 1843. p. 180. sqq.) ita est refutata, ut ne ipsa quidem amplius stare, nedum calculus in ea positus recte se habere possit. —

Quodsi iusta non est causa, cur Aristophanis testimonium in dubitationem vocantes Sophoclem CXIII fabulas scripsisse negemus, quaeritur nunc, quot nobis innotuerint et quae earum fuerint nomina. Quod ut explorari possit, subiecimus indicem omnium quotquot citantur titulorum.

Ἀθάμας α'.	*Αἰθίοπες.*
Ἀθάμας β'.	*Αἰχμαλωτίδες.*
Αἴας ὁ Λοκρός.	*Ἀκρίσιος.*
Αἴας μαστιγοφόρος.	*Ἀλεάδαι.*
Αἰγεύς.	*Ἀλέξανδρος.*

[1]) Ab eo non tam re, quam verbis recessit C. F. Hermannus in Annal. Berolin. crit. a. 1843. II. p. 834. sq.

[2]) Mirum in modum hic numerus viros doctos vexavit, quamquam haud difficilis est ad explicandum: fuit enim Antigone drama tricesimum alterum in vetusto codice Alexandrino (quo Aristophanes usus est). Similiter in argumento gr. ad Aristophanes Aves haec comoedia tricesima quinta, in scholio ad Eur. Orest. 1481. (Matth.) Phoenissae tertia fabula dicitur. Ac sane tertium locum ea etiam nunc in codicibus et editionibus nostris obtinet.

Ἀλήτης.
Ἀλκμαίων.
Ἄμυκος.
Ἀμφιάρεως.
Ἀμφιτρύων.
Ἀνδρομάχη.
Ἀνδρομέδα.
Ἀντηνορίδαι.
Ἀντιγόνη.
Ἀτρεὺς ἢ Μυκηναῖαι.
Ἀχαιῶν σύλλογος.
Ἀχιλλέως ἐρασταί.
Δαίδαλος.
Δανάη.
Διονυσιακός.
Δόλοπες.
Ἑλένης ἀπαίτησις.
Ἑλένης ἁρπαγή.
Ἑλένης γάμος.
Ἐπίγονοι.
Ἔρις.
Ἐριφύλη.
Ἑρμιόνη.
Εὔμηλος.
Εὐρύαλος
Εὐρυσάκης.
Ἠλέκτρα
Ἡρακλῆς (ἐπὶ Ταινάρῳ).
Ἡρακλείσκος.
Ἠριγόνη.
Θαμύρας.
Θησεύς.
Θυέστης ἐν Σικυῶνι.
Θυέστης β'.
Ἰάμβη.
Ἴναχος.
Ἰξίων.
Ἱπποδάμεια.
Ἱππόνοος.
Ἰφιγένεια.
Ἰφικλῆς (Ἰοκλῆς, Οἰκλῆς).
Ἰχνευταί.
Ἴων.
Καμίκιοι.
Κηδαλίων.
Κλυταιμνήστρα.
Κολχίδες.
Κρέουσα.
Κρίσις.
Κωφοί.
Λάκαιναι.
Λαοκόων.
Λαρισσαῖοι.
Λήμνιαι.
Μάντεις.
Μελέαγρος.
Μέμνων.
Μίνως.
Μυσοί.
Μῶμος.
Ναύπλιος καταπλέων.
Ναύπλιος πυρκαεύς.
Ναυσικάα.
Νιόβη.
Νίπτρα.
Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ.
Ὀδυσσεὺς μαινόμενος.
Ξοανηφόροι.
Οἰδίπους τύραννος.
Οἰδίπους ἐπὶ Κολώνῳ.
[Οἰνεύς.]
Οἰνόμαος.
Παλαμήδης.
Πανδώρα ἢ σφυροκόποι.
Πελίας.
Πηλεύς.
Πλύντριαι.
Ποιμένες.
Πολύϊδος.
Πολυξένη.
Πρίαμος.
Πρόκρις.
Ῥιζοτόμοι.
Σαλμωνεύς.
Σίνων.
Σίσυφος.
Σκύθαι.
Σκύριοι.
Σύνδειπνοι.
Τάλως.
Τάνταλος.
Τεῦκρος.
Τήλεφος.
Τηρεύς.
Τραχίνιαι.
Τριπτόλεμος.
Τρωΐλος.
Τυμπανισταί.

Τυνδάρεως.
Τυρώ.
Ὕβρις.
Ὑδροφόροι.
Φαίακες.
Φαίδρα.
Φθιώτιδες.
Φιλοκτήτης (ἐν Λήμνῳ).
Φιλοκτήτης ἐν Τροίᾳ.
Φινεύς.
Φοῖνιξ.
Φρίξος.
Φρύγες.
Χρύσης.
Ὠρείθυια.

In quo indice omissi sunt tituli Ζωστῆρες et Προμηθεύς quippe in manifesto errore positi (cf. fgm. 317 et 320.), accesserunt vero primum Ἡρακλείσκος et Τάνταλος, ille ex Orionis Antholognomico, hic e vetusto Stobaei codice Vindobonensi; illum vero librarii cuiusdam errore niti nec diversum esse ab *Hercule ad Taenarum* infra (ad huius dramatis argumentum) docuimus. — In eodem autem etiam multi extant tituli, qui ex parte eo dubitationem movent, quod semel tantum ac propter unam voculam citati sunt, et inde fortasse, quod fabulae Aeschyli vel Euripidis eodem nomine inscriptae erant, quibuscum facile confundi poterant, originem duxerunt, ex parte eo offendunt, quod intelligi nequit, quae fabularum, quibus praescripti fuisse perhibentur, argumenta esse potuerint. Inter illos referendi sunt Θησεὺς (fgm. 26.), Ἰξίων (fgm. 284.), Σίσυφος (fgm. 512.), Τήλεφος (fgm. 388.); quos qui citarunt facile Aeschyli vel Euripidis fabulis pariter inscriptis in errorem induci potuerunt. Sed quoniam haud raro factum est, ut pro fabularum nominibus personarum in iis agentium nomina afferantur (v. c. Nausicaae pro Πλυντριῶν titulo. fgm. 415. 416.)[3]), Welcker fgm. 26 (et 24) in *Phaedram*, fgm. 388 in *Mysos* intulit, quippe quum Theseus in *Phaedra*, Telephus in *Mysis* in scenam procedere debuerit. A cuius sententia cur recederemus non vidimus ullam causam; imo hanc rationem probabiliorem duximus, quam scriptoris cuiusdam testimonium, ubi non necessitate quadam cogimur, in dubitationem vocare. Verum tamen in eo a viro doctissimo nobis recedendum esse putavimus, quod fgm. 26 (et 24) non inter *Phaedrae*, sed inter *Aegei* reliquias rettulimus, cuius rei causam suo loco aperuimus. —

Ad alterum genus pertinent tituli Ἀνδρομάχη (fgm. 470.), Ἰάμβη (fgm. 827.) Ἱπποδάμεια (fgm. 447.), Κλυταιμνήστρα (fgm. 295), Μίνως (fgm. 310.), Ναυσικάα (fgm. 415. 416.), Ξοανηφόροι (fgm. 428.), Πελίας (fgm. 500.), Τάλως (fgm. 164,), Τυνδάρεως (fgm. 227.). De quorum unoquoque quum in ipso libro uberius disputaverimus, hoc loco satis erit monuisse, Ἀνδρομάχην, Ἰάμβην, Ξοανηφόρους et Τάλων manifesto errori scriptoris eos citantis originem debere, reliquis titulis autem personae nomen pro fabulae nomine exhiberi, itaque *Hippodamiae* quod fertur fragmentum ad *Oenomaum*, *Clytaemnestrae* ad Iphigeniam, *Minois* ad *Daedalum* vel *Camicios* vel Μάντεις,

[3]) cf. Welcker. Trag. Graec. p. 67. sq. Nos ad Eurip. Fragm. p. 9. Cuius usus inter Sophocleas reliquias haec extare exempla probabile est: fragm. 26, 107, 180, 186, 227, 295, 310, 328, 329, 330, 388, 415, 416, 447, 500, 537.

Nausicaae ad Πλυντρίας, *Peliae* ad Ῥιζοτόμους, *Tyndarei* denique fragmentum ad *Erigonam* referendum esse. —

Qui praeterea semel tantum citantur tituli, Ἑλένης ἁρπαγή, Εὐρύαλος, Εὐρυσάκης, Μέμνων, Πρόκρις, Ὠρείθυια, si forte *Memnonem* exceperis, cui vix aliud argumentum quam *Aethiopibus* fuisse potest, nullam movent dubitationem. Contra offendunt nonnulli, qui plus semel laudantur, quia perspici non potest, quid fabulae, quibus praescripti fuisse feruntur, continuerint. Inter quos prae ceteris referendus est Ἰοκλῆς (fgm. 301. 202.) a quo non differre videtur titulus Ἰφικλῆς (ά) (fgm. 300.), quem Boeckhius e vitiosa scriptura ἐν Ἰφικλείᾳ (ap. schol. Soph. OC. 791. extante) elicuit, quamquam Bergkius et Dindorfius illum in Οἰκλῆς mutandum, apud schol. Soph. autem ἐν Ἰφιγενείᾳ corrigendum esse putarunt. Sed viri doctissimi exposuissent vellem, quid fabula *Oiclis* nomine insignita continere potuerit; nam quod alii cuidam in mentem venit, Oiclem, Amphiarai patrem, in *Amphiarao* (dramate satyrico) in scenam processisse plane incredibile est. Nisi igitur Ἰοκλῆς ex Ἰφικλῆς depravatum est, quamquam etiam nec de huius fabulae nomine nec de argumento constat, fateri debemus, nescire nos, quid in corrupta ista voce lateat. — Pariter intelligi non potest, quale esse potuerit *Ionis*, quale *Polyidi* argumentum, si *Ion* fabula a *Creusa*, *Polyidus* a Μάντεσι diversa fuit. Accedimus igitur ad Welckeri sententiam, Ionem *Creusae*, Polyidum Μάντεων personam fuisse et ex more, quem supra attigimus, pro ipsius fabulae nomine citatum esse statuentis. Non minus recte vir doctissimus, ut infra docuimus, Ἐπιγόνους et Ἐριφύλην, Ναύπλιον καταπλέοντα et πυρκαέα, Τυμπανιστὰς et Φινέα β' binos unius eiusdemque fabulae titulos esse affirmavit. Illud autem nullo modo probare possumus, quod idem *Eumelum* in dubitationem vocavit et binis titulis Ἀκρίσιος et Δανάη, Ἀλήτης et Ἠριγόνη, Δόλοπες et Φοῖνιξ, Πηλεὺς et Φθιώτιδες unam fabulam designari dixit. Item titulum Οἰνεὺς, quem Dindorfius duobus corruptis Hesychii locis nixus (fgm. 330. 442.) in fabularum Sophoclearum indicem intulit, quamvis hoc Welcker probaverit., rursus eiiciendum esse putamus, contra Alcestidem in eum recipere Welckero duce non dubitavimus, quum e fragmentis quibusdam (107—110) Admeti historiam a Sophocle tractatam esse appareat. — Quae quum explorata sint, quaeritur nunc, quae fabulae inter satyricas referri possint vel debeant. Apertis veterum scriptorum testimoniis satyricae appellantur hae: Ἄμυκος, Ἀμφιάρεως, Ἡρακλῆς (ἐπὶ Ταινάρῳ), Ἡρακλείσκος, Ἰχνευταί, Κηδαλίων, Κρίσις, Κωφοί, Μῶμος, Σαλμωνεὺς, Ὕβρις. Sed sunt aliae, v. c. Ἴναχος, quae propter ipsum argumentum tragoediae esse non potuerunt. Quum autem haec ratio ad fabulas recte aestimandas difficilis atque incerta sit, non post mirum esse, quod de dramatum satyricorum numero alii aliter iudicarunt. Brunckius enim illis haec adnumeranda esse censet: Αἰχμαλωτίδες, Ἀλεάδαι, Ἀνδρομέδα, Ἀχαιῶν σύλλογος ἢ σύνδειπνον ἢ Σύνδειπνοι, Ἀχιλλέως Ἐρασταί, Ἴναχος, Ἶρις (h. e. Ἔρις), Τριπτόλεμος, Τρωΐλος, Φαίακες, Φινεὺς ά, β'. Boeckhius (Trag. Princ. p. 127.) eius sententia accepta praeterea haec addit: Διονυσιακὸς, Ἑλένης ἀπαίτησις, Ζωστῆρες, Ἴφικλος α' et β' (sic

enim pro 'Ιφικλῆς scribendum esse ait Boeckhius), Κῶμος (pro Μῶμος), Ναυσικάα, Πανδώρα, Τυμπανισταί. Jam vero bene Welcker docuit, satyricorum numero eximenda esse Αἰχμαλωτίδας, 'Αλεάδας, 'Ανδρομέδαν, 'Αχαιῶν σύλλογον, 'Ελένης ἀπαίτησιν, Ναυσικάαν, Τριπτόλεμον, Τρωΐλον, Τυμπανιστάς, Φαίακας, Φινέα α' et β'; in dubitationem vocanda Ἴφικλον α' et β': cuius sententiam equidem, quoad fieri potuit, infra novis causis firmare studui. Illorum loco recepit vir doctissimus Δαίδαλον et 'Ελένης γάμον et hunc fabularum satyricarum indicem exhibuit (p. 72.):

Ἄμυκος.	Ζωστῆρες.
'Αμφιάρεως.	'Ιχνευταί.
'Αχιλλέως ἐρασταί.	Κηδαλίων.
Δαίδαλος.	Κρίσις.
Διονυσιακός.	Κωφοί.
'Ελένης γάμος.	Μῶμος.
Ἔρις.	Πανδώρα ἢ σφυροκόποι.
'Ηρακλῆς ἐπὶ Ταινάρῳ.	Σαλμωνεύς.
Ἴναχος.	Ὕβρις.

Sed *Daedalum* non tale argumentum, quale Welcker statuit, complexum esse, itaque non posse drama satyricum fuisse infra ostendimus, item Ζωστῆρας (cf. fgm. 317) manifesto librarii errori originem debere supra iam monuimus. Supersunt igitur XVI fabulae satyricae, quibus fortasse accensendae Ἴφικλος α' et β', minime vero 'Ηρακλείσκος, siquidem ea memineris, quae iam supra de hac fabula disputavimus. Videndum autem, ne etiam Ἔρις et Κρίσις diversi unius eiusdemque fabulae tituli sint. Quae coniectura si vera est, restant XV dramata satyrica. —

Quodsi nunc, quae adhuc de singulis fabulis disputavimus, ita comprehendimus, ut uno in conspectu universo circumspici possint, Sophoclem tantummodo has CIV fabulas composuisse probabile est:

'Αθάμας α'.	'Αντιγόνη.
'Αθάμας β.	'Ατρεὺς ἢ Μυκηναῖαι.
Αἴας ὁ Λοκρός.	'Αχαιῶν σύλλογος.
Αἴας (μαστιγοφόρος).	'Αχιλλέως ἐρασταὶ σατυρ.
Αἰγεὺς = Θησεύς.	Δαίδαλος.
Αἰθίοπες = Μέμνων.	Δανάη.
Αἰχμαλωτίδες.	Διονυσιακὸς σατυρ.
'Ακρίσιος.	Δόλοπες.
'Αλεάδαι.	'Ελένης ἀπαίτησις.
'Αλέξανδρος.	'Ελένης ἁρπαγή.
'Αλήτης.	'Ελένης γάμος σατυρ.
Ἄλκηστις.	'Επίγονοι = 'Εριφύλη.
'Αλκμαίων.	Ἔρις = Κρίσις σατυρ.
Ἄμυκος σατυρ.	'Ερμιόνη.
Αμφιάρεως σατυρ.	Εὔμηλος.
'Αμφιτρύων.	Εὐρύαλος.
'Ανδρομέδα.	Εὐρυσάκης.
'Αντηνορίδαι.	'Ηλέκτρα.

Ἡρακλῆς (ἐπὶ Ταινάρῳ = Ἡρακλείσκος).
Ἠριγόνη = Τυνδάρεως.
Θαμύρας.
Θυέστης ἐν Σικυῶνι.
Θυέστης β'.
Ἴναχος σατυρ.
* Ἰξίων.
Ἱππόνοος.
Ἰφιγένεια.
Ἰφικλῆς (Ἰοκλῆς, Οἰκλῆς, Ἴφικλος).
Ἰχνευταὶ σατυρ.
Καμίκιοι = Μίνως.
Κηδαλίων σατυρ.
Κολχίδες.
Κρέουσα = Ἴων.
Κωφοὶ σατυρ.
Λάκαιναι.
Λαοκόων.
Λαρισσαῖοι.
Λήμνιαι α'. β'.
Μάντεις = Πολύϊδος.
Μελέαγρος.
Μυσοὶ = Τήλεφος.
Μῶμος σατυρ.
Ναύπλιος πυρκαεύς.
Νιόβη.
* Ξοανηφόροι.
Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ = Νίπτρα.
Ὀδυσσεὺς μαινόμενος.
Οἰδίπους τύραννος.
Οἰδίπους ἐπὶ Κολώνῳ.
Οἰνόμαος = Ἱπποδάμεια.
Παλαμήδης.
Πανδώρα ἢ σφυροκόποι σατυρ.
Πηλεύς.
Πλύντριαι = Ναυσικάα.
Ποιμένες.
Πολυξένη.
Πρίαμος.
Πρόκρις.
Ῥιζοτόμοι = Πελίας.
Σαλμωνεὺς σατυρ.
Σίνων.
Σίσυφος.
Σκύθαι.
Σκύριοι.
Σύνδειπνοι.
Τάνταλος.
Τεῦκρος.
Τηρεύς.
Τραχίνιαι.
Τριπτόλεμος.
Τρωΐλος.
Τυμπανισταί = Φινεὺς β'.
Τυρὼ α'. β'.
Ὕβρις σατυρ.
Ὑδροφόροι.
Φαίακες.
Φαίδρα.
Φθιώτιδες.
Φιλοκτήτης (ἐν Λήμνῳ).
Φιλοκτήτης ἐν Τροίᾳ.
Φινεὺς α'.
Φοῖνιξ.
Φρίξος.
Φρύγες.
Χρύσης.
Ὠρείθυια.

Inter quas quum minimum XV satyricae fuerint, Sophoclem necesse est minimum XV tetralogias scripsisse, quibus de cunctarum fabularum numero detractis restant XLIV fabulae singillatim doctae. Computatis autem tetralogiis et fabulis singillatim actis habemus LIX didascalias, quae, si cum longo tempore, per quod Sophocles fabulas docuit (ab Ol. LXXVII, 4 usque ad Ol. XCIII, 3), comparantur, non nimiam fuisse poetae industriam documento sunt, quippe qui ne semel quidem quovis anno in certamen descendisse videatur. Neque si reliqua, quae ad explendum Aristophanis numerum desunt, fabularum nomina reperiantur, praecipue si inter eas aliqua satyrica sit, nimiam dicamus Sophoclis operam, quum in perpaucos tantum annos duae didascaliae casurae sint. Non est autem, cur poetam praecipue in iuventutis flore nonnunquam eodem anno bis in certamen descendisse negemus.

SOPHOCLIS PERDITARUM FABULARUM FRAGMENTA.

Α Θ Α Μ Α Σ.

Sophoclem duas fabulas *Athamantis* nomine inscriptas edidisse testes sunt Hesychius et scholiastes Aristophanis, quorum ille (vide fragmenta) numeris α′ et β′ inter eas distinxit, hic (ad Nub. 257) alterum *τὸν ἕτερον* (non *δεύτερον*) *Ἀθάμαντα* appellavit, ex quo simul intelligitur, alteram Athamantem non secundam alterius recensionem, sed diversum drama fuisse. Utriusque argumentum iam Brunckius perspexit alteram exponi monens a schol. Aristoph. Nub. 257. (Mich. Apost. XIII, 46. *Μὴ θεᾶς ἄνθρωπον, ὡς Ἀθάμας. λείπει ἐλοῦ. Ἐπὶ τῶν αἱρουμένων ἀντὶ τῶν κρειττόνων τὰ ἥττω.*) *Ἀθάμας ἐκ Νεφέλης δύο παῖδας ἔσχεν, Φρύξον καὶ Ἕλλην. ἀφεὶς οὖν τὴν Νεφέλην θεὰν οὖσαν, θνητῇ γυναικὶ ἐμίγη. ζηλοτυπήσασα οὖν ἡ Νεφέλη ἀπέπτη εἰς οὐρανὸν καὶ τὴν τοῦ ἀνδρὸς χώραν αὐχμῷ ἐκόλαζε. πέπομφεν οὖν θεωροὺς εἰς Ἀπόλλωνα Ἀθάμας ἐρέσθαι· περὶ τοῦ αὐχμοῦ. ἡ οὖν τούτου γυνὴ θέλουσα Φρύξον καὶ Ἕλλην ἀπολωλέναι, πέπεικε διὰ δώρων τοὺς θεωροὺς εἰπεῖν Ἀθάμαντι ὡς οὐκ ἂν ἄλλως παύσεσθαι τὸν αὐχμὸν ἔχρησεν ἡ Πυθία* (*ὁ Πύθιος* coni. Welcker.), *εἰ μὴ τοὺς τῆς Νεφέλης θύσαιεν παῖδας. ἀκούσας οὖν Ἀθάμας μεταπέμπεται τοὺς παῖδας ἐκ τῶν ποιμνίων. εἷς οὖν κριὸς ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος φωνῇ λέγει Φρύξῳ καὶ Ἕλλῃ τὰ περὶ τῆς σφαγῆς. φευγόντων οὖν τούτων μετὰ τοῦ κριοῦ ἡ μὲν Ἕλλη ἐν τῷ περαιοῦσθαι τὸν ἐν Ἀβύδῳ πορθμὸν ἀπεπνίγη πεσοῦσα ἀπὸ τοῦ κριοῦ, ὅθεν καὶ ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος κέκληται. Φρύξος δὲ ἐποχούμενος τῷ κριῷ εἰς τὴν τῶν Κόλχων γῆν περισώζεται. ἔνθα καὶ τὸν κριὸν, ὃς ὑπὸ τῶν θεῶν χρυσόμαλλος* (*χρυσούμενος* Welck.) *γέγονε, θύει τῷ Ἑρμῇ, καὶ κατοικήσας αὐτόθι τοὔνομα καταλέλοιπε τῷ τόπῳ. ἐκ τούτου γὰρ ἡ Φρυγία οὕτως ἐκλήθη. Ἀθάμαντα δὲ ἡ Νεφέλη δίκην αὐτῇ δώσειν διὰ τοὺς παῖδας πεποίηκε. προσαχθεὶς οὖν στεφανηφορῶν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγησόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους σέσωσται. οὕτω γὰρ Σοφοκλῆς ἐν δράματι πεποίηκε. — Ἄλλως. ἐν Ἀθάμαντι Σοφοκλέους ὑπόκειται Ἀθάμας στεφανηφορῶν, ὥσπερ ἱερεῖον, δίκας εἰσπραττόμενος περὶ Φρύξου. — Ἄλλως. τοῦτο* (sc. Aristophanis verba, *ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες, ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.*) *πρὸς τὸν ἕτερον Ἀθάμαντα Σοφοκλέους ἀποτεινόμενος λέγει. ὁ γάρ τοι Σοφοκλῆς πεποίηκε τὸν Ἀθάμαντα ἐστεφανώμενον καὶ παρεστῶτα τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς ὡς σφαγιασθησόμενον, μέλλοντα δὲ ἀποσφάττεσθαι αὐτὸν, παραγενόμενον Ἡρακλέα καὶ τοῦτον θανάτου ῥυόμενον [λέγοντα ὡς σώζοιτο ὁ Φρύξος. δι' ὃν ἔμελλεν ἐκεῖνος τεθνήξεσθαι.]* Scholiastarum verbis haud dubie integrum dramatis argumentum exhibetur: quare ea, quibus alii scriptores eandem historiam narrantes (v. c. Philosteph. ap. Schol. Hom. Il. VII, 86. Apollod. I, 9, 1. Zenob. IV. 38.) ab illis recedunt, hoc loco afferre nihil refert. Ex quibus alteram Athamantis uxorem, quae Nepheles liberis interitum paraverit, Inonem fuisse satis est intellexisse. Qua ratione autem poeta singulas fabulae partes scenasque disposuerit atque conformaverit, hodie, quum fragmenta fere nulla supersint, dici nequit. Nam ne ea quidem, quae ex *Attii Atha-*

mante supersunt, quidquam huc faciunt, quamvis Welcker hoc affirmaverit, sed potius alteri Sophoclis Athamanti illustrandae inserviunt, quippe ad cuius exemplum Attium drama suum finxisse bene nuper docuerit Ladevig. Anal. Scen. p. 26. Neque annus, quo fabula docta est, accurate potest definiri; attamen eam ante Ol. LXXXIX, 1 actam esse inde liquet, quod Aristophanes in Nubibus l. c. ad eam respexit. — Hanc fabulam cum Phrixo confudit schol. Pind. Pyth. IV, 162. (vid. Phrixi argum.)

Alterius Athamantis argumentum viri docti contineri suspicantur verbis Apollod. I, 9, 2. Ἀθάμας δὲ ὕστερον διὰ μῆνιν Ἥρας (— irascebatur vero Iuno, quia Athamas et Ino Bacchum clam educaverant, cf. Apollod. III, 4, 3. Pherecyd. ap. schol. Hom. Il. XVIII, 486. —) καὶ τῶν ἐξ Ἰνοῦς ἐστερήθη παίδων. αὐτὸς μὲν γὰρ μανεὶς ἐτόξευσε Λέαρχον, Ἰνὼ δὲ Μελικέρτην μεθ' ἑαυτῆς εἰς πέλαγος ἔρριψεν. ἐκπεσὼν δὲ τῆς Βοιωτίας ἐπυνθάνετο τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσει. χρησθέντος δὲ αὐτῷ κατοικεῖν ἐν ᾧπερ ἂν τόπῳ ὑπὸ ζώων ἀγρίων ξενισθῇ, πολλὴν χώραν διελθὼν ἐνέτυχε λύκοις προβάτων μοίρας νεμομένοις, οἱ δὲ θεωρήσαντες αὐτὸν ἃ διῃροῦντο ἀπολιπόντες ἔφυγον. Ἀθάμας δὲ κτίσας τὴν χώραν Ἀθαμαντίαν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσε, καὶ γήμας Θεμιστὼ τὴν Ὑψέως ἐγέννησε Λεύκωνα, Ἐρύθριον, Σχοινέα, Πτῶον. cf. Aeschyl. Athamant. Ovid. Met. IV, 416. sq. Quorum suspicio egregie confirmatur fragmento IV, quo aliquis uxore et liberis domoque privatus dicitur. Talis enim Athamas post factam alterius uxoris (Inonis) liberorumque iacturam dicendus erat. Non minus bene ad hanc fabulam Welcker referri ait fgm. II, quippe quo venatio insanientis Athamantis significetur. Quae coniectura si vera est, fragmenta II, III, IV ad hanc, fgm. I vero ad alteram Athamantem referendum esse intelligitur. De reliquis nihil constat. Ad hanc quoque tragoediam Welck. respici dicit a Cicerone (Harusp. respons. 18.) his verbis: „*non sunt illi eiulatus et gemitus Philoctetae tam miseri, quamquam sunt acerbi, quam illa exsultatio Athamantis et quam somnium matricidarum*“ et ab Horatio (A. P. 123.) haec scribente: *sit Medea ferox invictaque, flebilis Ino.* Ad eandem praeterea refert *vestem lugubrem*, quam Nonnus (Dionys. IX, 254.) commemorat, et Ἰνοῦς ἄχη καὶ φυγαί τινες, quorum mentionem Aristides (Or. III. p. 42. Dindf.) fecit; atque illud maxime inter Aeschyli et Sophoclis Inonem intercessisse arbitratur, quod Sophocles eam non tam atrocem et horrorem spectatoribus iniicientem, quam ille, introduxerit, sed moribus, quales mulierem decerent, exornaverit et sensus vi insignem finxerit. — Quomodo autem Sophocles singula instituerit in tanta fragmentorum penuria explorari non magis potest, quam annus qno fabula scenae commissa sit.

I. (1.)

Hesych. Καταγνῶναι· ἐπιγνῶναι, μέμψασθαι. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι α'.

II. (2.)

Hesych. Ἕρκεσι· δικτύοις. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι β'. cf. Etym. M. p. 375, 21. fgm. 406.

III. (3.)

Hesych. Ἑψία· ὁμιλία. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι β'. cf. Etym. M. p. 406, 8. Suid. v. ἑψία, ἡ ὁμιλία. ac deinceps: ἑψία· τὰ ἀπὸ λόγων παίγνια. Schol. Apoll. Rhod. 1, 459. ἑψιόωνται. παρὰ τὴν ἑψίαν, ἥ ἐστι διὰ λόγων παιδιά. οἷον ἐπεσία τις οὖσα. παρὰ τὸ ἔπος, διὸ καὶ ψιλοῦται. ὅτε δὲ δασύνεται, ἀντὶ τοῦ ἀκολουθοῦσιν.

IV. (4.)

Choerobosc. Dictat. in Theodos. Can. (in Bekk. An. p. 1304.) p. 307, 15. ed. Gaisf. ἐν δὲ τῇ συνθέσει, ἐπειδὴ γίνεται ἀρσενικοῦ γένους, ἀναδέχεται τὴν εἰς αιξ κατάπληξιν, οἷον

ὡς ὢν ἄπαις τε κἀγύναιξ κἀνέστιος.

παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀθάμαντι. — Cod. καὶ ἀνέστιος. — Simillimus est Phrynichi com. locus ap. Polluc. III, 48.

V. (5.)

Hesych. Ἀγχήρης (vulgo ἀγχιρήνης et sic Phavorin.)· ὁ ἐγγύς. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι. cf. Etym. M. p. 15, 34. Ἀγχήρις (sic), ἐγγύς. Herm. ad Orph. p. 1076.

VI. (6.)

Harpocr. p. 82, 10. ed. Bekk. Ἔπιπλον — τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν σκεύη ἔπιπλα λέγουσι, τὴν οἷον ἐπιπόλαιον κτῆσιν καὶ μετακομίζεσθαι δυναμένην. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι (codd. Ἀκάμαντι). De voce ἔπιπλα cf. Pollux. On. X, 10. sq. Etym. M. p. 118, 39. sq. 363, 9.

VII. (7.)

Hesych. Ἐπισίγματα (cod. ἐπιστήγματα), ἐπικελεύματα. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι. Vitiosam esse Hesychii scripturam iam Palmerius et Salmasius ante Ruhnkenium (ap. Valck. ad Theocr. p. 39.) perspexerant ἐπισίγματα corrigentes, quam correctionem nuper bene defendit Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1835. p. 963) haec scribens: „Hesychius substituit illam formam, quae ex vulgi ore postea in communem sermonem videtur recepta esse, ἐπιστίγματα. Iam Moeris p. 157 cavet, ne Atticus sermo barbara hac voce contaminetur: ἐπισίξας Ἀττικῶς, ἐπιστίξας Ἑλληνικῶς. Eodem revocanda est in verbis grammatici ap. Bekk. An. Gr. p. 252, 23. Ἐπίσιστον· τὸ συρίζοντας ἐποτρύνειν καὶ ἐπισπέρχειν (cod. ἐπιστείχειν Ruhnkenio auctore quod corrigendum esset in ἐπιστίζειν) τοὺς κύνας ἐπὶ τὰ ἔργα ἐν τοῖς κυνηγεσίοις ἐπίσιστον (corrige ἐπισίζειν) καλοῦσιν. Sic hac voce usus est Aristoph. Vesp. 704.“ Addere poterat vir doctissimus Schol. Aristoph. Vesp. 704. Λυκόφρων καὶ οἱ περὶ Ἐρατοσθένη τὸ ἐπαφιέναι τὰς κύνας ἐπισίζειν· ἀπὸ τῆς ἐπιφθέγξεως οὖν ἐπισίζειν καὶ τὸ ἐπιρρύξαι ἐφορμῆσαι ὁμοίως τῇ φωνῇ. Polluc. V, 10. ἐπισίξαι (οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸ μετά τινος ἀσήμου φωνῆς ἐφεῖναι.)

VIII. (8.)

Hesych. Ἐχρωματίσθη. συνεχρώσθη. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι. cf. Suid. ἐχρωματίσθη, χρῶμα ἐδέξατο.

IX. (9.)

Antiatticista Bekkeri p. 106, 33. Λευκὴν ἡμέραν· τὴν ἀγαθήν. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι. cf. Hesych. Phot. p. 217, 5. λευκὴ ἡμέρα, ἡ ἀγαθὴ καὶ ἐπ' εὐφροσύνῃ. Εὔπολις Κόλαξι. Similiter locutus est Aesch. Agam. 654. cf. Boeckh. ad Pind. p. 272. Meinek. ad Menand. p. 107.

Praeterea ad alteramutram Athamantem referri possunt hic loci: X. Athenag. Leg. pro Christ. c. 56. (p. 307. ed Hag. Comit. 1742.) Ἰνὼ δὲ μετὰ τὴν μανίαν — — θεὸν δοξάζουσι γεγονέναι

πόντου πλάνητες Λευκοθέαν ἐπώνυμον

καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς

σεμνὸς Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται.

de quo loco ad Inonem Euripidis (p. 217.) verba fecimus.

XI. Hesych. v. ἄλυτον. cf. fgm. 442.

XII. Hesych. v. βρυαζούσης λεαίνης. cf. Aesch. fgm. 4.

Α Ι Α Σ Λ Ο Κ Ρ Ο Σ.

Fatorum Aiacis Locri nullum tragoediae praebere aptum argumentum potuisse egregie perspexit Welcker (Trag. Gr. p. 160 sq.), nisi quod ex Arctini Excidio Ilii Proclus memoriae tradiderit his verbis: Κασσάνδραν δὲ Αἴας Ὀϊλέως πρὸς βίαν ἀποσπῶν συνεφέλκεται τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ξόανον. ἐφ' ᾧ παροξυνθέντες οἱ Ἕλληνες καταλεῦσαι βούλονται τὸν Αἴαντα. Ὁ δὲ ἐπὶ τὸν τῆς Ἀθηνᾶς βωμὸν καταφεύγει καὶ διασώζεται ἐκ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου. Quod argumentum a posterioribus ita immutatum est, ut pro fuga Aiacis ad Minervae aram eum in Achaeorum iudicium vocatum et, quum iureiurando se liberasset, absolutum esse referrent. Nam hoc eo probabile fit, quod res ita expressa conspiciebatur picturis Polygnoti in Lesche Delphica et Poecile Atheniensi teste Paus. X, 26, 3. (de dextra Lesches parte haec dicente:) καὶ Ὀδυσσεύς τέ ἐστιν ἐνδεδυκὼς θώρακα. Αἴας δὲ ὁ Οἰλέως ἔχων ἀσπίδα βωμῷ προσέστηκεν ὀμνύμενος ὑπὲρ τοῦ ἐς Κασσάνδραν τολμήματος. ἡ δὲ κάθηταί τε ἡ Κασσάνδρα χαμαὶ τὸ ἄγαλμα ἔχει τῆς Ἀθηνᾶς, εἴγε δὴ ἀνέτρεψεν ἐκ βάθρων τὸ ξόανον ὅτε ἀπὸ τῆς ἱκεσίας αὐτὴν ὁ Αἴας ἀφεῖλκε. γεγραμμένοι δὲ καὶ οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ἀτρέως, ἐπικείμενοι καὶ οὗτοι κράνη. Μενελάῳ δὲ ἀσπίδα ἔχοντι δράκων ἐπὶ τῇ ἀσπίδι ἐστὶν εἰ-

γασμένος τοῦ ἐν Αὐλίδι φανέντος ἐπὶ τοῖς ἱερείοις τέρατος ἕνεκα. ἐπὶ τούτοις τὸν Αἴαντα ἐξορκοῦσι. Id. X, 31, 2. (de sinistra Lesches parte agens scribit:) *ἐς δὲ τὸ αὐτὸ ἐπίτηδες τοῦ Ὀδυσσέως τοὺς ἐχθροὺς ἤγαγεν ὁ Πολύγνωτος. Ἀφίκετο δὲ ἐς Ὀδυσσέως δυσμένειαν ὁ τοῦ Οἰλέως Αἴας, ὅτι τοῖς Ἕλλησιν Ὀδυσσεὺς παρῄνει καταλιθῶσαι τὸν Αἴαντα ἐπὶ τῷ ἐς Κασσάνδραν τολμήματι.* Id. I, 15, 2. fin. (Poecilen describens haec habet:) *Ἐπὶ δὲ ταῖς Ἀμαζόσιν Ἕλληνές εἰσιν ᾑρηκότες Ἴλιον καὶ οἱ βασιλεῖς ἠθροισμένοι διὰ τὸ Αἴαντος ἐς Κασσάνδραν τόλμημα. καὶ αὐτὸν ἡ γραφὴ τὸν Αἴαντα ἔχει καὶ γυναῖκας τῶν αἰχμαλώτων ἄλλας τε καὶ Κασσάνδραν.*

At fuerunt, qui Aiacem non modo propter illud scelus, sed propterea etiam accusatum esse dicerent, quod Cassandram in templo vitiasset. Cuius rei nec apud artifices nec apud antiquiores scriptores ullum reperitur vestigium: atque tale additamentum a tragoediae Sophocleae natura alienissimum esse verissime monuit Welcker p. 164, primum omnium, qui Cassandrae stuprum narraverint, dicens videri Callimachum (ap. Schol. Il. XIII, 66.) fuisse, quem secuti sint posteriores, v. c. Plut. de ser. num. vind. 12. p. 557. Quint. Smyrn. Posthom. XIII, 422. Tryphiod. 647. Serv. ad Aen. I, 41. Tzetz. ad Lyc. 365. Minus recte autem idem vir doctissimus Aiacis mortem in hac fabula locum habuisse negavit: nam non video, qua ratione poeta spectatoribus, qui Aiacem periurio se liberasse sciebant, satisfacere potuerit, nisi quem in fabulae fine introduxit narrantem, quo modo Pallas de Aiace supplicium sumserit. Cuius rei vel apertum testimonium extat in Luciani (de saltat. c. 36. p. 295.) verbis: *καθ' ἕκαστον γοῦν ἐκεῖ* (sc. *ἐν Ἰλίῳ*) *πεσόντων δρᾶμα τῇ σκηνῇ πρόκειται. — — καὶ πρὸ τούτων ἡ κατὰ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ καὶ ἡ Αἴαντος μανία καὶ ἡ θατέρου ἐν ταῖς πέτραις ἀπώλεια.* Quum praeter Sophoclem poeta nullus Aiacem Locrum in scenam induxerit, Lucianum *hanc* fabulam respexisse necesse est: qui, quemadmodum reliquarum (Sophoclis) fabularum, Palamedis, Nauplii, Aiacis argumenta paucis comprehendit, ita huius dramatis summam verbis *ἐν ταῖς πέτραις ἀπώλεια* significavit. Eundem Aiacis interitum commemorant Hygin. fab. CXVI, Hom. Od. IV, 499. Callimachus l. c., alii, quamquam *cum reliquis Graecis* Aiacem ad saxa Capharea naufragium fecisse tradunt. At hoc a Sophoclis fabula alienum puto, quippe cuius tantummodo interesset, ut periurus supplicio afficeretur. Itaque Aiacem, postquam absolutus erat, statim profectum esse, Minervae ira autem obisse, eiusque interitum fortassis a dea ipsa relatum vel certe praedictum esse suspicor. — Ceterum neque quomodo singula instituerit Sophocles neque quo anno tragoedia acta sit, explorari potest: ne enim fallatur caveat, qui propter fgm. I. IV. Aristophanem in Avibus (Ol. XCI, 3) vel in Thesmophoriazusis (Ol. XCII, 1) ad hanc fabulam respexisse censeat.

I. (10.)

Stob. XLVIII, 5 c. lem. *Εὐριπίδου.*

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν ξυνουσίᾳ.

Ut Stobaeus, ita Antisthenes (ap. schol. Aristoph. l. infra c.), Plato

(de Rep. VIII. p. 568. A. Theag. p. 125. D.) Euripidi hunc versum tribuunt, quem e Sophoclis Aiace Locro petitum esse testantur Aristid. II. p. 288, 2. Dindf. οὐδέ γε Εὐριπίδου φήσομεν οἶμαι τὸ ἰαμβεῖον εἶναι τὸ σοφοὶ τύραννοι κτλ." οὐδ' εἴ τις οὕτω τῶν σοφῶν εἴρηκεν. ἔστι γὰρ ἐξ Αἴαντος Σοφοκλέους, Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ. Zenob. V, 98. σοφοὶ τύραννοι κτλ. τοῦτο Σοφοκλέους ἐστὶν ἐξ Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ. Πλάτων δὲ Εὐριπίδου φησὶν εἶναι τὸ ἰαμβεῖον. καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· συμπίπτουσι γὰρ ἀλλήλοις οἱ ποιηταί. Schol. Aristoph. Thesm. 21. οἷόν τέ (γέ Fritzsch. confirmatum lemmate ap. schol. infra.) πού 'στιν (τοὔστιν Fritsch.) αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι· διὰ τούτου ὑπονοεῖ Εὐριπίδου ἐκεῖνο τὸ „σοφοὶ τύραννοι κτλ." ἔστι δὲ Σοφοκλέους ἐξ Αἴαντος Λοκροῦ. ἢ οὖν ἐπίτηδες, ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους ἐξαπατήσῃ, ἢ συνέμπτωσις Σοφοκλεῖ καὶ Εὐριπίδῃ ἐγένετο. — οἷόν γέ πού 'στιν αἱ σοφαί· καὶ διὰ τούτου φαίνεται ὑπονοῶν Εὐριπίδου εἶναι τὸ „σοφοὶ τύραννοι κτλ." ἔστι δὲ Σοφοκλέους ἐξ Αἴαντος Λοκροῦ. ἐνταῦθα μέντοι ὑπονοεῖ μόνον, ἐν δὲ τοῖς Ἥρωσιν ἄντικρυς ἀποφαίνεται. καὶ Ἀντισθένης καὶ Πλάτων Εὐριπίδου αὐτὸ εἶναι ἡγοῦνται, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅτι παθόντες. ἔοικε δὲ ἤτοι πεπλανημένος [ἢ] συνεξαπατῆσαι τοὺς ἄλλους, ἢ (inseruit Schneid.) ὥσπερ ὑπονοοῦσί τινες συμπτώσεις (σύμπτωσις vel συνέμπτωσις γενέσθαι) τῷ τε Σοφοκλεῖ καὶ τῷ Εὐριπίδῃ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν. τὸ μέντοι δρᾶμα ἐν ᾧ Εὐριπίδης ταῦτα εἶπεν, οὐ σώζεται. Gell. XIII, 18, 1. *Versus est notae vetustatis σοφοὶ τύρανοι κτλ. Eum versum Plato in Theaeteto Euripidi esse dicit, quod quidem nos admodum miramur, nam scriptum eum legimus in tragoedia Sophoclis quae inscripta est Αἴας ὁ Λοκρός. Prior autem natus fuit Sophocles quam Euripides.* Adde Liban. Epist. XXXIII. Themist. or. XVI. rem in medio relinquentem (Εὐριπίδης ἢ ὅστις δή ποτέ ἐστιν ὁ ποιήσας.) Sine auctoris nomine eum attulit Macar. VII, 76. p. 209. ed. Leutsch. Acta agerem, si, quod Brunckius iam perspexit et post multos alios Fritzschius ad Aristoph. Thesm. 21. nuper copiose exposuit, multis ostendere vellem, versum σοφοὶ τύραννοι κτλ. e Sophoclis Aiace Locro fluxisse: satis est monuisse, scriptores, qui eum Sophocli assignarunt, vix ausos esse tam confidenter Platonis auctoritati oppugnare, nisi Sophoclis fabulam ante oculos habuissent. Utrum vero Euripides eodem versu alicubi usus sit an simili, quem cum illo commutarint ii, qui Euripidi Sophocleum versum vindicarunt, de ea re quaerere a proposito nostro alienum est. Haud dissimilis etiam est ex Rheso vs. 206. σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν. Sophoclis locum Welcker aptissime Ulixi tribuit.

II. (11.)*

Zenob. Proverb. VI, 14. Τί σοι ὁ Ἀπόλλων κεκιθάρικεν; τὸ κεκιθάρικεν οἷον ἐμαντεύσατο, ὥς φησιν Αἰσχύλος Αἴαντι Λοκρῷ. Quum praeter Zenobium nemo Aeschyli Aiacem Locrum citaverit nec eius dramatis in catalogo fabularum Aeschylearum mentio facta sit, contra saepius laudetur Sophoclis Aiax Locrus, praetereaque Aeschyli et Sophoclis, (cf. Welck. p. 165. not. 2. Etym. M. p. 762, 28. Gaisf.) Sophoclis et Euripidis (cf. Fragm. 181. 545. Eur. Fragm. 559. Pors. Adv. p. 211. 215. 267. Schaef. ad Greg. Cor. p. 66. 150.

Welck. Trag. Gr. p. 384.) nomina saepe confusa sint, Dindorfius hunc locum ad Sophocleam fabulam rettulit probante Welckero, qui Aiacis Locri historiam etiam propter rationem, quae inter Troica Aeschyli dramata et veterem epicam poesim est, ab Aeschylo abiudicat et verba ab Aiace Cassandrae dicta esse ait, cui responderit Cassandra sequ. fragm.

III. (12.)

Schol. ad. Eur. Alc. 453. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἴαντι Λοκρῷ.

καὶ πεζὰ καὶ φορμικτά.

καὶ πεζαὶ δέ τινες ἑταῖραι λέγονται, αἳ χωρὶς ὀργάνου εἰς τὰ συμπόσια φοιτῶσι. Sic locum restituit Porso Adv. p. 299. quum ante legeretur πεξὰ et πεξαί. De voce πεζὸς cf. Phot. p. 404, 23. πεζῇ. τὸ τοῖς ποσὶν ἐλθεῖν λέγουσιν· καὶ πεζῇ φράσαι, τὸ ἄνευ μελῶν· παῦσαι μελῳδοῦσ'. ἀλλὰ πεζῇ μοι φράσον, ὁ Κωμικός. τὰς ἑταίρας τὰς μὴ μουσικάς, ἀλλ' ἄνευ ὀργάνων καὶ ψιλὰς πεζὰς καλοῦσιν. p. 405, 17. πεζῷ γόῳ (λόγῳ?)· ἄνευ αὔλου ἢ λύρας. ὡς καὶ πεζαὶ ἑταῖραι, αἱ χωρὶς ὀργάνων μισθαρνοῦσαι.

IV. (13.)

Schol. ad Aristoph. Av. 934. (quem expilavit Suid. v. σπολάς.) σὺ μέντοι σπολάδα· Πρὸς τὴν σπολάδα, ὅτι διφθέρα ὁποιαοῦν. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ.

καταστίκτου κυνὸς
σπολὰς Λίβυσσα, παρδαληφόρον δέρος.

Καλλίστρατος δὲ, οἷον ἔφαπτον δερμάτινον. Εὐφρόνιος δὲ, χιτῶνα δερμάτινον. παρήχθη δὲ ἴσως ἐκ τοῦ ἐπιφέρεσθαι, οὐκ ἐξὸν ἐνεζῶσθαι διφθέραν. τὸ δὲ Σοφόκλειον ἐπὶ τοῦ δέρματος εἴρηται τοῦ κεκραμένου πρὸς τῇ τοῦ Ἀντήνορος οἰκίᾳ. Poll. VII, 70. σπολὰς δὲ θώραξ ἐκ δέρματος, κατὰ τοὺς ὤμους ἐφαπτόμενος, ὡς Ξενοφῶν ἔφη „καὶ σπολὰς ἀντὶ τοῦ θώρακος." Σοφοκλῆς δ' αὐτὴν Λίβυσσαν ὀνομάζει. „σπολὰς Λίβυσσα, παρδαλήφορον δέρος." Phot. p. 531, 17. σπολάς — δερμάτιον ἐφαπτῶδες, πρὸς τὰς ἐν πολέμῳ μαχὰς χρήσιμον. — Verba e Cassandrae oratione fluxisse videntur, qua, quum Aiacem accusaret, Ilii eversionem descripsit. Nam παρδαληφόρον illud δέρος Antenoris aedibus affixum, ad quod Soph. scholiasta teste respexit, signum erat Graecis, ut ei parcerent. cf. Strab. XIII, 1. 53. p. 607. sq. Quint. Smyrn. XIII, 291. Tryphiod. 656. Quapropter ad hanc fabulam Heynius, Jacobsius (Tzetz. Antehom. 743) et Ahrens commemoratum Strabonis locum rettulerunt, quem ad Antenoridas integrum exhibuimus.

V. (14.)

Stob. Eclog. Phys. I, 3, 48. p. 130. Heer. (p. 49. ed. Gaisf.) c. lem. Σοφοκλέους (Αἴαντι margo Canteri).

Εἰ δείν' ἔδρασας, δεινὰ καὶ παθεῖν σε δεῖ.
Δίκας δ' ἐξέλαμψεν ὅσιον φάος.

Priorem vs. e Sophocle etiam Theophil. ad Autol. II, 54. p. 258. affert, alterum, ut cum illo conspiraret et cohaereret, Grotius, Brunck. et Blomf. in Mus. crit. Cant. I. p. 141. sic immutarunt: Δίκης γὰρ ἐξέλαμψε νῦν (rectius ἐξέλαμψέ νυν) ὅσιον φάος, male, nam versum esse dim. dochmiacum, qui cum antecedente nullo modo coniunctus fuerit, dudum monuit Seidl. de vers. dochm. p. 22, not. Prior haud inepte Ulixi Aiacem obiurganti tribuatur, alter, si quidem Sophoclis et ex hac fabula ductus est, in chori cantico locum habuerit. Ad vs. 1. cf. Eur. Or. 407: οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους Aesch. fgm. 313. Soph. fgm. 223.

VI. (15.)

Stob. Ecl. Phys. I, 3, 37. p. 124. Heer. (p. 47. ed. Gaisf.) Σοφοκλέους Αἴαντι.

Τὸ χρύσεον δὲ τᾶς Δίκας
δέδορκεν ὄμμα, τὸν δ' ἄδικον ἀμείβεται.

Ad hunc locum respexisse videtur Aristox. ap. Athen. XII. p. 546. B. haec scribens: πολεμούντων οὖν τῶν νομοθετῶν τῷ τῆς πλεονεξίας γένει πρῶτον μὲν ὁ περὶ τὴν δικαιοσύνην ἔπαινος ηὐξήθη, καὶ πού τις καὶ ποιητὴς ἐφθέγξατο „Δικαιοσύνας τὸ χρύσεον πρόσωπον.“ καὶ πάλιν „τὸ χρύσεον ὄμμα τὸ τᾶς Δίκας.“ ἀπεθεώθη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς Δίκης ὄνομα. Verba Δικαιοσύνας τὸ χρύσεον πρόσωπον quum ex Euripidis Menalippa (fgm. 489.) petita sint, Meinekius (Exerc. Philol. in Athen. II. p. 24) etiam verba τὸ χρύσεον ὄμμα τὸ τᾶς Δίκας propter praecedentia καὶ πάλιν Euripidis esse contendit. Cui iure obloquutus est Schneidewinus (Philolog. III. p. 121.), sed quod idem propter dorismum, (qui facile tamen removeri potest,) versus florilegorum errore in solitum metrum adactos et in hunc modum

τὸ δὲ χρύσεον ὄμμα τὸ τᾶς Δίκας
δέδορκεν ἀεί, τὸν δ' ἄδικον ἀμείβεται.

restituendos esse dicit, ut e chori carmine fluxerint, id admodum dubium mihi videtur.

VII. (16.)

Stob. XCVIII, 48. c. l. Σοφοκλῆς Αἴαντι.

Ἄνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιὰ μόνον.

Similes sunt loci Aiac. 126. fgm. 712. cf. Boeck. Expl. Pind. p. 320.

VIII. (17.) *

Schol. Aesch. π. παραπρεσβ. § 121. 1. (p. 246. Bekk.) Ὑπομερίζων καὶ διαβάλλων, ὡς Σοφοκλῆς Αἴαντι φάσκει δατούμενος· τὸ γὰρ αὐτὸ δύναται. Quum in Aiace flagellifero nihil eiusmodi reperiatur, locum ad Aiacem Locrum referendum esse monuit Schneidewin. Coniect. crit. p. 102, nisi forte scholiastes erraverit respecto loco Trachin. 791. τὸ δυσπάρευνον λέκτρον ἐνδατούμενος σοῦ τῆς ταλαί-

νης κτλ. cf. Schol. ad OT. 205. ἐνδατούμενος·) λοιδορῶν, μεμφόμενος, κατὰ μέρος τῶν λεγομένων ἀνακαλῶν. ἐνδατεῖσθαι γὰρ τὸ μερίσασθαι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν δαινυμένων. Hesych. ἐνδατεῖται· ἀπομερίζει. Quibus locis consideratis sane scholiastam erravisse credibilius est.

IX. (18.)

Antiatt. Bekkeri p. 97, 4. Ἑλλάς, ὁ ἀνήρ. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ. Cf. Eur. Phoen. 1513. sq. τίς Ἑλλὰς ἢ βάρβαρος ἢ τῶν προπάροιθ' εὐγενετᾶν ἔτλα κτλ.

De loco Stobaei CXIV, 6. a Brunckio et Dindorfio ad hanc fabulam relato vide infra fgm. 537.

Α Ι Γ Ε Υ Σ.

Aegei argumentum Casaubonus et Heynius iis contineri censent, quae tradunt Plut. vit. Thes. c. 3, 7. et Apollod. III, 15, 6. „Aegeo sobolem desideranti Pythiam oraculum edidisse, quo praeceperit, ne ullam prius mulierem attingeret, quam Athenas appulisset. Sed quum id non satis perspicue dictum ei videretur, Troezenem profectus cum Pittheo communicavit Apollinis sortes, qui iis bene perspectis Aegeum sive persuadendo sive dolo adduxit, ut cum Aethra concumberet. Ille, ubi comperit, se cum Pitthei filia concubuisse, eamque gravidam esse factam suspicatus ensem ibi reliquit et calceos in cavo sub ingenti abditos saxo. Id soli Aethrae quum indicasset praecepissetque, si filium ex se edidisset, isque adultus saxum tollere et auferre relicta posset, ut eum ad se clam cum depositis mitteret (— formidabat enim Pallantidas, qui insidias ipsi struebant et propter orbitatem despiciebant —), discessit.“ Rectissime autem monuit Welcker (p. 394), ea quidem in tragoedia commemorari, nulla tamen ratione efficere tragoediae argumentum potuisse. Simulque de invenlendo vero fabulae argumento desperavit, obstare dicens, quominus a Sophocle eandem historiam, quae ab Euripide in Aegeo (cf. Eurip. Fragm. p. 9. sq.) exhibita sit, tractatam esse statuatur, quod Medea etiam in tribus aliis Sophoclis fabulis introducta sit. Sed vereor, ut haec ratio cuiquam probetur; neque Aegei fata mihi reputanti quidquam occurrit, quod tragoediae conveniat, nisi historia ab Euripide l. c. in scena repraesentata. Recte igitur Ahrens fecisse mihi videtur, quod idem argumentum in Sophoclis fabula expressum eamque a *Theseo*, quae semel tantum citatur (fgm. 26.), non diversam fuisse coniecit. At neque qua in re uterque poeta discesserit neque quo anno fabula scenae commissa sit cognosci potest.

I. (19.)

Strabo IX. p. 392. Τὴν δ' εἰς τέτταρα μέρη διανομὴν ἄλλων ἄλλως εἰρηκότων, ἀρκεῖ ταῦτα παρὰ Σοφοκλέους λαβεῖν. Φησὶ δ' ὁ Αἰγεὺς ὅτι ὁ πατὴρ ὥρισεν ἐμοὶ μὲν ἀπελθεῖν εἰς ἀκτὰς τῆσδε γῆς πρεσβεῖα νεί μας, ... α Λύκῳ (sic Cramer, vulgo τὸ δὲ Λύκῳ)

τὸν ἀντίπλευρον κῆπον Εὐβοίας νέμων·
Νίσῳ δὲ τὴν ὅμαυλον ἐξαιρεῖ χθόνα
Σκείρωνος ἀκτῆς· τῆς δὲ γῆς τὸ πρὸς νότον
ὁ σκληρὸς οὗτος καὶ γίγαντας ἐκτρέφων
εἴληχε Πάλλας.

Brunckius in Strabonis verbis duos alios versus latere suspicatus est, quos in hunc modum constituit et illis praemisit:

Πατὴρ δ' ἀπελθεῖν ὥρισ' εἰς ἀκτὴν (leg. ἀκτὰς) ἐμοὶ
πρεσβεῖα νείμας τῆσδε γῆς· τῷ δ' αὖ Λύκῳ

et vs. 3. νέμειν scripsit, quo minime opus est. De divisione Atticae inter Pandionis filios cf. Apollod. l. c. Schol. Aristoph. Vesp. 1223. Vs. 2. vulgo edebatur ὅμανδον, quod Dindorfius in ὅμαυλον mutandum esse coniecit: quae coniectura codice Vat. 2. Crameri et Paris. A., in quo a secunda manu λον supra δον scriptum est, confirmatur.

II. (19.)

Athen. III, p. 122. F. Τὸ δὲ Ταύρειον ὕδωρ ὠνόμασεν Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ (codd. ἐν γαι) ἀπὸ τοῦ περὶ Τροιζῆνα ποταμοῦ Ταύρου, παρ' ᾗ καὶ κρήνη τις Ὑόεσσα καλεῖται. Eadem fere omisso fabulae nomine habet Eustath. ad Il. λ'. p. 881, 22. Hinc corruptum Hesychii locum: Ταύρειον πόμα· ἀπὸ αἰγειταύρου ποταμοῦ Σοφοκλῆς Τροιζῆνα παρὰ καὶ κτήνη Ὑόεσσα. sic restituit Casaubonus: Ταύρειον πόμα· Σοφοκλῆς (ἐν) Αἰγεῖ· ἀπὸ Ταύρου ποταμοῦ περὶ Τροιζῆνα, παρ' ᾧ καὶ κρήνη Ὑόεσσα. Brunckius male huc rettulit fgm. 180. verbis αἷμα ταύρου inconsulte in πῶμα ταύριον mutatis. — Apte Ahrens hoc et sequentia fragmenta ad narrationem refert, qua Theseus iter suum et pericula in eo superata descripserit.

III. (21.)

Pollux. X, 160. καὶ κέστρα δὲ σφύρας τι εἶδος σιδηρᾶς, ὡς ἐν Αἰγεῖ Σοφοκλῆς

κέστρᾳ σιδηρᾷ πλευρὰ καὶ κατὰ ῥάχιν
ἤλαυνε παίων.

Vs. 2. legebatur olim ἀλοῆσαι πλεῖον, quod Brunckius in πλέον ἀλοῆσαι, Casaub. et Bentl. in ἤλαυνε παίων mutarunt, quam scripturam etiam Bekker in editione Pollucis exhibuit, sed utrum eam viris doctis an codicibus debeat non dixit.

IV. (22.)

Steph. Byz. v. *Χώρα.* — *ἢ ἀπὸ τοῦ χώρα χωρίτης, ὡς ἀπὸ τοῦ ἕδρα ἑδρίτης, ἑσπέρα ἑσπερίτης. Σοφοκλῆς Αἰγεῖ*

ἐκλύομεν· οὐκ ἔγωγε χωρίτην γ᾽ ὁρῶ.

καὶ (fgm. 217.) — Codd. Palat. et Voss. praebent *ἐκλύομεν*, Ald. *ἐκλυομένῳ*, Rhediger. *ἐκλύωμεν*, ex quo Meinekius haud male coniicit fuisse: „*κλύω* (vel *ἔκλυον*) *μὲν οὐκ ἔγωγε, χωρίτην δ᾽ ὁρῶ.* nimirum dixerat aliquis se strepitum et clamorem hominum audivisse, tum alter audivisse quidem se nihil respondet, at accedentem videre indigenam." — De voce *χωρίτης* cf. Aesch. Eum. 988.

V. (23.)

Schol. Pind. Pyth. II, 62. *Πειρατὰς, τοὺς κατὰ πέλαγος λῃστὰς λέγομεν· κυρίως δὲ τοὺς ἐν ὁδῷ κακουργοῦντας· παρ᾽ ὃ δὴ καὶ ὁδουροὺς αὐτοὺς λέγουσιν Εὐριπίδης* (fgm. 253.) *καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ*

Πῶς δὴ ὁδουρὸν οἷος ἐξέβης λαθών;

Legebatur *ὅμοιος ἐξέβης*, quod correxit Valck. ad Ammon. p. 194.

VI. (24.)

Prolegg. ad Pind. Isthm. *Τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα οἱ μὲν ἐπὶ Σίνιδι τῷ Προκρούστῃ διαθεῖναί φασι τὸν Θησέα, ἀνελόντα αὐτὸν ὅτε περ καὶ τοὺς ἄλλους, ὥς φησι Σοφοκλῆς, λέγων περὶ αὐτοῦ·*

ὃς παρακτίαν
στείχων ἀνημέρωσα κνωδάλων ὁδόν.

Brunckio auctore haec verba ad Theseum fabulam referebantur, quamvis ea fundamento non admodum firmo (fragm. VIII.) niteretur; Welcker autem ea ad Phaedram rettulit, propter Eur. Hippol. 980. sq. At haud scio an multo aptiorem in hac fabula habuerint locum.

VII. (25.)

Schol. Hom. Od. *η΄*. 106. *φύλλα δὲ ἤτοι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην, ὡς καὶ τὰ φύλλα τῆς αἰγείρου ἀντεστραμμένα ἀλλήλοις καὶ εὐκίνητα ῥᾳδίως καὶ ὑπὸ τυχούσης αὔρας, ὡς Σοφοκλῆς ἐναργῶς* (alius schol. *ἐν Ἄργει*, unde Brunck. probabiliter *ἐν Αἰγεῖ*)·

Ὥσπερ γὰρ ἐν φύλλοισιν αἰγείρου μακρᾶς,
κἂν ἄλλο μηδὲν, ἀλλὰ τοὐκείνης κάρα
κινήσῃς, αὔραις ἀνακουφίζει πτερόν.

Vs. 1. erat *εὐφύλλοισιν*, quod Barnes. emendavit. Vs. 3. Brunckius dedit: *κινεῖτ᾽ ἐν αὔραις κἄνακ.* Guil. Schneider: *κίνησις αὔραισιν ἀνακουφίζει πτερόν* vel *πτερῶν.* Ahrens: *αὔραισι κινεῖ κἄνακ.* Bergkius (Ind. Lectt. Marburg. 184¾. p. III.) *κίνησις αὔρας κἀνακουφίζει πτε-*

ϱόν h. e. *κίνησις αὔϱας ἐστίν*, ut sententia sit: *nam sicut in populi foliis, si nihil aliud, certe cacumen vento movetur (sive venti est ludibrium) atque comas tollit.* Durissima, quae hac correctione exoritur, constructio excusari mihi non videtur iis, quae vir doctissimus addidit, „constructionem, ut in comparationibus fieri soleat (?), paulo liberiorem, *κίνησις αὔϱας* autem fere eodem modo dictum esse, quo apud Aeschylum in Prometheo (157): *νῦν δ' αἰθέϱιον κίνυγμ' ὁ τάλας ἐχθϱοῖς ἐπίχαϱτα πέπονθα.*" Itaque nescio an scribere praestet: *δίναισιν αὔϱας ἂν ἀνακουφίζοι πτεϱόν.* nam quod olim in mentem mihi venerat: *κίνησις αὔϱας ἂν ἀνακουφίζοι πτεϱοῦν*, nunc minus placet.

VIII. (26.)

Suid. et Phot. p. 342, 11. *Ὄμπνιον νέφος· μέγα, πολὺ, ηὐξημένον. Σοφοκλῆς Θησεῖ.* Apud Photium est *ὄπνιον*, sed rectius p. 335, 9. *ὀμπνίου νέφους, μεγίστου.* De voce *ὄμπνιος* vide quae disputavimus ad Moschionis fgm. 9. vs. 10. (Poet. trag. fragm.. Vol. III. p. 158.) — Welcker hoc fragmentum, quum Theseus etiam in *Phaedra* in scenam processerit, in Phaedram intulit personae nomen pro fabulae titulo citatum est arbitratus; sed non tantae Thesei partes in isto dramate esse potuerunt, ut eum pro fabulae nomine appellatum esse credibile sit.

IX. (27.)

Hesych. *Ἀϱύθμων, ἀσυμφώνων. Σοφοκλῆς αἰγί* (sic codex; superscr. *θω*). Musurus *Αἰγίσθω*, quod Brunckius recepit. Sed rectius Dindorfius aut *Αἰγεῖ* aut *Αἰθίοψι* corrigendum esse monuit.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ = ΜΕΜΝΩΝ.

Aethiopum quale fuerit argumentum, neque ex fragmentis neque aliunde certo concludi potest. Probabiliter vero e titulo coniicias Memnonis, Aethiopum regis, historiam, quam Aeschylus in Memnone et Psychostasia repraesentaverat, a Sophocle esse tractatam. In qua sententia primus, quod sciam, Heynius (ad Apollod. p. 301. ad Virg. Aen. I. Exc. 19.) fuit, quum Sophoclis *Memnonem*, cuius mentionem fecit auctor argum. Aiac. his verbis: *Τὸ δϱᾶμα τῆς Τϱωϊκῆς ἐστι πϱαγματείας, ὥσπεϱ οἱ Ἀντηνοϱίδαι καὶ Αἰχμαλωτίδες καὶ Ἑλένης ἁϱπαγὴ καὶ Μέμνων* (cod. E. *Ἀγαμέμνων*.), ab *Aethiopibus* non differre diceret Welckero aliisque viris doctis consentientibus. Vix dubitari quidem potest, quin Sophocles in permultis ab Aeschylo recesserit: sed quae illa sint haud facile explores. Huc tamen referendum esse videtur, quod Strabo (XV. p. 728. cf. Aesch. fragm. 126.) Memnonis matrem ab Aeschylo mulierem *Cissiam* dictam esse narrat, in

cuius verbis Aeschyli loco Sophoclis nomen substituendum esse reor. Nam Aeschylum vulgari opinioni obsecutum Memnonis matrem Auroram vocasse cum ex veterum scriptorum testimoniis tum ex antiquae artis monumentis liquet. Vid. Aesch. fragm. p. 129.

I. (28.)

Athen. III. p. 122. B. *Κηφισόδωρος γοῦν ὁ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος μαθητὴς ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει ὅτι εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ποιητῶν ἢ καὶ σοφιστῶν ἓν ἢ δύο γοῦν πονηρῶς εἰρημένα, οἷα παρὰ — — Εὐριπίδῃ* (Hipp. 612.) *τε τὸ τὴν γλῶτταν ὀμωμοκέναι φάναι, καὶ Σοφοκλεῖ τὸ ἐν Αἰθίοψιν εἰρημένον*

Τοιαῦτά τοί σοι πρὸς χάριν τε κοὐ βίᾳ
λέγω· σὺ δ' αὐτὸς, ὥσπερ οἱ σοφοὶ, τὰ μὲν
δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου.

καὶ ἀλλαχοῦ (El. 61.) *δ' ὁ αὐτὸς ἔφη μηδὲν εἶναι ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν.* Hinc sumsit Eustath. p. 752, 32. — Vs. 1. Brunckius, quum vitiosam librorum scripturam *τοῖσι* ante oculos haberet, dedit: *τοιαῦτα τοίνυν*. Veram autem scripturam *τοί σοι* coniectura restituit Porso Adv. p. 68, quae postea optimo cod. Ven. confirmata est. — Vs. 3. Ad sententiam similia sunt Electr. 60. sq. fgm. 335. 745.

II. (29.)

Phot. p. 22, 15. *Ἐσφηκωμένον· ἐσφιγμένον· ἀπὸ τῶν σφηκῶν· οἱ κατὰ μέσον εἰσὶν ἐσφιγμένοι· ἔνθεν καὶ ὁ σφήν· Σοφοκλῆς Αἰθίοψι τοὺς ἐσφιγμένους μύρμηκας τῇ σαρκώσει*

τετράπτεροι γὰρ νῶτον ἐν δεσμώμασι
σφηκοὶ κελαινόρινες.

Ὅμηρος (Il. ρ', 52.) *χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.* Eadem leguntur in Etym. M. p. 385, 3. fabulae nomine omisso et male scripto *μελαινόρινες.* cf. Hesych. v. *σφηκοί, οὐ κεχυμένοι τῇ σαρκώσει, ἀλλὰ συνεσφιγμένοι.* Quae verba docent, nihil in Sophoclis versibus corrigendum esse, sed Photium paullulum diversa miscuisse. Lobeck. ad Phryn. p. 674.

III. (30.)

Hesych. v. *Ἄναρκτον· ἀνυπόταϰτον, οὗ οὐδεὶς ἦρξε. Σοφ. Αἰθίοψι.* Haec habet etiam Suid. s. v. omisso autem Sophoclis loco. — Vocem eadem significatione adhibuit Aesch. Eum. 500.

IV. (31.)

Hesych. v. *Ἀνθοβοσκόν. ἀνθοτρόφον. Σοφ. Αἰθίοψι.*

V. (32.)

Hesych. v. *Ἀπιστεῖ, ἀπειθεῖ. Σοφ. Αἰθίοψι.* cf. Bekk. An. Gr.

p. 424, 32. Suid. s. v. Ἀπιστεῖν (δοτικῇ addit Suid.) τὸ ἀπειθεῖν. λέγουσι δὲ καὶ ἀπιστίαν καὶ ἀπείθειαν. Soph. Antig. 219. 377. 652. etc.

VI. (33.)

Phot. p. 346, 19. Ὀρθόπτερον· Σοφ. Αἰθίοψιν· ὀρθοὺς ἔχοντα κολωνούς· τὰ γὰρ εἰς ὕψος ἀνέχοντα πτερὰ ἔλεγον(.) καὶ τὰ περίστωα. Quae si cum Hesych. v. Ὀρθόπτερος, μεγάλους ὤμους ἔχουσα. πτερὰ γὰρ τὰ εἰς ὕψος ἀνέχοντα· ἢ μεγάλας ἔχουσα περιστόους οἰκοδομάς· comparaveris, facile sive in Photii sive in Hesychii verbis aliquid corruptum esse fateberis. Nam in extremis uterque consentit, in prioribus mirum in modum dissentit. Vix autem intelligi potest, quomodo mulier magnis humeris praedita ὀρθόπτερος vocari potuerit; itaque mihi non dubium videtur, quin in Hesychii verbis κολωνοὺς pro ὤμους corrigendum sit, quamvis Ellendtius in Lex. Soph. s. v. Photium ex Hesychio emendandum esse opinetur. Est autem ad ὀρθόπτερος, ni fallor, χώρα vel simile quid subaudiendum, ut de regione arduis collibus tanquam ad coelum tendente sermo sit.

De alio fragmento fortassis huc referendo vide fgm. 27.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΕΣ.

Huius dramatis argumentum e Troica historia ductum fuisse docet auctor hypothesis Aiacis, cuius verba ad Aethiopes attulimus. Brunckius chorum in eo pariter atque in Euripidis Troadibus e Troianis mulieribus constitisse bene perspexit, male autem fabulam satyricam fuisse coniecit. Nam ut omittam, ab hypothesis Ai. auctore eam inter tragoedias enumerari, nec perspici potest, quid mulierum captivarum choro cum satyris commune esse potuerit, neque in fragmentis quidquam inest (nisi forte fgm. II huc referatur), quod Brunckii opinionem firmet. Quodsi vix dubitari potest, quin hoc drama tragoedia fuerit, tamen quid continuerit, a viris doctis ambigitur. Welcker (p. 172.) enim cum propter captivarum mulierum chorum tum propter fgm. III (collatum cum Eurip. Troad. 1136. sq.) a Sophocle in universum idem argumentum, quod ab Euripide in Troadibus expressum sit, tractatum esse dicit, eamque opinionem *Astyanactis* Attii, quippe quae fabula ad Sophocleae exemplar composita fuerit, reliquiis firmari censet. A cuius sententia longe recedunt Ad. Schoellius (de Tetral. Trag. Att. p. 231. sq.) et Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg 184¾. p. IV.). Uterque enim argumentum non ex Ilii Excidio, sed ex ipsa Iliade (lib. I.) ductum esse statuit, ex ipsis fgmtis consequi dicens, de Chryseidis

repetitione actum esse. Nam fgm. XXVIII commemorari Mynetem et Epistrophum, quos cum Briseide cognatos fuisse ex Il. II, 683. sq. appareat; et ad Chrysem sacerdotem ipsum pertinere fragm. VIII[4]) (cf. Hom. Il. I, 37.), VI, XIX, XXVI et XXVII, cuius nomen etiam restituendum esse videatur in fgm. XIII; ad Ulixem denique referenda esse fgm. I. II. et IX. (cf. Il. III, 191. Attii Philoct. fgm. 16. ed. Both.). Schoellius praeterea ab hac fabula *Chrysen* non diversum fuisse ait. Bergkius vero cogitari etiam de alio argumento posse non negat et suspicionem ipsi ortam affert, tragoediam armorum iudicium complexam esse: nam pertinuisse eam ad extrema belli Troiani tempora coniici posse ex hypothesi Aiacis. Chorum autem cur ex mulieribus captivis composuerit poeta, id ipsum ex cyclicis carminibus repetendum esse censet: nam secundum ea captivos suffragia tulisse, utri arma essent adiudicanda (cf. schol. Odyss. XI. 547.) et alio modo ad Troianas mulieres iudicium rettulisse parvae Iliadis auctorem teste Schol. Aristoph. Equ. 1053. At etiamsi e scholiastae Aristophanei verbis id, quod Bergkius voluit, sequeretur, tamen vereor, ut cuiquam persuadeat, de virorum, imprimis de Ulixis et Aiacis virtute in tragoedia a mulieribus iudicatum esse. Neque illud armorum iudicium, si quid video, quamquam locum in tragoedia habere, eius summam efficere poterat, nisi, sicut apud Aeschylum (vide eius Ὅπλων κρίσιν) fabula subsequebatur, qua tragicus illius iudicii exitus h. e. Aiacis mors continebatur. Altera autem Bergkii sententia quum fragmentis ipsis niti videatur, multo magis nobis arridet; sed quo speciosior est, eo cautiores esse debemus, ne in errorem inducamur. Verissima enim videntur, quae contra eam Welcker ipse (p. 1559. sq.) et Ahrens (p. 276.) disputarunt: itaque nescio an Sophoclem in hac fabula Astyanactis mortem tractasse probabilius sit. De conformatione tragoediae autem ne coniecturam quidem proferre ausim.

I. II. (34.)

Harpocr. p. 28, 13. Bekk. ἀπομάττων. Σοφ. Αἰχμαλωτίσι

στρατοῦ καθαρτὴς κἀπομαγμάτων ἴδρις.

καὶ πάλιν

δεινότατος ἀπομάκτης τε μεγάλων συμφορῶν.

cf. Bekk. An. Gr. p. 431, 31. ἀπομάγματα, τὰ ἀποκαθάρματα. Deinceps: ἀπομακταί, τὰ (leg. οἱ) αὐτὰ ταῦτα (sc. ἀπομάγματα) καθαίροντες. Hesych. ἀπομακτής, ὁ περικαθαρτής. Id. ἀπομάγματα, περιθειώματα. Brunckius dedit: δεινότατον ἀπομακτῆρα μ. σ.

III. (35.)

Pollux. X, 190. αὐτὸ δὲ τὸ πήλινον, ὃ περιείληφε τὰ πλασθέντα κη-

---

4) Hunc versum, si quidem in eius fine Casaubonus recte ἔχω supplet, etiam Apollo in prologo vel in fine fabulae dicere poterat.

ρινα, ἃ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς προσφορὰν τήκεται καὶ πολλὰ ἐκείνῳ τρυπήματα ἐναπολείπεται, λίγδος καλεῖται· ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἔφη ἐν Αἰχμαλώτοις

ἀσπὶς μὲν ἡμῖν λίγδος ὡς πυκνομματεῖ.

Sic dedit Bekker. In Pollucis verbis legebatur μίλιγδος, in Sophocleis ἡμίλιγδος, quae iam Leopardus et Hemsterhusius correxerant. In fine versus optimi libri praebent πυκνώματι, unde Kuehnius πύκν' ὀμματεῖ, Lobeckius (in Ellendtii Lex. Soph. II. p. 681.) πυκνομματεῖ effinxit. Ad hunc locum spectasse videtur Hesych. v. γλίδον χοάναι (h. e. λίγδοι, χοάναι), εἰς οὓς τύπους κατέρχεται τὸ ἐν τῇ χώνῃ διὰ τῶν κεντημάτων· ἦσαν δὲ πήλινοι. Σοφοκλῆς. cf. Eustath. p. 1926, 53.

IV. (36.)

Schol. ad Aristoph. Ran. 231. καλαμόφθογγα·) — ἠχώδη δὲ ἡδὺ (Fritzschius ad h. l. corrigit: ἠχὼ δὲ ἡδεῖα) ἀπὸ τῆς λύρας ἀνεπέμπετο, ἢ ὅτι κάλαμος πάλαι ἀντὶ τοῦ κέρατος ὑπετίθετο τῇ λύρᾳ. Καὶ διὰ τοῦτο ἐκ συνηθείας κάλαμον καλοῦσι τὸ κέρας, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Αἰχμαλώτοις (sic cod. Ven. Αἰχμαλωτίσι. Ald.)

ὑφηρέθη σοι κάλαμος ὡσπερεὶ λύρας.

Pro σοι in edit. Ald. et ap. Polluc. IV, 62, qui eundem versum omisso fabulae nomine affert, σου legitur, quod Dindorfius in σοὐ h. e. σοὶ ὁ, de qua contractione ad Vesp. 902 verba fecit, mutavit, parum probabiliter. — Copiose de hoc loco disputavit Fritzschius l. c.

V. (37.)

Schol. ad Nic. Ther. 17. sq. τὸ δὲ ὑπὸ λᾶϊ ἀντὶ τοῦ ὑπὸ λίθῳ, παρόσον ὑποκάτω τῶν λίθων οἱ σκορπίοι κρύπτονται· ὡς Σοφοκλῆς ἐν Αἰχμαλώτοις·

ἐν παντὶ γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθῳ.

Γάρ τοι pro vulg. γάρ τε correxit Brunck. Eadem verba olim etiam apud Suid. v. ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος contra librorum fidem a nescio quo e Schol. Nic. infersa legebantur, iure autem a Bernhardyo omissa sunt. De proverbio, quod Sophocles h. l. expressit, cf. Zenob. V, 20. Diogenian. VIII, 59. Phot. p. 629, 24. Hesych. s. v. Arsen. Viol. p. 459. ed. Walz. Ael. Hist. An. XV, 26. Fritzsch. ad Aristoph. Thesm. 529.

VI. (38.)

Steph. Byz. v. Βωμοί. — τὸ τοπικὸν βώμιος, καὶ κατὰ παραγωγὴν βωμιαῖος· Σοφ. Αἰχμαλωτίσι (Meinek. Αἰχμαλώτισι)

καὶ βωμιαῖον ἐσχάρας λαβών.

Brunckius dedit ἐσχάραν, Meinekius post λαβὼν addi vult λίθον, sed nescio an post ἐσχάρας exciderit δαλόν, quod, si rationem palaeographicam respicis, simillimum fuit voci λαβών.

VII. (39.)

Steph. Byz. v. *Εὐρώπη — λέγεται καὶ Εὐρώπεια, καὶ διὰ τοῦ ι Εὐρωπία παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἰχμαλωτίσι*

καὶ νησιώτας καὶ μακρᾶς Εὐρωπίας

Legebatur *μακρὰς*, quod Brunck. in *μακρὰν* i. e. *longe ab Europa*, mutari voluit. Rectius autem Ellendt. (Lex. Soph. II. p. 49.) scripsit *μακρᾶς* proximo versu *ἐνοίκους* (malim *οἰκήτορας*) vel simile quid subsecutum esse statuens, et *μακρᾶς* bene *late patentis* interpretatur, ut non opus sit emendatione Th. Bergkii (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. p. 76. et l. c.) *κἀκ μακρᾶς Εὐρωπίας* corrigentis. *Εὐρωπία* legitur etiam in Eurip. Ion. 1607. fgm. 383.

VIII. (40.)

Steph. Byz. v. *Χρύση, ἡ πόλις τοῦ Ἀπόλλωνος ἐγγὺς Λήμνου. Σοφοκλῆς* (fgm. 363.) *καὶ ἐν Αἰχμαλωτίσι*

Ταύτην ἐγὼ Κίλλαν τε καὶ Χρύσην —

Casaubonus in fine versus supplet *ἔχω*, Meinekius *νέμω*. Stephani errorem, qui h. l. duas Chrysas, Lemniam et Troicam confudit, iam notavit Salmasius.

IX. (41.)

Phot. p. 643, 7. Etym. M. p. 789, 43. Suid. s. v. *Φαῦλον. — — τεθείη δ' ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου. Σοφ. Αἰχμαλωτίσιν·*

Εἰ μικρὸς ὢν τὰ φαῦλα νικήσας ἔχω.

Consentit etiam Hesych. s. v. qui praeter alia explicandi vocabula etiam *ἁδρὸν* et *μέγα* ponit. Recte Ellendt. (Lex. Soph. II. p. 896.) grammaticos inani antitheti captandi specie deceptos esse suspicatur, ut *μικρὸν* necessario *τῷ μεγάλῳ* opponi debuisse putarint, Sophoclem vero tale quid posuisse: *μὴ θαυμάζετ', εἰ μικρὸς ὢν τὰ φαῦλα νικήσας ἔχω, parvos enim parva decent.*

X. (42.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 9, 9. *Σαρπηδών, σαρπηδόνος, εἴτε ὁ ἥρως, εἴτε ἡ πέτρα, εἴτε ἡ ἀκτή, εἴτε ἡ νῆσος. ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἰχμαλωτίσιν εἴρηται Σαρπηδὼν ἀκτή.* (sequitur fgm. 593.) Ad Sophoclis locum respexisse videntur Hesych. Phot. p. 502, 3. *Σαρπηδὼν ἀκτή· ἄκρα τῆς Θρᾴκης. κρατίστην* (leg. *Κράτης τὴν* collat. Suid. l. c.) *μεγάλην· καὶ νῆσος πρὸς τῷ Ὠκεανῷ, ἐν ᾗ αἱ Γοργόνες.* Hinc fortasse corrigendus Suid. v. *Σαρπηδονία ἀκτή. ἄκρα τῆς Θρᾴκης. Κράτης τὴν μεγάλην. καὶ νῆσον πρὸς τῷ Ὠκεανῷ. ἐν ᾗ αἱ Γοργόνες.* quamquam etiam Zenob. V, 86 scripsit: *Σαρπηδονία ἀκτή· τόπος οὗτος Θρᾴκης, ἀεὶ κλύδωνας ἔχων καὶ κυματιζόμενος, ἱερὸν Ποσειδῶνος.*

Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Σαρπηδονία περὶ Κιλικίαν· καὶ ἄλλη πρὸς τῷ Ὠκεανῷ, Γοργόνων οἰκητήριον. cf. Steph. Byz. v. Σαρπηδών.

XI. (43.)

Hesych. Αἰχμόδετος, αἰχμάλωτος. Σοφ. Αἰχμαλωτίσιν. (cod. —ώτησιν). Eadem omissis poetae et fabulae nominibus habet Etym. Magn. p. 41, 3.

XII. (44.)

Hesych. Ἀλιτροσύνη, ἁμαρτία. καὶ ἀλιτρία. Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσι (cod. —ώτησι) λέγει. cf. Bekk. An. Gr. p. 377, 6. Etym. M. p. 65, 10. Suid. s. v. ἀλιτρία· ἀντὶ τοῦ ἁμαρτία. Ἀριστοφάνης (Ach. 871.). καὶ ἀλιτρός, ἁμαρτωλός.

XIII. (45.)

Hesych. Ἀμφίλινα κρούπαλα· Σοφ. Αἰχμαλωτίσι (cod. —ώτησι)·

Πατὴρ δὲ χρυσδὺς ἀμφίλινα κρούπαλα.

M. Musurus correxit: πατὴρ δὲ χρύσε' εἰσδὺς ἀμφίλινα κρούπαλα. Brunckius: πατὴρ δὲ χρύσε' ἀμφίλιν' εἰσδὺς κρούπαλα. Ad. Schoellius et Th. Bergkius autem, ut opinioni, quam de fabulae argumento sibi finxerant, patrocinarentur, Chrysae nomen in versum intulerunt, ille: πατὴρ δὲ Χρύσης ἀμφίλινα κρούπαλα, hic: πατὴρ δὲ Χρύσης ἀμφιλεγνῆ κρούπαλα corrigens. Bergkius praeterea haec addit: „Chrysae quidem nomen latere hic certum arbitror, sed cum illud ἀμφιλεγνῆ non satis sit certum (dictum est quemadmodum περιλεγνές, quidquid praetextum est purpura, vel colore alio variegatum) fortasse probabilius existimes scripsisse poetam:

Πατὴρ δὲ Χρυσηΐδος ἀμφίλινα
κρούπαλα

ut haec ex chori carmine sint petita.“ At vereor, ne vir doctissimus, quum haec scriberet, iocatus sit; nam quis quaeso scriptor sanus dixerit: „pater (Chryses) filiae Chrysae etc.“ Quomodo Sophoclis versus restitendus sit, haud facile est ad dicendum, quum de metro non constet: neque tamen Chrysae vel Chryseidis nominis inferendi ulla adest causa. Fortasse scribendum est: πατὴρ δὲ χρύσεα δὺς ἀμφίλινα κρούπαλα. cf. Eur. El. 191. καὶ παρ' ἐμοῦ χρῆσαι φάρεα πολύπηνα δῦναι. et al. loc. Quamquam, si rationem palaeographicam respicimus, etiam tale quid in corruptis Hesychii verbis latere potest: πάτερ, δέχου δίσσ' ἀμφίλινα * κρούπαλα. Sententia si quem in tragoedia offendat, conferat Aesch. fgm. 251.

XIV. (46.)

Hesych. Ἀνηκές, ἀνῆκον (cod. ἀηκές, ἄηκον praeter literarum ordinem). Σοφ. Αἰχμαλώτησιν (sic). Recte monuit Ellendt. (Lex.

Soph. I. p. 153.) corrigendum videri: ἀνῆκες, ἀνήκεστον, *quod sanari nequit.*

XV. (47.)

Hesych. Ἀπειθής, ἀνυπότακτος, ἄπιστος. Σοφ. Αἰχμαλωτίσιν (cod. —ώτησιν). Non opus est correctione ἄπειστος, quae facile alicui in mentem veniat propter fgm. 32 et 577.

XVI. (48.)

Bekk. An. Gr. I. p. 447, 7. Bachm. An. Gr. I. p. 146, 15. Ἀρτάνη· κυρίως μὲν ἡ τῶν (διὰ τῶν Ellendt.) καλωδίων ἀγχόνη. Σοφ. δὲ ἐν Αἰχμαλωτίσιν ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ. cf. Etym. M. p. 150, 3.

XVII. (49.)

Hesych. Ἄσεπτον, ἀσεβές. Σοφ. Αἰχμαλώτοις. Idem legitur in Bekk. An. Gr. p. 451, 19. omisso Sophoclis loco. Sophocles hac voce etiam usus est in OR. 890. Euripides in Bacch. 878. Hel. 541. Iphig. Aul. 1092.

XVIII. (50.)

Hesych. Ἄχνην Λυδῆς (cod. λυδὶς) κερκίδος· Σοφ. Αἰχμαλώτοις. Deinceps: ἄχνην, τὸ ἄκρον, κατὰ τὴν ἐργασίαν ἄκρως ἔχον. ἄχνη δηλοῖ δὲ καὶ τὸ λεπτὸν ξύσμα. cf. Etym. M. p. 181, 48. 182, 20. sq. 494, 12. Suid. v. ἄχνη, πᾶσα λεπτότης ὑγροῦ καὶ ξηροῦ. Aliter Aesch. fragm. 419.

XIX. (51.)

Suid. v. Βαιαί, μικραί. καὶ βαιός, ἰδίως ἀντὶ τοῦ εἷς. Σοφ. (OR. 750.) καὶ ἐν Αἰχμαλωτίσιν·

Ἔσπεισα βαιᾶς κύλικος ὥστε δεύτερα.

Καὶ αὖθις (Ai. 292. sq.). Bernhardyus in adnot. ad h. l. correxit: ὡς τὰ δεύτερα, *poculo libavi modico, ut qui secundo loco propinarem;* haud feliciter. Th. Bergkius l. c. ὥστε δευτέραν supplens σπονδήν. Sed ὥστε ferri nullo modo potest. Nescio igitur an Sophocles scripserit: ἔσπεισα βαιᾶς κύλικος ὁσίας δεύτερα | [σπονδάς vel χοάς]. h. e. *iterum e parvo calice sacras libationes feci.* Nisi forte etiam in δεύτερα aliud quoddam v. c. νερτέροις latet. cf. Eur. Or. 1018. σπεισάσα νερτέροις χοάς. Βαιὰ κύλιξ habet etiam Lycophr. fgm. 3. (Vol. III. p. 175.)

XX. (52.)

Hesych. Ἐμπλευρον· ἐνάλλου εἰς (ἐναλούεις cod.) τὰς πλευράς. Σοφ. Αἰχμαλώτησιν (sic).

XXI. (53.)

Hesych. Ἐνόπαις· ἐνωτίοις· τῇ προσῳδίᾳ ὡς φιλόπαις. Σοφ. Αἰχμαλώτησιν (sic). Male apud Hesych. legitur ἐνώταις, ἐνωτίοις, quod correctum est ex Etym. M. p. 344, 47. ἐνοπαῖς (sic), τοῖς ἐνωτίοις, ἀπὸ τοῦ ταῖς τῶν ὤτων ὀπαῖς κεῖσθαι (ἐπικεῖσθαι Brunck. ἐγκεῖσθαι Ellendt.) Σοφοκλῆς. cf. Boeckh. Expl. Pind. p. 276.

XXII. XXIII. (54.)

Hesych. Ἐνστερνομαντίαις, ἐγγαστριμύθοις· Σοφ. Αἰχμαλώτησιν (sic). Vox ἐνστερνομαντία cum per se (praecipue numero plurali), tum propter vocem interpretationis caussa adiectam tum propter hos locos: Poll. II. 162. καὶ στερνόμαντιν Σοφοκλῆς τὸν καλούμενον ἐγγαστρίμυθον. Schol. Plat. p. 372. Suid. v. Ἐγγαστρίμυθος. ἐγγαστρίμαντις· ὃν νῦν τινες Πύθωνα, Σοφοκλῆς δὲ στερνόμαντιν. Mich. Apost. VI, 46. Ἐγγαστρίμυθος καὶ Πύθων σὺ τυγχάνεις· ἐπὶ τῶν τερατολόγων καὶ θαυματοποιῶν. Σοφοκλῆς στερνόμαντιν τὸν τοιοῦτόν φησι. dubitationem movet. Idem sensit A. Nauckius, qui (in Philolog. IV. p. 538) corrigi iussit: στερνομάντιες (?), ἐγγαστρίμυθοι. Malim ἐν στερνομάντεσι. Nam dativum legisse videtur Hesychius.

XXIV. (55.)

Hesych. Ἐπιμάσσεται, ἐπαύξεται ἐπὶ πλέον. ἀπο τοῦ μάσσονος, ὅ ἐστι μακρότερον. οἱ δὲ ἐφάψεται, ψηλαφήσει. ἢ οἷον οὐ λιμώσσει (Reisk. λιμώξει) ἀλλὰ καὶ προσεπιμάσσεται (Reisk. προσεπιμασήσεται) πλείω. Σοφ. Αἰχμαλώτησιν (sic).

XXV. (56.)

Hesych. Ἴαννα (Ellendt. Ἰάννα)· ἐν μὲν Αἰχμαλωτίσι (cod. —ώτησι) Σοφοκλέους ἀπέδοσαν Ἑλληνική. ἐπεὶ Ἴαννας (Schweighaeus. Ἰάονας. Casaub. Ἰάονας. Ellendt. Ἰᾶνας) τοὺς Ἕλληνας λέγουσιν. ἐν δὲ Τριπτολέμῳ ἐπὶ γυναικὸς, ὡς καὶ ἐν Ποιμέσι. τινὲς δὲ τὴν Ἑλένην. ἐπιεικῶς δὲ οἱ βάρβαροι τοὺς Ἕλληνας Ἴωνας λέγουσιν. ἐν δὲ Τρωΐλῳ βάρβαρον θρήνημα τὸ ἰαί. ἢ ὄνομα γυναικός.

XXVI. (57.)

Hesych. Ἱερόλας· ἴσισυς (ἴσιφυς. Musur.) Σοφ. Αἰχμαλώτοις. ὡς καὶ τὸν γέροντα γεροιδὰν ἢ γεροῦντος (γεροῦντα Musur.) λέγει. Heringa correxit ἱερόλας, ἱερεύς. Σ. Α. ὡς καὶ τὸν γέροντα γεροίταν ἢ γεροντίαν λέγει. probabilius Dindorfio scribente: ὡς καὶ τὸν γέροντα γηρόαν λέγει.

XXVII. (58.)

Hesych. Ἱκτορεύσομεν, ἱκετεύσομεν. Σοφ. Αἰχμαλώτησι (sic).

XXVIII. (59.)

Herodian. περὶ ἰλιακ. προσῳδ. (p. 291. ed. Lehrs.) ap. Schol.

Hom. Il. ο'. 302. τὸ γοῦν Μύνης ὁ μὲν ποιητὴς περιττοσυλλάβως ἔκλινεν (Il. XIX. 296.) „πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος.“ ὁ δὲ Σοφοκλῆς

Μύνου τ' Ἐπιστρόφου γε (leg. τε).

cf. Eustath. p. 1017, 10. Locum ad Αἰχμαλωτίδας pertinere docet Choerobosc. Dictat. in Theodos. (in Bekk. An. Gr. III. p. 1399). p. 140, 5. ed. Gaisf. Μύνης, Μύνου καὶ Μύνητος. Σοφοκλῆς Μύνου ἔκλινεν Αἰχμαλωτίσιν (Αἰχμαλώτησιν. cod.) εἰπὼν „Μύνου τι ἐπιστρέφου γε.“ quae Th. Bergkius (ad Anacr. p. 106.) bene in Μύνου τ' Ἐπιστρόφου τε mutaverat, antequam scholiastae Hom. huc relatus erat.

Α Κ Ρ Ι Σ Ι Ο Σ.

Quum Acrisius Athenaeo (XI. p. 466. A. cf. fgm. 354.) teste etiam in Sophoclis Larissaeis in scenam processerit, Brunckius *Acrisium* et *Larissaeos* eandem coniecit fabulam esse, cuius argumentum mors Acrisii fuerit secundum oraculum a Perseo nepote interemti (cf. Apollod. II, 4, 4). Quam opinionem iam Iacobsius (in Additam. ad Sulzeri Theor. Art. IV. p. 122) impugnavit verissime monens, in *Acrisio* Danaes et Persei exilium, in *Larissaeis* Acrisii mortem expositam fuisse. Nam quae ex *Acrisio* citantur fragmenta haud facile in fabula, quae Acrisii obitum continuit, locum habere potuerunt; imprimis fragm. IV. Argivam virginem (Danaen) inter personas fuisse docet, atque ex ipsa ratione, qua Athenaeus l. c. Acrisium *Larissaeorum* commemorat, concludi potest, eundem regem etiam in alia fabula *(Acrisio)* partes obtinuisse. Itaque haud dubium esse mihi videtur, quin haec fabula in universum idem argumentum habuerit, quod Euripides in *Danae* spectandum proposuit. cf. Eurip. Fragm. p. 154. Quaeri autem potest, quum inter Sophoclis fabulas etiam *Danaë* aliquoties laudetur, utrum haec eadem atque *Acrisius* an diversa fuerit tragoedia. Welcker p. 349 rem in medio reliquit. Dicit enim: quum Acrisius in duabus fabulis egerit, fieri potuisse, ut pro *Acrisio*, quo haec tragoedia facilius a *Larissaeis* distingueretur, etiam *Danaes* nomen ad citandam fabulam adhiberetur: nam *Danaen* sine dubio idem argumentum complexam esse atque *Acrisium*. Cogitari tamen posse, Sophoclem hoc argumento etiam in dramate satyrico usum esse. Quae Welckeri sententia ex parte tantum probari potest. Nam ut concedendum sit, *Acrisium* et *Danaen* eandem potuisse fabulam esse ac fortasse re vera fuisse (cf. Danaes fgm. I.), tamen nec pro *certo* affirmare ausim, *Danaen* idem argumentum continuisse atque *Acrisium*, nec cuipiam credam, idem dramate satyrico exprimi potuisse. Nonne vero in *Danae* illa historia, quam Aeschylus in Polydecta, Euripides in *Dictye* repraesentavit, quamquam longe alia ratione, tractata esse potuit? cf. Eurip.

Fragm. p. 164. Cuius fabulae argumentum si recte consideratur, facile eam inscribi etiam *Danaes* nomine potuisse intellegitur. Itaque quae ex *Danae* afferuntur fragmenta huc referre non ausi sumus.

I. (60.)

Stob. CXIX, 7. Σοφ. Ἀκρισίῳ·

Τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ.

Fragm. I — IV e colloquio inter Acrisium et Danaen petita esse egregie Iacobsius monuit. Danae enim patrem rogasse videtur, ne ipsam in exilium mitteret: is autem in proposito perseverat oraculo commotus, ne ab nepote interficeretur. — Hunc versum Crates ap. Stob. CXV, 9 in usum suum convertit, sed vide, ne Grotius eum rectius a praecedentibus seiunxerit.

II. (61.)

Stob.CXIX, 12. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Τὸ ζῆν γάρ, ὦ παῖ, παντὸς ἥδιστον γέρας·
θανεῖν γὰρ οὐκ ἔξεστι τοῖς αὐτοῖσι δίς.

Meinekius (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. a. 1843. p. 293.) vs. 1. bene correxit παντὸς ἥδιον.

III. (62.)

Stob. LXXIX, 24. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Ῥῆσις βραχεῖα τοῖς φρονοῦσι σώφρονα
πρὸς τοὺς τεκόντας καὶ φυτεύσαντας πρέπει.

Vs. 2. displicet tautologia, ut nesciam, an κἀναθρέψαντας vel simile quid corrigendum sit.

IV. (63.)

Stob. LXXIV. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Ἄλλως τε καὶ κόρη τε κἀργεία γένος,
αἷς κόσμος ἡ σιγή τε καὶ τὰ παῦρ' ἔπη.

Meinekius l. c. ingeniose hoc fragm. cum antecedente coniunxit commate post πρέπει posito et verbis κόρη τε κἀργεία in κόρῃ τε κἀργείᾳ mutatis. — Vs. 2. in Paris. A. a manu prima est σεσίγηται. Ad sententiam cf. fgm. 427. —

V. (64.)

Stob. VIII, 2. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Βοᾷ τις· ὦ ἀκούετ'· ἢ μάτην ὑλακτῶ;
ἅπαντα γάρ τοι τῷ φοβουμένῳ ψοφεῖ.

Vs. 1. manifesto corruptus est. Cui mederi studuerunt Brunckius

et Seidler (de vers. dochm. p. 82.) scribentes: ἢ ὑλακτῶ μάτην; quod ferri posse iure God. Hermannus (El. Doctr. Metr. p. 50.) negavit ipse corrigens: ἢ μάτην ὑλῶ; Quae correctio non magis ad verum accedit, quam quae a Porsone ad Aristoph. Equ. 1013 proposita est: ἢ λάσκω μάτην; nam nec dicendi nec latrandi (conviciandi) notio sententiae convenit. Quam ob rem Halmius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1841. n. 104. et Lectt. Stob. p. 50) emendavit: ἢ μάτην κλύω; *an falso audio?* i. e. an formidine deceptus falso aliquem clamitantem mihi audire videor? Egregie simul conferri iussit Eurip. Phoen. 271. sq. ὠὴ τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα; ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται. ὅταν δι' ἐχθρᾶς ποὺς ἀμείβηται χθονός. Cf. Soph. fgm. 858. Ab Halmii opinione non multum recedit Meinekius l. c. dicens, verborum nexu efflagitari sententiam: *an timor meus vanus est?*, itaque tale verbum requiri, quale sit ὀκνῶ. De vi adverbii μάτην disputavit Markl. ad Eur. Suppl. 127 (138.)

VI. (65.)

Stob. XII, 2.

Ἀλλ' οὐδὲν ἕρπει ψεῦδος εἰς γῆρας χρόνου.

Locus in Paris. A. deest, in Paris. B. c. lem. Σοφ. Ἀλευάδαις legitur, sed Trincavellus e libris quibusdam et Brunckius optimo codice Vindob. (ex quo lemma ἀκρισί nuper etiam Gaisfordus ad calcem Stob. Eclog. Vol. II. p. 862 attulit) fretus eum huc pertinere dicunt.

VII. (66.)

Stob. LXII, 30. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Δῆλον γὰρ ἐν δεσμοῖσι δραπέτης ἀνὴρ
κῶλον ποδισθεὶς πᾶν πρὸς ἡδονὴν λέγει.

Grotius dedit δοῦλον γάρ, quem secuti sunt Brunckius et Dindorfius. Sed recte se habet δῆλον, si quidem aut ἐν in ὡς mutatur aut saltem post γὰρ colon ponitur. Sententia haec est: *homo fugitivus in vincula coniectus facile omnia secundum voluntatem (eius, qui eum vinxit,) loquitur.*

VIII. (67.)

Stob. CVIII, 56. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

Θάρσει, γύναι· τὰ πολλὰ τῶν δεινῶν ὄναρ
πνεύσαντα νυκτὸς ἡμέρας μαλάσσεται.

IX. 68.)

Hesych. Ἄδοξα, τὰ παράδοξα καὶ (ἃ add. Musur.) οὐκ ἄν τις ἐδόξασεν. Σοφ. Ἀκρισίῳ (Ἄκρισιν. cod.). Eadem fere sine Sophoclis loco praebent Bekk. An. Gr. p. 344, 27. Cf. Suid. v. ἀδοξότατα.

X. (69.)

Hesych. Ἀκτίτης (cod. Ἀκτήτις) λίθος· ἀπὸ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ἀκτῆς. Σοφ. Ἀκρισίῳ. cf. Suid. et Bekk. An. Gr. p. 370, 12. Ἀκτή· ἰδίως ἐπιθαλαττίδιός τις μοῖρα τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν καὶ ὁ ἀκτίτης λίθος. ἐκάλουν δὲ οὕτως καὶ τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν ἀπὸ τινος Ἀκταίωνος βασιλέως, οἱ δὲ διὰ τὸ τὴν πλείω τῆς χώρας ἐπιθαλάττιον εἶναι. Cuius orae lapis a Sophocle ἀκτίτης dictus sit, dubitari potest, quum grammatici dissentiant; sed quum fabulae scena Argis fuerit et Hesychius solus Sophoclis locum servaverit, ei magis quam reliquis confidendum videtur.

XI. (70.)

Hesych. Ἄλοιμα, χρῖσμα τοίχων (cod. τειχων). Σοφ. Ἀκρισίῳ. cf. fgm. 869.

XII. (71.)

Hesych. Ἀνταίαν, ἔκτοπον, χαλεπήν· Σοφ. Ἀκρισίῳ. (cod. τισίω.) cf. fgm. 295. 375.

XIII. (72.)

Hesych. Ἀπόδρομον, ἐλαττούμενον τοῖς δρόμοις ἢ παλίνδρομον ἢ μετ' ἐπάνοδον. Σοφ. Ἀκρισίῳ (cod. ἀκρησίῳ.). Ellendtius (Lex. Soph. I. p. 198.) corrigi iubet: μετ' ἐπανόδου, et aptissime monet, apud Cretenses ἀποδρόμους vocari τοὺς μήπω κοινῶν δρόμων μετέχοντας ἐφήβους teste Eustath. p. 727, 21. 1788, 56, qui tamen p. 1592, 56. eandem vocem verbis τὸν πεπαυμένον τῶν δρόμων explicat.

XIV. (73.)

Hesych. Ἀποφανθείς, ἐν τῷ φανερῷ καταστάς. Σοφ. Ἀκρισίῳ.

XV. (74.)

Hesych. Ἀρώματα (cod. ἀρόματα), ἀροτριάματα· καὶ ἐπὶ τοῦ ἀροῦν τα ἄλφιτα οὕτω λέγεται. Σοφ. Ἀκρισίῳ (cod. ἄκρισι). Scribendum esse ἀπὸ τοῦ ἀροῦν. καὶ κτλ. iam vidit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 240. De re cf. Schol. Aristoph. Pac. 1158. τἀρόματα·) τὰ ἀροτριάματα, παρὰ τὸ ἀροτριοῦν· τὰ προηροτριωμένα. λέγουσι δὲ ἔνιοι καὶ τὰ ἄλφιτα καὶ τὸν λιβανωτὸν ἀρώματα, ὡς παρ' Εὐπόλιδι „καὶ εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων" ἀντὶ τοῦ τῶν ἀλφίτων. ἐκτείνεται δὲ διὰ τὴν συναλοιφήν. Polluc. I, 26. — ἀρώματα λύειν ἐν πυρί· τὰ δὲ ἀρώματα καὶ θυμιάματα καλεῖται.

XVI. (75.)

Hesych. Ἄστομος, ὁ μὴ δυνάμενος λέγειν. Σοφοκλῆς Ἀκρισίῳ. Alia significatione vocem habent Soph. El. 724. Aesch. fragm. 338.

XVII. (76.)

Hesych. Βίδην, εἶδος κρούματος (cod. κροῦμα). Σοφοκλῆς Ἀκρισίῳ (cod. ἀκρ . . . .)

ὥστ'
ἐπιψαλεῖν βίδην τε καὶ ξυναυλίαν.

ἄλλοι βίθυν. Metrum sententiamque restituit Brunckius, quum apud Hes. esset ὡς ἐπιψάλλειν. — Huc fortassis etiam referendum est fragm. 207.

XVIII. (77.)

Hesych. Ἰλλάδας, γονὰς ἀγελαίας (cod. ἀγελειὰς)· καὶ τὰς συστροφάς. Εὐριπίδης Φρύξῳ καὶ Σοφοκλῆς Ἀκρισίῳ. Post ἀγελαίας interpunximus, quo facto non opus est correctione L. Dindorfii (in H. Steph. Thes. II. s. v. γονή.) verba καὶ τὰς συστροφὰς e versu sequ. irrepsisse locumque sic restituendum esse dicentis: ἰλλάδας γονὰς, ἀγελαίας. Εὐρ. Φρ. καὶ Σοφ. Ἀκρ. καὶ τὰς συστρ. in quibus ἰλλάδας γονὰς de bubus aratoribus adhibitum sit, sicut in Antig. 341. ἰλλομένων ἀρότρων. cf. Soph. fragm. 708. vs. 10. Aesch. fragm. 182. Nam si Hesychius verba ἰλλάδας γονὰς explicare voluisset, non potuisset addere καὶ τὰς συστροφάς, quippe quae ad solum ἰλλάδας pertinerent. Haud dubie in loco, quem Hesychius sibi explicandum sumsit, scriptum fuit ἰλλάδας γονὰς, sed quum ἰλλάδας solum explicatione indigeret, id explicuit, γονὰς autem in ipsa explicatione adiecit, ut omnes scirent, ad quam vocem ἰλλάδας pertinuisset. Ceterum Euripidis et Sophoclem nomina tantummodo ad postremam explicationis partem καὶ τὰς συστροφὰς (sc. σημαίνει) pertinere, iam omnes fere interpretes viderunt. Cum ea autem comparari possunt Suid. v. Ἰλλάδες, οἱ δεσμοί. et paullo post Ἰλλὰς, τὸ σχοινίον. καὶ ἰλλάσι, τοῖς δεσμοῖς. Etym. M. p. 361, 44. et p. 470, 199. ἐπιλλίζουσι — ἐξ οὗ καὶ ἰλλάδες, οἱ συνεστραμμένοι ἱμάντες. p. 470, 177. Etym. Gud. p. 247, 10. Hom. Il. XIII, 572.

Ad Sophoclis Acrisium praeterea a quibusdam refertur locus Hesych. v. Γάστριον· πέμμα σισαμῶδες· παρὰ Ἀκρισίῳ, sed egregie dudum Casaubonus emendavit πέμμα τι σησαμῶδες παρὰ Κρησὶν, quae correctio (a Schowio p. 189. olim probata) nunc confirmatur grammatico in Bekk. An. p. 230 et Etym. s. v. Similiter scriptura παρὰ Κρησὶν ap. Hes. v. Τέλχανος in π ἐ κρισίῳ corrupta est. cf. Schow. p. 191.

Α Λ Ε Α Δ Α Ι.

Brunckius hanc fabulam Ἀλωάδας inscripsit et auctoritate Hemsterhusii (ad Lucian. Contempl. p. 474.), qui Aloadarum historiam[5])

[5]) Vide quae de iis narrant Hom. Od. λ', 305. sq. Apollod. I, 7, 4. Schol.

argumentum tragoediae aptum praebere non potuisse bene perspexerat, inductus satyricam fuisse sibi persuasit; sed neque quidquam est, quod suspicionem de dramate sat. confirmet, neque fabula uno loco excepto (fragm. XI.), quo calami vitium statuendum videtur, non *Ἀλῳάδαι*, sed optimorum librorum consensu *Ἀλεάδαι* (*Ἀλεάδες*, *Ἀλαιάδαι*) vel *Ἀλευάδαι* nominatur. Cuius argumentum primus perspexit ac peculiari libello [6]) patefecit *Fr. Vater*. Recte enim ex *Aleadarum* titulo concludit, Alei filios, quorum Pausanias (VIII, 4, 8) tres, Lycurgum, Amphidamantem et Cepheum, Hyginus (fab. 244.) vero duos, Hippothoum et Nereum commemorat, in dramate egisse, in eo igitur historiam, quae ad Alei domum pertinuerit, tractatam fuisse. Quam, quum in fragm. I. II. de Telepho sermo esset, egregie vidit latere in hisce Alcidamantis (in Bekk. Oratt. Att. T. V. p. 670. s. p. 185. Steph.) verbis: *Ἀλέῳ γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δέλφους ἐχρήσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὅτι αὐτῷ ἔκγονος ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τούτου δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπὼν εἴποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται θανατώσειν αὐτήν. Τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς στρατευόμενος ἐπ' Αὐγέαν εἰς Ἦλιν καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο. Ἐπεὶ δὲ κύουσαν αὐτὴν ᾔσθετο ὁ πατὴρ Ἄλεὼς μεταπέμπεται τὸν τούτου (Παλαμήδους) πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε αὐτὸν εἶναι καὶ δεινόν. Ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι· ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν αὐτήν. καὶ ὡς γίνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει τίκτεν Τήλεφον. Ἀμελήσας δὲ ὢν ὁ Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον ἐς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ Τεύθρας ἄπαις ὢν τὴν μὲν Αὔγην γυναῖκα ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ δίδωσί τε αὐτὸν Πριάμῳ εἰς τὸ ὀλίγον παιδεῦσαι.* Quae si cum fabulae titulo comparantur, facile inducimur, ut Vatero oraculum ab Alcidamante commemoratum in ea exitum habuisse credamus. Telephus igitur Tegeam venisse videtur, ut debitam aviti regni partem sibi posceret, quam avunculi initio ei denegarunt, quum de eius origine dubitarent. De qua ubi certiores facti erant, haud dubie Telepho insidias struebant, quia et veteris istius oraculi meminerant et imperium minui nolebant. Sed ille eorum dolum sive effugit sive fefellit eosque interemit. Quum eo autem non modo parricidio se inquinasset, sed fortassis etiam in vitae discrimen adductus esset, pater eius Hercules in scenam prodiret necesse erat, qui filium periculo liberavit et in Mysiam ire iussit, ubi a caede expiaretur. — En! habes dramatis argumentum, ad quod accuratius cognoscendum fragmenta paene nihil valent. —

Hom. Il. ε', 385. Nicephor. Progymn. 13 in Walzii Rhett. II. p. 439. Sever. Ethop. 6. ibid. p. 539. Eberzius in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. a. 1846. nr. 99.

6) Die Aleaden des Sophocles. Ein Beitrag zur Literaturgeschichte dieses Dichters von Fr. Vater. Berlin, 1835.

I. II. (78.)

Aelian. H. An. VII, 39. Ὅσοι λέγουσι θῆλυν ἔλαφον τὰ κέρατα οὐ φύειν, οὐκ αἰδοῦνται τοὺς τοῦ ἐναντίου μαρτύρας Σοφοκλέα μὲν εἰπόντα

Νομὰς δέ τις κεροῦσσ' ἀπ' ὀρθίων πάγων
καθεῖρπεν ἔλαφος

καὶ πάλιν

Ἄρασα μύξας * * καὶ κερασφόρους
στόρθυγγας εἷρφ' ἔκηλος.

καὶ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ Σοφίλου ἐν τοῖς Ἀλεάδαις. His fragmentis intelligendis inservit locus Polluc. V, 76. καὶ Ἀνακρέων μὲν σφάλλεται κερόεσσαν ἔλαφον προσειπὼν καὶ Σοφοκλῆς κεροῦσσαν τὴν Τηλέφου τροφὸν (προσειπών). qui a Dindorfio male inter Telephi reliquias exhibetur: nam inde de cerva, quae Telephum patris iussu expositum nutriverat (cf. Paus. VIII, 48, 7. 54, 6. IX, 31, 2. Apollod. II, 7, 4. III, 9, 1. Hygin. fab. XCIX.), itaque de ipsius Telephi origine actum esse cognoscimus. Fortassis igitur vs. 2 sic explendus est: — ἔλαφος Τηλέφου νέου τροφός. Verba νομὰς δέ τις κεροῦσσα corrupte praebent etiam Etym. Paris. et Gud. p. 317, 12. cf. Gaisf. adnot. ad Etym. M. p. 505, 15. — Fragmento II viri docti vario modo succurrerunt. Brunckius scribendo: ἄρασα μυκτῆρας τε καὶ κτλ. probante Porsone praef. ad Eur. Hec. p. VIII. Vater: ἄρασα μυξωτῆρα καὶ κτλ. Sed fortassis in versus fine excidit ἅμα.

III. (79.)

Stob. XII, 3. Τοῦ αὐτοῦ ἀλεάδς. (sic cod. Vindob.)

Κακὸν τὸ κεύθειν κοὐ πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς.

Hunc vs., quem Paris. A. omittit et Trinc. sine lemmate praebet, Brunckius primus huc rettulit eiusdem codicis Vindob. auctoritate ductus, quo fretus versum apud Stobaeum praecedentem, qui in Paris. B. huc refertur, in Acrisium (fragm. VI.) intulerat. Istius codicis scripturam confirmavit nuper Gaisfordus in Append. ad Stob. Eclog. p. 862.

IV. (80.)

Stob. XLI, 4. Σοφ. Ἀλεάδαις·

Μὴ πάντ' ἐρεύνα· πολλὰ καὶ λαθεῖν καλόν.

Extrema Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 143.) correxit, quum in libris esset λαλεῖν κακὸν vel κακά.

V. (81.)

Stob. XXXIII, 3. Σοφ. Ἀλέασι.

Ὦ παῖ, σιώπα· πόλλ' ἔχει σιγὴ καλά.

Sine auctoris nomine eundem versum afferunt Plut. de garrul. 2.

p. 502, E. et Arsen. Viol. p. 488. Menandro eum tribuit Mich. Apost, XXI, 16. ed. Pantin. (XVIII, 62. a. ed. Leutsch.) Apud Stob. Apostol. et Arsen. pro σιγὴ est σιωπή, quod e Plutarcho correctum est. Meinek. ad Menand. p. 255. hunc vs. Menandro, versum autem apud Stob. sequentem „γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν" qui sub Charetis nomine a Trincavello affertur, Sophocli assignari maluit.

VI. (82.)

Stob. XXXVI, 11. Σοφ. Ἀλεάδαις (sic Paris. A.) Ἀλεάδαις Vind. teste Gaisfordo l. c. p. 870.

Τί ταῦτα πολλῶν ῥημάτων ἔτ' ἐστί σοι;
τὰ γὰρ περισσὰ πανταχοῦ λυπηρ' ἔπη.

Blomf. l. c. proposuit ἔνεστί σοι, male et sine causa.

VII. (83.)

Stob. LXXVI, 9. Σοφ. Ἀλεάδαις.

Παῦσαι· καταρκεῖ τοῦδε κεκλῆσθαι πατρός,
εἴπερ πέφυκά γ'· εἰ δὲ μή, μείων βλάβη·
τό τοι νομισθὲν τῆς ἀληθείας κρατεῖ.

Μείων, quod Gesner coniectura posuit, extat in Paris. B. longeque praestat vulgatae μείζων, quamvis eam Vater et Welcker tueri studuerint. Ille enim verba μείζων βλάβη interrogative accipienda, hic ad adversarium referenda esse opinatur; sed neutra ratio probabilis est.

VIII. (84.)

Stob. LXXVII, 9. Σοφ. Ἀλεάδαις.

Ὁ δὴ νόθος τοῖς γνησίοις ἴσον σθένει.
ἅπαν τὸ χρηστὸν γνησίαν ἔχει φύσιν.

Vs. 1. in Paris. A. est: ὁ δ' εἰ νόθος τις τοῖς κτλ. Trinc. ὁ δ' εἰ νόθος τοῖς κτλ. A. Nauckius (in Philolog. IV. p. 556. adnot. 11.) corrigit: ὁ δὴ νόθος τοι γνησίοις κτλ. propter legem Porsonianam praef. Hec. p. XXVI. sq. Versum 2 affert etiam Clem. Alex. Strom. VI, 2, 10. p. 741. Pott. e Sophoclis Ἀλευάδαις, male autem τὴν σὴν pro γνησίαν praebet. Ad sententiam cf. Eurip. fgm. 164.

IX. (85.)

Stob. XCI, 27. Σοφ. Ἀλεάδαις.

Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν εὑρίσκει φίλους,
αὖθις δὲ τιμάς, εἶτα τῆς ὑπερτάτης
τυραννίδος ταγοῦσιν ἡδίστην ἕδραν.
ἔπειτα δ' οὐδεὶς ἐχθρὸς οὔτε φύεται

πρὸς χρήμαθ᾽, οἵ τε φύντες ἀρνοῦνται στυγεῖν.
δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἔς τε τἄβατα
καὶ πρὸς τὰ βατά,* χὠπόθεν πένης ἀνὴρ
μηδ᾽ ἐντυχὼν δύναιτ᾽ ἂν ὧν ἐρᾷ τυχεῖν.
καὶ γὰρ δυσειδὲς σῶμα καὶ δυσώνυμον
γλώσσῃ σοφὸν τίθησιν εὔμορφόν τ᾽ ἰδεῖν.
μόνῳ δὲ χαίρειν καὶ νοσεῖν ἐξουσία
πάρεστιν αὐτῷ κἀπικρύψασθαι κακά.

Sine fabulae nomine versum 1 Stob. XCIV, 8, versus 6—12 Plut. de aud. poet. 4. p. 21. B. affert. — Vs. 3. vulgo erat τυραννίδος ἤκουσιν, cuius loco Paris A. et B. τ᾽ ἄγουσιν praebent. Cod N. Gaisfordi a manu prima ἄκουσιν, idemque habent codd. Vindob. et Voss., ubi librarius literam o calamo transverso delevit. Hinc Salmasius θακοῦσιν correxit, quod Grotius recepit. Verissime autem monuit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 778, nec θακοῦσιν nec ἐσάγουσιν, quod Brunckius maluit, commode ad ἀνθρώπους referri posse, quippe quum in eo durissima esset constructionis inversio. Ipse igitur corrigit θάκοισιν, quo et accentus ducat et ratio: χρήματα ἀνθρώποις φίλους εὑρίσκει καὶ τιμὰς καὶ ἕδραν θάκοισι τυραννίδος, *ad solum regium provehunt.* Quae correctio vix probari potest, quum in ea θάκοισιν paene otiosum sit. Vater igitur, quem Th. Bergkius sequitur, orationis tenore accusativum quendam requiri dicens restituit θάκησιν, quae vox etiam in OC. 9 obscurata fuit et simili ἐνθάκησις (Phil. 18) firmatur. Neque eam recipere dubitaremus, nisi multo propius ad optimorum librorum scripturam accederet Bothii emendatio ταγοῦσιν (cf. Aesch. Pers. 750,) quae cum sequente ἡδίστην arctissime coniungenda est. Nam ἡδίστην, quod Paris. B. praebet, neque αἰσχίστην, quod pro vulg. ἀγχίστην Paris. A. habet, recipiendum esse iam bene monuit Ellendt. l. c. I. p. 763.: minime enim turpis regalis dignitas apud heroes, nec usquam apud Sophoclem contemtae indicium. Ineptum etiam fuisset, si poeta eam inter bona, quae divitiis comparari possunt, enumerasset et tamen αἰσχίστην ἕδραν nominasset. Ut hoc loco, ita in fgm. VII in Paris. B. genuinam scripturam servatam esse vidimus, Parisinum A. vero corruptum esse etiam e sequentibus (vs. 6.) liquet. Non opus igitur est, ut cum Gaisfordo de confusione vocum αἴσχιστος et ἔχθιστος cogitemus (de qua cf. Piers. ad Moer. p. 135. Pors. ad Eur. Phoen. 594. Monk. ad Alcest. 1056.). — Vs. 4. Paris. B. κἄπειτα. — Vs. 6. Pro δεινὸς γὰρ ἕρπειν, quod solus Plutarch. l. c. exhibet, vulgata ξένος γὰρ ἕρπει, Paris. A. γένος γὰρ ἕρπειν praebet. In sequentibus autem Plut. male πρός τε τὰ βατὰ, Stobaei codd. Vindob. (teste Gaisfordo Append. ad Stob. Eclog. p. 898.) Paris. A. et Voss. ἔσται τὰ βατὰ, Trinc. ἔστε τὰ βατὰ, unde viri docti verum ἔς τε τἄβατα elicuerunt. — Vs. 7. Deest syllaba, nisi forte versus corruptior est. Ad lacunam explendam Grotius male scripsit: καὶ πρὸς τὰ βατὰ καὶ οὔποτ᾽ ἂν πένης ἀνήρ. Heathius inseruit δ ἡ probante Brunckio, sed id ferri hoc loco non posse dudum monuit

Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 143.) particula γὲ eius loco post πρὸς interiecta. De qua vereor ne idem valeat iudicium, quod Blomf. de voce δὴ fecit. Guil. Schneider proposuit: καὶ πρὸς τὰ βατά τε χὠπόϑ. κτλ. Longe aliam viam ingressus est Frid. Vater. Locum enim corruptum esse ratus correxit καὶ πρὸς βέβηλα, collatis his locis: Soph. OC. 10. ἢ πρὸς βεβήλοις ἢ πρὸς ἄλσεσιν ϑεῶν ubi schol. βεβήλοις· βατοῖς. βέβηλος γὰρ τόπος ἐστὶν ὁ ἀκάϑαρτος καὶ πᾶσιν ὢν βατός. Lexic. Sangerm. in Bekk. An. p. 323. ἀβέβηλα — τὰ ἄβατα χωρία καὶ μὴ τοῖς τυχοῦσι βάσιμα. Etym. M. p. 193. fin. βέβηλος — ὁ μὴ ἱερὸς τόπος ἀκάϑαρτος καὶ βατὸς πᾶσιν. Quae coniectura habet quo commendetur: nam librarius facile propter praegressum τὰ ἄβατα contrarium τὰ βατὰ super βέβηλα scribere vel in margine adiicere potuit, unde voces in textum irrepserunt. — Vs. 8. vulg. μηδ' εὐτυχῶν (εὐτυχών). Plut. οὐδ' ἐντυχὼν, unde vera scriptura μηδ' ἐντυχὼν hausta est. — Vs. 9. καὶ σῶμα Paris. A. pro σῶμα καὶ. Paris. B. δ' ὄμμα καὶ. Male Brunckius, Dindorfius, alii post δυσώνυμον interpunxerunt: arctissime enim cohaerent δυσώνυμον γλώσσῃ.. Nec recte monuit Duentzer (in Schneidewini Philologo III. p. 137.): sicut δυσειδὲς et εὔμορφος ἰδεῖν sibi opposita sint, ita debere γλώσσῃ σοφὸν verbis δυσώνυμον opponi; nam non perspici, quid sibi velit σοφὸν, quum de forma externa agatur: manifesto igitur scribendum esse γλώσσῃ φίλον. Vir doctus in eo erravit, quod δυσώνυμον ad corpus rettulit. — Vs. 11. offendit, quod inter divitiarum commoda affertur, *diviti aegrotare licere*, nec quidquam valet Vateri explicatio, qui verbis figuram, quam dicunt ἓν διὰ δυοῖν subesse dicit, ut χαίρειν καὶ νοσεῖν idem sit atque νοσοῦντι χαίρειν. Difficultatem sustulit Th. Bergkius (de fgm. Soph. p. 8) scribendo: κἀνοσεῖν, quod recipiendum esset, si haec vox etiam alibi extaret. Probabilior igitur videtur Ellendtii (Lex. Soph. II. p. 166) correctio κοὐ νοσεῖν scribentis et haec adiicientis: solus dives morbo quasi liber dicitur, ut in Creusa (fgm. 335.) pauper perpetuo aegrotare. — Vs. 12. Paris. A. et Vindob. teste Gaisfordo l. c. κἀπικρύψεσϑαι. B. κἀποκρύψασϑαι.

X. (86.)

Stob. IV, 37. Σοφ. Ἀλεάδαις auct. Schowio.

Ἐνταῦϑα μέντοι πάντα τἀνϑρώπων νοσεῖ,
κακοῖς ὅταν ϑέλωσιν ἰᾶσϑαι κακά.

Locus in Paris. A. deest. — Vs. 2. cf. Aesch. fgm. 428.

XI. (87.)

Stob. IX, 4. Σοφ. Ἀλωάδαις.

Τοῖς γὰρ δικαίοις ἀντέχειν οὐ ῥᾴδιον.

Paris. A. lemma habet Εὐριπίδου Ἀλωάδαι. Vind. Εὐριπ. Ἀλεάδαι teste Gaisf. l. c. p. 860. Paris. B. Σοφοκλέους Ἀλωάδαις. Gesner. Soph. *Haleasi* Grot. *Aleasi*.

XII. (88.)

Stob. XIII, 6. Σοφ. Ἀλεάδαι. (sic Paris. A. et cod. Florent. cf. Gaisf. ad Stob. Ecl. p. 844.)

Καὶ γὰρ δικαία γλῶσσ' ἔχει κράτος μέγα.

XIII. (89.)

Stob. LIV, 21. Σοφ. Ἀλαιάδων (sic).

Δοκῶ μὲν, οὐδείς· ἀλλ' ὅρα μὴ κρεῖσσον ᾖ
καὶ δυσσεβοῦντα τῶν ἐναντίων κρατεῖν,
ἢ δοῦλον αὐτὸν ὄντα τῶν πέλας κλύειν.

XIV. (90.)

Stob. XLIII, 6. Σοφ. Ἀλεάδαι.

Κοὐκ οἶδ' ὅτι χρὴ πρὸς ταῦτα λέγειν,
ὅταν οἵ τ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν
κατανικῶνται,
ποία πόλις τάδ' ἐνέγκοι;

Vs. 2. in libris est ἀγεννῶν, quod Grotius correxit probante Iacobsio ad Athen. p. 347. Valck. (Diatr. p. 15) maluit: ὅταν οἵ γ' ἀγαθοὶ πρὸς ἀγεννήτων, quod Brunckius recepit. Sed h. l. minus aptum est γὲ, quam τὲ, quod in sequentibus habuisse videtur, ad quod referretur.

XV. (91.)

Hesych. Ἐφυμνεῖς, ἐπᾴδεις. Σοφ. Ἀλεάδαις. Cf. fgm. 385. vs. 2.

XVI. (92.)

Erotian. p. 210. (κατεφρόνεε, κατενόει). φρονεῖν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ νοεῖν. μέμνηται καὶ Σοφ. ἐν Ἀχαιάδι (leg. Ἀλεάδαις, non Ἀλωάδαις, ut Brunckius voluit) καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ. Similiter Etym. M. p. 800, 42. φρονεῖν· σημαινεῖ καὶ τὸ νοεῖν καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Huius fabulae argumentum non diversum ab eo fuisse, quod Euripides in dramate pariter cognominato tractaverit (Vol. II. p. 28. sq. a nobis expositum), cum ex titulo tum ex fragm. II concludi potest. Sed quid in eo tractando Sophoclis, quid Euripidis peculiare fuerit, nemo hodie facile dicat, quum fabulae Sophocleae perpauca fragmenta supersint eaque ita comparata, ut certi quid ex iis

colligi non queat. — Ceterum vide ne ad hanc fabulam referenda sint fragmenta (497. 498.) quae ex Priamo citantur.

I. II. (93. a. b.)

Steph. Byz. v. Ἄστυ — ἀπὸ τοῦ ἀστὸς (ἄστεος Ellendt.) τὸ ἀστίτης. Σοφ. Ἀλεξάνδρῳ.

οὐ γάρ τι θεσμὰ τοῖσιν ἀστίταις πρέπει.

καὶ

βοτῆρα νικᾶν ἄνδρας ἀστίτας. τί γάρ;

Posterior vs. manifesto in ea scena locum habuit, in qua Alexandrum inter pastores viventem ipsumque pro pastore habitum Priami filios vicisse nunciabatur. cf. Eurip. fragm. p. 28. sq. 30. sq.

III. (94.)

Steph. Byz. v. Ἔφεσος — τὸ ἐθνικὸν Ἐφέσιος. εὕρηται καὶ Ἐφέσεια διὰ διφθόγγου. οὕτω γὰρ ἐν Ἀλεξάνδρῳ Σοφοκλῆς.

IV. (95.)

Schol. Hom. Il. ε', 158. et Eustath. p. 533, 40. τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀλεξάνδρῳ (Eustath. Ἀλεξάνδρᾳ. simili errore Euripidis fabulam citatam esse monuimus ad eius fragm. 28. adnot. 3.)

στείχων ἀγρώστην ὄχλον —

παρώνυμόν ἐστι καὶ οὐ ῥηματικόν. Huc respicere videri grammaticum in Bekk. An. Gr. p. 213, 6 et p. 338, 8. ἀγρῶσται, οἱ κυνηγέται monuit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 10. cf. Etym. M. p. 14, 12. Schol. Apoll. Rhod. IV, 175. Pro στείχων haud dubie legendum στείχειν.

V. (96.)

Hesych. Δύσαυλος, δυσαύλιστος. Σοφ. Ἀλεξάνδρῳ. Vellem interpretes adiecissent, quid Sophocles hac voce significaverit. Brunckius quidem conferri iussit Antig. 354, quo haud dubie indicare voluit, sibi vocem h. l. eadem vi, qua illic, positam videri; at nescio, an ea h. l. ab αὐλὸς, non ab αὐλὴ derivanda sit et in scena locum habuerit, in qua Alexander vitam suam pastoriciam descripsit. Certe simili fere modo ea usus est Antipater Thessal. 29. (Anth. Pal. IX. 266.) εἰ δὲ σὺ τοιούτοις τότ' ἐπέπνεες, οὐκ ἂν Ὕαγνις τὴν ἐπὶ Μαιάνδρῳ κλαῦσε δύσαυλον ἔριν.

VI. (97.)

Hesych. Θηλάστρια, τροφός. ἔστι δὲ Ἰακόν (cod. Ἴακκον. Musur. Ἰακκῶ, quod correxit Casaub.). Σοφ. Ἀλεξάνδρῳ cf. Poll. III, 50. τὴν δὲ θηλάζουσαν Εὔπολις τιτθὴν θηλάστριαν ὠνόμασεν. Phot. p. 90, 21 Bekk. An. Gr. p. 99. Piers. ad Moer. p. 189.

VII. (98.)

Antiattic. Bekkeri p. 108, 31. *Μαιεύτριαν· ἀντὶ τοῦ μαῖαν. Σοφ. Ἀλεξάνδρῳ.*

VIII. (99.)

Id. ibid. p. 107, 25. *Μυεῖαν· τὴν μνήμην. Σοφ. Ἀλεξάνδρῳ.* Idem habent Phot. p. 272, 17. et Suid. s. v. omisso fabulae nomine, ut etiam Electr. vs. 384 respicere potuerint, ubi Sophocles vocem eadem ratione adhibuit.

Α Λ Η Τ Η Σ.

Duo *Aletae* a veteribus scriptoribus nominantur, alter, Icarii filius (cf. Apollod. III, 10, 6.), alter Hippotae, qui Corintho potitus est (cf. Pind. Ol. 13, 14. et Schol. ad h. l. Canon. narrat. 26. Paus. II, 4, 3. V, 18, 8. Welck. p. 216. adnot. 1.), sed quum neuter aliquid passus sit, quod tragoediae argumentum praebere potuit, Welcker probabiliter Sophoclis dramate expressam fuisse tertii cuiusdam Aletae historiam coniecit, cuius solus, ut videtur, Hyginus (Fab. CXXII) memoriam servavit his verbis: „*Ad Electram, Agamemnonis et Clytaemnestrae filiam, sororem Orestis, nuncius falsus venit, fratrem cum Pylade in Tauricis Dianae esse immolatos. Id Aletes, Aegisthi filius, cum rescisset, ex Atridarum genere neminem superesse, regnum Mycenis obtinere coepit. At Electra de fratris nece Delphos sciscitatum est profecta. Quo cum venisset, eodem die Iphigenia cum Oreste venit eo. Idem nuncius, qui de Oreste dixerat, dixit Iphigeniam fratris interfectricem esse. Electra ubi audivit id, truncum ardentem ex ara sustulit, voluitque inscia sorori Iphigeniae oculos eruere, nisi Orestes intervenisset. Cognitione itaque facta Mycenas venerunt, et Aleten, Aegisthi filium, Orestes interfecit, et Erigonam, ex Clytaemnestra et Aegistho natam voluit interficere. Sed Diana eam rapuit, et in terram Atticam sacerdotem fecit. Orestes autem Neoptolemo interfecto Hermionen, Menelai et Helenae filiam, adductam coniugem duxit, Pylades autem Electram, Agamemnonis et Clytaemnestrae filiam duxit.*“ Quoniam vero ab Hygino in Aletae historia enarranda etiam Erigonae mentio facta est, Welckero p. 216. sq. utriusque fata in eadem tragoedia repraesentata esse, et Sophoclis *Erigone,* quam bis citatam invenimus, ab *Aleta* non discrepuisse videtur. Nempe aliam Erigonam, inquit Welcker, quam Aegisthi filiam, tragoediae materiam praebere non potuisse: id cognosci ex *Attii Erigona* (haud dubie ad Sophoclis exemplum composita), quippe in cuius dramatis fragmentis (1. 8. ed. Both.) Aegisthi et Orestis nomina reperiantur. Praeterea ad eandem fabulam referendum esse ait Stobaei (CV, 3. locum, qui cum lemmate *Σοφοκλέους Τυνδάρεως,* (quo persona, non titulus tragoediae significetur) citetur: quum Tyndareus, quem in Euripidis *Oreste* Orestem apud Argivos

accusasse videmus, in Sophoclis dramate sine dubio nepotis (Aletae) patronus fuerit. At equidem vereor, ne vir doctissimus speciosius quam verius disputaverit. Nam si fabulae summa, de qua re dubitari vix potest, in eo posita fuit, ut Orestes Aleten interficeret regnumque paternum recuperaret, haud facile intelligitur, quae Erigonae partes esse potuerint. Certe eae non tantae esse poterant, ut grammaticis fabulam citantibus pro *Aleta Erigonae* nomine uti licuisset. Ex contrario veri est simillimum, quum etiam plures alii poetae tragici (Phrynichus, Philocles, Iophon vel Cleophon, e Latinis Attius) *Erigonam* scripserint, in fabula ab ea cognominata tractatam fuisse historiam, quae ad solam Erigonam pertinuerit. Cuius summam haud dubie iis expressam habemus, quae memoriae mandavit Etym. M. p. 42. 2. *Αἰώρα, ἑορτὴ Ἀθηνᾶς* (leg. *Ἀθηναῖς*), *ἣν καλοῦσιν εὔδειπνον. λέγεται γὰρ Ἠριγόνην τὴν Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας θυγατέρα, σὺν Τυνδάρεῳ τῷ πάππῳ ἐλθεῖν Ἀθήναζε κατηγόρουσαν Ὀρέστου· ἀπολυθέντος δὲ, ἀναρτήσασαν ἑαυτὴν, προστρόπαιον τοῖς Ἀθηναίοις γενέσθαι. κατὰ χρησμὸν δὲ ἐπ' αὐτῇ συντελεῖσθαι τὴν ἑορτήν.* cf. Hesych. v. *Αἰώρα· ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν — — οἱ δὲ, ἐπὶ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου, οἱ δὲ, ἐπὶ Ἠριγόνῃ Ἀλήτιδι τοῦ Ἰκάρου* (sic.) Idem. v. *Ἀλῆτις· ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἡ νῦν Ἑώρα λεγομένη.* Etym. M. p. 62, 5. *Ἀλῆτις· τινὲς τὴν Ἠριγόνην τὴν Ἰκαρίου θυγατέρα, ὅτι πανταχοῦ ζητοῦσα τὸν πατέρα ἤλᾶτο. οἱ δὲ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας φασίν.* (Quibuscum optime Attianae fabulae fragmenta consentiunt.) Egregie tragoediae hinc compositae convenit, ne dicam necessaria fuit, Tyndarei persona, quum Erigonae soli Orestem accusare secundum leges non liceret neque ea sola, etiamsi licuisset, id ausa esset. Haud facile vero caussa perspiciatur, qua commotus Sophocles Tyndareum in *Alete* introduxerit, quum Aletes ipse iam adultus esset. Quae quum ita sint, nobis non dubium videtur esse, quin *Aletes* et *Erigone* diversae inter se fabulae fuerint. Quarum in altera Orestes (fortasse cum sorore Iphigenia) Argos venit, ut regnum paternum ab Alete exposceret, qui primum de Orestis persona dubitationes movit, postea vero de eo certior factus insidias ei (sororique) struxit. Sed vetus servus Atridarum genti fidus (fortassis Orestis paedagogus) Oresti rem patefecit, qui ira exacerbatus Aegisthi prolem exstinguere decrevit, ac re rera Aleten interfecit, Erigonam autem, si quidem partes in hac tragoedia tenuit, occidere non potuit, quippe quae a Diana servaretur. — Alterius tragoediae, *Erigonae*, argumentum accuratius, quam Etymologi verbis factum est, declarari nequit; hoc tamen probabiliter affirmari posse videtur, in fabulae fine, ubi de festo (*Αἰώρα, Ἑώρα, Ἀλῆτις*) in Erigonae honorem instituendo sermo fuerit, Erigonae Aegisthi et Erigonae Icarii filiae, cui alii *Αἰωρῶν* festum celebratum esse perhibent (cf. Hesych. l. c. Hygin. Poet. Astr. II, 4. Fab. CXXX.) personas esse commutatas.

I. (100.)

Stob. III, 8. *Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.*

Ψυχὴ γὰρ εὔνους καὶ φρονοῦσα τοὔνδικον
κρείσσων σοφιστοῦ παντός ἐστιν εὑρέτις.

Fragmenta I—VI Welcker probabiliter in colloquio, quod Aletes cum Oreste habuerit, locum tenuisse coniicit. Vs. 2. cf. fgm. 992.

II. (101.)

Stob. XXXV, 4. Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.

Βραχεῖ λόγῳ καὶ πολλὰ πρόσκειται σοφά.

Sine auctoris et fabulae nomine versum affert Mich. Apost. V, 16, b. Arsen. XIII, 34. (p. 146. ed. Walz.) ed. Leutsch.

III. (102.)

Stob. XXXVI, 16. Σοφοκλῆς Ἀλείτῃ (sic Paris A. et Vindob.).

Ἀνὴρ γὰρ ὅστις ἥδεται λέγων ἀεί,
λέληθεν αὑτὸν τοῖς ξυνοῦσιν ὢν βαρύς.

Gesner deteriores codd. secutus hos vs. ex Euripidis Dictye attulerat. — Eosdem sine auctoris et fabulae nomine praebet Mich. Apost. III, 2, a. (Arsen. IV, 16.) ed. Leutsch. Vs. 2. αὑτὸν pro vulg. αὐτὸν correxit Blomfield in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 142 et sic Apostol.

IV. (103.)

Stob. LXXXVIII, 11. Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.

Ἀλλ' εἴπερ εἶ γενναῖος, ὡς αὐτὸς λέγεις,
σήμαιν' ὅτου τ' εἶ χὠπόθεν· τὸ γὰρ καλῶς
πεφυκὸς οὐδεὶς ἂν μιάνειεν λόγος.

Vs. 2. in libris est οὕτου τ' εἶ καὶ πόθεν, unde Grot. ὅτου τ' εἶ καὶ πόθεν, Pors. Adv. p. 305. ὅτου τ' εἶ χὠπόθεν effinxit. — Vs. 3. pro λόγος nescio an sicut in sequente fgm. scribendum sit ψόγος, quae vocabula saepius commutata esse constat. cf. Markl. ad Eur. Suppl. 575.

V. (104.)

Stob. LXXXIX, 8. Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.

Ἀλλ' ἀξίως ἔλεξας, οὐδὲ μὴν πικρῶς·
γένος γὰρ εἰς ἔλεγχον ἐξιὸν καλὸν
εὔκλειαν ἂν κτήσαιτο μᾶλλον ἢ ψόγον.

Vs. 1. Th. Bergkius (in Zimmerm. Diar. Antiqu. 1836. p. 76.) correxit: ἀλλ' ἀξίως ἔλεγξας, recte, ut e sequentibus liquet. Οὐδὲ μὴν scripsit Brunckius pro vulg. οὐδὲ μὲν, pro qua Porso οὐδ' ἐμοὶ maluit. Vs. 2. Blomfield. l. c. male scripsit: εἰς ἔλεγχον ἄξιον καλὸν, εὔκλειαν ἂν κτήσαιο κτλ. Recte enim Ellendt. (Lex. Soph. I. p. 575.) Sophoclis verba sic interpretatur: *specimina datura sui nobilitas,* ac similiter εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν legitur in Philoct. vs. 98.

VI. (105.)

Stob. CV, 42. *Σοφοκλέους Ἀλήτης.*

Τίς δή ποτ' ὄλβον ἢ μέγαν θείη βροτῶν
ἢ σμικρὸν ἢ τὸν μηδαμοῦ τιμώμενον;
οὐ γάρ ποτ' αὐτῶν οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.

Vs. 2. Brunckius scripsit *ἤτοι*, quod probat Ellendt. Lex. Soph. I. p. 753. Sed *τοί* multo minus ferri potest, quam *τόν*, quumquam pro eo *καί* vel simile quid scriptum esse mallem. Post vs. 2 haud dubie unus duove versus exciderunt.

VII. (106.)

Stob. CVI, 11. *Σοφοκλέους Ἀλήτης.*

Δεινόν γε τοὺς μὲν δυσσεβεῖς κακῶν ἄπο
βλαστόντας, εἶτα τούσδε μὲν πράσσειν καλῶς,
τοὺς δ' ὄντας ἐσθλοὺς ἔκ τε γενναίων ἅμα
γεγῶτας εἶτα δυστυχεῖς πεφυκέναι.
Οὐ χρῆν τάδ' οὕτω δαίμονας θνητῶν πέρι
πράσσειν· ἐχρῆν γὰρ τοὺς μὲν εὐσεβεῖς βροτῶν
ἔχειν τι κέρδος ἐμφανὲς θεῶν πάρα,
τοὺς δ' ὄντας ἀδίκους τοῖσδε τὴν ἐναντίαν
δίκην κακῶν τιμωρὸν ἐμφανῆ τίνειν.
κοὐδεὶς ἂν οὕτως εὐτύχει κακὸς γεγώς.

Vs. 1. in Paris. A. est *δεινὸν μὲν*, in B. *δὲ*, et sic vulgo, quod Brunckius correxit. Post *κακῶν* Ellendtius (Lex. Soph. II. p. 797.) *τ'* inseruit, quod Ahrens recepit. — Vs. 8. Vulgo erat *τῶνδε τὴν ἐναντίαν*, quod Brunckius in *τούσδε*, Ellendt. (l. c. I. p. 395. II. p. 199.) in *τοὺς δὲ* mutavit, sed verae scripturae reliquias servavit Paris. A. *τοῖς δὲ* exhibens. — Vs. 10. Par. A. *εὐτυχῇ*. Vindob. teste Gaisfordo ad calcem Stob. Eclog. p. 907. *εὐτυχεῖ*. Reliqui *εὐτύχει*, et sic Dindorfius. Blomfieldus l. c. proposuit *εὐτυχοῖ*, quod Gaisfordus recepit. — Ad sententiam versuum cf.Eur. fgm. 293.

Th. Bergkius l. c. praeterea huc referendum esse dicit locum Hesychii: *Ἀπρόσειλος· ὃ* (leg. *ᾧ*) *οὐδεὶς προσειλεῖται, ἀλλ' εὐθέως πίπτει· ἢ ἀκαυμάτιστος ἀπὸ τῆς εἵλης* (leg. *εἴλης*)*· Εὐριπίδης ἀλῇ.* extrema sic corrigens: *Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.* Sed eum Euripidis esse, ut *Εὐριπίδης Ἀλόπῃ* apud Hesychium restituendum sit, docuimus ad Eurip. fgm. 116.

Α Λ Κ Η Σ Τ Ι Σ. *

Huius fabulae nomen a nullo quidem vetere scriptore citatur, tamen Admeti et Alcestidis historiam a Sophocle tractatam esse cum ex quibusdam Plutarchi verbis (fgm. I.), tum e nonnullis versibus (fgm. II. III. IV.), qui in alia fabula vix locum habere poterant, viri docti collegerunt, quamvis et de fabulae nomine dissentirent et dubitarent, utrum ea tragoedia an drama satyricum fuerit. Quum enim apud Plutarchum legeretur, ὁ Σοφοκλέους Ἄδμητος, Reiskius, Od. Mueller (Prolegg. ad Mythol. p. 422), alii, fabulae titulum *Admetum* fuisse statuerunt; sed quam incerta eiusmodi conclusio sit, haud pauci veterum scriptorum loci documento sunt. (cf. Eur. fgm. 752. 762. 773. 774.): itaque fortasse rectius Welcker (p. 344.) et Ahrens fabulae *Alcestidis* nomen imposuerunt, quamquam etiam *Pheraeorum* titulus haud ineptus fuerit. Certe iidem rectissime eam tragoediis accensuisse videntur. Nam ratio, quam God. Hermanus (Praef. ad Eurip. Cycl. p. XVI.) de versu a Plutarcho servato repetiit, ut Sophoclis Alcestidem drama satyricum fuisse doceret, admodum infirma est, neque ad eius sententiam accessissent Urlichs (de Achaeo p. 72.) et Glumius (de Eur. Alc. p. 29.), si reliqua huius fabulae fragmenta nossent. Cur enim ille vs. dramatis satyrici suspicionem moveat? qui coniunctus cum aliis sine ulla offensione in tragoedia legi potuit: nam vox ἀλέκτωρ, de cuius significatione viri docti vel discordant, etiam apud Aeschylum (Agam. 1656. Eum. 822.) et Ionem (fgm. 38. 44. Poet. Trag. Fragm. III. p. 36. 40.) quamquam fortassis alia significatione, legitur. Atque Sophoclis fabulam fuisse satyricam eo minus credibile est, quo propius Euripidis Alcestis ad drama sat. accedit. — Quale discrimen inter utriusque poetae Alcestidem fuerit, hodie explorari nequit: sed id fuisse maximum concludit Ahrens e verbis grammatici, qui argumentum Alcestidis Euripideae scripsit, haec tradentis: παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιΐα. At equidem his verbis non multum tribuerim, quippe quibus manifestus error insideat, ut verissime Welcker (p. 347.) monuit. Similiter grammaticum, qui Philoctetae argumentum composuit, quum scriberet: κεῖται δὲ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα, Euripidis Philoctetam ignorasse videmus.

I. (107.)

Plut. de orac. defect. 15. p. 417. F. καὶ μὴν ὅσας ἔν τε μύθοις καὶ ὕμνοις λέγουσι καὶ ᾄδουσι τοῦτο μὲν ἁρπαγὰς, τοῦτο δὲ πλάνας θεῶν κρύψεις τε καὶ φυγὰς καὶ λατρείας, οὐ θεῶν εἰσιν, ἀλλὰ δαιμόνων παθήματα καὶ τύχαι μνημονευόμεναι δι' ἀρετὴν καὶ δύναμιν αὐτῶν. καὶ οὔτ' Αἰσχύλος (ἁγνῶς supplet Welck.) εἶπεν (Suppl. 211)· „ἁγνόν τ' Ἀπόλλω φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν,". οὔτε ὁ Σοφοκλέους Ἄδμητος,

Οὑμὸς δ' ἀλέκτωρ αὐτὸν ἦγε πρὸς μύλην.

Sententiam Thudichumus et Ahrens bene interpretati sunt: *matutino*

galli cantu ad laborem vocabatur. Nam contortam rationem, qua Welcker p. 346 hunc vs. explicuerat, ipse improbavit p. 1538. cf. Urlichs. de Achaeo. p. 72.

II. (108.)

Plut. Amator. 17, 20. p. 761. F. Εἰ δήπου τι καὶ μύθων πρὸς πίστιν ὄφελός ἐστι, δηλοῖ τὰ περὶ Ἄλκηστιν, καὶ Πρωτεσίλεων, καὶ Εὐρυδίκην τὴν Ὀρφέως, ὅτι μόνῳ θεῶν ὁ Ἅιδης Ἔρωτι ποιεῖ τὸ προσταττόμενον· καίτοι πρός γε τοὺς ἄλλους, ὥς φησι Σοφοκλῆς, ἅπαντας „ο ὔ τ ε τ ὸ ἐ π ι ε ι κ ὲ ς ο ὔ τ ε τ ὴ ν χ ά ρ ι ν ο ἶ δ ε, μ ό ν η ν δ ὲ σ τ έ ρ ξ α ι τ ὴ ν ἁ π λ ῶ ς δ ί κ η ν." αἰδεῖται δὲ τοὺς ἐρῶντας, καὶ μόνοις τούτοις οὐκ ἔστιν ἀδάμαστος οὐδ' ἀμείλιχος. Integriorem hunc locum servavit Clem. Alex. Strom. II, 20. §. 124. p. 494. P. εὖ γοῦν ἡ τραγῳδία περὶ τοῦ Ἅιδου γράφει

πρὸς δ' οἷον ἥξεις δαίμονα,
ὃς οὔτε τοὐπιεικὲς οὔτε τὴν χάριν
ᾔδη, μόνην δ' ἔστεργε τὴν ἁπλῶς δίκην.

Hos versus, quibus aliquis (Alcestis), ne ultro Orcum petat, admonetur, quin Welcker p. 346 recte huc rettulerit, vix ei dubium videbitur, qui Plutarchi verba supra allata et quae praecedunt satis consideraverit. — E postremis Plutarchi verbis Ritschelius (Sched. crit. Halis. 1829. p. 26.) hos vs. elicuit et cum antecedentibus coniunxit:

ἐρῶντας αἰδεῖται δέ, καὶ τούτοις μόνοις
οὐκ ἔστ' ἀδάματος οὐδ' ἀμείλιχός ποτε.

III. (109.)

Stob. CXXII, 11 Apostol. VIII, 83. b. (Arsen. XXIX, 71.) p. 455. ed Leutsch. Uterque c. l. Σοφοκλέους.

Α. Θανόντι κείνῳ συνθανεῖν ἔρως μ' ἔχει.
Β. Ἥξεις, ἐπείγου μηδέν, εἰς τὸ μόρσιμον.

Brunckius dedit μ' ἔρως ἔχει. Colloqui inter se videri Alcestidem et chorum egregie monuit Welcker. Vs. 2. fortasse scribendum est: Ἕξεις· ἐπείγου μηδὲν εἰς τὸ μόρσιμον. Gaisfordus post ἥξεις interpunxit.

IV. (110.)

Schol. Pind. Pyth. IV, 221. Ὑπέρεια δὲ κρήνη ἐν ταῖς Φεραῖς, ὡς Σοφοκλῆς·

Ὦ γῆ Φεραία, χαῖρε, σύγγονόν θ' ὕδωρ,
Ὑπέρεια κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατον.

Alcestidis ad mortem abiturae verba esse iam vidit Odofr. Mueller. l. c.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ.

Quum in paucissimis quae supersunt huius fabulae fragmentis nihil inveniatur, ex quo eius argumentum concludi possit, omnino de eo incerti essemus, nisi inter Sophoclis reliquias sine fabulae nomine servatas versus quidam (fgm. I) circumferretur, qui tantummodo ad Alcmaeonem pertinuisse potest. Similiter enim Aristoteles (Rhet. II, 23, 2.) e Theodectae Alcmaeone (cf. Theodect. Alcm. fgm. III. Poet. trag. Fragm. Vol. III. p. 118.) colloquium Alcmaeonis cum Alphesiboea habitum servavit, et Achaeum pariter atque Chaeremonem tragoedias Alphesiboeae nomine inscriptas (cf. Poet. trag. Fragm. Vol. III. p. 58. 117.) composuisse scimus. Itaque Sophoclem in hoc dramate eam historiam sibi elegisse tractandam probabile est, quam novimus ex Thuc. II, 102. Paus. VIII, 24, 4. Apollod. III, 7, 5 (in nominibus quidem dissentientibus, re autem convenientibus.) Alcmaeo enim, quum ob matris caedem a Furiis agitatus Argos reliquisset, Psophidem venit, ubi a Phegeo rege lustratus eius filiam Alphesiboeam (Arsinoam apud Apollod.) uxorem duxit eique monile illud fatale, quod iam parentibus suis exitio fuerat, dono dedit. Sed quum ne ibi quidem a morbo porsus liberaretur, Delphos se contulit Apollinemque de insaniae remediis consuluit. A quo responsum tulit, se in ea terrae parte a morbo liberatum iri, quae, dum scelus patraretur, nondum fuerit. Ad Acheloum igitur concessit, a quo iterum lustratus in solo a flumine aggesto urbem condidit et Acheloi filiam Callirrhoen in matrimonium duxit. Ex qua filios Acarnanum et Amphoterum accepit. Callirrhoe autem, quum cupidissime monile illud aureum expeteret, Alcmaeonem commovit, ut Psophidem iterum se conferret et torquem reposceret. Qui quum advenit Phegeo persuasit, vaticinio esse renunciatum, se furore tum liberatum iri, quum monile Delphos delatum et peplum Apollini dedicaverit. Ille Alcmaeoni confisus dedit. Quum vero a famulo nunciatum esset, Alcmaeonem ea Callirhoae traditurum, a Phegei filiis, Temeno et Axione, patris iussu circumventus e medio tollitur. Alphesiboeam autem id facinus improbantem fratres in arcam coniecerunt, coniectam Tegeam transvexerunt et Agapenori tradiderunt, Alcmaeonem ab ea interfectum esse simulantes. Ad extrema spectant Hygin. fab. CCXLV. Ovid. Met. IX. 407. Prop. I, 15, 15.

Alphesiboea suos ulta est pro coniuge fratres
Sanguinis et cari vincula rupit amor.

Ad eandem historiam quum Attianarum fabularum, *Alcmaeonis* et *Alphesiboeae,* (inter se vix diversarum) fragmenta pertineant, Welcker Attium Sophoclis exemplum secutum esse censet, praesertim quum Attianae Alcmaeonis fgm. 6 cum versibus quibusdam Sophoclis (fgm. 795.) conspirent, qui certam sedem nondum habeant et hanc ipsam ob causam ad Alcmaeonem referendi sint. Sed eiusmodi rationem cum in universum admodum incertam esse Ladewigus in

Anal. Scen. p. 1. sq. docuit, tum maxime in hac fabula incertissimam esse inde liquet, quod Attianae Alphesiboeae fgm. 7. cum Euripideae Alcmaeonis fgm. XXII convenit, quae res vel Hartungum (Eurip. Restit. I. p. 188) commovit, ut Attium Euripidis vestigia pressisse statueret. Quae quum ita sint, probanda nobis videtur Ladewigi (l. c. p. 29) sententia, Attium neutri poetae se addixisse, sed liberius argumentum suum tractasse dicentis. — Ut autem ad Sophoclis drama revertamur, Welcker egregie et Sophocleae poesis ingenio convenienter coniecit, historiam, quam supra attigimus, a poeta ita esse immutatam, ut Alcmaeo non Collirrhoes avaritia artibusque, sed oraculo quodam commotus Psophidem venerit, unde monile auferret et Apollini consecraret, ut tandem ab insania liberaretur. Alphesiboea autem redintegrato amore maritum recepit eiusque consilia omnibus viribus iuvit, quippe sperans fore, ut sublato morbo reliquam vitam tranquille cum ea peragere posset. Fratres autem sive veriti, ne Alcmaeone recepto ipsi regno privarentur, sive alia ratione ducti unum ex Alcmaeonis servis incitasse videntur, ut Alcmaeonem aliam uxorem duxisse eique monile illud pretiosum traditurum esse simularet. Quo nuntio Phegeus ita exacerbatus est, ut filios Alcmaeonem interficere iuberet. Qui patris iussum exsequi non dubitarunt. Alphesiboea autem etiamnunc coniugis amantissima fratribus crudele facinus acerbissime exprobrat, ab his vero in vincula coniicitur. — Haec sunt, quae de fabulae argumento in universum disputari possunt: nam singula quomodo Sophocles instituerit, latet nos.

I. (111.)

Priscian. Vol. II. p. 415. ed. Krehl. *Sophocles, teste Seleuco, profert quaedam contra legem metrorum, sicut in hoc:*

Ἀλφεσίβοιαν, ἣν ὁ γεννήσας πατὴρ —

Hic quoque iambus a trochaeo incipit. — Welcker. hunc vs. ad prologum refert, de cuius metrica ratione vide G. Herm. El. Doctr. Metr. p. 44. 60.

II. (112.)

Porphyr. Quaest. Hom. I. τὸ ἐπήβολος σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ καὶ ἐγκρατῆ. Σοφοκλῆς Ἀλκμαίωνι·

Εἴθ' εὖ φρονήσαντ' εἰσίδοιμί πως φρενῶν
ἐπήβολόν καλῶν σε.

Eundem locum Eustath. p. 1448, 6 ex Porphyrio et p. 625, 37 sine fabulae nomine affert, omisso πως, pro quo Dindorf. maluit καί.

III. (113.)

Hesych. *Αἰνῶ·* παρίημι, παραιτοῦμαι. καὶ ἐπαινῶ. Σοφ. Ἀλμαίωνι (sic). Consentiunt Grammat. in Bekk. An. Gr. I. p. 358, 28. et Suid. v. *αἰνῶ·* παραιτοῦμαι. Σοφοκλῆς· καὶ ἐπαινῶ (καὶ αἰνῶ σε addit Suid.) cf. Plut. de aud. poet. 6. p. 22. F. sq.

IV. (114.)

Hesych. *Ἀραίας, βλαβεράς. Σοφ. Ἀλκμαίωνι.* Paullo aliter Etym. M. p. 134, 37. *ἀραιάς, τὰς βλαπτικὰς νῆας* (Hes. Op. 809.) Sed iam antiquitus inter se *ἀραῖος* et *ἀραιὸς* confusa esse idem docet Etym. M. p. 134, 23. *ἀραίην, ἀσθενῆ, ἀδύνατον. ἔστιν ὅτε σημαίνει καὶ λεπτήν. παρὰ τὸ ῥαίω, μετὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ α, ἀραιή. ἢ βλαβερὰν, ἢ μακρὰν ἢ εὐκταίαν.* p. 134, 16. *Καὶ ἀραῖα, βίαια, δεινὰ, χαλεπὰ, ὀδυνηρά. σημαίνει δὲ καὶ τὰ εὐκταῖα.* cf. Suid. v. *ἀραῖος.*

Ad hanc fabulam praeterea Valck. Diatr. p. 150. C. versus quosdam incerti poetae a Plutarcho (de aud. poet. 13. p. 35. E. de inimic. util. 5. p. 88. F.) servatos rettulit, quibus Adrastus et Alcmaeo inter se colloquuntur. Sed quum Adrastus in hac fabula nullo modo partes agere potuerit, versus istos, si quidem Sophoclis sint, vix in alia fabula quam in *Epigonis* locum habere potuisse intelligitur. Rectius autem fecisse nobis videmur, quod eos inter incertorum tragicorum reliquias (fgm. CXXII. Poet. Trag. Vol. III. p. 209.) recepimus, quum omnes fere poetae tragici Alcmaeonis historiam tractaverint.

ΑΜΥΚΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Huius dramatis argumentum iis contineri videtur, quae narrat Apollodorus (I, 9, 20.): *ἀπὸ δὲ Μυσίας ἀπῆλθον* (sc. *οἱ Ἀργοναῦται*) *εἰς τὴν Βεβρύκων γῆν, ἧς ἐβασίλευσεν Ἄμυκος, Ποσειδῶνος παῖς καὶ Βιθυνίδος. γενναῖος δὲ ὢν οὗτος τοὺς προσσχόντας ξένους ἠνάγκαζε πυκτεύειν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀνῄρει. παραγενόμενος οὖν καὶ τότε ἐπὶ τὴν Ἀργὼ τὸν ἄριστον αὐτῶν εἰς πυγμὴν προυκαλεῖτο. Πολυδεύκης δὲ ὑποσχόμενος πυκτεύσειν πρὸς αὐτὸν πλήξας κατὰ τὸν αὐχένα ἀπέκτεινε. τῶν δὲ Βεβρύκων ὁρμησάντων πρὸς αὐτὸν ἁρπάσαντες οἱ ἀριστεῖς τὰ ὅπλα πολλοὺς φεύγοντας φονεύουσιν αὐτῶν.* Idem refert Hygin. fab. XVII. cf. Apoll. Rhod. II. init. Qua ratione autem fabula adornata fuerit neque ex fragmentis neque aliunde liquet. Picturam huc spectantem descripsit O. Iahn. in Annal. Societ. lit. Sax. 1847. p. 247.

I. (115.)

Athen. IX. p. 400. B. *τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἑνικῇ αἰτιατικῇ ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμυκῷ σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ*

γέρανοι, χελῶναι, γλαῦκες, ἰκτῖνοι, λαγοί.

Ἰκτῖνοι habet Athenaei epitome, *ἴκτινοι* reliqui libri. *ἰκτῖνοι καὶ* grammaticus Hermanni p. 320, *ἰκτὶς καὶ λαγοὶ* gramm. Mss. apud Brunck. (Lex. Soph. v. *λαγὸς*) et in Cram. An. Gr. Paris. IV. p. 245, 23.

τὸ μὲν λαγὸς κοινὸν ὢν εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ „γλαῦκες, ἰκτὶς καὶ λαγοί." Formam ἰκτῖνος tuetur Herodian. ap. Eustath. p. 1825, 12. ἴκτινος Draco p. 53, 8 et Etym. M. s. v. p. 475, 35. (fgm. 931.) — Eundem vs. Athenaeus paullo post (p. 400. C.) iterum sic affert: λέγουσι δὲ καὶ Ἀττικοὶ λαγὸς ὡς ὁ Σοφοκλῆς· „γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἰκτῖνοι, λαγοί."

II. (116.)

Athen. III. p. 94. E. σιαγόνος δὲ Κρατῖνος Πλούτοις „περὶ σιαγόνος βοείας μαχόμενος." καὶ Σοφοκλῆς Ἀμύκῳ·

σιαγόνας τε δὴ μαλθακὰς τίθησι.

Porso Adv. p. 61. correxit: σιαγόνας τε μαλθακὰς τίθησι δή. Sed scribi etiam possit: σιαγόνας τε δὴ τίθησι μαλθακάς.

Praeterea Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 144.) ad *Amycum* referri vult fragmenta, quae ex *Eumelo* citantur. Vide hanc fab.

ΑΜΦΙΑΡΕΩΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Huius fabulae quale fuerit argumentum neque ex fragmentis neque aliunde patet; itaque ad coniecturam ex titulo faciendam confugiendum est. Ac mihi quidem illud in universum iis describi videtur, quae habet Apollod. III, 6, 2. Ἀμφιάραος δὲ ὁ Ὀϊκλέους μάντις ὢν καὶ προειδὼς ὅτι δεῖ πάντας τοὺς στρατευσαμένους χωρὶς Ἀδράστου τελευτῆσαι, αὐτός τε ὤκνει στρατεύεσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπέτρεπε. Πολυνείκης δὲ ἀφικόμενος πρὸς Ἶφιν τὸν Ἀλέκτορος ἠξίου μαθεῖν, πῶς ἂν Ἀμφιάραος ἀναγκασθείη στρατεύεσθαι, ὁ δὲ εἶπεν, εἰ λάβοι τὸν ὅρμον Ἐριφύλη. Ἀμφιάραος μὲν οὖν ἀπεῖπεν Ἐριφύλῃ παρὰ Πολυνείκους δῶρα λαμβάνειν, Πολυνείκης δὲ δοὺς αὐτῇ τὸν ὅρμον ἠξίου τὸν Ἀμφιάραον πεῖσαι στρατεύειν. ἦν γὰρ ἐπὶ ταύτης. γενομένης γὰρ αὐτῆς [ὀργῆς. Galeus] πρὸς Ἄδραστον ὤμοσε περὶ ὧν Ἄδραστος [Ἀδράστῳ Emper.] διαφέρηται Ἐριφύλην συγχωρῆσαι. ὅτε οὖν ἐπὶ Θήβας ἦν στρατεύειν, Ἀδράστου μὲν παρακαλοῦντος, Ἀμφιαράου δὲ ἀποτρέποντος, Ἐριφύλη τὸν ὅρμον λαβοῦσα ἔπεισε τὸν Ἄδραστον [leg. Ἀμφιάραον] στρατεύειν. Summa igitur dramatis in eo posita erat, ut Amphiaraus, quamvis vates esset, ab omnibus deciperetur, et opportunitate data vatum genus simul ludibrio haberetur. Si quis autem dubitet, num illud argumentum in dramate satyrico tractari potuerit, consideret velim, ab Achaeo in dramate satyrico etiam Alcmaeonem esse introductum, cuius historia satyris multo minus ludendi opportunitatem praebuerit, quam Amphiarai, quem uxor tam belle circumvenit. Ac fortasse, quum dramatum satyricorum et comoediarum argumenta nonnun-

quam conveniant, Sophoclis fabulam haud dissimilem Aristophanis Amphiarai (de qua comoedia vide quae disputavit Th. Bergkius ad Aristoph. Fragm. p. 1055.) fuisse probabiliter aliquis coniecerit.

I. (117.)

Schol. Aristoph. Ran. 481. *ἀλλ' ὡρακιῶ· ἀντὶ τοῦ ὠχριῶ, φροντίζω. ὥρα (leg. ὤρα) γὰρ ἡ φροντίς. ἐκ δὲ φροντίδος ἐκλύεταί τις. ὡρακιᾶσαι δὲ λέγεται τὸ ὑπὸ φόβου ὠχριᾶσαι. ἀπὸ τοῦ τὴν ὥραν αἰκίζειν. τοῦτο δὲ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ. τὸ ὠχριᾶσαι θλιβομένης τῆς καρδίας. τοῦτο δὲ πολλοῖς γίγνεται.* [Verba *ἀπὸ* — — — *ὠχριᾶσαι* desunt in codd. Rav. Ven., quorum ille etiam verba *ὡρακιᾶσαι* — — *φόβου ὠχριᾶσαι* non habet.] Hinc Brunckius hunc versum tanquam Sophocleum exhibuit: „*τὸ δ' ὠχριάσθαι θλιβομένης τῆς καρδίας.*" Iure autem Dindorfius in adnot. ad schol. eum improbavit (praecipue quum apud scholiastam inepta illa et supervacanea adnotatio *τοῦτο δὲ πολλοῖς γίγνεται* accedat) et codicis Veneti vestigia secutus probaliter scholiastae verba sic redintegravit: *ὡρακιᾶσαι δὲ λέγεται τὸ ὑπὸ φόβου ὠχριᾶσαι. τοῦτο δὲ Σοφοκῆς εἶπεν ἐν Ἀμφ. σατ. θλιβομένης γὰρ τῆς καρδίας πολλοῖς τοῦτο γίγνεται.* cf. Suid. v. *ὡρακιάσας* — *καὶ ὡρακιᾶσαι λέγουσι τὸ ὑπὸ φόβου ὠχριᾶσαι θλιβομένης τῆς καρδίας. τοῦτο δὲ πολλοῖς γίνεται. παρὰ τὸ τὴν ὥραν αἰκίζεσθαι, ὅ ἐστι τὴν μορφήν.* cf. Etym. M. p. 823. 34. Nihil igitur praeter verbum *ὡρακιᾶσαι* Sophoclis est.

II. (118.)

Schol. Aristoph. Vesp. 1510. *πιννοτήρης δὲ οὐκ ἄλλως, ἀλλ' ἐπεὶ καρκίνιόν τί ἐστι σύννομον καὶ ἀεὶ ταύτῃ προσδεχόμενον. Σοφοκλῆς Ἀμφιαράῳ*

ὁ πιννοτήρης τοῦδε μάντεως χοροῦ.

Ἄλλως. πίννα ὄστρεόν ἐστι. τοῦτο ὑποδέχεται καρκίνος. καὶ ὅταν εἰσέλθῃ μικρὸν ἰχθύδιον, δάκνει τὴν πίνναν καὶ συστέλλει τὸ ὄστρακον καὶ ἐναποκλείει τὸ ἰχθύδιον. Brunckius locum corruptum esse ratus correxit; *τοῦδε χωρὶ μάντεως*, sed Ellendtius (Lex. Soph. II. p. 57.), postquam monuit *μάντεως* adiective h. l. dici, (quod etiam aliis locis fit. v. c. Pind. Isthm. 5, 49. Pyth. 11, 33. Eur. Med. 234. Hipp. 346.) eum tuitus est his verbis: in satyrico enim Amphiarao apertum est plures productos esse augures et coniectores, de quorum uno, corpore ut videtur, brevissimo ridicula dicta illa sunt, quae ad Carcini filios festive transtulit Comicus." At videndum est, ne iusto plura vir doctissimus e versu isto concluserit, de quo certi quid statuere difficillimum est, quum versus per se sententiam satis perspicuam non praebeat, reliqui autem, quibuscum coniunctus fuerit, interierint.

III. (119.)

Athen. X. p. 454. F. allatis Euripidis (fgm. 385.), Agathonis (fgm. 4. Poet. Trag. Fragm. Vol. III. p. 75.) et Theodectae (fgm. 7. Ibid. p. 120.) versibus, quibus homines artis scribendi ignari literarum formas describentes personarum nomina designant, Sophoclis

meminit hominem inducentis, qui literarum figuras non verbis, sed gestibus et saltando expresserit, haec scribens: *καὶ Σοφοκλῆς δὲ τούτῳ παραπλήσιον ἐποίησεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ τὰ γράμματα παράγων ὀρχούμενον.*

IV. (120.)

Schol. Plat. p. 378. Bek. (53. R.) *Παροιμία „ὁ ἁλιεὺς πληγεὶς νοῦν οἴσει* (cod. *φύσει*, quod correctum est e Zenob. l. c.).“ *κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Σοφοκλῆς ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ λέγων· „ἔτ' αὖ * * ὥσπερ ἁλιεὺς πληγεὶς * * ενων διδάσκαλος.*“ Locum haud male Ahrens sic restituit:

ἔτ' αὖ[τὸς] ὥσπερ ἁλιεὺς πληγεὶς [φρ]ενῶν
διδάσκαλος.

De proverbio autem cf. Zenob. II, 14. *ἁλιεὺς πληγεὶς νοῦν οἴσει· αὕτη παραπλήσιόν τι λέγει τῷ „ῥέχθεν δέ τε νήπιος ἔγνω.“ Ἁλιεὺς γάρ, ὥς φασι, ἁλισκομένους ἐν τῷ λίνῳ ἰχθῦς μετεχειρίζετο, καὶ πληγεὶς ὑπὸ σκορπίου, ἔφη, πληγεὶς νοῦν οἴσω, καὶ ταῖς χερσὶν οὐκέτι τῶν νεοθηρεύτων ἰχθύων ἥπτετο. Μέμνηται αὐτῆς Σοφοκλῆς.* Similia tradunt Diogenian. II. 31. Greg. Cypr. I, 54. Apost. II, 53. Arsen. p. 41. Suid. s. v.

V. (121.)

Hesych. *Ἀγνίσαι· ἀποθῦσαι.* [*Εὐριπίδης* supplent viri docti] *Βουσίριδι. καὶ διαφθεῖραι. Σοφοκλῆς Ἀμφιαράῳ.* cf. Bekk. An. Gr. p. 339, 8. Bachm. An. Gr. I. p. 24, 25. *ἁγνίσαι· τὸ θῦσαι. διαφθεῖραι κατ' ἀντίφρασιν. οὕτω Σοφοκλῆς.* cf. Iacobs. ad Anthol. Pal. p. 815.

VI. (122.)

Hesych. *Ἀλεξαίθριον· θερμὸν σκέπασμα. Σοφ. Ἀμφιαράῳ.*

VII. (123.)

Cf. Alead. fgm. XVI.

VIII. (124.)

Cram. Anecd. Gr. Oxon. I. p. 344, 7. *Πολιοῖο* (Il. κ', 324.)· *ὄνομα ἐπιθετικόν. οὐκ ἀγνοοῦμεν τὴν ἀκριβῆ γραφὴν πελίοιο· οὐ γὰρ ἁρμόζον* (*ἁρμόζοντος* cod.) *τῷ ἐπὶ κατασκοπὴν* (*κατὰ συγκοπὴν* cod.) *ἐξιόντι λαμβάνειν λευκὸν δέρμα· πελιοῦ γὰρ παρὰ τὸ πέλλω.*

ἔνθ' οὔτε πέλλεις οἶ' ἄγραυλος βοτός.

Σοφοκλῆς ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ. Ἑλλάνικος δέ· „καὶ τον Πελίαν ὠνόμαζον (*ὠνομάζετο* cod. quod correxit Schneidewin. Conj. crit. p. 99.), *ἐπεὶ ἐπελιώθη ἡ ὄψις λακτισθέντι ὑπὸ τοῦ ἵππου“ χωρὶς εἰ μή τις λαμβάνει κατ' ἀντίφρασιν τοῦ μέλανος.* Ex his verbis luculenter apparet, quod Schneidewinus l. c., Duentzer in Schneidewini Philologo. III. p. 138., Dindorfius (in Steph. Thesaur. Paris. VI. p. 705.), alii, monuerunt, non huc, sed ad *Pastores* referendum esse Erotiani locum

Lex. p. 306. *Πέλον· ὑπόφαιον· ἀγνοοῦντες δέ τινες γράφουσι πέλιον. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσι καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ φησί·*

κυνὸς πέλης τε μηκάδος βοὸς ῥινόν.

Libri *ῥινέων* vel *ῥηνέων*. Brunckius *ῥινὸν βοός*. Versum priorem sic restituit Cramer:

ἔνθ' οὔτε πέλλεις οἷά τ' (*οἷον* Ahrens) *ἄγραυλος βοτήρ*

ut de *πέλλω* verbo non dubitasse videatur. „Id autem, inquit Schneidewinus l. c., novum est et inauditum. Ut grammatici doctrinam depravatam esse intelligamus et tenor ipse admonet et suggerit memoria Erotiani l. c. Errorem monstrant Anecdota Crameri. Obscurior tamen est doctrina Erotiani, nam *πέλος* an *πέλιος* ex poeta attulerit vix dignoscas. In fragmento Amphiarai conieceris sic fere scribendum esse:

ἐνδύντα πελλῆς ῥινὸν ἀγραύλου βοός.

Memorantur enim formae *πέλος*, *πελλὸς* (Theocr. V. 99. *τὰν οἶν τὰν πελλὰν*) *πελιός*, ut apud Phot. p. 408, 6. *πελιοί· μέλανες, ὠχροί·* Hesych. *Πελλόν· φαιὸν χρῶμα ἐμφερὲς τῷ πελιδνῷ·* Accuratissime Etym. M. p. 659, 35. *Ἐτυμολογεῖται* (*πέλεια*) *παρὰ τὸ πέλαν* (*πέλον* cod. Par.), *ὃ σημαίνει τὸ μέλαν. — καὶ πελίωμα, τὸ μέλαν* (*τὸ μελανὸν χρῶμα* cod. Havn. cum Etym. Gud. p. 458, 27.). *καὶ γὰρ πέλλην* (cod. Havn. *πέλην*. corrige *πέλον* vel *πελλὸν*) *λέγουσι βοῦν τὸν τοιοῦτο χρῶμα ἔχοντα. καὶ Πέλλη πόλις Μακεδονίας, ὅτι βοῦς αὐτὴν εὗρε πέλλη τὸ χρῶμα* (v. Sturz. de dial. maced. p. 44.). *καὶ ὁ Πελίας, ὄνομα.* Mihi probabile est, recte Salmasium *πελλὸς* desiderasse apud Sophoclem etiam in altero fragmento, v. Ellendt. Lex. Soph. II. p. 545, ut Erotianus *πελιὸν* formam reiecisse censendus sit. Unde Sophoclis verba *ἐν Ποιμέσι* haec videntur fuisse:

Κυνὸς πελλῆς τε μηκάδος βοὸς
ῥινόν.

Nunc non sine laetitia video Franzium ad Erot. l. c. *πέλλης* afferre ex cod. D., in lemmate *πέλλον* ex Barthii, Eustachii et Iuntae exemplaribus. Probavit igitur *πέλλος* — de accentu dixit Ellendt. l. c." — Vix dubitari potest, quin recte Schneidewinus apud Erotianum *πέλλον* (vel rectius *πελλὸν*) scribendum (cf. etiam Galen. gl. Hippocr. p. 542.) ac statuendum esse dixerit, illum formam *πελιὸς* reprobasse et reprehensionis firmandae causa Sophoclis versum (e *Pastoribus* ductum) attulisse, in quo altera forma infuerit. Num vero idem vir doctissimus utrumque fragmentum recte emendaverit, dubitari potest: certe in Ampharai versu Lobeckii correctio *ἐνθοῦ τε* propius ad vulgatam accedit, quae fortasse servanda erat, ut iure Duentzer l. c. monuit. Egregie vero *Ποιμένων* locum exhibuit, nisi forte Dindorfio l. c. credere malumus, qui Erotianum duos Sophoclis locos inter se similes confudisse dicens Sophoclem in *Pastoribus* sic scripsisse censet:

αἰγός τε πελλῆς μηκάδος.

Quae coniectura eo commendari videtur, quod *μηκάς* insolitum vaccae epitheton est. At cavendum, ne speciosa opinione in errorem rapiamur.

IX. (125.)

Schol. Ael. H. A. III. 10. Zonar. Lex. p. 1742. *Τρασιά λέγεται ὁ τόπος ἔνθα τὰ σῦκα ξηραίνεται παρὰ τὸ τερσαίνειν. ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐν* (*τῷ ἑτέρῳ* addit Zonar., quod e compendio male intellecto vocis *σατυρικῷ* originem duxisse videtur) *Ἀμφιαράῳ ἐπὶ τῆς ἅλω ἐτίθη τὴν λέξιν.* cf. Schol. Aristoph. Nub. 50. et hinc Suid. s. v. Polluc. VII. 144. Phot. p. 598, 13. Hesych. s. v. Iacobs. ad Ael. p. 102.

Inter Amphiarai reliquias Meursius praeterea recepit locum Strabonis IX. p. 399. (fgm. 195.), quem Brunckius quamquam dubitans secutus est. — Rectius fortassis huc rettuleris fgm. 916.

Α Μ Φ Ι Τ Ρ Υ Ω Ν.

De *Amphitryonis* argumento viri docti plane incerti sunt, quum fragmenta lucis nihil afferant ac ne constet quidem, num fabula fuerit satyrica an tragoedia. Sed quoniam inter *Attii* fabulas, quas ex parte ad Sophoclis exemplar compositas esse constat, *Amphitruo* citatur, (quamvis ex eius fragmentis argumentum cognosci nequeat), Sophoclis drama inter tragoedias referendum esse probabilius est. In quo, si Welckerum (p. 371. sq.) audimus, Alcmena se ipsam praemium ei exposuit, qui fratrum caedis a Pterelai filiis aut Taphiis, (quos poetae Teleboeos dicunt) qui Electryoni, Persei filio, Mycenarum regi, greges rapuerant, poenas petiverit. Amphitryo, Alcaei filius, Tyrinthis rex, ultione exacta Alcmenam accepit. Ita narrat Schol. Apoll. Rhod. I, 747. adiectis verbis: *ἡ ἱστορία σαφῶς παρ' Ἡσιόδῳ.* Sed in Hesiodi *Scuto Herculis* Amphitryo ipse cum Electryone de bubus certans eum interfecit (11. 82.) posteaque cum Alcmena Thebas fugit, ubi a Creonte, Thebarum rege, expiaretur. Ab his paucis differunt, quae ab Apollodoro (II, 4, 6.) narrantur. Ibi enim Amphitryo non ira accensus, sed casu Electryonem necat, ideoque a Sthenelo ex Argivorum terra expellitur." — Sophoclis fabulam Aeschylus Alexandrinus (cf. Poet. Trag. Fragm. III. p. 180.) imitatus esse videtur.

I. (126.)

Schol. ad Soph. OC. 390. *Εὔσοιάν φασιν τὴν εὐθένειαν, καθάπερ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι*

Ἐπεὶ δὲ βλάστοι, τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν
εὔσοιαν ἀρκεῖ.

Welcker his verbis, quae Tiresias in fabulae fine protulerit, ad Herculem ex Alcmena pariendum respici suspicatur, ut sententia sit: Iovem Herculi vitam periculosam victuro tria tutamenta concessurum esse, quorum vel unum sufficere ad eum servandum queat, donec ad deos vocetur. — Quae tres istae εὔσοιαι sint, haud improbabiliter exposuit Thudichumus (apud Welck. p. 1542,) in hunc modum disputans: quemadmodum in fgm. 807. tria mortis, in fgm. 336. tria fortunae genera commemorantur, ita hoc fragmentum in hunc modum videtur accipiendum: nisi natus est, ut dives aut rex sit, sufficit, ut validus sit, sicut Hercules semper fuit."

II. (127.)

Hesych. Ἀμφιτέρμως· ἀποτετερματισμένως· Σοφ. Ἀμφιτρύωνι.

III. (128.)

Hesych. Ἄτμητον. ἀμέριστον, ἀτραυμάτιστον. Σοφ. Ἀμφιτρύωνι.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ. * Vide Fgm. 460.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ.

Huius fabulae quale fuerit argumentum cognoscimus ex Eratosth. Catast. c. 16. Τὴν Κασσιέπειαν ἱστορεῖ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς ἐν Ἀνδρομέδᾳ ἐρίσασαν περὶ κάλλους ταῖς Νηρηΐσιν εἰσελθεῖν εἰς τὸ σύμπτωμα, καὶ Ποσειδῶνα διαφθεῖραι τὴν χώραν κῆτος ἐπιπέμψαντα, δι' ἣν [αἰτίαν] πρόκειται τῷ κήτει ἡ θυγάτηρ οἰκείως. Id. c. 36. Τοῦτο (sc. τὸ κῆτος) ἐστιν ὃ Ποσειδῶν ἔπεμψε Κηφεῖ διὰ τὸ Κασσιέπειαν ἐρίσαι περὶ κάλλους ταῖς Νηρηΐσιν. Περσεὺς δ' αὐτὸ ἀνεῖλε, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἄστρα ἐτέθη ὑπόμνημα τῆς πράξεως αὐτοῦ. ἱστορεῖ δὲ ταῦτα Σοφοκλῆς ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ. cf. Hygin. Poet. Astr. II, 10. *De hac (sc. Cassiepeia) Euripides et Sophocles et alii complures dixerunt, ut gloriata sit, se forma Nereidas praestare: pro quo facto inter sidera sedens in siliquastro constituta est: quae propter impietatem vertente se mundo resupinato capite ferri videtur.* Ex his locis idem argumentum ab utroque poeta tractatum esse apparet, nec latet nos ratio, qua Euripides fabulam conformaverit, quum haud pauca ex ea fragmenta supersint multique scriptores ad eam respexerint (cf. Eurip. Fragm. p. 56—82.) Qua ratione autem Sophocles eam instituerit neque ex fragmentis neque aliunde cognosci potest: attamen vix credibile est, quod Brunckius sibi aliisque persuadere studuit, fabulam fuisse satyricam. Opinionis meminit

suae rationem haud dubie repetiit e fragm. IV, quo satyrorum in dramate mentionem factam esse traditur; sed aliud est, de satyris loqui, aliud satyros introducere. Etiam in Euripidis Bacchis (vs. 135) σάτυροι commemorantur, neque tamen ea fabula satyrica fuit. Accedit quod ineptum fuisset, si Andromeda propter matris crimen doloribus cruciata satyrorum risum movisset.

I. (129.)

Hesych. Κουρίον· Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ· ἡμιουτὸν κόριον ἠρέθη πόλει. νόμος γάρ ἐστι τοῖς βαρβάροις θυηπολεῖν βρότειον ἀρχῆθεν γέρος τῷ Κρόνῳ. Quae Scaliger sic emendavit:

Αἱμόρρυτον κούρειον ᾑρέθη πόλει·
νόμος γάρ ἐστι τοῖσι βαρβάροις Κρόνῳ
θυηπολεῖν βρότειον ἀρχῆθεν γένος.

Schweighaeus. ad Athen. T. IV. p. 30. ἢ τὸ μιαρὸν κούρειον ᾑρέθη πόλει· νόμος γάρ ἐστιν οὗτος τοῖσι κτλ. omissis verbis (τῷ) Κρόνῳ, quae poetae esse negat. Brunckius: ἡμῖν σύ τοι κούρειον ᾑρέθης κτλ. in reliquis cum Scaligero consentiens. Ahrens: αἱμορρόεν τὸ κόριον κτλ. sed in fine vs. 3. praeeunte Buttmanno (in Actis Acad. Boruss. a. 1814. p. 174.) γέρας pro γένος. Welcker p. 351. ἀμίαντον ὂν κτλ. Probabiliter monuit Ellendt. (I. p. 980.), sermonem esse de Andromeda videri, quae cum *hostia* comparetur festo κουρεώτιδος die curialibus in coenam dari apud Athenienses solita. cf. Etym. M. p. 533, 35. οὕτω δὲ (sc. κούρειον) καλεῖται ἐν Ἀττικῇ τὸ ἱερεῖον τὸ θυόμενον, ἡνίκα ἐγράφοντο οἱ κοῦροι εἰς τοὺς φράτορας. τοῦτο δὲ καὶ μεῖον ἐλέγετο. —— ἡ δὲ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐποιοῦντο, Κουρεῶτις ἐλέγετο. Schol. ad Aristoph. Ran. 798 (810.) Bekk. An. p. 273, 1. Inde simul Scaligerum recte κούρειον scripsisse intelligitur, quo etiam variae scripturae κουρίον et κόριον apud Hesych. ducunt. Non minus probabiliter idem vir doctissimus αἱμόρρυτον (cf. Aesch. fgm. 225.) scripsisse videtur pro ἡμίουτον, quippe quod, etiamsi significare possit: *semivulneratus* et ex analogia vocum ἄουτος, ἀνούτατος, νεούτατος formatum sit, ferri tamen vix queat, quum aptam sententiam non praebeat. —

II. (130.)

Athen. XI. p. 582. D. ὅτι δὲ καὶ πλοῖον ἡ κύμβη Σοφοκλῆς ἐν Ἀνδρομέδᾳ φησίν.

Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα;

Eundem vs. affert Eustath. p. 1200, 56. adiuncta interpretatione: ἱππότης ἥκεις ἢ διὰ πλοίου. Huc sine dubio etiam spectavit Phot. p. 187, 3. κύμβη, πλοίον εἶδος. Σοφοκλῆς.

III. (131.)

Phrynich. p. 374. ed. Lobeck. Πολλὴν διατριβὴν ἐποιησάμην ἐπι-

σκοπούμενος εἰ μόνον λέγεται πρόσφατος νεκρὸς καὶ μὴ πρόσφατον πρᾶγμα. εὑρίσκετο δὲ Σοφοκλῆς ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ τιθεὶς οὕτω·

μηδὲν φοβεῖσθαι προσφάτους ἐπιστολάς.

Th. Bergkius (Reliqu. Com. p. 218.) corrigit: *μηδὲν φοβεῖσθε.*

IV. (132.)

Schol. Theocr. IV, 62. *Τοὺς σατύρους ἀκρατεῖς* (hanc vocem addidit Casaub. de satyr. poes. I, 5. ex scholio inferiore) *οἱ πλείονές φασιν, ὡς καὶ τοὺς Σειληνοὺς καὶ τοὺς Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ* (fgm. 22.), *Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀνδρομέδᾳ.*

V. (133.)

Pollux X, 120. *Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἀνδρομέδᾳ αὐτοχειλέσι ληκύθοις ἔφη δηλῶν ἀλαβάστους μονολίθους.* Hemsterhusius correxit *αὐτολίθοισι ληκύθοις* quod Brunckius, Ellendtius, alii collato *αὐτόξυλος* (Phil. 35.) probant. Sed lubricum est de verbis e sermonis continuitate ereptis recte iudicare.

VI. (134.)

Hesych. *Ἀμβλύσκει. ἐξαπλοῖ· κυρίως δὲ ἐπὶ ἀμπέλου. καὶ ἐκτρώσκει. Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ.*

VII. (135.)

Hesych. *Ἀμφίπρυμνον· πλοῖον ἑκατέρωθεν πρύμνας ἔχον. Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ.* cf. Suid. v. *ἀμφιπρύμναις.* Zon. p. 151.

VIII. (136.)

Hesych. *Ζευξίλεως· ζευκτὸς λαός· ἢ ᾧ ὑπεζευγμένοι εἰσὶ λαοί. Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ.* Posteriora etiam auctoris nomine omisso habent Phot. p. 53, 7. Eustath. p. 401, 11. Suid. s. v. Eustathius reperiri ait *παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον,* unde patere Ellendtius (I, p. 741.) monet apud Hesych. *ζευκτὴς λαοῦ* scribendum esse, cui interpretationi deinde sequentia explicandi gratia addantur.

IX. (137.)

Etym. M. p. 272, 3. *Δίγονος μάσθλης· διπλοῦς ἱμάς· ἢ ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν βαφὴν ἦν τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐκέχρωστο. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδᾳ· Ἰδοὺ δὲ φοινὸν μάσθλητα δίγονον.* Brunckius correxit *φοίνιον* locumque sic dedit:

ἰδοὺ δὲ φοίνιον
μάσθλητα δίγονον.

Heath. *φόνιον.* Pro *δίγονος* erant qui *δίχροος* mallent. Sed *δίγονος* firmatur Hesychio s. v. *δίγονος μάσθλης, ὁ διπλοῦς ἢ δυσὶ χρώμασι κεχρωσμένος* (cod. *κεχρημένος*). Idem huc respexit confusis *μάσθλη* et

μάσθλης vocibus s. v. μάσθλη. τὰς (leg. μάσθλητας) τομοντὰς (ἱμαντωτὰς Schweigh.) ἡνίας. καὶ γὰρ [ἱμὰς addit Schweigh.] ἡ μάσθλη. Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ καὶ Συνδείπνοις.

X. (138.)

Phot. p. 317, 7. Οἰήτας· τοὺς κωμήτας. Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ. cf. Hesych. Οἰάταν, κωμήτην. οἶαι γὰρ αἱ κῶμαι. cf. Elmsl. ad OC. 1061. Od. Muell. Dor. I. p. 78.

XI. (139.)

Hesych. Σαλητόν· Σοφ. Ἀνδρομέδᾳ· ἀντὶ πατρός· ἢ βαρβαρικὸν χιτῶνα. οἱ δὲ καὶ μεσόλευκον αὐτὸν εἶναί φασι. Pro πατρὸς corrigunt σαράπιδος propter Hesych. v. σάρητον· ὁ σάραπις· καὶ εἶδος χιτῶνος. cf. Pollux. VII, 61. ὁ δὲ σάραπις, Μήδων τὸ φόρημα, πορφυροῦς μεσόλευκος χιτών. Quae correctio si vera est, pro σαλητὸν ex altero loco σάρητον restituendum videtur, nam etiam Phot. p. 501, 24 scribit: σάρητον. βαρβαρικὸς χιτών. Sed haud scio an rectius apud Hesychium corrigatur: Ἀντίπατρος βαρβαρικὸν χιτῶνα, οἱ δὲ κτλ. Similiter Antipatri nomen apud schol. Venet. ad Aristoph. Ar. 1403 in ἀντὶ πατρὸς depravatum est.

ANTHNOPIΔAI.

Antenoridarum argumentum e Troica historia petitum fuisse docet hypothesis Aiacis auctor, cuius verba ad Aethiopes attulimus. Ad quale fuerit neque inde neque aliunde certo discimus. Huc tamen spectare suspicantur viri docti Strab. XIII, 1, 53. p. 608. Σοφοκλῆς γοῦν ἐν τῇ ἁλώσει τοῦ Ἰλίου παρδαλέαν φησὶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἀντήνορος προτεθῆναι σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. τὸν μὲν οὖν Ἀντήνορα καὶ τοὺς παῖδας μετὰ τῶν παραγενομένων Ἐνετῶν εἰς τὴν Θρᾴκην περισωθῆναι· κἀκεῖθεν διεκπεσεῖν εἰς τὴν λεγομένην κατὰ τὴν Ἀδρίαν Ἐνετικήν· τὸν δὲ Αἰνείαν μετ' Ἀγχίσου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ παιδὸς Ἀσκανίου λαὸν ἀθροίσαντα πλεῦσαι. De pardalis pelli Antenoris aedibus affixa sermo quidem etiam in Aiace Locro (fgm. IV.) fuit, ideoque Strabonis verba a nonnullis viris doctis ad istam fabulam relata sunt, sed quoniam eadem res in Antenoridis praetermitti vix potuit et reliqua, quae simul cum ea a Strabone narrantur, locum habere nisi in hac fabula non potuerunt, Strabonem omnia ex ea hausisse probabile est. Quum inde (et ex aliis Strabonis locis v. c. I. p. 48. V. p. 212. XII. p. 552.) autem Antenoridas cum Venetis coniunctos fuisse cognoscatur, etiam Polybium (II, 7. 6) haec scribentem: τὰ δὲ πρὸς τὴν Ἀδρίαν ἤδη προσήκοντα γένος ἄλλο παλαιὸν διακατέσχε· προσαγορεύονται δὲ Οὐένετοι, τοῖς μὲν ἔθεσι καὶ τῷ κόσμῳ βραχὺ

διαφέροντες Κελτῶν, γλώττῃ δ' ἀλλοίᾳ χρώμενοι. Περὶ ὧν οἱ τραγῳδιογράφοι πολύν τινα πεποίηνται λόγον καὶ πολλὴν διατίθενται τερατείαν. maxime ad Sophoclem respexisse, veri est simillimum. At haec omnia tantummodo narrari in tragoedia potuisse facile intelligitur; ut, quid in ea actum sit, inde non cognoscamus. Nec multum nos iuvat, quod Attius, quem nonnunquam Sophoclis vestigia pressisse scimus, *Antenoridas* composuit, nam pauciora eius fragmenta supersunt, quam ut ex iis dramatis argumentum explicare possimus, quamvis ducem quendam gloriosum (Venetorum, si Welckero credimus) in scenam processisse ex iis pateat. Itaque nescire nos, quid Sophocles in hac tragoedia repraesentaverit, libere fatendum est.

I. (140.)

Athen. IX. p. 373. D. *ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρσενικοῦ οὐ μόνον ὄρνιν, ἀλλὰ καὶ ὄρνιθα. — Σοφοκλῆς Ἀντηνορίδαις·*

Ὄρνιθα καὶ κήρυκα καὶ διάκονον.

καὶ Αἰσχύλος (fragm. 90.)

II. (141.)

Hesych. *Ἀφεψιασάμην· ἀφωμίλησα. Σοφ. Ἀντηνορίδαις.* Eadem sine fabulae nomine leguntur in Bachm. An. Gr. I. p. 171, 3.

III. (142.

Hesych. *Ἐκβαβάξαι· ἐκσαλεῦσαι. Σοφ. ἐν Ἀντηνορίδαις.*

ΑΤΡΕΥΣ = ΜΥΚΗΝΑΙΑΙ.

Fabula num *Ἀτρεὺς* an *Μυκηναῖαι* inscripta fuerit dubitari potest: utraque enim inscriptio apud Hesychium (fgm. II.) extat. Verum etiam ipse *Μυκηναῖαι* titulus in coniectura [nunc demum (cf. fgm. I.) codice Marciano firmata] positus fuerat: nam in plerisque codicibus (cf. fgm, I. II.) erat *Μυκήναις*, unde Brunckius primus quod sciam elicuerat *Μυκηναίαις*. Quam ob rem Welcker p. 357. se nescire dicit, an rectius *Μυκηναῖοι* scribatur, quum dramati, quod sacrificium publicum in regia continuerit, magis civium, quam mulierum chorus conveniat, quumque Seneca in *Atreo* fabula Mycenaeorum chorum introduxerit. Quae correctio probari non posset, etiamsi codicis Marciani testimonium non extaret, quum in Sophoclei dramatis artificium non ita penetrare possumus, ut mulierum chorum ineptum fuisse iure affirmare nobis liceat. Nam vix argumenti summam eamque nisi coniectura, quae fabulae titulo et loco scholiastae Euripidei (infra allato) maxime nititur, compertam

non habemus. Welcker quidem etiam *Atrei Attianae* reliquias ad argumentum fabulae Sophocleae accuratius describendum in usum vocandas esse censet, sed utrum Attius Sophoclis Atreum an Euripidis Cressas (in qua sententia Hartungus est Eur. Rest. I. p. 170. sq.) imitatus sit an neutri poetae se addixerit, admodum dubium est. cf. Ladewig. Anal. Scen. p. 37. sq. Certe Welcker sententiam suam nullo argumento firmare potuit. — Atrei vero historiam Schol. Eur. Or. 800. e Sophocle, ut videtur, sic tradit: *Πέλοπος Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης ἦσαν υἱοί. Ἀτρεὺς δὲ τὸν ἀμφιμήτριον ἀδελφὸν αὐτῶν Χρύσιππον ἀγαπώμενον ἀμέτρως ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν φθονήσας εἰς φρέαρ ἀποπνίγει. ὃ μαθὼν Πέλοψ ἐξώρισεν αὐτόν. ὕστερον δὲ μετὰ θάνατον Πέλοπος ἐπανῆλθε, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν τῆς βασιλείας ἀντεποιεῖτο, Ἀτρεὺς μὲν, ὡς πρῶτος ὢν κατὰ νόμους, Θυέστης δὲ, τοῖς νόμοις ἐναντιούμενος. συνέθεντο οὖν, εἴ τις αὐτῶν δείξει τι τέρας, κύριος ἔσεσθαι τῆς ἀρχῆς. ἐν τοῖς ποιμνίοις δὲ τοῦ Ἀτρέως εὕρηται χρυσοῦν ἀρνίον μήνιδι Ἑρμοῦ, ὅτι τὸν τούτου υἱὸν Μυρτίλον εἰς Γεραιστὸν ἀκρωτήριον Εὐβοίας κατεθαλάττωσε Πέλοψ. καὶ μέλλοντος Ἀτρέως δεῖξαι τὸ τέρας τοῖς δικασταῖς, καὶ λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, Ἀερόπη ἡ τούτου γυνὴ μοιχευομένη Θυέστῃ τῷ ἀνδραδέλφῳ, κλέψασα τοῦτο παρέδωκεν αὐτῷ. Θυέστης δὲ λαβὼν τοῦτο καὶ δείξας τοῖς δικασταῖς, τῆς ἀρχῆς ἐκράτησε. μὴ ἀνασχόμενος οὖν Ἀτρεὺς τὴν συμφορὰν καὶ δυσχεραίνων, ὅτι ἀδίκως ἐστέρηται τῆς ἀρχῆς, ὁμοῦ τε τὴν γυναῖκα Ἀερόπην τιμωρεῖται κατ' ἄμφω, καὶ ὅτι ἐμοιχεύετο Θυέστῃ, καὶ ὅτι κέκλοφε τὸ ἀρνίον καὶ δέδωκεν αὐτῷ, ῥίψας αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ὥς φησι Σοφοκλῆς, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Θυέστου, Ἀγλαὸν, Ὀρχόμενον καὶ Κάλεον ἀποκτείνας παρέθηκεν εἰς τράπεζαν τῷ πατρὶ, καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπέκτεινεν. δι' ἃ ὁ ἥλιος μὴ στέρξας τὸ παράνομον, μίαν ἡμέραν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἕω διφρεύει. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ αἱ Πλειάδες τὴν ἐναντίαν ἐβάδισαν.* cf. Schol. Eur. Or. 989.

I. (143.)

Schol. Eurip. Hippol. 306. ed. Cobet. — *εἰώθασιν οἱ εἰρωνευόμενοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὀμνύναι ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυκηναίαις* (sic cod. Marcian. 471, Vaticanus 909. *Μυκήναις*)

μὰ τὴν ἐκείνου δειλίαν, ᾗ βόσκεται,
θῆλυς μὲν αὐτὸς, ἄρσενας δ' ἐχθροὺς ἔχων.

Vs. 1. recte monuit Brunckius, *μὰ* negationi, quae in amissis versibus praecesserit, confirmandae adhiberi. — Vs. 2. codd: *ἄρρενας* contra tragicorum morem.

II. (144.)

Hesych. *Ἐπισπάσει, ἐπιτεύξεται. Σοφοκλῆς Ἀτρεῖ ἢ Μυκήναις* (sic cod.) *ἐπὶ τῶν τοῖς λίνοις λαμβανόντων.* cf. Ai. 756.

III. (145.)

Achill. Tat. Isag. in Arati Phaenom. I, 8. (in Petavii Uranolog.) *Σοφοκλῆς δὲ εἰς Ἀτρέα τὴν εὕρεσιν* [*τῆς ἀστρονομίας*] *ἀναφέρει λέ-*

γων· „Πᾶς προσκυνεῖ δὲ τὸν στρέφοντα κύκλον ἡλίου." Hinc senarium restituit Grotius scribendo:

στρέφοντα κύκλον ἡλίου πᾶς προσκυνεῖ.

In quo mutata verborum collocatione non opus erat, quum senarius iam verbis δὲ τὸν, quae Achilles fortasse de suo adiecit, omissis bene procederet; nisi forte fuit: πᾶς προσκυνεῖ | τόνδε στρέφοντα κύκλον ἡλίου. — Haud improbabiliter Welcker p. 361. haec verba ad hanc fabulam rettulit respectis iis, quae de cursu solis ac siderum in Atrei favorem immutato veteres scriptores narrant. cf. Eurip. Cress. fgm. III.

IV. (146. a. b.)

Schol. Eur. Med. 33. Ἀτιμάσας ἔχει· ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἠτίμησε. καὶ Σοφοκλῆς

παῖδας γὰρ οὓς ἔφυσ' ἀναλώσας ἔχει.

καὶ πάλιν·

Εὐφημίαν μὲν πρῶτα κηρύξας ἔχω.

Priorem vs. de Thyesta dictum iam vidit Brunckius eumque in hanc fabulam inferre non dubitavit Welcker collato Atrei Attianae versu (a Cic. de Off. I, 28 servato): *Gnatis sepulcrum ipse est parens.*

ΑΧΑΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.

Male Brunckius, quem Boeckhius et Dindorfius secuti sunt, I. Toupio auctore Ἀχαιῶν Σύλλογον et Ἀχαιῶν σύνδειπνον vel Συνδείπνους diversos eiusdem fabulae titulos esse ratus utriusque dramatis fragmenta coniunxit. At utriusque argumentum plane diversum fuisse egregie perspexit Welcker (p. 112.), Ἀχαιῶν σύλλογον bene monens ad convivium Achaeorum in insula Tenedo institutum, [Ἀχαιῶν] σύνδειπνον vero ad procorum epulas in Ulixis domo pertinuisse. Sententiam suam his firmavit locis: Procl. Chrest. ἔπειτα καταπλέουσιν εἰς Τένεδον καὶ εὐωχουμένων αὐτῶν Φιλοκτήτης ὑφ' ὕδρου πληγεὶς διὰ τὴν δυσοσμίαν ἐν Λήμνῳ κατελείφθη. καὶ Ἀχιλλεὺς ὕστερον κληθεὶς διαφέρεται πρὸς Ἀγαμέμνονα. Script. incert. περὶ ὀργῆς in Volum. Hercul. P. I. (Oxon. 1824.) p. 51. . . [π]αραπεμφθέντες ὑπό [τι]νος ἑστιῶντος, ὥσπερ Σοφοκλέους Ἀχιλλεύς, κατά τι τοιοῦτο παρο[λ]ιγωρηθέντες, οὔπω [π]αραδικηθέντες. λέγω καὶ τῶν μὲν κυνῶν, οἳ πρὸς τὰς θῆρας, ἂν οἰκουρὸς αὐτοὺς ὑλακτῇ [π]αριόντας, οὐκ ἐπιστρέφονται. Aristot. Rhet. II, 26. εἴ τις φαίη τὸ ἐπὶ δεῖπνον κληθῆναι τιμιώτατον· διὰ γὰρ τὸ βληθῆναι ὁ Ἀχιλλεὺς ἐμήνισε τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν Τενέδῳ· ὁ δ' ὡς ἀτιμαζόμενος ἐμήνισε· συνέβη δὲ τοῦτο ἐπὶ τὸ μὴ κληθῆναι. Ex quibus locis simul atque e fgm. III. IV. apparet, Graecos bellum Troianis illaturos antea in insula Tenedo naves appulisse, ut consiliarentur, qua ratione Ilium expu-

gnarent. Sed concioni eum ob finem habitae non interfuit Achilles, quippe qui Agamemnoni irasceretur, a quo se neglectum atque contemtum arbitrabatur, quoniam ad epulum ab illo apparatum aut omnino non aut sero invitatus erat. Ducibus igitur studendum fuit, ut discordiam inter regem et Achillem componerent. Quod ut facilius consequerentur, Nestore auctore Phoenicem, Aiacem et Ulixem ad Achillem miserunt, teste schol. Paris. ad Il. α', 168 (in Anecd. Gr. Paris. III. p. 55, 23.), cuius verba Cramer haud inepte ad hanc fabulam rettulit. Ὁ Φοῖνιξ παιδαγωγὸς ἦν Ἀχιλλέως, ἐξελθὼν δὲ εἰς θέαν τῆς συγκροτήσεως τοῦ πολέμου, ἐκρατήθη παρὰ τῶν Ἀχαιῶν συνεστιαθῆναι μετ' αὐτῶν ἐν τῷ παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος γεγονότι δειπνοκλήτρῳ. — Σημείωσαι ὅτι ὁ Νέστωρ μὲν τὸν Φοίνικα ἡγήσασθαι συμβουλεύει, Ὀδυσσεὺς μέντοι αὐτὸς ἡγεῖται προϊὼν τῆς εἰς τὸν Ἀχιλλέως εἰσόδου, ἢ διὰ θερμότητα ψυχῆς, ἢ διὰ τὸ μὴ συγκαταλέγεσθαι αὐτοῖς ὡς κυρίως πρέσβιν τὸν Φοίνικα, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν Φοίνικα μὲν ὡς παιδαγωγὸν πρώτιστα ἐπιλέγεται εἰς πρέσβειαν ὁ Νέστωρ. αἰδέσεται γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸν διδάσκαλον ἱκετεύοντα· εἶτα Αἴαντα τὸν μέγαν καὶ Ὀδυσσέα, ὡς φιλουμένους διὰ τὸ ὁμοιοπαθὲς καὶ αὐτοὶ γὰρ συνυβρίσθησαν τῷ Ἀχιλλεῖ εἰ καὶ μὴ ἐμνησικάκησαν. ἢ καὶ ἄλλως. Αἴας μὲν πέμπεται ὡς συγγενὴς τῷ Ἀχιλλεῖ, Ὀδυσσεὺς δὲ ὡς ῥήτωρ. αὐτὸς δὲ ὁ Νέστωρ οὐκ ἐθέλει πρεσβεῦσαι, τάχα μὲν ὑπερπαθῶν τοῦ βασιλέως ὡς φιλοβασιλεὺς, τυχὸν δὲ καὶ τὸν Ἀχιλλέα αἰδούμενος. μάλιστα δὲ ταμιεύεται τὸν Νέστορα ὁ ποιητής. κήρυκες δὲ ἐπιλέγονται εἰς τὰς λιτὰς ὁ Ὀδίος καὶ ὁ Εὐρυβάτης, ἵνα δόξῃ δι' αὐτῶν καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς παρεῖναι τῇ πρεσβείᾳ, ὥσπερ καὶ τὴν Βρισηΐδα κηρύκων ἀφελομένων αὐτὸς ἐκείνην ἀφελέσθαι λέγεται. De extrema fabulae parte non plura, quam de totius dramatis oeconomia scimus. Si autem de eius argumento recte disputatum est, fabulam satyricis adnumerari — in qua sententia Brunckius et Boeckhius fragmentis ad Συνδείπνους pertinentibus decepti fuere — non posse facile intelligitur.

I. (147.)

Schol. Pind. Isthm. II, 68. Τὸ γὰρ ἀπόνειμον ἀντὶ τοῦ ἀνάγνωθι· Σοφοκλῆς ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ

σὺ δ' ἐν θρόνοισι γραμμάτων πτύχας ἔχων
ἀπόνειμον.

καὶ πάλιν

νέμει τίς οὐ πάρεστι, τίς ξυνώμοσε.

Verba καὶ πάλιν interseruit Brunckius, quum ἀπόνειμον et νέμει non cohaererent nec oratio recta vel sententia efficeretur. Egregie autem monuit Madvigius (in Schneidewini Philologo I. p. 671.), quum scholiastes cum verbo composito usum verbi simplicis apud Sophoclem comparasset, ipsum illud ἀπόνειμον in Sophoclis versum illatum videri. Quam ob caussam scribendum esse coniecit:

σὺ δ' ἐν θρόνοισι γραμμάτων πτυχὰς ἔχων
νεμεῖς, τίς οὐ πάρεστι, τίς ξυνώμοσεν.

In quibus νεμεῖς non idem atque ἀναγνώσῃ, sed *dinumerabis*, (sc. qui

et quot in utraque parte sint), significare dicit. Quae correctio etsi ingeniosa est, tamen posthabenda ei videtur, quam Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 2.) proposuit:

νέμ', εἴ τις οὐ πάρεστιν, ὃς ξυνώμοσεν.

quippe quae et ad scholiastae scripturam propius accedat et bene doceat, qui fieri potuerit, ut ille ad usum verbi ἀπόνειμον explicandum his versibus uteretur. Πτυχὰς correxit Boeckhius. -- Welcker haec verba Ulixi Agamemnonem alloquenti tribuenda esse censet.

II. (148.)

Pollux. X, 133. ναυτικὰ δὲ σκεύη κάλοι, ἱστία, κρίκοι, ἡνία, κωπίς, κῶπαι, οἴακες, πηδάλια, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ

ὡς ναοφύλακες νυκτέρου ναυκληρίας
πλήκτροις ἀπευθύνουσιν οὐρίαν τρόπιν.

Welcker haec verba ad Achillem reditum parantem refert, sed equidem nihil aliud, quam comparationem in iis reperire possum.

III. IV. (149. a. b.)

Plut. de adul. et amic. 36. p. 74. A. Ὡς ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸν Ἀχιλλέα παροξύνων Ὀδυσσεὺς, οὔ φησιν ὀργίζεσθαι διὰ τὸ δεῖπνον, ἀλλ'

ἤδη τὰ Τροίας εἰσορῶν ἐδώλια
δέδοικας.

καὶ πρὸς ταῦτα πάλιν τοῦ Ἀχιλλέως διαγανακτοῦντος, καὶ ἀποπλεῖν λέγοντος

ἐγῷδ' ὃ φεύγεις, οὐ τὸ μὴ κλύειν κακῶς,
ἀλλ' ἐγγὺς Ἕκτωρ ἐστίν· οὐ μένειν καλόν.

In duobus codd. est: Ἕτωρ ἐστί· θυμαίνειν καλόν, quod Valck. ad Phoen. 722 probavit. Rectissime autem iam Brunckius, qui primus etiam egregie Plutarchi locum ad hanc fabulam rettulit, vulgatam retinuit: Ulixes enim Achilli timidatem exprobrat, ut eum ad remanendum commoveat.

V. (150.)

Hesych. Ἐκκεκώπηται (cod. ἐκκεκόπηται), ἐξήρτυται. Σοφοκλῆς Συλλόγῳ.

VI. (151.)

Hesych. Ἐπιξενοῦσθαι· μαρτύρεσθαι, πορεύεσθαι. Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν Συλλόγῳ καὶ Αἰσχύλος Κρήσσαις (fgm. 116.). Cf. Polluc. III, 58. τὸ μέντοι ξένον ὄντα εἰς ἄλλην πόλιν ἐλθεῖν ξενοῦσθαι καὶ ἐπιξενοῦσθαι ἔλεγον κτλ.

VII. (152.)

Hesych. Ἐπισειούσης, ἐπικελευομένης. ἀπὸ τῶν τὰς ἡνίας ἐπιχαλώντων (ἐπιχαλέντων cod.) Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν συλλόγῳ.

VIII. (153.)

Hesych. Ξυμβόλους, τοὺς διὰ τῶν πταρμῶν οἰωνισμοὺς ἔλεγον. ἀνετίθεντο δὲ οὗτοι Δήμητρι. (Haec habent etiam Phot. et Suid. s. v. cf. Schol. Aristoph. Av. 271.) τινὲς δὲ τὰς διὰ τῆς φήμης γινομένας μαντείας, ἃς Φιλόχορός φησι Δήμητρα εὑρεῖν. Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν συλλόγῳ.

Brunckius praeterea ad hanc fabulam rettulit locum ab Herodiano servatum (fgm. 347.), sed quum eo verba contineantur ab Ulixe Diomedi dicta, Diomedem autem inter personas huius fabulae fuisse parum credibile sit (Welck. p. 112.), rectius egisse nobis videmur, quod Welckerum secuti eum locum inter Λακαινῶν fragmenta recepimus. Multo probabilius huc referatur fgm. 765.

ΑΧΑΙΩΝ ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΝ. Vide ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΙ.

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΕΡΑΣΤΑΙ ΣΑΤΥΡΟΙ.

A nullo quidem vetere scriptore haec fabula satyricis adnumeratur, verumtamen et fragmenta (imprimis fgm. IX.) et titulus et Ovidius eam inter tragoedias locum habere non potuisse docent. Respexit enim, quod Brunckium non fugit, ad eam Ovidius (Trist. II, 409) his versibus:

Est et in obscenos deflexa tragoedia risus,
multaque praeteriti verba pudoris habet.
Nec nocet auctori, mollem qui fecit Achillem
infregisse suis fortia facta modis.

Quid ea autem continuerit latet nos. Nam e fragmentis (I. IX.) nihil nisi Peleum et Phoenicem introductos fuisse cognoscitur: e titulo vero satyros Achillis pulchritudine captos esse coniici potest. Itaque Welcker (Script. min. III. p. 8. not. 21.) dramatis argumentum in iis latere suspicatus est, quae memoriae tradidit Eratosth. Catast. 40. οὗτος δοκεῖ Χείρων εἶναι ὁ ἐν τῷ Πηλίῳ οἰκήσας, δικαιοσύνῃ τε ὑπερενέγκας πάντας ἀνθρώπους καὶ παιδεύσας Ἀσκλήπιόν τε καὶ Ἀχιλλέα. ἐφ' ὃν Ἡρακλῆς δοκεῖ ἐλθεῖν δι' ἔρωτα ᾧ καὶ σύνειναι ἐν τῷ (fortasse legendum: ἔρωτα καὶ σύνειναι αὐτῷ ἐν τῷ) ἄντρῳ τιμῶν τὸν Πᾶνα· cf. Philostr. Heeoic. 9. Eudoc. p. 84. Quae coniectura si vera est, scena ad Pelium montem apud Chironem, a quo Achilles educabatur (cf. Apollod. III, 13, 6.) fuit. Quem Hercules et satyri certatim amore persecuti, armis autem a puero fugati esse videntur (cf. fgm. V.). Si quis autem quaerat, quid sibi velint in tali argumento Peleus et Phoenix, equidem suspicor, Peleum eodem

illo tempore cum Phoenice ad Chironem venisse, ut ab eo Phoenici ademtum oculorum lumen restitueretur. (cf. Apollod. III, 13, 8.)

I. (154.)

Schol. Pind. III, 60, *Διωκομένη ἡ Θέτις ὑπὸ τοῦ Πηλέως μετέβαλλε τὰς μορφὰς, ὅτε μὲν εἰς πῦρ, ὅτε δὲ εἰς θηρία. ὁ δὲ καρτερήσας περιγέγονε, περὶ δὲ τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς καὶ Σοφοκλῆς φησιν ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς*

Τίς γάρ με μόχθος οὐκ ἐπεστάτει; λέων
δράκων τε, πῦρ, ὕδωρ —

Grot. Exc. p. 127. vocem excidisse ratus post *γὰρ* inseruit *μόνον*, quod iure improbavit Brunckius. Sed quod idem probata Grotii interpretatione: „*nam quod malorum non mihi genus imminet*" locum sanum et integrum dicit, num verum sit dubitari potest. Nam plane solitarius est verbi *ἐπιστατεῖν* usus, quo *accedere* (nam sic est vertendum) significet et accusativum asciscat. Quare videndum, ne quid corruptelae versui insideat. Ac fortasse corrigendum: *τίς μοι γὰρ ἄχθος οὐκ ἐπεστάτει*; nam etiam *μόχθος* aliquid offensionis habet. Si quis autem vocem *μόχθος* pertinaciter tueatur, scribi possit; *ἐπέστειχεν*. Nec plane alienum iudicaverim *ἐπίσταται*. cf. Ai. 856. *κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος*. Aesch. Ag. 936. Eur. Ion. 51. — Verba Pelei esse monuit Brunckius. De re cf. fgm. 590. Apollod. III, 13, 5.

II. (155.)

Schol. Apoll. Rhod. IV, 816. *Ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας φησὶν, ὅτι ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος ζέοντα ἐνέβαλε τοὺς ἐκ Πηλέως γενομένους αὐτῇ παῖδας, βουλομένη εἰδέναι, εἰ θνητοί εἰσιν. ἑτέρους δὲ εἰς πῦρ, ὡς Ἀπολλώνιός φησι. καὶ δὴ πολλῶν διαφθαρέντων, ἀγανακτῆσαι τὸν Ἀχιλλέα ἐμβληθῆναι εἰς λέβητα. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς φησιν ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθεῖσαν τὴν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν.* cf. Schol. Aristoph. Nub. 1068. *κἆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτόν.) φασὶν ὅτι τοὺς γενομένους παῖδας ἐκ τοῦ Πηλέως ἡ Θέτις λαμβάνουσα περιέκαιε τὸ θνητὸν αὐτῶν σῶμα, βουλομένη αὐτοὺς ἀθανάτους ποιεῖν. καὶ πολλοὺς ἔκαυσε καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐπέθηκεν εἰς τὸ πῦρ. καὶ γνοὺς ὁ Πηλεὺς ἐβόησεν, ἡ δὲ λυπεῖσα ἐχωρίσθη.*

III. (156.)

Athen. IX. p. 401. D. *τίς μνημονεύει κατὰ τὸ σύνθετον ὁμοίως ἡμῖν συάγρου ἐπὶ τοῦ συὸς τοῦ ἀγρίου; Σοφοκλῆς μὲν γὰρ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς ἐπὶ κυνὸς ἔταξε τοὔνομα ἀπὸ τοῦ σῦς ἀγρεύειν λέγων·*

σὺ δ', ὦ σύαγρε, Πηλιωτικὸν τρέφος.

Athenaei Epitome et Eustath. ad Od. *τ'*. p. 1872, 12. habent *βρέφος*. Huc etiam respexerunt Cram. An. Gr. Paris. IV. p. 245, 20. *Σοφοκλῆς τὸ σύαγρος ἐπὶ κυνὸς τάσσει ἀπὸ τοῦ σῦν ἀγρεύειν*. Lex. Gr. apud Hermann. de emend. rat. gr. p. 320, 8. Niceph. Greg. in Matthaei Gloss. min. p. 3.

IV. (157.)

Hesych. Ὀμμάτειος πόθος. διὰ τὸ ἐκ τοῦ ὁρᾶν ἁλίσκεσθαι ἔρωτι. ἐκ τοῦ γὰρ ἰσορᾶν γίνεται ἀνθρώποις ἐρᾶν. καὶ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς ὀμματοπάλογχά φησιν. Quae de hoc loco disputavit Ellendtius (Lex. II. p. 314.): „ὀμμάτειος πόθος quum eius, qui dixit nomine alio addito non firmetur nec alterum Sophoclis esse nisi ex fabulae nomine cognoscatur, veri simillimum videtur, etiam illud Sophoclem habere testem, ut nomen Σοφοκλῆς exciderit aut post ἔρωτι aut post ἐρᾶν.“ Admodum probabilia sunt (similiter enim se habet fgm. VII.) praeterquam quod alter Sophoclis locus fortasse non verbis ὀμμάτειος πόθος, sed verbis ἐκ τοῦ — ἐρᾶν continetur. Nam mirum est, quod ea a Diogeniano IV, 49. Mich. Apost. VI, 89. Macar. III, 72. ed Leutsch. sic inter proverbia afferuntur: ἐκ τοῦ εἰσορᾶν γίνεται ἀνθρώποις ἐρᾶν, quodque eadem etiam ab Hesychio post verba διὰ τὸ — ἔρωτι, quae eandem fere sententiam habent, adiecta sunt. Accedit, quod inde facile negotio hunc senarium elicias: ἐκ τοῦ γὰρ ἰσορᾶν γίγνεται βροτοῖς ἐρᾶν. — In altero loco vocem ὀμματοπάλογχα viri docti vario modo correxerunt. Toupius (ad Suid. II. p. 567.) ὄμματα πλατύλογχα, quod recepit Brunckius, et (III. p. 177.) ὀμμαλοχῖτα.; Is. Vossius ὄμματ' ἀπόλογχα, *patrantes oculos* explicans; Casaubonus ὀμμάτων ἀπὸ λόγχας, quasi *spicula oculorum fulgentium vibrata.* Similiter Blomfieldus (Gloss. ad Aesch. Ag. 232.) ὀμμάτων ἄπο λόγχας (ἔπεμψε) vel ὄμματα δίλογχα scribi voluit. Ellendtius l. c. proposuit ὀμματωπὰ λέλογχε, *oculorum obtutu captus est*, vel ὀμματωπὰ λάχη, *sors oculorum coniectu parta.* Sic miror viros doctos non incidisse in emendationem satis facilem ac, si ad illud ὀμμάτειος respicimus, certam: ὀμματωπὰ λόγχα (βέβληκέ με.). Verba sunt chori, quem Ahrens probabiliter Achillis armati pulchritudine abreptum coniicit, eodem modo dicta, quo Aeschylus (Ag. 232. 722.) ὀμμάτων βέλος, (Suppl. 982.) ὄμματος τόξευμα, (Prom. 356.) ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας, et Sophocles ipse infra (fgm. 445.) scripsit. De re cf. Eur. Hippol. 525. ἔρως, ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν ψυχᾷ χάριν κτλ. Soph. fgm. l. c. Athen. XIII. p. 564. sq. Plut. Mor. p. 281. A. Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 640.

V. (158.)

Schol. Pind. Nem. VI, 90. Οὐκ ἐκ παραδρομῆς δὲ ζάκοτον εἶπε τὸ δόρυ τοῦ Ἀχιλλέως — ἀλλ' ὅτι ἰδιώτερον παρὰ τὰ ἄλλα κατεσκεύαστο. δίκρουν γάρ, ὥστε δύο αἰχμὰς ἔχειν καὶ μιᾷ βολῇ δισσὰ τὰ τραύματα ἀπεργάζεσθαι. — Σοφοκλῆς ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς

ἢ δορὸς διχόστομον πλᾶκτρον.
δίπτυχοι γὰρ ὀδύναι νιν ἤρικον
Ἀχιλλήϊον δόρατος.

Heathius vs. 2 et 3, Dobraeus omnes a Sophocle abiudicat. Vs. 2. ex tragicorum more νιν pro vulg. μιν scripsimus. — Male vertit Ahrens: *duplices enim dolores retinebant eum etc.* quum ἐρείκειν po-

tius significet *lacerare, scindere, vulnerare.* cf. Aesch. Pers. 1017. Plat. Crat. p. 426. E.

VI. (159.)

Stob. LXIV, 13. Σοφοκλέους ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς.

Νόσημ' ἔρωτος, τοῦτ' ἐφίμερον κακόν.
ἔχοιμ' ἂν αὐτὸ μὴ κακῶς ἀπεικάσαι·
ὅταν πάγου φανέντος αἰθρίου χεροῖν
κρύσταλλον ἁρπάσωσι παῖδες εὐαγῆ,
τὰ πρῶτ' ἔχουσιν ἡδονὰς ποταινίους·
τέλος δ' ὁ χυμὸς οὔθ', ὅπως ἀφῇ, θέλει
οὔτ' ἐν χεροῖν τὸ κτῆμα σύμφορον μένειν·
οὕτωγε τοὺς ἐρῶντας αὐτὸς ἵμερος
δρᾶν καὶ τὸ μὴ δρᾶν πολλάκις προΐεται.

Vs. 1. cod. Vindob. (teste Gaisfordo Append. ad Stob. Eclog. p. 885.) et reliqui praeter Paris. B. ἔρωτος γὰρ νόσημα. Grot. ἔρως νόσημα τοῦτ'. Paris. B. νόσημ' ἔρωτος quod Brunckius et reliqui editores receperunt. Schneidewinus autem (in Philolog. III. p. 123.) ἔρωτος a Stobaeo adiectum esse dicit, quum apud Sophoclem e sermonis continuitate de amore agi patuerit, poetam vero scripsisse: νοσεῖν νόσημα τοῦτ', qua scriptura revocata demum explicari τοῦτο possit. Ac mihi quoque probabile videtur, ἔρωτος sive a Stobaeo sive a librario adiectum esse, ut primo adspectu intelligeretur, de quo morbo ageretur; sed ratio, qua vir doctissimus locum emendavit, minus mihi placet. Nescio an fuerit: ἦν γὰρ νόσημα τοῦτ' κτλ. vel. τὸ γὰρ νόσημα κτλ. diffiteri tamen nolo, si quis pertinacius in scriptura codicis B. νόσημ' ἔρωτος persistat, eam defendi ac servari posse, modo in vs. 2. αὐτὸς scribatur. Nam τοῦτο non potest offensioni esse, quippe quod inde explicationem ferat, quod in antecedentibus de amore iam dictum fuit, vel mente facile suppleri potest: „quod omnes norunt." Sed longe praestat ista emendatio. De re cf. Eur. fgm. 340. οὐκ αὐθαίρετοι βροτοῖς ἔρωτες οὐδ' ἑκούσια νόσος. fgm. 405. ὅσον νόσημα τὴν Κύπριν κεκτήμεθα. Soph. Trach. 445. 491. 541. etc. Ἐφίμερον pro vulg. ἐφήμερον Brunckius ex Heathii coniectura dederat, confirmata postea Arsenio (apud Gaisf.). — Vs. 3. vulg. χερσί, Paris. B. χεροῖν, in quod Scaliger coniectura inciderat. Schneidewinus l. c. propter vulgatam maluit χερί. — Vs. 4. proverbium, ad quod h. l. respicitur, explicant Zenob. V, 58. ὁ παῖς τὸν κρύσταλλον· ἐπὶ τῶν μήτε κατέχειν δυναμένων μήτε μεθεῖναι βουλομένων ἡ παροιμία εἴρηται. μέμνηται αὐτῆς Σοφοκλῆς Ἀχιλλέως ἐρασταῖς. cf. Plut. de garrul. 12. p. 508. C. εἶτα ὥσπερ οἱ παῖδες τὸν κρύσταλλον οὔτε κατέχειν οὔτε ἀφεῖναι θέλουσιν. In codd. est: παιδιαῖς ἄγῃ, unde Salmasius coniectura elicuit: παῖδες ἀσταγῆ, ἀσταγὲς et ἀστάκτον id dici arbitratus, quod non *stillet*. Scaliger coniectavit: παιδιαῖς ἄγει. In Salmasii correctione viros doctos acquievisse iure mirantur Halmius (Lectt. Stob. p. 54.) et Schneidewinus l. c., quorum ille pro ἀσταγῆ emendavit εὐαγῆ h. e. *cry-*

stallum limpidum, collat. Eur. Bacch. 661. ἵνα οὔποτε λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί, ad quem locum Elmsleius pariter atque Wellauer ad Aesch. Pers. 458 et Stallbaum ad Plat. Tim. p. 243. de usu vocis εὐαγὴς disputarunt. Quam correctionem, quum ἀσταγῆ propter sequentia ineptum sit, recipere non dubitavimus. — Vs. 5. vulg. ποτ' ἐνίους, Paris. B. ποταινίους, quod Brunckius e Scaligeri coniectura receperat. Grot. προσηνέας. — Vs. 6. Gaisf. οὐδ' ὅπως, quod Dindorfius correxit. Ante Gaisf. legebatur: οὔτ' ἀφεθεῖναί πως θέλει, quam scripturam Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 142.) sic emendaverat: οὔτε πως ἀφῇ θέλει vel οὔτε πῶς ἧφθαι, non multum a vero aberrans. — Vs. 8. vulg. οὔτε. Grot. e Scaligeri emendatione οὕτωγε, et sic Paris. B. et Gesneri margo. Male autem idem codex αὐτῆς pro αὐτὸς habet. Schneidewinus maluit οὕτω δέ. — Vs. 9. offendit articulus. Nescio igitur an scribendum sit: δρᾶν κἀὖτε μὴ δρᾶν κτλ.

VII. (160.)

Schol. Soph. OC. 481. Ὕδατος, μελίσσης. ὕδατος καὶ μέλιτος. ἀπὸ τοῦ γὰρ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ ἐν Ἐρασταῖς

Γλώσσης μελίσσης τῷ κατερρυηκότι.

βούλεται δὲ λέγειν τὸ μελίκρατον. λείπει ὁ καί. Ellendtius (Lex. I. p. 370) bene correxit: γλώσσης μελίσσῃ τῳ κατερρυηκότι.

VIII. (161.)

Choerobosc. Dictat. in Theodos. (Bekk. An. III. p. 1257.) p. 463, 27. ed. Gaisf. Cram. An. Gr. Paris. I. p. 396, 26. Ὑπεσταλμένα τὰ ἀρῶξιν, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀχιλλέως (Σοφοκλέους ἐν Ἀχιλλέα. Cram.) ἐρασταῖς

Ὁ δὲ ἐνθ' ὅπλοις ἀρῶξιν Ἡφαίστου τεχνίτου.

τοῦτο γὰρ κατὰ μεταπλασμὸν ἀπὸ τοῦ ἀρρήκτοις γενόμενον, τοῦ η τραπέντος εἰς τὸ ω, προσπερισπᾶται καὶ οὐ προπαροξύνεται. — Τεχνίτου in τέχνῃ mutandum esse vidit Dindorfius, minus bene autem ἦλθ' pro ἔνθ' scribi voluit. Rectius haud dubie Ellendtius (Lex. I. p. 233.) dedit:

ὁ δ' ἔν θ' ὅπλοις ἀρρῶξιν Ἡφαίστου τέχνῃ — .

Verba ὅπλοις ἀρῶξιν affert etiam Choerobosc. l. c. p. 367, 32. Gaisf.

IX. (162.)

Phot. p. 369. Παιδικά· ἐπὶ θηλειῶν καὶ ἀρρένων ἐρωμένων τάττεται ἡ λέξις. παραδείγματα δὲ τοῦ ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων τάττεσθαι πολλά. καὶ ἐν Ἀχιλλέως δ' ἐρασταῖς δῆλον ὡς οὕτως ἐξείληπται. ἐπιδόντων γάρ τι τῶν σατύρων εἰς τὴν γυναικείαν ἐπιθυμίαν, φησὶν ὁ Φοῖνιξ.

Παπαῖ, τὰ παιδίχ', ὡς ὁρᾷς, ἀπώλεσας.

Eadem leguntur apud Suid. v. Παιδικὰ, apud grammaticum Coislin. in Bachm. An. Gr. I. p. 324, 15 et apud gramm. in Cram. An. Gr.

Paris. IV. p. 173, 8. et illata olim erant (in Aldina) in scholia ad Aristoph. ad Vesp. 1025. Ex gramm. Coislin. Montefalconius p. 474. *ὡς ὀρῶσ' ἀπώλεσας*, quod etiam grammaticus Crameri praebet, Bachmannus vero (fortasse ex coniectura) *ὡς ὁρῶ σ' ἀπώλεσαν* edidit.

Ad eandem fabulam non dubito quin referendum sit fgm. 954.

Δ Α Ι Δ Α Λ Ο Σ.

Daedali quale fuerit argumentum plane ignoramus, et ne hoc quidem constat, utrum fabula fuerit satyrica an tragoedia. Sunt autem, qui eam, quum Sophocles Tali historiam attigerit (cf. fgm. II. collat. I.), drama satyricum fuisse eiusque summam iis contineri censeant, quae narravit Apollod. I, 9, 26. (quem exscripsit Zenob. V, 85.): *ἐντεῦθεν ἀναχθέντες* (sc. *οἱ Ἀργοναῦται*) *κωλύονται Κρήτῃ προσίσχειν ὑπὸ Τάλω· τοῦτον οἱ μὲν τοῦ χαλκοῦ γένους εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ ὑπὸ Ἡφαίστου Μίνωϊ δοθῆναι* [*ὃς ἦν χαλκοῦς ἀνὴρ,*], *οἱ δὲ Ταῦρον αὐτὸν λέγουσιν. εἶχε δὲ φλέβα μίαν ἀπὸ αὐχένος κατατείνουσαν ἄχρι σφυρῶν, κατὰ δὲ τὸ δέρμα τῆς φλεβὸς ἧλος διήρειστο χαλκοῦς. οὗτος ὁ Τάλως τρὶς ἑκάστης ἡμέρας τὴν νῆσον περιτροχάζων ἐτήρει. διὸ καὶ τότε τὴν Ἀργὼ προσπλέουσαν θεωρῶν* [*τοῖς*] *λίθοις ἔβαλλεν. ἐξαπατηθεὶς δὲ ὑπὸ Μηδείας ἀπέθανεν, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, διὰ φαρμάκων αὐτῷ μανίαν Μηδείας ἐμβαλούσης, ὡς δέ τινες, ὑποσχομένης ποιήσειν ἀθάνατον καὶ τὸν ἧλον ἐξελούσης, ἐκρυέντος τοῦ παντὸς ἰχῶρος ἀποθανεῖν. τινὲς δὲ αὐτὸν τοξευθέντα ὑπὸ Ποίαντος εἰς τὸ σφυρὸν τελευτῆσαι λέγουσι.* Eadem egregie expressa conspicimus pictura in vase Apulio, quam Panofka (in Gerhardi Diar. Archaeol. a. 1846. n. 44.) descripsit ac depingi iussit. In qua quum etiam personarum nomina adscripta sint, *Μήδεια, Πολυδεύκης, Τάλως, Κάστωρ, Ποσειδῶν, Ἀμφιτρίτη*, de dramatis personis vix foret dubitatio, si quidem constaret vel saltem probabile esset, Tali historiam eo repraesentatam fuisse. At non intelligitur, quales in eiusmodi fabula Daedali partes esse potuerint, ut ea ab hoc, non a Talo nomen asciverit drama. Ac difficultas augetur, si in Tali historia a veteribus scriptoribus Daedalum ne commemorari quidem consideramus. Welcker (p. 71.) quidem eo confugit, ut sub Daedali nomine Vulcanum, qui Talum fabricatus sit ac Minoi dono dederit, introductum esse statueret, quoniam idem deus in vasis cuiusdam pictura (cf. Milling. gal. myth. pl. XIII, 48.) et a Pind. Nem IV, 59. ita appellatus sit. Sed apud Pindarum nunc legitur *δαιδάλῳ* (non *Δαιδάλου*) *μαχαίρᾳ* nec apud ullum alium scriptorem Vulcanum illo nomine signatum invenimus. cf. Pflugk ad Eur. Herc. fur. 471. Quae quum ita sint, in Sophoclis *Daedalo* non Talum, sed Daedalum primas partes tenuisse remur, cuius inter artificia

fortasse Talus a poeta enumeratus est. Si autem Sophocles etiam Tali historiam tractavit, id factum esse non potest, nisi in fabula *Tali* nomine inscripta. Ac fortasse erunt, qui eam propter fgm. II a poeta compositam esse statuant. Sed quum hoc argumentum aptissime, ut supra monuimus, in Daedalo locum habere potuerit, neque alia *Tali* dramatis vestigta extent, id a poeta compositum esse negamus. — Iam vero quaerentes audire mihi videor lectores: quid tandem continuit Daedalus, si Tali historiam non comprehendit? Id nescire nos fatendum est. Verumtamen duplicem coniecturam, quae ex titulo facienda mihi videtur, opprimere nolo. Ac primum quidem videndum, ne Sophocles idem sibi elegerit argumentum, quod Euripides in *Cretensibus* tractavit. Cuius summam rettulit Hyginus (fab. XL.) his verbis: „*Pasiphae, Solis filia, sacra deae Veneris per aliquot annos non fecerat. — Ob id Venus amorem infandum illi obiecit, ut taurum, quem ipsa amabat alia, amaret. In hoc Daedalus exul cum venisset, petiit ab eo exilium. Is ei vaccam ligneam fecit, et verae vaccae corium induxit, in qua illa cum tauro concubuit. Ex quo compressu Minotaurum peperit, capite bubulo, parte inferiore humana. Tunc Daedalus Minotauro Labyrinthum inextricabili exitu fecit, in quo est conclusus. Minos re cognita, Daedalum in custodiam coniecit. At Pasiphae eum vinculis liberavit. Itaque Daedalus pennas sibi et Icaro filio suo fecit et accommodavit, et inde avolarunt. Icarus altius volans a sole cera calefacta decidit in mare, quod ex eo Icarium pelagus est appellatum. Daedalus pervolavit ad regem Cocalum in insulam Siciliam.* Cf. Diod. Sic. IV, 77. et ea, quad ad Eurip. Fragm. p. 244. disputavimus. — Nescio tamen, au probabilior sit altera, quae in mentem mihi venit, coniectura; *Daedalum* a *Camiciis* nisi titulo non fuisse diversam.

I. (163.)

Schol. Plat. p. 396. Bk. Σαρδάνιος γέλως — Σιμωνίδης δὲ ἀπὸ Τάλω τοῦ χαλκοῦ, ὃν Ἥφαιστος ἐδημιούργησε Μίνῳ, φύλακα τῆς νήσου ποιήσασθαι, ἔμψυχον ὄντα, τοὺς πελάζοντάς φησι κατακαίοντα ἀναιρεῖν. ὅθεν ἀπὸ τοῦ σεσηρέναι διὰ τὴν φλόγα τὸν σαρδάνιόν φησι λεχθῆναι γέλωτα. ὁμοίως καὶ Σοφοκλῆς ἐν Δαιδάλῳ. Cf. Zenob. V, 85.

II. (164.)

Schol. Apoll. Rhod. IV, 1638, Ὁ Τάλως ἦν τοῦ γένους ἐκείνου τοῦ χαλκοῦ. ὅλος δὲ χαλκοῦς ὢν ἐπὶ τοῦ σφυροῦ σύριγγα εἶχεν ὑμένι περιεχομένην. σῦριγξ δὲ λέγεται ἡ περόνη. Ὅτι δὲ εἵμαρτο αὐτῷ τελευτῆσαι ῥαγείσης τῆς σύριγγος λέγει Σοφοκλῆς ἐν Δαιδάλῳ locumque huc rettulit (vide quae supra de argumento disputavimus): manifesto enim falsum illud fabulae nomen, sicut olim in fgm. 317., librarii errori originem bebet.

III. (165.)

Pollux. VII, 117. Ἐπεὶ δὲ καὶ οἰκοδόμους τέκτονας Ὅμηρος καλεῖ καὶ ἀρχιτέκτων εἴρηται παρὰ Πλάτωνι. βιαία γὰρ ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Δαι-

δάλῳ τεκτόναρχος μοῦσα. E chori cantico verba ducta videntur, quae Ahrens probabiliter ad Daedali laudem pertinere censet.

IV. (166.)

Schol. Ven. Aristoph. Pac. 73. *μεγάλοι λέγονται εἶναι κατὰ τὴν Αἴτνην κάνθαροι. μαρτυροῦσιν δὲ οἱ ἐπιχώριοι. — — Σοφοκλῆς Δαιδάλῳ· „ἀλλ' οὐ μὲν δὴ κάνθαρος τῶν Αἰτναίων πάντως.“ λέγει δὲ πάντως εἰς μέγαν.* cf. Aesch. fgm. 218. — Dindorfius (in adnot. ad schol.) metrum anapaesticum esse arbitratus *οὗτος* vel *ἐστὶν* post *κάνθαρος* inseri vult. Cod. *οὐδὲ μὲν κτλ.*

V. (167.)

Hesych. *Γοργάδων, ἁλιάδων. Σοφοκλῆς Δαιδάλῳ.*

VI. (168.)

Hesych. *Ἐσέφθην· ἐσεβάσθην, ἡσυχάσας ᾐσχύνθην. Σοφοκλῆς Δαιδάλῳ* (cod. *παιδάλῳ*). Cf. Phot. p. 19, 7. *ἐσέφθην, ἐσεβάσθην. Σοφοκλῆς.* Choerobosc. Dictat. in Theodos. (in Bekk. An. III, p. 1418). p. 489, 21. ed. Gaisf. *σημειούμεθα παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ παρὰ Πλάτωνι* (Phaedr. p. 254. B.) *τὸ ἐσέφθην καὶ τὸ σεφθῆναι. οὗτοι γὰρ τὸ σέβω καὶ εἰς τὸν ἀόριστον ἔκλιναν.* Aliter Herodian. *περὶ ἀκλίτων ῥημάτων* in Cram. An. Ox. IV. p. 338, 13. *Τὰ εἰς βω λήγοντα ῥήματα βαρύτονα, ἂν μὲν ἐν τῇ πρὸ τέλους συλλαβῇ ἔχει τὸ ε, μὴ ὑποτεταγμένου αὐτῷ τοῦ ι. οὐ κλίνεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀπὸ τοῦ παρακειμένου, οἷόν ἐστι τὸ σέβομαι. καὶ σέβω, σέβομαι. εὑρέθη δὲ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ἐσέβδην. κτλ.* Quam formam non dubito, quin recte Buttmannus Gr. gr. ampliss. p. 386. calami errori originem debere dixerit.

Ad hanc fabulam vide ne referenda sint fgm. 310. et 894.

Δ Α Ν Α Η.

De Danaes argumento vide quae ad Acrisium disputavimus.

I. (169.)

Schol. Soph. Ai. 1. Suid. v. *πεῖρα· Πεῖρα γὰρ ἡ βλάβη, ὡς καὶ ἐν Δανάῃ Σοφοκλῆς.*

Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πεῖραν· ἓν δ' ἐπίσταμαι,
τοῦ παιδὸς ὄντος τοῦδ' ἐγὼ διόλλυμαι.

Suid. *οὐδ' ἐπίσταμαι.* — Si Danae ab Acrisio fabula non diversa fuit,

verba Acrisio assignari poterunt, sin a Dictye, Polydectae, quamquam versus primi obscuritas rem dubiam reddit.

II. (170.)

Hesych. Ἀνθημερόν, σήμερον ἡμέρα. Σοφοκλῆς Δανάῃ. Brunckius αὐθήμερον. Sed praecedit servato literarum ordine ἀνθ' ἡμέρας· δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

III. (171.)

Hesych. Ἀφροδισία ἄγρα. Σοφοκλῆς Δανάῃ·

γόνον τε μήλων κἀφροδισίαν ἄγραν.

Cod. γόνοιον μήλων. — cf. Bekk. An. Gr. ἀφροδισία ἄγρα, οἱ πέρδικες, διὰ τὸ τοὺς θηρῶντας τῇ θηλείᾳ ἐπιβουλεύοντας αἱρεῖν αὐτούς.

IV. (172.)

Antiattic. Bekkeri p. 85, 18. Βράχιστον, βραχύτατον. Σοφοκλῆς Δανάῃ.

V. (173.)

Id. p. 90, 31. Δαιμονίζεσθαι. Σοφοκλῆς Δανάῃ. δεδαιμονισμένον ἀντὶ τοῦ τεθεωμένον.

VI. (174.)

Id. p. 97, 31. Ζῇ, ἀντὶ τοῦ ζῆθι. — Σοφοκλῆς Δανάῃ·

ζῇ, πῖνε, φέρβου.

cf. Antig. 1154. Eurip. Iph. Taur. 682. fgm. 819. Herodian. Hermanni p. 315. Pro φέρβου Brunckius proposuit τέρπου.

ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Brunckius Διονυσιακὸν non dramatis titulum, sed adiectivum esse dixit, ad quod supplendum sit δρᾶμα; itaque duobus illis locis, quibus Dionysiacus citatur, altero ἐν τῷ Διονυσιακῷ σατυρικῷ scripsit, altero verba τινὶ σατυρικῷ post Διονυσιακῷ excidisse ait. Cuius errorem iam notavit et unde venerit explicuit God. Hermannus (de dram. com. sat. in Comment. societ. philol. Lips. I. p. 247. Opusc. I. p. 49.); nec reliquiarum Sophoclearum editores exinde Dionysiacum inter fabulas Sophoclis recipere dubitarunt. Simulque Hermannus e fgm. I liquere monuit, fabulae argumentum ad vini inventionem pertinuisse. Hinc dramatis argumentum iis contineri suspicor, quae tradit Hygin. fab. CXXIX. „*Liber quum ad Oeneum Parthaonis filium in hospitium venisset, Althaeam, Thestii filiam, uxo-*

rem Oenei, adamavit. Quod Oeneus ut sensit, voluntate sua ex urbe excessit simulatque, se sacra facere. At Liber cum Althaea concubuit, ex qua nata est Deianira. Oeneo autem ob hospitium liberale munere vitem dedit monstravitque, quomodo sereret: fructumque eius ex nomine hospitis oenos ut vocaretur instituit.“

I. (175.)

Bekk. An. Gr. I. p. 385, 18. Bachmann. An. Gr. I. p. 77, 9. *Ἄλυπον ἄνθος ἀνίας· εἰ θέλοις εἰπεῖν ἐπί τινος πράγματος, ὃ λύπης ἀπαλλάττει, οὕτως ἂν χρήσαιο, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Διονυσιακῷ σατυρικῷ ἐπὶ οἴνου πρῶτον γευσαμένων τῶν κατὰ τὸν χορὸν σατύρων*

Πόθεν ποτ' ἄλυπον ὧδε
εὗρον ἄνθος ἀνίας.

Ὅλον δὲ τὸ μελύδριον πολιτικὸν ἄγαν γέγονε. μετὰ γὰρ τῆς ἄλλης ἐνεργείας λελυμένην ἔχει τὴν ἑρμηνείαν καὶ μεθύουσιν ἁρμόττουσαν.

II. (176.)

Hesych. *Θωχθεὶς, θωρηχθεὶς, μεθυσθείς. Σοφοκλῆς Διονυσιακῷ.* cf. Phot. p. 99, 13. *θωχθείς; θωραχθείς.* Etym. M. p. 460, 30. sq. (*θώραξ*) *ἢ παρὰ τὸ θῶ, τὸ εὐωχοῦμαι, ἤτοι ἐν εὐωχίᾳ εἰμί. ἀφ' οὗ οἱ Δωριεῖς θῶσθαι* (*θωρεῖσθαι* cod. male.) *λέγουσι τὸ εὐωχεῖσθαι. τούτου ὁ μέλλων θώσω. ῥηματικὸν ὄνομα, θωρός. ἀφ' οὗ θώραξ, ὡς λίθος λίθαξ. Θῶρος οὖν ἡ τροφὴ καὶ ἡ μέθη.* etc. cf. Aesch. fgm. 42.

Δ Ο Λ Ο Π Ε Σ.

Verissime Welcker p. 140. monuit, Dolopes chorum efficere non potuisse nisi in tragoedia, cuius scena in insula Scyro fuerit: itaque veri esse simillimum, quum fabula, cuius argumentum in Achille illinc deducendo posita fuit, Scyriarum chorum habuerit, in hac fabula de Neoptolemo ex eadem insula abducendo actum esse. Tradit enim Proclus: *καὶ Νεοπτόλεμον Ὀδυσσεὺς ἐκ Σκύρου ἀγαγὼν τὰ ὅπλα δίδωσι τὰ τοῦ πατρός.* Consentit Homer. Odyss. XI, 508. Quint. Smyrn. VI, 169—429, qui rem copiosissime narrat, cum Ulixe simul Diomedem ad Neoptolemum se contulisse tradit; Sophocles ipse vero (Phil. 344.) Neoptolemum haec introduxit loquentem:

ἦλθόν με νηῒ ποικιλοστόλῳ μέτα
δῖός τ' Ὀδυσσεὺς χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρὸς,
λέγοντες, εἴτ' ἀληθὲς, εἴτ' ἄρ' οὖν μάτην,
ὡς οὐ θέμις γίγνοιτ', ἐπεὶ κατέφθιτο
πατὴρ ἐμὸς, τὰ πέργαμ' ἄλλον ἢ μ' ἑλεῖν.

Quod inde Phoenicem cum Ulixe venisse cognoscimus, id confirmatur pictura a Flavio Philostrato minore descripta, quae quin scenam ex tragoedia petitam repraesentaverit vix dubitari potest. Haec enim habet ille (Imag. I.), postquam Neoptolemi personam et habitum descripsit: *ἀχθόμενος* (sc. *ὁ Πύῤῥος*) *τῇ μητρὶ καὶ τῷ πάππῳ τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἕδρας, ἐπειδὴ ἐπ᾿ Ἀχιλλεῖ τεθνεῶτι δείσαντες περὶ τῷ παιδὶ ἀπώμοτον ἐποιήσαντο τὴν τοῦ Πύῤῥου ἔξοδον, αἰπολίοις τε καὶ βουσὶν ἑαυτὸν ἐφίστησιν ἀπαυχενίζων τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν ἀγέλην ταύρους, οἳ δὴ πρὸς τῷ ἐν δεξιᾷ ἐνδείκνυνται ὄρει. λογίου δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐμπεσόντος, ὡς οὐκ ἄλλῳ τῳ ἁλωτὸς ἔσοιτο ἡ Τροία πλὴν τοῖς Αἰακίδαις* (consentit Soph. Phil. 114.) *στέλλεται ὁ Φοῖνιξ ἐς τὴν Σκύρον ἀνάξων τὸν παῖδα, καὶ καθορμισάμενος ἐντυγχάνει οἱ οὐκ εἰδότι οὐκ εἰδὼς πλὴν ὅσα τὸ ἁβρόν τι καὶ ἁδρὸν τοῦ εἴδους ὑπεδείκνυ αὐτὸν Ἀχιλλέως εἶναι παῖδα. κἀντεῦθεν γνωρίσας ὡς εἴη ἔκπυστος γίγνεται τῷ τε Λυκομήδει καὶ τῇ Ληιδαμείᾳ.* Summa igitur fabulae, quae a *Dolopibus* sive Phoenicem comitantibus (quae Welckeri est sententia) sive Scyrum habitantibus (quae mea est) nomen habuit, in eo posita fuisse videtur, ut Phoenix adolescentem, sine quo (cf. Phil. 1434.) Ilium capi non poterat, in insula investigaret et secum abduceret. Cui illud quidem bene successit, hoc autem consequi haud facile licuit, quum mater et avus Neoptolemum bello interesse nollent. Quapropter Phoenix cum adolescente clam fugam parasse videtur, sed res haud dubie Lycomedi patefacta est, qui utrumque diligentissime custodiri iussit. Qua re quum Phoenicis consilium irritum esset factum, intervenit Ulixes, qui avi matrisque iram placavit et utrique persuasit, ut adolescenti patris necem ulcisci permitterent. — Sed hanc fabulam a *Phoenice*, cuius nonnulla fragmenta supersunt, non diversam fuisse Welckero haud quaquam crediderim. Nam Phoenicis partes in ea non eiusmodi erant, ut fabula eius nomen asciscere potuisset; si quis autem statuat, quum nonnunquam pro fabularum nominibus personae nominentur, ibi esse *Dolopum* Phoenicem dictum, ubi Phoenix citatus sit, is vereor ut credibilia statuerit. Nam mirum esset, si quattuor scriptores plane inter se diversi (vide *Phoenicis* fragmenta) in eundem errorem incidissent. Nec ad rem diiudicandam quidquam valent Neoptolemi Attianae residua, quam fabulam Welcker ad Sophoclei dramatis exemplar compositam fuisse opinatur. Quae quum ita sint, *Phoenicem* a *Dolopibus* diversam et idem argumentum complexam esse censemus, quod Euripides in tragoedia pariter cognominata tractaverit. cf. Eur. Fragm. p. 413.

I. (177.)

Phot. p. 36, 12. Etym. M. p. 393, 43. *Εὐναῖος· ἐγκεκρυμμένος. Σοφοκλῆς Δόλοψιν.*

Εὐναῖος εἴη δράπετιν στέγην ἔχων.

Etym. *δραπέτην*. cf. Hesych. v. *δρομαλὸς λαγωός, ὁ ἐν δρόμοις ἁλισκόμενος, εὐναῖος δὲ ὁ ἐν κοίτῃ.* Valck. ad Eur. Hipp. 326. — Ad eundem locum haud dubie respexit Hesych. v. *Εὐναῖος λαγώς.*

Σοφοκλῆς Δόλοψι. καταπτηχής. Nec improbabiliter Toupius ad Theocr. p. 410 apud Sophoclem fuisse coniecit:

ὥσπερ λαγὼς
εὐναῖος εἴη, δράπετιν στέγην ἔχων.

II. (178.)

Cyrilli lex. MSS. a Schowio (ad Hesych. p. 781. not. 15.) citatum haec habet: Χαμευνά· ἡ ἐπὶ γῆς κατάκλισις. καὶ τὸ ταπεινὸν κλινίδιον, χαμεύνη. Σοφοκλῆς Δόλοψι.

ΕΛΕΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΙΣ.

Fabulas, quibus *Helenae* historia argumenta suppeditavit, a Brunckio et Dindorfio in unam coniunctas primi bene segregarunt Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. p. 76. sq.) et Welcker (Trag. Gr. p. 117. sq.). Sunt vero tres: Ἑλένης ἁρπαγή, cuius memoriam solus, qui Aiacis argumentum scripsit, grammaticus servavit, Ἑλένης ἀπαίτησις et Ἑλένης γάμος, quarum etiam nunc nonnulla fragmenta supersunt. Nulla vero simpliciter Ἑλένη inscripta fuit, sed scholiastes Aristophanis (cf. fgm. II.), qui eam citare quibusdam videtur, fabulae personam pro fabula ipsa nominavit, de quo more p. 174 monuimus. Fieri autem vix potest, ut certi quid de earum argumentis statuatur; nihil igitur est reliquum, nisi ut Welckerum admodum probabiliter de iis disputantem sequamur.

Ac primum quidem Ἑλένης ἀπαίτησις, de qua h. l. dicendum est, utrum ad repetitionem a Troianis, postquam expugnata erat urbs, pertinuerit, an Sophocles pariter atque Euripides Menelaum non inventam Troiae Helenam in Aegypto a Proteo repetentem fecerit, dubitavit God. Hermannus (Praef. ad Eur. Hel. p. XVI.). Verissime autem Welcker p. 118 monuit, nec veteres scriptores de Helena post urbis expugnationem repetita memoriae quidquam mandasse, nec alterum illud argumentum rationi Sophoclis poeticae convenire. Itaque veri esse similius, Sophoclem, ut in multis aliis, ita in hac fabula Homeri narrationem esse secutum. Is enim (Il. III, 205. sq. coll. VII, 347. sq. XI, 123. 138.) tradit, Menelaum et Ulixem, ut Helenam et opes repeterent, Troiam venisse ibique hospitaliter ab Antenore exceptos, sed Antimacho auctore in ipsa principum concione fere interemtos esse. Adde Schol. Il. III, 206. πρὸ τοῦ στρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας εἰς Τροίαν ἦλθον πρέσβεις Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος ἀπαιτοῦντες Ἑλένην, ἐν οἷς τῶν ἄλλων αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως διωξάντων μόνος Ἀντήνωρ ξενίζει φιλοφρόνως. — — Ὅτε γὰρ ἐκ Τενέδου ἐπρεσβεύοντο οἱ περὶ Μενέλαον, τότε Ἀντήνωρ ὁ Ἱκετάονος (leg. Ἑλικάο-

νος) ὑπεδέξατο αὐτοὺς καὶ δολοφονεῖσθαι μέλλοντας ἔσωσεν. cf. Ulixis verba apud Ovid. Metam. XIII, 196. sq.:

Mittor et Iliacas audax orator ad arces,
Visaque et intrata est altae mihi curia Troiae:
Plenaque adhuc erat illa viris. Interritus regi
Quam mihi mandarat communis Graecia causam,
Accusoque Parin praedamque Helenamque reposco.
Et moveo Priamum Priamoque Antenora iunctum.
At Paris et fratres et qui rapuere sub illo
Vix tenuere manus (scis hoc, Menelae,) nefandas,
Primaque lux nostri tecum fuit illa pericli.

Caussam denique Welcker propter fgm. VI. vatum (fortassis Heleni) dictis diremtam esse et chorum e Phrygibus constitisse ait. — Iam vero ex illis, quibus summa fabulae adumbrata ast, eam non satyricam, in qua sententia Heinischius (Prolegg. ad Eurip. Helen. p. 20.) et Hermannus l. c. fuere, sed tragoediam fuisse cognosceretur, etiamsi apertum Strabonis testimonium (fgm. VI. καὶ Σοφοκλῆς — — τραγικῶς.) non accederet. — Idem argumentum post Sophoclem tractavit Timesitheus.

I. (179.)

Schol. Eur. Phoen. 312. Εἰ γὰρ καὶ Ἑλληνικῶς ἐλάλουν αἱ Φοίνισσαι, ἀλλ᾽ οὖν γε τὴν πάτριον ἀπήχησιν ἔσωζον τῆς φωνῆς, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει

καὶ γὰρ χαρακτὴρ αὐτὸς ἐν γλώσσῃ τί με
παρηγορεῖ Λάκωνος ὀσμᾶσθαι λόγου.

Vulgo erat αὐτὸς, quod correxit Hermann. l. c. Cod. Taur. προσηγορεῖ et ὁρμᾶσθαι. Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. II. p. 143.) maluit ἐν γλώσσῃ μέ τι, cuius mutationis non perspicitur causa. — Egregie Hermannus verba esse cognoscentis cuiusdam (Menelai vel Helenae) aliquem popularem suum monuit. Itaque nescio an etiam huc potius quam ad Lacaenas referendum sit fgm. 344.

II. (180.)

Schol. Arist. Equ. 84. ἔστι γοῦν ἀπὸ Σοφοκλέους Ἑλένης

ἐμοὶ δὲ λῷστον αἷμα ταύρειον πιεῖν,
καὶ μή γε πλείω τῶνδ᾽ ἔχειν δυσφημίαν.

τινὲς δέ φασιν ὅτι Σοφοκλῆς περὶ Θεμιστοκλέους τοῦτό φησι. Ψεύδοντα δὲ, οὐ γάρ ἐστι πιθανόν. — Locum sic, ut supra scriptus est, dedit Hermannus l. c. p. XX, quum in codd. esset: αἷμα Ταύρου γ᾽ ἐκπιεῖν — — δυσφημίας. (cod. Laur. Θ. μήτε pro μή γε et πλεῖον.) Δυσφημίας probat etiam Hermannus, modo scribatur τῆσδ᾽ ἔχειν δυσφημίας. Dindorfius vero correxit: αἷμα ταύρειον πιεῖν κτλ. et vs. 2 pro γὲ maluit μέ. In adnot. ad schol. vero correxit μή τι ea conferri

iubens, quae ipse ad Soph. Trach. 944 adnotaverit. Ahrens dedit: *ταύρειον πιεῖν καὶ μή τι πλείους τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας*. Sed non est, cur praeter necessitatem a codicum scriptura longe recedamus. — Male Brunckius hoc loco, ut in Aegei fgm. II, Taurum fluvium commemorari ratus, utrumque coniunxit et in istam fabulam intulit, verbis *αἷμα Ταύρου γ' ἐπκιεῖν* in *πῶμα ταύριον πιεῖν* mutatis; agitur potius de sanguine taurino, cuius usu veteres mortem adduci credebant, praecipue si quis mentitus esset. cf. Herod. III, 15. Aristoph. Equ. 83. Diod. IV, 50. Apollod. I, 9, 27. (Rhizotom. argum.) Paus. VII, 25, 13. *πίνουσαι δὲ αἷμα ταύρου δοκιμάζονται. ἣ δ' ἂν αὐτῶν τύχῃ μὴ ἀληθεύουσα, αὐτίκα ἐκ τούτου τὴν δίκην ἔσχεν.* — In eundem errorem, in quem Brunckius, fortasse vetus quidem scholiastes incidit, quum *αἷμα Ταύρου γ' ἐκπιεῖν*, quod vix Sophoclis esse potest, scriberet et *αἷμα* metaphorice dictum esse arbitraretur. Haud dubie rectius Dindorfius, Hermannus, alii scripserunt: *αἷμα ταύρειον πιεῖν.* Sententia (quam ab Helena pronunciatam esse scholiastes docet personam pro fabulae titulo nominans) haec est: *optimum mihi est, sanguinem taurinum bibere nec amplius horum iniurias ferre.* Sed num iidem viri doctissimi etiam recte hunc locum ad hanc fabulam rettulerint, dubitari potest, quum Helena etiam in *Helenae Raptu, Helenae Nuptiis* et in *Lacaenis* partes egerit.

III. (181.)

Cram. Anecd. Gr. Oxon. IV. p. 373, 3. *Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἤμην ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον ἀπηγόρευται· ἀντὶ γὰρ τοῦ ἤμην ἦν ἐγὼ λέγουσι, ὡς Ἀριστοφάνης* (Plut. 28.) *εὕρηται γὰρ τὸ ἤμην τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει*

*ἐγὼ δὲ προδότης * οὐκ ἤμην, τέκνον.*

Prorsus eadem quidem Choerobosc. Dictat. in Theodos. Can. p. 882. Gaisf. et Etym. M. p. 430, 15 habent, nihilominus recte Cramer pro Euripide Sophoclis nomen restituendum esse vidit. Nam quod cuipiam in mentem venire possit, Euripidis Helenae vs. 931. *ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἄρ' ἦν φίλων* dictum esse, id propterea improbabile est, primum quod Sophoclis et Euripidis nomina multo saepius commutantur [7]), quam ut fabulae Euripidis etiamnunc extantis titulum cum nomine fabulae admodum raro citatae confusum esse credibile sit; deinde quod versus ex Helen. Repetit. citatus propter formam *ἤμην* affertur, quae in illo non legitur, quamquam praepropere a Piersono ad Moer. p. 172 in eum illata est Dindorfio et Pflugkio male sequentibus. Si senarius fuit versus, in medio trochaeus excidit.

IV. (182.)

Plut. Compar. Lycurg. et Num. 3, 6. p. 77. A. de puellarum educatione et de *φαινομηρίσι* locutus sic pergit: *τῷ γὰρ ὄντι τοῦ παρ-*

---

[7]) Sic Choeroboscus, ex quo grammaticus Crameri et Etymologus hausisse videntur, l. c. p. 554. Gaisf. Euripidi versum tribuit, qui Sophoclis est ex Aiace 896.

θενικοῦ χιτῶνος αἱ πτέρυγες οὐκ ἦσαν συνερραμέναι κάτωθεν, ἀλλ' ἀνεπτύσσοντο καὶ συνανεγύμνουν ὅλον ἐν τῷ βαδίζειν τὸν μηρόν. καὶ σαφέστατα τὸ γινόμενον εἴρηκε Σοφοκλῆς ἐν τούτοις·

καὶ τὰν νέοργον, ἇς ἔτ' ἄστολος χιτὼν
θυραῖον ἀμφὶ μηρὸν
πτύσσεται, Ἑρμιόναν.

Vulgo erat τὰν νέοργον ἄσετ', quod correxit Valck. Diatr. p. 221. loco ad Sophoclis Hermionam relato. Sed recte Brunckius nihil eiusmodi dici de Hermione dudum nupta in illo dramate potuisse monuit, itaque locum huc rettulit Welckero assentiente, qui eum ad Helenae desiderium patriae, in qua παῖδά γε τηλυγέτην reliquerit (Hom. Il. III, 173.) pertinere censet. Fortassis recte.

V. (183.)

Erotian. p. 180. s. v. θράσσει. — ἔστι δὲ ὀχλεῖ, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει φησί· γυναῖκα δ' ἐξελόντες ἢ θράσσει γέννν τε. ὡς τοῦ μὲν ἕωλον (Cod. Dorv. αἴολον) γραφίοις ἐνημμένοις. Brunckius dedit: ἢ θράσσει γέννν, ὡς τοῦ μὲν αἴολον κτλ. sententiam extricare se non posse fassus. Blomfield. l. c. et in Gloss. ad Aesch. Prom. 649. ἢ θράσσει γε νῦν, quo non multum proficitur. Hermannus l. c. p. XIX scripsit:

γυναῖκα δ' ἐξελόντες, ἣ θράσσει γέννν
χρώζουσ' ἕωλον, γραφιδίοις ἐνημμένην.

verbaque sic interpretatur: „*muliere potiti, quae pingendo vexat marcidam genam, penicillis incensam*, i. e. rubentem ope penicillorum.“ Quam emendationem Welcker probat nisi quod ἐνημμένοις retineri vult, ut γραφιδίοις ἐνημμένοις significet: „*penicillis applicatis.*“ Ab Hermanno vero longe recessit Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1835. n. 114) sic locum restituens:

γυναῖκα δ' ἐξελόντες, ἣ θράσσει γε νῦν
οἶστρον Μενέλεων ξυραφίοις ἐνημμένοις.

(h. e. *eximentes mulierem, quae nunc quidem amoris novaculis quasi ardentibus turbat Menelaum.)* ad verba οἶστρον ξυραφίοις ἐνημμένοις coll. Aesch. Prom. 880. Choeph. 870. Soph. Antig. 996. Ai. 786. Sed ipse postea (in Ind. schol. Marburg. 1843—44. p. VI.) sententiam retractavit verbaque sic constituit:

γυναῖκα δ' ἐξελόντες, ἣ θράσσει γε νῦν
νόσου Μενέλεων γραβίοις ἐνημμένοις.

ut sententia sit, Menelaum furoris et desiderii quasi taedis ardentibus percitum esse. De voce γράβιον audiri iubet Athenaeum (XV. p. 609. E.) haec dicentem: Ἀμερίας δὲ γράβιον τὸν φανόν. Σέλευκος δὲ οὕτως ἐξηγεῖται ταύτην τὴν λέξιν. γράβιόν ἐστι τὸ πρίνινον ἢ δρύϊνον ξύλον, ὅπερ ἐθλασμένον καὶ κατεσχισμένον ἐξάπτεσθαι καὶ φαίνειν τοῖς

ὁδοιποροῦσιν. Θεοδωρίδας γοῦν ὁ Συρακόσιος ἐν Κενταύροις διθυράμβῳ φησί· πίσσα δ' ἀπὸ γραβίων ἔσταζεν οἷον ἀπὸ λαμπάδων. Μνημονεύει δὲ γραβίων καὶ Στράττις ἐν Φοινίσσαις. — Sed equidem vereor, ne Bergkius acutius quam verius Menelai nomen et vocem *γράβιον* a tragoedia alienam intulerit, itaque Hermanni correctionem servato tamen *ἐνημμένοις* praefero, quamvis fortassis in ea quoque genuina Sophoclis scriptura nondum omni ex parte restituta sit. Quae credo tantummodo ex meliore Erotiani codice hauri poterit.

VI. (184.)

Strabo XIV, 1, 27. p. 642. de luco Apollinis Clarii: *λέγεται δὲ Κάλχας ὁ μάντις μετ' Ἀμφιλόχου τοῦ Ἀμφιαράου κατὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπάνοδον πεζῇ δεῦρο ἀφικέσθαι. περιτυχὼν δ' ἑαυτοῦ κρείττονι μάντει κατὰ τὴν Κλάρον Μόψῳ τῷ Μαντοῦς, τῆς Τειρεσίου θυγατρὸς, διὰ λύπην ἀποθανεῖν. — — λέγει δ' αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει, ὡς εἱμαρμένον εἴη ἀποθανεῖν, ὅταν κρείττονι ἑαυτοῦ μάντει περιτύχῃ. οὗτος δὲ καὶ εἰς Κιλικίαν μεταφέρει τὴν ἔριν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κάλχαντος.* Id. XIV, 3, 16. p. 675. *πλησίον δὲ καὶ Μαλλὸς, ἐφ' ὕψους κειμένη, κτίσμα Ἀμφιλόχου τοῦ Μόψου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, περὶ ὧν πολλὰ μυθολογεῖται, καὶ δὴ καὶ ἡμεῖς ἐμνήσθημεν αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ Κάλχαντος λόγοις καὶ τῆς ἔριδος, ἣν ἔρισαν περὶ τῆς μαντικῆς ὅ τε Κάλχας καὶ ὁ Μόψος. ταύτην γὰρ τὴν ἔριν μεταφέρουσιν ἔνιοι, καθάπερ καὶ Σοφοκλῆς, εἰς τὴν Κιλικίαν, καλέσας ἐκεῖνος αὐτὴν Παμφυλίαν τραγικῶς, καθάπερ καὶ τὴν Κιλικίαν* (leg. *Λυκίαν*) *Καρίαν καὶ τὴν Τροίαν καὶ Λυκίαν Φρυγίαν, καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κάλχαντος ἐνταῦθα παραδιδόασιν ἄλλοι τε καὶ Σοφοκλῆς. οὐ μόνον δὲ τὴν περὶ τῆς μαντικῆς ἔριν μεμυθεύκασιν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχῆς. τὸν γὰρ Μόψον φασὶ καὶ τὸν Ἀμφίλοχον ἐκ Τροίας ἐλθόντας κτίσαι Μαλλόν. εἶτ' Ἀμφίλοχον εἰς Ἄργος ἐλθεῖν. δυσαρεστήσαντα δὲ τοῖς ἐκεῖ πάλιν ἀναστρέψαι δεῦρο. ἀποκλειόμενον δὲ τῆς κοινωνίας συμβαλεῖν εἰς μονομαχίαν πρὸς τὸν Μόψον. πεσόντας δ' ἀμφοτέρους ταφῆναι μὴ ἐν ἐπόψει ἀλλήλοις. καὶ νῦν οἱ τάφοι δείκνυνται περὶ Μάγαρσα τοῦ Πυράμου πλησίον.* Horum postrema dubitat Hermannus an apud Sophoclem quoque tradita fuerint.

VII. (185.)

Hesych. *Ἀναχαιτίζειν, ἀναπίθειν, ἀναχαλινοῦν.*
Ἀνακρούεται, ἀναποδίζει. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων. Σοφοκλῆς
σ
ἑλένησάπαιτῇ. Ita haec extant in optimo cod. Marc. Sed has glossas coniungendas esse et sic restituendas: *ἀναχαιτίζει, ἀναπείθει, ἀναχαλινοῖ, ἀνακρούεται, ἀναποδίζει. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων. Σοφοκλῆς Ἑλένης ἀπαιτήσει.* iam vidit Musurus. Haec enim habet Suid. *ἀναχαιτίζει, αἰτιατικῇ· ἀναποδίζει, ἐγκόπτει. ἀναχαιτίζειν Σοφοκλῆς τὸ ἀπειθεῖν καὶ ἀντιτείνειν.* cf. Etym. M. p. 101, 9. *ἀναχαιτισθῆναι, σημαίνει τὸ ἀπειθεῖν* (fort. *ἀπειθεῖσθαι*), *κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων.* Ex quibus locis etiam apud Hesych. pro *ἀναπείθει* corrigendum esse *ἀπειθεῖ* liquet. Bekk. An. Gr. p. 393, 20. *ἀναχαιτίζει, ἀναποδίζει, ἐκκόπτει.* Phrynich. *προπ. σοφ.* p. 19, 30. *ἀναχαιτίζειν, ἀνακόψαι ἐς τοὐπίσω. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ*

τῶν τοὺς ἵππους. (Ellendt. s. v. scribi mavult: ἀπὸ τῶν ἵππων τοὺς ἱππέας) τῇ χαίτῃ ἀνακρουόντων τοὺς ἀπὸ ῥυτῆρος τρέχοντας. Ulpian. in Demosth. p. 22. C. Voce usus est Eurip. Bacch. 1270. Hipp. 1232. Rhes. 785.

VIII. (186.)

Plut. vit. Demetr. 45. p. 911. C. ἣν οὖν ὁ Σοφοκλέους Μενέλαος εἰκόνα ταῖς αὐτοῦ τύχαις παρατίθησιν·

ἀλλ' οὑμὸς αἰεὶ πότμος ἐν πυκνῷ θεοῦ
τρόχῳ κυκλεῖται καὶ μεταλλάσσει φύσιν.
ὥσπερ σελήνης δ' ὄψις εὐφρόνας δύο
στῆναι δύναιτ' ἂν οὔποτ' ἐν μορφῇ μιᾷ,
ἀλλ' ἐξ ἀδήλου πρῶτον ἔρχεται νέα
πρόσωπα καλλύνουσα καὶ πληρουμένη,
χὤταν περ αὑτῆς εὐγενεστάτη φανῇ,
πάλιν διαρρεῖ κεἰς τὸ μηδὲν ἔρχεται.

Vs. 5 — 9 Plutarch. iterum affert in Quaest. Rom. 76. p. 282. B. et de curios. 5. p. 517. D., sed pro ἀλλ' priori loco ὡς, altero πῶς, pro κεἰς τὸ utroque κἀπὶ praebet. Κἀπὶ habet etiam Tzetzes, qui vs. 7. 8. ad Hesiod. Op. 780. affert. Vs. 3. Editor Parisinus (Doehner) dedit εὐφρόναις. Welcker egregie locum ad hanc fabulam rettulit.

Praeterea Welcker in hanc fabulam intulit et locum in Bekk. An. Gr. p. 96. servatum: ε ὐ ο ρ κ η σ ί α· Ἀλέξανδρος ἐν Ἑλένῃ, et fgm. 706. Sed quum in illo Sophoclis nomen non appositum sit, nescio an rectius Helenam Alexandri poetae sive tragici sive comici citari statuatur. Equidem glossam inter Alexandri Aetoli reliquias recipere non dubitavi (Poet. Trag. Fragm. III. p. 176.) eiusque rei suo loco caussas attuli. Deinde quod ad fgm. 706 attinet, quo Welckero Ulixis verba contineri videntur, eiusmodi sententia in quavis fabula locum habere potuit.

ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΠΑΓΗ.

Huius fabulae memoriam solus grammaticus, qui Aiacis argumentum scripsit, servavit (cuius verba ad Aethiopes exhibuimus) eamque inter tragoedias τῆς Τρωϊκῆς πραγματείας fuisse narravit. Quam ob rem Brunckius in ea exhiberi ait debuisse Helenam e Troia ereptam, neque vero Thesei facinus, qui illam necdum maturam rapuisset. Sed quum ipse non haberet, quo *Helenam e Troia reptam* referret, num unquam scripta fuerit fabula dubitavit. At

vir doctissimus nec grammatici verba recte interpretatus esse videtur neque eius testimonium in dubitationem vocare debuit, quum etiam aliarum fabularum notitiam tantummodo didascaliis debeamus. Verba τὸ δρᾶμα τῆς Τρωϊκῆς ἐστι πραγματείας, si recte video, nihil aliud significant, quam fabulam ad res Troianas pertinuisse: neque magis e titulo Ἑλένης ἁρπαγή Helenae raptum in fabula sic inscripta re vera perpetratum esse, quam e titulo Ἑλένης ἀπαιτήσεως (ut supra docuimus,) sequitur, Helenae repetitionem in dramate ita cognominato esse effectam, sed tituli simpliciter rem significabant, de qua in dramate agebatur. Itaque fieri potuit, ut scena Troiae esset sive eo tempore, quo Alexander Helenae raptum moliebatur patre fratribusque id dissuadentibus ac mala inde secutura vaticinantibus, sive eo, quo Helena modo rapta Troiam venerat. Ad hoc tempus Ahrens (Fgm. Soph. p. 272) quoque fabulam referendam esse censet ita disputans: „Neque res erat sine summa gravitate, aliis Helenam remittendam suadentibus, aliis recipiendam et adversus Graecos defendendam censentibus: neque defuerunt oracula, quae in utramque partem afferri potuerunt. Vicit iniustior causa contra Antenorem huiusque filios, neque incredibile est poetam statim ab initio mala illa, quae ex raptu insecutura essent, praedixisse et tamen ostendisse, evitari non potuisse, quae essent fatis destinata.“ Sed fragmentis aliisque subsidiis (inter quae Cypria carmina facile principatum tenuerint) destituti accuratius in argumentum inquirere non possumus. Verumtamen recte nobis Ahrens Welckeri sententiam improbasse ac bene refutasse videtur, qui (p. 158. sq.) Brunckiana tituli interpretatione, quam falsam esse supra ostendimus, nixus dramatis summam in recuperanda Helena per Menelaum post Deiphobi necem positam fuisse dixit. Nam quo iure, ut alia, quae Welckeri sententiae obstant, taceam, haec recuperatio ἁρπαγή appellari potuerit, equidem non perspicio. — Postremo non potest silentio praetermitti, fuisse, qui hanc fabulae ab *Helenae Repetitione* vel *Nuptiis* non discrepuisse et satyricam fuisse contenderent, quorum sententia propterea probari non posse videtur, quod illa inter plures *tragoedias* ad res Troicas spectantes a grammatico commemoratur.

ΕΛΕΝΗΣ ΓΑΜΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Helena quum quinque viris, Theseo, Menelao, Alexandro, Deiphobo et Achilli nupserit, difficillimum est ad dicendum, ad quas nuptias haec fabula pertinuerit. Ad verum autem accessit fortasse G. Hermannus (Praef. ad Eur. Helen. p. XVI.), qui drama in illis nuptiis, quibus Paris Helenam sibi in insula [Cranae] ab nomine eius postea vocata iunxerit, describendis versatum esse suspicatur. Rem attingunt Hom. Il. III, 445. Paus. III, 22, 1. (collat. Eur. Hel. 1690. Strab. IX. p. 399.). Satyricam fuisse fabulam inter viros doctos fere constat, nec propter ipsum argumentum ea de re du-

bitari potest. Haudquaquam vero cum Th. Bergkio (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 76) ex barbara voce ὀροσάγγαι (fgm. IV.) quidquam concluderim, quippe quae etiam in *Troilo* tragoedia adhibita fuerit. Ad hanc fabulam respexisse videtur Aristid. or. XLVI. p. 307. fin. (Vol. II. p. 399. Dindf.) εἰ δέ τις αὐτῶν περὶ τῆς ἐγκρατείας διαλεγομένων ἀντικρὺ σταίη ἔχων ἔνθρυπτα καὶ στρεπτοὺς, ἐκβάλλουσι τὴν γλῶσσαν ὥσπερ ὁ Μενέλεως τὸ ξίφος. αὐτὴν μὲν γὰρ ἐὰν ἴδωσι τὴν Ἑλένην, Ἑλένην λέγω; θεράπαιναν οὖν ὁποίαν ἐποίησε Μένανδρος τὴν Φρυγίαν, τῷ ὄντι παιδιὰν ἀποφαίνουσι τοὺς σατύρους τοῦ Σοφοκλέους.

I. (187.)

Athen. III. p. 76. D. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἑλένης γάμῳ τροπικῶς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν εἰπὼν

Πέπων ἐρινὸς * * ἀχρεῖος ὢν
ἐς βρῶσιν ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ.

πέπων δ' ἐρινὸς εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ πέπον ἐρινόν. Codd. PVL. πέπων δ' ἐρινός. Sophoclis verba eodem modo praebet Eustath. p. 1205, 3, sed addit: παροιμιακὸν δὲ αὐτὸ τὸ νόημα, ὅμοιον τῷ ἀπαίδευτος ὢν πῶς ἂν ἑτέρους παιδεύσειας. — Vs. 1. Ios. Scaliger post ἐρινὸς addit παντελῶς, Casaub. αὐτὸς ὢν ἀχρήϊος ionica forma illata, Porso Adv. p. 59. πέπων δ' ἐρινὸς ὡς ἀχρεῖος αὐτὸς ὢν, G. Hermannus l. c. πέπων ἐρινὸς ὡς ἀχρεῖος ὢν initio aliquid excidisse arbitratus.

II. (188.)

Etym. M. p. 601, 20. Νένωται, ἢ κατὰ συγκοπὴν τοῦ η ἀπὸ τοῦ νενόηται, ὅπερ καὶ νενοέαται Ἰακῶς γίνεται. ἢ ἀπὸ τοῦ νένωται κατὰ συστολήν. Ἔστι γὰρ νῶ ῥῆμα τρίτης συζυγίας, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, οἷον, Ἑλένης γάμῳ νένωται, καὶ παρὰ Ἀνακρέοντι ἡ μετοχὴ, ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος. Eodem respexit Phavorin. Ecl. p. 298, 10. νένοται. ἢ ἀπὸ τοῦ νενόηται συγκοπῇ ἢ ἀπὸ τοῦ νένωται καὶ συστολῇ, ἐπειδή ἐστι ῥῆμα νῶ τρίτης συζυγίας. καὶ Σοφοκλῆς νένωται, καὶ Ἀνακρέων, ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος. cf. Suid. v. νενώμεθα. διανενοήμεθα. Id νωσάμενος. νοήσας, γνούς. παρὰ Καλλιμάχῳ. Νῶσαι. εἰς νοῦν λαβεῖν. Phot. p. 294, 8. νένωμαι. διανενόημαι· νενώμαθα. διανενοήμεθα. Ad Etymologi verba haec adnotat Hermannus l. c. p. XVI: „quum ibi ipsa aliquot Anacreontis verba afferantur, idem factum esse in Sophocleis credibile est: sed huius utrum sit Ἑλένης γάμῳ, an quod veri similius, grammaticus scripserit: ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ Ἑλένης γάμῳ, οἷον νένωται aliorum fortasse librorum inspectio aliquando docebit.“ Sed vereor, ne οἷον aut corruptum sit ex τὸ ἐν aut librarii cuiusdam errori originem debeat, qui, quum Ἑλένης γάμον Sophoclis fabulam esse nesciret, verba Ἑλένης γάμῳ νένωται tanquam Sophoclea exhibuit.

III. (189.)

Phot. p. 377, 21. Πανόν· ἀπὸ τοῦ πάντα φαίνειν σχηματισθέντα,

κατὰ μεταβολὴν τοῦ φ. Σοφοκλῆς Ἑλένης γάμῳ. Eadem voce usus est Eurip. fgm. 106.

IV. (190.)

Grammatic. in Append. ad Phot. p. 674, 20. de voce *ὀροσάγγης* disputans haec habet: *Ὀροσάγγαι μὲν οἱ σωματοφύλακες, ὡς Ἑλένη* (sic) *γάμῳ καὶ Τρωΐλῳ. Ἡρόδοτος* (VIII, 85.) *δέ· οἱ εὐεργέται βασιλέως ὀρουσάγγαι καλέονται Περσιστί. Κτλ.*

ΕΠΙΓΟΝΟΙ = ΕΡΙΦΥΛΗ.

Sophoclis Epigonos Latine expresserat Attius teste Cic. de orat. opt. gen. 6, 18. (*Nec Andromacham igitur, aut Antiopam, aut Epigonos Latinos recipiant. Sed tamen Ennium et Pacuvium et Attium potius quam Euripidem et Sophoclem legunt*). sed latinae tragoediae quum non multo plura, quam graecae fragmenta supersint, ad argumentum cognoscendum haud multum valent[8]). E Soph. fgm. II

---

[8]) Ne quis autem queratur, a nobis aliquid omissum esse, quod cognoscendae Sophoclis fabulae inservire possit, Attianae fabulae fragmenta subiecimus, quamvis Attium Sophoclis drama ad verbum vertisse parum credibile sit. Sunt vero haec:

I. Cic. Tusc. II, 25, 60. Tum Cleanthem, quum pede terram percussisset, versum ex Epigonis ferunt dixisse:

Audisne haec, Amphiarae, sub terram abdite?

II. Nonius de hon. et nov. vet. dict. p. 185. ed. Merc. Ullo pro ultus fuero. Accius Epigonis:

Qui, nisi genitorem ullo, nullum meis dat finem miseriis.

III. Id de differ. verb. p. 426. Animus et anima hoc distant: animus est, quo sapimus; anima, qua vivimus. Accius Epigone (sic):

Sapimus animo, fruimur anima, sine animo anima est debilis.

IV. Id. de hon. etc. p. 158. Pausa est quies alicuius rei. Accius Epigono (sic):

Sed iam Amphilochum huc vadere cerno.
Et nobis datur bona pausa loquendi.

V. Id. p. 191. Amnem feminino genere (appellamus) .... Accius Epigono:

Apud abundantem antiquam amnem et rapidas undas Inachi.

VI. Id. p. 240. Vulgus, masculino genere ..... Accius Epigono:

Et nonne Argivos fremere bellum et velle vi vulgum videt?

VII. Id. p. 226. Stupor, generis feminini .... Accius Epigona:

Ita imperitus studipitate erumpit se, impos consilii.

VIII. Nonius de cont. gen. verb. p. 472. Merc. Moderant pro moderantur. Accius Epigonis:

Viden' ut te impietas stimulat nec moderat metus?

IX. Id. de indiscr. gen. p. 200. Collum neutri est generis, collus masculini. Accius Epigono:

Quid cesso ire ad eam? hem praesto est, camo collum gravem.

vero mulierem inter personas fuisse cognoscitur, quae quin Eriphyle fuerit dubitari vix potest: praeterea ex *Eriphyle* citatur versus, quo ea se Argivos (haud dubie contra Thebanos procedentes) conspicere significat (fgm. XI.); itaque veri est simillimum, *Epigonos* et *Eriphylen* diversos esse unius fabulae titulos, quorum alter a choro, alter ab una personarum primas partes tenentium repetitus sit. Similiter illud unum fragmentum, quod ex Attii Eriphyle citatur, ad eius Epigonos referendum esse intelligitur. Quod ex fragmentis autem conclusimus, id etiam ob alias rationes probabile est: nam non perspicitur, quid in *Epigonis* tractari potuerit nisi Eriphyles mors, neque aliud argumentum *Eriphylae* ipsi inesse potuit. Id paucis adumbravit Hygin. fab. LXXIII. *Amphiaraus Alcmaeoni filio suo praecepit, ut post mortem poenas a matre exsequeretur. qui postquam apud Thebas terra est devoratus, Alcmaeon memor patris praecepti, Eriphylen matrem suam interfecit; quem postea furiae exagitarunt.* Copiosius Diod. Sic. IV, 66. *Οἱ μὲν οὖν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτον τῆς στρατείας τὸ πέρας ἔσχον. Οἱ δὲ τούτων παῖδες, ἐπίγονοι ὀνομασθέντες, τὸν τῶν πατέρων θάνατον ἐπεξιόντες ἔγνωσαν στρατεύειν κοινῇ ἐπὶ τὰς Θήβας. ἔλαβον δὲ χρησμὸν παρ' Ἀπόλλωνος πολεμεῖν τὴν προειρημένην πόλιν στρατηγὸν ἔχοντας Ἀλκμαίωνα τὸν Ἀμφιαράου. Ὁ δὲ Ἀλκμαίων αἱρεθεὶς ὑπ' αὐτῶν στρατηγὸς ἐπηρώτησε τὸν θεὸν περὶ τῆς ἐπὶ τὰς Θήβας στρατείας καὶ περὶ τῆς Ἐριφύλης τῆς μητρὸς κολάσεως. Τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος χρήσαντος ἀμφότερα τὰ προειρημένα πρᾶξαι διὰ τὸ μὴ μόνον τὸν χρυσοῦν ὅρμον δέξασθαι κατὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ καὶ πέπλον λαβεῖν αὐτὴν κατὰ τῆς*

X. Id. de propr. serm. p. 16. Expectorare est extra pectus eiicere. Accius Epigono:

Eloquere propere, ac pavorem hunc meum expectora.

XI. Id. p. 20. Clepere est furari etc. Accius Epigone (sic):

Eaque hoc causa, ut ne quis nostra auribus verba cleperet.

XII. Id. de var. sign. serm. p. 342. Mactare malo afficere significat. Accius Epigono:

Maneas adhisante exilio macte Pelopis externis.

Praeterea a nonnullis viris doctis ad hanc fabulam (ab aliis ad Erigonam) referuntur hi loci:

XIII. Non. de hon. et nov. vet. dict. p. 75. Attigát, continget. Accius Erigonis:

Age, Age, amolire, amitte, cave vestem attigas.

XIV. Id. p. 153. Pigrare, pertinere. Accius Erigonis:

Fateor,
Sed cur propter te pigrem haec, aut huius dubitem parcere capiti.

XV. Id. p. 159. Porcet significat prohibet. Accius Erigonis:

Quibus oculis quisquam nostrum poterit illorum obtui
Vultus, quos iam ab armis anni porcent?

XVI. Id. de var. serm. sign. p. 398. Supplicium dicebatur .... rursus supplicatio. Accius Erigona:

Nunc pergam, ut supliciis placans caelitum aras expleam.

XVII. Priscian. I, 6. p. 699. Attius Eriphyla:

Pallas bicorpor anguium spiras trahit.

τοῦ υἱοῦ τελευτῆς. Ἀφροδίτης γάρ, ὥς φασι, τὸ παλαιὸν δωρησαμένης Ἁρμονίᾳ τῇ Κάδμου τόν τε ὅρμον καὶ πέπλον, ἀμφότερα ταῦτα προσδέξασθαι τὴν Ἐριφύλην, τὸν μὲν ὅρμον παρὰ Πολυνείκους λαβοῦσαν, τὸν δὲ πέπλον παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολυνείκους Θερσάνδρου, ὅπως πείσῃ τὸν υἱὸν στρατεύειν ἐπὶ τὰς Θήβας. cf. Schol. Hom. Od. XI, 326. Egregie haec dramati conveniunt, sed non magis, quam ipsa fragmenta, sufficiunt, ut certo vel probabiliter saltem dicere queamus, quomodo Sophocles rem disposuerit singulaque instituerit. Nam quae Welcker p. 270. sq. disputavit, non alio fundamento, quam eius ingenio nituntur, dignissima vero sunt, quae legantur. — Ἐπιγόνους scripsit etiam Astydamas, Ἐριφύλην Nicomachus.

I. (191.)

Stob. XXXVIII, 27. c. l. τοῦ αὐτοῦ Ἐπίγονοι. (praecedit fgm. 334.)

Φιλεῖ γὰρ ἡ δύσκλεια τοῖς φθονουμένοις
νικᾶν ἐπ' αἰσχροῖς ἢ 'πι τοῖς καλοῖς πλέον.

II. (192.)

Stob. LXXIII, 51. Σοφοκλέους Ἐπίγονοι.

Ὦ πᾶν σὺ τολμήσασα καὶ πέρα, γύναι,
κάκιον ἄλλ' οὐκ ἔστιν οὐδ' ἔσται ποτὲ
γυναικός, εἴ τι πῆμα γίγνεται βροτοῖς.

Vs. 1. Paris. A. B. γυνή. Vs. 3. Paris. A. Trinc. ἢ εἴ τι.

III. (193.)

Schol. Soph. OC. 378. Πολλαχοῦ τὸ Ἄργος κοῖλόν φασι, καθάπερ καὶ ἐν Ἐπιγόνοις

Τὸ κοῖλον Ἄργος οὐ κατοικήσαντ' ἔτι.

Idem epitheton, de quo egregie disputavit Nitzsch. ad Odyss. IV, 1., extat in fgm. 229. OC. 379. 1389.

IV. (194.)

Cf. Aesch. fragm. 52.

V. (195.)

Strabo IX, 1, 22. p. 399. Μετὰ δὲ Μαραθῶνα Τρικόρυνθος, εἶτα Ῥαμνοῦς, τὸ τῆς Νεμέσεως ἱερόν. εἶτα Ψαφὶς ἡ τῶν Ὠρωπίων· ἐνταῦθα δέ που καὶ τὸ Ἀμφιαράειόν ἐστι τετιμημένον ποτὲ μαντεῖον. ὅπου φυγόντα τὸν Ἀμφιάρεων, ὥς φησι Σοφοκλῆς

Ἐδέξατο ῥαγεῖσα Θηβαία κόνις
αὐτοῖσιν ὅπλοις καὶ τετραορίστῳ δίφρῳ.

Sic locum e codd. dedit Cramer, quem Brunckius inter Amphiarai fragmenta exhibuit, sed recte Welcker huc rettulit, quum vix in alia fabula de Amphiarai morte sermo esse potuerit. Verba Alcmaeonis esse videntur. Eidem Welcker tribuit fgm. 687.

VI. (196.)

Stob. I, 1. Σοφοκλέους Ἐριφύλης.

Ἀρετῆς βέβαιαι δ' εἰσὶν αἱ κτήσεις μόναι.

VII. (197.)

Stob. VII, 7. Σοφοκλῆς Ἐριφύλῃ.

Ἀνδρῶν γὰρ ἐσθλῶν στέρνον οὐ μαλάσσεται.

VIII. (198.)

Stob. XLIII, 7. Τοῦ αὐτοῦ Ἐριφύλῃ..

Ὅπου δὲ μὴ τἄριστ' ἐλευθέρως λέγειν
ἔξεστι, νικᾷ δ' ἐν πόλει τὰ χείρονα,
ἁμαρτίαι σφάλλουσι τὴν σωτηρίαν.

Vs. 1. in codd. est τὰ ῥᾷστ', quod Blomfield. in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 144. in τὰ λῷστ', Reisig. Coniect. crit. p. 129. in τὰ χρήστ', Meinekius in Comment. Miscell. I. p. 18. felicius in τἄριστ' mutavit.

IX. (199.)

Stob. XCIX, 20. Σοφοκλέους Ἐριφύλῃ.

Πῶς οὖν μάχωμαι θνητὸς ὢν θείᾳ τύχῃ,
ὅπου τὸ δεινὸν ἐλπὶς οὐδὲν ὠφελεῖ;

X. (200.)

Stob. CXVII, 3, Σοφοκλέους Ἐριφύλῃ.

Γήρᾳ προσόντος σῶζε τὴν σωτηρίαν.

Sic Gaisfordus dedit, in adnot. προσῆκον proponens. Codd. Par. A. B. προσηκόντως. Brunckius correxit: γήρως προσόντος, Dindorfius γήρᾳ προσήκων, quod probo.

XI. (201.)

Append. Proverb. Vat. II, 49. Bodl. 585. Macar. 79. III, 35. edd. Leutsch. et Schneidewin.) καὶ γὰρ Ἀργείους ὁρᾷς· αὕτη Σοφόκλειος· πεποίηται γὰρ Ἐριφύλη πρὸς Ἀλκμαίωνα

καὶ γὰρ Ἀργείους ὁρῶ.

εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἐκτενῶς πρὸς ὁτιοῦν βλεπόντων καὶ καταπληκτικόν τι

δοκούντων ὁρᾶν. (*Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν εἰς κλοπὴν ὑπονοουμένων. Κωμῳδοῦνται γὰρ Ἀργεῖοι ἐπὶ κλοπῇ, ὥσπερ καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσατο.*) Extrema a Sophocle manifesto aliena sunt.

XII. (202.)

Clem. Alex. Strom. VI, 2, 10. p. 741. P. *Σοφοκλῆς Ἐριφύλῃ*

Ἄπελθ᾽· ἐκείνης ὕπνος ἰατρὸς νόσου.

Apud Clementem est: *ἄπελθ᾽ ἐκείνης ὕπνον ἰατρὸν νόσου*, quod correxit Valck. ad Eur. Hipp. 1372.

XIII. (203.)

Append. e cod. Florent. (ad calcem Stobaei Floril. ed Gaisf. Vol. IV. p. 383. et ad calcem Stob. Ecl. ed. Gaisf. p. 699. nr. 27.) *Σοφοκλέους Ἐριφύλῃ*

* *γλῶσσ᾽ ἐν οἷσιν ἀνδράσιν τιμὴν ἔχεις*
ὅπου λόγοι σθένουσι τῶν ἔργων πλέον.

Brunckius initio *ἡ* supplet, in fine *ἔχει* scribit. Iacobs (Lectt. Stob. p. 147.) *γλῶσσ᾽ ἐν κενοῖσιν ἀνδράσιν τιμὴν ἔχει.* Dindorfius: *ὦ γλῶσσ᾽ ἐν οἵοις κτλ.* Bamberger. (Coniect. in poet. gr. Brunsvig. 1841.) *ἐν ἐνεοῖσιν*, male. Schneidewinus (in Philolog. III. p. 124.): *γλῶσσ᾽ ὡς κενοῖς ἐν ἀνδράσιν κτλ.* Blomfield. in Mus. crit. Cant. I. p. 143. pro *ὅπου* maluit *ἐκεῖ*, quo, quamvis hanc vocem non bene correxerit, bene tamen eam corruptam esse sensit. Scribendum enim videtur: [*ἡ*] *γλῶσσα τοῖσιν* (vel *τοῖς ἐν*) *ἀνδράσιν τιμὴν ἔχει, ὅτων κτλ.* vel *ὦ γλῶσσα, τοῖς ἐν — ἔχεις, ὅτων κτλ.* Similiter linguam aliquis compellat in fgm. 726.

Welcker p. 270. praeterea ad hanc fabulam haud improbabiliter refert fgm. 721 eoque Alcmaeonem exposuisse censet, quae fuissent patris mandata ante quam adversus Thebanos proficisceretur; minus probabiliter fgm. 709. 808, et versus incerti poetae a Plutarcho servatos, (de quibus vide quae ad Alcmaeonem monuimus), quum Adrastum inter personas fabulae fuisse parum certum sit.

ΕΡΙΣ = ΚΡΙΣΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ.

Quum ante Dindorfium apud Athenaeum (fgm. I) *Σοφοκλέους Ἴριδι* legeretur, Brunckius fabulam *Iridis* nomine inscriptam fuisse credidit et sub eo fragmenta exhibuit. Nunc vero de titulo quidem constat, non item de argumento. Nam viri docti quidem satyricam

'am aiunt, sed quid ea continuerit, non dicunt. Welcker ciam, titulo Iovem inter et Neptunum de Themide al- 'e qua haec habet Plat. de rep. II. p. 379. τὴν δὲ τῶν ῶν σύγχυσιν ἣν ὁ Πάνδαρος συνέχεεν, ἐάν τις φῇ δι' γεγονέναι, οὐκ ἐπαινεσόμεθα. οὐδὲ θεῶν ἔριν τε καὶ ·ε καὶ Διός.) significari coñiecit. Recte autem p. 363.) non facile perspici monuit, quomodo ·int, si dii disceptabant in Olympo, cuius ho- ·m dignos habuerint, ut ait Ovid. Metam I, bitat, quin dramatis argumentum eius simile ·ι explicuerit, quo etiam versuum ducat omen eiusdem fabulae, quae Κρίσις dicta ..tremo loco propositam ego quoque incidi, ..ι loqui viderem, ita tamen, ut verum drama- ..m fuisse mihi persuaderem, quia fabula simpliciter ..a tantummodo ad certamen aliquod notissimum pertinere . Quum vero fabula non solum dearum disceptationem (ἔριδα), sed etiam Paridis iudicium (κρίσιν) contineret necesse esset, facile intellegitur, qui fieri potuerit, ut eadem a grammaticis etiam κρίσις appellaretur[9]. Rem narrat Hygin. fab. XCII. *Iovis, cum Thetis Peleo nuberet, ad epulum dicitur omnes deos convocasse, excepta Eride i. e. discordia. Quae quum postea supervenisset nec admitteretur ad epulum, ab ianua misit in medium malum dixitque, quae esset formosissima attolleret. Iuno, Venus, Minerva formam sibi vindicare coeperunt: inter quas magna discordia orta. Iovis imperat Mercurio, ut deducat eas in Ida monte ad Alexandrum Paridem eumque iubeat iudicare. Cui Iuno, si secundum se iudicasset, pollicita est in omnibus terris eum regnaturum, divitem praeter ceteros praestaturum* (sic!). *Minerva, si inde victrix discederet, formosissimum inter mortales futurum et omni artificio scium. Venus autem Helenam Tyndarei filiam formosissimam omnium mulierum se in coniugium dare promisit. Paris donum posterius prioribus anteposuit, Veneremque pulcherrimam esse iudicavit. Ob id Iuno et Minerva Troianis fuerunt infestae.* cf. Lucian. Charidem 17. Dial. Deor. 20.

I. (204.)

Athen. XV. p. 687. C. Σοφοκλῆς δ' ὁ ποιητὴς ἐν Κρίσει (sic Tyrrwhittus, libri Κρησὶ) τῷ δράματι τὴν μὲν Ἀφροδίτην Ἡδονήν (ἡδονικήν Nauck.) τινα οὖσαν δαίμονα μύρῳ τε ἀλειφομένην παράγει καὶ κατοπτριζομένην, τὴν δ' Ἀθηνᾶν Φρόνησιν οὖσαν καὶ Νοῦν, ἔτι δ' Ἀρετήν, ἐλαίῳ χρωμένην καὶ γυμναζομένην.

II. (205.)

Athen. XIV. p. 646. D. Σοφοκλῆς Ἔριδι (cod. Pal. edd. Ald. et Casaub. Ἴριδι)

---

[9]) Vide quae de fabularum titulis infra (ad Niptra) monuimus.

ἐγὼ δὲ πεινῶσ' αὖ πρὸς ἴτρια βλέπω.

Bene suspicatur Ahrens, responsionem videri Veneris fuisse, quae Minervae sapientiam contemnerit.

III. (206.)

Herodian. περὶ διχρόνων in Cram. Anecd. Gr. Ox. III, p. 295, 8 (exscriptus a Dracone p. 35, 3 et grammatico Hermanni p. 444.) . . . . ὅθεν καὶ τὸ φάρος συστέλλον τὸ α, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κρίσει σατυρικῇ

καὶ δὴ φάρει τῷδ' ὡς ἐμῷ καλύπτομαι

καὶ ἐν Τηρεῖ (fgm. 547). Pro ἐμῷ Cod. Barocc. habet ἐμοί, gram. Herm. ᾧ ἐμῷ. Cod. A. Crameri καλύπτει με. — Apud Herodian περὶ μον. λεξ. p. 36, 23 haec partim in lacunam inciderunt; cod. enim habet: ἀλλὰ κατὰ συστολὴν [ἐν] παρὰ Σοφοκλεῖ ἐντεινει (h. e. Τηρεῖ) σπεύδουσαν αὐτήν, ἐν δὲ ποικίλῳ φάρει τῷδ' ὡς ἐμῷ καλύπτομαι, quae Dindorfius ex altero loco sanavit. — Cf. Aesch. fgm. 207.

VI. (207.)

Hesych. Βυδοί (?), οἱ μουσικοὶ ἢ κροῦμά τι. Σοφοκλῆς Κρίσει. (Cod. σοφῶς κρησίν.) Sed videndum, ne in κρησίν lateat 'Ακρισίῳ locusque ad illam fabulam referendus sit, praecipue si eius fgm. XVII comparatur.

V. 208.

Hesych. Εὔωρος γάμος. Σοφοκλῆς Ἔριδι. ἤτοι ὥριος ἢ ὀλίγωρος. οὕτω γὰρ λέγουσι κατ' ἀντίφρασιν, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν Σκυρίαις χρῆται τῷ εὐωριάζειν. Ex his Ellendt. I. p. 717. recte perspicuum videri dicit, εὔωρον γάμον dictum esse pro καίριον s. ὥριον, sed εὐωριάζειν pro ὀλιγωρεῖν. Testatur enim Phot. p. 39, 4. εὐωρία, ὀλιγωρία, εἴληπται δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων. εὐωριάζειν, ἀφροντιστεῖν κατ' ἀντίφρασιν. ὥρα (leg. ὤρα) γὰρ ἡ φροντίς. Egregie verba εὔωρος γάμος Veneri cenveniunt.

VI. (209.)

Antiatt. p. 108, 9. Μίαν μίαν· ἀντὶ τοῦ κατὰ μίαν. Σοφοκλῆς Ἔριδι. Cum hoc dicendi usu Brunckius apte μᾶλλον μᾶλλον (vid. Suid.) et ὅσον ὅσον (Aristoph. Vesp. 213.) comparavit.

Ε Ρ Μ Ι Ο Ν Η.

Huius dramatis summam paucis exhibuit Eustath. ad Od. p. 1479, 10. Σοφοκλῆς δέ, φασίν, ἐν 'Ερμιόνῃ ἱστορεῖ, ἐν Τροίᾳ ὄντος ἔτι Μενελάου ἐκδοθῆναι τὴν 'Ερμιόνην ὑπὸ τοῦ Τυνδάρεω τῷ 'Ορέστῃ. εἶτα

ὕστερον ἀφαιρεθεῖσαν αὐτοῦ ἐκδοθῆναι τῷ Νεοπτολέμῳ κατὰ τὴν ἐν Τροίᾳ ὑπόσχεσιν. αὐτοῦ δὲ Πυθοῖ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Μαχαιρέως, ὅτε τὸν Ἀπόλλω τινύμενος τὸν τοῦ πατρὸς ἐξεδίκει φόνον, ἀποκαταστῆναι αὖθις αὐτὴν τῷ Ὀρέστῃ, ἐξ ὧν γενέσθαι τὸν Τισαμενὸν, φερωνύμως οὕτω κληθέντα παρὰ τὴν μετὰ μένους τίσιν, ἐπεὶ ὁ πατὴρ Ὀρέστης ἐτίσατο τοὺς φονεῖς τοῦ Ἀγαμέμνονος. cf. Schol. ad Od. IV, 4. *Σοφοκλῆς ἐν Ἑρμιόνῃ φησὶν ἔτι ἐν Τροίᾳ τυγχάνοντος Μενελάου ἐκδοθῆναι τὴν Ἑρμιόνην ὑπὸ Τυνδάρεω τῷ Ὀρέστῃ, κατὰ δὲ ὑπόσχεσιν ἥκοντος Νεοπτολέμου ἀφαιρεθῆναι τὸν Ὀρέστην ταύτην· πάλιν δὲ αὐτῇ συνοικῆσαι Ὀρέστην Νεοπτολέμου ἐν Πυθοῖ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Τυνδάρεω* (leg. *Μαχαιρέως*) *καὶ τότε τὸν Τισαμενὸν γεννῆσαι.* Nonnulla accuratius comperimus e schol. Eur. Or. 1649. *Φερεκύδης δέ φησι, περὶ παίδων χρησμὸν αἰτοῦντα τὸν Νεοπτόλεμον ἀναιρεθῆναι. ἐπεὶ Νεοπτόλεμος Ἑρμιόνην γαμεῖ τὴν Μενελάου καὶ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς περὶ παίδων χρησόμενος. οὐ γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο ἐξ Ἑρμιόνης. καὶ ὁρᾷ* (*ὁρῶν* Welck.) *κατὰ τὸ χρηστήριον κρέα διαρπάζοντας τοὺς Δελφοὺς, ἀφαιρεῖται τὰ κρέα αὐτοὺς, ἑαυτὸν δὲ κτείνει μαχαίρᾳ· ὁ δὲ τούτων ἱερεὺς κατορύσσει* (rectius Leopardus et Meziriacus: *αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαιρεὺς, ὁ τούτων ἱερεὺς*[10]), *καὶ κατορύσσει*) *αὐτὸν ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ. ταῦτα γενεαλογεῖ καὶ Σοφοκλῆς.* cf. Hygin. fab. CXXIII. Recte Welcker in tragoedia exponi debuisse monuit, qua ratione Orestes (cum sacerdotibus Delphicis consociatus cf. Eur. Androm. 977. 1052. 1061. sqq.) pro erepta Hermiona Neoptolemum ultus sit; idem probabiliter huc rettulit, quae Servius ad Virg. Aen. III. 297. et Mythogr. Vatic. I, 41, 140. II, 208. de Pyrrho moriente narrant: „*verum moriens praecipit, ut Andromache, quae apud eum coniugis locum tenuerat, Heleno daretur*, quum apud Euripidem idem Thetis Peleo mandet. Verumtamen fragmentis destituti non possumus dicere, quomodo Sophocles rem instituerit ac disposuerit. — Haud recte ad hanc fabulam Valckenarius rettulit fgm. 182.

I. (210.)

Steph. Byz. *Ἀγυιά· τόπος δηλῶν τὴν ἐν τῇ πόλει πορευτὴν ὁδὸν — τὸ τοπικὸν ἀγυιαῖος. Σοφοκλῆς Ἑρμιόνῃ·*

ἀλλ' ὦ πατρῴας γῆς ἀγυιαίου πέδον.

Meinekius mavult *ἀγυιαῖον.*

II. (211.)

Antiatticista Bekkeri p. 87, 25. *Γνωστός· ἀντὶ τοῦ γνώριμος. Σοφοκλῆς Ἑρμιόνῃ.*

---

10) cf. Asclepiad. apud Schol. Pind. Nem. VII, 58. *περὶ μὲν οὖν τοῦ θανάτου* (sc. *τοῦ Νεοπτολέμου*) *σχεδὸν ἅπαντες οἱ ποιηταὶ συμφωνοῦσι, τελευτῆσαι δὲ αὐτὸν ὑπὸ Μαχαιρέως.*

Ε Υ Μ Η Λ Ο Σ.

Welcker p. 65. 66. *Eumelum* e numero fabularum Sophoclearum eiecit, quia Eumelum ipsum a tragoedia alienum esse sibi persuadebat. Sed non meminisse videtur vir doctissimus eorum, quae tradit Antonin. Liberal. 18. *Εὔμηλος ὁ παῖς ὁ Εὐγνώτου κατῴκησεν ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτίαις καὶ παῖς αὐτῷ ἐγένετο Βότρης ὄνομα. οὗτος ὁ Εὔμηλος ἐτίμα μεγαλομερῶς τὸν Ἀπόλλωνα. καί ποτε θύοντος αὐτοῦ παρὼν ὁ παῖς Βότρης ἐδαίσατο τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἀρνὸς πρὶν ἐπὶ τὸν βωμὸν καταθῦσαι. μαθὼν δὲ τὸ γεγονὸς Εὔμηλος προσέκρουσε κατ' ὀργὴν πρὸς την κεφαλὴν αὐτοῦ, τὸν δαλὸν ἀφελὼν ἐκ τοῦ βωμοῦ, καὶ ὁ παῖς καταρρυέντος τοῦ αἵματος καταπεσὼν ἤσπαιρεν. ἡ δὲ μήτηρ ὡς ἴδεν καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ θέραπες, μέγιστον ἐποιήσαντο πένθος, Ἀπόλλων δὲ οἰκτείρας, ἐπεὶ αὐτὸν Εὔμηλον ἐτίμα, ὄρνιθα ἐποίησε τὸν παῖδα ἠέροπον, ὃς ἔτι νῦν τίκτει μὲν ὑπὸ γῆς, αἰεὶ δὲ μελετᾷ πέτεσθαι.* Huc respexit etiam Ovid. Met. VII, 390. — In his nemo, credo, egregium tragoediae argumentum latere negabit. Quamobrem probari nequit, quod Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 143) pro *Εὐμήλῳ* ubique scribi iussit *Ἀμύκῳ*. —

I. (212.)

Hesych. *Αἵματος ἆσαι Ἄρηα·* (cod. *αἱματώσασαι Ἄρηας.*) *αἵματος κορέσαι τὸ δόρυ. ἢ αἵματι μολῦναι καὶ χρῶσαι αὐτό. ἄση γὰρ ἡ ῥυπαρία. ὅθεν καὶ „ἀσάμινθος"* (cod. *ἀσάμεθα*, quod correctum e Suida), *ἐν ᾗ τὴν ἄσην μινύθοντες* (cod. *μηνύθοντι*) *ἐλούοντο* (cod. *ἐνεορεῖ*, correctum e Suida.). *Σοφοκλῆς Εὐμήλῳ* (cod. *ἀμήλῳ*). cf. Suid. v. *ἀσάμινθος. ἡ πύελος, ἡ σκάφη· ἐν αἷς οἱ ἀρχαῖοι ἐλούοντο· οὐκ ἦσαν γὰρ βαλανεῖα. παρὰ τὸ τὴν ἄσην μινύθειν.* — Cf. schol. ad Hom. Il. *κ'*. 576. Od. *θ'*. 450.

II. (213.)

Harpocr. p. 104, 18. ed. Bekk. *Καθελών· Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους φησὶν „ἢ ἐν ὁδῷ καθελὼν" ἀντὶ τοῦ ἀνελὼν ἢ ἀποκτείνας. ἐχρήσαντο δὲ οὕτω τῷ ὀνόματι καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ Στησίχορος ἐν Ἰλίου πέρσιδι καὶ Σοφοκλῆς ἐν Εὐμήλῳ.* Phot. p. 122, 1. Zonar. s. v. *καθελών. Δημοσθένης ἀντὶ τοῦ ἀνελὼν ἤτοι ἀποκτείνας. καὶ Στησίχορος καὶ Σοφοκλῆς.*

Ε Υ Ρ Υ Α Λ Ο Σ.

De Euryalo Sophoclis haec nobis tradidit Parthen. Erot. 3: *Περὶ Εὐίππης· ἱστορεῖ Σοφοκλῆς Εὐρυάλῳ. Οὐ μόνον δὲ Ὀδυσσεὺς περὶ Αἴολον ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἄλην, ὡς τοὺς μνηστῆρας ἐφόνευσεν, εἰς Ἤπειρον ἐλθὼν χρηστηρίων τινῶν ἕνεκα, τὴν Τυρίμμα θυγατέρα ἔφθειρεν Εὐίππην, ὃς αὐτὸν οἰκείως τε ὑπεδέξατο καὶ μετὰ πάσης προθυμίας*

ἐξένιξε. παῖς δὲ αὐτῷ γίνεται ἐκ ταύτης Εὐρύαλος. τοῦτον ἡ μήτηρ, ἐπεὶ εἰς ἥβην ἦλθεν, ἀποπέμπεται εἰς Ἰθάκην συμβόλαιά τινα δοῦσα ἐν δέλτῳ κατεσφραγισμένα. τοῦ δὲ Ὀδυσσέως κατὰ τύχην τότε μὴ παρόντος, Πηνελόπη καταμαθοῦσα ταῦτα καὶ ἄλλως δὲ προπεπυσμένη τὸν τῆς Εὐίππης ἔρωτα, πείθει τὸν Ὀδυσσέα παραγενόμενον, πρὶν ἢ γνῶναί τι τούτων ὡς ἔχει, κατακτεῖναι τὸν Εὐρύαλον ὡς ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ. καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν διὰ τὸ μὴ ἐγκρατὴς φῦναι μηδὲ ἄλλως ἐπιεικής, αὐτόχειρ τοῦ παιδὸς ἐγένετο, καὶ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ἢ τόδε ἀπειργάσθαι πρὸς τῆς αὐτὸς αὐτοῦ γενεᾶς τρωθεὶς ἀκάνθῃ θαλασσίας τρυγόνος ἐτελεύτησεν. cf. Eustath. p. 1796, 52. Σοφοκλῆς δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς (sc. Εὐίππης) Εὐρύαλον ἱστορεῖ, ὃν ἀπέκτεινε Τηλέμαχος. Meinekius (Anal. Alex. p. 301. adnot. 12.) in extremis Parthenii verbis hunc Sophoclis versum latere suspicatur:

(213. b.) τρωθεὶς ἀκάνθῃ τρυγόνος θαλασσίας.

quem in nuncii cuiusdam narratione locum habere potuisse facile intellegitur. Fragmenta fabulae nulla supersunt.

Ε Υ Ρ Υ Σ Α Κ Η Σ.

Huius fabulae nomen quum uno tantum loco eoque non satis sano repperiretur, Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 143.), Ellendtius (Lex. Soph. I. p. 20.) et Dindorfius eam e fabularum Sophoclearum numero expulerunt, iure autem Welcker p. 197. sq. Sophocli restituit. Primum enim dubitari non posse videtur. quin recte emendatus sit Hesychii locus, quo Eurysaces commemoratur: deinde haud paucae et Sophoclis et aliorum poetarum fabulae nisi unius loci auctoritate non nituntur; postremo Eurysacis historiam a tragoedia non alienam fuisse docet *Attii Eurysaces*, quam ad Sophoclei dramatis exemplar compositam fuisse non improbabiliter coniecit Welcker, quamvis e fragmentis cognosci nequeat, quae fuerit eius conformatio. Sed argumenti summam iis contineri, quae memoriae tradidit Iustinus XLIV, 3, iam vidit Delrio. Iustini verba haec sunt: „*Gallaeci Graecam sibi originem asserunt: siquidem post finem Troiani belli Teucrum morte Aiacis fratris invisum patri Telamoni, cum non reciperetur in regnum, Cyprum concessisse; atque ibi urbem nomine antiquae patriae Salaminam condidisse. Inde accepta opinione paternae mortis, patriam repetisse. Sed cum ab Eurysace, Aiacis filio, accessu prohiberetur, Hispaniae littoribus appulsum loca, ubi nunc est Carthago nova, occupasse: inde Gallaeciam transisse et positis sedibus genti nomen dedisse.* Ex his fabulam delineare conatus est Welck. l. c.

I. (214.)

Hesych. Ἀδόξαστον· ἀνέλπιστον. Σοφοκλῆς Εὐρυσάκει. (cod. εὐ-

ϱησά, in quo male Ellendt. l. c. ἐν Κϱίσει latere coniecit.). Eadem omisso fabulae nomine habet Bekk. An. p. 344, 28.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΕΠΙ ΤΑΙΝΑΡΩΙ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Titulis qui citantur Ἡϱακλῆς (fgm. III. VI), Ἡϱακλῆς σατυϱικὸς (fgm. II.), ἐπὶ Ταινάϱῳ σατ. (fgm. V. VII.), ἐπὶ Ταιναϱίοις (fgm. I. IV.) eandem fabulam designari, cuius verus titulus fuerit is, quem supra scripsimus [11]), iam vidit Toupius (Epist. crit. p. 123), qui primus etiam fabulae argumentum bene perspexit. „Hercules in Taenaro, inquit, quod Laconicae promontorium est, ad inferos descendit, ad Cerberum, canem illum tricipitem, in lucem edendum: hinc fabulae satyricae nomen et argumentum" Rem narrat Apollod. II, 5. 12. Quum igitur scena in Laconica esset, non mirandum est, quod satyri tanquam Helotes introducti sunt, ut Eustath. p. 297, 36. narrat: Εἵλωτες . . . . οὐ μόνον δουλικοῦ εἰσιν ὀνόματος, ἀλλὰ καί τι ἑτεϱοῖον δηλοῦσιν· ἐν γοῦν τοῖς Ἡϱωδιανοῦ εὕϱηται ὅτι Εἵλωτες οἱ ἐπὶ Ταινάϱῳ σάτυϱοι. Haud dubie vero res demum acta est post Herculis ex Orco reditum, quippe quo illi oportunitas data esset enarrandi, quid ibi viderit ac fecerit, satyrosque Cerbero secum ducto perterrefaciendi. — Ab *hoc* dramate, ut alio loco [12]) iam indicavi, non differre videtur fabula satyrica, quae ex Orione (fgm. VIII. IX.) nuper innotuit, Ἡ ϱ α κ λ ε ί σ κ ο ς inscripta. Iam enim, si grammaticam rationem spectamus, dubitationem movet forma Ἡϱακλείσκος, cui Schneidewinus in adnot. ad fgm. VIII formam Ἡϱακλίσκος lectore non monito substituit: at et huic et cuivis alii formae deminutivae obstat, quod intellegi nequit, quale potuerit argumentum esse dramatis, in quo *Hercules puer* in scenam processit. Nam quae Theocritus in Idyll. XXIV (Heraclisci nomine inscripto) tradit, dramati nullo pacto conveniunt. Praeterea mirum esset, si Orio solus ex eo dramate versus servasset. Sed multo maiorem etiam dubitationem movet forma deminutiva, si lemmata fragmentorum VIII. IX. accuratius circumspiciuntur. Primum enim a ratione, qua antiquiores grammatici et lexicographi fabulas citare solent, alienus est articuculus; deinde additamentum σατουϱικῆς (fgm. VIII.) luculenter docet, lemmata ista tantummodo librario originem debere. Orio haud dubie scripsit: Σοφοκλῆς Ἡϱακλεῖ σατυϱικῷ: vocem σατυϱικῷ autem in antiquo codice per compendium σκῳ scriptum fuisse veri est simillimum. In quo igitur quum continuo ordine legeretur Σοφοκλῆς Ἡϱακλεισκῳ, librarius Ἡϱακλείσκῳ unum vocabulum esse ratus toto lem-

---

[11]) Nusquam quidem invenitur Ἡϱακλῆς ἐπὶ Ταινάϱῳ, sed qui fabulam citabant, brevitatis studiosi (cf. Aeschyli Διονύσου τϱοφοί) aut priorem tituli partem (Ἡϱακλῆς) aut posteriorem (ἐπὶ Ταινάϱῳ) omittebant, aut fabulam a choro in Taenaro agente Ἐπιταιναϱίους appellabant. Male Toupius titulorum diversitatem explicuit.

[12]) Mus. Rhenan. VII. (1849.) p. 149.

mate immutato scripsit ἐκ τοῦ Ἡρακλείσκου et ut doctrinam suam patefaceret adiecit σατουρικῆς (sic.). Non refragabor tamen, si quis, quod ego uni librario tribui, pluribus assignare malit. Quae si recte a me disputata sunt, etiam ab Orione nulla alia fabula, quam Ἡρακλῆς σατυρικός h. e. (ut supra monuimus) Ἡρακλῆς ἐπὶ Ταινάρῳ citata est.

I. (215.)

Athen. IX. p. 375. D. χοῖρον δὲ Ἴωνες καλοῦσι τὴν θήλειαν — — καὶ Σοφοκλῆς Ἐπὶ Ταιναρίοις (leg. Ἐπιταιναρίοις)

τοιγαριώδη φυλάξαι χοῖρος ὥς τε δεσμίων.

Sic libri, unde Casaubonus effinxit:

τοιγαροῦν
ἔδει φυλάξαι χοῖρον ὥστε δεσμίαν.

Th. Bergkius (de fgm. Soph. p. 11.) τὸν γὰρ ἰώδη 'φύλαξε proposuit et voce ἰώδη Cerberum significari voluit, sed neque intellegitur, cur is ἰώδης dicatur, neque cur cum scrofa compareiur; praeterea ἰώδη per se solum dictum ad Cerberum referri non potest. Probabilius igitur Dindorfius locum restituisse videtur scribendo:

Τοιγὰρ Ἰὼ δεῖ φυλάξαι χοῖρον ὥστε δεσμίαν.

quamvis Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. n. 9) eam sic impugnaverit: „vellem addidisset Dindorfius, quae partes fuerint Ius in hac fabula; ego certe fateor, me non assecutum esse, quid haec sibi velint.“ Manifesto enim Athenaeus, — nisi forte in librarium vitium cadit —, versum memoriter citans Sophoclis *Inachum* cum *Hercule* sat. confudit, locus vero ex *Inacho* petitus est.

II. (216.)

Pollux. X, 110. προσθετέον δὲ τῷ μαγείρῳ καὶ ξύλα καύσιμα καὶ κληματίδας καὶ ἐκκαύματα, εἰπόντος Σοφοκλέους ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ

συνέλεγον τὰ ξύλ' ὡς ἐκκαύματα,
μή μοι μεταξὺ προσδεήσειεν.

Brunckius correxit: εἰς ἐκκαύματα — — προσδεύσειεν, sed rectius Dindorfius: συνέλεγον τὰ ξύλ', ὡς ἐκκαυμάτων μή μοι μεταξὺ προσδεήσειεν, ut ex eodem Polluce VII, 109 sic scribente: ἐκκαύματα δὲ Σοφοκλῆς ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ·

συνέλεγον τὰ ξύλ, ὡς ἐκκαυμάτων
μή μοι δεήσειεν.

liquet. Ante Bekkerum legebatur ἐκλυμάδων.

III. (217.)

Steph. Byz. v. Χώρα — — allato fgm. 22. pergit: καὶ ἐν Ἡρακλεῖ·

στρέφουσι κρήνης φύλακα χωρίτην ὄφιν.

Legebatur *φύλλα καὶ*, quod correxit Iacobs. Animadv. in Eurip. p. 110. Idem in priori parte corrigi voluit: *ἐν Ἡρακλεῖ σ.* (i. e. *σατυρικῷ*) „*τρέφουσι κτλ.*, haud probabiliter.

IV. (218.)

Hesych. *Ἀλαλίαν· πονηρίαν, ἀταξίαν· Σοφοκλῆς Ἐπιταιναρίοις* (cod. *ἐπὶ παιενάροις.*).

V. (219.)

Hesych. *Ἀργέμων, τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς λευκωμάτων· οἱ δὲ ὀφθαλμιῶν* (cod. *ὀφθαλμῶν*). *Σοφοκλῆς ἐπὶ Ταινάρῳ σατυρικῷ.* Cf. Eustath. p. 1430, 30. Etym. M. p. 135, 36. *ἄργεμον, τὸ κατὰ πάθος γινόμενον λεύκωμα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, παρὰ τὸ ἀργὸν, τὸ λευκόν.*

VI. (220.)

Hesych. *Κύκλους καὶ τροχούς, τὰ τείχη. τροχὸν δὲ τὸ τεῖχος, ὡς Σοφοκλῆς Ἡρακλεῖ „Κυκλώπειον* (cod. *ἡρακλέα κυκλώπιον*) *τροχόν.*"

VII. (221.)

Phot. p. 359. 25. *οὐκ ὤφιξεν· οὐ βλάπτει. Σοφοκλῆς ἐν ἐπὶ τεράρῳ* (sic) *σατύροις.* Brunckius correxit: *οὐ κωφίζει*, rectius vero Dindorfius: *οὐ κωφεῖ*, de quo dixerunt interpretes Hesychii ad v. *κωφεῖ* et *οὐ κωφεῖ*. Equidem scripserim: *οὐ κωφεῖ ξένον· οὐ βλάπτει.*

VIII. (222.)

Orion. Anthologn. V, 9. (ed. Schneidewin. p. 47.) *ἐκ τοῦ Ἡρακλείσκου σατουρικῆς* (sic)

κρεῖσσον θεοῖς γὰρ ἢ βροτοῖς χάριν φέρειν.

IX. (223.)

Orion. Anthol. VI, 6. (p. 49. ed. Schneidewin.) *ἐκ τοῦ Ἡρακλείσκου Σοφοκλέους*

τὸν δρῶντα γάρ τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

Cum hoc vs. iam Schneidewinus contulit Aesch. fgm. 313, simulque Sophoclis versum ante oculos habuisse videri monuit schol. Pind. Nem. IV. 51. scribentem: *παρὰ τοῦτο ὁ τραγικός· τὸν δρῶντά πού τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.* Huc respexit etiam Arrian. Expedit. Alex. VI, 13, 5. Cf. Soph. fgm. 14.

X. (224.)

Athen. I. p. 23. D. *κατακεῖσθαι δὲ λέγεται καὶ κατακεκλίσθαι. — — ἔστι δὲ εὑρεῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης σπανίως τὸ ἀνακεῖσθαι. σατυ-*

ρος παρὰ Σοφοκλεῖ τοῦτό φησιν „Ἐπικαιόμενος τῷ Ἡρακλεῖ ἀνακειμένῳ μέσον εἰς τὸν αὐχέν' εἰσαλοίμην. Locum probabiliter ad hanc fabulam rettulit Brunckius. In eo autem male legi ἐπικαιόμενος recte monuit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 653., nam neque ullo alio loco legitur ἐπικαίεσθαί τινι, neque hoc aptam sententiam praebet. Ipse igitur, quum de accubantibus sermo sit, correxit ἐπικείμενος, quod recipere et versus sic restituere non dubitavimus:

ἐπικείμενος δ' ἀνακειμένῳ τῷδ' Ἡρακλεῖ
μέσον εἰς τὸν αὐχέν' εἰσαλοίμην.

Brunckius praeterea ad hanc fabulam respexisse dicit Aristidem (or. XLVI. p. 310. Iebb. II. p. 405. Dindf.) haec scribentem: ἤδη δέ τις σάτυρος τῶν ἐπὶ σκηνῆς κατηράσατο τῷ Ἡρακλεῖ· εἶνά γ' ἔκυψε προσιόντος κάτω. Ad quem locum schol. in cod. Oxon. haec habet: ἔν τινι δράματι ὑπεκρίθη τις σάτυρος καταρώμενος τῷ Ἡρακλεῖ. ὡς δὲ εἶδεν αὐτὸν προσιόντα, ὑπέκυψεν. ἦν δὲ τῷ ὄντι οὗτος Ἡρακλεῖ ἐκεῖσε κατὰ τύχην ἱστάμενος. Sed quum Hercules in multis multorum tragicorum fabulis satyricis primas partes tenuerit, non est, cur Aristidem ad aliquam Sophoclis fabulam et maxime ad hanc respexisse dicamus. Nam quod Aristides non multum antea locum e Sophoclis Aiace (301) commemoravit, nihil ad rem.

Η Ρ Ι Γ Ο Ν Η.

Huius fabulae quale fuisse nobis videatur argumentum ad *Aleten* exposuimus ibique etiam fragmentum (III), quod e Sophoclis Tyndareo citatur, huc referendum esse docuimus. Ad fabulae conformationem cognoscendam non multum valent *Erigonae Attianae* fragmenta (e Sophocleis haud dubie expressa), quae infra subiecimus[11]).

[11]) Ex Attii Erigonae haec supersunt fragmenta haud incorrupta:

I. Nonius de hon. et nov. vet. dict. p. 85. ed. Mercer. Comitasset pro cubuisset. Accius Erigona:

Tum autem Aegisthus simul esset eodem lecto comitasset patri.

II. Id. p. 159. Putret. Accius Erigona:

Quamquam exsangue est corpus mihi atque annis putret.

III. Id. de genitivo pro abl. p. 493. Accius Erigona:

Locrorum late veridia et frugum ubera.

IV. Id. de cont. gen. verb. 469. Assensit est et passivum. Accius Erigona:

Assentio: age nunc tuam progeniem ede ordine.

V. Id. de var. sign. serm. p. 315. Grave, triste. Accius Erigona:

Sed ubi ad finem ventum, in quo illum fors exspectabat loco,
Atque Orestes gravi' sacerdos ferro prompto adstituere.

I. (225.)

Etym. M. p. 762, 12. *τοπάζειν*, *στοχάζεσθαι*, *ἐνθυμεῖσθαι*, *ὑπονοεῖν*. *καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἠριγόνῃ*

ἃ δὲ
δόξῃ τοπάζω, ταῦτ' ἰδεῖν σαφῶς θέλω.

Eadem fere habent Phot. p. 595. 7 et Suid. s. v.

II. (226.)

Erotian. p. 374. *ὕποφρον*, *κρυφαῖον*, *ὥς φησιν ὁ Ταραντῖνος. μαρτυρεῖ γὰρ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σμηριγόνῃ* (sic) *λέγων· νῦν δ' εἰρὴ ὕποφρος ἐξ αὐτῶν ἕως ἀπώλεσέ τε καὶ αὐτὸς ἐξαπώλετο. μέμνηται ὁ αὐτὸς καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ. καὶ ὁ Ἱπποκράτης δὲ σαφὲς ποιεῖ λέγων. „οὐθὲν ὅττι καὶ ὕποφρον καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας." εἰ οὖν αἱ καταδύσεις θαλάμαι λέγονται, εἰκότως πᾶν τὸ σκεπόμενον κρυφαῖόν ἐστι καὶ ὕποφρον.* — Locus est corruptissimus, cui quo modo medendum sit, haud facile dixeris. Non miror autem, quod eius emendandi ne periculum quidem factum est, quum fragmentorum Soph. editores tantummodo depravata poetae verba, non totam Erotiani glossam respexerint. Locus enim Hippocratis, quem Erotianus ad vim vocis *ὕποφρος* probandam post Sophoclis locos affert, in libro de arte 10. (Vol. VI. p. 18. ed. Littré) sic legitur: *Ἔτι δὲ πρὸς τουτέοισι φλέβες πολλαὶ καὶ νεῦρα οὐκ ἐν τῇ σαρκὶ μετέωρα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὀστέοισι προστεταμένα, σύνδεσμος ἐς τι τῶν ἄρθρων, καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ἐν οἷσιν αἱ ξυμβολαὶ τῶν κινεομένων ὀστέων ἐγκυκλέονται, καὶ τούτων οὐδὲν ὅτι οὐχ ὕπαφρόν ἐστι καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας, ἃς καταγγέλλει ἰχὼρ, ὃς ἐκ διοιγομένων αὐτέων πολύς τε καὶ πολλὰ λυπήσας ἐξέρχεται.* Libri omnes praeter L., qui *ὑπόρροον* habet, praebent *ὕπαφρον*, quo aptam sententiam effici non negavit Littreus, nihilominus I. G. Schneidero auctore scripsit *ὑπόφορον* vertitque: „il n'est aucune de ces parties qui ne soit percée de pertuis et où des cavités n'existent." De scriptura *ὕπαφρον* vero sic iudicavit: „qui se comprend aussi et qui est sans doute une leçon collatérale de celle, que nous a conservée Erotien. Je pense que c'est içi qu'il faut rapporter la glosse de Galien: *ὕπομβρον*, *ὕφυγρον*, *ὑπόπνον*." Sed equidem, quamquam in rebus medicis parum sum versatus, Littrei rationem probare nullo modo possum. Nam primam disciplinae criticae legem ab eo violari, qui scripturam ab omnibus codd. oblatam sine gravissima causa eii-

---

VI. Id. p. 341. Mactare est immolare. Accius Erigona:

Quod utinam me suis arcitenens telis mactasset dea.

VII. Id. p. 379. Deponere est commendare. Accius in Erigona:

Hospitem depositam interimes?

VIII. Id. p. 398. Supplicium dicebatur .... supplicatio. Accius Erigona:

Nunc pergam, ut suppliciis placans caelitum aras expleam.

Praeterea huc fortassis referenda sunt fragmenta (XIII. XIV. XV.), quae inter Attii Epigonorum reliquias (p. 253 adnot.) exhibuimus.

cere audeat, nemo nescit. Id autem a Littreo factum esse quis neget? atque eo magis videtur reprehendendus, quum ipse ὕπαφρον explicari posse fassus sit. Mihi vero, ni egregie fallor, ὕπαφρον non modo tolerabilis, sed vel sola genuina scriptura esse videtur. Nam hoc dicere voluit Hippocrates: *nullus est articulus, quin et ipse ex cellulis constet et cellulis sit cinctus* vel nostra lingua: *unter diesen Gelenken ist keins, dass nicht zellig sei (aus Zellgewebe bestehe) und Zellen um sich habe.* Ὕπαφρος significat *subspumosus, spumae similis*, spuma vero constat e coniunctione plurimarum vesicularum vel cellularum minutissimarum; itaque recte nobis interpretati esse videmur: *e cellulis constans.* Ac revera articulos aspectum praebere spumae similem medici ipsi docent. Quidquid autem scripsit Hippocrates, hoc certum est, eum non scripsisse ὕποφρον. Quodsi hinc eandem vocem non potuisse in Sophoclis versibus legi patet, tamen haud facile quid poeta scripserit exploretur; nam neque ὕπαφρον (quamvis hoc habeat auctor Rhesi 711. ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων) neque ὑπόφορον aptum fuit neque alterumutrum voce κρυφαῖον explicari potuit. Si autem explicatio κρυφαῖον incorrupta est, id quod propter sequentia verba ὥς φησιν ὁ Ταραντῖνος credibile sit, in corrupto isto ὕποφρον vocabulum sane latere videtur, quod *clandestini* significationem habuit. Quod nescio an feliciter investigaverit Ellendtius (Lex. II. p. 886.), quum proponeret ὕπορφνος collata simili voce ὑπόσκιος. Verum etiam eius emendatione accepta locus vix restitui potest, quum manifesto aliquid exciderit: nescio tamen an saltem haec sint recte redintegrata:

νῦν δ' εἶρφ' ὕπορφνος * * ἐξ αὐτῶν, ἕως
σ' ἀπώλεσέν τε καὐτὸς ἐξαπώλετο.

Num in ἐξ αὐτῶν verbum ἐξαιτῶν vel simile quid lateat, definire non possum.

III. (227.)

Stob. CV, 3. Σοφοκλέους Τυνδαρέως.

Οὐ χρή ποτ' εὖ πράσσοντος ὀλβίσαι τύχας
ἀνδρός, πρὶν αὐτῷ παντελῶς ἤδη βίος
διεκπεραιθῇ καὶ τελευτήσῃ βίον.
ἐν γὰρ βραχεῖ καθεῖλε κὠλίγῳ χρόνῳ
πάμπλουτον ὄλβον δαίμονος κακοῦ δόσις,
ὅταν μεταστῇ καὶ θεοῖς δοκῇ τάδε.

Vs. 2. pro βίος Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 149.) χρόνος, quae vocabula saepius confusa esse constat, Th. Bergkius πότμος maluit, sed rectius in sequentibus mutandum sit. Nam offendit et tautologia fere intolerabilis et constructionis mutatio et usus verbi τελευτᾶν, cui contra Sophoclis morem accus. βίον adiectus est. Probo igitur, quod Schneidewinus (Philolog. III. p. 39.) emendavit: καὶ τελευτήσας φανῇ, collat. Aiac. 496. εἰ γὰρ θανῇς συ καὶ τελευτήσας ἀφῇς (φανῇς correxit Sintenis in Philol. II. p. 440.), Phil. 1319. OC. 808.

— Vs. 4. κἂν ὀλίγῳ. Paris. A. — Vs. 5. codd. πᾶν πλοῦτον, quod in πάμπλουτον vel πάμπολλον mutari iussit Gesner. In sequentibus ὄλβον δαίμονος praebent Paris. A. B. Gesneri margo pro vulg. ὅλον βαρυδαίμονος. Vs. 6. δοκῇ. Voss. vulg. δοκεῖ.

Θ Α Μ Υ Ρ Α Σ.

Fabulae nomen utrum Thamyras an Thamyris fuerit, editores dubitarunt, sed dubitationem tollunt et fgm. V. (nisi eius vs. 3. Plutarchi verba exhibet) et Cyrilli Lex. (in Crameri Anecd. Gr. Paris. IV. p. 183, 13.) Θάμυριν, τὸν Θάμυριν, ὅ ἐστιν ὄνομα κύριον. ὁ Θάμυρις κιθαρὸς Θρᾳκὸς δύσφημος (leg. κιθαρῳδὸς Θρᾴκιος ἐπίσημος). Ἀττικοὶ δὲ ὁ Θαμυρᾶς. (sic.) eandemque nominis formam tuentur optimi Platonis libri (de Rep. X. p. 620. A. Legg. VIII. p. 829. C. Ion. p. 533. B.), Antiphanes (cf. Meineck hist. crit. com. p. 325.) Athenaeus (fgm. III. VII.), Schol. Soph. (fgm. II.), Grammaticus incertus (fgm. VI.), Antiatticista (fgm. IX), Propertius (II, 22, 19.), Ovidius (A. Am. III. 399. Amor. III, 7, 62. 274.)- Praeter nomen vero de dramate nihil fere scimus, nam quae de argumento disputari possunt, tantummodo coniectura nituntur ex ipso titulo petita. Quum de Thamyra enim haec tradiderit Hom. Il. II. 594. sq.:

Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο — — —
— — — — καὶ Δώριον (*Δώτιον* Hesiod. ap. Steph. s. v.) — —
— — ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν —

eadem in Sophoclis dramate expressa fuisse viri docti statuunt. Cui sententiae favere videtur, quod in fragmentis harmoniae et organorum quorundam musicorum mentio iniecta est. Qua ratione autem poeta illud argumentum conformaverit ac disposuerit, plane nos latet, quod eo magis dolendum est, quum eum ipsum Thamyrae partes egisse et in scena ad citharam cecinisse memoriae proditum sit. cf. Athen. p. 20. E. Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι τὴν ὥραν ἦν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος καὶ μουσικὴν ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ. μετὰ γοῦν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσε μετὰ λύρας· οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασί. καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάρισεν. ἄκρως δὲ ἐσφαίρισεν, ὅτε τὴν Ναυσικάαν καθῆκε. Biogr. Soph. (Westermann. p. 127, 26.) φασὶ δ' ὅτι καὶ κιθάραν ἀναλαβὼν ἐν

μόνῳ τῷ (μονῳδῷ. Welck. p. 425.)[12]) Θαμύριδί ποτε ἐκιθάρισεν, ὅθεν καὶ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ μετὰ κιθάρας αὐτὸν γεγράφθαι. — Picturam hinc fortasse expressam (cf. fgm. VII. VIII) descripsit Paus. X, 30, 8. Θαμύριδι δὲ ἐγγὺς καθεζομένῳ τοῦ Πελίου διεφθαρμέναι αἱ ὄψεις καὶ ταπεινὸν εἰς ἅπαν σχῆμά ἐστι, καὶ ἡ κομὴ πολλὴ μὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πολλὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς γενείοις. λύρα δὲ ἔρριπται πρὸς τοῖς ποσί, κατεαγότες αὐτῆς αἱ πήχεις καὶ αἱ χορδαὶ κατερρωγυῖαι. Thamyrae personam designavit Pollux IV. 141. Θάμυρις τὸν μὲν ἔχων γλαυκὸν ὀφθαλμόν, τὸν δὲ μέλανα.

I. (228.)

Eustath. p. 358, 40. Ὅτι δὲ Θρᾳκικὸς καὶ ὁ Ἄθως, οὗ μνεία παρὰ τῷ ποιητῇ, δηλοῖ, φασί, Σοφοκλῆς ἐν Θαμύριδι εἰπὼν

Θρῇσσαν σκοπιὰν Ζηνὸς Ἀθῴου.

II. (229.)

Schol. Soph. OC. 378. Ἄργος κοῖλον καὶ ἐν Θαμύρᾳ (cf. fgm. 193.):

Ἐκ μὲν Ἐριχθονίου ποτιμάστιον ἔσχεθε κοῦρον
Αὐτόλυκον, πολέων κτεάνων σίνιν Ἄργεϊ κοίλῳ.

III. (230.)

Athen. XIV. p. 637. A. Σοφοκλῆς δ' ἐν Θαμύρᾳ

Πηκταὶ δὲ λύραι καὶ μαγαδῖδες
τά τ' ἐν Ἕλλησι ξόαν' ἡδυμελῆ.

Huc respexit etiam Phot. p. 239, 15. Μάγαδις· ψαλτικὸν ὄργανον. οὕτω Σοφοκλῆς. Apud Athenaeum legitur μαγάδιδες, quod correxit Meinek. Poet. com. III. p. 179.

IV. (231.)

Athen. IV. p. 183. D. Τρίγωνος· cf. fgm. 385.

V. (232.)

Plut. non poss. suav. vivi sec. Epic. II. p. 1093. D. καίτοι ταῖς μὲν ἱστορίαις ἁπλοῦν τι καὶ λεῖόν ἐστιν. αἱ δ' ἀπὸ γεωμετρίας καὶ ἀστρολογίας καὶ ἁρμονικῆς δριμὺ καὶ ποικίλον ἔχουσαι τὸ δέλεαρ, οὐδε[νὸς τῶν] ἀγωγίμων ἀποδέουσιν, ἕλκουσαι καθάπερ ἴϋγξι τοῖς διαγράμμασιν. ὧν ὁ γευσάμενος, ἄνπερ ἔμπειρος ᾖ, τὰ Σοφοκλέους περίεισιν ᾄδων·

Μουσομανεῖ δ' ἐλάμφθην δακέτῳ, ποτὶ δειρὰν
ἔρχομαι δ' ἔκ τε λύρας ἔκ τε νόμων,
οὓς Θαμύρας περίαλλα μουσοποιεῖ.

---

[12]) Non opus esse hac correctione iam ostendit Ahrens Soph. fgm. p. 357.

καὶ νὴ Δία Εὔδοξος κτλ. Sic recte editor Parisiensis sive codices sive Porsonis (ad Med. 284.) correctionem secutus extrema verba exhibuit, quum alias legeretur *οὐ γὰρ Θαμύρας κτλ.* verbaque Pluturcho tribuerentur. Vs. 1. in codd. est: *ἐλάφθην* (codd. A. B. E. P. apud Wyttenb. *ἐλάμφθην*) *δ' ἂν καὶ τῷ* quod Brunckius mutavit in *ἐθάλφθην δακέτῳ.* Deinde scripsit: *ποτὶ δειράδα* | *ἔρχομαι ἐκ κτλ.* quae in *δειράδ'* (vel *δειρὰς.* cf. Pind. Ol. III, 28. IV. 63.) *ἔρχομαι δ' ἔκ τε κτλ.* mutanda esse nemo non videt. Male Wyttenbachius: „*μουσομανεῖ δ' ἐλάμφθην ἀνίᾳ.*" *καὶ τό·* „*ποτὶ δειράδ' αἴρομαι κτλ.* Duentzer (in Philolog. III. p. 138.) coniecit: *μουσαμανῖ δ' ἐλήφθην ἀνέμῳ, ποτὶ* | *αἴθερα δ' ἔρχομαι ἔκ τε λύρας ἔκ τε νόμων.* quod vel multo intolerabilius quam Brunckii coniectura mihi videtur. Equidem nescio an scribendum sit: *ἐλήφθην κωκυτῷ.* — Locum ad hanc fabulam pertinere iam viderant Lessingius et Wyttenbachius.

VI. (233.)

Schol. Metr. Cod. Bodlei. olim Saibant. Auct. T. IV, 9. (citasus a Cramero in adnot. ad Cyrilli l. c.) *Σοφοκλῆς ἐν τῷ Θαμύριδι φησί·*

πρόποδα μέλεα τὰ δ' ὅσα κλύομεν
τρόχιμα, βάσιμα· χέρεσι, πόδεσι.

De quo loco verba fecit Schneidewinus in Museo Rhen. II. (1843.) p. 296, sed sententiam retractavit in Philologo III. p. 532., postquam H. Keilius eundem locum e cod. Ambrosiano (in Anal. Gramm. p. 8, 8.) sic ediderat: *ἀπὸ τῶν χορῶν χορεῖος παραγωγῶς. ὁ γοῦν Σοφοκλῆς τὰ Θαμύρα φησί·*

προσῳδὰ μέλεα τάδε σε κλαίομαι τρόχιμα βάσιμα χερσὶ πόδεσσιν.

haec scribens: „Zunächst möchte ich die Lesart *τὰ Θαμύρα* nicht mit *ἐν τῷ Θαμύρᾳ* vertauschen, letzteres versteht sich nach erstrem von selbst. Der aus thrak. Landleuten des Königs Thamyris gebildete Chor drückt seine Bewundrung der herrlichen Lieder desselben aus, deren Lebendigkeit zu hyporchematischer Begleitung (mit Tanz und Gesticulation) auffordre. Diesen *τρόχιμα βάσιμα μέλεα* scheint er die Anderer entgegenzustellen, die er nur *προσῳδὰ* nennt, wie der Cod. Ambros. gewiss richtig lies't; *προσόδια* möchte ich nicht muthmaassen. Er meint *Lieder bloss für den Gesang*, wie *προσῳδὰ ὄργανα* Instrumente bedeutet, zu denen man singt. cf. *πρόσχορδα ᾄσματα* und den Ausdruck des Kritias bei Pollux IV. 64. *προσῳδίαι* im Sinne v. *πρὸς κιθάραν ᾠδαί.* Ob aber der Bodl. mit den zumal bei einem Attiker auffallenden Formen *χέρεσι πόδεσι* denen des Ambros. gegenüber Recht hat, liesse sich mit Bestimmtheit nur ausmachen, wenn wir die Antistrophe hätten. Sophokles Worte können also wohl gewesen sein:

προσῳδὰ μέλεα· τὰ δ' ὅσα κλύομεν
τρόχιμα βάσιμα χερσὶ πόδεσσιν.

Doch ist auch wohl denkbar, dass zu schreiben wäre: προσῳδὰ μέλεα τάδ' ὅσα κτλ. so dass Alles auf des Thamyras Gesänge ginge." Quae admodum probabiliter disputata mihi videntur.

VII. (234.)

Pollux. IV, 75. Μόναυλος· μέμνηται μὲν αὐτοῦ Σοφοκλῆς ἐν Θαμύριδι, τὸ δὲ εὕρημά ἐστιν Αἰγυπτίων, αὐλεῖ δὲ μάλιστα τὸ γαμήλιον. Locum, ad quem Pollux respexerit, servasse videtur Athen. IV. p. 175. F. τοῦ δὲ μοναύλου μνημονεύει Σοφοκλῆς μὲν ἐν Θαμύρᾳ οὕτως·

Οἴχωκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη,
λύρα μοναύλοις τε χειμων τεως
ναος στέρημα κωμασάσης —

Ita haec leguntur in optimo cod. Marciano. Laur. B. μόναυλοί τε χειμὼν τέως. Pal. Paris. D. μοναύλοις τε χειμὼν τεως. Paris. Q. μοναύλων. Ald. Casaub. μόναυλος ἢ τε χειμώνων πλέως — κωμώσης. Neminem his verbis corrigendis operam dedisse miror, quae nescio an in hunc fere modum redintegranda sint:

Ὤιχωκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη,
λύρα μόναυλός τε, τότε χαρμοναὶ λεῷς,
ναός τ' ἔρημος κωμασάσης [συλλογῆς
ὄχλων νῦν ἐστι κτλ.]

Thamyram victum ipsum loqui manifestum est. — Vs. 2. scribi etiam possit χάρμα τῶν λεῶν.

VIII. (235.)

Plut. de cohib. ira. 5. p. 455. D. θυμῷ δὲ ἄθικτον οὐδ' ἀνεπιχείρητον. ἀλλ' ὀργιζόμεθα καὶ πολεμίοις καὶ φίλοις καὶ τέκνοις καὶ γονεῦσι, καὶ θεοῖς νὴ Δία, καὶ θηρίοις, καὶ ἀψύχοις σκεύεσιν. ὡς ὁ Θάμυρις,

Ῥηγνὺς χρυσόδετον κέρας,
ῥηγνὺς ἁρμονίαν χορδοτόνου λύρας.

Locum apte huc rettulit Brunckius.

IX. (236.)

Antiatticista Bekkeri p. 105, 17. Κάνναβις· Σοφοκλῆς Θαμύρᾳ. Vocem explicat Phot. p. 130, 12 κάναβις (sic). φυτὸν λίνῳ παραπλήσιον, ἐξ οὗ καὶ ἐσθῆτες γίνονται. ἧς τὸ σπέρμα θυμιώμενον ἱδροῦν ποιεῖ πάντας. cf. Pollux. VI. 72. Copiose ac diligenter de cannabi exposuit Herodot. IV, 74.

Praeterea huc fgm. 992 et 760 pertinere Welcker probabiliter dicit.

ΘΗΣΕΥΣ. vide ΑΙΓΕΥΣ.

ΘΥΕΣΤΗΣ.

Sophoclem duas huius nominis fabulas composuisse, quarum altera Θυέστης ἐν Σικυῶνι vel Σικυώνιος, altera simpliciter Θυέστης inscripta fuerit, ex ipsa ratione, qua veteres scriptores eas citarunt, luculenter apparet. Neutrius autem tot fragmenta supersunt, ut argumentum inde satis cognosci possit: imo de multis ne constat quidem, sintne ex priore an ex altera Thyesta petita. Atqui viri docti utriusque argumentum in iis latere opinati sunt, quae tradidit Hygin. fab. LXXXVIII. *Thyestes scelere nefario cognito profugit ad regem Thesprotum, ubi lacus Avernus dicitur esse. Inde Sicyonem pervenit, ubi erat Pelopia filia Thyestis deposita. Ibi casu nocte cum Minervae sacrificaret, intervenit: qui timens ne sacra contaminaret in luco delituit. Pelopia autem quum choreas ducit, lapsa, vestem ex cruore pecudis inquinavit: quae dum ad flumen exit sanguinem abluere, tunicam maculatam deponit, capite obducto Thyestes e luco prosilivit et ea compressione gladium e vagina ei extraxit Pelopia, et rediens in templum sub acropodio Minervae abscondit. Postero die rogat regem Thyestes, ut se in patriam Lydiam remitteret. Interim sterilitas Mycenis frugum ac penuria oritur ob Atrei scelus. Ibi responsum est, ut Thyestem in regnum reduceret. Qui cum ad Thesprotum regem isset, aestimans, Thyestem ibi morari, Pelopiam adspexit et rogat Thesprotum, ut sibi Pelopiam in coniugium daret, quod putaret, eam Thesproti esse filiam. Thesprotus, ne qua suspicio esset, dat ei Pelopiam, quae iam conceptum ex patre Thyeste habebat Aegisthum. Quae cum ad Atreum venisset, parit Aegisthum: quem exposuit. At pastores caprae supposuerunt: quem Atreus iussit perquiri et pro suo educari. Interim Atreus mittit Agamemnonem et Menelaum ad quaerendum Thyestem: qui Delphos petierunt sciscitatum. Casu Thyestes eo venerat ad sortes tollendas de ultione fratris. Comprehensus ab eis ad Atreum perducitur: quem Atreus in custodiam coniici iussit, Aegistumque vocat, aestimans suum filium esse, et mittit eum ad Thyestem interficiendum. Thyestes cum vidisset Aegisthum et gladium, quem Aegisthus gerebat, et cognovisset, quem in compressione perdiderat, interrogat Aegisthum, unde illum haberet. Ille respondit, matrem sibi Pelopiam dedisse: quam iubet accersiri. Cui respondit, se in compressione nocturna nescio cui eduxisse et ex ea compressione Aegisthum concepisse. Tunc Pelopia gladium arripuit, simulans se agnoscere, et in pectus sibi detrusit. Quem Aegisthus e pectore matris cruentum tenens ad Atreum attulit. Ille aestimans Thyestem interfectum laetabatur: quem Aegisthus in litore sacrificantem occidit et cum patre Thyeste in regnum avitum redit.* Quae omnia quum in una fabula exprimi non potuisse manifestum sit, viri docti ad priorem Thyestam ea referre non dubitarunt, quae Sicyone, ad alteram, quae Mycenis gesta erant. In eadem sententia Welcker (p. 366.) olim fuit, sed postquam fgm. I

in lucem protractum erat, quo aliquem Thyestae persuasisse opinabatur, ut oraculo[13]) obsecutus cum filia concumberet, priorem sententiam abiecit (p. 1539.) et Thyestam re vera oraculo obedivisse victoriamque ab Atreo reportasse statuit, ad hanc fabulam ea pertinuisse dicens, quae Hyginus sub finem cap. 88 narraverit. Simulque *Thyestam* alteram tantummodo novam recensionem *Thyestae in Sicyone* fuisse ait, cuius cognomen inde originem duxerit, quod fabula iis, quae Sicyone facta erant, tanquam fundamento nixa esset quodque cognomine non addito facile cum *Atreo* commutari potuisset: utriusque autem scenam Mycenis fuisse. Sed equidem vereor, ut Welcker hoc cuiquam persuadeat. Ubi enim dramata a loco quodam cognomen asciverunt, ibi dramatis scena eo loco fuit, ex quo cognomen est deductum. Considerentur v. c. Sophoclis *Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ, Φιλοκτήτης ἐν Τροίᾳ*[14]), Euripidis *Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος, ὁ διὰ Κορίνθου, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις, ἐν Αὐλίδι*, alia. At ne necesse quidem est, ut propter fgm. I. duas Thyestas argumento discrepantes extitisse et alterius scenam Sicyone fuisse negemus. Nam ut Welckero illud fgm. (I) ad oraculum Thyestae exhibitum pertinere concedamus, tamen ex eo non sequitur, Thyestam ei re vera esse obsecutum. Imo *τραγικώτερον* est, quod Thyestes dei iussum negligens tamen inscius id persequitur, quemadmodum Oedipus, (quem Aristoteles (Poet. 13.) aptissime cum illo comparavit et tragoediae quam maxime convenire dixit,) ne patrem interficeret, Corinthum reliquit, in via autem inscius Laium interemit. —

Altera autem Thyestes quid continuerit plane ignoramus. Sed fortasse ad eam pertinent, quae Hyginus l. c. inde a verbis: „*Interim sterilitas etc.*" memoriae mandavit.

I. (237.)

Orion. Anthologn. V, 10, p. 47. ed. Schneidew. *ἐκ τοῦ α' Θυέστου·*

Σοφὸς γὰρ οὐδείς, πλὴν ὃν ἂν τιμᾷ θεός.
ἀλλ' εἰς θεοὺς ὁρῶντα, κἂν ἔξω δίκης
χωρεῖν κελεύῃ, κεῖσ' ὁδοιπορεῖν χρεών.
αἰσχρὸν γὰρ οὐδὲν, ὧν ὑφηγοῦνται θεοί.

Vs. 1. habet etiam Arsen. Viol. p. 500, 20. ed. Walz.

II. (238.)

Hesych. *Ἀμόρφωτον, ἀδιατύπωτον. Σοφοκλῆς Θυέστῃ τῷ ἐν Σικυῶνι.*

---

[13]) cf. Schol. Stat. Theb. IV, 307. „Hoc motus dolore Thyestes quum consulta de oraculis posceret, responsum est, per eum illi certam posse venire vindictam, qui ex ipso et Pelopia filia sua natus fuisset. Unde illico filiae amplexum invasit, ex qua natus est puer, quem illa in silvas propter conscientiam abiecit." Dio Chrysost. or. LXVI. p. 349. Hygin. fab. LXXXVII.

[14]) Prorsus eadem ratio intercedit inter Thyestam *ἐν Σικυῶνι* et Thyestam (*β'*), quae est inter Philoctetam *ἐν Τροίᾳ* et Philoctetam simpliciter sic inscriptam.

III. (239.)

Hesych. Ἀποπλήκτῳ ποδί· μανιώδει. Σοφοκλῆς Θυέστῃ Σικυωνίῳ.

IV. (240.)

Hesych Αὐτόμοιρος (αὐτόμαρος. cod.)· μονόμοιρος. Σοφοκλῆς Θυέστῃ ἐν Σικυῶνι α'. (σικυωνία cod. quod correxit Schowius.)

V. (241.)

Hesych. Αὐτόφορτοι, αὐτοδιάκονοι. κυρίως δὲ, οἱ ἐν τοῖς ἰδίοις πλοίοις. Σοφοκλῆς Θυέστῃ ἐν Σικυῶνι α'. (σικυωνία. cod. ut supra).

VI. (242.)

Hesych. Ἐπαίνους, τὰς κρίσεις, καὶ τὰς συμβουλίας καὶ τὰς ἀρχαιρεσίας. Σοφοκλῆς Θυέστῃ Σικυωνίῳ (cod. σικυννίω). καὶ ἀλκέοι ταῖς ἐπαινήταισιν (ita cod.) Extrema non expedio.

VII. (243.)

Hesych. Ἀφωσιωμέναι (Cod. ἀφοσιωμέναι.) ἀνόσιαι, ἄπωθεν τοῦ ὁσίου γεγενημέναι. Σοφοκλῆς Θυέστῃ β' (ita cod. non δευτέρῳ). Contraria habet Suid. v. ἀφοσιούμεθα.

VIII. (244.)

Hesych. Ἡγόμην, διῆγον. Σοφοκλῆς Θυέστῃ β'. cf. Soph. OR. 774 et schol. ad h. l.

IX. (245.)

Stob. Ecl. Phys. I, 4, 5. p. 156. Heer. (p. 59. ed. Gaisf.) Σοφοκλῆς Θυέστῃ

Πρὸς τὴν ἀνάγκην οὐδ' Ἄρης ἀνθίσταται.

Hic versus Platonis menti obversatus esse videtur in Sympos. p. 196. D. scribenti: καὶ μὴν εἴς γε ἀνδρείαν Ἔρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀνθίσταται.

X. (246.)

Stob. Florileg. XXIX, 1. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.

Ὥς νυν τάχος στείχωμεν· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπως
σπουδῆς δικαίας μῶμος ἅπτεταί ποτε.

Vs. 1. Gaisf. ὡς νῦν, quod correxit Dindorfius.

XI. (247.)

Stob. CVIII, 21. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.

Ἔχεις μὲν ἀλγεῖν', οἶδα· πειρᾶσθαι δὲ χρὴ
ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.
ἐκ τῶν τοιούτων χρή τιν' ἴασιν λαβεῖν.

Vs. 1. Paris. A. B. ἔχει. Deinde Paris A. ἀλγεῖν ἃ, οἶδα, σύμφορον δέ σοι. Gesn. σύμφωνον δέ σοι. Quae scripturae varietates fluxere ex loco Eurip. Helen. 261. post hunc citato et exceptis illis σύμφορον δέ σοι ad verbum cum eo consentiente. Grotius versum 3 παρεμβεβλημένον dicit, sed et Gesneri codd. et Paris. A. B. (nisi quod τὴν pro τιν' habent) eum tuentur; attamen Grotii auctoritate Brunckius commotus esse videtur, ut totum locum ab Euripideo non diversum esse ratus lemma Σοφ. Θυέστῃ a versibus Euripideos vs. excipientibus librarii cuiusdam errore huc translatum esse statueret, et pro versibus, quos supra exhibuimus, hos tanquam e Thyesta ductos afferret:

Πάντων ἄριστον μὴ βιάζεσθαι θεοὺς,
στέργειν δὲ μοῖραν· τῶν ἀμηχάνων δ' ἔρως
πολλοὺς ἔθηκε τοῦ παρόντος ἀμπλακεῖν.

qui sine poetae nomine apud Stobaeum (CVIII, 23) leguntur. Gaisfordus (in adnot.) eos Euripidi tribuit eidemque etiam in vet. cod. Vindob. tribui videri nuper dixit (Addend. ad Stob. Ecl. p. 907.); a nobis inter Incertorum tragicorum reliquias (CCXLVII. Vol. III. p. 236.) recepti sunt.

XII. (248.)

Stob. CXIII, 12. Σοφοκλέους Θυέστῃ. Mich. Apost. VII, 16, f. (Arsen. XXIII, 42.) p. 399. ed Leutsch. c. l. Σοφοκλέους.

Ἔνεστι γάρ τις καὶ λόγοισιν ἡδονὴ,
λήθην ὅταν ποιῶσιν τῶν ὄντων κακῶν.

Vs. 1. pro καὶ fortasse scribendum est κἂν.

XIII. (249.)

Stob. CXV, 16. Σοφοκλέους Θυέστῃ. Mich. Apost. IX, 24, b. (Arsen. XXXII, 12.) p. 468. ed. Leutsch. c. l. Σοφοκλέους.

Καίπερ γέρων ὤν· ἀλλὰ τῷ γήρᾳ φιλεῖ
χὠ νοῦς ὁμαρτεῖν καὶ τὸ βουλεύειν ἃ δεῖ.

De usu vocis ἀλλὰ cf. Hermann. ad. Vig. p. 810. sq. Elmsl. ad Eur. Med. 912. ad Heracl. 565. Pflugk. ad Med. 912. Ellendt. Lex. Soph. I. p. 80.

XIV. (250.)

Schol. Eur. Phoen. 227. ed. Cobet. ὑπὲρ ἄκρων βακχείων· Σοφοκλῆς δὲ ἐν Θυέστῃ ἱστορεῖ καὶ παρ' Εὐβοεῦσιν ὁμοίαν ἄμπελον εἶναι τῆς ἐν Παρνασῷ, λέγων οὕτως.

Ἔστι γάρ τις ἐναλία
Εὐβοιὶς αἶα, τῇδε βάκχειος βότρυς
ἐπ' ἦμαρ ἕρπει· πρῶτα μὲν λαμπρᾶς ἕω
κεκλημάτωται χλωρὸν εὐανθὲς δέμας,

εἶτ' ἦμαρ αὔξει μέσσον ὄμφακος τύπον
καὶ κλίνεταί γε κἀποκερκοῦται βότρυς.
δείλης δὲ πᾶσα τέμνεται βλαστουμένη
καλῶς ὀπώρα κἀνακίρναται ποτόν.

Sic codd. Ven. Vatic. — Vs. 2. codd. εὐβοήσασα, quod correxit Cobet. — Vs. 3. Ven. λαβραδέω. Vat. λαβράσως, quod Valck. emendavit. Vs. 4. codd. χῶρος, correctum a Cobetio. In eandem fere emendationem incidit Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 12.) sic scribens: „corrigo partim post Barnesium λαμπρᾶς ἕω κεκληματωται χλῶρον οἰνάνθης δέμας. Emendationem confirmare videtur Sophocles ipse Antig. 1131, ubi ad verba χλωρά τ' ἀκτά scholiastes: ἢ τὸ ἐν Εὐβοίᾳ φησὶν ἄλσος ἢ τὸ ἐν Παρνασῷ· ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τόποις ἡ ἄμπελος, ἣ καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ μὲν τὴν ἕω βότρυας φέρει, περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν ὄμφακας, ἐτρυγᾶτο δὲ πεπανθεῖσα περὶ τὴν ἕσπεραν." Cum hoc scholiastae loco Brunckius comparavit Steph. Byz. v. Νύσαι — δεκάτη ἐν Εὐβοίᾳ, ἔνθα διὰ μιᾶς ἡμέρας τὴν ἄμπελόν φασιν ἀνθεῖν καὶ τὸν βότρυν πεπαίνεσθαι. — Vs. 5. Ven. ἠμαράξει μέσον. Vat. ἦμαρ ἄ[ε]ξει μ. Vs. 7. Codd. δείλη. Valck. Brunck. Dindorf. δείλῃ. Vs. 8. codd. ὀπώρα καλῶς, quod Valck. emendavit.

XV. (251.)

Hesych. Ἀκήρυκτον, ἄγνωστον. ἀφανὲς δὲ Σοφοκλῆς Θυέστῃ. cf. Trachin. 45.

XVI. (252.)

Hesych. Ἄλογα, ἄρρητα. Σοφοκλῆς Θυέστῃ (cod Θυέ[στ].) Eadem habent Bekk. An. Gr. p. 385, 16 et Bachm. An. Gr. I, p. 77, 15.

XVII. (253.)

Hesych. Ἀλωπός, ἀλωπεκώδης, πανοῦργος. Σοφοκλῆς Θυέστῃ καὶ (omittit cod.) Ἰνάχῳ. οἱ δὲ, ἀφανὴς καὶ κατὰ τὴν πρόσοψιν (cod. ἀφανεὶς καὶ κατὰ τὴν πρόσωψιν.) cf. Etym. M. p. 75, 5. ἀλωπός, ἀλωπεκώδης· πανοῦργος. οἱ δὲ ἀφελὴς καὶ ἀπρόσοψις.

XVIII. (254.)

Hesych. Ἀνταίρουσιν, ἀντιλέγουσιν. Σοφοκλῆς Θυέστῃ. Ne ἀντεροῦσιν scribatur, vetat literarum ordo apud Hesychium. Adde Suid. ἀνταίρω, δοτικῇ, φιλονεικῶ.

XIX. (255.)

Hesych. Ἀπείρονας, ἀπειράτους. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.

XX. (256.)

Hesych. Ἀπόθεα, ἄθεα, ἐκτὸς θεῶν. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.

XXI. (257.)

Hesych. *Ἀτελῆ, ἀδάπανα, οὐκ ἔχοντα τελέσματα. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.* cf. Suid. *ἀτελῆ, ἀδάπανα, ὡς πολυτελῆ τὰ πολυδάπανα.*

XXII. (258.)

Antiatticista Bekkeri p. 94, 8. *Ἐντέλλω, ἀντὶ τοῦ ἐντέλλομαι. Σοφοκλῆς Θυέστῃ.* cf. fgm. 437.

ΙΝΑΧΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Fabulae argumentum exhibent Apollod. II, 1, 3. Hygin. fab. CXLV. „*Ex Inacho et Argia Io. Hanc Iupiter dilectam compressit et in vaccae figuram convertit, ne Iuno eam cognosceret. Id Iuno cum rescivit, Argum, cui undique oculi refulgebant, custodem ei misit. Hunc Mercurius Iovis iussu interfecit. At Iuno formidinem ei misit, cuius timore exagitata, coegit eam ut se in mare praecipitaret: quod mare Ionium est appellatum. Inde in Scythiam transnavit, unde Bosphorus (sic) fines sunt dictae; inde in Aegyptum, ubi parit Epaphum. Iovis cum sciret suapte propter opera tot eam aerumnas tulisse, formam suam ei propriam restituit, deamque Aegyptiorum esse fecit, quae Isis nuncupatur.*“ Uberius et ex ipso Sophoclis dramate, ut videtur, rem exposuit Ovid. Met. I. p. 568. sqq. Quod satyricum fuisse iam Hemsterhusius monuit. cf. fgm. I. Picturam huc spectantem descripsit fabulaeque lucem attulit O. Iahnius in Commentt. Societ. Saxon. Liter. 1847. p. 293.

I. II. (259. a. b.)

Schol. Aristoph. Plut. 727. *Τὸν Πλοῦτον Πλούτωνα εἶπε παίζων. ἢ ὅτι καὶ Πλούτωνα αὐτὸν ὑποκοριστικῶς ἐκάλεσεν, ὡς Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ*

Πλούτωνος δ' ἐπείσοδος.

καὶ πάλιν

τοιόνδ' ἐμὸν Πλούτων' ἀμεμφίας χάριν.

Adnotat Hemsterhusius: „In Sophoclis Inacho *Πλούτωνα* vocari, qui proprie *Πλοῦτος* erat, divitiarum deus, scholiastae credimus: fuit enim illud drama satyricum, unde quaedam Aristophanes in hanc fabulam transtulit, ut facile perspici potest e schol. ad vs. 807 (fgm. III.) itidemque ex *λάταγος* ibi facta mentione [15]). Igitur *Πλούτωνος ἐπείσοδος* est Pluti, qui Iovem comitabatur, in aedes ingressus

---

[15]) Addere poterat propter metricam rationem fragm. XIV, propter dicendi genus fragm. III.

cum omni bonorum copia (cf. fgm. III.). Iambus alter si sensu aeque ac numeris aptis constaret, omni careret difficultate: considerandum an sic redintegrari possit: *τοιόνδ' ἐμοὶ Πλούτων' ἀμεμφίας χάριν;* quadrandae sententiae verbum deest, quod nisi per ellipsin occultatum existimes, proximo versu sequebatur." Hemsterhusii emendationem improbat Fritzschius ad Aristoph. Thesm. 299 eique substituit hanc: *τοιόνδ' ἔχω κτλ.*, sed nescio an probabilius scribatur: *τοιόνδ' ἑλὼν κτλ.*

III. (260.)

Aristoph. Plut. 806. sq.

ἡ μὲν σιπύη μεστὴ 'στι λευκῶν ἀλφίτων,
οἱ δ' ἀμφορῆς οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
ἅπαντα δ' ἡμῖν ἀργυρίου καὶ χρυσίου
τὰ σκευάρια πλήρη 'στιν, ὥστε θαυμάσαι. κτλ.

Adnotat scholiastes: *Σιπύη ἡ ἀρτοθήκη. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Ἰνάχῳ Σοφοκλέους, ὅτε τοῦ Διὸς εἰσελθόντος πάντα μεστὰ ἀγαθῶν ἐγένετο. προύχει δὲ τὰ λευκὰ τῶν ἀλφίτων. ἤρξατο δὲ ἐκ τῆς τῶν ἀναγκαίων εὐπορίας.* In cod. Veneto haec sic leguntur: *πάντα δὲ ταῦτα πρὸς τὸ ἐν Ἰνάχῳ Σοφ., ὅτι πάντα μεστὰ γίνεται τοῦ Διὸς εἰσελθόντος. ἐκ δὲ τῆς τῶν ἀναγκαίων εὐπορίας ἀπάρχεται τῆς κατὰ τύχην ἀφηγήσεως. προύχει δὲ τὰ λευκὰ τῶν ἀλφίτων.* Quid in istis versibus Aristophanes de suo addiderit vel immutaverit, hodie vix explorabitur.

IV. (261.)

Athen. XV. p. 668. B. allatis ex Achaei Lino versibus (fgm. 24. Trag. Graec. Fragm. Vol. III. p. 63.) pergit: *διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ Ἀφροδισίαν εἴρηκε λάταγα· „ξανθὴ δ' Ἀφροδισία λάταξ παισὶν ἐπεισκύπτει δόμοις."* In codd. est *ἐπεκύπτει*, Ald. *ἐπεγκύπτει*. Coraes. *ἐπισκήπτει*. Casaub. *ἐπεισκύπτει*. Toupius (Epist. crit. p. 57. Emend. II, p. 471.) locum sic correxit et in versus redegit:

Ξένη δὲ κἀφροδισία
λάταξ ἅπασι νῦν ἐπεισκύπτει δόμοις.

In qua emendatione id solum laudandum esse recte monuit Meinekius (Exerc. philol. in Athen. I. p. 40.), quod *παισὶ* sit in *πᾶσι* mutatum: in ceteris enim Toupium nec poetae sententiam expressisse nec metrum restituisse. Ipse igitur verba e glyconico carmine, in quo pacis otiique commoda et gaudia celebrata sint, ducta esse statuit. Patere hoc ait ex Hermippi loco, qui ingruentem belli tempestatem describens nullum iam cottabi lusum esse dixerit, *ῥάβδον δ' ὄψει τὴν κοτταβικὴν ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδομένην, μάνης δ' οὐδὲν λατάγων ἀΐει* (Com. Gr. II. p. 397.), et comparandum esse Euripidis fgm. (624) apud Athenaeum Sophoclis locum excipiens. — Sophoclis versus haud dubie ita se habuerint:

ξανθὴ δ' Ἀφροδισία λάταξ
πᾶσιν ἐπεισκύπτει δόμοις.

In quibus ἐπεισκύπτειν (i. q. ἐπεισέρχεσθαι) vernilem satyrorum sermonem prodere idem vir doctissimus adnotavit. — Meinekii sententiam firmare videtur fgm. IX.

V. (262.)

Dionys. Halic. Antiq. Rom. I, 25, 4. Σοφοκλεῖ δ' ἐν Ἰνάχῳ δράματι ἀνάπαιστον ὑπὸ τοῦ χοροῦ λεγόμενον πεποίηται ὧδε·

Ἴναχε γεννᾶτορ,
παῖ τοῦ κρηνῶν πατρὸς Ὠκεανοῦ,
μέγα πρεσβεύων Ἄργους τε γύαις
Ἥρας τε πάγοις
καὶ Τυρσηνοῖσι Πελασγοῖς.

Ita hunc locum ex optimis codd. edidit I. A. *Ambrosch* (Ex Dionysii Hal. Antiqu. historiae gentis Romanae p. 1. e. codd. Ms. emend. Vratisl. 1846.) nisi quod vs. 5. codicum scripturam Τυρρηνοῖσι mutare in textu noluit. Ad eundem respexisse videtur Schol. Apoll. Rhod. I, 580. Ὅτι δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐκαλοῦντο Πελασγοὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ φησί. καὶ οἱ Τυρσηνοὶ δὲ Πελασγοί.

VI. (263.)

Stob. VI, 2, § 4. p. 271. Εἰ δὲ τοῦτο δυνατὸν, τά γε προειρημένα ἀδύνατα καὶ τῷ περὶ τοῦ Ἰνάχου μύθῳ παραπλήσια,

ῥεῖ γὰρ ἀπ' ἄκρας
Πίνδου (φησὶν ὁ Σοφοκλῆς) Λάκμου τ' ἀπὸ Περραιβῶν
εἰς Ἀμφιλόχους κἀκαρνᾶνας,
μίσγει δ' ὕδασιν τοῖς Ἀχελῴου·

καὶ ὑποβὰς

ἔνθενδ' εἰς Ἄργος
διὰ κῦμα τεμὼν ἥκει δῆμον
τὸν Λυρκείου.

Ita e codd. dedit Cramer. nisi quod καὶ Ἀκαρνᾶνας retinuit. Simulque in adnot. scribi iussit: ἔνθεν ἐς Ἄργος. Blomfield. (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 144.) etiam verba καὶ ὑποβὰς Sophoclis locumque sic constituendum esse putavit: καὶ γῆν ὑποβὰς ἔνθενδ' εἰς Ἄργος | διὰ κῦμα κτλ. quia Strabo ante dixerat: φέρονται δ' ὑπὸ γῆν ποταμοὶ πολλοί. Haud probabiliter.

VII. (264.)

Stob. XLVI, 13. Σοφοκλέους Ἰνάχῳ.

Ἐπήνεσ'· ἴσθι δ', ὥσπερ ἡ παροιμία,
ἐκ κάρτα βαιῶν γνωτὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ.

Locus in Paris. A. deest. Vs. 2. Grot. γνωστός. Hunc vs. inter proverbia affert Mich. Apost. VI, 88, a. (Arsen. XXII, 76.) p. 388. ed. Leutsch.

VIII. (265.)

Pollux. IX, 50. *μέρη δὲ τῆς πόλεως καὶ πανδοκεῖον καὶ ξενὼν καὶ ὡς ἐν Ἰνάχῳ Σοφοκλῆς*

πάνδοκος ξενόστασις.

Idem vocabulum extat in Soph. OC. 90.

IX. (266.)

Schol. Aristoph. Equ. 1150. *κημὸς ὁ ἐπὶ τοῦ καδίσκου, εἰς ὃν τὰς ψήφους καθίεσαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Κρατῖνος δὲ αὐτὸν ἐν Νόμοις σχοίνινον ἠθμὸν καλεῖ. τοιοῦτος γὰρ ἐγίνετο καὶ ἦν παρόμοιος χώνῃ, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ.*

X. (267.)

Schol. Aristoph. Pac 530. *Σοφοκλέους μελῶν· ὅτι ἡδέα τὰ μέλη Σοφοκλέους. — περιέργως δέ τινες εἰς τὰ ἐν τῷ Ἰνάχῳ περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου καὶ τῆς εὐδαιμονίας·*

εὐδαίμονες οἱ τότε γέννας ἀφθίτου θείας λαχόντες.

Cod. *γενεᾶς ἀφθίτου λαχόντες θείου*, quod correxerunt Bergkius (Diss. de fragm. Soph. p. 13.) et Dindorfius.

XI. (268.)

Schol. Aristoph. Av. 1213. *κυνῆ δὲ, ὅτι ἔχει περικεφαλαίαν τὸν πέτασον, ὡς ὁ Ἑρμῆς ἄγγελος ὢν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ (ἐπὶ) τῆς Ἴριδος*

γυνὴ τίς ἥδε; κυκλὰς Ἀρκάδος κυνῆς.

Sic locum dedit Toupius (Emend. II. p. 465.) quum in Ald. *κυληνᾶς Ἀρκάδος κυνῆ* esset. Sed quum verba *κυκλὰς Ἀρκάδος κυνῆς* per se non satis perspicua sint et optimi codd. Rav. Ven. *συληνᾶς Ἀρκάδος κυνῆ* praebeant, videndum est, ne aliud quiddam in corruptis verbis lateat. Huc respexit etiam Hesych. *Ἀρκὰς κυνῆ, Ἀρκαδικὸς πῖλος. Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ.*

XII. (269.)

Aristoph. Eccles. 79. *ἐπιτήδειος γ' ἂν ἦν | τὴν τοῦ Πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος | εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον.* Adnotat. Schol. *τὴν τοῦ Πανόπτου· τοῦ τὴν Ἰὼ φυλάττοντος. αἰνίττεται δὲ ὡς ὄντος αὐτοῦ δεσμοφύλακος. ἀναφέρει δὲ τοῦτον ἐπὶ τὸν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ Ἄργον.* Deinceps: *εἴπερ τις ἄλλος· ὡς οὐδεὶς ἄλλος τὸν δῆμον. βουκολεῖν δὲ ὡς τὴν Ἰὼ ὁ Ἄργος ἐν Ἰνάχῳ Σοφοκλέους.*

XIII. (270.)

Schol. Aesch. Prom. 576. *Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ καὶ ᾄδοντα τὸν Ἄργον εἰσάγει.*

XIV. (271.)

Herodian. *περὶ μον. λεξ.* p. 35, 10. *Σεσημείωται τὸ Ῥᾶρος κατὰ*

χρόνον. τὰ γὰρ εἰς ρος δισύλλαβα τῷ α παραληγόμενα ὀξυνόμενα μὲν ἔχει. ἐκτεινόμενον τὸ α, ψαρὸς, ναρός. ἔνθεν θηλυκὸν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ σατυρικῷ

ναράς τε πατρὸς κυμάτων ἐπιρροάς
ἐπώμοσα.

λαρός· „λαρὸς ἄμης". ἔνθεν τὸ οὐδέτερον „λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον." Sic ingeniosissime Lehrsius locum corruptissimum restituit. Vide eius adnott. Cod. habet: λαρὸς, ἔνθεν θηλυκὸν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ καὶ σασχυτρίνων λαρὸς εὗτατ' ἐπὶ κῦμα ἐκροὰς ἐπώμοσα λαρός ἀνήρ. — De voce ναρὸς cf. fgm. 587.

XV. (272.)

Hesych. Ἀντίπλαστον. Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ.

Πατὴρ δὲ ποταμὸς Ἴναχος
τὸν ἀντίπλαστον ἔχει νομὸν κεκμηκότων.

ἀντὶ σοῦ ἰσόπλαστον, ὅμοιον. — Νομὸν pro vulg. νόμον, quod aptam sententiam non praebet, scribendum esse bene monuit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 917.: Inachus enim sedem mortuis similem habere h. e. infra terram demersus dicitur.

XVI. (273.)

Suid. v. ἀράχνη. Bekk. An. Gr. p. 442, 3. Bachm. An. Gr. I. p. 140, 17. Ἀράχνη. — — θηλυκῶς δὲ Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ·

πάντα δ' ἐρίθων ἀραχνᾶν βρίθει.

Welcker ad Inachi antra refert. Cf. Aesch. fgm. 119.

XVII. (274.)

Erotian. Lex. Hipp. p. 200. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς κερχνώδη ἀγγεῖα λέγεται τὰ τραχείας ἀνωμαλίας ἔχοντα, ὡς καὶ Σοφοκλῆς περὶ τῆς ἀποταυρουμένης φησὶν Ἰοῦς

τραχὺς χελώνης κέρχνος ἐξανίσταται.

Ita Elmsleius (in Diario, cui nomen Edinburgh Review. vol. XVII. p. 237. cf. Aeschyli Prometh. ed. Blomfield. Lips. 1822. p. 188.) vulgatam: φησὶν ἰχθὺς τραχὺς ὦ χελώνης κέρχνος ἐξανίσταται egregie correxit locumque huc rettulit.

XVIII. (275.)

Hesych. Ἐπίκρουμα, ἐπίπληγμα, ἢ ἐπιχάραγμα. διὰ τὸ παρωνομάσθαι τῷ ἔργῳ·

Ἐπίκρουμα χθονὸς Ἀργείας.

Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ. Pro τῷ ἔργῳ Toup. Epist. crit. p. 177. correxit Ἄργῳ, quod Brunckius recepit, qui praeterea hunc senarii finem

fuisse coniecit: ἐπικροῦμαι' Ἀργείας χθονός. Utrumque iure improbavit Ellendt. l. c. I. p. 653. haec adiiciens: „vel de terra *baculo ferienda* intelligendum cum Abreschio ad Aesch. Ag. 210, vel de *saltando pulsanda*, et in Hesychii verbis subaudio τὸ ὄνομα, διὰ τὸ ἔργῳ παρωνομάσθαι τὸ ὄνομα sc. τοῦ ἐπικρούματος, τῷ ἔργῳ sc. τῷ ἐπικρούειν. De saltante autem ut accipias fortasse momentum facit schol. Aesch. (vide supra fgm. 270.)"

XIX. (276.)

Harpocr. p. 143, 9. Bekk. Παλίνσκιον. Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ.

Χειμῶνι σὺν παλινσκίῳ —

ἀντὶ τοῦ ζοφερῷ. cf. Phot. p. 343, 25. παλινσκίῳ. σκοτεινῷ. τὸ γὰρ πάλιν ἐπίτασιν δηλοῖ. ὡς παλιγκάπηλος καὶ παλίμπρατος. Etym. M. p. 684, 24. Suid. s. v.

XX. (277.)

Hesych. Κυάμῳ πατρίῳ· Σοφοκλῆς Μελεάγρῳ, ὡς καὶ τῶν Αἰτωλῶν τὰς ἀρχὰς κυαμευόντων. διεκλήρουν (cod. διεκλήρου) δὲ αὐτὰς κυάμῳ, καὶ ὁ τὸν (cod. ὅταν) λευκὸν λαβὼν ἐλάγχανεν. ἀνάγει δὲ τοὺς χρόνους, ὡς καὶ ἐν Ἰνάχῳ· κυαμόβολον δικαστήν. (Cod. κυαμοβόλως δικιστήν.) Bene monuit Schowius, Sophoclis verba fortasse fuisse: κυαμοβόλῳ δικαστῇ. Male Dindorfius et Ahrens κυαμοβόλον, quum Brunckius iam recte scripsisset: κυαμόβολον.

XXI. (278.)

Hesych. Ἀελλόθριξ, ποικιλόθριξ· ἢ παρεώρους καὶ συνεχεῖς ἔχουσα τὰς τρίχας. παρὰ τὴν ἄελλαν. Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ.

XXII. (279.)

Hesych. Ἀναιδείας φάρος, χιτών. Σοφοκλῆς (cod. πίωνσοφ.) Ἰνάχῳ· παρὰ τὸ (Hom. Il. β', 262) χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά (cod. χλαινὲτηδὲχιτῶνατ.) τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.

XXIII. (280.)

Hesych. Ἄναντα, ἀνωφερῆ, ὑψηλά. τινὲς δὲ τὰ μὴ βεβρεγμένα. Σοφοκλῆς δὲ Ἰνάχῳ τὰ μὴ κεκολλημένα (cod. κεκωλυμένα). παρὰ τὸ αἴνειν (vulgo αἰνεῖν, Brunck. ἀνεῖν.) ὅ ἐστι κατακόπτοντα πτίσσειν (cod. πῆσιν.) cf. Hesych. Interpr. v. ἀφῆνα.

XXIV. (281.)

Hesych. Ἀλωπός. cf. fgm. 253.

XXV. (282.)

Etym. Gr. Paris. in Cram. An. Gr. Paris. IV. p. 60, 21. Ἀρ-

γειφόντης ὁ Ἑρμῆς παρ' Ὁμήρῳ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. Fugit editores hic locus, qui quin huc referendus sit vix potest dubium esse.

XXVI. (283.)

Antiatticista Bekk. p. 84, 18. *Βοῦ, ἀντὶ τοῦ βοός. Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ.* cf. Choerobosc. (ap. Bekk. III. p. 1196.) Dictat. in Theodos. p. 237, 8. ed. Gaisf. *ἰστέον δὲ ὅτι εὑρέθη τοῦ βοῦς ἡ γενικὴ οὐ μόνον βοός, ἀλλὰ καὶ τοῦ βοῦ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ καὶ παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ* (fgm. 420.)

Ad eandem fabulam G. Hermannus referri iubet versum, quem Diog. Laert. VII, 67. sine auctoris nomine affert:

σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐπ' Ἰνάχου ῥοάς.

qua de coniectura dubitationem iam movimus ad Inc. Tragic. Fragm. LXXXIV. (Vol. III. p. 202.). Probabilius huc rettuleris fgm. 215.

Ι Ξ Ι Ω Ν.

Quid in Ixione repraesentaverit Sophocles, divinari nisi ex titulo non potest: unde poetam idem argumentum expressisse probabile est, quod Aeschylus et Euripides in tragoediis pariter cognominatis tractarunt (cf. Eurip. Fragm. p. 218), nisi forte, qui huius fabulae memoriam servavit, — nam scholiastas Homeri et Apollonii ex uno eodemque fonte hausisse manifestum est —, Sophoclem cum Aeschylo vel Euripide confudit.

I. (284.)

Schol. Apoll. Rhod. Argon. IV, 14. *Παρὰ τὸ ἴψαι Σοφοκλῆς ἐν Ἰξίονι διψιόν φησι τὸ βεβλαμμένον. καὶ Ὅμηρος* (Il. δ', 171.) „*πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην*“ *πολλάκις βεβλαμμένον.* Paullo corruptiora haec leguntur apud. Schol. Paris. ad Hom. Il. β'. in Cram. Anecd. Gr. Paris. III. p. 162, 25. *ἢ βλαβερὸν ἀπὸ τοῦ ἴψιον, ἢ παρὰ τὸ ἴψαι. Σοφοκλῆς ἐν Ἰξίονι* (ita cod. Harlei. *Ἱέρονι.* cod. Paris.) *δίψιον κατὰ πλεονασμὸν τοῦ δ' δίψιον ἄτησι βεβοληημένον.* (sic.) *καὶ μαρτυρεῖ* „*πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην*“ *ἤτοι πολλοῖς ἔτεσι διψῆσαν κτλ.* Cf. Hesych. v. *δίψιον.*

Ι Ο Β Α Τ Η Σ.

De hoc dramate haec habet Asclepiades ap. Schol. Hom. Il. ζ', 155. Ἄντεια δὲ ἡ Προίτου γυνὴ ἐρασθεῖσα τοῦ Βελλεροφόντου ἐδεῖτο ὅπως αὐτῇ συνευνασθῇ. ὁ δὲ δεξιούμενος τὸ ὅσιον ἀντέλεγεν. Ἡ δὲ Ἄντεια δείσασα μὴ τῷ Προίτῳ προλαβὼν ἐξείποι τοὺς αὐτῆς ἔρωτας, ἔφθασε τὸν Βελλεροφόντην κατειποῦσα ὡς ἄρα εἴη βεβιασμένη πρὸς αὐτοῦ. Ὁ δὲ Προῖτος αὐτόχειρ μὲν οὐκ ἠβουλήθη τὸν Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι, πέμπει δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν πρὸς τὸν πενθερὸν Ἰοβάτην, ἀδοκήτως καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα γράμματα. Ὁ δὲ πολλοῖς αὐτὸν ἐγγυμνάσας ἄθλοις ὡς οὐχ ἑώρα φθειρόμενον, ὑπετόπησε τὴν κατ' αὐτοῦ στρατηγηθεῖσαν δεινὴν καταβουλήν· τοσοῦτον γὰρ κακῶν ὄχλον τῇ δυνάμει κατηγωνίσατο. Ἔδωκε δὲ αὐτῷ πρὸς γάμον τὴν ἰδίαν θυγατέρα Κάσανδραν καὶ τῆς βασιλείας μοῖράν τινα...... Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν Τραγῳδουμένοις. Quae quum longe recedant cum ab iis, quae Euripides in Stheneboea (cf. Eurip. Fragm. p. 337. sq.) spectanda proposuit, tum ab iis, quae Apollodor. II, 3, 1., schol. Aristoph. Ran. 1075. et Hygin. fab. LVII narrant, fabulae Sophocleae argumentum iis contineri coniecit Welcker p. 417.

I. (285.)

Stob. CXIX, 6. Σοφοκλέους Ἰοβάτου.

Τὸν Ἅιδαν γὰρ οὐδὲ γῆρας οἶδε φιλεῖν.

Chori verba esse videntur.

II. (286.)

Hesych. Ἀφύλλωτον πέτραν, ἄπορον, ἄδενδρον, οἷον λεωπετρίαν. Σοφοκλῆς Ἰοβάτῃ.

Ad hanc fabulam Fritzschius non improbabiliter refert fgm. 827.

ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ. Vide ΟΙΝΟΜΑΟΣ.

Ι Π Π Ο Ν Ο Ο Σ.

De Hipponoo haec tradit Apollod. I, 8, 4. Ἀλθαίας δὲ ἀποθανούσης ἔγημεν Οἰνεὺς Περιβοίαν τὴν Ἱππονόου. ταύτην δὲ ὁ μὲν γράψας τὴν Θηβαΐδα πολεμηθείσης Ὠλένου λέγει λαβεῖν Οἰνέα γέρας, Ἡσίοδος δὲ ἐξ Ὠλένου τῆς Ἀχαΐας ἐφθαρμένην ὑπὸ Ἱπποστράτου τοῦ Ἀμαρυγκέως Ἱππόνουν τὸν πατέρα πέμψαι πρὸς Οἰνέα πόρρω τῆς Ἑλλάδος ὄντα, ἐντειλάμενον ἀποκτεῖναι. Εἰσὶ δέ τινες οἱ λέγοντες, Ἱππόνουν ἐπιγνόντα τὴν ἰδίαν

θυγατέρα ἐφθαρμένην ὑπὸ Οἰνέως ἔγκυον αὐτὴν πρὸς τοῦτον ἀποπέμψαι. ἐγεννήθη δὲ ἐκ ταύτης Οἰνεῖ Τυδεύς. Iis supplendis inservit Diod. Sic. IV, 35. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἱππόνουν ἐν Ὠλένῳ πρὸς τὴν θυγατέρα Περίβοιαν, φάσκουσαν αὐτὴν ἐξ Ἄρεος ὑπάρχειν ἔγκυον, διενεχθέντα πέμψαι ταύτην εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα καὶ παρακελεύσασθαι ταύτην ἀφανίσαι τὴν ταχίστην. Ὁ δ' Οἰνεὺς ἀπολωλεκὼς προσφάτως υἱὸν καὶ γυναῖκα, τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὴν Περίβοιαν ἀπέγνω, γήμας δ' αὐτὴν ἐγέννησεν υἱὸν Τυδέα. At neque haec neque fragmenta [16]) sufficiunt ad tragoediae argumentum explorandum, neque Sophoclis dramati conveniunt, quae leguntur in Proverb. Vat. IV, 25. Bodlei. 916. (p. 114. ed. Gaisf.) *Τυδεὺς ἐκ εὐφορβίου*· ταύτην λελέχθαι φασὶν διὰ τὸ ἀδιάθετον καὶ ἀπαίδευτον τοῦ Τυδέως. Τὴν γὰρ θυγατέρα Ἱππονόου Περίβοιαν Οἰνεὺς βιάζεται. Γνοὺς δὲ ταύτην ἔγκυον οὖσαν ὁ πατὴρ ὑφορβῷ παρέδωκε μετὰ τοῦ γεννωμένου παιδὸς τοῦ Τυδέως. Memorabile autem est, quod de hac fabula Pollux (IV, 111) memoriae mandavit his verbis: τῶν δὲ χορικῶν ἕν τι καὶ ἡ παράβασις, ὅταν ἃ ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ θέατρον βούλεται λέγειν, ὁ χορὸς παρελθὼν λέγῃ. ἐπιεικῶς δ' αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ κωμῳδοποιηταί, τραγικὸν δὲ οὐκ ἔστιν. ἀλλ' Εὐριπίδης αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. ἐν μέν γε τῇ Δανάῃ τὸν χορὸν τὰς γυναῖκας ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιήσας παρᾴδειν, ἐκλαθόμενος ὡς ἄνδρας λέγειν ἐποίησε τῷ σχήματι τῆς λέξεως τὰς γυναῖκας. καὶ Σοφοκλῆς δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκεῖνον ἁμίλλης ποιεῖ σπανιάκις, ὥσπερ ἐν Ἱππόνῳ. Quae quo modo intelligenda sint, docuimus ad Eurip. Fragm. p. 155. et ad Astydamant. fgm. IV (Trag. Graec. Fragm. Vol. III. p. 88. sq.) —

I. (287,)

Steph. Byz. v. *Ὤλενος*, πόλις Ἀχαΐας, καὶ Αἰτωλίας, θηλυκῶς λεγομένη. Σοφοκλῆς ἐν Ἱππόνῳ

Ἐξ Ὠλένου γῆς φορβάδος κομίζομαι.

II. (288.)

Clem. Al. Strom. VI, 2, 10. p. 742. Pott. Gell. N. A. XII, 11. et sine fabulae nomine Stob. Ecl. Phys. I, 8, 17. p. 230. Heer. (p. 84. ed. Gaisf.)

Πρὸς ταῦτα κρύπτε μηδέν, ὡς ὁ πάνθ' ὁρῶν
καὶ πάντ' ἀκούων πάντ' ἀναπτύσσει χρόνος.

Similes sententias habet Soph. OR. 1213. OC. 1452. fgm. 684.

III. (289.)

Orion. Anthologn. IV, 2. p. 46. ed. Schneidewin. ἐκ τοῦ Ἱππονόου Σοφοκλέους.

---

[16]) Fragmenta II. III. ad Periboeae graviditatem pertinere videntur.

Ι Ο Β Α Τ Η Σ.

De hoc dramate haec habet Asclepiades ap. Schol. Hom. Il. ζ', 155. Ἄντεια δὲ ἡ Προίτου γυνὴ ἐρασθεῖσα τοῦ Βελλεροφόντου ἐδεῖτο ὅπως αὐτῇ συνευνασθῇ. ὁ δὲ δεξιούμενος τὸ ὅσιον ἀντέλεγεν. Ἡ δὲ Ἄντεια δείσασα μὴ τῷ Προίτῳ προλαβὼν ἐξείποι τοὺς αὐτῆς ἔρωτας, ἔφθασε τὸν Βελλεροφόντην κατειποῦσα ὡς ἄρα εἴη βεβιασμένη πρὸς αὐτοῦ. Ὁ δὲ Προῖτος αὐτόχειρ μὲν οὐκ ἠβουλήθη τὸν Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι, πέμπει δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν πρὸς τὸν πενθερὸν Ἰοβάτην, ἀδοκήτως καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα γράμματα. Ὁ δὲ πολλοῖς αὐτὸν ἐγγυμνάσας ἄθλοις ὡς οὐχ ἑώρα φθειρόμενον, ὑπετόπησε τὴν κατ' αὐτοῦ στρατηγηθεῖσαν δεινὴν καταβολήν· τοσοῦτον γὰρ κακῶν ὄχλον τῇ δυνάμει κατηγωνίσατο. Ἔδωκε δὲ αὐτῷ πρὸς γάμον τὴν ἰδίαν θυγατέρα Κάσανδραν καὶ τῆς βασιλείας μοῖράν τινα . . . . . . Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν Τραγῳδουμένοις. Quae quum longe recedant cum ab iis, quae Euripides in Stheneboea (cf. Eurip. Fragm. p. 337. sq.) spectanda proposuit, tum ab iis, quae Apollodor. II, 3, 1., schol. Aristoph. Ran. 1075. et Hygin. fab. LVII narrant, fabulae Sophocleae argumentum iis contineri coniecit Welcker p. 417.

I. (285.)

Stob. CXIX, 6. Σοφοκλέους Ἰοβάτου.

Τὸν Ἀΐδαν γὰρ οὐδὲ γῆρας οἶδε φιλεῖν.

Chori verba esse videntur.

II. (286.)

Hesych. Ἀφύλλωτον πέτραν, ἄπορον, ἄδενδρον, οἷον λεωπετρίαν. Σοφοκλῆς Ἰοβάτῃ.

Ad hanc fabulam Fritzschius non improbabiliter refert fgm. 827.

ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ. Vide ΟΙΝΟΜΑΟΣ.

Ι Π Π Ο Ν Ο Ο Σ.

De Hipponoo haec tradit Apollod. I, 8, 4. Ἀλθαίας δὲ ἀποθανούσης ἔγημεν Οἰνεὺς Περίβοιαν τὴν Ἱππονόου. ταύτην δὲ ὁ μὲν γράψας τὴν Θηβαΐδα πολεμηθείσης Ὠλένου λέγει λαβεῖν Οἰνέα γέρας, Ἡσίοδος δὲ ἐξ Ὠλένου τῆς Ἀχαΐας ἐφθαρμένην ὑπὸ Ἱπποστράτου τοῦ Ἀμαρυγκέως Ἱππόνουν τὸν πατέρα πέμψαι πρὸς Οἰνέα πόρρω τῆς Ἑλλάδος ὄντα, ἐντειλάμενον ἀποκτεῖναι. Εἰσὶ δέ τινες οἱ λέγοντες, Ἱππόνουν ἐπιγνόντα τὴν ἰδίαν

θυγατέρα ἐφθαρμένην ὑπὸ Οἰνέως ἔγκυον αὐτὴν πρὸς τοῦτον ἀποπέμψαι. ἐγεννήθη δὲ ἐκ ταύτης Οἰνεῖ Τυδεύς. **Iis supplendis inservit Diod. Sic. IV, 35.** Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἱππόνουν ἐν Ὠλένῳ πρὸς τὴν θυγατέρα Περίβοιαν, φάσκουσαν αὐτὴν ἐξ Ἄρεος ὑπάρχειν ἔγκυον, διενεχθέντα πέμψαι ταύτην εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα καὶ παρακελεύσασθαι ταύτην ἀφανίσαι τὴν ταχίστην. Ὁ δ' Οἰνεὺς ἀπολωλεκὼς προσφάτως υἱὸν καὶ γυναῖκα, τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὴν Περίβοιαν ἀπέγνω, γήμας δ' αὐτὴν ἐγέννησεν υἱὸν Τυδέα. **At neque haec neque fragmenta[16]) sufficiunt ad tragoediae argumentum explorandum, neque Sophoclis dramati conveniunt, quae leguntur in Proverb. Vat. IV, 25. Bodlei. 916. (p. 114. ed. Gaisf.)** Τυδεὺς ἐκ εὐφορβίου· ταύτην λελέχθαι φασὶν διὰ τὸ ἀδιάθετον καὶ ἀπαίδευτον τοῦ Τυδέως. Τὴν γὰρ θυγατέρα Ἱππονόου Περίβοιαν Οἰνεὺς βιάζεται. Γνοὺς δὲ ταύτην ἔγκυον οὖσαν ὁ πατὴρ ὑφορβῷ παρέδωκε μετὰ τοῦ γεννωμένου παιδὸς τοῦ Τυδέως. **Memorabile autem est, quod de hac fabula Pollux (IV, 111) memoriae mandavit his verbis:** τῶν δὲ χορικῶν ἕν τι καὶ ἡ παράβασις, ὅταν ἃ ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ θέατρον βούλεται λέγειν, ὁ χορὸς παρελθὼν λέγῃ. ἐπιεικῶς δ' αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ κωμῳδοποιηταί, τραγικὸν δὲ οὐκ ἔστιν. ἀλλ' Εὐριπίδης αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. ἐν μέν γε τῇ Δανάῃ τὸν χορὸν τὰς γυναῖκας ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιήσας παρᾴδειν, ἐκλαθόμενος ὡς ἄνδρας λέγειν ἐποίησε τῷ σχήματι τῆς λέξεως τὰς γυναῖκας. καὶ Σοφοκλῆς δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκεῖνον ἁμίλλης ποιεῖ σπανιάκις, ὥσπερ ἐν Ἱππόνῳ. **Quae quo modo intelligenda sint, docuimus ad Eurip. Fragm. p. 155. et ad Astydamant. fgm. IV (Trag. Graec. Fragm. Vol. III. p. 88. sq.) —**

I. (287,)

Steph. Byz. v. Ὤλενος, πόλις Ἀχαΐας, καὶ Αἰτωλίας, θηλυκῶς λεγομένη. Σοφοκλῆς ἐν Ἱππόνῳ

Ἐξ Ὠλένου γῆς φορβάδος κομίζομαι.

II. (288.)

Clem. Al. Strom. VI, 2, 10. p. 742. Pott. Gell. N. A. XII, 11. et sine fabulae nomine Stob. Ecl. Phys. I, 8, 17. p. 230. Heer. (p. 84. ed. Gaisf.)

Πρὸς ταῦτα κρύπτε μηδὲν, ὡς ὁ πάνθ' ὁρῶν
καὶ πάντ' ἀκούων πάντ' ἀναπτύσσει χρόνος.

Similes sententias habet Soph. OR. 1213. OC. 1452. fgm. 684.

III. (289.)

Orion. Anthologn. IV, 2. p. 46. ed. Schneidewin. ἐκ τοῦ Ἱππονόου Σοφοκλέους.

---

16) Fragmenta II. III. ad Periboeae graviditatem pertinere videntur.

Σωτηρίας γὰρ φάρμακα οὐχὶ πανταχοῦ
βλέψαι πάρεστι· ἐν δὲ τῇ προμηθείᾳ
καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος.

Ita haec in codice leguntur. De quibus Schneidewinus egregie sic disputat: „Vs. 2 et 3 male inter se concinunt. Nec auctor sim, ut ἡ δέ τοι προμηθία rescripto contaminatio fiat. Quid multa? Hipponoi versus erant:

Σωτηρίας γὰρ φάρμακ' οὐχὶ πανταχοῦ
βλέψαι πάρεστιν, ἐν δὲ τῇ προμηθίᾳ.

Tum Orio attulerat haec ex Electra 978: ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν ἡ προμηθία καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος. Vox προμηθία librarii oculos calamumque in errorem pellexit. Fragmento ex Hipponoo allato fortasse adhaesit fgm. 716. vs. 3. προμηθία γὰρ κέρδος ἀνθρώποις μέγα."

IV. (290.)

Hesych. Ἀπαλέξασθαι, ἀποφυλάξασθαι. Σοφοκλῆς Ἱππόνῳ. cf. Soph. Ai. 166. et schol. ad h. l.

V. (291.)

Hesych. Ἀπαρθένευτος (cod. ἀπαρθίνευτος), ἀκέραιος, καθαρά. Σοφοκλῆς Ἱππόνῳ. Idem est in Bekk. An. Gr. p. 418, 11 sine Sophoclis loco.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Quum e fgm. I inter fabulae personas Clytaemnestram et Ulixem fuisse appareat, haud dubie recte Welcker (p. 107.) Sophoclem in universum idem argumentum, quod Euripides in Iphigenia Aulidensi expressit, tractasse coniecit et ad hanc fabulam locum (fgm. IV.) rettulit, qui tanquam ex Clytaemnestra fabula, quae neque unquam fuit neque esse potuit, citatus circumferebatur. Quibus in rebus autem Sophocles ab Euripide, quibus ab Aeschylo eadem historia uso discesserit, neque ex fragmentis neque aliunde cognosci potest: sed fortasse Hyginus (fab. XCVIII) Sophoclis fabulam ante oculos habuit, quum nonnulla aliter, quam in Euripidis tragoedia reperiuntur, tradiderit. Cuius verba haec sunt: „*Agamemnon cum Menelao fratre aliisque delectis ducibus, Helenam uxorem Menelai, quam Alexander Paris avexerat, repetitum Troiam cum irent, in Aulide tempestas eos ira Dianae retinebat, quod Agamemnon in venando cervam eius violavit, superbiusque in Dianam est locutus. Is cum haruspices convocasset et Calchas se respondisset aliter expiari non posse, nisi Iphigeniam filiam Agamemnonis immolasset: re audita Agamemnon recusare coepit. Tunc Ulysses eum consiliis ad rem pul-*

chram transtulit. Idem Ulysses cum Diomede ad Iphigeniam missus est adducendam. Qui cum ad Clytaemnestram matrem eius venissent, ementitur Ulysses eam Achilli in matrimonium dari. Quam cum in Aulidem adduxisset et parens eam immolare vellet, Diana virginem miserata est, et caliginem eis obiecit, cervamque pro ea supposuit: Iphigeniamque per nubes in terram Tauricam detulit ibique templi sui sacerdotem fecit."

I. (292.)

Phot. Lex. p. 410, 11. Suid. v. πενθερά. — Σοφοκλῆς δὲ τὸ ἔμπαλιν. εἶπε γὰρ πενθερὸν τὸν γαμβρὸν ἐν Ἰφιγενείᾳ. Ὀδυσσεύς φησι πρὸς Κλυταιμνήστραν περὶ Ἀχιλλέως·

σὺ δ' ὦ μεγίστων τύγχανουσα πενθερῶν.

ἀντὶ γαμβρῶν. Huc respexit Etym. M. 220, 40. v. γάμος. — Ad usum pluralis pro singulari probandum Welcker conferri iubet Aesch. Pers. 140. 217. τοῖς τεκοῦσι (de matre). Eum. 100. Eurip. Iphig. Aul. 938. fgm. 112. Soph. Ai. 1294. Pind. Dithyr. 1. Dissen. ad Ol. IX, 56. Mus. Rhenan. ed. Niebuhr. III. p. 123. His adde: Aesch. fgm. 140. Eurip. fgm. 798. Valck. ad Hippol. 11. Elmsl. ad Med. 323. p. 138. not. 9. Alcman. fgm. 41. Bergk. (cf. Philolog. I. p. 442.) Pind. Isthm. VII, 35.

II. (293.)

Stob. XXX, 6. Σοφοκλέους Ἰφιγενείας·

Τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή.
[θεὸς δὲ τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται.]

Duo esse videntur fragmenta. Vs. 2. Paris. A. θεὸς γάρ. Idem vs. extat apud Apostol. VIII, 84. b. (Arsen. XXIX, 81. p. 287. Walz.) p. 455. Leutsch. c. l. Σοφοκλέους et inter sententias monostich. Menandr. 242. ubi ἀργοῖσιν est. Menandro vero tribui videtur in vet. cod. Vindob. teste Gaisfordo (Addend. ad Stob. Ecl. p. 869.).

III. (294.)

Athen. XII. p. 513. D. ὁμοίως φησὶ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰφιγενείᾳ·

Νόει πρὸς ἀνδρὶ, σῶμα πουλύπους ὅπως
πέτρᾳ, τραπέσθαι γνησίου φρονήματος.

Porso (Miscell. p. 243.) corrigi iubet νοῦν δεῖ πρὸς κτλ. et sic explicat: δεῖ τὸν νοῦν πρὸς ἀνδρὶ τραπέσθαι ἀπὸ τοῦ γνησίου φρονήματος, ὥσπερ πουλύπους τὸ σῶμα τρέπεται ἀπὸ τοῦ γνησίου χρώματος. Parum probabiliter. Scripsit igitur Th. Bergkius: (de fragm. Soph. p. 15): νόει πρὸς ἀνδρὶ σχῆμα, πουλύπους κτλ. Quam coniecturam bene redarguit Pflugkius (Sched. crit. Gedani, 1835. p. 36.) sed quod ipse proposuit: δεινοῦ πρὸς ἀνδρὸς, γνῶμα πουλύπου τρόποις παρεκτραπέσθαι κτλ. h. e. *callidi hominis est, mutare animum polypi*

more et ab sua velut in alienam indolem invertere" cum propter correctionis violentiam tum propter sententiam displicet. Ahrens proposuit: Ἀεὶ πρὸς ἀνδρί, κτλ. Sed nihil utique mutandum est, quum codicum scriptura optimam sententiam praebeat, nec viri docti quidquam mutassent, si Porsoni locum intactum relinquere placuisset. De re, quam Sophocles respicit, vide quae ad Ionis fgm. 42 (Vol. III. p. 39.) disputavimus.

IV. (295.)

Erotian. p. 62. Ἀνταῖον θεόν (vulg. ἀντεόνθεον), τὸν βλάβης ὑπονοούμενον αἴτιον ἔσεσθαι ἄνθρωπον (ἀνθρώποις Welcker; sed fortasse ἄνθρωπον ad sequentia pertinet.). ἀνταῖον δ' ἐκαλοῦν οἱ παλαιοὶ τὸν σώφρονα, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Κλυταιμνήστρᾳ λέγων· „τὸν δὲ ἀνταῖον περιδινέοντα οὐχ ὁρᾶτε, καὶ δεῖμα προσπνέοντα (cod. Cantabrig. προσπαίοντα) ἀνταίας θεοῦ." De quo loco Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 77.) monuit, duo afferri ab Erotiano videri fragmenta (particula καὶ disiuncta,), quorum in unoquoque ἀνταῖος eandem h. e. primariam significationem teneat: si igitur prudentiae notio priori fragmento insit, eam in altero pariter in aliquo vocabulo esse quaerendam. Tale esse censet περιδινέοντα, quod mutandum sit in περιδηνεύοντα, *callidum esse*, quodque etiam aliis scriptoribus restituendum sit. Itaque scribendum esse: τὸν δ' ἀνταῖον περιδηνεύοντά θ' ὁρᾶτε, alterum vero fragm., quod ad Polyidum propter fgm. 375. referendum sit, sic esse corrigendum: καὶ δεῖμα προσπνέοντα τἀνταίας θεοῦ, in quo agi dicit de aliquo Hecatae terrore, quippe quae Ἀνταία appellata sit teste Hesych. Ἀνταία (Aesch. fgm. 212.). In extremis ut rectissime disputaverit vir doctissimus (cf. Etym. M. p. 111, 46. Ἀνταία, ἡ Ῥέα, παρὰ τὴν ἄντην. ὅτι τοῖς Τελχῖσιν ἐναντία ἐγένετο. — — καὶ ἀνταῖος ὁ βλάβης αἴτιος. Ἀνταία καὶ ἡ Ἑκάτη ἐπιθετικῶς. cf. p. 388, 36.), tamen reliqua non possunt probari. Ac primum quidem, num Erotianus duos locos attulerit, quamvis etiam mihi persuasum sit, dubitari tamen potest: multo incertius autem, ne dicam incredibile est, in verbis Sophocleis prudentiae notionem quaerendam esse, quamvis Erotianus scripserit: ἀνταῖον δ' ἐκαλοῦν οἱ παλαιοὶ τὸν σώφρονα: nam manifesto his verbis sive corruptela (ut κακόφρονα vel Welckero auctore ὀλοόφρονα vel simile quid pro σώφρονα corrigendum sit) [17]) sive gravis error insidet. Deinde vix recte restituta sunt verba: καὶ δεῖμα κτλ.; quamquam probare non possum, quod Welck. totum locum tanquam plane sanum sic exhibuit:

τὸν δ' Ἀνταῖον
περιδινέοντ' οὐχ ὁρᾶτε
καὶ δεῖμα προσπέοντ'
Ἀνταίας θεοῦ;

---

[17]) Omnino Erotianum corruptelis erroribusque redundare patet ex fgm. 124. 183. 226. 274. 500. 516.

Dubito enim, num προσπνεῖν eadem ratione, qua simplex πνεῖν, usurpari possit. Quum praeterea Cod. Cantabrig. προσπαίοντα praebeat, scribendum esse mihi videtur:

[καὶ] δεῖμα πρόσπαιον τόδ' Ἀνταίας θεοῦ.

cf. Aesch. Ag. 338. εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά. In priori fgm. nescio an scribendum sit θεὸν δ' ἀνταῖον κτλ. Lobeckius (diss. de antiphr. p. 307.) olim correxit: τὴν ἀνταίαν πῦρ δονοῦσαν οὐχ ὁρᾷς, postea (Pathol. I. p. 162. not. 14.) vero in eius locum τὴν ἄγχιμον δὲ κτλ. substitui posse dixit. Sed neutrum probari potest. — Cur locus huc relatus sit, supra expositum est.

V. (296.)

Erotian. v. ὕποφρον. cf. fgm. 226.

VI. (297.)

Hesych. Ἀκρουχεῖ, ἄκρον ἔχει. Ἄκρον δὲ ὄρος (cod. ὄρους.) τῆς Ἀργείας, ἐφ' οὗ Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἱδρύσατο Μελάμπους, καθάρας (cod. καθαρᾶς) τὰς Προιτίδας, ἤγουν ταῖς Χάρισι. Σοφοκλῆς Ἰφιγενείᾳ. Iure Ellendt. (Lex. I. p. 60.) verbum ἀκρουχεῖν in dubitationem vocavit, sed in reliquis, quae scripsit, quum scriptura (Ἄκροι δὲ) typothetae errore (cf. Schowii adnot.) depravata uteretur ceteraque Hesychii verba negligeret, haud probabiliter disputavit. Fortasse corrigendum est, si verba ad Dianam pertinuerunt: Ἀκροῦχε, ἄκρον ἔχουσα.

VII. (298.)

Hesych. Ἀπυνδάκωτος. (cf. fgm. 569.) — Σοφοκλῆς ἐν Ἰφιγεγενείᾳ πύνδακα τοῦ ξίφους τὴν λαβὴν ἔφη. Eadem omisso fabulae nomine habent Suid. v. πύνδαξ et Eustath. p. 870, 28.

VIII. (299.)

Hesych. Βασίλη, (cod. βασιλ ἢ βασίλεια), βασίλεια. Σοφοκλῆς Ἰφιγενείᾳ. Formam vocis βασίλη adnotavit Steph. Byz. v. ἀγάμεια· ὡς πρέσβεια πρέσβη, καὶ τὸ βασίλεια κατὰ συναλοιφὴν βασίλη, οὕτως Ἀγάμειά Ἀγάμη· δύναται δὲ καὶ Ἀγάμεια ἐκ τοῦ Ἀγάμη, ὡς τὸ Πηνελόπεια ἐκ τοῦ Πηνελόπη.

Ad hanc fabulam praeterea a quibusdam refertur fgm. 300.

Ι Φ Ι Κ Λ Η Σ. *

A Schol. Soph. (fgm. I) quum Ἰφικλῆς commemorari videatur, fuerunt, qui Sophocli *Iphiclem* tragoediam tribuerent et ad eam locos referrent (fgm. II. III.) qui ex Ἰοκλέους fabula citantur. Inter illos Brunckius Iphiclem, Herculis fratrem, rectius autem Boeckhius

more et ab sua velut in alienam indolem invertere rectionis violentiam tum propter sententiam dis posuit: Ἀεὶ πρὸς ἀνδρί, κτλ. Sed nihil utique codicum scriptura optimam sententiam pr quidquam mutassent, si Porsoni locum int set. De re, quam Sophocles respicit, (Vol. III. p. 39.) disputavimus.

IV. (29

Erotian. p. 62. Ἀνταῖον δὲ ὑπονοούμενον αἴτιον ἔσεσθαι ἄν fortasse ἄνθρωπον ad sequenti λαιοὶ τὸν σώφρονα, ὡς καὶ Σοφ ἀνταῖον περιδινέοντα (cod. Cantabrig. προσπαῖον Bergkius (in Zimmerma afferri ab Erotiano vid rum in unoquoque ἀ teneat: si igitur pru pariter in aliquo v δινέοντα, quod mut etiam aliis scri τὸν δ' ἀνταῖον ad Polyidum dum: καὶ δ Hecatae Ἀνταία vir dor ἄντην αἴτι lir ...

..., ...φ πιεῖν, παῖδα γεν- ...μπους τὴν μὲν μάχαιραν εὗρε, ...ἡμέρας δέκα δέδωκε πιεῖν, καὶ παῖς αὐτῷ ...ρόας εἰς Πύλον ἤλασε καὶ τῷ ἀδελφῷ τὴν Νη- ...δωκε, καὶ μέχρι μέν τινος ἐν Μεσσήνῃ κατῴκει, ὡς ...γυναῖκας ἐξέμηνε Διόνυσος, ἐπὶ μέρει τῆς βασιλείας ἰασά- ..., ἐκεῖ μετὰ Βίαντος κατῴκησε. cf. Hom. Od. XI, 287. sq. ...IV, 36, 3. Schol. Theocr. III, 43. Prop. II, 3, 51. sq. Hoc argumentum Sophoclem sibi sumpsisse tractandum Welckero p. 430 propterea probabile videtur, quod Schol. Apollon. I, 54. τοῦτον [τὸν Ἴφικλον] Ἡσίοδος ἐπὶ πυρίνων ἀθέρων τρέχειν φησί, Δημάρατος δὲ ἐπὶ τῆς θαλάσσης scripserit: nam Demaratum composuisse Τραγῳδούμενα, ex quibus in Scholia ista aliquid transisse videatur, quod ad Colchides (cf. fgm. 513.) spectet. — Alii vero, inter quos primus Brunckius ipse, nuper etiam Bergkius, Dindorfius et Ahrens fuere, Ἰφικλέους et Ἰοκλέους nomina in Οἰκλέους mutanda esse et fabulae argumentum iis contineri censuerunt, quae tradit Apollod. III, 7, 5. Ἀλκμαίων ... χρήσαντος Ἀπόλλωνος αὐτῷ τὴν μητέρα ἀπέκτεινεν . . . . . Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν Ἐρινὺς τοῦ μητρῴου φόνου, καὶ μεμηνὼς πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν κτλ. Οἰκλῆς enim fuit Amphiarai pater teste Hom. Od. XI, 244. Aesch. Sept. 611. Eur. Suppl. 925. Paus. 6, 17, b. Apollod. I, 8, 2. — Utri rectius iudicaverint, nos discernere non audemus.

I. (300.)

Schol. Soph. OC. 791. Φοίβου τε καὐτοῦ Ζηνός.) δοκεῖ γὰρ ὁ Ἀπόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμούς, ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ

(fgm. 81.) Boeckhius l. c. correxit: ἐν Ἰφικλεῖ α', Guil. Dindorfius ἐν Ἰφιγενείᾳ, Bergkius (in Zimmerm. Diar. 79.) ἐν Οἰκλεῖ.

II. (301.)

ὶ τύλη δὲ παρ' Εὐπόλιδι ἔστιν ἰάζοντι ἐν τοῖς Κό-
ὀφοκλεῖ ἐν τῷ Ἰοκλεῖ λέγοντι·

ἀλλὰ καὶ λινορραφῆ

ad Anth. Gr. IX. p. 474 corrigi iussit
η. Bergk. l. c. Οἰκλεῖ.

302.)

ὶ πράξειας

...ιον ἐξ Ἰοκλέους. Gotthold. Ἰοβά-

...ndem fabulam praeterea male rettulerunt fgm. 831.

ΙΧΝΕΥΤΑΙ ΣΑΤΥΡΟΙ.

Huius fabulae quale fuerit argumentum ignoramus. Sunt quidem, quid id ab eo, quod Aeschylus in *Europa* s. *Caribus* tractaverit, non discrepuisse et Ἰχνευτὰς satyros fuisse Europam indagantes putent, sed ne de Aeschyleae quidem fabulae argumento constat. Verum etiamsi constaret, non satis intellegeretur, cur satyri illinc Ἰχνευταὶ dicti essent et quid rei omnino cum Europa habuissent. Quam ob rem Ahrens (Fgm. Soph. p. 364.) argumentum ad Polyidum vatem pertinuisse censet. „In qua tragoedia, inquit, ut vates, quibus, quod Minos postulavit, explorandum fuit, adhibiti sunt, ita investigatores non minus apte in fabula satyrica exhiberi potuerunt, qui aut filium a Minoe amissum aut fructum ab oraculo editum investigarent. Facetiae fortasse ex eo, quod inter fragmenta relatum est, captae sunt, quod quum fructum illum mirabilem mori quaererent, in brassicam inciderunt gaudioque repertae herbae excitati saltationem illam incipiebant, quae a Photio et Suida memoratur." Sed mihi satyros ad indagandum filium Minois amissum adhibitos esse haud veri simile videtur, quamquam ipse non habeo, quod de hoc dramate statuam.

I. (303.)

Pollux. X, 34. *μέρη δὲ κλίνης ἐνήλατα καὶ ἐπίκλιντρον, τὸ μέν γε ἐπίκλιντρον ὑπὸ Ἀριστοφάνους εἰρημένον· Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἰχνευταῖς σατύροις ἔφη „ἐνήλατα ξύλα τρίγομφα διατορεῦσαί σε δεῖται.“* Vario modo haec a viris doctis correcta sunt. Salmasius: *ἐνηλάτων* (vel *εἰς ἐνηλάτα*) | *ξύλα τρίγομφα διατορῶσαι δεῖ τάδε.* Hemsterhusius: *ἐν ξ. τριγόμφοις διατορεῦσαι δεῖ.* Valck. ad Phoeniss. 1186. eiecta voce *ξύλα* proposuit:

ἐνήλατα τρίγομφα διατορεῖν σε δεῖ,

Guil. Schneider: *ἐν. ξ. τρ. διατορεύσασθαί σε δεῖ* syllabam *θαι* olim omissam, deinde in margine adiectam a librario inconsiderato postea cum voce *δεῖ* connexam esse dicens. Lobeckius ad Phryn. p. 178. *ἐνήλατα (ξυλουργὲ) γόμφοις διατορεῖν σε δεῖ* vel *ἐνήλατα ξυγγόμφα διατρῆσαί σε δεῖ.* Quarum emendationum quae proxime ad verum accedat haud facile est ad dicendum: nescio tamen an maxime probanda sit Salmasii correctio, dummodo *διατορεῖν σε* pro *διατορῶσαι* scripseris. De v. *ἐνήλατα* vide Lobeck. l. c.

II. (304.)

Athen. II. p. 62. F. *Ἀττικοὶ δ' εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅρμενον τὸν ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξηνθηκότα· Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς*

κἀξορμενίζει κοὐκ ἐπισχολάζεται
βλάστῃ.

παρὰ τὸ ἐξορούειν καὶ βλαστάνειν. Huc etiam respexit Eustath. p. 899, 17. *Ὅρμενος ὁ κράμβης ἀσφάραγος παρὰ Ἀττικοῖς διὰ τὸ ἐξορούειν καὶ βλαστάνειν, ἤγουν ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξηνθηκώς. ὅθεν καὶ τὸ ἐξορμενίζω ῥῆμα. Σοφοκλῆς· „κἀξορμενίζειν οὐκ — βλάστῃ.“ τουτέστιν οὐ σχολὴν ἡ βλάστη ἔχει, ἀλλὰ δηλονότι ὁρμᾷ εἰς αὔξην, καθὰ τὰ ἐξορμενίζοντα φυτά.* cf. Hesych. *ἐξορμενίζεις, ἐκκεκαύληκας, ἐκκέχυσαι.*

III. (305.)

Phot. p. 489, 1. *Ῥικνοῦσθαι, τὸ διέλκεσθαι καὶ παντοδαπῶς διαστρέφεσθαι κατ' εἶδος· λέγεται δὲ καὶ ῥιγνοῦσθαι* (Suid. rectius *ῥικνοῦσθαι*) *τὸ καμπύλον γίγνεσθαι ἀσχημόνως, καὶ κατὰ συνουσίαν καὶ ὄρχησιν κάμπτοντα τὴν ὀσφῦν. Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς.* cf. Polluc. IV, 99. *ῥικνοῦσθαι, ὅπερ ἦν τὸ τὴν ὀσφὺν φορτικῶς περιάγειν.* Priora habet etiam Hesych. s. v. Cf. fgm. 983 (a Brunckio haud recte ad hanc fabulam relatum.)

ΙΩΝ. Vide *ΚΡΕΟΥΣΑ.*

ΚΑΜΙΚΙΟΙ = ΜΙΝΩΣ.

Cum ex fabulae titulo, tum ex fragm. III, quo Daedali et adolescentis ab eo interemti mentio facta est, Brunckius bene intellexit, fabulae argumentum iis contineri, quae tradidit Diod. Sic. IV, 77, 6. sqq. *Τὸν δὲ Δαίδαλον ἐκ τῆς νήσου ταύτης ἐκπλεύσαντα κατενεχθῆναι τῆς Σικελίας πρὸς χώραν ἧς βασιλεύοντα Κώκαλον ἀναλαβεῖν τὸν Δαίδαλον, καὶ διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ δόξαν ποιήσασθαι φίλον ἐπὶ πλεῖον. — Δαίδαλος δὲ παρὰ τῷ Κωκάλῳ καὶ τοῖς Σικανοῖς διέτριψε πλείω χρόνον, θαυμαζόμενος ἐν τῇ κατὰ τὴν τέχνην ὑπερβολῇ. — — Μίνως δὲ ὁ τῶν Κρητῶν βασιλεὺς θαλαττοκρατῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, καὶ πυθόμενος τὴν Δαιδάλου φυγὴν εἰς τὴν Σικελίαν, ἔγνω στρατεύειν ἐπ' αὐτήν. Παρασκευασάμενος δὲ δύναμιν ναυτικὴν ἀξιόλογον, ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Κρήτης, καὶ κατῆρε τῆς Ἀκραγαντίνης εἰς τὴν ἀπ' ἐκείνου Μινῴαν καλουμένην. Ἀποβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν καὶ πέμψας ἀγγέλους πρὸς Κώκαλον τὸν βασιλέα, ἐξήτει τὸν Δαίδαλον εἰς τιμωρίαν. ὁ δὲ Κώκαλος εἰς σύλλογον προσκαλεσάμενος καὶ πάντα ποιήσειν ἐπαγγειλάμενος ἐπὶ τὰ ξένια παρέλαβε τὸν Μίνω. Λουομένου δ' αὐτοῦ, Κώκαλος μὲν παρακατασχὼν πλείονα χρόνον ἐν τῷ θερμῷ τὸν Μίνω διέφθειρε, καὶ τὸ σῶμα ἀπέδωκε τοῖς Κρησὶ, πρόφασιν ἐνεγκὼν τοῦ θανάτου, διότι κατὰ τὸν λουτρῶνα ὠλίσθηκε καὶ πεσὼν εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ ἐτελεύτησε.* His supplendis inserviunt Callimachus et Philostephanus ap. schol. Hom. Il. II, 145, Ovid. Met. III, 261. Ib. 291., Sil. Ital. XIV, 43. Conon. Narrat. 25. Agatharchid. de mari rubr. p. 8. ed. Huds. Paus. VII, 4, 6. Schol. Pind. Pyth. VI, 4. Nem. IV, 95. Hygin. fab. XL, XLIV., qui Minoem a Cocali filiabus, quibus ex vetere more balneorum cura commissa erat (cf. Athen. I. p. 10. E.) aqua fervida interfectum esse narrant. Ab iis Zenobius (IV, 92,) Cocali filias non aqua, sed pice fervente Minoem necasse dicens paullulum recedit. Cuius narratio a tragoediae aeque aliena videtur atque perfidia illa, quam Diodorus Cocalo assignavit. Ceterum quo modo Sophocles fabulam conformaverit nescimus, et ne hoc quidem satis constat, num recte ad hanc fabulam a viris doctis fragmentum (V) referatur, quod e *Sophoclis Minoe* citatur, quum Minos haud dubie etiam in *Daedalo* et in *Μάντεσι* partes tenuerit, nisi forte *Camicii* fabula a *Daedalo* omnino non diversa fuit. Vid. ad Daedal. argum.

I. (306.)

Athen. III. p. 86. C. *τῶν στραβήλων μνημονεύει καὶ Σοφοκλῆς ἐν Καμικίοις* (codd. *καμικοῖς*) *οὕτως*

Ἁλίας στραβήλου τῆσδε, τέκνον, εἴ τινα
δυναίμεθ' εὑρεῖν.

II. (307.)

Athen. IX. p. 388. F. *Πέρδιξ. τούτων πολλοὶ μὲν μέμνηνται, ὡς*

καὶ Ἀριστοφάνης. τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτῶν ἔνιοι συστέλλουσι τὴν μέσην συλλαβὴν, ὡς Ἀρχίλοχος „πτώσσουσαν ὥστε πέρδικα.“ οὕτω καὶ ὄρτυγα καὶ χοίνικα, πολὺ δέ ἐστι τὸ ἐκτεινόμενον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· Σοφοκλῆς Καμικίοις (libri *καμικοῖς*).

Ὄρνιθος ἦλθ' ἐπώνυμος
Πέρδικος ἐν κλεινοῖς Ἀθηναίων πάγοις.

De re cf. fgm. III. De duplici mensura, quam *πέρδιξ* in casibus obliquis obtinet, nuper disputavit A. Nauckius (Aristoph. Byz. fgm. p. 184.).

III. (308.)

Mich. Apost. XIV, 17. p. 610. ed. Leutsch. Arsen. XLIII, 44. Phot. p. 413, 11. et Suid. s. v. *Πέρδικος ἱερόν, παρὰ τῇ ἀκροπόλει. Εὐπαλάμῳ γὰρ ἐγένοντο παῖδες Δαίδαλος καὶ Πέρδιξ, ἧς υἱὸς Καλὸς, ᾧ φθονήσας ὁ Δαίδαλος τῆς τέχνης ἔρριψεν αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκροπόλεως. ἐφ' ᾧ ἡ Πέρδιξ ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. Ἀθηναῖοι δὲ αὐτὴν ἐτίμησαν. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Καμικίοις* (codd. *Κωμικοῖς*) *τὸν ὑπὸ Δαιδάλου ἀναιρεθέντα Πέρδικα εἶναι τοὔνομα.* Cf. fgm. II. Adolescens a Daedalo interfectus a plerisque scriptoribus (Hellanic. ap. Eur. Or. 1643. Apollod. III, 15, 8. Diod. l. c. Paus. I, 21, 6. 26, 5. VII, 4, 5. Luc. Pisc. 42.) *Τάλως* vel *Ταλαὸς*, Perdicis filius, vocatur, sed Perdicis nomen ei tribuunt etiam Ovid. Met. VIII. 237. sq. Serv. ad Virg. Georg. I, 143. Aen. I, 14. Hygin. fab. XXXIX (coll. CCXLIV. CCLXXI.) „*Daedalus Euphemi filius, qui fabricam a Minerva dicitur accepisse, Perdicem sororis suae filium propter artificii invidiam, quod is primum serram invenerat, summo tecto deiecit. Ob id scelus in exilium ab Athenis Cretam ad regem Minoem abiit.*“ Probabiliter Welcker p. 433 Minoem Daedalo illud scelus apud Cocalum exprobrasse ac beneficia, quae ille a se accepisset, enumerasse coniecit.

IV. (309.)

Hesych. *Κωχεύουσιν, ὀχοῦσι, μετεωρίζουσι. πιστοί με σοφοκλῆς καμίκην κωχεύουσιν ἐμφοραιδέσμας.* Ita cod. Quae Schowius sic correxit: *Σοφοκλῆς Καμικίοις.*

πιστοί με κωχεύουσιν ἔμφρουρον δέμας.

simulque hoc versu aliisque cum eo olim coniunctis Daedalum modum exposuisse monuit, quo a vinculis suorum ope liberatus ad Cocalum Camici regem fugisset. Paullo emendatior vero locus extat in Etym. MS. (apud Ruhnkenium in Auctario) et in Etym. Gr. Paris. in Cram. Anecd. Gr. Paris. IV. p. 52, 19. *κωχεύουσιν, ὀχοῦσι, μετεωρίζουσι. Σοφοκλῆς Καμικοῖς* (*Κωμικοῖς* Etym. Cram.) „*πιστοί με κοχεύουσιν ἐν φορᾷ* (*ἐνφορᾷ* Cram.) *δέμας.*“ Ruhnkenio *ἀμφορεῖ* placuit coll. Hesychii glossa: *ἀμφορεῖ, τῷ* (cod. *ἀμφορείῳ*) *φορτίῳ.* Sed genuinam scripturam revocavit Dindorfius scribendo:

πιστοί με κωχεύουσιν ἐν φορᾷ δέμας.

Daedalum de alis loqui, quarum auxilio e carcere fugerit, coniecit Welck. l. c.

V. (310).

Clem. Alex. Strom. VI, 2. § 10. p. 741. P. *Σοφοκλῆς ἐν Μίνῳ.*

Οὐκ ἔστι τοῖς μὴ δρῶσι σύμμαχος τύχη.

De hoc fragm. vide quae supra disputavimus.

Praeterea Dindorfius Gaisfordo auctore male in hanc fabulam intulit Euripidis fgm. 908.

ΚΗΔΑΛΙΩΝ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Quid in hac fabula expresserit poeta, nescimus, quum ne constet quidem, quis ille fuerit Cedalio, cuius nomine ea inscripta fuit. Welcker huc pertinere censet ea, quae tradunt Eratosth. Cataster. 32 Schol. Nic. Ther. 15. Hygin. Poet. Astr. II, 34. „*Hunc* (sc. Orionem) *Hesiodus Neptuni filium dicit, ex Euryale Minois filia natum. Concessum autem ei, ut supra fluctus curreret ut in terra.* — — *Hic dicit Thebis Chium venisse et Oenopionis filiam* (*Μερόπην* Eratosth. *Ἀερόπην* Schol. Nic.) *Meropen per vinum cupiditate incensus compressisse: pro quo facto ab Oenopione excaecatus et de insula eiectus existimatur Lemnum ad Vulcanum pervenisse et ab eo quendam ducem Cedaliona* (sic etiam Schol. Nic. addens: *ἕνα τῶν θεραπόντων.* *Ἠνδαλίωνα* Eratosth. *Κυδαλίωνα* Schol. Arat. 322. Eratosth. addit: *τὸν αὐτοῦ οἰκεῖον οἰκέτην.*) *nomine accepisse: quem collo ferens* [18]) *ad Solem venisse, et ab eo sanatus, ut se ulcisceretur, Chium revertisse: Oenopiona autem a civibus sub terra custoditum esse.*“ Nec prorsus alienus sane a satyris est caecus Orio a Cedalione portatus; quamquam intelligi nequit, quomodo Cedalionis nomine fabula inscribi potuerit. Itaque Ahrens eius argumentum iis contineri censet, quae tradit Eustath. p. 987, 8. *Τεκοῦσα δὲ* (*Ἥρα*) *τὸν Ἥφαιστον προσποιήσατο δίχα μίξεως τεκεῖν καὶ Κηδαλίωνι τῷ Ναξίῳ ἐκεῖνον παρέδωκε διδάξαι χαλκευτικήν.* Vulcanum enim a Cedalione ministris suis i. e. satyris, ut ab iis doceretur, traditum esse putat. Rem dignoscant alii.

---

[18]) Picturam huc spectantem commemorat Lucian. *περὶ οἴκου.* (III. p. 206), *ταύτῃ ἕπεται παλαιά τις ἄλλη γραφή. Ὠρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα τυφλὸς ὤν. ὁ δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν ἐποχούμενος.*

καὶ Ἀριστοφάνης. τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτῶν ἔνιοι
συλλαβὴν, ὡς Ἀρχίλοχος „πτώσσουσαν ὥστε πέρδικ
χοίνικα, πολὺ δέ ἐστι τὸ ἐκτεινόμενον παρὰ το
κίοις (libri καμικοῖς).

Ὄρνιθος ν
Πέρδικος ἐν κλεινοῖς Ἀ

De re cf. fgm. III. De duplici
obliquis obtinet, nuper disputavi
p. 184.).

ν (cod.

Σοφοκλῆς

ηδαλίωνα ἐστὶ

Mich. Apost. XIV,
Phot. p. 413, 11. et S
Εὐπαλάμῳ γὰρ ἐγένοντ
φθονήσας ὁ Δαίδαλος
ᾧ ἡ Πέρδιξ ἑαυτὴν
δὲ ἐν Καμικίοις (
εἶναι τοὔνομα.
risque script
Diod. l. c.
λως vel T
buunt
143.
„Dr
P

Schol. Plat. p. 323. Suid. s. v. Greg. 19. ed. Leutsch. Λευκὴ στάθμη· ἐπὶ τῶν μιουμένων· ἢ ἐπὶ τῶν (κἂν τούτῳ Greg. Cypr.) μηδὲν γὰρ ἐν τοῖς λευκοῖς λίθοις στάθμη λευκὴ οὐ δύναται δει- (ἡ) τὸ μὴ παραλλάττειν, καθάπερ ἡ διὰ τῆς μίλτου γιγνομένη· ὡς ... Greg. Cypr.) Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι·

Τοῖς μὲν λόγοις τοῖς σοῖσιν οὐ τεκμαίρομαι
οὐ μᾶλλον ἢ λευκῷ λίθῳ λευκὴ στάθμη.

Eadem sed omisso vs. 2 habet Arsen. Viol. p. 334. ed. Walz. — Vs. 2 Bergkius correxit: ἢ 'ν λευκῷ κτλ.

IV. (314.)

Phot. p. 338, 15. Suid. s. v. Ὄνου σκιά. καὶ περὶ ὄνου σκιᾶς. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι.

Ὅτι ἄν τι γίγνηται, τὰ πάντ' ὄνου σκιά.

Apud Phot. est γίνηται, apud Suid. γένηται. Brunckius correxit: ὅτι ἂν γένηται, ταῦτα πάντ' κτλ. Dobreus: ὅταν γένηται ταῦτα, πάντ' κτλ. Bernhardyus ad Suid. ὅτι ἂν περιγίγνηται κτλ. Equidem nescio an fuerit: [γιγνώσκων] ὅτι, | ἐάν τι γίγν. κτλ.

V. (315.)

Hesych. Αὐτοκτίστους δόμους, οὐ κατεσκευασμένους, ἀλλ' ἐκ ταὐτομάτου γεγενημένους, ἢ τοὺς οὐκ οἰκουμένους. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι. cf. Etym. M. p. 173, 40. αὐτοκτίσται. (sic.) οὐ κατασκευασταί, ἀλλ' αὐτοκτίσται. Non opus erat Salmasii emendatione αὐτοκτίτους, quam frustra Blomf. Gloss. ad Aesch. Prom. 309. defendit et Dindorfius recepit.

'us in adnot. ad Etym. M. p. 753, 7. (v. Τερθρεία) haec
'd. Voss. τερθρία. πνοή) ἀγροῖς τερθρία μέντοι πνοὴ διὰ
cod. Marc. ἀγροῖς τερθρία πνοὴ διὰ τοῦ ι ἡ ὀπισθία.
'νραξ. Locus videtur sumtus ex Sophoclis Ceda-
extrico."

Χ Ι Δ Ε Σ.

'llon. Rhod. III, 1040 tradit: Σοφο-
ν Μήδειαν ὑποτιθεμένην τῷ Ἰάσωνι
περὶ τοῦ ἄθλου δι' ἀμοιβαίων, tum ex
olchide actam esse et Aeetam inter perso-
.., dramatis argumentum iis contineri probabile est,
..it Apollod. I, 9, 23. παραπλεύσαντες δὲ (sc. οἱ Ἀργοναῦται) ..ωδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον. οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστι γῆς. καθορμισθείσης δὲ τῆς νηὸς ἧκε καὶ πρὸς Αἰήτην Ἰάσων, καὶ τὰ ἐπιταγέντα ὑπὸ Πελίου λέγων παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ, ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ οὗτοι ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἳ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στομάτων ἐφύσων. τούτους αὐτῷ ζεύξαντι ἐπετάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας. εἶχε γὰρ λαβὼν παρ' Ἀθηνᾶς τοὺς ἡμίσεις ὧν Κάδμος ἔσπειρεν ἐν Θήβαις. ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναιτο τοὺς ταύρους καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει. ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Εἰδυίας, τῆς Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. δεδοικυῖα δὲ μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ, κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο, καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν, ἐὰν ὀμόσῃ αὐτὴν ἕξειν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται (Huc pertinet fgm. III.). ὀμόσαντος δὲ Ἰάσονος φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῖσαι τήν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα. τούτῳ γὰρ χρισθέντα ἔφη πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου. ἐδήλωσε δὲ αὐτῷ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους, οὓς ἔλεγεν, ἐπειδὰν ἀθρόους θεάσηται, βάλλειν εἰς μέσον λίθους ἄποθεν, ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς· Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεὼ ἄλσος ἐμάστευε τοὺς ταύρους καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὁρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε. σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι, ὁ δὲ ὅπου πλείονας ἑώρα βάλλων ἀφανεῖς λίθους, πρὸς αὐτοὺς μαχομένους πρὸς ἀλλήλους προσιὼν ἀνῄρει. καὶ καταζευγνυμένων τῶν ταύρων οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης, ἐβούλετο δὲ τήν τε Ἀργὼ καταφλέξαι καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. φθάσασα δὲ Μήδεια τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε, καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις μετὰ Ἰάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν Ἀργὼ παρεγένετο. συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τού-

I. (311.)

Herodian. περὶ μον. λεξ. p. 30, 27. Σοφοκλῆς ἐν Κηδαλίωνι (cod. Κηδέμονι) σατυρικῷ φησι

Καὶ δή τι καὶ παρεῖκα τῶν ἀρτυμάτων
ὑπὸ τοῦ δέατος.

ἀντὶ τοῦ δέους. Eodem respexit Hesych. Δέατος, δέους. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι. Ad vs. 1. cf. fgm. 630. 666.

II. (312.)

Athen. IV. p. 164. A. κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέους Κηδαλίωνα ἐστὲ

Μαστιγίαι, κέντρωνες, ἀλλοτριοφάγοι.

Locum exhibet etiam Eustath. p. 1404, 13.

III. (313.)

Phot. Lex. p. 217. 9. Schol. Plat. p. 323. Suid. s. v. Greg. Cypr. Leid. II, 78. p. 79. ed. Leutsch. Λευκὴ στάθμη· ἐπὶ τῶν ἄδηλα ἀδήλοις σημειουμένων· ἢ ἐπὶ τῶν (κἂν τούτῳ Greg. Cypr.) μηδὲν συνιέντων. (ἡ γὰρ ἐν τοῖς λευκοῖς λίθοις στάθμη λευκὴ οὐ δύναται δεικνύναι διὰ τὸ μὴ παραλλάττειν, καθάπερ ἡ διὰ τῆς μίλτου γιγνομένη· ὡς addit. Greg. Cypr.) Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι·

Τοῖς μὲν λόγοις τοῖς σοῖσιν οὐ τεκμαίρομαι
οὐ μᾶλλον ἢ λευκῷ λίθῳ λευκὴ στάθμη.

Eadem sed omisso vs. 2 habet Arsen. Viol. p. 334. ed. Walz. — Vs. 2 Bergkius correxit: ἢ 'ν λευκῷ κτλ.

IV. (314.)

Phot. p. 338, 15. Suid. s. v. Ὄνου σκιά. καὶ περὶ ὄνου σκιᾶς. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι.

Ὅτι ἂν τι γίγνηται, τὰ πάντ' ὄνου σκιά.

Apud Phot. est γίνηται, apud Suid. γένηται. Brunckius correxit: ὅτι ἂν γένηται, ταῦτα πάντ' κτλ. Dobreus: ὅταν γένηται ταῦτα, πάντ' κτλ. Bernhardyus ad Suid. ὅτι ἂν περιγίγνηται κτλ. Equidem nescio an fuerit: [γιγνώσκων] ὅτι, | ἐάν τι γίγν. κτλ.

V. (315.)

Hesych. Αὐτοκτίστους δόμους, οὐ κατεσκευασμένους, ἀλλ' ἐκ ταὐτομάτου γεγενημένους, ἢ τοὺς οὐκ οἰκουμένους. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι. cf. Etym. M. p. 173, 40. αὐτοκτίσται. (sic.) οὐ κατασκευασταί, ἀλλ' αὐτοκτίσται. Non opus erat Salmasii emendatione αὐτοκτίτους, quam frustra Blomf. Gloss. ad Aesch. Prom. 309. defendit et Dindorfius recepit.

Gaisfordus in adnot. ad Etym. M. p. 753, 7. (v. Τερθρεία) haec scribit: „in cod. Voss. τερθρία. πνοή) ἀγροῖς τερθρία μέντοι πνοὴ διὰ τοῦ ῑ ἡ ὀπισθία. cod. Marc. ἀγροῖς τερθρία πνοὴ διὰ τοῦ ι ἡ ὀπισθία. δ Σοφοκλῆς κή κενὸν ἐωραξ. Locus videtur sumtus ex Sophoclis Cedalione, sed verba non extrico.“

Κ Ο Λ Χ Ι Δ Ε Σ.

Cum ex iis, quae schol. Apollon. Rhod. IIi, 1040 tradit: Σοφοκλῆς δὲ ἐν ταῖς Κολχίσιν εἰσάγει τὴν Μήδειαν ὑποτιθεμένην τῷ Ἰάσωνι (cod. Par. νουθετοῦσα Ἰάσωνα) περὶ τοῦ ἄθλου δι' ἀμοιβαίων, tum ex fgm. VII, quibus rem Colchide actam esse et Aeetam inter personas fuisse constat, dramatis argumentum iis contineri probabile est, quae narravit Apollod. I, 9, 23. παραπλεύσαντες δὲ (sc. οἱ Ἀργοναῦται) Θερμώδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον. οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστι γῆς. καθορμισθείσης δὲ τῆς νηὸς ἧκε καὶ πρὸς Αἰήτην Ἰάσων, καὶ τὰ ἐπιταγέντα ὑπὸ Πελίου λέγων παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ, ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ οὗτοι ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἳ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στομάτων ἐφύσων. τούτους αὐτῷ ζεύξαντι ἐπετάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας. εἶχε γὰρ λαβὼν παρ' Ἀθηνᾶς τοὺς ἡμίσεις ὧν Κάδμος ἔσπειρεν ἐν Θήβαις. ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναιτο τοὺς ταύρους καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει. ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Εἰδυίας, τῆς Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. δεδοικυῖα δὲ μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ, κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο, καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν, ἐὰν ὀμόσῃ αὐτὴν ἕξειν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται (Huc pertinet fgm. III.). ὀμόσαντος δὲ Ἰάσονος φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῖσαι τήν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα. τούτῳ γὰρ χρισθέντα ἔφη πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου. ἐδήλωσε δὲ αὐτῷ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους, οὓς ἔλεγεν, ἐπειδὰν ἀθρόους θεάσηται, βάλλειν εἰς μέσον λίθους ἄποθεν, ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς· Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεὼ ἄλσος ἐμάστευε τοὺς ταύρους καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὁρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε. σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι, ὁ δὲ ὅπου πλείονας ἑώρα βάλλων ἀφανεῖς λίθους, πρὸς αὐτοὺς μαχομένους πρὸς ἀλλήλους προσιὼν ἀνῄρει. καὶ καταζευγνυμένων τῶν ταύρων οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης, ἐβούλετο δὲ τήν τε Ἀργὼ καταφλέξαι καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. φθάσασα δὲ Μήδεια τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε, καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις μετὰ Ἰάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν Ἀργὼ παρεγένετο. συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τού-

των ἀνήχθησαν. cf. Zenob. IV, 92. Ovid. Met. VII, 1. sq. Absyrtum vero, ut e fgm. VIII. liquet, Medea, antequam domum relinqueret, interfecit, fortassis ideo ne pater luctu captus Argonautas persequeretur. — Haec sunt, quae de argumenti summa afferi possunt: in singula inquirere non licet, quum perpauca tantum fragmenta supersint nec quidquam Medeae Attianae, quam ad Sophoclei dramatis exemplar compositam fuisse docuit Ladevig. Anal. Scen. p. 18. sq., reliquiae iuvent.

I. (316.)

Athen. XIII. p. 602. E. (verba integra exhibuimus p. 64.) ὁ δ' (sc. Σοφοκλῆς) ἐν Κολχίσι περὶ Γανυμήδους τινὰ λόγον ποιούμενος

μηροῖς ὑπαίθων τὴν Διὸς τυραννίδα.

II. (317.)

Pollux. VII, 68. ἁρμόττοι δ' ἂν ταῖς ζώναις ταύταις (οὕτω γὰρ Ὅμηρος ὠνόμασεν, λῦσε δὲ παρθενικὴν ζώνην) τὸ λυσίζωνον εἰπεῖν, ὅ τε τῆς Ἀμαζόνος ζωστήρ, καὶ ἡ ἐν ταῖς Σοφοκλέους Κολχίσιν ἐπιζώστρα· λέγει γοῦν „ἔχοντας εὐζώνους ἔστασαν ἱματίων ἐπιζώστρας." Ante Bekkerum male legebatur Σοφοκλέους Ζωστῆρσιν. — Verba e chori carmine ducta et sic constituenda videntur:

ἔχοντες εὐζώνους
ἔστασαν ἱματίων ἐπιζώστρας.

III. (318.)

Bekk. An. Gr. p. 404, 19. Bachm. An. Gr. p. 98, 13. Suid. v. Ἀνθυπουργῆσαι χάριν, τὸ ἀνταποδοῦναι. Σοφοκλῆς Κολχίσιν

Ἡ φὴς ὑπομνὺς ἀνθυπουργῆσαι χάριν;

Similiter ex Andromeda Perseus quaerit apud Eurip. fgm. 133.

IV. (319.)

Scriptor argum. Aesch. Prom. κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κόλχοις (Κολχίσι Brunckius primus correxit). Egregie Welcker p. 335 monuit iniectam esse narrationem de Prometheo, ubi Medea de unguento (a Prometheo invento. cf. Apollon. Rhod. III, 845. sq.), quo Iasonem inviolabilem reddere vellet, verba fecerit. Cuius narrationis initium contineri probabiliter ait versu, quem servavit Etym. M. p. 439, 1. Σοφοκλῆς Κόλχοις

Ὑμεῖς μὲν οὐκ ἄρ' ᾔστε τὸν Προμηθέα.

ἀντὶ τοῦ ᾔδειτε.

V. (320.)

Schol. Pind. Pyth. V, 35. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν τῷ Προμηθεῖ τοῦ Προμηθέως, θέλων λέγειν τῆς φρονησέως, ἀντέχεσθαι καὶ μὴ τῆς μεταμελείας.

Boeckhius (Graec. Trag. Princ. p. 121.) librarii errore Sophoclis nomen pro Aeschylo (cf. Prom. 85.) positum esse censet, sed si fgm. IV respexerimus, haud dubie ad Welckeri (p. 67. coll. p. 336.) accedemus sententiam a scholiasta illam παρέκβασιν (fgm. IV.) dici statuentis verbaque huc referentis. Atque eo magis Sophocles vocem Προμηθεὺς eadem vi, qua vocem φρόνησις, adhibere potuit, quum Aeschylus l. c. praeisset.

VI. (321.)

Stob. XXII, 23. Σοφοκλέους Κολχίδες.

Καλὸν φρονεῖν τὸν θνητὸν ἀνθρώποις ἴσα.

Simillimum est fgm. 551.

VII. (322.)

Schol. Apoll. Rhod. III, 1371. Σοφοκλῆς ἐν Κολχίσι πεποίηκε τὸν ἄγγελον τοῦ Αἰήτου (τοῦ ἀγγέλου τὸν Αἰήτην Dindorf.) πυθόμενον περὶ τῶν εἰρημένων οὕτως·

Ἦ βλαστὸς οὐκ ἔβλαστεν οὑπιχώριος,
καὶ κάρτα φρῖξας εὐλόφῳ σφηκώματι
χαλκηλάτοις ὅπλοισι μητρὸς ἐξέδυ;

Sic locum restituit Valck. ad. Phoen. 674, quum ante legeretur σφηνώματι et μὴ προσεξέδυ, simulque huc respexisse monuit Hesych. φρίξας εὐλόφῳ σφηκώματι, ἀντὶ τοῦ ἀναφὺς (Valck. ἀνάδὺς) ἄρτιος. Vs. 2. Ellendt. (Lex Soph. I. p. 982.) pro κάρτα ingeniose correxit κρᾶτα. Ahrens versum 1 Aeetae, reliquos nuntio tribuit.

VIII. (323.)

Schol. Apoll. Rhod. IV. 228. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Κολχίσι φησὶ κατὰ τὸν οἶκον τοῦ Αἰήτου τὸν παῖδα σφαγῆναι. cf. eundem schol. ad IV 223. (fgm. 513.).

IX. (324.)

Athen. II. p. 70. A. Κινάρα· ταύτην Σοφοκλῆς ἐν Κολχίσι κυνάραν λέγει. Ex Epitome habet etiam Eustath. p. 1822, 17. cf. fgm. 670.

X. XI. (325. a. b.)

Galen. Comment. ad Hippocr. περὶ τῶν ἐπιδημ. VI. p. 454. ed. Basil. (IX. p. 385. Charter.) νυνὶ δὲ ἀρκέσει τοῖς γραμματικοῖς ἀκολουθήσαντα, κατὰ τὴν ἐκείνων διάταξιν εἰπεῖν τι περὶ τῶν κατὰ τὴν πέμφιγα σημαινομένων. δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς ἐν Κόλχοις λέγειν·

Ἀπῇξε πέμφιξιν οὐ πέλας φόρου.

καὶ ὁ αὐτὸς ἐν Σαλμωνεῖ (sic Bentl. pro vulg. σαλαμίνῃ) σατύροις

καὶ τάχ᾽ ἂν κεραυνία
πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας λάβοι.

Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ (fgm. 180.). ἐπὶ δὲ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς ἐν Κόλχοις κατὰ τάδε τὰ ἔπη

Κἂν ἐθαύμασα
τῇδε σκοπῶν, πέμφιγα χρυσέαν ἰδών.

οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις (fgm. 163.). ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος ὁ αὐτὸς φησιν ἐν Προμηθεῖ (fgm. 180. b) καὶ ἐν Πενθεῖ (fgm. 175.). ἐπὶ δὲ τοῦ νέφους δοκεῖ τετάχθαι κατὰ τόδε τὸ ἔπος ἐν Σαλμωνεῖ (codd. Σαλαμήνῃ) σατύροις παρὰ Σοφοκλεῖ

πέμφιγι πᾶσαν διψιαγέλων πυρός.

Huic loco emendando operam dederunt Bentl. Epist. ad. Mill. p. 57. ed. Oxon. et G. Hermann. diss. de Aesch. Prom. Solut. p. 24. (Opusc. IV. p. 277.). Fgm. I. Bentl. ἀπῇξε πέμφιξ Ἰονίου πέλας φόρου, sed ingeniosius et probabilius Herm. ἀπῇξε πέμφιξ ὡς ἰπνοῦ σελασφόρου. — Fgm. II. sic restituit Herm. καὶ τάχ' ἂν κεραυνίᾳ πέμφιγι βροντῆς καὶ δυσοσμίαν λάβοι. Porso: κεραυνία πέμφιξ σε βροντῆς καὶ δυσοσμίας λάβοι. Recte monuit Madvigius (in Schneidewini Philol. I. p. 672.) priora bene esse restituta, male autem se habere δυσοσμίας, pro quo δυσοσμία scribendum sit. Praeterea pro λάβοι equidem nesio an βάλοι corrigendum sit. cf. Antig. 412. 1188. — Fgm. III correxit Bentl. κἀπεθαύμασα τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσείαν ἰδών, sed rectius Herm. κἂν ἐθαύμασας et χρυσέαν, in reliquis cum Bentleio consentiens. — Fgm. IV. dedit Bentl. πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός. Herm. πέμφιγι πλήσας ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.

XII. (326.)

Schol. Pind. Pyth. IV, 398. Τοὺς πυρίπνους ταύρους Ἀντίμαχος ἐν Λύδῃ Ἡφαιστοτεύκτους λέγει· καὶ Σοφοκλῆς δὲ χαλκοῦς βοῦς ἀδερμάτους φησὶν „χαλκοσκελεῖς γὰρ **** ἐκπνέουσι πνευμάτων ἄπο. φλέγει δὲ μυκτὴρ ὡς ****". Locum probabiliter huc rettulit Dindorfius. Versum 2 correxit lacunasque in hunc modum explevit Th. Bergkius (in Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VI.):

χαλκοσκελεῖς γὰρ [καὶ τὸ πᾶν ἀδέρματοι
πυρὸς φλόγ'] ἐκπνέουσι πνευμόνων ἄπο,
φλέγει δὲ μυκτὴρ, ὡς [ἰπνός σελασφόρος.]

Ad vs. 2. cf. Aesch. Sept. 61. ἱππικῶν ἐκ πνευμόνων (aus den Nüstern.) Ad. vs. 3. cf. fgm. 325. vs. 1.

XIII. (327.)

Hesych. Ἐπαλλαχθεῖσα. ἐπαλλάξασα. Σοφοκλῆς Κολχίσιν.

Steph. Byz. v. Φᾶσις — τὸ ἐθνικὸν Φασιάτης. καὶ Φασιατικὸς καὶ Φασιανὸς, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι, καὶ Φασιανὴ θηλυκὸν καὶ „Φασιανὸν νάπος" οὐδετέρως. Adnotat Meinekius: „tragici verba esse vi-

lentur, fortasse Sophoclis in *Colchidibus*." Quae si re vera Sophoclis sunt, ad *Scythas* potius referenda videntur. cf. fgm. 514.

Κ Ρ Ε Ο Υ Σ Α.

De hac fabula scripsit Brunckius: „Creusae memorantur plurimae, e quibus quamnam in hoc dramate exhibuerit Sophocles, e superstitibus haud facile coniicere est. Probabile est argumentum ex Attica historia petitum fuisse, Creusamque intelligo filiam Xutho nuptam, cuius in Euripidis Ione sunt partes." Quae si recte a viro doctissimo coniecta sunt, fabulae argumentum ab illo non multum discrepuit, quod Euripides in Ione tractavit, et ad eam iure referuntur, quae e Sophoclis Ione citantur fragmenta (I—III. cf. fgm. 509.) Nam quae Schneidewinus (ad Orion. Anthologn. p. 52.) contra disputavit haec scribens: „quum Sophocles binos docuerit Thyestas, binos (?) Hercules, binos Alcmaeones Euripides, binas Melanippas, cur de Sophocleae venae ubertate tantopere detrahamus, ut ne diversarum quidem personarum fata, quamquam arte ligatarum, diversis fabulis conscribendis ipsi ansam materiamque dedisse suspicemur?" vereor ut cuiquam persuadeant, ut ad eius sententiam accedat. In istis enim, quas commemoravit, fabulis poetae tali usi sunt mytho, qualem facile in duas fabulas dispertiri poterant: sed vellem exposuisset Schneidewinus, quid continere potuisset Sophoclis Creusa, quid Ion, si diversa inter se fuissent dramata? Quotquot novimus Creusas, praeter Erechthei filiam vix alia argumentum tragoediae praebere potuit; Ionem autem ne novimus quidem ullum alium praeter Creusae filium. Quae quum ita sint, utriusque historiam, ut ab Euripide in Ione, ita a Sophocle in Creusa, coniunctim tractatam esse persuasissimum mihi est. Ac bene fragmenta huic argumento convenire docuit Welcker, quamquam ipsam rationem, qua poeta fabulam conformaverit, propter exiguum reliquiarum numerum explicare nec ipse potuit, nec nos possumus. — Ceterum de Ionis mytho vide quae disputavit Od. Muellerus in Diario, quod inscribitur Ind. Doct. Gotting. a. 1828. p. 1074. sq.

I. (328.)

Stob. CIII, 10. *Σοφοκλέους Ἴωνος.*

Ἐν Διὸς κήποις ἀροῦσθαι μόνον εὐδαίμονας ὄλβους.

Paris. A. *μοῦνον.* Locum eodem modo sed omisso fabulae nomine affert Mich. Apost. VII, 16, d. (Arsen. Viol. XXIII, 40. XXV, 90. p. 229. ed. Walz.) p. 399. ed. Leutsch. In quo quid sit *ἀροῦσθαι ὄλβους* haud facile intellegitur. Latet igitur sive in *ὄλβους* sive in *ἀροῦσθαι* corruptela. Quam si quis in *ἀροῦσθαι* inesse putet, corri-

gat καρποῦσθαι, sin in illo, scribat ὀλίγους vel simile quid; omnino vero λέγω vel aliud eiusmodi verbum excidisse statuendum est. Fortassis igitur locus ita se habuit:

ἐν Διὸς κήποις ἀροῦσθαι
μόνον εὐδαίμονας ὀλίγους [τε λέγω].

Dindorfius, quum Creusae argumenti non meminisset, Ionem a Sophocle abiudicavit et lemma Ἴωνος mutari in Σίνωνος voluit. Sed omnis de lemmatis integritate dubitatio tollitur fragmento II.

II. (329.)

Orion. Anthologn. VII, 10. p. 51. ed. Schneidewin. c. I. Σοφοκλέους Ἴωνος.

Πρὸς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ πάντα γενναίως φέρειν.

Ad hunc vs. respexisse Choricium videri in Fabric. Bibl. Gr. VII. p. 856. scribentem: ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς, ἡ τραγῳδία φησὶν, ἅπαντα φέρειν καλῶς. monuit Meinekius. Ad sententiam cf. Eurip. fgm. 103. 902.

III. (330.)

οι ει
Hesych. Χερσεύει· Σοφοκλῆς ἴονι. (sic cod. Marc., in quo utrum Ἴωνι, ut Brunckius, an Οἰνεῖ, ut Dindorfius censet, lateat dubitari potest.) κείμενος μὲν βουστάδας ἐπὶ χέρσον, ἢ διὰ (sic cod. Dindorfius ἀπὸ) χειρῶν ἔχει, ἢ οὕτως ἐμβατεύει. Probabiliter Dindorfius et verba ἐπὶ χέρσον Hesychio tribuit, et post βουστάδας lacunam indicavit, aliquot verba excidisse dicens, in quibus χερσεύει fuisset. Nam incertae sunt rationes, quibus viri docti locum restituere conati sunt. Tollius correxit: κεῖνος — — ἐκεῖ χερσεύει, ἢ ὑπὸ κτλ. Salmasius: ἐπιχερσεύει διὰ χειρῶν κτλ. Vossius χερσεύει, ἐρημοῖ, ἢ ἀπὸ χ. ἔχ. καὶ οὕτως ἐμβ. Σοφ. Ἴωνι. κείμενος μὲν βουστάδος αὐλῆς ἐπὶ χέρσον. Simul vero aut nonnulla addita aut omissa esse monuit; Sophoclis enim locum ad χέρσος pertinere. Toup. Epist. crit. p. 102.: „κεῖνος μὲν | βουστάδας αὐλὰς ἐπιχερσεύει.“ ἐπιχερσεύων ἔχει ἢ οὕτως ἐμβατεύει. Guil. Schneider: κείμενος (h. e. miser) μὲν | βουστάδας αὐλὰς ἐπιχερσεύει (vel ἔπι χερσεύει)· ὑπὸ χειρῶν ἔχει, ἢ οὕτως ἐμβατεύει. Ellendt. (Lex. II. p. 954. βουστάδος αὐλῆς ἔπι χερσεύει, ἢ ἐπὶ χέρσον ἔχει ἢ οὕτως (i. e. ἐπὶ χέρσον) ἐμβατεύει.

IV. (331.)

Stob. IV, 38. Σοφοκλέους (Κρεούσῃ addunt Schowii codd.)

Ταῦτ᾽ ἐστὶν ἄλγιστ᾽, ἢν παρὸν θέσθαι καλῶς
αὐτός τις αὑτῷ τὴν βλάβην προσθῇ φέρων.

Codd. ἂν et αὐτῷ, quae Dindorfius correxit.

V. (332.)

Stob. VII, 8. *Σοφοκλῆς Κρεούσᾳ.*

Ὅστις δὲ τόλμῃ πρὸς τὸ δεινὸν ἔρχεται,
ὀρθὴ μὲν ἡ γλῶσσ' ἐστὶν, ἀσφαλὴς δ' ὁ νοῦς.

Euripides (Med. 383.) quum scripserit: *τόλμης δ' εἶμι εἰς τὸ καρτερόν,* Elmsleius etiam h. l. *τόλμης* scribi iussit, quod iure improbavit Ellendt. Lex. Soph. II. p. 845.

VI. (333.)

Stob. XII, 4. *Σοφοκλέους Κρεούσᾳ.*

Καλὸν μὲν οὖν οὐκ ἔστι τὰ ψευδῆ λέγειν·
ὅτῳ δ' ὄλεθρον δεινὸν ἀλήθει' ἄγει,
συγγνωστὸν εἰπεῖν ἐστι καὶ τὸ μὴ καλόν.

VII. (334.)

Stob. XXXVIII, 26. *Σοφοκλέους Κρέουσα.*

Οὔτε γὰρ γάμον, ὦ φίλαι,
οὔτ' ἂν ὄλβον ἔκμετρον
ἔνδον εὐξαίμαν ἔχειν.
φθονεραὶ γὰρ ὁδοί.

Sic locum correxit Seidl. de vers. dochm. p. 409. quum ante legeretur: *οὔτε γὰρ γάμον ὦ φίλε οὔτ' ἂν ὄλβον ἔκμετρον ἔνδον εὔξαιμ' ἂν ἔχειν κτλ.* *Εὐξαίμαν* verum optativum esse, non potentialem monuit Ellendt. I, c. I. p. 116. Cum his versibus Welcker apte contulit Eurip. Ion. 485. sq. vs. 506. sq.

VIII. (335.)

Stob. XCI, 28. *Σοφοκλέους Κρεούσᾳ.*

Καὶ μή τι θαυμάσῃς με τοῦ κέρδους, ἄναξ,
ὧδ' ἀντέχεσθαι· καὶ γὰρ οἳ μακρὸν βίον
θνητῶν ἔχουσι, τοῦ γε κερδαίνειν ὅμως
ἀπρὶξ ἔχονται, κἄστι πρὸς τὰ χρήματα
5. *θνητοῖσι τἄλλα δεύτερ'· εἰσὶ δ' οἵ τινες*
αἰνοῦσιν ἄνοσον ἄνδρ'· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ
εἶναι πένης ὢν ἄνοσος, ἀλλ' ἀεὶ νοσεῖν.

Vs. 2. Aliquantulum offendunt verba *οἳ μακρὸν βίον θνητῶν ἔχουσι,* nisi hos versus ab abdolescente quodam (Ione) prolatos esse statuimus. — Vs. 6. *ἄνοσον ἄνδρ'* Paris. A. *ἄνουσον ἄνδρ'.* B. *ἄνοσον αὖ δ'.* vulg. Vs. 7. *ὢν* omittit Paris. B. Ad sententiam cf. fgm. 85. 711.

IX. (336.)

Stob. CIII, 15. *Σοφοκλέους Κρεούσης.*

Κάλλιστόν ἐστι τοὔνδικον πεφυκέναι·
λῷστον δὲ τὸ ζῆν ἄνοσον· ἥδιστον δ', ὅτῳ
πάρεστι λῆψις ὧν ἐρᾷ καθ' ἡμέραν.

Sophoclem ante oculos habuisse videri versus Theognidis (839. Welck. 255. Bekk.)

κάλλιστον τὸ δικαιότατον, λῷστον δ' ὑγιαίνειν·
πρῆγμα δὲ τερπνότατον, τοῦ τις ἐρῷτο τυχεῖν.

monuit Brunckius. Iisdem versibus (Aristot. Ethic. Eudem. I. 1. teste) *Λητῷον* Delium inscriptum fuit, sed alter vs. ita se habebat: *πάντων δ' ἥδιστον, οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν.*

X. (337.)

Bekk. An. Gr. p. 373, 5. Bachm. An. Gr. p. 63, 14. *Ἀκουστά, ὡς ἐν τῇ* (cod. *τῷ*). *Κρεούσῃ*

Ἄπελθ', ἄπελθε, παῖ· τάδ' οὐκ ἀκουστά [*σοι.*]

καὶ Εὐριπίδης πολλάκις (Helen. 662. fgm. 346.). *ὁ μέντοι Σοφοκλῆς ἀκούσιμά φησι.* — Bekker coniectura addidit *σοι*, quod in codd. non extat. In sequentibus vero haud dubie legendum esse, *ὁ μέντοι Σοφοκλῆς καὶ ἀκούσιμά φησι*, recte monet Ellendt. l. c. p. 55; nam formam *ἀκούσιμος* idem grammaticus ipse commemoravit. cf. fgm. 862.

XI. (338.)

Pollux VI, 174. *το δ' ἰσοθάνατον Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Κρεούσῃ οὐ πάνυ ἀνεκτόν.* Haud dissimiles videntur loci Ai. 215. Oed. Col. 529.

XII. (339.)

Hesych. *Ἀνέκτημαι, ἀνείληφα. Σοφοκλῆς Κρεούσῃ* (cod. *κρεοῦσιν.*)

ΚΡΙΣΙΣ. Vide *ΕΡΙΣ.*

ΚΩΦΟΙ ΣΑΤΥΡΟΙ.

Huius dramatis quale fuerit argumentum haud facile est ad dicendum, quum nec veteres scriptores praeter schol. Nicandri de ea quidquam tradiderint, nec fragmenta lucis aliquid afferant, neque e titulo coniecturam facere queamus. Nam ne constat quidem, qua significatione Sophocles vocem *κωφοὶ* adhibuerit, quamvis haud im-

probabile sit, eam, quum ad satyros referatur, *stupiditatis* significatum tenere, atque satyros in fabula introductos esse tanquam stupidos atque barones. Eandem vim habet κωφὸς in Aiac. vs. 911. cf. schol. ad h. l. τὰ πάντα ἀναίσθητος. Phot. p. 199, 21. κωφὸν, ἀσθενὲς, ἀμβλύ. Hesych. κωφὸν, ἀναίσθητον, μωρόν. Quae si recte coniectata sunt et cum iis conferuntur, quae schol. Nicandri (fgm. I. init.) memoriae prodidit, Prometheum probabile est satyris ignis modo rapti vel ab Idaeis Dactylis accepti[19]) usum tradidisse, eos vero in illo utendo admodum inhabiles se praebuisse et spectatorum risum movisse. Praeterea Sophocles, ut idem scholiastes et reliqua fragmenta docent, nonnulla alia fabulae intexuit, sed quo modo et totam rem conformaverit et singula instituerit, latet nos. Nescio tamen, an magnopere non fallar, si magnam similitudinem inter hanc fabulam et Aeschyli Προμηθέα πυρκαέα intercessise dicam.

I. (340.)

Schol. Nicandr. Ther. 343. Ὁ μῦθος οὗτος Προμήθειός ἐστιν. Προμηθέα τὸ πῦρ κλέψαντα καὶ τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενον οἱ λαβόντες ἐμήνυσαν οὐ καλὴν τῆς χάριτος τίνοντες ἀμοιβήν. οἷς τὸν Δία φασὶν ἐπαινέσαντα φάρμακον αὐτοῖς ἀγηρασίας δοῦναι, τοὺς δὲ λαβόντας ἀποφέρειν τὸ δωρηθὲν ἐπ' ὄνου, τὸν δὲ δίψει τηρόμενον ἐλθεῖν εἰς κρήνην, ἣν ἐφύλασσεν ὄφις, καὶ τοῦ ποτοῦ ὀρεγόμενος ἀπέδοτο τοῦ γήρως τὸ φάρμακον. διὸ πάντας μὲν τοὺς ὄφεις καθ' ἕκαστον νεάζειν ἐνιαυτὸν, ἀπεκδυομένους τὸ γῆρας, τὸν δ' ὄφιν τὸν τῆς κρήνης φύλακα καταλαβεῖν τὸ δίψος, ὅθεν τοῖς δηχθεῖσιν ἐμποιεῖν δίψαν. Ἔστι δ' ὁ μῦθος ἱστορικὸς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κωφοῖς. Eandem historiam narrat Aelian. Hist. An. VI, 51 omisso dramatis nomine. Κρήνης φύλακα ὄφιν memoravit poeta etiam in fgm. 217.

II. (341.)

Schol. Apollon. Rhod. I, 972. Λέγεται δὲ ἴουλος καὶ ζῷόν τι, θηρίδιον πολύπουν· ἑκατέρωθεν γὰρ ἔχει πολλοὺς πόδας, ὥσπερ ἡ σκολόπενδρα. Θεόφραστος δὲ ἐν τῇ πρὸς Φανίαν ἐπιστολῇ καὶ ὄνον φησὶν αὐτὸν καλεῖσθαι, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κωφοῖς σατύροις

— κυλισθεὶς ὥς τις ὄνος ἰσόσπριος.

Cod. Paris. ὥσπερ ὄνος. Huc respexit Hesych. ὄνος ἰσόσπριος· ἔστι δὲ ζῷον πολύπουν, ὀσπρίῳ ὅμοιον, ὃ καὶ ἴουλόν τινές φασιν.

III. (342.)

Schol. Apollon. Rhod. I. 1129. Ὅτι δὲ Νύμφη [Ἀγχιάλη] τις Οἰαξίδος γῆς δραξαμένη τοὺς καλουμένους Ἰδαίους Δακτύλους ἐποίησε παρὰ

---

19) Cf. Diod. Sic. V, 64, 5. Οἱ δ' οὖν κατὰ τὴν Κρήτην Ἰδαῖοι Δάκτυλοι παραδέδονται τήν τε τοῦ πυρὸς χρῆσιν καὶ τὴν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου φύσιν ἐξευρεῖν τῆς Ἀπτεραίων χώρας περὶ τὸν καλούμενον Βερέκυνθον καὶ τὴν ἐργασίαν δι' ἧς κατασκευάζεται. Idaeorum vero Dactylorum mentionem iniectam fuisse patet ex fgm. III, de quibus eorumque arte Prometheum verba fecisse haud improbabile est.

Στησιμβρότου εἴληφε. καὶ ὅτι διὰ τὸ φυῆναι αὐτοὺς διὰ τῶν χειρῶν, Δάκτυλοι κληθῆναι. Σοφοκλῆς δὲ αὐτοὺς Φρύγας καλεῖ ἐν Κωφοῖς σατύροις. Cum his Brunckius apte contulit Zenob. IV, 80. *κέλμις ἐν σιδήρῳ.) αὕτη τάττεται ἐπὶ τῶν σφόδρα ἑαυτοῖς πιστευσάντων, ὅτι ἰσχυροὶ καὶ δυσχείρωτοι πεφύκασι. Κέλμις γὰρ εἷς τῶν Ἰδαίων Δακτύλων τὴν μητέρα Ῥέαν ὑβρίσας, καὶ μὴ ὑποδεξάμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εὐμενῶς ἐν τῇ Ἴδῃ, ἀφ' οὗ ὁ στερεώτατος ἐγένετο σίδηρος. Μέμνηται τῆς ἱστορίας Σοφοκλῆς ἐν σατύροις.* Excidisse fabulae nomen nemo non videt. cf. fgm. 731. Eadem fere leguntur inter Proverbia Bodlei. 575. ed. Gaisf. sed ibi cum dramatis titulo etiam verba *ἐν σατύροις* interierunt. Ex Zenobii loco intellegitur huc etiam referenda esse quae tradit Strabo X, 3. § 22. *Δακτύλους δ' Ἰδαίους φασί τινες κεκλῆσθαι τοὺς πρώτους οἰκήτορας τῆς κατὰ τὴν Ἴδην ὑπωρείας· πόδας μὲν γὰρ λέγεσθαι τὰς ὑπωρείας, κορυφὰς δὲ τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν. αἱ οὖν κατὰ μέρος ἐσχατιαὶ (καὶ πᾶσαι τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἱεραὶ) περὶ τὴν Ἴδην .... Σοφοκλῆς δὲ οἴεται πέντε τοὺς πρώτους ἄρσενας γενέσθαι, οἳ σίδηρόν τε ἐξεῦρον καὶ εἰργάσαντο πρῶτοι καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν πρὸς τὸν βίον χρησίμων, πέντε δὲ καὶ ἀδελφὰς τούτων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ Δακτύλους κληθῆναι. ἄλλοι δ' ἄλλως μυθεύουσιν, ἀπόροις ἄπορα συνάπτοντες, διαφόροις δὲ καὶ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ἀριθμοῖς χρῶνται, ὧν Κέλμιν ὀνομάζουσί τινα καὶ Δαμναμενέα καὶ Ἡρακλέα καὶ Ἄκμονα· καὶ οἱ μὲν ἐπιχωρίους τῆς Ἴδης, οἱ δὲ ἐποίκους, πάντες δὲ σίδηρον εἰργάσθαι ὑπὸ τούτων ἐν Ἴδῃ πρῶτόν φασι, πάντες δὲ καὶ γόητας ὑπειλήφασι καὶ περὶ τὴν μητέρα τῶν θεῶν καὶ ἐν Φρυγίᾳ ᾠκηκότας περὶ τὴν Ἴδην, Φρυγίαν τὴν Τρωάδα καλοῦντες διὰ τὸ τοὺς Φρύγας ἐπικρατῆσαι πλησιοχώρους ὄντας, τῆς Τροίας ἐκπεπορθημένης.* Extrema si cum scholiastae Apoll. verbis comparantur, Sophoclem Idam montem Cretensem cum Phrygico commutasse, itaque Dactylos appellasse Phryges probabile est. Welcker p. 182 Strabonis verba ad Polyxenam rettulit.

Λ Α Κ Α Ι Ν Α Ι.

Huius fabulae argumentum ex Parva Iliade petitum fuisse testatur Aristot. Poet. 23. *Ἐκ δὲ Κυπρίων πολλαὶ (τραγῳδίαι)· καὶ ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος πλέον ὀκτώ· Ὅπλων κρίσις, Φιλοκτήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, Πτωχεία, Λάκαιναι, Ἰλίου πέρσις καὶ Ἀπόπλους καὶ Σίνων καὶ Τρῳάδες.* De Parvae Iliadis parte, quae huc facere videtur, haec habet Proclus: *Ὀδυσσεὺς δὲ αἰκισάμενος ἑαυτὸν κατάσκοπος εἰς Ἴλιον παραγίνεται, καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑφ' Ἑλένης περὶ τῆς ἁλώσεως τῆς πόλεως συντίθεται. Κτείνας τε τινὰς τῶν Τρώων ἐπὶ τὰς ναῦς ἀφικνεῖται. καὶ μετὰ ταῦτα σὺν Διομήδει τὸ Παλλάδιον ἐκκομίζει ἐκ τῆς Ἰλίου.* Haud dubie Helena Ulixi Ilium capi non posse patefecit, quam diu Palladium ibi servaretur. Itaque Ulixes et Diomedes eius rapiendi consilium ceperunt. Rem accuratius narrant Schol. Hom. Il. ζ'. 311. Cedren. p. 130. sq. Io. Malal. p. 137. sq. et Suid. v. *Παλλάδιον· τοῦτο ἦν ζώδιον μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον εἶναι τετελεσμένον, φυλάττον τὴν βασιλείαν τῆς Τροίας· ἐδόθη δὲ Τρωῒ τῷ βασιλεῖ, κτίζοντι τὴν πόλιν,*

ὑπὸ Ἀσίου τινὸς φιλοσόφου καὶ τελεστοῦ· διὸ δὴ εἰς τιμὴν Ἀσίου τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην χώραν, πρότερον Ἤπειρον (Ἐπίρροπον Cedren. Ἐπίτροπον. Malal.) λεγομένην, Ἀσίαν ἐκάλεσεν. οἱ δὲ ποιητικῶς γράψαντες ἐκ τοῦ Ἄξου (Suid. ἀέρος) εἶπον τὸ Παλλάδιον τοῦτο κατενεχθῆναι τῷ Τρωῒ βασιλεύοντι Φρυγῶν. τοῦτο Διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς, ὅτι τὴν πρεσβείαν ἐποιήσαντο πρὸς Πρίαμον, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσύλησαν, προδεδωκυίας αὐτὸ Θεανοῦς, τῆς τοῦ Ἀντήνορος γυναικὸς, ἱερείας τυγχανούσης καὶ φυλαττούσης αὐτό. ἦσαν γὰρ ἀπὸ χρησμοῦ καὶ Ἀντήνορος μαθόντες, ὅτι ἕως οὗ μένει τὸ Παλλάδιον ἐν τῇ Τροίᾳ, ἀσάλευτος ἔσται ἡ βασιλεία τῶν Φρυγῶν. Eam in Helenae domo actam esse e titulo coniici potest: nam bene monuit Welcker p. 146, Lacaenas Troiae vix alias cogitari posse, quam quae simul cum Helena illuc venerint. Atque Helenam sive ipsam sive per Theanonem[20]) in patrando facinore Ulixi Diomedique adiumento fuisse cum ex iis, quae Proclus tradit, tum ex eo, quod chorus e Lacaenis constabat, tum ex picturis vasorum huc spectantibus probabile est, id quod post Welckerum luculenter O. Iahnius (in Schneidewini Philologo I. p. 1. sq.) docuit. — Sed qua ratione Sophocles fabulam conformaverit atque disposuerit, neque ex fragmentis neque aliunde cognosci potest.

I. (343.)

Pollux. IX, 49. ἔστι δὲ ἡ ψαλὶς εἶδος οἰκοδομήματος· ἥ που καὶ Σοφοκλῆς ἐν Λακαίναις λέγει

στενὴν δ' ἔδυμεν ψαλίδα κοὐκ ἀβόρβορον.

Vulgatam ἀβάρβαρον bene correxit Blomfield. in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 146.: nam verba e narratione petita videntur, qua Ulixes exposuit, quomodo ipse cum Diomede in urbem pervenerit. cf. Serv. ad Virg. Aen. II, 166. *Diomedes et Ulixes, ut alii dicunt, cuniculis, ut alii, cloacis ascenderunt urbem.* Minus laudabilis est Ellendtii (Lex. Soph. I. p. 295.) correctio: κοὐχὶ βάρβαρον, h. e. *a luxu et magnificentia barbaris usitata alienam.*

II. (344.)

Strabo. VIII, 5, 3. p. 364. C. τὴν δὲ Λᾶν οἱ Διόσκουροί ποτε ἐκ πολιορκίας ἑλεῖν ἱστοροῦνται, ἀφ' οὗ δὴ Λαπέρσαι προσηγορεύθησαν, καὶ Σοφοκλῆς λέγει που.

νὴ τὼ Λαπέρσα, νὴ τὸν Εὐρώταν τρίτον,
νὴ τοὺς ἐν Ἄργει καὶ κατὰ Σπάρτην θεούς.

Locus ad hanc fabulam relatus est Meursio auctore, sed nescio an rectius in *Helenae Repetitionem* inferatur. cf. fgm. 179. — De Dioscuris Λαπέρσαις dictis vide Interpr. ad Hesych. v. Λαπέρσαι. A. Nauc-

---

[20]) Hoc nuper negavit C. a Paucker (Doppelpalladienraub nach den Laconerinnen des Sophocles auf einer Vase von Armento. Mitau, 1850. p. 12.) simulque de quibusdam aliter atque Iahnius indicavit.

kius (in Schneidewini Philol. IV. p. 539.) versum 2 ante vs. 1 collocandum esse dicit, quia nunc non intellegatur, cur Strabo vs. 2 omnino adiecerit, et quia per se non probabile sit, post verba νὴ τὸν Εὐρ. τρίτ. a Sophocle additam esse quartam obtestationem. Sed vereor ut id cuiquam persuadeat. Saepissime enim unius vocis caussa plures versus citantur, quamquam illa ipsa vox iam in primo versu legitur (cf. v. c. fgm. 129), nec vs. 2, quod aliquis credat, ita comparatus est, ut librario cuidam originem debere videatur; deinde versu 2 quartam obtestationem contineri omnino nego.

III. (345.)

Priscian. XVIII. p. 197. Krehl. *Attici* ἄρχω τοῦδε καὶ τόδε, ἀντὶ τοῦ κατάρχω. Σοφοκλῆς Λακαίναις

Θεοῖς ἄρ' οὔποτ', εἴ τι χρὴ βροτὸν λέγειν,
ἄρξασι Φρυξὶ τὴν κατ' Ἀργείους ὕβριν
ξυναινῶ ταῦτα. μὴ μάχου βίᾳ.

In cod. Monac est ΞΥΝΑΙΝΕωΤΑΤΑΥΤΑ, in quo ξυναινέσω latere monuit Dindorfius. Brunckius dedit: ξυναινέσαιμ' ἂν ταῦτα, Spengel. ad Varron. p. 623. ξυναινέσω τοιαῦτα. Sed recte Madvigius (in Schneidewini Philolog. a. 1846. p. 671.) fragmentum, praeterquam quod vs. 3 metrum fractum sit, etiam alio mendo laborare monuit, quum duplex dativus θεοῖς et Φρυξὶ cum verbo ξυναινῶ ita coniungi, ut sententia efficiatur, non posse, itaque secundum cod. Monac. vestigia scribendum esse:

Θεοὶ γὰρ οὔποτ', εἴ τι χρὴ βροτὸν λέγειν,
ἄρξασι Φρυξὶ τὴν κατ' Ἀργείους ὕβριν,
ξυναινέσονται. ταῦτα μὴ μάχου βίᾳ.

h. e. deos is qui loquitur, negat unquam iniuriam a Phrygibus ultro Graecis illatam probaturos esse; non debere alterum in hac re obniti." Ad Madvigii verba adnotat Schneidewinus: „confirmatur emendatio codicis praestantissimi Paris. scriptura a Presselio in Revue de Philol. I. p. 150. publicata. In eo enim ipsum θεοὶ γὰρ repertum est; vs. 3 autem ξυναινέσω τὰ ταῦτα." — Vs. 2. offendit κατ' Ἀργείους pro Ἀργείων. sed cf. fgm. 799. — Welck. p. 146. et O. Iahnius l. c. p. 12 Ulixem haec verba Theanoni dixisse putant.

IV. (346.)

Herodian. περὶ μον. λεξ. p. 40, 11. τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Λακαίναις δανότης εἰρημένον

ἐν ᾗ παύσεθ' ἁμερίων μόχθων τε καὶ
δανότητος.

ὑγιῶς ἂν ἔχοι εἰ παρ' ὄνομα σχηματισθείη. Sic locum dedit Lehrsius

(pro vulg. δανοτῆς et δανοτῆτος) haec adnotans: „Puto quosdam ab adverbio δὰν derivasse intelligentes quasi χρονιότητα significanter dictam *perpetuitatis molestiam*, ἀνήριθμος αἰὲν χρόνῳ τρυχόμενος. Qui a nomine, sine dubio a δανὸς, ut opinor *aestus* vel si locos ferebat *sitis* diceretur.“ Dindorfius in Corp. Scen. pro vulg. παύσετ' coniecit παύσαιθ', et in Stephani Thes. Paris. II. p. 897. s. v. δανοτής, hanc vocem, quum prima corripi videatur, fortasse a δάνος derivandam esse et *mortalitatem* significare dixit. Recte hoc improbavit Duentzer (in Schneidewini Philol. III. p. 136.), sed quod ipse coniecit, δανοτῆτος sive Herodiani errori sive veteri codicum Soph. vitio originem debere, Sophoclem vero scripsisse: ἐν ᾗ παύσεσθ' ἀμερίων | μόχθων τε καὶ δαϊοτῆτος non magis probabile est. Locus post ea, quae Lehrsius disputavit, emendatione haud quaquam eget.

V. (347.)

Herodian. περὶ σχημ. p. 57, 58. (in Walz. Rhet. VIII. p. 601. sq.) Ἀστεϊσμὸς δέ ἐστι προσποίησις πιθανὴ τοῦ μὴ λέγειν ἢ μνημονεύειν ἡμᾶς, ἃ λέγομεν, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ εἰσῆκται λέγων Ὀδυσσεὺς τῷ Διομήδει

Ἐγὼ δ' ἐρῶ σοι δεινὸν οὐδὲν, οὔθ' ὅπως
φυγὰς πατρῴας ἐξελήλασαι χθονὸς,
οὔθ' ὡς ὁ Τυδεὺς ἀνδρὸς αἷμα συγγενοῦς
κτείνας ἐν Ἄργει ξεῖνος ὢν οἰκίζεται,
οὔθ' ὡς πρὸ Θηβῶν ὠμοβρῶς ἐδαίσατο
τὸν Ἀστάκειον παῖδα διὰ κάρα τεμών.

Walzius dedit vs. 3. συγγενὲς, vs. 5. ὠμοβρῶτ' vs. 6. διακαρατομῶν. — Hos versus a Brunckio ad Ἀχαιῶν σύλλογον relatos Welcker (p. 112. sq. 150. sq.) illic locum habere non potuisse docuit, ad cuius sententiam nuper etiam O. Iahnius l. c. p. 9 accessit eamque pluribus rationibus firmavit. Facile enim inter heroes contentio oriri poterat, quum uterque facinoris perpetrati gloriam sibi vindicaret: alter, quia calliditate sua rem exploraverat et ad eam perficiendam bene viam muniverat, alter, quia forti animo rem susceperat. Per totam fere antiquitatem divulgata est istius contentionis fama, ex qua vel proverbium Διομήδειος ἀνάγκη originem duxisse fertur. cf. Zenob. III, 8. Hesych. Διομήδειος ἀνάγκη — ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας φησὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Παλλαδίου κλοπῆς γενέσθαι. Proverb. Bodl. 338. Gaisf. Suid. s. v. Schol. Arist. Eccl. 1064. Schol. Plat. Rep. VI. p. 493. D. Cram. Anecd. Gr. Oxon III. p. 223. Eustath. ad Il. X, 531. p. 822. Serv. ad Vig. Aen. II, 166.

In eadem fabula Welckero p. 149 locum habuisse videntur fgm. 762. 862.

Λ Α Ο Κ Ο Ω Ν.

Argumenti summam iis contineri, quae narrat Hyginus, iam vidit Heynius ad Virg. Aen. II. Exc. 5. Ille vero (fab. CXXXV.) haec habet: *Laocoon, Acoetis filius, Anchisae frater, Apollonis sacerdos, contra voluntatem Apollinis cum uxorem duxisset atque liberos procreasset, sorte ductus ut sacra faceret Neptuno ad littus: Apollo occasione data a Tenedo per fluctus maris dracones misit duos, qui filios eius Antiphantem et Thymbraeum necarent. quibus Laocoon cum auxilium ferre vellet, ipsum quoque nexum necaverunt. Quod Phryges iccirco factum putarunt, quod Laocoon hastam in equum Troianum miserit.* Iis supplendis inserviunt Proclus (ex Arctino): *τραπέντες δὲ εἰς εὐφροσύνην εὐωχοῖνται ὡς ἀπηλλαγμένοι τοῦ πολέμου. ἐν αὐτῷ δὲ δύο δράκοντες τόν τε Λαοκόωντα καὶ τὸν ἕτερον τῶν παίδων διαφθείρουσιν. ἐπὶ δὲ τῷ τέρατι δυσφορήσαντες οἱ περὶ τὸν Αἰνέαν ὑπεξῆλθον εἰς τὴν Ἴδην.* (cf. fgm. V.) Serv. ad Virg. Aen. II, 201. (Mythogr. II, 207.): *ut Euphorion* (fgm. 152. Meinek.) *dicit, post adventum Graecorum sacerdos Neptuni lapidibus occisus est, quia sacrificiis eorum non vetavit adventum. Postea abscedentibus Graecis, cum vellent sacrificare Neptuno: Laocoon Thymbraei Apollinis sacerdos sorte ductus est, ut fieri solet, cum deest sacerdos certus. Hic piaculum commiserat ante simulacrum numinis cum Antiope uxore sua coeundo. Et ob hoc immissis draconibus cum suis filiis interemptus est. — — — Sane Bacchylides* (fgm. XXXI. ed. Neuius.) *de Loocoonte et uxore eius vel* (*et* Neuius) *de serpentibus a Calydnis insulis venientibus atque in homines conversis dicit.* E Bacchylide fortasse draconum nomina Porcem vel Porcim et Chariboean hausit Tzetz. ad Lycophr. 344. (consentiente Eudoc. p. 31.) haec adiiciens: *πρὸς Τένεδον κατῆραν* (*οἱ Ἕλληνες*) *καὶ τὰς Καλύδνας νήσους οὔσας περὶ τὴν Τροίαν.* Iisdem draconum nominibus fartassis etiam Sophocles usus est, nam, ut Servii l. c. 206. verbis utar, *horum sane draconum nomina Sophocles in Laocoonte dicit*, quamvis ab aliis aliter dracones appellati essent. cf. Serv. ad vs. 211. — At neque ex his neque ex fragmentis cognoscere possumus, qualis tragoediae occonomia fuerit.

I. (348.)

Harpocr. p. 4, 19. Bekk. Grammaticus Bekkeri p. 332, 5. Bachm. Anecd. Gr. I. p. 16, 15. Suid. v. *ἀγυιαὶ* (unde interpolatus schol. Aristoph. Vesp. 875. cf. Dindorfii adnot.) *Ἀγυιεὺς δέ ἐστι κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν — εἶεν ἂν καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοὶ, ὥς φασι Κρατῖνος καὶ Μένανδρος, καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Λαοκόωντι, μετάγων τὰ Ἀθηναίων ἔθη εἰς Τροίαν, φησὶ*

Λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀτμίζων πυρὶ
σμύρνης σταλαγμοὺς, βαρβάρους εὐοσμίας.

Harpocr. σταλαγμοῖς βαρβάρων, quod correctum e Bekk. An. et Suida. Ceterum in uno Harpocrationis libro est σταλαγμούς.

II. (349.)

Stob. XXIX, 37. Σοφοκλέους Λαοκόωντος.

Μόχθου γὰρ οὐδεὶς τοῦ παρελθόντος λόγος.

Brunckius hunc vs., quam Paris. A. omittit, codicis Vindob. auctoritate[21]) hic inseruit. Eundem habet Mantissa proverb. II, 24. (ed Leutsch. II. p. 762.) c. l. Σοφοκλέους. —

III. (350.)

Stob. XXIX, 38. Σοφοκλέους Λαοκόωντος (sic Paris. A. et Grot.)

Πόνου μεταλλαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς.

Dindorfius male hoc fgm. inter incert. fab. reliquias posuit. Loci sententiam num Grotius recte sic expresserit: „*iuvant labores transiit postquam labor*" vehementer dubito. Ellendtius (Lex. II. p. 89.) pro πόνου maluit κόπου, quae correctio nec necessaria est, quum ipsi voci πόνου duplex significatio insit, qua fortasse ludere placuit poetae, nec difficultatem in voce μεταλλαχθέντος positam tollit. Nam verbo μεταλλάσσεσθαι *praetereundi* vim inesse posse haud credibile mihi videtur; quare correxerim: πόνου μεταλλαχθέντες κτλ. h. e. *sollicitudine permutati labores dulces sunt.* Verissime hoc dictum est: nam labor secum fert calamitatum oblivionem.

IV. (351.)

Aristoph. Ran. 665. Πόσειδον — ὃς Αἰγαίου πρῶνας ἢ γλαυκᾶς μέδεις ἁλὸς ἐν βένθεσιν·) Schol. adnotat: παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐκ Λαοκόωντος „Πόσειδον, ὃς Αἰγαίου μέδεις πρῶνας ἤ, γλαυκᾶς μέδεις εὐανέμου λίμνας, ἐφ' ὑψηλαῖς σπιλάδεσσι στομάτων." Pro πρῶνας Brunckius dedit πρωνὸς, Blomfieldus alterum μέδεις, Ellendtius l. c. I. p. 65 prius deleri iussit. Probabiliter Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 14.) locum sic restituit:

Πόσειδον ὃς Αἰγαίους ἔχεις
πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μέδεις εὐανέμου λίμνας ἐφ' ὑψηλαῖς
στομάτων σπιλάδεσσιν.

Fritzschius (ad Aristoph. l. c.) vero haec multas ob rationes improbanda dicit poetamque sic scripsisse opinatur: Πόσειδον | [ἄναξ], ὃς Αἰγαίου νέμεις | πρῶνας ἢ γλαυκᾶς μέδεις | εὐανέμου λίμνας, ἐφ' ὑ- | ψηλαῖσι σπιλάδεσσι στομάτων | [ἄλλοθ'] ἁλὸς ἐν βένθεσιν- extrema verba ex ipso Sophoclis loco Aristophanem protulisse dicens. Quod unde habeat equidem nescio.

---

[21]) Dubia quodammodo fit Gaisfordi testimonio Addend. ad Stob. Ecl. p. 868.

V. (352,)

Dion. Hal. Antiq. Rom. I, 48. *Σοφοκλῆς μὲν ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν Λαοκόωντι δράματι, μελλούσης ἁλίσκεσθαι τῆς πόλεως, πεποίηκε τὸν Αἰνέαν ἀνασκευαζόμενον εἰς τὴν Ἴδην, κελευσθέντα ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἀγχίσου, κατὰ τὴν μνήμην ὧν Ἀφροδίτη ἐπέσκηψε καὶ ἀπὸ τῶν νεωστὶ γενομένων περὶ τοὺς Λαοκοωντίδας σημείων τὸν μέλλοντα ὄλεθρον τῆς πόλεως συντεκμηράμενον. ἔχει δὲ αὐτῷ τὰ ἰαμβεῖα ἐν ἄλλῳ προσώπῳ λεγόμενα ὧδε*

Νῦν δ' ἐν πύλαισιν Αἰνέας ὁ τῆς θεοῦ
πάρεστ', ἐπ' ὤμων πατέρ' ἔχων κεραυνίου
νῶτον καταστάζοντα βύσσινον φάρος.
κυκλεῖ δὲ πᾶσαν οἰκετῶν παμπληθίαν.
συμπλάζεται δὲ πλῆθος, οὐχ ὅσον δοκεῖς,
οἳ τῆσδ' ἐρῶσι τῆς ἀποικίας, Φρυγῶν.

Vs. 1. *κεραυνίου* libri omnes. cf. Serv. ad Virg. Aen. II. 649. *Κεραύνιον* dedit Reiskius. — Vs. 3. sic affert Plut. de virt. et vit. 2. p. 100. D. *ὡς γὰρ ἀρώματα τρίβωνας εὐώδεις καὶ ῥάκια ποιεῖ, τοῦ δὲ Ἀγχίσου τὸ σῶμα ἰχῶρα πονηρὸν ἐξεδίδου,*

μοτοῦ καταστάζοντα βύσσινον φάρος.

haud dubie memoriter citans. — Vs. 4. A. Nauckius (in Schneidewini Philolog. IV, p. 539.) pro *παμπληθίαν*, quod alibi nusquam legatur et propter sequens *πλῆθος* offensioni sit, legi mavult *παμπησίαν*, qua voce usi sunt Aesch. Sept. 799. Eur. Ion. 1304. Aristoph. Eccl. 868. Sed ut multa *ἅπαξ εἰρημένα* in Sophoclis fragmentis reperiri omittam, vereor, ne *παμπησία* sententiam satis aptam non praebeat, quum dubitari possit, utrum genitivus *οἰκετῶν* active an passive adhibitus sit. — Vs. 5. libri habent *συμπλάζεται*, sed in optimo cod. Chisiano est (Ambroschio teste) *συμπάζεται*, unde veram esse suspiceris Tyrwhitti correctionem *συνοπάζεται*. — Deinceps in libris est *δοκεῖ σοι*, quod Reiskius correxit. — Vs. 6. *τῆς δ'* meliores libri, *τοῖς δ'* deteriores et editt.

VI. (353.)

Hesych. *Καταρράκτης* (cod. *καταράκτης*.). *ὀχετός, ῥύαξ, καὶ ὁ ἀετός. Σοφοκλῆς Λαοκόωντι. καὶ τὰς Ἁρπυιὰς ἐν Φινεῖ.* (*ταρπυίας ἐν φίνη.* cod.) Sophoclem et aquilam et Harpyias propter praecipitem volatum *καταρράκτας* dixisse recte monuit Ellendt. Lex. I. p. 932.

Ad hanc fabulam nescio an pertineat fgm. 428.

Λ Α Ρ Ι Σ Σ Α Ι Ο Ι.

Iam supra, ubi de *Acrisii* argumento verba fecimus, non recte eos egisse monuimus, qui Brunckium secuti *Larissaeos* et *Acrisium* diversa unius dramatis nomina fuisse statuerint et harum fabularum reliquias coniunxerint. Larissaeorum enim argumentum haud dubie iis describitur, quae tradidit Pherecyd. ap. schol. Apollon. Rhod. IV, 1090. *αὐτὸς δὲ* (sc. *ὁ Περσεὺς*) *ἔβη πλέων εἰς Ἄργος σὺν τοῖς κύκλωψι καὶ τῇ Δανάῃ καὶ τῇ Ἀνδρομέδᾳ. καὶ ἐλθὼν Ἀκρίσιον οὐχ εὑρίσκει ἐν Ἄργει· ὑπεχώρει γὰρ αὐτὸν δείσας εἰς τοὺς Πελασγούς, εἰς Λάρισσαν.* (addit cod. Paris. *ἦν γὰρ διὰ τὸν Περσέως φόβον προαπελθὼν εἰς Λάρισσαν τὴν Πελασγικήν.*) *Μὴ καταλαβὼν δὲ αὐτόν, τὴν μὲν Δανάην καταλείπει παρὰ τῇ μητρὶ Εὐρυδίκῃ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ τοὺς Κύκλωπας· αὐτὸς δὲ ἔβη εἰς Λάρισσαν. καὶ ἀφικόμενος, Ἀκρίσιον ἀναγνωρίζει καὶ σὺν αὐτῷ ἕπεσθαι* (cod. Paris. *ἐπελθεῖν*) *εἰς Ἄργος πείθει. καὶ ὅτε δὴ ἔμελλον ἰέναι, συντυγχάνει ἀγῶνι νέων ἐν τῇ Λαρίσσῃ. καὶ ὁ Περσεὺς ἀποδύεται εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ λαβὼν τὸν δίσκον, δισκεύει. τὸ δὲ πένταθλον οὔπω ἦν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν ἄθλων ἤθλουν. ὁ δὲ δίσκος τροχαλισθεὶς ἐπὶ τὸν πόδα τοῦ Ἀκρισίου, τιτρώσκει αὐτόν. καμὼν δὲ ἐκ τούτου Ἀκρίσιος, ἀποθνήσκει αὐτοῦ ἐν Λαρίσσῃ. καὶ αὐτὸν κατατίθεται Περσεὺς καὶ οἱ Λαρισσαῖοι, πρόσθεν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοῦ ποιοῦσιν ἡρῷον οἱ ἐπιχώριοι. Περσεὺς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Ἄργος.* cf. Apollod. II, 4, 4. Paus. II. 16, 2. —*At neque hinc neque ex fragmentis qualis tragoediae fuerit dispositio cognoscimus.

I. (354.)

Athen. X. p. 466. B. *ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τοῖς Λαρισσαίοις Ἀκρίσιος καὶ αὐτὸς ἐκπώματα ὅσα πλεῖστα εἶχεν, ὥς φησιν ὁ τραγικὸς*

Πολὺν δ' ἀγῶνα πάγξεν' ἀνακηρύσσεται,
χαλκηλάτους λέβητας ἐκτιθεὶς φέρειν
καὶ κοῖλα χρυσόκολλα καὶ πανάργυρα
ἐκπώματ', εἰς ἀριθμὸν ἑξήκοντα δίς.

Vs. 1. in libris est *πάγξενα κηρύσσεται,* quod Casaub. in *παγξένοις κηρ.,* Dindorfius in *πάγξεν' ἀγκηρύσσεται* mutavit. Sed quum *ἀγκηρύσσω* alibi non extet, scripsi *πάγξεν' ἀνακηρύσσεται.* Quam facile enim syllaba *να* post *πάγξενα* excidere potuerit, nemo non videt. — Bene Welcker p. 352 ex his versibus sequi monuit, Acrisium ipsum adolescentibus certaminis praemia proposuisse.

II. (355.)

Stob. CXXV, 11. *Σοφοκλέους Λαρισσαίων.*

Μηδὲ τῷ τεθνηκότι
τὸν ζῶντ' ἐπαρκεῖν αὐτὸν ὡς θανούμενον.

In his quum apta sententia non insit, Tyrwhittus correxit *ἐπαυχεῖν,*

sed quae hac emendatione efficitur sententia cum a Sophocle tum maxime ab huius fabulae argumento aliena videtur. Quamobrem Gesnero, Brunckio, Th. Bergkio (Ind. Lect. Marburg. 1843. 44. p. V.) ducibus scribendum videtur:

Χρὴ δὲ τῷ τεθνηκότι
τὸν ζῶντ' ἐπαρκεῖν αὐτὸν ὡς θανούμενον.

III. (356.)

Hesych. s. v. ὡς. — *Σοφοκλῆς Λαρισσαίοις ἀντὶ τοῦ λίαν.* „*ὡς καὶ τύραννι* πᾶς ἐγγίζεται φυγεῖν.*" Hinc Brunckius probabiliter hunc efformavit versum:

ὡς καὶ τύραννον πᾶς ἐφίεται φυγεῖν.

cf. Ai. 1329. fgm. 740. — De particula ὡς cf. fgm. 1011.

IV. (357.)

Steph. Byz. *Δώτιον* — *ὁ πολίτης Δωτιεύς. Σοφοκλῆς Λαρισαίοις* (sic)

καί μοι τρίτον ῥίπτοντι Δωτιεὺς ἀνὴρ
ἀγχοῦ προσῆψεν Ἔλατος ἐν δισκήματι.

Vs. 2. vulgo legebatur *ἐλαφρός*. Sed in codd. Meinekio teste est *ελα.ος* extrita litera, quae Montefalconio *τ* esse videtur. Hinc Meinekius viri Dotiensis nomen *Ἔλατος* restituit. cf. fgm. 361. — Brunckius *κἄμοί.*

V. (358.)

Steph. Byz. *Κρανεία, χωρίον Ἀμβρακιωτῶν. τὸ ἐθνικὸν Κρανειάτης, ὡς Μαλειάτης, ὥς φησι Σοφοκλῆς Λαρισαίοις.* (sic.) Vulgo erat *Μαρειάτης*, quod correxit Gavelius Meinekio suffragante.

Λ Η Μ Ν Ι Α Ι.

Lemniarum argumentum quodammodo ad Argonautorum historiam pertinuisse bene e fragmentis intellexit Brunckius, minus recte vero ea in dramate tractata esse dicit, quae tradidit Apollonius Rhod. I, 609. sq.; nam iis tragici nihil inest. Neque tamen nos rem accuratius explicare possumus, quamquam e fgm. I et ex fabulae titulo consequi videtur, Sophoclem in *Lemniis* idem argumentum tractasse atque Aeschylum in *Hypsipyla*, in universum id descriptum ab Hygin. fab. XV, cuius verba p. 116 attulimus. Poetae autem cum multis aliis, quae nos latent, tum eo quoque inter se discrepuerunt, quod Sophocles Lemnias cum Argonautis acriter

pugnasse dixit. — Haec fere sunt, quae de fabulae argumento disputari possunt, quam bis recensitam esse e fgm. III cognoscitur.

I. (359.)

Schol. Apollon. Rhod: I, 773. (allato Aeschyli fgm. 236. pergit:) *Σοφοκλῆς δὲ ἐν Λημνίαις καὶ μάχην ἰσχυρὰν αὐτὰς συνάψαι φησίν.*

II. (360.)

Schol. Pind. Pyth. IV, 303. *Πάντας Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνιάσι τῷ δράματι καταλέγει τοὺς εἰς τὸ Ἀργῷον εἰσελθόντας σκάφος. καὶ Αἰσχύλος ἐν Καβείροις.* Ex hac Argonautarum enumeratione haud dubie fluxit fgm. III.

III. (361.)

Steph. Byz. v. *Δώτιον* (allato fgm. 357 pergit:) *καὶ ἐν Λημνίαις προτέραις·*

Φερητίδης τ' Ἄδμητος ἠδ' ὁ Δωτιεὺς
Λαπίθης Κόρωνος.

Κόρωνος, non *Κορωνὸς* scribendum esse docet Arcad. p. 66, 9. — cf. fgm. II.

IV. (362.)

Schol. Theocr. VII, 76. *Αἶμος, ὄρος Θρᾴκης ἀπὸ Αἵμου τοῦ Βορέου καὶ Ὠρειθυίας. καὶ ἡ Ῥοδόπη ὁμοίως ὄρος τῆς Θρᾴκης, καὶ ἔτι ὁ Ἄθως· ὡς παρὰ Ἀπολλωνίῳ τῷ Ῥοδίῳ* (I, 601.) *καὶ Σοφοκλῆς·*

Ἄθως σκιάζει νῶτα Λημνίας ἁλός.

ὠνόμασται δὲ ἀπό τινος γίγαντος Ἄθου, ὃς ἦν Ποσειδῶνος καὶ Ῥοδόπης τῆς Στρυμόνος. ἀπὸ τῆς μητρὸς οὖν τῆς Θρᾴκης τὸ ὄρος. ἀπὸ δὲ τοῦ υἱοῦ τὸ πέλαγος ἐπωνόμασται. — (*Ἄλλως.*) *ὁ Αἶμος καὶ ἡ Ῥοδόπη ὄρη τῆς Θρᾴκης καὶ ἔτι ὁ Ἄθως, ὡς παρ' Ἀπολλονίῳ τῷ Ῥοδίῳ* (I, 601.) [*καὶ Σοφοκλῆς*]

Ἄθως καλύπτει πλευρὰ Λημνίας βοός.

παροιμία ἐπὶ τῶν τινὰς λυπούντων ἢ βλαπτόντων, ἐπειδὴ καὶ τὴν βοῦν τῆς ἐν Λήμνῳ λευκοῦ λίθου πεποιημένην Ἄθως τὸ ὄρος ἐπισκιάζει. Extrema inde a verbis *Ἄθως καλύπτει* habent etiam Arsen. Viol. p. 25. ed. Walz, Suid. s. v. *Ἄθως καλ.* et Proverb. Bodl. 166. ed. Gaisf. Non multum aliter versum exhibet Plut. de fac. in orb. lun. 22. p. 935. scribens: *ἐν Λήμνῳ μὲν οὐδέτερος ἡμῶν εὖ οἶδ' ὅτι γέγονε, τουτὶ μέντοι τὸ τεθρυλημένον ἰαμβεῖον ἀμφότεροι πολλάκις ἀκηκόαμεν. „Ἄθως καλύψει πλευρὰ Λημνίας βοός.“ ἐπιβάλλει γὰρ ἡ σκία τοῦ ...* [illegible] *ἔοικε, χαλκέῳ τινὶ βοϊδίῳ, μῆκος ἀποτείνουσα διὰ τῆς* [illegible] *τον ἑπτακοσίων σταδίων.* Longe aliter atque eius [illegible] Theocr. initio attulimus, praebet eum Etym. M. [illegible] *ἀκροτήριον Θρᾴκης. Σοφοκλῆς*

Ἄθως σκιάζει [illegible]

ἐν γὰρ τῇ Λήμνῳ βοῦς χαλκῆ ἵδρυται, ἐφ' ἣν τοῦ Ἄθω ἡ σκιὰ φέρει. — Hanc veram esse versus formam monuerunt Ruhnken. Epist. crit. II. p. 197. et Pierson. ad Moer. p. 267. — Locum ad hanc fabulam probabiliter rettulit Brunckius.

V. (363.)

Steph. Byz. *Χρύση, ἡ πόλις τοῦ Ἀπόλλωνος ἐγγὺς Λήμνου. Σοφοκλῆς Λημνίαις*

Ὦ Λῆμνε Χρύσης τ' ἀγχιτέρμονες πάγοι.

sequitur fgm. 40.

VI. (364.)

Eustath. p. 1405, 57. *Ἀξύμβλητος, ὁ ἀσύγκριτος, ὃ καὶ ἀπαράβλητος, ἢ ᾧ οὐκ ἔστιν ἀπαντῆσαι, ὡς Σοφοκλῆς πού φησιν·*

ἄπλαστον, ἀξύμβλητον ἐξεθρεψάμην.

Eadem praebet Grammat. in Bekk. An. Gr. p. 413, 13. Bachm. An. Gr. p. 108, 13. Locum e Lemniis ductum esse docet Hesych. v. *ἀξύμβλητον, ὃ* (*ᾧ* correxit Ellendt. Lex. I. p. 180.) *μηδενὶ ἀπαντῆσαι δυνατὸν, ἢ ἀσυνάντητον. Σοφοκλῆς Λημνίαις.* Similia extant in Cod. Voss. Etymol. (in adnot. ap. Gaisf. ad Etym. M. p. 116, 21.) *ἀξύμβλητον, ὥστε μηδενὶ ἀπαντῆσαι. Σοφοκλῆς· „ἄπλαστον ἀξύμβλητον.“* Th. Bergkius pro *ἄπλαστον* scribi *ἄπλατον* (cf. Soph. Trach. 1083.) iussit, sed *ἄπλαστον* sat bonam praebet sententiam. cf. Hesiod. Theog. 151. Ceterum vide, quae de voce *ἄπλατος* disputavit Ellendt. l. c. I. p. 192.

VII. (365.)

Bachm. An. Gr. I. p. 150, 13. Hesych. *Ἀσάλπικτον* (*ἀσάλπιγκτον* Bachm.) *ὥραν· τὸ μεσονύκτιον· ἑσπέρας γὰρ καὶ ὄρθρον ἐσάλπιζον. Σοφοκλῆς Λημνίαις.*

VIII. (366.)

Schol. Plat. p. 393. *Αὐτὸ δείξει· μέμνηται δὲ τῆς παροιμίας Σοφοκλῆς ἐν Λημνίαις οὕτως*

Ταχὺ δ' αὐτὸ δείξει τοὔργον, ὡς ἐγὼ, σαφῶς.

Cf. Aristoph. Lys. 375. Suid. v. *αὐτὸ δείξει. παροιμία. ἐλλείπει τὸ ἔργον.* Valck. ad Eur. Phoen. 628. — *Ἐγὼ* haud dubie corruptum est, sed num in eo *ἔγνων* an *λέγω* an simile quid lateat, discernere non ausim.

M A N T E I Σ = Π O Λ Y I Δ O Σ.

In hac fabula Sophoclem Polyidi historiam tractasse egregie Brunckius e fgm. I. II. intellexit et tres locos, qui e Sophoclis *Polyido* citantur (fgm. VII. X. XI.) huc rettulit, male autem (vide quae infra ad *Niptra* monuimus.) fabulam *Μάντεις ἢ Πολύϊδος* inscripsit, quum verus eius titulus, quo ea facilius ab Euripidis Polyido discerneretur, haud dubie *Μάντεις* fuerit.[22]) Facile enim, cur Sophocles vatum chorum introduxerit, ex Hygini (fab. CXXXVI) verbis: „*Minos ad monstrum solvendum augures convocavit etc.* cognoscitur, cuius de Polyido narrationem integram attulisse iuvabit, quippe qua argumenti summam contineri probabile sit. Tradit vero haec: *Glaucus, Minois et Pasiphaes filius, dum ludit pila, cecidit in dolium melle plenum: quem cum parentes quaererent, Apollinem sciscitati sunt de puero. Quibus Apollo respondit: Monstrum vobis natum est, quod si quis solverit, puerum vobis restituet. Minos sorte audita coepit monstrum a suis quaerere. Cui dixerunt natum esse vitulum, qui ter in die colorem mutaret per quaternas horas, primum album, secundo rubrum, deinde nigrum. Minos autem ad monstrum solvendum augures convocavit; qui cum non invenirent, Polyidus Coerani filius Byzanti monstrum demonstravit, eam arbori moro similem esse: nam primum album est, deinde rubrum, cum permaturuit, nigrum: tunc Minos ait ei, ex Apollinis responso filium mihi oportet restituas. Quod Polyidus dum auguratur, vidit noctuam super cellam vinariam sedentem atque apes fugantem. Augurio accepto puerum exanimem de dolio eduxit. Cui Minos ait, corpore invento nunc spiritum restitue. Quod Polyidus cum negaret posse fieri, Minos iubet eum cum puero in monumento includi, et gladium poni. Qui quum inclusi essent, draco repente ad corpus pueri processit, quod Polyidus aestimans eum velle consumere, gladio repente percussit et occidit. Altera serpens parem quaerens vidit eam interfectam et progressa herbam attulit, atque eius tactu serpenti spiritum restituit. Idemque Polyidus fecit. Qui cum intus vociferarentur, quidam praeteriens Minoi nunciavit, qui monumentum iussit aperiri, et filium incolumem recuperavit, Polyidum cum multis muneribus in patriam remisit.*" cf. Apollod. III, 3, 1. sq. Quamquam Hyginus maximam partem ad Euripidis Polyidum se applicasse suo loco (Eurip. Fragm. p. 324. sq.) ostendimus, tamen, quum non constet, in qua re alter poeta ab altero discesserit, quumque etiam Sophocleae fabulae fragmenta bene cum iis, quae Hyginus narrat, conveniant, eius narratio h. l. praetermitti non potuit. At quae fuerit dramatis oeconomia neque inde neque ex fragmentis cognosci potest.

---

[22]) Hoc etiam liquet ex Etymologi (fgm. I.) verbis: οὕτω (sc. *Πολύϊδος*) καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφεται παρὰ Ἀριστοφάνει. Quod scribere ille non potuisset, nisi Euripidis fabulae (cf. Eurip. Fragm. p. 325.) *Πολύειδος*, Sophocleae *Μάντεις* titulus fuisset.

I. II. (367.)

Etymol. Gr. Paris. (primum a Ruhnkenio in Valckenarii Diatr. p. 200, deinde ex duobus codd. 2630 et 2638 a Gaisfordo in adnot. ad Etym. M. p. 681, 24 publicatum) et Cyrill. Lex. in Cram. Anecd. Paris. IV. p. 188. *Πολύϊδος· οὕτω καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Ἀρχιβίου. καὶ ἔστι, φησὶ, πολυΐδμων μάντις ὤν. οὕτω καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφεται παρὰ Ἀριστοφάνει. μαρτυρεῖ δὲ Φιλόξενος. καὶ Σοφοκλῆς δ' ἐν Μάντεσι συνέστειλεν*

Ὁρῶ πρὸ χειρῶν Πολυΐδου τοῦ μάντεως.

καὶ πάλιν

Οὐκ ἔστιν εἰ μὴ Πολυΐδῳ τῷ Κοιράνου.

Eadem valde corrupta leguntur in Etym. Gud. p. 474. In Etym. M. p. 681, 24. est: *Πολύειδος — ἐν ἄλλοις δὲ διὰ τοῦ ι συνεσταλμένον, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ „Ὁρῶ πρὸ χειρῶν Πολύϊδος τοῦ μάντεως." καὶ πάλιν· „Οὐκ ἔστιν εἰ μὴ Πολυείδῳ."* (sic.) In fgm. I libri habent *πρόχειρον*, quod ex Etym. M. correxit Valck. l. c.; in fgm. II praebent *Πολυΐδην τῷ κοιράνῳ*, in quibus num *Πολυΐδην* a Valckenario recte in *Πολυΐδῳ* mutatum sit, dubitari potest: probabiliter vero correxit Welcker p. 769. *Κοιράνου*. Quo hoc fragmentum spectet, facile intellegitur, si Hygini verba (l. c.) *„qui cum non invenirent, Polyidus Coerani filius monstrum demonstravit."* Dicere videtur chorus, monstrum nisi a Polyido solvi non posse.

III. (368.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 8, 35. *Φαμενὸς Σοφοκλῆς· μάντεσι ξουθὸς φαμενὸς τειρεσίου παῖς.* Sic cod. Egregie Bergkius (de Fragm. Soph. p. 24.) et Ellendt. (Lex. Soph. II. p. 893.) sic emendarunt: *Φαμενός. Σοφοκλῆς Μάντεσι· ξουθὸς Φαμενὸς Τειρεσίου παῖς*, sed emendationem perfecit Lehrsius scribendo:

ξυνετὸς
Φαμενὸς, Τειρεσίου παῖς·

IV. (369.)

Bekk. An. Gr. p. 361, 19. Bachm. An. I, p. 50, 17. *Αἰγύπτιον γῆρας·*

Πρῶτον μὲν ὄψει λευκὸν ἀνθοῦντα στάχυν,
ἔπειτα φοινίξαντα γογγύλον μόρον,
ἔπειτα γῆρας λαμβάνεις Αἰγύπτιον.

Σοφοκλῆς. Duos priores versus afferunt etiam Athen. II. p. 51. D. et ex eo Eustath. p. 835, 10. (ubi *στρογγύλων*.) his praemissis: *ὡς τὸ δρυμὸν καὶ ὁ δρυμὸς, καὶ τὰ ἄλλα, οὕτω διγενὲς καὶ τὸ μόρον. καὶ ἀρσενικὸν μὲν αὐτοῦ ἐν τῷ· „πρῶτον κτλ."* Locum ad hanc fabulam referendum esse docet Hyginus l. c.

V. (370.)

Schol. ad Eur. Phoen. 1256. *Τῆς κύστεως τὸ στόμα ἐρίῳ δεσμοῦντες ἐπετίθεσαν τῷ πυρί, καὶ παρετήρουν πῶς ῥαγήσεται καὶ ποῦ τὸ οὖρον ἀκοντίσει. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσι*

Τὰς μαλλοδέτας κύστεις.

Μαλλοδέτας e codd. Vat. Ven. Cobetius restituit pro vulg. *μαλλοδετεῖς* a Valckenario in *μαλλοδέτους* correcta.

VI. (371.)

Stob. XXIX, 25. *Σοφοκλέους Μάντεων.*

Οὔτοι ποθ' ἥξει τῶν ἄκρων ἄνευ πόνου.
[μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.]

Vs. 1. De hoc loco scribit Valcken. l. c. „censebit aliquis *τὶ* interserendum, ego in *ποθ' ἥξει* latere puto *γ' ἐφίξει*, Attice pro *ἐφίξῃ*. cf. Aeschin. p. 81, 9. *ἐφικόμενος τῆς ἀνδραγαθίας*. Isocr. p. 3. A. p. 108. D. 210. D. Themist. p. 142. C.“ Valckenari correctionem recepit Brunckius, recentiores vero editores iure improbarunt alii aliter loco medentes. Bamberger (Coniectan. p. 11.) proposuit: *οὔτοι καθίξει*, O. Schneider (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. 1842. p. 684.) et A. Nauckius (in Schneidewini Philologo II. p. 149.) *οὔτοι ποθ' ἅψει*, longe probabilius vero Reisigius (Coniect. crit. p. 295.): *Οὔτοι ποθ' ἕξει τῶν ἄνευ πόνου*. Versum 2 uncis inclusimus, quum eum Stobaeus ipse paullo ante (XXIX, 9) ex Euripidis Telepho attulerit (cf. Eurip. Fgm. 691.). Utrum idem a Sophocle quoque adhibitus sit an potius errori librarii cuiusdam originem debeat, qui eum in margine adscriptum repererit et hoc loco omissum esse arbitratus in textum intulerit dubitari potest.

VII. (372.)

Porphyr. de abstin. II, 19. p. 134. ed. de Rhoer. *καὶ Σοφοκλῆς διαγράφων τὴν θεοφιλῆ θυσίαν φησὶν ἐν τῷ Πολυείδῳ*

Ἦν μὲν γὰρ οἰὸς μαλλός, ἦν δὲ κἀμπέλου
σπονδή τε καὶ ῥὰξ εὖ τεθησαυρισμένη·
ἐνῆν δὲ παγκάρπεια συμμιγὴς ὀλαῖς,
λίπος τ' ἐλαίας καὶ τὸ ποικιλώτατον
ξουθῆς μελίσσης κηρόπλαστον ὄργανον.

Eodem versus omisso fabulae nomine affert Clemens Alex. Strom. IV, 2, 6. p. 565. P. — Vs. 1. Clem. *κἀμπέλων*. Reiskius maluit: *ἦν δ' ἐξ ἀμπέλου*, — Vs. 2. Is. Casaubonus, Brunckius et Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 147.) *ῥὰξ ἐντεθησαυρισμένη*. — Vs. 3. Clem. *ἐνῆν* (Grot. Exc. p. 139. *ἐν τῷ*) *δὲ συμμιγὴς ὀλαῖς παγκαρπία*, quam scripturam, quamvis ea caesura versus tollatur, Brunckius, Dindorfius, alii receperunt. Sed vocem *παγκάρπεια* habet etiam Eu-

rip. fgm. 967. vs. 4. Porphyr. ὅλαις, Grot. l. c. στολαῖς, Clemens recte ὀλαῖς, cuius loco Ellendtius (Lex. Soph. II. p. 305.) haud temere ὀλῶν scribi maluit. — Vs. 4. Clem. λιπός τ' ἐλαίου. — Vs. 5. etiam schol. ad Eurip. Phoen. 116 omisso fabulae nomine affert haec scribens: ὀργάνοις) τοῖς ἔργοις, ἐκ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ Σοφοκλῆς· „ξουθοῦ μελίσσης κτλ." ἀντὶ τοῦ ἔργον. Quocum vs. non indignus est, qui conferatur locus Eurip. Taur. 634. Clem. ξανθῆς.

VIII. (373.)

Schol. ad Aristoph. Ran. 588. γλάμων·) ὁ ἔχων λῆμας, ὁ ἀκάθαρτος. Καλλίστρατός φησιν, ὅτι οὕτως ἐκαλεῖτο Γλάμων, ὡς Χάρων. ἄλλοι δὲ τὸν λημῶντα καὶ δίυγρον τοὺς ὀφθαλμούς. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσιν ἐπί τινων ὀρνέων

τοὺς γλαμυροὺς κατὰ φορβάν.

Scholiasten exscripsit Suid. v. γλάμων. Sed Sophoclem voci γλαμυρὸς h. l. non *lippitudinis*, sed *voracitatis*, significationem tribuisse, facile intellegitur. Si quis tamen scholiasten memoriter citantem voces γλαμυρὸς et λαμυρὸς confudisse poetamque τοὺς λαμυροὺς scripsisse dicat, equidem non multum refragabor.

IX. (374.)

Homer. Epimerism. in Cram. An. Gr. Ox. I. d. 226, 7. Τὸ θέμα κλείω, ὅπερ οἱ Ἴωνες κλῄω διὰ τοῦ η καὶ Θουκυδίδης καὶ τραγικοί· καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσι·

Ψυχῆς ἀνοῖξαι τὴν κεκλῃμένην πύλην.

Cod. κεκλισμένην, quod correxit Schneidewin. Coniect. crit. p. 100. cf. Ellendt. Lex. Soph. I. p. 964. v. κλῇθρον. Lobeck. ad Aiac. 1274. Cum dictionis magnificentia Schneidewinus conferri iubet Eurip. Med. 661. καθαρὰν ἀνοίξαντα κλῇδα φρενῶν. — Verba Polyidi esse videntur negantis, se puerum in vitam reducere posse. cf. Hygin. l. c. Praecessit fortassis: κάλει θεούς· ἐγὼ γὰρ εἴμ' ἀμήχανος vel simile quid.

X. (375.)

Hesych. Ἀνταίας, πολεμίας, ἐχθρᾶς. Σοφοκλῆς Πολυείδῳ. cf. fgm. 295. 71.

XI. (376.)

Hesych. Ἀραῖον (cod. ἀραιόν), κατάρατον. ὡς τὸ

Ὁ πρόσθεν ἐλθὼν ἦν ἀραῖός μοι νέκυς.

οἷον ἀρὰν προσετρίβετο· καὶ κατ' εὐχῆς. Σοφοκλῆς Πολυείδῳ. De voce ἀραῖος vide quae ad fgm. 114 disputavimus.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ.

In hac fabula utrum Sophocles ad *Phrynichi Pleuronias* se applicaverit an idem argumentum, quod *Euripides* in *Meleagro* (de quo vid. Vol. II. p. 269. sq.), tractaverit, fragmentis plane destituti dicere non possumus. Nec quidquam iuvant, quod et maerentes Meleagri sorores (haud dubie in fine fabulae) in aves mutatas esse et chorum e sacerdotibus constitisse scimus. cf. Plin. Hist. nat. XXXVII, 2, 11. *Super omnes est Sophocles, tragicus poeta, quod equidem miror tanta gravitate cothurni et praeterea vitae fama, alias principe loco genitus Athenis, rebus gestis, exercitu ducto. Hic ultra Indiam fluere dixit e lacrimis meleagridum avium Meleagrum deflentium. Quod et credidisse eum vel sperasse aliis persuaderi posse quis non miretur? quamve pueritiam tam imperitam posse reperiri, quae avium ploratus annuos credat lacrimasve tam grandes, avesque e Graecia, ubi Meleager periit, ploratum isse in Indos? Quid ergo? non multa aeque fabulosa produnt poetae?* Schol. ad Hom. Il. IX, 575. *πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους·*) ὅτι ἐντεῦθεν Σοφοκλῆς ἐν τῷ Μελεάγρῳ τὸν χορὸν ἀπὸ ἱερέων παρήγαγεν. Quamquam ex his scholiastae verbis Sophoclem pro more suo Homeri narrationem secutum esse haud improbabiliter collegeris.

I. (377.)

Hesych. *Ἀντίβοιον*, ἰσόβοιον, ἀντὶ βοὸς καθαγιαζόμενον. Σοφοκλῆς Μελεάγρῳ.

II. (378.)

Hesych. *Ἰξοφόρους δρύας*, τὸν ἰξὸν φερούσας. Σοφοκλῆς Μελεάγρῳ.

III. (379.)

Hesych. *Κνάμῳ πατρίῳ*. cf. fragm. 277.

IV. (380.)

Hermogen. de form. orat. p. 412. (Walz. Rhett. III. p. 324.) καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ *φίλανδρόν* που τὴν Ἀταλάντην εἶπε διὰ τὸ ἀσπάζεσθαι σὺν ἀνδράσιν εἶναι, ἡμῶν πάλιν ἐπ' ἄλλου πράγματος ταττόντων τοὔνομα τοῦτο, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς φιλανθρωπίας. Locum ad hanc fabulam rettulit Brunckius.

V. (381.)

Lucian. Conviv. s. Lapith. 25. p. 436. *Εἰ δὲ δείπνου ἕνεκα ὀργίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κατὰ τὸν Οἰνέα ἐννόησον. ὄψει γὰρ τὴν Ἄρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς ἄλλους θεοὺς ἑστιῶν. Φησὶ δὲ περὶ αὐτῶν — — καὶ Σοφοκλῆς·*

Συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαις
ἀνῆκε Λητοῦς παῖς ἑκηβόλος θεά.

Locum probabiliter ad hanc fabulam rettulit Brunckius.

ΜΕΜΝΩΝ. Vide *ΑΙΘΙΟΠΕΣ.*

ΜΙΝΟΣ. Vide *ΚΑΜΙΚΙΟΙ.*

ΜΥΚΗΝΑΙΑΙ. Vide *ΑΤΡΕΥΣ.*

ΜΥΣΟΙ = ΤΗΛΕΦΟΣ.

Μυσοὺς quum Aeschylus quoque scripserit, in qua fabula Telephum introductum fuisse ex fragmentis liquet, idem argumentum etiam a Sophocle tractatum esse veri est simillimum. Citatur quidem uno loco [23]) etiam Sophoclis *Telephus* (fgm. VII.), sed illic pro ipsius dramatis titulo personae primas partes tenentis nomen allatum esse [24]) admodum probabiliter Welcker coniecit. Nam quum Sophocles, ut suo loco docuimus, Telephum etiam in *Aleadis* in scenam induxerit, poetam praeterea et *Mysos* et *Telephum* composuisse parum est credibile, praesertim quum argumentum, quod in *Telepho* fabula exhiberi potuisset, Euripidis dramate (cf. Eurip. Fgm. p. 354. sqq.) a poetis comicis certatim irriso tanquam profanatum et Atheniensibus ridiculum esset. Quoniam vero ex fabulae titulo et fgm. III. scenam in Mysia fuisse probabile est, a vero vix aberrabimus, si argumenti summam ab Hygino (fab. C.) literis mandatam esse statuerimus. Cuius verba haec sunt: *Teuthrantem regem in Moesia Idas Apharei filius regno privare voluit. Quo cum Telephus, Herculis filius, ex responso quaerens matrem, cum comite Parthenopaeo venisset, huic Teuthras regnum et filiam Augen* [25]) *in coniugium daturum promisit, si se ab hoste tutasset. Telephus conditionem regis non praetermisit: cum Parthenopaeo Idam uno praelio superavit; cui rex pollicitam fidem praestitit, regnumque et Augen matrem inscientem in coniugium dedit. Quae quum mortalem neminem vellet suum corpus violare, Telephum interficere voluit, inscia filium suum. Itaque cum in thalamum venissent, Auge ensem sumpsit, ut Telephum*

---

[23]) Alterum quendam locum, quem ad Telephum olim referebant editores, ex Aleadis ductum esse supra (ad fgm. 78) docuimus.

[24]) Cf. p. 174. Nisi forte Hesychius in poetae nomine erravit, ut aut *Αἰσχύλος* aut *Εὐριπίδης* pro *Σοφοκλῆς* corrigendum sit.

[25]) Cf. Hygin. fab. XCIX. fin. *Ista autem Auge patrem suum timens profugit in Moesiam ad regem Teuthrantem, qui cum esset orbus liberis, hanc pro filia habuit.*

interficeret. Tum deorum voluntate dicitur draco immani magnitudine inter eos exisse: quo viso Auge ensem proiecit et Telepho inceptum patefecit. Telephus re audita inscius matrem interficere voluit: illa Herculem vialatorem suum imploravit et ex eo Telephus matrem agnovit et in patriam suam reduxit. Quae Hyginus de dracone tradit, ex tragoedia fluxisse testatur etiam Aelian. Hist. An. III, 47. ὥστε μοι τοὺς τραγῳδοὺς — καὶ πρό γε ἐκείνων τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλινέτος δὲ τῇ γειναμένῃ, καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτὰ, εἰ μὴ πολλάκις θείᾳ πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων. κτλ. quamquam non constat, utrum ad Aeschyli an ad Sophoclis Mysos referenda sint. Nec plura de reliquis, quibus Sophocles ab Aeschyli fabula recesserit, scimus; verumtamen non improbabile est, Sophoclis Telephum neque in Mysiam venisse, ut propter avunculorum caedem (cf. Aleadarum argumentum) expiaretur, neque initio mutum fuisse, sed ex oraculi iussu matrem quaesiturum. — Fragmenta quo spectent incertum est.

I. (382.)

Stob. XXVI, 4. Σοφοκλέους Μυσῶν. Mich. Apost. XVIII, 66, p. (Arsen. LV, 100. XXXIV, 38.) p. 740. ed. Leutsch. c. l. Σοφοκλέους.

Ὡς τοῖς κακῶς πράσσουσιν ἡδὺ καὶ βραχὺν
χρόνον λαθέσθαι τῶν παρεστώτων κακῶν.

II. (383.)

Stob. XCVIII, 23. Σοφοκλέους Μυσῶν.

Ἄμοχθος γὰρ οὐδείς· ὁ δ' ἥκιστα ἔχων, μακάρτατος.

Sic locum dedit Gaisf. Brunckius vs. 1 post ὁ δ', Dindorfius et Ahrens post ἥκιστ' finiunt, sed haud dubie scribendum est:

ἄμοχθος γὰρ οὐδείς·
ὁ δ' ἥκιστ' ἔχων μακάρτατος.

Prior vs. est dochmiacus hypercat., alter dochmiacus desinens in diiambum. cf. Seidler. p. 162.

III. (384.)

Strabo VIII, 31. p. 356. C. Στησίχορον δὲ καλεῖν πόλιν τὴν χώραν Πίσαν λεγομένην, ὡς ὁ ποιητὴς τὴν Λέσβον Μάκαρος πόλιν, Εὐριπίδης δ' ἐν Ἴωνι (vs. 297.) καὶ ἐν Ῥαδαμάνθυι (fgm. 653.). Σοφοκλῆς δ' ἐν Μυσοῖς·

Ἀσία μὲν ἡ σύμπασα κλῄζεται, ξένε,
πόλις δὲ Μυσῶν Μυσία προσήγορος.

IV. (385.)

Athen. IV. p. 183. D. μνημονεύει δὲ τοῦ τριγώνου τούτου καὶ Σοφοκλῆς ἐν μὲν Μυσοῖς οὕτως

Πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος, ἀντίσπαστά τε
Λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία.

καὶ ἐν Θαμύρᾳ. — Athenaeus locum iterum affert XIV. p. 635. C. ubi libri αὐδῆς et ἐφύμνει. Vs. 1. Ad vocem ἀντίσπαστα cf. Phrynych. fgm. 11. (Poet. trag. fragm. Vol. III. p. 9.). — Vs. 2. malim συγχορδίᾳ.

V. (386.)

Pollux. X. 186. φαίης δ' ἂν καὶ σισυρναν, Αἰσχύλου μὲν λέγοντος κτλ. (cf. Aesch. fgm. 106), Σοφοκλέους δ' ἐν Μυσοῖς

ψαλίδας, τιάρας καὶ σισυρνώδη στολήν.

Offensioni Ellendtius (Lex. II. 975.) esse dicit, quod, quum Pollux ipse (fgm. 343.) ψαλίδα explicaverit εἶδος οἰκοδομήματος, hoc loco ψαλὶς inter res, quae ad cultum ornatumque barbarorum spectent, commemoretur idemque atque ψέλλιον h. e. *armilla*, *torques*, quippe quod ornamenti genus Asianis imprimis dilectum fuerit, significare videatur; itaque videndum esse, ne ex Th. Bergkii (comment. de fragm. Soph. p. 20.) emendatione potius ψέλλια pro ψαλίδας restituendum sit. Sed utrumque virum doctum fugit, ψαλίδα ab eodem Polluce (X, 127.) inter γυναικεῖα σκεύη afferri, quamquam de significatione vocis ibi non constat.

VI. (587.)

Antiatticista Bekkeri p. 83, 22. Ἄβολον ἵππον. Σοφοκλῆς Μυσοῖς (cod. Μούσαις.) cf. Hesych. v. ἄβολος. Etym. M. p. 3, 54. ἄβολος, ὁ μηδέπω ἐκβεβληκὼς τοὺς ὀδόντας [ἵππος ἤγουν ὁ] πῶλος. Plat. de Legg. VIII. p. 834. C. et schol. ad h. l. Suid. v. ἀβολήτωρ.

VII. (388.)

Hesych. Ἀειφόρος, ἀειθαλής· Σοφοκλῆς Τηλέφῳ. — Ab hoc loco non diversa videtur alia Hesychii glossa: Αἴφουρος (cod. Marc. αἴφρουρος. αἰθάλη. Σοφοκλῆς. Nam haec verba corruptissima esse ex iis quoque apparet, quae illis vulgo annexa leguntur: αἰχθαλόεσσαν, τὴν ἀπρόσμηκτον, ὀμίχλη. iam dudum bene sic restituta: ἀμιχθαλόεσσαν, ἀπρόσμικτον, ὀμιχλώδη. cf. Hom. Il. ω', 753. Hymn. Apoll. 36. Saepius vero in Hesychii glossis αι pro αει reperitur, nec raro in aliorum scriptorum libris MSS. syllabae initiales corruptae sunt. cf. Lobeck. Paralip. p. 43. not. 44.

VIII. (389.)

Bekk. An. Gr. p. 426, 18. Bachm. An. Gr. I. p. 123, 5. Hesych. Ἀποβάθρα, ἀποβατηρία (cod. ἀποβατήρια), ἢ κλῖμαξ νεώς. Σο-

φοκλῆς Μυσοῖς. Eadem sed omisso Sophoclis loco habet Phryn. App. Soph. p. 12, 31.

IX. (390.)

Hesych. Ἀποσύρει, ἀποσπᾷ. Σοφοκλῆς Μυσοῖς.

X. (391.)

Hesych. Ἀπύρου, ἀθύτου. Σοφοκλῆς Μυσοῖς. cf. Hom. Il. ψ', 267. et schol. ad Aesch. Prom. 879.

XI. (392.)

Hesych. Ἀστραφής, σκληρός. Σοφοκλῆς Μυσοῖς.

XII. (393.)

Hesych. Ἀφθίτους γνώμας, ἀμετατρέπτους (ἀμεταστρέπτους correxit Ellendt.). Σοφοκλῆς Μυσοῖς.

ΜΩΜΟΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

In hac fabula quid poeta expresserit difficillimum est ad dicendum. Welcker, qui Momum dramaticam fuisse personam omnino negat, fabulam *Κῶμον* dictam esse et Bacchi comissationem, cuius mentio in Eurip. Cycl. 38. sq. (cf. Hygin. fab. 129.) iniecta est, continuisse arbitratur. Sed duobus exceptis locis, quorum altero fabula *Νόμος*, altero *Κῶμος* appellata est, ubique *Μῶμος* nominatur; praeterea etiam Achaeus *Momum* scripsit. cf. Achaei fgm. 27. (Vol. III, p. 66.).[26] Quum igitur de fabulae titulo dubitari non posse videatur, argumentum est circumspiciendum. Cuius summa nescio an iis contineatur, quae narrat Lucian. Hermotim. 20. p. 758. *φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα καὶ Ἥφαιστον εὐτεχνίας περὶ, καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶ ταῦρον ἀναπλάσαι, τὴν Ἀθηνᾶν δὲ οἰκίαν ἐπινοῆσαι, ὁ Ἥφαιστος δὲ ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσατο· καὶ ἐπείπερ ἐπὶ τὸν Μῶμον ἧκον, ὅνπερ δικαστὴν προείλοντο, θεασάμενος ἐκεῖνος ἑκάστου τὸ ἔργον, τῶν μὲν ἄλλων ἅτινα ᾐτιάσατο περιττὸν ἂν εἴη λέγειν, ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲ τοῦτο ἐμέμψατο καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπετασθεισῶν γνώριμα γίγνεσθαι ἅπασιν ἃ βούλεται καὶ ἐπινοεῖ καὶ εἰ ψεύδεται ἢ ἀληθεύει.* Quae si recte coniecimus, fabula aliquam similitudinem ex

---

[26]) Male Dindorfius Choerobosco auctore etiam hoc fgm. inter Sophoclea (n. 374. b.) recepit: nam Choeroboscus manifesto Achaei Momum cum Sophoclis Momo confudit. Id inde cognosci potest, quod scholiastes Aristophanis duobus diversis locis *Achaei*, non *Sophoclis*, Momum citat et integrum versum ex eo dramate affert, Choeroboscus vero pauca tantum verba exhibet.

parte cum *Eride* s. *Crisi*, ex parte cum *Pandora* habuit: nam et deorum discordiam, ut *Eris*, et hominis generationem, ut *Pandora*, continuit. Satyris vero luculenta opportunitas data erat cum homine arte fabricato iocandi.

I. (394.)

Hesych. *Ἀλώπηξ, ὄρχησίς τις. καὶ ἀλωπεκίαι, ὡς Σοφοκλῆς Μώμῳ* (cod. *μωμων ὡς Σοφ.*), *ὅπερ ἐστὶν ἐν σώματι πάθος γενόμενον.* Ellendt. s. v. pro *ἀλωπεκίαι* scribi *ἀλωπεκιᾷ* mavult, haud probabiliter; nam si recte Hesychium intellego, lexicographus dicere voluit, Sophoclem voce *ἀλωπεκίαι*, quae alias morbum significet, eadem vi atque vocabulo *ἀλώπηξ* h. e. de saltatione usum esse. Quam ob rem verba *ὡς Σοφ. Μώμῳ* statim post *ἀλωπεκίαι* posuit.

I. (395.)

Hesych. *Ἄμφιον, ἔνδυμα. Σοφοκλῆς Μώμῳ.* cf. Bekk. An. Gr. p. 389, 10. Suid. s. v. *ἄμφιον, ἔνδυμα, ἱμάτιον.*

III. (396.)

Hesych. *Ἀναστύψαι* (cod. *ἀναστῦψαι*), *ἐπᾶραι τὸ αἰδοῖον, ἢ στυγνάσαι. Σοφοκλῆς Μώμῳ* (cod. *μωμῷ.*) cf. Suid. v. *ἀναστύψαι, ἀνασπάσαι.*

IV. (397.)

Hesych. *Ἄνθρωσκε, ἄνω θρῶσκε, ὀρχοῦ* (cod. *ὀρχούς*). *Σοφοκλῆς Μώμῳ* (cod. *κώμῳ*).

V. (398.)

Hesych. *Ἀποσκόλυπτε, ἀπολέπιζε* (cod. *ἀπολέπιζον*) *καὶ ἀποκόλουε. φασὶ καὶ τὸν περιτετμημένον τὸ αἰδοῖον ἀπεσκολυμμένον. Σοφοκλῆς Μώμῳ.* Gramm. in Bekk. An. p. 435, 24. Bachm. An. Gr. I, p. 133, 11. *ἀποσκολύψαι, ἀφελεῖν τὸ δέρμα καὶ ἀπογυμνῶσαι. Σοφοκλῆς δὲ ἀποκόλουε ἐν Μενελάῳ.* Corrigendum esse *Σοφοκλῆς δὲ ἀποσκόλυπτε τὸ ἀποκόλουε ἐν Μώμῳ* monuit Ellendt. l. c. I. p. 205. Cum illis cf. Eustath. p. 952, 13. *δοκεῖ δὲ Αἰολικὸν εἶναι τὸ σκῦλον, ὡς φαίνεται ἀπὸ ῥητορικοῦ λεξικοῦ, ἐν ᾧ κεῖται καὶ ὅτι ἀποσκολύπτειν ἀφειρεῖν τὸ δέρμα, ὅθεν καὶ τὸ σκυλεύειν μεταφορικῶς.* Id. ad Od. *μ'*, 48. p. 1710, 18. Pollux. II, 176. Etym. M. p. 125, 43.

VI. (399.)

Bekk. An. Gr. p. 446, 12. Bachm. An. I. p. 145, 18. *Ἄρπην, δρέπανον. Σοφοκλῆς Μώμῳ* (cod. *Νόμῳ*) *σατυρικῷ.* Cf. Etym. M. p. 148, 17. sq. 708, 49. sq.

ΝΑΥΠΛΙΟΣ ΠΥΡΚΑΕΥΣ.

Quae Pollux (IX, 156) de fabulae titulo scribit: ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο, κατ' Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα, τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον. confirmantur Herodiani et Hesychii (fgm. III. VIII. XIII.) testimoniis. Sed ab eodem Hesychio et Stephano Byzantino (fgm. IV. V. XII.) citatur etiam Ναύπλιος καταπλέων. Quaeritur igitur, utrum Sophocles duas fabulas *Nauplii* nomine inscriptas composuerit an ista nomina ad unam eandemque sint referenda. Brunckius rem in medio reliquit: dicit enim, si diversa fuerint dramata, Ναυπλίου καταπλέοντος argumentum videri iis contineri, quae tradiderit Tzetz. ad Lycophr. 384. (collat. 1099. 1217.) τότε δὲ μαθὼν τὴν τοῦ υἱοῦ ἀναίρεσιν ὁ τούτου πατὴρ Ναύπλιος ἔπλευσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἀπῄτει ποινήν. Ἄπρακτος δὲ ὑποστρέψας, περιπλέων λοιπὸν τὰς χώρας τὰς Ἑλληνίδας παρεσκεύασε τὰς τῶν Ἑλλήνων γυναῖκας μοιχευθῆναι, Κλυταιμνήστραν τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος Αἰγίσθῳ, Αἰγιάλειαν τὴν Διομήδους τῷ υἱῷ Σθενέλῳ, Μήδαν τὴν τοῦ Ἰδομενέως ὑπὸ Λεύκου., alterius vero fabulae materiam fuisse facem in Caphareo promontorio editam, qua conspecta Graeci a Troia navigantes portum esse credidissent et ad rupes adlisi naufragio perissent. Sed bene Vater (diss. de Alead. Soph. p. 28.), eiusmodi argumentum, quale Brunckius in in Ναύπλιον καταπλ. intulit, a tragoedia plane alienum esse sensit, minus recte autem ipse in ea *Auges* historiam tractatam esse statuit, quum Auge (cf. Apollod. II, 7, 4. III, 9, 1.) a patre Aleo Nauplio tradita esset, qui eam sive venderet sive necaret. Nam fabulae tale argumentum complexae *Nauplii* nomen imponi potuisse plane incredibile est. Neque probabilior eorum[27]) est sententia, qui Tzetz. l. c. et schol. Eur. Or. 422. verbis nixi Ναύπλιον καταπλέοντα eum fuisse dicebant, qui Troiam venisset, ut cum ducibus Graecis de filii morte expostularet, ab his autem repudiatus ultionem moliens domum redisset. Nam in his nihil inest, quod *tragoediae* argumentum praebere potuit. Quum igitur in Nauplii historia non reperiatur, quod apte ad fabulam Ναυπλίου καταπλεόντος titulo inscriptam referatur, facile inducimur, ut Sophoclem tantummodo unam fabulam, cui nomen Ναύπλιος πυρκαεὺς fuerit, scripsisse credamus. Cuius rei praeter Pollucis testimonium etiam apertum documentum ex Luciani verbis peti posse nobis videtur, qui in libro de saltat. c. 46. p. 295. haec scripsit: καθ' ἕκαστον γοῦν τῶν ἐκεῖ (sc. ἐν Ἰλίῳ) πεσόντων δρᾶμα τῇ σκηνῇ πρόσκειται. — — — καὶ πρὸ τούτων ἡ κατὰ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ καὶ ἡ Αἴαντος μανία καὶ ἡ θατέρου ἐν ταῖς πέτραις ἀπώλεια. Egregie Lucianus inter duas Aiaces distinxit earumque fabularum summas atti-

---

[27]) V. c. Huschk. Anal. crit. p. 241., Fritzsch. ad Aristoph. Thesm. 770, (qui Sophocli vel trilogiam e fabulis Παλαμήδης, Ναύπλιος καταπλέων, Ναύπλιος πυρκαεὺς compositam tribuere non dubitavit,) et Meinek. Anal. Alex. p. 132.

git,[28]) Nauplium vero unam tantum attulit, eiusque summam in *Nauplii ira* positam fuisse indicavit. Hinc ad Sophoclis drama referenda esse probabile est, quae narrat Hygin. fab. CXVI. *Ilio capto et divisa praeda Danai cum domum redirent, ira deorum — tempestate et flatibus adversis ad saxa Capharea naufragium fecerunt. — noctu cum fidem deorum implorarent, Nauplius audivit, sensitque tempus venisse ad persequendas filii sui Palamedis iniurias. Itaque, tamquam auxilium eis adferret, facem ardentem eo loco extulit, quo saxa acuta et locus periculosissimus erat. Illi credentes humanitatis caussa id factum, naves eo duxerunt. Quo facto plurimae earum confractae sunt, militesque plurimi cum ducibus tempestate occisi sunt, membraque eorum cum visceribus ad saxa inlisa sunt: si qui autem potuerunt ad terram natare, a Nauplio interficiebantur.* Ex quibus simul cognoscitur, cur Nauplius dictus sit πυρκαεύς; sed qualis fuerit fabulae compositio, qualis exitus, qualis dispositio, neque ex iis neque ex fragmentis intellegitur. Haud improbabile vero videtur nobis fgm. II. III. respicientibus, initio fabulae locum habuisse, quae tradit Schol. ad Eur. Or. 422. Ναύπλιος δὲ ἀκούσας ἦλθεν εἰς Ἴλιον δικάσαι τὸν φόνον τοῦ παιδός. Τῶν δὲ Ἑλλήνων κατολιγορούντων αὐτοῦ πρὸς τὸ κεχαρισμένον τοῖς βασιλεῦσιν, ἀποπλεύσας κτλ. in reliquis cum Hygino consentiens. —

Iam vero quosdam nobis audire videmur quaerentes, si nulla fuit Sophoclis fabula Ναύπλιος καταπλέων, qui tandem est factum, ut fabula sic citari videatur. Quaestionem paene absolvit Welcker p. 189. bene monens, καταπλέων cognomen esse generale Nauplii, quod idem significet atque περιπλέων s. ναύτης, quodque petitum sit a vita eius marina. cf. Apollod. II, 1. fin. οὗτος (sc. Ναύπλιος) μακρόβιος πλέων τὴν θάλασσαν τοῖς ἐμπίπτουσιν ἐπὶ θανάτῳ ἐδυσφόρει. Eurip. Hel. 1128. πολλοὺς δὲ πυρσεύσας φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν μονόκωπος ἀνήρ, πέτραις Καφηρίσιν ἐμβαλὼν Αἰγαίαις τ' ἐνάλοις ἀκταῖς κτλ.[29]) Lucian. Ver. Hist. II. c. 29. II. p. 126. συνέπεμψε δέ μοι τὸν πορθμέα Ναύπλιον. Lycophro. 1217. πορκεὺς δικωπὸν σέλμα ναυστολῶν ἐλᾷ. Eius rei locupletissimum denique testem habemus Euripidis Palamedem, in qua fabula Oeax, Palamedis frater, fratris mortem remis inscripsisse eosque in mare iniecisse fertur, ut Nauplius in unum alterumve incideret eoque de filii obitu certior fieret. cf. Eurip. Fragm. p. 298. fin. sq.[30]) Quod ineptum fuisset, nisi Nauplius in mari esse consuevisset. — Ex quibus si Nauplium circumnavigandi consuetudine aliquam famam ac fere nautae cognomen nactum esse constat, facile cogitari potest, sive eum, qui fabulam citaverit, sive librarium, quum Nauplii nomen

---

[28]) Vide quae de hoc loco ad Aiacis Locri argumentum disputavimus.

[29]) Memorabilis est hic locus, quippe quo cum Nauplii cognomine a navigatione deducto eius facinus coniunctum sit, ex quo in tragoedia πυρκαεὺς dictus est.

[30]) Eandem narrationem fortasse Sophocles secutus est, si quidem iudicium e fgm. XIII fieri potest.

scriberet, illius consuetudinis memorem cognomen adiecisse, quo ad eam respiceretur. Minus probabile est, quod Welcker addit, cognomen *καταπλέων* fortasse vi factitiva adhibitum esse, ut idem valeat atque *καταπλεῖν ποιῶν*, quamvis res sane in Nauplii personam cadat. —

I. (400.)

Stob. CIV, 3. *Σοφοκλέους Ναυπλίῳ·*

Τῷ γὰρ κακῶς πράσσοντι μυρία μία
νύξ ἐστιν εὖ παθόντα ἡ 'τέρα θανεῖν.

Sic libri, nisi quod optimi Paris. A. B. *εἶθ' ἑτέρα* praebent. Grotius admodum infeliciter emendavit *μυρί' ἂν μία νύξ ἐστιν, εὖ παθόντα θἠτέρα θανεῖν* subaudiri *ἐστὶν* iubens. Brunckius: *εὖ παθόντα θἠτέρᾳ θανεῖν* (sc. *χρή*) h. e. *cui bene est, ei statim altero die moriendum est.* Iacobs. Lectt. Stob. p. 138. *εὖ παθόντα δ' ἡ 'τέρα φθάνει* h. e. *Miserum una ingens nox premit i. e. nullus malorum finis apparet; felicem vero iam altera nox antevertit et felicitatem, qua fruitur, ei eripit.* Bamberger (Coni. in poet. Gr. Brunsvig. 1841. p. 11.) *νύξ. εὖ παθόντ' εὖ δ' ἐστὶ θἠτέρᾳ θανεῖν.* Male. Ahrens Brunckii emendationem recepit, praeterquam quod rectius *θἀτέρᾳ* scripsit et sic vertit: *Infelici enim nox una infinita est: quum res feliciter cesserit, moriatur altera.* Quarum emendationem nulla mihi probatur, sed quid Sophocles scripserit, vix divinare ausim, quum de versibus e sermonis continuitate evulsis recte iudicare difficillimum sit. Tamen coniecturam, quae in mentem mihi venit, non opprimam. Quid *ἑτέρα* et *θανεῖν* sibi velint; non intellego: quibus in *ἡμέρα* et *φθίνειν* mutatis et respecta optimorum codd. scriptura vide en in hunc fere modum scribendum sit:

τῷ γὰρ κακῶς πράσσοντι μυρία μία
νύξ· εὖ παθόντι καὶ μεθ' ἡμέρας φθίνει
[τάχιστα] —

vel *φθίνειν [φιλεῖ τάχιστα]* h. e. *Infelici una nox infinita est, felici vel simul cum die celerrime fugit.*

II. (401.)

Achill. Tat. Isagog. ad Arati Phaen. c. 1. (in Petavii Uranolog. p. 124.). *Σοφοκλῆς δὲ Παλαμήδει ἀνατίθησιν· λέγοντα γὰρ Ναύπλιον εἰσάγει·*

Οὗτος δ' ἐφεῦρε τεῖχος Ἀργείων στρατῷ,
στάθμη δ', ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὑρήματα,
τάξεις δὲ ταύτας οὐράνιά τε σήματα,
κἀκεῖν' ἔτευξε πρῶτος ἐξ ἑνὸς δέκα,
κἀκ τῶνδε καὖθις εὗρε πεντηκοντάδας,
ὃς χίλι' εὐθύς· ὃς στρατῷ φρυκτωρίαν
ἔδειξε, κἀνέφηνεν οὐ δεδειγμένα.

ἐφεῦρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφάς,
ὕπνου φυλάξεις, στιθάα σημαντήρια
ναῶν τε ποιμαντῆρσιν ἐνθαλασσίοις
Ἄρκτου στροφάς τε καὶ Κυνὸς ψυχρὰν δύσιν.

Ita haec Petavius e codd. edidit, nisi quod *σημάντρια* e coniectura pro *σημαντήρια* scripsit. Nec multum differunt codicum Vatic. (fol. 191. saec. XIII. et 1346. 4. chart. saec. XV.) scripturae, quas nuper H. Keilius (in Schneidewini Philol. I. p. 157.) publicavit, nisi quod ille vs. 1. habet *οντεπιτυγευρες* subiectis punctis, vs. 4 *κάκεῖνος ἐξέτευξε* suppositis punctis, vs. 5. *κὰκ τῶν δέκ' αὖθις*, vs. 6. *ὃς χιλια* (sine accent.) *εὐθὺς ὃς στρατοῦ*, vs. 7. *κἄνεφανεν*, vs. 9. *φιλάξεις ιθοα σημαντηρια* (sic) subiectis punctis, vs. 11. *ἄρκτον τε στροφειαι καί*, punctis voci *στροφειαι* suppositis. In altero est vs. 2. *σταθμοί*, vs. 5. *δὲ καὶ αὖθις*, vs. 9. *σιματήρια*, vs. 11. *στροφήν*. — Haec valde turbata esse nemo non videt; sed de iis restituendis inter se dissentiunt viri docti. Grotius (Excerpt. p. 136.) dedit: vs. 2. *στάθμην τ'*, vs. 3. *τάξεις δὲ ταύτας γραμμάτων τε σήματα*, quum de rerum coelestium exploratione postea agatur, vs. 6. *ὡς χίλι' εὐθύς, ὧς κτλ.*, vs. 9. *ὕπνου φυλάξεις ἔς θ' ἕω σημαντρίας*, vs. 10. *ποιμαντῆρας ἐνθαλασσίων*. Quas correctiones Heathius (quem Brunckius, Dindorfius et Ahrens sequuntur) ex parte servavit, ex parte vero alias addidit versusque immutato ordine sic exhibuit:

1. *Οὗτος δ' ἐφεῦρε τεῖχος Ἀργείων στρατῷ,*
2. *σταθμῶν, ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὑρήματα·*
4. *κἀκεῖν' ἔτευξε πρῶτος ἐξ ἑνὸς δέκα,*
5. *κἀκ τῶνδέ γ' αὖθις εὗρε πεντηκοντάδας*
6. *εἰς χίλι· οὗτος εἷς στρατῷ φρυκτωρίαν,*
9. *ὕπνου φυλάξεις ἔς θ' ἕω σημάντρια*
7. *ἔδειξε κἀνέφηνεν οὐ δεδειγμένα.*
8. *ἐφεῦρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφάς,*
3. *τάξεις τε ταύτας οὐράνιά τε σήματα,*
10. *ναῶν τε ποιμαντῆρσιν ἐνθαλασσίων*
11. *Ἄρκτου στροφάς τε καὶ κυνὸς ψυχρὰν δύσιν.*

De qua versuum constitutione haec monet Keilius l. c.: „*εἰς χίλια* so ohne weitere Verbindung ist ein lästiges Anhängsel: *εἰς* findet durch den Gegensatz zu *στρατῷ* nur eine schwache Rechtfertigung; *ἔς θ' ἕω σημάντρια*, wenn es sich auf die durch die Himmelszeichen bestimmten Nachtwachen beziehen soll, und sonst wäre der Ausdruck sehr unbestimmt, durfte von *οὐράνιά τε σήματα* nicht getrennt werden, endlich gehört auch *ἄρκτου στροφὰς* etc. genau zu *οὐράνια τε σήματα*, als dass der dazwischen tretende Vers erträglich wäre. Da indess auch in den Codd. die ursprüngliche Lesart zerstört ist, so darf man wohl annehmen, dass bei dieser Verwirrung noch ein ärgeres Verderbniss eingedrungen ist, und demgemäss die Vermuthung wagen, dass in der Mitte des Fragment's, wo der Vs. *εἰς χίλι' εὐθὺς κτλ.* den meisten Argwohn erregt, ein oder mehre Verse ausgefallen sind, worin den *ἀριθμῶν εὑρήματα* die gebührende Aus-

führung zu Theil und zum Folgenden der Weg gebahnt wurde. Indem ich diese Lücken auf 2 Halbverse vertheile und einige Verbesserungen hinzufüge, möchte ich das Ganze so schreiben:

1. *Οὗτος δ' ἐφεῦρε τεῖχος Ἀργείων στρατῷ,*
2. *σταθμῶν ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὑρήματα·*
4. *κἀκεῖν' ἔτευξε πρῶτος ἐξ ἑνὸς δέκα,*
5. *κἀκ τῶν δέκ' αὖθις εὗρε πεντηκοντάδας*
6. *ἐς χίλι' εὐθὺς* * * * *
6. * * * *ὃς στρατῷ φρυκτωρίαν*
7. *ἔδειξε κἀνέφηνεν οὐ δεδειγμένα.*
8. *ἐφεῦρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφάς,*
3. *τάξεις τε ταύτας οὐράνιά τε σήματα,*
11. *ἄρκτου στροφήν τε καὶ κυρὸς ψυχρὰν δύσιν,*
9. *ὕπνου φύλαξιν ἐσθλὰ σημαντήρια*
10. *νεῶν τε ποιμαντῆρσιν ἐνθαλασσίοις.*

Um endlich zur Ergänzung der angenommenen Lücke einen Vorschlag, den ich nur als einen ungenügenden Versuch angesehen wissen will, zu machen, denke man sich für die beiden Verse etwa folgende Gedanken:

ἐς χίλι' εὐθὺς ἐξιὼν καὶ μύρια.
οὗτος δέ, δεινὴν ὃς στρατῷ φρυκτωρίαν κτλ."

In plerisque vir doctissimus admodum probabiliter disputasse mihi videtur: praecipue probo, quod vs. 5 lacunam statuit, atque ego vel plus, quam duorum versuum dimidia excidisse existimo. Atqui illud probare non possum, quod verba *ἄρκτου στροφήν κτλ.*, quae manifesto verbis *σημαντηρία νέων τε κτλ.* explicandis inserviunt, praeposuit et sic verba *ὕπνου φυλάξεις* ab verbis *οὐράνιά τε σήματα,* quibuscum arcte cohaerere debent, seiunxit, dejnde quod codicum scripturam *φυλάξεις στιθόα* in *φύλαξιν ἐσθλά* mutavit. Equidem igitur extrema in hunc modum constituerim:

8. *ἐφεῦρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφάς,*
3. *τάξεις τε ταύτας οὐράνιά τε σήματα,*
9. *ὕπνου φυλάξεις πιστὰ σημαντήρια*
10. *νεῶν τε ποιμαντῆρσιν ἐνθαλασσίοις,*
11. *ἄρκτου στροφήν τε καὶ Κυνὸς ψυχρὰν δύσιν.*

Sic praeter vs. 3 omnes eum ordinem servant, quem in codd. habent. — Similia de se dicit Prometheus Aeschyli vs. 450. sq. Ad vs. 3. sq. cf. Dio Chrys. or. XIII, 21. p. 225. M. *καὶ τὸν Παλαμήδην οὐδὲν ὤνησεν αὐτὸν εὑρόντα τὰ γράμματα πρὸς τὸ μὴ ἀδίκως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ παιδευθέντων καταλευσθέντα ἀποθανεῖν· ἀλλ' ἕως μὲν ἦσαν ἀγράμματοι καὶ ἀμαθεῖς τούτου τοῦ μαθήματος, ζῆν αὐτὸν εἴων. ἐπειδὴ δὲ τούς τε ἄλλους ἐδίδαξε γράμματα καὶ τοὺς Ἀτρείδας δηλονότι*

πρώτους καὶ μετὰ τῶν γραμμάτων τοὺς φρυκτοὺς, ὅπως χρὴ ἀνέχειν καὶ ἀριθμεῖν τὸ πλῆθος· ἐπεὶ πρότερον οὐκ ᾔδεσαν οὐδὲ καλῶς ἀριθμῆσαι τὸν ὄχλον, ὥσπερ οἱ ποιμένες τὰ πρόβατα. — Vs. 10 νεῶν restituendum esse iam vidit Blomfield. ad Aesch. Pers. 389. — Male Brunckius ad eandem Nauplii orationem pertinere dicit fgm. 451.

III. (402.)

Hesych. Πεσσὰ πεντέγραμμα (cod. πέντε γράμματα) καὶ κύβων βολάς. Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ πυρκαεῖ, πάροσον πέντε γραμμαῖς ἔπαιζον· διαφέρει δὲ πέττεια κυβείας· ἐν ᾗ μὲν γὰρ τοὺς κύβους ἀναρρίπτουσιν· ἐν δὲ τῇ πεττείᾳ αὐτὸ μόνον τὰς ψήφους μετακινοῦσι. Integrum versum

καὶ πεσσὰ πεντέγραμμα καὶ κύβων βολαί

e Sophocle afferunt Pollux. IX, 97. Etym. M. p. 666, 18. Eustath. ad Od. α'. p. 1396, 60. Orio. p. 127. 1. v. πεσσοὶ post versum adiiciens: καὶ τάχα ἡ πεττεία οἱονεὶ πεντεία τις οὖσα· ἐπὶ δὲ τῶν πέντε γραμμῶν τὰς ψήφους ἐτίθουν, ὧν ἡ μέση γραμμὴ ἱερὰ ἐκαλεῖτο· εὗρε δὲ αὐτὴν Παλαμήδης, ὡς εἴρηται ἐν ἡρωϊκῷ στίχῳ παλαιῷ γραμμάτων ἕξ, πρὸς τοὺς τρόπους, οὓς ἔχει τὸ Παλαμήδειον ἀβάκιον. „εὗρε σοφός με λιμοῦ παραιφασίην Παλαμήδης." cf. Lobeck. ad Phryn. p. 413. — Ad eandem fabulam vel ad Palamedem (fgm. 451.) respexit Pollux. VII, 203. πεττεία ἢ πεσσεία, ὡς Σοφοκλῆς.

IV. (403.)

Mich. Apost. X, 5, a. (Arsen. Viol. XXXII, 65. p. 322. ed. Walz.) p. 486. ed. Leutsch. κρητὴρ τρίτος Διὸς Σωτῆρος· εἰώθασι γὰρ ἐν συμποσίοις οἱ παλαιοὶ κιρνᾶν κρατῆρα πρῶτον Ὀλυμπίῳ Διΐ, δεύτερον τοῖς ἥρωσι, τὸν δὲ τρίτον Διὸς Σωτῆρος· Σοφοκλῆς τοῦτο μαρτυρεῖ ἐν Ναυπλόῳ (sic)

Ζεῦ πανσίλυπε καὶ Διὸς Σωτηρίου
σπονδαὶ τρίτου κρατῆρος·

Eundem locum servarunt Schol. Plat. p. 325. Bk. et Schol. Pind. Isthm. V, 10., qui rectius etiam fabulae nomen Ναύπλιον praebent, sed Schol. Pind. vs. 2. σπονδη exhibet. Praeterea huc respexit Hesych. Τρίτος κρατήρ· Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ καταπλέοντι. De re cf. Plat. Charmid. p. 167. A. Aesch. fgm. 50. Eurip. fgm. 155. Diod. Sic. IV, 2. Schol. ad Plat. Phileb. p. 383. Bekk. Apost. X, 77, a. XVII, 28. ed. Leutsch.

V. VI. (404.a. b.)

Steph. Byz. v. Ἀσπίς — τὸ δὲ ἀσπιδίτης καὶ ἀσπιδοῦχος Σοφοκλῆς ἐν Ναυπλίῳ καταπλέοντι

Ἀλλ' ἀσπιδίτην ὄντα καὶ πεφραγμένον.

καὶ

Ὡς ἀσπιδοῦχος ἢ Σκύθης τοξεύμασι.

Egregie Meinekius hos vs., qui adhuc coniuncti legebantur, dirempscuit et καὶ interposuit, quod, quum sequeretur ὡς, eodem fere compendio atque καὶ scribi solitum, facile excidere potuit.

VII. (405.)

Aristid. Or. XIX. p. 259, 13. (Vol. I. p. 421. Dindf.) Ποίας Ναυπλίου πάγας ὑποπύρους, ὡς ἔφη Σοφοκλῆς, ἄξιον τῇ πυρκαϊᾷ ταύτῃ παραλαβεῖν;

VIII. (406.)

Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 31, 21. Σπίζα· ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου· Σοφοκλῆς ἐν Ναυπλίῳ (ἀΰπνῳ cod. quod correxit Dindorfius) πυρκαεῖ.

Κάτω κρέμανται σπίζα τέως ἐν ἕρκεσι.

Ita codex. Dindorfius emendavit σπίζ' ὅπως, Lehrsius autem σπίζα τέτατ' contra Meinekium de elisione dubitantem citans Aristoph. Vesp. 407. — De voce ἕρκεσι cf. fgm. 2.

IX. (407.)

Phot. p. 150. 9. Κατουλάδα· Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ·

Ἐπεύχομαι δὲ νυκτὶ τῇ κατουλάδι·

τὴν κατατίλλουσαν (κατειλοῦσαν recte Ellendt. Lex. Soph. I. p. 940.) καὶ κατείργουσαν. οἱ δὲ τῇ πανωλέθρῳ ἐσομένῃ τοῖς Ἕλλησιν· ἢ ζοφώδη, καταιγίδας ἔχουσαν, καὶ συστροφὰς ἀνέμων. εἴλλειν γὰρ τὸ συστρέφειν. Ὅμηρος. cf. Schol. Apoll. Rhod. IV, 1695. σκοτεινὴ νὺξ κατουλὰς καλεῖται, παρὰ τὸ ὀλοόν. Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ (codd. Ναυπάκτῳ)· „νυκτὶ κατουλάδι." Etym. M. p. 497, 24.

X. (408.)

Hesych. Ἀνόρεος πόλεμος· ἀνδρεῖος, ὁ πρὸς τοὺς ἄνδρας. Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ.

XI. (409.)

Schol. Aristoph. Pac. 1126. Ἐλύμνιον· Καλλίστρατός φησι τόπον Εὐβοίας τὸ Ἐλύμνιον. Ἀπολλώνιος δὲ ναόν φησιν εἶναι πλησίον Εὐβοίας· νυμφικὸν δέ τινες αὐτό φασιν, ὅτι ὁ Ζεὺς τῇ Ἥρᾳ ἐκεῖ συνεγένετο· μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς „πρὸς πέτραις Ἐλυμνίαις" καὶ ἐν Ναυπλίῳ „νυμφικὸν Ἐλύμνιον." cf. Steph. Byz. s. v.

XII. (410.)

Hesych. Ἐπίκοτα, ἐπίμομφα, ἃ πᾶς ἄν τις (cod. ἐπίμορφα, ἅπασάν τις) μέμψαιτο· Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ καταπλέοντι (cod. καὶ πλέοντι.)

XIII. (411.)

Hesych. Ναύκληρον πλάτην, ναυτικήν. Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ πυρκαεῖ.

XIV. (412.)

Pollux. X, 134. (praemisso fgm. 148. pergit:) καὶ ὅλκια δὲ τὰ πηδάλια ἐν Ναυπλίῳ ὠνόμασε παρὰ τὸ Ὁμήρου (Od. XIV, 350) ξεστὸν ἐφόλκαιον.

ΝΑΥΣΙΚΑΑ = ΠΛΥΝΤΡΙΑΙ.

A *Nausicaa* non differre *Plyntrias* primus bene perspexit Valcken. ad Eur. Hipp. 125. e loco Eustath. ad Od. VI, 115. p. 1553, 63. Μάλιστα δὲ, φασὶν, ἐπεμελήθησαν ὕστερον σφαιριστικῆς πόλεων μὲν κοινῇ Λακεδαιμόνιοι, βασιλέων δὲ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἰδιωτῶν δὲ Σοφοκλῆς ὁ τραγικός. ὃς καὶ ὅτε, φασὶ, τὰς Πλυντρίας ἐδίδασκε, τὸ τῆς Ναυσικάας πρόσωπον σφαίρᾳ παιζούσης ὑποκρινόμενος ἰσχυρῶς εὐδοκίμησεν. coll. Athen. I. p. 20. F. ἄκρως δὲ ἐσφαίρισεν, ὅτε τὴν Ναυσικάαν καθῆκε. Minus recte vero idem vir doctissimus (Diatr. p. 209.) praeeuntibus Casaubono (ad Athen.) et Lessingio (vit. Soph. p. 374.), sequente Boeckhio (Trag. Gr. Princ. p. 129) fabulam satyricam fuisse dixit, quum neque in argumento neque in ulla alia re quidquam reperiatur, quod dramatis satyrici suspicionem firmet, imo satyrorum chorum cum Nausicaa et πλυντριῶν choro coniunctum fuisse plane incredibile sit. Accedit, quod Eustathius (ad Il. III, 54. p. 381, 10.) apertis verbis fabulam tragicae poesi adnumerat haec dicens: ὅτι δὲ τὸ σπουδαίως κιθαρίζειν ἐφιλεῖτο τοῖς παλαιοῖς δηλοῦσι μυρίοι καὶ τῶν μεθ' Ὅμηρον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ κωμικὴ ποίησις, ἔτι δὲ καὶ ἡ τραγικὴ, ἐν ᾗ προλάμπων Σοφοκλῆς περιᾴδεται οὐ μόνον δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι, ὡς ἡ κατ' αὐτὸν ἐδήλωσε δραματικὴ Ναυσικάα, καθὰ καὶ ἐν τοῖς εἰς Ὀδύσσειαν δηλοῦται, ἀλλὰ καὶ κιθαρίζειν ἄκρος, οὕτω δὲ καὶ ὀρχεῖσθαι καὶ χορεύειν. Argumentum e sexto Odysseae libro petitum fuisse, per se intellegitur: sed qua ratione id conformatum ac dispositum fuerit, plane obscurum est. Fabulam autem eodem modo, quo ille Homeri liber exiit, finitam esse probabile est; nam quae Ulixi inter Phaeaces ipsos evenerunt, haud dubie in dramate illorum nomine inscripto expressa erant. — Ceterum nescio, an ea quartum in tetralogia quadam locum habuerit.

I. (413.)

Etym. M. p. 313, 1. Ἔγχος, τὸ δόρυ· ἰστέον ὅτι ἔγχος καὶ ξίφος καὶ δόρυ τὸ αὐτὸ οἶδεν Ὅμηρος. ὁ δὲ Σοφοκλῆς τὴν σφαῖραν ἔγχος κέκληκεν, οἷον

τὸ δ' ἔγχος ἐν ποσὶν κυλίνδεται.

(Sequitur fgm. 914.) Admodum probabiliter (cf. Athen. Eustath. ll. cc.) Guil. Schneider et Ellendtius (Lex. I. p. 472) locum ad hanc fabulam rettulerunt.

II. (414.)

Pollux. VII, 45. Ἐπεὶ καὶ ὁ ἐπενδύτης ἐστὶν ἐν τῇ τῶν πολλῶν χρήσει, ὅστις βούλοιτο καὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι βοηθεῖν φαύλῳ ὄντι ληπτέον αὐτὸ ἐκ τοῦ Σοφοκλέους Πλυντριῶν·

πέπλους τε νῆσαι λινογενεῖς τ' ἐπενδύτας.

Sic locum dedit Bekker, quum ante legeretur λινοπλυνεῖς, quod Brunckius in νεοπλυνεῖς mutaverat. — De voce ἐπενδύτης vide quae ad Thespid. fgm. I. (Vol. III. p. 1.) disputavimus.

III. (415.)

Pollux. X, 51. sq. — τὰ εἴδη τῶν ὀχημάτων ἰστέον εἴθ' ἅρματα εἴτ' ὄχους εἴθ' ἁμάξας εἴτε λαμπήνας αὐτὰ προσήκει λαλεῖν. ἔστι δὲ τοὔνομα ἡ λαμπήνη ἐν τῇ Σοφοκλῆς Ναυσικᾷ. cf. Hesych. Λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης ἐφ' ἧς ὀχοῦνται. Cyrill. Lex. MS. (a Schowio ad Hesych. p. 489. not. 18 citatum) λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ ἢ ἅρμα σκεπαστόν. Hinc Nausicaae currum λαμπήνην dictum esse suspiceris.

IV. (416.)

Hesych. Ἀναρροιβδεῖ (cod. ἀναροιδοῖ), ἀναρροφεῖ. Αἰσχύλος (fgm. 208.) καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ναυσικάᾳ (cod. ναυσὶ καὶ) ἀντὶ τοῦ ἀναρρίπτει. cf. Aesch. l. c. Etym. M. p. 99, 9. ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ (Odyss. μ', 104.) ἀντὶ τοῦ ἀναρροφεῖ. πλεονασμῷ τοῦ ι ἀναρροιφεῖ, καὶ ἐπενθέσει τοῦ δ ἀναρροιβδεῖ, τραπέντος τοῦ δασέως φ εἰς τὸ ψιλὸν β. οἷον „τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ.“

Ad eandem fabulam Welcker p. 231 referri iubet fgm. 735.

Ν Ι Ο Β Η.

In hac fabula Sophoclem in universum idem argumentum tractasse, quod Aeschylus in dramate pariter inscripto expresserat (de quo loco suo disseruimus), vix credo in dubitationem a quoquam vocaretur, etiamsi fragmentis ipsis non confirmaretur. Sed qua ratione Sophocles id instituerit, plane incertum est. Nam quae viri docti ea de re disputarunt [31]), in coniecturis admodum infirmis

---

[31]) Ingeniose de fabulae compositione disseruerunt *Welcker* Aeschyl. Tril. p. 342. sq. Trag. Graec. p. 286. sq.) *Burmeister* (de fabula, quae de Niobe eiusque liberis agit. Vismariae, 1837.). Pauca quae huc spectant attigerunt *G.*

sunt posita, quum ne ea quidem, quibus alter poeta ab altero in eodem argumento tractando discessisse fertur[32]), ita comparata sint, ut inde certum de totius fabulae compositione iudicium facere queamus. Quodsi eam hominibus doctioribus extricandam relinquimus, non possumus tamen Hermanni et Fritzschii sententiam silentio praetermittere Sophoclis Nioben inter dramata satyrica referentium. Uterque enim haeret in fragmentis III, IV, VII, VIII, X. Sed nec vocum *δερμηστὴς* et *Ἔλυμοι αὐλοὶ* commemoratio offensionis quidquam habet, neque fgm. III, IV, quamvis ex iis amorem puerilem in hac fabula introductum esse appareat. Nam ut idem ab Aeschylo in Myrmidonibus (cf. Aesch. fgm. 131.), quae fabula tragoedia fuit, factum esse taceamus, haud dubie alius fuit amor puerilis a poetis descriptus, alius, quem posteriores scriptores eo nomine significarunt. Nam quod illis honestum fuit ac laude dignissimum[33]), ab his in malam partem acceptum est, ut adolescentes, quos illi sanctissimo amoris et animorum tanquam vinculo consociatos fingebant, flagitiosarum libidinum consortione coniunctos fuisse cogitarent. Sophocles autem amorem istum in fabulam introducere ferme coactus fuit, quia rem Thebis agi fecit (fgm. I.), in qua urbe turpe fuit puero amatorem non invenisse. cf. Plat. Conviv. p. 182. B. Xen. Conv. VIII, 34. Cic. Rep. IV, 4. etc. Quemadmodum igitur fragmentis III. IV. non ad procaces satyrorum libidines statuendas propellimur, ita e fragm. IV Hermannus colligere non debebat, Niobes liberos in ipsa scena occisos esse: nam praeterquam quod tale quid a tragoedia Graeca ac praecipue a Sophocle alienissimum est, verba *ὦ * ἀμφ' ἐμοῦ στεῖλαι* facile locum habere in nuntii cuiusdam narratione potuerunt, qui, quum accuratissime puerorum caedem describeret, ipse verba unius cuiusdam morituri afferebat. Fragmentum X. denique (si quidem recte Sophocli tribuitur) vix ulli esse poterit offensioni, ubi cum simili Aeschyli (Choeph. 744. sqq.) loco comparatum erit, id quod Hermannum ipsum non fugit. Quae quum ita se habeant, in fragmentis nihil inest, quo fabulam satyricam fuisse probetur: imo quid Niobae cum satyrorum choro commune esse potuerit haud facile est ad intellegendum. Accedit, quod Athenaeus (fgm. III. *διὰ τῶν τραγῳδιῶν — — — παιδεραστὰν τὴν τραγῳδίαν*) et Plutarchus (fgm. X. *ἡ τραγικὴ τρόφος*) apertis verbis eam *tragoediam* fuisse testantur, quae testimonia haudquaquam, ut Hermannus censet, Pollucis (II, 223) verbis: *καὶ ἡ τραγῳδία τὴν ἀμίδα οὐράνην ἐκάλεσε* infringuntur, quum ex hoc loco potius fabulam *Συνδείπνους*, ad quam Pollux respexisse videtur (cf. fgm. 529), pariter tragoediam fuisse appareat. Vide quae infra de ea disputavimus.

Hermannus (de Aesch. Niobe diss. Lips. 1823. Opusc. III. p. 37. sq.). *Fritzschius* (de Soph. Niobe epist. inserta diario, cui nomen Euphrosyne. Rostocii, 1836.).

[32]) Sunt enim admodum pauca eaque levia. cf. fgm. I—III.

[33]) Quantopere v. c. erret, si quis ex Iphidis (in Eur. Suppl. 1098) verbis *παίδων ἐραστὴς ἦν* turpes amores a poeta introductos fabulamque satyricam fuisse concludat, intelleget, qui fabulam illam etiamnunc superstitem inspexerit.

I. (417.)

Eustath. p. 1367, 21. *Τῆς Νιόβης ἡ συμφορὰ κατὰ μέν τινας ἐν Λυδίᾳ, κατὰ δέ τινας ἐν Θήβαις γενέσθαι λέγεται. Σοφοκλῆς δὲ τοὺς μὲν παῖδας αὐτῇ* (leg. *αὐτῆς*) *ἐν Θήβαις ἀπολέσθαι φησὶν, αὐτὴν δὲ εἰς Λυδίαν ἐλθεῖν.* Eadem habet Eudocia p. 307.

II. (418.)

Schol. Vat. Eur. Phoen. 159. ed. Cobet. *ἑπτὰ παρθένων . καὶ Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ ἑπτά φησιν αὐτὰς εἶναι καὶ τοὺς ἄρσενας.* cf. Lactant. ad Statii Theb. VI, 123. *Niobe secundum Homerum duodecim filios habuit, Sophocles autem dicit eam quatuordecim habuisse.*

III. (419.)

Athen. XIII. p. 601. A. *Οὕτω δ' ἐναγώνιος ἦν ἡ περὶ τὰ ἐρωτικὰ πραγματεία, καὶ οὐδεὶς ἡγεῖτο φορτικοὺς τοὺς ἐρωτικοὺς, ὥστε καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς* (sc. *τῶν παίδων*) *ἔρωτας· ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων. διὸ καὶ παιδεραστάν τινες καλοῦσι τὴν τραγῳδίαν· καὶ ἐδέχοντο τὰ τοιαῦτα ᾄσματα οἱ θεαταί.* cf. fgm. IV.

IV. (420.)

Plut. Erotic. 17. p. 760. E. *Τῶν μὲν γὰρ τοῦ Σοφοκλέους Νιοβιδῶν βαλλομένων καὶ θνησκόντων ἀνακαλεῖταί τις οὐδένα βοηθὸν ἄλλον οὐδὲ σύμμαχον, ἢ τὸν ἐραστὴν, „ὦ * * ἀμφ' ἐμοῦ στεῖλαι."* cf. Valck. Diatr. p. 13. Versum fortasse sic refingas:

ὦ [φίλτατ' ἀνδρῶν,] ἀμφ' ἐμοῦ στεῖλαι [τάχα].

V. (421.)

Schol. ad Soph. OC. 684. *Ὅ τε χρυσαυγὴς κρόκος·) ἀπὸ κοινοῦ τὸ θάλλει κατ' ἦμαρ· τοῖς τὸν νάρκισσον τῇ Δήμητρι ἀπονέμουσι τοῦτο συμπράττει, κἂν τῇ Νιόβῃ ὁ Σοφοκλῆς τὸν κρόκον ἄντικρυς τῇ Δήμητι ἀνατίθεται, ὥστε καὶ νῦν τὸν λόγον εἶναι περὶ τῶν Δήμητρος στεφανωμάτων· καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο ἴδιον ἂν εἴη Σοφοκλέους· τοῖς γὰρ ἀνθινοῖς οὐ πάνυ φασὶν ἥδεσθαι τὴν Δήμητρα.*

VI. (422.)

Schol. Hom. Il. ε', 533, et Odyss. θ', 186. *Ἠ — ἀντὶ τοῦ ἦν — Σοφοκλῆς ἐν τῇ Νιόβῃ*

Ἠ γὰρ φίλη 'γὼ τῶνδε τοῦ προφερτέρου.

VII. (423.)

Harpocr. p. 55, 1. *Δερμηστής* (vulgo *δερμιστής*, cod. Palat. *δερμαιστής*)· *Δίδυμος μὲν ἀποδίδωσι τὴν σκώληκα οὕτω λέγεσθαι τῷ Σοφοκλεῖ ἐν Νιόβῃ. Ἀρίσταρχος δὲ τὸ Σοφόκλειον ἐξηγούμενος τὸν ὄφιν ἀπέδωκε.*

μήποτε δὲ μᾶλλον ἂν ὅστις τὰ δέρματα ἐσθίει δερμηστής (sic Bekk. vulgo δερμιστής). Hesych. Δερμηστής, ὁ σκώληξ, ἢ ὁ σής (cod. ἢ ὁ σκὺς) ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων. Ἀρίσταρχος ὄφιν. In brevius contracta paene eadem habent Bekk. An. Gr. p. 240, 14. Bachm. An. Gr. I. p. 369, 9. v. δερμηστής. Suid. v. δερμιστής. Etym. M. p. 257, 36. ubi vero Gaisford. e libris dedit δερμηστής. cf. Schol. Hom. Il. χ', 67. λ', 454. ω', 82. Recte Ellendt. (Lex. Soph. I. p. 409.) istam de significatione controversiam videri ex diversa scriptura originem duxisse monuit. cf. fgm. 589.

VIII. (424.)

Athen. IV. p. 176. F. τοὺς γὰρ ἐλύμους αὐλούς, ὧν μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ τε κἀν Τυμπανισταῖς, οὐκ ἄλλους τινὰς εἶναι ἀκούομεν ἢ τοὺς Φρυγίους, ὧν καὶ αὐτῶν ἐμπείρως ἔχουσιν Ἀλεξανδρεῖς. — — Ἰόβας δὲ τούτους Φρυγῶν εἶναι εὕρημα, ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ σκυταλίας κατ' ἐμφέρειαν τοῦ πάχους. cf. Pollux. IV, 74. ἔλυμος τὴν μὲν ὕλην πύξινος, τὸ δ' εὕρημα Φρυγῶν· κέρας δ' ἑκατέρῳ τῶν αὐλῶν ἀνανεῦον πρόσεστιν, αὐλεῖ δὲ τῇ Φρυγίᾳ θεῷ.

XI. (425.) *

Diog. Laert. VII, 28. Ἐτελεύτα δὲ οὕτως (Ζήνων) . ἐκ τῆς σχολῆς ἀπιὼν προσέπταισε καὶ τὸν δάκτυλον περιέρρηξε . παίσας δὲ τὴν γῆν τῇ χειρί, φησὶ τὸ ἐκ τῆς Νιόβης

Ἔρχομαι, τί μ' αὔεις.

Eadem habet Suid. v. αὔεις. Rem attingit Lucian. Macrob. c. 19. III. p. 222. — Valck. ad Eurip. Phoen. 856. αὔειν tragicum esse negans correxit τί μ' ἀΰτεῖς locumque Diatr. p. 13. B. ad Sophoclis Nioben rettulit. Cuius sententiam impugnavit G. Hermannus (Opusc. III. p. 56), quod ad verbi αὔειν usum attinet, sine dubio recte, quod ad fabulae auctorem pertinet, fortasse minus recte, quamvis certa quaedam ratio non adsit, qua verba Sophoclis esse demonstretur. Quam ob rem Blomfield. Gloss. ad Aesch. Sept. 170 rem in medio reliquit. Ceterum illis verbis Nioben usam esse, quum ad inferos se vocari sentiret, nemo non videt.[34])

---

[34]) Welcker autem vocem Διὸς χθονίου simul cum tonitru (cf. Soph. OC. 1600. 1606. Aesch. Prom. 992. Edon. fgm. III. Eur. Hipp. 1202. El. 748) et motu terrae auditam esse, itaque ad eandem scenam Photii locum pertinere censet, quem Hermannus l. c. p. 41. primus ad Sophoclis Nioben rettulerat. Verba sunt haec: νοβακχίζειν, τὸ ὀρχούμενον, τοῖς δακτύλοις ἐπιψοφεῖν (συμψοφεῖν Herm.)· σεισμὸς Νιόβη (Νιόβῃ Herm.). Ad quae Hermannus olim adnotaverat: „videndum, ne eodem pertineat saltatio, quae apud Hesych. et Athen XIV. p. 629. D. νιβατισμὸς, fluctuante nonnihil scriptura, vocatur;“ postea vero (Opusc. p. 41.) verbum νοβακχίζειν ibi locum habuisse coniecit, ubi Niobe, ut Ovidii verbis utamur, *validi circumdata turbine venti in patriam rapta est.* Fritzschius (de Soph. Niobe p. 47.) autem et illis Hermanni verbis et eiusdem opinione, fabulam satyricam fuisse, nixus locum sic corrigere non dubitat: νοβακίζειν (vel νοβακί-

X. (426.) *

Plutarch. Quaest. Sympos. VI, 6, 2. p. 691. D. *οὐκ ἔχει δὲ οὕτως, ἀλλ' αὐτοὺς παραλογιζόμεθα, θερμὸν εὐθὺς εἶναι τὸ θερμαῖνον ὑπολαμβάνοντες· καὶ ταῦθ' ὁρῶντες ὅτι ταὐτὸ ἱμάτιον ἐν χειμῶνι θερμαίνειν, ἐν δὲ ἡλίῳ ψύχειν γέγονεν. ὥσπερ ἡ τραγικὴ τροφὸς ἐκείνη τὰ τῆς Νιόβης τέκνα τιθηνεῖται*

λεπτοσπαθητῶν χλανιδίων ἐρειπίοις
θάλπουσα καὶ ψύχουσα, καὶ πόνῳ πόνον
ἐκ νυκτὸς ἀλλάσσουσα τὸν καθ' ἡμέραν.

Verba *καὶ πόνῳ* — — *ἡμέραν* addita sunt ex Plut. libr. de amor. prol. 4. p. 496. E. ubi *σπαργάνων* legitur pro *χλανιδίων*. Locum ad Sophoclis fabulam primus rettulit Valck. in adnott. ad Phalar. p. X. consentientibus viris doctis. Haud dissimilis est locus Aesch. Choeph. 744. sq.

XI. (427.) *

Plut. Consol. ad Apollon. 28. p. 116. C. *Οὐ γάρ ἐστι φρένας ἔχοντος ἀνθρώπου ἀγνοεῖν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῶόν ἐστι θνητὸν, οὐδ' ὅτι γέγονεν εἰς τὸ ἀποθανεῖν. Εἰ γοῦν ἡ Νιόβη, κατὰ τοὺς μύθους, πρόχειρον εἶχε τὴν ὑπόληψιν ταύτην, ὅτι οὐκ*

αἰεὶ θαλέθοντι βίῳ,
βλάσταις τε τέκνων βριθομένα
γλυκερὸν φάος ὁρῶσα

τελευτήσει, οὐκ ἂν οὕτως ἐδυσχέραινεν, ὡς καὶ τὸ ζῆν ἐθέλειν ἐκλιπεῖν διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖσθαι, ἀνάρπαστον αὐτὴν γενέσθαι πρὸς ἀπώλειαν τὴν χαλεπωτάτην. Ad Sophoclis Nioben versus rettulerunt Hermannus, Fritzschius, Welcker.

ζειν)· τὸ ὀρχούμενον τοῖς δακτύλοις ἐπιψοφεῖν· — *κισμὸς* (i. e. *νοβακισμὸς*) *Νιόβη*. Deinde allatis Hesychii et Athenaei locis, quibus *νιβατισμὸς* saltationis barbarae genus fuisse declaratur, e *deteriorum* librorum scriptura *νικατισμὸς* vel *νικτισμὸς* colligit, Athenaeum fortasse scripsisse $\overset{\kappa}{\text{νιβατισμὸς}}$, quae vox idem valeat atque Photii *νοβακισμός*. Si autem, pergit idem, eiusmodi saltatio (*κόρδαξ Φρύγιος*. Athenaeo teste) in fabula locum habuerit, dubitari non posse, quin ea satyrica fuerit. Nemo credo erit, quin hanc Fritzschii ratiocinationem miretur. — Quid de Photii loco statuendum sit, difficillimum est ad dicendum: atqui haud recte fecisse nobis videtur Welcker, quod ex eo (qui vix recte ad Nioben fabulam sive Aeschyli sive Sophoclis relatus est), de terrae motu in Sophoclis dramate dictum fuisse collegit. Nam si tale quid Photius indicare voluit, non intellegitur, cur hoc ad verbum *νοβακίζειν* adiecerit. Welcker quidem Sophoclem scripsisse *γῆ νοβακίζει* (die Erde kracht im Beben, tanzt schnalzend) dicit, sed persuadere mihi non queo, eum serio hanc sententiam proposuisse. Photii locum vel corruptum vel mutilatum esse censeo; in quo haud scio an recte Friebelius (Satyrogr. p. 137.) pro *νοβακίζειν* ex Hesychio restituendum esse *νιβατίζειν* dixerit. Quae correctio si vera est, in verbis *σεισμὸς νιόβη* fortasse nihil latet nisi vox *νιβατισμός*, quae in vetere aliquo codice fortasse sic exarata fuit, ut syllabae *τισμος* sive integrae sive per compendium supra syllabas *νιβὰ* scriptae essent, quas nescio quis imperitus librarius inverso ordine (*τισμος νιβὰ*) et fortasse iam corruptas exhibuit, quo facto facile ea scriptura exoriri potuit, quae nunc in Photii codice exstat.

In hac fabula praeterea locum habuisse opinatur Welcker (p. 292.) fgm. 753. G. Hermannus (l. c. p. 40.) fgm. 827. — Locum Aristophanis, quo sive ad hanc sive ad Aeschyli Nioben respectum est, ad Aeschyli fabulam p. 80 attulimus.

ΝΙΠΤΡΑ. Vide *ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΚΑΝΘΟΠΛΗΞ.*

ΞΟΑΝΗΦΟΡΟΙ. *

Huius fabulae memoriam solus scholiastes Aeschyli servavit, sed magnopere verendum est, ne titulus errori eius simili, quo olim locus e Colchidibus (fgm. 317.) petitus ad fabulam Ζωστήρων nomine inscriptam referebatur, originem debeat locusque hinc citatus e Laocoonte petitus sit.

I. (428.)

Schol. ad Aesch. Sept. 303. *εἴρηται δὲ καὶ ἐν Ξοανηφόροις Σοφοκλέους, ὡς οἱ θεοὶ ἀπὸ τῆς Ἰλίου φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ἑαυτῶν ξόανα, εἰδότες ὅτι ἁλίσκεται.*

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΚΑΝΘΟΠΛΗΞ = ΝΙΠΤΡΑ.

Sophoclis fabulam non, ut Brunckius opinatur, duplici titulo *Ὀδυσσέα ἀκανθοπλῆγα ἢ Νίπτρα,*[35]) sed simpliciter *Ὀδυσσέα ἀκανθοπλῆγα*

---

[35]) Omnino nunquam ab ipso vetere aliquo poeta tragico aliquam fabulam duplici titulo insignitam esse mihi persuasissimum est: ubi igitur fabula (— id quod in paucas tantum cadit —) v. c. Aeschyli *Ἀργὼ ἢ κωπευστής, Θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταί, Κᾶρες ἢ Εὐρώπη, Φρύγες ἢ Ἕκτορος λύτρα, Σεμέλη ἢ Ὑδροφόροι,* Sophoclis *Ἀτρεὺς ἢ Μυκηναῖαι, Πανδώρα ἢ σφυροκόποι* ita citatur, illud *ἢ* haud dubie scriptori, qui eam citavit, originem debet, quippe qui eo lectores ab errore arcere voluerit. Nam quum haud pauci, qui fabulas citabant, mox brevitatis studiosi (vide quae ad Aeschyli *Διονύσου τροφοὶ* monuimus), mox veros titulos non curantes fabulis mox ex choro, mox ex personis primas partes tenentibus (cf. p. 174.), mox ex argumenti summa (praesertim quum etiam in hac re poetae ipsi praeissent, cf. v. c. Thespidis *Ἆθλα ἐπὶ Πελίᾳ,* Phrynichi *Μιλήτου ἅλωσις,* Aeschyli *Αἴτνα, Ἀργὼ, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Ἕκτορος λύτρα, Ὅπλων κρίσις, Ψυχοστασία.* Sophoclis *Ἀχαιῶν σύλλογος, Ἑλένης ἀπαίτησις, ἁρπαγὴ, γάμος, Κρίσις, Ὕβρις,* Achaei *Ἆθλοι,* Agathonis *Ἰλίου πέρσις* e. al. quibus quoddammodo tituli *Ἡλιάδες, Φορκίδες, Ἀλεάδαι, Σύνδειπνοι, Ἡρακλεῖδαι, Πελιάδες,* alii, accenseri possunt), mox etiam, quamquam perraro, ex alia re nomen imponerent (sic *Πολυξένη* ab Aristotele *Ἀπόπλους,* Aiax a quibusdam *Αἴας μαστιγοφόρος,* a Dicaearcho vel *Αἴαντος θάνατος* dicta est. cf. Aiac. argum. graec.), facile fieri potuit, ut unum idemque drama pluribns nominibus significaretur eaque re lectores in errores inducerentur.

inscriptam fuisse inde cognosci potest, quod quinquies *Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ*, *Νίπτρα* vero semel tantum citatur, quodque Chaeremo et Apollodorus Tarsensis tragoedias simile argumentum complexas *Ὀδυσσέως* (hic *Ἀκανθοπλῆγος*, ille *Τραυματίου*) nomine inscripserunt. Recte autem Brunckium locum, qui e *Niptris* Sophoclis citatur, huc rettulisse patet ex Pacuvii tragoedia *Niptra*[36]) inscripta, quam ad Sophoclis exemplar compositam fuisse testis est Cic. Tusc. II, 21. Hinc etiam vir doctissimus fabulae argumentum iis contineri intellexit, quae memoriae tradidit Eustath. p. 1676, 44. *Τηλέγονος ὁ Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως ἡφαιστότευκτον δόρυ ἔχων, οὗ ἀδαμαντίνη μὲν ἡ ἐπιδορατὶς, αἰχμὴ δὲ κέντρον θαλαττίας τρυγόνος, χρυσοῦς δὲ ὁ στύραξ, καὶ ἐλθὼν ἐκ Τυρσηνίας, εἰς ἀναψηλάφησιν τοῦ πατρὸς καὶ ληλατῶν ἀγνοίᾳ τὰ ἠπειρωτικὰ τοῦ Ὀδυσσέως κτήματα, καὶ εὑρὼν ἀντίπαλον τὸν πατέρα ἀνεῖλεν οὐκ εἰδώς· καὶ οὕτω τῷ κατὰ θάλασσαν ἀεὶ κακῶς πράττοντι ἐκ θαλάττης ἧκεν αὖθις ὁ θάνατος, ὃς ἔπεφνεν αὐτὸν, καθὰ καὶ Ὀππιανὸς* (Hal. II, 452—505. cf. Plin. H. N. IX, 48, 72.) *ἱστορεῖ, τῷ τῆς τρυγόνος κέντρῳ* Iis supplendis inserviunt Hyginus (fab. CXXVII), „*Telegonus, Ulyssis et Circes filius, missus a matre, ut genitorem quaereret, tempestate in Ithacam est delatus, ibique fame coactus agros depopulare coepit. Cum quo Ulysses et Telemachus ignari arma contulerunt. Ulysses a Telegono filio est interfectus, quod ei responsum fuerat, ut a filio caveret mortem. Quem postea cognovit, qui esset, iussu Minervae, cum Telemacho et Penelope in patriam redierunt, in insulam Aeacam ad Circen Ulyssem mortuum deportarunt ibique sepulturae tradiderunt. Eiusdem Minervae monitu Telegonus Penelopen, Telemachus Circen duxurent uxores. Circe et Telemacho natus est Latinus, qui ex suo nomine Latinae linguae nomen imposuit. Ex Penelope et Telegono natus est Italus, qui Italiam ex suo nomine denominavit.*“ et Scriptor Argum. Palat. Odyss. fin. ed. Buttm. *καὶ βιώσας χρόνους πολλοὺς ὑπὸ τοῦ ἰδίου παιδὸς Τηλεγόνου, τοῦ ἀπὸ τῆς Κίρκης αὐτῷ γενομένου, καταλύει τὸν βίον. τὸν γὰρ ἀπὸ τοῦ υἱοῦ θάνατον ἔκ τινων μαντευμάτων ἐλπίζων, τὸν Τηλέμαχον ἐφυλάττετο καὶ συνεῖναι αὐτῷ παρῃτεῖτο. ὅτε οὖν ὁ Τηλέγονος τὴν Ἰθάκην κατέλαβε καὶ ἑαυτὸν τῷ πατρὶ κατεμήνυε μὴ προσδεχομένων αὐτὸν τῶν φυλάκων κἀντεῦθεν κραυγῆς γενομένης ὡς ἔτι νυκτὸς οὔσης, νομίσας Ὀδυσσεὺς τὸν Τηλέμαχον εἶναι, ἀνίσταται μετὰ ξίφους· καὶ συμπεσὼν Τηλεγόνῳ πλήττεται ὑπ' αὐτοῦ τῷ κέντρῳ τῆς τρυγόνος· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ Ὀδυσσεὺς ἀναιρεῖται. μαθὼν οὖν Τηλέγονος ὅτι τὸν πατέρα ἀνεῖλε, πενθήσας αὐτὸν πικρῶς ἀνεχώρησε τῆς Ἰθάκης.* Sed quum

---

[36]) Eius nomen deductum fuit a lavacro, quo haud dubie Euryclea iterum Ulixem agnovit. Cuius rei vestigia extant in Pacuvianae fabulae fgm. X. (ap. Gell. N. A. II, 26.)

Cedo tamen pedem mihi, lymphis flavis flavum, ut pulverem
Manibus isdem, quibus Ulixi saepe permulsi, abluam,
Lassitudinemque minuam manuum mollitudine.

Huc apte etiam rettulit Bothius locum Cic. Tusc. V, 16, 46.“ — haec, quae sunt minima, tamen bona dicantur necesse est; candiduli dentes, venusti oculi, color suavis, et ea quae laudat Euryclea Ulixi pedes abluens:

Lenitudo orationis, mollitudo corporis.

non constet, quis illorum scriptorum ad Sophoclem se applicaverit, nec fragmenta lucis multum afferant, de dramatis compositione nisi coniectura iudicium facere non possumus, quod ingeniose Welcker p. 240. fecit. Ad Sophoclis fabulam apertis verbis respexit eamque cum Pacuviano dramate contulit Cic. Tusc. II, 21, 48. „*Non minus in Niptris ille sapientissumus Graeciae saucius lamentatur vel modice potius:* (Fgm. VI'. Both.)

Pedetentim (inquit) et sedato nisu!
ne succussu adripiat maior
dolor

Pacuvius hoc melius quam Sophocles: apud illum enim perquam flebiliter Ulixes lamentatur in volnere: tamen huic leviter gementi illi ipsi, qui ferunt saucium, personae gravitatem intuentes, non dubitant dicere (Fgm. V. Both.):

Tu quoque, Ulixes, quamquam graviter
cernimus ictum, nimis pene animo es
molli, qui consuetus in armis
aevom agere —

Intelligit poeta prudens ferendi doloris consuetudinem esse non contemnendam magistram. Atque ille non immoderate magno in dolore (Fgm. VI. Both.):

Retinete, tenete, opprimit ulcus.
Nudate, heu me miserum! excrucior.

Incipit labi: deinde illico desinit (Fgm. VI. Both.):

— Operite, abscedite, iamiam
mittite: nam attrectatu et quassu
saevom amplificati' dolorem.

Videsne, ut obmutuerit non sedatus corporis, sed castigatus animi dolor? Itaque in extremis Niptris alios quoque obiurgat, idque moriens (Fgm. XI. Both. :

Conqueri fortunam advorsam, non lamentari decet.
Id viri est officium: fletus muliebri ingenio additu'st.“ [37])

Falso autem ad hanc fabulam rettulerunt locum Ariostot. de Poet. c. XIV; nam eo philosophus haud dubie ad Chaeremonis tragoediam ceteroquin idem argumentum complexam respexit.

---

[37]) Inde quum Pacuvium idem argumentum multo liberius tractasse appareat, non multum iuvat reliqua eius Niptrorum fragmenta attulisse: attamen ne quis praetermissa a nobis dicat, quae Sophoclis dramati illustrando inservire possint, ea h. l. subiecimus.

I. Non. de propr. serm. p. 40, 31. Merc. *Infabre,* foede, ut est affabre, pulchre. Pacuvius Nyptra:

Barbaricam pestem navibus nostris obtulit,
Nova figura factam, commissam infabre.

cf. Non. de var. sign. serm. p. 248, 21. v. committere, effigiare.

I—III. (429. a. b. c.)

Steph. Byz. v. *Δωδώνη* — *λέγεται καὶ Δωδὼν, ἧς τὴν γενικὴν Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι*

Νῦν δ' οὔτε μ' ἐκ
Δωδῶνος, οὔτε Πυθικῶν γυ .. τὶς ἂν
πείσειεν.

καὶ δοτικὴν

Δωδῶνι ναίων Ζεὺς ὁμέστιος βροτῶν.

— — — *τῆς μέντοι Δωδώνης, Δωδωναῖος, καὶ τὸ θῆλυ Δωδωνὶς ἀπὸ Δωδώνη, ὡς Παλλήνη, Παλληνίς. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι*

τὰς θεσπιῳδοὺς ἱερίας Δωδωνίδας.

Fgm. I. vulgo sic edebatur: *νῦν δ' οὔτε μ' εἰς Δωδῶνος, οὔτε Πυθικὰς κτλ.* in quo Meinekius *εἰς* e coniectura, reliqua e codd. correxit. Montefalconius emendavit et lacunam explevit scribendo *Πυθικῶν γυνή τις*, Brunckius *Πυθικὰς γύας τις κτλ.* Meinekius adnotat: „an fuit *γῆ[ρύς] τις ἂν πείσειεν [ἐξ ἐδωλίων]*? cf. Lycophr. 1046. *φθογγὴν ἐδωλίων Χαονιτικῶν ἄπο.* ac *γηρύματα Λοξίου* dixit Euripides (fgm. 625) ap. Cram. An. Ox. III. p. 378, 18. et *γῆρυς* de voce Pythiae ap. Plut. Or. Syth. p. 378. c.; magis tamen placeret: *πρ[οφῆ]τις ἂν πεί-*

II. Non. de propr. serm p. 52, 27. *Facies*, totius corporis formam — — Pacuvius Nyptra

aetate integra,
Feroci ingenio, facie procera.

cf. Gell. N. A. XIII, 29.

III. Non. de indiscr. gen. p. 222, 29. *Specus* — genere feminino. Accius (leg. Pacuvius. cf. Priscian. VI, 713.) Nyptris:

Inde advenio montem Oetam, (in) scruposam specum.

IV. Fest. p. 217. ed. Müll. *Perpetrat.* — *Pacuvius* Nyptris:

Spartam reponare (Müller *reportare*) *instat, si id perpetrat.*

VIII. Fest. p. 340. M. v. serilla et p. 306. *subscudes*, appellantur cuneatae tabellae, quibus tabulae inter se configuntur, quia, quo eae immittuntur, succuditur. Pacuvius in Niptris:

Nec ulla subscus cohibet compagem alvei
sed suta lino et sparteis serilibus.

IX. Non de var. signif. serm. p. 374, 31. *Pariter*, — — similiter. — Pacuvius Nyptra:

Pariter te esse erga illum video, ut illum ted erga scio.

X. Non. de hon. et no. vet. dict. p. 77, 21. *Betere*, i. e. ire. — Pacuvius Nyptra:

Vos hinc defensum patriam in pugnam betite.

Praeterea huc referuntur Pacuvii Fgm. inc. 32. ap. Serv. ad Aen. V, 28.

Quae meûm venenis flexit sociûm pectora.

Versus incerti poetae ap. Cic. Acad. Qu. IV, 28. de Orat. III, 40. (Inc. trag. fragm. 20. ed. Bothe.)

Video te, video vivum, Ulixes, dum licet!
Oculis postremum lumen radiatum rape!

σειεν [ἐκ δόμων φάτις]. — Fgm. II. In cod. S. est ὁμίος, in quo aliud quiddam latere dicit Meinekius. Nescio an fuerit ὁμόγνιος.

IV. (430.)

Ioan. Alex. τονικῶν παραγγ. p. 12, 2. ed. Dinf. δωνώνη, δωδῶνι· ὁ Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι·

καὶ τὸν ἐν Δωδῶνι παῦσον δαίμον' εὐλογούμενον.

Cod. δαῖμον συλογούμενον, quod correxit Blochius. Iure autem A. Nauckius (in Schneidewini Philologo II. p. 148.) etiam παῦσον, quum aptam sententiam non praebeat, ferri non posse monuit, sed num ipse recte πᾶσιν correxerit dubitari potest. Welcker maluit παῦσαι omissum esse dicens κακολογεῖν vel κακολογῶν. Sed vide, ne in illo πεῖσον vel simile quid lateat.

V. (431.)

Schol. Paris. ad Hom. Il. α', 137. in Cram. An. Gr. Paris III. p. 5, 3 et p. 274, 30. (et apud Koen. ad Greg. Corinth. p. 49.) καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι

Εἰ μέν τις οὖν ἔξεισιν· εἰ δὲ μή, λέγε.

Eundem locum sine fabulae nomine habet Eustath. p. 66, 31.

VI. (432.)

Schol. Dionys. Thrac. in Bekk. An. II. p. 872, 19. Gramm. in Cram. An. Gr. Ox. IV. p. 330, 5. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι τῷ ποδαπὸς ἀντὶ τοῦ ποῖος χρησάμενος ἀκυρολογεῖ (Schol. Dionys. male ἀκριβολογεῖ)·

Ποδαπὸν τὸ δῶρον ἀμφὶ φαιδίμοις ἔχων
ὤμοις;

VII. (433.)

Hesych. Ἀθηρόβρωτον ὄργανον· τὴν τορύνην, ἣ τὴν ἀθήραν (cod. ἢ τὴν ἀθήραν θηρὰν) ἀνακινοῦσι. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. Versum integrum sed omisso fabulae nomine servarunt Schol. Hom. Il. λ', 128. et Eustath. p. 1675, 52:

Ὤμοις ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρων.

cf. Valck. Opusc. II. p. 205. Hoc fragmeutum haud dubie cum antecedente coniungendum et sic immutandum est:

A. ποδαπὸν τὸ δῶρον ἀμφὶ φαιδίμοις ἔχων
ὤμοις;
B. ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρω.

VIII. (434.)

Hesych. Ἐλαιάεσσα νηδύς (cod. ἐλαιάδεσσαν ἡδύς)· Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. ἤτοι λαιάεσσα ἀντὶ τοῦ σκαιὰ, ἄγρια (cod. σκαιάγρια). ἢ ἀπὸ τοῦ ληίζεσθαι, πάντα ληιζομένη καὶ κατεσθίουσα. ἢ ἀπὸ ἐλαίου λιπαρά. Phot. p. 298, 1. Νηδὺς ἐλαιάεσσα. ἐπὶ Κύκλωπος. Σικελή, ἀπὸ Ὕβλης τῆς ἐλαιηρᾶς.

IX. (435.)

Phot. p. 400, 5. et Suid. v. Παρουσία — — καὶ ἐπὶ τοῦ παρεῖναι τάσσεται, ὡς καὶ ἐν τοῖς Νίπτροις Σοφοκλέους

τὴν παρουσίαν
τῶν ἐγγὺς ὄντων.

X. (436.)

Phot. p. 240, 10. Μάγνον, Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ· τὸν μέγαν· τὸν ἀπομάσσοντα καὶ καθαίροντα. Locus manifesto corruptus est. Qui integritati fortasse restituitur, si verbis τὸν μέγαν (quae haud dubie ei originem debent, qui de latino vocabulo *magnus* cogitavit) eiectis scribitur: μαγμόν, Σοφ. Ὀδυσσεῖ. τὸν ἀπομ. κτλ. cf. Hesych. v. μαγμός, τὸ καθάρσιον. — Locus utrum ad *hanc* fabulam an ad *Ulixem furentem* referendus sit, dubitari potest.

Brunckius praeterea huc rettulit fgm. 628, 629, Welcker fgm. 878.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

Argumentum huic fabulae Ulixem praebuisse furorem simulantem probabiliter Brunckius cum ex dramatis titulo tum e schol. Soph. Phil. 1025. collat. cum Pacuvii vs. apud Cic. de Off. III, 25, 98. et Ovid. Met. XIII, 36. collegit. Rem uberius narrant Proclus (e Cypriis): Ἔπειτα τοὺς ἡγεμόνας ἀθροίζουσιν ἐπελθόντες τὴν Ἑλλάδα· καὶ μαίνεσθαι προσποιησάμενον τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῷ μὴ θέλειν στρατεύεσθαι ἐφώρασαν Παλαμήδους ὑποθεμένου τὸν υἱὸν Τηλέμαχον ἐπὶ κόλασιν ἐξαρπάσαντες. Hygin. fab. XCV. *Agamemnon et Menelaus, Atrei filii, cum ad Troiam oppugnandam coniuratos duces ducerent, in insulam Ithacam ad Ulyxem Laertis filium venerunt: cui erat responsum, si ad Troiam isset, post vicissimum annum, solum, sociis perditis, egentem domum rediturum. Itaque quum sciret ad se oratores venturos, insaniam simulans, pileum sumpsit et equum cum bove iunxit ad aratrum. Quem Palamedes ut vidit, sensit simulare, atque Telemachum filium eius, cunis sublatum, aratro ei subiecit et ait: simulatione deposita inter coniuratos veni. Tunc Ulysses fidem dedit se venturum.*

Ex eo Palamedi infestus fuit. cf. Lucian. de oeco. 30. III. p. 206. Ovid. l. c. Ael. V. H. XIII, 12. Serv. ad Aen. II, 81. Mythogr. Vat. I, 35. II, 200. Tzetz. ad Lyc. 384. 818. At quae fabulae fuerit compositio neque hinc neque aliunde cognoscitur.

I. (437.)

Pind. Isthm. V, 58. (VI. 86.) τὸν Ἀργείων τρόπον εἰρήσεται πάντ᾽ ἐν βραχίστοις. ad quem locum schol. adnotat: μακρολόγοι μὲν οὖν οἱ Ἴωνες· σύντομοι δὲ οὐ μόνον Λάκωνες, ἀλλὰ καὶ Ἀργεῖοι. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ·

Πάντ᾽ οἶσθα. πάντ᾽ ἔλεξα τἀντεταλμένα·
μῦθος γὰρ Ἀργολιστὶ συντέμνειν βραχύς.

Vs. 2. ad sententiam cf. fgm. 63.

II. (438.)

Hesych. Ἐμπερής (sic cod. Ven., non ἐμπέραμος, ut vulgo editur.), ἔμπειρος· Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ. Casaub. ἐμπειρής.

III. (439.)

Hesych. Ἠμαλάψαι, κρύψαι, ἀφανίσαι. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ. cf. Etym. M. p. 428, 54. ἠμάλαψε, σημαίνει τὸ ἔβλαψε. Ἀν κόφρων (VI, 34.) παρὰ τὸ ἅμα βλάπτειν. (!) Eustath. p. 691, 49.

IV. (440.)

Hesych. Θρεκτοῖσι νόμοις, ἀντὶ τοῦ τροχαίοις (cod. τροχαῖος). Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ· ἔνιοι δὲ κρεκτοῖς.

V. (441.)

Hesych. Θριάζειν, φυλλολογεῖν, ἐνθουσιᾶν, ἐνθουσιάζειν. Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ. Similia habet Etym. M. p. 455, 45. Vide quae de hac voce disputavit G. Hermann. ad Hom. h. Merc. 552.

Praeterea ad hanc fabulam fortasse pertinet fgm. 426.

Ο Ι Κ Λ Η Σ. Vide *Ι Φ Ι Κ Λ Η Σ.*

Ο Ι Ν Ε Υ Σ. *

Huius fabulae auctoritas admodum infirma est, nam nititur tantummodo duobus corruptis Hesychii locis, in quibus Dindorfius fabulae titulum coniectura restituit. Sed alterum (fgm. 330.) probabilius

ad Creusam referri supra vidimus, alter, quem infra subiecimus, forsitan ad Athamantem pertinet. Attamen si Sophocles re vera Oeneum composuit, eius argumentum vix ab illo potuit diversum esse, quod Euripides in fabula pariter cognominata tractavit. Cf. Eurip. Fragm. p. 289. sqq.

I. (442.)

Hesych. *Ἄλυτον, ἀκατάλυτον, ἀκατάπαρστον.* *Σοφοκλῆς Ἰνεῖ.* (Ita cod.) Dindorfius confidenter correxit *Οἰνεῖ* fortasse propter fragm. 330, sed videndum est, ne Brunckius probabiliter scripserit *Ἰνοῖ.* Vide quae supra disputavimus. Vox *ἄλυτον* eadem vi extat in Electr. vs. 230.

ΟΙΝΟΜΑΟΣ = ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ.

Hippodamiam solus citat Stobaeus (fgm. V.): sed eum personae nomen pro fabulae nomine (cf. eo de more p. 174. sq.) posuisse facile intellegitur, si et dramatis argumentum et Athenaei XIII. p. 564. B. fgm. III.) locum spectamus. Nam Oenomai filia in tragoedia introduci non poterat, nisi in qua simul cum Pelope patri interitum parabat: itaque rectissime Brunckius illum locum ad *Oenomaum* rettulit, quae fabula pluries citatur. Cuius argumentum paucis descripsit Hygin. fab. LXXXIV: „*Oenomaus, Martis et Steropes, Atlantis filiae, filius habuit in coniugio Euareten, Acrisii filiam, ex qua procreavit Hippodamiam, virginem eximiae formae, quam nulli ideo dabat in coniugium, quod sibi responsum fuit, a genero mortem cavere. Itaque quum complures eam peterent in coniugium, simultatem constituit, se ei daturum, qui secum quadrigis certasset, victorque exisset (quod is equos Aquilone velociores habuit), victus autem interficeretur. Multis interfectis novissime Pelops Tantali filius cum venisset, et capita humana super valvas fixa (cf. fgm. IV.) vidisset eorum, qui Hippodamiam in uxorem petierant, poenitere eum coepit, regis crudelitatem timens. Itaque Myrtilo aurigae eius persuasit, regnumque ei dimidium pollicetur, si se adiuvaret: fide data, Myrtilus currum iunxit, et clavos in rotas non coniecit: itaque equis incitatis currum defectum Oenomai equi distraxerunt. Pelops cum Hippodamia et Myrtilo domum victor cum rediret, cogitavit sibi opprobrium futurum, et Myrtilo fidem praestare noluit, eumque in mare praecipitavit: a quo Myrtoum mare est appellatum. Hippodamiam in patriam adduxit suam (quod Peloponnesum appellatur); ibi ex Hippodamia procreavit Hippalcum, Atreum, Thyesten.*“ Eadem fere habent Lucian. Charidem. 19. III. p. 630. Schol. Pind. Ol. I, 114. et Diod. IV, 73, nisi quod is Oenomaum se ipsum interfecisse tradit. Rem vero paullo aliter narrant Scholl. Eur. Or. 981. et ad Il. β', 104. *Ἱπποδάμεια ἡ Οἰνομάου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα Πέλοπος Μυρτίλον τὸν τοῦ Ἑρμοῦ μὲν υἱὸν, ἡνίοχον δὲ τοῦ ἑαυτῆς πατρὸς ἔπεισε τῇ κατὰ τοῦ*

πατρὸς νίκῃ συνεργῆσαι καὶ τοὺς ἵππους τῆς εἰς τὸ τρέχειν ὁρμῆς κατασχεῖν, βουλομένη τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς ἵππους λαβεῖν καὶ τὸν ἑαυτῆς γάμον. Ἔκειτο γὰρ τῷ νικήσαντι ἔπαθλον ὁ ταύτης γάμος, νικηθέντι δὲ θάνατος. Ἀγωνιζομένων δὲ αὐτῶν ὁ Οἰνόμαος ἐκπίπτει τοῦ ἅρματος· οἱ γὰρ αἱ χοινικίδες κηρίνους τοὺς ἐμβόλους κατέσχον, τοῦτο πανουργήσαντος Μυρτίλου. Γνοὺς δὲ τὴν ἐπιβουλὴν ὁ Οἰνόμαος ἀρὰς ἔθετο κατὰ Μυρτίλου, ὅπως ἀπόληται ὑπὸ Πέλοπος. Ὃ καὶ ἐγένετο. Διαβαινόντων γὰρ αὐτῶν διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου καὶ διψησάσης τῆς Ἱπποδαμείας, καταβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ὁ Πέλοψ ἐζήτει ὕδωρ κατὰ τῆς ἐρήμου. κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ ἡ Ἱπποδάμεια ἐρασθεῖσα τοῦ Μυρτίλου ἐδεῖτο μὴ ὑπεριδεῖν. Ἀντιπάντος δὲ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πέλοπος παραγενομένου φθάνει ἡ Ἱπποδάμεια κατηγορήσασα τοῦ Μυρτίλου ὡς βιασαμένου αὐτήν. καὶ Μυρτίλον Πέλοψ ἀπὸ τοῦ ἅρματος ὠθεῖ εἰς τὸ πέλαγος, αὐτὸς δὲ αὐτῇ ἡνιοχεῖ· ὅθεν τὸ μὲν πέλαγος Μυρτῷον ἀπὸ Μυρτίλου, ὁ Πέλοψ δὲ πλήξιππος διὰ τὴν τῶν ἵππων αὐτουργίαν. — Num haec omnia e tragoedia sive Sophoclis sive Euripidis — nam is quoque hoc argumento usus est (cf. Eurip. Fragm. p. 294. sq.) — fluxerint, dubitari potest, quum neque quae Sophocleae, neque quae Euripideae fabulae fuerit conformatio, exploratum habeamus. Nam nihil prosunt fragmenta, nihil *Attii Oenomaus*. cf. Ladewig. Anal. Scen. p. 34. sq. Egregie vero de Sophoclis dramate disputavit Welcker p. 352. sq. — Aeschines hanc fabulam, quam ante Ol. XCI, 2 actam esse e fgm. VII. apparet, in vicis Atheniensibus docuit ideoque *ἀρουραῖος Οἰνόμαος* dictus est teste Hesych. v. *Ἀρουραῖος Οἰνόμαος. Δημοσθένης Αἰσχίνην οὕτως ἔφη, ἐπεὶ κατὰ τὴν χώραν περινοστῶν ὑπεκρίνετο Σοφοκλέους τὸν Οἰνόμαον.*

I. (443.)

Apollon. Dysc. de pronom. p. 330. b. ubi de pronomine ἵ agit, haec habet: *ἀξιοπιστότερος δὲ ὁ Σοφοκλῆς μάρτυς χρησάμενος ἐν Οἰνομάῳ „ει μεν ωσει θασσοντα ειδοσ ειτεκον παιδα.“* cf. Schol. Hom. Il. χ', 410. *τινὲς τὸ ὡσεὶ διὰ τοῦ ι γράφουσι καὶ δασύνουσιν, ἀντωνυμίαν ἐκδεχόμενοι τρίτου προσώπου ἀντὶ τοῦ ὡς αὐτῇ ὁ ποιητής. Σοφοκλῆς Οἰνομάῳ „ἡ μὲν ὡσεῖ θάσσο. ἡ δὲ ὡσιτέξου παῖδα.“* Inde Dindorfius Sophoclis verba

Ἡ μὲν ὡς ἵ θάσσον', ἡ δ' ὡς ἵ τέκοι παῖδα.“

restituit poetamque de duabus matribus loqui dixit, quarum sui utraque filii celeritatem praedicaverit. Sed quae fuerint istae matres, non dixit: probabiliter vero Ahrens, aut de procorum, qui Hippodamiae causa venerint, aut de equarum Oenomai matribus agi coniecit. Verum etiam Sophoclis verba, in quorum fine Welcker *θροεῖ* vel simile quid suppleri iubet, emendatione indigere videntur; quae sic emendavit Th. Bergkius;

παῖδ' ἡ μὲν ὡς ἵ θάσσον', ἡ δ' ὡς ἵ τέκοι.

De pronomine ἵ vide quae disputavit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 822. sq.

II. (444.)

Athen. IX. p. 410. C. *Χειρόμακτρον δὲ καλεῖται ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ. — — — Σοφοκλῆς Οἰνομάῳ*

Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος.

Versus explicatur ab Hesych. v. *Σκυθιστὶ χειρόμακτρον· οἱ Σκύθαι τῶν λαμβανομένων ἐν πολέμοις ἀνθρώπων τὰς κεφαλὰς ἐκδέροντες τοῖς δέρμασιν ἀντὶ χειρομάκτρων ἐχρῶντο.* Sic verba emendavit Lennep. ad Phalar. Ep. 73. cf. fgm. III. Herod. IV, 64.

III. (445.)

Schol. Pind. Isthm. IV, 92. *κρανίοις ὄφρα ξεινῶν·] ἰδίως τὸν Ἀνταῖόν φησι τῶν ξένων τῶν ἡττομένων τοῖς κρανίοις ἐρέφειν τὸν τοῦ Ποσειδῶνος ναόν· τοῦτο γὰρ ἱστοροῦσι τὸν Θρᾷκα Διομήδην ποιεῖν, Βακχυλίδης δὲ Εὔηνον ἐπὶ τῶν Μαρπίσσης μνηστήρων, οἱ δὲ Οἰνόμαον, ὡς Σοφοκλῆς.*

IV. (446.)

Athen. XIII. p. 564. B. *καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δ' ἔφη τοὺς ἐραστὰς εἰς οὐδὲν ἄλλο τοῦ σώματος τῶν ἐρωμένων ἀποβλέπειν ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐν οἷς τὴν αἰδῶ κατοικεῖν. Σοφοκλῆς δέ που περὶ τοῦ κάλλους τοῦ Πέλοπος διαλεγομένην τὴν Ἱπποδάμειάν φησι*

Τοιάνδ' ἐν ὄψει λύγγα θηρατηρίαν
ἔρωτος, ἀστραπήν τιν' ὀμμάτων, ἔχει·
ἐκθάλπεται μὲν αὐτὸς, ἐξοπτᾷ δ' ἐμὲ,
ἴσον μετρῶν ὀφθαλμὸν, ὥστε τέκτονος
παρὰ στάθμην ἰόντος ὀρθοῦται κανών.

Vs. 1. Valck. ad Eur. Hipp. 468. correxit: *τοίαν Πέλοψ ἴυγγα κτλ.*, quod Brunckius, Emperius, Bergkius, alii probarunt. At Bergkius nuper (in Ind. lect. Marburg. 1843. 44. p. VI.) mutavit sententiam recte dicens non necessario Pelopis requiri nomen, quamvis de eo verba faciat Hippodamia [38]); minus recte autem scripsit *τοίανδ' ἐνῆψ' ἴυγγα.* Nam ut verbum *ἐνῆψε* parum aptum esse omittamus, non intellegitur, qua ratione verba *τοιάνδ' ἐνῆψε κτλ.* cum sequentibus *ἀστραπήν τιν' ὀμμάτων ἔχει* coniungi possint. Multo probabilius de hoc loco Meinekius (Exercit. philol. in Athen. I. p. 39) sic disputavit: „Nulla omnino correctionis caussa est. *Λύγξ* Hesychius interpretatur verbis *τὸ πάθος ὁ λυγμὸς, καὶ τόξον.* Quorum quod postremo memoravit aptissimum est ad Sophoclis locum, nisi quod hoc significatu illud nomen rectius scripseris *λίγξ*, utpote a verbo *λίζειν* vel *λίγγειν*, quo nervi stridor significatur, formatum.

---

[38]) Imo non habuisset Athenaeus, cur Hippodamiam de Pelope loqui diceret, si eius nomen in Sophoclis versu reperisset. Id observavit etiam Meinekius l. c.

cf. Lobeck. Paral. p. 110. Itaque in oculis quasi arcum gestare dicitur. cf. Aesch. Suppl. 983. πᾶς τις παρελθὼν ὄμματος θελκτήριον τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος." Λίγγα scripserat etiam Erfurdtius probante Iacobs. ad Philostr. p. 313. Eadem metaphora Sophocles usus esse videtur in fgm. 157. — Vs. 3. Codd. PVL εἶθ' ἅλλεται. B. ἢ θ' ἅλλεται, quod Ruhnkenius apud Valck. l. c. in ἐνθάλπεται mutavit nixus Phrynichi (προπαρασκευῇ σοφιστικῇ. p. 40, 20. ed. Bekk.) loco: ἐνθάλπεσθαι ἔρωτι· οἷον καίεσθαι ὑπὸ ἔρωτος. Sed quum ibi Bekker nunc e cod. ἐκθάλπεσθαι dederit et similia verba v. c. ἐκκαίειν, ἐκζωπυρεῖν et ipsius Sophoclis ἐξοπτᾶν eius usum confirment, veri est simillimum, quod Ellend. Lex. Soph. p. 560. et Th. Bergkius coniecerunt, Sophoclem scripsisse ἐκθάλπεται. — Vs. 4. codd. μέτρων vel μέτρον, quod correxit Valck. l. c. — Vs. 5. Pro codd. scriptura ἰόντος Valck. dedit ἰσοῦντος, Brunck. ἰδόντος, acutius quam verius; recte enim Ellendt. l. c. II. p. 725 verba interpretatur: *fabri lineam regula indicatam persequentis.* Παρὰ στάθμην eadem vi positum est a Theogn. 534. 939. Eur. Ion. 1514.; contraria ab Aesch. Ag. 1015.

V. (447.)

Stob. XXVII, 6. Σοφοκλέους Ἱπποδαμείας. (sic Paris. A. et Vind.)

Ὅρκου δὲ προστεθέντος ἐπιμελεστέρα
ψυχὴ κατέστη· δισσὰ γὰρ φυλάσσεται,
φίλων τε μέμψιν κεἰς θεοὺς ἁμαρτάνειν.

Vs. 1. Paris. A. et Vindob. (teste Gaisfordo Append. ad Stob. Ecl. p. 867. προτεθέντος.)

VI. (448.)

Pollux. X, 55. τῶν δ' ἱππικῶν σκευῶν ψήκτρα, σαρακίς, κτλ. — τὴν δὲ ψήκτραν οὐ μόνον Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Οἰνομάῳ

διὰ ψήκτρας σ' ὁρῶ
ξανθὴν καθαίρονθ' ἵππον αὐχμηρᾶς τριχός.

VII. (449.)

Aristoph. Av. 1337.

γενοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
ὡς ἂν ποταθείην ὑπὲρ ἀτρυγέτου γλαυκᾶς ἐπ' οἶδμα λίμνας.

Scholiast. adnotat: ἐν τοῖς Καλλιστράτου, ταῦτα ἐξ Οἰνομάου τοῦ Σοφοκλέους. Simillimus est locus Eurip. Hippol. 732. sq. Ἠλιβάτοις ὑπὸ κευθμῶσι γενοίμαν, ἵνα με πτεροῦσσάν ὄρνιν θεὸς ἐν πταναῖς ἀγέλαισι θείη· ἀρθείην δ' ἐπὶ πόντιον κῦμα τῆς Ἀδριηνᾶς ἀκτᾶς Ἠριδανοῦ θ' ὕδωρ. cf. Soph. OC. 1081.

VIII. (450.)

Diog. Laert. (vit. Arcesil.) IV, 35. Πρὸς δὲ τὸν δανειστικὸν καὶ φιλόλογον εἰπόντα τι ἀγνοεῖν ἔφη „Λήθουσι γάρ τοι κἀνέμων διέξ-

δοι θήλειαν ὄρνιν, πλὴν ὅταν τόκος παρῇ.“ ἔστι δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ Οἰνομάου Σοφοκλέους. Hinc sua descripsit Suid. v. Διέξοδοι et Λήθουσι, item Zonar. v. Λήθουσι. Eosdem versus omisso Sophoclis nomine sed emendatius sic praebet Plut. Quaest. Conviv. VIII, I. 4. p. 718. A.

πλήθουσι γάρ τοι κἀνέμων διέξοδοι
θήλειαν ὄρνιν, πλὴν ὅταν παρῇ τόκος

καὶ οὐθὲν οἴομαι δεινὸν, εἰ μὴ πλησιάζων ὁ θεὸς ὥσπερ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἑτέραις τισὶν ἀφαῖς δι' ἑτέρων καὶ ψαύσεσι τρέπει καὶ ὑποπίμπλησι θειοτέρας γονῆς τὸ θνητόν. Λήθουσι haud dubie Diogeni originem debet, quippe qui versus menti suae accomodare voluerit.

Ad hanc fabulam Ellendt. Lex. v. ἀρητός pertinere ait fgm. 885.

Π Α Λ Α Μ Η Δ Η Σ.

Palamedis historiam narrat Hygin. fab. CV. „*Ulysses, quod Palamedis, Nauplii filii, dolo erat deceptus, in dies machinabatur, ut eum interficeret. Tandem inito consilio, ad Agamemnonem militem suum misit, qui dicerei ei, in quiete vidisse, ut castra uno die moverentur. Id Agamemnon verum existimans castra uno die imperat moveri. Ulysses autem clam noctu solus magnum pondus auri, ubi tabernaculum Palamedis fuerat, obruit: item epistolam Phrygi captivo ad Priamum dat perferendam, militemque suum priorem mittit, qui eum non longe a castris interficeret. Postero die cum exercitus in castra rediret, quidam miles epistolam, quam Ulysses scripserat, super cadaver Phrygis positam, ad Agamemnonem attulit: in qua scriptum fuit: Palamedi a Priamo missa, tantumque ei auri pollicetur, quantum Ulysses in tabernaculum obruerat, si castra Agamemnonis, ut ei convenerat, proderet. Itaque Palamedes cum ad regem esset productus et factum negaret, in tabernaculum eius ierunt et aurum effoderunt: quod Agamemnon ut vidit, vere factum esse credidit. Quo facto Palamedes, dolo Ulyssis deceptus, ab exercitu universo innocens occisus est.*“ cf. Ovid. Met. XIII, 56. sq. Schol. Eur. Or. 122. Philostrat. Heroic. c. X. p. 708. Ol. Sed quum eam praeter Sophoclem etiam Aeschylus, Euripides et Astydamas tractaverint [39]) fragmentis destituti quid Sophoclis peculiare fuerit, dicere non possumus, quamvis, quae Euripideae fabulae fuisse videatur conformatio, suo loco (Vol. II. p. 297. sq.) exposuerimus.

---

[39]) cf. Xen. Mem. IV, 2, 33. Τὰ δὲ Παλαμήδους οὐκ ἀκήκοας πάθη; τοῦτον γὰρ πάντες ὑμνοῦσιν ὡς διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἀπώλετο.

I. (451.)

Eustath. ad Il. II, 308. p. 224, 4. Παλαμήδους ἐπινοησαμένου κυβείαν καὶ πεττείαν ἐν Ἰλίῳ εἰς παραμύθιον λιμοῦ κατασχόντος τὴν στρατείαν, λίθος ἐκεῖ ἐδείκνυτο, καθὰ Πολέμων ἱστορεῖ, ἐφ' οὗ ἐπέσσευον. τῆς δὲ τοιαύτης ἐπινοίας τοῦ Παλαμήδους καὶ τῆς εὑρέσεως δὲ τοῦ χρόνου, ἣν καὶ αὐτὴν ἐκεῖνος ἐσοφίσατο, μάρτυρα παράγουσι Σοφοκλῆν, ὃς ἐν δράματι ὁμωνύμῳ τῷ εὑρετῇ Παλαμήδει φησίν·

Οὐ λιμὸν οὗτος τῶνδ' ἄπωσε, ξὺν θεῷ
εἰπεῖν, χρόνος τε διατριβὰς σοφωτάτας
ἐφεῦρε, φλοίσβου μετὰ κοπὴν καθημένοις,
πεσσοὺς κύβους τε, τερπνὸν ἀργίας ἄκος;

Iterum huc respexit Eustath. ad Od. I, 107. p. 1397, 8. ὁ δὲ τὰ περὶ Ἑλληνικῆς παιδιᾶς γράψας, διαφορὰν καὶ αὐτὸς εἰδὼς κύβων καὶ πεσσῶν, καὶ παλαιοτάτην εἰπὼν τὴν κυβευτικὴν παιδιὰν, παράγει Σοφοκλέους μὲν ἐκ Παλαμήδους ὁμωνύμου τῷ ἥρωϊ δράματος τὸ ἐκεῖνος ἐφεῦρε

πεσσοὺς κύβους τε, τερπνὸν ἀργίας ἄκος.

Quamvis Eustathius utroque loco satis aperte verba e Palamede ducta esse indicaverit, tamen Brunckius, quem Dindorfius sequitur, propter fgm. 401. ea in Nauplium intulit, hac ratione in eadem fabula idem bis dici (conf. enim vs. 4 cum fgm. 392.) nihil curans.

II. (452.)

Ammon. περὶ ὁμ. p. 76. in MS. reg. Mus. Brit. (Dindorfio teste) τάσσουσι δὲ ὅμως καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδίου τὸ ἴσθι. Σοφοκλῆς ἐν Παλαμήδει

Εὔφημος ἴσθι μοῦνον ἐξορμωμένη.

III. (453.)

Hesych. Ἄκεστρον, φάρμακον. Σοφοκλῆς Παλαμήδει. — cf. Etym. M. p. 46, 32.

IV. (454.)

Hesych. Δροπά, δρεπτά. Σοφοκλῆς Παλαμήδι (sic). De quo loco Guil. Dindorfius (in Steph. Thesaur. II. p. 1700.) sic disputat: „Suid. δρωπακίζω, συνάγω, τρυγῶ. Δρωπτὰ (duo codd. Gaisf. liberque H. Steph. s. v. δρωπακίζω memoratus δρωπὰ) γὰρ τὰ δρεπτὰ, τὰ δρέπανα. Τὰ δρεπτὰ ex codd. Paris. addidit Kusterus, non animadvertens tamen tollendam dittographiam esse deleto τὰ δρέπανα, quamquam apud Zonaram quoque legitur p. 572. δρώπα (sic)· τὰ δρεπτά, ἤτοι τὰ τετρυγημένα ἢ τὰ δρέπανα. Δροπὰ per δρεπτὰ explicat Hesych. ex Palam. Soph. corrupte ut videtur pro δρωπτά." — Welcker p. 133. fgm. III et IV probabiliter ad ea refert, quae tradunt Philostr. Heroic. X, 4. et Tzetz. Antehom. 323 — 43. collat fgm. Uffenbach. p. 683.

Praeterea in hac fabula locum habuisse Welcker l. c. dicit fgm. 755, 823, 765.

ΠΑΝΔΩΡΑ = ΣΦΥΡΟΚΟΠΟΙ ΣΑΤΥΡΟΙ.

Quum Hesychius (fgm. V) duos fabulae titulos attulerit,[40]) vix potest dubium esse, quin dramatis argumentum iis contineatur, quae tradit Hygin. fab. CXLII. „*Prometheus Iapeti filius, primus homines ex luto finxit. Postea Vulcanus Iovis iussu ex luto mulieris effigiem fecit: cui Minerva animam dedit, ceterique dii alius aliud donum dederunt, ob idque Pandoram nominarunt. Ea data in coniugium Epimetheo fratri, inde nata est Pyrrha, quae mortalis dicitur prima esse creata.*" cf. Hesiod. Op. 69. sq. Apollod. I, 7, 2. Eiusmodi argumentum nisi in fabula satyrica tractari non potuisse facile intellegitur. Sed quae fabulae fuerit compositio, e fragmentis cognosci non potest, quamquam ad mulieris fabricationem pertinere videntur fgm. II. III.

I. (455.)

Athen. XI. p. 476. C. *Τοὺς πρώτους λέγεται τοῖς κέρασι τῶν βοῶν πίνειν. — καὶ τῶν ποιητῶν δὲ πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρχαίους κέρασι. — Αἰσχύλος* (fgm. 176.) — *καὶ Σοφοκλῆς Πανδώρᾳ·*

Καὶ πλῆρες ἐκπιόντι χρύσεον κέρας
τρίψει γέμοντα μαλθακῆς ὑπ᾽ ὠλένης.

Brunckius dedit *ἐκπιών τι,* reliqua non curans; Ellendt. (Lex. Soph. I. p. 353.) *ἐκπιὼν σὺ* et *γέμον τε* maluit, postea vero (Vol. II. p. 854.) emendatione ista abiecta scripsit: *ἐκπιὼν σὺ χρύσεον κέρας τρίψει γε μέντοι κτλ.* in quibus *τρίψει* passive dictum sit: *premeris* i. e. *amplexu tenebis tenellam mulierem.* Sed neque *ἐκπιὼν σὺ* in *ἐκπιόντι* depravari nec *τρίψει* passive adhiberi potuisse nec voces *γε μέντοι* at notas in vocabulum minus usitatum *γέμοντι* transisse credibile est; itaque locum potius intactum relinquendum esse censeo, quum sententia manifesto e sequentibus, quae interierunt, pependerit, quamquam facile *ἐκπιόντα* scribi et *ἔρως* vel simile quid subsecutum esse statui potest, ut haec unus e satyris dixerit: *Eum, qui aureum cornu vini plenum ebibit, si impletus est, mollibus sub ulnis amor nervabit.* Emperius (Opusc. p. 350.) proposuit *τένοντα.*

II. (456. a.)

Schol. Hippocr. apud Foës. Oecon. Hippocr. v. *Ὀργασμός, χλαγμός· μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πανδώρᾳ λέγων*

---

40) De duplis fabularum titulis quid nobis videatur p. 340 adnot. 35 exposuimus.

καὶ πρῶτον ἄρχον πηλὸν ὀργάζειν χεροῖν.

καὶ Ἀττικοὶ δὲ ἰδίως λέγουσιν ὀργάσαι, καὶ τὰ ὑγρὰ τοῖς ξηροῖς μῖξαι καὶ ἀναφυράσαι, καὶ οἷον πηλὸν ποιεῖν. Idem vs. e codice Paris. allatus est a Littreo Hippocr. Vol. V. p. 480., ubi Σοφ. ἐν Πανδάρῳ et ἄρχον. Cf. Phot. p. 344, 1. ὀργάσας, μαλάξας. Portus (Lex. Ionic.) dedit ἄρχον probantibus Ruhnkenio (qui ad Tim. Lex. Plat. p. 180. copiose ac docte de voce ὀργάζειν agit) et Boeckhio (Trag. Gr. Princ. p. 130.), Toupius (Emendtt. in Suid. IV. p. 413.) ἔργον, Brunckius ἀργὸν assentiente Ellendt. l. c. I. p. 222., Huschkius (diss. de Archil. p. CCVI) ἀρχὸν collatis Horatii (Od. I, 16, 13) verbis: *fertur Prometheus addere principi limo.* — Huc fortassis respexit Pollux. VII, 165. λέγεται δὲ καὶ πηλὸν ὀργάζειν. cf. fgm. III.

III. (456. b.)

Etym. M. p. 629, 34. Ὀργάσαι τὸ πηλοποιῆσαί ἐστι καὶ ὑγρῷ ξηρὸν μῖξαι. Σοφοκλῆς

θέλοιμι πηλὸν ὀργάσαι.

Eadem habet Etym. Gud. p. 432, 53, sed vitiose ὀργάσασθαι. Locum probabiliter Dindorfius et Ellendtius l. c. ad hanc fabulam rettulerunt, quem nescio an cum antecedente fragmento ita coniungere liceat:

καὶ πρῶτον ἄρχον πηλὸν ὀργάζειν (vel *ὀργάσαι*) *χεροῖν*
θέλοιμι.

Alterumutrum locum, nisi unus fuit, fortasse Aristophanes tecte irrisit (sicut fgm. 460.), quum in Av. 837. scriberet: πηλὸν ἀποδὺς ὄργασον. Ad quem locum scholiastes haec habet: ἀποδὺς ὄργασον) κυρίως πίσσωσαι. ὀργὴ γὰρ παρ' Ἴωσιν ἡ πίσσα. σημαίνει δὲ καὶ τὸ σπαργᾶν ὀργίζεσθαι (leg. ὀργάζειν), νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μάλαξον. Εὔπολις Προσπαλτίοις „ἢ πηλὸν ὀργάζειν τινά."

IV. (457.)

Scolies inédites sur Hippocrate ed. Ch. Daremberg (in Archives des missions scientifiques. Paris. 1852. nr. 23. Excerpsit Schneidewinus in Diar. Gotting. doct. a. 1852. p. 428.) Ἐβλιμάσθη, ἐπτίσθη (ἐπιέσθη Schneidew.), ἐμαλάχθη, ἐθλίβη. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ βλίσσειν, ὅ ἐστι μαλάττειν. Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι (529) φησὶν „εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀώρους ἐπ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες." (sic.) Ὁμοίως καὶ Σοφοκλῆς μέμνηται τῆς λέξεως ἐν Πανδώρᾳ. Schneidewinus Sophoclem a grammatico non vocis βλιμάζειν, sed vocis βλίσσειν (= μαλάσσειν) testificandae causa citatum ac fortasse respectum esse dicit versum, qui sine fabulae nomine ab etymologo Leidensi servatus sit (fgm. 898). Sed mihi quidem hoc credibile non videtur; nam non perspicio causam, cur Sophoclem voce βλιμάζειν usum esse negemus, quum nesciamus, de qua re poeta verba fecerit. Accedit, quod βλιμάζειν, quamvis *attrectandi* significatio a dramate satyrico haud

aliena fuerit (nam satyros nonnunquam paullo effrenatius iocatos esse e multis fgm. cognoscitur. v. c. fgm. 396. 398. ac praecipue in hac fabula non mirer, si poeta satyros Pandoram recens factam contrectantes induxerit;), etiam eadem vi, qua βλίσσειν adhibitum est. cf. Suid. v. βλιμάζειν, qui post exscriptum schol. ad Aristoph. Av. l. c. haec addit: βλιμάζειν, τὸ ταῖς χερσὶ διαθλίβειν, καὶ τὸ τὰ κηρία [ὃ καὶ inserenda esse rectissime dicit Bernhardyus] βλίσαι λέγεται. καὶ βλιμάζων, ἀποστάζων τὸ μέλι τοῦ κηρίου.

V. (458.)

Pollux. 10, 44. τοῖς δὲ δεσπόταις, τῷ μὲν ἀνδρὶ καὶ λάσανα καὶ ἀμὶς, ἣν Σοφοκλῆς ἐν Πανδώρᾳ ἐνουρήθραν καλεῖ καὶ Αἰσχύλος οὐράνην. Similiter Etymol. Gr. Paris. in Cram. An. Gr. Paris. IV. p. 12, 13 (a Brunckio quoque inspectum) et Schol. ad Hermog. περὶ εὑρέσ. (in Walzii Rhet. Gr. T. VII. p. 735.) Ἀμὶς, στάμνιον (Schol. Hermog. στάμνος ἐν) ᾧ ἐνουροῦσι (Schol. οὐροῦσι· τοῦτο δὲ) Σοφοκλῆς ἐν Πανδώρᾳ ἐνουρήθραν καλεῖ, Αἰσχύλος δὲ οὐράνην. (fgm. 172.)

VI. (459.)

Hesych. Κεχήλωμαι, πόδας δέδεμαι, συνέρραμαι (cod. συνερράμενος) τοὺς πόδας. χηλεύειν γὰρ τὸ ῥάπτειν, καὶ χήλινον (cod. .ἤλινον) τὸ πλεκτόν, ὁ Ἀνακρέων. καὶ χήλευμα (Brunck. χήλωμα) τὸ σπαρτίον (cod. σπ'. τιον.). Σοφοκλῆς Πανδώρᾳ ἢ Σφυροκόποις. Utrum κεχήλωμαι an χήλωμα Sophoclis sit, dubitari potest. Ahrens vocem κεχήλωμαι claudicanti Vulcano, Th. Bergkius (in Gerhardi Diar. Archaeol. 1847. p. 48.) Pandorae sensim sensimque vivescenti tribuit.

G. Hermannus (de Aeschyli Aetn. p. 15.) ad eandem fabulam etiam pertinere dicit fgm. 756.

ΠΕΛΙΑΣ. Vide *ΡΙΖΟΤΟΜΟΙ.*

ΠΗΛΕΥΣ.

Pelei quale fuerit argumentum neque ex fragmentis satis cognosci potest neque aliunde constat: itaque e titulo coll. cum fgm. IV. coniectura facienda est. Ex quibus probabile est, Sophoclem, cum quam maxime Homerum poetasque epicos sequi consuevisset (cf. fgm. 628) introduxisse Peleum senectute fere confectum (Il. σ',

434.), ab Acasti filiis[41]) imperio privatum, miserrima conditione in agro usum (cf. Il. ω', 483.)[42]), a muliere vetula (fgm. I.) quae illum secuta esset, curatum, auxilium a nepote exspectantem. Casu autem eundem in locum, quo Peleus vixerit, Neoptolemum[43]) venisse, qui avo agnito illos expulerit vel interfecerit illumque in regnum restituerit; hunc autem mox et aetate et vitae calamitatibus fractum mortem obisse. Minus probabiliter Welcker. p. 205 Archandrum et Architelem Pelei ipsius, non Acasti filios fuisse dixit, atque *Peleum* et *Phthiotides* diversos unius fabulae titulos esse coniecit, quamquam contrarium docet Aristot. Poet. XVIII. τραγῳδίας δὲ εἴδη εἰσὶ τέτταρα· τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέχθη. ἡ μὲν πεπλεγμένη, ἧς τὸ ὅλον ἐστὶ περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις. ἡ δὲ παθητική, οἷον οἵτε Αἴαντες καὶ οἱ Ἰξίονες. ἡ δὲ ἠθική, οἷον αἱ Φθιώτιδες καὶ ὁ Πηλεύς. τὸ δὲ τέταρτον ὁμαλὸν, οἷον αἵ τε Φορκίδες καὶ Προμηθεὺς, καὶ ὅσα ἐν Ἅιδου. (quem locum Dindorfius inter Phthiotidum fragmenta exhibuit). Welcker quidem sententiam suam duobus quibusdam fragmentis (460. 653.) confirmari ac paene certam reddi dicit, sed illis accurate circumspectis eam falsam esse intellegitur: nam diversissima inter se ista fragmenta sunt, quorum alterum ne recte quidem ad Phthiotides referebatur. — Fabulam ante Ol. LXXXIX, 1. doctam esse e fgm. I concludi potest.

I. (460.)

Clem. Alex. Strom. VI, 2, 19. p. 748. P. Schol. Aristoph. Nub. 1417. παῖδές τε γὰρ τὴν ἀρχὴν ἦσαν ἄφρονες, καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ τῶν ἐτῶν πλήθους παρατραπέντος αὐτοῖς τοῦ λογισμοῦ παῖδές εἰσι, τῷ τὸ πάλιν ληροῦντες. καὶ Σοφοκλῆς Πηλεῖ

Πηλέα τὸν Αἰάκειον οἰκουρὸς μόνη
γεροντagωγῶ κἀναπαιδεύω πάλιν.
πάλιν γὰρ αὖθις παῖς ὁ γηράσκων ἀνήρ.

Versum 2 attulerunt etiam Trypho in Museo crit. Cantabrig. I. p. 49. (et in Walzii Rhett. Gr. VIII. p. 741.), Cocondr. περὶ τρό-

---

41) cf. Hom. Il. ω', 488. et schol. ad h. l. λέγει δὲ Ἄκαστον καὶ τοὺς υἱοὺς Ἄρχανδρον καὶ Ἀρχι[τέλη.]. Schol. Eur. Troad. 1118. Ὁ μὲν Εὐριπίδης (sc. Troad. l. c. et haud dubie in *Peleo* fabula) ὑπὸ Ἀκάστου φησὶν ἐκβεβλῆσθαι τὸν Πηλέα, εἰσὶ δὲ οἵ φασιν ὑπὸ τῶν δύο αὐτοῦ παίδων Ἀρχάνδρου καὶ Ἀρχιτέλους, κατὰ τὸν καιρὸν, ὃν ἔμελλον Ἕλληνες ἐξ Ἰλίου ἐπανιέναι, ἐξεληλάσθαι· καὶ ἐλθόντα εἰς ἀπάντησιν τῷ Νεοπτολέμῳ προσελθεῖν διὰ χειμῶνα τῇ Κῷ τῇ νήσῳ καὶ ξενισθέντα ὑπὸ Μόλωνός τινος ἄβαντος ἐκεῖ καταλύσασθαι τὸν βίον. Schol. Pind. Pyth. III. 167. In extremis haud scio an Schol. Eur. Sophoclis fabulam respexerit.

42) Dict. Cretens. VI, 9. — *Ibi Peleum avum reperit, occultatum spelunca abdita et tenebrosa, ubi senex, vim atque insidias Acasti evitans, assidue, nepotis desiderio, navigantes et si qui forte eo appulsi essent, speculari consuerat.* Huc etiam spectant, quae Achillis umbra in Odyssea (XI, 493. sq.) dicit.

43) cf. Schol. Eur. l. c. Proclus (e Nostis): καὶ τελευτήσαντα Φοίνικα θάπτει, αὐτὸς δὲ εἰς Μολοσσοὺς ἀφικόμενος ἀναγνωρίζεται Πηλεῖ . . . (sequentia interierunt.)

πων in Boisson. An. Gr. III. p. 299. (et in Walzii Rhet. Gr. VIII. p. 784.) Eodem usus est Aristoph. Equ. 1098 et fortasse poeta comic. inc. ap. Meinek. IV. p. 674. — Verbum γεροντανωγεῖν Sophocles etiam in OC. 349. usurpavit.

II. (461.)

Aristoph. Av. 851. sq.

Ὁμορροθῶ, συνθέλω,
συμπαραινέσας ἔχω
προσόδια μεγάλα
σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν.
ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα
προβάτιόν τι θύειν.
ἴτω ἴτω, ἴτω δὲ Πυθιὰς βοά.

Scholiastes adnotat ad vs. 851.: Ὁμορροθῶ·) Σοφοκλέους ἐκ Πηλέως, ἀντὶ τοῦ τὸ αὐτὸ φρονῶ. ὁμορροθεῖν δὲ κυρίως τὸ ἅμα καὶ συμφώνως ἐρέσσειν. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ συνεργῶ τῇ εἰς θεοὺς θυσίᾳ. Deinde ad vs. 857. Πυθιὰς βοά· βοᾷ (χοαὶ αὐλητὴς Venet.) ὁ αὐλητής. εἴρηται ὅτι (δὲ καὶ addunt Ven. Ald.) ἐπὶ ταῖς θυσίαις ηὔλουν. (Kuster correxit e schol. Vat. U. Πυθιὰς βοή. ἀντὶ τοῦ αὐλητής· ηὔλουν γὰρ ἐν ταῖς θυσίαις.) — Ἄλλως. ἡ μετ' αὐλοῦ γινομένη βοή· τὸ Πύθιον μέλος. ἔνθεν καὶ πυθαύλης γίνεται. οὕτω ἔλεγον τὸν παιᾶνα. καὶ τοῦτο δὲ ἐκ Πηλέως. Extrema desunt in codd. Rav. Ven. Totum locum exscripsit Suid. v. Πυθ. β. Quae in reliquis vs. Sophoclis, quae Aristophanis sint, nunc vix discernas. Ad vs. 1. cf. Hesych. ὁμορροθεῖν, συνέλκειν καὶ συμφωνεῖν. Soph. Ant. 532.

III. (462.)

Stob. CXXI, 9. Σοφοκλέους Πηλέως.

Τὸ μὴ γὰρ εἶναι κρεῖσσον ἢ τὸ ζῆν κακῶς.

cf. Eur. fgm. 592. οὐκοῦν τὸ μὴ ζῆν κρεῖσσόν ἐστ' ἢ ζῆν κακῶς;

IV. (463.)

Steph. Byz. v. Δώτιον, — καὶ Δωτιάς, ὡς Ἰλιὰς τοῦ Ἰλιεύς. Σοφοκλῆς ἐν Πηλεῖ

Βασιλεὺς χώρας τῆς Δωτιάδος.

V. (464.)

Harpocr. p. 134, 5. ed. Bekk. ξηραλοιφεῖν ἐλέγετο χωρὶς λουτρῶν ἀλείφεσθαι· μήποτε καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἀλειπτῶν λεγόμενον ξηροτρίβεσθαι οὕτως ἔλεγον. Σοφοκλῆς Πηλεῖ.

καὶ ξηραλοιφῶν εἵματος διὰ πτυχῶν.

Eadem praeter Sophoclis locum praebet Phot. p. 309, 5. cf. Eustath. p. 764, 13. Unde haud recte se habere patet quae tradit Etym. M. p. 612, 20. ξ. *τὸ ἐν ταῖς παλαίστραις γυμναζόμενον κόνει χρῆσθαι.*

VI. (465.)

Steph. Byz. v. *Κυκνῖτις· ἧς ὁ Κύκνος ἐβασίλευσε. Σοφοκλῆς ἐν Πηλεῖ. καὶ ἐν Ποιμέσι „βοὴν Κυκνῖτιν.“* Ellendt. (Lex. Soph. I, p. 311.) aut *Κυκνῖτις γῆ* s. *χώρα, ἧς κτλ.* aut *Κυκνῖτις, ἣν ὁ Κύκνος ἐβόησε* aut tandem sublatis virgularum distinctionibus *καὶ ἐν Ποιμέσι βοὴν Κυκνῖτιν* sc. *εἶπε* scribi, p. 378 vero ceteris verbis integris *βοὴν* in *γύην* mutari iussit. Atque hoc multo probabilius mihi videtur.

VII. (466.)

Antiattic. p. 106, 13. *Λιποψυχεῖν. Σοφοκλῆς Πηλεῖ.*

VIII. IX. (467.)

Antiatt. Bekk. p. 107, 30. *Μὴ νόμισον· ἀντὶ τοῦ μὴ νομίσῃς· Σοφοκλῆς Πηλεῖ, καὶ „μὴ ψεῦσον“.* Alterum locum integrum servasse videri schol. Aristoph. Thesm. 870. ad comici l. c. verba *„μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ, τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.“* haec adnotantem: *σύνηθες τὸ σχῆμα. Μένανδρος „οἶσθ' ὃ ποίησον.“ Σοφοκλῆς Πηλεῖ·*

μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ· μή μ' ἕλῃς ἄνευ δορός.

Brunckius monuit. — De dictione *μὴ ψεῦσον* vide quae disputarunt Porso ad Eur. Hec. 1174. Ellendt. Lex. II. p. 97.

Locus Schol. Aristoph. Equ. 1147., qui olim ad hanc fabulam referebatur, nunc ex meliorum codd. auctoritate inter *Ποιμένων* fragmenta receptus est. Pariter Erotiani locum (fgm. 500.), quem Hermannus in hanc fabulam inferri voluit, inter *Ῥιζοτόμων* reliquias exhibuimus.

ΠΛΥΝΤΡΙΑΙ. Vide *ΝΑΥΣΙΚΑΑ.*

ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Huius dramati argumentum iis significari, quae tradit Proclus: *ἔπειτα ἀποβαίνοντας αὐτοὺς εἰς Ἴλιον εἴργουσιν οἱ Τρῶες, καὶ θνήσκει Πρωτεσίλαος ὑφ' Ἕκτορος. ἔπειτα Ἀχιλλεὺς αὐτοὺς τρέπεται ἀνελὼν Κύκνον τὸν Ποσειδῶνος.* docent Tzetzes et Photius l. c. (fgm. I. II.) Sed qualis eius fuerit conformatio plane obscurum est, quamquam rem apud Troes actam esse cum ex fragm. II tum ex fragmentis III — VIII,

quae pastorum choro tribuenda videntur, colligi potest. Inter personas vero Andromachen fuisse, id quod Welcker p. 114 e fgm. III concludit, equidem pro certo affirmare non ausim.

I. (468.)

Tzetz. ad Lycophr. 529. *Ἱστορεῖ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν ὑπὸ τοῦ Ἕκτωρος ἀναιρεθῆναι τὸν Πρωτεσίλαον.*

II. (469.)

Phot. p. 307, 17. et Suid. v. *Ξανῶ· κοπιάσω. Σοφοκλῆς Ποιμέσιν· Ἕκτωρ τοῖς Ἀχαιοῖς βουλόμενος μάχεσθαί φησιν*

Ἠδὺ ξανῆσαι καὶ προγυμνάσαι χέρα.

III. (470.)

Etym. M. p. 652, 12. *Παρασάγγαι, τὰ τριάκοντα στάδια παρὰ Πέρσαις, παρ' Αἰγυπτίοις δὲ ἑξήκοντα· παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀνδρομάχῃ* (Etym. Gud. p. 452, 31. *Ἀνδρομάχῳ*) *ἐπὶ τοῦ ἀγγέλου εἴρηται.* Quum praeter Etymologum nemo Sophoclis Andromachen commemoraverit, facili negotio pro *Ἀνδρομάχῃ* aliquis *Ἀνδρομέδᾳ* (quas voces saepius confusas esse constat. cf. Eurip. Fragm. p. 69.) corrigi locusque ad Andromedam referri posset, nisi maiorem errorem istis verbis insidere ex hoc incerti grammatici loco (in Photii appendice p. 674, 25 exhibito) appareret: *σαγγάνδαι δὲ οἱ ἀποστελλόμενοι καλοῦνται. Σοφοκλῆς δὲ ἐν τοῖς Ποιμέσι καὶ Εὐριπίδης ἐν Σκυρίαις παρασάγγας αὐτοὺς κεκλήκασιν.* Num vero recte Welcker Etymologum pro fabulae titulo personae in ea agentis nomen attulisse (cf. p. 174.) dixerit hoc loco dubium mihi videtur.

IV. (471.)

Sext. Empiric. adv. Math. I. § 313. p. 672. Bekk. *Οὔτε γὰρ ἐκ τέχνης τινὸς μεμαθήκασιν ὅτι οἱ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποιμένες, ἰὼ βαλλὴν λέγοντες ἰὼ βασιλεῦ λέγουσι Φρυγιστί· ἀλλὰ παρ' ἄλλων ἀκούσαντες.* cf. Hesych. *Βαλλήν· βασιλεὺς Φρυγιστί.* Eandem vocem apud Aesch. Pers. 649 (Well.) optimi libri duplici *λ* scriptam praebent, sed editores, quamvis metrum non cogeret, ibi *βαλὴν* scripserunt, fortassis Eustathii p. 1854, 25 et 381, 17 auctoritate commoti. Vide quae de hac voce disputavit N. Sparschuh in Schneidewini Philol. V. p. 255.

V. (472.)

Hesych. v. *Ἴαννα.* Cf. fgm. 56.

VI. (473.)

Antiatt. Bekkeri p. 84, 10. *Βᾶρις, κατ' οἰκίας καὶ πλοῖον. Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσι βαρίβαν λέγει τὸν ναύτην ἢ τῆς βάρεως ἐπιβεβηκότα.*

Blomf. Gloss. ad Aesch. Pers. 559. corrigi iubet βαριβάταν bene refutatus a Lobeckio ad Phryn. p. 609. Vocem βᾶρις habent etiam Aeschylus Pers. 545. 1031. Suppl. 816. 852. 859. Eur. Iph. Aul. 297.

VII. (474.)

Steph. Byz. v. Γραικός· — γραῖκες δὲ παρ' Ἀλκμᾶνι αἱ τῶν Ἑλλήνων μητέρες καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ποιμέσιν. cf. fgm. 978.

VIII. (475.)

Etym. M. p. 405, 32. Τὸ ψό ἐν Ποιμέσι Σοφοκλέους ἐπίφθεγμα. Idem memorant Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 46, 18. Eustath· p. 855, 24. et Gramm. in Cram. An. Ox. I. p. 118, 14. οὐδὲ ἐπίρρημα εἰς ο λήγει, εἰ μὴ μόνον τὸ δεῦρο καὶ τὸ ἄπο· τὸ γὰρ ψὸ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποιμενικὸν ἐπίφθεγμα οὐκ ἀντιπίπτει. cf. ibid. p. 343, 24. et Aesch. fgm. 75.

IX. (476.)

Erotian. Lex. Hippocr. v. Πέλον. Cf. fgm. 124.

X. (477.)

Schol. Aristoph. Equ. 1147. καὶ ὁ τοῖς ἵπποις δὲ περιτιθέμενος οὕτως ἐκαλεῖτο κημὸς, ὁ καλούμενος φιμὸς, ὡς Ξενοφῶν ἐν τοῖς περὶ ἱππικῆς (X, 8.) πλέγμα τι ἐκ σχοινίων γινόμενον ὅμοιον ἠθμῷ, ᾧ τὰς πορφύρας λαμβάνουσιν, εἰς ὃ αἱ πορφύραι καὶ τὰ κογχύλια εἰσέρπουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ δέλεαρ, ὥς φησι Ἡρωδιανὸς, παρατιθέμενος τὰ Σοφοκλέους ἐκ Ποιμένων

κημοῖσι πλεκτοῖς πορφύρας φθείρει γένος.

Locus antea deteriorum librorum auctoritate ad Peleum referebatur. — cf. Aesch. fgm. 402.

XI. (478.)

Schol. Eur. Androm. 276. et Cobet. ὁ Μαίας τε καὶ Διὸς τέκος· ὁ Ἑρμῆς· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας ἐκείνης, ἔνθα [περὶ] τοῦ μήλου ἦλθον κριθησόμεναι Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη παρὰ τῷ Πάριδι· τοιαῦτα ἐστι καὶ τὰ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ποιμέσιν· „Ἴδης δή ποτε μηλοτρόφῳ αγενναι τὴ ει τὴν τῆς Ἴδης τριολύμπιον ἅρμα.“ Sic cod. Ven. De his verbis haec scribit Schneidewinus in Annal. Gotting. Doct. 1847. p. 1547: „So fehlerhaft auch die Worte erhalten sind, ihre Rhythmen hört man durch und ihr Inhalt ist klar. Der Chor der Hirten bricht bei der ersten Angst und Noth, welche die Landung der Achaeer über die Troianische Landschaft verbreitet, in Klagen aus über den Uranfang des Krieges, das Urtheil des Paris auf dem Ida, in dessen heerdenreiche Thäler (Ἴδης δ. μηλοτρόφον ἄγε νάπαις oder ναιέτᾳ . . . . ὁ τὰς Μαίας) einst des Zeus und der Maia den Wagen der 3 Olympischen Göttinnen geleitet habe. Die zertrümmerten und wohl ohne Zweifel lückenhaften Worte lassen sich nicht

mit Sicherheit restituiren, aber Euripides birgt für den angegebenen Sinn, da er in dem Chorliede ἡ μεγάλων ἀχέων ἄρ' ὑπῆρξεν etc. (Androm. 273.) geradezu eine Periphrase des Soph. gegeben hat. Den seltsamen Ausdruck τριολύμπιον ἅρμα erklärt Hesych. bei Cobet τὸ ἐκ τριῶν 'Ολυμπιάδων ἐξευγμένον." Multo aliter G. Hermannus (in Schneidewini Philolog. II. p. 135.): „Nihil ad haec expedienda confert Hesychii glossa: τριολ. ἅρμ. κτλ. omninoque vereor, ne ista sine melioris codicis adiumento corrigi nequeant. Illud non incredibile est, si Sophocles quoque Mercurii mentionem fecit, scribam, ubi Ἑρμῆς ponere delebat, Ἴδης iterasse. Sententiam verborum quum scholiastes indicasse videatur, quibus ea verbis a Sophocle enuntiata fuerit, videant, qui se id sperant divinare posse. Ego satis habeo dicere, quid potuerit scribere poeta:

Ἴδης ἢ δή ποτε μηλοτρόφου
ναέτῃ κρίνειν ἤντησεν ἄγων
Ἑρμῆς τριολύμπιον ἅρμα.

XII. (479.)

Harpocr. p. 130, 16. v. Νάννιον. Ὅτι γὰρ θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες καὶ Σοφοκλῆς Ποιμέσιν

Ἑωθινὸς γὰρ πρίν τιν' αὐλητῶν ὁρᾶν,
θαλλὸν χιμαίραις προσφέρων νεοσπάδα,
εἶδον στρατὸν στείχοντα παρ' ἁλίαν πέτραν.

Eosdem vs. e Sophoclis Pastoribus exhibet Athen. XIII. p. 587. A. sq. sed vs. 2. χιμαίρᾳ praebet. — Ad vs. 1. spectat Hesych. v. Αὐλήτην· (falsam esse vulg. αὐλητήν recte monuit Ellendt. l. c. I. p. 259.) τὸν τοῦ κόπρου ἐπιμελούμενον τῶν προβάτων. Vs. 3. Brunckius correxit παραλίαν coll. fgm. 24. παρακτίαν στείχων ὁδὸν, sed illius loci longe alia est ratio: quid autem sit πέτραν στείχειν non video.

XIII. (480.)

Athen. VII. p. 319. B. μνημονεύει αὐτῶν (sc. τῶν πηλαμύδων) καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν

Ἔνθ' ἡ πάροικος πηλαμὺς χειμάζεται,
πάραυλος Ἑλλησποντὶς, ὡραία θέρους
τῷ Βοσπορίτῃ· τῷδε γὰρ θαμίζεται.

Vs. 2. codd. πάροικος Ἑλλησποντὶς, sed Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1835. n. 39.) cum eiusdem vocis (πάροικος) repetitione h. l. admodum languida offensus tum Hesychii glossa (v. πάραυλος· πάραυλος Ἑλλησπόντου ὥρᾳ θέρους· ἡ κατὰ τὸ θέρος ἀκμάζουσα.) admonitus correxit πάραυλος Ἑλλησποντίς, simul vero ὡραίᾳ θέρους scribi et post θέρους colon poni, interpunctionem post Βοσπορίτῃ autem tolli iussit. De correctione πάραυλος vix potest dubitari:

improbabilis vero est altera ratio: nam etiam Hesychius, quod Bergkium ipsum non fugit, legit ὡραία (non ὡραίᾳ), et quis ille (τῷδε) sit Bosporita, apud quem versetur πηλαμὺς, haud facile intellegitur. Quamobrem in extremis nihil mutandum videtur. — Ceterum ad hunc locum Hesychium alia quoque glossa (v. θαμίζεται, ὁμιλεῖ.) respexisse videri monuit Brunckius.

XIV. (481.)

Plutarch. Compar. Ag. et Cleom. 1. p. 795. B. — Ὅπερ οἱ Σοφοκλέους βοτῆρες ἐπὶ τῶν ποιμνίων λέγουσιν·

Τούτοις γὰρ ὄντες δεσπόται δουλεύομεν,
καὶ τῶνδ' ἀνάγκῃ καὶ σιωπώντων κλύειν.

Locum aptissime ad hanc fabulam rettulit Brunckius.

XV. (482.)

Suid. v. Ἀμφήμερον· τὸν ἀμφημερινὸν πυρετόν. Σοφοκλῆς Ποιμέσι

Κρυμὸν φέρων γνάθοισιν ἐξ ἀμφημέρου.

cf. Etym. M. p. 89, 29. ἀμφημερινὸς, ὁ καθημερινός. καὶ ἀμφήμερον ὁμοίως.

XVI. (483.)

Suid. v. Θρηνεῖν ἐπῳδάς· ἐπιφωνεῖν καὶ ἐπᾴδειν· Σοφοκλῆς. (Ai. 581. sq.) καὶ ἐν Ποιμέσι·

Λόγῳ γὰρ οὐδὲν ἕλκος οἶδά που χανόν.

Dindf. οἶδά πω correxit.

XVII. (484.)

Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 11, 13. Ποσίδειος — — Σοφοκλῆς Ποιμέσι·

Τειχέων καὶ δὴ τοὺς Ποσιδείους
θριγκοὺς ἀποσεισαμένη —

Vs. 1. cod. τυχῶν quod emendavit Dindorfius. Idem vs. 2. aut poetam caesuram neglexisse aut grammaticam aliquid omisisse monuit. Lehrsius correxit ἀποσεισαμένη θριγκούς. — Ellendtio (Lex. Soph. II. p. 612.) haec de muris Troiae ab Apolline et Neptuno communi opera aedificatis dicta videntur.

XVIII. (485.)

Hesych. Ἀναλῶσαι, ἀφανίσαι. Ποιμέσιν (cod. ποιμένεσιν.) Locum ad hanc fabulam rettulit Brunckius. De usu vocis ἀναλῶσαι cf. fgm. 146.

XIX. (486.)

Hesych. Βερέκυντα βρόμον· Φρύγιον αὐλόν. Σοφοκλῆς Ποιμέσι.

XX. (487.)

Steph. Byz. v. κυκνῖτις. cf. fgm. 465.

XXI. (488.)

Hesych. Φοινικίοις γράμμασιν. Σοφοκλῆς Ποιμέσιν. ἐπεὶ δοκεῖ Κάδμος αὐτὰ ἐκ Φοινίκης κεκομικέναι.

Welcker p. 115. praeterea ad hanc fabulam probabiliter rettulit fgm. 980, 1010 et imprimis 984.

ΠΟΛΥΙΔΟΣ. Vide *ΜΑΝΤΕΙΣ.*

ΠΟΛΥΞΕΝΗ.

Quod Euripides Hecubae initio (vs. 35. 39.) narravit, id a Sophocle spectatorum oculis subiectum esse, probabiliter iam Brunckius ex fragmentis collegit eiusque rei nunc testimonium accedere videtur in schol. Vat. et Ven. Eur. Hec. 1. ed. Cobet: τὰ περὶ [Πολυ]ξένην ἔστι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ εὑρεῖν. Simulque ex fgm. II. inter Agamemnonem et Menelaum de Graecorum reditu (cf. Odyss. III, 136 sq.) discordiam fuisse cognoscitur, itaque argumenti summam iis contineri veri est simillimum, quae tradunt Hygin. fab. CX. „*Danai victores cum ab Ilio classem conscenderent et vellent in patriam suam quisque reverti et praedam quisque sibi duceret, ex sepulchro vox Achillis dicitur praedae partem expostulasse. Itaque Danai Polyxenam, Priami filiam, quae virgo fuit formosissima, [propter quam Achilles, cum eam peteret, et ad colloquium venisset, ab Alexandro et Deiphobo est occissus]* [44]) *ad sepulcrum eius [eam] immolaverunt.*" Proclus (ex Arctini Excidio Ilii): Ἔπειτα ἀποπλέουσιν οἱ Ἕλληνες καὶ φθορὰν αὐτοῖς Ἀθηνᾶ κατὰ τὸ πέλαγος μηχανᾶται. (ex Nostis:) Ἀθηνᾶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον εἰς ἔριν καθίστησι περὶ τοῦ ἔκπλου. Ἀγαμέμνων μὲν οὖν τὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐξιλασόμενος χόλον ἐπιμένει. Διομήδης δὲ καὶ Νέστωρ ἀναχθέντες εἰς τὴν οἰκείαν διασώζονται, μεθ' οὓς ἐκπλεύσας ὁ Μενέλαος ..... τῶνδε περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀποπλεόντων, Ἀχιλλέως εἴδωλον ἐπιφανὲν

---

[44]) Eorum quae uncis inclusimus similia tradit etiam schol. Eur. Hec. 41. ed. Cobet. ὑπὸ Νεοπτολέμου φασὶν αὐτὴν σφαγιασθῆναι Εὐριπίδης καὶ Ἴβυκος. ὁ δὲ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας φησὶν ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους ἐν τῇ τῆς πόλεως ἁλώσει τραυματισθεῖσαν ἀπολέσθαι, ταφῆναι δὲ ὑπὸ Νεοπτολέμου, ὡς Γλαῦκος γράφει. ἄλλοι δέ φασιν συνθέμενον Πριάμῳ τὸν Ἀχιλλέα περὶ τοῦ Πολυξένης γάμου ἀναιρεθῆναι ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἄλσει. Sed ea a Sophoclis fabula alienissima esse facile intellegitur.

πειρᾶται διακωλύειν προλέγον τὰ συμβησόμενα. Et alio loco: Ἔπειτα ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν, Πολυξένην σφαγιάζουσιν ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον. Sed quae fuerit fabulae conformatio ac dispositio, neque ex fragmentis neque aliunde apparet: itaque quae de ea viri docti disputarunt, in coniecturis sunt posita et maxime inter se discrepant. cf. Welcker. p. 175. sq. Admodum probabiliter vero Welcker coll. fgm. I. Aristotelem ad hanc fabulam respexisse dicit, ubi (Poet. 23, 6.) inter octo tragoedias ex Parva Iliade petitas Ἀπόπλουν commemorat. Nam fabula sic inscripta nusquam alibi commemoratur: facile autem, qui fieri potuerit, ut Polyxena sic diceretur, post ea quae ad Niptra de fabularum titulis disputavimus, intellegetur.

I. (489.)

Longin. XV, 7. Ἄκρως δὲ καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου καὶ ἑαυτὸν μετὰ διοσημείας τινὸς θάπτοντος πεφάνταστα καὶ κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως προφαινομένου τοῖς ἀναγομένοις ὑπὲρ τοῦ τάφου· ἣν οὐκ οἶδ' εἴ τις ὄψιν ἐναργέστερον εἰδωλοποίησε Σιμωνίδου. πάντα δ' ἀμήχανον παρατίθεσθαι. Hunc locum recte a Ruhnkenio ad hanc fabulam relatum esse satis ex iis, quae supra disputavimus, intellegitur.

II. (490.)

Strabo. X, 3, 14. p. 470. ὁ δ' οὖν Σοφοκλῆς ποιήσας τὸν Μενέλαον ἐκ τῆς Τροίας ἀπαίρειν σπεύδοντα ἐν τῇ Πολυξένῃ, τὸν δ' Ἀγαμέμνονα μικρὸν ὑπολειφθῆναι βουλόμενον τοῦ ἐξιλάσασθαι τὴν Ἀθηνᾶν χάριν, εἰσάγει λέγοντα τὸν Μενέλαον·

σὺ δ' αὖθι μίμνων που κατ' Ἰδαίαν χθόνα
ποίμνας Ὀλύμπου συναγαγὼν θυηπόλει.

Sic locum e codd. dedit Cramer, quum ante legeretur τήνδε κατ' Ἰδ. χθ., itaque carere possumus Ellendtii (Lex. Soph. I. p. 829.) correctione τῇδ' ἐπ' Ἰδαίᾳ χθονί.

III. (491.)

Porphyr. apud Stob. Ecl. Phys. I, 52. p. 1008. II. p. 432. Gaisf. Ἀχέρων δὲ καὶ Ἀχερουσία λίμνη ταὐτόν, ὡς ὁ Σοφοκλῆς ἐν Πολυξένῃ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ψυχὴν εἰσάγει λέγουσαν

Ἀκτὰς ἀπαίωνάς τε καὶ μελαμβαθεῖς
λιποῦσα λίμνης ἦλθον ἠχούσης γόους,
Ἀχέροντος ὀξυπλῆγας ἄρσενας χοάς.

[ἀκ]τὰς τῶν νεκρῶν λέγων παιῶνα οὐκ ἐχούσας, ἀρσένας δὲ [χοὰς] τὰς οὐδὲν ἐκτρέφουσας. θήλεα μὲν γὰρ τὰ καρποφόρα, ἄρσενα δὲ τὰ ἄκαρπα ἐλέγοντο κτλ. Libri τὰς τῶν κτλ., sed ἀκτὰς bene correxit Heerenius, qui etiam in sequentibus χοὰς addidit. — Vs. 1. In codd. est ὦ τὰς — μελαμβαφεῖς, quod Grotius et Brunckius in ᾧ τὰς μελαμβαθεῖς collat. Aesch. Prom. 219., Iacobsius (Animadv. ad Eur. et Lectt. Stob. p. 5.)

et Heynius (ad Apollod. I. p. 392.) in ἀκτὰς — — μελαμβαθεῖς correxerunt. Valck. (ad Eur. Phoen. 1017.) vero maluit μελαμφαεῖς collat. Eur. Hel. 525. et Carcini fgm. 4. vs. 3. (Vol. III. p. 97), sed μελαμβαθεῖς firmatur nunc auctoritate codd. Vat. Aug. — Sequentia Canter e libris ita exhibuit: λιποῦσα λίμνης Ἀχέροντος ὀξυπλῆγας ἠχοῦσα γόους ἦλθον ἄρσενας χοάς. Cod. Aug. ἐχούσας. In quibus quum nec metrum nec sententia constaret, Grotius Exc. p. 165. verba sic correxit: λιποῦσα λίμνας ἦλθον ἠχούσας γόοις Ἀχ. ὀξυπλῆγος ἀρ. χ. Brunkio assentiente. Quae felicius sic immutavit Heynius l. c. λιποῦσα λίμνης ἦλθον ἠχούσης γόους Ἀχέροντος ὀξυπλῆγος ἀρ. χ. probante Heerenio. Iacobsius l. c. vero confusionem inde ortam esse ratus, quod verba ἦλθον ἄρσενας χοάς suo loco omissa in fine a librario adiecta essent, totum locum sic refingendum esse existimavit: λιποῦσα λίμνης ἦλθον ἄρσενας χοὰς | Ἀχέροντος ὀξυπλῆγος ἠχούσας γόους. verbaque non cum Heynio l. c. de inferiis interpretatur, sed de ipsa paludis Acherusiae aqua, quae graviter commota et concitata querelas lamentationesque edere videatur. Eadem vi adhiberi ait ποτάμια χεύματα, πόντου χεῦμα apud Eur. fgm. 327. vs. 2., et sicut χεῦμα interdum pro χοαῖς, inferiis, ita contra χοὰς pro χεύμασι usurpari potuisse. Atque sic accepisse χοὰς Porphyrium interpretantem τὰς οὐδὲν ἐκτρεφούσας. cf. Senec. Herc. f. 700. sq. Addere poterat vir doctissimus Soph. OC. 470. 1595, cuius emendatio mihi longe probabilior videtur, quam Heynii, quam Dindorfius recepit. In eadem Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VII.) quoque haesit, offensioni esse dicens, quod μελαμβαθεῖς ad γόους referendum sit quodque haud apte λιποῦσα ἀκτὰς καὶ γόους dicatur; itaque correxit:

Ἀκτὰς ἀπαίωνάς τε καὶ μέλαν βάθος
λιποῦσα λίμνης ἦλθον, ἠχούσης γόους,
Ἀχέροντος ὀξυπλῆγος ἄρσενας χοάς.

De lacu Acherontis querelas edente simul conferri iussit Aesch. fgm. 276, quamvis fortasse aliquis ἠχούσης γόοις legendum esse coniiciat, quum verba Ἀχέροντος — — χοάς non huc, sed ad μέλαν βάθος referenda sint. Sed mihi quidem non necessarium videtur, ut μελαμβαθεῖς ad γόους referatur.

IV. (492.)

Scrob. XLIX, 13. Σοφοκλέους Πολυξένῃ·

Οὐ γάρ τις ἂν δύναιτο πρωρατὴς στρατοῦ
τοῖς πᾶσι δεῖξαι καὶ προσαρκέσαι χάριν·
ἐπεὶ οὐδ᾽ ὁ κρείσσων Ζεὺς ἐμοῦ τυραννίδι,
οὔτ᾽ ἐξεπομβρῶν οὔτ᾽ ἐπαυχμήσας φίλος
5. *βροτοῖς ἂν ἐλθὼν ἐς λόγον δίκην ὄφλοι.*
πῶς δῆτ᾽ ἐγὼ θνητός γ᾽ ἂν ἐκ θνητῆς τε φὺς
Διὸς γενοίμην εὖ φρονεῖν σοφώτερος;

Vs. 3. Non incommode monuit Brunckius, Sophoclem expressisse

videri Theognidis vs. 24. sq. ed. Bekk. (881. Welck). Valck. ad Theocr. IV, 43. male *ἐπεί γ' ὁ κρείσσων κτλ.* dedit. — Vs. 4. vulg. *ἐξ ὀμβρῶν*, sed Voss. *ἐξ επ' ὀμβρῶν*. Paris. A. B. *ἐξ ἐπομβρῶν*. — Vs. 5. Libri *βροτοῖς ἀνελθὼν ἐς δίκην λόγων ὄφλαι*, praeter Paris. B., qui *λόγους* praebet. Grot. *ἂν ἔλθοι, εἰ κτλ.* Brunckius: *ἂν ἔλθοι γ', εἰ δίκην λόγων ὄφλοι*. Rectissime Dobraeus (Addend. ad Aristoph. Equ. 803.) *βροτοῖς ἂν ἐλθὼν εἰς λόγον, δίκην ὄφλοι*, cuius correctionem recipere non dubitavimus. Bergkius puncto post *φίλος* posito scribi *βροτοῖς δ'* maluit, cum sententiae detrimento. Vs. 6. Paris. A. *γ' ὤν*, Grot. *γέ τ'*, Brunck. *τ' ἂν*, quod nescio an recipiendum sit.

V. (493.)

Schol. Apollon. Rhod. II, 1121. *νύχθ' ὑπὸ λυγαίην·) τὴν σκοτεινήν. Ἀπὸ τοῦ λύγου τοῦ φυτοῦ. καὶ γὰρ ἐκεῖνο μέλαν. καὶ τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα, οἱονεὶ λυγάβαντα, ἐπεὶ μετὰ λύγης βαίνει. Σοφοκλῆς Πολυξένῃ·*

Ἀπ' αἰθέρος δὲ κἀπὸ λυγαίου νέφους.

Pro *νέφους* in cod. Paris. est *σκότους*.

VI. (494.)

Etym. M. p. 120, 48. *Ἄπειρος· — — λέγει δὲ Ὧρος ὅτι σημαίνει χιτῶνα διέξοδον μὴ ἔχοντα, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Πολυξένῃ*

Χιτών σ' ἄπειρος ἐνδυτήριος κακῶν.

καὶ παρὰ Εὐριπίδῃ ἐν Ὀρέστῃ (vs. 25.). Cf. Aesch. Agam. 1335.

VII. (495.)

Harpocrat. p. 92, 23. Bek. *Ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας· ἀντὶ τοῦ λελυμασμένοι· οἱ γὰρ λυμαινόμενοί τινας εἰώθασι περικόπτειν αὐτῶν τὰ ἄκρα, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Πολυξένῃ. τὸ μέντοι ἠκρωτηριασμένοι ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ κεῖται τοῦ ἠκρωτηριακότες.* cf. Etym. M. p. 54, 6. *ἀκρωτηριάζω. ἱστορεῖται, ὅτι οἱ παλαιοὶ τοὺς ἔν τινι ἀτοπήματι ἁλόντας ἐνυβρίζοντες τὰ ἄκρα τῶν ὤτων ἀπέτεμνον. τὸ οὖν ΚΡΩ μέγα. καὶ Δημοσθένης ἠκρωτηριασμένοι, τὸ λελυμασμένοι ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἠκρωτηριακότες.* cf. Lennep. ad Phalarid. p. 83. ed. Lips.

VIII. (496.)

Hesych. *Παράρυμα* (cod. *παραρύμα*.) *Σοφοκλῆς Πολυξένῃ „παράρυμα ποδός,“ ὡς κρεμαμένων τινῶν ὑφασμάτων ἐκ τοῦ εἵματος πρὸς κάλλος. τινὲς δὲ σχοινίον ἐν ταῖς ναυσίν· οἱ δὲ ὑπόδημα.* cf. Phot. p. 389, 1. *παράρυμμα* (sic) *ποδός· τὰ ὑποδήματα τὰ ῥυόμενα τοὺς πόδας.*

Probabiliter Ahrens ad hanc fabulam rettulit choroque tribuit fgm. 815. Idem fgm. 774 et 776, Welcker fgm. 771. et Strabonis verba, quae ad fgm. 342. attulimus, huc pertinere dixit.

Π Ρ Ι Α Μ Ο Σ.

Quid fabula *Priami* nomine inscripta continuerit vel saltem continere potuerit, plane obscurum est, quum, quae ex Priami historia a quibusdam huc referuntur, tragoediae convenire non videantur. Quam ob rem Priamum in alia quadam fabula personam fuisse pro ipsius fabulae nomine citatam (cf. p. 174.) credibilius est, quamvis ad quam fabulam fragmenta referenda sint, dici non possit, quum Priamus et in *Alexandro* et in *Sinone* et in *Prygibus* introductus esse debuerit.

I. (497.)

Pollux. X, 147. *Οἰκοδόμου σκευὴ λεῖαι, γλαρίδες ὡς Σοφοκλῆς ἐν Πριάμῳ.* Idem VII, 118. *καὶ λατύπους δὲ Σοφοκλῆς, ὅπου καὶ ἐργαλεῖα τῶν λατύπων ὀνομάζει λείας καὶ γλαρίδας.*

II. (498.)

Schol. Ven. Aristoph. Vesp. 289. *ἐγχυτριεῖς*) *ἀποκτενεῖς· ἀπὸ τῶν ἐκτιθεμένων παιδίων ἐν χύτραις. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἀποκτεῖναι χυτρίζειν ἔλεγεν ἐν Πριάμῳ κτλ.* cf. Aesch. fgm. 118. Schol. Aristoph. Ran. 1190. — Welcker p. 158 propter hunc locum fragmenta ad Alexandrum pertinere dicit, quippe in qua fabula Priamus narraverit, se famulo tradidisse Alexandrum, qui eum exponeret.

Π Ρ Ο Κ Ρ Ι Σ.

Semel tantum huius dramatis mentio est facta: itaque quod eius fuerit argumentum nisi e titulo coniici non potest. Sed secundo casu accidit, quod Ovidius, quem in Metamorphoseon libro plerumque tragicos poetas secutum esse constat, in libro VII. (vs. 694—862.) Procridis historiam narravit, quamvis dubitari vix possit, quin de suo etiam adiecerit. Eandem, quamquam alius aliter, tradunt Apollod. III, 15, 1. Antonin. Liber. 41. Hygin. fab. CLXXXIX, Serv. ad Virg. Aen. VI, 445. Maxime cum Ovidio consentit et tragoediae convenienter refert Pherecyd. ap. Schol. Hom. Od. XI, 321. (fgm. 77. ed. Müller.) *Κέφαλος ὁ Δηϊονέως γήμας Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως, ἐν τῇ Θορικέων* (leg. *Θορικῷ*) *κατῴκει. Θέλων δὲ τῆς γυναικὸς ἀποπειρᾶσθαι, λέγεται* (leg. *λέγει ἰέναι.* Müll.) *εἰς ἀποδημίαν ἐπὶ ἔτη ὀκτὼ, καταλιπὼν αὐτὴν ἔτι νύμφην οὖσαν. Ἔπειτα κατακοσμήσας, καὶ ἀλλοειδῆ ἑαυτὸν ποιήσας, ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἔχων κόσμον· καὶ πείθει τὴν Πρόκριν δέξασθαι τοῦτο καὶ συμμιγῆναι αὐτῷ. Ἡ δὲ Πρόκρις ἐποφθαλμίσασα τῷ κόσμῳ καὶ τὸν Κέφαλον ὁρῶσα κάρτα καλὸν, συγκοιμᾶται αὐτῷ. Ἐκφήνας δὲ ἑαυτὸν ὁ Κέφαλος αἰτιᾶται τὴν Πρόκριν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καταλλαγεὶς*

ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. Πυκνῶς δὲ αὐτοῦ τοῦτο δρῶντος, ὑπώπτευσεν ἡ Πρόκρις, ὅτι μίσγεται γυναικὶ ἑτέρᾳ. Προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκέτην ἔλεγεν εἰ σύνοιδεν. ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν ἐπί τινος ὄρους κορυφὴν καὶ λέγειν συχνῶς· ὦ Νεφέλα (Buttm. νεφέλη), παραγενοῦ. καὶ τοῦτο μόνον συνειδέναι. Ἡ δὲ Πρόκρις ἀκούσασα ἔρχεται εἰς ταύτην τὴν κορυφὴν καὶ κατακρύπτεται. Καὶ τὸ αὐτὸ λέγοντος αὐτοῦ πυθομένη προστρέχει πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Κέφαλος ἰδὼν αὐτὴν αἰφνιδίως, ἔξω ἑαυτοῦ γίνεται. καὶ ὥσπερ εἶχε βάλλει τῷ μετὰ χεῖρα ἀκοντίῳ τὴν Πρόκριν, καὶ κτείνει. Μεταπεμψάμενος δὲ τὸν Ἐρεχθέα θάπτει πολυτελῶς αὐτήν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ζ' ῃ (ἑβδόμῃ Buttm.).

I. (499.)

Pollux. IX, 140. ἀπὸ γὰρ τῶν λοιπῶν τὰ μὲν σκληρὰ τὰ δὲ μᾶλλον πρὸς ἕτερα, πλὴν ἐπιτιμητοῦ, ᾧ κέχρηται Σοφοκλῆς, εἰπὼν ἐν τῇ Πρόκριδι

κολασταὶ κἀπιτιμηταὶ κακῶν.

Eadem dictione usus est Eur. Suppl. 255. cf. Blomf. Gloss. ad Aesch. Prom. 77.

ΡΙΖΟΤΟΜΟΙ = ΠΕΛΙΑΣ.

Quum ex Macrobii testimonio, quod infra exhibuimus, Medeam in hac fabula herbas maleficas collegisse appareat, perquam probabilis est Boettigeri (Pictur. vas. II. p. 174.) coniectura a Welckero p. 340. copiosius illustrata, dramatis argumentum iis contineri, quae significavit Pind. Pyth. IV, 249. κτεῖνε μὲν γλαυκῶπα τέχναις ποικιλόνωτον ὄφιν, ὦ 'ρκεσίλα, κλέψεν τε Μήδειαν σὺν αὐτᾷ, τὰν Πελίαο φόνον. quaeque uberius exposuerunt Apollod. I, 9, 27. Hygin. fab. XXIV. Diod. IV, 50. sq. Paus. VIII, 11., itaque ad hanc fabulam referendum *fgm.* (I), quod tanquam ex *Pelia* dramate citatur. Saepius enim personas pro fabularum titulis citatas esse constat.[45]) Apollodori l. c. verba haec sunt: Πελίας δὲ ἀπογνοὺς τὴν ὑποστροφὴν τῶν Ἀργοναυτῶν τὸν Αἴσονα κτείνειν ἤθελεν, ὁ δὲ αἰτησάμενος ἑαυτὸν ἀνελεῖν, θυσίας ἐπιτελῶν ἀδεῶς τοῦ ταύρου αἷμα σπασάμενος ἀπέθανεν. ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ ἐπαρασαμένη Πελίᾳ, νήπιον ἀπολιποῦσα παῖδα Πρόμαχον ἑαυτὴν ἀνήρτησε, Πελίας δὲ καὶ τὸν καταλειφθέντα παῖδα ἀπέκτεινεν αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰάσων κατελθὼν τὸ μὲν δέρας ἔδωκε, περὶ ὧν δὲ ἠδικήθη μετελθεῖν ἐθέλων καιρὸν ἐξεδέχετο . καὶ τότε μὲν εἰς Ἰσθμὸν μετὰ τῶν ἀριστέων πλεύσας ἀνέθηκε τὴν ναῦν Ποσειδῶνι . αὖθις δὲ Μήδειαν παρακαλεῖ ζητεῖν ὅπως Πελίας αὐτῷ δίκας ὑποσχῇ . ἡ δὲ εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πελίου παρελθοῦσα πείθει τὰς θυγατέρας αὐτοῦ τὸν πατέρα κρεουργῆσαι καὶ καθεψῆσαι, διὰ φαρμάκων αὐτὸν ἐπαγγελλομένη ποιήσειν

---

[45]) Cf. p. 174. sq. — Praeterea fabula *Peliae* nomine inscripta vix aliud argumentum habere potuisset, quam quod supra expositum est.

νέον, καὶ τοῦ πιστεῦσαι χάριν κριὸν μελίσασα καὶ καθεψήσασα ἐποίησεν ἄρνα . αἱ δὲ πιστεύσασαι τὸν πατέρα κρεουργοῦσι καὶ καθέψουσιν. His supplendis inserviunt Paus. l. c., qui Medeam odium in maritum simulantem supplicemque ad Peliam confugisse eaque re maiorem fidem apud Peliadas sibi fecisse narrat, et Hygin. l. c., qui Medeam pro sacerdote Dianae ad Peliadas venisse tradit et tragoediae exitum his verbis descripsisse videtur: „*Cum se deceptas esse viderent (Peliades), a patria profugerunt. At Iason signo a Medea accepto regia est potitus Acastoque Peliae filio fratri Peliadum, quod secum Colchos ierat, regnum paternum tradidit; ipse cum Medea Corinthum profectus est.*" — Qua ratione autem hoc praeclarum argumentum a poeta dispositum fuerit incertum est.

I. (500.)

Erotian. Lex. Hippocr. p. 304. *Παιδικὸν πάθος· παιδίαν* (leg. *παιδείαν*) *νῦν τὴν παιδοτροφίαν. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πελίᾳ φησὶ*

Λευκὸν αὐτὴν ὅδ' ἐπαίδευσεν γάλα.

Brunckius correxit: *λευκὸν γὰρ αὐτὴν οὐκ ἐπαίδευσεν γάλα*, sed multo probabilius Welcker:

[Οὐ] λευκὸν αὐτὴν ὧδ' ἐπαίδευσεν γάλα.

Particulas negativas nonnunquam excidisse nemo ignorat. — Hermannus (Praef. ad Eurip. Alc. p. XVII.) pro *ἐν Πελίᾳ* corrigi *ἐν Πηλεῖ* voluit, quo, si supra recte disputavimus, non opus est.

II. III. (501. a. b.)

Macrob. Saturn. V, 19. *Haec res nonne quaestione digna est, unde Virgilio aeneae falces in mentem venerint? Ponam itaque Virgilianos versus, mox et inde Sophoclis, quos Maro aemulatus est.*

Falcibus et messae ad lunam quaeruntur aënis
pubentes herbae nigri cum lacte veneni.

Sophoclis autem tragoedia id, de quo quaerimus, etiam titulo praefert. Inscribitur enim Ῥιζοτόμοι, *in qua Medeam describit maleficas herbas secantem, sed aversam, ne vi noxii odoris ipsa interficeretur; et succum quidem herbarum in cados aeneos refundentem, ipsas autem herbas aeneis falcibus exsecantem. Sophoclis versus hi sunt:*

Ἡ δ' ἐξοπίσω χερὸς ὄμμα τρέπουσ'
ὀπὸν ἀργινεφῆ στάζοντα τομῆς
χαλκέοισι κάδοις δέχεται.

Ex paullo post:

αἱ δὲ καλυπταὶ
κίσται ῥιζῶν κρύπτουσι τομὰς,
ἃς ἥδε βοῶσ', ἀλαλαζομένη,
γυμνὴ χαλκέοις ἤμα δρεπάνοις.

Vs. 2. Lobeckius (Paralip. I. p. 50.) verbis ὀπὸν ἀργενεφῆ videri faeculenti quiddam significari dicit, quod Hippocratici ὁμίχλας, Latini *nubeculas* dicere soleant. — Alterum fragmentum restituit Valck. Diatr. p. 167. C. quum ante legeretur: καλυπτραὶ et vs. 4. χαλκέοισιν ἤμα δρεπάνοις τομάς. Quae correctio ex parte confirmatur vetere cod. Paris. saec. XI, cuius scripturam Schneidewinus (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. a. 1843. p. 470.) publicavit: is enim recte χαλκέοις et semel tantum τομὰς quamquam falso loco (h. e. post δρεπάνοις, non post κρύπτουσι) exhibet. — Vs. 3. Ellendt. (Lex. I. p. 62.) pro ἀλαλαζομένη legi ὀλολυζομένη vult, quippe quod verbum solemne sit de mulierum in sacris opertis et mysticis clamore. Sed quum ἀλαλάζειν de quovis clamore adhiberi possit (cf. Aesch. fgm. 53. Eur. Herc. fur. 976. Bacch. 583. 1122. Electr. 843. 855. Helen. 1343. 1351. Cycl. 65. Valck. ad Phoen. 337.), contra codicum auctoritatem non est mutandum.

IV. (502.)

Schol. Apollon. Rhod. III, 1214. Πέριξ δέ μιν ἐστεφάνωντο·) Ὅτι δράκουσι καὶ δρυΐνῳ κλάδῳ στέφεται ἡ Ἑκάτη, καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ῥιζοτόμοις τὸν χορὸν πεποίηκε λέγοντα·

Ἥλιε δέσποτα
καὶ πῦρ ἱερόν, τῆς εἰνοδίας
Ἑκάτης ἔγχος, τῷ δι' Ὀλύμπου
πολλὴ φέρεται καὶ γῆς, καίουσ'
ἱερὰς τριόδους, στεφανωσαμένη
δρυῒ καὶ πλεκτοῖς
ὠμῶν σπείραισι δρακόντων.

Vs. 3. in libris est: τὸ δί Ὀλύμπου πολλὸν (Paris. πολλοῦ) φέρει καὶ γῆς ναίουσ' (Paris. καίουσ'.) ἱερὰς τριόδους στεφανωσαμένη δρυσὶ (Paris. δρυῒ) καὶ πλείστοις ὤμῳ σπειρήμασι δρακόντων. Quae sic correxit Valck. Diatr. p. 167. B. τὸ δι' Οὐλύμπου πολλόν γε φέρῃ καὶ γῆς ναίουσ' ἱερὰς τρ. στ. δρυσὶ καὶ πλεκτοῖς ὠμῶν σπείρῃσι δρακόντων. Probabilius vero et ad codicum scripturam propius ita scripsit Brunckius, ut supra exhibuimus, nisi quod δρυσὶ retinuit, quod ferri non posse egregie vidit Ellendt. Lex. I. p. 450., cuius emendatio δρυΐ nunc codicis Paris. auctoritate firmatur. Idem vir doctissimus (II. p. 603) neque haerendum in τῷ (i. q. μεθ' οὗ) neque Dobraei et Bergkii (de fgm. Soph. p. 25) correctionem τὸ δι' Οὐλύμπου πάλλουσα φέρει accipiendam esse bene monuit: nam verba τῷ —πολλὴ φέρεται optimum a sacri Hecates ignis invocatione ad ipsius Hecates allocutionem transitum efficiunt. — Ἐνοδία Hecate etiam in Antig. 1199. Eur. Hel. 569. 70. Ion. 1049. dicitur; simulque ex Eur. Hel. l. c. (ubi vide quae Pflugkius adnotavit) fgm. 946. collat. schol. Aristoph. Lys. 443. Plut. 594. intellegitur, qua ratione Hecate dicta sit καίουσα (h. e. collustraus) τριόδους. — Ad vs. 3. Brunckius Etymologi quoque verba s. v. ἔγχος fgm. 914. pertinere censet, sed ea non tam huc referenda

sunt, quam recte se h. l. habere scripturam ἔγχος (a Salmasio praepropere in φέγγος mutatam cf. Valck. l. c.) demonstrant.

V. (503.)

Hesych. Ἀϊστώσας, διαχέας καὶ τήξας. Σοφοκλῆς Ῥιζοτόμοις.

κόρον ἀϊστώσας πυρί.

Cod. ἱστώσας πῦρ. Brunckius κόρην ἀϊστώσας πυρὶ, de Iasone, qui Medeam urserit, agi ratus. Recte hanc scripturam impugnavit Ellendt. Lex. I, 46., minus recte autem vulgata servata κόρον de figura Iasonis cerea a Medea sigarum ritu igne supposito liquefactam intellegi voluit. Nam non perspicitur, cur Medea in hac fabula, si quidem eius argumentum supra recte adumbratum est, artibus magicis praestigiisque Iasonis amorem excitaverit, quum potius eius ultrix fuisse videatur. Quare aut vulgata aliter explicanda aut — quod in verbis e sermonis continuitate ereptis eamque ob causam obscuris periculosum est — emendatione loco modendum est. Ac profecto habet, qua commendetur correctio κηρὸν, ab interpretibus Hesychii, Bambergo (Coni. crit. Brunsvig. 1841. p. 11.), Duentzero (in Schneidewini Philol. III. p. 137.), aliis proposita: facile enim, quod Duentzer monuit, verba in quodam chori carmine locum habere poterant. cf. Pind. fgm. 88. (89.), 8. sq.

Huc fortasse pertinet Hesych. v. Κυκλάμινοι· πόα τις ἀπὸ τῶν ῥιζοτόμων.

ΣΑΛΜΟΝΕΥΣ ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ.

Salmonei argumentum videtur iis adumbrari, quae tradidit Apollod. I, 9, 7. Σαλμωνεὺς δὲ τὸ μὲν πρῶτον περὶ Θεσσαλίαν κατῴκει, παραγενόμενος δὲ αὖθις εἰς Ἦλιν ἐκεῖ πόλιν ἔκτισεν. ὑβριστὴς δὲ ὢν καὶ τῷ Διῒ ἐξισοῦσθαι θέλων διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐκολάσθη. ἔλεγε γὰρ ἑαυτὸν εἶναι Δία, καὶ τὰς ἐκείνου ἀφελόμενος θυσίας ἑαυτῷ προσέτασσε θύειν, καὶ βύρσας μὲν ἐξηραμμένας ἐξ ἅρματος μετὰ λεβήτων χαλκῶν σύρων ἔλεγε βροντᾶν, βαλλὼν δὲ εἰς οὐρανὸν αἰθομένας λαμπάδας ἔλεγεν ἀστράπτειν. Ζεὺς δὲ αὐτὸν κεραυνώσας τὴν κτισθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πόλιν καὶ τοὺς οἰκήτορας ἠφάνισε πάντας. cf. Hygin. fab. LXI. CL. Lucian. Timon. 2. Eustath. p. 1681, 63. Nonni narrat. ad Greg. invect. 2, 2. p. 160. Eudoc. p. 371. Primus hoc bene perspexit Bentl. Epist. ad Mill. p. 57. sq. (p. 502. ed. Lips.) argumento illi optime fragm. II. III. convenire docens.

I. (504.)

Athen. XI. p. 487. D. *Μάνης, ποτηρίου εἶδος. — — καλεῖται δὲ μάνης καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ κοττάβου ἐφεστηκὸς, ἐφ' οὗ τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον· ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ ἔφη κάρα λέγων οὕτως·*

Τάδ' ἐστί· κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος
τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια·
τίθημι καὶ βαλόντι χάλκειον κάρα.

Vulgo non post *ἐστὶ*, sed post *ψόφος* interpungunt et sublata post *νικητήρια* interpunctione vs. 2 et 3 coniungunt, at nec versus 1 solius positi sententiam expedio nec quid verba *καὶ βαλόντι* post *τῷ καλλικοτταβοῦντι* in eodem enunciato sibi velint intellego. Dixit enim, quicunque in dramate haec verba protulit: „*Sunt haec* (*ut tu dixisti*; *videlicet*) *morsiuncula et suaviorum sonitus ei, qui cottabo dextre ludit, victoriae praemia. Propono etiam aeneum caput ei, qui* (*bene*) *iecit.*“ h. e. Qui bene cottabo ludit, iam sua sponte a mulierculis amatis morsiuncularum et osculorum praemia accipit, sed equidem ei etiam aeneum caput propono. Ceterum si quis pro *τάδ' ἐστὶ* sublata post *ἐστὶ* interpunctione scribere *πάρεστι* malit, me habeat consentientem.

II. III. (505.)

Galen. Vol. IX. p. 385. Charter. Cf. fgm. 325.

IV. (506.)

Hesych. *Θῆμα, θήκη, τάφος, ἀνάθημα. Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ.*

V. (507.)

Hesych. *Καρικοὶ τράγοι . ὡς εὐτελῶν ὄντων . Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ . εἰ μὴ ἄρα συγχέων τοὺς Κιλικίους.*

Σ Ι Ν Ω Ν.

Ad huius dramatis argumentum cognoscendum quum fragmenta nihil valeant e solo titulo coniectura est facienda. De Sinone vero, quem Homerus (Od. XI, 85.) Aesimi, Anticleae, ex qua Ulixes natus est, fratris, scholiastes Soph. Ai. 190. Sisyphi, Ovidius (Met. XIII, 146.) Mercurii filium dicit, haec tradunt Proclus (ex Arctini Excidio Ilii): *καὶ Σίνων τοὺς πυρσοὺς ἀνίσχει τοῖς Ἀχαιοῖς, πρότερον εἰσεληλυθὼς προσποίητος. οἱ δὲ ἐκ Τενέδου προσπλεύσαντες καὶ οἱ ἐκ τοῦ δουρείου ἵππου ἐπιπίπτουσι τοῖς πολεμίοις καὶ πολλοὺς ἀνελόντες τὴν πόλιν κατὰ κράτος λαμβάνουσι.* Hygin. fab. CVIII. *Achivi quum per decem annos Troiam capere non possent, Epeus monitu Minervae equum mirae magnitudinis*

ligneum fecit eoque sunt collecti Menelaus, Ulysses, Diomedes, Thessander, Sthenelus, Acamas, Thoas, Machaon, Neoptolemus. Et in equo scripserunt: „Danai Minervae dono dant“ castraque transtulerunt Tenedo. Id Troiani cum viderunt, arbitrati sunt hostes abisse. Priamus equum in arcem Minervae duci imperavit, feriatique magno opere ut essent edixit. Id vates Cassandra cum vociferaretur, inesse hostes, fides ei habita non est. Quem in arcem cum statuissent et ipsi noctu lusu atque vino lassi obdormissent, Achivi ex equo, aperto a Sinone, exierunt et portarum custodes occiderunt sociosque signo dato receperunt et Troia sunt potiti.“ cf. Virg. Aen. II, 56—198. 258. Quint. Smyrn. XII. 238. sq. 360. sq. XIII, 23. sq. Quae si recte huc relata sunt, dramatis argumentum ad expugnationem Troiae pertinuisse probabile est.

I. (508.)

Hesych. Αἰθύσσειν. ἀνασείειν. Σοφοκλῆς Σίνωνι. Idem Ἀναιθύσσω (ἀναιθύσω cod.). Σοφοκλῆς Σίνωνι (cod. σινώμη.). cf. Bekk. An. gr. p. 360, 21. et Etym. M. p. 33, 36. αἰθύσσειν, ἀνασείειν, ἀνακαίειν (leg. ἀνακινεῖν.) sed Etym. M. p. 32, 53. αἰθύσσειν καὶ ἀναιθύσσειν. ῥίπτειν, πλεῖν, φέρεσθαι.

II. (509.)

Hesych. Ἀξέστους, τραχείας. Σοφοκλῆς Σίνωνι (cod. σι$\overset{\eta}{\text{ώ}}$ν). Non minus probabiliter ex codicis scriptura elici Ἴωνι (σ enim ex praegresso Σοφοκλῆς repetitum esse potest) quam Σίνωνι posse iam monuit Schowius, ad cuius sententiam nuper accessit Schneidewinus (ad Orion. Antholog. p. 52).

III. (510.)

Hesych. Ἄρρητον, ἄφραστον, ἀνιστόρητον, ἀπόρρητον, ἄφωνον. αἰσχρόν. Σοφοκλῆς Σίνωνι (cod. σίννωνι).

IV. (511.)

Hesych. Ἐνθρίακτος, ἐνθουσιῶν. καὶ ἐνθέακτος. Σοφοκλῆς Σίνωνι.

Praeterea ad hanc fabulam a quibusdam relatum est fgm. 885, sed rectius huc pertineat fgm. 999.

ΣΙΣΥΦΟΣ.

Sisyphi historiam duabus fabulis tractavit Aeschylus (vide supra p. 107), dramate satyrico Euripides (cf. Eurip. Fragm. p. 344.), quarum fabularum summas suis locis describere studuimus; de

argumento autem, quod Sophoclis sibi elegerit, prorsus incerti sumus, quum Hesychius, qui solus eius dramatis memoriam servavit, praeter titulum nihil amplius quam duo verba exhibuerit. Itaque videndum est, ne in Sophoclis Sisyphum idem cadat, quod de eiusdem Ixione coniecimus, Sophoclis nomen errore pro Aeschyli nomine esse positum.

I. (512.)

Hesych. *Ζεῦγος τριπάρθενον· Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ. καὶ Σοφοκλῆς Σισύφῳ· Χαρίτων τριζύγων* (cod. *χαρίτων ζυγῶν.*)· *Ἀριστοφάνης Ὥραις καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν τριῶν* (cod. *ἐπὶ τὸ γ′*) *τὸ ζεῦγος ἔθηκε ζεῦγος τρίδουλον. παραδέδοται δὲ, ὅτι καὶ τριζύγοις ἅρμασι τινὲς ἐχρήσαντο.* Brunckius interpunctionem post *Ερεχθεῖ* et verba *Χαρίτων τριζύγων* omisit, quasi Sophoclis etiam verba *ζεῦγος τριπάρθενον* essent. — Ad exempla, quae Hesychius ad usum vocis *ζεῦγος* de pluribus comprobandum attulit, haud inepte addideris Eurip. fgm. 766. vs. 61. *τριπλουν ζεῦγος* et Aesch. fgm. 424. — Sophoclem imitatus esse videtur Macedon. Epigr. 33. (Anthol. XI. 27.) *τριζυγέες Χάριτες.*

Σ Κ Υ Θ Α Ι.

Scytharum argumentum ex Argonautarum historia petitum fuisse e fgm. I. II. coniici potest, sed accuratius id describere nobis eo minus licet, quum etiam fabulae titulus, ex quo chorum e Scythis constitisse apparet, haud levem difficultatem obiiciat, quia plane ignotum est, ubi et quare Argonautae cum Scythis convenerint. Welcker p. 337 quidem ex parte Apollonium Rhodium secutus, ex parte Pompeii grammatici[46]) loco, quo ad hanc fabulam respici opinatur, nixus argumentum in hunc modum constituit: „Colchi Aeeta duce Argonautas, qui rapto vellere statim fugerant et Apsyrti membris in mare coniectis hostes insequentes paulisper detinuerant, tandem ad Scythiae oras appulsos insecuti sunt pugnamque minitantur, nisi Medea patri reddatur, qui eam pro Absyrti nece ulciscatur: Iaso, quum etiam terrae incolae a Colchorum partibus stetisse

[46]) Comment. artis Donati p. 417. ed. Lindemann: „*Aliam scripsit Medeam Sophocles idem in alio furoris actu, aliam Euripides, aliam diversi scriptores. Ergo non de illis Medeis sentimus, quae occiderunt filios suos, quasi multae sint, sed de illis quae scriptae sunt per varios auctores.*“ „Medeae furor, inquit Welcker, postulat, ut proditionem atque imbecillitatem Iasonis statuamus. Nam quum ea ubique amoris plena et ad omne facinus perpetrandum amoris causa parata dicatur, nisi fide rupta ad furorem et ultionem excitari non potuit.“ Quae quo rectius disputata sunt, eo similius est veri, Medeam ob fidem re vera ab Iasone laesam in furore fuisse: ac mihi quidem Pompeium Medeam Sophoclis cum Euripidea comparasse consideranti vix dubium videtur, quin utriusque Medeae furor ad eandem rem pertinuerit, quamvis ab alio poeta aliter expressus sit.

videantur, in summo vericulo versatur haeretque, utrum Medeam reddat an signis cum hoste longe fortiori collatis intereat. Medea, quum se fere proditam videat, lacrymas fundit, minitatur, furit ac postremo navem comburere atque ipsa in ignem irruere vult (Apollon. IV. 391.), sed ab Iasone denique placatur, quamquam de ratione, qua id factum sit quaque Argonautae e periculo evaserint, ne coniectura quidem proferri potest. Fortasse (Medeae calliditate) factum est, ut inter utrumque exercitum conveniret." At ut alias rationes, quae Welckeri sententiae obstant, taceamus, ipsum fgm. II, quo Argonautas eadem via, qua profecti erant, reversos esse traditur, documento est, dramatis argumentum ad tempus pertinuisse, quo Argonautae iam in patriam redissent. Neque multum abest, quin equidem, si et haec et quae infra (in adnot.) disputata sunt, animo volvo, a Sophocle argumentum tractatum esse statuam eius simillimum, quod Euripides in Medea exhibuit.

I. (513.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 223. Φερεκύδης δὲ ἐν ἑβδόμῳ τὴν Μήδειάν φησιν ἆραι τὸν Ἄψυρτον ἐκ τῆς κοίτης [μικρὸν ὄντα], Ἰάσονος εἰπόντος αὐτῇ, καὶ ἐνεγκεῖν πρὸς τοὺς Ἀργοναύτας· ἐπεὶ δὲ ἐδιώχθησαν, σφάξαι, καὶ μελίσαντας ἐκβαλεῖν εἰς τὸν ποταμόν. Σοφοκλῆς ἐν μὲν Κόλχισιν ἐν τῷ Αἰήτου οἴκῳ σφαγῆναί φησι τὸν Ἄψυρτον. Ἐν δὲ τοῖς Σκύθαις ὁ Σοφοκλῆς ἑτερομήτορα τῆς Μηδείας τὸν Ἄψυρτον λέγει· οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς κοίτης ἔβλαστον. ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος τέκνον ἄρτι βλαστάνεσκε, τὴν δ' Εὐδυῖα πρίν ποτ' Ὠκεανοῦ κόρη τίκτεν. Inde Valck. Diatr. p. 224. C. hos tetrametros elicuit:

οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς ἔβλαστον. ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος
τέκνον ἄρτι βλαστάνεσκε, τὴν δ' Ἰδυῖα πρίν ποτε
Ὠκεανοῦ κόρη γ' ἔτικτε.

Recte Ellendt. (Lex. I. p. 526.) vocem κοίτης a Valckenario eiectam vix scholiastae originem debere monuit et οὐ μιᾶς κοίτης ἔβλαστον restituit, quem Welcker sequitur, nisi quod simul ἔβλαστεν correxit Medeam haec verba locutam esse opinatus. Sed potius verba esse videntur cuiuspiam Medeam defendentis, nec ulla adest ratio, cur in Sophocleis tetrametros pro senariis latere statuamus. Multo probabilius igitur Th. Bergkius (Ind. Lectt. Marburg. 1843. 44. p. VII.) locum sic constituit:

οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς
κοίτης ἔβλαστον, ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος
τέκνον [Νεαίρας] ἄρτι βλαστάνεσκε, τὴν δ'
Ἰδυῖα πρίν ποτ' Ὠκεανοῦ 'τικτεν κόρη.

namque inter τέκνον et ἄρτι, inquit ille, verbum excidisse et numerus arguit et instituta sententia indicio est, namque Nereide aliqua Apsyrtum natum esse, si sic simpliciter dixisset Sophocles, iusto obscurius locutus esset, quandoquidem plurimae erant Nereides;

neque fama illa de Apsyrti parentibus satis in vulgus nota: itaque necessario requiritur Nereidis nomen: *Νεαίρας* autem, quod addidi, plane confirmat idem ille Apollonii interpres ad hos versus (III, 241.):

Ἄλλῳ δ' Ἄψυρτος ναῖεν πάϊς Αἰήταο,
τὸν μὲν Καυκασίη νύμφη τέκεν Ἀστερόδεια,
πρίν περ κουριδίην θέσθαι Εἰδυῖαν ἄκοιτιν,
Τηθύος Ὠκεανοῦ τε πανοπλοτάτην γεγονυῖαν.

ibi enim schol. haec adscripsit: *ὁ τὰ Ναυπακτικὰ πεποιηκὼς Εὐρυλύτην αὐτὴν λέγει, Διονύσιος δὲ ὁ Μιλήσιος Ἑκάτην, μητέρα Μηδείας καὶ Κίρκης, ὡς προείρηται. Σοφοκλῆς δὲ Νεαίραν, μίαν τῶν Νηρηΐδων, Ἡσίοδος* (Theog. 957.) *δὲ Ἰδυῖαν.* apparet enim haec de Apsyrti matre dicta esse nec dubium, quin scholiasta hunc ipsum locum respexerit. Praeterea nihil immutavi, nisi quod ultima verba *κόρη τίκτεν* transposui. Notandae autem sunt correptiones illae *ἔβλαστον* et *ἄρτι βλαστάνεσκε*, quarum neutra exemplo caret, quandoquidem in Electr. vs. 439. dixit *εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ Πασῶν ἔβλαστε.* et in OR. 717. *παιδὸς δὲ βλάστας.* Elisio autem illa *τὴν δ' Ἰδυῖα* arguit hanc tragoediam non primis accensendam esse."

II. (514.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 284. *Ἑκαταῖος δὲ ἐλέγχων αὐτὸν ἱστορεῖ, μὴ ἐκδιδόναι εἰς τὴν θάλασσαν τὸν φᾶσιν, οὐδ' ὡς διὰ Ταναΐδος ἔπλευσαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν, καθ' ὃν καὶ πρότερον. ὡς Σοφοκλῆς ἐν Σκύθαις ἱστορεῖ, καὶ Καλλίμαχος.*

III. (515.)

Athen. V. p. 189. D. *καλοῦσι δ' ἀρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας, ὥσπερ Θουκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῳ καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγγραφεῖς, οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. Καρκίνος* (fgm. 1. Vol. III. p. 96.) *καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις·*

κρημνούς τε καὶ σήραγγας ἠδ' ἐπακτίας
αὐλῶνας.

cf. Soph. Trach. 100, ubi recte nunc e cod. Laur. A. legitur *ποντίας αὐλῶνας.* cf. Iacobs. ad Philostr. Imag. II. 6. — Sophoclis locum ad verbum fere in rem suam convertisse Virgil. Georg. III, 276.

Saxa per et scopulos et depressas convallis

monuit Abresch. ad Thuc. p. 471.

IV. (516.)

Hesych. *Ἀχίλλειον πλάκα, τὴν Ἀχιλλέως νῆσον, τὴν Λευκὴν λεγομένην. εἰσὶ δὲ καὶ Ἀχιλλέως δρόμοι περὶ ταύτην τὴν νῆσον. Ἀχιλλείων* (cod. *Ἀχιλλίων.*) *Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσιν* (vs. 819.) *καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις Ἀχιλλείων* (*Ἀχιλλίων* cod.). *ἔνιοι δέ, τῶν λευκῶν. τινὲς δὲ Ἀχίλλειον σπόγγον φασίν, ᾧ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποψῶνται.* Erotian. Lex. Hippocr. p. 96.

Ἀχιλληΐδες, κριθῶν εἶδος, ὧν μέμνηται Ἀριστοφάνης καὶ Σοφοκλῆς. Male Erotianus poetis Atticis formam ionicam tribuit, recte autem de re ab utroque spectata exposuit. cf. schol. Aristoph. Equ. 819. σὺ δ' ἀχιλλείων ἀπομάσσει· (σὺ δὲ τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως μετέχεις. ἐκαλοῦντο γὰρ ἀχίλλειαί τινες κριθαὶ καθαραὶ ὡς εὐγενεῖς αὗται. Galen. Gloss. Hippocr. p. 446. Bekk. An. p. 474, 11. 14.

V. (517.)

Hesych. Ἀψάλακτος, ἀκίνητος, ἀψηλάφητος, ἀκράτητος. Σκύθαις Σοφοκλῆς. Eadem sed omisso Sophoclis loco habet Bekk. An. p. 475, 31. cf. Aristoph. Lys. 275. et schol. ad h. l. ἀψάλακτος, ἀπαθής, ἀτιμώρητος.

Σ Κ Υ Ρ Ι Ο Ι.

Hanc fabulam ab editoribus *Scyrias* inscriptam esse mirum est, quum Plutarchus (fgm. II·) et Stobaeus (fgm. III—VI.) quatuor locis eam *Scyriorum* nomine citaverint, atque etiam Hesychius, qui solus duobus locis (fgm. VII. X.) titulum *Scyrias* praebet, duobus aliis (fgm. VIII. IX.) veram inscriptionem Σκυρίους servaverit. Sunt quidem v. c. Brunckius, Ahrens, qui alium quam mulierum chorum introduci potuisse negent, quippe qui solus Lycomedis filiabus Achillique convenerit: sed quam infirma haec ratio sit neminem latet. Satis enim erat, si Achilles muliebri veste indutus inter alias virgines (regis filias) in medium procedebat: cur autem virgines chorum efficere debuerint, ubi de viro explorando agebatur, non intellegitur. Admodum probabilis vero est Brunckii coniectura, argumenti summam iis contineri, quae tradidit Hygin. fab. XCVI. „*Thetis Nereis, quum sciret Achillem filium suum, quem ex Peleo habebat, si ad Troiam expugnandam isset, periturum, commendavit eum in insulam Scyron ad Lycomedem regem. Quem ille inter virgines filias habitu foemineo servabat nomine mutato; nam virgines Pyrrham nominarunt, quoniam capillis flavis fuit, et Graece rufum pyrrhon dicitur. Achivi autem cum rescissent ibi eum occultari, ad regem Lycomedem oratores miserunt, qui rogarent, ut eum adiutorium Danais mitteret. Rex cum negaret apud se esse, potestatem eis fecit, ut in regia quaererent. Qui quum intelligere non possent, quis esset eorum, Ulysses in regio vestibulo munera foeminea posuit, in quibus clypeum et hastam, et subito tibicinem canere armorumque crepitum et clamorem fieri iussit. Achilles hostem arbitrans adesse vestem muliebrem dilaniavit atque clypeum et hastam arripuit. Ex hoc est cognitus suasque operas Argivis misit et milites Myrmidones.* cf. Philostr. Iun. Imag. 1. cui inscriptio „*Achilles in Scyro.*“ Ovid. Met. XIII, 162. sq. A. Am. 1, 681. Prop. II, 7, 54. Hor. Od. I, 8, 13. Bion. XV. Apollod. III, 13, 8. ex quo haud dubie huc etiam

referenda sunt, quae Hyginus omisit: — κἀκεῖ τρεφόμενος τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηϊδαμείᾳ μίγνυται, καὶ γίνεται αὐτῷ (h. e. post discessum) ὁ κληθεὶς Νεοπτόλεμος. — Sed quo modo poeta fabulam conformaverit, neque ex fragmentis cognoscitur neque aliunde compertum habemus. Picturam huc spectantem descripsit Paus. I, 22, 6.

I. (518.)

Philostrat. Iun. Imag. 1. p. 863. Σκῦρος νῆσος, ἣν ὁ θεῖος Σοφοκλῆς ἀνεμωδέα καλεῖ. cf. Iacobs. ad Philostr. p. 582.

II. (519.)

Plut. de audiend. poet. 13. p. 34. D. Τὴν δὲ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα τὸν ἐν Σκύρῳ καθήμενον ἐν ταῖς παρθένοις γεγενημένην ἐπίπληξιν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως·

> Σὺ δ' ὦ τὸ λαμπρὸν φῶς ἀποσβεννὺς γένους,
> ξαίνεις, ἀρίστου πατρὸς Ἑλλήνων γεγώς;

καὶ πρὸς τὸν ἄσωτον οἷόν τε λέγεσθαι κτλ. Iterum hos versus Plut. de adul. et amic. 34. p. 72. D. affert praemissis verbis: καὶ ὁ ἐν τοῖς Σκυρίοις Ὀδυσσεὺς, pro ἀποσβεννὺς vero καταισχύνων exhibet. Hos versus Sophoclis esse Brunckius e dicendi ratione liquere dicit. Pro ὦ haud dubie corrigendum est αὖ, quod in praegressis habuit, ad quod referretur.

III. (520.)

Stob. LI, 24. Σοφοκῆς Σκυρίοις.

> Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους.

Ἀγρεύειν num editores recte interpretati sint *auferre*, vehementer dubito: nam affert versum Stobaeus in capite περὶ τόλμης, in quo eiusmodi sententia vix ferri potuit neque ulla amplius extat. Poeta dixisse videtur: *Bellum adolescentibus h. e. audacibus eget,* quod sic expressit: *Bellum adolescentes captare solet.* Egregie haec sententia fabulae argumento convenit et commode ab Ulixe Achillem abducturo proferri potuit.

IV. (521.)

Stob. LIX, 3. Σοφοκλέους Σκυρίων.

> Οἱ ποντοναῦται τῶν ταλαιπώρων βροτῶν,
> οἷς οὔτε δαίμων οὔτε τις θεῶν νέμων
> πλούτου ποτ' ἂν νείμειεν ἀξίαν χάριν.
> λεπταῖς ἐπὶ ῥοπαῖσιν ἐμπολὰς μακρὰς
> ἀεὶ παραρρίπτοντες οἱ πολύφθοροι
> ἢ 'σωσαν ἢ 'κέρδαναν ἢ διώλεσαν.

Vs. 1. Οἱ. Paris. B. ἡ. vulg. Paris. A. vocem omittit. — Vs. 3. codd. νείμειαν. Brunckius dedit: τὶς θεῶν νέμων πλοῦτόν, ποτ' ἂν νεί-

μειεν κτλ. quod probat Ellendt. Lex. Soph. II. p. 579. Ac profecto νείμειαν ferri vix potest, πλούτου autem, quod satis commode cum χάριν coniungitur, cur in πλοῦτον mutetur, iusta non est causa. Recte igitur Dindorfius πλούτου retinuit, νείμειαν vero, in quo librarius propter praecedens ἂν, et propter sequentem vocem in αν desinentem facile peccare potuit, in νείμειεν mutavit. Vs. 4. Paris. A. B. ἐπὶ ῥοπῆσιν. vulg. ἐπιρροπῆσιν., Gaisf. λεπτῆς ἐπὶ ῥοπῆσι, quamquam id iam Scaliger. ad Manil. p. 280 tragicorum dicendi rationi convenienter λεπταῖς ἐπὶ ῥοπαῖσιν scripserat. Verba ἐμπολὰς μακρὰς — παραρρίπτοντες Ellendt. l. c. II. p. 49 non male de iis interpretatur, qui merces in longinquum h. e. per longinqua itinera proiiciunt s. periclitantur. — Vs. 6. codd. ἧς ὡς ἂν ᾗ κέρδανον, nisi quod Paris. B. ἴσως ἂν (in quod Valck. Diatr. p. 240 coniectura inciderat), Paris. A. B. κέρδαναν (Valck. 'κέρδηναν.) habent. Grot. dedit: ἕως ἂν ᾗ κέρδανον, Brunck. ἴσως ἂν ᾖ 'κέρδαναν., Pors. Adv. p. 215. denique rectissime, ut supra edidimus.

V. (522.)

Stob. CXVI, 28. Σοφοκλέους Σκυρίων. (sic Paris. A.)

Οὐδὲν γὰρ ἄλγος, οἷον ἡ πολλὴ ζοή.

Codd. ζωή, quod Porso correxit. Hunc versum duo alii excipiunt sine auctoris nomine, quos Brunckius pro illo in Sophoclis Scyrios intulit:

Πάντ' ἐμπέφυκε τῷ μακρῷ γήρᾳ κακὰ,
νοῦς φροῦδος, ἔργ' ἀχρεῖα, φροντίδες κεναί.

Alterum vs. Clemens Alex. Protrept. p. 73. P. e Sophocle affert, sed ὦτ' ἀχρεῖα exhibet. Coniunctim omnes sine auctoris et fabulae nominibus praebet Mich. Apost. XIII, 72. c. (Arsen. XLI, 44. XVI, 90. 91.) p. 595. ed. Leutsch.

VI. (523.)

Stob. CXXIV, 17. Σοφοκλέους Σκυρίων.

Ἀλλ' εἰ μὲν ἦν κλαίουσιν ἰᾶσθαι κακὰ,
καὶ τὸν θανόντα δακρύοις ἀνιστάναι,
ὁ χρυσὸς ἧσσον κτῆμα τοῦ κλαίειν ἂν ἦν.
νῦν δ', ὦ γεραιὲ, τοῦτ' ἀνηνύτως ἔχει,
τὸν ἐν τάφῳ κρυφθέντα πρὸς τὸ φῶς ἄγειν.
κἀμοὶ γὰρ ἂν πατήρ γε δακρύων χάριν
ἀνῆκτ' ἂν εἰς φῶς.

Vs. 5. vulg. τὸν μὲν τάφῳ. Paris. τὸ μὲν τ. unde genuinam scripturam τὸν ἐν elicuit Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 41. p. VII.) bene simul monens, verba Diomedis esse videri, qui Lycomedem consolatus sit. Vs. 6. καί μοι γὰρ ἂν πατήρ τε. vulg. κἀμοὶ — γὲ. Paris. B., sed male ἦν pro ἄν.

VII. (524.)

Hesych. Ἀποστιβὴς (cod. ἀποστίβ··), ἀποπεφοιτηκὼς, οὐ τὴν αὐτὴν τρίβον στείβων, τουτέστι φοιτῶν. Σοφοκλῆς Σκυρίαις (cod. σοφοκλῆς-κυρίαις.)

VIII. (525.)

Hesych. Αὐτόσσυτον (cod. αὐτόσυτον), αὐτοκέλευστον. Σοφοκλῆς Σκυρίοις (cod. ἀκυρίοις.). Omisso fabulae nomine praebent locum Bekk. An. p. 467, 31. Bachm. An. I. p. 168, 19.

IX. (526.)

Hesych. Ἀχρήματον (cod. ἀχρήματα), ἀδάπανον. Σοφοκλῆς Σκυρίοις.

X. (527.)

Hesych. Εὔωρος. Cf. fgm. 208.

ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΙ.

Verum huius fabulae titulum Συνδείπνους fuisse e Ciceronis testimonio (quod infra apposuimus) liquet: eundemque praebent etiam Hesychius (fgm. VIII) et Athenaeus (fgm. III. IV.). Nam neque ea, quae deipnosophista (libro VIII. p. 365. B.) scripsit: σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας — — — διόπερ τινὲς (v. c. Stobaeus, scholiastes Sophoclis et Hesychius. cf. fgm. I, V, VI, VII.) καὶ τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα κατὰ τὸ οὐδέτερον ἐπιγράφειν ἀξιοῦσι Σύνδειπνον neque quod is ipse (cf. fgm. II.) semel titulum Ἀχαιῶν σύνδειπνον exhibuit)[47], sententiae nostrae repugnant, si quidem considerantur, quae de variis fabularum inscriptionibus in adnot. ad Niptra disputavimus. Si autem fabula e re, de qua in ea agebatur [Ἀχαιῶν] σύνδειπνον nominari potuit, titulo Σύνδειπνοι, quum convivium (σύνδειπνον) sine convivis (σύνδειπνοι) cogitari nequeat, non chorum, sed (veluti titulo Ἡρακλεῖδαι et aliis) personas, quarum fata dramati materiam praebebant, significari facile intellegitur. Sed Toupius, Brunckius, Boeckhius titulo Ἀχαιῶν σύνδειπνον adeo sunt decepti, ut Ἀχαιῶν σύλλογον et Ἀχαιῶν σύνδειπνον diversos eiusdem dramatis titulos esse statuerent: in qua re viros doctissimos errasse iam supra (ad Ἀχαιῶν σύλλογον) ostendimus. —

Ad argumentum quod attinet, Welcker p. 233. acute cum ex fgm. II, quo se aliquis aspere tractatum esse queritur, tum ex eo, quod Penelopae proci in Ulixis domo commissantes ab Homero

---

47) Quum neque ullus alius scriptor neque Athenaeus ipse eo loco, quo de fabulae nomine verba fecit, genitivum Ἀχαιῶν adiecerit, vereor equidem, ne is a librario quodam adiectus sit, cui idem accidit, quod multis viris doctis nostri temporis accidisse vidimus, ut Ἀχαιῶν σύλλογον et Σύνδειπνον unam eandemque fabulam esse arbitratus genitivum Ἀχαιῶν ab altera ad alteram referret.

Achaei appellantur, nomine συνδείπνοις eosdem Penelope procos significari itaque dramate ea expressa esse coniecit, quae Homerus Odysseae libris XVII—XXII descripsit quaeque etiam Aeschylus in tetralogia, cuius pars Ὀστολόγοι fuere, tractasse videtur. (cf. p. 86.) Quod verissime coniectatum esse non modo ex fgm. VI, ex quo Ulixem inter personas fuisse liquet, atque ex iis, quae Ulixes apud Homerum (Od. XVII, 461. XVIII, 393. XX, 285. sq.) a superbis procis passus est (nam ab eiusmodi iniuriis iidem facile ad illam Ulixis contumeliam procedere poterant, qua is se affectum esse fragmento II narrat), sed maxime ex Athenaeo cognosci potest, qui iam ante, quam Aeschyli et Sophoclis fragmenta attulit, de Penelopae procis egit, paullo post illa vero (p. 17. F.) sic pergit: ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηστῆρας εἰσάγει (sc. Ὅμηρος) μεθύοντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν, ἀλλὰ πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ῥιπτούμενον. Miror hunc locum, quo omnis dubitatio de fabulae argumento tollitur, editores fugisse. Utinam vero nobis etiam fragmenta vel veterum scriptorum testimonia servata essent, ex quibus cognosci posset, quae fabulae fuerit compositio: nam ne illud quidem satis constat, utrum ea satyrica fuerit an tragoedia. Valckenarius enim, Brunckius, Boeckhius (Trag. Graec. Princ. p. 128. 132.) et Fritzschius (Euphrosyn. p. 49.) fabulam dicunt satyricam fuisse cum propter matulam in ea commemoratam (fgm. II.), tum propter fragm. VI., tum propter verba Ciceronis (ad Quint. fr. II, 16, 3.) „Συνδείπνους Σοφοκλέους, *quamquam a te actam fabellam video esse festive, nullo modo probavi.*“ Iam vero Manutius, Schuetzius, alii vocem *actam* bene respicientes a Tullio videri rem significari monuerunt, quae inter coenam alicubi (fortasse apud Caesarem) Quinto Ciceroni acciderit, qua is tanquam Ulixis Sophoclei partes agere h. c. convivarum quorundam iniurias castigare coactus fuerit. Nempe M. Cicero non Sophocleum drama, sed rem, qua Qu. frater illud imitatus est, (*fabellam* idcirco dictam) improbavit. Multo minus fragm. VI offensioni esse potest, praecipue quum de nexu sententiarum, quarum illud pars fuit, non constet; ad matulam vero quod attinet, omnis dramatis satyrici suspicio tollitur Pollucis (II, 223) verbis: καὶ ἡ τραγῳδία τὴν ἀμίδα οὐράνην ἐκάλεσε. Nam errasse G. Hermannum, qui voce τραγῳδία etiam significari drama satyricum potuisse existimavit, iam supra (p. 336) ostendimus. Si igitur e Pollucis testimonio apparere dicimus, Συνδείπνους *tragoediam* fuisse, sententia nostra eo quoque confirmatur, quod argumentum fabulae satis grave a satyrorum spurcitiis alienissimum fuit. Argumenta minoris momenti omittimus.

I. (528.)

Stob. XXVI, 1. Σοφοκλέους ἐκ Συνδείπνου.

Λάθα Πιερίδων στυγερὰ καὶ ἀνάρετος
ὠδυνάσεις θανάτοις εὐποτμότατε,
μελέων ἀνέχουσα βίου βραχὺν ἰσθμόν.

Sic libri, nisi quod cod. Voss. *ἀνάρεστος*, Paris. A. *ἀνάρατος*, Vindob. *ἀνάρετος* teste Gaisfordo ad Stob. Eclog. p. 867. habet. Grotius ingeniose correxit: *Λήθα Πιερίσι στυγερὰ κ' ἀνέραστος· Ἁ δὲ μνᾶσις Θνατοῖς εὐποτμότατος, μεγίστον Ἀνέχουσα κτλ.* Brunckius: *Λάθα | Πιερίσι στυγερὰ κἀνάρσιος· | ἁ δὲ μνᾶσίς γ' εὐποτμότατος, | θνατοῖς μέλεον | ἀνέχουσα κτλ.* At nec *Πιερίδων* nec *μελέων* mutandum esse recte monuit Welcker p. 233. locumque sic exhibuit:

Λάθα Πιερίδων στυγερὰ καὶ ἀνάρετος, ἁ δὲ μνᾶστις
θνατοῖς εὐποτμότατος μελέων, ἀνέχουσα βίον βραχὺν ἰσθμόν.

Ad eius sententiam accedit Schneidewinus (in Philolog. III. p. 122.), nisi quod pro *καὶ ἀνάρετος* e Paris. A. *κἀνάρατος*, quae vox cum similibus tragicorum locutionibus, v. c. *ἄζηλος* comparanda sit, recipi et *εὐποτμοτάτα* scribi iubet, hanc esse loci sententiam recte dicens: *Musarum oblivio* (h. e. in Musarum oblivionem cadere) *invisa atque ingrata est: carminum memoria vero mortalibus felicissima, quippe quae breve vitae confinium sustentet* h. e. beatus ille, cuius brevis vita poesi continuatur.

II. (529.)

Athen. I. p. 17. D. allato Aesch. fgm. 172 pergit: *καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ*

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνην
ἔρριψεν οὐδ' ἥμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρον πνέον.
ἐδειματούμην δ' οὐ φίλης ὀσμῆς ὕπο.

Athenaeum exscripsit Eustath. p. 1828, 28. sed *πλέον* pro *πνέον* praebet. Haud temere Sophocles in eadem re iisdem verbis atque Aeschylus usus esse videtur. — Huc Pollucem (II, 223) respexisse supra iam monuimus.

III. (530.)

Athen. XV. p. 678. F. — *φιλόσοφοι, περὶ ὧν καὶ Σοφοκλῆς Συνδείπνοις φησὶν οὖσί σοι παραπλησίοις*

Οὔτοι γένειον ὧδε χρὴ διηλιφὲς
φοροῦντα κἀντίπαιδα καὶ γένει μέγαν
γαστρὸς καλεῖσθαι παῖδα, τοῦ πατρὸς παρόν.

Bene monuit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 354, compellari (haud dubie ab Ulixe) adolescentem, qui os et mentum ciborum avide devoratorum adipe perunctum gerat. — Vs. 3. *γαστρὸς* tanquam matris. cf. Phot. p. 586, 23. *τῆς μητρὸς ὡς αἶξ καλεῖται. οἱ γὰρ ἔριφοι ἐν τοῖς αἰπολίοις ἀπὸ τῶν μητέρων γνωρίζονται. ἀπὸ πατέρων γὰρ ἀδύνατον.* — Welcker ad scenam, in qua hoc fragmentum locum habuit, haud improbabiliter etiam fgm. 736, 754, 697. rettulit.

IV. (531.)

Athen. XV. p. 686. A. Ἐπεὶ δὲ σε ὁρῶ ἔξοινον ἤδη γεγενημένον (οὕτω δ' εἴρηκε τὸν μεθύσην Ἄλεξις ἐν Εἰσοικιζομένῳ) παύσομαί σε ἐρεσχελῶν καὶ τοῖς παισὶ παρακελεύομαι κατὰ τὸν Σοφοκλέα, ὃς ἐν Συνδείπνοις φησὶ

Φορεῖτε, μασσέτω τις, ἐγχείτω βαθὺν
κρατῆρ'. ὅδ' ἀνὴρ οὐ, πρὶν ἂν φάγῃ καλῶς,
ὅμοια καὶ βοῦς ἐργάτης ἐργάζεται.

Sic libri. — Vs. 1. Th. Bergkius pro φορεῖτε legi φυρᾶτε maluit, quod illi longe posthabendum est: iubentur enim servi, ut e sequentibus et ex Athenai verbis liquet, ea afferre, quae ad edendum et bibendum necessaria sunt. Μασσέτω Ahrens male vertit: *abstergeat,* quod quid h. l. sibi velit non video: significat potius *condepsat,* et subaudiendum est μᾶζαν. — Vs. 2. verbis ὅδ' ἀρὴρ κτλ. corruptela inesse videtur, quum aptam sententiam non praebeant, si cum sequentibus coniunguntur. Nam parum vel potius nihil proficimus, si post ἐργάτης interpungimus et verba ὅμοια — ἐργάτης cum verbis πρὶν — κάλως coniungimus; imo vereor, ne hac interpunctione, — ut alia, quae ei obstant, taceam — divellantur, quae proxime cohaerere debent, βοῦς ἐργάτης et ἐργάζεται. Sed quid corruptum sit, perspici nequit, nisi quae fuerit totius loci ratio exploratum est. Welcker et Ahrens Ulixem derideri aiunt tanquam vino inductum (cf. Odyss. XXI, 293. οἶνός σε τρώει μελιηδής· κτλ.), quum arcum sibi expetisset. At huic sententiae verba ἐγχείτω βαθὺν κρατῆρα obstant. Itaque potius statuendum videtur, verba esse prolata ab aliquo, qui, quum alium quendam in opere difficili vires exhaurientem videret, eum vino ciboque ad rem perpetrandam corrobari iuberet. Idem Brunckius et Porso (Adv. p. 128.) sensisse videntur, quum ille οὐδεὶς ἀνὴρ πρὶν κτλ., hic ὅδ' ἀνὴρ ὃς πρὶν κτλ. proposuerit. Sed Brunckii correctio a codicum scriptura nimis recedit, Porsonis sententiam non satis aptam praebere mihi videtur. Ipse igitur emendaverim: ὅδ' ἀνὴρ οὐ, πρὶν ἂν φάγῃ, κἄμοι. Sic bene explicatur, cur antea dictum sit: φορεῖτε κτλ. — Ceterum num verba Ulixi dicta sint, qui, quum arcus tendendi periculum faceret, initio infirmitatem simulaverit, non ausim discernere.

V. (532.)

Schol. Soph. OC. 9. Βεβήλοις οὖν, τοῖς πᾶσι βασίμοις τόποις, μηδὲ ἀνειμένοις θεοῖς. ἐκ μεταφορᾶς δὲ βεβήλους καὶ τοὺς ἀμυήτους φασὶ καὶ ἀκαθάρτους. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Συνδείπνῳ βέβηλον τὸν ἰδιώτην φησί. Hinc emendatum est Etym. M. p. 194, 5., in quo erat Σοφοκλῆς δὲ ἐν Οἰδίποδι βέβηλον τὸν ἰδιώτην φησί.

VI. (533.)

Schol. Soph. Ai. 190. ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξευμενιζόμενος (sc. ὁ Αὐτόλυκος) τὸν Σίσυφον ἐξένισεν αὐτὸν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀντίκλειαν συγκατέκλινεν αὐτῷ, καὶ ἔγκυον ἐξ αὐτοῦ γενομένην τὴν παῖδα συνῴκισε

Λαέρτῃ, δι' ὃ Σισύφου ὁ Ὀδυσσεύς. τὸν δὲ Ὀδυσσέα Σισύφου συνήθως φησὶ Σοφοκλῆς καὶ ἐν Συνδείπνῳ·

Ὦ πάντα πράσσων, ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς
ἔνδηλος ἐν σοὶ πανταχοῦ, μητρὸς πατήρ.

καὶ Αἰσχύλος (fgm. 167.) *καὶ Εὐριπίδης* (Cycl. 102.) — Ineptum esse *πατὴρ* iam vidit Brunckius, qui eius loco substituit Leopardi (Emendatt. XIII, 5.) correctionem *φθορεύς*. Sed qua ratione haec vox in *πατὴρ* depravari potuerit haud facile intellegitur. Itaque multo probabilior est O. Schneideri (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1840. p. 1275.) correctio *βατήρ*. Nam quamvis eius vocis usus aliorum scriptorum auctoritate non firmetur, tamen verbum *βαίνειν* eadem vi qua *ἀναβαίνειν* (i. q. *βινεῖν*) usurpatum esse constat. Schneider ipse incerti scriptoris locum ab Eustath. ad Odyss. p. 1678. servatum *βαινόμενος, βαίνων, ὅτε νυμφίος, ἄλλοτε νύμφη*. Pseudophocl. 175. Aristoph. Ran. 48. et schol. ad eum usum probandum attulit, quibus exemplis Achaei fgm. 26. (Tragic. Fragm. Vol. III. p. 66.) locosque ibi a nobis congestos addas. Ne quis autem tale quid a tragoedia alienum esse dicat, Schneider, quamquam ipse fabulam satyricam fuisse opinatus, apte contulit Aesch. Eum. 628. sq. Well. Minus recte vero, id quod Welcker p. 1534 dudum monuit, simul *πολὺς* collat. Eur. Hec. 130. in *κόπις* mutavit et versus interpunctione seiunxit. Ceterum non ineptum fuerit *μητρὸς βάτης*. cf. Hesych. s. v.

VII. (534.)

Hesych. *Ἀζειῶται, ἔθνος τῆς Τρῳάδος. Σοφοκλῆς Συνδείπνῳ.* (cod. *σὺν δείπν.* [ω]) cf. Steph. Byz. s. v.

VIII. (534. b.)

Hesych. v. *Μάσθλη*. cf. Fragm. 137.

Welcker praeterea huc refert fgm. 724.

ΣΦΥΡΟΚΟΠΟΙ. Vide *ΠΑΝΔΩΡΑ.*

ΤΑΛΩΣ. Vide *ΔΑΙΔΑΛΟΣ.*

ΤΑΝΤΑΛΟΣ.

Huius dramatis notitiam debemus veteri cod. Vindob. Stobaei, cuius lemmata et varias scripturas nuper Gaisfordus ad calcem Eclog. Stob. publici iuris fecit, neque est, cur hunc titulum in dubitationem vocemus, quum *Tantalum* etiam Phrynichus et Aristarchus scripserint.

Sed quid fabula continuerit, nisi ex titulo divinare non possumus. Unde Tantalum in ea poenas (quas primus descripsit Hom. Od. XI, 582. sq.) diis dedisse suspiceris, quia iis hospitio ipsius utentibus, quos tentaret, Pelopem, filium suum, coctum apposuerat. Dii enim scelere facile perspecto cibum aversati erant praeter unam Cererem, quae pueri humerum comederat, cuius loco Iupiter postea illi in vitam revocato eburneum dedit. cf. Serv. ad Virg. Georg. III, 7. Hygin fab. LXXXIII.

I. (535.)

Stob. CXXI, 3. *Σοφοκ ταντᾶ* (cod. Vindob. teste Gaisfordo l. c. p. 913.)

Βιοτῆς μὲν γὰρ
χρόνος ἐστὶ βραχύς· κρυφθεὶς δ' ὑπὸ γῆς
κεῖται θνητὸς τὸν ἅπαντα χρόνον.

In Paris. A. locus deest, in reliquis est lemma *Σιμονίδου* (sic) quod haud dubie fluxit e loco (fgm. LIII. ed. Schneidewin.) in quibusdam codd. praecedente, in aliis (v. c. Vindob.) subsequente; nam fragmentum Simonidis esse non posse dudum perspexit Schneidewinus p. 77. — In cod. Vindob. ei simul praepositum est signum $\overset{o}{\chi}$ h. e. *χοροῦ*.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

Quodnam argumentum *Teucro* fuerit, nisi coniectura augurari non possumus: nam in fragmentis nihil inest, ex quo argumentum cognoscere liceat. Si autem verum est, quod viri docti affirmant, Pacuvium Sophoclis fabulam imitatione expressisse, quum eius imitationis aliquot fragmenta [48]) supersint, quae argumenti summam

---

[48]) Quae h. l. subiicienda esse putavimus, ne quid omisisse videremur, quod ad drama Sophoclis accuratius cognoscendum facere posset.

I. II. Cic. de Orat. II, 46. Tamen in hoc genere saepe ipse vidi, quum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur spondalia (sponda. Hermann.) illa dicentis:

Segregare abs te ausus, aut sine illo Salamina ingredi?
Neque paternum adspectum es veritus?

Nunquam illum *adspectum* dicebat, quin mihi Telamon iratus furere luctu filii videretur. Ut idem inflexa ad miserabilem sonum voce,

Quem aetate exacta, indigem
Liberum lacerasti, orbasti, exstinxti; neque fratris necis,
Neque gnati eius parvi, qui tibi in tutelam est traditus —

flens ac lugens dicere videbatur! Quae si ille histrio, quotidie quum ageret, tamen recte agere sine dolore non poterat; quid? Pacuvium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse? Fieri nullo modo potuit.

indicant, argumentum in iis positum fuisse probabile est, qaae Aeschylus in Salaminiis tractasse fertur quaeque tradidit schol. ad Horat. Od. I, 7, 29. „*Telamon filiis Teucro et Aiaci, ad Troianum*

III. Varro de LL. VI. p. 79. (97.). Cic. de Div. I, 36, 80. Fit etiam saepe specie quadam, saepe vocum gravitate et cantibus, ut pellantur animi vehementius: saepe etiam cura et timore, qualis est illa:

Flexanima tanquam lymphata aut Bacchi sacris
Commota, in tumulis commemorans Teucrum suum (meum Scaliger. et Bergk.)

IV. Varro de L. L. l. c.

Halcyonis ritu littus pervolgans furor.

Bergkius *feror* corrigi et hoc fragm. cum antecedente coniungi iussit.

V. Sosip. Charis. 39. p. 85. Dixerunt etiam significatione sobolis masculino genere ut Pacuvius:

Qui stirpem occidit meum?

Quo iure Bothius hunc locum ad Teucrum rettulerit, equidem ignoro.

VI. Nonius Marc. de var. signif. serm. p. 243. *Alumnum*, filium. — Pacuvius in Teucro:

Quae desiderio alumnum, poenitudine
Squales scapresque inculta vastitudine.

cf. Non. p. 152. v. poenitudinem. p. 169. v. scapres. p. 184. v. vastities. Fest. p. 585, 13. v. vastum.

VII. Nonius de hon. et nov. vet. dict. p. 111. v. *facul.* pro faciliter. — Pacuvius Teucro

Nos illum interea praeficiendo propitiaturos facul
Remur.

Welcker perliciendo.

VIII. Festus s. v. *Reciprocare* pro ultro citroque poscere usi sunt antiqui, quia procare est poscere. Pacuvius in Teucro:

Rapio, reciproco, percito, angusto, citare, rectem,
reciprocare, unde eque gremiis subiectare, adfigere.

Quae sic correxit O. Muellerus: *Pacuvius in Teucro.*

Rapio, reciproco percito animo ultro citro

Et in Oreste:

Reciprocare undam, eque gremiis subiectare ac fligere.

IX. Nonius de hon. et nov. vet. dict. p. 159. *Putret.* Pacuvius Teucro:

Quamquam annisque et aetate hoc corpus putret.

X. Festus. p. 356. v. *tagit.* Pacuvius in Teucro:

Ut ego, si quisquam me tagit.

XI. Priscian. IV. p. 634. P. Pacuvius Teucro:

Postquam defessus perrogitando advenas
De gnatis, neque quemquam invenit scium.

Welcker mavult *inveni.*

XII. Fest. p. 226. v. redhostire. Non. l. c. p. 121. *hostire* est comprimere, recedere, dictum ab hostia. Pacuvius Teucro:

Nisi coerceo (Non. coercuero)
Protervitatem atque hostio ferocium.

XIII. Fest. p. 253. v. Sas. Pacuvius Teucro:

Nam Teucrum regi sapsa res restibiliet.

bellum proficiscentibus legem posuit, ut alter sine altero non rediret. Aiace igitur interempto, quod per dolum Ulyssis in iudicio armorum victus esset, quum ipse corpus Achillis liberasset, Teucer memor im-

---

XIV. Non l. c. p. 154. v. *Providere*, movere et ferre. Pacuvius Teucro:

Aut me occide, illa hinc sine usquam provigeam gradum.

Reuvens. Collect. lit. p. 94. *illince nusquam probitam gradum.*

XV.XVI. Non. de var. signif. serm. p. 306. *Facessere* significat recedere. — Pacuvius Teucro:

Te repudio nec recipio, naturam dico facessi.

Item:

Facessite hinc omnes, parumper tu mane.

Mercerus in priori fragmento corrigit: *natum abdico, facesse.*

XVII. Non. l. c. p. 413. v. *Tueri*, videre. — Pacuvius Teucro:

Quam te post multis tueor tempestatibus.

Cf. Non. l. c. p. 407. v. tempestas.

XVIII. Non. de mut. coniug. p. 506. v. *Amplant*, pro amplificant. Pacuvius Teucro:

Ubi poetae pro sua parte falsa conficta canant,
Qui causam humilem dictis amplant.

XIX. Festus. p. 228. v. *Profusus*, abiectus, iacens. Pacuvius [Teucro:]

Profusus gemitu, murmuro, [ocei stians ruat.]

G. Hermannus (de Aesch. Trag. Aiac. et Teucr. p. 19.) correxit: *murmure occursans ruat.*

XX. Fest. p. 217. v. *Perpetrat*, peragit, perficit. Pacuvius in Teucro:

Neque perpetrare precibus inpetria quidetinni patris.

G. Hermannus l. c. scripsit: *imperio quiit.* Et in Niptris. Muell. impetrita quit.

XXI. Cic. Tusc. V, 37, 108. Itaque ad omnem rationem Teucri vox accommodari potest:

Patria est, ubicunque est bene.

Hinc Sophoclis fuisse putant versum, quem Aristophanes in Pluto (1151.) exhibuit:

πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ', ἵν' ἂν πράσσῃ τις εὖ.

XXII. Priscian. V. p. 668. P. Fest. p. 230. v. *Plera.* Pacuvius Teucro:

Periere Danai, plera pars pessumdata est.

XXIII. Non. de mut. declin. p. 490. *Ferocia*, ferocitate. Pacuvius Teucro:

Nisi citia ferocitate atque ferocia.

Mercerus corrigit: *nici coerceo ferocitatem atque ferociam*, locumque a fgm. XII non differre censet; Bothius: *nisi cito is ferocitatem aequo ferocia.*

XXIV. Non. de hon. et nov. vet. dict. p. 74. v. *Accepso*, accipio. Pacuvius Teucro:

Haud sinam quidquam profari, priusquam accepso, quod peto.

XXV. Non. l. c. p. 155. v. *Properatim* et *Properiter*, celeriter, properanter. — Pacuvius Teucro:

Mihi classem imperat
Thessalam, nostramque in altum ut properiter ducerem.

XXVI. Serv. ad Virg. Aen. IX, 667. Pacuvius in Teucro:

Flictus navium.

perii paterni et patrem patriamque fugiens responso Apollinis cum sociis in Cypro urbem condidit." Extrema accuratius, ut e Pacuvii fragmentis (I. II.) intellegitur, narrant Schol. Aesch. Pers. 891. φασὶ γὰρ ὅτι τοῦ Αἴαντος αὐτόχειρος γεγονότος ὁ Τεῦκρος ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς ἐν τῇ Σαλαμῖνι τῇ αὐτοῦ πατρίδι ἀπελθὼν οὐκ ἐδέχθη τῷ πατρὶ Τελαμῶνι, ἀλλ' ἐδιώχθη ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος, ὡς μὴ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴαντα κωλύσας σφαγισθησόμενον ὑφ' αὐτοῦ. Κατελθὼν οὖν ἐν τῇ Κύπρῳ ἀνεδείματο πόλιν καὶ ταύτην καλέσας ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν Ἀττικῇ. Schol. Pind. Nem. IV, 68. Τεῦκρος ἐλθὼν μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἰλίου ἐν Σαλαμῖνι καὶ ὑπονοηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος ὡς αἴτιος γεγονὼς τοῦ φόνου τοῦ Αἴαντος φυγὼν ᾤκισε τὴν Κύπρον καὶ ἔσχεν αὐτῆς τὴν ἀρχήν. Paus. I, 28, 12. Ἔστι δὲ τοῦ Πειραιῶς πρὸς θαλάσσῃ Φρεαττύς· ἐνταῦθα οἱ πεφευγότες, ἣν ἀπελθόντας ἕτερον ἐπιλάβῃ σφᾶς ἔγκλημα, πρὸς ἀκροωμένους ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ νεὼς ἀπολογοῦνται. Τεῦκρον πρῶτον λόγος ἔχει Τελαμῶνι οὕτως ἀπολογήσασθαι μηδὲν ἐς τὸν Αἴαντος θάνατον εἰργάσθαι. Vellei. Pat. I, 1. „*Teucer, non receptus a patre Telamone, ob segnitiam non vindicatae fratris iniuriae, Cyprum appulsus, cognomine patriae suae Salamina constituit.*" cf. Eurip. Helen. 90 — 94. 142. sq. Pind. Nem. IV, 49. Virg. Aen. I, 619. Hor. Od. I, 7, 21. sq. Quae bene cum iis conveniunt, quae Sophocles ipse in Aiace (1002 — 1020) significavit, in qua fabula Teucrum introduxit timoris plenum, ne a patre ob Aiacis mortem proditionis incusaretur et in exilium mitteretur. Itaque veri est simillimum, Teucrum in *Teucro* mox post tempestatem, qua Aiax Locrus interiit, in patriam reversum a criminibus, quae pater ei obiecerit, se defendisse, postremo autem ab illo expulsum ex Apollinis dicto (cf. Eurip. Hor. ll. cc.) in Cyprum insulam se contulisse. Cui argumento bene convenit, quod a Welckero huc relatum est fgm. II. — Atqui diffiteri non possumus, etiam aliud dramatis argumentum cogitari posse. Dubitationem enim movent duo Aristotelis loci, quorum altero (Rhet. III, 15.) haec: Ἄλλος ἐκ τοῦ διαβολῆς κατηγορεῖν ἡλίκον, καὶ τοῦτο ὅτι ἄλλας κρίσεις ποιεῖ καὶ ὅτι οὐ πιστεύει τῷ πράγματι. κοινὸς δ' ἀμφοῖν ὁ τόπος τὸ σύμβολα λέγειν, οἷον ἐν τῷ Τεύκρῳ Ὀδυσσεὺς ὅτι οἰκεῖος (ὁ Τεῦκρος) τῷ Πριάμῳ· ἡ γὰρ Ἡσιόνη ἀδελφή· ὁ δὲ (Τεῦκρος), ὅτι ὁ πατὴρ ἐχθρὸς τῷ Πριάμῳ ὁ Τελαμὼν, καὶ ὅτι οὐ κατεῖπε τῶν κατασκόπων. altero (ibid. II, 23) haec habet: Ἄλλος ἐκ τῶν εἰρημένων καθ' αὐτοὺς πρὸς τὸν εἰπόντα· διαφέρει δὲ ὁ τρόπος, οἷον ἐν τῷ Τεύκρῳ· ᾧ ἐχρήσατο Ἰφικράτης πρὸς

XXVII. Varro de L. L. V, 1, 5. Coelius ap. Cic. Epist. VIII, 2. Serv. ad Virg. Aen. I, 87.

Armamentum stridor,
Strepitus, fremitus, clamor tonitruum et rudentum sibilus.

Welcker praeterea huc refert versus a Cicerone (Tusc. IV, 23, 52) servatos: „Semper Aiax fortis, fortissimus tamen in furore:

Nam facinus fecit maxumum, quum, Danais inclinantibus
Summam rem perficit manu, restituit proelium insaniens.

De his fragmentis deque fabulae conformatione praeclare egit God. Hermannus in diss. de Aeschyli tragoediis fata Aiacis et Teucri complexis. Lips. 1838. p. 15. sq. (Opusc. VII.) cf. Ladewig. Anal. Scen. p. 24. sq.

Ἀριστοφῶντα, ἐπερόμενος εἰ προδοίη ἂν τὰς ναῦς ἐπὶ χρήμασιν. οὐ φάσκοντος δὲ, εἶτα εἶπεν, σὺ μὲν ὢν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ' ὢν Ἰφικράτης; Hinc Teucrum apparet, quum Aiacis corpus in solitudine exanime esset repertum, ab Ulixe tanquam illius interfectorem proditionisque esse accusatum. Quam accusationem sat probabilem videri Graecis potuisse, liquet inde, quod Teucer ipse apud Soph. Ai. 1012. sq. tale quid metuens de se dicit:

οὗτος τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακὸν
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σὲ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ
κράτη θανόντος καὶ δόμους νέμοιμι σούς.

et vs. 1021.

ἐν Τροίᾳ δέ μοι
πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ, παῦρα δ' ὠφελήσιμα.
καὶ ταῦτα πάντα σοῦ θανόντος εὑρόμην.

Teucer vero a gravi ista incusatione, qua in extremum fere discrimen adductus est, fortiter se defendit, cuius ex defensione particulam praebet Aristoteles (altero loco) fortasse sic restituendam:

Σὺ μέν γ' Ὀδυσσεὺς ὢν ἂν αὐτὸν οὐ κτάνοις,
ἐγὼ δὲ Τεῦκρος ὤν;

ac per se intellegitur, in fine fabulae eius innocentiam atque integritatem esse patefactam. — Quum Aristoteles, ubi poetarum nomina omisit, tantummodo clarissimos quosque respexerit, facile inducimur, ut eum Sophoclis Teucrum dixisse credamus. Sunt quidem, qui Aristotelis verba ad Ionis vel ignoti cuiusdam tragici (v. c. Nicomachi) fabulam referant: sed obstare videtur, quod ille ad Ionem nunquam respexit et alius poetae nomen vix omittere potuit, quum facile huius fabula cum Sophoclea commutari potuerit. Quae quum ita sint, videndum est, ne potius nobis fatendum sit, nescire nos, quodnam argumentum Sophocles tractaverit. Eius tragoediam vero ante Ol. LXXXIX, 2 scenae commissam esse e fgm. I probabile est.

I. (536.)

Aristoph. Nub. 583. Βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς. ad quae verba scholiastes: παρὰ τὰ ἐν Τεύκρῳ Σοφοκλέους

οὐρανοῦ δ' ἄπο
ἤστραψε, βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.

Welcker haec collatis Pacuvii fgm. XXII. XXVI. XXVII in narratione de tempestate, qua Aiax Locrus interiit, locum habuisse censet.

II. (537.)

Cic. Tusc. III, 29, 71. *Itaque Oïleus ille apud Sophoclem, qui Telamonem antea de Aiacis morte consolatus esset, is quum audisset de sui, fractus est. De cuius commutata mente sic dicitur:*

Nec vero tanta praeditus sapientia
Quisquam est, qui aliorum aerumnam dictis allevans,
Non idem, quum fortuna mutata impetum
Convertat, clade subita frangatur sua;
Ut illa ad alios dicta et praecepta excidant.

Verba graeca servavit Stob. CXIV, 6. c. lem. Σοφοκλέους Οἰδίποδι.[49])

Τοὺς δ' αὖ μεγίστους καὶ σοφωτάτους φρενὶ
τοιούσδ' ἴδοις ἄν, οἷός ἐστι νῦν ὅδε,
καλῶς κακῶς πράσσοντι συμπαραινέσαι.
ὅταν δ' ὁ δαίμων ἀνδρὸς εὐτυχοῦς τὸ πρὶν
μάστιγ' ἐρείσῃ τοῦ βίου παλίντροπον,
τὰ πολλὰ φροῦδα καὶ καλῶς εἰρημένα.

Vs. 1. Paris. A. αὖ, reliqui ἄν. Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 74.) pro φρενὶ maluit φρένα, vs. 3. καλοὺς pro καλῶς, male. Vs. 4. Paris. B. ὅταν δ' ὁ, quod recepimus; reliqui ὅταν δέ. Similiter poeta trag. inc. (fragm. CLXXXVI. Vol. III. p. 222.) ὅταν ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακά. — Vs. 5. μάστιγ', quod aptam sententiam vix praebet, Ellendtius (Lex. Soph. II. p. 573.) et Th. Bergkius bene in πλάστιγγ' mutarunt; hic simul monens, μάστιξ pro πλάστιγξ usupari potuisse, etiamsi ab Aeschylo (Choeph. 288. usu solitario) πλάστιγξ pro μάστιξ adhibitum sit.

III. (538.)

Stob. CXXII, 10. Σοφοκλέους Τεύκρου.

Ὡς ἄρ', ὦ τέκνον, κενὴν
ἐτερπόμην σου τέρψιν εὐλογουμένου,
ὡς ζῶντος· ἡ δ' ἄρ' ἐν σκότῳ λαθοῦσά με
ἔσαιν' Ἐριννὺς ἡδοναῖς ἐψευσμένον.

Vs. 1. Pro ὦ Paris. A. αὖ, vs. 4. pro ἔσαιν' idem ἔσσεν. Voss. ἐρινῦς. — Vs. 3. pro λαθοῦσα Bergkius (comment. de fragm. Soph. p. 29.) proposuit δακοῦσα, haud feliciter.

---

[49]) Lemma huius loci Grotius propter Ciceronis verba in Ὀϊλεύς mutavit, quod, quamquam saepius pro fabularum titulis personarum in iis agentium nomina posita sunt (cf. p. 174. sq.) tamen probari nequit, quum illi versus ab Oileo ipso proferri non possent. Atqui simile quid a Stobaeo scriptum esse probabile est e similitudine literarum in vocibus ΟΙΛΕΥΣ et ΟΙΔΙΠΟΥΣ; fortasse in archetypo tale quid legebatur: Σοφοκλέους (vel παρὰ Σοφοκλεῖ) Ὀϊλεὶ λέγει τις. unde corruptum illud lemma originem duxit. Brunckius locum in Aiacem Locrum intulit, sed quum in ea fabula, si quidem recte eius argumentum perspectum habemus, nec Telamo nec Oïleus partes agere possent, Welcker eum huc rettulit, quod probabile haud dubie cuique videbitur, qui ad eius viri doctissimi sententiam de fabulae argumento conceptam accesserit.

IV. (539.)

Steph. Byz. *Κυχρεῖος πάγος, περὶ Σαλαμῖνα. Σοφοκλῆς Τεύκρῳ.*

Blomfield l. c. praeterea ad hanc fabulam referri iubet versus, quos sine auctoris et fabulae nomine Anon. gram. de tropis (in Boisson. An. Gr. III. p. 274, 1 et in Walzii Rhet. VIII. p. 738, 14.) affert:

Τεῦκρος δὲ, τόξου χρώμενος φειδωλίᾳ
ὑπὲρ τάφρου πηδῶντας ἔστησε Φρύγας.

εἴρηται γὰρ φειδωλίᾳ ἀντὶ τοῦ ἀκριβείᾳ. — Vs. 2. non opus est, ut scribatur *ἔστησεν*. cf. Chaeremon. fragm. 20. (Tragic. Fragm. Vol. III. p. 141.) et exempla ibi a nobis congesta. — Welcker Teucro tribuit fgm. 714.

ΤΗΛΕΦΟΣ. Vide ΜΥΣΟΙ.

ΤΗΡΕΥΣ.

Terei historiam copiosissime atque ornatissime exposuit Ovid. Met. VI, 411. sqq. tragicos haud dubie poetas secutus, paucis adumbrarunt Apollod. III, 14. 8. Conon. narr. XXXI. *ὡς Τηρεὺς, βασιλεὺς Θρᾳκῶν τῶν περὶ Δαυλίαν καὶ τὴν ἄλλην Φωκίδα, ἄγεται Πρόκνην γυναῖκα τὴν Πανδίονος βασιλεύοντος Ἀθηνῶν, καὶ ὡς ἐπεμάνη καὶ ἐμίγη ἀκούσῃ Φιλομήλᾳ τῇ ἀδελφῇ Πρόκνης, καὶ τέμνει τὴν αὐτῆς γλῶσσαν, δεδιὼς τὸν ἐκ λόγων θρίαμβον.* [50]) *ἡ δὲ πέπλον ὑφαίνουσα γράφει τὰ πάθη τοῖς νήμασι. καὶ ἡ Πρόκνη μαθοῦσα καὶ ἀμυνομένη παρατίθησιν αὐτῷ δεῖπνον τὰ αὐτοῦ γεννήματα, ὁ δὲ Τηρεὺς, μαθὼν τοῦ δείπνου τὸ μύσος ὑπ' αὐτῆς Πρόκνης, ἐδίωκεν αὐτήν τε καὶ τὴν ἀδελφὴν ὡς συνεργὸν ξίφει ἀνελεῖν. τὰς δὲ μῦθος λαβὼν ἐντεῦθεν Πρόκνην μὲν ἀηδόνα ποιεῖ, Φιλομήλαν δὲ χελιδόνα. καὶ ᾄδουσι διὰ παντὸς τὰς τότε συμφοράς. ἀλλὰ καὶ ὁ Τηρεὺς εἰς ἔποπα ἔπτη τῷ μύθῳ· καὶ οἰδ' ἐν ὄρνισιν αὐτούς φασι πέπαυσθαι τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ἔποπες ἀεὶ ἀηδόνας καὶ χελιδόνας διώκουσιν.* cf. Schol. Aristoph. Av. 212. Heraclit. de incredib. 35. Aelian. Hist. An. II, 3. Achill. Tat. V, 5. Liban. narr. 12, 13. p. 1103. Tzetz. ad Hesiod. p. 130. Probus ad Virgil. Aen. V, 78. (primum e cod. Paris. a Duebnero publicatus in: Revue de philol, de lit. et d'hist. anc. I. Paris. 1835. p. 26.). Eam a Sophocle tractatam esse testes sunt Scholiast. Aristoph. Av. 100. ad comici verba: „*Τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλῆς λυμαίνεται, ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.*

---

50) Welcker. p. 381. verba *δεδιὼς — θρίαμβον* Sophoclis esse censet.

haec adnotans: *ἐν γὰρ τῷ Τηρεῖ Σοφοκλῆς ἐποίησεν αὐτὸν ἀπωρνιθωμένον καὶ τὴν Πρόκνην. ἐν ᾧ ἔσκωψε πολλὰ τὸν Τηρέα.* [51]) et fgm. V. VIII. Ex alio igitur fonte hausta sunt, quae narrantur ab Hygin. fab. XLV.; aliumque Horatius respexisse videtur, quum scriberet (A. P. 187.): *ne coram populo in avem Procne vertatur:* nam tale quid a Sophocle alienum esse nemo non intellegit. Sophoclei dramatis haud pauca fragmenta aetatem tulerunt, sed non ita sunt comparata, ut cognosci possit, quae eius fuerit conformatio atque dispositio. Attamen Welcker 374—388 partim Ovidio partim Attio, (cuius Tereum ad Sophoclis exemplar compositam fuisse censet) ducibus partim coniectura nixus tragoediam quasi refingere conatus fuit, cuius ingeniosam expositionem legisse haud quaquam poenitebit. — Ceterum hoc argumento Sophoclem primum usum esse testatur schol. Aristoph. Av. 230. *ὁ Σοφοκλῆς πρῶτος τὸν Τηρέα ἐποίησεν, εἶτα Φιλοκλῆς.* Fabulam ante Ol. XCI, 3 actam esse inde quod Aristophanes l. c. eam respexit, apparet.

I. (540.)

Stob. LXVIII, 19. *Σοφοκλέους Τηρεῖ.*

Νῦν δ' οὐδέν εἰμι· χωρὶς ἀλλὰ πολλάκις
ἔβλεψα ταύτῃ τὴν γυναικείαν φύσιν,
ὡς οὐδέν ἐσμεν· αἱ νέαι μὲν γὰρ πατρὸς
ἥδιστον οἶμαι ζῶμεν ἀνθρώπων βίον·
τερπνῶς γὰρ ἀεὶ πάντας ἀνοία τρέφει.
ὅταν δ' ἐς ἥβην ἐξικώμεθ' ἔμφρονες,
ὠθούμεθ' ἔξω, καὶ διεμπολώμεθα
θεῶν πατρῴων τῶν τε φυσάντων ἄπο,
αἱ μὲν ξένους πρὸς ἄνδρας, αἱ δὲ βαρβάρους,
αἱ δ' εἰς ἀήθη δώμαθ', αἱ δ' ἐπίρροθα.
καὶ ταῦτ', ἐπειδὰν εὐφρόνη ζεύξῃ μία,
χρεὼν ἐπαινεῖν καὶ δοκεῖν καλῶς ἔχειν.

Sic libri, nisi quod vs. 2. Paris. A. B. *ταύτην*, vs. 3. Paris. B. *μὲν γὰρ ἐν πατρὸς*, vs. 6. omnes *εὔφρονες*, vs. 7. *διεμπολούμεθα*, vs. 10. denique omnes praeter Paris. B. *ἀληθῆ* habent. Sed manifesto plura in his versibus corrupta sunt, de quibus infra dicemus. Vs. 1. vulgo post *χωρὶς* interpungebatur, quamvis, quid sit *νῦν δ' οὐδέν εἰμι χωρίς,* haud facile intellegatur. Nam sententia, quam nonnulli editores in his verbis inesse statuebant: „*nunc vero deserta nihil sum,*" Graece sic exprimi nullo modo potuit. Itaque Th. Bergkius *εἰμι χωρὶς* in *εἰμ' ὦ Χλωρὶς* mutavit, famulam appellari arbitratus; recte autem Welcker p. 1543. nullum extare exemplum monuit, quo ser-

---

[51]) De extremis verbis, quae scholiastes male de suo adiecit, vide Welker. p. 386.

vum vel servam nominatim appellatum esse probetur. Quam ob rem rectius egisse nobis videtur Brunckius interpunctione post εἰμὶ posita, quamquam non dixit, qua ratione χωρὶς intellegi velit: cuius mentem fortasse Iacobsius (Lectt. Stob. p. 111.) aperuit, quum sibi h. l. χωρὶς βλέπειν idem esse videri diceret, atque κατ' ἐμαυτὴν ἐσκεψάμην. Χωρὶς significat *seorsum*, *privatim*, velut apud Eur. Hec. 860. 980. Sententia igitur est: *Privatim vero saepe consideravi* etc. — Vs. 3. sq. quum codicum scriptura aptam sententiam non praebeat, Scaliger correxit, αἱ νέαι μὲν γὰρ πάρος, Grotius αἱ νέαι γὰρ ἐν πατρὸς, ut mente adiiciatur οἴκῳ. Valcken. (ad Theocr. Adon. p. 322.) Brunckius, Dindorfius, Ahrens: αἱ νέαι μὲν ἐν πατρὸς κτλ. Sed his emendationibus minime sanatus mihi videtur locus: nam et admodum rara est, si locutionem ἐς Ἅιδου vel ἐν Ἅιδου exceperis, praecipue apud tragicos, vocis οἶκος omissio, et οἶμαι h. l. ineptum est: praeterea particularum μὲν γὰρ neutra abesse potest. Itaque scribendum esse puto: αἳ νέαι μὲν γὰρ πατρὸς ἥδιστ' ἐν οἴκῳ (vel οἴκοις) ζῶμεν ἀνθρώπων βίον, nisi forte etiam in verbis αἳ νέαι corruptela latet (— quod mihi paene certum videtur verba ὅταν δ' ἐς ἥβην ἐξικώμεθ' consideranti, nam puellae manent νέαι, etiamsi ἐς ἥβην pervenerunt —) locusque sic restituendus est: νήπιαι μὲν γὰρ πατρὸς ἥδιστ' ἐν οἴκῳ ζῶμεν ἀνθρώπων βίον. Nunc demum etiam satis apta est quae sequitur vox ἀνοία. De hac forma, cuius loco Gaisfordus dedit ἄνοια, Brunckius maluit ἡ 'γνοια, vide quae disputavit Ellendt. Lex. Soph. I. p. 166. — Vs. 6. ἔμφρονες pro vulg. εὔφρονες emendavit Dobraeus. — Vs. 7. διεμπολώμεθα correxerunt Valcken. l. c. et Porso Adv. p. 188. — Vs. 10. Ἀήθη, quod e Paris. B. editores pro vulg. ἀληθῆ (— in Paris. A. Schneidewino teste est ἀλυθῆ —) receperunt, quodque Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 148.) et Ellendtius defendunt dicentes: „ἀήθη esse *insueta*, nam ἀηθίαν significare insolitam vitae rationem Eur. Hel. 425.“ ferri nullo modo posse et Iacobsius olim vidit et Schneidewinus (in Philolog. II. p. 755) nuper monuit. Nam mirum esset, si poeta dixisset, *alias* (αἱ δ') recens nuptas in domos insuetas pervenire, quum id in *omnes* cadat. Itaque Iacobsius correxit: σαλευτὰ h. e. *in domos*, *quas fortuna adversa exagitat, calamitatum fluctibus quassatas* coll. Oed. T. 23. Ant. 163. El. 1074. Sed σαλευτὸς per se solum vix significare potest: *fortuna adversa exagitatum*, itaque Schneidewinus scribi iussit: αἱ δ' εἰς ἀλιτρὰ δώματ' ἡδ' ἐπίρροθα. Procne enim, inquit, in describenda conditione, cui mulieres recens nuptae obnoxiae sunt, auget eius intolerantiam dicens: *aliae (divenduntur) viris exteris*, *aliae barbaris*, *aliae in domos sceleribus inquinatas atque flagitiosas*; nam recte Brunckium statuisse, ἐπίρροθα i. q. ἐπίψογα h. e. *flagitiosas, reprehensione dignas* valere. cf. Hesych. ἐπίρροθα, ἐπίψογα, quae glossa huc referenda videtur. Quae Schneidewini correctio ut ingeniosa sit, nescio tamen, an locus faciliori medicina sic restitui possit: αἱ δ' εἰς ἀηδῆ δώματ', αἱ δ' ἐπίρροθα h. e. *aliae (divenduntur) in domos molestas (adversas)*, *aliae in flagitiosas*,

II. (541.)

Stob. XXXIX, 12. Σοφοκλέους Τηρέως·

Πολλά σε ζηλῶ βίου,
μάλιστα δ', εἰ γῆς μὴ πεπείρασαι ξένης.

Codd. κάλλιστα, correctum a Brunckio et Porsone ad Eur. Phoen. 878. — Vs. 2. cf. Aristarch. fgm. 2. (Vol. III. p. 17.) ἔρωτος ὅστις μὴ πεπείραται βροτῶν.

III. IV. (542. a. b.)

Stob. LXXXVI, 12. Σοφοκλῆς Τηρεῖ·

Ἐν φύλῳ ἀνθρώπων μί' ἔδειξε
πατρὸς καὶ μητρὸς ἡμέας ἁμέρα
τοὺς πάντας, οὐδεὶς ἔξοχος
ἄλλος ἔβλαστεν ἄλλον.
βόσκει δὲ τοὺς μὲν μοῖρα δυσαμερίας.
τοὺς δ' ὄλβος ἡμῶν . τοὺς δὲ δουλείας ζυγὸν
ἔσχεν ἀνάγκης.

Sic libri, nisi quod vs. 1. Paris. B. φύλων, vs. 2. ματρος, vs. 5. omnes praeter Paris. A. B. Gesneri marg. κοσμεῖ habent.

Stob. XCVIII, 45. Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Τὰν δ' ἀνθρώπου ζωὰν ποικιλομήτιδες ἆται
πημάτων πάσαις μεταλλάσσουσιν ὥραις.

Hos locos Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VIII.) coniunxit et sic emendavit atque constituit:

Ἓν φῦλον ἀνθρώπων μί' ἔδειξε πατρὸς καὶ ματρὸς ἡμᾶς
ἁμέρα τοὺς πάντας· οὐδεὶς ἔξοχος ἄλλος ἔβλαστεν ἄλλου.
βόσκει δὲ τοὺς μὲν μοῖρα δυσαμερίας, τοὺς δ' ὄλβος ἡμῶν.
τοὺς δὲ δουλείας ζυγὸν ἔσχεν ἀνάγκας· τὰν γὰρ ἀνθρώπου ζόαν
ποικιλομήτιδες ἆται
πημάτων πάσαις μεταλλάσσουσιν ὥραις.

Simulque ex antistropha huius carminis petitos esse coniecit versus quosdam a Plutarcho sine fabulae nomine allatos (fgm. 749.). — De prioris loci restitutione viro doctissimo assentior neque dubito, quin ex eodem chori carmine uterque petitus sit: num vero alter proxime cum illo coniunctus fuerit, dubito. Praeterea vs. 3. offendit ἡμῶν, quae vox, quocunque refertur, inepta et supervacanea est. Itaque nescio an corrigendum sit ὄλβος ἡβῶν (i. q. πάμπλουτος ὄλβος. fgm. 227. vs. 5.) cf. Aesch. Ag. 570. ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ τοῖς γέρουσιν εὖ μαθεῖν. Eur. Alc. 1085. ἡβᾷ σοι κακόν. Heracl. 703. λῆμα τὸ σὸν ἡβᾷ. Alc. 670. ἡβήσας ἐν τυραννίδι. Saepius enim literas μ et β confusas esse nemo nescit. cf. Bast. comment. palaeogr. p. 708.

V. (543.)

Aristot. Poet. c. XVI. δεύτεραι δὲ (sc. ἀναγνωρίσεις) αἱ πεποιημέναι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ· διὸ οὐκ ἄτεχνοι· οἷον Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' ἐκείνης· ἐκείνη μὲν γὰρ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἐκεῖνος δὲ διὰ τῶν σημείων . ταῦτα οὖν αὐτὸς λέγει ἃ βούλεται ὁ ποιητὴς, ἀλλ' οὐχ ὁ μῦθος. δι' ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἁμαρτίας ἐστίν· ἐξῆν γὰρ ἂν ἔνια καὶ ἐνεγκεῖν. καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέους Τηρεῖ ἡ τῆς κερκίδος φωνή. Extrema significant *telae vocem* h. e. signa intexta quibus tela quasi loquitur (cf. Conon. l. c. ἡ δὲ πέπλον ὑφαίνουσα γράφει τὰ πάθη τοῖς νήμασι. Schol. Aristoph. Av. 712. — ὑφαίνουσα διὰ γραμμάτων ἐδήλωσε τὸ συμβάν. similiter Apollod. l. c. Liban. l. c. Achill. Tat. l. c.): sic enim ea recte a Welckero explicata esse intellegitur, si antecedentia Aristotelis verba considerantur et cum his comparantur. Perquam improbabilis vero est interpretandi ratio, quam Ahrens proposuit. „Sono radii, inquit enim, quem forte audivit Procne recordatio patriae excitatur et quum inquirat diligentius, Philomela custodia inclusa detegitur."

VI. (544.)

Stob. X, 25. Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Φιλάργυρον μὲν πᾶν τὸ βάρβαρον γένος.

Simillimus est vs. (Antig. 1041.) τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάγυρον γένος.

VII. (545.)

Stob. XIII, 5. Σοφοκλέους Τηρεῖ. (sic Paris. A.)

Θάρσει· λέγων τἀληθὲς οὐ σφαλεῖ ποτέ.

In cod. Vindob. est Εὐριπίδου Τηρεῖ, ac simili errore Euripidi versum vindicant Mich. Apost. X, 12. Arsen. Viol. p. 286. ed. Walz. In Ioan. Damasc. Exc. cod. Flor. (teste Gaisf. Append. ad Stob. Ecl. p. 844.) est Σοφ. ἐκ Τειρεσίου. In libris, item apud Apost. et Arsen., est σφάλλῃ, sed quinque codd. Schowii, Io. Damascen. l. c. et Paris B. a manu sec. σφαλῇ, unde Brunckius restituit σφαλεῖ.

VIII. (546.)

Stob. CVIII, 58. Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Ἀλγεινὰ, Πρόκνη, δῆλον· ἀλλ' ὅμως χρεὼν
τὰ θεῖα θνητοὺς ὄντας εὐπετῶς φέρειν.

IX. (547.)

Herodian. περὶ διχρόνων apud Cram. An. Gr. Ox. III. p. 295, 8. (exscriptus a Dracone p. 35, 3 et grammatico Hermanni p. 444.) .... ὅθεν καὶ τὸ φάρος συστέλλον τὸ α, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ (fgm. 206.) καὶ ἐν Τηρεῖ

σπεύδουσαν αὐτὴν, ἐν δὲ ποικίλῳ φάρει.

De alio Herodiani loco, quo idem versus affertur, vide fgm. 206.

X. (548.)

Schol. Aesch. Prom. 128. *Ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς* (versibus Anacreonteis) *οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς θρηνητικοῖς, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Τηρεῖ.*

XI. (549.)

Schol. Hom. Il. ο', 705. *Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τετάρτῳ Ἀττικῶν ὀνομάτων οὕτως ἔφη· φίλιππος μὲν τῆς μέσης δασυνομένης τὸ προσηγορικόν· οὕτως γὰρ καὶ ἐν Τηρεῖ Σοφοκλέους ἀναγινώσκομεν*

Ἥλιε, φιλίπποις Θρῃξὶ πρέσβιστον σέλας.

Φιλίπποις pro vulg. *φίλιππος* correxit Osann. ad Philemon. p. VII. Pro *σέλας* Bothius apte correxit *σέβας* comprobante Lobeck. Aglaoph. I. p. 296. Cum hoc versu dignus est qui conferatur locus Aeschyli (Sept. 372.) *λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει, πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμὸς, πρέπει.*

XII. (550.)

Stob. XX, 32. *Σοφοκλέους Τηρεῖ.*

Ἄνους ἐκεῖνος, αἱ δὲ ἀνούστεραι ἔτι
*ἐκεῖνον ἠμύναντο * καρτερόν.*
Ὅστις γὰρ ἐν κακοῖσι θυμωθεὶς βροτῶν
μεῖζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμακον,
ἰατρός ἐστιν οὐκ ἐπιστήμων κακῶν.

In cod. Reg. lemma adscriptum est versui 1, et tertio: *τοῦ αὐτοῦ Τηρεῖ;* in cod. Vindob. autem, in quo versus continuo ordine leguntur, tantummodo vs. 1. praepositum est. Etiam in codd. Schowii A. C. vs. 3. sq. cum antecedentibus cohaerent. — Vs. 1. Brunckius dedit: *αἱ δ' ἀνούστεραί γ' ἔτι,* et vs. 2. ex Grotii emendatione *καρτερώτερον.* Gaisfordus proposuit: *αἱ δ' ἀνούστεραι πολὺ κτλ.* ad vs. 2 autem affert Porsonis (Adv. p. 307.) correctionem *κατὰ τὸ καρτερόν.* Prius probat Bamberger (Coniect. in poet. gr. Brunsvig. 1841), vs. 2 autem scribi mavult *πρὸς τὸ καρτερόν.* O. Schneider (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1842. p. 685.) denique scripsit: *αἵδ' ἀνούστεραι δ' ἔτι — — καρτερώτερον,* quamquam raros esse eiusmodi comparativos (cf. Lobeck. Paralip. p. 14.) se nescire non negat. In eandem vs. 1. emendationem ego quoque incidi, nam *αἵδ'* (non *αἱ δ'*) ipsa sententia requiritur: vs. 2. autem Porsonis correctionem praetulerim. — Praeclare Welcker p. 383. verba chori esse monuit de Terei et sororum facinoribus iudicantis.

XIII. (551.)

Stob. XXII, 22. *Σοφοκλέους Τηρεῖ.* (*ἀγηρεῖ* cod. Vindob. teste Gaisford. Addend. ad Stob. Ecl. p. 866.)

Θνητὰ φρονεῖν χρὴ τὴν θνητὴν φύσιν,
τοῦτο κατειδότας, ὡς οὐκ ἔστιν
πλὴν Διὸς οὐδεὶς τῶν μελλόντων
ταμίας, ὅτι χρὴ τετελέσθαι.

Sic libri nisi quod τὴν in Paris. A. et cod. Vindob. deest. Vs. 1. anapaestos sic restituit Grotius: θνητὴν δὲ φύσιν χρὴ θνητὰ φρονεῖν, probabilius autem vitata nimia verborum transpositione A. Nauckius: θνητὴν δὲ φρονεῖν χρὴ θνητὰ φύσιν.

XIV. (552. a.)

Stob. XCVIII, 46. ἐν ταὐτῷ. (sic cod. Vindob. teste Gaisf. l. c. p. 902. praecedit vero fragm. IV.)

Ζώῃ τις ἀνθρώπων, τὸ κατ' ἦμαρ ὅπως
ἥδιστα πορσύνων, τὸ δ' ἐς αὔριον ἀεὶ τυφλὸν ἕρπει.

In reliquit libris deest lemma; in omnibus vero legitur ζώοι, quod correxi.

XV. (552. b.)

Hesych. Αἴγλη, χλίδων. Σοφοκλῆς Τηρεῖ. Idem esse χλίδωνα atque ψέλλιον docuit Dindorf. Aristoph. fgm. p. VI. cf. Athen. XII. p. 525. F.

De loco Stob. CV, 21. vulgo huc relato vide infra fgm. 605. Admodum probabiliter autem ex hac fabula fluxisse Welcker dicit fgm. 726 et quod inter Aeschylea nunc circumfertur fgm. 279.

ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ.

De Triptolemo haec tradit Hyginus (fab. CXLVII.): „*Quum Ceres Proserpinam filiam suam quaereret devenit ad Eleusinum regem, cuius uxor Cothonea puerum Triptolemum pepererat, seque nutricem lactantem simulavit. Hanc regina libens nutricem filio suo recepit. Ceres cum vellet alumnum suum immortalem reddere, interdiu lacte divino alebat, noctu clam in igne obruebat. Itaque, praeterquam solebant mortales, crescebat. Id sic fieri cum mirarentur parentes eam observaverunt. Cum Ceres eum vellet in ignem mittere, pater expavit. Illa irata Eleusinum exanimavit, at Triptolemo alumno suo aeternum beneficium tribuit: nam fruges propagati* (leg. *propagatum ei*) *currum draconibus iunctum tradidit, quibus vehens orbem terrarum frugibus obsevit. Postquam domum rediit, Celeus eum pro benefacto interfici iussit: sed re cognita iussu Cereris Triptolemo regnum dedit, quod ex patris nomine Eleusinum nominavit, fierique sacrum instituit, quae*

Thesmophoria graece dicuntur.“ Consentiunt fere Ovid. Met. V, 642—661. Apollod. I, 5, 1. sq. Serv. ad Virg. Georg. I, 19. Lactant. Placid. ad Stat. Theb. II, 382. Mythogr. Vat. II, 99., nisi quod Statii schol. Triptolemi adversarium *Cepheum*, Servius *Cephalum* appellat, ex quo nomine fortasse illa nomina, certe Hygini *Celeus*, emendanda sunt, quum Cepheus et Cephalus, id quod Welcker p. 301. monuit, ad pagum Cephalen referendi sint, cuius heros Cephalus per Procridem (vide huius fab. argum.) ad poesim tragicam pertineat, nisi forte alius quidam Cephalus, Mercurii et Hersae filius (cf. Apollod. III, 14, 3.) dictus sit. Hyginum ista narratione Sophoclei dramatis summam nobis exhibuisse cum per se veri est simile, — nam in plerisque fabulis eum poetas tragicos secutum esse constat, Triptolemum vero, quantum scimus, nemo praeter Sophoclem scripsit — tum ex veterum scriptorum testimoniis cognosci potest. Ex Dionysio (fgm. II.) enim discimus Cererem Triptolemo viam descripsisse, qua is varias terras pervasurus et frumentum ab ipsa acceptum inserturus esset. Quin etiam currus a draconibus vecti, quo Triptolemus usus esse fertur, vestigia apparent, apud Etym. (fgm. X.). Triptolemum ab itinere reversum copiosius de eo exposuisse Strabo, Herodianus, Plinius, Hesychius, Schol. Eurip. (cf. fgm. III—IX.) testes sunt. Pariter fragmenta (XI—XVII.) quae ad potum cibumve pertinent, egregie isti argumento conveniunt. Qua ratione autem id a poeta conformatum ac tractatum fuerit, admodum dubium est: nam quae Welcker p. 299. sq. ea de re ingeniose disputavit, coniectura nituntur vix omni ex parte probabili. Egregie vero vir doctissimus (Trilog. Aesch. p. 514. Append. p. 56. 292. Trag. Gr. p. 311.) eorum repudiavit sententiam, qui (v. c. Brunckius) fragmentis, quibus varia cibi potusque genera commemorantur, decepti fabulam satyricam fuisse dixerunt: haud facile etiam intellegitur, quid satyris cum Cerere et Triptolemo Eleusiniorumque institutione commune esse potuerit. Praeterea apertis verbis scripsit Dionys. l. c.: Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν Τριπτολέμῳ δράματι. Itaque Lessingius acutissimus peritissimusque rerum scenicarum existimator, Triptolemum tragoediis accensere non dubitavit. Sed quod idem ex Plinii (l. c. fgm. IV.) verbis consequi dixit, Triptolemum primam fuisse Sophoclis tragoediam, id non tam certum est, quam illi visum sit. Nam Plinius scripsit: „*annis fere CXLV*,“ non „*annis CXLV*;“ Lessingius vero illud *fere* neglexit, quum computationem suam instituerat. Itaque non opus est ratione ceteroqui probabili, qua Welcker p. 310 eam redarguit.

I. (553.)

Schol. Pind. Ol. XI, 1. Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ·

Θὲς δ' ἐν φρενὸς δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους.

cf. Valck. ad Ammon. p. 76. Versus ex Cereris oratione (cf. fgm. II.) petitus videtur. Apte contulit Welcker Aesch. Prom. 791.

II. (554.)

Dionys. Halic. Antiq. Rom. I, 12. (Ex Dionysii Hal. Antiq. Historiae gentis Rom. p. I. e codd. mss. emend. I. A. Ambrosch. Vratisl. 1846. p. 4.) *Οἰνώτρου δὲ κομίσαντος αὐτοὺς εἰς Ἰταλίαν Οἰνωτροι χρόνον τινὰ ἐκλήθησαν· μαρτυρεῖ δέ μου τῷ λόγῳ Σοφοκλῆς μὲν ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν Τριπτολέμῳ δράματι. πεποίηται γὰρ αὐτῷ Δημήτηρ διδάσκουσα τὸν Τριπτόλεμον, ὅσην χώραν ἀναγκασθήσεται σπείρων τοῖς δοθεῖσιν ὑπ' αὐτῆς καρποῖς διεξελθεῖν· μνησθεῖσα δὲ τῆς ἑῴου πρῶτον Ἰταλίας, ἥ ἐστιν ἀπὸ ἄκρας Ἰαπυγίας μέχρι πορθμοῦ Σικελικοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο τῆς ἀντικρὺ ἀψαμένη Σικελίας, ἐπὶ τὴν ἑσπέριον Ἰταλίαν αὖθις ἀναστρέφει καὶ τὰ μέγιστα τῶν οἰκούντων τὴν παράλιον ταύτην ἐθνῶν διεξέρχεται, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Οἰνώτρων οἰκήσεως ποιησαμένη. ἀπόχρη δὲ ταῦτα μόνα λεχθέντα τῶν ἰαμβείων, ἐν οἷς φησι·*

τὰ ἐξόπισθε, χειρὸς εἰς τὰ δεξιά,
Οἰνωτρία τε πᾶσα καὶ Τυρσηνικὸς
κόλπος Λιγυστική τε γῆ σε δέξεται.

Welcker p. 305. non Cererem ipsam, sed Triptolemum ipsis deae verbis loqui putat. Sed cf. Hygin. Poet. Astr. II, 14. (fgm. V.)

III. (555.)

Strabo. I, 2, 20. p. 27. ed. Cr. *Τὸ δ' ὅλον οὐκ εὖ, τὸ μεθ' Ὁμήρου ποίησιν ἓν εἰς συνάγειν τῇ τῶν ἄλλων ποιητῶν εἴς τε τἄλλα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ νῦν προκείμενα, τὰ τῆς γεωγραφίας, καὶ μηδὲν αὐτῷ πρεσβεῖον ἀπονέμειν· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, τόν γε Τριπτόλεμον τὸν Σοφοκλέους ἢ τὸν ἐν Βάκχαις ταῖς Εὐριπίδου πρόλογον ἐπελθόντα καὶ παραβαλόντα τὴν Ὁμήρου περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμέλειαν, ῥᾷον ἦν αἰσθέσθαι τὴν ὑπερβολὴν ἢ τὴν διαφοράν. ὅπου γὰρ χρεία τάξεως ὧν μέμνηται τόπων, φυλάττει τὴν τάξιν ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν ἄπωθεν. — οἱ δ', ἐφ' ὧν τάξεως χρεία, ὁ μὲν τὸν Διόνυσον ἐπιόντα τὰ ἔθνη φράζων, ὁ δὲ τὸν Τριπτόλεμον τὴν κατασπειρομένην γῆν, τὰ μὲν πολὺ διεστῶτα συνάπτουσιν ἐγγύς, τὰ δὲ συνεχῆ διασπῶσι.* (Eur. Bacch. 13—17.) *τοιαῦτα δὲ καὶ ὁ Τριπτόλεμος ποιεῖ.*

IV. (556.)

Plin. H. N. XVIII, 12. (c. VII, s. 65.) „*Hae fuere sententiae Alexandro Magno regnante, cum clarissima fuit Graecia atque in toto terrarum orbe potentissima, ita tamen, ut ante mortem eius annis fere CXLV Sophocles poeta in fabula Triptolemo frumentum Italicum ante cuncta laudaverit, ad verbum translata sententia:*

Et fortunatam Italiam frumento canere candido

quae laus peculiaris hodieque Italico est."

V. (557.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 9, 29. *Χαρναβῶν Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ*

Καὶ Χαρναβῶντος, ὃς Γετῶν ἄρχει τὰ νῦν.

Sic versum restituerunt Odofr. Mueller (Prolegg. Mythol. p. 201.) et Lobeckius (Aglaoph. p. 215. 1351. quum in codice esset: *κ. χ. ὅτι τῶν ὅς γε ἄρχει τὰ νῦν.* — *Χαρναβῶν* confirmatur Arcadio (p. 10, 12) et Theognosto (in Cram. Anecd. Oxon. II, 29, 30. coll. III, p. 241, 14.) — Lobeckius l. c. simul aptissime conferri iussit Hygin. Poet. Astron. II, 14. „*Qui apud nostros scriptores anguitenens dictus est, supra Scorpionem constitutus, tenens manibus anguem medium corpus eius implicantem. Hunc complures Carnabonta dixerunt nomine, Getarum, qui in Mysia sunt, regem fuisse* (sic vulgatam *Getarum regem qui sunt in Mysia regione fuisse* correxi): *qui eodem tempore regno est potitus, quo primum semina frugum mortalibus tradita esse existimantur. Ceres enim cum sua beneficia largiretur hominibus, Triptolemum, cuius ipsa fuerat nutrix, in curru draconum collocatum* (*qui primus hominum una rota dicitur usus, ne cursu moraretur*) *iussit omnium nationum agros circumeuntem semina partiri, quo facilius ipsi posterique eorum a fero victu segregarentur. Qui cum pervenisset ad eum, quem supra diximus, Getarum regem, ab eo primum hospitaliter acceptus: deinde, non ut beneficus advena et innocens, sed ut crudelissimus hostis, insidiis captus, aliorum paratus producere, suam paene perdidit vitam. Carnabontis enim iussu cum draco unus eorum esset interfectus, ne, cum Triptolemus sensisset insidias sibi parari, curru praesidium sibi constituere speraret, Ceres eo venisse et ereptum adolescenti currum dracone altero subiecto reddidisse, regem pro coepto maleficio poena non mediocri affecisse narratur.* Dubitari non potest, quin ea in hac fabula narrata sint.

VI. (558.)

Schol. Eurip. Troad. 220. et Cobet. (e codd. Vat. et Neapol.) *τινές φασι καὶ τὴν Ῥώμην καὶ τὴν Καρχηδόνα ἐπὶ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος κτισθῆναι, Σοφοκλῆς δὲ ἐπὶ τῶν καιρῶν Τριπτολέμου οἰκισθῆναι τὴν Καρχηδόνα, ἐν οἷς φησι*

Καρχηδόνος δὲ κράσπεδ' ἐστ'. B. *ἀσπάζομαι.*

Vat. *κράσπεδ ... ἀσπ.* Neap. *κράσπιδες* (—*δ* cum compendio syllabae *ες*) *ἀσπ.* Interlocutoris notam addidit Cobetius. — Cum olim falso traderetur, in cod. esse *κρασπα τιν*, G. Hermannus (de fragm. in schol. Vat. ad Eur. Troad. et Rhes. p. 5. Opusc. V. p. 184.) correxerat: *Καρχηδόνος δὲ προστάτην ἀσπάζομαι*, Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 30.) *κράσπεδ', ἥν*, Ellendtius (Lex. Soph. I. p. 922.) *κρασπέδων* collat. Eurip. fgm. 383. et Suid. v. *κράσπεδα ὅρους . οἱ πρόποδες, τὰ ὁμαλὰ καὶ ἐπίπεδα.* — Si Cobetius recte versum inter duas personas distribuit, eum nisi in primo Cereris et Triptolemi colloquio, (ex quo fgm. I. II. superesse videntur), locum habere non potuisse intellegitur; sed fortasse in *ἀσπάζομαι* corruptela latet, ut *ἀσπαστά μοι* vel similiter corrigendum sit. — Welcker p. 307 hunc versum excepisse censet fgm. 782.

VII. (559.)

Hesych. v. Ἴαννα. cf. fgm. 56.

VIII. (560.)

Hesych. Ἰλλυρὶς γονή, ἀντὶ τοῦ Ἰλλυρὶς γενεά (cod. γονέα). γράφεται δὲ καὶ γυνή. ὁ δὲ Καλλίστρατος γύη ἀντὶ τοῦ γῆ. χρῶνται γὰρ οὕτως. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ.

IX. (561.)

Schol. Soph. OC. 504. χρῇ 'σται μ' ἐφευρεῖν·) χρείη ἔσται, κατὰ συναλοιφὴν χρῆσται, ἀντὶ τοῦ χρείη ἔσται. δηλοῦται δὲ ταὐτὸν τῷ δεήσει. καὶ ἐν Τριπτολέμῳ

χρῇ 'σται δέ σ' ἐνθένδ' αὖθις —

Legitur χρῆσται (Dindorf. ad Soph. l. c. χρὴ 'σται), sed aut χρῇ 'σται Wolfio (Anal. Liter. II. p. 456.) et Reisigio (Syntagm. crit. p. 32.), ducibus, aut χρῆσται (malim χρῇσται) Th. Bergkio (Arisoph. fragm. p. 1206.) auctore scribendum videtur. Nihil discernit Suid. v. χρή, apud quem ter vitiose χρῆσθαι legitur.

X. (562.)

Etym. M. p. 395, 11. Πλίσσεσθαι τὸ βάδην διαβαίνειν, καὶ πλίγμα τὸ διάστημα τῶν ποδῶν. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ

Δράκοντε θαιρὸν ἀμφιπλὶξ εἰληφότε.

περιβάδην. Sic locum e Rufo Ephesio de partibus hom. p. 32. emendavit Koenius ad Greg. Cor. p. 548, quum vulgo legeretur δράκοντα δ' αἶρον ἀμφιπλὶξ εἰληφότες, quae scriptura etiam in Etym. Leidensi (apud Koen. l. c. et apud Gaisf. in adnot. ad Etym. l. c.) et apud Phavorinum (Ecl. p. 215, 10. Dindf.) extat, nisi quod εἰληφότε legitur, et verba Σοφοκλῆς, οἷον praemissa sunt. Emendationem illam confirmant ex parte Pollux II, 172. τὰ μέντοι μεταξὺ ὑποστήματος καὶ ὀσχέου καὶ μηροῦ πλιχάδες καλοῦνται, ὅθεν καὶ τὸ διαβαίνειν οἱ ποιηταὶ ἀμφιπλίσσειν λέγουσι, καὶ τὸ περιβάδην ἀμφιπλίξ, ὡς καὶ Σοφοκλῆς κατεχρήσατο ἐπὶ δρακόντων εἰπὼν „θαιρὸν ἀμφιπλὶξ εἰληφότα“ οἷον περιβεβηκότα. Hesych. θαιρός, ὁ διήκων ἀπὸ τοῦ ἄνω μέρους ἕως κάτω στροφεὺς τῆς θύρας, ἢ ἄξων. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. Eustath. p. 914, 33. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ εὕρηται καὶ ὅτι θαιρὸς ὁ ἄξων παρὰ Σοφοκλεῖ. Ἀμφιπλὶξ e Triptolemo Sophoclis commemorant Schol. Aristoph. Ach. 217. Suid. v. περιβάδην et πλίξ.

XI. (563.)

Hesych. Δαίς. Σοφοκλῆς. Ἦλθε δὲ δαὶς θηλει .. πρέσβις τῇ θεῶν. ἡ δι' ἐράνων εὐωχία. ἔνιοι δὲ τὰς Μούσας. Τριπτολέμῳ. Sic cod. Marc. Musurus dedit: ἦλθε δὲ δαὶς θήλεια, πρεσβίστη θεῶν. Grotius rectius: ἦλθεν δὲ Δαὶς θάλεια, πρεσβίστη θεῶν optimeque ver-

tit: *Daps, quae Deum antiquissima est.* Postrema emendari possunt ex Hesych. v. θαλεία (sic.) ἔνιοι δὲ τὴν Μοῦσαν. Schowius proposuit: Δαὶς θάλεια, πρέσβις τῶν θεῶν, quod probari posset, si πρέσβις eadem vi qua πρεσβεύτειρα positum esse constaret. De voce θάλεια, frequenti Δαιτὸς, epitheto vid. Hom. Il. VII, 475. Od. III, 420. VIII, 76. 99. Hes. Op. 740. Athen. II, p. 40. D. *Dapem* s. Θαλίαν (hoc nomen in vasorum picturis conspicitur. cf. Hom. Il. IX, 143. 285. etc.) vero non solam venisse suspicatur Welcker. p. 304., sed coniunctam cum aliis hominum geniis ad Cereris societatem pertinentibus v. c. Θεωρία (Aristoph. Pac. 523. 713. sqq. 887. sq.), Ὀπώρα (Aristoph. Pac. 523. 706. sq.), Εἰρήνη, Μύστις, Τελέτη, Ὁσία; itaque huc referendum esse fgm. 733.

XII. (564.)

Athen. II. p. 67. C. Γάρος. — Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. „τοῦ ταριχηροῦ γαροῦ." Versum integrum servavit Pollux VI, 65. γάρος, ὡς Σοφοκλῆς

οὐδ' ἡ τάλαινα δοῦσα ταριχηροῦ γάρου.

Anapaestum in quarto pede vario modo removerunt viri docti. Blomfieldus (Mus. crit. Cantabrig. I. p. 148.) correxit: οὐδ' ἡ τάλαιν' ἀλοῦσα ταρχηροῦ γάρου. Ellendt. (Lex. Soph. I. p. 427.) δοῦσα ταριχηροῦ. Th. Bergkius: σὺ δ' ἡ τάλαινα δὸς ταριχαροῦ. Meinekius (Poet. com. fragm. II. p. 178.) οὐδὲν ἡ τάλαινα δοῦσα τοῦ ταριχαροῦ γάρου. Duentzer olim οὐδὲν ἡ τάλαινα δεῖσα τοῦ ταριχηροῦ γάρου. (collat. Suid. v. δεῖσα, ἡ ὑγρασία καὶ κόπρος. Eustath. ad Il. p. 413, 13. δεῖσσα, ἡ ὑγρασία.) coniecit, nuper (in Philol. III. p. 137.) autem abiecta ista opinione scripsit: οὐδ' ἡ τάλαινα τοῦ ταριχηροῦ γάρου e dittographia τοῦσαταριχοῦ pro τοῦ ταριχηροῦ vulgatam δοῦσα ταριχηροῦ prodisse dicens. Quae correctio nescio an probanda sit. De voce γάρος cf. Aesch. fgm. 201.

XIII. (565.)

Athen. III. p. 110. E. Ὀρίνδου δ' ἄρτου μέμνηται Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ. ἤτοι τοῦ ἐξ ὀρύζης γινομένου ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰθιοπίᾳ γινομένου σπέρματος, ὅ ἐστιν ὅμοιον σησάμῳ.

XIV. (566.)

Athen. X. p. 447. B. τὸν δὲ κρίθινον οἶνον καὶ βρῦτον τινὲς καλοῦσιν. ὡς Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ·

Βρῦτον δὲ τὸν χερσαῖον οὐ δυεῖν.

In δυεῖν utrum θύειν an πιεῖν an aliud quiddam lateat versusque voce πρέπει vel καλόν explendus sit haud facile definiveris. cf. Aesch. fgm. 121.

XV. (567.)

Harpocr. p. 125, 26. Bekk. Μελίνη, ὀσπρίου ἐστὶ σπέρμα, καὶ ἀρσενικῶς λέγουσι. θηλυκῶς δὲ Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ

Κνήμη μελίνης.

Huc sine dubio etiam Phot. p. 255, 24. respexit haec scribens: *Μελίνη*, — ὄσπριόν ἐστιν, ὅπερ καὶ ἀρσενικῶς λέγεται· Σοφοκλῆς μὲν γὰρ καὶ Ἡρόδοτος καὶ Ξενοφῶν θηλυκῶς εἶπον· *μελίνη* (non μέλινον). Consentit Suid. s. v. cf. Etym. M. p. 578, 48. *μελίνη*, εἶδος ὀσπρίου. λέγεται θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς.

XVI. (568.)

Hesych. *Ἄμαλλαι* (cod. ἄμαλλα) δράγματα, δεσμὴ (cod. δέσμει) τῶν ἀσταχύων. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. cf Etym. M. p. 76, 45. *ἄμαλλα* δὲ ἡ ἐκ πολλῶν δραγμάτων συναγωγή. Deinceps: *ἄμαλλαι*. τὰ δράγματα τὰ τοῦ σίτου ἢ παρὰ τὸ ἀμᾶσθαι ἢ παρὰ τὸ ἅμα ἀολλίσθαι ταῖς χερσὶ τὴν τοῦ σίτου μετὰ τῶν ἀσταχύων καλάμην. Eustath. p. 1162, 26.

XVII. (569.)

Pollux. X, 79. — τὴν δ' ἀπύθμενον κύλικα ἐν Τριπτολέμῳ Σοφοκλῆς ἀπυνδάκωτον ὠνόμασεν·

ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ.

Eadem fere habet Hesych. s. v. ἀπυνδάκωτος. cf. Eustath. ad Il. λ'. 634. p. 870, 27. Schol. Hom. Il. α', 634. in Cram. An. Paris. III, p. 16, 11. ὁ δὲ αὐτὸς πυθμὴν λέγεται καὶ πύνδαξ, ὅθεν ἡ παροιμία παρὰ Σωκράτει (sic): ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ. Similiter Mantiss. proverb. I, 22. (Vol. II. p. 747. ed. Leutsch.) Sine poetae nomine hunc locum, quem in proverbium abisse Suidas. v. πύνδαξ testatur, afferunt Demetr. Phaler. de eloc. p. 114. (in Walzii Rhet. IX. p. 52.) et Etym. M. p. 133, 50, ubi vitiose τραπέζης legitur.

XVIII. (570.)

Hesych. *Ἀφράδμων*, ἀσύνετος, ἀμαθής. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. Cum Brunckio *ἀφράσμων* corrigendum esse et literarum ordo docet et Bekk. An. Gr. p. 472, 13. Bachm. An. Gr. I, p. 173, 4. *ἀφράσμων*, ἀσύνετος. Σοφοκλῆς. cf. Aesch. Ag. 281. 1374. unde etiam Pers. 409. ἀφρασμόνως pro ἀφραδμόνως (forma epica) scribendum videtur.

XIX. (571.)

Antiatticista Bekkeri p. 92, 1. *Εἰς ὀρθὸν φρονεῖν*, ἀντὶ τοῦ καλῶς φρονεῖν. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. cf. Trachin. 347. et schol. ad h. l.

XX. (572.)

Hesych. *Ἕλκη*, λῦπαι. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. cf. Aesch. Ag. 626. Soph. Antig. 648.

XXI. (573.)

Antiatticista Bekk. p. 97, 33. *Ζευγηλάτης*. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ.

Quum in hac fabula Thesmophoria instituta esse videantur, Welcker p. 308. sq. haud improbabiliter in ea locum habuisse dixerit fgm. 750, 756, 981, 989, 1008.

Τ Ρ Ω Ι Λ Ο Σ.

De *Troilo*, Priami (vel Apollinis) et Hecubae filio (cf. Apollod. III, 12, 5. Hygin. fab. XC.), haec tradit schol. Hom. Il. XXIV, 257. ἡ διπλῆ, ὅτι ἐκ τοῦ ἐρῆσθαι ἱππιοχάρμην τὸν Τρωΐλον οἱ νεώτεροι ἐφ' ἵππου διωκόμενον αὐτὸν ὑποτίθενται. — Ἄλλως. Ἐντεῦθεν Σοφοκλῆς ἐν Τρωΐλῳ φησὶν αὐτὸν ὀχευθῆναι (λογχευθῆναι corrigit Welcker p. 124. Eustathio duce) ὑπὸ Ἀχιλλέως ἵππους γυμνάζοντα παρὰ τὸ Θυμβραῖον καὶ ἀποθανεῖν. Eustath. ad h. l. enim habet: ὅν φασιν ἵππους ἐν τῷ Θυμβραίῳ γυμνάζοντα λόγχῃ πεσεῖν ὑπὸ Ἀχιλλέως. Adde Virgil. Aen. I, 475. Hor. Od. II, 9, 15. Hygin. fab. CXXX. Mythogr. Vat. I, 210, qui haec subiicit: „*Troilo dictum erat, quod, si ad annos XX pervenisset, Troia everti non potuisset.*" Quint. Smyrn. Posthom. IV, 418. sqq.[52]) Haec locum quidem in fabula habere, nequaquam vero totum eius argumentum complecti potuisse nemo non intellegit: in qua ré autem summa dramatis posita fuerit neque ex fragmentis neque aliunde patet. Welcker p. 128 de reddendo pueri interfecti corpore actum esse opinatur, Achillem dicens illius amore captum corpus non canibus avibusque obiecisse, sed moestissimis parentibus tradidisse. Quae coniectura si vera est, nescio an nos recte statuamus, ab hoc dramate non diversam fuisse *Phryges*, in qua fabula de reddendo Hectoris corpore (cf. Aesch. Fragm. p. 123) actum esse credebatur: nam persuadere mihi non possum, Sophoclem in duabus fabulis idem fere argumentum tractasse. Certe quae de Sophoclis *Phrygibus* scimus, huic sententiae non repugnant. Scenam ex parte Troiae fuisse cum ex fgm. I. IX. X. XV. tum ex eo (fgm. I.) coniicias, quod eunuchus inter personas fuit. Qua re autem commoti Brunckius et Boeckhius fabulam inter dramata satyrica rettulerint, haud facile intellegitur, nisi forte eos fgm. I. eorumque narratio fefellit, qui (v. c. Serv. ad Virg. l. c. Tetz. ad Lyc. 307. Eudoc. p. 404.) Achillem amore Troilum prosecutum esse tradiderunt.

I. (574.)

Pollux. X, 165. Ξίφους δὲ ὄνομα ἔοικεν εἶναι βαρβαρικὸν ἡ σκαλμή, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Τρωΐλῳ

---

[52]) Picturas vasorum huc spectantes (cf. Monum. dell' Instit. archeol. T. V. p. 251. et T. XXXIV. Gerhardi Vasengem. III. T. CLXXXV. CCXXIV—CCXXVI.) examini nuper subiecit Welcker (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. 1850. nr. 4. sq.

σκαλμῇ γὰρ ὄρχεις βασιλὶς ἐκτέμνουσ' ἐμούς.

Th. Bergkius maluit σκαλμή, quod recte impugnavit Welcker p. 1529.

II. (575.)

Hesych. Ἀμάσεται, ἀπὸ τῆς ἀμήσεως, οἱονεὶ σφάξει (cod. σφάξαι.) Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ.

III. (576.)

Hesych. Ἀπέσκη, τόξον ἀπέσκη. ἔνιοι δὲ γυμνὰ θήκαις τόξα. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ (cod. τρώλῳ). Corrigendum θήκης ex Bekk. An. Gr. p. 422, 33. ἀπέσκη, γυμνὰ θήκης τόξα.

IV. (577.)

Hesych. Ἄπιστος, ἀπαράπιστος, ἀπειθής. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. A. Nauckius (in Philolog. IV. p. 540.) corrigi iubet: ἄπειστος, ἀπαράπειστος. Sed ἄπιστος firmatur etiam Eur. Hec. 1125. Iphig. Taur. 1368. Bekk. An. Gr. p. 424, 31. ἄπιστος, ὁ μὴ πειθόμενος. cf. fgm. 47.

V. (578.)

Hesych. Ἄσας, βλάψας, ἔβλαψας. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. cf. Aesch. fgm. 412.

VI. (579.)

Hesych. Ἀσόλοικον (cod. ἀσύλυκον), ἥμερον, προσηνές, οὐ βάρβαρον. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ.

VII. (580.)

Hesych. Ἐλαιοῦται θρίξ. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. Ἀρίσταρχος ῥυπαίνεται· βέλτιον δὲ, λαμπρύνεται.

VIII. (581.)

Hesych. Ἕρκη, ὅπλα. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ.

IX. (582.)

Hesych. v. Ἴαννα. (cf. fgm. 56.) — ἐν δὲ Τρωΐλῳ βάρβαρον θρήνημα τὸ ἰαί. cf. fgm. X.

X. (583.)

Hesych. Ἰήϊος. δασέως μὲν ὁ Ἀπόλλων, ἀπὸ τῆς ἀφέσεως καὶ τοξείας, ψιλῶς δὲ ἀπὸ τῆς ἰάσεως. ἰατρὸς γὰρ ὁ θεός. ἀλλὰ καὶ θρῆνον σημαίνει, ὡς Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ καὶ Ἴων Εὐρυτίδαις. ὡς αἴλινον, ἰάλεμος. Vide quae de hoc loco ad Ionis fgm. 12. (Vol. III. p. 25.) disputavimus et Eur. Phoen. 1036. El. 1209.

XI. (584.)

Hesych. Καταρβύλοις χλαίναις (cod. καταρβύλοι χλαίνας), ποδήρεσι, ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς ἀρβύλας χαλᾶσθαι. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. Idem:

Κατάῤῥυλος χλανίς, ποδήρης ἕως τῶν ἀρβυλῶν. — Recte Ellendtius *χλαίναις*, quae vox vulgo ad sequentia trahebatur, Sophocli restituit.

XII. (585.)

Mich. Apostol. XII, 42. Arsen. p. 348. Walz. s. v. *Μασχαλισθήσῃ ποτέ.* Suid. v. *Ἐμασχαλίσθη. ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις, ὁπότε φονεύσειαν ἐξ ἐπιβουλῆς τινα, τὸ ἔργον ἀφοσιουμένοις ἀκρωτηριάζειν τὸν νεκρὸν, καὶ τῶν μορίων ὁρμαθὸν ποιήσαντας κρημνάναι κατὰ τοῦ τραχήλου, κατὰ* (*καὶ* Kuster.) *τῶν μασχαλῶν διείροντας. ἀφ' οὗ δὴ καὶ μασχαλίσματα προσηγόρευσαν αὐτά. καὶ Σοφοκλῆς Ἠλέκτρᾳ* (vs. 437.) *καὶ Τρωΐλῳ.* (In extremis dissentit Suidas haec exhibens: *Σοφοκλῆς ἐν Τρωΐλῳ πλήρη μασχαλισμάτων εἴρηκε τὸν μασχαλισμὸν, καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ.*) Similia habent Etym. M. p. 118, 19. v. *ἀπάργματα*, Schol. Soph. El. 437. Hesych. v. *ἐμασχαλίσθη.* Phot. p. 249, 19. Suid. v. *μασχαλίσματα* et *μασχαλισθῆναι.* — Extrema Suidae verba sic restituenda esse censet Bernhardyus: *εἴρηκε δὲ τὸν μασχαλισμὸν Σοφ. ἐν Τρ. λέγων πλήρη μασχ. καὶ ἐν Ἠλ.*, haud probabiliter. Brunckius dedit: *εἴρηκε τὸν φονεύσαντα*, paullo audacius, sed sententiae convenientius. Welcker (p. 126. not. 4.): *εἴρηκε τὸν μεμασχαλισμένον*, fortassis recte. Dindorfius locum omisit.

XIII. (586.)

Plat. Rep. VIII. p. 566. C. *Τί δ' οὐ μέλλει; ἔφη.* Adnotat. schol. (p. 417. Bekk.) *μέλλει· ἔοικεν, φαίνεται, δοκεῖ, ὡς νῦν. παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ ἐν Τρωΐλῳ μένει.* cf. Hesych. *μέλλει, φαίνεται, ἔοικε, δοκεῖ.* Suid. Phot. s. v. Soph. Ant. 448. *τί δ' οὐκ ἔμελλον;* Phil. 444. 481. e. a. l. De quo dicendi usu vid. Nitzsch. ad Odyss. I. 232.

XIV. (587.)

Etym. M. p. 587, 43 sq. *Ναρὸν, τὸ ὑγρόν. παρὰ τὸ νῶ τὸ ῥῆμα, ὁ μέλλων νάσω, γίνεται ναρός. καὶ τὸ οὐδέτερον, ναρόν. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ·*

Πρὸς ναρὰ δὲ κρηναῖα χωροῦμεν ποτά.

cf. Orion. p. 110, 3. Etym. Gud. p. 627, 14 et Havn. in Gaisfordi adnott. ad Et. M. l. c. Aesch. fgm. 437.

XV. (588.)

Grammat. post Phot. Porsonis p. 674, 20. *Ὀροσάγγαι.* cf. fgm. 190.

XVI. (589.)

Phot. p. 497, 3. Bachm. Anecd. Gr. I. p. 361, 9. *Σακοδερμίτης· Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. οἱ μὲν τὸν ὄφιν· οἱ δὲ σκώληκα τὰ δέρματα διεσθίοντα. ἄμεινον δὲ τὸν ἐπὶ τῷ δέρματι χαλκὸν ἔχοντα. παρ' ὅσον τὰ σάκη ἐπίχαλκα.* Haec ex parte illustrantur ab Hesych. v. *σακοδερμιστής·* [*οἱ μὲν*] *ὄφιν σάκος ἔχοντα, οἱ δὲ σκώληκα παρ' ὅσον δερμιστής* [leg. *δερμηστής*] *οὗτος. βέλτιον δὲ τὸν χαλκοῦν* [*ἐπίχαλκον* mavult Ellendt.] *ἔχοντα δέρμα νοεῖν.* Non potest mirum esse, quod grammatici, quum de vocis *δερμηστής* (cf. fgm. 423) scriptura certassent, etiam de huius vocabuli

vi dissenserunt. Corrigendum σακκοδερμηστής. cf. Lobeck. Agloaoph. p. 845. Maur. Schmidt. de Didymo chalcent. comment. 1. (Olsnae. 1851.) p. 8.

XVII. (590.)

Schol. Pind. Nem. III, 60. περὶ δὲ τῆς μεταμορφώσεως τῆς Θέτιδος καὶ Σοφοκλῆς φησιν ἐν Τρωΐλῳ

Ἔγημεν, ὡς ἔγημεν ἀφθόνους γάμους,
τῇ παντομόρφῳ Θέτιδι συμπλακείς ποτε.

Vs. 1. vulgo legebatur ἀφθόγγους, quod Guil. Schneider et Ellendtius correxerunt. Vs. 2. erat πανταμόρφῳ, quod emendavit Blomfieldus (in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 148.) cf. Lobeck. ad Phryn. p. 690. — De re vide fgm. 154. Apollod. III. 13, 5.

XVIII. (591.)

Schol. Pind. Pyth. II, 121. Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ Τρωΐλου

Τὸν ἀνδρόπαιδα δεσπότην ἀπώλεσα.

Δεσπότην pro vulg. δεσπότης correxit Blomfield. l. c. Ad hunc locum respexit Hesych. v. Ἀνδρόπαις· ἀνδρούμενος ἤδη παῖς, ἢ ἀνδρὸς φρόνησιν ἔχων παῖς. Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ. Similiter Aeschylus (Sept. 515.) de Parthenopaeo locutus est. — Verba eiusdem esse videntur, qui fgm. I. protulit.

ΤΥΜΠΑΝΙΣΤΑΙ.

Quum tympana nisi in Dionysi et Cybeles cultibus pulsari non solita sint, facile inducimur, ut dramatis argumentum aut ad illum aut ad hanc pertinuissse credamus; nec ab ista sententia plane abhorret Boeckhius (Trag. Gr. Princ. p. 130.), quum tympanistas satyros fuisse dixerit. At ut in fragmentis nihil reperiri omittamus, quod satyrorum protervitatem indicet, fgm. I. II. vel impedimento sunt, quominus drama ad Bacchi historiam referamus. Ex quibus probabiliter Welcker p. 330. Phinidarum historiam dramati argumentum praebuisse conclusit: in Thracia igitur, barbarorum terra in qua pro Asiae vicinitate Cybeles cultus in magno honore fuit, scena fuisse videtur. Cui accommodatissimus est qui titulo indicatur tympanistarum h. e. eorum chorus, qui Cybeles aliquod festum celebraturi convenerint (— egregie huc facit fgm. IX. —): ut scelus in Phinidas commissum ipsis festis diebus patefactum esse coniicias. Sed quoniam Phinei eiusque liberorum historia etiam in *Phineo* tractata est, quaeritur, quid intercesserit discriminis inter hanc et Tympanistas. De qua re infra (ad Phineum) dicemus. Illud autem silentio praetermitti h. l. non potest, *Tympanistas* facile, quum in

ea fabula Phineus in scenam procederet necesse esset, Phinei nomine inscribi potuisse et procul dubio a *Phineo altera,* quam Hesychius citat, non diversam fuisse.

I. (592.)

Schol. Soph. Antig. 981. *Βορέας κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν τὴν Ἐρεχθέως, ἐξ ἧς ἔσχεν Ζήτην καὶ Κάλαϊν καὶ Κλεοπάτραν· ταύτην ὁ Φινεὺς ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ δύο παῖδες ἐγένοντο, Πλήξιππος καὶ Πανδίων, κατὰ δέ τινας Τηρύμβας καὶ Ἄσπονδος. μετὰ δὲ τὸν Κλεοπάτρας θάνατον ἐπέγημεν Ἰδαίαν τοῦ Δαρδάνου, κατὰ δέ τινας Εἰδοθέαν τὴν Κάδμου ἀδελφήν, ἧς καὶ αὐτὸς Σοφοκλῆς μνημονεύει ἐν Τυμπανισταῖς, ἥτις ἐξ ἐπιβουλῆς τυφλώσασα τοὺς Κλεοπάτρας παῖδας ἐν τάφῳ καθεῖρξεν. ὡς δέ τινές φασιν, ὅτι κατεψεύσατο αὐτῶν, ἅτε δὴ πειρασάντων αὐτήν, ἐφ' οἷς ἀπατηθεὶς ὁ Φινεὺς ἀμφοτέρους τυφλοῖ. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ* (III, 15, 2, sq.) *τινὲς δὲ ἱστοροῦσιν, ὅτι περιοῦσαν τὴν Κλεοπάτραν ὁ Φινεὺς ἐκβέβληκεν καὶ τὴν Ἰδαίαν ἐπέγημεν. ἡ δὲ ὀργισθεῖσα τοὺς ἑαυτῆς ἐτύφλωσεν παῖδας.*

II. (593.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 9, 9. (allato fgm. 42 pergit:) *ἐν Τυμπανισταῖς·*

Ἡμεῖς ἐν ἄστροις, ἔνθα Σαρπηδὼν πέτρα.

Pro *ἄστροις,* quod manifesto corruptum est, vir doctus (Clintonus, ni fallor,) in diario, cui nomen *Philological Museum.* (Cambridge. 1832. Vol. I.) p. 636. acute correxit *ἐν Ἀσταῖς,* haec adiiciens: „the Astae were a nation of Thrace, according to Strabo (VII, 6, 1. p. 619.) and Steph. Byz. v. *Ἀσταί,* apparently not far from Mount-Haemus, to which the Sarpedonian rock belonged, as Pherecydes reported Schol. Apoll. Rhod. I, 326.“ Sed probabilior videtur Ellendtii (Lex. II. p. 700.) correctio a Lehrsio quoque recepta *ἐν ἄντροις,* si Sophoclis ipsius verba (Antig. 983.) *ἁ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων ἄντασ' Ἐρεχθεϊδᾶν, τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις τράφη θυέλλησιν ἐν πατρῴαις Βορεὰς κτλ.* comparamus. Nam etiam h. l. de Cleopatra, Orithyiae filia, verba fieri inde suspiceris, quod promontorii Sarpedonii mentio est facta, si quidem in memoriam revocaveris, quae de eo tradidit schol. Apoll. Rhod. I. 212. *τὴν δὲ Ὠρείθυιαν Σιμωνίδης ἀπὸ Βριλησσοῦ φησιν ἁρπαγεῖσαν ἐπὶ τὴν Σαρπηδονίαν πέτραν τῆς Θρᾴκης ἐνεχθῆναι. — — περὶ δὲ τῆς Θρακίας Σαρπηδονίας πέτρας, ὅτι πρὸς τῷ Αἵμῳ ὄρει ἐστί, Φερεκύδης φησί, περὶ τῆς ἁρπαγῆς ἱστορῶν τῆς Ὠρειθυίας.*

III. (594.)

Steph. Byz. v. *Χαλδαῖοι.* — *Εἰσὶ δὲ καὶ Χαλδαῖοι ἔθνος πλησίον τῆς Κολχίδος. Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς*

Κόλχος τε Χαλδαῖός τε καὶ Σύρων ἔθνος.

IV. (595.)

Stob. LIX, 12. *Σοφοκλέους Τυμπανιστῶν.*

Τί τοῦδε χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις ποτὲ
τοῦ γῆς ἐπιψαύσαντα κᾆθ' ὑπὸ στέγῃ
πυκνῆς ἀκοῦσαι ψακάδος εὑδούσῃ φρενί.

Sic locum dedit Gaisfordus. Vs. 1. correxit Valckenarius (Diatr. p. 194.). In libris est: *τί τούτου κτλ.* Paris A. *τ του*, apud Plutarchum (praef. vit. Timol. 2. p. 225), qui hunc vs. sine fabulae et auctoris nominibus affert: *φεῦ φεῦ. τί τούτου χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις*. Vs. 2. libri praebent: *καὶ ὑπὸ στέγῃ πυκνῇ* (*πυκνῆς* Paris. A. B. Vindob. Voss. Trinc.) et paullo corruptius Cicero (Epist. ad Att. II, 7, 4.): „*Nunc vero quum cogar exire de navi, non abiectis, sed ereptis gubernaculis, cupio istorum naufragia ex terra intueri; cupio, ut ait tuus amicus Sophocles „κἂν ὑπὸ στέγῃ πυκνᾶς ἀκούειν ψεκάδος εὑδούσῃ φρενί.*“ in quibus nec *κἂν*, quamvis hoc Valckenarius servaverit, nec *πυκνᾶς* ferri potest. Heathius emendavit *καὶ στέγης ὕπο*, Brunckius *χὐπό τῳ στέγῃ*, Gaisfordus utroque probabilius *κᾆθ' ὑπὸ στ.* Blomfieldus (Mus. crit. Cantabrig. I. p. 149.) maluit: *ἐπιψαῦσαί τε κᾆθ' κτλ.* quo non opus.

V. (596.)

Hesych. *Ἄδημον, οὐκ ἔνδημον ὄντα. Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς.*

VI. (597.)

Hesych. *Ἀνετῶς, ἀνατεταμένως. Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς.*

VII. (598.)

Hesych. *Ἀντιστρέφω, ἀνταξιῶ. Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς.*

VIII. (599.)

Etym. M. p. 287, 14. *Δράκαυλος. Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς. ἐπεὶ ἡ Ἀθηνᾶ δοκεῖ παρ' αὐταῖς αὐλίσαι τὸν δράκοντα ταῖς Κέκροπος θυγατράσιν. ἢ ὅτι συναυλίζονται κατὰ τὸ εἰκὸς Κέκροπι ὄντι διφυεῖ. ἢ ὅτι συναυλίζεται μία τῷ ἐν τῇ ἀκροπόλει δράκοντι, προσημερεύουσα τῇ θεῷ.* Eadem habet Suidas s. v. et ex parte Hesych. s. v.

IX. (600.)

Athen. IV. p. 176. F. *Ἔλυμοι αὐλοί.* cf. fgm. 424.

Si recte Tympanistas et Phineum β' eandem fabulum fuisse diximus (vidi Phinei argum.), huc referenda sunt fgm. 666. 667.

ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ. Vide *ΗΡΙΓΟΝΗ.*

ΤΥΡΩ.

Huius fabulae summam iis contineri, quae tradit Apollod. I, 9,8. *Τυρὼ δὲ ἡ Σαλμωνέως θυγάτηρ καὶ Ἀλκιδίκης παρὰ Κρηθεῖ [τῷ Σαλμωνέως ἀδελφῷ] τρεφομένη ἔρωτα ἴσχει Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ, καὶ συνεχῶς ἐπὶ τὰ τούτου ῥεῖθρα φοιτῶσα τούτοις ἀπωδύρετο. Ποσειδῶν δὲ εἰκασθεὶς Ἐνιπεῖ συγκατεκλίθη αὐτῇ, ἡ δὲ γεννήσασα κρύφα διδύμους παῖδας ἐκτίθησιν. ἐκκειμένων δὲ τῶν βρεφῶν, παριόντων ἱπποφορβῶν ἵππος μία προσαψαμένη τῇ χηλῇ θατέρου τῶν βρεφῶν πέλιόν τι τοῦ προσώπου μέρος ἐποίησεν, ὁ δὲ ἱπποφορβὸς ἀμφοτέρους τοὺς παῖδας ἀνελόμενος ἔθρεψε, καὶ τὸν μὲν πελιωθέντα Πελίαν ἐκάλεσε, τὸν δὲ ἕτερον Νηλέα. τελειωθέντες δὲ ἀνεγνώρισαν τὴν μητέρα καὶ τὴν μητρυιὰν ἀπέκτειναν Σιδηρώ. κακουμένην γὰρ γνόντες ὑπ' αὐτῆς τὴν μητέρα ὥρμησαν ἐπ' αὐτήν, ἡ δὲ φθάσασα εἰς τὸ τῆς Ἥρας τέμενος κατέφυγε. Πελίας δὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν βωμῶν αὐτὴν κατέσφαξε. καὶ καθόλου διετέλει τὴν Ἥραν ἀτιμάζων.* collat. Epigr. Cyzicen. IX (in Iacobsii Anth. Gr. T. XIII. p. 630.): *ἐν τῷ ἐννάτῳ Πελίας καὶ Νηλεὺς ἐνλελάξευνται, οἱ Ποσειδῶνος παῖδες, ἐκ δεσμῶν τὴν ἑαυτῶν μητέρα ῥυόμενοι, ἣν πρώην ὁ πατὴρ μὲν Σαλμωνεὺς διὰ τὴν φθορὰν ἔδησεν· ἡ δὲ μητρυιὰ αὐτῆς Σιδηρὼ τὰς βασανοὺς αὐτῇ ἐπέτεινεν. „Μητέρα τρηχείοισιν ἐπὶ σπειρήμασι Τυρὼ | Σαλμωνεῖ γενέτᾳ τῷ δ' ὑποτασσαμένην | * * * | * * * | οὐκέτι γὰρ δουλώσει ἐν ἕρκεσιν, ἐγγύθι λεύσσων | Νηλέα καὶ Πελίαν τούσδε καθεζομένους."* testantur Aristoteles, Pollux, Aristophanis et Euripidis scholiastae (cf. fgm. I — IV.), qui simul patefaciunt, qua re factum sit, ut Pelias et Neleus matrem agnoscerent. Sed quaenam fuerit dramatis oeconomia, plane obscurum est, quum neque causa tradita sit, cur Sidero Tyronem male habuerit, neque appareat, qui tandem fieri potuerit, ut Tyro, quae apud patruum vixisse fertur, a noverca aspere tractaretur. Accedit, quod quidem duas huius fabulas fuisse recensiones constat — nam quae citantur *Τυρὼ α'* et *β'* (cf. fgm. XXI. V. XV. XVII.), sicut *Θυέστην α'* et *β'*, argumento discrepuisse admodum improbabile est —: utrum vero fragmenta, quae supersunt, ad priorem an ad alteram referenda sint, nisi de paucis non constat. Alteram recensionem iam ante Ol. XCI, 3 doctam esse e fgm. V. cognosci potest.

I. (601.)

Schol. Eur. Orest. 1686. ed. Cobet. *ἡ κατάληξις τῆς τραγῳδίας ἢ εἰς θρῆνον ἢ εἰς πάθος καταλύει* (Vat. *καταλήγει*), *ἡ δὲ τῆς κωμῳδίας εἰς σπονδὰς καὶ διαλλαγάς· ὅθεν ὁρᾶται τόδε τὸ δρᾶμα κωμικῇ καταλήξει χρησάμενον. διαλλαγαὶ γὰρ πρὸς Μενέλαον* (*καὶ Ὀρέστην.* Vat.) *ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι ἐκ συμφορῶν εἰς εὐφροσύνην καὶ ἀναβιώτην* (*ἀναβιοτὴν.* Vat.), *ὁμοίως καὶ ἐν Τυροῖ Σοφοκλέους ἀναγνωρισμὸς κατὰ τὸ τέλος γίγνεται, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πολλὰ τοιαῦτα ἐν τραγῳδίᾳ εὑρίσκεται.*

II. (602.)

Aristot. Poetic. XVI, 3. (εἴδη ἀναγνωρίσεως) τὰ δὲ ἐπίκτητα· καὶ τούτων τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι, οἷον οὐλαί· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ περιδέραια. καὶ οἷον ἐν τῇ Τυροῖ, διὰ τῆς σκαφῆς. Cf. fgm. III. Cogitandum esse videtur de olla, in qua liberi exponi solebant. cf. fgm. 498.

III. (603.)

Aristoph. Lys. 138.

Οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι,
οὐδέν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.

Adnotat schol. (Rav. Ven.): ἀντὶ τοῦ οὐ ματαίως, ἀλλὰ δικαίως· εἰς τὴν Σοφοκλέους δὲ Τυρὼ ταῦτα συντείνει ἐκθεῖσαν τὰ τέκνα εἰς σκάφη. Ad vs. sq. ἀντὶ τοῦ πλὴν τῷ βουλομένῳ μίγνυσθαι. — — ὁ δὲ νοῦς· οὐδέν ἐσμεν, εἰ μὴ συνουσιάζειν καὶ τίκτειν. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐμίγη τῇ Τυροῖ καὶ ἐγέννησε Νηλέα καὶ Πελίαν. Extrema in cod. Ven. et apogr. Plut. desunt.

IV. (604.)

Pollux. IV, 141. τὰ δ' ἔσκευα πρόσωπα — — ἡ Τυρὼ πελιδνὴ τὰς παρειὰς παρὰ Σοφοκλεῖ (τοῦτο δ' ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς Σιδηροῦς πληγαῖς πέπονθεν.).

V. (605.)

Aristoph. Av. 275.

νὴ Δί' ἕτερος δῆτα χοὖτος ἔξεδρον χώραν ἔχων;

ad quae verba scholiastes: ἐκ τῆς Σοφοκλέους δευτέρας Τυροῦς ἀρχὴ

τίς ὄρνις οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων;

Huc pertinere videtur corrupta Hesychii interpretatio: ἔξεδρον· τὸν οὐκ αἴσιον οἰωνόν, οὐκ εὔθετον, οὐκ ἐν δέοντι τὴν ἕδραν ἔχοντα.

VI. (606.)

Athen. III. p. 99. F. Σοφοκλῆς δ' ἐν Τυροῖ

Σίτοισι παγχόρτοισιν ἐξενίζομεν.

In libris est οἳ (vel οἱ) τοῖσι, quod Porso et Iacobsius (Lectt. Stob. p. XX.) bene emendarunt. Brunckius et Blomfield. (Mus. crit. Cantabrig. I. p. 148.) maluerunt: ὃν τοῖσι κτλ., sed vid. Iacobs. l. c.

VII. (607.)

Athen. XI. p. 475. A. Σοφοκλῆς δὲ Τυροῖ

Προστῆναι μέσην
τράπεζαν ἀμφὶ σῖτα καὶ καρχήσια.

πρὸς τὴν τράπεζαν φάσκων προσεληλυθέναι τοὺς δράκοντας καὶ γενέσθαι

περὶ τὰ σιτία καὶ τὰ καρχήσια. Ex extremis, quae Athenaeus ad versus explicandos addidit, Welcker apparere probabiliter dicit, versibus istis de carcere, in quo Tyro fuerit, agi. Ex iisdem, praecipue si respicio verba *προσεληλυθέναι τοὺς δράκοντας,* nescio an probabile sit Sophoclem scripsisse *προσβῆναι.* Ceterum eosdem vs. etiam Macrobius (Saturn. V, 21) affert, sed eius codd. [vel optimi Schneidewino in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. 1843. p. 473. teste] pariter atque Athenaei libri contra metrum *σιτία,* Marc. praeterea *τὰ καί,* reliqui *τε καί* praebent. Genuinam sripturam restituit Porso Adv. p. 124.

VIII. 608.)

Aelian. H. An. II, 10. *Μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἁβρότατόν τέ ἐστι καὶ θρυπτικώτατον. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβῆναι τοὺς ὄνους αὐτὴν, ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, ἀποθρίσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν· ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρῶτον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.* Morem equos tondendi, quo facilius asinos admittant, commemorat etiam Plut. Amator. 9, 12. p. 754. A. *ὁ δὲ συστέλλων τὴν γυναῖκα καὶ συνάγων εἰς μικρὸν, ὥσπερ δακτυλίους δακτύλιον ἴχνος ὢν μὴ περιρρυῇ δεδιὼς, ὅμοιός ἐστι τοῖς ἀποκείρουσι τὰς ἵππους, εἶτα πρὸς ποταμὸν ἢ λίμνην ἄγουσι· καθορῶσαν γὰρ ἑκάστην τὴν εἰκόνα τῆς ὄψεως ἀκαλλῆ καὶ ἄμορφον, ἀφιέναι τὰ φριμάγματα λέγεται καὶ προσδέχεσθαι τὰς τῶν ὄνων ἐπιβάσεις.* et rursus Aelian. XII, 16., qui etiam locum Sophoclis huc spectantem servavit XI, 18. *Θήλειαν δὲ ἵππον εἰς ἀφροδίσια λυττήσασαν πάνυ σφόδρα παῦσαι ῥᾳδίως ἐστὶν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἴ τις αὐτῆς ἀποκείρει τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας. αἰδεῖται γὰρ, καὶ οὐκ ἀτακτεῖ, καὶ παύεται τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηφήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τυροῖ τῷ δράματι. πεποίηται δὲ οἱ αὕτη λέγουσα, καὶ ἃ λέγει, ταῦτά ἐστι.*

Κόμης δὲ πένθος λαγχάνω πώλου δίκην,
ἥτις συναρπασθεῖσα βουκόλων ὕπο
μάνδραισιν ἱππείαισιν ἀγρίᾳ χερὶ
θέρος θερισθῇ ξανθὸν αὐχένων ἄπο,
σπασθεῖσα δ᾽ ἐν λειμῶνι ποταμίων ποτῶν
ἴδῃ σκιᾶς εἴδωλον αὐγασθεῖσ᾽, ὑπὸ
κουραῖς ἀτίμως διατετιλμένης φόβης.
φεῦ, κἂν ἀνοικτίρμων τις οἰκτείρειέ νιν
πτήσσουσαν αἰσχύναισιν οἷα μαίνεται
πενθοῦσα καὶ κλαίουσα τὴν πάρος φόβην.

Vs. 3. Brunckius dedit *μάνδραις ἐν ἱππείαισιν,* quod probandum. — Vs. 5. Quum librorum scriptura *σπασθεῖσα* aptam sententiam non praebeat, Brunckius correxit *κύρσασα:* quod, quum nimis a literarum ductibus recederet, Reisigius (Comment. crit ad Soph. OC. p. 260.)

in πλαθεῖσα mutavit. Sed mihi hoc quoque, quamvis Welckeri assensum tulerit, nec sententiam bonam praestare nec recte apteque cum sequentibus verbis construi posse videtur. Ellendtius quidem (II. p. 19.) et Meinekius (ad Men. p. 571.) illud probantes coniungenda esse dicunt λειμὼν ποταμίων ποτῶν, quae verba ille „aequor fluminis s. fluminis claram et pellucidum undam", hic „pratum fluvialibus aquis irriguum" significare ait: sed exempla, quibus hoc loquendi genus firmare voluerunt (Soph. fgm. 991. Eurip. Med. 842.) nihil valent, praesertim quum e lyricis carminibus petita sint. Praeterea non perspicitur, cur ad contortiorem explicandi rationem confugiamus, ubi simpliciori uti possumus. Haud dubie enim poeta in describenda imagine ab equa petita rationem depingere voluit, qua factum sit, ut ista se coma privatam conspiceret: id autem aliter vix fieri potuit, quam quum ea aquatum ducebatur. Desideratur igitur vocabulum, cui *bibendi* notio inest: ac tale h. l. positum fuisse et corruptum illud σπασθεῖσα et genitivi ποταμίων ποτῶν documento sunt. Quoniam vero verbo σπάω, unde σπασθεῖσα ductum, ista notio insit, facile inducimur, ut librarium reliquis participiis in εῖσα desinentibus (συναρπασθεῖσα, αὐγασθεῖσα) in errorem raptum σπασθεῖσα pro alia huius verbi forma posuisse credamus, poetam vero scripsisse σπάσασα vel, quod malim, σπάσουσα. Sententia haec est: *(equa) quum vero in prato ex undis fluvialibus bibere vellet* etc. — Vs. 6. σκιᾶς εἴδωλον. Similiter locutus est Chaeremo fgm. 15. vs. 15. (22.) — In sequentibus scripsit Reisig. l. c. αὐγασθεῖσ' ὕπο, hoc pro ὑπαυγασθεῖσα, *obliquum cernens,* positum esse affirmans, sed recte hoc impugnavit Iacobsius in adnott. ad h. l. Ceterum Reisigius ipse exemplum attulit praepositionis in fine positae et ad sequentem versum pertinentis (ex Soph. OT. 555.) ductum, cui Meinek. l. c. aliud e Phil. 626 adiecit, quamquam paullo ante coniecturam αὐγασθεῖσά που proposuerat. — Vs. 7. Pro διατετιλμένης φόβης Ellendt. (Lex. I. p. 424.) scribi διατετιλμένη φόβην maluit, Brunckius διατετιλμένην φόβην dedit, quod equidem praetulerim. — Vs. 8. sq. correcti sunt e cod. Vindob. ap. Heyn. ad Hom. Il. T. VI. p. 529., quum in reliquis libris et editt. legeretur: ἂν οἰκτίρμων τις οἰκτείρῃ ὃν ἵππον ἴσουσιν αἰσχύνῃσιν vel κεῖναν οἰκτίρων τις οἰκτείρῃ ὃν ἱππήσουσαν (al. ἱππήσουσιν). unde Brunckius: κείνην ἀνοικτίρμων τις οἰκτείρειεν ἂν οἴαισιν αἰσχύνῃσι κτλ. elicuerat. Iacobsius contulit Aesch. Pers. 481. καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἶκτος (δύσοικτος Bothius) εἰσιδὼν τάδε ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλον. — Vs. 10. Brunckius maluit τὴν πάρος χλιδήν.

IX. (609.)

Aristot. Rhet. II, 25. Ἄλλος τόπος, τὸ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος κατηγορεῖν, οἷον, ὡς ὁ Σοφοκλῆς

Σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φοροῦσα τοὔνομα.

Egregie Brunckius versum huc rettulit, quo haud dubie Sideronis crudelitas in Tyronem exagitatur. — Amant eiusmodi etymologias

poetae tragici. cf. Aesch. Sept. 630. Soph. fgm. 619. Eur. fgm. 179. 188. 525. Elmsl. ad Eur. Bacch. 508. p. 68. et Lips.

X. (610.)

Stob. XX, 29. Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ

Πόλλ᾽ ἐν κακοῖσι θυμὸς εὐνηθεὶς ὁρᾷ.

Grotius vertit: *Sopitus animus in malis multum videt.* Ellendtius (Lex. I. 706.) verba θυμὸς εὐνηθεὶς *animum quasi habitantem, noctes diesque in malis agentem* significare dicit: uterque male. Stobaeus enim illic sententias περὶ ὀργῆς congessit: θυμὸς igitur significat iram, θυμὸς εὐνηθεὶς *iram placatam*, nec multum differt sententia ab ea, quam Stobaeus ipse paullo post ex Euripidis Hypsipyla (fgm. 750) affert: ἔξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος. cf. Soph. fgm. 550. vs. 3. Ex eadem scena est fgm. 604.

XI. (611.)

Stob. XLVI, 6. Σοφοκλέους Τυροῖ. Mich. Apost. II, 7. a. (Arsen. Viol. II. 70. p. 37. ed. Walz.) p. 266. ed Leutsch. c. l. Σοφοκλέους.

Ἄκων δ᾽ ἁμαρτὼν οὔτις ἀνθρώπων κακός·

XII. (612.)

Stob. LXXXVII, 3. Σοφοκλῆς Τυροῖ.

Πολλῶν δ᾽ ἐν πολυπληθίᾳ πέλεται
οὔτ᾽ ἀπ᾽ εὐγενέων ἐσθλὸς οὔτ᾽ ἀχρείων
τὸ λίαν κακός· βροτῷ δὲ πιστὸν οὐδέν.

Brunckius sic dedit locum: πολλῶν δ᾽ ἐν πολυπληθίᾳ | οὔτ᾽ ἀπ᾽ εὐγενέων ἐσθλὸς | οὔτ᾽ ἀχρείων ὁ λίαν κακός· | βροτῶν κτλ. male. Iacobsius (Exercit. p. 322.) proposuit ἀχρείων ἄπο eiecto τὸ, sed τὸ librario originem vix debet nec offensioni magis esse potest, quam τὸ πᾶν, τὸ νῦν, similia. Non diffiteor tamen, aut corruptelam in verbis τὸ λίαν κακὸς latere aut aliquid excidisse videri, nec a vitiis liberum dixerim vs. 1., quamquam de verbis e sententiarum nexu ereptis recte iudicare difficile ac lubricum est. Blomfield. (Mus. crit. Cantabrig. I. p. 149.) maluit παμπληθίᾳ, quo non multum proficimus.

XIII. (613.)

Stob. XCIX, 19. Σοφοκλέους Τυροῦς.

Τίκτουσι γάρ τοι καὶ νόσους δυσθυμίαι.

Cf. Antiattic. Bekkeri p. 89, 19. Δυσθυμία. Σοφοκλῆς Τυροῖ.

XIV. (614.)

Stob. CV, 21. Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ.

Μήπω μέγ' εἴπῃς πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς.

Hic versus adhuc inter Terei fragmenta edebatur, quum Gaisfordus eum cum lem. Σοφοκλῆς Τηρεῖ (e Paris. B.) edidisset: sed in Gesneri codd. est ἐν Τυροῖ, idemque Schneidewino teste (Philolog. III. p. 168.) in Paris. A. legitur. Ceterum eundem praebent Cic. ad Att. IV, 8. Schol. ad Hom. Il. ϑ', 5. unde Stob. scriptura μέγαν correcta est. — Imitatione vel parodia eum expressit nescio quis apud Plut. p. 184. B. Mich. Apost. XI, 36. ed. Leutsch. Arsen. XXXV, 75. p. 355. ed. Walz. μὴ σπεῦδε γῆμαι, πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς.

XV. (615.)

Stob. CIX, 2. Σοφοκλέους Τυροῦς β'.

Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα.
σιγώμενος γάρ ἐστι θρηνεῖσθαι πρέπων.

Vs. 2. σιγώμενον e Scaligeri emendatione scripsit Grotius. Πρέπων Paris. B. vulgo πρέπον. Trinc. πλέον.

XVI. (616.)

Stob. CXV, 8. Σοφοκλέους Τυροῦς. Mich. Apost. V, 41. a. (Arsen. XIV, 82. p. 161. Walz.) p. 344. ed. Leutsch. c. l. Σοφοκλέους.

Γῆρας διδάσκει πάντα καὶ χρόνου τριβή.

XVII. (617.)

Etym. M. p. 377, 21. Gaisf. Ἐρρηνοβοσκός· ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β' Σοφοκλέους. Eadem habent Phot. p. 17, 7. sed adiectis verbis: ἴσως ἀπὸ τοῦ ἄρην. De vera vocis scriptura atque etymologia iam veteres grammaticos incertos fuisse docent Hesych. v. ἀρηνοβοσκός, προβατοβοσκός. Σοφοκλῆς Τυροῖ. γράφεται δὲ καὶ (sic Bentleius pro vulg. καὶ γράφεται δὲ) ἐρρηνοβοσκὸς (sic) διὰ τοῦ ε καὶ τῶν δύο ρ. Eustath. ad Il. ι'. p. 799, 36. οἱ δὲ ἄρνες οὐ μόνον ῥῆνες, ὡς ἐρρέθη, λέγεται, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀρῆνες, ὅθεν οἱ ἄρνες ἐν συγκοπῇ. διὸ καὶ ἀρηνοβοσκὸς ὁ προβατοβοσκὸς, κατὰ Πανσανίαν, ἐκ μέρους δηλαδή. ἐν δὲ ἀνωνύμῳ ῥητορικῷ λεξικῷ καὶ ἐρενοβοσκὸς ὁ αὐτὸς φέρεται διὰ τοῦ ε. Nec de scriptura ἀρηνοβοσκός, pro qua facile ἀρνοβοσκός corrigatur, cogitari potest, quum propter codicum Etymologici et Photii auctoritatem dubitari non possit, quin vox Sophoclea a litera ε inceperit, nec de correctione ἐρνοβοσκός, in quam olim incidi, si quid veri est in iis, quae Hesychius et Eustathius tradunt, in illa voce post ρ literam ε fuisse. Sed vereor, ne Pausaniae lexicon (nam ex eo, quo se usum esse Photius ipse in bibliotheca testatur, reliqui hausisse videntur. cf. Aesch. fgm. 197.) illo tempore iam corruptum fuerit vel auctor nugatus sit: respicienti autem mihi aliquam vocem istius ερρηνο et ad literas similem et eadem significa-

tione, qua vox πρόβατα, praeditam offert se Suidae glossa: Ἔρημα. τὰ θρέμματα. καὶ Ἐρῆμα ποιητικῶς. Ad quem locum interpretes conferri iubent Etym. M. p. 487, 21. v. Καλλιέρημα. ἐκ τοῦ κάλλος καὶ τοῦ ἐρημίον, ὃ σημαίνει τὸ πρόβατον, ὅπερ ὁ ποιητὴς (Hom. Il. ε', 140.) προπερισπωμένως προφέρεται „τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται." De pecoribus haec etiam scholiastes intellexit haec scribens: τὰ συνώνυμα εἴληφεν. ἄνω γὰρ (vs. 137.) εἴρηκεν „εἰροπόκοις ὀΐεσσιν", νῦν δὲ „τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται." Haec mecum reputanti haud improbabile videtur, scripsisse Sophoclem: ἐρημοβοσκός, quamvis ἐρνοβοσκὸς fortassis eadem vi dici potuerit. Similiter confusione literarum μ et ν depravatum vidimus fgm. 436. Sed videant ea de re doctiores.

XVIII. (618.)

Hesych. Ἔχθιμα, μισήματα. Σοφοκλῆς Τυροῖ. (cod. τύραννος, quod correxit Pierson. ad Moer. p. 436.)

XIX. (619.)

Hesych. Καρπομανής, εἰς κόρον ἐξυβρίζουσα. Σοφοκλῆς τυριλάῳ (sic cod.) Musurus correxit Περιλάῳ, quod Brunckius aliique editores retinuerunt; Dindorfius vero, quum Perilaum dramati materiam praebere non potuisse bene intellexisset, in τυριλάῳ latere τυροῖ β̣ᾱ (δευτέρα) vel α̣ᾱ probabiliter suspicatus est. Nam ubique apud Hesychium Tyronis nomen depravatum invenitur. cf. fgm. XVIII. XXI.

XX. (620.)

Antiattic. Bekkeri 98, 11. Ἤνεγκον· ἐπὶ πρώτου προσώπου. Σοφοκλῆς Τυροῖ. cf. Soph. OC. 525. 968. Interprett. ad Greg. Cor. p. 150. — Ellendt. (Lex. I. p. 921.) γῆ subaudiendum intellegendumque de nimia stirpium fundendarum ubertate videri monuit.

XXI. (621.)

Hesych. Θεανὴ νῆσος, ἡ ἐκ θεοῦ, θεία. Σοφοκλῆς Τυροῖ α'. (cod. Τυροία ροιτοῦ. Recte Schowius: „quod hic annectitur ροιτοῦ lemmatis est emendatio, et ex ροῖ τῇ α' depravatum".) Pro θεανὴ νῆσος Sogingius, quum se non intellegere diceret, quae insula sic appellari potuisset, correxit θεανὴ νόσος, quemadmodum Sophoclis in Aiace 186 legitur, quod probarunt Ellendtius, Bergkius, Dindorfius, alii. Sed nescio an etiam in quodam sententiarum nexu Delos θεανὴ νῆσος dici potuerit.

XXII. (622.)

Aristoph. Ran. 357. μήτε Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη. Adnotat scholiastes: Πρὸς τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον οἰομένους ὅτι ταῦρος ἦν αὐτοῖς τὸ ἔπαλθον. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ Σοφοκλέους ἐκ Τυροῦς

Διονύσου τοῦ ταυροφάγου.

ἢ ὅτι φίλοινος ἦν καὶ διὰ τοῦτο ἐπίθετον τοῦ Διονύσου αὐτῷ περιτιθέασιν. — ἢ τολμηρόν· ἀπὸ τῶν βακχῶν. — τινὲς βούλονται τὴν φιλονεικίαν αὐτοῦ δηλοῦσθαι ἐκ τοῦ τουροφάγου, ὅ ἐστι Διονύσου, ταυροκέρως γὰρ ὁ θεός. Εὐριπίδης (Bacch. 918.). οἱ δὲ οὕτως. μηδὲ Κρατίνου βακχεῖα ἐτελέσθη, ἅ ἐστι τοῦ ταυροφάγου Διονύσου, ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος ταῖς βάκχαις. διέσπων γὰρ βοῦς καὶ ἤσθιον ὠμὰ κρέα. Ἀπολλώνιος δέ φησι ταυροφάγον τὸν Διόνυσον ἀπὸ τῶν διδομένων τοῖς διθυράμβοις βοῶν. cf. Etym. M. p. 747, 49. *Ταυροφάγον.* τὸν Διόνυσον Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ, ὅτι τοῖς τὸν διθύραμβον νικήσασι βοῦς ἐδίδοτο. ἢ τὸν ὠμηστήν. Eadem habent Phot. p. 5. 571. 13 et Suid. s. v.

ΥΒΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ.

Quale argumentum Sophocles in hac fabula tractaverit, plane obscurum est: nam vix coniecturam ex fgm. I facere licet, quum de verbo, unde accusativi *Λήθην κτλ.* pependerint, non constet. Sed quum dubitari non posse mihi videatur, quin hoc fgm. ex nescio qua Orci descriptione petitum sit, spectandum est, quis potuerit in dramate introduci de Orco verba faciens. Ac statim sese offerunt quaerentibus Hercules et Ulixes. Quoniam vero Hercules in *Hercule ad Taenarum* inductus fuit ex Orco reversus, solus superest Ulixes, qui in hac fabula procedere potuit vel Orcum petiturus vel ex eo rediens. Utra ratione eum poeta in scenam produxerit, haud facile dixeris: sed si in re incerta coniecturam facere licet, huius fabulae argumentum ab eo non multum discrepuisse puto, quod Aeschylus in *Circe* tractavit; fgm. I igitur Circae ipsi tribuerim Ulixem profecturum hortanti, ut in Orcum se conferat Tiresiamque consulat. Similia enim loquitur Circe apud Hom. Od. X, 510. sqq.

I. (623.)

Stob. XXVI, 3. *Σοφοκλέους Ὕβρεως Σατύρου.* (sic Paris. A.)

Λήθην τε καὶ τὴν πάντ᾽ ἀπεστερημένην,
κωφήν, ἄναυδον —

Καὶ omittunt codd. Paris. A. Vindob. (teste Gaisford. Addend. ad Stob. Ecl. p. 867.) Trinc., *τὴν* Voss. Th. Bergkius coniecit: *Λήθην ἔτεκε τὴν κτλ.* quod aptam mihi sententiam praebere non videtur. Quare, quum in optimis libris *καὶ* desit, correxerim: *Λήθην τε, τὴν τὰ πάντ᾽* vel *Λήθην τε, τὴν ἅπαντ᾽ κτλ.* Accusativi pendere videntur ab *ὄψει* vel simili verbo, quod in praegressis fuit. Verba Circes esse videntur Ulixi Orcum describentis (cf. Hom. l. c.) sub fabulae finem prolata.

II. (624.)

Athen. XIV. p. 657. A. *Δέλφακα δὲ ἀρσενικῶς εἴρηκε — Σοφοκλῆς Ὕβρει*

Ἐσθίειν ἐθέλων τὸν δέλφακα.

ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ.

Huius fabulae argumentum in universum ab eo non diversum fuisse videtur quod Aeschylus in dramate pariter inscripto tractavit quodque suo loco adumbravimus; quibus in rebus autem Sophocles discesserit, hodie vix explorabitur. Chorum e mulieribus constitisse (fortasse bacchantibus) e scholiast. Soph. (fgm. I.) verbis liquet.

I. (625.)

Schol. Soph. Antig. 1. *τὸ δὲ κοινὸν ὁ Σοφοκλῆς συνεχῶς ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ τίθησιν, οἷον καὶ ἐν ταῖς Ὑδροφόροις τέταχεν*

Πολύκοινον Ἀμφιτρίταν.

ἀντὶ τοῦ πολυάδελφον. Eadem habet Hesych. v. *κοινόν.*

II. (626.)

Schol. Soph. Phil. 1199. ad verba: *οὐδ' εἰ πυρφόρος ἀστεροπητὴς βροντᾶς αὐγαῖς μ' εἶσι φλογίζων.* Adnotat: *γράφεται καὶ αὐγαῖς, ταῖς βροντῶν αὐγαῖς, ταῖς κεραυνίαις. ἔστι μέντοι λαβεῖν καὶ βροντᾶς ἀντὶ τοῦ βροντήσας, καθάπερ καὶ ἐν Ὑδροφόροις τὸν Διόνυσον εἶπε Βακχᾶν ἀντὶ τοῦ Βακχευτάν.* cf. Lobeck. ad Phryn. p. 435.

III. (627.)

Phot. p. 366, 13. *Ὄχος Ἀκεσσαῖος· ἐδόκουν αἱ Σικελικαὶ ἡμίονοι εἶναι σπουδαῖαι. ἡ γὰρ Ἄκεσσα Σικελικὴ πόλις· Σοφοκλῆς Ὑδροφόροις.*

Ὄχοις Ἀκεσσαίοισιν ἐμβεβὼς πόδα.

Sophoclis locus in codice traiectus est ad glossam *Ὄχανος* (p. 365, 1.), unde eodem loco eum Suidas habet. Errorem Porso et Hermannus indicarunt. Similia atque Photius praebet etiam Hesych. v. *Ὄχος ἀκεσταῖος* et v. *Ἀκεσταῖοι ὄχοι.* unde fortasse apud Photium et Sophoclem *Ἀκεσταῖος* et *Ἀκέστα* corrigendum est, nam urbem *Ἀκέστην* (non *Ἄκεσσαν*) commemorat etiam Stephanus Byz. s. v. eam ab *Αἴγεστα* non diversam esse dicens.

Φ Α Ι Α Κ Ε Σ.

Hoc dramate, si quid e titulo coniiciendum, *Nausicaa* fabula quodammodo continuata erat: h. e. eo expressa erant, quae Homerus Odyss. libris VII—XII descripserat. Nec dubitari potest, quin id et simplicitate et hilari exitu Nausicaae simillimum fuerit, quamquam argumentum, quum inter viros res ageretur, paullo gravius quam in Nausicaa fuisse videtur. Itaque vix erat, cur Brunckius et Boeckhius (Trag. Graec. Princ. p. 130. sq.) hoc drama inter satyrica referrent: nam quam Boeckhius e fgm. III repetiit rationem vanam esse infra patebit. Fortasse quartum in tetralogia locum habuit.

I. (628.)

Scriptor vitae Soph. (p. 131, 89. ed. Westerm.) *τούς τε γὰρ μύθους φέρει κατ' ἴχνος τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν Ὀδυσσείαν δ' ἐν πολλοῖς δράμασιν ἀπογράφεται. παρετυμολογεῖ δὲ καθ' Ὅμηρον* (Od. XIX, 407. sq.), *καὶ τοὔνομα τοῦ Ὀδυσσέως·*

Ὀρθῶς δ' Ὀδυσσεύς εἰμ' ἐπώνυμος κακοῖς·
πολλοὶ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβεῖς ἐμοί.

ἠθοποιεῖ δὲ καὶ ποικίλλει καὶ τοῖς ἐπινοήμασι τεχνικῶς χρῆται, Ὁμηρικὴν ἐκματτόμενος χάριν.— Quoniam Homerici versus, quos Sophocles imitatus esse fertur, in ea Odysseae parte leguntur, qua Euryclea Ulixis pedes lavisse herumque agnosse traditur, Brunckius Sophoclis locum in Niptra intulit: sed quum in dramate isto (cf. p. 341.) nec illud lavacrum, quod Homerus descripsit, nec fatorum Ulixis narratio locum habuere potuerit, Welcker p. 231. haud dubie rectius versus ad Phaeaces rettulit et aptissime cum iis rationem, qua apud Homerum Ulixes narrationem suam incipit (IX, 19.) *Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης κτλ.* contulit. — De lusu etymologico cf. fgm. 600.

II. (629.)

Plut. Quaest. Conviv. IX, 14, 6. p. 745. F. *ἀλλά μοι δοκεῖ, Πλάτων ὡς ἀτράκτους καὶ ἠλακάτας, τοὺς ἄξονας, σφονδύλους δὲ τοὺς ἀστέρας, ἐξηλλαγμένως ἐνταῦθα καὶ τὰς Μούσας Σειρῆνας ὀνομάζει, ἐρεούσας τὰ θεῖα καὶ λεγούσας ἐν Ἅιδου, καθάπερ Σοφοκλέους Ὀδυσσεὺς φησὶ Σειρῆνας εἰσαφικέσθαι*

Φόρκου κόρας, θροοῦντε τοὺς Ἅιδου νόμους.

Sic Duebner e codd. edidit. — Locum iam antea Lobeckius (ad Aiac. p. 342.) coniectura sic metro adstrinxerat:

Σειρῆνας εἰσαφικόμην
Φόρκου κόρας, θροοῦντε τοὺς Ἅιδου νόμους.

Brunckius hos vs. simul cum fgm. I. in *Niptra* intulerat, sed quum Ulixem in eo dramate fata sua enarrasse non probabile sit, Welcker rectius egisse videtur, quod eos huc rettulit.

III. (630.)

Antiatt. Bekkeri p. 82, 32. Ἀρτύματα, οὐχ ἡδύσματα. Σοφοκλῆς Φαίαξιν. Locum, ad quem respexerit grammaticus, servatum esse Boeckhius l. c. dicit ab Athen. II. p. 67. F. ὅτι ἀρτύματα εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ

καὶ βορᾶς ἀρτύματα.

Non improbabilis haec coniectura est, at non ita certa, ut inde iudicium de fabulae argumento ac natura fieri possit: nam voce ἀρτύματα Sophocles etiam in aliis fabulis (cf. fgm. 311. 666.) usus est et in aliis uti potuit. Audacissime vero et improbabiliter egit Boeckhius, quod allatis istis verbis καὶ — ἀρτύματα pergit: „Idem ibidem: τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ· ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς." et inde consequi dixit, ut haec fabula satyrica fuerit. Nam inter haec verba et illa Athenaeus multa (v. c. Aesch. fgm. 302. Theopompi locos) interseruit, id quod Boeckhius tacuit: at etiamsi nihil esset interpositum, iusta tamen non foret causa, cur in eadem fabula, in qua vocem ἀρτύματα adhibuit poeta, eundem etiam voce ἀρτύειν usum esse statueremus. Haud dubie igitur verba „ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς" in alio quodam dramate locum habuerunt et rectius a nobis inter incert. fab. reliquias (728) relata sunt.

IV. (631.)

Antiattic. Bekk. p. 83, 21. Ἀποσημῆναι· ἀντὶ τοῦ δηλῶσαι. Σοφοκλῆς Φαίαξιν.

Welcker p. 232 in fatorum Ulixis narratione etiam locum habuisse suspicatur fgm. 944, sed vide quae de eo infra disputavimus.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

„*Notus amor Phaedrae, nota est iniuria Thesei.*" Ovidius (Fast. VI. 739) quidem dicit, sed quae de Hippolyto et Phaedra scimus, ea ex Euripide et maxime e superstite eius *Hippolyto* fabula fluxerunt. Euripidem vero, ut in multis aliis fabulis, ita in hac nonnulla novasse cum per se probabile est tum inde quodammodo cognoscitur, quod is idem argumentum bis tractavit (cf. Eurip. fgm. p. 220. sq.); Sophoclem igitur veri est simillimum aliam eamque antiquiorem narrationem esse secutum. Quam Welcker p. 395 iis contineri coniecit, quae Asclepiades, τραγῳδουμένων scriptor (apud schol. Hom. Odyss. XI, 321.) memoriae tradidit, quippe in quibus multa aliter quam ab Euripide relata sint. Illius verba haec sunt: Θησεὺς ὁ Αἰ-

γέως ἔχων παῖδα Ἱππόλυτον ἐξ Ἀμαζόνος Ἀντιόπης, ἔγημε Φαίδραν τὴν Μίνωος τοῦ τῶν Κρητῶν βασιλέως. εὐλαβούμενος δὲ μητρυιᾶς ἐπιβουλὴν πέμπει ἐξ Ἀθηνῶν τὸν υἱὸν Ἱππόλυτον Τροιζηνίων ἄρχειν. ἦν γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν Πιτθέως Αἴθραν μητρῴα τις ἀρχὴ δεῦρο. Φαίδρα δὲ ἐρωτικῶς διατεθεῖσα τοῦ Ἱππολύτου, σφοδρῶς ἐπ' αὐτῷ τηκομένη τὸ μὲν πρῶτον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐν Ἀθήναις ἱδρύσατο τὸ νῦν Ἱππολύτειον καλούμενον. εἰς Τροιζῆνα δὲ ὕστερον παραγενομένη διενοεῖτο πείθειν τὸν νεανίσκον ὅπως αὐτῇ μιγείη. χαλεπῶς δ' ἐκείνου προςδεξαμένου τὸν λόγον λέγεται βοηθεῖσαν (Barnes. dedit φοβηθεῖσαν) αὐτὴν ἀντιστρέψαι τὴν αἰτίαν καὶ πρὸς Θησέα διαβάλλειν ὡς Ἱππολύτου πειρῶντος αὐτήν. Ὁ δὲ τριῶν, ὥς φασιν, αὐτῷ παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος εὐχῶν εἶναι ὁμολογήσαντος (sic recte Ahrens pro vulg. ὡμολόγησεν) ὅτι ἂν εὔξηται συντελέσειν, πιστεύσας τῇ Φαίδρᾳ μίαν τούτων ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ τὸν τοῦ παιδὸς ὄλεθρον. Ἐκεῖνον μὲν οὖν ὁμολόγουσι τὸ ἅρμα γυμνάζοντα παραφανέντος ἐξαίφνης ἀπὸ τῆς θαλάσσης ταύρου καὶ ταραχθέντων τῶν ἵππων ἑλκόμενον ἀποθανεῖν. τὴν δὲ Φαίδραν, φανερᾶς γενομένης τῆς διαβολῆς ἀπάγξασθαι. Ἡ δὲ ἱστορία παρ' Ἀσκληπιάδῃ. Ut haec ad Sophoclis fabulam narrata sint, tamen neque inde neque ex fragmentis, quae eius fuerit oeconomia, liquet.

I. (632.)

Stob. Ecl. Phys. (I, 5, 11. p. 172. ed. Heer.) I. p. 64. ed. Gaisf. Σοφοκλέους ἐκ Φαίδρας

Περιώσι' ἄφυκτά τε μήδεα
παντοδαπᾶν βουλᾶν ἀδαμαντίναις
ὑφαίνεται κερκίσιν αἶσα.

Quum etiam in optimo cod. Aug. lemma Σοφ. ἐκ Φαιδ. (Gaisfordo teste) reperiatur, non est cur hunc locum a Sophocle abiudicemus: videndum vero, ne id in sequentem cadat. Ceterum codex Aug. vs. 1. περὶ ὅσια φυκτά, vs. 2. παντοδαπάν βουλάν praebet.

II. (633.) *

Stob. Ecl. Phys. (I, 5, 13. p. 174. Heer.) I. p. 65. Gaisf. [Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ].

A. Ἔζης ἄρ' οὐδὲ γῆς ἔνερθ' ᾤχου θανών:
B. οὐ γὰρ πρὸ μοίρας ἡ τύχη βιάζεται.

Codd. Aug. Escur., item Cant. et Grot. locum ἀδέσποτον relinquunt. cod. Vat. vero illud lemma teste Heerenio in margine habet.

III. (634.)

Stob. Floril. XVII, 2. Σοφοκλέους Φαίδρᾳ.

Οὐ γὰρ δίκαιον, ἄνδρα γενναῖον φρένας
τέρπειν, ὅπου μὴ καὶ δίκαια τέρψεται.

Ad Phaedram referunt locum codd. Paris. A. et vet. Vindob. (teste

Gaisfordo Addend. ad Stob. Ecl. p. 864.) et Orio Anthologm. VI, 7. p. 49. ed. Schneidewin. vs. 2. sic exhibens: *ὅπου γε δίκαια τέρπεται*, punctis voci *δίκαια* suppositis. Hinc Schneidewinus correxit *ὅπου γε μὴ δίκ. τερ.*

IV. (635.)

Stob. XLIII, 5. *Σοφοκλέους Φαίδρᾳ.* (sic Paris. A. Vindob. l. c.)

Οὐ γάρ ποτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς πόλις,
ἐν ᾗ τὰ μὲν δίκαια καὶ τὰ σώφρονα
λάγδην πατεῖται, κωτίλος δ' ἀνὴρ λαβὼν
πανοῦργα χειροῖν κέντρα κηδεύει πόλιν.

Eundem locum omisso fabula nomine praebet schol. Luc. ad Lexiphan. T. II. p. 336. — Vindob. Voss. *γένοιντ' ἂν ἀσφαλεῖς πόλεις.* Paris. A. alterum *ἂν* omittit. — Vs. 4. Brunckius e cod. reg. *χερσὶ*, sed *χεροῖν* Vindob., *χειροῖν* reliqui. Schol. Lucian. *χερσὶν ἔργα κηδεύοι.*

V. (636.)

Stob. LXIII, 25. *Σοφοκλέους Φαίδρα.*

Ἔρως γὰρ ἄνδρας οὐ μόνους ἐπέρχεται
οὐδ' αὖ γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἄνω
ψυχὰς χαράσσει κἀπὶ πόντον ἔρχεται.
καὶ τόνδ' ἀπείργειν οὐδ' ὁ παγκρατὴς σθένει
Ζεύς, ἀλλ' ὑπείκει καὶ θέλων ἐγκλίνεται.

Ad Sophoclis Phaedram hos versus referunt optimi codd. Paris. A. et Vindob. (teste Gaisford. l. c. p. 884.), Euripidi vero tribuit Voss. et qui tres priores citavit Clem. Alex. Strom. VI, 2, 14. p. 745. P. In quibus quamvis etiam Valck. ad Hipp. 447 Sophoclei coloris detegere se nihil potuisse affirmaverit, non perspeximus tamen causam, cur optimorum librorum auctoritati fidem denegaremus. cf. Soph. Antig. 781. sqq. Trach. 441. sq. — Clem. vs. 1. *μόνον*, vs. 3. *ταράσσει.* — Ad sententiam cf. fgm. 708.

VI. (637.)

Stob. LXIX, 14. *Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ.* (sic Paris. A. Vind. l. c. p. 887.)

Οὔτω γυναικὸς οὐδὲν ἂν μεῖζον κακὸν
κακῆς ἀνὴρ κτήσαιτ' ἄν, οὐδὲ σώφρονος
κρεῖσσον· παθὼν δ' ἕκαστος ὧν τύχῃ λέγει.

Vs. 3. Malim *λέγοι.* — Sophoclem Hesiodi (Op. 700) sententiam expressisse monuit Brunckius.

VII. (638.)

Stob. LXXIV, 16. *Σοφοκλῆς ἐν Φαίδρᾳ.* (sic Paris. A. Vindob. l. c. p. 890.)

Σύγγνωτε κἀνάσχεσθε σιγῶσαι· τὸ γὰρ
γυναιξὶν αἰσχρὸν σὺν γυναικὶ δεῖ στέγειν.

Vs. 2. Paris. A. B. σὺν γυναικὶ δεῖ. Vindob. et reliqui ἐν γυναικὶ χρή (Vind. δεῖ). Grotius correxit ἐν γυναιξί, Ellendt. Lex. II. p. 761. σὺν γυναιξί. Ipse olim in κἂν γυναιξὶ incidi, nunc video locum facilius ac certius sic restitui posse: τὸ γὰρ γυναιξὶν αἰσχρὸν ὂν γυναικὶ δεῖ στέγειν.

VIII. (639.)

Stob. CV, 39. Σοφοκλέους Φαίδρα. (Paris. A.)

Τὸ δ' εὐτυχοῦντα πάντ' ἀριθμῆσαι βροτῶν,
οὐκ ἔστιν ὄντως ὅντιν' εὑρήσεις ἕνα.

Paris. A. B. εὐτυχοῦν. vs. 2. οὗτος pro ὄντως. Scriptura codd. quum sententiam non praeberet, Grotius correxit: τὸν δ' εὐτυχοῦντα πάντ' ἀριθμήσας βροτοὺς κτλ. Ellendt. Lex. II, p. 521. τὰ δ' εὐτυχοῦντα πάντ' ἀριθμῆσαι βρ. dicens τὰ πάντα εὐτυχοῦντα esse pro τὰ διὰ παντός. Sed cum Grotio τὸν δ' scribendum esse luculenter e vs. 2 apparet; ut autem simul verba ἀριθμῆσαι βροτῶν mutentur, minus est necessarium. Πάντα h. l. adverbii vice positum est. cf. Eur. fragm. 656. οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.

IX. (640.)

Stob. CVIII, 53. Σοφοκλέους Φαίδρα. (sic Paris. A. Vindob. l. c. p. 908.)

Αἴσχη μέν, ὦ γυναῖκες, οὐδ' ἂν εἷς φύγοι
βροτῶν ποθ', ᾧ καὶ Ζεὺς ἐφορμήσοι κακά.
νόσους δ' ἀνάγκη τὰς θεηλάτους φέρειν.

Vs. 2. vulg. ᾧ κε Ζεὺς ἐφορμήσῃ. Paris. A. ᾧ καὶ Ζεὺς ἐφορμήσοι. Vind. ᾧ καὶ Ζεὺς ἐφορμήσῃ. Brunckius correxit: ᾧ γε Ζεὺς ἐφορμήσοι. G. Hermannus (Incredibil. lib. I. p. 20. Opusc. IV. p. 361.): „quum non possit dubitari, quin respiciatur turpis amor, in quem inciderit Phaedra, iure statuendum est, coniunctivo potius utendum fuisse. Malum autem versus fulcrum καὶ credere suadet, Sophoclem scripsisse: οἷσι Ζεὺς ἐφορμήσῃ κακά.“ Priora probo, sed pro οἷσι malim ᾧπερ.

X. (641.)

Bekk. An. Gr. p. 338, 15. Bachm. An. Gr. I, p. 23, 27. Ἄγκυραι· ἐκ μεταφορᾶς αἱ ἀσφάλειαι. Σοφοκλῆς

Ἀλλ' εἰσὶ μητρὶ παῖδες ἄγκυραι βίου.

Locum huc referendum esse docent Hesych. v. ἄγκυραι. ἐκ μεταφορᾶς αἱ ἀσφάλειαι. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. et Suid. v. χαλάσω. De sententia cf. Pflugk. ad Eur. Hec. 80.

XI. (642.)

Hesych. Ἄγος, ἅγνισμα θυσίας. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. cf. Etym. M. p. 12, 26. 337, 9.

XII. (643.)

Etym. M. p. 19, 53. καὶ ἀελλάδες φωναὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Φαίδρᾳ. Sic Valckenarius (ad Eur. Hipp. 1201) vulgatam ἄελλαι, φωναὶ κτλ., quam Gaisfordus quoque retinuit, ex Etym. Leidens. correxit et verba de mugitu terrae dicta esse affirmavit. Illud probandum, hoc perquam dubium est.

XIII. (644.)

Hesych. Ἄκλεπτοι, οὐ παραλογιζόμενοι, ἀληθεῖς· Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. (Φαίδραις. cod.)

XIV. (645.)

Hesych. Ἀπέπτυσε λόγους, ἀπεμύξατο τοὺς λόγους, ἀντὶ τοῦ ἀπεστράφη. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. cf. Antig. 1217. et schol. ad h. l.

XV. (646.)

Hesych. Αὐτομόλως, προδοτικῶς. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ.

XVI. (647.)

Hesych. Ἀψεφὲς, ἀφρόντιστον. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. Idem sed omisso fabulae nomine est in Bekk. An. Gr. p. 476, 1. Bachm. An. I. p. 177, 7.

XVII. (648.)

Hesych. Κυλλαίνων (cod. κυλαίνων) κάτω. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ. τὰ ὦτα καταβαλὼν, ὅπερ (cod. ἅπερ) οἱ σαίνοντες (κύνες addit. Hemsterh.) ποιοῦσιν.

ἔσαιν᾽ ἐπ᾽ οὐρὰν ὦτα κυλλαίνων κάτω.

(ἔσται ἐπουρανῷτικυνθλάννων καὶ τὸ cod.) οἷον (Hom. Od. ρ', 302.) οὐρῇ μέν ῥ᾽ ὅγ᾽ ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω. Brunkius dedit: ἔσαινεν οὐρᾷ τὦτα κτλ.

XVIII. (649.)

Hesych. Μῶλυς, ὁ ἀμαθής. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ μεμωλυσμένη, παρειμένη. cf. Diog. Laert. VII, 170.

Welcker p. 400 praeterea huc refert fgm. 24, 26, 718, 722, 789, 707.

Φ Θ Ι Ω Τ Ι Δ Ε Σ.

Huius dramatis quodnam fuerit argumentum plane ignoramus: nam Welckeri sententiae id a *Peleo* non diversum esse dicentis obstare Aristotelis (Poet. 18.) verba: *τραγῳδία — — ἡ δὲ ἠθική, οἷον αἱ Φθιώτιδες καὶ ὁ Πηλεύς.* iam supra (ad *Pelei* argum.) monuimus. E titulo autem, quo haud dubie chorus significatur, argumentum ad Pelei historiam pertinuisse coniicias neque improbabilis est sententia, quam Ahrens proposuit, a dramate non alienam esse partem eorum, quae memoriae mandavit Apollod. III, 13, 1. sq. *Πηλεὺς δὲ εἰς Φθίαν φυγὼν πρὸς Εὐρυτίωνα τὸν Ἄκτορος καθαίρεται καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀντιγόνην καὶ τῆς χώρας τὴν τρίτην μοῖραν. καὶ γίνεται αὐτῷ θυγάτηρ Πολυδώρα, ἣν ἔγημε Βῶρος ὁ Περιήρους.* 2. *ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου μετ' Εὐρυτίωνος ἐλθών, προέμενος ἐπὶ τὸν σῦν ἀκόντιον Εὐρυτίωνος τυγχάνει καὶ κτείνει τοῦτον ἄκων. πάλιν μὲν οὖν ἐκ Φθίας φυγὼν εἰς Ἰωλκὸν πρὸς Ἄκαστον ἀφικνεῖται καὶ ὑπ' αὐτοῦ καθαίρεται.* 3. *ἀγωνίζεται δὲ καὶ τὸν ἐπὶ Πελίᾳ ἀγῶνα πρὸς Ἀταλάντην διαπαλαίσας. καὶ Ἀστυδάμεια, Ἀκάστου γυνή, Πηλέως ἐρασθεῖσα περὶ συνουσίας προσέπεμψεν αὐτῷ λόγους, μὴ δυναμένη δὲ πεῖσαι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πέμψασα ἔφη Πηλέα μέλλειν γαμεῖν Στερόπην τὴν Ἀκάστου θυγατέρα. καὶ τοῦτο ἐκείνη ἀκούσασα ἀγχόνην ἀνάπτει. Πηλέως δὲ πρὸς Ἄκασταν καταψεύδεται, λέγουσα ὑπ' αὐτοῦ περὶ συνουσίας πεπειρᾶσθαι. [ἃ] Ἄκαστος ἄκουσας κτεῖναι μὲν ὃν ἐκάθηρεν οὐκ ἠβουλήθη, ἄγει δὲ αὐτὸν ἐπὶ θήραν εἰς τὸ Πήλιον. ἔνθεν ἁμίλλης περὶ θήρας γενομένης Πηλεὺς μὲν οὖν, ὧν ἐχειροῦτο θηρίων, τὰς γλώσσας τούτων ἐκτέμνων εἰς πήραν ἐτίθει, οἱ δὲ μετὰ Ἀκάστου ταῦτα χειρούμενοι κατεγέλων ὡς μηδὲν τεθηρακότος τοῦ Πηλέως. ὁ δὲ τὰς γλώσσας παρασχόμενος ὅσας εἶχεν ἐκείνοις τοσαῦτα ἔφη τεθηρευκέναι. ἀποκοιμηθέντος [δὲ] αὐτοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ, ἀπολιπὼν Ἄκαστος καὶ τὴν μάχαιραν ἐν τῇ τῶν βοῶν κόπρῳ κρύψας ἐπανέρχεται, ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ ζητῶν τὴν μάχαιραν ὑπὸ τῶν Κενταύρων καταληφθεὶς ἔμελλεν ἀπόλλυσθαι. σώζεται δὲ ὑπὸ Χείρωνος. οὗτος καὶ τὴν μάχαιραν ἐκζητήσας δίδωσι.*

I. (650.)

Bekk. An. p. 128, 3. *Ἂν (συντάσσεται) παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελικοῖς. Σοφοκλῆς Φθιώτισιν·*

ἡ πατροκτόνος δίκη
κέκλητ' ἂν αὐτῷ.

II. (651.)

Ioann. Damasc. in Gaisfordi Append. ad Stob. Floril. T. IV. p. 35. p. 402. (Addend. ad Stob. Ecl. p. 727, 16.) *Σοφοκλέους Φθιωτίδων* (cod. *φοιωτ*$^{\delta}$).

Νέος πέφυκας· πολλὰ καὶ μαθεῖν σε δεῖ
καὶ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ διδάσκεσθαι μακρά.
ἀεί τι βούλου χρήσιμον προσμανθάνειν.

A. Nauckius (in Philol. IV. p. 541.) apte cum vs. 1. Menandri sent. monost. 373 contulit et vs. 3 seiungendum a reliquis videri monuit.

De Gellii loco a quibusdam huc relato vide fgm. 653.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ ΕΝ ΤΡΟΙΑΙ.

Huius fabulae argumentum tantum non e titulo divinari potest paucisque adumbratum est his Procli verbis: *ἰαθεὶς δὲ οὗτος* (sc. *ὁ Φιλοκτήτης*] *ὑπὸ Μαχάονος καὶ μονομαχήσας Ἀλεξάνδρῳ κτείνει. καὶ τὸν νεκρὸν ὑπὸ Μενελάου καταικισθέντα ἀνελόμενοι θάπτουσι οἱ Τρῶες.* Hinc Philoctetam concludas initio fabulae tetro vulnere vexatum acerbissimisque doloribus cruciatum spectatorum misericordiam movisse, deinde vero Machaonis arte sanatum et victorem e certamine cum Alexandro progressum cum sibi maximam gloriam comparasse tum summam Graecis Troiae tandem capiendae spem fecisse. Haud dubie enim in exordio oraculorum, quibus Ilium sine Herculis sagittis capi non posse edictum erat (cf. Soph. Phil. 1326-48. 1407—27. 197. 612. 841. 1344. Eur. fgm. 781. Paus. V, 13. 1, 22. Quint. Sm. IX, 3, 27.), pariter atque doli, quo Ulixes Philoctetam circumvenerat et in Graecorum castra traduxerat, mentio iniecta erat. Fragmenta pauciora supersunt, quam ut iudicium de fabulae oeconomia fieri possit: alienissimum vero eius argumentum a satyris fuisse vix erit, quin concessurus eorumque improbaturus sit sententiam, qui fabulam inter satyricas referri voluerunt.

I. (652.)

Stob. CXX, 7. *Σοφοκλέους Φιλοκτήτου.* (sic Paris. A.)

Ἀλλ' ἔσθ' ὁ θάνατος λοῖσθος ἰατρὸς νόσων.

Omisso fabulae nomine locum habet Mich. Apost. II, 52. c. (Arsen. III, 13.) p. 277. ed. Leutsch. Ad sententiam cf. Aesch. fgm. 246.

II. (653.)

Gell. N. A. XIII, 18. *Sed etiam ille versus non minus notus*

Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.

et in tragoedia Sophoclis scriptus est, cui nomen Φιλοκτήτης et in Bacchis (189.) *Euripidi.* Quum in nonnullis codd. esset *φυλετίδες,*

Casaubono auctore *Φθιώτιδες* correctum locusque ad istam fabulam relatus est, sed in opt. cod. est *Φιλοκτήτης*, in aliis codd. et vett. editt. *φυλοκτήτης* (sic).

III. (654.)

Priscian. XVIII, 20. *Βαρύνομαι τούτῳ καὶ τοῦτο. Σοφοκλῆς ἐν Φιλοκτήτῃ τῷ ἐν Τροίᾳ*

Ὀσμῆς μόνον ὡς μὴ βαρυνθήσεσθέ μου

ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ὀσμῆς. Sic Putschius. Cod. Monac. (teste Spengelio Varr. p. 615.) *Σοφ. Φιλ. τῷ ἐν Τροίᾳ „ὀσμῆς μου ὅπως μὴ βαρυνθήσεσθέ μου.* Inde Dindorfius hunc versum elicuit: *ὀσμῆς ὅπως μου μὴ βαρυνθήσεσθέ μου,* male, nam et iteratum *μου* offendit et *ὀσμῇ* vel *ὀσμὴν* scribendum esse docet ipse Priscianus. Rectius igitur Dobraeus (Add. ad Pors. Aristoph. p. 191.) correxit:

ὅπως μὲν ὀσμὴν μὴ βαρυνθήσεσθέ μου.

(mente addas: *φυλάξομαι.*) *ὀσμῆς* et *ὡς μὴ* varias eiusdem vocis *ὀσμῇ* vel *ὀσμὴν* scripturas esse bene monens. Hinc etiam facile scriptura *ὀσμῆς μόνον ὡς μὴ* originem ducere potuit. Krehlius vero (Vol. II. p. 180.) editt. Ald. Basil. secutus, quum locum in superstite Philocteta (vs. 890.) respici sibi persuasisset, male dedit: *Σοφοκλῆς ἐν Φιλοκτήτῃ „μὴ βαρύνθωσιν κακῇ ὀσμῇ πρὸ τοῦ δέοντος.* Sed et additamentum illud *τῷ ἐν Τροίᾳ* profecto non tale est, qualia originem ducere a librariis solent, et reliquarum vocum scripturae a versu in superstite Philocteta lecto ita discrepant, ut hunc dictum esse plane incredibile sit. — Brunckius dederat: *ὀσμῆς μόνον γ' ὡς μὴ κτλ.* Ahrens: *ὀσμῆς μὲν οὖν ὡς μὴ κτλ.*

IV. (655.)

Hesych. *Δράκοντα, τὸ κηρύκιον* (fort. *κηρύκειον*[53]). Legendum videtur *δράκοντε,* ut duo illi serpentes, quibus praeconis baculus insignitus fuit, significentur. cf. Suid. v. *κηρύκειον. ξύλον, ἔχον ἑκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπεπλεγμένους, καὶ ἀντιπροσώπους ἀλλήλοις κειμένους. ὅπερ εἰώθασι φέρειν οἱ κήρυκες μετ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτοὺς ἀδικεῖν, παρ' οὓς ἀπέρχονται. σύμβολον δὲ ἦν τὸ μὲν ὀρθὸν ξύλον τοῦ ὀρθοῦ λόγου. τὸ δὲ παρ' ἑκάτερον εἶδος τῶν ὄφεων τὰ ἀντιτασσόμενα στρατόπεδα. ὁ γὰρ ὀρθὸς λόγος δι' ἀμφοτέρων χωρεῖ.*

V. (656.)

Hesych. *Δρυοπαγῆ στόλον* (cod. *δρυοπαγήστολον.*), *τὸν πάσσαλον. Σοφοκλῆς Φιλοκτήτῃ.* Pro *στόλον* non opus est ut auctore Ellendtio (Lex. I. p. 450.) corrigatur *στύλον.* cf. Aristot. part. anim. 2, 14. gen. an. 3, 2.

VI. (657.)

Hesych. *Ζηλῶ, μακαρίζω. Σοφοκλῆς Φιλοκτήτῃ ἐν Τροίᾳ.*

---

[53]) Similiter *κηρύκιον* pro *κηρύκειον* legitur ap. Hesych. s. v. *κηρύκειον, σύνθημα φιλίας κτλ.* quod e Suida correxit Musurus.

VII. (658.)

Hesych. Ῥακτηρίοις κέντροισι, ἀντὶ τοῦ ταῖς κώπαις, διὰ τὸ ἀράττεσθαι. καὶ ἐν Φιλοκτήτῃ τῷ ἐν Τροίᾳ

μέλη βοῶν ἄναυδα καὶ ῥακτήρια.

ἀντὶ τοῦ ψοφώδη καὶ θορυβώδη. Prior locus ad quam fabulam referendus sit ignoramus.

Ad hanc fabulam, quam satyricam fuisse coniecit, Hermannus (Praef. ad Philoct. p. X) rettulit hunc Plutarchi (an seni ger. sit resp. 9. p. 789. A.) locum: ὥσπερ γὰρ ὁ γαμεῖν παρασκευαζόμενον γέροντα, ἐστεφανωμένον καὶ μυριζόμενον ἀποτρέπων, καὶ λέγων τὰ πρὸς τὸν Φιλοκτήτην

Τίς δ' ἄν σε νύμφη, τίς δὲ παρθένος νέα
δέξαιτ' ἄν; εὖ γ' οὖν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας.

οὐκ ἄτοπός ἐστι. καὶ γὰρ αὐτοὶ πολλὰ τοιαῦτα παίζουσιν εἰς ἑαυτοὺς

γαμῶ γέρων, εὖ οἶδα, (leg. ἐγᾦδα) καὶ τοῖς γείτοσιν.

Hunc iterum respexit Plut. vit. Sol. c. 20. — Eundem Musgravius ad Euripidis Philoctetam retulerat. Sed Matthiaeus (Eurip. Vol. IX. p. 289. sq.) eum legi in ulla tragoedia potuisse negavit, intellegere se non posse dicens, quomodo Philoctetes senex in tragoedia induci potuerit puellam in matrimonium ducturus, ideoque verba e Strattidis comici Philocteta ducta opinatur. In eadem fere sententia sunt Urlichius de Achaeo p. 37.), Welcker (Trag. p. 37.), Schneidewinus (Philol. IV. p. 662.). Quae etsi haud improbabilis est, tamen pertinaciter verba locum in tragoedia habere non potuisse haud quaquam contenderim, si quidem Philoctetae historiam a multis poetis tragicis et quidem a quibusdam in duabus fabulis repraesentatam, itaque necessarium fuisse considero, ut posteriores poetae tragici aliquantulum in ea novarent, ut spectatorum animos propensos sibi redderent. Idem sensisse videtur Meinekius (Poet. com. IV. p. 673.) quum locum inter anonymorum comic. fragm. nisi dubitans non receperit. Ac forsasse versus re vera e dramate satyrico fluxerunt, quamquam propterea animum non inducam, Euripidis vel Sophoclis Philoctetas inter fabulas satyricas referre.

Φ Ι Ν Ε Υ Σ.

De Phineo haec tradunt Schol. Apoll. Rhod. II. 177. ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται τὸν Φινέα περὶ τὸν Σαλμυδησσὸν κατοικῆσαι. ὁ δὲ Σαλμυδησσὸς ἐπὶ τῆς Θρᾴκης ἐστὶ κατὰ τὰ ἀριστερὰ εἰσπλέοντι τὸν Πόντον. cf. Apollod. I, 9, 24. (cuius verba ad Aeschyli Phineum apposuimus.) Asclepiad. ap. Schol. Hom. Od. XII, 99. Ἔχων γὰρ παῖδας ἐκ Κλε-

πάτρας τῆς Βορέου καὶ ἐπιγήμας Εὐρυτίαν δίδωσιν αὐτοὺς τῇ μητρυιᾷ διαβληθέντας πρὸς ἀναίρεσιν. Ζεὺς δὲ χαλεπήνας λέγει αὐτῷ, πότερον βούλεται ἀποθανεῖν ἢ τυφλὸς γενέσθαι. ὁ δὲ αἱρεῖται μὴ ὁρᾶν τὸν ἥλιον. ἀγανακτήσας δὲ ὁ Ἥλιος Ἀρπυίας ἐπιπέμπει αὐτῷ, αἵτινες, εἴποτε μέλλοι ἐσθίειν, τὰ βρώματα αὐτοῦ διέπρασσον ἐμβάλλουσαι φθοράν τινα. καὶ οὕτω Φθινεὺς ἐτιμωρεῖτο. Schol. Apoll. Rhod. I, 211. Φινεὺς δὲ Κλεοπάτραν τὴν Ὠρειθυίας πρώτην ἔγημεν. μετὰ ταῦτα δὲ Ἰδαίαν (Paris. cod. Εἰδυῖαν) τὴν Δαρδάνου. ἥτις ἀπεχθῶς ἔχουσα πρὸς τοὺς προγόνους, λέγω δὴ τοὺς ἀπὸ Κλεοπάτρας υἱοὺς, ἐπειρᾶτο τυφλῶσαι αὐτούς. οἱ δέ[φασιν], ὅτι ὁ πατὴρ ἐτύφλωσεν αὐτοὺς, διαβαλλούσης τῆς μητρυιᾶς πρὸς αὐτόν. Apollod. III, 15, 3. Κλεοπάτραν δ' ἔγημε Φινεὺς, ᾧ γίνονται παῖδες ἐξ αὐτῆς Πλήξιππος καὶ Πανδίων. ἔχων δὲ τούτους ἐκ Κλεοπάτρας παῖδας Ἰδαίαν ἐγάμει τὴν Δαρδάνου. κἀκείνη τῶν προγόνων πρὸς Φινέα φθορὰν καταψεύδεται, καὶ πιστεύσας Φινεὺς ἀμφοτέρους τυφλοῖ. παραπλέοντες δὲ οἱ Ἀργοναῦται σὺν Βορέᾳ κολάζονται αὐτόν. Famam illam, qua Phineus ipse liberos oculis privasse perhibetur, etiam Sophocles secutus est teste schol. Apoll. Rhod. II, 178. (fgm. I.) neque in alia fabula, quam in *Phineo* hoc fecisse potest, quum in Antig. 966—987, ubi Phinidarum historiam attigit, dirum illud facinus novercae tribuerit. Quod ex hac re poetam in diversis fabulis diversas narrationes secutum esse elucet, id multo magis e schol. Soph. testimonio (fgm. 592.) et inde liquet, quod et Phineus α' et β' citantur. Quum autem Phinidarum historiam etiam in *Tympanistis* tractatam esse e fgm. 592. 593. appareat, perquam probabilis est Welckeri (p. 330.) sententia ab altera Phineo coniicientis non differre Tympanistas. Hoc autem scholiastarum Sophoclis et Apollonii testimonia examinantibus nobis inter utramque fabulam intercessisse videtur discrimen. In *Phineo* Phinei uxor Idaea fuit, Dardani filia, quae quum privignos falso apud patrem accusasset, maritum commovit, ut filios occaecaret. Propter quod scelus Phineus haud dubie Zetae et Calaidi, qui cum Argonautis ad Thraciae oras appulerant, poenas dedit. In *Tympanistis* (*Phineo altera*) vero Sophocles ea, quae in Antig. l. c. paucis significavit, in ipsa scena repraesentasse videtur, nec dubitari potest, quin in hac fabula de Eidothea, non de Phineo supplicium sumtum sit. Praeterea in utroque dramate singula quaedam videntur immutata fuisse: v. c. filiorum nomina, de quibus omnino maxima fuit veterum scriptorum dissensio. Schol. Apoll. l. c. (fgm. I.) et ad II, 228. vocat eos Ὤρνιθον (Welck. corrigit Ὠρείθυιον) et Κράμβιν, ad II, 140. Φινέως παῖδες ἐκ μὲν Κλεοπάτρας Παρθένιος καὶ Κράμβις (Paris. Κρώμενος), Schol. Soph. l. c. (fgm. 592.) diversos auctores citans Πλήξιππος καὶ Πανδίων, Τηρύμβας καὶ Ἄσπονδος. Propter huius schol. testimonium non probabilis est Th. Bergkii coniectura in barbarica nominis Κράμβις forma haerentis, a schol. Apoll. non poetam Sophoclem, sed grammaticum, Apollonii interpretem, dictum esse. Ceterum illud Κράμβις videndum est ne ex Τηρύμβας decurtatum ac depravatum sit. In utraque fabula denique alius chorus introductus, et altera quidem, in qua Eidothea primas agebat partes, ab eo (Tympanistae) inscripta, altera vero, in qua Phineus ipse primarias tenebat, ab hoc appellata fuit. Sed quum Phineus etiam in Tympa-

nistis persona necessaria fuerit, hanc fabulam facile Phinei nomine inscribi potuisse ex iis intellegetur, quae p. 340. not. 35. disputavimus. Recte igitur Welcker Tympanistas et Phineum β', quae ab Hesychio citatur, unam eandemque fabulam fuisse dixerit.

I. (659.)

Schol. Apoll. Rhod. II, 178. Well. *Πηρωθῆναι δὲ λέγουσι τὸν Φινέα ὑπὸ Ἡλίου, ὅτι πολυχρόνιος εἵλετο μᾶλλον εἶναι ἢ βλέπειν. Ἔνιοι δὲ ἀπίθανον οἴονται, τοσαύτας γενεὰς ἐξηκέναι Φινέα, ὥστε τοῦ Φοίνικος ὄντα τὸν υἱὸν μέχρι τῶν Ἀργοναυτῶν διαρκέσαι, καὶ ἕτερον τοῦτόν φασι τὸν Φινέα, ἕβδομον ὄντα ἀπὸ Φοίνικος τὸν Ἀγήνορος, πρὸς ὃν ἀπήντησαν οἱ ἥρωες. πηρωθῆναι δὲ αὐτόν, ὅτι ἐπεβούλευσε Περσεῖ. Σοφοκλῆς δέ, ὅτι τοὺς ἐκ Κλεοπάτρας υἱοὺς ἐτύφλωσεν Ὤρυιθον καὶ Κράμβιν* (Paris. *Ὄαρθον καὶ Κράμβην.*) *πεισθεὶς διαβολαῖς Δίας* (leg. *Ἰδαίας*) *τῆς αὐτῶν μητρυιᾶς.*

II. (660.)

Aristoph. Plut. 635.

Ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται κόρας,
Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς χάριν.

Adnotat schol.: *ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος.* (Haec verba in cod. Venet. ad vs. 636. adscripta sunt, ut incertum sit, utrum unum an duos vs. ab Sophocle sumserit Aristophanes. Utriusque vs. manifesto tragicum esse colorem monuit Dindorfius, sed si posterior etiam Sophoclis fuit, certe cum altero coniunctus esse in Phineo non potuit.) — — *ἀντὶ τοῦ ἐπιτεταμένως ὁρᾷ. ἡ γὰρ ἐξ ἐπίτασιν δηλοῖ, ὡς τὸ* (Hom. Il. I, 486.) *ἐκ θυμοῦ φιλέων. ἢ μᾶλλον παίζων ἐπὶ στερήσεως λέγει.* — *ἔπαιξεν εἰπὼν ἐξωμμάτωται. τὸ γὰρ ἐξωμματῶσθαί ἐστι τὸ ἀποβεβληκέναι, ἢ τὸ ἐπιτεταμένως ὁρᾶν. ἡ γὰρ ἐξ κτλ.* ut supra. — *Ἄλλως. δέον εἰπεῖν, ἀνέβλεψε καὶ καθαροὺς ἔσχε τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξωμμάτωται εἶπε καὶ λελάμπρυνται. παίζων γὰρ ἐπαμφοτεριζούσας λέξεις ἔθηκεν. ἐξωμμάτωται γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμοὺς δύναται νοεῖσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφῃρέθη τὸ κάλυμμα. ὁμοίως δὲ καὶ λελάμπρυνται καὶ ἀντὶ τοῦ καθαροὺς ἔσχε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀντὶ τοῦ λεύκωμα ἐν αὐτοῖς ἔσχε.* (Iunt.) Recte monuerunt Valck. Diatr. p. 196. 197. Iacobs. Anim. ad Athen. p. 194. Sophoclem verbum *ἐξομματοῦν* manifesto *excaecandi* significatione posuisse velut Eur. fgm. 545. *ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.* Sed vellem iidem exposuissent, quo modo cum ea conveniat vox *λελάμπρυνται*: nam ineptum scholiastae interpretationem iam redarguit Hemsterhusius. Quod autem Ellendtius (Lex. p. 626.) in fabula sat. *λαμπρύνεσθαι* pro *ἐκκαθαίρεσθαι* s. *ἐκκορεῖσθαι*, *averri*, dici commode potuisse ait, nihil valet, quum neque ulla sit causa, cur Phineum (id quod Brunckius et Boeckhius fecerunt. cf. fgm. IV.) inter fabulas satyricas referamus, neque cur, etiamsi fuisset satyrica, voci isti eam, quam Ellendtius voluit, vim tribuamus. Nec sufficit ratio, qua G. Hermannus (in Zimmerm. Diar. Antiqu. n. 1835. n. 95.) locum explicari voluit dicens: quum Phineus vates fuerit, facile dici

de eo potuisse, caecum quidem esse eum, attamen optime cernere. Nam offendunt et *καὶ* et *κόρας*; exspectantur *καίτοι* vel simile quid et *φρένας*. Quae quum ita sint, Sophoclis versum ab Aristophane pro more suo paullulum immutatum esse suspicor (dubito an fuerit *κἀκλελάμπρυνται*), nisi forte vel soli codici Veneto fides habenda est, qui Sophocli vs. 2. assignat.

III. (661.)

Hesych. *Κηρίωμα* (cod. *κηρίομα*), *ὁμίλημα* (fort. *ὀμμάτων λήμη*). *ἔστι γὰρ τὸ κηρίον, ᾧ* (cod. *ὃν*) *προσεικάζει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν Φινειδῶν.* (cod. *φιν. δῶν*). Locum probabiliter huc rettulit Dobraeus.

IV. (662.)

Pollux. VII, 193. *τὸ δὲ τῶν καπήλων ἐργαστήριον καπηλεῖον εἰρήκασιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι, καὶ τὸ κωμῳδούμενον ἐν Σοφοκλέους Φινεῖ*

βλέφαρα κέκληταί γ' ὡς καπηλείου θύραι.

Cod. Paris. *δ'* et *θύρας*. Non erat huius vs. irridendi causa, si fabula, in qua lectus est, satyrica fuit.

V. (663.)

Athen. III. p. 119. C. *Σοφοκλῆς τ' ἐν Φινεῖ*

Νεκρὸς τάριχος εἰσορᾶν Αἰγύπτιος.

Locum bene sic intellexit Brunckius: Phineum, quum mori non posset, senectute confectum et corrugatum similem fere fuisse mortuo Aegyptiorum arte medicato, (cf. Apoll. Rhod. II, 200.), male autem haec iocose dicta esse opinatus est.

VI. (664.)

Steph. Byz. *Βόσπορος — Σοφοκλῆς δ' ἐν Φινεῖ πρώτῳ διὰ διφθόγγου τὴν πρὸ τέλους φησὶ τὸ κύριον* (*κτητικόν* Gavelius et Meinekius)

Οὐδ' ἂν τὸ Βοσπόρειον ἐν Σκύθαις ὕδωρ.

Idem praebet cod. Voss. Etym. in not. Gaisfordi ad Etym. M. p. 205, 47.

VII. (665.)

Hesych. *Ἀπενώτισαν. ἀπέστρεψαν τὰ νῶτα. Σοφοκλῆς Φινεῖ.*

VIII. (666.)

Hesych. *Ἀρτύμασι, τοῖς πρὸς τὴν θυσίαν εὐτρεπιζομένοις. Σοφοκλῆς φιμεῖ.* (ω superscr. supra φ et μ) Ita codex, unde *Φινεῖ β* eliciendum esse (cf. fgm. IX.) recte monuit Schowius. Numerus enim superscriptus erat ita, ut *β* (nonnunquam simillimum literae *μ*; cf. Bast. p. 708.) supra *ν* (in

Φινεῖ) positum esset; librarius autem illud *ν* falsum esse opinatus literam superscriptam, quae *μ* esse ei videbatur, in vocem intulit. — De voce *ἀρτύματα* cf. fgm. 630.

IX. (667.)

Hesych. *Ἀχάλκευτα τρύπανα. τὰ Φρύγια πυρεῖα. Σοφοκλῆς Φινεῖ β΄.* (cod. *φηνεὶ βω.*) — Hic et antecedens locus ad Tympanistas referendi videntur, si quidem recte Tympanistas et Phineum β΄ eandem fabulam fuisse diximus.

X. (668.)

Hesych. *Καταρράκτης.* cf. fgm. 353.

XI. (669.)

Eustath. p. 1496, 53. *Ἐν δὲ τῷ ῥητορικῷ λεξικῷ εὕρηνται καὶ μάστακες αἱ ἀκρίδες. καὶ λέγεται κεῖσθαι τοῦτο παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Φινεῖ.* Phot. p. 248, 18. *Μάστακας, τὰς ἀκρίδας. Σοφοκλῆς.* cf. Etym. M. p. 216, 10.

Φ Ο Ι Ν Ι Ξ.

Phoenicis argumentum iis contineri videtur quae tradit Apollod. III, 13, 8. *οὗτος* (sc. *Φοῖνιξ*) *ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη καταψευσαμένης φθορὰν Φθίας τῆς τοῦ πατρὸς παλλακίδος. Πηλεὺς δὲ αὐτὸν πρὸς Χείρωνα κομίσας ὑπ' ἐκείνου θεραπευθέντα τὰς ὄψεις βασιλέα κατέστησε Δολόπων.* cf. Hom. Il. I, 448. sq. Epigr. Cyzic. III. in Iacobs. Anth. T. XIII. p. 620. sq. quaeque etiam Euripides in fabula pariter inscripta tractavit. cf. Eur. Fragm. p. 413. sq. Egregie enim huic argumento convenit fgm. III. Sed tanta est fragmentorum penuria, ut nec de fabulae conformatione nec de ratione, qua Sophoclis et Euripidis Phoenices discrepuerint, iudicium facere queamus. Welckerum autem hanc fabulam a *Dolopibus* nisi titulo non differre dicentem errasse nobis videri supra (p. 243.) monuimus. Titulum fabulae Sophocleae affert Epictet. Diss. I, 28, 32.

I. (670.)

Athen. II. p. 70. A. *Κινάρα. ταύτην Σοφοκλῆς* (fragm. 324.) — *ἐν δὲ Φοίνικι* (*λέγει*) *κύναρον*

Κύναρος ἄκανθα πάντα πληθύει γύην.

Ex Epitome excerpsit Eustath. p. 1822, 17.

II. (671.)

Irenaeus ap. Socr. hist. eccl. III, 7. p. 176. *Εἰρηναῖος ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ κατὰ στοιχεῖον Ἀττικιστῇ βάρβαρον ἀποκαλεῖ τὴν λέξιν* (*ὑπό-*

στασις) μηδὲ γὰρ παρά τισι τῶν παλαιῶν εὑρῆσθαι, εἰ δέ που καὶ εὕρηται, μὴ τοῦτο σημαίνειν, ἐφ' ᾧ νῦν παραλαμβάνεται. παρὰ μὲν γὰρ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Φοίνικι ἐνέδραν σημαίνειν τὴν ὑπόστασιν, παρὰ δὲ Μενάνδρῳ (cf. Menand. ed. Mein. p. 160. sq.) τὰ καρυκεύματα. Hinc sua hausit Iul. Pollux Hist. Phys. p. 376. τὸ δὲ τῆς ὑποστάσεως (ὄνομα) σπανίως μὲν εἴρηται, ἐπὶ δὲ τοῦ νῦν σημαινομένου οὐχ εὕρηται ὅλως παρά τινι. παρὰ μὲν γὰρ Σοφοκλέους ἐπὶ τῆς ἐνέδρας εἴρηται, παρὰ δὲ Μενάνδρου ἐπὶ τρυγίας πίθου ἢ καρυκευμάτων.

III. (672.)

Eustath. p. 1088, 36. Φορβὰς γυνὴ παρὰ Σοφοκλεῖ, φασὶν, ἐν Φοίνικι ἡ πολλοῖς προσομιλοῦσα τροφῆς χάριν.

Φ Ρ Ι Ξ Ο Σ.

In Phrixo quid expresserit Sophocles plane incertum est. Haud improbabilis autem Welckeri (p. 318) est coniectura, quum Sophocles illud argumentum, quod Euripides in *Phrixo* tractavit, in *Athamante* tractasse videatur, huius fabulae summam iis comprehendi, quae tradidit Hygin. Poet. Astron. II, 20. „*Alii dicunt Crethea et Athamantem cum aliis pluribus Aeoli filios fuisse, nonnulli etiam Athamantis filium Salmonea, Aeoli nepotem dixerunt. Crethea autem habuisse Demodicen uxorem, quam alii Biadicen dixerunt. Hanc autem Phrixi Athamantis filii corpore inductam in amorem incidisse: neque ab eo, ut sibi copiam faceret, impetrare potuisse: itaque necessario coactam criminari eum ad Crethea coepisse, quod diceret ab eo vim sibi pene illatam, et horum similia mulierum consuetudine dixisse. Quo facto Crethea, ut uxoris amantem et regem decebat, permotum, Athamanti ut de eo supplicium sumeret persuasisse. Nubem autem intervenisse et ereptum Phrixum et Hellen eius sororem in arietem imposuisse, et per Hellespontum, quam longissime posset, profugere iussisse. Hellen decidisse et ibi debitum naturae reddidisse, et ex eius nomine Hellespontum appellatum. Phrixum Colchos pervenisse et, ut ante diximus, arietis interfecti pellem in templo fixisse; ipsum autem a Mercurio ad Athamantem esse reductum, qui patri eius satisfecerit, eum innocentia confisum profugisse.*“ cf Pind. Pyth. IV, 162. Quae schol. ad h. l. adnotat: ἐκακώθη γὰρ (Φρίξος) διὰ τὴν μητρυιὰν ἐρασθεῖσαν αὐτοῦ καὶ ἐπεβουλεύθη ὥστε φυγεῖν. Ταύτην δὲ ὁ Πίνδαρος ἐν ὕμνοις Δημοδίκην φησὶν .... Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀθάμαντι Νεφέλην. non obstant illi sententiae; manifesto enim scholiastes *Athamantem* et *Phrixum* inter se confudit: rem ex hac tradidit, nomina vero personae et fabulae ex illa sumsit. cf. Athamantis argum.

I. (673.)

Etym. Gud. p. 330, 43. *Κνυζῶ.* — *Σοφοκλῆς Φρίξῳ*

Κνυηδὸν ἐξέπραξαν κνυζούμενον.

Idem habet Etym. cod. Havn. 1971. Blochio teste ap. Gaisf., quam ob rem ille *Φρίξον* scribendum locumque ad Athamantem referendum esse ait. Male. Multo probabilius correxit Blomfieldus (Mus. crit. Cantabrig. I. p. 149. et Gloss. ad Aesch. Sept. 317.): *κνυηδὸν ἐξέκραξαν ὡς κνυζούμενοι.* Dobreus *ἐσπάραξαν.* Sed nescio an servata in extremis librorum scriptura corrigendum sit: *κνυηδὸν ἐξήραξά νιν κνυζούμενον.* cf. Aristoph. Nub. 1173. *κἀγὼ οὐκέτ' ἐξηνεσχόμην, ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι.* — Respicere ad h. l. videtur Etym. Paris. in Cram. An. Gr. Paris. IV. p. 73, 32. exhibens: *Φρίξω κνυιδόν.* (sic.)

II. (674.)

Steph. Byz. *Ἄστυ — προάστιος. οὕτω γὰρ καὶ τὸ θηλυκὸν εὑρίσκεται, προαστία γῆ, ἐν Φρίξῳ Σοφοκλέους*

Ὅρια κελεύθου τῆσδε γῆς προαστίας.

III. (675.)

Antiatticista Bekkeri p. 83, 23. *Ἀφελής. Σοφοκλῆς Φρίξῳ.* Vocem interpretatur Etym. M. p. 146, 14.

Φ Ρ Υ Γ Ε Σ.

Phrygum argumentum Welcker p. 135 ab eo non diversum fuisse statuit, quod Aeschylus in fabula pariter insignita tractaverit (cf. Aesch. Fragm. p. 123. sq.) neque sane in fragmentis inest, quod huic sententiae obstet. Verum etiam aliam rationem cogitari posse ad *Troili* argumentum monuimus. Ceterum videndum est, ne ad hanc fabulam referenda sint fragmenta, quae e *Priamo* citantur.

I. (676.)

Schol. ad Aesch. Prom. 435. *Σιωπῶσι παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὰ πρόσωπα ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους, ἢ διὰ τὴν συμφορὰν, ὡς ἡ Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ.* Brunckius, quum apud Schol. Aristoph. Ran. 911. legeretur: *ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενός ἐστι καὶ οὐκ ἀποκρινόμενος παρ' Αἰσχύλῳ ἐν δράματι ἐπιγραφομένῳ Φρυξὶν ἢ Ἕκτορος λύτροις. οὐδὲν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. — Ἄλλως. εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα ἢ Ἕκτορος λύτροις, ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν, ὃς μέχρι τριῶν ἡμερῶν*

οὐδὲν φθέγγεται." mutavit: ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Αἰσχύλου — — ὡς ἡ Νιόβη παρὰ τῷ αὐτῷ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. Sed violentam hanc mutationem esse iam ipsius scholiastae verba παρὰ τοῖς ποιηταῖς documento sunt. Nec sane est, cur rem a Sophocle alienam iudicemus.

II. (677.)

Stob. VIII, 5. Σοφοκλέους Φρυγῶν.

Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ κἀγαθούς, ὦ παῖ, φιλεῖ
Ἄρης συναιρεῖν· οἱ δὲ τῇ γλώσσῃ θρασεῖς
φεύγοντες ἄτας ἐκτός εἰσι τῶν κακῶν.
Ἄρης γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν λογίζεται.

Vs. 2. libri omnes συναίρειν praeter Paris. B. in quo ἐναίρειν manu sec. Valck. Diatr. p. 226. correxit ἀναιρεῖν et ad sententiam comparavit Phil. 436. sq. fgm. 520., sed facilior est correctio συναιρεῖν. cf. Trach. 884. — Vs. 4. A. Nauckius (in Philol. II. p. 640) pro λογίζεται coniicit ληΐζεται eamque coniecturam firmari dicit schol. Hom. Il. β. 833. ad verba φθισήνωρ Ἄρης adnotante: Ἄρης γὰρ οὐδένα τῶν κακῶν ληΐζεται, in quibus verbis restituendum sit οὐδέν. Sed equidem neque ullam perspicio mutandi causam, nam optimam sententiam praebent verba: οὐδὲν τῶν κακῶν λογίζεται, h. e. *ignavos nihil curat*, neque intellego, quid mutatione ista lucrari possimus. Simul vero miror Nauckium, quod ab scholiasta, cuius verba a Sophocleis diversissima sunt, poetae locum respici dixit. — Similes sententias congessit Valck. l. c.

Praeterea ad hanc fabulum refertur a Schoellio fgm. 713, a Welckero fgm. 730.

Χ Ρ Υ Σ Η Σ.

Sunt, qui (v. c. Ad. Schoellius Tetral. Trag. p. 231.) *Chrysen* et *Captivas* (Αἰχμαλωτίδας) fabulas nisi titulo non diversas fuisse putent et in *Captivas* vi quadam Chrysae nomen inferant (cf. fgm. 45.), sed, quamquam saepius pro fabularum titulis personarum in iis agentium nomina posita sint (cf. p. 174. sq.), tamen id in una eademque fabulae a multis scriptoribus citata factum esse non est credibile. Utcunque igitur de *Captivarum* argumento statuitur, haud dubie recte *Chrysen* ab ea distulisse dicemus. Cuius dramatis summam Naekius (Ind. lectt. Bonn. 1822. 23. p. VII. 1823. 24. p. V.) et Welcker (p. 210. sq.) probabiliter iis, quae Hygin. fab. CXX. CXXI. tradidit exhiberi et imitatione a Pacuvio in fabula eodem titulo inscripta

expressam esse affirmarunt.[54]) Hygini verba haec sunt: „*Occasione*[*m*] *Iphigenia nacta signo sublato cum fratre Oreste et Pylade in navem ascendit, ventoque secundo ad insulam Zminthum ad Chrysen sacerdotem Apollinis delati sunt. Agamemnon cum ad Troiam iret et*

---

[54]) Naekii et Welckeri sententia luculente eo firmatur, quod in Pacuvianae fabulae reliquiis (fgm. 18. ed. Both.) *Orestis* nomen legitur. Versum servavit Non. p. 475, 5. v. *opino* pro opinor. Pacuvius Chryse:

Inveni opino esse optumum, Orestes ut heres sit tamen.

Non perspexit Bothius fabulae argumentum. — Reliqua fragmenta haec sunt:

I. Varro L. L. VIII, 5, 100. Fest. p. 160. s. v. *verruncent.* Non. p. 74, 23. v. aberruncare et p. 507. v. moneris

Di monerint meliora, atque amentiam averruncassint tuam.

II. Varro L. L. V, 3, 7. Cic. de nat. Deor. II, 36, 91.

Hoc vide circum supraque, quod complexu continet
terram, nostri coelum memorant, Graii perhibent aethera.

III. Cic. de Div. I, 57, 131. Non. p. 246, 9. v. auscultare.

— Nam istis, qui linguam avium intellegunt,
Plusque ex alieno iecore sapiunt, quam ex suo,
Magis audiendum, quam auscultandum censeo.

IV. Cic. ibid.

Quidquid est hoc, omnia animat, format, alit, auget, creat,
Sepelit recipitque in sese (omnia), omniumque idem est pater,
Indidem eademque oriuntur de integro atque eodem occidunt.

V. Cic. Orat. 46, 155.

Cives antiqui amici maiorum meum,
Consilium socii, augurium atque extum interpretes,
Postquam prodigium horriferum, portentum pavos.

VI. Non. p. 467, 14. v. aucupavi.

Incipio saxum tentans scandere verticem
In summis, dein omnis partes prospectum aucupo.

VII. Fest. p. 343. s. v. specus.

Est sibi sub eo saxo penitus strata arena ingens specus.

VIII. Non. p. 144, 11. v. nigret.

Solisque exortu capessit candorem, occasu nigret.

IX. Non. p. 416, 1. v. vesci.

— Fugimus, qui arte hac vescimur.

X. Non. p. 74, 2. aiutamini. Donat. ad Terent. Adelph. prol. 16.

Adiutamini est defendite.

XI. Non. p. 409, 8. v. auguro.

Propemodum animus coniectura de errore eius augurat.

XII. Non. p. 445, 2. v. integrare, redintegrare.

Sed cesso inimicitiam integrare.

XIII. Non. p. 39, 32. v. *populare* significat populi amorem conciliare.

Atque, ut promeruit pater, mihi patriam populavit meam.

XIV. Non. p. 488, 12. v. flucti.

— — Interea loci
flucti flaccescunt, silescunt venti, mollitur mare.

XV. Non. p. 75, 11. v. adiugare.

Mater est terra, ea parit corpus, animam aether adiugat.

Achilles in Moesiam venit et Chryseidam Apollinis sacerdotis filiam adduxit eamque Agamemnoni dedit in coniugium. Quod cum Chryses ad Agamemnonem deprecandum venisset, ut sibi filiam redderet, non impetravit. Ob id Apollo exercitum eius fame prope totum consumpsit. Itaque Agamemnon Chryseida gravidam sacerdoti remisit. Quae cum diceret se ab eo intactam esse, suo tempore peperit Chrysen iuniorem et dixit se ab Apolline concepisse. Postea Chryses Thoanti eos cum reddere vellet, Chryses audiit senior, Agamemnonis Iphigeniam et Orestem filios esse, qui Chrysi filio (?) suo quid veri esset patefecit, eos fratres esse et Chrysen Agamemnonis filium esse. Tum Chryses, re cognita, cum Oreste fratre Thoantem interfecit, et inde Mycenas cum signo Dianae incolumes pervenerunt." Brunckius dramatis argumento non perspecto et titulum corruptum esse arbitratus fragmenta ad *Κρίσιν* satyricam rettulit.

I. (678.)

Schol. Arist. Vesp. 846. *ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος·) ἐν γὰρ ταῖς σπονδαῖς ἀφ' Ἑστίας ἄρχονται καὶ οὕτως ἐκ τῶν ἄλλων θεῶν. — ἔστι δὲ προοιμία, ἀφ' Ἑστίας ἄρχου· μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὰ ἱερὰ καθημένων. τῇ γὰρ Ἑστίᾳ τὰς ἀπαρχὰς ἔθος ἦν ποιεῖσθαι. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Χρύσῃ·*

ὦ πρῷρα λοιβῆς Ἑστία, κλύεις τάδε;

Verba *ὦ πρῷρα λοιβῆς Ἑστία* affert etiam schol. Pind. Nem. XI, 7 omisso fabulae nomine. De re cf. Meinek. Poet. com. I. p. 251.

II. (679.)

Schol. Aristoph. Ran. 191. *οἱ μὲν γὰρ κρεῶν, ὥς Ἀρίσταρχός φησιν, ἐπὶ τῶν σωμάτων λαμβάνεσθαι πολλάκις. καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ἐν Χρύσῃ*

τοιοῦτος ὢν ἄρξειε τοῦδε τοῦ κρέως.

XVI. Non. p. 484, 10. v. aesti pro aestus.

Aesti forte ex arido.

XVII. Priscian. VI. p. 710. P.

Ossum inhumatum aestuosam auram.

XIX. Fest. p. 216. v. redentruare. Non. p. 165, 19. v. redandruare.

— Promerendae gratiae
Simul cum videam Graios nil mediocriter
Redamtruare opibusque summis persequi.

XX. Non. p. 101, 27. v. deiugare. et p. 142, 32. v. memoriam.

Perque
Nostram egregiam unanimitatem, quam memoria deiugat.

XXI. Non. p. 508, 29. v. potestur.

Si qua potestur investigari via.

XXII. Non. v. certissent.

Atque eccos, unde certissent.

Quae adiicienda putavimus, ne quid desideraretur, quod ad cognoscendam Sophoclis fabulam aliquid valere posset.

Haesit in ea locutione Ellendtius Lex. I. p. 985. et cum Brunckio *Κρίσει* pro *Χρύσῃ* scribi maluit, sed recte hoc impugnavit Welcker p. 214. apteque comparavit Aesch. Ag. 72. *ἡμεῖς δ' ἀτίτᾳ σαρκὶ παλαιᾷ*. Sept. 604. *γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φέρει*. Eur. Phoen. 1300. e. a. l. — Cod. Rav. *ἄρξεις*, Flor. *ἄρξειε*, quod iure recepit Dindorfius.

III. (680.)

Ammon. p. 34. *παρ' Εὐριπίδῃ ἐσχάρα ἀντὶ βωμοῦ κεῖται* (fgm. 622.) — *καὶ Σοφοκλῆς ἐν Χρύσῃ*. Similia habet Eustath. ad Il. ζ. p. 1564, 30. sq. Sophoclis versum, ad quem haec pertineant, Fritzschius (de Aesch. Niob. p. 22.) sibi detexisse visus est in his Aristophanis (Av. 1232.) verbis: *πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς | φράσουσα θύειν τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς |*

μηλοσφαγεῖν τε βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις
κνισᾶν τ' ἀγυιάς.

quae sane, quum tragicum quendam colorem prae se ferant, sicut sequentia (vs. 1238. sq.) scholiastis testibus (cf. Soph. fgm. 819.), e tragoedia fluxisse probabile est.

IV. (681.)

Apollon. Lex. Hom. *Ἰουθάδος* — *τὰς γὰρ τῶν τριχῶν ῥίζας ἰουθοὺς λέγει Σοφοκλῆς ἐν Χρύσῃ*·

ἐγὼ μίαν μὲν ἐξιουθίζω τρίχα.

Lehrsius (de Aristarchi stud. Hom. p. 154) correxit: *ἐγὼ μέλαιναν ἐξ.*, sed equidem nescio an pro frequenti literarum *μ* et *β* confusione (cf. Bast. p. 708.) scribendum sit *ἐγὼ βίᾳ μὲν κτλ.* Similiter *μίαν* et *βίᾳ* confusa videntur in Aesch. fgm. 272. — Ad h. l. respexit Hesych. v. *Ἐξιουθίζω τρίχα*, *ἐκδίδωμι. ἔστι γὰρ ἴουθος ῥίζα τριχῶν ἢ ὑπερέχων* (leg. *τὸ ὑπερέχον*. Ellendt.). cf. Etym. M. p. 653, 17. *ἴουθος· ἡ πρώτη ἔκφυσις τῶν τριχῶν. ἀπὸ τοῦ εἰς τὸ ἄνω ἰέναι τὴν τρίχα, ὡς ἄνθος βλαστάνουσαν.*

Locum Pollucis (VI, 83.) quem Brunckius, Dindorfius, alii huc rettulerunt, inter incertarum fabularum reliquias (fgm. 951.) exhibuimus. Fritzschius huc porro pertinere dicit fragm. 819.

Ω Ρ Ε Ι Θ Υ Ι Α.

De Sophoclis *Orithyia* non plura, quam de Aeschylea scimus: itaque qua ratione poeta hoc argumentum tractaverit quibusque in rebus ab Aeschylo recesserit, dici nequit, quamquam etiam huc

quodammodo facit Ioannis Siceliotae locus, cui soli dramatis Sophoclei notitiam debemus. Cuius verba ad Aesch. fgm. 272. attulimus.

I. (682.)

Strabo VII, 3, 1. p. 295. Cor. οὐδὲ γὰρ εἴ τινα Σοφοκλῆς τραγῳδεῖ περὶ τῆς Ὠρειθυίας λέγων ὡς ἀναρπαγεῖσα ὑπὸ Βορέου κομισθείη

Ὑπέρ τε πόντον πάντ' ἐπ' ἔσχατα χθονὸς
νυκτός τε πηγὰς οὐρανοῦ τ' ἀναπτυχὰς
Φοίβου [τε] παλαιὸν κῆπον —

οὐδὲν ἂν εἴη πρὸς τὰ νῦν. — Dindorfius (Praef. ad Eur. El. 493) vs. 3. pro παλαιὸν scribi παλεὸν voluit, correctionem redarguit God. Herm. ad Oed. R. 1219, qui probabilius Φοίβου παλαιὸν eiecto τὲ scripsit. Recte autem Dindorfius versus ad hanc fabulam rettulit, quum a Brunckio ad Phineum referrentur.

Ad eandem Welcker p. 299. pertinere dicit fgm. 779.

INCERTARUM FABULARUM FRAGMENTA.

I. (683.)

Stob. Ecl. Phys. I, 3, 7. p. 106. ed. Heer. (p. 42. ed. Gaisf.) Menand. sent. monost. 251. Mich. Apost. VIII, 89, c. (Arsen. XXIX, 89.) p. 456. ed. Leutsch.

Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.

Sophoclis esse cognoscitur ex Theophilo ad Autolyc. p. 110. ed. Wolf. (p. 354. ed. Hag. Comit. 1742.)

II. (684.)

Stob. Ecl. I, 8, 1. p. 222. ed. Heer. (p. 82. ed. Gaisf.)

Πάντ' ἐκκαλύπτων ὁ χρόνος εἰς τὸ φῶς ἄγει.

Idem vs. legitur inter Menandri sent. monost. 459, ubi ἀνακαλύπτων est. Τὸ addidit Grotius.

III. (685.)

Stob. Ecl. I, 8, 18. p. 230. Heer. (p. 85. ed. Gaisf.)

Χρόνος αὖ χρόνος ἅμα κραταιᾷ
τερμοσύνᾳ βίον
πόλλ᾽ ἀνευρίσκει σοφὰ μαιομένοις.

Sic libri. — Grotius dedit: *ἅμα καρτερίᾳ καὶ μναμοσύνᾳ κτλ.* Brunckius: *Χρόνος αὖ μακρὸς ἅμα κραταιᾷ ἀχρημοσύνᾳ βίον πόλλ' ἂν εὑρίσκοι κτλ.* Heerenius omnia intacta reliquit, nisi quod *τλαμοσύνᾳ* scripsit, et coniungi *βίον* et *σοφὰ* iussit, ut sententia esset: „tempore et necessitate inventa ad vitam commodam spectantia suppeditari" *ἁ πενία τὰς τέχνας ἐγείρει.* Theocr. Id. XXI, 1.) Eandem sententiam Ellendtius (Lex. II. p. 966.) verbis inesse dicit, sed pro *τλαμοσύνα* corrigi *χρημοσύνᾳ* mavult. Nec aliter de sententia iudicat Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 78.), sed *ἀτεραμοσύνᾳ* scribi iubet, hanc vocem satis recte a poeta novatam esse dicens, nam ut *εὔφρων, εὐφρόσυνος, εὐφροσύνη* dicatur, eodem pacto ab *ἀτεράμων* fingi *ἀτεραμοσύνη.* Vereor autem, ne audacior quam verior haec coniectura sit, qua simul hiatus introducitur, ut praeferendam esse Ellendtii correctionem censeam.

IV. (686.)

Stob. Ecl. II, 1, 4. Vol. II. p. 6. ed. Heer. (p. 514. ed. Gaisf.)

Ἀλλ᾽ οὐ γὰρ ἂν τὰ θεῖα κρυπτόντων θεῶν
μάθοις ἄν, οὐδ᾽ εἰ πάντ᾽ ἐπεξέλθοις σκοπῶν.

Codd. Aug. Vat. Escur. *μάθῃς.*

V. (687.)

Stob. Floril. II, 18.

Σκαιοῖσι πολλοῖς εἷς σοφὸς διόλλυται.

Ad sententiam cf. Eur. Herc. fur. 191. Pflugk. Welcker p. 271 locum ad Epigonos refert.

VI. (688.)

Stob. III, 14.

Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τοὺς πονοῦντας ὠφελεῖν.

Locus deest in Paris. A. Sophocli tribuitur in Trincavelli libris.

VII. (689.)

Stob. III, 15.

Ἀλλ᾽ ἡ φρόνησις ἀγαθὴ θεὸς μέγας.

Deest in Paris. A. Sophocli tribuunt Arsen. et Trinc.

VIII. (690.)

Stob. IV, 1. Mich. Apost. II, 37. a. (Arsen. III, 1.) p. 273. ed. Leutsch.

Ἀλλ᾽ οἱ κακῶς πράσσοντες οὐ κωφοὶ μόνον,
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὁρῶντες εἰσορῶσι τἀμφανῆ.

Vs. 2. τάφανῆ. Paris. A. a manu pr. B. Trinc. et Apost.

IX. (691.)

Stob. IV, 5.

Ὡς δυσπέλαστον ἡ ἀμαθία κακόν.

Sic libri nisi quod ἡ in Paris. A. manu pr. abest. Grotius restituit: ὡς δυσπέλαστόν ἐστιν ἀμαθία κακόν. Egregie autem A. Nauckius (Aristoph. Byz. fgm. p. 301.) pro δυσπέλαστον corrigendum esse δυσπάλαιστον coniecit. Hinc scribendum

ὡς δυσπάλαιστόν ἐστιν ἀμαθία κακόν.

X. (692.)

Stob. IV, 17.

Ἡ δὲ μωρία
μάλιστ᾽ ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ.

Receptum erat hoc fgm. inter Euripidea (inc. 170. Dindorf.), sed opt. cod. Paris. id Sophocli tribuit.

XI. (693.)

Stob. V, 5. Mich. Apost. XIII, 77, b. (Arsen. XLI, 34.) p. 596. ed. Leutsch. Uterque sine lem.

Οὐκ ἔστ᾽ ἀπ᾽ ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλά.

Sophoclis esse apparet e Plut. de aud. poet. 8. p. 27. F.

XII. (694.)

Stob. V, 14.

Χαίρειν ἐπ᾽ αἰσχραῖς ἡδοναῖς οὐ χρή ποτε.

Vulg. δεῖ, sed χρὴ Paris. A. et Ioan. Damasc. Exc. (teste Gaisfordo Addend. ad Stob. Eclog. p. 814.), qui lemma exhibet Σοφοκλέους ἐξ Αἴαντος. Sed nihil huic tribuendum, nam praecedit Aiac. vs. 131.

XIII. (695.)

Stob. VIII, 11.

Οὐ τοῖς ἀθύμοις ἡ τύχη ξυλλαμβάνει.

XIV. (696.)

Stob. XIII, 9.

Αἰδὼς γὰρ ἐν κακοῖσιν οὐδὲν ὠφελεῖ.
ἡ γὰρ σιωπὴ τῷ λαλοῦντι σύμμαχος.

Ioan. Damascen. (teste Gaisfordo l. c. p. 844.) habet lemma Σοφίλου. — Eosdem versus Maximus (in edit. Stob. a MDCIX. Aurel. Allobrog.) Serm. XCIII, p. 154, 5 fragmento XVI annexos continuo ordine Sophoclis nomine addito exhibet. Vs. 1. habet etiam Mantiss. proverb. I, 5. Vol. II. p. 746. ed. Leutsch.) sine lem., vs. 2 e Sophocle Mich. Apost. VIII, 41, h. (Arsen. XXVIII, 28. p. 271. Walz.). p. 439. ed. Leutsch. Ad sententiam cf. Trach. 813. sq.

XV. (697.)

Stob. XVIII, 1.

Τί ταῦτ' ἐπαινεῖς; πᾶς γὰρ οἰνωθεὶς ἀνὴρ
ἥσσων μὲν ὀργῆς ἐστι, τοῦ δὲ νοῦ κενός·
φιλεῖ δὲ πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην
ἄκων ἀκούειν, οὓς ἑκὼν εἶπεν λόγους.

Libri omnes εἶπεν κακῶς, sed λόγους Paris. B. a manu sec. et sic, qui vs. 3. 4. citant, Plut. de inim. util. 5. p. 89. A. et Clem. Alex. Paed. II, 2, 24. p. 181. P. — Brunckius dedit ἅπερ ἑκὼν εἶπεν κακῶς. Huc etiam respexerunt Schol. Paris. Il. θ'. 472. in Cram. An. Paris. III. p. 228, 15. ἄψογον μὲν τὸ οἰνίζεσθαι, οὐκ ἐπαινετὸν δὲ τὸ οἰνοῦσθαι, μέθην γὰρ ἡ λέξις αἰνίττεται, ὡς δηλοῖ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ οἰνωθείς· τὸ δὲ οι ἀναύξητον τοῦ οἰνίζοντο καὶ ἑτέρων τινῶν, σημειῶδές ἐστι τοῖς παλαιοῖς. et Eustath. p. 692, 12. Welcker p. 236. locum ad Συνδείπνους refert.

XVI. (698.)

Stob. XXIV, 4. Maximus (in edit. Stobaei a. 1609. Aurel. Allobrog.) Serm. XCIII. p. 154, 5. Cf. fgm. 696.

Κλέπτων δ' ὅταν τις ἐμφανῶς ἐφευρεθῇ,
σιγᾶν ἀνάγκη, κἂν καλὸν φέρῃ στόμα.

XVII. (699.)

Stob. XXIV, 6.

Ἦ δεινὸν ἆρ' ἦν, ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὢν
αὑτῷ συνειδῇ.

Deest locus in Paris. A.

XVIII. (700.)

Stob. XXVIII, 1.

Ὅρκοισι γάρ τοι καὶ γυνὴ φεύγει πικρὰν
ὠδῖνα παίδων, ἀλλ' ἐπὴν λήξῃ κακοῦ,

ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δικτύοις ἁλίσκεται,
πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικωμένη.

Vs. 2. libri ἐπὰν, quod Hermanno duce (ad Eur. Herc. f. 1356.) in ἐπὴν mutavimus. Ellendtius (Lex. I. p. 633.) corrigi ἐπεὶ iubet, quod confirmari videtur locis OC. 1226. Ant. 1025.

XIX. (701.)

Stob. XXVIII, 5.

Ὅρκος γὰρ οὐδεὶς ἀνδρὶ φηλήτῃ βαρύς.

φηλήτῃ recte Paris. B. a manu sec., reliqui φιλήτῃ.

XX. (702.)

Stob. XLI, 3.

Μή μοι κρυφαῖον μηδὲν ἐξείπῃς ἔπος,
κλεῖθρον γὰρ οὐδέν· ὡς δ' ἂν εὐπετὲς λάβοις,
γλώσσης κρυφαῖον οὐδὲν οὐ διέρχεται.

Sic libri, nisi quod vs. 1. Paris. A. B. οὐδὲν habent. — Sed primum ferri vix potest forma κλεῖθρον, de qua vide quae disputavit Ellendt. Lex. I. p. 964. sq.; deinde vitii quid in sequentibus latere videtur, quippe quae aptam atque expeditam sententiam non praebeant. In iis primus haesit God. Hermannus (de part. ἂν lib. III. c. 12. Opusc. IV. p. 176.) corrigendum esse dicens: ὡς δ' ἂν εὐστεγὲς λάβῃς, *quamvis facile celatu acceperis.* Sed veri non est simile, eum, qui loquitur, quum de se ipso loquatur aliumque exhortetur, ne sibi secreta committat, deinde in universum verba fecisse; praeterea quaeritur, num εὐστεγὲς id, quod Hermannus vult, significare possit. Probabilius igitur correxisse videtur Ellendtius (Lex. II. p. 1013.) κλῆθρον γὰρ οὐδὲν, ὥστ' ἂν εὐπετὲς λάβοις.

XXI. (703.)

Stob. XLIII, 11.

Ὅπου γὰρ οἱ φύσαντες ἥσσωνται τέκνων,
οὐκ ἔστιν αὕτη σωφρόνων ἀνδρῶν πόλις.

Vs. 1. libri οἱ φυλάσσοντες, Grot. φυλακτῆρες, Salmas. πλάσαντες, Pierson. φύσαντες, quod probarunt Brunckius, Porso (Adv. p. 215.), Dindorfius, alii. Porso l. c. locum ad Scyrios referri vult.

XXII. (704.)

Stob. XLIII, 25.

Νόμοις ἕπεσθαι τοῖς ἐγχωρίοις καλόν.

Sic Stobaei codd., et, qui Menandro versum assignant, Mich. Apost. XII, 14, b. (Arsen. XXXVII, 31.) p. 545. ed. Leutsch. et Men. sent.

monost. 372. Grotius correxit τοῖσιν ἐγχώροις, Bentl. rectius τοῖς ἐπιχωρίοις. A Sophocle locum abiudicat Meinekius (ad Men. sent. l. c.) lemma ad versum ap. Stob. sequentem pertinere dicens, sine causa, ut equidem opinor.

XXIII. (705.)

Stob. XLV, 11.

Πολλῶν καλῶν δεῖ τῷ καλῶς τιμωμένῳ·
μικροῦ δ' ἀγῶνος οὐ μέγ' ἔρχεται κλέος.

Pro καλῶν Bamberger (Coniect. in poet. Brunsvig. 1841.) corrigi iussit πάλων, et ipse olim conieci ὅπλων (cf. Aesch. Sept. 18.), sed nunc collato fgm. 749 nihil mutandum esse intellexi. Sententia enim est: *multa laude s. virtute opus* etc.

XXIV. (706.)

Stob. LIV, 3. Mich. Apost. V, 56. b. (Arsen. XV, 27. p. 165. ed. Walz.) p. 349. ed. Leutsch.

Γνῶμαι πλέον κρατοῦσιν ἢ σθένος χερῶν.

Simillimum est Agathonis fgm. 24. (Poet. trag. fgm. Vol. III. p. 81.)

XXV. (707.)

Stob. LXII, 33. Apostol. VI, 51, a. (Arsen. XXII, 2.) p. 378. ed. Leutsch.

Εἰ σῶμα δοῦλον, ἀλλ' ὁ νοῦς ἐλεύθερος.

Malim κεἰ.

XXVI. (708.)

Stob. LXIII, 6.

Ὦ παῖδες, ἤ τοι Κύπρις οὐ Κύπρις μόνον,
ἀλλ' ἐστὶ πολλῶν ὀνομάτων ἐπώνυμος.
ἔστιν μὲν Ἅιδης, ἔστι δ' ἄφθιτος βία,
ἔστιν δὲ λύσσα μαινὰς, ἔστι δ' ἵμερος
ἄκρατος, ἔστ' οἰμωγμός. ἐν κείνῃ τὸ πᾶν
σπουδαῖον, ἡσυχαῖον, εἰς βίαν ἄγον.
ἐντήκεται γὰρ πνευμόνων ὅσοις ἔνι
ψυχή· τίς οὐχὶ τῆσδε τῆς θεοῦ βορά;
εἰσέρχεται μὲν ἰχθύων πλωτῷ γένει,
ἔνεστι δ' ἐν χέρσου τετρασκελεῖ γονῇ.
νωμᾷ δ' ἐν οἰωνοῖσι τοὐκείνης πτερὸν,
ἐν θηρσὶν, ἐν βροτοῖσιν, ἐν θεοῖς ἄνω.
τίν' οὐ παλαίουσ' ἐς τρὶς ἐκβάλλει θεῶν;
εἴ μοι θέμις, θέμις δὲ, τἀληθῆ λέγειν,

Διὸς τυραννεῖ πνευμόνων. ἄνευ δορὸς,
ἄνευ σιδήρου πάντα τοι συντέμνεται
Κύπρις τὰ θνητῶν καὶ θεῶν βουλεύματα.

Vs. 1 — 4 affert etiam Plut. Amator. XIII, 13. p. 757. A. eosque Euripidi tribuere videtur, nam praemisit iis nihil nisi verba καὶ πάλιν post Euripidis versum (fgm. 318. vs. 1.) pariter sine auctoris nomine citatum. Ac sane in iis potius Euripidis, quam Sophoclis scribendi genus agnoscere nobis videmur, quamquam in locis e sermonis continuitate ereptis iudicium facile falli potest. Plutarchus vero, quum e memoria versus citaret, eorum natura induci potuit, ut eos pro Euripideis exhiberet. Ceterum ex eo Stobaei scriptura πάντων pro πολλῶν correcta est. — Vs. 3. pro βία manifesto corrigendum est βίος, nam contrarium eius, quod praecessit (ἐστὶν μὲν Ἅιδης) exspectatur, quemadmodum etiam in sequentibus contraria copulantur. Praeterea βία propter verba (vs. 6.) εἰς βίαν ἄγον offendit. — Vs. 4. λύσσα μαινάς. Exempla huius dictionis similia collegit Porso ad Eur. Or. 223. — Vs. 5. κείνῃ. cod. Voss. ἐκείνῃ reliqui. — Vs. 7. πνευμόνων Paris. B. πλευμόνων reliqui. Brunckius male post ἔνι interpunxit et ψυχῇ cum reliquis coniunxit. Meinekius (Poet. com. IV. p. 660.) collat. Trach. 778. Aristoph. Ran. 474. pro ἐντήκεται corrigi ἀνθάπτεται iussit, sed non opus esse correctione patet e locis Trach. 463. El. 1303. ad quos cf. Wunderi adnot. — Vs. 8. τῆςδε omittit Paris. A. Deinde libri omnes habent βορός, quod Grotius emendavit. — Vs. 10. Paris. A. γένει pro γονῇ. — Vs. 13. cf. Aesch. Eum. 559. ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων et Stanl. ad h. l. — Vs. 14. Similiter locuti sunt Soph. Trach. 809. et Pers. Sat. I, 8. *ac si fas dicere, sed fas.* — Vs. 15. Brunckius post ἄνευ δορὸς interpunxit et haec verba cum antecedentibus coniunxit, male. — Welcker p. 397. hos vs. ad Phaedram rettulit: sed si vera haec sententia esset, Sophocles bis idem in eadem fabula dixisset. cf. fgm. 636. Si igitur Sophoclis sunt, vix in alio dramate quam in Phoenice locum habere potuerunt. Cum iis cf. Antig. 781. sqq.

XXVII. (709.)

Stob. LXVII, 5.

Τίς δ' οἶκος ἐν βροτοῖσιν ὠλβίσθη ποτὲ
γυναικὸς ἐσθλῆς χωρὶς ὀγκωθεὶς χλιδῇ;

Welcker p. 275. ad Epigonos refert.

XXVIII. (710.)

Stob. LXXIII, 54.

Κατ' ὀρφανὸν γὰρ οἶκον ἀνδρόφρων γυνή.

XXIX. (711.)

Stob. XCVI, 10.

Πενία δὲ τοῖς ἔχουσιν οὐ σμικρὰ νόσος.
[πενίας γὰρ οὐδείς ἐστι μείζων πολέμιος.]

In omnibus codd. est lemma *Σοφοκλέους*, sed Brunckius non hos, sed versus apud Stobaeum praecedentes

πενία δὲ συγκραθεῖσα δυσσεβεῖ τρόπῳ
ἄρδην ἀνεῖλε καὶ κατέστρεψεν βίον.

qui Diphilo in libris tribuuntur, Sophocli assignandos, illos contra Diphilo adscribendos esse dicit. Quae sententia sane habet quo commendetur, quum vs. *πενίας γὰρ κτλ.* a Sophocle profectus esse nullo pacto possit. At hic vs. omnino cum praecedente non cohaeret. Quid igitur? Manifesto duo diversa fragmenta, id quod saepius in Stobaeo factum, coaluerunt, quorum alterum Sophoclis, alterum nescio cuius poetae comici est. Hoc igitur uncis inclusimus. Ad vs. 1. cf. Eur. El. 376. *ἔχει νόσον πενία.*

XXX. (712.)

Stob. XCVIII, 1.

Ὦ θνητὸν ἀνδρῶν καὶ ταλαίπωρον γένος,
ὡς οὐδέν ἐσμεν, πλὴν σκιαῖς ἐοικότες
βάρος περισσὸν γῆς ἀναστρωφώμενοι.

Sophocli tribuit Trinc., in Paris. A. et Vindob. deest lemma. Vs. 1. habet etiam sine lem. Mich. Apost. XVIII, 58. (Arsen. 55, 56. p. 486. Walz.) p. 734. ed. Leutsch. Paris. A. Vindob. Apost. *θνητῶν — ἀναστρεφόμενοι.* Quod Gesner coniecit *ἀναστρωφώμενοι*, in Paris. B. repertum est. Brunckius dedit *σκιαῖσιν εἰκότες.* Vs. 2. Ad sententiam cf. Ai. 126. fgm. 16.

XXXI. (713.)

Stob. XCVIII, 43.

Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ κακῶν.

Convenire hunc vs. cum iis, quae Achilles Priamo dixerit apud Hom. Il. XXIV, 525. sq. itaque ad Phryges referendum videri monuit Ad. Schoellius (Tetral. Trag. I. p. 300. sq.)

XXXII. (714.)

Stob. CVIII, 51.

Στέργειν δὲ τἀκπεσόντα καὶ θέσθαι πρέπει
σοφὸν κυβευτὴν, ἀλλὰ μὴ στένειν τύχην.

κυβευτὴν Paris. A. Vindob. (ap. Gaisf. Add. ad Stob. Ecl. p. 908.) pro vulg. *κυβερνητήν* et sic Hesychius, qui v. *κυβευτὴν* vs. 2. sine poetae nomine affert. Ad sententiam cf. Plut. consol. ad Apollon.

22. p. 112. E. et Wyttenb. ad h. l. — Welcker. p. 196 locum ad Teucrum refert.

XXXIII. (715.)

Stob. CX, 14. Mich. Apost. VII, 1, d. (Arsen. 23, 13.) p. 393. ed. Leutsch.

Ἐλπὶς γὰρ ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς βροτῶν.

XXXIV. (715. b.) *

Stob. CXV, 15.

Σοφόν γέ τοί τι πρὸς τὸ βουλεύειν ἔχει
τὸ γῆρας, ὡς δὴ πόλλ' ἰδόν τε καὶ παθόν.

Ἔχει et παθὸν Gaisfordus e Paris. A. pro vulg. ἐστὶ et μαθὸν restituit. Cod. Voss. a m. pr. πέλει, a sec. illo extincto ἐστί. — Sophocli locum tribuunt Trincavelli codd. et vet. Vindob. (ap. Gaisf. Addend. ad Stob. Ecl. p. 910.), ex Antiphanis Philocteta affert Paris. A. Quum in versibus nihil insit, quod tragoediam dedeceat, dubitari de auctore potest. Ac fortasse originem debent Sophocli, ab Antiphane autem in usum suum conversi sunt. Nam eum nonnunquam Sophoclis tragoedias respexisse ipse testatur in *Rustico* ap. Athen. IX. p. 396. B. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀγροίκῳ·

καὶ πρῶτα μὲν
αἴρω ποθεινὴν μάζαν, ἣν φερέσβιος
Δηὼ βροτοῖσι χάρμα δωρεῖται φίλον.
ἔπειτα πνικτὰ τακερὰ μηκάδων μέλη,
χλόην καταμπέχοντα, σάρκα νεογενῆ.
B. τί λέγεις; A. τραγῳδίαν περαίνω Σοφοκλέους.

Pariter Soph. fgm. 551 imitatus esse videtur versu ap. Stob. XXI, 4. Ceterum quae in illis versibus Sophoclea sint, haud facile explores.

XXXV. (716.)

Stob. CXVII, 4.

Οὐκ ἔστι γῆρας τῶν σοφῶν, ἐν οἷς ὁ νοῦς
θείᾳ ξύνεστιν ἡμέρᾳ τεθραμμένος. —
προμηθία γὰρ κέρδος ἀνθρώποις μέγα.

Vs. 2. Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VIII.) corrigi θείᾳ ξύνεστιν, ἧς ἐρᾷ, τεθραμμένος et comparari Plato Phaedon. p. 84. A. sq. iubet; at vereor, ut haec emendatio sine Platonis loco intelligi queat. Locus autem omnino emendatione non indiget, sententia enim haec est: „sapientes non senescunt, si quidem iis mens inest cum ipsis diebus, quos deus iis concessit, nutrita atque aucta. In vs. 3, quem a reliquis seiungendum esse nemo non videt, libri προμήθεια, quod Grotius correxit. Cf. fgm. 289.

XXXVI. (717.)

Stob. CXVIII, 12.

Ὅστις δὲ θνητῶν θάνατον ὀρρωδεῖ λίαν,
μωρὸς πέφυκε· τῇ τύχῃ μέλει τάδε.
ὅταν δ' ὁ καιρὸς τοῦ θανεῖν ἐλθὼν τύχῃ,
οὐδ' ἂν πρὸς αὐλὰς Ζηνὸς ἐκφύγοι μολών.

Sophocli locum tribuit vet. cod. Vindob. (ap. Gaisf. Addend. ad Stob. Ecl. p. 912.) In Paris. A. locus, in reliquis lemma deest. — Vs. 3. libri ὅταν γὰρ κτλ. quod Grotius correxit. — Vs. 4. libri ἐκφύγῃ, quod emendavit Halmius Lect. Stob. p. 57.

XXXVII. (718.)

Stob. CXXI, 21. Mich. Apost. XIII, 10, e. (Arsen. XL, 19. XXVII, 80.) p. 572. ed. Leutsch.

Ὅστις γὰρ ἐν κακοῖσιν ἱμείρει βίου,
ἢ δειλός ἐστιν ἢ δυσάλγητος φρένας.

Welcker p. 401. ad Phaedram refert.

XXXVIII. (719. a. b.)

Ioan. Damascen. (in Gaisfordi Append. ad Stob. Floril. Vol. IV. p. 336, 29. Addend. ad Stob. Ecl. p. 718, 20.) sub *Sophili* nomine quattuor versus exhibet, quorum duo priores e Sophoclis OC. 806. petiti sunt. Probabiliter igitur Meinekius (Poet. com. III. p. 584.) coniecit, eos quoque, qui sequantur duos vs. Sophocli esse tribuendos. Sunt vero hi:

Ἐλευθέρα γὰρ γλῶσσα τῶν ἐλευθέρων.
Ἐλευθερία Διὸς ὄλβιον τέκος.

Priori loco Gaisfordus ὄλβον, altero ὄλβιον, in quod Meinekius coniectura inciderat, e cod. dedit. Lemma Σοφίλου fortasse eo exortum est, quod voces ὁ τοῦ, quemadmodum est apud Aelianum (fgm. 78). exciderunt.

XXXIX. (720.)

Ioan. Damascen. (ibid. Vol. IV. 398. in Addend. ad Stob. Ecl. p. 721, 16.)

Ἀμνήμονος γὰρ ἀνδρὸς ὄλλυται χάρις.

Gaisfordo teste in cod. est ὄλλυται, non ἀπόλλυται, quod vulgo edebatur quodque Brunckium commovebat, ut hunc versum Anaxandridi, Sophocli autem versum (apud Stobaeum) praecedentem „οὐχὶ παρὰ πολλοῖς ἡ χάρις τίκτει χάριν“ tribuendum esse censeret.

XL. (721.)

Ioan. Damascen. (ibid. Vol. IV. p. 400. ibid. p. 725, 5.)

Ἐπεὶ πέπρακται πᾶν τὸ τοῦ θεοῦ καλῶς,
χωρῶμεν ἤδη, παῖδες, εἰς τὰ τῶν σοφῶν
διδασκαλεῖα, μουσικῆς παιδεύματα.
προσλαμβάνειν δὲ δεῖ καθ' ἡμέραν ἀεί,
ἕως ἂν ἐξῇ μανθάνειν βελτίονα.
Παῖς δ' ὢν κακὸν μὲν δρᾶν τι προῖκ' ἐπίσταται,
αὐτὸς παρ' αὑτοῦ μανθάνων ἄνευ πόνου.
τὰ χρηστὰ δ', οὐδ' ἢν τὸν διδάσκαλον λάβῃ,
ἐμνημόνευσεν, ἀλλὰ κέκτηται μόλις.
ταῦτ' οὖν φυλαξώμεσθα καὶ μοχθητέον,
ὦ παῖδες, ὡς ἂν μήτ' ἀπαιδεύτων βροτῶν
δοκῶμεν εἶναι κἀποδημοῦντος πατρός.

Welcker, qui hunc locum (p. 270.) ad Epigonos refert, post ἤδη versum excidisse censet. — Vs. 4. προσμανθάνειν δὲ κτλ. Hirschig. (in Miscell. Philol. Traject. ad Rhen. 1849.) — Vs. 7. codd. παρ' αὐτῶν, quod correxerunt Guil. Schneider et Theod. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 79.) collat. Antig. 1177. Ai. 906. OR. 1237. Ad sententiam cf. fgm. 752. 763. — Vs. 8. cod. τὴν χρηστὰ δ' οὐδ' ἂν τὸν διδακτὸν λάβῃ, quod sic, ut supra scriptum, emendavit Brunckius. Sed διδάσκαλον λαμβάνειν nec recte dici nec aptam sententiam praebere mihi videtur; praeterea offendit articulus. Nescio igitur an eiusmodi quid in corruptis verbis lateat: τὰ χρηστὰ δ' οὐδ', ἢν ἐκ (vel πρὸς) διδασκάλου λάβῃ (sc. τὰ χρηστά.) Sententia enim haec est: „puer mala sua sponte facere scit, bona autem (praecepta) ne memoria quidem tenere solet, etiamsi ea a magistro accepit."

XLI. (722.)

Ioan. Damascen. (ib. Vol. IV. p. 436. Ibid. p. 772, 11.)

Τἀληθὲς αἰεὶ πλεῖστον ἰσχύει λόγου.

XLII. (723.)

Porphyr. de styge ap. Stob. Floril. CV, 57. Ἥ τε γὰρ αἴγειρος, ὥς φασιν ἄλλοι τε καὶ Πλούταρχος, φιλοπενθὴς καὶ ἀτελὴς πρὸς καρπογονίαν. Διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἔν τισί φησιν·

Οὐ χρή ποτ' ἀνθρώπων
μέγαν ὄλβον ἀποβλέψαι.
τανυφλοίου γὰρ ἰσαμέριος
ὅστις αἰγείρου βιοτὰν ἀποβάλλει.

Οστις ad ἀνθρώπων referendum esse recte vidit Ellendt. Lex. II.

p. 383, male autem hanc loci sententiam esse dixit: *unius diei vitam ille (homo) habet, qui populnae frondis similem vitam amittit h. e. tristem.* Rectius monuit Duentzer (in Philolog. III. p. 137.), poetam non divitias cum populo moriente comparasse, sed ad brevem huius arboris vitam in comparatione respexisse. Vertendum igitur est: „*noli unquam magnam hominum felicitatem intueri (admirari): quippe qui totidem dies* (h. e. *per aequale vitae tempus) atque procera populus durantes vitam amittant.*“ In verbis graecis offendit sane γὰρ, quum ὅστις per se significet *quippe qui.* cf. Ellendt. l. c. II. p. 385. Saepissime vero hanc particulam a librariis infersam esse constat. Itaque Duentzer eam eiecit nihil curans hiatum; praeterea ἁμερίων (haud dubie ex Antig. 790.) pro ἀνθρώπων scripsit, satis audacter. Fortasse pro γὰρ scribendum est δ'. Versus autem sic constituerim:

Οὐ χρή ποτ' ἀνθρώπων μέγαν
ὄλβον ἀποβλέψαι· ταννφλοίου γὰρ ἰσαμέριος ὅστις
αἰγείρου βιοτὰν ἀποβάλλει.

XLIII. (724.)

Porphyr. de antro nymphar. c. XVIII. Πηγαὶ δὲ καὶ νάματα οἰκεῖα ταῖς ὑδριάσι Νύμφαις, καὶ ἔτι γε μᾶλλον Νύμφαις ταῖς ψυχαῖς, ἃς ἰδίως μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, ἡδονῆς οὔσας ἐργαστικάς. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς οὐκ ἀνοικείως ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἔφη

Βομβεῖ δὲ νεκρῶν σμῆνος ἔρχεταί τ' ἄλῃ.

Codd. ἔρχεται τ' ἄλλη, quod Barnes. in ἄλλῃ δ' ἔρχεται mutavit. Probabilius autem ἄλῃ correxerunt Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 78.) Bamberger (Coniect. crit. p. 18.), Ellendtius (Lex. I. p. 66.) collat. Hom. Od. XI, 632. Eur. Or. 55. Med. 1282, nec opus igitur est Nauckii (Aristoph. Byz. p. 139. not. 27.) coniectura: βομβεῖν δὲ νεκρῶν σμῆνος ἄρχεται τέλη. — Bergkius locum propter fgm. 376 ad Μάντεις, Welcker. p. 237. ad Συνδείπνους rettulit.

XLIV. (725.)

Helladii Chrestom. p. 4. ed. Meurs. (Phot. Bibl. p. 530, a, 16. Bekk.) Ὅτι ὁ στίχος ὁ καὶ παροιμιαζόμενος

Ὅρκους ἐγὼ γυναικὸς εἰς ὕδωρ γράφω.

ἔστι μὲν Σοφοκλέους. τοῦτον δὲ παρῳδήσας ὁ Φιλωνίδης ἔφη „ὅρκους δὲ μοιχῶν εἰς τέφραν ἐγὼ γράφω.“ οἱ δὲ τὰς γυναῖκας σκώπτοντες φασὶν „ὅρκους ἐγὼ γυναικὸς εἰς οἶνον γράφω.“ Extremum versum, qui Xenarchi comici est, citat etiam Athen. X. p. 441. E. ubi ὅρκον. Ad Sophoclis locum respexit Macar. VI, 48. p. 194. ed. Leutsch. ὅρκους γυναικὸς εἰς ὕδωρ χρὴ (fort. χρεὼν) γράφειν. Σοφοκλέους αὕτη ἐστίν. cf. Meinek. Poet. com. III. p. 620.

XLV. (726.)

Athen. I. p. 33. C.

Ὦ γλῶσσα, σιγήσασα τὸν πολὺν χρόνον,
πῶς δῆτα τλήσει πρᾶγμ' ὑπεξελθεῖν τόδε;
ἡ τῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον,
ὑφ' ἧς τὸ κρυφθὲν ἐκφανεῖς ἀνάκτορον,

φησὶ Σοφοκλῆς. Welcker (p. 380.), qui hunc locum ad Tereum referri iubet, dedit vs. 4. ἀνακτόρων, recte, ut mihi videtur.

XLVII. (727.)

Athen. II. p. 39. F. Σοφοκλῆς δέ φησι

τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον.

Οἱ δ' ἄλλοι ποιηταί φασι τὸν οἶνον „εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης." — Initio nescio an exciderit ἐστιν, versusque in dramate sat. locum habuerit.

XLVII. (728.)

Athen. II. p. 68. B. de vocis ἀρτύματα usu allatis Sophoclis (fgm. 630.), Aeschyli (fgm. 302.), Theopompi testimoniis pergit: τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ

Ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς.

Falso haec verba ad *Phaeaces* relata esse suo loco (cf. fgm. 630.) ostendimus. Manifesto in dramate satyrico locum habuerunt, nisi forte corruptela in poetae nomine latet, ut comico potius assignanda sint. In ea sententia fuit etiam Valckenarius (apud Brunckium), sed quod is coniecit, fuisse apud Athenaeum: παρὰ Σοφ(ίλῳ ἐν Ἀνδρ)οκλεῖ, quod per compendium scriptum Epitomes auctorem fefellerit, minus est credibile: satis erat coniecisse παρὰ Σοφίλῳ, nam saepius Sophili et Sophoclis nomina confusa sunt.

XLVIII. (729. a. b.)

Athen. III. p. 99. D. et ex eo Eustath. p. 1944, 26. καὶ Σοφοκλῆς δέ που ὁ ποιητὴς τὸν φύλακα μοχλόν που ὠνόμασεν ἐν τούτοις

Θάρσει, μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός.

κἂν ἄλλοις δὲ τὴν ἄγκυραν ἰσχάδα κέκληκε διὰ τὸ κατέχειν τὴν ναῦν

Ναῦται δ' ἐμηρύσαντο νηὸς ἰσχάδα.

Vocem ἰσχάδα eadem vi posuit Lucian. Lexiphan. 15.

XLIX. (730.)

Athen. VII. p. 277. B. Πολλῶν οὖν ὄντων τῶν ἰχθύων, οὓς κατὰ τὰς ἑκάστας ὥρας ἐνδαινύμεθα, ὦ — κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέα

Χορὸς δ' ἀναύδων ἰχθύων ἐπεῤῥόθει,
σαίνουσιν οὐραίοισι.

οὐ τὴν κεκτημένην, ἀλλὰ τὰς λοπάδας. Alter igitur Sophoclis versus fuit:

σαίνουσιν οὐραίοισι τὴν κεκτημένην.

Vs. 1. affert etiam Clem. Alex. Strom. VI, 11, 94. p. 781. P. ex tragoedia, male vero *ἐπεῤῥέθη* praebet. Ad eum Etymologi locum (fgm. 957.) referendum et *μύνδων* pro *ἀναύδων* corrigendum esse haud improbabiliter coniecit Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 34.). — Brunckius dedit *σαίνοντες* locumque in Achillis Amatoribus locum habuisse censuit, ubi Peleus narraverit, quo modo Thetide per vim potitus esset; Welcker p. 136. vero eum ad arma, quae Thetis Achilli tradiderit, pertinere et ad Phryges referendum esse dicit. — Cum h. l. Athenaeus ipse contulit Achaei fgm. 25. (Vol. III. p. 64.).

L. (731.)

Athen. X. p. 428. A. *Σοφοκλῆς δ' ἐν * * σατυρικῷ*

Τὸ πίνειν πρὸς βίαν
ἴσον κακὸν πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ.

Fabulae nomen similiter excidit in fgm. 342. 887. Aesch. fgm. 409.

LI. (732.)

Athen, X. p. 433. E. *τὸ δίψος γὰρ πᾶσιν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν ἐμποιεῖ τῆς περιττῆς ἀπολαυσέως. διὸ καὶ ὁ Σοφοκλῆς φησι·*

Διψῶντι γάρ τοι πάντα προσφέρων σοφὰ
οὐκ ἂν πλέον τέρψειας ἢ πιεῖν διδούς.

Libri *μὴ πιεῖν,* quod in *ἢ πιεῖν* mutavit Casaubonus; sed *ἢ 'μπιεῖν* maluit Porso ad Aristoph. Pac. 1140. (p. 165. ed. Lips.) collat. Eur. Cycl. 336., quod probat Fritzschius ad Aristoph. Thesm. 1130.

LII. (733.)

Athen. XI. p. 783. F. (p. 1041. ed. Dindf.) *λέγουσι δὲ καὶ πρόχουν ἄρυστιν. Σοφοκλῆς*

Κακῶς σὺ, πρὸς θεῶν ὀλουμένη,
ἣ τὰς ἀρύστεις ὧδ' ἔχουσ' ἐκώμασας.

cf. Hesych. *Ἀρύστεις· τὰς ἀπνευστὶ πόσεις. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἀρυστῆρας καὶ ἀρυστίχους ἐκάλουν.*

LIII. (734.) *

Athen. XIII. p. 592. A. B. *Σοφοκλῆς δ' ὁ τραγῳδιοποιὸς ἤδη γέρων ὢν ἠράσθη Θεωρίδος τῆς ἑταίρας. — — τῆς δὲ Θεωρίδος μνημονεύει λέγων ἔν τινι στασίμῳ οὕτως*

φίλη γὰρ ἡ Θεωρίς.

Quum Sophoclem meretricis mentionem in tragoedia fecisse verisimile non sit, Welcker p. 304. iocatum quidem esse Athenaeum dixit illa tradentem, re vera autem Sophoclem Theoridis meminisse, neque vero scorti, sed eius deae, quae ab Aristophane Θεωρία appellata sit: hanc enim in *Triptolemo* simul cum Dape, Auctumno, Pace, aliis commemoratam esse videri. cf. fgm. 563. Sed vereor, ut vir doctissimus hoc cuiquam persuadeat. Quo modo autem se habuerit res, vix explorari poterit, quum de paucis verbis e sermonis continuitate ereptis recte iudicare difficillimum sit. Si Aeschyli (Sept. 840.) verba τὰν ἄστονον, μελάγκροκον ναύστολον θεωρίδα respicio, non plane negaverim, simile quid a Sophocle proferri potuisse; quamquam credibilius esse mihi videtur, praecipue si verba, quae apud Athenaeum illa excipiunt, considero, totam rem e comoedia fluxisse, sed ab eo scriptore, ex quo Athenaeus sua hausit (Hegesandro Delpho, ut videtur), narratam esse fonte non nominato. Nescio igitur an verba φίλη γὰρ ἡ Θεωρὶς Sophoclis fuerint in aliqua comoedia introducti.

LIV. (735.)

Athen. XV. p. 688. A. praemissis Hom. Il. κ', 93—95. pergit: καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ τὰς ἀπολελυμένας τοῦ φόβου πεποίηκε λέγουσας

Θυμῷ δ' οὔτι φαιδρὰ χορεύει
τάρβους θυγάτηρ.

Οὔτις Epitome. — Dindorf. coniecit οὔτοι, Brunckius οὐκέτι. Ellendtio (Lex. II. p. 889.) θυμῷ τάρβους significare videtur ἐν θυμῷ ταρβοῦσα, quod credat, qui poterit. Bamberger (Coniect. crit. in poet. gr. Brunsvig. 1841.) et Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VIII.) coniecerunt: θυμῷ δ' ἐλπὶς κτλ. collat. Aesch. Sept. 206. Alcman. ap. Plut. p. 318. A.", quibus exemplis addi potest Soph. OR. 158. At vero quomodo spes timoris filia recte dici potuerit, non dispicio: itaque nescio an sic locus sit restituendus; ut scribatur: θυμῷ δ' αὖτις κτλ. et καρδία (κραδία) vel similem vocem excidisse statuatur: nam cor, quum pariter metu atque spe commoveatur, iure dici potuit *pavoris filia*. Chorus Athenaeo teste significavit, laetitiam esse reversam. Ad sententiam cf. Aesch. Choeph. 167. ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ. Suppl. 785. Prom. 881. e. a. Welcker. p. 231. locum ad Nausicaam refert.

LV. (736.)

Clem. Alex. Paed. III, 11, 53. p. 286. P. Ἀβροδίαιτον ἐπονειδίζων νεανίαν ὁ Σοφοκλῆς λέγει

Γυναικομίμοις ἐμπρεπεῖς ἐσθήμασι.

Welcker. p. 236. versum ad Συνδείπνους refert, Bergkius vero (ap. Welck. p. 1533.) collat. Eur. fgm. 195. Euripidi tribuit, haud probabiliter.

KVI. (737.)

Clem. Alex. Strom. V, 4, 24. p. 659. P. Σοφοκλῆς

καὶ τὸν θεὸν τοιοῦτον ἐξεπίσταμαι,
σοφοῖς μὲν αἰνικτῆρα θεσφάτων ἀεί,
σκαιοῖς δὲ φαῦλον κἂν βραχεῖ διδάσκαλον.

τὸ φαῦλον ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ τάσσων. — Vs. 2. 3. habet etiam Plut. de Pyth. orac. 25. p. 406. F. — De usu vocis φαῦλος, propter quem locus a Clemente citatur, cf. Eur. fgm. 477.

LVII — LIX. (738. a. b. c.)

Clem. Alex. Strom. V, 14, 12. p. 716. P. et hinc Euseb. P. E. p. 680.

Τὴν τοῦδε γάρ τοι Ζεὺς ἔγημε μητέρα,
οὐ χρυσόμορφος, οὐδ᾽ ἐπημφιεσμένος
πτίλον κύκνειον, ὡς κόρην Πλευρωνίαν
ὑπημβρύωσεν· ἀλλ᾽ ὁλοσχερὴς ἀνήρ.

εἶτ᾽ αὖ ἐπελθὼν καὶ δὴ ἐπήγαγεν

ταχὺς δὲ βαθμοῖς νυμφικοῖς ἐπεστάθη
ὁ μοιχὸς —

ἀφ᾽ οἷς φανερώτερον τὴν ἀκρασίαν τοῦ μυθοποιουμένου Διὸς ὧδέ πως ἐκδιηγεῖται

ὁ δ᾽ οὔτε δαιτὸς οὔτε χέρνιβος θιγὼν
πρὸς λέκτρον ᾔει καρδίαν ὠδαγμένος.
ὅλην δ᾽ ἐκείνην εὐφρόνην ἐθρύπτετο.

Meinekius (Poet. com. III. p. 315. not.) fgm. II et III copulari iussit omissis verbis ὁ μοιχός, quippe quae Clemens de suo adiecerit. Sed cf. fgm. 767. Porso (ad Eur. Med. 284.) primus, quod sciam, haesit in vocabulis ἐπημφιεσμένος, πτίλον, ὑπημβρύωσεν, ὁλοσχερής, ἐθρύπτετο (quod Eusebius pro ἐθρύπτετο, manifesta glossa,) praebet, sed haec omnia in dramate satyrico locum habere non negavit, in qua sententia etiam Brunckius fuit, qui versus, quum in iis non de alius cuiusdam, quam de Herculis natalibus furtivoque Iovis cum Alcumena concubitu agatur, ex *Hercule ad Taenarum* derivatos esse dixit. Dubitationem vero nuper de versuum auctore movit L. Dindorfius in H. Stephano Thesaur. Paris. Vol. II. p. 216. eos ex eadem fabrica prodisse dicens, ex qua fluxerint versus ab eodem Clemente (Strom. V, 14, 114. p. 717.) et Iustino Mart. (de Monach. p. 38. et ad Graec. cohort. p. 10. ed. Hag. Comit. 1742.) servati. cf. Bentl. Epist. ad Mill. p. 12. sq. Brunck. Soph. Fragm. inc. LI. Boeckh. Trag. Princ. p. 146. sq. Sed multum interest inter hos et illos, quos equidem a fabula quadam satyrica Sophoclis non alienos iudicaverim. Cf. fgm. 767.

LX. (739.)

Plut. vit. Timol. 36. p. 253. — τῶν δὲ Τιμολέοντος ἔργων ἔξω λόγου θεμένοις τὴν περὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνάγκην οὐδέν ἐστιν, ᾧ μὴ τὰ τοῦ Σοφοκλέους, ὥς φησι Τίμαιος, ἐπιφωνεῖν ἔπρεπεν·

Ὦ θεοί, τίς ἄρα Κύπρις ἢ τίς Ἵμερος
τοῦδε ξυνήψατο;

Meinek. Hist. crit. com. p. 430. et Welck. Trag. p. 1100. correxerunt ξυνήψατ' αὐτοῦ. — In quibusdam codd. pro Σοφοκλέους est Τιμοκλέους (cf. Athen. IX. p. 407. D.), sed vide quae de hoc loco disputavimus in Vol. III. p. 168.

LXI. (740.)

Plut. vit. Pomp. 78. fin. — ἐκ τῆς ἁλιάδος μεταστραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν εἶπε Σοφοκλέους ἰαμβεῖα

Ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται,
κείνου 'στι δοῦλος, κἂν ἐλεύθερος μόλῃ.

Eosdem vs. afferunt Plut. de aud. poet. 12. p. 33. D. Appian. de bell. civ. II, 85. Macar. VI, 50. p. 194. ed. Leutsch. Mich. Apost. XIII, 8. p. 571. ed. Leutsch. — Welcker. p. 429. p. 6. iis Euripidem tecte carpi censet, quippe qui ad Archelaum se contulerit.

LXII. (741.)

Plut. vit. Alex. 7. p. 667. fin. ὡς μείζονος οὔσης πραγματείας καὶ κατὰ τὸν Σοφοκλέα

Πολλῶν χαλινῶν ἔργον οἰάκων θ' ἅμα.

LXIII. (742.)

Plut. vit. Artoxerx. 28. p. 1025. fin. καθόλου μὲν οὖν ἴσως τὸ Σοφόκλειον

Ταχεῖα πειθὼ τῶν κακῶν ὁδοιπορεῖ.

λεία γάρ τις ἡ πορεία καὶ κατάντης ἐπὶ τὸ βουλόμενον.

LXIV. (743.)

Plut. de aud. poet. 1. fin. p. 16. A.

Ἔργου δὲ παντὸς ἤν τις ἄρχηται καλῶς,
καὶ τὰς τελευτὰς εἰκός ἐσθ' οὕτως ἔχειν.

κατὰ τὸν Σοφοκλέα. — Cum his vs. A. Nauckius (in Philol. IV. p. 541.) apte comparavit Antiphont. ap. Ioan. Damasc. in Gaisfordi Append. ad Stob. Floril. Vol. IV. p. 37. (Addend. ad Stob. Ecl. p. 730, 39.) πρῶτον μὲν οἶμαι τῶν ἐν οὐρανοῖς (leg. ἀνθρώποις. Nauck. et Gaisf. extr. l.) ἐστὶ παίδευσις· ὅταν γάρ τις πράγματος κἂν ὁτουοῦν τὴν ἀρχὴν

ποιήσηται, εἰκὸς καὶ τὴν τελευτὴν ὀρθῶς γίγνεσθαι. καὶ γὰρ τῇ γῇ οἷον ἄν τις τὸ σπέρμα ἐναρόσῃ, τοιαῦτα καὶ τὰ ἔκφορα (*ἐκφόρια* Nauck.) *δεῖ προσδοκᾶν. καὶ ἐν νέῳ σώματι ὅταν τις τὴν παίδευσιν γενναίαν ἐναρόσῃ, ζῇ τοῦτο καὶ θάλλει διὰ παντὸς τοῦ βίου, καὶ αὐτὸ οὔτε ὄμβρος οὔτε ἀνομβρία ἀφαιρεῖται.* In quibus Nauckius an huiuscemodi versus lateant dubitat:

τῇ γῇ γὰρ οἷον ἐναρόσει τὸ σπέρμα τις,
τοιαῦτα καὶ δεῖ προσδοκᾶν (*φορήματα*).

et postea:

θάλλει δέ καὶ ζῇ τοῦτο διὰ παντὸς βίου
κοὔτ' ὄμβρος ἂν σβέσειεν οὔτ' ἀνομβρία.

LXV. (744.)

Plut. de aud. poet. 2. p. 17. C. *καὶ οὔτε Ὅμηρος οὔτε Πίνδαρος οὔτε Σοφοκλῆς πεπεισμένοι ταῦτα ἔχειν οὕτως, ἔγραψαν — καὶ* (Hom. Od. ω', 11.) *καὶ*

Στενωπὸς Ἅιδου καὶ παλιρροία βυθοῦ.

LXVI. (745.)

Plut. de aud. poet. 4. p. 21. A. *καὶ τοῦ Σοφοκλέους*

Τὸ κέρδος ἡδὺ, κἂν ἀπὸ ψευδῶν ἴῃ.

Ad sententiam Brunckius apte contulit Electr. 61. fgm. 28. Adde Eur. fgm. 288.

LXVII. (746.)

Plut. l. c. pergit: *καὶ μὴν σοῦ γε ἀκηκόαμεν, ὡς*

Οὐκ ἐξάγουσι καρπὸν οἱ ψευδεῖς λόγοι.

πρὸς δὲ ἐκεῖνα τὰ περὶ τοῦ πλούτου (fgm. 109. vs. 6—10.)

LXVIII. (747.)

Plut. l. c. pergit: *ἀντιπαραθήσει πολλὰ τῶν Σοφοκλέους, ὧν καὶ ταῦτά ἐστι*

Γένοιτο κἂν ἄπλουτος ἐν τιμαῖς ἀνήρ.

LXIX. (748.)

Plut. l. c. pergit: *καὶ*

Οὐδὲν κακίων πτωχὸς, εἰ καλῶς φρονοῖ.

LXX. (749.)

Plut. l. c. pergit: *καὶ*

Ἀλλὰ τῶν πολλῶν καλῶν
τίς χάρις, εἰ κακόβουλος
φροντὶς ἐκτρέφει τὸν εὐαίωνα πλοῦτον;

Th. Bergkius (Ind. lectt. Marburg. 1843. 44. p. VIII.) εἰ κακόβουλος ἐκστρέψει φροντὶς corrigendum locumque ex antistropha carminis, quod in *Tereo* legitur (fgm. 542.), petitum esse dicit. Neutrum probo. Librorum scriptura nisi optimam sententiam praeberet, corrigerem φροντὶς ἐκστρέψει.

LXXI. (750.)

Plut. l. c. p. 21. F. Δεῖ δὲ τῷ Διογένει καὶ πρὸς τὸν Σοφοκλέα χρήσασθαι. πολλὰς γὰρ ἀνθρώπων μυριάδας ἐμπέπληκεν ἀθυμίας περὶ τῶν μυστηρίων ταῦτα γράψας.

Ὡς τρισόλβιοι
κεῖνοι βροτῶν, οἳ ταῦτα δερχθέντες τέλη
μολοῦσ' ἐς Ἅιδου· τοῖσδε γὰρ μόνοις ἐκεῖ
ζῆν ἐστι, τοῖς δ' ἄλλοισι πάντ' ἐκεῖ κακά.

Διογένης δὲ ἀκούσας τι τοιοῦτον, τί λέγεις, ἔφη, κρείττονα μοῖραν ἕξει Παταικίων ὁ κλέπτης ἀποθανὼν ἢ Ἐπαμεινώνδας, ὅτι μεμύηται. Huc etiam respexit Arsen. Viol. p. 203. Walz. — Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 79.) in ἐκεῖ bis post exiguum intervallum posito haesit et vs. 4. πάνθ' ὁμοῦ κακά scribi voluit; sed mihi illa vox cum emphasi quadam iterata videtur. At si alterum ἐκεῖ corruptum putarem, ad librorum scripturam corrigere mallem: παντελῆ κακά. cf. Antig. 1003. vel πανταχῆ. Brunckius haec adnotavit: „in fabulae loco, unde haec derivata, mentio erat forte τοῦ λειμῶνος τοῦ τοῖς μύσταις ἀνακειμένου, cuius Sophoclem auctorem laudat schol. comici ad Ran. 344" (fgm. 821.). Welcker p. 307. eodem rettulit fragm. 782. et utrumque locum admodum probabiliter ad Triptolemum pertinere dixit.

LXXII. (751.)

Plut. de aud. poet. 6. p. 23. C. τοῦ δὲ Σοφοκλέους λέγοντος

Τυφλὸς γάρ, ὦ γυναῖκες, οὐδ' ὁρῶν Ἄρης
συὸς προσώπῳ πάντα τυρβάζει κακά.

τὸν πόλεμον ἐστὶν ὑπακοῦσαι (sc. nomine Martis.) — Sine auctoris nomine hos vs. iterum affert Plut. Amator. XIII, 14. p. 757. B.

LXXIII. (752.)

Plut. de prof. in virt. l. p. 75. B. Τίς τῶν λόγων σώσει τὴν αὐτοῦ βελτιουμένου πρὸς ἀρετὴν συναίσθησιν, εἰ μηδεμίαν αἱ προκοπαὶ ποιοῦσι τῆς ἀφροσύνης ἄνεσιν. ἀλλ' ἴσῳ σταθμῷ πᾶσαν ἡ κακία περιθεμένη

Μολυβδὶς ὥστε δίκτυον κατέσπασεν.

Sophoclis esse docet Etym. M. p. 590, 8. Μόλιβος καὶ μόλυβδος. εἰ μὲν ι ἔστιν, τὸ δ' οὐκ ἔστιν, οἷον „καὶ μόλιβος ὥστε δίκτυον κατήγε (κατήγαγε Sylburg.)." Σοφοκλῆς. Errare Etymologum ostendit Pierson. ad Moer. p. 257. B. cf. Lobeck. ad Phryn. p. 148.

LXXIV. (753.)

Plut. l. c. 4. p. 77. B.

Ὅτῳ δ' ἔρωτος δῆγμα παιδικὸν προσῇ,

μέτριος ἂν σοι φανείη καὶ πρᾶος ἐν τῷ παρεῖναι καὶ συμφιλοσοφεῖν. Sophoclis versum esse Plutarchus ipse dicit (Quaest. Conviv. I, 2, 10. p. 619. A.): *συνάγω δὲ καὶ ποτικοὺς εἰς ταὐτὸ καὶ ἐρωτικοὺς, οὐ μόνον ὅσοις ἔρωτος δῆγμα* [*παιδικοῦ*] *πρόσεστιν, ὥς φησι Σοφοκλῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ γυναιξὶ καὶ τοὺς ἐπὶ παρθένοις δακνομένους.* Non tamen opus est, ut Valckenario (ad Eur. Phoen. 387.) auctore scribatur: *ἔρωτος δῆγμα παιδικοῦ προσῇ*; cf. Antig. 793. *νεῖκος ἀνδρῶν ξύναιμον* et similia. cf. Ellendt. Lex. II. p. 84. sq. — Welcker p. 292 locum ad Nioben refert propter Aesch. fgm. 151.

LXXV. (754.)

Plut. l. c. 13. fin. p. 84, B. *ἡ δὲ προκοπὴ τὰς ὑπερβολὰς πρότερον καὶ τὰς ὀξύτητας τῶν παθῶν ἀνίησι*

πρὸς ὥσπερ οἱ μαργῶντες ἐντονώτατοι.

κατὰ τὸν Σοφοκλέα. Welcker ad *Συνδείπνους* refert.

LXXXVI. (755.)

Plut. de fort. 2. p. 98. A. *ἀλλὰ ἐλήρησεν εἰπὸν ὁ Σοφοκλῆς, ὅτι* (OR. 111. sq.) *καὶ πάλιν αὖ τὰ πράγματα διαιρῶν*

Τὰ μὲν διδακτὰ μανθάνω, τὰ δ' εὑρετὰ
ζητῶ, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ᾐτησάμην.

Vs. 2. in codd. Paris. teste Duebnero (in edit. Didot. p. 4.) est *τὰ δ' ἕτερα*, quod longe praeferendum videtur Welckero p. 133 locum ad Palamedem referenti.

LXXVII. (756.)

Plut. de fort. 4. p. 99. A. *Ὅτι γὰρ βραχεῖα σοφῷ τύχη παρεμπίπτει, χαλκοτύπῳ τε καὶ οἰκοδόμῳ, τὰ δὲ πλεῖστα καὶ μέγιστα τῶν ἔργων αἱ τέχναι συντελοῦσι δι' αὐτῶν, καὶ οὗτος δεδήλωκε*

Βᾶτ' εἰς ὁδὸν δὴ πᾶς ὁ χειρῶναξ λεώς,
οἳ τὴν Διὸς γοργῶπιν Ἐργάνην στατοῖς
λίκνοισι προστρέπεσθε.

τὴν γὰρ Ἐργάνην καὶ τὴν Ἀθηνᾶν αἱ τέχναι πάρεδρον, οὐ τὴν Τύχην ἔχουσιν. — Eundem locum habet Clem. Alex. Protrept. c. 10, 97. p. 78. P. ubi male *στατοῖσι λίκνοις προτρέπεσθε*, et ad eum respexerunt Pollux. II, 151. *καὶ χειρώνακτες παρὰ Σοφοκλεῖ.* Hesych. v. *χειρώνακτας, χειροτέχνας. χειρῶναξ λεώς, ὁ χειροτέχνης.* — Cum hoc loco iam Gataker (Op. T. I. p. 493.) quem G. Hermannus (de Aeschyli Aetnaeis. p. 15. Opusc. VII. p. 331.) Welcker (Trag. p. 309.), alii, sequuntur,

hunc Plutarchi locum (praec. ger. reipubl. 5, 7. p. 802. B.) τὴν γὰρ Ἐργάνην οὗτοι μόνον θεραπεύουσιν, ὥς φησι Σοφοκλῆς, οἱ παρ' ἄκμονι τυπάδι βαρείᾳ καὶ πληγαῖς ὑπακούουσαν ὕλην ἄψυχον δημιουργοῦντες. coniunxit, atque Hermannus Sophoclis hos versus fuisse suspicatur:

Βᾶτ' εἰς ὁδὸν δὴ πᾶς ὁ χειρῶναξ λεώς,
οἳ τὴν Διὸς γοργῶπιν Ἐργάνην στατοῖς
λίκνοισι προστρέπεσθε, τὴν παρ' ἄκμονι
τυπάδι βαρείᾳ καὶ κόποις ὑπήκοον
ἄψυχον ὕλην δημιουργοῦντες χεροῖν.

quos ipse ad Pandoram, Welcker vero ad Triptolemum refert. — Ad vs. 2. cf. Phot. p. 12, 8. et Suid. Ἐργάνη ἡ Ἀθηνᾶ, παρὰ τὸ τῶν ἔργων ἐπιστατεῖν, ταύτης εὑραμένης τὰς τέχνας. cf. Blomfield. Gloss. ad Aesch. Prom. 470. — Ad vs. 3 respexit. Hesych. λείκνοισι προτρέπεσθαι, λεῖκνα ἱστάντες προσάγεσθαι· ἅ ἐστι κανᾶ, ἐφ' οἷς τὰ λήϊα ἐπετίθετο, ἅπερ εἰσὶ καρποὶ πύρινοι. Sed idem postea habet λίκνον, κανοῦν, nec dubitandum videtur, quin ille locus e Plutarcho corrigendus sit.

LXXVIII. (757.)

Plut· Consol. ad Apollon. 11. p. 107. B. Σοφοκλῆς δὲ

Σὺ δ' ἄνδρα θνητόν, εἰ κατέφθιτο, στένεις,
εἰδὼς τὸ μέλλον οὐδὲν εἰ κέρδος φέρει;

Εὐριπίδης δὲ (Alc. 780—85.).

LXXIX. (758.)

Plut. coniug. praec. 26. p. 141. F. ταῖς Λυσάνδρου θυγατράσιν ὁ τύραννος ὁ Σικελικὸς ἱμάτια καὶ πλόκια τῶν πολυτελῶν ἔπεμψεν. ὁ δὲ Λύσανδρος οὐκ ἔλαβεν, εἰπών, ταῦτα τὰ κόσμια καταισχυνεῖ μου μᾶλλον ἢ κοσμήσει τὰς θυγατέρας. πρότερος δὲ Λυσάνδρου Σοφοκλῆς τοῦτο εἶπεν·

Οὐ κόσμος, οὔκ, ὦ τλῆμον, ἀλλ' ἀκοσμία
φαίνοιτ' ἂν εἶναι σῶν τε μαργότης φρενῶν.

LXXX. (759.)

Plut. Quaest. Rom. 71. p. 280. F. Διὰ τί τῶν κυριττόντων βοῶν ὑπὲρ τοῦ φυλάττεσθαι τὸν ἐντυγχάνοντα, χόρτον τῷ κέρατι προσδέουσιν; ἢ διὰ κόρον καὶ πλησμονὴν ἐξυβρίζουσι καὶ βόες καὶ ἵπποι καὶ ὄνοι καὶ ἄνθρωποι; ὥς που καὶ Σοφοκλῆς πεποίηκε

Σὺ δὲ σφαδάζεις πῶλος ὣς εὐφορβίᾳ,
γαστήρ τε γάρ σου καὶ γνάθος πλήρης.

Welcker. p. 236. probabiliter ad Συνδείπνους refert.

LXXXI. (760.)

Plut. de El ap. Delph. s. fin. p. 394. C. *Σοφοκλῆς δὲ καὶ τῶν ὀργάνων ἑκατέρῳ προσνέμων ἑκάτερον δῆλος ἐστι διὰ τούτων*

Οὐ νάβλα κωκυτοῖσιν, οὐ λύρα, φίλα.

Welcker p. 427. not. 18. aptissime versum ad Thamyram rettulit. — De organo *νάβλα* vel *νάβλας* dicto cf. Athen. IV. p. 175. D. Pollux. IV, 61. Strab. X, 3, 17.

LXXXII. (761.)

Plut. de defect. orac. 9. p. 414. E. — *οὕτω μαντικῶν οἶμαι δυνάμεων σκοτώσεις ἑτέρας καὶ ἀναιρέσεις εἶναι, πολλὰ καλὰ τοῦ θεοῦ διδόντος ἀνθρώποις, ἀθάνατον δὲ μηδέν. ὥστε θνήσκειν καὶ τὰ* (leg. *τὰκ*) *θεῶν, θεοὺς δὲ οὔ; κατὰ τὸν Σοφοκλέα.* Hinc nescio an hi versus eruendi sint:

Θεοῦ διδόντος πολλὰ μὲν βροτοῖς καλά,
ἀλλ' ἀθάνατόν ἐστ' οὐδέν· ὡς καὶ τὰκ θεῶν
θνήσκει, θεοῖς δ' οὐ γίγνεται θανεῖν ποτε.

vel *θνήσκει, μόνοις δ' οὐ γίγνεται θεοῖς θανεῖν.* Similis est locus in OC. 606. sq.

LXXXIII. (762.)

Plut. de cohib. ira. 10. p. 458. E. *Καὶ τὸν Νεοπτόλεμον ὁ Σοφοκλῆς καὶ τὸν Εὐρύπυλον ὁπλίσας, Ἐκόμπασ' ἀλοιδόρητα, φησίν, ἐρρηξάτην ἐς κύκλα χαλκέων ὅπλων.* Welcker. p. 149 locum ad Lacaenas rettulit et sic restituit:

ἐκκομπάσαντ' ἀλοιδόρητα ......
ἐρρηξάτην ἐς κύκλα χαλκέων ὅπλων.

nisi forte *ἐρρηξάτην* in vs. 1. inferendum est. — Locum recte explicat Ellendt. Lex. I. p. 999 „*in orbem virorum armatorum irruperunt.*“

LXXXIV. (763.)

Plut. l. c. 16. p. 463. D. *Ὁ δὲ Σοφοκλῆς λέγων, ὅτι*

τὰ πλεῖστα φωρῶν αἰσχρὰ φωράσεις βροτῶν

ἄγαν ἔοικεν ἡμῖν ἐπεμβαίνειν καὶ κολούειν. — Iterum hunc vs. affert Plut. de frat. amor. 8. p. 481. F.

LXXXV. (764.)

Plut. de tranqu. anim. 7. p. 468. B. *ὑφ' ὧν οὐχ ἥκιστά μοι δοκεῖς καὶ αὐτὸς ἐπιταραττόμενος, ὥσπερ οἱ Σοφοκλέους ἰατροὶ*

πικρὰν χολὴν κλύζουσι φαρμάκῳ πικρῷ,

οὕτως ἀντιχαλεπαίνειν καὶ συνεκπικραίνεσθαι τοῖς ἐκείνων πάθεσι καὶ νοσήμασιν, οὐκ εὐλόγως. Sine poetae nomine hunc vs. iterum Plut. de cohib. ira. 16. p. 463. F. sic: *πικρῷ πικρὰν κλύζουσι φαρμάκῳ*

χολήν, adiecto vero de fac. in orb. lun. 7. p. 923. sic affert: πικρὰν πικροῖς κλύζουσι φαρμακοῖς χολήν.

LXXXVI. (765.)

Plut. de garrul. 4. p. 504. C. Ὁ μὲν γὰρ Σοφοκλέους Νέστωρ, τὸν Αἴαντα τραχυνόμενον τῷ λόγῳ πραΰνων, ἠθικῶς τοῦτο εἴρηκεν·

Οὐ μέμφομαί σε· δρῶν γὰρ εὖ κακῶς λέγεις.

Iterum affert Plut. praec. ger. reip. 14, 12. p. 810. C. Welcker p. 134. ad Palamedem, Brunckius vero multo probabilius ad Ἀχαιῶν σύλλογον rettulit.

LXXXVII. (766.)

Plut. l. c. 19. p. 511. F. Πρῶτον μὲν οὖν ἐν ταῖς τῶν πέλας ἐρωτήσεσι σαυτὸν ἔθιζε σιωπᾶν, μέχρις οὗ πάντες ἀπείπωνται τὴν ἀπόκρισιν.

Οὐ γάρ τι βουλῆς ταὐτὸ καὶ δρόμου τέλος.

ὥς φησιν ὁ Σοφοκλῆς.

LXXXVIII. (767.)

Plut. de vit. pud. 3. p. 530. A. κακὴ δὲ (sc. ἡ δυσωπία) θαλάμου καὶ γυναικωνίτιδος ἐπίτροπος, ὥς φησιν ἡ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ μετανοοῦσα πρὸς τὸν μοιχόν·

Ἔπεισας, ἐξέθωψας.

Verba in eodem dramata satyrico fortasse locum habuerunt, ex quo fluxit fgm. 738, nisi forte pro Σοφοκλεῖ corrigendum est Σοφίλῳ.

LXXXIX. (768.)

Plut. Quaest. Conviv. I, 8, 2. p. 625. D. (praemisso Aesch. fgm. 294 pergit): Ἐκδηλότερον δὲ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ τῶν γερόντων

Βραδεῖα μὲν γὰρ ἐν λόγοισι προσβολὴ
μόλις δι' ὠτὸς ἔρχεται τρυπωμένου,
πόρρω δὲ λεύσσων, ἐγγύθεν δὲ πᾶς τυφλός.

XC. (769.)

Plut. l. c. II, 5, 7. p. 640. A. καὶ Σοφοκλῆς εἴρηκέ που περὶ τῶν Τρώων, ὡς φίλιπποι καὶ κερουλκοί, σὺν σάκει δὲ κωδωνοκρότῳ παλαισταί, καὶ μὴν ἐπὶ πᾶσί γε τὸ τρίτον ἐστί, νικωμένους φεύγειν ἢ διώκειν νικῶντας. Sophoclis versus fuisse videntur:

[εἰσὶ γὰρ
Τρῶες] φίλιπποι καὶ κερουλκοί, σὺν σακεῖ δ'
[αἰνοὶ] παλαισταὶ [τῷγε] κωδωνοκρότῳ.

XCI. (770.)

Plut. l. c. VIII, 9, 6. p. 732. D. Τοῦ Σοφοκλέους ἐπὶ τῶν, ὅτι μὴ πρότερον ἦν, ἀπιστουμένων, εἰ γέγονε νῦν, οὐ φαύλως εἰπόντος,

Ἅπαντα τἀγέννητα πρῶτον ἦλθ' ἅπαξ.

Ita bene correxit Valck. Diatr. p. 222. A. pro vulg. ἀπάντα τὰ γένη τὸ πρῶτον κτλ. A quo versu non diversus esse videtur, quem sine poetae nomine servavit Artemidor. Oneir. IV, 59. τοῦτο τὸ ἰαμβεῖον

Ἅπαντα τἀδόκητα πρῶτον ἦλθ' ἅπαξ.

quo nescio an genuina Sophoclis scriptura exhibeatur.

XCII. (771.)

Plut. Amator. 16, 7. p. 758. F. ἐνθουσιασμοῦ δὲ τὸ μαντικὸν ἐξ Ἀπόλλωνος ἐπιπνοίας καὶ κατοχῆς. τὸ δὲ βακχεῖον ἐκ Διονύσου.

κἀπὶ Κυρβάντεσι χορεύσατε.

φησὶ Σοφοκλῆς. τὰ γὰρ μητρῷα καὶ πανικὰ κοινωνεῖ τοῖς βακχικοῖς ὀργιασμοῖς. — Locum sic dedit Duebner pro vulg. κἀπὶ Κορυβάντεσσι κτλ. Welcker (p. 183. not. 5.) hunc locum pariter atque Strabonis (X, 3, 22.) verba, quae ad fgm. 342. adscripsimus, ad Polyxenam pertinere dicit, sed nescio an potius ad Κωφοὺς vel Τυμπανιστὰς referendus sit.

XCIII. (772.)

Plut. l. c. 23, 3. p. 768. F. Διὸ τοὺς μὲν ἡδομένους τῷ πάσχειν εἰς τὸ χείριστον τιθέμενοι γένος κακίας, οὔτε πίστεως μοῖραν, οὔτε αἰδοῦς, οὔτε φιλίας νέμομεν, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς κατὰ τὸν Σοφοκλέα

Φίλων τοιούτων οἱ μὲν ἐστερημένοι
χαίρουσιν, οἱ δ' ἔχοντες εὔχονται φυγεῖν.

Sine poetae nomine iterum locum affert Plut. de amic. mult. 3. p. 94. D. Welcker. p. 400. ad Phaedram refert.

XCIV. (773.)

Plut. an seni ger. sit resp. 15, 5. p. 792. A.

Λάμπει γὰρ ἐν χρείαισιν, ὥσπερ εὐπρεπὴς
χαλκός, χρόνῳ δ' ἀργῆσαν ἤμυσε στέγος.

ὥς φησι Σοφοκλῆς. Iterum affert Plut. de lat. viv. 4, 5. p. 1129. D. ubi εὐγενὴς pro εὐπρεπὴς, et omisso poetae nomine verba λάμπει — — χαλκός An seni ger. sit resp. 8, 5. p. 788. C. Hinc sua censet Valck. Diatr. p. 163. B. hausisse Ovid. Amor. I, 8, 51. *Aera nitent usu: vestis bona quaerit haberi: Canescunt turpi tecta relicta situ.*

XCV. (774.)

Plut. de Herod. malign. 1, 4. p. 854. F. Ἀλλὰ

Δεινὸν τὸ τᾶς Πειθοῦς πρόσωπον.

ὥς φησιν ὁ Σοφοκλῆς. cf. OR. 533. ἢ τοσόνδ' ἔχεις τόλμης πρόσωπον.

XCVI. (775.)

Plut. de solert. anim. 2, 3. p. 959. E. ἔλαφοι δὲ τοὐντεῦθεν ἤδη καὶ λαγωοὶ καὶ δόρκες ἐσθιόμενοι, προβάτων καὶ κυνῶν ἐνιαχοῦ καὶ ἵππων κρέα προὐξένησαν.

Τιθασὸν δὲ χῆνα καὶ περιστερὰν
ἐφέστιον οἰκέτιν τε.

Σοφοκλῆς. Duebner dedit: — οἰκέτιν", τε Σοφοκλῆς, ut in τε aliud quiddam (fortasse λέγει) latere videatur. Corrigendum est, nisi forte versus in dramate satyrico locum habuerunt:

*Τιθασὸν δὲ χῆνα καὶ περιστερὰν * **
οἰκέτιν ἐφέστιον.

Aptissime A. Nauckius (in Philolog. IV. p. 541.) huc pertinere dixit Pollucis (III, 82.) verba: οἱ μέντοι ποιηταὶ καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους οἰκέτας ὠνόμαζον, ὅπου γε καὶ περιστερὰν οἰκέτιν.

XCVII. (786.)

Plut. de solert. anim. 37, 2. p. 985. C. Ἀλλὰ ἡμῖν γε πάλαι τὸ τοῦ Σοφοκλέους δεδογμένον ἐστίν·

Εὖ γὰρ καὶ διχοστατῶν λόγος
συγκολλᾷ τ' ἀμφοῖν ἐς μέσον τεκταίνεται.

ταυτὶ γάρ, ἃ πρὸς ἀλλήλους εἰρήκατε, συνθέντες εἰς ταὐτὸν ἀμφότεροι, καλῶς ἀγωνιεῖσθε κοινῇ πρὸς τοὺς τὰ ζῷα λόγου καὶ συνέσεως ἀποστεροῦντας. Si locum iam ante Pors. Adv. p. 216. et recentiores Plutarchi editores Brunckius constituerat, nisi quod τἀμφοῖν scripsit. Antea legebatur: συγκολλᾶτ' ἐς μέσον ἀμφοῖν τέτακται (cod. Paris. τεκταίνεται.)

XCVIII. (777.)

Plut. non poss. suav. viv. sec. Epic. 19, 2. p. 1100. C. — μᾶλλον δὲ ὅλως ὑπὸ χαρᾶς ἤρθη, κατὰ τὸν Σοφοκλέα

Γραίας ἀκάνθης πάππος ὥς φυσώμενος.

Huc proculdubio respexit Hesych. v. Πάππος, ἀκάνθης ἄνθημα, ἐπὰν γηράσῃ καὶ ἀποξηρανθῇ καὶ ὑπὸ ἀνέμων ἐκριπίζεται καὶ τόπον ἐκ τόπου μεταβάλλει.

XCIX. (778.)

Dicaearch. de statu Graeciae p. 16. ed. Huds. Αἱ δὲ γυναῖκες τῶν Θηβαίων τοῖς μεγέθεσι, πορείαις, ῥυθμοῖς εὐσχημονέσταταί τε καὶ εὐπρεπέσταται τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι γυναικῶν· μαρτυρεῖ Σοφοκλῆς

Θῆβας λέγεις μοι τὰς πύλας ἑπταστόμους,
οὗ δὴ μόνον τίκτουσιν αἱ θνηταὶ θεούς.

Brunckius correxit *ταῖς πύλαις*, sed coniungenda sunt *Θῆβας — ἑπταστόμους* et *τὰς πύλας* quasi adverbialiter (cf. Matth. Gr. Gr. § 424, 4.) adiectum esse statuendum est.

C. (779.)

Cicero ad Attic. II, 16, 2. „*Cnaeus quidem noster iam plane quid cogitet nescio:*

φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι,
ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι, φορβειᾶς ἄτερ.

qui quidem etiam istuc adduci potuerit." Sophoclis versus esse apparet ex Longin. de subl. III, 2. *Γελᾶται ἔτι μᾶλλον τὰ Κλειτάρχου. φλοιώδης γὰρ ὁ ἀνὴρ, καὶ φυσῶν, κατὰ τὸν Σοφοκλέα, σμικροῖς μὲν αὐλίσκοισι, φορβειᾶς δ' ἄτερ.* Welcker p. 299. eos in Orithyia locum habuisse et de Borea dictos fuisse statuit, haud improbaliter: nam paullo ante apud Longinum Orithyiae Aeschyli et Sophoclis mentio erat facta.

CI. (780.)

Dionys. Halic. de struct. orat. p. 66. ed. Upt. (p. 110. Schaef.)

Μύω τε καὶ δέδορκα κἀξανίσταμαι,
πλείων φυλάσσων αὐτὸς ἢ φυλάσσομαι.

CII. (781.)

Strabo IX, 5, 8. p. 433. *οὕτω δὲ συμβαίνει τοὺς ὅρους καὶ τὰς συντάξεις τῶν τε ἐθνῶν καὶ τῶν τύπων ἀλάττεσθαι ἀεί, καθάπερ εἴπομεν. οὕτω καὶ Σοφοκλῆς τὴν Τραχινίαν Φθιῶτιν εἴρηκεν, Ἀρτεμίδωρος δὲ τὴν Ἅλον.* — Elmsleius (ad Eurip. Heracl. 194.) hunc locum ad Phthiotides rettulit et *τὴν Τραχῖνα* correxit, sine causa.

CIII. (782.)

Strabo XV. p. 687. *Παρὰ Σοφοκλεῖ δὲ τίς ἐστι τὴν Νῦσαν καθυμνῶν ὡς τὸ Διονύσῳ καθιερωμένον ὄρος*

Ὅθεν κατεῖδον τὴν βεβακχιωμένην
βροτοῖσι κλεινὴν Νῦσαν, ἣν ὁ βούκερως
Ἴακχος αὑτῷ μαῖαν ἡδίστην νέμει,
ὅπου τις ὄρνις οὐχὶ κλαγγάνει.

καὶ τὰ ἑξῆς. Brunckius versum 4 omisit. — Welcker p. 307. hunc locum probabiliter ad Triptolemum refert. cf. fgm. 750.

CIV. (783.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 34, 3. *Παρὰ Σοφοκλεῖ*

Ὁ σκέπαρνος οὐδὲ πρίονος
πληγαί —

[*οὐκ ἀντικεῖται* inser. Lehrsius.] *ὅτι γὰρ καὶ ὁ τραγικὸς λέγει σκέπαρνος ἐπ' εὐθείας ἀρσενικῆς ἐν ἑτέροις ἐδήλωσα.* Blochius pro ὁ *σκέπ.* dedit *οὐ*, procul dubio recte.

CV. (784.)

Herodian. *περὶ μον. λέξ.* p. 42, 23. *Τὰ εἰς τη λήγοντα δισύλλαβα μονογενῆ καθαρά, εἰ ἔχοι πρὸ τέλους τὸ α, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει, πλάτη, μάτη, ἔνθεν καὶ γενικὴ παρὰ Σοφοκλεῖ*

Οὔ τί τοι μέτρον μάτας.

CVI. (785.)

Herodian. *περὶ σολοικ.* in Boisson. Anecd. Gr. III. p. 244. post allatos Antigonae vs. 699. sq. pergit: *ἐπὶ δυϊκοῦ*

Αἴαντε δ' ὁρμήσαντες ἐκ ξυνωρίδος

ἔδει γὰρ ἐπενεχθῆναι δυϊκῷ δυϊκόν. — Sophocli versum recte, ut equidem opinor, assignant Ad. Schoell. Tetral. I. p. 342. et Schneidewin. Coniect. crit. p. 102.

CVII. CVIII. (786. a. b.)

Steph. Byz. v. *Αἶα, πόλις Κόλχων, κτίσμα Αἰήτου, θαλάσσης ἀπέχουσα στάδια τριακόσια, ἣν περιρρέουσι δύο ποταμοί, Ἵππος καὶ Κυάνεος, ποιοῦντες αὐτὴν χερρόνησον. ἔοικε δὲ τοὐναντίον ἐξ αὐτῆς ὁ Αἰήτης εἶναι, ὡς Ἀσία Ἀσιάτης, οὕτως Αἶα Αἰάτης καὶ Αἰήτης. ἔστι δὲ καὶ Θετταλίας ἄλλη, ἧς μέμνηται Σοφοκλῆς. τῆς μὲν προτέρας λέγων*

Εἰς Αἶαν πλέων.

τῆς δὲ δευτέρας οὕτως·

Ἔστιν τις Αἶα Θεσσαλῶν παγκληρία.

CIV. (787.)

Steph. Byz. v. *Αἰανῖτις, Ναβαταίων χώρα. Οὐράνιος Ἀραβικῶν δευτέρῳ. τὸ ἐθνικὸν Αἰανῖται. προκατελήφθη γὰρ ἐν πρωτοτύπῳ διὰ διφθόγγου. Σοφοκλῆς δὲ Αἰαντία γράφει δίχα τοῦ ν.* Sic libri. Gronovius correxit *Αἰανῖτιν γρ. δ. τ. ι.*, probabilius Westermannus *Αἰάντις γρ. δ. τ. ι.*

CX. (788.)

Steph. Byz. v. *Ἄλος, πόλις Ἀχαΐας* — — *τὸ ἐθνικὸν Ἀλεύς, Σοφοκλῆς δὲ Ἀλουσίους, τινὲς δὲ τῶν γλωσσογράφων Ἀλίους.*

CXI. (789.)

Steph. Byz. v. *Ἀνακτόριον*, Ἀκαρνανίας πόλις — — τὸ ἐθνικὸν Ἀνακτόριος, καὶ θηλυκὸν Ἀνακτορία, ἡ γῆ. καὶ Ἀνακτοριεύς. Σοφοκλῆς δέ φησι διὰ τῆς ει

Ἀνακτόρειον τῆσδ' ἐπώνυμον χθονός.

Vulgo legebatur: διὰ τῆς ι, „Ἀνακτόριον κτλ. **quod correxit Brunckius. — Eadem verba in cod. Voss. Etym. (apud Gaisf. in not. ad Etym. M. p. 267. D.) sic leguntur:** Ἀνακτόρειον, Ἀκαρνανίας πόλις. οὐδέτερον. Θουκηδίδης δὲ ἀρσενικὸν, τὸ ἐθνικὸν Ἀνακτορειεὺς καὶ Ἀνακτορεῖα γῆ. Σοφοκλῆς δὲ διὰ τοῦ ι. „Ἀνακτόριον κτλ.

CXII. (790.)

Steph. Byz. v. *Ἀρτάκη*, πόλις Φρυγίας, ἄποικος Μιλησίων. — — τὸ ἐθνικὸν Ἀρτακηνός. Σοφοκλῆς δὲ ἀπὸ τοῦ *Ἀρτακεὺς* εἶπε

Τί μέλλετ' Ἀρτακῆς τε καὶ Περκώσιοι.

CXIII. (791.)

Steph. Byz. v. *Μαγνησία*. — ὁ πολίτης Μάγνης, τὸ θηλυκὸν Μάγνησσα (cod. Rhedig. Μάγνησα) παρὰ Καλλιμάχῳ, καὶ Μάγνησις (Μαγνησὶς vel Μαγνησσὶς corrigi iubet Meinek. Anal. Alex. p. 288.) παρὰ Παρθενίῳ καὶ *Μαγνῆτις* παρὰ Σοφοκλεῖ.

CXIV. (792.) *

Steph. Byz. v. *Τεγέα*, πόλις Ἀρκαδίας. — — ἔστι καὶ Τεγέα ἐν Κρήτῃ ὑπὸ Ταλθυβίου κτισθεῖσα. ὁ πολίτης Τεγεάτης ὡς Ἐλεάτης. καὶ θηλυκὸν Τεγεᾶτις. ἦν δὲ καὶ μελοποιὸς Ἀνύτη Τεγεᾶτις. λέγεται δὲ καὶ Τεγεάς ὡς Ἰλιάς. ὀξύνεται. ὡς Σοφοκλῆς. **Videndum, ne forte Apolloni Rhodii interpres, ad quem Stephanus etiam aliis locis (v. c.** Ἄβαρνος Ἀβρότονον. Κάναστρον.) **respexit, non poeta tragicus dictus sit.**

CXV. (793.)

Achill. Tat. Isag. in Arat. Phaenom. 1. (in Petavii Uranolog.) init. Σοφ.

Μισῶ μὲν ὅστις τἀφανῆ περισκοπεῖ.

CXVI. (794.)

Philo Iud. T. II. p. 448. ed. Mangey. τὸν ἀψευδῶς ἐλεύθερον ἀναζητῶμεν, ᾧ μόνῳ τὸ αὐτοκρατὲς πρόσεστι. — ἀναφθέγξεται γὰρ ἐκεῖνο τὸ Σοφόκλειον, οὐδὲν τῶν Πυθοχρήστων διαφέρον. „*Θεὸς ἐμοὶ* (ἐμὸς cod. Med.) *ἄρχων, θνητῶν δὲ* (θνητὸς. Med.) *οὐδὲ εἷς*. **Inde Grotius hunc senarium efformavit:** *ἀρχῶν δ' ἐμοὶ θεός ἐστι, θνητῶν δ' οὐδὲ εἷς*. **Equidem malim:** *ἄρχων ἐμοὶ θεὸς μὲν, ἀλλ' οὐδεὶς βροτῶν.*

CXVII. (795.)

Script. vit. Homer. (in Opusc. Mythol. ed. Thom. Gale. p. 367.) *Πάλιν δὲ τὸ Ὁμήρου* (Il. γ', 65.) *„Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα" Σοφοκλῆς παρέφρασεν εἰπὼν*

Θεοῦ δὲ δῶρον τοῦτο. χρὴ δ', ὅσ' ἂν θεοὶ
διδῶσι, φεύγειν μηδὲν, ὦ τέκνον, ποτέ.

Quum eandem sententiam Attius in Alcmaeone (teste Nonio v. amplexa) sic expresserit, *Postremo amplexa fructum, quem di dant, cape.* Welcker p. 279. Attium fabulam suam ad Sophoclis exemplar composuisse, itaque versus istos ad Sophoclis Alcmaeonem referendos esse coniecit. Sed virum doctissimum ea in re falsum videri ad Alcmaeonis argumentum monuimus.

CXVIII. (796.)

Scriptor vitae Arati in Petavii Uranol. p. 151. (p. 274. ed. Paris. II. p. 437. ed. Buhl.) *οἱ δὲ Δία τὸν ἥλιον νοήσαντες λέγουσιν, ὅτι καὶ Σοφοκλῆς Δία τὸν ἥλιον καλεῖ λέγων.*

Ἥλιος οἰκτείρειέ με,
ὃν οἱ σοφοὶ λέγουσι γεννητὴν θεῶν
καὶ πατέρα πάντων.

Sic male exhibetur locus ab editoribus. In codd. est: *ἠελίοιο κτείρειε, ἐμέ. οἱ σοφοὶ λέγουσι γεννητὴν θεῶν, πατέρα πάντων.* Nisi maius vitium loco insidet, corrigendum saltem:

Ἥλιος ἐποικτείρειέ με,
ὃν οἱ σοφοὶ λέγουσι γεννητὴν θεῶν
πατέρα τε πάντων.

CXIX. (797.)

Eustath. ad Il. φ'. p. 1237, 21. *Διαγνωμονοῦντος Ἀχιλλέως ὅτι τε εὐψύχως ἔτι διάκειται καὶ διερῷ ποδὶ, καθ' Ὅμηρον, ἢ χλωρὸν γόνυ κατὰ Θεόκριτον ἔχων βαίνει, καὶ οὔπω δέος εἰς ἀλίβαντα καταπεσεῖν αὐτὸν ζῶντι ποδὶ χρώμενον, ὥς φησι Σοφοκλῆς.* Eodem haud dubie referendae sunt hae Hesychii glossae: *Ἀλίβας, νεκρὸς ἢ ποταμὸς ἢ ὄρος,* et v. *Ἀλύβας, ὄρος παρὰ Σοφοκλεῖ, ἢ πόλις, οἱ δὲ λίμνη ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Τροίᾳ.* In extremis, quum turbato ordine verba legantur — nam debet esse: *ὄρος π. Σ. ἢ λίμνη. οἱ δὲ πόλις κτλ.* — recto ordine autem restituto confusa videantur urbs *Ἀλύβη* (Hom. Il. β'. 857.) cuius Hesychius ipse paullo post mentionem facit (*Ἀλύβη, πόλις Τρωϊκή,*) et *Ἀλύβας,* urbs Italiae Sicanis habitata (Od. ω'. 303.), vix potest dubium esse, quin priora verba *ὄρος παρὰ Σοφοκλεῖ ἢ λίμνη.* ex altera glossa illata sint, et omnino tota illa glossa v. *Ἀλύβας* e pluribus Hesychii locis a nescio quo sciolo consarcinata sint, confusis vocibus *Ἀλίβας, Ἀλύβας, Ἀλύβη.* Ad Sophoclem vero, ut

ex Eustathio liquet, tantummodo Ἄλιβας pertinet, quam sic explicavit Brunckius in lex. s. v. „videtur hoc nomine appellasse Sophocles inferorum paludem aut fluvium.“ Cuius explicationem egregie firmat Suid. et Gram. in Bekk. An. p. 376, 21. Ἄλιβας ὁ νεκρὸς ἢ ποταμὸς ἐν Ἅιδου. λέγεται ἄλιβας κατὰ τὸ ὄξος, παρὰ τὸ μὴ λείβεσθαι τοῖς θεοῖς. unde simul nominis causam cognoscimus. cf. Schol. ad Plat. Rep. III. p. 387. C. — Brunckius verba οὔπω δέος Eustathii esse opinatur.

CXX. (798.)

Eustath. ad Od. ε΄. p. 1538, 13. Λέγει δέ που καὶ Σοφοκλῆς τὸ „τηροῦντα τοὺς λέγοντας καὶ συνάγοντα τὰς ὀφρῦς καὶ τὰς ἀκάνθας ἐπεγείροντα.“ εἰπὼν τοῦτο ἐκεῖνος ὡς ἀπὸ ἰχθύων, οἳ τὰς ἀκάνθας ὀρθοῦσι καιρῷ θυμοῦ. De quibus verbis Brunckius sic iudicavit: „fefellit procul dubio memoria Eustathium: quae tanquam Sophoclis profert, tragicum minime redolent: Aristophanis potius esse crediderim. Non raro alios pro aliis auctores laudat Eustathius.“ At nescio an ea in dramate satyrico locum habere potuerint.

CXXI. (799.)

Schol. Hom. Il. α΄, 423. χρῶνται δὲ πλείονες ἄλλοι τῶν ποιητῶν τῇ κατὰ ἀντὶ τῆς ἐπί. Σοφοκλῆς

ἐγὼ κατ᾽ αὐτὸν, ὡς ὁρᾷς, ἐξέρχομαι.

cf. fgm. 345. vs. 2.

CXXII. (800.)

Schol. Hom. Il. β΄, 649. ἡ διπλῆ πρὸς τοὺς χωρίζοντας, ὅτι νῦν ἑκατόμπολιν, ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ ἐνενηκοντάπολιν. ἤτοι οὖν ἑκατόμπολιν ἀντὶ τοῦ πολύπολιν, ἢ ἐπὶ τὸν σύνεγγυς καὶ ἀπαρτίζοντα ἀριθμὸν κατενήνεκται νῦν, ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ τὸ ἀκριβὲς ἐξενήνοχεν, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ.

CXXIII. (801.)

Schol. Hom. Il. ι΄, 453. καὶ Σοφοκλῆς

Ὅς μὴ πέπονθε τἀμὰ μὴ βουλευέτω.

CXXIV. (802.)

Schol. Hom. Il. ν΄, 791. Ὀρθαῖον ὡς Ἀλκαῖον, ἐπεί φησι τὰ διὰ τοῦ αιος τρισύλλαβα, ἔχοντα τὴν πρώτην συλλαβὴν εἰς σύμφωνον καταλήγουσαν, προσπερισπᾶσθαι θέλει, χερσαῖος, ὀρφναῖος, ἐρσαῖος, ἀρχαῖος, Ἀρναῖος, Τρικκαῖος, Ἑρμαῖος. ὅθεν τὸ Ἑρμαῖον κάρα παρὰ Σοφοκλεῖ. cf. schol. Luc. I. p. 294. (Vol. IV. p. 82. Iacobitz.) Ἕρμαιον τὸ εὕρημα προπαροξυτόνως, τοῦ δὲ Ἑρμοῦ κτητικὸν προσπερισπᾶται. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι τὸ κτητικὸν Ἑρμεῖός ἐστι καὶ Ἕρμεος ἐκθλίψει τοῦ ι, ἀλλ᾽ οὐχ Ἑρμαῖος.

CXXV. (803.)

Schol. Hom. Il. π', 142. Ἐπίστατο, ἠδύνατο. καὶ Σοφοκλῆς

Οὐ πώποθ' ὑμᾶς συμβαλεῖν ἐπίσταμαι.

τῇ ἐπιστήμῃ δὲ προσάπτει τὴν δύναμιν.

CXXVI. (804.)

Schol. Hom. Il. σ', 274. Σθένος, τὴν δύναμιν, ὅ ἐστι τὴν στρατιάν. οὕτω καὶ οἱ συγγραφεῖς δύναμιν καλοῦσι τὸ στράτευμα. καὶ Σοφοκλῆς

Ἐν τοῖσιν ἵπποις τοῖσιν ἐκλελειμμένοις
ἴδιον εἰ χωρῶμεν ἢ παντὶ σθένει.

Schneidewinus (Coniect. crit. p. 101.) scribi iubet:

Σὺν τοῖσιν ἵπποις τοῖσιν ἐκλελεγμένοις
ἴδωμεν εἰ χωρῶμεν ἢ παντὶ σθένει.

ut sit ἐκλελεγμένοις i. q. ἐκλέκτοις, nisi forte ἐκλελημμένοις h. e. ἐξαιρέτοις corrigendum. Prius probabilius est; reliqua vero sic videntur restituenda:

Σὺν τοῖσιν ἵπποις τοῖσιν ἐκλελεγμένοις
Ἴλιον ἔσω χωρῶμεν ἢ παντὶ σθένει;

qui versus facile in *Lacaenis* vel in *Sinone* locum habere potuerunt. — Ahrens proposuit ἥδιον εἰ χωρ. minus apte.

CXXVII. (805.) *

Schol. Victorin. Hom. Il. τ', 292 et Paris. in Cram. An. Gr. Paris. Vol. III, p. 283. Ἐπιτείνεται τῇ ὄψει τὰ παθήματα καὶ Σοφοκλῆς

Ὄψις γὰρ ὤτων κριτικωτέρα πᾶσι.

Hunc locum haud temere a Sophocle adiudicavit et nihil nisi Sophoclei versus Oed. R. 1247 interpretationem esse videri Naekius (in Ind. lectt. Bonn. 1821) docuit. Attulerat eum primus Valckenarius ad Eur. Phoen. 1554.

CXXVIII. (806.)

Schol. Hesiod. Theog. 30. καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθηλέος ὄζον.) παρόσον ἡ δάφνη ἐνεργεῖ πρὸς τοὺς ἐνθουσιασμούς. Σοφοκλῆς·

Δάφνην φαγὼν ὀδόντι πρῖε τὸ στόμα.

Sic recte Brunckius pro vulg. πρίετο, qui primus etiam bene perspexit, verba ἐν Κασάνδρᾳ, quae vulgo post Sophoclis nomen leguntur, cum sequentibus καὶ Λυκόφρων κτλ. coniungenda esse.

CXXIX. (807.)

Schol. Pind. Olym. I, 97. Ἔνιοι δὲ, ὅτι τρία λέγεται κοινῶς καὶ τα πρὸς τὸν θάνατον συνεργοῦντα, ξίφος, ἀγχόνη, κρημνός. Σοφοκλῆς

Λύσω γὰρ, εἰ καὶ τῶν τριῶν ἓν οἴσομαι.

Welcker p. 501. not. 11. locum ad Phaedram rettulit.

CXXX. (808.)

Schol. Pind. Pyth. II, 125. Οἱ γὰρ Φοίνικες παλιγκάπηλοι. καὶ Σοφοκλῆς

Ὠνὴν ἔθου καὶ πρᾶσιν, ὡς Φοῖνιξ ἀνὴρ
Σιδώνιος κάπηλος.

Welcker p. 275. ad Epigonos refert.

CXXXI. (809.)

Schol. Pind. Pyth. IV, 213. καὶ Σοφοκλῆς

Χῶρος γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνθρώπου φρενῶν,
ὅπου τὸ τερπνὸν καὶ τὸ πημαῖνον φύει.
δακρυρροεῖ γοῦν καὶ τὰ καὶ τὰ τυγχάνων.

Bamberger (Coniect. crit. Brunsvig. 1841. p. 11.) pro οὗτος maluit αὐτός, male. — Welcker p. 223. locum ad Hermionam rettulit.

CXXXII. (810.)

Schol. Pind. Nem. X, 59. Καὶ γὰρ τὸ πρῶτον ἔσχατόν ποτε δύναται γενέσθαι, καὶ το ἔσχατον πρῶτον. κέχρηται καὶ Σοφοκλῆς τῷ ἐσχάτῳ ἀντὶ τοῦ πρώτου

Ἤδη γὰρ ἕδρα Ζεὺς ἐν ἐσχάτῳ θεῶν.

Correxit Brunckius ἔχει γὰρ ἕδραν κτλ.

CXXXIII. (811.)

Schol. Aesch. Pers. 181. Ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε) ἐντεῦθεν ἔλαβεν ὁ Σοφοκλῆς τὸ

Ἐδοξάτην μοι τὼ δύ' ἠπείρω μολεῖν.

Sic haec restituerunt Valcken. et Blomfield. ad Aesch. Pers. 186. pro vulg. μοι τάδ' ἠπείρω, nisi quod ille τὰ δύ' ἠπείρω scripsit. Apud Herodianum (Piersoni p. 435.) verba sic leguntur: ἐδόξατόν μοι τὰ Διιπείθου μολεῖν.

CXXXIV. (812.)

Schol. Eur. Orest. 480. Ὀργὴ γάρ) Σοφοκλῆς

Ὀργὴ γέροντος ὥστε μαλθακὴ κοπὶς
ἐν χειρὶ θήγει, σὺν τάχει δ' ἀμβλύνεται.

Vs. 2. Codd. Ven. et Vat. teste Cobetio ἐν τάχει.

CXXXV. (813.)

Schol. Eur. Orest. 592. *καὶ Σοφοκλῆς*

Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

In proverbium abiit versus, quem sine auctoris nomine afferunt Stob. Ecl. Phys. I, 3, 32. p. 122. ed. Heer. (p. 46. ed. Gaisf.) Diogenian. I, 58. Zenob. II, 44. Mich. Apostol. I, 40. Arsen. Viol. I, 73. p. 22. ed. Walz. Greg. Cypr. Mosq. I, 18.

CXXXVI. (814.)

Schol. (Eur.) Rhes. 105. ed. Cobet. *εἴθ' ἦσθ' ἀνὴρ εὔβουλος) ἔμπαλιν ὁ Σοφοκλῆς φησιν*

εἴθ' ἦσθα σώφρων ἔργα τοῖς λόγοις ἴσα.

In cod. est *ὁ σοφός φησιν*, quod correxit Cobetius. Ea de correctione dubitari tamen potest, quum Euripides nonnunquam *τοῦ σοφοῦ* nomine citari soleat.

CXXXVII. (815.)

Schol. Aristoph. Nub. 1162. (quem exscripsit Suid. v. *Λυσανίας*) *Λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·) Λύων τὰς τοῦ πατρὸς ἀνίας. ἐκτεταμένως δὲ προενεκτέον τὴν πρώτην καὶ τὴν τρίτην συλλαβήν. πρὸς δὲ τὴν ὀνοματοποιίαν τὸν Σοφοκλέα μυκτηρίζει, λέγοντα*

Ζεὺς νόστον ἄγοι τὸν νικομάχαν
καὶ πανσανίαν κατ' Ἀτρειδᾶν.

Codd. *καὶ Ἀτρείδαν.* Brunckius *καὶ* eiecit, Bentleius *κατ'* correxit editoribus probantibus; sed *τὸν Ἀτρειδᾶν* maluit G. Hermannus, quod probandum videtur.

CXXXVIII. (816.)

Schol. Aristoph. Pac. 1164. — *φῖτυ τὸ σπέρμα, τὸ γένος. καὶ γάρ εἰσι φυτὰ πρὸ τοῦ καιροῦ τοὺς καρποὺς παρέχοντα, καὶ καλοῦνται πρῴϊμα. καὶ Σοφοκλῆς*

οὔτ' ἄλλο φῖτυ πρῷον

λέγει, ὅ ἐστι πρῴϊμον καὶ ὥριμον. Cod. *ἄλλο σπέρμα φῖτυ,* sed *σπέρμα* recte eiecit Th. Bergkius (Comment. de reliq. com. p. 345.)

CXXXIX. (817.)

Schol. Aristoph. Ach. 75. cf. Aesch. Fragm. 360.

CXL. (818.)

Schol. Aristoph. Av. 515. *ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.) δέον εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ σκήπτρου εἶπεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. οὕτω γὰρ ὁ Πίνδαρος* (Pyth. I, 11.) *καὶ Σοφοκλῆς*

ὁ σκηπτροβάμων αἰετὸς, κύων Διός.

CXLI. (819.)

Schol. Aristoph. Av. 1240. *Διὸς μακέλλῃ.)* τοῦτό φησι παρὰ τὸ Σοφόκλειον

Χρυσῇ μακέλλῃ Ζηνὸς ἐξαναστραφῇ.

Sententia manca est. Praecessit fortasse ὅταν δόμος vel simile quid. Fritzschius (de Aesch. Niob. p. 21.) aureo Iovis ligone nihil ineptius esse dicens correxit: παρὰ τὸ Σοφόκλειον Χρύσῃ· „μακέλλῃ κτλ. Sed certe ἐν ante Χρύσῃ addere debebat. Omnino autem vir doctus sibi non constitit, sed paullo post (p. 24) hunc et reliquos vs., quibuscum ille apud Aristophanem coniunctus fuit, quamvis alia tradiderint scholiastae, ex Aeschyli Niobe petitos esse contendit. cf. Aesch. fragm. 155.

CXLII. (820.)

Schol. Aristoph. Lys. 8. (quem exscripsit Suid. v. τοξοποιεῖν. apud Bernh. v. τοξότης.) Τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς. ἀντὶ τοῦ ἐσκυθρωπακέναι. ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. τοιοῦτο γὰρ τὸ πρόσωπον τῶν ἐν μερίμνῃ ὄντων. Ὅμηρος (Il. ο', 102.) καὶ Σοφοκλῆς (κατὰ τὸ ἐναντίον addit. Suid.)

ὡς ἂν Διὸς μέτωπον ἐκταθῇ χαρᾷ.

Cod. ἐκτανθῇ. Suid. ἰάνθη, quod ex Homeri versu irrepsit. Sed ἐκταθῇ recte Schol. Hom., qui ad l. c. hunc vs. affert.

CXLIII. (821.)

Schol. Aristoph. Ran. 344. φλέγεται δὲ λειμών.) Λειμὼν γὰρ ἀνάκειται καὶ ἄνθη ἀνειμένα τοῖς μύσταις ἐν τῷ πεδίῳ. δηλοῖ δὲ καὶ Σοφοκλῆς. Brunckius haec in eadem fabula locum habuisse censet, in qua lectum sit fgm. 750.

CXLIV. (822.)

Schol. Aristoph. Plut. 541. ἀντὶ δὲ κλίνης στιβάδα σχοίνων κόρεων μεστήν, ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει.) Σοφοκλέους τὸ ἡμιστίχιον

ἐπειγομένων κερκίδος ὕμνοις,
ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει.

In cod. est οὐ κερκίδοις ὕμνους, quod correxit Dindorfius.

CXLV. (823.)

Schol. Theocr. XV, 48. κεκροτημένοι δέ—) ἀντὶ τοῦ ἐρραπισμένοι ἐθάδες πανούργων ἔργων. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ κεκροτημένου χαλκοῦ. καὶ Σοφοκλῆς

Τὸ πάνσοφον κρότημα Λαέρτου γόνος.

De cognomine κρότημα similibusque cf. Valck. ad Adoniaz. p. 357. Welcker p. 133. versum ad Palamedem refert.

CXLVI. (824.)

Schol. Apollon. Rhod. IV, 269. *Περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναδόσεως* (*ἀναβάσεως* Paris.) *διάφοροι αἰτίαι τοῖς παλαιοῖς ἐλέγοντο. Ἀναξαγόρας μὲν γάρ φησι διὰ τὴν τῆξιν τῆς χιόνος πληθύειν αὐτόν· ᾧ ἕπεται Εὐριπίδης* (Helen. 1. sq.). *καὶ Αἰσχύλος καὶ Σοφοκλῆς ὑπέλαβον τοὺς κατ' Αἴγυπτον χιονίζεσθαι τόπους, καὶ τηκομένης τῆς χιόνος εἰς τὸν Νεῖλον ἐκδίδοσθαι.*

CXLVII. (825.)

Schol. Aristid. vol. III. p. 681, 33. *καὶ τὸ*

Φίλου κακῶς πράξαντος ἐκποδὼν φίλοι.

Σοφοκλέους ὂν παροιμιῶδες γέγονε. E Sophoclis (Euripidis corrigi iubet Unger. Parad. Theb. I. p. 374.) Oedipo affertur ibidem p. 85, 23, sine poetae nomine a schol. Soph. Electr. 188, ubi *ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος κτλ.* pariter atque apud schol. Eur. Phoen. 406. Diogenian. I, 79. Zenob. I, 90. Greg. Cypr. Mosq. I, 57, Macar. II, 6. ed. Leutsch. Menand. sent. monost. 32. Mich. Apost. II, 82. Arsen. Viol. p. 55. Walz. Suid. v. *ἀνδρὸς γέροντος*. Ad hunc vs. respexit Aristid. Panath. § 112. (vol. I. p. 112, 5. et p. 268, 11. Iebb.). — De sententia cf. Eur. Med. 561. Alc. 210. sq. Menand. sent. monost. 165. *ἐὰν δ' ἔχωμεν χρήμαθ', ἕξομεν φίλους.*

CXLVIII. (826.)

Menand. *περὶ ἐπιδεικτ.* c. 9. p. 599. (in Walzii Rhet. vol. IX. p. 156.) *Ἀλλὰ τὸν τοιοῦτον ὕμνον τῷ μὲν σχήματι διαφέρειν φημί, τῇ δὲ φύσει τὸν αὐτὸν εἶναι ἐκείνων ἑκάστῳ, ὥσπερ καὶ τὴν Τύχην Σοφοκλῆς ὕμνησε διαπορῶν γένει.*

CXLIX. (827.)

Gramm. Darmstadiensis in Act. Monac. II. p. 515. *Ἔστι δὲ τὸ φενακίζειν εἰπεῖν καὶ περὶ τοὺς φήληκας. Σοφοκλῆς ἐν ἰάμβῃ. καὶ φήληκας δέ φαμεν τοὺς πλανῶντας τὴν ὄψιν ὡς πεπείρους.* cf. Etym. M. p. 791, 34. *φήληξ τὸ ἠρέμα πεπανθὲν σῦκον. καὶ φήληκας δέ φαμεν τὰ διαπατῶντα τὰς ὄψεις σῦκα ὡς εἴη πέπειρα.* Schol. Aristoph. Pac. 1165. — G. Hermannus (de Aesch. Niobe. p. 6. Opusc. III. p. 41.) *Σοφ. ἐν Νιόβῃ* corrigendum esse censet, nisi forte scholion mutilum sit, ut vox e Sophocle allata *φηλώματα* fuerit, de qua similia, ut in isto scholio, leguntur in Etym. M. l. c. Bekk. An. p. 315, 11. Fritzschius (de Sophocl. Niobe p. 49.) vero corrigit *ἐν Ἰοβάτῃ*, A. Nauckius (in Philolog. IV. p. 540.) denique *ἐν Ἀμύκῳ*, quum *β* et *υ*, *κ* et *η* saepissime confusa sint.

CL. (828.)

Gramm. in Cram. An. Gr. Paris. I. p. 397. *Παροιμίαι Σοφοκλέους.*

Εἰ μὴ πατὴρ ἦς, εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.
Ἔνεστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή.

περὶ τοῦ μηδὲ τῶν εὐτελῶν καταφρονεῖν. — Prior vs. est ex Antig. 755, ubi libri nostri ἦσθ'; alterum etiam Suid. v. σέρφῳ omisso auctoris nomine affert, decurtatum exhibent Zenob. III, 70. Greg. Cypr. II, 35. Greg. Cypr. Mosqu. III, 8. Leutsch.

CLI. (829.)

Analect. gramm. (e cod. Ambros. C. 222.) ed. H. Keil. p. 8, 14. Μολοσσὸς δὲ κέκληται ἀπὸ Μολοσσοῦ, ὡς ὁ Κρητικὸς ἀπὸ τῶν Κρητικῶν, ἢ ὅτι τὰ μεγάλα Μολοσσικὰ ἐκάλουν. Σοφοκλῆς

Μολοσσικαῖσι χερσὶν ἐκτείνων χέρας.

Cod. χεῖρας, quod correxit Keilius. — Dubitat Schneidewinus (in Philol. III. p. 533.), an grammaticus poetae verba male intellexerit: nam ea posse de Neoptolemo (in *Peleo*) dicta esse, qui in Molossorum terra avum Peleum agnoverit.

CLII. (830.)

Gramm. in Bekk. An. Gr. p. 128, 27. Ἂν — τρὶς ἐν μιᾷ συντάξει — παρὰ Σοφοκλεῖ

Πῶς ἂν οὐκ ἂν ἐν δίκῃ
θάνοιμ' ἄν;

cf. Gregor. Cor. p. 43. Eur. Andr. 934. Trood. 1252. Plat. Apol. p. 31. A.

CLIII. (831.) *

Etym. M. p. 207, 17. Βουθοίη, πόλις τῆς Ἰλλυρίδος. Σοφοκλῆς Ὀνομακλεῖ (sic)

Βουθοίη Ἀρίλωνος ἐπὶ προχοῇσιν ἐνάσθη.

Heathius et Casaub. ad Athen. VII, 4. corrigunt Σοφ. ἐν Ἡρακλεῖ, Brunckius ἐν Ἰφικλεῖ vel Οἰκλεῖ probante Bergkio (in Zimmermanni Diar. Antiqu. 1836. p. 79.), Meinekius (Anal. Alex. p. 168.) de nomine et poetae et carminis dubitat versumque Callimacho vel Euphorioni tribui vult, Dindorfius (in H. Steph. Thes. II. p. 350. B.) locum Sophocli minori assignat et verba sic explicat: *in elegia ad Onomaclem.* Sed quum in cod. Marciano (Gaisfordo teste) lemma sit: σοφος ονο κλεῖ (μ supra), Hecker (in epist. crit. ad Schneidewinum inserta Philol. IV. p. 478.) coniecit: Σοφοκλῆς Οἰνομάῳ. Καλλίμαχος „Βουθοίη κτλ. haud improbabiliter.

CLIV. (832.)

Etym. M. p. 601. fin. Νεῖκος, ἡ φιλονεικία, παρὰ τὸ νέοις ἐοικέναι. ἡ γὰρ φιλονεικία τοῖς νεαροῖς ἁρμόζει. Σοφοκλῆς

Ὕβρις δέ τοι
οὐπώποθ' ἥβης εἰς τὸ σῶφρον ἵκετο,
ἀλλ' ἐν νέοις ἀνθεῖ τε καὶ φθίνει πάλιν,

Libri *ἡβήσει τῷ σώφρονι ἵκετο,* quod correxit Pierson. ad Moer. p. 181.

CLV. (833.)

Pollux. VI, 39. *Ἄβρωτος δὲ ὁ νῆστις παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ ἀβρωσία ἡ ἀσιτία.*

CLVI. (834.)

Bekk. An. Gr. p. 336, 6. Bachm. An. Gr. I. p. 21, 8. *Ἀγάζεις, ἀντὶ τοῦ θρασύνεις. Σοφοκλῆς.* Aliter Aesch. Suppl. 1047.

CLVII. (835.)

Bekk. An. Gr. p. 336, 7. Bachm. An. I. p. 21, 9. *Ἀγάμετος* (leg. *ἀγάμητος.* Lobeck. ad Phryn. p. 514.), *ἀντὶ τοῦ ἄγαμος. Σοφοκλῆς.* — Sophoclis locus fugisse videtur Pollucem (III, 48.) haec dicentem: *τῶν δὲ νέων κωμῳδῶν τινὲς τὸν ἄγαμον ἀγάμητον εἰρήκασιν κτλ.*

CLVIII. (836.)

Bekk. An. Gr. p. 325, 22. Bachm. An. I. p. 22. Suid. s. v. *Ἀγάσματα, σεβάσματα, ἃ ἄν τις ἀγάσαιτο. Σοφοκλῆς κέχρηται.*

CLIX. (837.)

Pollux II, 14. *Ὑπερίδης δὲ καὶ γηροβοσκὸν εἴρηκε, καὶ Ἄλεξις γηροβοσκεῖα, Ξενοφῶν δὲ τὴν ἀγήρατον δόξαν, Ὑπερίδης δὲ τὸν ἀγήρατον χρόνον, Σοφοκλῆς δὲ τὸν ἀγήρω καὶ Πλάτων τὸν ἀγήρω κόσμον, Θουκυδίδης δὲ τὸν ἀγήρων, ὡς καὶ Εὐριπίδης τὴν ἀγήρων ἀρετὴν καὶ Δημοσθένης τιμὰς ἀγήρως.* Wunder ad Antig. 603 refert sine idonea causa.

CLX. (838.)

Bekk. An. Gr. p. 340, 22. Bachm. An. I. p. 25, 20. *Ἄγχαζε, ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει. οὕτως Σοφοκλῆς.*

CLXI. (839.)

Phot. p. 6, 8. Bekk. An. Gr. p. 340, 26. Bachm. An. I, p. 25, 25. *Ἀγωγεύς, ὁ ἱμὰς τῶν κυνηγετικῶν κυνῶν. οὕτως Σοφοκλῆς.*

CLXII. (840.)

Pollux III, 141. *Σοφοκλῆς δὲ τὴν ἀγωνοθεσίαν ἀγωνοθήκην μοχθηρῶς ἐκάλεσεν.* Viri docti a Sophocle usurpari *ἀγωνοθήκη* potuisse negantes correxerunt *ἀγωνοθέτις* vel *ἀγωνόθεσις* (cf. Lobeck. ad Phryn. p. 500.). Sed quid sibi vellet Pollucis reprehensio, si poeta ea voce non usus esset? — Equidem locum ad Larissaeos rettulerim.

CLXIII. (841.)

Phot. p. 9, 23. v. Ἀδηφάγοι. — ἔφη δὲ καὶ ἀδηφαγοῦσα Σοφοκλῆς καὶ ἀδηφαγεῖν Ἕρμιππος. Scripserat fortasse Sophocles in *Philocteta in Troia:* ἀδηφαγοῦσα[γὰρ]νόσος κτλ. cf. Philoct. 313.

CLXIV. (842.)

Bekk. An. Gr. p. 343, 11. Bachm. An. I. p. 29, 25. Ἀδικότροπος ἐρεῖς καὶ ἀδικοχρήματος, ὡς Κράτης, καὶ ἀδικόχειρας, ὡς Σοφοκλῆς.

CLXV. (843.)

Hesych. Ἀδρέπανον, ἄδρεπτον, θεοῖς ἀνακείμενον. Σοφοκλῆς.

CLXVI. (844.)

Bekk. An. p. 345, 13. Bachm. An. I. p. 32, 11. Ἀδρῦναι· ἀδρὸν καὶ μέγα ποιῆσαι. Σοφοκλῆς.

CLXVII. (845. a. b.)

Bekk. An. 347, 25. Bachm. An. I. p. 34, 30. Σοφοκλῆς δὲ τὴν εὐθεῖαν εἶπεν „ἀείζως γενεά. ἀπὸ δὲ τῆς ζωὸς δισυλλάβου εὐθείας φιλόζωος εἶπεν. cf. Aesch. fgm. 29. b. Alterum fgm. omisit Dindorfius.

CLXVIII. (846.)

Bekk. An. p. 347, 30. Bachm. An. I. p. 35, 4. — ἀείζων πένθος ἐρεῖς, ὡς Σοφοκλῆς ἀείζων ἕλκος. Cf. fgm. 845. et Aesch. Suppl. 960. ἀείζων ἄχθος.

CLXIX. (847.)

Bekk. An. p. 348, 17. Bachm. An. I. p. 35, 24. Ἄζειν, τὸ στένειν. Σοφοκλῆς. Quominus Valckenario (Diatr. p. 23. D.) et Brunckio auctoribus αἰάζειν corrigatur, et ordo literarum prohibet et ipsa, quam adiecit grammaticus, vocis interpretatio: τὸ διὰ τοῦ στόματος ἀθρόως ἐκπνεῖν ἄζειν λέγουσιν Ἀττικοί, μιμούμενοι τὸν ἦχον τοῦ πνεύματος. οὕτω Νικόχαρις. Unde facile *ingemescendi* significationem deduci potuisse perspicitur.

CLXX. (848.)

Bekk. An. p. 348, 26. Bachm. An. I. p. 36, 4. Ἀζησία. οὕτως ἡ Δημήτηρ παρὰ Σοφοκλεῖ καλεῖται. οἱ δὲ, τὴν εὐτραφῆ. Videndum, ne grammatici verbis error insideat: nam haec tradit Zenob. IV, 20, Ἡ Ἀμαία τὴν Ἀζησίαν μετῆλθεν. ἱστορεῖ Δίδυμος, ὅτι Ἀμαία μὲν ἡ Δημήτηρ παρὰ Τροιζηνίοις προσαγορεύεται, Ἀζησία δὲ ἡ Κόρη. Ἀπὸ γοῦν τῆς ἱστορίας ἡ παροιμία προήχθη. Λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν πολυχρονίῳ ζητήσει χρωμένων. Πλούτωνος γὰρ Περσεφόνην ἁρπάσαντος ἡ Δημήτηρ ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν περιῄει ταύτην ζητοῦσα. Idem brevius tradunt Mich. Apost. II, 54. ed. Leutsch. Suid. s. v. Ἀζησία. Arsen. III, 32. p. 50. Walz. cf. Leutsch. ad Zenob. l. c.

CLXXI. (849.)

Bekk. An. Gr. p. 353, 4. Bachm. An. I. p. 40, 33. *Ἀθαυμάστως Σοφοκλῆς εἶπεν.*

CLXXII. (850.)

Bekk. An. p. 353, 5. Bachm. An. I. p. 41, 1. *Ἀθέμιστα καὶ ἀνόσια δρᾶν Δείναρχος εἶπε καὶ Σοφοκλῆς.*

CLXXIII. (851.)

Bekk. An. p. 352, 16. Bachm. An. I. p. 40, 13. *Ἀθρακτος, ἀτάραχος. καὶ τὸ συνεχύθη ἐθράχθη Σοφοκλῆς λέγει.*

CLXXIV. (852.)

Bekk. An. p. 362, 21. Bachm. An. I. p. 51, 24. *Αἱματορρόφον· Σοφοκλῆς*

Τίσις δ' ἄνωθεν εἰσιν αἱματορρόφος.

cf. Aesch. Eum. 184.

CLXXV. (853.)

Bekk. An. p. 360, 18. Bachm. An. I. p. 49, 12. *Αἱματῶσαι· ἀντὶ τοῦ φονεῦσαι. Σοφοκλῆς.* Eadem habet Etym. M. p. 35, 8 sine poetae nomine.

CLXXVI. (854.)

Bekk. An. p. 361, 2. Bachm. An. I. p. 49, 29. *Αἰολίζειν, τὸ ποικίλλειν. οὕτως Σοφοκλῆς.* Grammaticus praebet *αἰολίζειν*, quod Ellendtio (Lex. I. p. 41.) in *αἰόλλειν* mutandum videtur.

CLXXVII. (855.)

Bekk. An. p. 367, 15. Bachm. An. I. p. 57, 1. *Ἀκληρία, ἀντὶ τοῦ ἀτυχία. οὕτω Σοφοκλῆς.*

CLXXVIII. (856.)

Bekk. An. p. 367, 20. Bachm. An. I. p. 57, 8. *Ἀκόλαστος ὄχλος Εὐριπίδης* (Hec. 607.) *ἔφη, ἀκόλαστον δὲ σῶμα Σοφοκλῆς.*

CLXXIX. (857.)

Bekk. An. p. 367, 32. Bachm. An. I. p. 57, 19. *Ἀκολουθία· ἡ ἀκαλούθησις. Σοφοκλῆς.*

CLXXX. (858.)

Bekk. An. p. 372, 13. Bachm. An. I. p. 62, 18. *Ἄκουε σῖγα. Κρατῖνος· „Ἄκουε σῖγα, πρόσεχε τὸν νοῦν, δεῦρ' ὅρα.“ καὶ Σοφοκλῆς·*

Ἄκουε σῖγα· τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή;

CLXXXI. (859.)

Bekk. An. p. 369, 13. Bachm. An. I. p. 59, 7. *Ἀκουσείων*, ἀντὶ τοῦ ἀκουσόμενος. Σοφοκλῆς. Dobraeus (Add. ad Arist. Thesm. 1178. Pors.) correxit ἀκούσειεν.

CLXXXII. (860.)

Bekk. An. p. 372, 14. Bachm. An. I. p. 62, 20. *Ἀκουσέτην* Σοφοκλῆς ἔφη, ἀκούσεσθαι δὲ Ἀριστοφάνης. Scribendum esse ἀκούσετον, ut Sophocles aliquando ἀκούσω pro ἀκούσομαι posuerit, inde apparet, quod grammaticus Sophocli Aristophanem opposuit forma ἀκούσομαι usum.

CLXXXIII. (861.)

Bekk. An. p. 373, 13. Bachm. An. I. p. 63, 21. *Ἀκουσία*, τὸ [ἀκούσιον excidisse videtur.] πρᾶγμα. Σοφοκλῆς

Ἐξαίρετον τίθημι τὴν ἀκουσίαν.

CLXXXIV. (862.)

Bekk. An. p. 373, 1. Bachm. An. I. p. 63, 9. *Ἀκουσίμη*, ἀντὶ τοῦ ἀκουστή. Σοφοκλῆς

Σπονδὴ γὰρ ἡ κατ᾽ οἶκον ἐγκεκριμμένη
οὐ πρὸς θυραίων οὐδαμῶς ἀκουσίμη.

δύναται καὶ φωνὴ ἀκουσίμη λέγεσθαι. Welcker. p. 149 locum ad Lacaenas refert.

CLXXXV. (863.)

Bekk. An. p. 373, 15. Bachm. An. I. p. 63, 23. *Ἀκροφύσιον*, τὸ τῇ χώνῃ προστιθέμενον. Σοφοκλῆς. Cf. Etym. M. p. 53, 20. *ἀκροφύσια*. τὰ ἀκροστόμια τῶν ἀσκῶν. Thuc. IV, 100.

CLXXXVI. (864.)

Bekk. An. p. 383, 4. Bachm. An. I. p. 74, 24. *Ἀλεύσω*, ἀντὶ τοῦ φυλάξω. Σοφοκλῆς. cf. Aesch. Prom. 567. Sept. 87. 128. Suppl. 523.

CLXXXVII. (865.)

Bekk. An. p. 383, 11. Bachm. An. I. p. 75, 2. *Ἀλίνουσιν*, ἀντὶ τοῦ λεπτύνουσι. Σοφοκλῆς. cf. Hesych. *ἀλινεῖν* (sic), ἀλείφειν et *ἀλῖναι*, ἐπαλεῖψαι.

CLXXXVIII. (866.)

Bekk. An. p. 383, 31. Bachm. An. I. p. 75, 22. *Ἀλκάθω* καὶ *ἀλκάθειν* (leg. *ἀλκαθεῖν*). Σοφοκλῆς, καὶ Αἰσχύλος. σημαίνει τὸ βοηθεῖν.

CLXXXIX. (867.)

Bekk. An. p. 376, 32. Bachm. An. I. p. 67, 23. *Ἀλλά*, ἀντὶ τοῦ ὅταν. Σοφοκλῆς. Similia tradunt Schol. Plat. p. 336. τὸ ἀλλὰ

λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἔστω, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅταν δὲ, καὶ ἀντὶ τοῦ ἔπειτα δέ. Suid. p. 97. v. Ἀλλά. ἀντὶ τοῦ ὅταν δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ γέ. Recte autem pro ὅταν Brunckius κἄν correxisse videtur, nam haec tradit Hesych. Ἀλλά. κἄν. ἢ ἔπειτα. quocum aliquid similitudinis habent, quae leguntur in Etym. M. p. 66, 41. ἀλλά. ἀντὶ τοῦ καί. οἷον ἡμέρα μέν ἐστιν, ἀλλὰ τὰ νέφη οὐχ ὁρῶ." Haud dubie enim grammaticus locos respexit, ubi ἀλλὰ sicut κἄν gradationi faciendae inservit, de quo dicendi usu vide Elmsl. ad Eur. Med. 912. Heracl. 565. Pflugk. ad Eur. Med. l. c. Herc. fur. 331. Förtsch. observ. crit. in Lys. p. 3. sq. Heindorf. ad Plat. Soph. § 44. Iacobs. ad Anthol. Pal. III. p. 535. Ellendt. Lex. I. p. 80. nr. 7.

CXC. (868.)

Bekk. An. p. 376, 31. Bachm. I. 67, 21. Suid. Ἀλλάχθητε· ἀντὶ τοῦ διαλλάχθητε. Σοφοκλῆς.

CXCI. (869.)

Etym. M. p. 69, 41. Ἀλοιμός· τὰς χρίσεις καὶ τὰς ἐπαλείψεις ἀλοιμοὺς ἔλεγον. Σοφοκλῆς·

Μαριεὺς ἀλοιμός.

ἡ ἐπάνω τῆς τοῦ θαλάμου γανώσεως ἐνιεῖσα (ἐνεθεῖσα Hemsterh. et Gaisf.) ἐπάλειψις, καθαπερανεὶ πετάλωσις οὖσα ἐν αὐτῷ. Cf. fgm. 70. — Μαριεὺς dictus, inquit Brunckius, ab urbe Cypri Mario, quae postea appellata fuit Arsinoe.

CXCII. (870.)

Phrynich. προπ. σοφ. in Bekkeri An. p. 14, 20. Hesych. Ἄμισθος. χωρὶς μισθοῦ. Σοφοκλῆς·

Ἄμισθος ὁ ξένος πορεύεται.

CXCIII. (871.)

Suid. Ἀμυχνόν. τὸ μὴ μυσαρὸν ἀλλ' ἁγνὸν καὶ καθαρόν. οὕτω Σοφοκλῆς. γράφεται δὲ καὶ ἀμυχρόν. Sed idem habet s. v. Ἀμυγνόν. τὸ μὴ μυσαρὸν ἀλλ' ἁγνὸν καὶ καθαρόν. οὕτω Σοφοκλῆς. ut dubitari possit, an utraque forma usus sit Sophocles an alterautra in errore posita sit. Hanc sententiam amplectitur Brunckius ἀμυγνὸν vitiosum esse dicens, cuius iudicium confirmatur Hesychio v. Ἀμυσχρόν (sic cod. Marc.) καθαρόν. Ex hoc autem etiam in altero Suidae loco pro ἀμυχρόν corrigendum esse ἀμυσχρόν liquet. Quae correctio nescio an pariter inferenda sit in Suidae glossam: ἀμύσκαρον· τὸ ἁγνόν.

CXCIV. (872.)

Eustath. p. 1405, 30. Ἀμφώβολα, παρὰ Σοφοκλεῖ αἱ διὰ σπλάγχνων μαντεῖαι.

CXCV. (873.)

Hesych. Ἀναστρέφων, ἀνούμενος. Σοφοκλῆς.

CXCVI. (874.)

Hesych. Ἀναψύχουσα, ξηραίνουσα, ῥιπίζουσα. Σοφοκλῆς. cf. Eur. Hel. 1100.

CXCVII. (875.)

Hesych. Ἀντίπρωρα, ἀντιπρόσωπα. πρῶρα γὰρ τὸ πρόσωπον. καὶ ἀνδρόπρωρος, ἀνδροπρόσωπος. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Non haec vox, sed illa in Trach. (223.) legitur. Nisi igitur Hesychius has voces inter se confudit, in fabulae titulo errorem latere statuendum est; nam vox ἀνδρόπρωρος ipsa confirmatur Empedocl. 215. cf. Blomf. Gloss. ad Aesch. Prom. 431.

CXCVIII. (876.)

Pollux. III, 107. τὸν δὲ ἄνοσον καὶ ἀνόσητον Σοφοκλῆς.

CXCIX. (877.)

Bekk. An. p. 407, 12. Bachm. An. I. p. 101, 19. Suid. s. v.

Ἀντάρης νυκτερὶς ὄψεσι.

φησὶ Σοφοκλῆς. Egregie ac verissime correxit Ellendtius (Lex. I. p. 170. II. p. 171.) ἀντήρης νυκτεραῖς ὄψεσι h. e. *somniis oblatum*.

CC. (878.)

Bekk. An. p. 414, 2. Bachm. An. I. p. 109, 4. Ἄορνος· λίμνη (vulgo λιμὴν) περὶ Τυρσηνίαν — εἶναι δὲ καὶ νεκυομαντεῖον ἐν τῇ Τυρσηνίᾳ λίμνῃ Σοφοκλῆς φησί· cf. Strabo V. p. 244. sq. Welcker p. 248. haec in Ὀδυσσέα ἀκανθοπλῆγα infert, quum eiusmodi oraculum *illic* ad Ulixem vulgo referatur. cf. Mus. Rhenan. III. (1844.) p. 613. Huc etiam facit Etym. M. p. 192, 45. Βαιαί, αἱ ἐν Ἰταλίᾳ, ἀπὸ Βαίου τοῦ Ὀδυσσέως κυβερνήτου ἐκλήθη, τελευτήσαντος κατὰ τὴν ἄορνιν (ἄορνον Hemsterh.) τῆς Ἰταλίας.

CCI. (879.)

Hesych. Ἀπαιόλημα, ἀποκάθαρμα, ἢ ἀποπάτημα (leg. ἀπάτημα cf. Suid. s. v. Schol. Aesch. Choeph. 996.) ἢ ἀποπλάνημα. Σοφοκλῆς. Similiter Bekk. An. p. 419, 13. Bachm. An. I. p. 114, 1. Ἀπαιόλημα, ἀποπλάνημα, ἀποκάθαρμα, ἢ θεόν τινα ἀπατητικόν. Cf. Aesch. fgm. 178.

CCII. (880.)

Hesych. Ἀπάνθρωπος (cod. vulgari compendio ἀπάνος) σκληρὸς, ἀνόητος, ἄφρων, ἀνελεήμων. Σοφοκλῆς ἀπανί · · · (sic cod.) Extrema

voce, nisi forte glossae, quae interiit, initium continetur, depravatus fabulae titulus exhiberi videtur.

CCIII. (881.)

Etym. M. p. 123, 13. *Ἀπληγίς· τὸ ἁπλοῦν ἱμάτιον, ὅπερ Ὅμηρος* (Il. ω', 230. Od. ω', 275.) *ἀπλοΐδα καλεῖ. Σοφοκλῆς*

Τρύχει καλυφθεὶς Θεσσαλικῆς ἀπληγίδος.

cf. Hesych. s. v. Pro *Θεσσαλικῆς* corrigit Valck. ad Phoen. 115. *Θεσσαλίδος*, Dindorfius et Ellendtius (Lex. I. p. 798.) *Θεσσαλῆς*. cf. Electr. 693.

CCIV. (882.)

Pollux. VII, 44. — *καὶ ἀποδῦσαι καὶ ἀπολωπίσαι, ὡς Σοφοκλῆς, καὶ περιλωπίσαι, ὅπερ Ὑπερίδης περιδῦσαι εἴρηκεν.*

CCV. (883.)

Bekk. An. 432, 6. Bachm. An. I. p. 129, 15. *Ἀπόμορφα, ξένα, οὐκ ἐοικότα τοῖς ἤθεσιν. οὕτως Σοφοκλῆς.*

CCVI. (884.)

Bekk. An. p. 439, 10. Bachm. An. I. p. 137, 9. *Ἀποφανῶσαι, εἰς τὸ φανερὸν καταστῆσαι. οὕτως Σοφοκλῆς.* Cf. fgm. 73.

CCVII. (885.)

Hesych. *Ἄρητον, βλαβερὸν, πολυχρόνιον. Σοφοκλῆς συνώνυμον. ὕστερον ἄρητος Ἡρακλῆς παρὰ Μακεδόσιν.* cf. Schol. Hom. Il. ρ', 37. *ἀρητὸν. ἤτοι βλαβερόν. κατὰ τὴν ἀρὰν, ὅ ἐστι βλάβην, ἢ τὸν ἀπευκτόν.* Suid. s. v. Pro *συνώνυμον* Scaliger correxit *Σίνωνι*, Ellendt. (Lex. I. p. 226.) *Οἰνομάῳ*, sed possit etiam *Συνδείπνῳ* scribi.

CCVIII. (886.)

Eustath. p. 135. 25. *Δῆλον, ὅτι τοῦ περιφραδέως προϋπάρχει τὸ φραδὴς φραδέος ἀπὸ τοῦ φράζω. ὡς τὸ „φραδέος νόου ἔργα τέτυκται* (Il. ω', 354.)". *ὅθεν σύνθετον ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀριφράδης ἀνήρ, καὶ ὁ πρὸς διαστολὴν αὐτοῦ βαρυνόμενος Ἀριφράδης τὸ κύριον.* G. Hermannus hunc locum ad Antig. 347. ubi in libris est: *περιφραδὴς ἀνὴρ*, pertinere dixit, sed hoc nec Wundero nec mihi potuit persuadere.

CCIX. (887.)

Hesych. *Ἀρραγὲς ὄμμα, οὐ δάκρυον. ᾧ τρόπῳ φαμὲν κατερράγη μου δάκρυον. Σοφοκλῆς * * σατυρικῷ.* Cf. fgm. 731.

CCX. (888.)

Bekk. An. p. 447, 5. Bachm. An. I. p. 146, 13. *Ἄρταμος,*

κρεουργὸς, μαγειρός. τάττει αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ φονέως. Cf. Aesch. fgm. 410. Eurip. fgm. 609.

CCXI. (889.)

Pollux. VII, 36. Σπάθη, ὅθεν καὶ τὸ σπαθᾶν, καὶ τὸ ἀσπάθητος χλαῖνα παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ σπαθητοῖς ὑφάσμασιν. Hesych. v. Ἀσπάθητον χλαῖναν, τὴν δορὰν, παρ' ὅσον οὐχ ὕφανται. Bekk. An. p. 453, 18. Bachm. An. p. 153, 9. Eustath. p. 757, 7. ἀσπάθητον χλαῖναν. τὴν ἀνύφαντον. cf. Aesch. fgm. 342.

CCXII. (890.)

Bekk. An. p. 459, 31. Bachm. An. I. p. 160, 9. Ἀτιμαγέλης, ὁ ἀποστάτης τῆς ἀγέλης ταῦρος. οὕτως Σοφοκλῆς., cf. Theocr. Id. XXV, 132.

CCXIII. (891.)

Hesych. Αὐλῶπιν, αὐλοὺς ἔχουσαν. Σοφοκλῆς δὲ τὴν λόγχην τὴν μακρὰν αὐλῶπιν εἶπεν. Verba Σοφοκλῆς δὲ κτλ. falso s. v. αὐλῶπις legebantur.

CCXIV. (892.)

Bekk. An. p. 467, 29. Bachm. An. I. p. 168, 16. Αὐτόν. Σοφοκλῆς ἀντὶ τοῦ ἐμαυτὸν καὶ Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἰφικράτους καὶ πολλοὶ ἄλλοι. σημαίνει δὲ καὶ τὸ μόνος. — cf. Ellendt. Lex. I. p. 272. sq.

CCXV. (893.)

Bekk. An. p. 467, 15. Bachm. An. I. p. 168, 4. Αὐτόπαιδα, αὐτὸν τρόπῳ τινὶ παῖδα ὄντα. Σοφοκλῆς. Eadem omisso poetae nomine habet Hesych. s. v. Brunckius locum ad Trachin. 826 (ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων τῷ Διὸς αὐτόπαιδι) rettulit, sed ibi et dativus legitur et schol. sic explicat verba: γνησίῳ παιδί. Recte igitur monuit Ellendt. (Lex. I. p. 264.) alium Sophoclis locum a grammatico esse respectum.

CCXVI. (894.)

Phryn. App. Soph. in Bekk. An. p. 28, 28. Ἀχανὲς, τὸ μὴ ἔχον στέγην ἢ ὄροφον. ἐπὶ τοῦ λαβυρίνθου Σοφοκλῆς. Locus haud dubie ad Daedalum vel ad Camicios pertinet.

CCXVII. (895.)

Pollux. VII, 70. Ἡ δὲ βαίτη ἐστὶ μὲν προμήκης χιτὼν, οὕτω δὲ Σοφοκλῆς καὶ τὰς σκηνὰς τὰς βαρβαρικὰς καλεῖ.

CCXVIII. (896.)

Athen. XV. p. 690. C. allato Ionis fgm. 26. pergit: μνημονεύει τῆς βακκάριδος καὶ Σοφοκλῆς.

CCXIX. (897.)

Hesych. *Βάσκανος·* φθονερὸς, ἀχάριστος, συκοφάντης. Σοφοκλῆς δὲ ἰδίως τὸ *βάσκανον* ἐπὶ τοῦ (cod. ἔπειτα) ἀχάριστος· καὶ ὁ συκοφάντης παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. Cf. Etym. M. p. 190, 21. Bekk. An. p. 222, 16.

CCXX. (898.)

Etymol. Leidens. in Valckenari Excerpt. et in Gaisf. adnot. ad Etym. M. p. 200, 33. *Βλίζειν* καὶ Ἀττικῶς *βλίττειν*, τὸ ἀφαιρεῖν τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων, τουτέστιν ἐκπιέζειν καὶ θλίβειν. Σοφοκλῆς

Ἡ σφηκιὰν βλίττουσιν εὑρόντες τινά.

Omisso Sophoclis loco paene eadem leguntur apud schol. Aristoph. Equ. 794. (Suid. v. βλίττειν) Etym. M. l. c. De voce disputavit Ruhnk. ad Tim. p. 63. — Ellendtius (Lex. I. p. 310.) scribendum esse dicit βλίζουσιν, quod sciolorum ignorantia obliteratum sit, ne Sophocles non Attice loqueretur. Quod si non verum sit, scribendum certe est βλίσσουσιν. Schneidewino (in Annal. Gotting. doct. 1852. p. 428) versus in Pandoram inferendus videtur propter fgm. 457. Vide h. l.

CCXXI. (899.)

Athen. VIII. p. 409. B. τὰ γὰρ τοιάδε ῥηματικὰ σύνθετα εἰς ψ λήγοντα γεγονότα παρὰ τὸν παρακείμενον τὴν παραλήγουσαν τοῦ παρακειμένου φυλάσσουσιν, ἄν τε ἔχῃ τοῦτον διὰ τῶν δύο μμ λεγόμενον βαρύνεται, λελείμμαι αἰγίλιψ, τέτριμμαι οἰκότριψ, κέκλεμμαι *βοΐκλεψ*, *παρὰ Σοφοκλεῖ* Ἑρμῆς, βέβλεμμαι κατῶβλεψ, παρὰ Ἀρχελάῳ τῷ Χερρονησίτῃ ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσιν. In cod. Marc. est βοοίκλεψ, in reliquis βοΐκλεψ, in Epitom. et ap. Eustath. p. 1401, 14. βοόκλεψ, quod Dindorfius in Athenaei edit. retinuit, in Soph. fragm. edit. vero in βοΐκλεψ correxit.

CCXXII. (900.)

Zenob. II. 65. *Βοιώτιος νόμος·* ἐπὶ τῶν τὰς μὲν ἀρχὰς ἠρεμούντων, ὕστερον δὲ τοῖς κακοῖς ἐπιτεινόντων, ὥς φησι Σοφοκλῆς·

Ὅταν τις ᾄδῃ τὸν Βοιώτιον νόμον.

Εἴρηται δὲ ἡ παροιμία, παρόσον Βοιωτοὶ πρότερον βίον ἄλυπον καὶ ἤρεμον ἔχοντες μετὰ τελευτὴν Λαΐου πολλοῖς κακοῖς περιέπεσον. Horum similia habent Greg. Cypr. I, 92. Apost. V, 4. ed. Leutsch. Arsen. (XIII, 21.) p. 145. ed. Walz. cf. Aristoph. Acharn. 14. Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον. ad quem locum schol. τὸ δὲ Βοιώτιον μέλος, ὅπερ εὗρε Τέρπανδρος, ὥσπερ καὶ τὸ Φρύγιον. — Sophoclis versus haud dubie in dramate satyrico locum habuit.

CCXXIII. (901.)

Eustath. p. 1625, 46. Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν — — λέγει, ὅτι κατὰ τὴν δάμαλιν Σοφοκλῆς ἔφη

γηγενῆ βούβαλιν.

cf. Aesch. fgm. 386.

CCXXIV. (902.)

Etym. M. p. 213, 26. Βρίακχος· θηλυκῶς, ἡ βάκχη ἡ βριαρῶς ἰακχάζουσα. Σοφοκλῆς·

Ἔγω δὲ χερσὶν ἄγραν βρίακχον.

Correxit Brunckius: ἔχω δὲ χερσὶν ἀγρίαν βρ., sed haud dubie verba non uno versu comprehendenda sunt. Malim igitur: Ἐγὼ δὲ χερσὶν ἀγρίαν | [ἔχω] βρίακχον. vel: Ἔχω δὲ χερσὶν ἀγρίαν | βρίακχον.

CCXXV. (903.)

Hesych. Βωλόναι, οἱ μὲν κολώνας, οἱ δὲ Κίλλαιον ἀκούουσι διὰ τὸ ἀνακεχῶσθαι, παρὰ Σοφοκλεῖ.

CCXXVI. (904.)

Eustath. p. 1923, 63. Γέρων, παλαιός. — λέγει δὲ, φασί, καὶ Σοφοκλῆς πληθυντικῶς

σὺ γὰρ γέροντα βουλεύεις.

ἤγουν παλαιὰ, ἀρχαῖα. — Quamquam haud raro γέρων adiectivi vim obtinet (cf. Hom. Od. χ', 181. Aesch. Sept. 604. Ag. 730. Choeph. 794. fgm. 387. Soph. El. 25. OC. 1261. Eur. Or. 457. 529. e. a. l. cf. Valck. ad Phoen. 103.), tamen A. Nauckio (in Philol. IV. p. 540.) illud γέροντα nimis audacter dictum videtur, quare poetam, nisi ad γέροντα substantivum adiecerit, scripsisse censet: σὺ γὰρ, γέρον, γέροντα βουλεύεις. Equidem contra Sophoclem: σὺ γὰρ, | νέος μὲν ὢν, vel νέος περ ὢν (cf. Phil. 1068.) γερ. β. ὅμως vel similiter scripsisse crediderim.

CCXXVII. (905.)

Hesych. Γλοιάς. ἡ κακοήθης ἵππος καὶ πολυδίκη (cod. πολυδίκ.) παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ γλοίης τὸ αὐτό. Brunckius haec corrupta dicit: si autem Sophocles γλοιάδα ἵππον scripserit, significationem potius arcessi a nomine γλοιὸς, quo usus est Aristoph. Nub. 448, et intelligi mavult de *equo lapsui obnoxio*. Sed hanc vim voci γλοιὸς non inesse apparet ex schol. ad Arist. l. c. Μάσθλης ἰδίως ὁ μεμαλαγμένος λῶρος καὶ ἔκλυτος. μάσθλης οὖν ἐνταῦθα ὁ πολυγνώμων καὶ μηδὲν βέβαιον μηδὲ σταθερὸν γινώσκων. ἢ ὁ ἱμαντώδης, καὶ μαστιγίας, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ μεμαλαγμένου ἱμάντος, ἢ οὕτως εὔτονος ὡς ἱμάς. — Γλοιὸς τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῷ μάσθλης. εἴληπται δὲ ἡ μεταφορὰ ἀπὸ νοῦ ἐν τοῖς βαλανείοις ἐλαίου πεπηγότος, ὅπερ τοὺς ἐπιλαμβανομένους διολισθάνειν πέφυκε. τοιοῦτος οὖν καὶ ὁ πρεσβύτης εὔχεται γενέσθαι τοὺς τρόπους, ἵνα ὥσπερ

διολισθάνειν καὶ φεύγειν δύνηται τοὺς δανειστάς. καὶ μέχρι δεῦρο τοὺς τῇ γνώμῃ σκάζοντας καὶ μηδὲν σταθερὸν φρονοῦντας, καὶ ἄλλο μὲν ἐπαγγελλομένους, ἄλλο δὲ φρονοῦντας καὶ πράσσοντας, διὰ τὸ τῆς γνώμης ὀλισθηρὸν καὶ ἄπιστον γλοιοὺς καλοῦμεν. In Rav. praeterea legitur: γλοιὸς, μιαρὸς καὶ ῥυπαρὸς καὶ μικρολίγος. Eadem habet Suid. s. v. Inde quum γλοιάς vix aliam vim habuerit atque γλοιὸς — nisi forte γλοιὰς vel apud Sophoclem accusativus pluralis fuit — equam inconstabilem atque contumacem designari veri est simile. Apte Ellendtius (Lex. I. p. 469.) cum illis locis comparavit Bekk. An. p. 233, 7. γλοιάζειν τὸ τοῖς ὄμμασιν ἐπιμύοντα μυκτηρίζειν καὶ κακοηθεύεσθαι. οἱ δὲ διαγελᾶν., haud probabiliter vero in πολυδίκ latere coniecit φιλοδακής. Exspectatur enim vocabulum, quod ad inconstantiam et mobilitatem pertinet, v. c. πολυάϊξ vel simile quoddam.

CCXXVIII. (906.)

Hesych. Γνώμων, συνετός. Σοφοκλῆς. cf. Aesch. Ag. 1101.

CCXXIX. (907.)

Trypho περὶ τρόπων in Mus. crit. Cantabrig. I. p. 50. Walzii Rhet. VIII. p. 741. (Ὀνοματοποιία κατ' ἐναλλαγήν·) ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ

Οἱ γὰρ γύνανδροι καὶ λέγειν ἠσκηκότες.

ἀντὶ τοῦ οἱ ἀνδρόγυνοι. — Welcker p. 400 ad Phaedram refert.

CCXXX. (908.). *

Etym. M. p. 254, 53. Δελήτιον, τὸ δέλεαρ. Σοφοκλῆς· ἔχε τὸ δελήτιον. ἢ Σώφρων. Recte a Sophocle abiudicasse videtur Brunckius.

CCXXXI. (909.)

Schol. Apollon. Rhod. III, 281. Ὀξέα δενδίλλων·) ἀντὶ τοῦ συστρέψας ἑαυτὸν καὶ ἀποκαλύψας, ὀξέως παρεπιστρεφόμενος, καὶ εἰς αὐτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύων. Ὅμηρος δὲ ἐπὶ τοῦ στρέφειν τέθεικε τὴν λέξιν, τὸ ἐν ἐπιστροφῇ τοῦ προσώπου παρεκκλίνοντα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύειν, καθάπερ Ἀπολλόδωρος. Σοφοκλῆς δὲ ἐπὶ τοῦ περιβλέπειν τέθεικε τὴν λέξιν. cf. Etym. M. p. 255, 20. δενδίλλων, διανευόμενος. παρὰ τὸ δινεῖν τοὺς ἴλλους ἤγουν κινεῖν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μεταφέρειν. Pollux. II, 52. ἰλλὸς δὲ ὑπὸ τῶν ποιητῶν καλεῖται, καὶ ἰλλώπτειν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τὸ παραβλέπειν, καὶ κατιλλώπτειν τὸ καταβλέπειν ἐπὶ πλεονασμῷ, καὶ δενδίλλειν. ὁμοίως τὸ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλειν. Suid. δενδίλλων, τοῖς ὄμμασι νεύων.

CCXXXII. (910.)

Pollux. III, 73. Οὐ γὰρ προσίεμαι τὴν Σοφοκλέους δεσπότειραν ἢ τὴν Εὐριπίδου δεσπότιν.

CCXXXIII. (911.)

Etym. M. p. 265, 23. *Δημόκοινος·* δημόσιος βασανιστής· ἢ ὁ δήμιος, ἤγουν ὁ ἐκ τοῦ δήμου τὸ φονεύειν κληρωθείς. Σοφοκλῆς

Οἷος γὰρ ἡμῶν δημόκοινος οἴχεται.

cf. Antipho I, 20. Isocr. 15, 17. Harpocr. s. v. Phryn. p. 474. sq. ed. Lobeck. Suid. s. v. Hellad. ap. Phot. p. 1589.

CCXXXIV. (912.)

Pollux. IX, 158. καὶ ὁ ἀνὴρ φυγὰς ἐξόριστος, ἀλήτης, πλανήτης, πλάνης. ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μετοχαί: τραγικὸς γὰρ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ *διωκτὸς* κτλ.

CCXXXV. (913.)

Hesych. *Ἐγκότημα*, ὀργή, μανία. εἰ μὴ ἄρα ἰσοδυναμεῖ τῷ κότῳ. καὶ *ἐνεκότουν* παρὰ Σοφοκλεῖ. cf. Aesch. Choeph. 41.

CCXXXVI. (914.)

Etym. M. p. 313, 1. (praemisso fgm. 413. pergit:) καὶ τὸ πῦρ, οἷον

Ἔγχος ἱέμενον

τὸ τὴν ὁρμὴν ἔχον. Brunckius haec ad fgm. 502. refert, sed vide quae illic monuimus.

CCXXXVII. (915.)

Etym. M. p. 333, 40. *Ἔλυτρον*, κάλυμμα, ἐκπέτασμα, ἐνείλημα. ὁμοίως καὶ ἡ θήκη τοῦ τόξου. καὶ πληθυντικῶς Σοφοκλῆς *ἔλυτρα*. cf. Orio. p. 63, 31. *ἔλυτρον*, τὸ ἔλυμα τοῦ τόξου. Suid. s. v. *ἔλυτρον*· κάλυμμα, ἐκπέτασμα. ἐνείλημα ὁμοίως καὶ ἡ θήκη τοῦ δόρατος. σημαίνει δὲ καὶ τὸ τοῦ ὀστρέου ὄστρακον.

CCXXXVIII. (916.)

Etym. M. p. 344, 40. *Ἐνολμίς*· ἦν τι γένος μάντεων οὕτω καλούμενον, διὰ τὸ τοὺς ἐν ὅλμῳ κοιμηθέντας [μαντικοὺς] γίγνεσθαι. ὅλμοι δὲ λέγονται οἱ τρίποδες τοῦ Ἀπόλλωνος. ὅθεν καὶ παροιμία· ἐν ὅλμῳ εὐνάσω. ἀντὶ τοῦ μαντικός [γενήσομαι.] ὁ δὲ Σοφοκλῆς *ἐνόλμιος* ἀντὶ τοῦ μαντικός. Recte monuit A. Nauckius (ad Aristoph. Byz. p. 239.) si ἐνολμίς genuinum, μαντέων corrigendum in μαντειῶν (vel μαντειῶν) videri; sin μάντεων verum, ἔνολμος vel ἐνόλμιος legendum. cf. Zenob. III, 63. Ἐν ὅλμῳ εὐνάσω· οἱ μὲν Ὅλμον μάντιν φασίν· οἱ δέ, τοὺς ἐν ὅλμῳ κοιμηθέντας μαντικοὺς γίγνεσθαι, ὅθεν καὶ παροιμίαν γενέσθαι. καὶ Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός φησιν, ὡς οἱ ἐν ὅλμῳ κοιμηθέντες μαντικοί· καὶ τοὺς τρίποδας τοῦ Ἀπόλλωνος ὅλμους καλεῖσθαι, καὶ Ἀπόλλων ὑπὸ Σοφοκλέους *ἔνολμος*. Similia habent Schol. Aristoph. Plut. 9. Hesych. v. ἐν ὅλμῳ εὐνάσω. Pollux. X, 81. Proverb. Bodl. 375. Suid. v. ἐν ὅλμῳ ἐκοιμήθη. Eustath. ad Hom. Il. λ', 147. p. 836, 45. De re

vid. O. Mueller. de trip. Delph. diss. 16. — A. Nauckius locum haud improbabiliter ad Amphiaraum refert.

CCXXXIX. (917.)

Philemon. Gramm. p. 51. Etym. M. p. 346, 15. Ἐξάκλινον, ἐξάπουν· Ἀττικῶς μὲν ἕξπουν καὶ ἕξκλινον λέγεται, ὥσπερ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἑξπηχυστί. cf. Eustath. p. 450, 44. Blomfield. adnot. ad Aesch. Prom. 878. Lobeck. ad Phryn. p. 413.

CCXL. (918.)

Eustath. p. 1562, 38. Ἔπηλις, ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου μελανία, καὶ τὸ πῶμα τῆς λάρνακος, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ κατὰ τὸν Σοφοκλέα. ἡ δ' αὐτὴ καὶ ἔφηλις κοινῶς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἥλου. cf. Gramm. in Bekk. An. p. 424 et Suid. v. ἀπηλιώτης. ὁ ἄνεμος. ἐν τῷ η (π Bekk.). καὶ ἀντήλιος καὶ πάντα τὰ ὅμοια ψιλῶς. καὶ ἡ ἔπηλίς ἐστι παρὰ Ποσειδίππῳ. Hesych. s. v.

CCXLI. (919.)

Pollux. III, 145. Τοὺς δὲ βραβευτὰς καὶ ἐπιστάτας ὠνόμαζον, ὅθεν καὶ τὸ βραβεύειν ἐπιστατεῖν Σοφοκλῆς.

CCXLII. (920.)

Cram. Anecd. Gr. Oxon. Vol. IV. p. 329, 19. Τὸ ἐτὴρ παρὰ τὸ ἔτος. Σοφοκλῆς·

Ἐτῆρας ἄμνους θεοῖς ἐρέξας ἐπακτίοις.

γράφεται δὲ καὶ εὐείρας. — De hoc fragmento sic disputat Schneidewinus (in Coniect. crit. p. 100.): „si haec ex fabula satyrica sunt, leni accentus mutatione res transigitur in v. ἔρεξας: sin minus, θεοῖσι ῥέξας ἀκτίοις probabile erit a poeta profectum esse. Verum alios εὐείρας legendo numeros pessumdedisse quis credat? Vide de h. v. Ellendt. Lex. I. p. 701. Dubitanter εὐῆρας proposuerim, quod rediret ad idem q. e. εὐήρ, ut Homericum ἐρίηρες ἑταῖροι ad nominativum ἐρίηρ. Estque id fortasse reponendum apud Hes. εὐῆρας ἵππους, εὐαγώγους καὶ εὖ ἡρμοσμένους. Possis εὐῆρας. Sed cod. Ven. εὐηρέας. Ceterum ἐτῆρες ἄμνοι diis litoralibus sacrificati admonent Homericorum βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον, quae vovetur Minervae. Litorales autem dii sunt Pan (Theocr. V, 14.), Apollo (Apoll. Rhod. I, 404.), Venus etc." — L. Dindorfius in Steph. Thes. s. v. scribi iussit: εὔειρας ἄμνους κτλ. ut esset heterocliton pro εὐείρους improbante Lobeckio Patholog. p. 164. not. 50., qui ipse vocem ἐτῆρας non mutavit, quamvis eam commenticiam dixerit, in medio vero versu correxit: θεοῖσι ῥέξ' h. e. *immola*. Ahrens dedit: ἔρεξ' ἐπακτίοις. Equidem nescio an fuerit: ἐπῆρας ἄμνους θεοῖσι ῥέξας ἀκτίοις —: Quo pertinuerit: ἐπῆρας (ab ἐπαίρω), nunc sane, quum et antecedentia et sequentia interierint, dici nequit.

CCXLIII. (921.)

Plut. Coniug. praec. 42. p. 144. B. καλῶς τὴν Ἀφροδίτην ὁ Σοφοκλῆς εὔκαρπον Κυθέρειαν προσηγόρευσε. Idem Amator. XIII, 8. p. 756. E. praemisso Eurip. fgm. 839. ζείδωρον γὰρ αὐτὴν Ἐμπεδοκλῆς, εὔκαρπον δὲ Σοφοκλῆς ἐμμελῶς πάνυ καὶ πρεπόντως ὠνόμασεν.

CCXILV. (922.)

Gramm. in Bekk. An. p. 1376. Εὐνοῦχοι οἱ τὴν εὐνὴν ἔχοντες, ὡς γεοῦχοι. εὐνούχους δὲ Σοφοκλῆς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς εὔνεις καὶ μὴ μετασχόντας ὕπνου, τουτέστι τηροῦντας·

οὐχ ὅπου λαμπάδες εὐνούχοις ὄμμασιν.

CCXLV. (923.)

Phot. p. 37, 9. Εὐορνιθίαν. Σοφοκλῆς ἐπὶ οἰωνῶν. Eustath. p. 1439, 36. Εὐορνιθία, κατὰ τοὺς παλαιοὺς [ὡς addendum videtur] παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ ἀγαθὸν οἰώνισμα.

CCXLVI. (924.)

Etym. M. p. 462, 25. — Τὸ παρὰ τὸ τύχη διὰ τοῦ ι. εὐτυχία· εὕρηται καὶ εὐτύχεια παρὰ Σοφοκλεῖ.

CCXLVII. (925.)

Pollux. VII, 185. (allato fgm. 932. pergit:) βοηλάται, βουφορβοί, βουκάπηλοι, ζευγηλάται. Σοφοκλῆς δ' ἔφη

ποππύζεται ζευγηλατρίς.

Ellendtius ad Scyrios referri vult propter Eurip. fgm. 678, quod Hesychii errore Euripidi adscribatur. — De voce ποππύζειν vide quae disputavit A. Gell. N. A. IX, 9.

CCXLVIII. (926.)

Phot. p. 53, 25 et omisso poetae nomine Antiatt. Bekk. p. 98, 7. Ζημίαν λαβεῖν. ἀντὶ τοῦ ζημιωθῆναι. οὕτως Σοφοκλῆς.

CCXLIX. (927.)

Pollux. VI, 161. καὶ ἡμίκακον δὲ Εὐκλείδης λέγει καὶ Σοφοκλῆς, Ἀριστοφάνης δὲ (Thesm. 449.) καὶ ἡμικάκως. cf. Phryn. p. 336. ed. Lobeck.

CCL. (928.)

Etym. M. p. 450, 48. Θήλεια, ἐκ τοῦ θῆλυς, ἢ παρὰ τὸ θάλλειν καὶ γεννᾶν. ὅθεν καὶ ἡ ὑπόμβρος νὺξ παρὰ Σοφοκλεῖ θήλεια καλεῖται (διὰ τὸ θάλλειν ἐν αὐτῇ τοὺς καρπούς. addit Etym. Guelph.

MSS. ap. Gaisf.) Apte cum hac dictione comparetur Homericum (Od. ε', 467.) et Hesiodium (Scut. Herc. 395.) θῆλυς ἐέρση.

CCLI. (929.)

Choerobosc. Dictat. in Theodos. (ap. Bekk. p. 1381.) p. 219, 7. ed. Gaisf. Τὸ θήλυδος παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ κλιθὲν διὰ τοῦ δος ἡμάρτηται.

CCLII. (930.)

Herodian. περὶ ιλ. προσῳδ. III, 279. (p. 217. ed. Lehrs.) ap. Schol. Hom. Il. γ'. 219. Ταύτης δὲ τῆς εὐθείας ὀφείλει γενικὴ ἐκπίπτειν ἀΐδρεος καὶ ἀΐδρει· οὐ γὰρ δή γε διὰ τοῦ δ. οὐ γάρ ἐστι παρώνυμον μακρᾷ παραληγόμενον. ἀλλ' ὡς τὸ ἔχις πόσις ὄφις, οὕτως ὀφείλει κλίνεσθαι. ὥστε ἐκ τοῦ ἐναντίου ἁμάρτημα τὸ παρὰ τῇ Σαπφοῖ (fgm. 156. Bergk.), τὸ πολυΐδριδι, εἰ μὴ ἄρα ὁμοίως Ἀττικοῖς ἐκλίθη. ὁ γὰρ Σοφοκλῆς ἴδριδα ἔφη τὴν αἰτιατικήν, ὅ τε Φρύνιχος τὴν εὐθεῖαν ἴδριδες. Haec male excerpserunt Etym. M. p. 42, 40 et Eustath. p. 407, 38.

CCLIII. (931.)

Etym. M. p. 470, 102. Gaisf. Ἴκτινα, τὴν λεγομένην λουπίδα. προπαροξύνεται αἰτιατικὴ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει „ἴκτινα παντόφθαλμον ἅρπαγα στέφων." οὐκ ἔστι γὰρ ἀπὸ τῆς ἴκτιν εὐθείας, οὐδαμοῦ γὰρ εἴρηται ἐν χρήσει ἡ εὐθεῖα, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἴκτινος. Σοφοκλῆς

Ἴκτινος ἔκλαγξε παρασύρας κρέας.

ἡ γενικὴ ἰκτίνου ἰκτίνῳ καὶ κατὰ μετάπλασμον ἴκτινα. Cod. Havn. ap. Gaisf. habet Ἴκτινα. εἶδος ὀρνέου ἁρπατικοῦ ἐν ἔαρι φαινομένου. Σοφ. ἴκτινος ἔκραξε παρασύρας κρέας. (sic.) Item Zonar. p. 1100. Rectius vero Choerobosc. Dictat. ad Theodos. (ap. Bekk. 902.) p. 278, 27. ed. Gaisf. Ἴκτινος ἡ εὐθεῖα, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ

Ἴκτινος ὡς ἔκλαγξε παρασύρας κρέας.

nisi quod παρὰ σύραν praebet. — De accentu ἴκτινος vel ἰκτῖνος vide quae ad fgm. 115 monuimus.

CCLIV. (932.)

Pollux. VII, 185. Ἱπποφορβοὶ ἱπποφορβία, καὶ ὡς Σοφοκλῆς ἱπποβουκόλοι, ἱπποφορβεῖς. Illud agnoscit et explicat Etym. M. p. 113, 40. ἱπποβουκόλος — ὁ τοὺς ἵππους βόσκων. Adhibuit Eur. Phoen. 28.

CCLV. (933.)

Athen. II. p. 52. B. Οἱ Ἀττικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς κοινῶς πάντα τὰ ἀκρόδρυα κάρυα λέγουσιν — — — τὸ δὲ δένδρον καρύα παρὰ Σοφοκλεῖ

Καρύαι μελίαι τε.

CCLVI. (934.)

Phot. p. 151, 14. *Καῦρος. κακός. οὕτως Σοφοκλῆς.* Apud Phot. est *καυρός*, sed de accentu extat praeceptum Arcadii p. 69, 21. *τὰ εἰς ρος δισύλλαβα ἐπὶ ἐμψύχων τιθέμενα τῇ αυ διφθόγγῳ παραληγόμενα βαρύνεται, φλαῦρος, σαῦρος, καῦρος ὁ κακός.* et sic legitur in Etym. M. p. 493, 54. et 530, 17. Vox A. Nauckio (Philol. IV. p. 542.) in Trach. 958. pro *μοῦνον* inferenda videtur; haud male.

CCLVII. (935.)

Etym. M. p. 509, 54. *Κέκονα. παρὰ Σοφοκλεῖ. ἀπὸ τοῦ κτείνω, ὁ μέσος παρακείμενος, ἔκτονα, πλεονασμῷ τοῦ κ καὶ ἐκβολῇ τοῦ τ* (*κέκονα* addit cod. Havn.). Eadem tradit Choerobosc. Dictat. in Theodos. p. 552, 52. Gaisf.

CCLVIII. (936.)

Etym. M. p. 511, 52. *Κυρύκειον. ἔστι προσηγορικὸν καὶ σημαίνει πᾶσαν ῥάβδον κήρυκος. ἔστι γὰρ κτητικὸν, σημαῖνον τὸ τοῦ κήρυκος, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ*

γράμμα κηρύκειον.

cf. Etym. Gud. p. 323, 23. Hesych. s. v. Suid. s. v. Ad Sophoclis locum fortasse pertinet Suidae glossa plane solitaria *Κηρύκειος γραφή.*

CCLIX. (937.)

Etym. M. p. 513, 43. *Κιμμερίους φησὶν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ὑποκάτω τοῦ Πόντου εἶναι. Γράφεται καὶ Κερβερίων καὶ ἔοικε καὶ Σοφοκλῆς περιπεπτωκέναι τῇ τοιαύτῃ γραφῇ. ὁμοίως καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Βατράχοις* (vs. 187.) cf. Phot. p. 156, 23. *Κερβέριοι, οἱ παρ' Ὁμήρῳ Κιμμέριοι. τὴν δὲ πόλιν οἱ μὲν Κίμμερον, οἱ δὲ Κερβερίαν.* Similiter Hesych. s. v. Schol. Aristoph. Ran. l. c. Locus fortasse referendus est ad Herculem in Taenaro.

CCLX. (938.)

Etym. M. p. 514, 27. *Κινάκη, ὁ ἀκινάκης παρὰ Σοφοκλεῖ.*

CCLXI. (939.)

Cram. An. Gr. Oxon. I. p. 223, 9. (*Κρίκος*) ... *ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐν ὑπερθέσει* (leg. *μεταθέσει*) *Κίρκος·*

ῥήξασα κίρκους.

παρὰ Σοφοκλεῖ, ὥσπερ τὸ κερκίς· παρὰ τὸ κρέκειν γάρ. cf. Hesych. *κίρκοι, κρίκοι. πάντα τὰ ἐπικαμπῆ κίρκοι καλοῦνται.*

CCLXII. (940.)

Eustath. p. 1479, 44. *Κοκκοβόας ὄρνις ὁ ἀλεκτρυὼν παρὰ Σοφοκλεῖ.* Bene correxit A. Nauckius (ad Aristoph. Byz. p. 219. not.)

Κοκκυβόας ὄρνις collat. Polluc. V, 89. *εἴποις δ' ἂν — ἀλεκτρυόνας ᾄδειν, καὶ κόκκυγας κοκκύζειν (Ὑπερίδης δὲ καὶ Δημοσθένης ἐπ' ἀλεκτρυόνων τὸ κοκκύζειν εἶπον.) κτλ.* Addi potest Aristoph. Eccles. 31. Ran. 1380. 1384. et ibi schol.

CCLXIII. (941.)

Schol. Aristoph. Acharn. 75. *ὦ Κραναὰ πόλις.* cf. Aesch. fgm. 360.

CCLXIV. (942.)

Pollux. VII, 24. *Τὸ μέντοι ὑπερεμπεπλῆσθαι καὶ ὑπερκεκορέσθαι ὑπερμαζᾶν ἀπὸ τῆς μάζης ἔλεγον οἱ παλαιοί, οἱ δὲ νέοι κριθιᾶν ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων. Αἰσχύλος* (Agam. 1625.) *μὲν γὰρ εἴρηκε „σειραφόρον τε καὶ κριθῶντα πῶλον", Σοφοκλῆς δὲ*

ἕως ὅτου κριθώσῃς οἶνον.

Blomfield. Gloss. ad Aesch. Ag. 1631. maluit *κριθώσῃς,* Ellendt. Lex. I. p. 987. *κριθήσῃς.* Sed quum sententia dubia et manifesto manca sit, a correctione erit abstinendum.

CCLXV. (943.)

Eustath. p. 1493, 32. *Λαίθαργος· δηλοῖ μὲν κύνα. τροπικῶς δὲ σημαίνει καὶ ἐπίβουλον ἄνθρωπον κρύφα βλάπτοντα, καὶ ἔστιν ἐκεῖνος ὡσπερεί φασι λαθροδήκτης, ἀπὸ κυνῶν. Σοφοκλῆς·*

Σαίνουσα δάκνεις καὶ κύων λαίθαργος εἶ.

Schol. Aristoph. Equ. 1068 et Suid. v. *λαίθαργος,* qui Sophoclis versum omisso poetae nomine tanquam proverbium citant, praebent *σαίνεις δάκνουσα.* Vocem *λαίθαργος* explicant praeter locos modo citatos Etym. M. p. 558, 38. Hesych. Suid. v. *λήθαργος.*

CCLXVI. (944.)

Eustath. p. 1761, 27. *Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς καὶ ἄλλας ἐκτίθεται καινοφώνους λέξεις, οἷον ἄσιλλαν, — μοιχὴ καὶ μοιχίς, — καὶ τὸ στεγανόμιον, — καὶ τὸ ἐπικοκκάζειν ὕβρει ἢ κατά τινας ἐπικηκάζειν.— λέγει δὲ καὶ λαπίζειν παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ συρίζειν. καὶ βαυβᾶν τὸ κοιμᾶσθαι, οἷον· „ἡ δὲ προυκαλεῖτό με βαυβᾶν μετ' αὐτῆς." Συνάπτει δὲ τούτοις ξενικὸν καὶ τὸ ἀρδαλῶσαι κτλ.* Sophocli plerumque non modo verbum *λαπίζειν,* sed etiam verbum *βαυβᾶν* tribuerunt. Sed quicunque Eustathii verba non opinione praeiudicata consideraverit, is rariorum quarundum vocum a diversis scriptoribus sumtarum saturam ab illo nobis exhibitam esse vix diffitebitur. Multo probabilius igitur egisse videtur Meinekius, quod (Poet. com. min. p. 1259.) locum *καὶ βαυβᾶν — μετ' αὐτῆς* incerto poetae comico tribuit, quam Welcker, qui (p. 232.) eum ad Phaeaces pertinere coniecit. Nam si Sophocleus re vera esset, certe nisi in satyrica fabula locum habere non potuisset, quemadmodum voce *βαυβᾶν* Euripides in Syleo (fgm. 684) usus est. — Ut autem ad vocem *λαπίζειν* revertamur,

quae apertis verbis Sophocli tribuitur, longe aliter eam interpretatur Bekk. An. Gr. p. 277, 27. λαπίζειν, ἀλαζονεύεσθαι, ψεύδεσθαι. Phot. p. 208. 2. sqq. Etym. M. p. 556. Cic. Epist. ad Att. IX, 13, 4. Phot. p. 208, 7. Hesych. Suid. v. λαπιστής. ψεύστης, προπετής. Hesych. λαπίζει. σταυροῦται. quod bene ex Etym. in γαυροῦται emendarunt. Vix igitur credibile est, Sophoclem voci, cui vulgo *mentiendi* et *gloriandi* notio infuerit, significationem tribuisse a primaria tam diversam, ut ei timendum fuisset, ne Athenienses non intellegerent, quid ea exprimere vellet; sed ipsa illa verbi λαπίζειν interpretatio, nisi forte Eustathii errori originem debet, corrupta videtur. Ac nescio an probanda sit A. Nauckii (ad Aristoph. Byz. p. 202.) coniectura pro συρίζειν corrigendum esse ὑβρίζειν dicentis, quamvis ipse eam male firmaverit loco Hesychii λάζειν, ἐξυβρίζειν, in quo λάζειν in λαπίζειν mutandum esse arbitratus est. Nam hoc potius pro λακτίζειν adhibitum sit.

CCLXVII. (945.)

Cram. An. Gr. Oxon. I. p. 228, 22. Λέληφα καὶ εἴληφα. ἐκ τούτου καὶ τὸ ἀπείληφα καὶ τὸ παθητικὸν λέλημμαι. Σοφοκλῆς·

Οἴ μοι λέλημμαι.

cf. Aesch. Ag. 1100. Eur. Cycl. 433. Ion. 1113. Elmsl. ad Eur. Bacch. 1113.

CCLXVIII. (946.)

Phot. p. 216, 16. Λευγαλέα, διάβροχος. οὕτω Σοφοκλῆς. Etym. M. p. 516, 28. Λευγαλέον. τὸ ὑγρόν. Σοφοκλῆς.

Μύρῳ λευγαλέῳ.

cf. schol. ad Hom. Il. ι'. 119. φ'. 281.

CCLXIX. (947.)

Phot. p. 219, 25. Suid. v. Ληκυθιστής. ὁ μικρόφωνος. οὕτως Σοφοκλῆς. Addit Suidas.: καὶ ληκυθισμός. περιενεγκεῖν εὐστρόφως καὶ κεκλασμένως τὸν ληκυθισμὸν τῶν αἰσχρῶν καὶ γελοίων ᾀσμάτων. τουτέστι τὴν εὐφωνίαν. Adde Hesych. Ληκυθιστής, κοιλόφωνος. Hinc falsam esse liquet A. Nauckii (Philol. IV. p. 540) correctionem μιαρόφωνος.

CCLXX. (948.)

Phryn. Eclog. p. 187. Lob. Λίβανον λέγε τὸ δένδρον, τὸ δὲ θυμιώμενον λιβανωτόν. εἰ καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν λίβανον καὶ τοῦτο Σοφοκλῆς λέγει. cf. Eur. Bacch. 144. Anaxandr. ap. Athen. IV. p. 131. D.

CCLXXI. (949.)

Phot. p. 227, 18. Bachm. An. I. p. 291, 20. Σοφοκλῆς δὲ λιτροσκόπον φησὶ τὸν ἀργυραμοιβόν, ἀπὸ τοῦ νομίσματος.

CCLXXII. (950.)

Hesych. Ἡρακλεία λίθος — κέκληται δὲ οὕτως ἀπὸ τῆς ἐν Λυδίᾳ πόλεως. διὸ καὶ Σοφοκλῆς Λυδίαν λίθον αὐτὴν καλεῖ. Idem v. Λυδικὴ λίθος. σίδηρον τηλόθεν προσηγάγου[σα]. αὕτη γὰρ τὸν σίδηρον ἐπισπᾶται, ἡ δὲ μαγνῆτις διασπᾶται τὴν ὄψιν. ὡς δοκεῖν ἀργύριον εἶναι. Si Sophocles Λυδίαν λίθον eadem vi posuit, qua Ἡρακλείαν λίθον solebant (cf. Eur. fragm. 570.), *magnetem* dixit. cf. Bacchyl. fgm. 20. ed Neuius. Th. Bergkius (de fragm. Soph. p. 34.) hunc Sophoclis versum fuisse opinatur: Λυδία λίθος σίδηρον τηλόθεν προσηγάγου.

CCLXXIII. (951.)

Pollux. VI, 83. Αἱ δ' ἐπιτιθέμεναι καὶ αἰρόμεναι τράπεζαι, ἃς νῦν μαγίδας καλοῦσιν. ἔστι μέντοι καὶ τὸ τῆς μαγίδος ὄνομα παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν χρήσει·

τὰς Ἑκαταίας μαγίδας δόρπων.

Hunc locum iterum attulit Pollux X, 81, ad eum respexit Hellad. (Chrestom. p. 17. Meurs.) apud Phot. p. 533, b, 10. cf. Lobeck. Paralip. p. 313. Brunckius locum ad Κρίσιν, Dindorfius ad Χρύσην rettulit, quum pro ἐν χρήσει male ἐν Χρύσῃ legeretur.

CCLXXIV. (952.)

Phot. p. 247, 17, Μαρεινή. ἡ μεμαρασμένη ὕλη. καὶ [excidisse aliquid manifestum est] τοὺς ἀνθρακευτὰς Σοφοκλῆς. Pro μαρεινὴ sunt qui μαρίλη corrigi velint; sed id statim apud Photium sequitur: μαρίλη. ὁ χνοῦς τῶν ἀνθράκων· καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν ἀσβόλη. Recte igitur Ellendt. (Lex. II, p. 58.) μαρεινή, quod in altero Photii cod. sic legitur: μαρινη (ε superscr.), servandum idque a μαραίνω non minus recte quam φαεινὸς a φαίνω, κλεινὸς a κλείω, alia ab aliis deduci monuit. Eadem vox fortasse latet in Suidae glossa μαρίνα (sic). Si autem vera est Ellendtii sententia, excidisse vix potest vox μαριλευτής, ut vulgo statuunt, sed vocabulum simili ratione, qua μαρεινή, a μαραίνω derivatum.

CCLXXV. (953.)

Pollux. III, 45. Ὁ δὲ μέλλων γαμεῖν μελλονύμφιος ὑπ' ἐνίων ἐκλήθη, ὡς ὑπὸ Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ, καὶ ἡ μέλλουσα γαμεῖσθαι μελλονύμφη. βέλτιον δὲ, ὡς Σοφοκλῆς ὠνόμασεν, τῆς μελλογάμου. ταύτην δὲ καὶ τᾶλιν καλεῖ, λέγων ἐπὶ τοῦ Αἵμονος (Antig. 624. sq.) μελλόποσιν δὲ τὸν ἄνδρα ὠνόμασεν.

CCLXXVI. (954.)

Eustath. p. 877, 51. Μῆλα. Σοφοκλῆς δὲ, φησὶν ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης, δόξειεν ἂν που καὶ τὰ θηρία πάντα μῆλα καλεῖν. τὸν γοῦν Ἀχιλλέα τραφῆναί φησιν, ἐν τῷ Πηλίῳ πᾶν μῆλον θηρῶντα. Idem ad Od. p. 1648, 60. καὶ ὅτι μῆλα εἰ καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ πρόβατα, ὅμως καὶ τὰ πλείω τῶν τετραπόδων, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη, μῆλά τε καλοῦνται καὶ πρόβατα. Σοφοκλῆς γοῦν, φασὶ, τὸν Ἀχιλλέα τραφῆναι εἰπὼν ἐν τῷ

Πηλίῳ πᾶν μῆλον θηρῶντα, δόξαι ἂν τὰ θηρία πάντα μῆλα καλεῖν. Welcker p. 106 locum ad Scyrios refert, sed equidem eum ad *Ἀχιλλέως Ἐρασταὶ* referre non dubito.

CCLXXVII. (955.)

Pollux. III, 10. *Ὁμοίως δὲ μήτηρ ἡ τεκοῦσα, ἡ ὠδίνασα, ἡ γεννήσασα, ἡ γεννησαμένη, ἡ μαστὸν ἐπισχοῦσα, ὡς Σοφοκλῆς, ἡ θηλάσασα, καὶ τἄλλα ὅσα ἐπὶ πατέρων εἰς τὸ θῆλυ σχηματισθέντα.*

CCLXXVIII. (956.) *

Phot. p. 269, 9. *Μιαίνεσθαι καὶ ἐκμιαίνεσθαι. τὸ ὀνειρώττειν. Σοφοκλῆς.* Haec illustrantur schol. Aristoph. Ran. 753. *κἀκμιαίνομαι. οὕτως ἔλεγον τὸ ἀποσπερματίζειν, ὡς οἱ ὀνειρώττοντες.* Pro *Σοφοκλῆς* fortasse corrigendum *Σώφιλος*, nam Sophocles tale quid proferre vix in dram. sat. potuit. cf. fgm. 728.

CCLXXIX. (957.)

Etym. M. p. 595, 1, *Μύνδος. μύνδος ἰχθύς. Σοφοκλῆς. ὁ μὴ αὐδῶν. ὅθεν καὶ ἔλλοψ, ἀπὸ τοῦ ἐλλειπῆ τὴν ὄπα ἔχειν.* cf. Etym. Gud. p. 400, 35. Hesych. s. v. Intulit vocem Bergkius in fgm. 730. cf. Callimach. fgm. 260. p. 532.

CCLXXX. (958.)

Pollux VII, 30. *Ἔξαινε δὲ τῶν ἐρίων Ἀριστοφάνης ἔφη, καὶ καταξῆναι Πλάτων ὁ κωμικὸς, ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων καὶ τέχνην ξαντικὴν, Σοφοκλῆς δὲ ξάσμα.*

. CCLXXXI. (959.)

Phot. p. 312, 23. *Ξυνῶνα, τὸν κοινωνόν. Σοφοκλῆς.*

CCLXXXII. (960.) *

Grammatic. Coislin. p. 237. *Ὄγμος, ἡ κατὰ στίχον ἔφοδος τῶν θεριστῶν, καὶ ὄγμοι σταχύων. καὶ Σοφοκλῆς ὀστιβογμεὺς φησιν. καὶ ἐπόγμιος Δημήτηρ, ἔφορος τοῦ θέρους.* Verba *Ὄγμος — σταχύων* habet etiam Phot. p. 315, 4, ubi vero in altero cod. *στοιχὸν* pro *στίχον*. Ellendtius (Lex. Soph. II. p. 251.) correxit: *στίβος ὀγμεύς.* Meinekio vero (in Bergkii et Caesaris Diar. Antiqu. 1845. n. 134.) *στίγμον ὀγμεύει* scribendum versusque Phil. 157 citatus videtur. Cuius sententia admodum probabilis mihi videtur Suidam v. *Ὄγμος* respicienti, ubi prorsus eadem, quae apud Gramm. Coisl. leguntur, pro corrupta voce *ὀστιβογμεύς* autem totus ille Philoctetae locus, quo verba *στίβον ὀγμεύει* continentur, extat. Deinde sequuntur verba *καὶ ἐπόγμιος Δημήτηρ, ἡ ἔφορος τοῦ θέρους. ἐν ἐπιγράμμασι* (Anth. Pal. VI, 258, 1.).

CCLXXXIII. (961.)

Phot. p. 326, 13. Ὀκριάζων. τραχυνόμενος. Σοφοκλῆς. cf. Schol. ad Hom. Od. σ', 33.

CCLXXXIV. (963.)

Phot. p. 329, 15. Ὀλοσπάδες· ὅλαι καταπινόμεναι καὶ κατασπώμεναι. Σοφοκλῆς.

CCLXXXV. (963.)

Pollux VII, 32. τὰς δὲ ὀλοστημόνους (ὁλοστήμονας corrigit Ellendt. Lex. II. p. 309.) ταινίας τολύπας Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. Sic ed. Bekker. sed rectius legi videtur τὰς δὲ ταινίας „ὁλοστήμονας τολύπας" Σοφοκλῆς ὠνόμασεν.

CCLXXXVI. (964.)

Append. Vatic. proverb. III, 36. Bodl. 744. Ὀπισαμβῶ. ταύτην Χρύσιππος τάττει κατὰ (τὸ add. Vat.) τῶν χεῖρον ἐν τοῖς πράγμασι προβαινόντων, παρὰ τὸ ἀεὶ ὀπίσω βαίνειν. μέμνηται (δὲ add. Vat.) τοῦ ὀνόματος Σοφοκλῆς. Legebatur ὀπισάμβων, quod correctum ex Plut. Proverb. I, 3. p. 321. Leutsch. et Eustath. p. 862, 5. ἐν δὲ τῷ κατὰ στοιχεῖον λεξικῷ καὶ ὀπισαμβῶ εὕρηται, ἡ εἰς τοὐπίσω ἀναχώρησις. quodque eo ipso, quod sequitur ταύτην, efflagitur.

CCLXXXVII. (965.)

Pollux II, 31. οἱ δὲ καὶ κεροπλάστας αὐτοὺς ἐκάλεσαν, εἰ κέρας ἡ κόμη. ὃ καὶ Ὅμηρον δηλοῦν τινὲς ἔφασαν, εἰπόντα τὸν Πάριν κέραι ἀγλαόν (ὅθεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ὀρθόκερως φρίκη, οἷον ὀρθόθριξ) καὶ κέρας βοὸς τὴν τρίχα. Phot. p. 346. 5. Ὀρθόκερως, ὀρθόθριξ. Σοφοκλῆς.

CCLXXXIX. (966.)

Phot. p. 346, 23. Ὀρθόφρων. ἀνατεταμένος καὶ μετέωρος ταῖς φρεσίν. Σοφοκλῆς.

CCLXXXIX. (967.)

Phot. p. 359, 8. Οὐκ ἐκφρῶσιν. οὐκ ἐξαφῶσι. Σοφοκλῆς. cf. Aristoph. Vesp. 125. 156.

CCXC. (968.)

Phot. p. 361, 16. Οὐράν. αἰδοῖον. Σοφοκλῆς.

CCXCI. (969.)

Phot. p. 363, 19. Ὄφελμα, αὔξημα. Σοφοκλῆς.

CCXCII. (970.)

Harpocr. p. 147, 16. Bek. Παρακούεται. ἀντὶ τοῦ ἐξαπατᾷ — μετῆκται δὲ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ τοὺς ἱστάντας τι, ἢ μετροῦντας κρούειν τὰ μέτρα, καὶ διασείειν ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν. καὶ Σοφοκλῆς που φησίν·

Ὡς μήτε κρούσῃς μήθ' ὑπὸ χεῖρα βάλῃς.

Eadem sed omisso Sophoclis loco habet Suid. s. v. cf. Etym. M. p. 652, 48. Quum in codd. Angelic. Darmst. Cantabrig. esset χειρός, Bekker e coniectura Salmasii, Hemsterhusii (Auct. emend. Hesych. extr.), Porsonis (Append. Toup. p. 457.) dedit ὑπὲρ χεῖλος, quod nescio an probandum sit; nam non tam metrum — Dindorfius conferri iussit Aiac. 180 — quam sententia offendit.

CCXCIII. (971.)

Etym. M. p. 490, 3. Κάπηλος, ὁ μεταβολεὺς καὶ οἰνοπώλης. παρὰ τὸ χέειν τὸν πηλόν, ἤγουν τὸν οἶνον. τινὲς οἴονται ἓν ἀνθ' ἑνὸς εἶναι, οἷον (Gataker Op. I. p. 446. et Toup. ad Suid. II, 66. dederunt: εἶναι, πηλὸν καὶ οἶνον,) ἐκ τοῦ παρὰ Σοφοκλεῖ

Πολὺς δὲ πηλὸς ἐκ πίθων τυρβάζεται.

ὁ μὲν οὖν Σοφοκλῆς εὐεπίφορος εἰς τὸν πηλόν. Eadem leguntur in Etym. Gud. p. 298, 3, Cram. An. Gr. Oxon. II. p. 455, 29. et Sophoclis versu omisso apud Suid. v. κάπηλος. Similia de voce πηλός tradit Schol. Aristoph. Plut. 426. 435, sed *limum* potius *vini atque faeces* ea significari docuerunt Interprett. ad Athen. IX. p. 383. C. Atque Etymologus ipse hoc intellexit quippe pergens: ὁ μέντοι οἶνος οὐκ ἔστι πηλός. πόθεν δὲ ἐν τῷ καπήλῳ ὁ οἶνος ἔγκειται; κτλ. cf. Aesch. fgm. 429.

CCXCIV. (972.)

Pollux. X, 50. οἱ δὲ ὑπεῖναι δεῖ ποδεῖα, πίλους, πέλλυτρα. οὕτω γὰρ τὰ ποδεῖα Σοφοκλῆς καλεῖ, τοὺς δὲ περὶ τοῖς ποσὶ πίλους ὁ Πλάτων μόνον ἐν Συμποσίῳ (p. 220. A.) κτλ. cf. Aesch. fgm. 251, ex quo etiam hoc loco Αἰσχύλος pro Σοφοκλῆς corrigi voluerunt.

CCXCV. (973.)

Phrynichus Bekkeri p. 21, 17. Αἰκάλλοντες, σημαίνει τὸ σαίνοντες, ὥσπερ οἱ κύνες ποιοῦσιν. ὁ μέντοι Σοφοκλῆς καὶ προσσαίνειν. χρῶ οὖν, εἰ μὲν φιλοτίμως, τῷ δὲ αἰκάλλειν, εἰ δὲ πολιτικῶς, τῷ προσσαίνειν.

CCXCVI. (974.)

Phot. p. 470, 3. Πτέρυγας, τὰ πηδάλια. Σοφοκλῆς. cf. Hesych. πτέρυγες, εὐθυντῆρες, τὰ πηδάλια, Hom. Od. λ', 125. ψ', 272. Eur. Troad. 1086. Iph. T. 1346.

CCXCVII. (975.)

Eustath. p. 948, 19. Τὸ πτύον καὶ πτέον ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ ὕστερον, ὡς Αἴλιος Διονύσιός φησι, πτύον δὲ Σοφοκλῆς, ἀκολουθῶν δηλαδὴ τῷ ποιητῇ. cf. Aesch. fragm. 202. Lobeck. ad Phryn. p. 321.

CCXCVIII. (976.)

Etym. M. p. 695, 30. Πύγαργος, εἶδος ἀετοῦ. Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ ειλοῦ, ἀπὸ τῆς λευκῆς πυγῆς, ὥσπερ ἐναντίως μελαμπύγης ἀπὸ τῆς ἰσχυρᾶς. Extrema Gaisfordus rectius e cod. Voss. sic dedit: μελάμπυγος ἐπὶ οῦ ἰσχυροῦ, ἀπὸ τῆς μελαίνης πυγῆς.

CCXCIX. (977.)

Strabo VIII, 5, 3. p. 364. Σοφοκλῆς δὲ καὶ Ἴων τὸ ῥᾴδιον (λέγουσι) ῥᾴ, Ἐπίχαρμος δὲ τὸ λίαν λῖ. Vide quae ad Ionis fgm. 64. adnotavimus.

CCC. (978.)

Phot. p. 480, 15. Ῥαικούς, οἱ βάρβαροι τοὺς Ἕλληνας. Σοφοκλῆς ῇ λέξει κέχρηται. Sed Eustath. p. 890, 14. Γραικούς, ἡ μὲν συνήθεια καὶ Σοφοκλῆς δέ που κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ Λυκόφρων δὲ διὰ τοῦ ν ἀρχῇ γ προφέρουσιν ἐπὶ Ἑλλήνων. οἱ βάρβαροι δὲ Ῥαικούς φασι δίχα οῦ γ, ὡς ἐν παλαιῷ εὕρηται ῥητορικῷ λεξικῷ. Respexit fortasse Eustathius ad fragm. 474. — cf. Etym. M. p. 241, 14. Ellendt. Lex. Soph. I. p. 376.

CCCI. (979.)

Etym. M. p. 702, 54. Πᾶς ὁ πετρώδης αἰγιαλὸς ῥαχίας καλεῖται. καὶ γῆ δέ τις ἐν τοῖς μετάλλοις οὕτω καλουμένη. παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ῥαχία λέγεται ἡ τοῦ ὄρους. Posuit igitur, si vera tradidit Etymologus, Sophocles ῥαχίαν eadem vi, qua alias ῥάχιν (fragm. 21.).

CCCII. (980.)

Phot. p. 484, 12. Ῥάχοι, αἱ μυρίκιναι ῥάβδοι.

Ῥάχοισιν ὀρχάδος στέγης.

Σοφοκλῆς δὲ τοὺς φραγμοὺς ποίμνης (λέγει.) Ῥάχους, τὰς ἀκανθώδεις καὶ τραχείας ῥάβδους λέγουσιν. — cf. Hesych. Ῥάχος, περίβολος, αἱμασιά. Welcker p. 115 ad Ποιμένας refert.

CCCIII. (981.)

Phot. p. 485, 10. Ῥειτά. ἐν Ἐλευσῖνι δύο ναμάτια φερόμενα ἐκ μιᾶς πηγῆς καλούμενα ῥειτά. οὕτως Σοφοκλῆς. Deinceps: Ῥειτῶν τόπος, ἱερῶν ῥευμάτων, ut dubitari possit, an verba ῥειτῶν τόπος Sophoclis sint. In altero Photii cod. post ῥειτῶν interpungitur. Quae correctio si vera est, ambigi potest, sitne ῥειτῶν a ῥειτά an a ῥειτός (vel ῥειτοί) an a ῥείτης derivandum, nam has formas testantur Hesych. v. ῥειτοί. Etym. M. v. ῥείτης. Cram. An. Gr. Oxon. II. p. 256. 293. Suid. v. ῥείτης. ῥειτός. Welcker p. 308. ad Triptolemum refert.

CCCIV. (982.)

Phot. p. 488, 12. Suid. s. v. Ῥήτωρ. συνήγορος, δικολόγος. καὶ ὁ τὴν ἰδίαν ἀποφαίνων γνώμην κριτὴς παρὰ Σοφοκλεῖ. Eadem praebet Etym. Gr. in Cram. An. Paris. IV, p. 174, 25.

CCCV. (983.)

Phot. p. 488, 22. Ῥικνός, ὁ πεφρικὼς παρὰ Σοφοκλεῖ. cf. fgm. 305.

CCCVI. (984.)

Hesych. Ῥυτῆρι κρούων. ὁ Κύκνος λέγει

Καὶ μὴν ὑβρίζων αὐτίκ' ἐκ βάθρων ἐλῶ
ῥυτῆρι κρούων γλουτὸν ὑπτίου ποδός.

ἔνιοι δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ Κύκνου, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πολεμίων, ὥστε εἶναι τὸν λόγον, φεύγοντας αὐτοὺς τῷ ὑπτίῳ ποδὶ τοὺς ἰδίους γλουτοὺς ποιήσω τύπτειν. Brunckius pro vulg. καὶ μὴ — — ἔλω correxit καὶ μὴν et βαθρῶν σ' ἐλῶ inseruitque omissum γλουτὸν ex Photio, qui p. 493. 13. versum 2 adiecta Sophoclis nomine affert, cuius correctionem excepto pronomine — nam persona, cui haec dicta sunt, aut postea addita fuit aut corrigendum est ὑβρίζοντ' — recipere non dubitavimus, quum et facillima sit et ipsa sententia requiratur; simulque Ellendtio (Lex. II. p. 697.) et Welckero (Trag. p. 116.) praeeuntibus locumque probabiliter ad Ποιμένας referentibus Κύκνος literis maiusculis scripsimus. Recte Ellendtius l. c. explicuit verba ῥυτῆρι ὑπτίου ποδὸς κρούων γλουτόν *pede supino tanquam flagello usus*. cf. Phot. p. 493, 12. Suid. s. v. ῥυτῆρες. χαλινοί, ἡνίαι, ἱμάντες.

CCCVII. (985.)

Apollon. Lex. Hom. v. Σάκος, ἀσπίς. ἀφ' οὗ καὶ οἱ νεώτεροι σάγην τὴν ὅλην πανοπλίαν λέγουσιν, ὡς Σοφοκλῆς. Legebatur σάκτην, quod emendatum est ex Hesych. et Etym. M. p. 707, 24. σάγη, ἡ ὅλη πανοπλία. Paullo aliter Schol. Aristoph. Ach. 574 (quem exscripsit Suid. v. σάγμα.) ἐκ τοῦ σάγματος. ἐκ τῆς θήκης τοῦ ὅπλου, ὃ καλεῖται σάγμα. σάγη γὰρ τὸ ὅπλον καὶ πανσαγία, ἡ πανοπλία κτλ. Suid. praeterea post loci Aristophanei explicationem addit Eur. Andr. vs. 618 sub Sophoclis nomine. — Cf. Aesch. Choeph. 552. Eur. Herc. f. 188.

CCCVIII. (986.)

Phot. p. 497, 12. Bachm. An. Gr. I. p. 361, 20. Σαλάβην. Σοφοκλῆς τὴν ὀπήν. Idem p. 497, 22. Σαλάμβη, ὀπή, καπνοδόκη. οὕτως Σοφοκλῆς. Utramque formam tuetur etiam Hesych. cf. Lycophr. 98.

CCCIX. (987.)

Hesych. Σειρίου κυνὸς δίκην. Σοφοκλῆς τὸν ἀστρῷον κύνα. ὁ δὲ Ἀρχίλοχος τὸν ἥλιον, Ἴβυκος δὲ πάντα τὰ ἄστρα.

CCCX. (988.)

Eustath. p. 1908, 34. *Σέλας οὐ μόνον πυρὸς, ἀλλὰ καὶ ἡλίου, ὅθεν παρὰ Σοφοκλεῖ ἡ ὀπὴ, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ, παρὰ τὸ ἕλας, φασὶν, ἐμβιβάζειν.* Hinc Brunckius consequi ait, Sophoclem pro *πὴ*, quod *fenestram* significat, (cf. Phot. p. 341, 13. *ὀπή. δι' ἧς στιν ἰδεῖν. ἔνθεν καὶ ὀπήτιον.* Suid. *ὀπή. νυκτερίς* (leg. *ἡ νῦν θυρίς* ·x Hesych.). *ἡ διάτρησις.*) *σέλας* scripsisse. Neque hoc, nisi ad verɔum intellegitur, incredibile est: attamen habet etiam quo commenletur Ellendtii (Lex. I. p. 719.) opinio apud Sophoclem fuisse conicientis *ὀπὴ σελασφόρος*. Certe rectissime idem hunc locum ad Trach. 607 referendum esse negavit.

CCCXI. (989.)

Hesych. s. v.

Σεμνὰ τῆς σῆς παρθένου μυστήρια.

Σοφοκλῆς τὰ ἄρρητα καὶ ἀνεξήγητα μυστήρια. — Initio excidisse videtur *τὰ* vel *ὡς*. — Welcker p. 308. adnot. 7. locum admodum probabiliter ad Triptolemum refert.

CCCXII. (990.)

Phot. p. 511, 15. Bachm. An. Gr. I. p. 364, 9. *Σίκλος* (*σίγλος* Bachm.), *καὶ τὸ ἐναντίον* (*ἐνώτιον* Bachm.) *καὶ σταθμὸς βαρβαρικὸς δυνάμενος ὀκτὼ ὀβολοὺς Ἀττικούς. οὕτως Σοφοκλῆς.* Utrum Sophocles forma *σίκλος* an potius altera usus sit dubitari potest; certe alteram tuentur Hesych. v. *σίγλος* et ab eo laudatur Xenoph. Anab. I, 5, 6. *ὁ δὲ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀττικοὺς κτλ.*

CCCXIII. (991.)

Hesych. *Σιλφίου λειμών. Σοφοκλῆς περὶ γῆς ἐν Λιβύῃ τὸ σιλφίον φερούσης.* cf. fragm. 608. vs. 5. Male corrigi voluit Ellendt. (Lex. II. p. 709.): *Σιλφίου λιμήν. Σ. περὶ γῆν ἐν Λιβύῃ τὸ σιλφίον φέρουσαν.*

CCCXIV. (992.)

Schol. Pind. Isthm. V, 36. *Σοφιστὰς μὲν καὶ σοφοὺς ἔλεγον τοὺς ποιητάς. Σοφοκλῆς·*

Μέν' εἰς σοφιστὴν τὸν ἐμόν.

Schol. Ven. *ο'*, 410. Bekkeri et Paris. in Cram. An. Paris. III. p. 286, 14. *πᾶσαν δὲ τέχνην οὕτω* (sc. *σοφίαν*) *καλοῦσιν. σοφοὺς τοὺς τεχνίτας καὶ τὸν κιθαρῳδὸν σοφιστὴν Σοφοκλῆς καὶ τὸν ῥαψῳδὸν Εὔπολις.* Eadem fere habent Eustath. p. 1023, 13. et Hesych. v. *σοφιστήν.* Cf. Aesch. fgm. 311. Soph. fgm. 100. Eur. fgm. 197. vs. 6. Iophon. fgm. 2. Rhes. 924. Welcker. p. 421. not. 11. verba ad Thamyram refert, in quibus quin *μένεις* vel *μένει* corrigendum sit, vix dubitari potest.

CCCXV. (993.)

Pollux II, 101. Στομώδη δὲ τὰ εὔστομα καὶ εὔφημα Σοφοκλῆς.

CCCXVI. (994.)

Pollux. II, 23. ἐν γὰρ τοῖς Ἀττικοῖς λόγοις οὐχ εὗρον ὄνομα δηλοῦν τὸ πᾶν χωρὶς εἰ μὴ λύσας τις εἴποι οὖλος τὰς τρίχας. οὐλόκομος μέντοι εἴρηται παρ' Ἀλέξιδι, καὶ παρὰ Φερεκράτει οὐλοκέφαλος. οὐλοκίκιννα δὲ Τελεσίλλα εἴρηκεν. τὸν δὲ τοιοῦτον στραβολοκόμαν Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. μοχθηρὰ δὲ ἄμφω τὰ ὀνόματα. Hinc corrigendus Hesych. v. στραβολοκομᾶν, οὐλοκομᾶν (sic.).

CCCXVII. (995.)

Suid. v. Τέως. ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ, ἕως τινὸς, ἐπὶ τοσοῦτον ἕως. καὶ τέως, τηνικαῦτα. ἢ τότε. Σοφοκλῆς δὲ ἀντὶ τοῦ πρότερον ἢ πρὸ μικροῦ. καὶ Ἀριστοφάνης (Thesm. 449.) ἀντὶ τοῦ πρότερον. Eandem interpretationem praebet schol. Aristoph. l. c. Locus, quum ad Aiac. 555. referri non possit, a Dindorfio omitti non debebat.

CCCXVIII. (996.)

Zenob. VI, 19. Phot. p. 593, 3. Suid. s. v. Τὸ θερμὸν τοῦ ὀβελοῦ. ἐπὶ τῶν ἀναιρουμένων (αἱρουμένων Suid.) τὰ χείρονα ἀντὶ τοῦ κρειττόνων (εἴρηται omittunt. Phot. Suid.) ἡ παροιμία. (μετενήνεκται δὲ omitt. Phot. Suid.) ἀπὸ τῶν ἀπείρως δρασσομένων κατὰ τὸ πεπυρωμένον τῶν ὀβελίσκων. μέμνηται ταύτης (αὐτῆς Phot. Suid.) Σοφοκλῆς. Eadem omisso poetae nomine habet Plut. Proverb. I, 97. ed. Leutsch.

CCCXIX. (997.)

Phot. p. 602, 6. Etym. M. p. 766, 40. Bachm. An. Gr. I, p. 390, 8. Τρίπαια, ἡ ἐναντία πνοή. οὕτως Σοφοκλῆς. In Etym. est τριπαῖα. Brunckius et Osannus ad Philem. p. 23. corrigunt τροπαία, haud probabiliter. Malim τρίπνοια ex analogia vocis τρικυμία e. al.

CCCXX. (998.)

Hesych. Τυφῶ ἀντὶ τοῦ Τυφῶνος. Σοφοκλῆς. Quod Ellendtius Τυφώ scribendum esse dicit, non est necessarium, quum similiter Aristias Ποσειδῶ pro Ποσειδῶνος scripsisse videatur (cf. Aristiae fgm. I.), ubi praepropere fortasse vulgarem formam restitui.

CCCXXI. (999.)

Eustath. p. 1496, 35. Ὕπουλον εἶπε Σοφοκλῆς τὸν δούρειον ἵππον, παρενεγκὼν αὐτὸ ἐκ τοῦ σκωπτικῶς λεγομένου ὑπούλου ἤθους, τοῦ κατ' ἄνθρωπον μὴ ὑγιῶς ἔχοντα τοῦ τρόπου, ὡς ἀπὸ ἑλκῶν, ἃ δοκοῦντα ὑγιᾶσθαι, οὐκ εἰς παντελὲς, φασὶ, καθαρεύει. ἀλλὰ δηλαδὴ ὑπὸ τὴν προφαινομένην οὐλὴν κακόν τι κρύπτει. Ad Sinonem pertinere videtur.

CCCXXII. (1000.)

Hesych. Phryn. App. Soph. in Bekk. An. p. 68, 4. Ὑψαυχεῖν, μεγαλαυχεῖν. Σοφοκλῆς. cf. Phot. p. 635, 12. Suid. ὑψαυχεῖν. ὑψηλοφρονεῖν. Phocyl. 56.

CCCXXIII. (1001.)

Phot. p. 637, 1. Φαικῷ· ἀκμάζοντι καὶ λαμπρῷ. οὕτως Σοφοκλῆς. cf. Hesych. φαικῷ, ἀκμάζοντι, ἐνεργῷ, ἀπὸ τοῦ φαίνειν, οἷον λαμπρόν. Suid. v. φαικοῖσιν, φαιδροῖς, λαμπροῖς.

CCCXXIV. (1002.)

Phot. p. 640, 17. Bachm. An. Gr. I. p. 404, 2. Φαρκίδα, τὴν ἐκ τοῦ γήρως ῥυτίδα· οὕτω Σοφοκλῆς. Legebatur φαρμακίδα, quod Brunckius ex Hesych. s. v. correxit.

CCCXXV. (1003.)

Hesych. v. ἀφάρμακον χρῶμα Οἰδίποδος. ἄνευ ἄνθους. ἄνθη γὰρ τὰ φάρμακα. καὶ τὰ βαφεῖα φαρμακῶνας (cod. φαρμακῶντας) Σοφοκλῆς ἔφη.

CCCXXVII. (1004.)

Etym. M. p. 803, 3. Φυτάλιμος. φυτὸν, φύτιμος καὶ πλεονασμῷ φυτάλιμος. καὶ φυταλίμιος. Σοφοκλῆς

Προσῆλθε μητρὶ καὶ φυταλίμῳ πατρί.

πολλάκις δὲ καὶ τρόπῃ φιτάλιμος. Probabiliter Sylburgius pro φυταλίμιος correxit φυτάλμιος et idem in Sophoclis versu restituit. cf. Aesch. Ag. 318. ibiq. schol. Soph. OC. 147. Rhes. 920.

CCCXXVIII. (1005.)

Gram. in Bachm. An. Gr. I. p. 415, 5. Χειμάμυνα παρὰ Σοφοκλεῖ ἢ παρ' Ὁμήρῳ (Od. ν', 529.) ἀλεξάνεμος. cf. Aesch. fgm. 341.

CCCXXIX. (1006.)

Suid. Χλωρανθείς. ἀντὶ τοῦ χλωρὸς γενηθείς. οὕτω Σοφοκλῆς.

CCCXXX. (1007.)

Schol. Aristoph. Ran. 1033. Τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορός φησιν. οὗτος δὲ παραλύσεις καὶ τελετὰς καὶ καθαρμοὺς συνέθηκεν. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτόν φησι.

CCCXXXI. (1008.)

Herodian. περὶ μον. λεξ. p. 14, 25. Χνοῦς παρὰ Σοφοκλεῖ. Vocem explicat Etym. p. 813. 10. Pollux. II, 88. X, 38. 111. Hesych. s. v.

CCCXXXII. (1009.) *

Eustath. p. 1389, 8. *Χρυσώπιδες ἐλλοὶ νήχοντο παρὰ Σοφοκλεῖ, ὡς οἱ γλαυκώπιδες ἐκλίθη.* Videndum ne forte Eustathius in poetae nomine erraverit (cf. Athen. VII. p. 277. D. *οἶδα ὅτι ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτῖνος ἢ ὅστις δήποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν*

Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοὶ
νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίοιο

vel locum Aiac. 1297, quem hinc fictum esse Athenaeus ipse significat, cum hoc confuderit.

CCCXXXIII. (1010.)

Schol. Paris. Il. *ι'*, 601. in Cram. An. Paris. III. p. 242, 23. Eustath. p. 777, 62. *Ψάκαλα, τὰ ἔμβρυα, καὶ τὰ ἄρτι δὴ* (sic Brunck. pro vulg. *δὲ*) *γεγονότα, ὅθεν καὶ ψακαλοῦχοι μητέρες παρὰ Σοφοκλεῖ.* Copiosius idem Eustath. p. 1625, 45 (ex Aristophanis libro *περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν*). *Ἔμβρυα δέ τινα καὶ ἀρτιγενῆ δὴ ψάκαλα λέγει καλεῖσθαι καὶ ὀρταλίχους. ὅθεν φησὶ παρὰ Σοφοκλεῖ*

Ψακαλοῦχοι
μητέρες αἰγές τ' ἐπιμαστίδιον
γόνον ὀρταλίχων ἀναφαίνοιεν.

Welcker. p. 115. probabiliter ad *Ποιμένας* rettulit.

CCCXXXIV. (1011.)

Suid. *Ὡς, λίαν. Σοφοκλῆς*

Θαυμαστὰ γὰρ τὸ τόξον ὡς ὀλισθάνει.

Ellendtius (Lex. I. p. 307.) de nervo potius tento, quam de ipso arcu manibus elabente intellegi vult. — Cf. fgm. 356.

I. AESCHYLI FRAGMENTORUM NUMERI
DINDORFIANI COMPARATI CUM WAGNERIANIS.

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
1	1	42	43	80	82	119	124	159	165	199	206	238	251
2	2	43	45	81	Ἱερει.	120	55	160	367	200	207	239	370
3	3	44	46		argum.	121	125	161	167	201	210	240	250
4	4	45	47	82	85	122	127	162	168	202	211	241	249
5	5	46	48	83	87	123	134	163	169	203	208	242	252
6	6	47	49	84	83	124	132	164	166	204	209	243	254
7	8	48	Eleusin.	85	84	125	128	165	171	205	212	244	253
8	9		argum.	86	89	126	Eurip.	166	172	206	213	245	257
9	7	49	50	87	88		fgm. 692	167	174	207	214	246	259
10	10	50	51	88	90	127	133	168	173	208	215	247	260
11	12	51	52	89	92	128	131	169	175	209	216	248	261
12	13	52	96	90	91	129	129	170	176	210	220	249	256
13	14	53	97	91	93	130	130	171	177	211	221	250	255
14	15	54	53		94	131	136	172	178	212	222	251	258
15	16	55	54	92	95	132	137	173	179	213	223	252	262
16	17	56	57	93	99	133	135	174	181	214	224	253	Phryg.
17	18	57	58	94	98	134	139		186	215	219		argum.
18	21	58	59	95	100	135	140	175	198	216	225	254	263
19	20	59	60	96	101	136	141	176	199	217	217	255	264
20	Glauci	60	61	97	102	137	138	177	187	218	218	256	265
	argum.	61	62	98	103	138	142	178	188	219	226	257	268
21	30	62	56	99	104	139	143	179	189	220	227	258	266
22	25	63	67	100	105	140	144	180	182	221	228	259	269
23	26	64	66	101	106	141	145	181	180	222	229	260	267
24	27	65	65	102	107	142	146	182	190	223	230	261	Psych.
25	23	66	64	103	108	143	148	183	192	224	232		argum.
26	22	67	68	104	109	144	147	184	191		231	262	270
27	28	68	69	105	110	145	149	185	196	225	233	263	271
28	29	69	70	106	111	146	154	186	197		234	264	126
29	31	70	71	107	113		157	187	194	226	235	265	272
30	24	71	72	108	114	147	156	188	183	227	238	266	276
31	32	72	74	109	115	148	155	189	281	228	236	267	313
32	34	73	11		116	149	152	190	195	229	245	268	314
33	35		73	110	117	150	151	191	193		246		315
34	36	74	75	111	119	151	153	192	184	230	244	269	316
35	37	75	79	112	297	152	158	193	200	231	242		317
36	33	76	Θρησσ.	113	118	153	159	194	202	232	240	270	319
37	38		argum.	114	120	154	150	195	201	233	239	271	320
38	39	77	78	115	54	155	161	196	237	234	243	272	322
39	40	78	76	116	121	156	162		203	235	241	273	324
40	42		77	117	122	157	160	197	204	236	247		325
41	44	79	81	118	123	158	163	198	205	237	248	274	326

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
275	327	299	362	319	358	340	Omisi	361	293	384	335	405	417
276	328	300	363	320	342		propter	362	350	385	433	406	416
277	329	301	Archilo-	321	343		Aristoph.	363	296	386	434	407	404
278	330	chi, cf. Schol.		322	410		Ran. 839	364	409	387	436	408	399
279	331		Aristoph.	323	354	341	339	365	290	388	437	409	428
280	301		Ran 704	324	426	342	340	366	289	389	438	410	392
281	332	302	353	325	432	343	344	367	405	390	439	411	393
282	333	303	385	326	278	344	345	368	377	391	440	412	394
283	334	304	386	327	277	345	422	369	341	392	442	413	396
284	305	305	387	328	429	346	425	370	407	393	444	414	397
285	308	306	302	329	382	347	427	371	366	394	445	415	398
286	347	307	304	330	381	348	430	372	368	395	355	416	401
287	287	308	311	331	361	349	446	373	369	396	77	417	402
288	285	309	307	332	360	350	403	374	372	397	364	418	408
289	346	310	309	333	352	351	413	375	359	398	273	419	411
290	312	311	310	334	379	352	416	376	373	399	400	420	412
291	279	312	337	335	338	353	419	377	375	400	306	421	418
292	298	313	280	336		354	447	378	380	401	435	422	420
293	299	314	282	337	378	355	423	379	303		395	423	431
294	295	315	283	338	349	356	443		376	402	414	424	441
295	300	316	284	339	389	357	424	380	348		421	425	365
296	336	317	80			358	288	381	291	403	Soph.	426	371
297	286		88			359	294	382	274		fgm. 11		
298	357	318	275			360	292	383	351	404	415		

II. SOPHOCLIS FRAGMENTORUM NUMERI

DINDORFIANI COMPARATI CUM WAGNERIANIS.

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
1	1	15	12	31	33	47	49	63	67	79	76	95	112
2	Atham.	16	13	32	34	48	50	64	60	80	77	96	113
	argum.	17	18	33	35	49	51	65	61	81	93	97	114
3	2	18	11	34	36	50	52	66	355	82	94	98	86
4	3	19	19	35	37	51	53	67	356	83	95	99	87
5	4	20	20	36	38	52	54	68	354	84	96	100	79
6	5	21	21	37	39	53	55	69	357	85	97	101	88
7	6	22	22	38	40	54	56	70	358	86	98	102	81
8	7	23	23	39	41	55	57	71	68	87	99	103	82
9	8	24	25	40	42	56	58	72	69	88	100	104	80
10	9	25	27	41	43	57	59	73	70	89	101	105	90
11	14	26	28	42	44	58	64	74	71	90	102	106	89
	15	27	29	43	45	59	65	75	72	91	103	107	83
12	10	28	30	44	46	60	66	76	73	92	104	108	84
13	16	29	31	45	47	61	63	77	74	93	105	109	85
14	537	30	32	46	48	62	62	78	75	94	106	110	78

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
111	91	163	154	214	213	265	263	317	319	371	396	419	447
112	92		155	215	Euryali	266	271	318	324	372	397	420	444
113	115	164	158		argum.	267	267	319	325	373	398	421	446
114	116	165	162	216	317	268	272	320	326	374a.	399	422	448
115	117	166	156	217	215	269	273	321	331	374b.	Achaei	423	449
116	118	167	160	218	216	270	275	322	332		fgm 27	424	450
117	119	168	161	219	217	271	277	323	333	375	403	425	Oenom.
118	120	169	157	220	218	272	276	324	334	376	404		argum.
119	121	170	165	221	219	273	278	325	335	377	400	426	452
120	122	171	163	222	220	274	279	326	336	378	405	427	453
121	123	172	164	223	221	275	280	327	337	379	401	428	454
122	124	173	166	224	224b.	276	281	328	339	380	451	429	455
123	125	174	167	225	225	277	283	329	338	381	402	430	458
124	126	175	168	226	226	278	274	330	204	382	406	431	459
125	127	176	169	227	234	279	284	331	206	383	407	432	a. 456
126	128	177	170	228	230	280	285	332	207	384	408		b. 457
127	470	178	171	229	228	281	286	333	340	385	409	433	500
128	Androm.	179	172	230	229	282	302	334	341	386	410	434	460
	argum.	180	173	231	236	283	Hippon.	335	342	387	411	435	461
129	130	181	174	232	235		argum.	336	343	388	412	436	462
130	131	182	175	233	24	284	288	337	345	389	Nausic.	437	464
131	132	183	176		26	285	287	338	346		argum.	438	477
132	129	184	177	234	245	286	290	339	344	390	416	439	463
133	133	185	180	235	246	287	291	340	348	391	414	440	465
134	134	186	179	236	247	288	293	341	351	392	415	441	466
135	135	187	183	237	248	289	294	342	352	393	419	442	467
136	136	188	184	238	249	290	297	343	349		420	443	468
137	137	189	185	239	250	291	298	344	353	394	417	444	471
138	138	190	187	240	251	292	299	345	361		418	445	479
139	139	191	188	241	252	293	292	346	360	395	425	446	480
140	Anten.	192	189	242	253	294	296	347	359	396	421	447	481
	argum.	193	190	243	238	295	303	348	362	397	423	448	482
141	140	194	191	244	254	296	304	349	363	398	424	449	483
142	141	195	192	245	255	297	305	350	364	399	422	450	469
143	142	196	Epigon.	246	256	298	328	351	365	400	426	451	484
144	143		argm	247	239	299	306	352	366	401	429	452	485
145	144	197	193	248	257	300	307	353	377		430	453	473
146	528	198	194	249	240	301	308	354	378	402	431	454	486
147	529	199	205	250	241	302	310	355	379	403	432	455	474
148	530	200	208	251	243	303	309	356	380	404	433	456	472
149	531	201	209	252	258	304	Eurip.	357	381	405	434	457	487
150	147	202	196	253	242		fgm.908	358	382	406	435	458	476
151	148	203	197	254	244	305	311	359	383	407	629	459	470
152	149	204	198	255	264	306	315	360	384	408	628	460	488
153	347	205	199	256	262	307	313	361	385	409	436	461	475
154	532	206	200	257	261	308	314	362	386	410	428	462a.	367
155	533	207	202	258	265	309	312	363	387	411	437	462b.	370
156	534	208	201	259	259	310	295	364	389	412	438	463	371
157	150	209	203		260	311	321	365	390	413	439	464	372
158	151	210	Hermion	260	266	312	316	366	391	414	440	465	373
159	152		argum.	261	268	313	318	367	392	415	441	466	375
160	535	211	210	262		314	322	368	393	416	442	467	376
161	153	212	211	263	269	315	323	369	394	417	330	468	490
162	159	213	212	264	270	316	327	370	395	418	443	469	491

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
470	492	520	614	570	600	621	Phthiot.	666	695	714	742	763	813
471	493	521	546	571	593		argum	667	696	715	743	764 a. b.	146
472	489	522	543	572	227	622	651	668	697	716	744		
473	494	523	549	573	609	623	653	669	698	717	746	765	815
474	495	524	552b.	574	603	624	650		699	a.	747	766	818
475	496	525	547	575	601	625	781	670	700	718 b.	748	767	819
476	498	526	548	576	602	626	652	671	701	c.	749	768	820
477	497	527	554	577	604	627	654	672	350	719	750	769	794
478	499	528	557	578	605	628	655	673	702	720	751	770	793
479	501	529	556	579	606	629	656	674	703	721	753	771	145
480	502	530	555	580	607	630	657		704	722	754	772	796
481	503	531	564	581	610	631	658	675	705	723	755	773	825
482	504	532	565	582	611	632	ad calc.	676	706	724	756	774	788
483	505	533	566	583	612		Philoctet.	677	707	725	757	775	789
484	506	534	567	584	613	633	659	678	708	726	758	776	79
485	507	535	553	585	615	634	660	679	709	727	759	777	806
486	508	536	558	586	616	635	662	680	710	728	760	778	778
487	509	537	561	587	608	636	663	681	711	729	761	779	721
488	510	538	562	588	613	637	664	682	712	730	107	780	720
489	511	539	563	589	617	638	665	683	713	731	762	781	195
490	512	540	568	590	618	639	666	684	Euripi-	732	763	782	782
491	513	541	569	591	619	640	667		dis *)	733	764	783	752
492	514	542	570	592	620	641	668	685	552	734	765	784	823
493	515	543	571	593	621	642	669	686	714	735	766	785	111
494	516	544	572	594	622	643	670	687	715	736	767	786	Aesch.
495	517	545	573	595	623	644	671	688	716	737	768		Agam. 261
496	518	546	559	596	624	645	672	689	718	738	769	787	785
497	519	547	560	597	625	646	673	690	109	739	770	788	784
498	520	548	590	598	626	647	674	691	722	740	771	789	214
499	521	549	574	599	627	648	675	692	723	741	772	790	18
500	522	550	575	600	630	649	676	693	724	742	773	791	830
501	523	551	591	601	728		677	694	725	743	756	792	827
502	524	552	576	602	631	650	679	695	224	744	774	793	300
503	525	553	577	603	632	651	951	696	726	745	775	794	301
504	526	554	578	604	633	652	680	697	727	746	776	795	831
505	527	555	579	605	634	653	681	698	369	747	232	796	833
506	539	556	580	606	635	654	Orithy.	699	729	748	777	797	834
507	536	557	581	607	636		argum.	700	730	749	795	798	835
508	538	558	582	608	637	655	682	701	731	750	801	799	836
509	388		583	609	638	656	683	702	732	751	797	800	838
510	78	559	584	610	639	657	684	703	733	752	798	801	839
511	Terei	560	587	611	640	658	685	704	735	753	779	802	840
	argum.	561	588	612	641	659	686	705	832	754	780	803	842
512	544	562	589	613	642	660	687	706	736	755	807	804	843
513	545	563	595	614	643	661	688	707	737	756	808	805	844
514	550	564	594	615	644	662	689	708	738	757	809	806	845
515	551	565	592	616	645		690	709	108	758	110	807	846
516	541	566	596	617	646	663	691	710	739	759	810	808	847
517	540	567	597	618	647		692	711	740	760	678	809	848
518	542	568	598	619	648	664	693	712	741	761	811	810	849
519		569	599	620	649	665	694	713	186	762	812	811	850

*) Ex Euripidis Hippolyto affert optimus cod. Vindob. teste Gaisfordo ad calcem Stob. Eclog. p. 902.

Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.	Dind.	W.
812	851	834	871	857	899	880	922	901	941	924	967	946	992
813	852	835	872	858	900	881	923	902	943	925	968	947	993
814	853	836	873	859	901	882	924	903	944	926	969	948	994
815	854	837	874	860	902	883	925	904	946	927	970	949	999
816	855	838	876	861	903	884	926	905	947	928	971	950	997
817	856	839	877	862	904	885	927	906	948	929	973	951	998
818	857	840	878	863	905	886	950	907	949	930	974	952	999
819	858	841	879	864	906	887	928	908	952	931	975	953	1000
820	859	842	880	865	907	888	929	909	567	932 a.	976	954	1001
821	860	843	881	866	908	889	930	910	953	b.	977	955	1002
822	861	844	882	867	909	890	931	911	954	933	978	956	1003
823	862	845	883	868	910	891	932	912	955	934	979	957	1004
824	863	846	884	869	911	892	933	913	956	935	980	958	1005
825	864	847	887	870	912	893	Soph.	914	957	936	981	959	1006
826	865	848	888	871	913		OC. 1633	915	958	937	982	960	1007
827	866	849	889	872	413	894	Plato-	916	959	938	984	961	1008
828	867	850	890	873	914		nis *)	917	960	939	985	962	1010
829	868	851	891	874	915	895	934	918	961	940	986	963	1011
830	869	852	894	875	916	896	935	919	962	941	987		
831	797	853	895	876	917	897	936	920	963	942	988		
832	870	854	896	877	918	898	937	921	964	943	989		
833	Soph.	855	897	878	919	899	938	922	965	944	990		
	OC. 873	856	898	879	921	900	940	923	966	945	991		

*) Confudit Photius locum Sophoclis OR. 264 et Platonis de rep. p. 393 A. cf. Schneider. ad Plat. l. c.

Incertarum fabularum fragmenta in nostra editione sic disposuimus, ut continuo ordine exhiberemus, quae ab uno eodemque scriptore citata sunt, exceptis iis (Aesch. fgm. 392 — 447. Soph. fgm. 830 — 1011), quae maximam partem e singulis vocibus constant et a lexicographis grammaticisque servata sunt. In quibus collocandis ordinem alphabeticum vocum, quae iis continentur et Aeschyli vel Sophoclis auctoritate firmantur, servavimus.

In Dindorfiana editione haec desunt:

Aesch. fgm. 19. 41. 63. 86. 112. 164. 170. 318. 321. 323. 356. 374. 383. 384. 388. 390. 391. 448.

Soph. fgm. 17. 178. 181. 213 b. 222. 223. 233. 237. 282. 289. 320. 329. 368. 374. 427. 445. 457. 478. 535. 585. 586. 661. 715 b. 717. 719. 734. 745. 785. 787. 788. 791. 792. 799. 800. 802. 803. 804. 805. 814. 816. 817. 821. 822. 824. 826. 828. 829. 837. 841. 845 b. 875. 885. 886. 892. 893. 920. 939. 942. 945. 972. 983. 995. 1009.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 4. vs. 16 lege: *Σφὶγξ* pro *Σφίγξ*.

„ 6. vs. 14 ab imo lege: suspiceris pro suspicaris.

„ 10. v. 14 ab imo lege: citatus pro citatur.

„ 15. vs. 3 lege: 337 pro 336.

„ 18. vs. 16 ab imo post *ἐκλουσόμενος* adde *ἐν*.

„ 20. vs. 6 ab imo lege *ἀείζως* pro *ἀειζῶς*.

„ 21. vs. 1 post firmavit adde: immo ei obstat Soph. fgm. 845. b.

„ 26. vs. 8 lege: favere pro facere.

„ 28. vs. 9 ab imo post verba: (fgm. 403) adde punctum.

„ 31. vs. 13 lege: ad vs. 5 pro ad vs. 9.

„ 32. vs. 14 ante verba: versum ad adde: et Dindorfius.

„ 32. vs. 2 ab imo lege: quaesiverit pro quaesivit.

„ 45. vs. extr. lege: Argo et pro Argo te.

„ 47. vs. 19 lege: 337 pro 336.

„ 49. vs. 18 post potuit adde: Ad dictionem *τὰ λῷστα πάντα τἀνδρῶν* cf. Soph. fgm. 86. vs. 1.

„ 51. vs. 21 lege: excideret pro exciderit.

„ 51. vs. 2 ab imo lege: 186 pro 168.

„ 53. vs. 13 lege: *ἤγουν* pro *ἥγουν*.

„ 54. vs. 16 lege: *πισσοκώνητον* pro *πισσωκώνητον*. In fine vs. sequentis adde: *πισσοκωνήτῳ μόρῳ* Aeschylo etiam Th. Bergkius (in Zimmermanni Diar. Antiqu. a. 1836. n. 9.) assignavit coll. Choeph. 263 et Cratin. ap. Schol. Hom. Il. *σ'*. 521.

„ 54. vs. 6 ab imo post filius pone comma pro colo.

„ 55. vs. 4 ab imo lege: Vesp. 289 pro Vesp. 218.

„ 64. vs. extr. lege: *ἀμίαντα* pro *μἀίαντα*.

„ 65. vs. 15 ab imo dele comma post *αἰετόν*.

„ 66. vs. 2 ab imo adde: Lobeckius (Paralip. p. 451. not. 25) Hesychii locum priorem sic corrigit: *ἔστι γὰρ κουρὰς ἡ κορυφὴ καὶ ἐγκουρὰς ὁ ἐγκεκρυμμένος*.

„ 67. vs. 18 dele vocem Tyrrwh.

„ 68. vs. 10 ab imo adde: *δεσπότας* de Telepho dictum videtur. De usu numeri pluralis pro singulari cf. Soph. fgm. 292.

Pag. 79. vs. 8 adde: cum his vs. cf. fgm. 272 vs. 4.

„ 83. vs. 25 lege: *ὁδὸν* pro *ὅδον*.

„ 87. v. 4 post numerum 159 adde: Lobeckius (Paralip. p. 506. not. 6.) maluit: *οὐκ ἀνασχετοὺς ἐμοὶ* coll. Eur. Andr. 599 Herod. III, 127.

„ 87. vs. 15 ab imo lege: *τοὐμὸν* pro *τοὔμον*.

„ 95. vs. 13 ab imo lege: *συνεργὰ* pro *συνεγρά*.

„ 104. vs. 21 post verba *παρ' Αἰσχύλῳ* adde adnotationis signum[14]).

„ 112. vs. 2 ab imo lege: fgm. p. 354. sq. pro fgm. 354. sq.

„ 113 vs. 7. 8 lege: *ἁμαρτίας* pro *ἁμαρτίαι*.

„ 124. vs. 17 lege: Pollux VII, 91 pro Pollux VIII, 91.

„ 126. vs. 6 lege: Il. XXII, 351 pro Il. XXII, 23.

„ 126. vs. extr. lege: *χ'*, 209 pro *φ'*, 209.

„ 131. vs. 12 adde: Cum vs. 4 cf. fgm. 155.

„ 132 vs. 15 ab imo lege: dicunt pro ducunt.

„ 134 vs. 2 lege: VII, 3, 7 pro VII, 3. 9.

„ 134. vs. 8 lege: Strabo pr. *Srabo*.

„ 136. vs. 7 ab imo lege: utrum pro utram.

„ 140. vs. extr. post *οὕτως* pone comma.

„ 143. vs. 3 ab imo lege: Hermannus pro Hermanus.

„ 144. vs. 15 lege: antecedente pro autecedente.

„ 145. vs. 6 ab imo dele punctum post recte.

„ 152. v. 18 lege: *πρυλοῦς* pr. *προλοῦς*.

„ 153. vs. 11 ab imo lege: II, 18 pro II, 13.

„ 154. vs. 5 lege: Nub. 1130 pro Nub. 299.

„ 154. vs. 8 ab imo adde: qui sine causa autem voce *βορᾶς* eiecta scripsit *ἀφρὸς βρότειος κτλ*.

„ 155. vs. 7 ab imo lege: pro *Πέλωρος* legitur *Ἀγήνωρ*. pro: pro *Ὑπερήνωρ* legitur *Ἐχίων*.

Pag. 164. vs. 15 adde: Falsa tradidit grammaticus. cf. Soph. fgm. 129. Lobeck. ad Phryn. p. 93.

„ 170. vs. 11 adde: Lobeckius (Paralip. p. 253.) dubitat, an Aeschylo restituendum sit τρισοίζυος. — Deinde vs. sq. numero 448 adde asteriscum.

„ 181. vs. 8 adde: Lobeck. ad Phryn. p. 473.

„ 183. v. 29. lege: Brunckius pro Brunekins.

„ 186. vs. 6 ab imo lege: σιδηρᾷ pro σιδηρᾶ.

„ 189. vs. 11 adde: Optativo c. part. ἂν coniuncto si quis h. l. offendatur cf. fgm. 186. vs. 3.

„ 192. vs. 7. 8 lege: diversam pro diversum.

„ 192. vs. 3 ab imo lege: ὃ pro ὁ.

„ 199. vs. 12 ab imo lege: Stob. LXXIV, 28. Σοφ. pr. Stob. LXXIV. Σοφ.

„ 200. vs. 15 adde: Vater in diario, cui titulus „Archiv für Philologie und Paedagogik“ Vol. XVII p. 170 coniecit: οὐκ ἀκούετ'; ἢ μάτην κτυπεῖ;

„ 208. vs. 8 ab imo lege: σημαίνει pro σημαινεῖ.

„ 220. vs. 6 adde: Vix igitur audeo coniecturam, quae in mentem mihi venit, proferre, pro χοροῦ corrigendum esse κόρος i. e. adolescens, ut Amphiarai filius (Alcmaeo) rideatur. Nam ad πιννοτήρης desideratur substantivum: genitivus (χοροῦ) vero e praegressis genitivis originem duxit.

„ 224. vs. extr. dele vocem meminit.

„ 237. vs. 9 imo adde: Minus probabiliter Lobeckius (Paralip. p. 287) correxit: ἐνδύνθ' ὅπλοις κτλ. h. e. induit (Achilles) arma Vulcania etc. coll. Qu. Sm. IX, 68, 541. δῦσαν ἐν ἔντεσι.

„ 238. vs. 11 ab imo dele vocem drama.

„ 241. vs. 4 lege: ἀνθήμερον pro ἀνθημερὸν.

„ 241. vs. 10 post verba Bekk. An. adde: p. 472, 22.

„ 243. vs. 14 lege: Δηιδαμείᾳ pro Δηιδαμεία.

„ 251. vs. 12 ab imo lege: νενώμεθα pro νενώμὰθα.

„ 255. vs. 13 ab imo lege: ἐλπὶς pro ἐλπίς.

Pag. 264. vs. extr. Quod Schneidewini correctionem probavi nunc improbo poetamque vs. 3. scripsisse mihi persuadeo: καὶ τελευτήσῃ πότμος. Nam vox βίος calami errori, accusativus librario originem debet intransitivum verbi τελευτᾶν usum ignoranti. De confusione vocum. βίος et πότμος cf. Pors. ad Eur. Hec. 1260.

„ 295. vs. 15 sq. lege: Hic dicitur pro Hic. dicit.

„ 297. vs. 16 ab imo lege: ταύρους pro ταύρσυς.

„ 298. vs. 12 ab imo lege: παρεκβάσει pro παρεκβάσε.

„ 303. vs. 3 ab imo lege: adolescente pro abdolescente.

„ 309. vs. 4 lege: locus pro locos.

„ 310. vs. 15 ab imo lege: fortassis pro fartassis.

„ 310. vs. 11 ab imo lege: oeconomia pro occonomia.

„ 315 vs. 19 ab imo lege: ὃς ἦν pro ὡς ἦν.

„ 315. vs. 17 ab imo lege: ὄρῃ pro ὅρῃ, et vs. sq. Ἀπολλωνίῳ pro Ἀπολλονίῳ.

„ 316. vs. 10 ab imo lege: το pro τὸ.

„ 321. vs. 5 lege: iuvat pro iuvant

„ 329. vs. 17 ab imo lege: ne pro en

„ 333. vs. 1 lege: Meinekius pro Meinekiua.

„ 336. vs. 9 post fgm. III. IV. adde: offendunt.

„ 337. vs. 12 ab imo lege: Δήμητρι pro Δήμητι.

„ 338. vs. 8 ab imo dele comma post ὀρχούμενον.

„ 339. vs. 9 ab imo lege: νοβακίζει pro νοβακίξει.

„ 341 vs. 26 lege: duxerunt pro duxurent.

„ 343. vs. 10 lege: ἀκανθοπλῆγι pro ἀπανθοπλῆγι.

„ 351. vs. 12 adde: Hecker fgm. 831.

„ 358. vs. 6 ab imo lege: dramatis pro dramati.

„ 359. vs. 6 lege: Ἕκτορος pro Ἕκτωρος.

„ 361. vs. 21 lege: θαλλὸν pro θᾶλλον.

„ 391. vs. 9 ab imo lege: πεπαῦσθαι pro πέπαυσθαι.

„ 397. vs. 14 lege: reliquis pro reliquit.

„ 401. vs. 14 lege: Aristoph. pro Arisoph.

Alia lector benevolus ipse corriget.

Vratislaviae, typis Grassii, Barthii et Socii (W. Friedrich).